14
1 E
2 H

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

12-4-F-9

71 e 24
71 d 35
7/324

Thomas de Garbo in Galen.

S. VI. 12. f.°

Coll. Rom. Soc. Jesu
Catal. Inscript.
B. 5

Thome de garbo

Floꝛentini: Doctoꝛis ſubtiliſſimi: Medici clariſſimi: In libꝛos de Differentijs febꝛium Galeni Commentuʒ q̃ʒ perutile: a pꝛopꝛio exemplari nuper impꝛeſſum.

¶ Amadeus Scotus Medice facultatis ſtudioſiſſimis Bene agere.

Um pluries accuratiſſimi Doctoris Thome de Garbo Commentū in li/
bros q̄ſperutiles de Differentijs febriū Galeni/a multis paſſim impreſſuʒ
fuerit,ne dum in ſentētia corruptum,ac depravatum,ſed ⁊ mancum,ac ſine
eo ordine,quo ab ipſo Authore ⁊ factum ⁊ ſcriptum eſt.Cūq3 ad noſtram
officinam/omni ſtudio/cura/ac dgilientia noſtra ipſummet Commentum
Authoris manu ſcriptuʒ perueniſſet ex Bibliotheca Dominici Maſſaria Vicentini
phyſici experriſſimi,nobis licuit ad ſtudioſorum Medicorū vtilitatem ac cōmodum
(vti in alijs Authorū voluminibus imprimendis noſtri moris eſt)iterū diligenti do/
cteq3 impreſſioni ſcriptū ipſuʒ mandare:qđ profecto ſtudioſiſſime lector ⁊ caſtigatū
⁊ emendatum lectitabis.Et quū Thomas ipſe nedum in capita iuxta Galenū libros
diuiſerit:ſed ⁊ capita in Cōmenta ſecauerit/vtile nobis viſum eſt eadem cōmenta per
numerū diuiſa in Margine folij numeris ſignare vti ⁊ in Truſiani Monaci cōmen/
tarijs factuʒ eſt.Et q̄m Cōmentū vnum textus nō paruam quantitatē ſepiſſime expo/
nit:ideo ad ſtudioſiſſimi facilitatē maiorē ⁊ cōmodum ſingule fere textus parti ſingu/
la Cōmēti vnius pars ſuppoſita eſt:Ipſiuſq3 textus triplicem traductionē vna ipreſſi/
mus:Laurētiani:Leoniceni:⁊ antiquam.Ad hec cum plures pluriumq3 Authoruʒ
auctoritates Author ipſe adducat,vt earūdeʒ cuiq3 facilior ſit inuentio/ſtudio ac cura
ſtudioſi Medici ſignatas omnes librorum/capitum/tractatuū/cōmentoꝝ/ac id genus
numero/tum intra litterā/tum extra ⁊ in margine imprimi curauimus.Digreſſiones
quoq3 ac dubia quemadmodum Thomas ſcripſit ſic ⁊ ſuis locis apponi iuſſimus.
Harūq3 vna cum dubijs tabulaʒ per libros/per folia/ac per cōmenta ſignatam in fine
operis ad earundem faciliorem inuentioneʒ poſtpoſuimus:ita vt omnia adeo exacte:
adamuſſimq3 facta ſint,vt nil aliud in hoc Thome de Garbo Cōmētario ſuper librū
de Differentijs febriuʒ Galeni ſit ⁊ exoptandum ⁊ expectandum. Valete.

¶ Thome de Garbo filij Dyni de florentia ſui temporis medicoꝝ principis expoſitio optima ⁊ ſubtiliſſima in libros Differentiarũ febriũ Galeni feliciter incipit.

Attendimus cõmẽtare librũ vtilẽ Galeni de mã febriũ tã theorica ꝙ̃ practica: in q̃ Galen⁹ itẽdit diſtĩ ctionẽ febriũ ꝑ ſuas ptes ⁊ ſpẽs ⁊ cãs gnõnis febriũ ⁊ ſigna ſpẽꝝ eaꝝ. Et modus quẽ tenebit in hoc appebit in pſecutiõe libri expõnis. Et in h apparẽt cãe iſtius libri: qz cã efficiẽs: ⁊ finalis ambe ſunt note ꝑ ſe. ¶ Intẽdim⁹ aũt in cõmentatione hac pcedẽ cũ clarifica tione textus: ⁊ demũ cũ digreſſionib⁹ in dubijs pfundis in hac mã exĩtibus: vt q̃lʒ taʒ groſſus ꝙ̃ ſubtilis poſſit placi bilẽ ſibi ſumẽ veſtẽ. Et q̃to plus poterim⁹ in paucis vbis dicẽ: cũ in ꝓlõgatiõe ſermõis nõ ſit vtilitas: vt ait pnceps Aboaly fen 1 5ᵃ. 3. ca. 6. ¶ Incipiam⁹ itaqz cũ auxilio dei.

Et qñ nõ eſt diuerſitas in aliq̃ quo ſiat in variẽtum in medicatione egritudinum: tunc ꝓlõgatio ſermonis in eo eſt ſuꝑfluus Gal. ſuꝑ Aph. de reg. ac. li pᵒ. cõ. 3.

¶ Capl'm primũ. Que nã ſint feb. dĩe ⁊ vt eſſentia feb. ſit in gñe caloris pternãm. Trãſlatio Laurẽtiani

Differentie febriũ maxie qdeʒ ꝓprie ac maxime pncipales ſʒ ſubſtãtiã. Alie võ ſʒ aliqd acciñs ſunt. At võ cuʒ accidẽtiũ nõ vna nã ſit: ſʒ alia ꝓpinquiora magiſqz ꝓpria diuiſe ſube ſint: alia võ remotiora ac magis aliena: idcirco idẽ ẽt ſumẽdo dĩas mime vnũ gen⁹ ẽ.

¶ Galeni de differentijs febrium liber primus Nicolao leoniceno interprete. Leonicen.

Capitulũ pᵐ de generali febri diuiſione.

Febriũ dĩe que qdẽ maxime ꝓprie ſunt ac pncipales ab earũ ſumunt ſubſtãtia. Alie võ ab accidẽte aliquo. At qm̃ neqz horuʒ ipſoꝝ eſt nã vna: ſʒ nõnulla qdẽ ꝓximiora ac magis ſunt diuiſe ſubſtãtie ꝓpria: nõnulla aũt magis remota atqz extranea: idcirco neqz earum que ab ipſis accipiunt differentiaruʒ eſt genus vnum.

¶ Galeni de diffs febriũ liber pm⁹. ſʒ antiquã trãſlationẽ

¶ Capitulum primum in quo agit de generali febrium diuiſione. Antiqua.

Differentie febriũ: que qdẽ maxie ꝓprie ſunt ⁊ principaliſſime ſm ſubſtãtiã earum ſunt. Alie vero ſʒ aliqd accidẽtiũ ſunt. Oʒ vero ⁊ ipſoꝝ accidẽtiũ non vna eſt nã: ſʒ hec qdẽ ⁊ ꝓpinquiora ⁊ magis ꝓpria ei que diuidit ſube: alia vero ⁊ remotiora ⁊ magis aliena: ꝓpterea ⁊ earuʒ q̃ hinc ſumunt differentiarum non vnum genus eſt.

Cõ. pᵐ. Profundus Galen⁹ icipit ꝑ oſtẽdere nobis q̃ ... feb. ſunt ſumẽde. Et dicit ꝙ q̃dã ... ſũpte ſʒ ſubaʒ eaꝝ: ⁊ ille ſunt ꝓpri... paliſſime. Quedã vero ſũt ſũpte ſʒ ... q̃ ꝯſequũt feb. ¶ Et in h ſuo dict... qz ois res ab alia differt: aut ꝑ ſub...

ꝑ accñtalia. Et q̃ a ſubalibus ſumunt ſunt maxie ꝓprie: ⁊ qz per hoc res vna ab alia maxie differt ſunt pncipaliſſime: qz ſuba eſt prior accñte. ¶ Deinde ſubdit. Quia vero ⁊ ipſoꝝ accidẽtiũ nõ eſt vna nã: cũ quedã ſint ꝓpinquiora ⁊ ꝓpria ei ſubſtãtie de qua dñr accidentia: q̃dã remotiora ⁊ cõia: ideo nõ eſt vnuʒ genus dĩaꝝ feb. que ſumunt hic. Et hoc dictum eſt clarum: ⁊ notum per ſe. D. cũ. d.

¶ Ceterũ maxie peccant qcũqz dĩas pncipales ac maxime ꝓprias omittũt. Deinde qcũqz mẽtionẽ faciant haꝝ: ſʒ pmiſcẽt cũ eis dĩas accñtales equalr oẽs minime diſcernẽtes vtiles ab inutilib⁹. Nõ ſolũ aũt peccant pleriqz medicoꝝ in ipſis differẽtiarũ generibus: aut vltra ꝙ̃ ſit neceſſariũ mentionẽ faciẽtes inutiliũ: aut min⁹ ꝙ̃ ſit neceſſariũ nõnullas vtiles omittẽtes: ſʒ ẽt diminuẽdo gnã ipſaꝝ in ꝓprias dĩas ſilr errant. Cũ igit pmũ dĩaꝝ genus ſit ab ipſa diuiſe rei ſubſtantia ſumptũ videre: lʒ nõnullos medicos ꝑtermittẽtes vniuerſuʒ hoc gen⁹: alios vero diuidẽdo plura ꝙ̃ opus ſit attingẽtes: aut neceſſaria q̃dã obmittentes. Lauren.

¶ Plurimũ aũt aberrant q ab his que maxie ꝓprie ac principales abſcedũt. Scdo aũt loco qcũqz lʒ harum cõmemorauere: eiſdẽ tñ eodẽ mõ cõmiſcent omnes q̃ ex aliquo ſunt accidẽte recepte: vtiles ab inutilib⁹ minime ſecernentes. Neqz vero ſolũ in differẽtiaꝝ generibus plures medici delinquerũt: vel qz videlʒ ſuꝑaddẽtes fuerũt adeo vt eas ẽt que nullius vſus eſſent cõmemorarent: aut vtiles etiã ꝑtermittẽdo defecerunt: ſed vna etiã in ipſa generũ in ꝓprias dĩas ſectione aberrauerũt. Statim eniʒ cũ pmũ atqz precipuũ dĩaꝝ genus ab ipſi⁹ rei diuiſe ſubſtãtia ſumat intueri licʒ: medicoꝝ nõnullos genus hoc penitus ꝑterire: nõnullos aũt vel ſuꝑfluos eſſe in diuiſione vel deficere. Leonic.

¶ Igitur maxie qdẽ peccãt q a maxie ꝓprijs ⁊ principaliſſimis abſcedũt: deinde qcũqz earuʒ reminiſcẽtes cõmiſcuerũt eis equalr vniuerſas que ſunt ſm aliqd accidẽs: nõ ſeparãtes ab vtilibus inutiles. Nõ ſolũ aũt in generib⁹ dĩaꝝ ꝙ̃ plurimi peccauerũt medicoꝝ: aut ſuꝑaddẽtes vt ⁊ inutiliũ meminerint: aut diminuẽtes vt ⁊ vtiliũ quaſdã derelinquerint. Sʒ ⁊ ſm eã que in ipſis generibus eſt diuiſionẽ in ꝓprias dĩas decepti ſunt cõfeſtim ꝓfecto primi ⁊ principaliſſimi generis dĩaꝝ qd a diuiſe rei ſuba ſumit obliuiſcentes: quoſdã qdã medicoꝝ eſt videre totũ ꝑtermittẽtes genus hoc: quoſdam vero vel ſuꝑaddentes vel diminuentes in diuiſione. Antiq.

¶ Intulit peccatũ ⁊ defectũ antiquoꝝ. Cũ eniʒ dixerit iaʒ ꝙ pme ⁊ pncipaliſſime dĩe feb. ſunt ſm ſubam earũ: intulit ex hoc duos defectus antiquoꝝ. Et pmus eſt de diuiſione feb. in pma ſua gnã. Scds eſt de diuiſiõe cuiuſlibet generis fe. in ſuas alias dĩas ſpãles. Unũ pmi peccabãt: qm̃ recedebant a pncipaliſſimis dĩjs. Et id dixit abſcedũt. i. recedũt. Et peccãt etiã alij: quia eſto ꝙ memores fuerint haꝝ dĩaꝝ: tñ illis cõmiſcuerunt illa que ſumunt ſʒ aliqd accñs. i. ſʒ qdcũqz accñs: cuʒ nõ ſeparauerint vtiles dĩas. i. ſubales ab inutilibus. i. accñtalib⁹. Scdm peccatũ fuit: qz non ſolũ peccabant in generib⁹ dĩaꝝ: ſed ⁊ in diuiſiõe generũ in dĩas ꝓprias: ꝓfecto. i. qz obliuiſcẽtes pncipaliſſimi ge

ne ris:aliqui totũ illud diuiſerunt:alīq ad illud ſupaddiderũt inutilia ꝛ accñtalia:ꝛ alīq id dimidiate poſuerũt. D.cũ.d.

Lauré. ¶ Et qui Hip. optime fecit diuiſionez lib. ſexto epidimiaꝝ. Dictio hꝫ in hũc modũ. Febres heq dẽ mordaces manu ipſa:ille mites ſunt:alie minime mordaces: ſed increſcẽtes:nõnulle ſũt acute:ſꝫ ab ipſa manu deuicte:q̃dã ſtatiꝫ ardẽtes.q̃dã v̾o ſemꝑ debiles ſiccéqꝫ ſunt:alie affixe viſu terribiles.alie manu ipſa humide. alie rubicũde:alie crocee:alie liuide:ꝛ alie iſti⁹ modi.

Leonič. Lib. 6° epidi.c.16 ¶ Licet Hippocrates in libro epidimiarũ ſexto optimam fecerit diuiſionẽ. Sunt aũt hec eius verba. Febriũ he qdẽ manu ſunt mordaces. He v̾o mites. He aũt nõ qdẽ mordaces ſed reſurgentes. Alie v̾o acute. ¶ Sed que manu ſuccũbũt. Alie ſunt ſtatiꝫ exardentes. Quedã ſemꝑ puſille ſicce. Quedã v̾o ſalſuginem quãdã pre ſe ferentes. Quedã flatibus plene aſpectui graues. Nõnulle ad tactũ humecte. Nõnulle rubide. Alique crocee. Alie vehemẽter pallide ac liuide.

Antiq. ¶ Et nimirũ Hippo. optime faciente hãc diuiſionez in ſexto epidimiaꝝ. Habet aũt ſeries ita. Febres he qdẽ ſunt mordaces manu. Quedã v̾o mites. Alie v̾o nõ mordaces qdẽ:ſupaddẽtes aũt. Alie v̾o acute qdem:victe v̾o a manu. Alie v̾o ardentes cõfeſtiꝫ. Alie v̾o imbecilles ſꝑ ſicce. Alie v̾o infixe viſu v̾ſute. Alie v̾o ad manũ humide. Alie v̾o rubicũde. Alie v̾o crocee. Alie v̾o pallide. Alie v̾o liuide:ꝛ alia talia.

¶ Declarat quod dixit ex ſermone Hippo. Dixit enim ꝙ pncipaliſſime dĩie feb. ſunt ille que ſumunt̃ ſꝫ ſubaꝫ eaꝝ. Hoc apparet:q2 ſic Hip. fecit cũ in.6.epidi. poſuit diuiſiones feb. ¶ Et intellige ꝙ in libro epidi. apud nos nõ ſunt illa v̾ba in.6.imo in p̄:ꝛ iõ alter ordo illi⁹ libri erat apud Galenũ ꝛ apd nos. Uel forte fuit defect⁹ trãſlatoris. Dixit Hip. he qdẽ ſunt mordaces manu.ſ.ſemꝑ:quedã mites.ſ. ſuauis caloris ſemꝑ. Alie v̾o nõ mordaces.ſ.in pncipio cũ tãgunt̃:ſupaddẽtes aũt.ſ.poſtea. Alie v̾o acute.ſ.in pn° cũ tangunt̃:victe v̾o a manu.ſ.vltimate. Alie v̾o ardẽtes cõfeſtim.i.ſtatim. Et eſt lr̃a clara. Et hec diuiſio vſqꝫ nunc dicta ſumpta eſt ex p̄te modi motus caloris ꝛ ei⁹ ipreſſionis. Alie v̾o ĩbecilles. Et hec diuiſio eſt ſumpta ex p̄te mãe in qua fundat̃ calor preter nãm. Alie v̾o ſemꝑ infixe viſu v̾ſute:ꝛ he ſunt feb. frigide de materia melica. vñ ſũt infixe q2 fundant̃ in mã denſa ꝛ dura:ꝛ ſunt viſu verſute q2 ꝑ eas maxie corp⁹ v̾tit̃ ad diſpõnẽ innaturalez. Alie v̾o rubicũde. Per rubicũdas intelligit feb. factas ex mã ſanguinea. Per pallidas ꝛ liuidas itelligit mãs alias frigidas: ꝛ alia talia ideſt ſm accidẽtia ſilia:ꝛ hoc vt comprehẽdat hñ dia declarãtia nobis mãs oẽs diuerſas ꝛ cõplicatiões earum. Et poſſet dici ꝙ hec vltima diuiſio eſſet ex parte accidentium ꝓpriorum feb. D.cũ.d.

Lauré. ¶ Perſpicue eniꝫ hoc loco ab ipſa rei ſubſtantia ſimul atqꝫ ipſa cognitione in ꝓprias dĩias fecit diuiſionez: Eſſentia eniꝫ febriũ eſt in genere caloris p̄ter naturã. dĩie v̾o caloris:he qdez ab eo qd̃ eſt magis ac minus ducunt̃:atqꝫ ab ipſa materia in qua calor ille p̄ter naturam exiſtit:atqꝫ ab ipſo mouendi mõ:quas omnes adiungere modo cognitionis ſcripſit quemadmoduꝫ p̄cedente ſermone docebimus.

Leonič. ¶ Apertiſſime eniꝫ in hoc loco vt ab ipſius rei ſubſtãtis ac dignotione in ꝓprias dĩias fecit ſectionẽ. Sigdeꝫ febris ſubſtãtia in eo q̄ preter naturã cõſiſtit. Caloris aũt dĩia:ꝛ ex eo ꝙ magis ꝛ minus:ꝛ ex materia in qua hic preter nãm calor accendit̃:ꝛ ex mõ motus caloris eiuſdem accipiuntur. Quas omnes vna cum dignotionis modo:quemadmodum in ſuperiori ſermone oſtendimus annotauit.

Antiq. ¶ Manifeſtiſſime eniꝫ in his ꝛ a ſubſtantia rei ſimul ꝛ a dignotione in ꝓprias dĩias fecit diuiſionẽ. Nã ſubſtantia qdẽ febrium in genere eſt caloris qui eſt preter nãꝫ:dĩie v̾o caloris ſunt: ꝛ he qdẽ que ad magis ꝛ minus ſunt:ꝛ a mã in qua eſt hoc preter nãm calidũ:ꝛ he que ſunt a mõ mot⁹ ei⁹:q̃s vniuerſas cõplectẽs cũ mõ dignotiõis ſcripſit vt in p̄cedẽte ſmone oñdim⁹.

¶ Hic declarat dicta Hipp. quõ ſumpſit dĩias feb. ſꝫ ſubſtantiã earũ. Naꝫ ſuba febris eſt in genere caloris preter nãꝫ. Sꝫ dĩie ſubales caloris p̄ter nãꝫ ſunt tres. Et ille ſunt que ſumunt̃ ſm magis ꝛ minus:vt qdã calor p̄ter nãm eſt magnus/qdã puus. Alie ſunt dĩie ſumpte a mã in qua eſt feb. vt q2 q̃dã eſt humoralis quedã in ſpiritu quedã in mẽbro. Et dicũt expoſitores ꝙ ille ſunt dĩie caloris ex parte qua calor eſt preter nãm:ſed qualr he dicant̃ mãe feb. Et qualr dĩie ſumpte ſint ſubales appebit poſt pulchre. Alie ſunt dĩie ſubales calor preter nãm:ꝛ per ꝯñs feb. ſumpte a mõ motus. Et aũt dĩie ſumpte ſm magis ꝛ minus ſint ſubales:ꝛ dĩie ſumpte a mõ motus caloris cũ ſumant̃ ex ipſa eſſentia caloris h̃ eſt ꝑ ſe notũ. Et oẽs has dĩias ſubales cum modo dignotionis.i. diſtinctionis tetigit Hippo. in ſermone p̄dicto ſi perpendiſti:vt tibi clare poſtea oſtẽdet̃:ſed qualiter feb. ſit in genere caloris preter naturam oſtendetur poſtea. D.cũ.d.

¶ Que igit̃ ab eo qd̃ magis ꝛ min⁹ ducunt̃ note ſunt. Lauré.

¶ Sunt autem omnino euidentes que in eo ꝙ maius aut minus conſiſtunt. Leonič.

¶ Que quidem vtiqꝫ ſm magis ꝛ minus ſunt manifeſte ſunt. Antiq.

Cõ.2m. ¶ Cũ declarauit q̃ ſũt p̄me ꝛ pncipaliſſime dĩie feb. q2 ille q̃ ſumebant [illegible]aꝫ:mõ itẽdit exeq in declaratione dĩiaꝝ illaꝝ. Et p̄ e[illegible] dĩias de qb⁹ nõ itẽdit exeq. Dicẽs ꝙ dĩie ſꝫ magis [illegible] ſunt manifeſte. Et ſic opꝫ te etiã itelligere de eis q̃ [illegible]x mõ motus:ꝛ iõ qm̃ manifeſte erant de eis nõ exequet̃. ¶ Et dictũ ſuũ eſt notũ ꝑ ſe:qm̃ ad tactũ cognoſcim⁹:ꝗs calor ſit magn⁹ ꝗs puus:ꝗs mordax:vel tali mõ ipriméſ:ꝛ ꝗs alio mõ. ¶ Exeqt̃ iõ Galenus de dĩys fe. ſumptis ex mã:qm̃ nõ erat notũ que feb. eſſet humoralis que effimera vel ethica:niſi per varia ꝛ multa ſigna infra ponenda. D.cũ.d.

Lauré. ¶ In hoc genere dĩie medici nominãt magnã ac paruaꝫ febrẽ dicẽtes minime ꝓprie qualitati differentes vocabulũ quãtitatis:tñ ita cõſueuerũt nõ ſolũ in qualitate:ſed in multis alĳs facere habẽtibus in qualitate ipſa ſoliditatez:que tñ magna paruaqꝫ noiantur.

Leonič. ¶ Quo in genere dĩie cõſueuerunt medici magnaꝫ ac paruã febrẽ noiare:nõ ꝓprie quideꝫ rei quali nomen quanti accõmodãtes:hoc tñ facere aſſueti:nõ in febribus tñ:ſed in mille alĳs rebus:que lꝫ in qualitate cõſiſtant:magne tamen ac parue dicuntur.

Antiq. ¶ Et cõſuetũ eſt iaꝫ a medicis noiare in tali genere dĩie magnã ꝛ paruã febreꝫ:nõ ꝓprie qdeꝫ in qualitate nomen quantitatis inferunt:ſed tñ

aſſueti

aſſueti ſunt ita facere: nõ in febre ſolũ: ſed etiã in alijs multis in qualitate quidem habentibus exiſtentiam: noiatis ſᷣo ꝛ magnis ꝛ pũis.

¶ Subdit quaſi remotionẽ erroris cũ dicit ꝙ dĩa feb. q̃ eſt ſm magis ꝛ minus a medicis noiaᷤ noie quãtitatis: q2 dicunt feb. magnã vel paruã cũ deberẽt noiare noie q̃litatis dicẽdo intenſam vel remiſſam: ſed hoc conſuetum eſt eis: non ſolum in hoc: ſed etiam in alijs. D. cũ. d.

Laurẽ. ¶ Et ſᷣo dicere q̃ ducunᷤ de mã in q̃ calor ille p̃ter naturã exiſtit: maxime ꝓprie caloris preter nãm ſunt.

Leonič. ¶ Que vero a materia differẽtie ſumuntur in qua hic calor preter naturam accenditur ſunt.

Antiq̃. ¶ Que ſᷣo ſunt a mã in q̃ eſt h̃ p̃ter nãz calidũ: maxie ꝓprie ei⁹ q p̃ter nãm eſt caloris ſũt dĩe.

¶ Et exequiᷤ de dĩjs feb. ex mã ſumptis de qb⁹ determinare ꝓpoſuit cũ eas nõ excluſit. Et oſtendit p̃mo q̃les he dĩe ſunt ex q̃ erit ẽt manifeſtũ q̃re de eis exeq̃ᷤ. Et dixit ꝙ dĩe feb. que ſunt ſumpte a mã in qua eſt h̃ calidũ p̃ter nãm ſunt maxie ꝓprie dĩe ei⁹ caloris q eſt p̃ter nãm: vñ p̃nceps Aboaly 4° cañ. fen p̃ª caº p̃ dič. Hec igr̃ diuiſio fe. eſt ꝑ modũ ꝓpinquũ diuiſiõi eueniẽti ꝑ dĩas. ſ. ẽẽntiales.

Pris digreſſio. **Sed licet** nos digreſſionẽ facere. Que ſunt ꝓprie ꝛ ſubales dĩe feb. qm̃ oſtendeᷤ ꝙ non ſint tales dĩe ſm magis ꝛ minus: qm̃ dĩa ſꝫ magis ꝛ min⁹ nõ diuerſificat ſpẽm. ꝓpõ diuulgata. 5. phyſicoꝝ. ergo iſte ſꝫ

5. ph. 19. 45. illud nõ erũt dĩe ſubſtantiales ſpecifice feb.

¶ Et cõfirmaᷤ cũ oĩs calor omni calori ſit eiuſdem ſpeciel.

¶ Deinde oſtendiᷤ ꝙ dĩe ſubales nõ ſint ille q̃ ſumunᷤ ex mõ motus: qm̃ penes accidẽs feb. nõ ſumunᷤ eius ſubſtãtiales dĩe: modus aũt cuiuſq3 rei eſt accñs illi ĩherẽs.

¶ Sꝫ ꝙ dĩe ſũpte a mã nõ ſunt ꝓprie ꝛ ſubales oñdiᷤ: qm̃ ab eo nõ ſumiᷤ dĩa ſubalis alicui⁹ qđ totalr̃ eſt extra ei⁹ eſſentiã ꝛ genere ab eo differt: talis aũt eſt mã feb. qm̃ hic intelligimus ꝑ mãm febris ſubm caloris cõtinet: ſubm aũt alicui⁹ accñtis eſt ex̃ totã ei⁹ eſſentiã ꝛ gñe ab eo dĩt.

Oppoſitum horũ ſenſit Galenus qui ponit hos tres modos dĩaꝝ eſſe ſm ſubſtãtiã ſumptos: cũ ſuba feb. eſſet in genere caloris p̃ter naturam dĩe autem caloris preter nãm ſubſtantiales eſſent ille.

¶ Opinio Dyni in hoc queſito dicit: ꝙ differentie ſumpte ſm magis ꝛ minus dicuntur ſumi a ſubſtantia: quia ſunt ſumpte penes diuerſitatẽ q̃ imediate cadit in eo qđ eſt de ſubſtãtia vel eſſentia feb. qm̃ ſunt ſumpte ſm diuerſitatẽ caloris: ſed ille differẽtie q̃ ſumunᷤ ſm diuerſitatẽ accidẽtiũ ex hoc dicunᷤ accñtales. ¶ Et ſubdit Dynus ꝙ dĩe q̃ ſumunᷤ ſm magis ꝛ min⁹ nõ dicunᷤ ſũmi extra: q2 faciãt ſubalẽ diuerſitatẽ: ſꝫ q2 ſumunᷤ a diuerſitate q̃ cadit in eo qđ eſt d ſuba febris: puta a diuerſitate caloris: que diuerſitas attendiᷤ penes tria. ſ. ſꝫ magis ꝛ minus: ꝛ a mõ motus ꝛ a mã vt Gal. ponebat. Ulteri⁹ dicit Dynus ꝙ dĩe ſumpte a mã ſunt maxie ꝓprie ꝛ magis ꝓprie: q̃3 ille q̃ ſumũtur ſꝫ magis ꝛ minus. Hoc ipſe ꝓbat. Pꝛio q2 ille dĩe ſũt magis ꝓprie feb. q̃ ſumunᷤ a calore febrili vt eſt p̃ter nãz: q̃3 ille que ſumunt ab eo vt calor eſt: ſed tales ſunt ille que ſumunᷤ a mã ꝛ nõ ille ſꝫ magis ꝛ minus. Et pꝫ p̃ma ꝓpoſitio: q2 feb. nihil aliud eſt q̃3 calor p̃ter nãm: vnde eſt ibi aliq̃d mãle vt calor: ꝛ aliquid formale vt preter naturam vel preter naturalitas.

¶ Scđa ꝓpoſitio pꝫ. nã dĩe ſm magis ꝛ minus cõpetunt oĩ calori tã ſano q̃3 infirmo: ſed ꝙ calor ſit ab humore putrido hoc nõ eſt niſi vt calor eſt p̃ter nãz. Scđa rõ ſua eſt q2 illa eſt ꝓpria dĩa ſubſtãtialis eſſentialis in accidẽte q̃ ſumiᷤ ab eo vñ accñs diuerſitatẽ hꝫ: ſꝫ accidẽs a ſuo ſubo diuerſitatẽ recipit: cũ accñtis eẽ ſit in eſſe. vñ ſubm ꝑtinet ad rõnẽ accidẽtis ꝛ diffõnẽ accñtis. 7. meta. De diuerſitate autẽ a modo motus nihil dicit.

7. meta 2 14. t. 12. me. 3. t. 22

¶ Primũ dictũ ſuũ de dĩjs ſumptis ſꝫ magis ꝛ minus eſt veꝝ: ſꝫ magis declarãdũ. ¶ Sed oſtendo rõnes ꝓbãtes 2ᵐ dictũ nihil valere: ꝛ per ꝯñs neq3 dictũ. Pꝛio tu dicis ꝙ dĩe caloris ſm magis ꝛ minus cõpetunt oĩ calori tam ſano q̃3 egro: ſed ꝙ calor ſit ab humore putrido h̃ nõ eſt niſi vt eſt p̃ter nãz. ¶ Cõtra. Dico ſicut nos imaginamur totã latitudinẽ ſanitatis ꝛ extra illã eſt infirmitas: ſi addatur magis: ꝛ in illa ſanitate eſt latitudo ſm magis ꝛ min⁹. Ita debemus imaginari totã latitudinẽ nãlitatis humoꝝ in qua latitudine humor põt eſſe magis bon⁹ ꝛ magis malignus ꝛ extra illã latitudinẽ eſſe infirmitatẽ cauſans. Uñ cũ putredo ſit ſuſcipiẽs magis ꝛ minus: forſan aliqua parua valde ꝛ modicũ intenſa putredo põt ſtare in latitudĩe ſanitatis. ergo cũ tu dicis ꝙ nõ põt eſſe calor ab humore putrido niſi vt p̃ter nãm, hoc eſt verũ cũ eſt extra totam illã latitudinẽ nãlitatis: ꝛ ſic ẽt nõ põt eẽ additus calor ſꝫ magis ꝛ min⁹: ꝛ hec cũ eſt ex̃ totalẽ latitudinem ſanitatis niſi vt eſt p̃ter nãz. ¶ Si igiᷤ vocabulum nos nõ decipit apparet que ſũt ꝓprie ꝛ ſubales dĩe ꝛ maxime eundo ad mẽtẽ Galeni ꝙ dĩa caloris ſꝫ magis ꝛ minus eſt dĩa caloris vt p̃ter nãm eſt calor: ſicut dĩa ſumpta a mã: cũ Galenus dicat ꝙ eſt dare dĩas feb. ſumptas ſꝫ magis ꝛ minus, nihil aliud vult niſi ꝙ cũ hõ febrit ꝛ hꝫ calorẽ extra totã latitudinẽ ſanitatis in illo calore addito ex̃ totã latitudinẽ: ꝛ q eſt p̃ter nãm, eſt diuerſitas ſꝫ magis ꝛ minus: q2 q̃dã põt eſſe maior altero q̃dã minor: ꝛ in diuerſis corporibus ꝛ in eodẽ tpe ꝛ diuerſo. ¶ Cõtra ſcđaꝫ rõnẽ. nã ꝯcedit maior ꝓpõ: ꝛ cũ oĩ accñtia ex ſubiecto recipiũt diuerſitatẽ ſpecificã: hoc eſt falſũ de accñtib⁹ cõib⁹: q2 nõ recipiũt diuerſitatẽ ſpecificã a ſubo: q2 ĩ diuerſis ſubiectis ſpe põt eẽ idẽ accñs ſpe. cũ igiᷤ calor ſit accñs cõe humori ꝛ ſpũi ꝛ mẽbro ex illis ſubis diũſitatẽ ſpecificã nõ recipit.

Dicamus igitur nos alr̃ ꝙ nulla dĩa ſubalis ꝛ ꝓpria eſt ſũpta ab accñtib⁹ qđ fuit p̃ᵐ dĩm Gal. igiᷤ qm̃ dĩa eſt illa ꝑ quã vnã res ab alia dĩt: fe. autẽ nõ differũt: q2 accñtia ſunt diuerſa: imo accñtia ſũt diuerſa: q2 feb. diuerſe ſũt: ꝛ hinc eſt ꝙ accñtia nõ ſũt cã diuerſitatis in fe. niſi inq̃ntũ ꝑ illa circũſcriberem⁹ eẽntialia fe. ꝛ ꝑ ꝯñs ab accñtibus nõ ſumunᷤ dĩe fe. ſꝫ pot⁹ ex fe. ſumerenᷤ dĩe accñtiũ. ¶ Poſſum⁹ igiᷤ loq̃ de dĩjs feb. phyſice ꝛ tanq̃3 nãlis habꝫ ponere: vel medicinalr̃. Si nãlr̃ ꝛ phyſice: tũc nulla eſt dĩa ſubalis ſpecifica in fe. qm̃ phs ꝯſiderat fe. vt eſt q̃dã foꝛa de nãlib⁹ entib⁹ mundi exñs ꝑ tali opõne: ꝛ ſic feb. nõ eſt niſi calor poſitus in mẽbro: ꝛ q̃libet fe. cuilibꝫ alteri eiuſdẽ ſpẽi eſt. (Et hoc dico niſi hõ vellet ponẽ ꝙ diuerſi calores ſpe differãt) qđ forte credo eẽ verũ: ꝛ infra magis aliq̃d tãgeᷤ. Tñ tangaᷤ hic ſolũ qđ magis apud oẽs cõe vĩ. Cõſiderata igiᷤ fe. vt eſt q̃dã foꝛa q̃litatiua cauſa de entib⁹ nãlib⁹ mũdi ꝑ tali opõne: ſic nõ eſt inter eas diuerſitas ſpecifica: ſꝫ ſolũ dĩnt ſꝫ magis ꝛ min⁹: vl̃ ſꝫ diũſũ modũ ip̃mẽdi. Et iđ hñ dicebat ſup̃ Dyn⁹ ꝙ dĩa ſꝫ magis ꝛ min⁹ ẽ ſubalis: q2 ſumiᷤ ex eo qđ eſt de ſuba fe. nõ tñ illa ẽ ſubalis: ita ꝙ diũſitatẽ ſubalẽ ſpecificã faciat. Dĩa ẽt ex mõ mot⁹ ẽ ſubalis illo mõ q2 ſũpta eſt ex ſuba caloris: nõ tñ ſpecifica dĩa eſt: ꝛ h̃ q2 illi modi nõ ſũt res ſuꝑaddite illi calori. Si aũt nos loq̃mur de his dĩjs tãq̃3 medic⁹ hꝫ loq̃: ꝛ ſic hñ medic⁹ iter fe. hꝫ ponẽ dĩas ſpecificas: ꝛ tũc ꝓpa ꝛ p̃ncipaliſſima dĩa ſpecifica fe. eſt ſũpta a mã vt ponit Galen⁹. Et declaraᷤ: qm̃ medic⁹ conſiderat fe. vt eſt q̃dã foꝛa ledẽs opõnes ab eo remouebilis. Erũt ergo ille feb. ſpecie differẽtes q̃ indicabũt febrẽ remoueri per diuerſũ actũ curatiuũ ſpe diſtinctũ. Nõ aũt h̃ idicãt ex ꝑte caloris: q2 ex ꝑte caloris quelibet curareᷤ eodẽ actu curatiuo ſꝫ ſpeciẽ: cũ q̃libet calor tam putride q̃3 effimere

q̄ ethice non indigeat niſi īfrigidatiōe. Si igiẗ indicāt diuerſuz actū curatiuū/hoc nō eſt niſi ex diuerſis cāis a qb⁹ depēdēt hi calores: que ſil' cū calore indicāt ſe remoueri. Qr ḡ calor febrilis putride ⁊ calor effimē dependet a cāis que indicant ſe remoueri: ⁊ ille cauſe remouenẗ ꝑ diuiſuz actū curatiuū ſpe: iō putrida fe. ⁊ effimera ſpe ſunt differētes. Cū igiẗ medicus fecit diſtinctionē ſpecificā fe. qr ponit putridā effimerā: ⁊ ethicā appellauit feb. putridā totū hoc. ſ. calorē febrilē in mēbro: ⁊ calorē in humore putrido exiſtētē ſil' cū humore. Et vocauit feb. effimerā totuz hoc calorē in mēbro ſil' cū ſpū calefacto. Ethicā aūt ſolū calorē in mēbro a nulla cā depēdentē: qm̄ hi calores in mēbro ex ſuis cauſis ſecū cōplicatis diuerſificanẗ in cura. Et iō cū has dīīas fe. medic⁹ fecit: qr humor erat ſubm vni⁹ ꝑtis caloris quā vocauit putridā: ſpūs erat ſubm vni⁹ ꝑtis caloris quē vocauit effimerā: mēbrū aūt erat ſubm vere caloris ethice: hinc eſt ꝙ medic⁹ vocat hec tria. ſ. humorē ſpūs ⁊ mēbra eſſe mās febriū: eſto ꝙ humor ⁊ ſpūs q̄tū ad ꝑtē caloris febrilis q̄ eſt ſubiectiue in mēbro nō ſit mā: ſʒ efficiens: igiẗ merito ēt pñt dici cāe effectiue fe. ⁊ mā fe. Clare ēt appꝫ quō humor ⁊ ſpūs poſſint dici mā febriū: ſi ꝗs teneret vt īfra forte tenebiẗ ꝙ calor preter nām ſubiectiue exiſtēs in humore putrido vel ſaltē calor ꝑter nām ſubiectiue exñs in ſpiritu ſit egritudo: eſto ꝙ valde extraneum videaẗ. ❡ Cōcludiẗ igiẗ ex dictis ꝙ cū diuerſus modus cure in fe. nō ſit niſi ex ꝑte diuerſarū māꝝ iſtaꝝ vl' diuerſoꝝ agētiū ꝙ ꝑncipaliſſima dīīa ſpecifica ⁊ ſubalis eſt illa q̄ ſumiẗ ex mā. Cū igiẗ medic⁹ fecit diſtinctionē ſpecificā fe. ꝓpoſitio iſta q̄ dicit fe. eſt calor in mēbro ledēs opōnē ei⁹: vel fe. eſt paſſio viuētis corꝑis, nō eſt ꝓpō pure medicinalis: imo eſt pure phyſica. ⁊ h̄: qr medic⁹ nō ꝯſiderauit ſolū fe. vt erat q̄litas ledēs opōnes: ſʒ vt ab eo remouibilis erat a corpore: in hoc aūt eſt diuerſitas dicta.

❡ Sed tu ſtatim dices ꝑ v̄ba poſita ſtatī ſequereẗ ꝙ ethica cū ſiet a putrida vel effimera/nō erit diſtictū gen⁹ feb. ab eis: qr ethica ex ꝑte caloris nō ponit diuerſuz gen⁹ ab illis vt clarū eſt. Nec pōt dicē ꝙ ponat diuerſuz genus ex ꝑte agētiū: qr tūc ſit ab illiſmet vel ab humore vel ſpū.

❡ Solo. dōʒ ꝙ dīūſitas fe. eſt ex dīūſitate agētiū inq̄tū ex dīūſitate illoꝝ reſultat dīūſuz gen⁹ cure vt patuit. Et qr calor ſolus illis nō exñtib⁹/aliū modū cure īdicat q̄ qñ ē cū cōplicatione illoꝝ: iō poſuit medic⁹ ethicā aliū modū fe. ⁊ qr ſine illis agētib⁹ nō pōt eē calor ī mēbro niſi ſit fact⁹: iō fe. q̄ dī ethica dī fe. facta. Cū igiẗ oīs fe. q̄tū ad q̄litatē q̄ ledit opōnē fundeẗ in mēbris ⁊ h̄ ſm̄ cōiores opiones qr eſt paſſio viuētis corꝑis: ⁊ diuerſitas in ipſis ſit ex eis que indicāt modū cure diuerſuz: ⁊ modus cure ī ethica ſumaẗ ex ipſo calore in mēbris/nullo alio p̄ſente a quo depēdeat: iō dixerūt medici ethicā fundari in mēbris. Et qr in putrida diuerſus modus ab illo ſumiẗ: qr ab eēntia hūoris putridi nō ex calore: cū etiā calor remoueaẗ remoto illo humore: qr ſolū igiẗ diuerſificaẗ ex humore: iō dixerūt medici putridā in humore fundari: ⁊ ſic eadē rōne dixerunt effimerā in ſpiritib⁹ fundari. Ex quo tibi pōt apparere ꝙ feb. putrida ⁊ effimera pōt dici hr̄e duplex ſubm ⁊ hūorē ⁊ ſpūm ⁊ mēbrū. ⁊ hoc ꝑꝑ illud qđ fuit ſupra dictū: qr humores ⁊ ſpūs dicebanẗ mā feb. Et q̄tū ad qualitatē q̄ eſt in mēbro/dī ꝙ oēs feb. hñt ſolū vnū ſubm. ſ. cor: cū oīs febris ſit ꝓpria paſſio cordis. ❡ Miſcuit aūt hic medicus poſt oīa dicta quādā ſpeculationē: qr eniʒ vidit feb. attribui cordi tanq̄ ꝓpria paſſio attribuiẗ ſubo/diſtinguit fe. penes mās ī corde. Quo mō aūt fuerit appebit īmediate poſt. Et iō ꝑꝑ hoc/dato ꝙ aliqñ eēt vna feb. de aliquo humore putrido ſtāte ī venis: ⁊ ſola calefactio ꝑuenit ad cor ſine aliquo vapore putrido vocat illā effimerā feb. nō putridā cū nihil putredinis ſit in corde. Tñ q̄tū ad modū cure reſpectu cui⁹ inuēte fuerūt dīīe ille/illā debēt reponere inter putridas: cū eodē mō curenẗ ꝑ digōnē ⁊ eūationē ſicut putrida. Sed qr poſt totū illud medicus ſubtiliauit in diſtiguēdo fe. penes mās cordis: ideo reponūt ea inter effimeras: ⁊ iō talis feb. poſſet poni q̄ſi media iter effimerā ⁊ putridā ꝑꝑ illos diuerſos reſpect⁹. Vñ quodā modo ſic dicimus de fe. effimera facta ex bubone: cū ēt appellemus eā effimerā nō verā. ❡ His habitis ſtatim patent obiecta in ꝑncipio. Qm̄ iā dictū eſt ꝙ dīīa ſm̄ magis ⁊ minus eſto ꝙ ſumaẗ ex ſuba: nō tñ eſt dīīa ſubalis ſpecifica: ⁊ ſic ēt dī de dīīa ex mō mot⁹. ❡ Ad aliō obiectū appꝫ: qr cū dictū ſit ꝙ medicus in diſtinguēdo has dīīas vocauerit fe. putridā totū calorē qui eſt in mēbro: ⁊ q ēt eſt in humore/nō erit tūc humor ex̄ illud totū/cū ⁊ penes illas mās diuerſificeẗ modus cure: ⁊ penes h̄ ſumūẗ dīīe: iō ⁊c̄.

❡ Siue corp⁹ ipm̄ cordis ꝑhēdit: ſiue hūores cōditos in ipſis ventriculis. Reliqua autē tertia differētia eſt vbi aeris ſubſtantia ſola ad modū incaluerit: corpora h̄o ſolidiora atq; humida caleant quidē: ſed non incaluerint (nō eni paruī refert calere atq; incaluiſſe.) Lauré.

❡ Quia vel idē calor ipſius cordis corpus occupauit: Aut eius q in eius vētriculis ꝯtinenẗ hūores. Tertia autē eſt differētia cum ſola aerea ſubſtātia ſufficiēter incaluit: humores aūt ⁊ ſolida corpora caleſcūt quidē adhuc nondū aūt ſunt calefacta. (Neq; enim parum refert ſi caleſcere dicamus aut calefacta eſſe.) Leonic.

❡ Que ſunt tripl'r. Aut corp⁹ ipʒ cordis appr̄hēdēte ipō: ⁊ ab ipſo trāſeūte ad totū corp⁹. Aut eos q ꝯtinenẗ ī vētriculis ei⁹ hūores. Reliq̄ h̄o ⁊ tertia cū hac dīīa/eſt aerea ſubſtātia ſola calefacta ſufficiēter: hūidis aūt ⁊ ſolidis corporib⁹ caleſcentib⁹ q̄dē adhuc: calefactis aūt nondum (differūt āt nō paruo caleſieri ⁊ calefactū eē.) Antiq.

❡ Cū declarauit q̄les eſſent dīīe fe. q̄ ſumunẗ a mā: de qb⁹ intendit exeq qr erant ꝑncipaliſſime: hic dīno exeqẗ de eis oſtendēdo quot ⁊ que ſunt. Nā ſūt tria ꝑña. Vnū eſt cum calefactū eē eſt in ſuba cordis ⁊ humores ⁊ ſpūs ſūt in caleſieri ⁊ iſta eſt ethica. Scđm eſt cū calefactum eſſe eſt in ſuba humorū: ⁊ mēbra ⁊ ſpūs ſunt in caleſieri: ⁊ illa eſt putrida. Tertiū eſt cū calefatū eſſe eſt in ſuba ſpūs: ⁊ mēbra ⁊ humores ſunt in caleſieri: ⁊ illa eſt effimera. Vñ dixit. Que ſunt tripl'r. Aut ipſo calido extraneo apprehēdēte. ſ. in facto eē ipʒ corp⁹ cordis: trāſeūte. ſ. illo calore ab ipſo. ſ. corde in totū corpus. Aut. ſ. ipſo calore extraneo apprehēdente. ſ. in facto eſſe ipſos humores q cōtinenẗ in vētriculis cordis. Et intelligit ſemꝑ alys. ſ. mēbris ⁊ ſpiritib⁹ exiſtentib⁹ in caleſieri. Reliq̄ h̄o ⁊ tertia cū hac dīīa. ſ. fe. eſt ſuba aerea ſola calefacta/humidis. i. hūorib⁹ ⁊ ſolidis corporib⁹. i. mēbris caleſiētib⁹. Et ſubintulit ad remotionem dubij: differūt aūt ⁊c̄. ❡ Et ex hac lr̄a itellige ꝙ cum Galenus diſtinguat oīa genera feb. penes mās cordis/voluit cor eſſe ꝑmū ſubm feb. Et de h̄ iſerius apparebit. Cō.3ᵐ.

Ex quo ſtatim ſumpſerūt q̄dā ꝙ cū oīs feb. dicatur hr̄e ꝑ⁹ ſuū eſſe penes aliquā mām cordis ꝙ in oī feb. putrida neċīuz eſt humores cordis eē putridos vel in calefacto eē. ❡ Qđ ꝑmo ꝯfirmāt ex dictis Galeni: dicit eniʒ ꝙ vnū gen⁹ feb. eſt putrida ⁊ h̄ eſt appr̄hēdente ipſo calore ex̄neo humores q ꝯtinenẗ in vētriculis cordis: ⁊ h̄ dico appr̄hēdēte eos in facto eē vt expoſitū fuit. Et cōfirmaẗ qr fe. poniẗ eē ꝓpa paſſio cordis: ⁊ diſtictio feb. eſt penes mās in corde ꝯtētas. Sʒ tūc vltra ſʒ h̄ opʒ aliquas mām cordis in oī fe. eē in calefacto eſſe: aut igiẗ in oī feb. Scđa digreſſi.

putrida in calefacto eē eſt ſpūs: ⁊ ħ nō q̄ʒ talis eēt effimera. aut eēt humor: ⁊ tūc ppoſitū hēo. aut eſſet ſuba mēbralis cordis ⁊ hoc nō: q̄ʒ tūc talis eēt ethica. ℂ Hec aūt opio eſt valde falſa nec ad mētē Galeni nec ad mētē eiꝰ īfra in caplo 5ᵒ. cō. 14. Quia peſtilētioſaꝝ. in quo Galenꝰ oñdit dr̄iaʒ fe. putride ⁊ fe. effimere qñ ambo ſequunt̄ aſpā: vbi oñdit ꝙ fe. effimera ſeq̄t̄ qñ ꝯcomitat̄ ſolū calītas p cōtinuitatē: ſʒ putrida qñ ab aſpate cōicat̄ caliditas mediante vapore putrido ⁊c̄. Uide ibi: qm̄ ſi neceīuʒ eēt in oī fe. pu. humores cordis eſſe putridos vel in calefacto eſſe: tūc oīs feb. putrida vel eſſet peſtilentialis vel mortalis.

ℂ Itē poſſibile eſt ꝙ hō hēat humores cordis fridos ⁊ nō aptos iſlāmari: ⁊ ſubaʒ cordis cito iſlāmabilē: hec poſitas nō eſt negāda pp multas pricnlares cās euenibiles: tūc venientibꝰ multis fumis putridis ad cor eleuatis ab aliq̄ humore putrido ex̄ cor. ponet cor in calefieri. Ex quo ledent̄ opōnes: ⁊ febricet cor anteq̄ȝ humores poſſint eſſe in calefacto eē: eſto ꝙ humores ēt ſint ī calefieri: tūc aut illa erit feb. effimera. ⁊ ħ nō: q̄ʒ ſpūs nō hʒ calefactū eſſe. nec ethica: q̄ʒ ſuba cordis nō eſt in calefacto eē. ḡ relinq̄t̄ ꝙ ſit putrida: ⁊ tñ humores cordis nō ſunt in calefacto eſſe.

ℂ Et ꝯfirmat̄: q̄ʒ ſi neceīuʒ eſt humores cordis eē in calefacto eē vel putridos in oī fe. pu. aut hoc reqrit̄ tanq̄ȝ aliqd ſine quo nō: aut hoc reqrit̄ tanq̄ȝ neceīuʒ ſit humores illos eē cām effectiuā pu. fe. ⁊ nihil aliud pōt eē. Nō p̄ mō: q̄ʒ ħ expſſe eēt ꝯ mētē Galeni. Galenus. n. voluit in feb. effimera ſpm̄ cordis eē in calefacto eē tāq̄ȝ effectiue cauſans fe. in corde ⁊ nihil aliō: q̄ʒ ipſe pōit effimerā īmediate cāre: ⁊ ſic p ꝯñs dʒ eē in fe. pu. Nec pōt dici 2ᵐ q̄ʒ ſi aliqd pōt ponere tñ cor in calefieri ꝙ ledant̄ opōnes: que res eſt pu. ⁊ dato ꝙ humores cor nō calefacerēt. igit̄ nō reqrit̄ calefactū eē in humoribꝰ cordis tanq̄ȝ neceīuʒ effectiue cauſans fe. pu. in corde: ⁊ nihil aliud cāre poſſit: ſʒ ſic eſt: q̄ʒ cū actiuo approximato paſſiuo fiat actio neccio, euenientibꝰ multis fumis putridis ad cor ⁊ ipſis tangentibꝰ cor: ⁊ hñtibꝰ calitatē valde īteſaʒ, calefacient cor calefactiōe ledēte opōnes: ⁊ p ꝯñs febrili: eſto ꝙ hu. cor nō calefacerēt. Eſto igit̄ ꝙ humores illi calefiāt ex iſtis vaporibus: ⁊ hoc ex neceſſitate approximationis: tñ dato ꝙ nullo modo calefacerent cor: pōt tamen cor calefieri a vaporibus illis ꝙ febriet: ſed nō poterit poni niſi febris putrida. igitur ⁊c̄.

ℂ Et cōfirmat̄: q̄ʒ dato ꝙ vapores nō pñt ponere ita cito cor in calefieri febrili qn̄ ponāt hūores in calefacto eē: tñ calefieri ī corde pēdet a vaporibꝰ: eſto ꝙ ſil' ſint cū calefieri ab hūoribꝰ. Dico illō calefieri vapoꝝ pt eē tm̄: ꝙ ſi ipſ ſolū in ſuba cordis eēt cor febriret: tūc arguit̄. calefieri in ſuba cordis a vaporibꝰ, nō eſt calefieri in ſuba cordis ab humoribꝰ nec ab humoribꝰ depēdet: ſed tale calefieri pōt eſſe tm̄ ꝙ ledet opōnes: ⁊ p ꝯñs erit feb. igit̄ feb. pōt eē a vaporibꝰ ī corde exñtibꝰ quā imediate ī corde ponunt̄ oī medio circūſcripto: ſʒ talis fe. diſcurrēdo nō pōt poni niſi pu. igit̄ aliq̄ feb. pu. pōt eē in ſuba cordis q̄ nō dependet a calefacto eē humoꝝ cordis vel putredie coꝝ: qō ē expſſe ꝯ p̄fatā opionē. ℂ Etiā abſurdū vr̄ dicē ꝙ venientibꝰ multis vaporibꝰ ad cor, nō ita cito poſſint ponere cor in calefieri febrili: ⁊ prius q̄ȝ ponant humores in calefacto eſſe, cuʒ calefactum eſſe illud non ſic cito cauſetur.

ℂ Ad Galenū igit̄ quē vñr ꝯ ſe accipe. Dico p̄ ꝙ Galenus voluit ꝙ ad hoc vt eēt fe. putrida reqrit̄ neccio ꝙ aliq̄ putredo ſit in corde. Et ħ aut ꝙ ſit icipiēs ex ipſis hūoribus cordis: aut ꝙ aliūde ſit ad ipſ pueniēs: vt qñ ad ipſ puenit aliūde pu. fuligo: q̄ʒ ſi aliūde ad ipſ pueniat calitas p̄ter nāʒ: ⁊ nō pueniat cū putrido fumo: tūc nō cauſat̄ putrida fe. vt infra appebit. Igit̄ voluit Galenꝰ ꝙ ſp putredo ſit in corde ad ħ vt ſit fe. putrida. Sʒ hec putredo pōt eē in hūoribꝰ cordis: vt ī peſtilētialibꝰ febribꝰ: ⁊ aliqñ ſufficit ꝙ in fumis putridis ſit. Si igit̄ Galenꝰ dixit tūc eſt febris putrida cū hūores cordis ſint putridi vel calefacti, ħ dicit Galenꝰ. q̄ʒ optime ſeq̄t̄ hūores cordis ſūt ī calefacto eē vl̄ putridi. igit̄ eſt fe. putrida. Nō tñ negauit ꝙ hūoribꝰ putridis alibi q̄ȝ in corde: ⁊ vaporibꝰ putridis venientibus ad cor, nō poſſit eē feb. putrida: qñ eſt alibi q̄ȝ in corde putredo. humoribꝰ ḡ exñtibꝰ ⁊ emittētibꝰ vapores putridos ad cor fit fe. putrida nō exñtibꝰ hūoribꝰ cordis: nec putridis: nec calefactis: vt iā eſt dclarātū. Galenꝰ ḡ volēs dclarare genꝰ putride fe. aſſūpſit exēplū ſibi magis notū: ⁊ qō euidentius erat apō vnūquēq̄ʒ. ℂ Et potes ēt alr̄ dicē: ⁊ reuertet̄ ad idē ꝙ in feb. putrida eſt neceīuʒ humores cordis eē putridos, pōt intelligi duobꝰ modis. Uno mō eſſentialr̄: vt q̄ʒ ſuba hūorū cordis putredinē icurrat: ⁊ ſic nō itelligit Galenꝰ, ꝙ ſp qñ eſt fe. putrida, humores cordis ſint putridi. Scdo mō pōt itelligi hūores cordis eē putridos p admiſtionē: ⁊ illo mō eſt veꝝ: q̄ʒ ī tali fe. neceīuʒ ē hūores cordis eē putridos. ſ. vl̄ ſubalr̄ vl̄ p admiſtionē vapoꝝ putridoꝝ.

ℂ Et ex ħ nō valʒ qō ꝯfirmabat̄: q̄ʒ dicit fe. eſt paſſio cordis: veꝝ eſt: ⁊ diſtinguit̄ penes mās cordis. veꝝ eſt ħ mō: q̄ʒ ad ħ vt ſit effimera opʒ ꝙ ſit calefactū eē ī ſpū: ad hoc vt ethica opʒ ꝙ ſit in ſuba cordis: ⁊ ſic ad ħ vt ſit putrida reqrit̄ ꝙ putredo ⁊ calefactū eē putridū ſit ī corde: ħ aūt aliqñ eſt p hūores aliqñ p putridos vapores: erat aūt hoc in putrida feb. qm̄ ille due res tam humores q̄ȝ fumi pñt eſſe putridi. relinquetur ergo illa opinio tanq̄ȝ falſa. Idē oino eſt ſpūs ⁊ calīm nāle

ℂ Cū dic̄ Galenꝰ. Reliq̄ ṽo cū hec: ⁊ tertia dr̄ia aerea dixit Dynus ꝙ p ſubaʒ aereā itellexit ſpm̄ q eſt idē oino cū calido nāli: ⁊ tūc ſubdit ſequēs opionē ſuā valde ab eo alibi diuulgatā, ꝙ hic ſpūs eſt 2ᵉ. vnꝰ q ē iformās ſubaʒ cordis: q eſt ſic calʒ radicale ⁊ ē ſpūs cōplātarꝰ vel coīnarꝰ, de tali ſpū īdicādū: ſic indicamꝰ dō ſuba cordis: q̄ʒ ſi hʒ calefactū eē ⁊ illi hñt ēt calefactū eē: ⁊ ſi calefieri ſilr̄ talis ſpūs: ⁊ ħ lō q̄ʒ talis ſpūs ptinet ad eēntiā cordis: nā ipſe alibi ponit ꝙ oē miſtū cōponit̄ ex hūido radicali ⁊ calō nāli q̄ꝝ qōlʒ eſt vnū corpꝰ ex q̄tuor elntis cōpoſitū: ⁊ vnū ſtat alteri ſic foīa. Nā talis ſpūs cōplātarꝰ foīalr̄ ē alarꝰ. ℂ Aliꝰ ē ſpūs q eſt inſil' gñatꝰ ⁊ iſluxꝰ a corde ad ſingula mēbra. de tali ſpū itelligit hic Galenꝰ: cū dicit ꝙ in effimera ſpūs eſt ī calefacto eē: ſʒ mēbra ⁊ humores ſūt ī calefieri. Quid aūt de ħ ſic eſſet reuerti ad illō dubiū vıꝫ calīm nāle ⁊ hūidū radicale ſint duo corpa: quoꝝ qōlʒ ex 4ᵒʳ cōponat̄ elntis: q̄ ambo ꝯſtimāt vnū miſtū: qō pñtis ſpeculatiōis nō ē: dīns aūt nō paꝝ calefieri ⁊ calefactū eē: ħ āt īferiꝰ explicabit̄.

ℂ Sed diſces potiſſimū id quod volumus in his exemplis: finge aquam calidam inditā lebeti frigido: deinde ab ea ipſa aqua calefieri pre vicinitate ipſius lebetis corpus: mūdā autē vniuerſum exquiſite incaluiſſe. Lauré.

ℂ Quid autem dicamus, hec tibi exempla manifeſtiſſime oſtendēt: cogita aquam calidam lebeti frigido infectam: deinde ex eius vicina lebetis corpus calefieri, nondum requiſite eſſe calefactum. Leonič.

ℂ Diſcernā alīs diſces aūt vtiq̄ȝ manifeſtiſſime qō dī ī exēplis hꝰ, itellige enī calidā aq̄ȝ imiſſaʒ ī lebetē fridū, deide calefiēs ab ipā vicinitate lebed corpꝰ, calʒ ṽo certiſſime totū nōdū effectū. Antiq.

ℂ Declarat nūc Galenꝰ p̄dictas dr̄ias febriū ſūptas ex mā p exēpla. Et p̄ ponit exēplū putride: ſi tu habes lebetē fridū ⁊ imiſceas intꝰ aquā calefactā ita ꝙ aq̄ ſit ī calefcō eē: ⁊ corpꝰ lebetis ſit ī calefieri: ħ eſt ſile ſic in putridanū qua humores ſūt calefacti: ⁊ ſuba cordis ī calefieri. D. cū. d. Cō.4ᵐ.

ℂ Et rurſus finge in calidū atq̄ȝ ignitū lebetē frigidā aquā inditā: deinde calefieri qdē: mūdā aūt icaluiſſe. Lauré.

Ex his exẽplis in ſc̃do q̃dẽ p̃ria fe. dr̃ia ẽ: quas corp⁹ ip̃m cordis apprehẽdiſſe docuimus. In p̃rio aũt ſc̃da vbi cõditos in vẽtriculis humores occupaſſe diximus.

Leonic. ℂ Excogita iterũ in calidũ atq; ignitũ lebetẽ aquã fri- dã ĩfuſa; deinde ab eodẽ lebete adhuc q̃dẽ calefieri, nõdũ aũt eſſe calefactã: hoꝝ q̃dẽ exẽploꝝ ſm̃ p̃mã fe briũ dr̃iã oſtẽdit q̃s diximus ip̃m cordis corp⁹ occupaſ ſe primũ v̾o eas q̃ in ipſius cõſiſtũt humoribus.

Antiq̃. ℂ Rurſum igit̃ intellige in calidũ ⁊ per ignitu; lebetẽ aquã frigidã effuſa;/deinũ calefiẽtẽ/ad- huc calida; v̾o nõdũ ipſam effectã. in his ima ginib⁹ ſm̃ ſecundã quidẽ/prima differentia fe- brium qua; diximus ipſum cordis corpus ap- prehendiſſe: ſm̃ priorem v̾o ea eſt differentia febriũ que eſt in humoribus qui ſm̃ illud ſunt.

ℂ Oſtendens exẽplũ fe. ethice ⁊ eſt totũ cõtrariu; p̃mi: ita q̄ aq̃ ſit calefiẽs: ⁊ nõdũ calefacta a lebete hñte calefactũ eſſe. vñ ſubdit Galenus in his imaginibus. i. exemplis ſm̃ ſc̃dam q̃dẽ imaginẽ manifeſtat̃ p̃ma dr̃ia feb. ſ. poſita ſu- pra: ⁊ illa fuit ethica. ſm̃ p̃orẽ v̾o. ſ. imaginẽ poſitam ea eſt dr̃ia. i. declarat̃ dr̃ia q̃ eſt in humorib⁹: qui ſunt ſ; illud. ſ. cor: quia declaratur putrida feb. D. cũ. d.

Lauré. ℂ Reliqua aũt ac tertia dr̃ia exẽplũ penit⁹ ſil'e minime h;: ſ; cognitiõis cã finge eneũ follẽ trahẽtẽ ad ſe aerẽ ad modũ calidũ: deinde calefieri ab eo: nõdũ aũt inca luiſſe: ſ; exẽplũ magis indicabit naturã rei ſi fungereo in folle cõtineri in humorẽ: atq; adhuc magis ſi fora- mina folli ꝑ que trahit atq; emittit aere;: ita anguſta efficeres vt hũori q̃dẽ impuia: aeri v̾o ꝑuia foramia.

Leonic. ℂ Reliq̃ v̾o ac tertia dr̃ia ſil'e q̃de; oĩno nõ h; exẽplũ. At manifeſtioris q̃dẽ doctrine gr̃a cõcipe aio fabrilẽ follẽ trahẽtẽ q̃dẽ ad ſeipſu; aerẽ calidũ deide ab eo- dẽ calefieri: nõdũ t̃n eẽ calefactũ: ſ; ⁊ rei quã mõſtra- re volum⁹ nãm exẽplũ ip̃m magis oſtẽdet ſi hũorẽ in folle ꝯtẽtũ cogitaueris. Adhuc v̾o magis ſi follis fo- ramia ꝑ q̃ aere; trahit atq; efflat adeo arte fabricata vt humorẽ q̃dẽ nõ admittãt: aeri aũt peruia exiſtant.

Antiq̃. ℂ Reliq̃ v̾o ⁊ tertia differẽtia oĩno q̃dẽ ſil'e nõ habet exẽplũ: explanatiõis v̾o gr̃a/follẽ itellige mihi fabroꝝ attrahẽtẽ in ſeip̃m aerẽ valde cali- dũ/deinde calefiẽtẽ adhuc/ab ipſo calefactũ ãt nõdũ: magis ãt adhuc itaq; hoc exẽplũ oſtenſe rei mõſtrabit nãm/ſi cõtentũ aliq̃d humidũ in folle intelliges: ⁊ magis adhuc ſi foramina fol lis ꝑ q̃ trahit ⁊ emittit aerẽ ſtricta ita intelligas vt humido quidẽ inuia exiſtãt/aeri v̾o peruia.

ℂ Et ponit exẽplũ tertij generis feb. ſ. feb. effimere: ⁊ dicit q̄ hec dr̃ia feb. nõ h; exemplũ oĩno ſil'e q̃d poſſit adduci. gratia t̃n explanationis imagineris vnũ follẽ fabroru; in quo attrahat̃ aer calefactus: ⁊ follis ponat̃ in calefieri ab illo aere: nõ t̃n q̄ habeat calefactũ eſſe/hoc ſimilat̃ effime re in qua ſpũs h; calefactũ eſſe: ⁊ ſubſtãtia cordis calefie- ri. Sed adhuc magis habebis exẽplũ oſtendens rei nãm ſi imagineris aliq̃d corpus humidũ cõtentũ in illo folle: ⁊ cã huius: q2 tunc erunt tria directe ſil'ia tribus que ſunt in corpore nr̃o. ſ. humore ſpiritu ⁊ mẽbro. Sc̃do adhuc ha- bebis exẽplu; magis ſil'e corpi nr̃o ſi intelligas foramina follis eſſe talia q2 ita ſtricta: vt ſint inuia nõ potẽtia ꝑtrã ſiri ab humiditate: aeri v̾o peruia: q2 poſſint attrahere ⁊ expellere aerẽ: tũc eni; directe corpori nr̃o aſſimilat̃: quia pori nr̃i pñt a ſe expellere aerẽ ⁊ ad ſe attrahere: ⁊ t̃n non emittũt humores in venis interius contentos. D. cũ. d.

ℂ Qua ĩ re potiſſimũ deſſidẽt nãe oꝑa ab his q̃ hoĩes ipſi efficiũt: ⁊ eni; ſubſtãtia aeris ꝑmiſcet̃ cũ ſanguine in omnib⁹ arterijs ex multis foraminib⁹ pariter ſpirã- tib⁹ ac nihilomin⁹ ĩ ipſo corde: q2 ꝑ eas oẽs diſcurrit. Lauré.

ℂ In quo ſane plurimũ differũt nature opera ab his que humana arte ſunt fabricata: nam tutiſſime miſta eſt in oĩbus arterijs per multa foramina ſpirantibus aerea ſubſtãtia ſanguini: ac nihilominus in corde ipſo vt que ad idem confluat cum omnibus ipſis. Leonic.

ℂ In quo vtiq; maxime differũt nãe oꝑatio/ab ipſis q̃ ab hoĩe fiunt. Remiſcet̃. n. certiſſime ⁊ in arterijs oĩb⁹ ꝑ multa foramia ſil' trãſpirãtib⁹ aerea ſubſtãtia cũ ſanguine ⁊ ſm̃ cor nihilomi nus vt vtiq; cõfluxibilis exiſtẽs in oĩbus his. Antiq̃.

ℂ Reddit rõnẽ dicti quare hec tertia dr̃ia nõ h; oĩno ſil'e exẽplũ: nã in hoc q̃d eſt hr̃e foramina peruia aeri ⁊ nõ hu- miditati peruia/differt oꝑatio nãe ab his q̃ fiũt ab hoĩe. i. ab artifice: ⁊ hoc q2 nã illud põt facere: ars aũt nõ. Et aũt natura h̾ poſſit facere declarat: remiſcet̃ eni; certiſſime.

ℂ Et debes ſcire q̄ ſicut vult Galenus 2° de v̾tutib⁹ nãli- bus diſtinctione 2ª circa p̃cipiu;: ⁊ in lib° de vtilitate pul ſus. Arterie hñt in ſe duplicia foramina. Nã hñt foramia in extremitate earũ cũ q̃bus occurrũt cuti extrinſece: ⁊ ꝑ ꝯñs aeri extrinſeco: cũ q̃bus ẽt occurrunt ad cõcauitates alias vt ꝯcauitatẽ ſtomachi ⁊ alioꝝ. Tertio de virtutib⁹ naturalibus. c. 14.

ℂ Alia foramia hñt arterie q̃ nõ ſunt in extremitate capꝫ: ſed ſunt diſperſa per ſubam arterie occurrẽtia foraminib⁹ exñtib⁹ per ſubam vene que cũ arteria vadit aſſociata. Per p̃ma foramia q̃ ſunt in extremitate arteriaꝝ attrahit̃ aer ab extra ꝑ poros ad intra ⁊ ab intra extra expellit̃: nõ t̃n extra expellit̃ ſan guis in arteria cõtẽtus: ſed ꝑ foramia 2° dicta arteria euo- mit ſpũm in venã ⁊ de ſanguine arteriali: ⁊ attrahit ad ſe de ſanguine venali. Ordinauit igit̃ nã p̃ma foramina ſic eſſe ſtricta q̄ expelleret̃ aer: ⁊ non expellerent̃ humores. Sed per alia/q̃a arteria debebat ſumere ſanguinẽ a ve- na ⁊ mittere ſibi ſpũ; ordinauit nã in vena foramina ſibi occurrẽtia facientia hoc: q2 igit̃ ars nõ põt facere corpus cũ talibus foraminib⁹: iõ talis dr̃ia febriũ nõ h; oĩno ſil'e exẽplũ: ideo dicit Galenus. Remiſcet̃ eni; certiſſime ⁊ in arterijs oĩb⁹ ꝑ multa foramia ſil' tranſpirãtib⁹ aereã ſub- ſtantiã cu; ſanguine. Et hic ſermo põt duplr̃ exponi. P̃mo vt per foramia itelligat illa que ſunt in extremitate arte- riaꝝ vñ exit ⁊ intrat aer: ⁊ nõ humiditas: ⁊ tũc expone ſil' tranſpirantibus aereã ſubſtãtiã cũ ſanguine. i. q̃uis ille ar terie ſint plene ſanguine: t̃n emittunt ⁊ attrahũt aerẽ non emittẽdo ſanguinẽ q̃uis plene ſint eo: ſicut ſi dicere; ego comedo cũ caputio. id eſt ſil' hñdo caputiũ ego comedo.

ℂ Aliter põt itelligi ⁊ exponi vt ꝑ foramina itelligat illa que ſunt in pariete arteriarũ vñ emittũt ſanguinẽ ⁊ aere; ſimul ad venas ⁊ inde attrahũt: ⁊ tũc op; ſupplere ⁊ ꝑ mul ta foramina vt ꝑ illa q̃ ſunt in extremitatib⁹ ſolũ tranſpi- rantibus ſuba; aereã nõ emittẽdo ſanguinẽ. 2° expõ

ℂ Et ſubdit etiã. Et ſm̃ cor nihil minus. ſ. inueniunt̃ foramia: vñ attra- hitur aer ⁊ expellit̃: ⁊ t̃n nõ expellit̃ ſanguis: nã arterie q̃ portant aerẽ veniẽtẽ ab ore ad cor obuiãt cũ foraminib⁹ cãnulis pulmonis portantib⁹ aerẽ ab ore: mõ ille arterie hñt ita ſtricta foramia q̄ pñt a cãnulis attrahẽ aerẽ: ⁊ aerẽ ad cãnulas expellẽ: eſto q̄ ad cãnulas ſanguinẽ nõ expel- lũt: q2 ſi expellerẽt ſãguinẽ ad cãnulas: tũc q̃ſi ꝯtinue ſpue rem⁹ ſanguinẽ. Silr̃ cu; cor trahit aere; ab alijs arterijs

ſunt ibi obſtacula: que nõ dimittũt ipſu₃ attrabere ſanguí
nẽ quẽ eis dedit. ꝛ ſubdit Galen⁹: vt vtriq₃ ꝯfluxibilis exi
ſtens. ſ. aer in oĩbus his. i. ſm oĩa hec mẽbra dicta.

Digreſ- **Ex verbis** Galeni hic dicemus tria eſſe gñ̃a febriũ
ſio 3ª. ſm tres mãs cordis ꝛ corpis diſtincta.
℃ Eſt hc ſ:atio an ſint tot vel plura: ꝛ vĩ ꝙ ſint plura ge
nera: qm̃ in corpe noſtro eſt dare aliã mãm a trib⁹ dictis.
igiť ꝛ aliud genus febriũ: cũ diſtinguanť ſm mãs: ꝛ añs p₃
cũ in nobis ſint humiditates ſcðe dicte que ſunt quatuor
que pñt gñare feb. ℃ Videť ꝙ ſolũ ſit vna dĩa feb. cum
feb. ſumať penes mãs: ꝛ mã feb. ſit ſolu₃ vna: quia omnis
feb. eſt ꝓpria paſſio cordis. ℃ In hoc q̃ſito eſt rñſio Dyni
ꝙ genera feb. ſunt tñ tria. ꝛ rõ eſt qꝛ ſi in corpe nr̃o eſt tñ
triplex mã in qua attẽdiť calor pter nã₃: tũc gñ̃a feb. erũt
tñ tria: ſed ita eſt ꝙ oĩs mã noſtri corpis, vel eſt ſpiritůo
ſa vel humida, vel terreſtris ꝛ ſolida. pⁱma eſt ſpũs. ſcða
humor. tertia mẽbꝝ. pⁱ eſt ignea ꝛ aerea. ſcða aquea. tertia
Dynus. terrea. ℃ Tñ aduertit Dynus ꝙ mã feb. eſt duplex: q̃dã
eſt mã eius ſub rõne qua ipſa eſt egritudo imediate opõ
nes ledẽs: ꝛ ſic eſt vna ſolũmõ vt cor ſiue mẽbralis ſuba.
℃ Quedã võ eſt mã ei⁹ ſub rõne qua ipſa eſt calor preter
nãm: in qua mã feb. eſſe conſeruať ꝛ radicať: ꝛ illa eſt tñ
3ᵉ. Notauit ẽt h̃ Dyn⁹ ꝓ ſolõne argumẽti ſcðiut appet.

Ad argumentũ pⁱmo factũ dicit Dynus ꝙ de humiditatib⁹ dictis ſcðis: q̃dã
eſt pⁱma ꝛ ſcða in qua ꝓprie põt attẽdi putredo: ꝛ illa hu
miditas reduciť ad nã₃ humoꝝ: vñ aliud gen⁹ feb. nõ fa
cit q̃₃ humoralẽ. ℃ Quedã võ de illis humorib⁹ eſt tertia
ꝛ q̃rta humiditas: ꝛ q̃ ſunt ille humiditates apparet legẽti
cap. de humorib⁹ Auic. pⁱ can. fen pⁱ. ꝛ illa alia humiditas
tertia vel q̃rta dicit Dynus: ꝙ vel eſt eadẽ cu₃ ſuba mem
bri vt gluten: vel ſibi ꝓpinqua qꝛ coagulatiõi vicina vt cam
biũ. ꝛ iſte due recipiũt modũ caliditatis ſicut recipit ſuba
mẽbri ꝑ aliũ modũ feb. nõ faciť: q̃₃ faciat caliditas q̃ eſt
accenſa in ſubſtantia membri: ꝛ ideo genus feb. qð in ipſa
accendiť: dicitur genus febris ethice.

Contra. **Primo** oſtendo ꝯtra Dynũ ꝙ eſt dare aliqð aliud
Dynum genus feb. ꝑ argumentũ oppoſitũ ſuo: ꝛ ſic
eſt dare aliã mãm potentem facere feb. valde diuerſam
ab illis tribus dictis. igiť eſt dare aliud genus feb. ꝛ hoc ꝑ
maiorẽ ꝓpoſitionẽ mã, declarať añs: qꝛ poſe eſt chilũ pu
trefieri ꝛ cauſare fe. qꝛ põt multos fumos putridos mittẽ
ad cor: qui ponẽt eũ in caliditate ledente opões. Hec po
teſtas nõ ẽ negãda ab hoie itelligẽti: ꝛ tñ chilus differt ſpẽ
ab humorib⁹. Ad idẽ eſt dare fecẽ in iteſtinis q̃ ſpẽ differt
ab humoribus: que multum exiſtens pu. mittens vapores
putridos ad cor poteſt facere feb.
℃ Item poſe eſt aliqð mẽbrũ putrefieri ꝛ adeo verſus cor
eleuari vapores putridos: ꝛ ſic facere feb. Ad idẽ poſe eſt
multos fumos calidos pu. eſſe ꝛ ab extra venire ad cor: ꝛ
ponere ipſu₃ in caliditate febrili: qui fumi ſunt etiã valde
differẽtes a ꝑdictis. ℃ Demũ oſtẽdo ꝙ nõ diſſoluit rõnẽ.
nam dicit ꝙ humiditas pⁱma ꝛ ſcða facit pu. ꝛ humiditas
tertia ꝛ quarta facit ethicam.
℃ Cõtra. nulla fe. que h₃ factũ eſſe in alio q̃₃ in mẽbro eſt
ethica ꝛ clare p₃ ex dictis: ſ₃ talis erit fe. que h₃ calefactu₃
eſſe in illis hu. ꝛc̃. ℃ Sed tu. d. eſto ꝙ nõ ſit ꝓprie ethica:
tñ ad ethicã reduciť. Cõtra. caro ipſa ꝛ ſuba mẽbralis per
putrefactionẽ põt facẽ feb. putridã: ꝛ h̃ ꝑ emiſſionẽ mul
toꝝ vapoꝝ pu. ad cor: cũ illa caro putrefit. igiť multo forti⁹
humiditas 3ª ꝛ 4ª poterũt ꝑ pu. cãre febrẽ putridã. Añs
eſt clarũ hoi nõ rudi. p₃ ꝯñ: qꝛ ex quo ille humiditates ꝑ
hoc ꝙ appropinquãt ad nãm mẽbri faciebãt ethicã ꝛ mẽ
bra ẽt pñt ꝑ pu. facẽ pu. mlto forti⁹ ꝛ ille ꝑ pu. pñt facẽ fe.
ꝛ illa pte nõ ẽ pu. nec ethica nec effimera. igiť eſt dare aliã.

Ad rõnẽ factã de fumis putridis venientibus ab ex Dynus.
trinſeco dixit Dynus: ꝙ nõ op₃ ꝙ feb. dicanť diſtin
gui ex pte mãe extrinſece ſed hñ intrinſece: nũc aũt aer ꝛ
fumus eſt aliqd extrinſecũ. ℃ Et in veritate h̃ qð dicit nõ Contra
valz. qꝛ ex quo illi fumi pñt imediate ponẽ cor in caliditate Dynum
te ſiente preter nãm ledente opões ꝛ nõ ſunt remouibi
les ſm voluntatẽ nc̃ trã ꝓpter illud qð poſtea diceť, non
eſt dubiũ ꝙ egritudo iẽ in corpe ponũt: ꝛ talis nõ põt eſſe
niſi feb. Et cõfirmať: qꝛ etiã illo mõ potero dicere ꝙ cũ
egritu. ꝛ iſirmitas ſumať ex pte mãe itriſece ꝙ ſic lapis in
veſica nõ eſſet morbus. Etiã abſurdũ qdẽ₃ eſſet dicere ꝙ
lapis in veſica ſit cauſa extrinſeca: cu₃ ſit facta ex humo
ribus qui ſunt intrinſeci corpori.

Dicimus ergo in hoc queſito nos alr̃: vt etiã ſentit Tho.
Gentilis. ℃ Primo ꝙ eſt dare aliaz feb. Nõ den
ab humorali ꝛ effimera ꝛ ethica, propter eſſe in corpe nr̃o tur 3 q̃ꝛ
alias materias a ꝑdictis potentes facere febrẽ vt declara nõ alia ge
tũ eſt. ℃ Scðo dicam⁹ ꝙ medic⁹ nõ h₃ ponẽ niſi tria ge nera feb.
nera feb. ſ. pu. effimerã ꝛ ethicã: qm̃ medicus nõ ponebat pter pma
vt patuit ſupra diuerſa genera feb. niſi ꝓpter diuerſos mo tria.
dos cure q̃ inſurgebãt: ſed ex illis materiis poſitis que poſ
ſunt facere feb. nõ inſurgit alius modus cure a ꝑdictis: nã
ſi eſſet feb. ex chilo putrido eedẽ intẽtiones ſunt q̃ ſunt in
fe. pu. vt ꝓhibere trãſpirationẽ: euacuare corruptã mãm
ꝛ alterare dictã malã qualitatẽ: ꝛ ſic de aliis dictis mate
riis: eſto igiť ꝙ ab aliis dictis materiis poſſit fieri febris
ab illis tribus: medicus tñ alia genera feb. ponere nõ h₃.
℃ Rõ aũt que ſupra adducebať ꝙ gen⁹ feb. ſit ſolũ vnũ:
cũ oĩs feb. ſit paſſio viuentis, ſia₃ p₃ ex his que fuerũt dicta
in digreſſione pⁱa huius: vbi dictũ fuit ꝙ illa ꝓpõ erat pu
re nãlis, nõ medicinalis pure: qm̃ medicus diuerſitatẽ fe.
aſſignãs, ſupſit fe. ꝓ calore i mẽbro: ꝛ ꝑ eo a q̃ depẽdebat.

Sed tu dices inſtãdo hic: quia videť ꝙ auctores Inſtãtia
medicie debuiſſent determiare de
iſtis feb. factis ab iſtis aliis materiis: eſto ꝙ nõ faciant di
uerſu₃ genus ab illis: qm̃ nõ minus differt: imo plus feb.
de chilo putrido a feb. putrida humorali: q̃₃ vna fe. humo
ralis ab alia. ℃ Sed dato ꝙ feb. humorales nõ diuerſifi
cent genus: tñ ꝓpter diuerſitatẽ ſpecifica₃ auctores diſtin
ctim de eis determinauerũt. igiť ꝛ de iſtis dato ꝙ gen⁹ nõ
diuerſificent ꝓpter diuerſitatẽ ſpecificam, debuerunt di
ſtinctiꝫ determinare. ℃ Poſſemus de h̃ leuiter ꝯtrãſire:
ꝙ qꝛ ille feb. ab aliis materiis raro eueniũt: idõ de eis non
determinauerũt: ẽt qꝛ nõ ſunt feb. que paroxiſmalr̃ reuer
tanť ꝛ durẽt ſicut faciunt humorales. Aliter ꝛ ſubtilius ꝙ
auctores medicine: vbi gr̃a princeps Aboaly determina
uerũt in quadã parte de morbo cõmuni toto corpori qui
eſt fe. nõ appropriata alicui mẽbro niſi cordi: talis aũt fe.
que eſt putrida nõ appropriata alicui mẽbro maxime fit
ex re putreſcente in cõmunibus locis corporis que ſunt lo
ca venarũ ꝛ arteriarũ: in talib⁹ aũt locis res que putreſcit
eſt humor: ꝛ ideo auctores in tractatu feb. putridaꝝ non
determinauerũt niſi de feb. humoralibus: ꝛ dato ꝙ mate
ria feb. interpolataꝝ cõiuncta ſit extra venas, nihil ad fa
ctũ modo: determinauerunt ẽt auctores in quadã alia pte
de egritudine appropriata ſic vni mẽbro ꝙ non alio: ꝛ qꝛ
alie materie ab humoribus debentibus facere putridam
fe. facient hãc cũ paſſionib⁹ determinatoꝝ membroꝝ vt
putrefactio chili in ſtomacho ꝛ fecis in inteſtinis ꝛc̃. ideo
earũ determinatio nõ cadit in tractatu feb. ſed in tractatu
illaꝝ egritudinũ ꝑticulariũ: nõ tñ ꝙ auctores i locis illis
exprimerent has feb. vt feb. factã ex chilo. Sed ibi deter
minãtes de oĩbus corruptionib⁹ illi⁹ mãei dederũt illã in
telligi. Poſſent iſta dicta multipliciter calũniari: ꝛ etiam
defendi ſi perpendis. Ad preſens aũt dimittatur.

Laurē. ¶ Hic ergo calor quem diximus appellari febrē alias ex alio de p̄dictis incipit: occupat aūt ac ſimul diſponit cū p̄te affecta reliqua duo genera.

Leonič. ¶ Incipit hic igiť preter naturā calor quē febrē noiamus alias ex alijs eoꝝ que nuper diximꝰ: ſpargiť aūt atq; vna cū patiente afficit duo reliqua genera.

Antiq̄. ¶ Igiť icipit qdē hic p̄ter nām calor quē ⁊ febrē noiauimꝰ aliqñ ab aliquo p̄dictoꝝ: nō pmanet ṽo in primo genere leſio: ſ; ſup poſſidet ⁊ coalterat cū patiente ⁊ reliqua duo genera.

Cō.5ᵐ. ¶ Cū declarauit p̄dicta genera feb. ſumptarū ex materijs per exēpla: infert ex dictis correlaria. Et p̄mū eſt q̄ hic calor p̄ter nām quē noiamus feb. aliquo mō p̄mo incipit ab aliquo p̄dictoꝝ: ⁊ intelligit q̄ aliqñ h; p̄mo factum eſſe in vna p̄dictarū māꝝ ⁊ in alijs in fieri. ¶ Deinde dicit. nō permanet ⁊c. ⁊ intelligit per leſionē calefactū eſſe illud qd̄ p̄mo eſt in vna māꝝ aliqñ: ⁊ vult q̄ illud calefactuȝ eſſe nō pmanet ſcilȝ tm̄ aliqñ in p̄mo genere: ⁊ intendit p̄maȝ mām quā aſſumpſit: ſed poſſidet ⁊ coalterat. ſ. in facto eē reliqua duo genera. i. alias duas mās cū patiente. ſ. p̄mo. i. cū p̄ma mā quā in facto eſſe aſſumpſit: ⁊ hoc maxie fit: cū alteratio ab vna mā in aliam pdurat. Or aūt intelligat coalterationē ab vna ad aliaȝ in facto eſſe / p;: qm̄ ſupra dixit cū poſuit diſtinctionē febriū: q̄ ſemꝑ cū vna materia erat in calefacto eſſe. alie aūt erant in calefieri: ⁊ iſinuauit Gal. per correlariū illud tranſitum vnius generis feb. ad aliud genus: ſm̄ q̄ vna mā hn̄s calefactū eſſe calefaciens aliaȝ pōt illaȝ ponere in calefacto eſſe. ⁊ cā correlarij: qm̄ q̄libet alteratio exiſtens in aliquo ſubiecto in fieri / cuȝ perdurat perducit illud ad terminū alterationis qd̄ eſt eſſe factum. ¶ Sequiť aūt correlariū illud ex dictis ſupra: qm̄ ſupra dixerat Galenus q̄ gn̄a feb. ſumebanť: qm̄ caliditas que eſt feb. in vna materieꝝ habebat eſſe factū: in alijs aūt in fieri: ⁊ h̄ illo caᵒ tex. cō. tertij. ſ. que ſūt tripl'r. Et nō ſpecificauit Gal. in hoc correlario. vtruȝ he febres eſſent cōplicabiles nec ne: nō enim ſpecificauit an cū calefactū eſſe trāſit de vna mā in aliā / remaneat in pᵒ aut ceſſet. ¶ Et intelligas hunc tranſitū calefacti eſſe de vna mā ad aliā effectiue. ¶ Et poſſet dici q̄ hec lr̄a videť velle q̄ he feb. nō ſint cōplicabiles: ⁊ hoc cū dicit nō pmanet ṽo leſio in p̄mo genere. Et hoc nō ſupplēdo ibi ly tantū. D. cū. o.

Laurē. ¶ Facillime ergo calor ex humoribꝰ ad ſpū; trāſmeat.

Leonič. ¶ Facillima igiť ab humoribus ad ſpiritum caliditatis tranſumptio.

Antiq̄. ¶ Igiť facile quidem eſt his qui ab humidis in ſpiritum tranſitus caloris.

¶ Infert Galenus aliud correlariū ſequēs ex priori / oſtendens q̄ ex quo pōt fieri trāſitus calefacti eſſe de vna mā ad aliaȝ / qs eſt facilior tranſitus / dicens q̄ facilis eſt tranſitus caloris in his que ab humidis id eſt humoribus in ſpūm. ⁊ vult q̄ facil'r humores exiſtentes in calefacto eſſe ponūt ſpiritus in calefacto eſſe. ¶ Et ex h̄ vi ſtatiȝ velle / q̄ effimera feb. poſſit cōponi cū putrida: naȝ nō pōt intelligere hanc facilitatē tranſitus caloris ab humoribus ad ſpūm q̄tum ad calefieri: nā eadē facilitate q̄tuȝ ad fieri tranſit calor in fe. effimera de ſpū ad humores: ſicut in putrida de humoribus ad ſpū;: q̄ quāto cito aliqua feb. eſt in corpore / oēs materie ſunt in caliditate p̄ter nām: eſto q̄ vna in facto alia in fieri: eſto etiā q̄ in eodē tēpore calefieri in vna fiat ſub maiori gradu q̄ in alia: ⁊ ideo caliditas citius perduciť ad calefactū eſſe in vna mā q̄ in alia. ⁊ h̄ vult Galenus. ſi igiť facil'r tranſit calefactū eſſe ab humoribus ad calefactū eſſe ſpūm: cum calefactū eſſe humorum nō ceſſet: tunc erit cōpoſitio feb. effimere cū putrida: imo vi velle q̄ vtplm̄ cōponať ꝑꝑ facilitatē trāſitus. D. cū. o.

¶ Minus ṽo pmpte humores cum ſpiritu igniunť. **Laurē.**

¶ Nō eque aūt pmpte vna cū ſpū accēdunť hūores. **Leonič.**

¶ Minus aūt pmpte ſpiritu igniunť humida. **Antiq̄.**

¶ Declarat aliū tranſitū caloꝝ nō ita facileȝ: ⁊ dicit q̄ minus pmpte humida. i. humores igniunť ſpiritu. i. a ſpiritu: ⁊ dȝ exponi ſ; expoſitionē iam datā / q̄ minus pmpte ponunť in calefacto eſſe. Deinde oſtendit tranſituȝ adhuc magis difficilem ⁊ dicit.

¶ Atq; ēt ſolidū corpus pmptius tribuit calorem humoribꝰ aereeq; ſubſtātie q̄ ip̄m ab illis accipiat. **Laurē.**

¶ Corpus etiā ſolidū humoribus atq; aeree ſubſtātie facilius calorem ipartiť q̄ ipſuȝ ab eiſdē ſuſcipiat. **Leonič.**

¶ Et nimirū ⁊ ſolidū corpus humidis ⁊ aereis pmptius tradit calorē q̄ ip̄m ab illis accipit. **Antiq̄.**

¶ Corpus. i. membrū ipſuȝ pmptius tardat caloreȝ. ſ. in ſe ſuſcipere ⁊ hoc in facto eſſe: ⁊ dico q̄ tardať promptius. ſ. q̄ magis tardat: ⁊ humidis. ſ. humoribus ⁊ aereis. i. ſpiritibꝰ: quē calorē ab iſtis duobꝰ ſuſcipit. ¶ Et in h̄ ſ; expōnē p̄ſatā iſinuat Gal. q̄ ethica pōt cū illis ꝯponi. D. cū. o.

¶ Omnis enīȝ ſubſtantia tenuis facilius q̄ craſſa alterať: tenuiſſimus aūt aer: craſſiſſima aūt corpora ſolida ſunt: humores medio genere ambigunt. **Laurē.**

¶ Omnis ſiquidē ſubſtātia tenuis pmptius alteratur q̄ craſſa: eſt aūt tenuiſſima qdeȝ aeris: craſſiſſima ṽo corporuȝ ſolidorū: media humorū eſt ſubſtantia. **Leonič.**

¶ Nā ois qdē leptomeris ſubſtātia facilꝰ alterať pachimera: eſt aūt leptomeriſſima qdē partibus que aeris: pachimeriſſima que ſolidoruȝ corporuȝ ſubſtātia: in medio ṽo amborum eſt humidorum ſubſtantia. **Antiq̄.**

¶ Et reddit cām dictoꝝ quare ſit facilis tranſitus ad ſpiritum ⁊c. Et dicit. Naȝ ois ſubſtantia leptomeris. i. ſubtilis: facilius alterať pachimera. i. groſſa: ⁊ ita per ꝯñs facilius peruenit ad alteratū eſſe: ſed ſubtiliſſima eſt ſuba in partibus que aeris. i. ſpūs: ⁊ groſſiſſima eſt illa q̄ ſolidoꝝ. i. mēbroꝝ. Sed ſuba humoꝝ eſt in medio illoꝝ duoꝝ: q̄ non ita groſſa vt mēbrū: nec ita ſubtilis vt ſuba ſpūs. Ex h̄ vi velle Galenus q̄ ethica nō poſſit fieri incipiēdo: cū ſemꝑ facilius ⁊ magis alteretur ⁊ ponať in alterato eſſe ſpūs: ⁊ tunc eſt effimera q̄ mēbrū. Et dicūt expoſitores q̄ dictuȝ Galeni q̄ ois ſubſtātia ſubtilis ⁊c. h; veritatē quantuȝ ex natura generali haꝝ ſubſtātiaꝝ ceteris alijs paribꝰ: ſ; ex aliqua accidentali cā pōt aliter eſſe. nā per aliquā diſpoſitionē accidētalē poſe eſt q̄ corpus ſolidū ſit magis aptuȝ inflāmationi: vn̄ p̄us inflāmabitur q̄ corpus aereuȝ: ſicut apparet in exterioribꝰ. ⁊ ſ; hunc modū pōt fieri q̄ ethica fiat incipiendo eſto q̄ rarū ſit. vn̄ Aui. pᵒ 4ⁱ. trac. 4ᵒ ca. de ethica: dicit q̄ longinquū eſt q̄ ethica fiat incipiendo q̄ſi ſint mēbra radicalia inflāmata ⁊ non inflāmatur humor nec ſpūs ante illud: imo opȝ vt calefiant illa in p̄mis: deinde ſm̄ pceſſionem dieruȝ calefiant illa: niſi accidat cauſa fortis valde: ⁊ hec meliꝰ caᵒ d̄ ethica iferiꝰ appebūt. D. cū. o.

¶ Nec quicq̄ refert preſenti loco ſpū; vel aerē appellare: nā de his alibi fuſius iam diffinitum eſt. **Laurē.**

¶ Nihil aūt in preſenti opere differt ſiue ſpūm: ſiue aerē dicamus: nā de hiſce oībꝰ diligētiſſime diffiniuimꝰ. **Leonič.**

¶ Nihil aūt dīt i p̄n̄ti demū doctrina: ſpū; dicē vel aerē: determiatū eſt de his diligētius alibi. **Antiq̄.**

¶ Et eſt notū per ſe. Poſſet aūt quis forte exponere totā hāc litterā: ꝙ Gal. velit ꝙ ad maius calefieri citius venit ſpūs ab humoribus ꝗ̄ ecōuerſo: ⁊ perpendis propter qd dicitur hoc. ¶ Deinde cum dicit.

Laur. ¶ Nunc vō ſufficiet illud tm̄mō ſcire qđ puto Hippo. indicās dixit: cōtinētia: cōtēta: ac impetū faciētia: cōtinētia qdē appellās ipſas corpis ptes ſolidiores: ɔtēta humores: impetū vō facientia ſpiritus.

Leonic. ¶ Nūc aūt hoc tm̄modo ſufficiat itelligere: qđ ⁊ Hippocrates (vt arbitror) oſſdit his vbis: cōtinētia: contenta: ⁊ ipetentia. cōtinētia quidē ſolida appellās: cōtenta vō humores: impetētia autem ſpiritus.

Antiq. ¶ Nunc autē ſufficit hic tm̄ cognoſcere: qđ vt extimo ⁊ Hippo. oſtēdēs dixit: que ɔtinēt ⁊ q̄ ɔtinent̄ ⁊ que impetu ifluunt educunt̄ ⁊ imittunt̄: que ɔtinēt qdā ipſas corpis ſolidas particulas: que vō cōtinent̄ humida: que vō impetu influunt ſpiritus appellans.

¶ Declat qđdā qđ ſuppoſuerat auctē Hippo. qm̄ dīc tres eſſe mās in corpe nr̄o in qbus attēdit̄ feb. ⁊ pȝ dictū Hip. ¶ Dicit aūt ⁊ que ipetu fluunt ⁊ educunt̄ loquēs de ſpū: q̄ ɔ̄ria eſt iter ſpūȝ ⁊ humorē: qa ſi res que facit humorē nūtrit̄ in corpe: illi humores facti nō educunt̄ extra: ſȝ in membrū ɔuertunt̄: ſed ſpūs cū ſuā opationeȝ perfecerint non cōuertunt̄ in membruȝ: ſed extra educunt̄ ⁊ ſunt res fluentes: ⁊ per venas ⁊ arterias volitātes. ¶ Deide cū. d.

Laur. ¶ Febrilis ergo diſpō alias ex alio de predictis icipit ſed in pmo gn̄e affecti corpis minime pmanet: ſȝ occupat reliqua duo: ac niſi pus ſoluat̄ pceſſu tpis illa ſilr̄ afficit. Atqȝ hec ſumma ſermonis eſt.

Leonic. ¶ Nam diſpoſitio febrilis alias ex alijs coꝝ que ante diximus ſumit initium. At ignem pmo iam leſo nō ſiſtit: ſed duo reliqua genera inuadit: niſi antea ſoluatur progreſſu temporis illa quoqȝ ſilr̄ afficit. Hec quidem ſunt totius ſermonis capita.

Antiq. ¶ Nā icipit qdē ab aliquo pdictoꝝ aliqn̄ triū febrilis diſpoſitio: nō pmanet aūt in pmo gn̄e eiꝰ qđ leſuȝ eſt: ſed inuadit reliqua duo: ⁊ niſi anticipauerit ſolui: diſponit ſilr̄ ⁊ illa duo tēpore pcedēte. Capla qdē huius ſermonis ſūt hec.

¶ Hic recapitulat correlariū primum de duobus dictis: ⁊ patet hoc ex illo: ⁊ ideo illud legas: ⁊ vltimo cōcludit. capitula huius ſermonis hec ſunt.

Digreſſio. 4. DIGNUM aūt eſt hic q̄rere ex pbatione Gal. poſita tē cōplicationis hax feb. Et ad pn̄s q̄rit̄ de effimera ⁊ pu. In penultio aūt caplo iſtiꝰ libri pˀ q̄rit̄ de ethica cū ibi ſpecificatū facit ſmonē Gal. Et appet hic ex vltio vbo Gal. cōplicationē eē poſſ: cū dic. ⁊ niſi anticipauerit ſolui diſponit. Silr̄ ⁊ illa tpe. ⁊ hec diſpō itelligit̄ quātū ad calefactū eē vt bn̄ declatū fuit i correlario Gal. ⁊ ideo per illud ibi. Et hoc apparet confirmatum.

¶ Et oppoſitū videt̄ Gal. infra illo caplo. Feb. aūt que ex putredie humoꝝ: cū dicit. Caleſiūt eni amplius in effimeris feb. ſupfluitates: deide pncipiū putrefactionis hinc aſſumētes: accēdūt alterā ſpēm feb. ſilrȝ: pore iā qeſcēte.

Opio Dyni. ¶ In hoc q̄ſito expoſitores iā diuerſi diuerſimode ſūt locuti. Iam eni ipoſitū eſt Dyno ſm ꝙ iuenio eū dixiſſe ꝙ pu. cōponi cū effimera eſt mltiplr̄. Primo ꝙ effimera icipiēte putrida ſupueniat remanēte effimera cū ea: ⁊ hunc modū cōplicationis negat: qa ad euētū putride necio ceſſat effimera: qđ ipſe declat: nā effimera fundat̄ in ſpiritu q eſt ſubſtātie ſubtilis: ⁊ iđ caliditas illa eſt facilr̄ remouibilis ⁊ reſolubilis: ſȝ humor eſt dēſe ſube. vn̄ durat anteq̄ putreſiat p vnā diē vel plus in caliitate eū debēte putreſcere. igit̄ tp̄s iflāmatiōis humoꝝ a ſpiritibꝰ maiꝰ erit vel equale tpi reſolōnis ſpūtȝ facientiū effimerā cū effimera durat p vnā diē: igit̄ cū putrida gignita erit: effimera iā ceſſauit. Tn̄ hic aduertit ꝙ cū dī ꝙ putrida nō pōt ɔiungi cū effimera añte effimera: h̄ dȝ intelligi ſic: ꝙ effimera ſit cā illiꝰ putride: ⁊ forte itelligit Dynus ſic ꝙ effimera ſit cā illiꝰ cōpletiua ⁊ diſpoſitiua: eſto ꝙ videat̄ ēt valde velle ꝙ nō poſſit eē cā cōpletiua, dato ꝙ ab alio hūores eēnt diſpoſiti vt pp oppilōnē vel pp aliud: ⁊ h̄ qa eſto ꝙ hūores eēnt diſpoſiti tn̄ ad h̄ vt faciāt fe. putridā opȝ ꝙ ponant̄ in calefacto eē ad qđ nō pn̄t attingē ſpūs calefacti in prˀ effi. niſi circa finē augmēti vel circa ſtatū effimē: ⁊ tūc anteq̄ ponat illos humores in calefacto eē iā ſpūs i ſuo calore ſūt i deſinere. vn̄ adueniēte putrida iaȝ ceſſat effimera. ¶ Dicit tn̄ Dynꝰ nō eē incōueniēs hūores ab alia cā ſuſcipe iflāmationē eſto ꝙ pincepit effiᵃ: vt ſi effimera eēt in corde p irā vel p cauſaȝ aliā: ⁊ eēt apa in mēbris itriſecis poſſe eēt ab apate fumi caliginoſi vel capinoſi eleuari ⁊ putridā gn̄are nōdū deſinēte effimera: tn̄ huiꝰ iflāmationis humorū nō erit cā caliitas pter nām q̄ erat i ſpū, nec adueniēte illa putrida deſinet effimera: qa ſi pro poſſi poneremus ꝙ putrida ceſſaret ante tp̄s reſolōnis ſpūuȝ in qbꝰ erat effimera iueniremus putridā ceſſare effimera remanente. ¶ Ulterius dicit ꝙ ⁊ alio mō itellr̄ ꝙ effimera cōiungat̄ cū putrida: ſic ꝙ putrida p̄ icipiat ⁊ ipſa remanēte gn̄et̄ effimera. ¶ Et h̄ pōt zˀ itelligi. pˀ ꝙ putride q̄ añcedit ɔiungat̄ effimera: ⁊ ſic ꝙ putrida ſit cā illiꝰ effimere: ⁊ h̄ negat: ⁊ cām dat: qꝛ hūores calefacti nō pn̄t ponere ſpūs in calefacto eē: ⁊ hoc iđ qa calefactū eē qđ eſt in hūore a toto gn̄e valde maius eſt q̄ calefactū eē qđ eſt in ſpū. vn̄ ſpiritui repugnat a toto gn̄e ſuſcipe calefactū eē ſilē ei qđ eſt in hūore. Nec ēt dicit ipſe: pōt ſuſcipere minorē caliitatē in facto eē ea q̄ eſt in hūore: qꝛ agētia nāe agūt ſm vltimū ſue poᵉ: ⁊ iđ humor calefactꝰ agēs in ſpū ſemp aget ad itroductioneȝ ſue vltime caliitatis quā hȝ. Et iđ ſpūs ab eo nullaȝ adeo paruā caliitatē pōt recipe ꝙ in illa ſiſtat in actu ⁊ i calefacto eē: ſȝ ſemp erit impmutari ad vlteriorē gradū ſue caliitatis q eſt in hūore putridoꝛ qa illā nō eſt natus ſuſcipe in facto eē: cū ei repugnet ex pte ſue ſube: accidit ſpiritui prius ab hac caliitate ɔſumi q̄ poſſit illā hre in actu vel aliquē gradū ifra illaȝ: eo ꝙ in nulla pōt manere in actu pn̄te humore putridoꝛ ſubdit ꝙ eadē rōne poſſet pbare ethicā nō poſſe ſibi aſſociare putridaȝ: ita ꝙ ethica eēt cā eiꝰ. ¶ Et alio mō pōt itelligi ꝙ effimera ɔiungat̄ putride: ⁊ hoc dico añte putrida ſic ꝙ effimera nō ſiat a putrida: ſȝ ſiat a quadā alia cā: ⁊ hāc cōplicationē cōcedit ⁊ dat cām: qꝛ ſtante putrida ſpūs pn̄t poni in calefacto eē a quadā alia cā: naȝ ſi de quo minus videt̄ ineſſe ⁊ ineſt: ⁊ id de quo magis: ſed minus videt̄ ineſſe ꝙ corpori exn̄te ſano ſpūs poſſint pmutari ad calefactū eē ⁊ tn̄ pn̄t ergo multo fortius h̄ poterit corpore iam exn̄te egro feb. putrida cum in corpore ſano ſit plus remoti a calefacto eē pꝛter naturam: hec ſunt que inuenimus Dyno ipoſita cōmuniter ſm oēs. ¶ Et certe moleſtāda ſunt hec dicta: ⁊ h̄ preſuppoſito vno ad remotionē equocationis ꝙ tūc ſcilicȝ ſit feb. effimera cū ſpiritus ſunt in calefacto eē a cauſa non depēdente in cōſeruari: hoc preſuppoſito. Dico pmo ꝙ dictum primū certe qđ dicit eſt dictū ad placitū: eſto ꝙ ɔ̄riū demōſtrari nō pſſit: tn̄ eſt magis pſuaſibile. ¶ Cū eniȝ dicit ꝙ ſpiritus calefacti non pn̄t ponere humores in calefacto eſſe niſi per ſpatiū vnius diei vel plus in quo reſoluunt̄ certe h̄ ſtatiȝ negabit̄. Primo eniȝ appet ꝙ humores exn̄-

Contra Dynum.

ſtentes ſūme diſpoſiti ad putredinē ex modiciſſimo calo
re aliquātūmo minori q̄ ſit calor effimere: potuerūt poni ſub
aliqua putredine. Iterū etiā cū calor effimere duret 24.or
horis: in minori tp̄e potuerūt diſponē humores ⁊ ipſos pu/
trefacere ⁊ ponere in calefacto eſſe: ⁊ hoc dico eſto ꝙ hu/
mores nō eſſent ad id diſpoſiti ab aliqua accidētali cā: vt
ab hōle cholericiſſimo ꝑ nām in quo humores ſūt apti ex
qualibet pua cā inflāmari ⁊ poni in caliditate febrili: hec
videnꝭ ꝓbabilia. Et ſi dicis ꝙ nō poſſit eē: oꝑ nos tūc ſta
re experiētie ſm quā de hoc certificari eēt impoīe. Dictū
igiꝭ primū eſt dictū ad placitū. In ſcđo dicto dicit verū.
❡ Cū aūt dicit ꝙ putri. icipiēte ipſa nō pōt eſſe cā effime
re nō bñ dicit: ⁊ ꝓbatio ſua digna rephēſione eſt. ❡ Pri/
mo eni hoc dictū oꝑ ꝙ ꝯdicat: ⁊ nō ſtet ſil' cū dicto ſequē
ti. dicit enī ꝙ ex hoc ꝙ calefactū eē humoꝝ eſt a toto ge/
nere maius illo ſpiritus: ideo ſpūs ſemꝑ ſunt in alterari ab
humorib⁹: ⁊ ideo nullā paruā caliditatē pñt ſuſcipere in
qua ſiſtant: modo manifeſtū eſt ꝙ exñte pu. ſi ponaꝭ effi/
mera a quadā alia cā: vt dicit ſequēs dictū ꝙ etiā humo/
res poſt calefactū eſſe ſpūs qđ fecit illa alia cauſa: calefa/
ciant ſpūs: cū ſint eis approximati ⁊ ſtēt per tp̄s in corpe:
⁊ ſint plus calidi q̄ ſpūs. Cū igiꝭ ſpūs ꝯtinue ſint tūc in ca
lefieri ab humorib⁹ ⁊ imꝑmutari ad vlteriorē gradū: tūc
nō erit ibi effimera. Et tūc nō valeret dicere ꝙ illđ fieret
a duob⁹ agētib⁹: ſed ſi putri. debebat eſſe cauſa effimere:
illud fuiſſet ab vno agente. Cōtra quātūcūq; agentia ſunt
diuerſa: tñ caliditates que ponunꝭ in ſpiritu faciunt vnū
numero: q̄a due caliditates ſolo numero differētes nō pñt
eſſe in eodē ſubto 5° meta^ce. ❡ Sed tu inſtabis: ⁊ in h̄ for
tificaꝭ arg^m eſto ꝙ humores calefaciāt ſpūs qñ habuerūt
calefactū eſſe a quadā alia cā: tñ ibi eſt effimera: q̄a illud
calefactū eſſe nō depēdet ab humorib⁹: ita ꝙ ſi ꝑ poſſi hu
mores nihil facerēt in ſpūs: adhuc remanērēt calefactū eſſe.
❡ Cōtra iſtā rōnē ibi ita etiā eſt. nā humores eſto ꝙ cōti
nue agāt in ſpiritū: tñ pñt ducere eū ad calefactū eē aliqđ
qđ ampli⁹ ab humorib⁹ nō depēderet: ita ꝙ ſi humores ꝑ
poſſibili a ſuo calore remouerenꝭ: adhuc remanerēt ſpūs
calefacti ⁊ effimera: qđ ꝓbaꝭ. nā nō oſtendiꝭ effimera fa/
cta in ſpiritu: q̄a amplius in calore ſpūs intēdi nō pñt: imo
diciꝭ effimera per hoc facta in ſpū: q̄a ampli⁹ ab agēte in
cōſeruari nō depēdet: qđ pꝫ de ethica. Ethicus enī ꝯtinue
poſſet ad vlteriores gradus intendi: ⁊ tñ eſſet ethicus: igiꝭ
pñt humores ponē calefactū eſſe in ſpiritu: ⁊ cōtinue poſt
illud itendere eos in caliditate: ⁊ tñ ibi eſt effimera: vnde
vnū calefactū eſſe pōt eſſe intenſius reliquo: ⁊ tñ nullaꝫ
a cauſa depēdebit. ❡ Cū igiꝭ dic̄ ꝙ etiā oꝑ ꝙ nāle agēs
agat ſm vltimū ſue potētie: ſi itelligaꝭ ꝙ ſemꝑ agat īquā/
tū illud in ſe hꝫ: certe illud eſt falſū: imo iſtud pōt eē va/
de diuerſū ſm diuerſitatē patientiū: ſm ꝙ vnū pōt plus
recipe ⁊ aliud min⁹. Dictū ergo iſtud ſilr fuit abſurdum.
❡ Ultimū aūt dictū ſuū eſt verū: ⁊ ex ꝓbatiōe quā fec.
probaꝭ ꝙ putri. poſſit eſſe cā effimere: q̄a ſi aliqua cā exte
rior valde minoris caliditatis q̄ ſit caliditas putri. pōt po
nere in hōle ſano in quo ſpūs ſūt diſpoſiti in calefacto eē:
multo fortius putrida exiſtēs in hōle in quo iā ſpūs ſunt
in caliditate ꝓter nām: pōt illos ponere in calefacto eſſe: ⁊
dato ꝙ ꝯtinue ꝓter illud calefactū eē ſpūs alterenꝭ ad vl/
teriorē gradū qui ducet ad aliqđ aliud maius calefactum
eē ſi ſpūs ꝑmaneret idē. Sicut ſi ſol feciſſet in me effime/
rā: ſpū iam exñte in calefacto eē: ⁊ ꝯtinue poſt ea ſtarē ad
ſolē ponereꝭ ꝯtinue ſpūs poſt illđ calefactū eē in alterari
a ſole ad vlteriorē gradū: ⁊ tñ ex hoc nō remouereꝭ ꝙ nō
Thadeus haberē effimerā. ❡ Alius modus dicēdi in hoc q̄ſito eſt
⁊ Thadei in ioannitio in ſermone de febribus: ⁊ dicit ꝙ
nunq̄ feb. effimera pōt ſupuenire alijs: ⁊ aliq recitāt euꝫ

velle: ꝙ ēt alijs ei ſupuenietib⁹ ipſa ceſſat: qđ ſic ꝑſuadet.
Caliditas nō pōt iduci in ſubiecto dēſiore niſi ꝑtrāſeat ꝑ
ſubm rarius: q̄a ois liptomeris ſuba facili⁹ alteraꝭ pachi/
meria: vt Galen⁹ ſupra: igiꝭ qñ erit feb. putrida vel ethica
iā trāſiuit caliditas ꝑ ſpūs: q̄re effimera iā trāſiuit: igiꝭ cū
illis cōiungi pōt. ❡ Sed ꝯtā rudia v̄ba dicta q̄lis eſt hec
ꝓbatio nō intendamus. ❡ Aliud dictū qđ in hoc queſito Aliud dictū Dyni
inuenim⁹ eſt dictū qđ iuenim⁹ ſcriptū de ꝓpa manu Dyni:
ꝙ effimera nullo mō patiꝭ cōpōnē cū aliqua nec cūꝫ pu.
nec cū ethica: qđ ipſe ſic deducit. Primo a ſigno cū aucto/
res cōpoſitionē feb. nominantes non fecerunt mētionem: ⁊
tamē dixerunt de cōpoſitione putrida inter ſe ⁊ putri. cū
ethica. Ratione etiaꝫ ſic ꝓbatur: q̄a illud genus non pōt
cōponi cūꝫ alijs feb. cuius modus caliditatis in p̄mo ſubto
nō ſaluaꝭ ad pñtiā caloris in ſubto alioꝝ generū feb. ⁊ pꝫ
hec ꝓpō: q̄a nō dicim⁹ gña feb. adinuicē poſſe cōponi: niſi
q̄a p̄ma ſubiecta in gñib⁹ feb. pñt eſſe in calefacto eē ſub
calore febrili ⁊ extraneo: tali mō ꝙ in vno modo nō depē
deat caliditas ex miſſione caloris que fiat ab altero. Nūc
aūt ſic eſt de feb. effimera cū pu. qđ declaꝭ: q̄a in effimera
p̄mū ſubm caloris extranei eſt ſpūs: ſꝫ ſpūs eſt corpus va/
poroſū ⁊ aereū qđ facilr transmutaꝭ ⁊ permutaꝭ de vna
diſpōne i aliā. Si igiꝭ exñte caliditate in hac ſuba: accēdaꝭ
caliditas in facto eē in humore: aut mēbris: q̄a ſpūs facil/
lime alteranꝭ: ſtatiꝫ in ſpiritu inſit caliditas ſm modū ſilēꝫ
qui ꝓfluit ab humore vel mēbro: quapropter nō ꝑmanet
in ipſo amplius modus caliditatis q effimere cōuenit. vñ
nō ꝑmanet fe. effimera: ſꝫ trāſcēdit aut in ethicā aut ī pu.
❡ Et ꝯfirmat. q̄a cū ſpūs cōpareꝭ mēbro ſiꝭ ꝓpriū calm
ei⁹ alterato mēbro in caliditate alteraꝭ ſm ſilēm modū
ſpūs: ꝓpt qđ ſi in mēbro ſit aliq̄s calor putridus aut ethi/
cus: iam vtiq; ſilēm modū caloris hēbit ⁊ ſpūs: ꝓpter qđ
in ipſo nō amplius erit modus caliditatis qui ꝯuenit effi/
mere. Et ꝯfirmat hoc ex poſteriori: q̄a in hñte effimerā:
ſtatim ſupueniēte putrida vel ethica ceſſat oē acciñs ⁊ oē
ſignū effimere: vñ nullū alioꝝ apparet: q̄re ⁊c̄. ❡ Si hec
dicta velint ꝙ cū calefacto eſſe humoꝝ nō poſſit cōpati
calefactū eē ſpūū: ea nō approbam⁹: ⁊ ideo ꝓbatio ſua in
hoc nulla eſt: nā cōceſſa maiori cū dicit in ꝓpōne minori
ꝙ ſpūs eſt corpus vaporoſū facilr alterabile: ⁊ ideo ſtatī
in ſpū ſit caliditas ſm modū ſilēꝫ q ꝓfluit ab humore. vñ
nō ꝑmaneret in eo ampli⁹ modus caliditatis q cōuenit effi
mere: eſt dictū nihil ꝯcludēs. Nā bñ verū eſt ꝙ ī toto cor/
pore ad tactū nō ſentiꝭ tūc caliditas mitis que eſt caliditas
effimere qñ nō eſt cōplicata cū alia: ſꝫ ex cōplicatione eū
pu. nō plus habeꝭ: niſi ꝙ ſpūs plus calefit: q̄ ſi illa pu. nō
eēt. Sed h̄ nō obſtāte: dūmō ſpūs ſit in calefacto eē facit
effimerā. ❡ Et ſcđꝫ motiuū nō valet: dato enī ꝙ ſpūs cō
pareꝭ mēbro ſiꝭ ꝓpriū ei⁹ calidū: tñ oē calefactū eē ſpūs
facit effimerā: ⁊ hoc q̄a vt ſup̄ dicebaꝭ nō erat diuerſitas
haꝝ feb. niſi penes mās in q̄b⁹ erat in facto eē calidū ꝓter
nāꝫ: eſto etiā ꝙ mēbrū ponaꝭ in alterari a putrido humo/
re: ⁊ ſpūs ab illo calefiat: tñ q̄ cito ſpūs tātū caloris ab hu
more receperit: ꝙ ampli⁹ ab humore nō depēdeat: ita ꝙ
ſi humor remoueꝭ adhuc illud remaneret: ſtatī eſt effime
ra. ❡ Et tertiū motiuū nō vꝫ: q̄a eſto ꝙ adueniēte pu. nō
apparēt ſigna effimere: tñ nō ſequiꝭ: igiꝭ ibi nō eſt effime/
ra: nā ſigna effimere ꝯfundunꝭ a pu. tñ h̄ nō obſtante ibi
eſt calefieri mēbri a ſpū calefacto: vñ medicus poſt aduē
tū pu. nō ampli⁹ curat de effimera: q̄a niſi ꝯſeruareꝭ a pu.
remouereꝭ vtplm p̄mo q̄ putrida. Et ꝑꝑ hāc cām aucto/
res de hac cōplicatiōe mētionē nō fecerūt. Dictū aūt Gal.
in illo caplo infra de effimera cū dicit. Accēdit alterā ſpe/
ciem febris priore iam quieſcēte: debet itelligi nō ꝙ in rei
neceſſitate vel veritate effimera ſemper ceſſet: ſed ceſſat
quantū

q̃rtũ ad apparẽtiã:q2.ſ.nõ apparẽt ibi ſigna q̃ p̃mo apparebãt:⁊ hoc ideo q2 a ſignis putride offunduntur ⁊ offuſcãtur ſicut minus a maiori.

Dyni opio. **Dicamus** igiẽ ſicut ⁊ multi alij dicunt/ꝙ effimera põt oĩb⁹ modis ſupradictis cõplicari cũ pu.⁊ hoc ſuppoſito ꝙ qñcũq3 eſt caleſieri in mẽbris a ſpũ exiſtẽte in calefacto eſſe: tunc ſit effimera:ita.ſ.ꝙ pñt poni in calefacto eſſe tã ſpũs q̃ͣ humor a cauſa vna. Et ꝙ ſpũs calefact⁹ põt ponere humorẽ in calefacto eẽ/ipſo remanẽte in ſuo eſſe calefacto:que pñt ex ſupiorib⁹ patefieri. Et ꝙ ſpũs põt poni in calefacto eſſe ab humore calefacto remanente vtroq3 in calefacto eſſe:⁊ hoc põt patere:q2 non minus põt poni ſpũs in venis in calefacto eſſe ab humore ibi calefacto:vtroq3 remanẽte:q̃ͣ poſſit poni ab humore exñte putrido in aliqua pte corpis. Sed illo mõ põt poni vtroq3 calefacto eẽ ſil̃ remanẽte:vt cũ ſit effimera ob hu. pu.collecto in hubone:q̃re ⁊c̃. Sic igiẽ oĩb⁹ modis calefactũ eſſe ſpũs põt ſil̃ cõplicari cum calefacto eſſe humoꝝ. ¶ Si aũt Dyn⁹ vellet ꝙ hñ cũ3 calefacto eẽ humoꝝ põt cõplicari calefactũ eſſe ſpũs:tñ ſtatĩ3 ibi eſt pu.q2 ampli⁹ ſpũs pp cõplicationẽ ſecũ nõ põt oſtẽdere caliditatẽ mitẽ ⁊ ſuauẽ:iõ calor q a ſpũ calefacto poniẽ in mẽbro/non eſt effimera ſ3 pu. Jſtud eẽt deñi ad placitũ ⁊ nõ eſſet diſcordia a dictis imediate:niſi in vocibus:de qb⁹ nõ curamus.

Dubiũ ¶ S3 hic excito itellectũ dãdo caſu3 aliquẽ apparẽtem poſe3:in quo nec io ↄcludiẽ effimerã cõplicari cũ alijs/poſito ꝙ aliqs hẽat ethicã ⁊ calefactũ eſſe cordis:⁊ hẽat humores oẽs cordis in calefacto eẽ:⁊ ſic ſit putrida cõplicata cũ illa ethica:tũc dato tali caſu ꝓbo ꝙ eſto ꝙ tũc nõ ſit effimera:ꝙ neceſſario erit ſi illa duret cũ illis febrib⁹ ⁊ p plures dies. Arguo ſic. Spũs q ↄtinue gñãẽ i corde ⁊ debent diſpergi ad corp⁹:aut ſunt in calefacto eſſe ꝑter nã3: aut nõ:ſi ſic hẽo ꝓpoſitũ.ſi nõ.ↄtra:aut hoc eẽt ex pte agẽtis:⁊ h̃ nõ:q2 agẽs.ſ.ſuba cordis eſt in calefacto eẽ:aut illõ eẽt ex pte patiẽtis:⁊ hoc nõ:q2 ſpũs gñãẽ ex humoribus cordis:ſ3 iã eſt poſitũ illos eſſe in calefacto eẽ:⁊ cõceſſo caſu:nec io ↄcludit rõ maxĩe apud illos q cõcedũt q̃litatem ſymbola3 remanere in gñãto ⁊ corrupto.

¶ Et vlterius ex his erit itellect⁹ excitat⁹ ad aliud dubiũ3/poſito corde exñte in ethica:⁊ poſito ꝙ pars ſanguis ſit in calefacto eſſe:eſto ꝙ oẽs humores cordis nõ ſint i calefacto eſſe:tũc nõ vĩ ĩpoſe:ꝙ ex illo ſanguie genereẽ in corde ſpũs malus q ex datis eſſet in calefacto eſſe. Tunc quero eſto ꝙ ex humorib⁹ cordis:q nõ ſunt in calefacto eẽ gñeẽ ſpũs in caleſieri:⁊ ſpũs q gñãẽ ex ſanguie calefacto gñãẽ in calefacto eẽ. An ille hẽat effimerã nec necũ hẽat partẽ ſpũm in calefacto eẽ ⁊ ptẽ in caleſieri/poſito ꝙ ps que eſt in calefacto eſſe nõ ſit nimis pue quãtitatis:ſicut ẽt eſt ſanguis q eſt in calefacto eſſe in maxima quãtitate.

¶ Ex quo inſurgit aliud dubiũ. vtrũ cũ aliqs h3 feb.pu.de ſanguie putreſcẽte in vẽtriculo cordis/ſpũs q cõtinue generanẽ:genereneẽ ex ſanguie pu.ibi exñte:ſicut ⁊ epar põt facere humores de chilo pu.eſto ꝙ ſint humores mali/an ſpũs q ↄtinue gñanẽ gñeneẽ ſolũ ex ſanguine non pu.

¶ Ex quo inſurgit aliud dubiũ vtrũ in effimera ſit nec̃ia3 oẽs ſpũs corpis q̃tũ ad totã coꝝ quãtitatẽ eẽ in calefacto eẽ:vel ſufficiat ſolũ eẽ in calefacto eſſe ſpũs cordis. ¶ Et vtrũ poſſit eſſe aliq̃ feb.ex ſpũ/cui⁹ minera ſit in aliq̃ pte corpis ex cor:in qua ſit aliq̃ quãtitas ſpũs in calefacto eẽ ponens alios ſpũs in caleſieri mediãtib⁹ qbus trãſmitteẽ caliditas ad cor:ſicut dicimus de minera pu.

¶ Et aliud dubiũ iſurgit ẽt ex dictis poſito ꝙ humores faciẽtes pu.antecedãt:quo põt ſubſeq effimera/cũ ſit caliditas minor:q2 non vĩ ꝙ hõ debeat plus ex illa inflãmari: imo vĩ debere remitti pu.q2 minus calm̃ remittit magis calm̃:vt p3 de vrina calida tacta ab hoĩe exñte in ſtupha.

¶ Jſtud aũt dubiũ excitaret difficultatẽ maximã:que eſt quo minus calm̃ remittit magis calidũ vbi eſt magna diſcordia Auer.cũ Galeno:i qua difficultate iã bononie me pcellui:tñ hic dico ꝙ ſi hõ hẽat pu.ex ſupuẽtu effimere plus inflãmaẽ.p̃mo q2 ex ſpirib⁹ calefactis augeẽ caliditas in quãto:q̃ in corpe oſtẽdit flãmã auctã. Etia3 dato ꝙ hu.pu.ſint calidiores q̃ͣ ſpũs calefacti:aut ipſi poſuerunt mẽbrũ in caliditate minori q̃ͣ ſit calefactum eẽ ſpirituũ:⁊ tũc mẽbrũ põt ab illis ſpirib⁹ ẽt caleſieri:aut humores poſuerũt mẽbrũ in maiori caliditate in fieri:q̃ͣ ſit calefactũ eſſe ſpirituũ:⁊ tũc mẽbꝝ eſt valde diſpoſitũ ad caleſieri:mõ nõ eſt incõueniẽs ꝙ in ſubiecto hñ diſpoſito inducaẽ effectus maior q̃ͣ ſit in agente ſo2ali. Eſto igiẽ ꝙ mẽbra eſſent magis calida vt in ethica q̃ͣ ſit caliditas ſpũu3: tñ ex diſpõne ipſoꝝ pñt a ſpirib⁹ min⁹ calidis caleſieri: ⁊ hoc eſt manifeſtũ in multis alijs. Propoſitio igiẽ q̃ dicit ꝙ minus calidũ remittit magis calidũ nõ eſt ſemper nec vniuerſalr̃ vera:ſ3 qñ ſit/difficile eſt videre:de alijs autẽ motiuis ſorte inferius videbitur.

¶ Sed op3 ea que dicta ſunt indicare cognitionemq3 vniuſcuiuſq3 generis febriũ pcurrere:ſtatim itaq3 de gñõne eaꝝ dicere aliqd opus eſt. Laurẽ.

¶ Et op3 q̃ iã dicta ſũt demõſtrare:atq3 vniuſcuiuſq3 generis febriũ dignotiones exponere:q̃ͣ primũ autem neceſſarium eſt de eaꝝ generatione diſſerrere. Leonic.

¶ Capitulu3 ſcd̃m de notificatione febris effimere in generali.

[C]Porret aũt demõſtrare ſil̃ ea q̃ dicta ſunt ⁊ dignotiones vniuſcuiuſq3 febriũ pertrãſire. Cõfeſtim aũt neceſſariũ eſt qdẽ dicere ⁊ de gñõne eaꝝ ita. Antiq̃.

Cõ. **Cum** declarauit quot ⁊ q̃ ſunt gña p̃ma fe.⁊ vñ ſumũtur/pſequiẽ nũc in ſpãli de eis tã de modis generationis earũ ⁊ cauſis efficiẽtib⁹ ipſaꝝ/q̃ͣ ⁊ de ſignis qb⁹ ipſe cognoſcanẽ. vñ hoc p̃mo ꝓponẽs Galen⁹ tanq̃ͣ in rubrica/dicit. op3 demonſtrare ſil̃ ea q̃ dicta ſunt.i.ea magis ſpecificare ⁊ ſubdit qũo:q2 op3 trãſire dignotionẽ vniuſcuiuſq3 gñis feb. S3 tñ cõfeſti3.i.p̃us op3 dicere de gñõne earũ. Et in h̃ inuit cãs effectiuas eaꝝ. D.cũ.d.

¶ Ex labore ergo iracũdia:merore:calore:frigore:inſomnia cruditate:temulẽtia ac repletiõe quoſdã febricitare cũctis hoĩb⁹ ꝑſpicuũ ẽ ab ip̃o rei euẽtu edoctis. Laurẽ.

¶ Qd̃ igiẽ ex laborib⁹:ira:⁊ triſtitia:⁊ ſolis ardorib⁹: atq3 frigorib⁹:vigilijs:⁊ cruditatib⁹ ebrietatib⁹:⁊ crapulis qdam febricitare conſpiciuntur:nemo eſt qͥpſa doctus experientia non agnoſcat. Leonic.

¶ Quoniã qdẽ ex labore ira ⁊ triſticijs ⁊ eſtib⁹ ⁊ infrigidationib⁹ ⁊ vigilijs ⁊ indigeſtionibus ⁊ plenitudinibus videntur febrire qdẽ. Nã oĩbus hoĩbus hoc demum manifeſtu3 ab ipſius rei actione edoctis. Antiq̃.

¶ Exequiẽ de cauſis effimere feb.⁊ oſtẽdit illa de qb⁹ eſt manifeſtũ ipſa eſſe cãs fe.⁊ ſermo ſuus eſt per ſe notus in expoſitione ⁊ verificatione. vnde dicit ꝙ hoc eſt notũ hominibus edoctis ab actione ipſius rei. D.cũ.d.

¶ Quinetiã vt peſtilẽtis aeris cõditio afferat febrẽ minime ignorant qcũq3 intellectu pticipãt:quẽadmodũ vt cõſeruari cũ his qui peſte laborans fallax ſit:afficieni3 periculũ eſt quaſi ſcabie:quada3 aũt lippitudine: fallax ꝑterea eſt cõſeruari cu3 his q tabe teneneẽ:atq3 Laurẽ.

in totũ cũ oibus qui putridũ expuant: ita vt domicilia in qbus habitant grauiter oleant. Cõſtat preterea ex longo rerũ vſu vt qui cõſuetudinẽ exercitationis omiſſerũt: vt alijs multis morbis ita febrib⁹ corripiantur: ⁊ itẽ vt repletio generat febres: atqʒ etiã praui cibi ac medicamẽta ⁊ eſtus circa cuius ſyderis ortũ ⁊ alia hõ cunctis hoibus vt ita dixerim perſpicuum eſſe.

Leonic. ℭ Et qdẽ qꝫ aeris peſtilentis ſtatus febrẽ afferre conſueuit nemo ſane mẽtis dubitauit: ſicuti ⁊ qꝫ peſtilẽti morbo laborãtiũ cõuerſatio periculoſa: ne inde cõtagiũ cõtrahaẽ: quẽadmodũ ex ſcabie ⁊ lippitudine. Eſt etiaʒ eorũ q tabe correpti ſunt ↄſuetudo nequaq̃ ſecura: atqʒ oino eorũ q putridũ expirãt: adeo vt dom⁹ quas habitãt fetidũ exhalẽt odorẽ. Jllud quoqʒ lõga expientia cõpertũ: qꝫ qui conſueta exercitia omiſerint ex aliis morborũ generib⁹ ⁊ febribus maxie corripiuntur. Et qdẽ oẽs vt ita dixerim hoies norunt: qꝫ ⁊ que plectoria vocaẽ: ⁊ cibi vitiati: ⁊ medicamina: eſtuſqʒ circa canis ortũ: pluraqʒ hmõi alia afferũt febres.

Antiq. ℭ Et qdẽ vtiqʒ eſt. Et qm̃ peſtilentioſi aeris cõſtitutio attulit febrẽ: neqʒ hoc ignorãt q participant itellectu: ſicut demũ ⁊ qui cõuerſaẽ cũ his q peſtilentiã patiunẽ: fallax eſt: vicinari eniʒ periculuʒ eſt ſicut a ſcabie aliqua vel obthalmia: fallax ṽo eſt ⁊ cũ his q a ptiſi poſſidenẽ ⁊ mordenẽ: ⁊ vlr qcũqʒ putridũ expirãt: vt ⁊ dom⁹ in qbus iacent fetide exiſtãt. Notũ aũt eſt a longa expientia hoc: qđ qui diſſoluerũt ↄſuetudinẽ exercitiorũ ab alijs qbuſdã inuadunẽ egritudinibus: ⁊ nõ minus a febrib⁹. Et qdem vtiqʒ demũ ⁊ qꝫ ea que vocaẽ plectoria fert febres: ⁊ cibaria quedã mala: ⁊ pharmaca: ⁊ eſtus q ſũt circa canis ortum: ⁊ alia quedam talia: cognoſcũẽ qdaʒ ab vniuerſis hominibus vt ita dicam.

ℭ Deinde ponẽs aliã cãʒ feb. dicit qꝫ q diſſoluerũt. i. dimiſerunt ⁊c. Et iſti inuadunẽ a feb. cuʒ accidit ſupfluitates retẽtas ſolutas p exercitiũ purgari ⁊ putreſieri. Et ſubdit qꝫ h qdẽ ſupra eſt manifeſtũ qꝫ vocata plectoria. i. ſupabũdãtia humorũ i quãto: ⁊ ita itelligas ⁊ de cacochimia q̃ eſt corruptio humorũ in quali ⁊c. Et pʒ itẽrio ſua. D. cũ. d.

Laurẽ. ℭ Que ṽo ab ipſis in corporib⁹ nr̃is fiat affectio ex q̃ febricitam⁹ minime ſciunt: neqʒ plerīqʒ hoiuʒ: neqʒ qdaʒ medicorũ: duplex eniʒ eſt genus ignorantiũ talia. Alterũ. n. ab ipſa expientia tãtũmõ aſtruens tãq̃ nulla entiũ natura rõne poſſit inueſtigari Alterũ aũt genus eſt eorũ qui ſapientes qdẽ videnẽ: ſed cũ ignorent eque ac priores: ſcie tñ habent eſtimationẽ. Jgnorare aũt eos cõtingẽ: qꝛ nullã habẽt rõnalis diſcipline exercitationem ex qua cognoſcunẽ ac diſcernunẽ veriſilia ab his que vera ſunt: q̃re neqʒ inuenire neqʒ iudicare aliqđ pñt: qꝛ pbabiles ppoſitiones nõ nouerũt diſtinguere ab ipſis ſumptionib⁹ demonſtratiuis. Hinc aũt inſcitie inſolentia acceſſit ob q̃ nõnulli ex eis in tantã audaciã atqʒ amentiam deuenerũt vt ea que oẽs homines cognoſcũt expientia ipſa edocti: neqʒ ea qdem ipſi febriũ cãs haberi cõprobent. De qbus cũ libri de cauſis pmitiuis abunde deuenerĩs: nihil opus eſt hoc loco mentionẽ facere temerarie loquacitatis eorum: neqʒ enim ↄdicere neqʒ ſoluere ſophiſtica hoc libro inſtituĩ: ſed inſtituere ac docere ſubiciẽdo ea que alibi a nobis ſunt demõſtrata ac docẽdo dr̃ias febrium.

Leonic. ℭ Qui ṽo ab eiſdem cauſis noſtris corpib⁹ adueniat affect⁹ in quo febricitemus hoc ſane multos latet ⁊ a plerīſqʒ ẽt q ſe medicos pfitenẽ ignoraẽ. Duplex autẽ hoc ignorãtiũ medicorũ gen⁹. Alterũ eorũ q ſoli experientie nitunẽ aiuntqʒ nulli⁹ rei nãm poſſe a rõne inueniri. Alterũ eſt gen⁹ hoiuʒ q ſibi nomẽ ſapiẽtis vẽdicarũt: ⁊ licʒ parẽ habeãt cũ priorib⁹ ignorãtiã: opionẽ tñ ſcie ſunt aucupati. Sed eorũ inſcitia inde hʒ initium qꝫ in rõnalib⁹ ſcientijs nequaq̃ ſunt exercitati q̃ nos diſtinguere ac ſecernere docẽt eas ppõnes q̃ demonſtrãdi vim hñt ab his q̃ pbabilitatẽ qdẽ cõtinẽt nihil tñ veri pñt aut iuenire aut demõſtrare. Cũ ṽo ad hãc ignorãtiã acceſſerit arrogãtia ex ipſis qdã nõnulli ad tantã inſaniã ac temeritatẽ puenerũt: vt neqʒ ea q̃ homines experiẽtia magiſtra febriũ cãs eẽ didicerũt velint ipſi ↄcedere. De qb⁹ cũ a nobis ſit in libro de preincipiẽtib⁹ cauſis ſufficiẽter diſputatũ ſupfluũ eẽt eorundẽ hoium nugas hoc in loco repetere cũ nõ ſit pñſentis operis iſtitutũ: aut alijs ↄdicere: aut ſophiſmata ſoluere ſʒ ſciẽtie potius doctrineqʒ intendere cum hic ſuppoſitionũ loco habeanẽ que alibi a nobis ſunt demonſtrata ac febriuʒ differẽtie doceantur.

Antiq. ℭ Que ṽo ab eis in corpib⁹ noſtris fit diſpoſitio ex qua febricitamur nõ adhuc demum hoc ſciunt: neqʒ multi hoiuʒ neqʒ qdã medicoruʒ. Duplex aũt eſt hoc gen⁹ ignorantiuʒ hec talia: alterũ qdẽ qđ ab experimento ſolo pmoueẽ vt nã nulli⁹ eoruʒ que ſunt valente inueniri rõne. Alterũ ṽo cetus hoiuʒ eſt opinantiũ ſe ſapiẽtes: ignorantiũ qdẽ ſilr vt primi: ſuſpitionẽ ṽo doctrine habentiũ ignaros qdẽ eos vtroſqʒ eẽ cõtingit ex hoc/ qꝫ nõ exercitati ſunt prius in logicis methodis ex qbus cognoſcunẽ ⁊ diiudicanẽ a demõſtratiuis artis argumẽtis pbabilia qdẽ nõ aũt veritatem inuenire vel demõſtrare queũtia: ignorãtie ṽo huic aduenieẽte elatione qdã eorũ itãtũ iſenſibilitatis aut audacie deuenerũt: vt neqʒ eas quas oẽs hoies cognoſcunt experimẽto edocti cõfiteanẽ cauſas eẽ febriuʒ: de qb⁹ in libro de pcatarticis noiatis cauſis cũ ſufficienter diſputaſſeʒ: nõ nũc indigeo meminiſſe inaniũ ambagũ eorũ. Neqʒ eniʒ reprobatiuũ neqʒ ſophiſmatũ ſolutiuuʒ inſtitui facere hunc ſermonẽ: ſʒ diſciplinatiuũ ⁊ doctrinaleʒ: ſuppoſitiones qdeʒ habentẽ eas que p alia demonſtrate ſunt: docentẽ aũt dr̃ias febrium.

ℭ Oſtẽdit q9 modus ſʒ quẽ pdicte cãe fe. cauſant. Et p̃ in hoc defectũ ⁊ ignorãtiã oſtẽdit aliorũ ⁊ vult qꝫ diſpõ q̃ fit in nr̃o corpore ab his cauſis. vñ febricitamus nõ eſt nota apud multos medicos. Et talium ignorantia medicorũ eſt

duplex

duplex maneries:quia aliqui ſolo experimento adderent
non valentes naturā alicuius rei per rationem de quibus
Cap.7°. loquit̄ Galenus de interiorib⁹ 5° dicēs:qui ſolis experimen
tis abſq; rōne vtunt̄ nō pñt eque que raro cōtingunt co-
gnoſcere nihil eniꝫ ſue menti accōmodāt niſi ea q̄ multo-
tiens ꝓbauerunt. ¶ Alter cetus ignorātiuꝫ eſt q̄ opinant̄
ſe ſapiētes.vñ iſti ſunt ignorātes vt ꝓmi:q꜡ hñt ſolū quā-
dā ſuſpitionē doctrine ⁊ nō certā opionē:⁊ iſti ſunt q̄ ſolū
in vlib⁹ ſtant ⁊ nō applicant ꝑticularib⁹:⁊ ſubdit Galenus
ꝙ cōtingit vtroſq; eſſe ignaros ex ignorātia logice ex qua
diſcernunt̄ in arte ea q̄ ſunt ꝓbabilia a demonſtratis. Et
ſubdit ꝙ huic ignorātie tñ aduenit elationis.i.ſupbie vt
alīq venirēt in tantā īſenſibilitatē ⁊c̄.de qua ſupbia miſta
Cap.9. ignorātie logī Galenus.13.terapē.cū dicit ita infrangibi-
in fine. lis q̄dā res eſt ignorātia vehemēs:⁊ magis cū elationi mi
ſta fuerit. ¶ Deinde Galenus ab īpugnatione iſtoꝝ excu
ſat ſe remittēs nos ad librū de cāis ꝓcatarticis id eſt pri-
mitiuis vbi de his dixit oſtēdens qualē intendit nūc face-
re ſermonē huius libri:⁊ ſermo eſt notus.

¶ Et aduerte ꝙ illi q̄ ſolū in vlibus reb⁹ ſtabāt credebant
ſe certā ſciam hēc cū totā logicā ignoraſſent ꝑ quā habet̄
vbi eſt certa cognitio ⁊ vbi nō eſt certa.Opꝫ igit̄ medicū
hēc rōnē ⁊ experiētiā vt vnū ſine alio peritū medicū non
faciat. Rurſus ad vle exercitationē redicamus hī ſcien-
tes ꝙ nō eſt poſſe artis vllius doctrinā accipe niſi accipia-
mus methodū q̄dē quandā ꝑ eas que vī dicūt ꝯtēplatio-
Lra eſt nes.Exercitationē v̄o ꝑ ꝑticularia exēpla:neq; eniꝫ poſſe
Gal.lib. eſt niſi exerciteṁur multiformiter in ꝑticularib⁹ agere q̄
9.terap. opꝫ in laborātib⁹:nec ipſaꝫ exercitationē cōtingit fieri cō
cap.6. petēter ſine cognitione vliūꝫ:nā in illis methodus:exerci-
tatio v̄o in ꝑticularibus.Sicut igitur qcūq; aliqua via ire
cupiunt crurib⁹ vtriſq; in pte vtunt̄:altero v̄o ſolo ſiquis
claudicans vtat̄:⁊ tēpore ꝯſumulto ⁊ cū fallacia multotiēs
ꝑficiet iter:ita qcūq; ad finē cuiuſcūq; ꝯuenire artis vult
vtendū ei his duob⁹ velut crurib⁹ vel organis:methodo
q̄dē in vlib⁹:exercitatione v̄o in ꝑticularibus.
Dubiuꝫ ¶ Et forte heſitabit aliqs ꝓpter illud qō dicit Galenus in
huius ex ꝓn° cum dicit.Que v̄o ab eis in corꝑibus nr̄is fit
diſpoſitio ex qua febricitamur.vñ vī innuere ꝙ inter feb.
⁊ cām preter nām facientē eā ſit aliqua diſpoſitio media
ſemꝑ ibi cadēs.Et ꝓnceps Aboaly ponit ꝫuum de cauſis
Fen.1° p. vbi vult ꝙ cā ꝓmitiua poſſit eſſe cā imediata morbi niſi
doc.1° ſū. forte ꝙ diſpoſitio media que interuenit inter cām ꝓmiti-
p° cap.p° uaꝫ ⁊ feb.nō ponit aliud genus cāe a cā ꝓmitiua:q꜡ illa diſ
poſitio media nihil eſt aliud q̄ ipſamet eſſentia caloris fe
brilis in fieri ⁊ in eſſe incōpleto:⁊ talis diſpō media forte
cadit inter cām cōiunctā ⁊ morbū vt feb.quare euacuat̄
inſtātia.Mā aūt illa de cauſis eſt alibi ꝑtractāda ⁊c̄.
Laurē. ¶ Subicit ergo calitatē:frigiditatē:ſiccitatē:atq; hu
miditatē eſſe elīta corpoꝝ:ac fieri ꝓmas egritudines
ex intēperie hoꝝ de qbus vna feb.exiſtit:quotiēs q̄dē
calor ꝓter nām in corde extiterit.Differētie aūt calo-
ris ſ꜠ genus de qbus ꝓſens ſermo tractat ab ipſa ma
terieruꝫ diūa ducunt̄ ſuſcipientiū igneam caliditatem.
Cunq; tres ſunt ſm genus:aut enim in ipſo corꝑe cor
dis:aut in humoribus attēdit̄:aut in ſpiritu.
Leonic. ¶ Sunt igitur ſuppōnes he:calidū:frigidū:humidū:⁊
ſiccū eſſe corporum elīta:ꝓmaſq; ex coꝝ intēperatu-
ris ꝯſtitui egritudīes:ex quaꝝ numero febris eſt vna:
qm̄ in corde q̄dā ꝓter nām caliditas generat̄. Calidi-
tatis aūt diūe de qbus preſens trāſigit ſermo a māeꝝ
diūa ſumebat̄ que febrilē caliditatē ſuſcipiunt.Cū aūt
earundeꝫ triplex ſit genus:vel eniꝫ in ipſo cordis cor-
pore accendi dicebant:vel in humorib⁹:vel in ſpū.

¶ Caplm tertium de cauſis feb.exteriorib⁹.

Situr ſuppoſitiones q̄dē coꝝ ſunt Antiq̄.
calidum frigidū ſiccuꝫ ⁊ humidū eē
elementa corpoꝝ ⁊ fieri primas egri
tudines in diſcraſia.i.diſtemper ātia
hoꝝ:quarū vnā dicimus eſſe febrē cum in cor-
de factus fuerit calor qs ꝓter nām. Differentie
v̄o ſm genus caloris a qbus preiacens cōplet̄
ſermo/a materieꝝ diūa ſuſcipiebant̄/accipiētiū
febrileꝫ calorē trium exiſtentiū ſm genus. Aut
igitur in ipſo corꝑe cordis accendi primū ipſuꝫ
dicebamus:aut in humoribus aut in ſpiritu.

Accedit ad declarandū ſm quē modū cauſe ꝓmiti- Cō.7°.
ue ſunt cāe feb.⁊ que eſt diſpō proueniens
ab eis in corꝑe/ꝓpter quā fit feb.Et ꝓmo Galenus ſuppo-
nit q̄dā ſibi neceſſaria. ¶ Pria ſuppoſitio eſt calidū frigi
dū ſiccū:⁊ humidū eſſe elīta corpoꝝ.⁊ hoc fuit declaratū
in libro elītoꝝ. ¶ Scda ſuppoſitio ꝙ opꝫ ꝓmas egritu-
dines fieri in diſtēperātia hoꝝ.Et hoc ꝓbatū eſt ꝓmo de
accidēti:⁊ vnā cap.ſ.diſtēperātiarū.ſ.cū calor preter nām
fuerit in corde vocat̄ feb.Et ſubdit repetēs dictū ⁊ decla-
tum ſuperius:ꝙ diūe ſm genus caloris.i.diūa febrilis calo
ris ſuſcipiebant̄ a differentia materierum:⁊ totum eſt cla
rum per ſe ex ſuperius digeſtis.

Ex prima ſuppoſitione eſt heſitatio qualr̄ illa ſunt Digreſ-
elīta corpoꝝ.ſ.quatuor elīta ꝓma. Eſt ſio 5°.
eniꝫ elītū ſm Ariſto.5.metaphy.ex quo cōponit̄ ꝓmo in- Qualiter
exīte indiuiſibili ſpe in aliā ſpēm:vñ vī elītū in corꝑe qō ꝗuor eīta
ex ipſo cōponit̄ ꝑmanere.Et apparet hoc ex alio:q꜡ illa vi ſint cor
dent̄ eſſe in aliquo in quo illud reſoluit̄:in elīta aūt vide- poꝝ elīta
mus miſtū reſolui.⁊ dicit Cōmētator.3.celi.cō.67.Auicē. T.c.4.
dixiſſe elīta manere actualr̄ ſ꜠ foꝛas ſubſtātiales ī miſto Auicen.
que q̄dē ſunt ibi refracta ſoluꝫ in qualitatib⁹ coꝝ. Nam ſi
ibi elīta nō remanerēt:nūc elīta nō plus haberēt rōnem
elementi reſpectu miſti q̄ vnū elītū reſpectu alteri⁹:q꜡ꝫ
in cōuerſione vnius ad aliud/in genito nihil forme corru-
pti remaneat.Si igit̄ ibi remanēt/cū forme ſūbales nō re
cipiant magis ⁊ min⁹/opꝫ ꝙ ibi ſint ſub eſſe actuali cōple
to.Cū aūt non poſſint ibi remanere q̄litates coꝝ ſub eſſe
actuali cōpleto/cū ſm qualitates ſint ꝯtria:hñt igit̄ ibi eē
refractū. ¶ Et certe h̄ dicit Aui.6.ſue meta.⁊ ad modicū Contra
poſſet ex hi ex p° ꝓmi doctrina de cōplonib⁹. ¶ Et reꝑhē- Auicen.
dit̄ hic modus ab Auerr̄.ibidē:q꜡ ſi ibi remanerent elīta
in eſſe cōpleto q̄ntū ad ſūbales formas/iam miſtū nō eſſet
vnū ſūbalr̄:niſi ꝑ quādā ꝯgregationē iſtaꝝ partiū paruaꝝ
elītoꝝ. ¶ Et vlterius oſtendit ꝙ nō poſſit ibi eſſe refra-
ctio q̄litatū ſm ꝙ imaginat̄ Auicenna:q꜡ eadem rō eſt de
vna pte caliditatis ⁊ de alia.Si igit̄ ab igne remanēte in
forma ſūbali ignis pōt auferri vnus gradus calitatis:tunc
oīs gradus caliditatis pōt auferri ab eo ipſo remanēte/cū
oēs ſint eiuſdem rōnis:⁊ hoc apparet abſurdum.
¶ Et in veritate hec rō Auerrois vī friuola multū. ¶ Cer
tū eſt enim ꝙ cū ignis corrūpit̄/ante vltimū corruptionis
forme/eſt verū dicere:ꝙ ps ⁊ ps caliditatis eſt corrupta:
⁊ tñ adhuc manet forma ipſius ignis ꝑ tēpus:nō tñ ſequit̄
ꝙ tota calitate remota/ipſa forma ignis remaneat.⁊ hoc
dico apud quoſdam:niſi forte foret ꝙ Auerrois vult ꝙ ſi
foꝛa ſūbalis ignis poſſet ibi ꝯſeruari ī actu ꝑfecto ſub cali-
tate remiſſa.Eadē rōne poſſet ēē ſine oī. ¶ Argumentū.n.
ꝓbabat de igne cū eſt in alterari. vult ergo ꝙ foꝛa ſūbalis
elīti:eſto ꝙ cū alterat̄ poſſit ꝑdere de ſua q̄litate:tñ con-
ſeruata in conſtitutione alicuius rei in actu perfecto,non
poteſt ſtare ſub qualitate remiſſa.

Auerrois ¶ Auerrois autē in hoc loco ꝓallegato/dicit elēta manere in miſto nō totalr̄ corrupta ſꝫ formas ſubales: nec ſub actu cōpleto: ſed ſunt refracte ad quōdā eſſe mediū inter actum completū ⁊ potētiam purā/ad qđ eſſe mediū reducuntur ēt q̄litates elētoꝝ ꝯſtituētes cōplonē miſti: ⁊ q2 ex hoc vī ſeq̄ ꝙ forme ſubales elētoꝝ ſuſcipiāt magis ⁊ minꝰ: cū nō ſint ibi i actu cōpleto ſicut ꝑ erāt: nec ſint totalr̄ corrupte. ¶ Ideo dicit ꝙ forme ſubales ſūt duplices. Quedā ſunt forme ꝑfecte ſicut ſūt forē miſtoꝝ ꝑfectoꝝ. ¶ Alie ſunt forme ſubales imꝑfecte nō hñtes figuras ꝓprias ⁊ terminatas: ſꝫ ad figurationē ⁊ terminationē alteriꝰ figurant̄ ⁊ terminant̄ ſicut ſūt forē elētoꝝ. Prime forme ſubales nō recipiūt magis: ⁊ nec minꝰ. Sed ſcđe q̄ ſunt imꝑfecte ſuſcipiūt magis ⁊ minꝰ: vñ pñt remitti ⁊ refrāgi ad eē medium qđ eſt forā miſti. Et ex h̄ tales forē ſubales tenēt locū mediū iter formas ſubales miſtoꝝ ꝑfectoꝝ: ⁊ formas accñtales. Uñ a q̄buſdā ponit̄ exēplū ſꝫ mentē Auerrois: ꝙ ſilr̄ mō ſunt forme elētoꝝ in miſto: ſicut duo trianguli in vno q̄drato: q2 ibi nō ſunt totalr̄ corrupti: nec ſūt ſub actu cōpleto: ſꝫ ſunt ibi ſub quodam actu indiſtincto ⁊ refracto. ¶ Sꝫ nō credas ꝙ Auerrois voluerit ꝙ he forē elētorū ſuſcipiāt magis ⁊ minꝰ qđ acq̄ri poſſit ꝑ alterationē ⁊ motū: q2 tūc eſſent añ acq̄ſitū eē ⁊ ad ſubam nō eſt motꝰ: imo hec refractio: vñ ille ſuſcipiāt magis ⁊ minꝰ fit in inſtanti: q2 illo inſtāti cū fit forā miſti. Nec ſeq̄t̄ ēt vt credūt aliq̄ adducere ꝯ Auer. ꝙ tūc inter ꝯdictoria erit mediū ſi iſte ꝫ mediū inter formas accñtales: ⁊ formas ſubales perfectorū miſtoꝝ. Nā accñtis eſſe eſt eē in ſubō: ſꝫ illaꝝ foraꝝ eſt nō eē in ſubō: ſꝫ iſta ꝟe nō ꝯdicūt. Si ḡ inter ea eſt mediū: erit h̄ mō. nā nō vult Auer. ꝙ ſit dare aliquā rem mediā q̄ nō hñt eē in ſubō: nec hēe nō eſſe i ſubō: imo q̄ntū ad hoc ille forē elētoꝝ collocant̄ cū formis ꝑfectis: eo q2 in ſubō eē nō hñt: ⁊ q2 ex alia ꝑte ꝑ refractionē illā ſuſcipiūt magis ⁊ minꝰ. vñ cū formis accñtalibꝰ ꝯueniūt: iō dicit ꝙ tenēt mediū: q2 habēt ꝯuenientiā cū ambobus.

Impro/bano ꝯ Auer. ¶ Hec opio ſi aliter nō reſoluat̄/nobis nō placet. Naꝫ ſumo formā miſti: ⁊ quero an in miſto ex̄ hāc forāꝫ ſint forme elētoꝝ: aut nō. ſi ſic: aut eē vniꝰ eaꝝ formaꝝ eſt eē alteriꝰ: ⁊ tūc extra formā miſti eēt dare ibi aliā forāꝫ miſtā. aut eē vniꝰ eaꝝ nō eſt eſſe alterius: ⁊ ſic extra formā miſti erunt ibi forme elētoꝝ actualr̄ diſtincte qđ eſt reuerti ad opionē Auic. ¶ Sꝫ tu dices: ꝙ extra formā miſti nō ſunt ibi forē elētoꝝ: imo forme elētoꝝ ibi non ſunt res alia ab ipſa forma media: q̄ vere eſt forā vna. ¶ Cōtra. ipoſe eſt ꝙ aliq̄ q̄ ſūt totalr̄ diuerſe res: ſic ꝙ vnū pōt eē corrupta alio exñte/vnū pōt moueri localr̄ alio q̄ſcēte: ſicut ſūt diuerſa elēta ⁊ ſint facta ꝑ ſe vna res niſi ꝑ tranſmutationē q̄ñ ille plures q̄ntū ad eaꝝ eēntias ſint totalr̄ corrupte. ¶ Et ꝯfirmat̄: q2 ſumo eēntias elētoꝝ in miſto q̄ ꝑ te ſūt ibi ſub eſſe refracto: ⁊ quero an he eſſentie erāt añ hoc dicendo/hoc eſt añ factionē miſti: aut nō. ſi ſic: nūq̄ȝ aliq̄ plura entia actualr̄ diuerſa ſuis eēntijs manentibꝰ actualiter ſunt vna res indiuiſibiliter.

¶ Si dicas ꝙ he eſſentie nūc ſunt aliter q̄ȝ ꝑmo erāt/certe nō pñt eſſe alr̄: niſi q2 vel ſunt in accñtibꝰ trāſmutate: ⁊ h̄ nō q̄ntū ad ꝓpoſitū: vel q2 ſunt trāſmutate ſubalr̄: ⁊ tunc aut hec trāſmutatio eſt: q2 pars haꝝ ſubaꝝ remanet: ⁊ pꝰ ſit corrupta/intēſiue loquor: ⁊ tūc argumēta currūt/ꝙ vere he ꝑtes ſicut ꝑus erāt accñtalr̄ diſtincte ꝙ nūc ſint etiā accñtalr̄ diſtincte: q2 he ꝑtes q̄ remāſerūt trāſmutate non ſunt: ſꝫ ſolū q̄ ſunt corrupte. ¶ Aut opꝫ dicere ꝙ he ſube ſunt trāſmutate ſubalr̄: q2 q̄ntū ad ſe totas ſūt trāſubſtātiate in formā miſti: ⁊ tñ nō ſunt corrupte. Et certe h̄ dcīm eſt valde abſurdū: ⁊ hoīs nō intelligētis ſeipꝫ: q2 hec erit ſilis trāſubſtātiatio ei quā ponūt chrīani de trāſmutatiōe panis in corpꝰ chrī: qđ eſt truſabile. ſ. in hoc dicē ſicut ibi

Dicamus igit̄ nos ꝙ forā miſti eſt vera forā ſimpliciſſima: ⁊ ꝙ nullo mō in ea ſunt forme elētoꝝ: que in ordine vniuerſi exñs ꝑfectior formis elētorū/eſt media inter eas: q2 ei attribuunt̄ oꝑōnes elētorūꝫ remiſſe: ſilr̄ forā cōplonalis eſt forma ſimpliciſſima ſicut q̄libet extremaꝝ q̄litatū tenēs mediū extremaꝝ q̄litatū: q2 oꝑōnes illaꝝ hꝫ remiſſas ex quo cōpoſitū appellatur. Nā ſi nō eſſet vere forā ſimpliciſſima in eēntia/iā cōtraria quoꝝ vnum vere nō eſt aliud dicendo: hoc nō eſt hoc: eſſent in eodē ſubiecto: qđ videt̄ abſurdum. Opinio Au. r. o.

¶ Sed huic dicto vī diſſonare dictū Auer. ꝑ phyſi. cō. 56. vbi loquēs de mā ꝑma q̄ eſt ſubiectū ꝯtrarioꝝ/dicit ſubꝫ eſt vtrūq3 extremū potētia pura: mediū vo eſt vtrūq3 extremū nō potētia pura: ſed alia potētia. In medio eniꝫ eſt vtrūq3 extremū in actu: ſꝫ nō in vltima ꝑfectione. Eſt igit̄ in potētia vtrūq3 extremū quodāmō ⁊ actu: ſꝫ nō in vltima ꝑfectione: eſt igit̄ i potētia vtrūq3 extremū quodā mō ⁊ in actu alio mō. Subſtātia vo. ſ. mā ꝑª pura potētia eſt vtrūq3 extremū. Niſi foret ꝙ Auer. forte in loco iſto etiā voluit ſniam ſuā pretactā: ⁊ eſt in hoc aliud. vñ hoc dictuꝫ nō ꝯriat̄ dictis nr̄is: q2 vult ꝙ mā ꝑª eſt potētia vtrorūq3 ꝯrioꝝ: q2 ad vtrūq3 recipiēdū eſt indifferēs/nullū eorum eēntialr̄ iclūdēs: ſꝫ mediū nō eſt ſic in potētia vtrūq3 extremū: ſꝫ eſt vtrūq3: q2 oꝑōnes illoꝝ hꝫ remiſſas: ⁊ q2 mediū eſt aliq̄d actu: iō dī actu vtrūq3 extremū. Non igitur vult ꝙ in medio ſint duo extrema in actu: q2 ibi ſint vere due res: ſꝫ q2 mediū cōparādo ad vnū extremū inq̄ntū ab illo diſtat pōt dici aliud: ⁊ medium eſt aliquid actu: iō pōt dici q̄ꝺlꝫ extremum in actu ⁊ in hoc differt a ꝑma mā.

¶ Aduertendū tñ ꝙ eſto ꝙ forma miſti ſit ita ſimpliciſſima ſicut forā cuiuſlꝫ elemēti: tñ miſtū hꝫ in ſuis ꝑtibꝰ difformitatē ſꝫm groſſuꝫ ⁊ ſubtilē: vt ex calore reſoluētes: ⁊ ſic vī ſubtile a groſſo ſeparari: quoꝝ q̄ꝺlibet miſtū eſt: vt non ſit verū dicere tūc ipm̄ in elēta reſolui: niſi ſꝫ ſilitudineꝫ: elēta aūt ipſa i ſua ſubā q̄ntū ad oēs ꝑtes ſūt totalr̄ vniformia. Utꝝ aūt aliqđ miſtū de nouo fiat ex elētis necne: ⁊ ꝑ quē modū ſi fit/eſſet alia ſpeculatio lōga. De eīs mñe ſūt ex̄ ꝑtē medicie: iō nō plus extēdamꝰ in hoc ſermonē.

Deinde dicit Galenꝰ in ſcđa ſuppōne egritudies primas fieri in diſtēperātia haꝝ q̄tuor ꝑmarū qualitatū. ¶ Et eſt in hoc cā: q2 ꝑmo de accñti/in nobis eſt triplex cōpō. ſ. ſimiliū mēbroꝝ ex elētis/organicoꝝ ex cōſilibus/totius corꝑis ex organicis: ⁊ in ꝑmis cōſiſtit nā cōplonalis: ⁊ in ſcđis nā organica: q2 igitur cōplonalis nā cā eſt organice: iō egritudies ei attribute vocant̄ ꝑme: ⁊ ſimilr̄ inq̄ntū mēbra cōſilia pñt dici ꝑora organicis/nā cōplonalis pōt dici ꝑor nā organica. ¶ Poſſunt ēt illa dici priora inq̄ntū organica fiunt ex illis. Et apparet ꝙ dictum illud ꝙ mēbra ſimplicia cōponant̄ ex elētis ſit falſuꝫ: q2 Auer. 2º colliget cap. ꝑ dicit ꝙ oīs res que gñat̄ plus q̄ȝ ex vna re/nō fit/niſi q2 illa plura miſcent̄ adinuiceꝫ ⁊ faciūt vnū: ⁊ iō opꝫ illa plura eſſe per ſe in actu: ſicut pꝫ in ſangibin qđ fit ex miſtione mellis ⁊ aceti ⁊ aque: ⁊ q̄ꝺlꝫ ſtat ꝑ ſe in actu. Si igit̄ mēbra ſimplicia cōponerent̄ imediate ex elētis/opꝫ in matrice elēta eſſe diſtincta in actu: ⁊ ibi adinuicē miſceri ⁊ facē vnū. Niſi foret ꝙ ꝓpō Auer. allegata. ſ. ꝙ res que ex pluribꝰ fit ⁊ cōponit̄ ⁊c̄. veritateꝫ hꝫ q2 illa res de nouo fieri dꝫ ex illis pluribꝰ: mō aūt quādo dī ꝙ mēbra cōſilia cōponunt̄ ex elētis/non intelligit̄ ꝙ ꝓpterea q2 fiūt ⁊ generant̄/ex elētis fiant: q2 nō fiūt tūc de nouo ꝑ cōmiſtionē: ſꝫ ꝑ gnōnē. vñ q̄ꝺlꝫ miſtū dī eſſe cōpoſitū ex elētis ꝑ modū ꝑtactū: tñ quādo fit non fit ex eis elementis: ſed ex miſto eo modo quo dicimus ꝙ vnum elementū fit ex alio: vñ mēbra cōſimilia in matrice fiunt ex humoribꝰ vel ex ſolo ſanguie tanq̄ȝ ex mā eis appropriata. ¶ Propoſitio ēt Auer. veritatē hꝫ ꝙ q2 aliq̄d cōponitur ex

Digreſſio 6ª. Cap. 3º.

Dubiuz

tur ex pluribꝰ/illa plura debent ꝑ ſe/an̄ cōpōnē repiri in actu:qm̄.ſ.aliqd cōponiť ⁊ dꝫ fieri ex pluribꝰ entibꝰ cōpoſitis ex mā ⁊ forma:⁊ hoc dī ꝑꝑ illud qđ cōponiť ⁊ fit ex forma ⁊ mā:⁊ tñ illa p̄mo nō erāt per ſe in actu.

Digreſſio 7ª.

Et ſubdit Galenus ꝙ vnā iſtaꝝ diſtēperātiaꝝ dicimus eſſe feb.cū in corde calor ꝑter naturā fuerit.⁊ vī inuenire feb.eſſe ſolū diſtēperātiā vnam ſimplicē.ſ.calidā:⁊ ɔ̄triū vī dicē in cōmēto illius afoꝛiſmi. Humide diete.vbi dicit ꝙ eſt moꝛbꝰ calidus ⁊ ſiccꝰ.Et h̄ vī affirmare Auerrois in practica canticoꝝ.nam dicit ꝙ foꝛā cuiuſlibet feb.eſt caliditas ⁊ ſiccitas.

Prima pti. aſo.16 ⁊ Auer.3. col.

¶ Et in veritate oībꝰ omiſſis ambagibꝰ expoſitoꝝ:in iſto paſſu/eſſentia ipſius feb.eſt ſimplr̄ mala cōplo calā.Et in hoc eſt cā:qm̄ eſt ponere in coꝛpe nr̄o malā cōplonē ſimplicē.vt deducit Galenus p̄mo de cōplonibꝰ.Ponať igiť in coꝛde mala cōplo calida ledēs oēs opōnes totꝰ:⁊ quero qs moꝛbꝰ erit hic:⁊ nūq̄ hunc inueniēt noiatū niſi noīe feb. Un̄ Galenus in cōmē.aſo.pall.feb.nihil aliud eſt niſi calor nālis mutatus in igneū.Etiā Galenus in cō.illiꝰ aſo.Qui creſcūt dicebat:ſi aūt feb.nihil aliud eſt q̄ꝫ calor nālis in igneum mutatus/ɔſtat ⁊c̄.Un̄ oēs auctores fe.diffiniētes de complexione mala mētionē nō faciūt q̄ꝫ de calida.vn̄ Auerro. colliget.3ᵒ.Dicamꝰ ꝙ feb.eſt calor ꝗ ɔtinet totū coꝛpꝰ ⁊c̄. Et Aui.pᵒ fen.4.febꝛis eſt calor preter nām accenſus ⁊c̄. Galenus.8.terapē.circa p̄nᵐ inueſtigās feb.cū de oībꝰ malis cōplonibꝰ eſt locutus.Dixit.Una vō egritudinū q̄daꝫ que ſm̄ diſcraſiā eſt ⁊ feb.in tantā imoderationē erecto calore vt ⁊ cōtriſtet hoīeꝫ:⁊ actionē noceat.Un̄ Iſac p̄mo febꝛiū caplo de eēntia ⁊ diffōne febꝛis:febꝛis eſt calor innālis coꝛ in initio petēs ⁊c̄.Et ſubdit.Palā igiť eſt ꝙ feb. nihil aliud eſt:niſi calor ex̄ nām/p̄us actioni nocens nāli.

Ca.3.

Ca.4ᵒ.

Ca.3.⁊ cap.8.

Pria pti. aſo.14.

¶ Et vlr̄ eſſet videre oēm auctorē huic ſentētie cōcordātem:q̄uis tn̄ eſſentia feb.vnus moꝛbꝰ ſit.ſ.mala cōplo calida:vtplm̄ tn̄ moꝛbo ſicco repiť cōiuncta:qm̄ ille moꝛbus febꝛilis ſtatim reſoluendo generat moꝛbū ſiccum.

¶ Uia aūt ponēdi feb.eſſe ſolū calidaꝫ ſine mala cōplone ſicca/eſſet vt hn̄ dicit Gentilis/imaginādo hoīeꝫ vehemētē humidū:imo in humido diſtēperatuꝫ in toto coꝛpe:qui hō ēt ſit diſtēparꝰ in calido apto ex pauco calo febꝛire.Si igiť febꝛiet nō pōt dici ſtatiꝫ egrotari moꝛbo ſicco:qm̄ ille calor nō ſtatim pōt mouere ipm̄ de termino humiditatis ad terminū ſiccitatis egrū:imo in p̄ncipio q̄ſi imobiliť in humiditate ſua ſupflua illo calore. ¶ Etiā clarū eſt ꝙ ex quo ille in humiditate multū excedebat a tēpamēto:⁊ ēt in caliītate:ꝙ citius valde ꝑ tēpus/cadet in moꝛbū calꝫ q̄ꝫ cadat in moꝛbum ſiccum.

¶ Et aduerte vt dicit Gentilis ꝙ ſiccitas mala cōplicabilis cū feb.pōt eſſe ſiccitas q̄litatiua:⁊ hec nō ſemꝑ cōiungiť:vt manifeſte pꝫ in exēplo dato:⁊ pōt eſſe ſiccitas ꝑ reſolutionē/tam ꝑ reſolōnē humiditatū q̄ꝫ ſpirituū:⁊ ille durante feb.aſſocianť et:q̄ſi neceſſario cū ſemꝑ febꝛes has duas reſolōnes faciant:eſto ꝙ q̄dā plus q̄dā minus:q̄daꝫ tardius q̄dā citiꝰ/cū in h̄ ſit magna cā diuerſitatis hoiuꝫ.

¶ Et aduerte vt dicit vlteriꝰ ꝙ ꝑpter has cās ſiccitas pōt febꝛi cōiungi:vel qꝛ caliditas reſoluēdo exſiccat:⁊ ſic cuiꝫ ol fe.ſiue flegmatica ſiue ſanguinea ⁊c̄.pōt ſiccitas cōiungi ſiče ei qđ dicit Auenꝫ.15.trac.p̄mi libri ꝑ caplo.ꝙ aqua calida in ethica ſtomacho nocet:qꝛ exiccat.Uel pōt cōiūgi ſiccitas cū feb.ꝑꝑ ſiccitatē que eſt in cā:vt qꝛ cā ſua ſit ſicca vt cholera vel melia:tunc erit ibi ſiccitas ex cauſis duabus:⁊ qꝛ calor exiccat:⁊ qꝛ ſiccum exiccat.

Digreſſio 8ª.

Et inſurgit ex dictis ſtatim extatio pulchꝛa.naꝫ iam eſt dictū feb.eſſentialr̄ nihil aliđ eſſe niſi malā cōplonē calidā.Ex quo ɔcediť eſſe dare cōplexionē ſimplicē excedētem temperamentum in vna ſo in qualitate:vt etiā allegatuꝫ eſt ex Galeno.

¶ Cōtra quā ſniaꝫ innuit Auerrois cū rōnibꝰ ſuis colliget: 2ᵒ p̄mo caᵒ:ꝙ ſi inueniret in coꝛpe hoīs cōplo diſtēperata ſimplex:cū tēperātia aliaꝝ/hoc nō poſſet eē:niſi eēt poſſibile inuenire coꝛpꝰ eq̄le ad pondus:qđ ſꝫ oēs non eſt.⁊ aliter ɔ̄triā ſuā nō deducit. p̄ᵃ rō.

¶ Scđo ſic.Oē miſtū eſt appropriatū dñationi p̄ris agentis calide:⁊ p̄ris humide cuꝫ qbus fit miſtio ⁊ coctio:⁊ hoc hī ex 4ᵒ metheo.Si igitur diſtēperātia eſſet dare ſolū in calido:taꝫ miſtū nō appropriaret dñationi q̄litatis paſſiue:qđ eſt ɔ̄ ſermonē alioꝝ. rō 2ª

¶ Tertio ɔfirmať ſic.Menſure q̄litatū actiuaꝝ ſequiť a menſuris duaꝝ qualitatū paſſiuaꝝ:qꝛ foꝛme ꝑꝑie hn̄t ꝑꝑias mās ſub eis:q̄litates aūt actiue tenent locū foꝛme: paſſiue vō locū māe.ſi igiť poſſet eſſe diſtēperātia in actiuis ſtante tēperātia in paſſiuis/iam mēſura actiuarū nō ſequeretur a menſura paſſiuarum.hec ſunt motiua Auerrois: colliget 2ᵒ cōtra Galenum caplo p̄mo. rō 3ª

¶ Et poſſet his dictis addi dictū Aui.p̄mo can.fen.pᵃ vbi dicit.caliditas nāqꝫ maior q̄ꝫ dꝫ aſſociat ſibi ſiccitatem. Doc.3.c. p.de com p.entibus

¶ Galenus huic ſnīe fuit diſſonus vt eſt allegatū de complexionibꝰ p̄mo.vbi voluit antiquos reprobare:ꝙ in ſpē hoīs eſt dare cōplonē tēperatā:⁊ q̄tuoꝛ diſtēꝑatas cōpoſitas:⁊ quattuoꝛ diſtēperatas ſimplices:qđ oſtēdit rōne efficaciſſima:⁊ ſic ſupponēdo ꝙ ſit dare cōplones q̄tuoꝛ diſtēperatas cōpoſitas:calidū ſtat cum ſicco excedēti vt in cōplexione calida ⁊ ſicca ⁊ calidū ſtat cū humido excedēti vt in cōplone calida ⁊ humida.igiť pōt ſtare cū tēperātia humidi ⁊ ſicci.⁊ hec ɔ̄ña ſtatim pꝫ:qm̄ mediū plus appropinquat calido excedēti q̄ꝫ humidū diſtēperatū cū q̄ poniť calꝫ ſtare:⁊ ſic pōt foꝛari rō de frido hūido ⁊ ſicco. Ca.1.⁊.8

¶ Et cōfirmať:qm̄ oīs motus de extremo ad extremū nō fit niſi per mediū.Cū igiť poſſit eſſe trāſitus de calā ⁊ ſicca cōplone ad frigidā ⁊ ſiccā:⁊ ſic de multis alijs erit trāſire ꝑ mediū ꝙ in actiuis erit tēperatū ⁊ in paſſiuis diſtēperatū.¶ Et nō eſt imaginari Auer.taꝫ apparentia dicta ſicut ſunt hec velle extorquere.¶ Sedātes igiť inter eos diſcoꝛdiā dicemus:ꝙ cū queriť vtrū ſit ponere cōplonē ſimplicē excedētē tēperamentū:ꝙ aut h̄ queriť de cōplone diſtemꝑata:que tn̄ eſt in latitudine ſanitatis:vt ſit ſenſus vtrū in latitudine ſanitatis totiꝰ ſpēi humane ſit ponere cōplonē tēperatā:⁊ poſſint ēt repiri quattuoꝛ cōplones ſimplices ſane ⁊ diſtēperate recedētes a medio ſicut voluit Galenus.Aut hoc queriť de cōplone diſtēperata ſimplici egritudinali vt ſit ſenſus.vtrū poſſit repiri mala cōplexio egritudinalis ſimplex in vna ſola q̄litate/cū ſanitate ⁊ tēperantia reliquaꝝ:⁊ nō ſit hec diſtinctio:qꝛ ad ambas non poſſit eſſe vna rn̄ſio:ſed vt dicta diſtincte ⁊ clare appareant. Opio pp̄a

¶ Si tu queris vtrū ſit dare cōplonē diſtēperatā ſanā ſimplicē:vt vtrū poſſit dari coꝛpꝰ ſanū recedēs a tēperamēto/ꝙ ſolū ſit calidū ⁊ in humido ⁊ ſicco tēperatū:tūc aut hec tēperātia intelligiť eſſe punctualis:ſicut eēt tēꝑantia eq̄lis ad pōdus:aut itelligiť eē tēꝑantia ad iuſtitiā ⁊ ꝑ opōnibꝰ:tūc ſi itelligať vtrū ſit dare coꝛpꝰ ſanū ſolū excedēs in calo:⁊ tēperatū in humido ⁊ ſicco hoc dico tēperātia punctuali.Dico ꝙ ipoſe eſt repire talē diſtēperantiā:qm̄ ſicut eſt ipoſe inuenire eq̄litatē ponderis quantuꝫ ad q̄litates q̄tuoꝛ vt alibi deduciť:ita ipoſe eſt inuenire eq̄litatē ponderis in qbuſcūqꝫ duabꝰ ɔ̄ꝛqꝫ q̄litatibus ſiue in calido ſiue in frido:ſiue in hūido ⁊ ſicco:qm̄ vtrobiqꝫ eadē eſt rō.Et hec fuit itentio Auer.vna cū negauerit diſtēperātiā ſimplicē.Et alia intentio dabiť poſt ⁊ de diſtēperātia ſimplici ſana qđ expreſſe pꝫ ex ſuo p̄mo motiuo. Nā dicit ꝙ ſi inuenirenť in coꝛpe hoīs nouē cōplones vt vna tēꝑata:⁊ octo diſtēꝑate:q̄tuoꝛ ſimplices ⁊ q̄tuoꝛ cōpoſite:⁊ q̄nocūqꝫ ſit aliqua tēperantia ſi inueniret in fine

ſimilanti fini extremitatis elemētoꝝ in menſura q̄litatū illud nō poſſet eſſe: ſi nō eſt poſſe inueniri corp⁹ cōſimiliū ꝑriū in quo mēſure elm̄toꝝ eſſent eq̄les penitus in quātitate. Negat igit̄ Auer. ibi oēꝫ eq̄litatē in fine ſimilāti in mēſura q̄litatū. Hoc ēt appet in ſcđo ſuo motiuo: ꝙ oē miſtū eſt appropriatū dñationi ꝑtis agētis calide ⁊ patiētis humide: qm̄ Ar. videt̄ voluiſſe in 4° metheoroꝝ: ꝙ omne miſtū q̄tūcūqꝫ frigidū ſaltim ꝑfectū hꝫ plus de calido q̄ꝫ de frigido: ⁊ plus de humido q̄ꝫ de ſicco in cōpōne ad eq̄le ad pondus. Si igit̄ daret̄ aliqđ corpus qđ plus hr̄et de calido ſolū q̄ꝫ de frido: ⁊ in ſicco ⁊ humido punctualr̄ eēt tēperatū: iō nō appropriaret̄ dñationi illoꝝ duoꝝ. Cū dicto nī Ariſto. ſtat ꝙ ſit dare hoīem in quo abūdet calitas ⁊ ſiccitas vt dicat̄ calidus ⁊ ſiccus: ⁊ h̄ ſm̄ illā opionē non in cōꝑatione ad eq̄le ad pondus: ſed in cōpōne ad hoīeꝫ tēperatū: qđ ⁊ Auer. voluit illđ ⁊ aperuit in ſuo tertio motiuo: qđ eſt q̄ſi idē cū 2°. ¶ Alio mō dicebam⁹ poſſe itelligi eſſe dare corp⁹ ſanū diſtēperatū in vna ſimplici q̄litate vt in calido ſolū: ⁊ ſic tēperatū in humido ⁊ ſicco nō tēperamēto pūctuali quale eſt illud eq̄le ad pondus: ſꝫ tēperamēto ad iuſtitiā: ⁊ tale corpus ꝯcedim⁹ dari poſſe: ⁊ h̄ intelligit Galenus: ⁊ ſue rōnes hoc ꝓbāt. ¶ Iſtud aūt nō cōtradicit itentioni Auer. ꝑlate: dicit igit̄ Auer. illa: vt meli⁹ pateſieret Galeni dictū: ⁊ itellige ꝙ totuꝫ hoc qđ dī de diſtemperātia ſana ſimplici: etiā eſt verū de diſtemperātia ſimplici egra: ꝙ eā nō eſt dare cū tēperamento aliaꝝ taliū q̄le dictū eſt: ſed hn̄ cū tēperamēto qđ vocat̄ ſanitas.

Poterat aliter querere dubiū: vtrū poſſit dari mala cōplō ſimplex egritudinalis. Propter qđ aduerte ꝙ corp⁹ noſtrū eſt cōpoſitū ex calo nāli ⁊ humido radicali: que duo ſm̄ aliquos ſunt in quolꝫ miſto: ⁊ qđlꝫ illoꝝ eſt corpus cōpoſitū ex q̄tuor elm̄tis: ⁊ vnū vt calidū ſtat alteri vt humido ſicut gubernator ⁊ forma: q̄bus ambobus attribuit̄ in viuentib⁹ aīa ⁊ oꝑationes: ⁊ nō vnī ſine altero: ⁊ eſto ꝙ vnū vocet̄ calidū ⁊ aliud humidū: tn̄ qđlꝫ eſt cōplexionatū cōplexiōe miſti: ſicut qđlꝫ ex q̄tuor elemētis cōponi dī: ponamus igit̄ gr̄a exēpli ꝙ in corpore noſtro hec duo ſint ſpūs ⁊ ſub̄a mēbralis/ ſpiritus ſit calidum naturale: ⁊ membrū humidum radicale.

¶ Et dico gr̄a exempli: ꝗ eſt dubiū de ſpiritu cōplantato intrinſeco ſube mēbri: ⁊ de ſpiritu influente: hoc habito in nobis ſtatim eſt ꝯſiderare duo tēperamēta: ⁊ duo intēperamēta illis oppoſita. Unū tēꝑamētū eſt in cōplone miſti que eſt in illis duob⁹: ⁊ hoc ſm̄ ꝙ illa cōplexio reſultat ex q̄litatib⁹ talib⁹ vel in tali ⁊ tali gradu: vt cū ambo illa duo corꝑa hn̄t cōplexionē calidam in tali gradu ſit ſanitas ⁊c̄. Aliud tēperamentū eſt tēperamētū illoꝝ duoꝝ ꝑncipioꝝ cōſtituentiū corpus noſtrū. ſ. caloris nālis ⁊ humidi radicalis: ſm̄ ꝙ adinuicē cōparant̄ in cōpōne ad illud in quo ordinant̄: vt in cōpōne ad ꝓpriū opus miſti. vn̄ ꝯſiderando cōpoſitionē ꝑmā iſtoꝝ duoꝝ ꝑncipioꝝ dicimus ꝙ corpus eſt cōpoſitū ex q̄tuor elm̄tis: ⁊ cōſiderādo cōpoſitum illoꝝ duoꝝ ꝑncipioꝝ: dicimus ꝙ corpus eſt cōpoſituꝫ ex calido nāli ⁊ humido radicali. ¶ Modo ſi cōſideret̄ ꝑ^m^ tēperamentū/ dico vt hn̄ deducit̄ ꝑ rōnes Gal. ꝙ eſt dare morbū cōplexionalē ſimplicē. vbi gr̄a: q2 cōplexio miſti pōt in ſolo calido diſtemperari. ¶ Sed ſi ꝯſiderem⁹ 2^m^ tēperamentū/ dico ꝙ ipoſe eſt ꝙ fiat diſtēperamentuꝫ in vno illoꝝ cōſtituentiū illud tēperamētū: qn̄ fiat in alio. Et ſic in tēperamēto illo nō erit dare diſtēperātiā ſimplicēꝫ. nā nō pōt fieri diſtēperamētū in calido nāli qn̄ fiat diſtēperamētū ſiliꝛ in humido radicali: ⁊ ecōuerſo: cū habeant ſe ſicut ꝯſeruās ⁊ ꝯſeruatū: ſicut mā ⁊ forma: cū eis ambobus oꝑatio miſti attribuat̄. Et iō cū calm̄ nāle dicat̄ in nobis ꝑ^m^ ꝑn^m^ actiuū: ⁊ humidū radicale ꝑncipiū paſſiuū: dico ꝙ nō pōt fieri diſtēperamētū in ꝑncipio noſtro actiuō qn̄ fiat diſtēperātia in ꝑncipio nr̄o paſſiuo ⁊ econuerſo. ⁊ iſto mō eſt verū: ꝙ ſi in nobis eſt diſtēperantia in actiuis qualitatibus: ꝙ eſt in paſſiuis ⁊ econuerſo.

¶ Et iō aduerte ꝙ illa ſtant optime ſil̄: ꝙ in nobis pōt dari diſtēperātia ſimplex tā calida q̄ꝫ frigida ⁊c̄. Unde tam calidū vt vbi gr̄a ꝓ exēplo ſupra poſito ſpūs tn̄ ēt mēbruꝫ poterūt pati ſolā diſtēperātiā ⁊ morbū calidū: ⁊ tn̄ cū hoc ſtat ꝙ qn̄ diſtēperabit̄ ſpūs illa diſtēperātia ſimplici: ꝙ ēt mēbrū illa diſtēperātia diſtēperabit̄. Eſto igitur ꝙ ibi ſit mala complexio ſimplex: tn̄ ꝯſiderata cōpōne corpoꝝ ex actiuo ꝑn⁹ ⁊ paſſiuo/ nō pōt eē diſtēꝑantia in actiuo qn̄ ſit in paſſiuo ⁊ ecōtra. Et hāc cōpōnē ēt ⁊ tēꝑamētū ex calo ⁊ humido nāli cōſiderauit Auer. cū dicit ꝙ nō pōt eē diſtēperātia ſimplex vt in actiuis qn̄ ſit ⁊ in paſſiuis ⁊ econtra: qđ apparet cū dicit ꝙ miſtū eſt appropriatū dñationi ꝑtis agētis calide ⁊ patiētis humide ꝙ mēſure duaꝝ qualitatū actiuaꝝ ſequunt̄ a mēſuris duaꝝ qualitatū paſſiuarū ⁊ ecōuerſo. Gal. aūt cuꝫ dicit: ꝙ in nobis pōt dari mala cōplō ſimplex/ dixit illud loquēdo de cōplone toti⁹ miſti/ cōſiderādo tēperamētū qđ eſt in ipſa qđ reſultat ex cōpoſitione eius ex q̄litatibus in tali vel tali gradu. Et illud nō diſcordat dicto Auerrois: niſi qđ dictū medicoꝝ eſt noti⁹: ⁊ iō Auerro. dicit ꝙ nō refert multū: ſiue dicam⁹ vt ipſe: ſiue vt medici. Et q2 dictū medicoꝝ eſt notius: ⁊ iō Auer. dicit ꝙ ſi exiret a multitudine medicoꝝ/ eſſet difficile illđ intelligere. Unde ſubdit ꝙ iō vult loqui ſicut ⁊ medici loquunt̄. Et intellige ꝙ totū hoc qđ dictū eſt de diſtemperātia egra ſimplici ēt eſt verū de diſtēperātia ſimplici ſana: qđ cōſiderato vno de illis duob⁹ tēperamētis eſt dare ſimplicē diſtēperantiā ſanā: ⁊ hoc voluit Galenus: ſꝫ cōſiderato alio tēperamēto qđ ſit ex illis duob⁹ ꝑncipijs/ nūq̄ꝫ vnū illoꝝ ꝑncipioꝝ hꝫ diſtēperātiā ſimplicē ſanā: qn̄ etiā aliud ſiliꝫ ſibi habeat/ ꝑꝑ illud qđ dictū fuit ibi que fuit intētio Auer. Diſtinxi aūt ſupra de ſimplici diſtēꝑantia duplici ⁊ ſana ⁊ egra: eſto ꝙ idē dictū ſit vt ꝑticularius clareſieret dictū. Unde dupliciter eſt ſaluata diſcordia inter Auer. ⁊ Galenum. 2^a^ autē cōcordia mihi plus placet. D. cū. o.

¶ Preueniſunt nōnulle cauſe oib⁹ manifeſte: de quib⁹ paulo ante docuimus: quibus empericus medicus ex obſeruatione ad curationē remedijs abūdat. Rōnalis vō ad ipſaꝫ rei nām/ accedēs demōſtratiue ab illa in futuroꝝ preſenſionē atqꝫ inuētione curatiōis iuuatur: vtens oib⁹ q̄dē experientia ipſa inuētis: adijciens aūt multa ex docendi via rōnali. Que ergo ſunt per vtrāqꝫ ꝑtem inuenta: experimentum intelligo ac rationem alio loco docuimus. La uré.

¶ Precipere aūt i oium febriū ꝯſtitutiōe cās q̄ ab oibus manifeſte noſcunt̄ q̄s ēt antea cōmemorauimus in q̄b⁹ medici q ſe ab experiētia empericos vocant ex obſeruatiōe ad curationē aliq̄d ꝓficiūt. Rōnales aūt ad ipſius rei nām veniētes cū indicationib⁹ vtant̄ ad prenoſcēdi futura atqꝫ ad curatiōis iuuant̄ inētionē: neqꝫ carā vſum pretermittūt que ex experiētia fuerint inuēta: ſed multa ex rationali doctrina illis adiungūt. Que nam vō ſint que vtraqꝫ inueniantur via experiētia ſcilꝫ ac ratione alibi eſt a nobis demonſtratū. Leonic.

¶ Anticipāt aūt cōſiſtētiā vniuerſaꝫ febriū cāe euidētes oib⁹ cognite q̄s parū ante diximꝰ: i q̄bus emperic⁹ q̄dē medic⁹ ab obſeruatiōe q̄dē: ⁊ ad curā lucrat̄. Logicus vō ad nāꝫ ipſam rei Antiq.

peruenieus

ꝓueniẽs bẽm faciue ab illa: ⁊ i futuroꝝ ꝑſciaꝫ:
⁊ i cure iuẽtionẽ adiuuaꝛ vtẽs q̄dẽ vniuerſis:
⁊ his q̄ ꝑ expimẽtũ inueniunꝛ adijciẽs ſuo ex his
logica diſciplia multa: igiꝛ q̄dẽ q̄ ſꝫ alterutrã ꝑ/
tẽ expimẽtũ dico ⁊ rõnẽ inueniũꝛ alibi oñdim⁹.

℄ Vult expõ ⁊ oſtẽdere ſm quẽ modũ a cauſis ꝑdictis fit
feb. ⁊ que diſpõ ab eis in corpe fit. vñ feb. cauſaꝛ qð dixe/
rat: ⁊ oſtẽdit ꝑmo que eſt vtilitas cognitionis haꝝ cauſaꝝ
apud empericos ⁊ logicos ideſt apud artẽ ſumptã ex ex/
perimẽto ⁊ vtilitate eius. Et dicit ꝙ ꝯſiſtentiã ꝑdictarũ fe.
anticipant cãe euidẽtes oib⁹ dicte ⁊ cognite: ⁊ inſpectione
ipſaꝝ eſt empericus medicus lucraꝛ ad memoriã ⁊ ad cu
rã: logicus vero ⁊ rõnalis perueniens ad nãm rei demõſtra
tiue adiuuabiꝛ ab illa. ſ. cã antecedẽti: ⁊ in preſcientiaꝫ fu/
turoꝝ ⁊ in inuentionẽ cure. Et tunc oſtẽdit q̄lis dꝫ eſſe his
vniuerſis rõnalis medic⁹: q̄ꝛ dꝫ eſſe vtens his vniuerſis
que experimẽto inueniunt. Et his dꝫ addere multa ex lo/
gica diſciplina. i. ex pte vlis ſciẽtie. Et in h̄ oſtẽdit medicũ
vtraſq̄ ptes habere debere: atribuit aũt vtilitatẽ memo
rie expimẽtatori: q̄ꝛ expimẽtatores nõ multũ ex pauci/
tate ſciẽtie preuiſores ſunt: rõnalis aũt medic⁹ ſic. Deinde
remittit nos ad aliũ locũ dicens. ꝙ illa que inueniunꝛ ſm
rõnẽ ⁊ expimẽtũ alibi oſtẽdeꝛ. ⁊ hoc erit in li. de ſectis. Et
intellige ꝙ ꝑ cãs dictas euidentes in ꝑn⁹ hui⁹. cap. Galen⁹
nõ itelligit cãs ꝑmitiuas ſolũ: ſed illas cãs de q̄bus nõ eſt
occultum ꝙ ad eas conſequatur feb. inter quas ſupra nu/
merauit eas coporeas vt plectoriam.

Laurẽ. ℄ Que vero diſpoſitio ab vnaquaq̄ cã ꝑmitiua in cor/
pore ꝯſiſtat accendẽs febrẽ hac pte docere iſtituim⁹.

Leonič. ℄ At q̄ꝫ ſingule ꝑncipiẽtes cauſe in corpore faciãt di
ſpoſitionẽ que febrẽ accẽdant nũc oſtẽdere intẽdim⁹.

Antiq. ℄ Que vero a procathartica cauſaruꝫ diſpoſitio
in corpore febriũ cõſiſtit nunc preiacet dicere.

Cõ.8m. ℄ Exequiꝛ nũc Galenus oſtẽdẽdo modũ ſꝫ quẽ a ꝑdictis
cauſis feb. efficiaꝛ. ꝑmo ꝑmittẽs qð intẽdit: ⁊ ꝑ ꝓcathar/
ticas cãs itelligit apud aliquos oẽs cãs ꝑncipiantes ad q̄s
cõſeq̄ꝛ feb. ſiue ſint cãe ꝑmitiue ſiue corpee: ⁊ forte ꝙ in/
telligit vt ſonat vocabulum: ⁊ hoc q̄ꝫtum ad magnam par
tem ſui immediati ſermonis. D. cũ. d.

Laurẽ. ℄ Cum ergo videam⁹ nõ vnũ modũ neq̄ gñationis:
neq̄ auctionis caliditatis: q̄ꝛ nec ipſius quideꝫ ignis
modus vnus eſt: ſed gigniꝛ: aut ꝓpter motum.

Leonič. ℄ Qm̄ nõ vnũ videm⁹ modũ gñonis aut augmẽtatio
nis calitatis ſiq̄dẽ neq̄ ignis ipſi⁹: ſꝫ vel ꝑꝑ motũ.

Antiq. ℄ Quia igiꝛ videmus nõ vnũ modum neq̄ ge
nerationis neq̄ augmẽtatiõis caloris: quoniaꝫ
neq̄ ipſius ignis: ſed aut propter motum.

℄ Oſtendit ſꝫ quot modos põt calitas in nobis augeri ſꝫ
quos opꝫ cãs feb. q̄ eſt mala cõplo cal'a illã cãre: ⁊ dicit ꝙ
ſicut ipſius ignis nõ eſt vnus modus gñõnis ⁊ augmenta
tionis: ita ⁊ caloris in nobis nõ eſt vnus modus gñõnis ⁊
augmẽtatiõis. Et tũc dedit hos modos diuerſos. Naꝫ aut
augeꝛ calor ꝑꝑ motũ: ⁊ ꝑ quẽ modũ motus cauſet in reb⁹
vl' augmẽtet calitatẽ nõ eſt parue ei⁹ vtilitatis ſcire: ⁊ hoc
dico de motu locali ſicut hic itelligiꝛ. Nã motus localis ſi
eſt alia res ſucceſſiua a ꝑmanẽtib⁹ diſtincta, nihil aliud vĩ
cẽ niſi vel forma fluẽs: vel fluxus forme. fluxus forme in
motu eſt de gñe paſſiõis: ⁊ ex hoc calitatis nõ vĩ factiuus
foia fluẽs q̄ ibi eſt: eſt q̄dẽ reſpect⁹: eſto ꝙ nõ ſit de gñe re/
lationis: reſpect⁹ aũt calitatis nõ eſt cauſa tiuus. ⁊ h̄ ſemꝑ
dico ſi mot⁹ eſt res a ꝑmanẽtib⁹ diſticta. Et hec v̄ba exhĩ
tur ab Auer. 3° phy. cõ. 4°. Adhuc agẽs nõ vĩ agere vltra

ſuaꝫ ſpẽm. ℄ Et dicam⁹ viã ꝑ quã mot⁹ iducit in iſtis in/
ferioꝛib⁹ calorẽ: hoc aũt eſt. nã ex fricatione facta in motu
corporea rareſiunt: ex rarefactione ibi generatur calor cũ
rarefactio ſit diſpoſitio ad calorem.

Et ſi queraꝛ q̃nõ rarefactũ cũ nõ ſit calidũ generat ca Digreſ/
lorem: certe in h̄ opꝫ ſci ſtare. Ordo. n. in formis ſio 9°.
nãlibus talis eſt: vt cũ eſt aliqua mã diſpõ vltia ad aliquã
formã, illa forma exhibiꝛ de potẽtia illi⁹ mãe: nũc aũt corp⁹
exñs rarũ ꝑ motũ eſt ſũme diſpoſitũ ad calorẽ talẽ vel ta/
leꝫ. ℄ Et ſi vlteri⁹ queres: q̄re raritas in corpe eſt diſpoſi
tio ad calorẽ: in h̄ nõ ẽ rñſio: niſi q̄ꝛ calor ẽ talis for⁹ nãlis:
ſicut ſi quereretꝛ q̄re calitas in ſũmo eſt diſpõ ad formaꝫ
ſubalẽ ignis plus q̄ꝫ ad formã ſubalẽ aque: non eſt ibi alia
rñſio: niſi q̄ꝛ illa ſunt talia entia. ℄ Et eſt in h̄ alia cã ve/
rior: nã q̄ðlꝫ miſtũ hꝫ actualr multã difformitateꝫ in ſuis
ꝑtib⁹ ſꝫ aereũ ⁊ igneũ terreũ ⁊ aqueũ: ⁊ dato ꝙ hec diffor
mitas ſenſui manifeſta nõ ſit: qð pꝫ in eius cõbuſtione: ab
igne reſoluũꝛ ptes ſubtiles aeree ⁊ ignee: ⁊ aquee in fumũ
⁊ vaporẽ a ꝑtibus groſſis terreſtrib⁹ remanentib⁹: que tñ
reſolo nõ eſt ad elñta ſꝫ ad miſtuꝫ: vt ſupra dictũ eſt. Hꝫ
igiꝛ miſtũ ptes igneas aereas ſubtiles ⁊ calidas: ⁊ hꝫ frigi
das terreſtres ⁊ aqueas adinuicẽ vehemẽter miſtas ipm
cõſtituẽtes: q̄ ptes nõ ſunt elñta ſimplicia: nec ſunt miſta
ꝑfecta vt in ipſis repiaꝛ hec manifeſta difformitas ꝑiuſ
⁊ ſeꝑabilis q̄ repiꝛ in miſto cui⁹ ſunt ptes. Ex cõfricatiõe
igiꝛ corpoꝝ adinuicẽ ⁊ rarefactione que ex h̄ cauſaꝛ, cum
in rarefactione ſit motus de centro ad circũferentiã, exhẽ
tur ptes ignee ⁊ aeree de centro ⁊ ꝓfundo corꝑis verſus
extrinſecã ſuꝑficiẽ: ⁊ ſeꝑanꝛ a ꝑtib⁹ terreſtrib⁹ frigis cum
q̄bus vehemẽter erãt ꝑmiſte: q̄ ptes ignee ⁊ aeree ꝓueniẽ
tes ad exteriora: ⁊ in ꝑtibus illis multiplicate, ꝑdicta loca
reddant calida in extrinſecis: ⁊ hoc vſq̄ ad illud ad qð ꝑ/
tingit ipſaꝝ calefactio: ſunt enim tales calide actualr aut
v̄tualr vt ab ipſis ꝑtib⁹ terreſtrib⁹ ſeꝑatis. Et inſimul ver
ſus exteriora multiplicatis gñant actualẽ calitatẽ in ꝑdi/
ctis corꝑibus: ⁊ gñaꝛ talis actualis calitas ex motu in illiſ/
met ꝑtib⁹ ſi ſolũ erant calide v̄tualr ⁊ nõ actualr: nã idem
exñs calidũ tale virtualr põt ſe facere actuale ſine aliquo
adueniente: ſicut aq̄ calefacta põt ad frigiditatẽ redire. ⁊
gñoꝛ talis calor in alijs ꝑtib⁹ cũ ſint iſtis ꝓpinque ⁊ iuxta
ſtantes: ⁊ in gñatione talis caloris ſm plus ⁊ minus acci/
dit diuerſitas multa, ex multo vel ꝑuo motu: vel ex diuer
ſitate corpoꝝ q̄ cõfricanꝛ: vt aliq̄n ex multa cõfricatione
in corꝑib⁹ hñtib⁹ ꝑdictas ptes aptas iflãmari accidat ex
cõfricatione ⁊ motu gñãri ignẽ. ℄ Et ex ꝑdicta cã appet
ꝙ corꝑa ex cõfricatione in ꝑuo tpe conſumanꝛ: lꝫ ſenſibi/
liter non diſpartiantur ab eis fruſtra.

℄ Sed nõ valet inſtantia rudis que in hoc poſſet fieri: cuꝫ Inſtãtia
dĩ ꝙ corꝑa nõ apparẽtia calida ex cõfricatione calefiunt
extractione ꝑtiũ calaꝝ ad ſuꝑficiẽ q̄ in ꝓfundo ſtabant.
Nã poſſet q̄s dicere ꝙ ꝑ diuiſionẽ corꝑis in fruſta illa ca/
liditas appere deberet. ℄ Et certe ille ptes calide ꝑ diui/ Solõ.
ſionẽ ad ſuꝑficiẽ nõ extrahunꝛ: nec in diuiſiõe ꝑ actualeꝫ
ſeꝑationẽ ab alijs actuanꝛ actualr: ſicut fit hoc in rarefa/
ctione ⁊ cõfricatione. ⁊ hoc bono itellectu ſatis eſt claruꝫ.
℄ Mot⁹ aũt corpoꝝ nr̃oꝝ de quo ꝑticulr eſt hic ſermo
Gal. nos calefacit: q̄ꝛ cũ mouemur vĩ moueri in nobis ſan
guis ⁊ ſpũs que ſunt corꝑa calida. vñ cõmota diſpergunꝛ
ad mẽbra ad que ꝑmo nõ diſpergebanꝛ, ad que venitẽtia
illa calefiunt ⁊ ebulliũt. ℄ Obiecta aũt ꝑ facta per ſe pa/
tent: q̄ꝛ ſi motus eſt aliqua res diſtincta a permanẽtibus
nõ poniꝛ ꝙ illa res ſit illa que calefaciat: ſed eſt calor ibi
cauſatus mõ dicto. nã ſi motus ponaꝛ eẽ talis res nõ erit
niſi quedã res ꝯñs cõfricationẽ ⁊ ꝯtactũ fieri nõ ſimulta/
neũ ꝑtiũ vel corpoꝝ. ℄ Scðm qð adduciꝛ nõ valet: q̄ꝛ
illud dictũ nõ eſt vlr veruꝫ. vñ Auerrois 2° celi ⁊ mundi Cõ. 42.

dicit ꝙ calor nõ generat̃ a motu niſi accñtalr. ¶ Et ad di
cũ dicim⁹ ꝙ oẽ qd̃ fit/fit a ſili in ſpe aut gñe nõ eſt veruz
vlr in accidẽtib⁹:qꝛ nõ ſequit̃ vt oẽ accñs fiat a ſili in ſpe
vel gñe. vñ nigredo aliqñ a calore aliqñ a frigore gñat̃ ⁊c.
z. met. 18 vñ Auer. 12. meta. cõ. 24. dicit ꝙ illa ppõ dicens ꝙ ꝯue
niẽs fit ex cõuenienti verificat̃ trib⁹ cõditionibus. ſ. vt ſint
in agẽte non in inſtrumento: ⁊ in ꝓpinquo non remoto: ⁊
in agente eſſentialiter non accidentaliter. D. cũ. d.

Lauren. ¶ Aut ꝓpter putrefactionẽ: aut pꝑ cõuerſationẽ alte
ri⁹ caliditatis: aut pꝑ ſuppreſſionẽ cali effluui: aut pꝑ ꝯ
miſtionẽ calẽ ſubſtãtie tanꝙ̃ de fonte quodã ebulliẽ
tis aut genite. ſ. ad nr̃m ſenſuz aut augẽtis calitatẽ: ne
ceſſe eſt oẽs febriũ cãs in predictos modos reuocari.

Leonic. ¶ Uel ꝓpter putrefactionẽ: vel ꝓpter adheſum alte
rius caloris: aut ꝓpter detentũ calidi effluxus: aut ꝓ
pter miſtionẽ calide ſubſtãtie quoddã veluti ex fonte
efferueſcentis: q̃ quo ad nr̃m ſenſum vel generet: vel
augeat caliditatẽ neceſſe olno ⁊ febriũ cauſas reduci
ad eos quos proxime diximus modos.

Antiq. ¶ Aut ꝓpter putrefactionẽ aut propter copula
tionẽ alterius caloris: aut ꝓpter retẽtionẽ efflu
xionis calide: aut ꝓpter imiſſionẽ ſubſtantie ca
lide velut ex fonte quodã feruẽtis vel generan
tis vt ad noſtrũ ſenſuz vel augẽtis calorẽ/neceſ
ſe ⁊ febriũ cauſas ad p̃dictos reduci modos.

¶ Et oſtẽdit alios modos ſm̃ quos calor in nobis auget̃: ⁊
Lib⁹. 4. vnus eſt ex putrefactione: ⁊ h̃ pꝫ cũ putrefactio ſit extrea
metbauꝛ. tio ꝓpꝛij calidi a calore extriſeco. Et ali⁹ modus eſt cũ res
tex. cõ. 6. calẽ p ꝯtactũ copulat̃ ab ex̃. Et ali⁹ modus eſt cũ retinet̃
ſupfluitas calẽ q̃ a nobis ꝯtinue dꝫ effluẽ. ⁊ alter modus
eſt cũ in nobis itra corp⁹ imittit̃ ſubã calẽ. Et itellige que
vel ſit calẽ actualr vel ſit apta ex leui cã iflãmari: ex qua
re calida fluit calor ad cor ⁊ per corp⁹ tanꝙ̃ veniret a quo
dam fonte. vñ dicit. Aut ſupple gñat̃ in nobis. ⁊ augmen
tat̃ calor pꝑ imiſſionẽ ſubſtãtie calẽ fluẽtis mittentis vel
gñãntis vel agẽtis vt ad nr̃z ſenſuz. i. qñcũqꝫ nobis placet
dicere: dico fluentis calorez velut ex quodã fonte. Et ſub
dit. Si igit̃ his modis calor in corpe nr̃o augmentat̃: tunc
neceſſe eſt cauſas feb. ad hos reduci modos. D. cũ. d.

Lauren. ¶ Quẽadmodũ eſtus eſt: ſiue ex ipſo ſole atro talem
habeat appellationẽ ſiue affectio q̃ in corpe afficit̃: ſi
ue ca q̃ iã eſt affecta. nã ⁊ id calitas ẽ p̃ter nãm: nõdũ
tñ feb. niſi cor ipm̃ ꝯcaleſecerit. Et eni totũ h̃ gen⁹ cãe
ex ꝯuerſatiõe efficit̃ rei calefaciẽt. : ſiue ſol: ſiue ignis:
ſiue medicamẽtũ fuerit id qd̃ calefacit extriſecus oẽs
aut appropiquãs: aut q̃uis alio mõ libeat appellare.

Leonic. ¶ Ueluti ſtatiꝫ cruſtio ſiue ipã ſolis opatio talẽ ſortia
tur appellationẽ: aut q ab eodẽ fit in corpore affect⁹:
ſiue ille q iã effect⁹ eſt: nã igit̃ ⁊ hoc ipſum calor p̃ter
naturã: nõdũ tñ febris exiſtit niſi cor vna calefiat. Oẽ
quidẽ huiuſcemodi cauſe genus fieri cõſtat ex rei cali
de adheſu: ſiue ſol: ſiue ignis: ſiue medicamẽ calidum
cõtingat extrinſecus: aut proximũ fiat: aut adhereat:
ſiue quo vis aliquo vocabulo quiſpiã vti voluerit.

Antiq. ¶ Puta eſtus ſiue ea q̃ a ſole eſt opatio hãc hẽt
nũcupationẽ/ſiue q̃ fit in corpe paſſio/ſiue q̃ tã
facta eſt: eqdẽ vtiqꝫ ⁊ hic ipm̃ p̃ter nãm calor/
nõdũ tñ iam eſt febris/niſi cũ caluerit cor: vni
uerſuz nimirũ hoc gen⁹ cauſe ex copulatiõe fit
calefaciẽtis ſiue ſol ſiue ignis ſiue pharmacuꝫ
fuerit ꝙ calefacit extra tãgẽs vl' appropriãs vel
copulãs vel qualitercũqꝫ ꝗs noiare voluerit.

¶ Exequit̃ ꝑticulr declarãdo hos modos augmẽti caloris.
Et pmo d̃clarat modũ augmẽti caloris q̃ fit ex re q̃ nobis
extrinſec⁹ copulat̃: ⁊ dedit p hũc modũ itelligere moduꝫ
augmẽti caloris i nobis q fit ex imiſſiõe ſubẽ calẽ i corp⁹
nr̃m: qm̃ ſiles ſunt: ⁊ qd̃ dicit ex ſe pꝫ. Et cũ dicit nõdũ tñ
iam eſt feb. niſi cuꝫ caluerit cor/denotauit ꝙ feb. attribui
tur cordi vt ſua paſſio. D. cum. d.

¶ At ꝟo iracũdia q̃ſi ebullitio q̃dã ac mot⁹ vehemẽs ẽ Lauren.
iraſcẽtis facultatis i ipſo corpe cordis reſidẽtis. ꝯcalẽ
ſcit at iterdũ cũ ca ſpũs: atqꝫ iterduꝫ ſanguis: ⁊ ſi ꝓm
pta ſe habeãt ſuſcipiẽtia corpa ad ꝯtinẽdũ diuti⁹ cali
tatẽ: ⁊ q̃uis ipſi⁹ cordis mot⁹ deſtiterit hec ꝑmaneat
calida p̃ter nãm: tñc febricitare hoiem neceſſe eſt.

¶ Jra aũt eſt veluti qdẽ feruor qdã ac vehemẽs mo Leonic.
tus potẽtie iraſcibilis in ipſo cordis corpore ſita: ſiml'
aũt cũ hoc feruore caleſit ſpũs aliqñ: aliqñ ſanguinis
ſubſtantia. Or ſi ita contigerit vt ea corpora q̃ in ſe ca
liditatẽ admiſerũt lõgo cũ tpe retinere nã apta ſint: lꝫ
motus cordis ſedetur: in hiſce tñ remanet calor p̃ter
naturã: atqꝫ inde hominẽ febricitare eſt neceſſariũ.

¶ Jra ꝟo eſt velut ebullitio quedã ⁊ motus ve Antiq.
hemẽs iraſcibilis ꝟtutis q̃ in ipſo corpe cordis
inſidet: cõcaleſit aũt ipſi qñqꝫ qdẽ ſubſtãtia ſpi
rit⁹/qñqꝫ ꝟo ſanguis ſubſtãtia: ⁊ ſi forte apta
fuerint cũ ſuſceperit ꝙ̃multũ detinere calorẽ:
⁊ ſi motus cordis ſteterit remanent hec preter
naturã calida: ⁊ tũc febrire neceſſe eſt hoiem.

¶ Declarat modũ augmẽtationis caloris q fit in nobis pꝑ
motũ. ⁊ p̃mo pꝑ motu aialẽ q fit in accñtib⁹ aie. vñ p̃ dixit
de ira. ⁊ tetigit pmo Galen⁹ cui attribuunt̃ accñtia aie que
ſũt ira triſtitia timor ⁊c. cũ dicit. Jraſcibilis ꝟtutis q̃ i cor
pore cordis inſidet. ¶ Et itellige ꝙ in gaudio ⁊ triſtitia ⁊
ſilib⁹ accñtib⁹ aie ſunt duo. nã ibi eſt app̃heñſio rei gaudio
ſe vel ꝯtriſtãtis inq̃ntũ res app̃hẽdit̃ ſub rõne ꝓſeqbilis:
vel fugibilis: ⁊ q̃ntũ ad hãc apprehenſionẽ iſta accñtia aie
ſaltim ſm̃ medicos attribuunt̃ cerebro: aliud qd̃ eſt in ac
cidẽtib⁹ iſtis eſt alteratio ſpũs ⁊ mot⁹ ei⁹ localis de ex̃ ad
intus vel ecõuerſo: mediãte quo motu ſpũs ꝟt⁹ vult aſſeq
letabile: vel fugere ꝯtriſtabile: ⁊ ñ cũ hoc nõ faciet niſi cuꝫ
organo ſuo qd̃ eſt ſpũs: ⁊ qꝛ hic ſpũs in quo accidit hic mo
tus maxie eſt ſpũs cordis: ⁊ qꝛ illud qd̃ apparẽti⁹ eſt in cor
pore in his accñtib⁹ aie eſt mot⁹ ſpũs hꝰ: iõ hec accñtia aie
abſolute cordis ponunt̃. ¶ Declarauit vlteri⁹ Galen⁹ qñ ca
lor q fit ex motu ire ſit fe. cũ dicit: ꝙ ſi ſanguis ⁊ ſpũs fue
runt apta retinere calorẽ quez ſuſcipiũt ex motu ire. ⁊ hoc
erit cũ motus ille ire ſteterit: ⁊ ꝑſeuerauerit: tũc neceſſe eſt
febrire hoiem. vñ intulit correlariũ manifeſtũ cũ dicit.

¶ Hec ergo feb. principium habet motuꝫ atqꝫ ebulli Lauren.
tionem natiue caliditatis.

¶ Huiuſcemodi autem febris habet originem a motu Leonic.
atqꝫ feruore natiue caliditatis.

¶ Jgitur talis quidem febris principiuꝫ habet: Antiq.
⁊ motum ⁊ ebullitionem innati caloris.

¶ Et denotauit Galen⁹ ꝙ q̃ntũcũqꝫ calor gñãtus ex ira eẽt
magnus: ⁊ ledẽs oẽs opõnes tot⁹/dummõ nõ eſſet ſic ꝙ
amplius depẽderet ex ira/ꝙ nõ eẽt fe. imo nõ eẽt morb⁹.

Digreſ-
ſio 10°

Et ex hinc ſtatim heſitatio inſurgit. Utrum caliditas ire poſſit eſſe feb. vel morbus: dato ꝙ cõtinue ab ira depẽdeat. 2° eſt heſitatio de caliditate ſolis: ⁊ de multis alijs ſilib⁹ illis ex qb⁹ patefiet qd eſt reqſitũ ad hoc vt aliqua res ſit morb⁹. Et appet ꝙ caliditas ire ↄtinue ab ira depen-

Cap. 2°.

dẽs poſſit eſſe feb. ⁊ morb⁹. Nam vt pꝫ pͥmo de accidenti. ⁊ pͥmo de regimine ſanitatis. morb⁹ nihil aliud eſt niſi diſpoſitio pter nãm nociua actioni. ⁊ hoc itellige ſenſibilr: ⁊ manifeſte. Cũ igiẽ hõ hñs irã aliqñ habeat opõnes multas ſenſibiliter leſas ꝙ̃ aliqs habẽs feb. effimerã. ⁊ hoc dico de aliquo hoie iroſo in quo cõtinue caliditas ab ira dependet: ⁊ aliqs ſtãs ad ſolẽ aliqñ ex caliditate cõtinue depẽdente a ſole, habebit opõnes ſenſibili⁹ ꝑmutatas vt opationẽ ambulationis: ⁊ opõnẽ anhelit⁹: ⁊ opõnẽ pulſus. Et valde maiorẽ caliditatẽ ad tactũ ꝙ̃ aliqs hñs effimerã. Si igitur ille calor in effimeroſo eſt morbus ⁊ feb. ẽt iſte morbus ⁊ feb. debet eſſe. ℭ Et ſilr tenem⁹ ꝙ diſpõnes ledentes opõnes noſtri corpis ſenſibilr: q̃ntũcuqꝫ multũ ſenſibiliter lederent: q̃ cõtinue ſunt depẽdẽtes in ↄſeruari a cãis extrinſecis vel a cãis pͥmitiuis. Et ſpãlr a cauſis ad libitũ cuiuſcũqꝫ remouibilib⁹ a corpe nõ ſunt diſpõnes morboſe: qõ declaraẽ pͥmo per Galenũ cũ dicit hic, ꝙ neceſſe eſt febrire hoiez, cũ ſanguis ⁊ ſpũs q̃ ſuſcipiunt calorẽ ab ira, fuerint apta detinere calorẽ illum ⁊ nõ aliter. ℭ Et cõfirmaẽ. nã Galenus ſupra cũ diſtinxit genera febriũ penes diuerſitatẽ mãeꝝ, dicit ꝙ neceſſariũ erat ad h vt cõſtitueref aliqõ gen⁹ febriũ aliquã ꝑdictarũ mãeꝝ habere caliditatẽ in facto eſſe: que eſt cã nõ dependens. igiẽ nulla caliditas in corpe q̃ntũcuqꝫ ſenſibilr lederet opõnes oẽs corporis ſicut facit feb. nec dicereẽ febris nec morb⁹: ſi ab aliqua cauſaꝝ pͥmitiuaꝝ: ⁊ ſpãlr ad placitũ remouibiliũ de-

Fen p°

penderet in ↄſeruari. ℭ Et cõfirmaẽ. Nã Aui. 4. can. diffuiẽs feb. hoc reſpiciẽs notauit cũ dicit. Feb. eſt calor extraneus ⁊c. Et ſubdit nõ ſicut caliditas ire ⁊ caloris: cum non vltimaẽ ⁊ ipedit opõnẽ ita vt retineaẽ. Eſto ꝙ ẽt alijs modis a nobis maſticeẽ paſſus ille. ℭ Et cõfirmaẽ: qꝛ ſi morbus ad ſui ↄſtitutionẽ nõ regreret illud qõ di, ſtatim ſeqẽ ꝙ hõ q hꝫ manus ligatas eſſet infirm⁹. Et ꝓbaẽ ſtatim hec ↄñtia: qꝛ corp⁹ hñs opõnes alicuius mẽbri ſenſibilr leſas eſt egrũ ſm illud mẽbrũ. Sꝫ hñs manus ligatas hꝫ ſenſibilr ipeditas opõnes organicas manus. igiẽ eſt egruz ſm manus. Cũ igiẽ hoc ↄñs ſimplr ſit abſurdũ, ſeqẽ ꝙ aliud regreref ad morbũ ꝙ̃ ꝙ ſit diſpõ ſenſibilr ledẽs vel nocens opõnib⁹. Et hoc vt ſit cũ toto hoc nõ dependẽs a cã pͥmitiua: eſto ꝙ a qbuſdã quoꝝ nomẽ decus a doctoꝝ co-

Ba[illegible]

legio totalr extirpet iam mihi cõceſſuꝫ fuit. ⁊ ex ruditate coꝝ ⁊ vi argumẽti ꝑdicti, ꝙ hõ q hꝫ man⁹ ligatas eſt eger ſm man⁹ ſiue in manib⁹: ⁊ hoc egritudine in poſitione vel cõpoſitione: ſit igiẽ a nr̃is aurib⁹ remotũ. ℭ Intellige igiẽ ad declarationẽ dictoꝝ ꝙ ſicut pꝫ per Galenũ 3° de accidenti ⁊ morbo circa pͥn^m, ↄñia eſt inter morbũ ⁊ paſſionẽ:

Nõ dif-
ferẽtiaꝫ
iter mor
bũ ⁊ paſ
ſionem.

paſſio eſt diſpõ exñs in fieri: ⁊ in dependere cõtinue a cã. Cũ aũt hec diſpõ permanet in corpe: ⁊ a cã ampli⁹ nõ dependet: tũc illa diſpõ eſt morb⁹: ⁊ nõ ampli⁹ paſſio. ℭ Et opꝫ irrefragibilr ꝙ Galen⁹ hic itelligat de cã pͥmitiua: qõ ꝓbaẽ: qꝛ ſi non ſic eſſet, ſtatim ſequiẽ ꝙ q̃litas in mẽbro q̃ eſt feb. putrida nõ eſſet morb⁹. ꝓbaẽ: qꝛ febris putrida in mẽbris eſt q̃litas ↄtinue in fieri dependẽs ab humore. Cũ igiẽ hec ſit diſpõ in mẽbro fiens ⁊ nõ facta: ⁊ paſſio ⁊ non morb⁹. Et hoc dico poſito ꝙ morb⁹ ⁊ paſſio nõ coincidãt in idẽ. igiẽ nectio hoc ꝑſuppoſito: cũ dicit Galen⁹ ꝙ paſſio eſt diſpõ exiſtens in fieri ⁊ in dependere cõtinue a cã, intelligiẽ de cã pͥmitiua. Qualitas igiẽ cõtinue a pͥmitiua cã dependẽs: ⁊ nõ intra corp⁹ q̃ntũcuqꝫ ledat opõnes ſenſibiliter eſt paſſio ⁊ nõ eſt morb⁹: qõ a pͥn° eſt itẽtũ hic declarã.

Et non apparet adhuc declarãi ex ꝑdicta declaratione. An oporteat ſemꝑ morbũ eẽ diſpoſitionẽ aliquã mẽbri ſubiectiue exiſtẽtẽ in ipſo: qm̃ vĩ ꝙ ſic. Naꝫ vbicũqꝫ notificaẽ morbus a Galeno, dicit ꝙ eſt diſpõ vel q̃litas ledẽs opõnẽ mẽbri. Sed queliꝫ qualitas ledẽs opationẽ mẽbri: vĩ eſſe ſubiectiue in eo qõ denoiat ⁊ cui⁹ opationes ledit. ℭ Et cõfirmaẽ: qm̃ ſi egritudo poſſet ſubiectiue eſſe alibi ꝙ̃ in mẽbro: ſeqẽ ꝙ egritudo poſſet eſſe in corpe: ⁊ in re nõ viuente: ⁊ ꝑ ↄñs ſeqẽ ꝙ nõ eſſet paſſio viuentis: qõ eſt abſurdũ. ℭ Et cõfirmaẽ: qm̃ ſanitas ⁊ egritudo hñt fieri circa ideꝫ. Si igiẽ illa res poniẽ eſſe egritudo que nõ ſit in eſſentia mẽbri. igiẽ ſanitas poterit eſſe in alia re ꝙ̃ in mẽbro: qõ expreſſe videẽ abſurdũ.

Digreſ-
ſio 11°.

ℭ Et in veritate oppoſitũ huius vĩ expſſe velle Galen⁹ de accidẽti ⁊ morbo ꝑ cap. illo In numero vo ꝑtiũ: vbi ponit lapideꝫ in renib⁹ ⁊ in veſica ⁊ in articulis: ⁊ cataractam in oculo eſſe morbũ: ⁊ tñ lapis in veſica nõ eſt diſpõ in membris exiſtẽs. ℭ Et nos breuiter obmiſſis multoꝝ nugationibus imaginationib⁹ in hoc ponamus duas ↄclones: qm̃ iã dixerũt aliq ꝙ lapides ⁊ tales alie res nõ ſunt morbus ſed cã. Morbus aũt eſt q̃dã diſpoſitio in mẽbro ſubiectiue reſultans ab iſtis. ℭ Et ſit p° ↄclo nr̃a ꝙ multe res que nõ ſunt diſpõnes nec accñtia in mẽbro ſunt egritudies: ⁊ vlr morbus põt eſſe res cuiuſcũqꝫ ꝑdicamẽti: q̃ imediate ledit opõnes nõ depẽdẽtes a cã pͥmitiua ad placitũ remouibilis ſm dicta ſupra. ℭ 2° ↄclo: ꝙ nihil dĩ eſſe egrũ niſi illud ſit mẽbrũ ⁊ viuẽs mẽbrũ. Et pꝫ pͥma ↄclo: nam illud qõ ledit opõnes mẽbri ſenſibilr ſine aliquo medio nõ dependẽs a cã pͥmitiua ⁊ ad placitũ remouibili eſt morbus ex ſupra dictis. Sed lapis exiſtẽs in veſica. ſ. in fũdo imediate ipedit motũ veſice q eſt ↄtractio reqſita ad expulſionẽ vrine: eſto ꝙ nullã alterationẽ faciat in veſica: ſꝫ ſoluꝫ ex ſua corpulentia. igiẽ ille lapis eſt morb⁹. Et appet ꝓpoſitio minor. nã poſito ꝙ lapis eẽt ꝑcipue eiuſdẽ cõplonis cũ veſica: ita ꝙ veſicã alterare nõ poſſet ad aliquaꝫ q̃litatẽ: adhuc motũ veſice ipediret. ℭ Et cõfirmaẽ: naꝫ ps in canna pulmonis formãs vocẽ põt eſſe egra: ſm nullũ accidẽs vel q̃litatẽ aliquã alteratã. igiẽ egritudo nõ eſt ſemꝑ diſpoſitio in mẽbro infirmo ſubiectiue exiſtens. ⁊ añs pꝫ: qm̃ exñtib⁹ muſculis pectoris ipeditis in motu vt nõ poſſit mouere aerẽ in ſufficiẽti quãtitate ad epiglotũ, nõ põt ibi formari vox: ⁊ dato ꝙ in pte epiglotali nulla alteratio ſit facta: ⁊ ↄñia de ſe pꝫ. Os aũt epiglotalis ps ſit infirma: apparet: qm̃ mẽbrũ qõ ſenſibilr in opõnes ſuas eſt ipotẽs eſt infirmũ. ℭ Et lõ aduerte: ꝙ vt pꝫ ꝑ Galenũ de interioribus pͥmo. Egritudo põt eſſe in membro duob⁹ modis. aut per ꝓprietatẽ aut ꝑ cõpaſſionẽ ⁊ aſſociationẽ. Si infirmitas ſit in mẽbro ꝑ ꝓprietatẽ: tũc opꝫ ꝙ ſemꝑ trãſmutatio facta ſit circa mẽbrũ infirmũ ſm aliqueꝫ modoꝝ. Si aũt egritudo in mẽbro ſit ꝑ cõpaſſionẽ: tũc non ſemꝑ opꝫ ꝙ mẽbrũ in aliqua nã ſua ſit trãſmutatũ: ſed aliqñ ſufficit vt ibi pñs nõ ſit aliqõ qõ ad ſuã opõnẽ erat reqſitũ vt in prefacto exemplo. Tũc ergo egritudo vel morb⁹ ĩ mẽbro nihil eſt aliud niſi ꝑuatio vt ibi morb⁹ nõ ſit aliqd aliud: niſi ꝑuatio alicui⁹ rei ad ſuã opõnẽ reqſite: ita ꝙ morbus in mẽbro tunc res poſitiua nõ eſt. ℭ Tñ cõſidera ꝙ illa verba Galeni de egritudine ꝑ ꝓprietatẽ ⁊ ꝑ cõpaſſionem multã ſuſtinẽt moleſtationẽ quã ꝑ breuitate dimitto: ⁊ tu per te cõſidera. Scdã ↄclo ſuppoſita ꝓbaẽ. ſ. ꝙ nihil põt dici nec eſſe egrũ niſi mẽbrũ: qꝛ nihil eſt egrũ niſi cui⁹ operatiões leduntẽ: ſed opõnes ſolius mẽbri ſunt: ꝗre ⁊c. Eſto igitur ꝙ res que eſt egritudo poſſit eſſe res que ſubiectiue in mẽbro nõ eſt: ⁊ de genere ſubſtãtie vt lapis: tñ illud qõ dicitur eſſe egrum dicitur eſſe membrum.

Cap. 8°.

Rñſio.

p° cõclo

2° cõclo

Cap. 6.

ℭ Et obiecta ſupra poſita nõ tenẽt. Cum eniꝫ diciẽ pͥmo ꝙ

Ad p^m
articulũ

Galenus ⁊c. Certe ibi ſumit Galenus qualitatē ⁊ diſpōnes large: ⁊ cū dī ꝙ egritudo dnoiat mēbꝝ: dōs ꝙ nō denoiat ipm tanꝗ̄ res ſemꝑ ſubiectiue in eo exiſ͞ns: ſꝫ denoiat ipm ſic ut ꝑdicatū denoiat ſubm: qm̄ morb⁹ ſemꝑ de membro ꝑdicaẛ ſumēdo morbū in cōcreto: ⁊ nō de aliquo alio.

Ad 2m ¶ Ad aliud dōm ꝙ egritudinē eſſe in corꝑe nō viuēte eſt dupl'r. vno mō: qꝛ res que vere nō ſubijciẛ in corꝑe viuē te ſit egritudo: ⁊ hoc cōcediẛ. Alio mō ꝙ aliq̄ res nō viua dicaẛ egra: ita ꝙ recipiat denoiationē egritudis in cōcre to: ⁊ hoc nō cōcediẛ: vt pꝫ ex 2a ꝯclone: hm̄ igiẛ res nō vi uens eſt egritudo: ſꝫ non eſt egra: ⁊ hoc ſcdō mō intelligiẛ illa ꝓpoſitio famoſa: ꝙ egritudo eſt paſſio viuentis.

Ad 3m ¶ Ad 3m dōm ꝙ ſanitas ⁊ egritudo hn̄t fieri circa idē qꝛ de quocūqꝫ ꝑdicaẛ vnū in cōcreto pōt aliud ꝑdicari: naꝫ nihil pōt eē egrū niſi qḋ pōt eſſe ſanū: ⁊ ecōtrario. Hn̄t ēt fieri circa idē: qꝛ in quocūqꝫ egritudo eſt in eius oppoſito eſt ſanitas: ⁊ ecōtrario. Si igiẛ ſanitas eſt illud qḋ eſt ime diata cā actionis bone tūc ſanitas nō eſt niſi diſpō aliqua mēbri. Et tūc nō ſeqẛ. egritudo pōt eſſe res que nō eſt diſ poſitio membri vt lapis. ergo ⁊ ſanitas: qꝛ multe ſunt ⁊c. Egritudo ḡ nō eſt niſi diſpoſitio mēbri: lapis igiẛ non eſt egritudo: qꝛ multe ſunt res que non ſunt diſpoſitio mēbri q̄ pn̄t imediate opōnē mēbri deſtruere: ſed nulla res ime diate facit opōnes bonas niſi ipꝫ mēbrū ſuis diſpōnibus mediantibus. Si igiẛ ſanitas iſto mō ſumaẛ g eſt ꝓprius modus: tūc ſanitas ⁊ egritudo hn̄t fieri circa idē ꝑ modū dictū: ⁊ exēplū ei⁹ qḋ dī: nā nihil pōt opōneꝫ ignis facere: niſi ſit diſpō aliqua ipſius ignis: ⁊ tn̄ multa opōnem ignis poſſent deſtruere: q̄ diſpōnes ignis nō ſunt vt pꝫ. vnͥ ex h pꝫ ꝙ egritudo pōt eſſe aliq̄ res que eſt diſpoſitio nō viuē tis ſꝫ ſanitas: nō qꝛ ſanitas eſt imediata cā bone actionis: ſꝫ egritudo nō eſt imediata cā opōnis male ſicut eſt ime diata cā malitie in opōne. ¶ Et iſti ſermones multū diſ ferūt: naꝫ q̄ntūcūqꝫ opatio mala ſit: qcqd ibi eſt de opōne fit a bona cōplone que remāſit: ⁊ nō ab egritudie: ſed ab egritudine fit malitia in illa. Si aūt ſanitas ſumereẛ val de īproprie: ⁊ largiſſime ꝑ oī eo qḋ ſm aliquē modū req̄ riẛ ad opōnē bonā mēbri: qꝛ ſcilꝫ eo nō exiſtēte illa bona opatio nō fieret: tūc multe res que ſunt diſpōnes membri poſſent dici ſanitas. Sed hic modus abſtractus eſt a me dicoꝝ ſermōib⁹. pꝫ igiẛ egritudis eēntia declata. D. cū. d.

Laurē. ¶ Feb. autem que ex merore conſiſtit nō inſuꝑ ebulli tionem: ſed motum tm̄ modo principium habet.

Leonič. ¶ Que autem ex triſtitia fit ex ſolo motu non auteꝫ ex feruore generatur.

Antiq. ¶ Que ꝟo in triſtitia eſt: nō adhuc ebullitioneꝫ ſed motum ſolum.

¶ Declarat modū gnōnis caloris ⁊ fe. ꝑ motū aīalē qui fit in alio accidēti qḋ eſt in triſtitia: ⁊ dicit ꝙ fe. que eſt in tri ſtitia nō habuit ebullitionē: ſꝫ ſolū motū. Et cā in hoc eſt: qꝛ in triſtitia cauſaẛ feb. ex multo tractu ſpūs ad intra. vn̄ ex conculcatione ⁊ vnione excreſcit ibi calor: in ira aūt eſt magna ebullitio ſanguinis ⁊ ſpiritus. D. cū. d.

Laurē. ¶ Si autem ex labore efficiatur principium quidē ha bet motum ampliorem muſculorum ac neruoruꝫ ⁊ co pularum ⁊ articulorū: que quidem prima caleſiunt: ca lor aūt continētis cordi diſtribuitur ac tūc febricitat.

Leonič. ¶ Eius aūt q labores ſequiẛ ꝑncipiū ē muſculoꝝ ner uoꝝ copulaꝝ ⁊ articuloꝝ nimia cōfricatio: q̄ qdē pri mo quēdā calorem cōcipiūt: hinc ꝟo cōtinuati calor aſcēdit ad cor: atqꝫ inde homo neceſſario febricitat.

Antiq. ¶ Que ꝟo in laborib⁹ eſt principiū qdē ⁊ ipſa hꝫ motū ampliorē muſculoꝝ ⁊ neruorū ⁊ col ligantiaꝝ ⁊ articuloꝝ: que vtiqꝫ ⁊ prima cale fiunt: pertranſit autem ſm continuitatem hinc ad cor calor ⁊ in hoc febriunt.

¶ Declarat quō gn̄aẛ feb. ꝑꝑ motū ⁊ hoc ꝑꝑ motū corpo reꝫ: ⁊ qḋ dicit eſt manifeſtū ꝑ ſe: ⁊ in ſua cā cū ligamenta ⁊ virtutes in ſuo motu corporeo multū laborent: ⁊ intel lexit cū dixit: ⁊ colligantiaꝝ. i. ligamentoꝝ.

Laurē. ¶ Ubi ꝟo feb. propter denſitatem accenditur qualis maxime aſtrictis refrigerans ꝙ corporibus fieri ſolet colecta in corpore mordaci effluuio conſiſtit.

Leonič. ¶ Que āt ex dēſitate cutis accēdiẛ febris qualis maxi me frigefactis atqꝫ aſtrictis corporib⁹ ſolet accidere mordaci effluxu in corpore accruato contingit.

Antiq. ¶ Que ꝟo in denſitate cutis accēdiẛ feb. maxie ſtipticitatē patientibus ⁊ infrigidatis aſſueuit accidere ꝯſtricta in corꝑe mordaci effluxiōe fit.

Cō. 9m ¶ Cū declarauit duos modos de dictis ſꝫ quē hꝫ in nobis fe. gn̄ari: nūc declarat aliū modū. ſ. quo mō retētio calide effluxionis feb. gn̄at. Et qḋ dicit eſt per ſe clarū. D. cū. d.

Laurē. ¶ Diſſlanẛ aūt ſemꝑ aīaliū cōꝑa duob⁹ modis emiſſis foras quotidie vaporoſis fumoſiſqꝫ excrementis. At tracta aūt aerea ſubſtātia vitro refrigerāte atqꝫ ven tilante nālē calitatē: vbi igiẛ fortis cā ꝯdenſando cu teꝫ ꝑdictos meatus aſtringat. Sepe ſacietatis morbū inducit quotiens vaporoſa ac benigna mā de corꝑe effluit: interdū febrē cōmittit quotiens aſpera ac mor dax fuerit. Calor aūt potiſſimū augeẛ vbi refrigerans aer intra corpus minime trahitur.

Leonič. ¶ Semꝑ eniꝫ aīalium corpora diſflantur idqꝫ duplici mō effuſis ad exteriora vaporoſis atqꝫ fuliginoſis in ſperfluitatibus: ac rurſus attracta refrigerāte ac ven tilante natiuū calorē aerea ſubſtātia. Cum igiẛ aliqua cā potētior eos de qbus dixim⁹ meatus anguſtiores effecerit: ſepius in plectoricā diſpoſitionē incidit cor pus: qn̄ ⁊ vaporoſuꝫ ⁊ optimuꝫ qḋ effluit extiterit. At cū acre fuerit ſatiſqꝫ mordax nōnūq̄ in febreꝫ quo tē pore maxime: quoniam intra corpus qḋ refrigerandi vim hꝫ non attrahiẛ calor augetur.

Antiq. ¶ Nam tranſpiranẛ qdē ſemꝑ aīaliū corꝑa ſm duplicē modū / effuſis qdē ſemper ad exteriora vaporalibus: ⁊ fuliginoſis ſuꝑfluitatibus. At tracta ꝟo interi⁹ que infrigidant ⁊ ventilant ꝙ ſm nām calidū aerea ſubſtātia. Cū igiẛ cā aliq̄ fortis denſans cutē hos tranſitus cōſtrinxerit: multotiēs qdē corp⁹ in plectoricā imiſit diſpo ſitionē / cum euaporabile ⁊ ſuaue fuerit qḋ ef fluit. eſt ⁊ qn̄ in febrē cuꝫ acre ⁊ mordax fuerit ſufficienter: maxime eniꝫ tunc ⁊ ex hoc ꝙ nihil intra corpus attrahiẛ refrigerās calor coaugeẛ.

¶ Reddit cām ſui dicti imediate dicēs ꝙ corꝑa ſpūaliū. i. aīaliū anhelandū ſpiranẛ ⁊c. Et dedit intelligi ꝙ nō ſemꝑ ꝯſtrictio cōducit ad feb. ſed tūc maxie cū illud qḋ ex con ſtrictiōe retineẛ fuerit acre ⁊ mordax. Cū aūt eſt benignū cauſat plenitudinē. ¶ Et aduerte ad clarioreꝫ intellectū verborū Galeni: ſicut pꝫ per. Galenū libro de vtilitate re

ſpirationis caplo 3°. Oēs flāme hn̄t duplicē motū vnū habent verſus ſurſū: ⁊ ad extra magis. Aliū v̄ſus deorſū ⁊ magis ad intra ad mām in qua ſunt, mediāte quo ad mām eis ſubiectā ſe cōuertētes ſup eā cōſeruāt ſe. Qꝫ aūt hēant iſtū duplicē motū declarat ibi Galenus: qm̄ ſi flāma non refrigeraret̄: nūc pp oēs eius ptes accēſas moueret̄ ſurſum: ⁊ qm̄ ipſa nō cōuertit ſe ad alias extingit̄ flāma. Qꝫ autē habeat motū v̄ſus īfra, pꝫ: qm̄ ſi accendis candelā in capite ſui ibi ad aliqḋ tp̄s flāma ad mām ſe ↄuertēs erit deorſuꝫ. Et ideo ſi flāma ſolū vnū iſtoꝝ duoꝝ motuū habeat corrūpit̄: vñ ſi ſolū hēat motū exhalatiuū ⁊ ad ex̄ extinguit̄. ⁊ hoc recedentib⁹ partib⁹ in qb⁹ accenſa erat. Et hic

Libro de vtili. reſp. ca. 3. ⁊ 2. de accid. ca. 2. 3.

eſt modus ſꝫ quē paruus ignis extinguit̄ a magno igne. Vñ ſi ponat̄ candela ad ſolē vel ad ignē ſtatim extinguet̄. vñ ibi Galenus: qm̄ igit̄ oīs flāma citiſſimā hꝫ corruptioneꝫ ſemp enīꝫ ad cōtinēs diſpergit̄: pp h̄ ⁊ neceſſe eſt ei gnōnē citiſſimā exiſtere. Aliter enim vtiqꝫ nec in pauciſſimo tēpore duraret. igit̄ cū cor ſit in corpe nr̄o ſicut qdā flāma accenſa, oportuit ꝙ hēat iſtos duos mot⁹ tēperate ⁊ nō in exceſſu: ⁊ iō motū habuit ad ex̄ exhalatiuū. vt ſupfluitates deſtruētes calm̄ fumoſas expelleret: ⁊ ne nimis in hoc ſupflueret motu, oportuit ꝙ attraheret aerē frigidum vt ipſuꝫ refrigeraret: ⁊ cōuerteret cū ſupra mām ex qua ↄſeruat̄: hn̄ igit̄ dicebat Galenus ꝙ corpa aīaliū anhelantiū ſpirāt ſꝫ duplicē motū effuſis ad exteriora ſemp vaporalibus ⁊ fuliginoſis ſupfluitatib⁹. Attractis v̄o interi⁹ q̄ infrigidant ⁊ vētillāt qḋ ſꝫ nām calidū aereꝫ ſuſtentant. vñ dicebat in ꝑallegato loco ꝙ ſile eſt de nr̄o corpe ſicut de lucerna accenſa: nā oleū ex qua nutrit̄ calm̄ lucerne ꝓportionat̄ ſanguini ex quo nutrit̄ calm̄ cordis: flāma lychni aſſilat̄ caliditati cordis: ⁊ iō ſi poneres vnā ventoſaꝫ ꝑforataꝫ ſup lucernā ſilaret̄ pulmoni q circūiacet extorſuꝫ cordi ad inſtar ventoſe. q̄ ſicut vētoſa ꝑforata ↄſeruat calidū lucerne: ⁊ obturata extinguit: ita pulmo q hn̄ pōt euentari ⁊ trāſpirari conſeruat calidum cordis. Cum autē incōpetenter conſtringit̄: ⁊ ipſum ſuffocat.

Digreſſio 12°.

Sed ſtatim hic licet q̄rere in formā ꝓblematis: q̄ ſit imediata cā quare ignis cū totus cooperit̄: vt v̄bi gr̄a candela ſtatiꝫ extinguit̄. Et iam data

L. 1. 2. c. 3

eſt in hoc a qbuſdā cā ſup de accidēti ⁊ morbo. nā ipoſſibile eſt duo corpa eſſe in eodē loco. Cū aūt ignis candele obſtruit̄ tūc multiplicat ſubſtām aereā circa ſe. ⁊ cū illa non poſſit eſſe in eodē loco cū calo opꝫ ꝙ calidū in ſe minoret̄ ⁊ cōſtringat̄ ⁊ quaſi ꝓpriaꝫ mām derelinquat: ⁊ ſic ↄ̄iter multiplicādo ſubāꝫ aereā itātū p ↄſtrictionē minuit ꝙ ex toto dficit ⁊ extinguit̄. Et hec cā pōt morderi: ⁊ tu ↄſidera.

¶ Et eſt in hoc alia cā magis veridica. nā calm̄ in his inferiorib⁹ nō cōſeruat̄ niſi p cōtinuā gn̄ationē: ⁊ per cōtinuā ↄſeruationē partiū aerearū ſubiecti in quo eſt: ⁊ primꝫ pinguiū ad formā calidi: vt manifeſte appet in flāma candele. Hec aūt cōuerſio haꝝ ptiū eſt p modū cuiuſdā ſubtiliatiōis paulatīꝫ: nā flāma candele nō ſtat ī ſepo groſſo: imo opꝫ paulatine ⁊ cōtinue ptes ſepi in ptes aereas ⁊ ſubtiles cōuerti. Et cū he ptes ampli⁹ ibi nō ſunt corrūpit̄ ex toto flāma: ſubtiliatio haꝝ aūt partiū fit p cōtinuā ⁊ paulatinā actionē calidi in ſepū groſſuꝫ. Cū igit̄ tu cōſtringis flāmā ſubito ſe cōuertit ſup ſepū: ⁊ actionē facit ſubitam. vñ he ptes ſubtiles ex qb⁹ manebat flāma ſubito reſoluūt̄ anteq̄ alie ſubtilient̄: in qbus flāma cōſeruet̄. vñ cōſeruabit̄ per hoc ꝙ ſm qḋ cōtinue paulatine ptes īflāmant̄ reſoluūt̄: ita paulatine alie ſubtiliant̄. vñ flabellatio ⁊ euentatio eſt cā ꝙ nō ſubito agat: ſꝫ paulatine: ⁊ iō ſilr̄ extinguit̄ flāma per ↄſtrictionē: ſicut extinguit̄ candela: cū ponit̄ ad ignē. ſ. magnū vel ad ſolē ex hoc enīꝫ extinguit̄ ꝙ ignis ⁊ ſol ſubito rapiūt ⁊ diſgregāt ⁊ reſoluūt ptes inflāmatas ⁊ accenſas p actionē ſubitā ⁊ fortē, anteq̄ alie īflāmari poſſint. ſilr̄ hic ignis candele p cōſtrictionē actioneꝫ faciens ſubito ⁊ forte in ſuā mām reſoluit ptes accenſas anteq̄ alie accendi poſſint, ꝙ fit per paulatinā cōtinuā actionē calidi in ſepū. Silr̄ ⁊ cā alia eſt multitudo vapoꝝ ſuffocantiū ignē ⁊ accenſiuū ſibi cōtrariorum. D. cū. o.

Laurē.

¶ Excernit̄ aūt excremētū acre ac mordax: aut his qui ſunt malis humorib⁹ pleni: aut his q malos cibos ingeſſerūt: aut nō bn̄ ↄcoxerūt. Maxie aūt id accidit ex cibis dictis vbi cenoſaꝫ aut feculentā ac ſtercoroſam aut paluſtrē aut ſtagnantē aut aliquo quouis mō corruptā aquā bibit eodē mō euenit vbi imoderate laborent aut vigilēt aut angore afficiantur: aut acria medicamenta ingeſſerint.

Leonić.

¶ Acris aūt ac mordax defluit ſupfluitas his q aut nā vitioſos habēt humores: aut prauis cibis vtunt̄: ſepi⁹ cruditatē patiunt̄: at tū ꝑſertim cū poſt huiuſcemodi cibos aſſūptos feculentā atqꝫ ex lacunis ſiue paludibus ſiue quouis alio vitiatā ac putreſcentē biberint aquā. Idē his quoqꝫ accidit q ſupra modū laborant aut vigilant aut medicamina acuta iugiter ſumunt.

Antiq̄.

¶ Acris v̄o ⁊ mordax effluit ſuperfluitas his qui aut nā ſunt cacochimiores: aut cibaria mala intulerūt: aut multotiens indigeſtionē paſſi ſunt: ⁊ maxie in talibus cibarijs: vel ſi turbidaꝫ ⁊ lutoſaꝫ vel cenoſaꝫ vel limoſam vel gurgitis vel piſcine vel ſtagni vel qualitcūqꝫ corruptaꝫ vel putridā aquaꝫ biberint. Silr̄ aūt ⁊ ſupflue ſicca laborantibus vel vigilantib⁹ vl̄ ſollicitudinē patiētib⁹ vl̄ pharmaca acria ↄtinue iferētib⁹.

¶ Dixit Galenus ꝙ ex dēſitate cutis fit feb. cōſtrictis ſupfluitatib⁹ ⁊ maxie acribus: declarat nūc a qbus ſupfluitates mordaces ⁊ acres defluūt: ⁊ per ↄ̄ñs q̄ ſunt res has ſuperfluitates gn̄ātes: ⁊ dicit ꝙ he ſuperfluitates acres defluunt ab his qui ex nā ſunt cacochimiores q in ſe hn̄t humores malos in q̄litate peccātes: aut in his q ſumpſerunt cibaria male q̄litatis: ⁊ q multiplicauerūt indigeſtiones: ⁊ maxie in malis cibis. Et intellige hic ꝙ indigeſtio faciens feb. ⁊ hāc mordacē ſupfluitatem gn̄āns, nō eſt indigeſtio cibi in qua cōuertit̄ in acidaꝫ q̄litatē: qm̄ hec feb. nō gn̄āt niſi valde raro vt dicit Galenus. 8. terapē. Sed indigeſtio (Cap. 2°.) q̄ adducit feb. eſt in qua cib⁹ cōuertit̄ in fumoſitꝫ. Et ſubdit Galenus ꝙ illa mala ſupfluitas multiplicat̄ in hoībus q potauerūt aquas malas cuiuſcūqꝫ maneriei ipſe tāgit. Et itellige ꝙ in hoc eſt cā: qm̄ ille ſunt aque groſſe que de ſtōcho trāſire morant̄. Aqua aūt moraꝫ faciens in ſtōcho (L. c. 4. 2) ↄuertit̄ ad nām calidā: vt pꝫ 3° regis acutoꝝ: ex q̄ poſtea acres ⁊ mordaces ſupfluitates gn̄ant̄: accidit ēt hāc acreꝫ ſupfluitatē multiplicari in ſupflue vigilantib⁹: vel patientibus ſollicitudinē: vel aſſumētib⁹ acria pharmaca: ⁊ vl̄r oīa q̄ calefaciūt ⁊ exiccant hoc hn̄t facere. D. cū. o.

Laurē.

¶ Cibos aūt malos itelligo oēs q aut ex nā tales ſunt vt allia: cepe: naſturtiū: porruꝫ: braſica: ozimū: vrtica ⁊ alij qcūqꝫ noiant̄ agreſtas vt eruce apud nos: atqꝫ ēt q boni ſunt ex nā: ſꝫ ob putredinem quādā ꝑdictis eq̄lē aut maiorē ſepenumero vitiuꝫ acceperunt: vt ordeū ac triticū ⁊ alia oīa edulia putrida: partiꝫ ob temporis longitudinē ad putridā diſpōnē deducta: ptim ſitu quodā repleta: quia praue repoſite ſunt: ptim ex

ꝑma gnõne ab ipſa rubigie vitiata. Tales igiť cibos ét nũc pleriqȝ comedere coacti pre fame vel febribus putridis ac peſtilentibus mortui ſunt: vel puſtulis ſcabioſis aut leproſis corrupti.

Leonic. ℭ Uoco aũt prauos cibos quibus hoc ipȝ eſt a nã inſituȝ ſicuti allia: cepe: naſturtia: porros: praſſicas: ozima ⁊ vrticas: ⁊ queccũqȝ alia agreſtia dicunť veluti q̃ apud nos lampſane vocanť: ⁊ que p̃terea nã qdẽ optima ſunt: ſed ob quoſdã putrefactionis modos equale aut maius aliqñ vitiũ cõtrahũt veluti frumẽta: ordea atqȝ oẽs alie fruges q̃ ad vſuȝ cibi aſſumunť q̃rũ nõnulle tẽporis lõgitudie ad putreſcibilẽ ducunť diſpõnẽ: alie qm̃ male repoſite fuerint humiditate replenť. Quedaȝ ṽo ⁊ in p̃io ortu rubigine deprauanť: tales cibos hodie quoqȝ vrgente fame plures coacti comedere: nõnulli qdẽ a putridis ac peſtiferis febrib⁹ interierũt. Nonnulli aũt puſtulas inſtar ſcabie ac lepre in corpore contraxerunt.

Antiq̃. ℭ Igiť cibaria qdẽ dico mala ⁊ que nã ſunt talia ſicut cepe: ⁊ allia: naſturtia: ⁊ porros: ⁊ caules: ⁊ baſilicũ: ⁊ vrticas: ⁊ queccũqȝ vocant allia ſylueſtria ſicut ⁊ erucas apud nos dictas: ⁊ que nã qdẽ ſunt bona: ꝓpter putrefactionẽ ṽo aliquã parẽ p̃dictis: vel ẽt maioreȝ multotiens acq̃ſiuerũt malitiã: ſicut ⁊ frumentũ ⁊ ordeuȝ: ⁊ alia cibaria vniuerſa frumentariorum: hec q̃dem a tẽporis longitudine in putridã diſpõneȝ deducta. Alia ṽo vermib⁹ repleta ꝓpter malã horrei diſpõnẽ: quedaȝ ṽo ⁊ ſm̃ primã gnõnẽ ab erugine ſunt leſa. Talia igiť cibaria deniqȝ ⁊ nũc coacti comedẽ̃m̃t ꝑꝑ famẽ: hi qdẽ mortui ſunt a putridis ⁊ peſtilẽtioſis febribus. Alij ṽo a puſtulis poſſeſſi ſũt ſcabioſis ⁊ leproſis.

ℭ Declarat illud qd̕ dixit ꝙ cibaria mala hñt facere acrẽ ſuꝑfluitatẽ. nã oſtẽdit que cibaria ſunt hec. nã illa ſunt illa que ex nã ſunt acria: ⁊ exẽplũ ponit. Alia ẽt cibaria ſunt bona nõ apta ad hoc: tñ ꝑꝑ putrefactionẽ acq̃rũt malitiã maiorẽ vł ſileȝ p̃dictis. Et in h̃ ponit exẽm̃: ⁊ dič. Hec qdẽ a t̃pis. i. ꝑꝑ tẽporis longitudinẽ: vel maleȝ horrei. i. granarij ⁊ loci in quo ꝯſeruanť. Et ſubdit ꝙ alia cibaria ex ipſa natiuitate naſcuntur quaſi putrida: ⁊ quod dicit vlterius eſt clarum. Deinde cum dicit.

Lauré. ℭ Ubi igiť corp⁹ fuerit plenuȝ talib⁹ humorib⁹: nulla aũt oppiľo in viſceribus fuerit: atqȝ aial libere in cute diffleť ac refrigereť: ſanũ qdẽ exiſtit: ſȝ breuem fallacẽqȝ obtinet ſanitatẽ. Ubi aũt exterior tũc aut aſtringať: aut in ꝓfundo meatus oppileńť ſi aſtringať nũc dictum genus febrium: ſi oppiletur id qd̕ paulopoſt dicendum eſt conſiſtit.

Leonic. ℭ Cum igiť plenũ fuerit corpus huiuſcemodi humoribus: nulla ṽo obſtructio aliqd̕ ex viſceribus obſidet. Libere aũt ꝑ vniuerſuȝ corpus cutis difflať ac refrigerať: ſanitate qdẽ fruiť aial: ſȝ dubia ac momẽtanea: qm̃ aũt conſtringi terminũ exteriorẽ aut obſtrui penitiarũ partiũ meatus cõtigerit in cõſtrictionib⁹ qdẽ qd̕ nuper dixim⁹ febriũ genus cõſequiť in obſtructionib⁹ autẽ qd̕ paulo infra dicemus.

Antiq̃. ℭ Cuȝ igiť repletũ fuerit qdẽ corpus talib⁹ humoribus: oppilatio ṽo nulla ſm̃ vlluȝ viſcerũ fuerit: imꝓhibite ṽo tranſpirať: ⁊ refrigerať ſm̃ vniuerſaȝ cutẽ: aial qdeȝ ſanũ eſt: ſed breuẽ ⁊ fallacẽ hȝ ſanitatẽ. Cum aũt cõſtrictuȝ fuerit exteriore fine: aut oppilatũ fuerit de curſib⁹ qui ſunt in ꝓfundo: in cõſtrictionib⁹ qdem qd̕ nunc dictũ eſt: in oppilationib⁹ ṽo putridũ qd̕ poſt pauca diceť: ſequiť genus febrium.

ℭ Intulit ex p̃dictis correlariũ dicens: ꝙ cũ corpus fuerit repletũ talibus humorib⁹. i. talib⁹ ſuꝑfluitatib⁹ humoruȝ dictoꝝ: ⁊ nõ fuerit ſm̃ aliqd̕ viſcerũ oppilatio: ⁊ h̃ itellige nec ſm̃ venã: nec ſȝ aliã viã: ⁊ corpus nõ hẽat trãſpirationẽ ꝓhibitã: imo ſm̃ vniuerſaȝ cutiȝ refrigereť: tũc aial eſt ſanũ: tñ hȝ breuẽ ⁊ fallacẽ ſanitatem: ⁊ hoc q̃ iam hȝ in ſe multitudinẽ harũ ſuꝑfluitatũ malaꝝ: ex q̃b⁹ reddiť corp⁹ in ſuſpitione q̃ eſt ꝓpinquũ labi in egritudinẽ. Sȝ cũ corpus hñs iam multitudinẽ harũ ſuꝑfluitatũ fuerit conſtrictũ in fine exteriori. i. in poroſitatib⁹ exterioris cutis. Aut fuerit oppilatio de curſibus q̃ ſunt in ꝓfundo. i. in vijs intrinſecis: vt ſunt vie venaꝝ: q̃d ſeq̃ť dicit Galenus h̃ ſtante: q̃ in cõſtrictionibus cutis ſeq̃ť hoc qd̕ dictũ eſt: q̃ ſcilȝ generať fe. effimera: ſed in alijs oppiľonib⁹ venaꝝ ſequiť gen⁹ feb. putride qd̕ poſtea diceť. Et in h̃ eſt cã: q̃ ad hoc vt fiat fe. putrida req̃riť maior ꝑſeuerãtia oppiľonis: ⁊ maior ꝓhibita tranſpiratio q̃ȝ ad faciendũ effimeram. ⁊ illa ambo ſunt plus in oppiľonib⁹ in ꝓfundo q̃ȝ in cõſtrictionibus cutis. Et aduerte ꝙ per hoc qd̕ dicit in cõſtrictionibus qd̕ nũc dcm̃ eſt. in oppilationib⁹ ṽo: ꝙ poſtea putridũ dicemus ꝑõt tibi apparere ꝙ vſqȝ nunc cãe feb. que poſite ſunt a Galeno cãe ſunt feb. effimere. ⁊ hoc vſqȝ ibi ſm̃ oppilationes deniqȝ. ℭ Et aliter etiam poterit introduci forte illa particula. Deinde cũ dicit.

Lauré. ℭ Nihil igiť mirũ videri dȝ ſi ex cruditate hĩ qdeȝ febricitẽt: illi nihil eiuſmodi patianť: ⁊ eniȝ his q malis iam humorib⁹ pleni ſunt ac male diffianť: aut iportune laborãt: aut lauanť ꝓpenſius ꝓmptũ eſt febricitare. His aũt qui bonis pleni ſunt humoribus: ac ꝓbe difflanť ⁊ quieſcunt ac fouent iecoris ac ventris ſedes impoſſibile eſt febricitare.

Leonic. ℭ Nihil ergo mirũ ſi ex his q cruditatẽ paſſi ſunt: nõnulli qdẽ a febrib⁹ correpti fuerũt: alij ṽo minime. Nã hi q iã humores hñt vitiatos ac male difflanť aut intẽpeſtiue laborãt: aut balneis ſuꝑfluis vtenť: hi facile febrib⁹ corripiunť. Et q boni habit⁹ ſũt: ac hñ difflanť ⁊ quieſcunt: ⁊ ventriculum atqȝ epar calefaciunt: his febrire eſt impoſſibile.

Antiq̃. ℭ Nõ igiť mirabile neqȝ ꝓpter q̃d idigẽnẽ patiẽtiuȝ hi qdẽ febricitant: illi ṽo nõ. Nã his qdem qui iaȝ cacochimi ſunt ⁊ male tranſpiranť: vel laborauerũt importune: vel balneati ſunt indiſcrete ꝓmptũ eſt febrire. Euchimis ṽo ⁊ bene tranſpirantib⁹ ⁊ q̃eſcentibus ⁊ fouẽtib⁹ ea que ſunt ſm̃ ventrẽ ⁊ epar ipoſſibile eſt febrire.

ℭ Et intulit correlariũ aliud ex p̃cedenti ſermone: ſicut. n. dixit ꝙ nec oĩs q repleť illis ſuꝑfluitatib⁹ ſtatiȝ febrit: ſed cũ ꝯſtringunť vel oppilanť ita. Et q̃ dixerat indigeſtionẽ patiẽtes febrire, intulit in hoc ſermonẽ: ⁊ dicit ꝙ nõ eſt mirabile ꝓpter q̃d aliq patiẽtes indigeſtionem nõ febriũt: ⁊

aliqui

aliq ſic:q: boies q ex nā cacochimi ⁊ male tranſpirāt:⁊ laborant īportune:vel balneant̄ indiſcrete:oēs hi ꝓmpte ſe briunt.⁊ cā hec p ſe eſt nota:ſed illi hoies q ſūt euchimi.i. bonoꝝ humoꝝ:⁊ q bene tranſpirant ⁊ quieſcunt ⁊ fouentur:⁊ bene digerunt in ſtomacho ⁊ epate iſti non febriūt: eſto.ſ.q aliqñ indigeſtionē habent.D.cū.d.

ē. ℭ Quī in iecore ac vētre manet qcqd corruptū eſt ac tp̄is ſpatio paulatī ꝯcoq̄t atq; efficit benignū:quēadmodū vbi mot⁹ fortiores ſuſtinuerit:aut in ſolē eſtiuū ſteterint:aut ī balneū calidaꝝ dulciū aq̄rū deſcēderit.

ić ℭ Nam in eiſdē reſidet ventriculi atq; epatis ꝑtibus quodcūq; corruptum eſt ac paulatī per tēpus coq̄t atq; optimū fit ſicuti his qui ſe vehementioribus motibus exponunt aut eſtiuo ſoli aut balneis calidis dulcium aquarū quicquid vitiatum eſt in habitum corporis recipitur.

q. ℭ Manet enim ibi omne qđ corruptum eſt ſm ventrem vel epar:ſed ⁊ tempore ꝓcedente digerit̄ paulatim ⁊ fit benignū qđ primū indigeſtū ſicut ⁊ his q in mot⁹ vehemētiores deuenerūt vel ad ſolē eſtiuum vel balneū calidaꝝ dulciū aquarū reſumūtur oīa corrupta cibaria in totius corporis habitum.

ℭ Et aſſignat cauſam iſtius vltimi dicti ⁊ dicit q in iſtis corporibus euchimis ⁊ bene tranſpirantibus illud qđ corruptum ſm ventrē ⁊ epar manet.i.non tranſiens ad habitum membroꝝ cū membra ſana ⁊ fortia ſint ⁊ per tēpus illud paulatim digerit̄ rectificat̄:⁊ qđ indigeſtū erat digeritur:⁊ fit benignū.Sed in alijs corporibus dictis cacochimis vel balneantibus ⁊ cetera oīa corrupta cibaria reſumunt̄.i.transferunt̄ in habitū totius corꝑis:⁊ hec ſic corrupta:q: per temporū ſpatiū corruptum rectificari nō pn̄t.ℭ Et hoc intellige:q: in corporibus cacochimis:corrumpit̄ valde maiori corruptione:q̄ in corporibus euchimis:vt in iſtis rectificari nō poſſit:etiam ſic illis:ideo corruptū nō rectificat̄ in cacochimis:ſed ad ambitū totius transfertur:in illis aūt traſfertur rectificatum:in cacochimis aūt eſt diſpoſitio preparata humorū vt cito putredini ſubijciant̄:nō autē in bene diſpoſitis.Deinde cū dicit.

Laurē. ℭ Itidē vbi corrupta cibaria ī ip̄ꝫ corꝑis habitū differūt̄ fe.minime ſeq̄t:niſi ꝑꝑ aliq̄ aliā cāꝫ:vt ſi ſepenūō ſurgēdo laborauerit⁹aut vētrē ip̄ꝫ īflāmatio tētauerit

Leonić. ℭ Sic ⁊ quoſcunq; ex ciborum corruptione febris inuaſit ſubſecuta non eſſet niſi alia cauſa acceſſiſſet:aut quia ſupra moduꝫ fatigati eſſent:aut frequentius ſurgendi neceſſitatem habuiſſent:aut inflāmationem in ventriculi partibus ſubtenuiſſent.

Antiq. ℭ Ita ſ⁊o ⁊ eos qb⁹ deſcēderūt deorſuꝫ cibaria corrupta febris nō īſecuta eſt:niſi ꝑꝫ aliā aliquā cām puta vel laborātes in multis aſcellatiōib⁹: vel flegmonē patiētes in his q̄ ſunt ſꝫ ventrē.

ℭ Dedit alium caſuꝫ in quo aliqui īdigeſtiones patientes ſm ventrem nō febriunt:nam aliqñ ad corruptionē ciborū ſequitur fluxus ventris:vnde non detinentur corrupta cibaria:⁊ tūc ex corruptione illa feb.non ſequitur. Poſſet aūt tunc ſequi ex alia cauſa vt q: infirmus in aſcellationibus nimis fatigaret̄ : vnde caleſceret:vel q: hēet flegmonem ſm ventreꝫ ⁊ inflāmationē multā ex tali indigeſtione.Et iſta dicta in cauſis ſunt per ſe nota.

Laurē. ℭ Ceterꝫ ſi meatus oppilent̄ atq; hūores ſtipent̄(nā d ea ip̄a redocere diſtuli)aīalia putridis febrib⁹ tētant.

ℭ In obſtructionibus quidem foraminū atq; humorum intruſionibus.Nam ⁊ de hoc dicere diſtuli ex putredine patiuntur febrem animalia. Leonić.

ℭ Scđm oppil'ones deniq; poroꝝ ⁊ obſtructiones hūoꝝ diſtuli.n.dicē de h̄ ⁊ febriunt aīalia: ⁊ eā que ex putredine eſt febrem patiuntur. Antiq.

ℭ Cum declarauit Galenus qualiter cauſatur feb.in nobis ab his que copulant̄ corpori noſtro ⁊ qualiter ꝑꝑ motum tam aīaleꝫ q̄ ⁊ corporeū cauſatur:qualiter ēt ex retentiōe effluxionis calide: vult declarare nūc qual'r cauſat̄ ex putredine qđ erat aliud mēbrū.Et ex hoc pōt hec pars introduci q poſtq̄ poſuit cauſas generantes feb.effimerā que maxime ſunt tres ꝑdicte ſi ꝯſideras eas nūc ponit cauſas generantes feb.putridā. Et poſſet dici q q: ſupfluitates detinebant̄ ex cōſtrictione poroꝝ:⁊ ex oppilationibus.Et illa erant poſitiua cauſa feb.ſcilꝫ ſuperfluitatuꝫ retentio. Cō.10ᵘ.

ℭ Poſtq̄ declarauit qualiter feb.fit ex cōſtrictione pororum nunc declarat qual'r fit ex oppilationibus. Et dicit qualitercūq; introducat̄:q ſm oppilationes poroꝝ.ſ.viaruꝫ ⁊ obſtructiones humoꝝ.i.factas ab humoribus ⁊ nō per denſitateꝫ cutis ſicut ſupra diſtulit dicere:qm̄ de hac febriunt aīalia febre que eſt ex putredine.D.cū.d.

ℭ Prōptiſſime eñi putreſcunt q̄cūq; calida ⁊ humida ſunt.⁊ ſepe in locis calidis:niſi diſflent̄ ac refrigerent̄. Laurē.

ℭ Promptiſſime enim putreſcunt:quecunq; calida ac humida atq; in calidis locis niſi diſflari ac refrigerari contigerit. Leonić.

ℭ Paratiſſime eniꝫ putreſiūt oīa q̄cūq; ſunt calida ⁊ humida multa ſm calidā regionē niſi patiant̄ tranſpirationē ſimul ⁊ refrigerationē. Antiq.

ℭ Declarat que ſunt corꝑa ad hoc maxīe ꝑeparata:q: calida ⁊ humida:⁊ maxīe ſm calidā regionē:niſi tunc valde bene tranſpirent̄:⁊ infrigident̄. Et intellige q ſicut pꝫ ꝑ Galenū.11.terapen.īmediata cā putredinis eſt tranſpiratio ꝓhibita. Immediata aūt cauſa tranſpirationis ꝓhibite eſt oppilatio maxīe magnoꝝ vaſoꝝ ⁊ ꝓfundoꝝ. Et ꝑꝑ hoc bene dicit q ſꝫ humoꝝ oppilationes febriūt ea q̄ eſt ex putredine.naꝫ putrefactio:vt pꝫ 4° methco.⁊ loco Gal. nihil aliud eſt niſi corruptio in humido ꝓprio caliditatis nālis a caliditate extranea. Nūc aūt cūꝫ vie corꝑis noſtri bene euentari nō poſſint:qđ accidit in oppilationibus:nūc calidū nāle extraneū fit:⁊ gubernare nō pōt humiditates corporis noſtri.vnde accidit eas putridas fieri. Cap.9. T.cō.6.⁊ 11.li.terapen.c.9.

Sed ſtatim licet q̄rere an in nobis putredo cauſari poſſit:cuius īmediata cauſa nō ſit ꝓhibita tranſpiratio:an neceſſario cuiuſlibet putredis cauſa īmediata ſit ꝓhibita tranſpiratio. ℭ Eſt ⁊ in hoc reſponſio Dyni q duobus modis in genere pōt accidere putredo in humoribus.vno modo ex hoc q calidum nāle corrūpatur a calido extrinſeco puta a calido extraneo aeris cōtinentis:⁊ in hoc modo putredinis dicit q nō eſt neceſriuꝫ q eius imediata cauſa ſit ꝓhibita tranſpiratio. Sed accidit tunc putredo a calido ſibi extrinſeco attingēte humores. ℭ Alio modo poteſt accidere putrefactio in humorib⁹ ex h̄ q calidū nāle corrūpit̄ a calore ex̄neo gn̄ato ab ipſo nō ab extrinſeco:ſꝫ ab īntrinſeco magis. Ex h̄.ſ.q ſupfluitates fumoſe ⁊ calide q̄ ſolēt euacuari ⁊ nō euāt̄. Vn̄ detēte ſupaugēt caliditatē in corꝑe ⁊ faciūt ipſam extraneā:ex quo accidit putrefactio:⁊ in hoc mō putredinis cauſa immediata eius eſt tranſpiratio prohibita. Et hunc īntellectuꝫ habuit Galenus.11.terapē. ℭ Et vlterius ſubdit q lꝫ nō oporteat q oīs putredinis cauſa imediata ſit ꝓhi- Digreſſio 13ᵉ. Cap.9.

bita tranſpiratio:tñ cũ oi feb. putrida quando iam eſt cõiungitur ꝓhibitio trãſpirationis. Et cauſa eſt:qꝛ in oi feb. putrida trãſmittit̃ cõtinue fumus putridus ad ventriculos cordis:qui ibi exiſtens ꝓhibet ſufficienter euẽtationẽ caloris naturalis. Iſta tñ ꝓhibita trãſpiratio nõ eſt ꝑma cauſa putredinis:ſed ſequitur ad putridam febrem.

℄ Sed aliter in hoc rñdet̃ ab alijs moderniorib⁹:nã dicũt ꝙ ſi humor putreſcit ab aere extrinſeco cõtingẽte. etiã poteſt dici ꝙ ibi ſit trãſpiratio ꝓhibita:ex hoc ꝙ ille aer non eſt ſufficienter euentans humorem.

℄ Amplius dictũ aliud eoꝝ:multe ꝑnt eſſe cauſe defectus caloris noſtri nõ potẽtis gubernare humores ꝛ nõ ſolum ꝓhibita tranſpiratio:ſ3 malitie humoꝝ:ꝛ multe cãe debilitantes ṽtutes:vel virtutũ debilitates. ℄ Quapꝑ dicunt putredinẽ nõ fieri ſine ꝓhibita tranſpiratione/eſt dupl'r. vno mõ vt nũq̃ humor putreſcat gñ ꝓhibita tranſpiratio ſit ſua cã. ꝛ hoc eſt falſuz:ꝑmo ꝑ Galenuz imediate q vult in plectoricis fieri putredinẽ ꝑꝑ oppilationẽ:ſ3 in repletione quo ad ṽtutẽ:ex hoc ꝙ ab ea nõ regunt̃. ℄ Itẽ humor ex ſeipſo põt habere malitiã:vñ eſt aptus putredini:tunc igit̃ poterit putrefieri ſine ꝓhibita tranſpiratione. Et hoc ꝑ3 ꝑ exẽplũ in exterioribus:qꝛ carnes quãtũcũq3 in aere ſuſpendant̃ ac moueant̃ poſſunt putrefieri. ℄ Scdo dicunt ꝙ nũq̃ humor putreſcit gñ cũ3 eo putrido cõiungat̃ ꝓhibita tranſpiratio:ꝛ hoc ꝑꝑ duo. ꝑmo qꝛ humor putridus eſt inflãmans. Vñ aer tract⁹ nõ ſufficit ad euentandũ oĩno. ℄ Scdo qꝛ talis humor h3 malitiã ſubſtãtie ſequentẽ malitiã qualitatis eius:vel malitiã q̃titatis qbus oppilat ꝛ aliquos poros claudit preter nãm factus. ℄ Et nos poſſumus in hoc bonũ intellectũ dare quẽ eos final'r
Tho. credimus intellexiſſe:ꝙ euẽtatio ꝛ trãſpiratio ſi accipiat̃ ꝑ libero igreſſu aeris in nobis:ꝛ in vias corpis noſtri exiſtente corꝑe ſano/nõ habẽte in ſe cãm ſuſpitiõis ſanitatis ſue:q liber igreſſus aeris in diuerſis eſt diuerſus ſ3 diuerſas ſanitates corpoꝝ:ꝛ tũc ꝓhibita tranſpiratio oppoſita huic euentationi eſt ꝓhibitio ingreſſus aeris liberi in nobis in vias corpis noſtri:in cõpatõne ad illud qd̃ erat in ſanitate. Et hoc dico de aere loquẽdo nãl'r diſpoſito ad euẽtandũ corpus ſanũ:ſit̃ ꝓpria vi eſſe eius acceptio. Tunc ſi querat̃ vtrũ cã neceſſaria ad putredinẽ faciens ſit hec ꝓhibita tranſpiratio:dõm ꝙ nõ:qm̃ ſtante libero ingreſſu aeris in vias noſtras:põt eſſe diſpoſitio corpis ex multis cauſis nõ potẽs humores regere vñ putreſcũt:ꝛ tñ in corpore nõ erit oppilatio nec clauſura ꝓhibẽs ingreſſuz aeris vt illi declarãt. ℄ Et forte poſſes hic imagiari:ꝙ eſto ꝙ cã diſpoſitiua inchoãs putredinis poſſit eſſe cã alia q̃ ꝓhibita trãſpiratio. Cã tñ cõpletiua:ꝛ h dico ꝑmaria/nõ ſolũ ↄñs eſt ꝓhibita tranſpiratio:qm̃ ſtatim ſicut ṽtus nr̃i corporis amplius non põt regere humores:ita ẽt eos per aerẽ attractũ ꝓpter eã debilitatẽ euentare intrinſecus bñ nõ põt. ℄ Et tũc poſſet ſuſtentari textus Galeni predict⁹ in putredine qualibet:ꝛ tu ſi ſpeculeris adhuc magis tibi apparebit ſtatĩ3 ſup illo ṽbo Galeni. Nequaq̃ igit̃ mirabile. ℄ Si aũt vis facere eũ magis particularẽ ꝛ vtplm verificabilẽ:ꝛ ẽt ꝙ ꝓhibita trãſpiratio ſit cã putredis cuiuſlibet. ſ. ꝑmaria vel ſ'c'io ↄcurrẽs vt dc'abãt illi:potes:qm̃ ſi ꝑmariã cãm cuiuſlibet eã nõ ponebant:ſc'io tñ in quãlibet/ipſaz cõſequi iudicabant.

Digreſſio 14ª **Et quia** dicit vlterius Galenus ꝙ corpora paratiſſima ad putredinem ſunt corpora calida ꝛ humida:licet nobis inquirere que de corporibus ſunt magis parata feb. incurrere.
Cap. 8. Galenus. 8. terapeuti. ponit corpora magis parata calida ꝛ ſicca in ſcdo ordine ponit calida ꝛ humida.
Fen p° 4 ca. 2. Princeps aũt Aboaly ponit corpa vehemẽtius ꝑparata ad feb. corpa calida ꝛ humida. In 2° aũt ordine ponit calida ꝛ ſicca. ℄ Et obmiſſis dictis aliorum in locis illis dicem⁹ ꝙ feb. ſicut ex dictis apparet ſunt diuerſoꝝ generũ vt ethice:effimere ꝛ putride. Tunc aũt corpa calida ꝛ ſicca ſunt magis ꝑparata ad feb. effimeras ꝛ cholericas ꝛ forte ad ethicas cũ iſtis natura coꝝ ꝓportionet̃. Tho.

℄ Corpa aũt calida ꝛ humida ſũt magis ad feb. alias putridas. Or aũt iſtoꝝ corpoꝝ citius caderẽt an calidũ ꝛ humidũ in putridũ:an calidũ ꝛ ſiccũ in effimerã ꝛ ethicã eẽt qd eſtimabile. ꝛ qõcũq3 teneret̃ bñ retorqueri non poſſet ratione:ꝛ iõ Aui. cõparãs hec corpa in calido generali ad feb. oẽs dicet ꝙ corpa calida ꝛ humida vehemẽter ſũt ꝑparata ad feb. Deinde dicit ꝙ calida ꝛ ſicca ſunt iterũ preparata ad fe. calidas ꝛ ſiccas. Et loquẽs de iſtis nõ dixit:deinde poſt illa:ſed dixit iterũ ſunt ꝑparata. Et qꝛ forte in ſuo iudicio erat ꝙ calida ꝛ humida eẽnt magis parata ad putridas q̃ illa ad ſibi ꝓportionabiles:iõ ꝑmo ponit illa. Galenus aũt qa li. 8. terapẽ. ca. 8. vere loquebat̃ de effimeris febribus ad quas ſunt plus ꝑparata calida ꝛ ſicca corpora:iõ ea in ꝑmo ordie poſuit:poſt iſta magis parata ſũt vt dicit Aui. corpa tẽperata in paſſiuis ꝛ excedẽtia in calido. vñ illa ſunt plus apta ad effimerã poſtea ad putridas:qꝛ citius in corꝑe cauſant̃:ꝛ a cã faciliori q̃ ethica. ℄ Ordinem aũt alioꝝ corpoꝝ ad feb. reſpicias ibi ab Aui. Eſto igit̃ ꝙ melica corpa citius incurrãt feb. melicã q̃ alia corpora ꝛ flegmatica citius flegmaticã q̃ alia corpa incidãt flegmaticã. Tamen ꝑdicta corpa citius incurrunt feb. in quas ſunt diſpoſita q̃ illa. Legas igit̃ caplm Aboaly. 4. can. fen ꝑma cap. 2. Dixerunt qdã. D. cũ. o.

8 terape. cap. 8.
p° fen. 4. cap. 2°
Lib. 8. terap. c. 8.

℄ Porro neq3 mirũ videre d3 q̃obrẽ febres ſequant̃ repletionẽ:qm̃ ꝑ eiuſmodi diſpõnes multe oppilationes efficiunt̃:ac totũ corpus difficulter difflat̃. Igit̃ ex multitudine q̃ eſt ad ipſas vires:ad hũores ipſi cito corrumpunt̃ neq3 euicti neq3 cõcocti probe qppe qdẽ vires conficientes eos debiliores exiſtant. Laurẽ.

℄ Nihil igit̃ mirũ ſi ex repletionibus febres eueniunt. eteni obſtructões multe atq3 vniuerſum corpus i huiuſcemodi affectibus male difflat̃:ſicuti igit̃ in altera multitudine q̃ rõne potẽtie dr̃ cito ad corruptõez humores deueniũt:qm̃ nõ bñ ↄtinent̃ neq3 cõcoquunt̃ cum ea a qua perficiuntur vis inualida exiſtat. Leonic.

℄ Nequaquã igit̃ mirabile eſt ꝛ cur plectoricas ſequunt̃ febres:eteni oppilatiões multe fiũt ꝛ difficile trãſpirabile fit totũ corpus ſ3 tales diſpoſitiões:quẽadmodũ igit̃ ſm alterã multitudinẽ q̃ eſt ſ3 virtutẽ ibecillẽ icorruptionẽ deueniũt cito hũores nõ vltra poſſeſſi neq3 cocti benigne q̃ſi digerẽte eos ṽtute ibecilliori exiſtẽte. Antiq.

℄ Intulit ex dictis correlaria:ꝛ ꝑͫ eſt:qm̃ iã dixerat oppilationes ꝛ obſtructiones eſſe cãm feb. putride:qꝛ ꝓhibebant trãſpirationẽ nimirũ eſt:ꝛ nihil mirabile q̃re diſpoſitiones plectoricas. i. repletiões quo ad vaſa feb. ſequunt̃:ꝛ hoc qꝛ ad illas ſequunt̃ multe oppilões:vñ corpus reddit̃ intranſpirabile:quẽadmodũ ſm multitudinẽ que vr̃ appellat̃ multitudo quo ad virtutẽ humores cito corrumpunt̃. Et hoc qꝛ nõ regunt̃ a natura:ꝛ ſi littera dicẽs quaſi nõ digerente ꝛc̃. ſtet negatiua textus maneret clarius. Si autem ſit affirmatiua expone quaſi digerente eos virtute:ꝛ q̃ſi ṽtute debente eos digerere ibecilliori exiſtẽte.

Et aduerte ꝙ ſicut ſupra apꝑet ex illo dicto Galeni dicebãt illi ꝙ nõ eſt neceſſariuz ꝙ ſemꝑ cũ3 humor putreſcit ꝙ ꝓhibitio tranſpirationis ſit Digreſſio 15ª.

ſua

ſua cā:qm̄ Galen⁹ hic vult ꝙ in plectoricis ſit putredo pp
oppilonē:ꝛ ꝑ ꝯn̄s pp ꝓhibitā trāſpirationē in replōne q̄
ad vaſa.Sȝ in repletiōe q̄ ad v̄tutē nō ex illo:ſed ex eo ꝙ
nō regūt hūores.Et ſi vis defendē vlt⁹ dictū ibi ad qđ te
excitaui.ſ.ꝙ cā diſpoſitiua:ꝛ ichoās putredis poſſit eē alia
ꝙ̄ ꝓhibita trāſpiratio:ꝙ tn̄ cā cōpletiua eſt trāſpiratio ꝓ-
hibita:dices ꝙ Galenus nō fuit vſus hic illo mō locutiōis:
qm̄ in repletione quo ad vaſa ꝗ̄ntūcūqȝ v̄tus de ſe bn̄ rege
ret humores:ipſe tn̄ humor ex corpulentia ſua obturans
foramen ꝓhibet ingreſſuȝ aeris trāſpirātis:ꝛ iō peccatuȝ
ibi attribuit̄ humori:qđ ꝑm̄ eſt ex multitudie oppilante.
Sed in repletiōe quo ad v̄tutē ꝓprie nō eſt oppilatio mā-
ex obturatione alicui⁹ rei replētis:qꝛ ibi humor de ſe non
eſt aptus ꝓhibere ingreſſuȝ aeris trāſpirātis:ſȝ ibi eſt trā
ſpiratio ꝓhibita:eo ꝙ cā mouens aerē ad tranſpirandū
humorē debilitata eſt q̄ eſt v̄tus mouēs organa.vn̄ intrin
ſece eū bn̄ euētare non pōt:ꝛ iō vide q̄uo aeris euentatio
pōt ꝓhiberi:vel qꝛ cā debens eū in oēm partē mouere ꝛ
regere nō pōt:vel qꝛ eſto ꝙ hec cā bn̄ diſpoſita ſit,nō eſt
ibi locus quo eat:quapropter iſto mō loquendi fuit vſus
Inſtātia Galenus in replētionibus his.¶ Sed tu ſtatim hic dubi-
tares cōtra:v̄tus mouens aerē ad euētandū eſt v̄tus pul-
ſatiua arteriarū:ſȝ illa v̄tute exiſtēte valde forti pōt v̄tus
digeſtiua venaꝝ ꝛ mēbroꝝ eſſe debilis vt nō regat humo
res:ꝛ putreſiant.igit̄ Galenus voluit ꝙ ꝗ̄ntūcunqȝ humor
per aerē bene euētaret̄ dummō nō regatur a v̄tute ꝙ pu
Solo. treſcat.¶ Solue ꝙ exiſtente v̄tute digeſtiua debili vt hu
morē nō regat ſtatiȝ humor anteꝙ̄ putredinē incurrat acq-
rit modū male ſubē:vt qꝛ ſit ſubtilior ꝛ imbibit̄ vel qꝛ vi-
ſcoſior ꝛ groſſior:vn̄ aer per v̄tutē pulſatiuā fortē attract⁹
nō pōt intrinſece trāſpirare hu.ꝛ hoc eſt vltimū cōplemē
tū ad putredinē cauſandā.Opȝ igit̄ ꝙ v̄tutes ſint adinui-
cem ridētes:quapꝑ ſtat p̄ᵐ.¶ Attende viteri⁹ꝙ ex v̄bis
Gal.hic habes duplicē poſſe fieri in corpe repletionē.vna
que vocat̄ plectoria que eſt repletio quo ad ſpatia vaſoꝝ.
alia eſt repletio quo ad v̄tutem:ꝛ hec vocat̄ cacochimia.
Sed ſtatiȝ dices:apparet ꝙ p̄ᵃ ēt ſit repletio quo ad v̄tutē:
qꝛ illa eſt repletio quo ad v̄tutē que facit corpus in egritu
dinē cadere cū v̄t⁹ tūc vincat̄:talis aūt eſt p̄fata repletio.
¶ Et attēdendū ꝙ repletionē eſſe quo ad v̄tutē pōt itelli
gi dupl̄r.Uno mō pōt dici repletio quo ad v̄tutē illā que
eſt ex humore peccāte in quali que repletio diſtinguit̄ ab
illa q̄ eſt ex humore peccāte in ꝗ̄tō ꝛ nō in quali:ꝛ hāc di-
uiſionē de repletione quo ad vaſa:ꝛ quo ad v̄tutē illo mō
Cap.4.ꝛ dicta intelligit hic Galenus/intēdit ꝛ hoc 9ᵒ terapē.cuȝ di-
11.Uacrā- cit ꝙ in ſynocha iſlatiua nō eſt repletio quo ad v̄tutē:ſed
pen.c.14. ſicut in putrida.Uocat̄ aūt illa repletio q̄ eſt ex humore
peccante in quali quo ad v̄tutē:qꝛ cū tali repletiōe nō ſtat
v̄tus:imo diminuit̄:ſed cū repletione ex humore peccāte
in ꝗ̄tō:qꝛ illa eſt repletio ſanguis ꝛ ſpūs ꝗbus ſtat fortitu-
do v̄tutis.nā alij humores a ſanguine nō pn̄t multū pecca
re in ꝗ̄tō ꝗn ſtatiȝ peccent in quali.Pōt ēt dici illa reple-
tio quo ad virtutē:qꝛ in ea humor ledit ꝑ nāṁ cōplōnalē:
Libro de ſed in repletione quo ad vaſa ledit ꝑ ſuā ꝗ̄titatē replēdo
virtutib⁹ vaſa.Nūc aūt ſpatiū ꝛ ꝗ̄titas nō ſic appropinquat v̄tuti:
nālib⁹.c. imo eſt diſpoſitio magis corpea ꝙ̄ cōplo:cū dicat Galen⁹
3.ꝛ lib.de virtutē in cōplexione fundari:ſed qual̄r hoc fit hȝ per ſe
ſeqla vir- dubiū.Hanc p̄fatā diuiſionē repletionis itelligit Galenus
tutum aīa in lib.11.terapē.cap.15.de cataplaſmatib⁹.hanc ēt intelli-
liū ad cō- git.10.terapē.cū loquebat̄ de balneis.Ad hūc intellectuȝ
plonē ca. loquebat̄ Galenus in libro de ſtō⁹ noue tranſlationis ca⁹
p̄ᵒ.6.7.8 ꝑ incipiēte.Medicinali igit̄ arte:qđ ēt tetigit in cōmento
Cap.10. illius aforiſmi.Ubi cib⁹ p̄ter nāṁ itrat.ꝛ Aui.in hoc locu
p̄ᵃ afor. tus eſt ad hunc itellectū in multis.¶ Alia dr̄ repletio quo
afor.17.
Fen.1.p.
do.3.c.6. ad v̄tutē:qꝛ eſt repletio in qua v̄tus deficit ſenſibil̄r in ope
rationib⁹ cōſuetis.vn̄ intātū vincit̄ ꝙ in illis opōnib⁹ nō
pōt.ꝛ illa repletio pōt eſſe ex peccato in ꝗ̄tō ꝛ ex pctō in
quali:qꝛ qn̄ augeť tātū peccatū ꝗ̄ti vel q̄lis ꝙ ex hoc vir-
tus deficit in regēdo corpus in ſuis opōnibus:tunc eſt re-
pletio quo ad v̄tutē:ꝛ ponit corp⁹ egrū.Cū aūt illud nō eſt
nō dr̄ repletio quo ad v̄tutē:ꝛ iſto mō accipiēdo repletio-
nē quo ad v̄tutē in ſynocha eſt repletio quo ad v̄tutē:ꝛ.de
hac repletione arguit argᵐ preinductū.De hac ēt repletio-
ne quo ad v̄tutē fuit locutus Galenus in cōmento illi⁹ afo-
riſmi.Ubi cibus p̄ter nāṁ intrat.afor.17.D.cū.d.

¶ Quocirca quecūqȝ cibaria glutinoſa craſſaqȝ ſunt morbos cōiter magis pn̄t.Oppilare eniȝ atqȝ ſtipare humorem ex illis facilius eſt. Laurē.

¶ Propterea aūt q̄cūqȝ cibi glutinoſi ſūt ac craſſi ſunt magis morbis obnoxij.Obſtrui eniȝ atqȝ intrudi euȝ qui ab ipſis generat̄ humorē facilius exiſtit. Leonič.

¶ Propterea v̄o ꝛ quecūqȝ lubrica viſcoſa ꝛ pachimorum.i.groſſoꝝ humorem generatiua cibaria morbidiora ſunt:opillare eni ꝛ obſtruere eū qui ex ipſis eſt humorum paratius eſt. Antiq̄.

¶ Infert aliud correlariū ex dictis.ꝛ vn̄ ſequit̄ eſt clarū ꝛ dicit ꝙ quecunqȝ cibaria ſunt lubrica ꝛ viſcoſa vel pachimoꝝ.i.groſſoꝝ humoruȝ gn̄atiua ſunt cibaria morboſa:ꝛ dedit cām:qꝛ paratius.i.ꝓmptius eſt euȝ humorē qui ex ipſis.ſ.fact⁹:obſtruere.i.oppilare vias.D.cū.d.

¶ Sed nōne ꝯrie.ſ.extenuantia ꝛ acria morbos cōiter pn̄t.Cōſtat eniȝ vt qui altero viuēdi genere exuberāt febre ſil̄r pꝛendant̄:qꝛ hec oīa vt aūt diximus malos humores gignere ſolent. Laurē.

¶ Quid igit̄ nōne contraria rōne acria atqȝ eſtuantia morboſa:videnť enim ſil̄r a febrib⁹ infeſtari ꝗ vtrāqȝ victus rōnem in nimium ſequunt̄:qm̄ ꝛ ſupradiximus omnes tales mali ſucci eſſe. Leonič.

¶ Quid igitur nōne ꝛ ꝯria ſunt egrotatiua ꝛ attenuatiua,ꝛ acria vſūr eni ſil̄r poſſeſſa a febrib⁹ que ſuperabundant alterutro genere diete:qꝛ ꝛ antea oīa hec talia dicta ſunt cacochima eſſe. Antiq̄.

¶ Dubiū eſt qm̄ iam pȝ ꝙ cibaria groſſa ſunt gn̄abilia fe. ſed hoc ēt faciunt cibaria acria ꝛ attenuatiua:ſed illa ſunt ꝯtraria qual̄r igit̄ eſt iſtud.vn̄ dicit:qđ igit̄ ſicut dicis nōne cōtraria.ſ.egrotatiua cibaria ꝛ ꝓ ideſt ꝛc̄.Ur̄ ēt poſſeſſa.ſ.oīa corpa q̄ ſupabūdāt in alterutro gn̄e diete.ſ.i dietis attenuātiū ꝛ acriū ciboꝝ ꝛ in dietis groſſoꝝ:ꝛ dedit cām: qꝛ oīa illa ſūt egrotatiua:ꝛ B qꝛ ſūt cacochimia.D.cū.d.

¶ Hec ergo rōne ea ꝙ malos humores gignāt febriū cā ſunt.Alia v̄o rōne putredinis quecunqȝ glutinoſa craſſaqȝ exiſtunt. Laurē.

¶ Tali igit̄ rōne hi ob putredinem aūt quicunqȝ glutinoſi ſunt ac craſſi febriū ſunt cauſe. Leonič.

¶ Igit̄ cacochimie q̄dē rōne hec:putrefactiōis v̄o rōne q̄cūqȝ lubrica ꝛ groſſa:febriū ſūt cāe. Antiq̄.

¶ Soluit iſtud dubiū dicēs ꝙ ꝯria cibaria diuerſimode ſunt cā feb.nā acria ꝛ attenuatiua ſunt cā feb.rōne cacochimie.i.male qualitatis coꝝ:ſȝ groſſa lubrica ſunt cā fe. rōne putrefactionis:qm̄ rōne groſſitiei gn̄ant oppilōnes magnas:ꝛ ratione lubricitatis in vijs feruntur hoc patet clarū.Deinde cum dicit.

¶ Nec ſecus ptes inflāmatione affecte rōne putredis accendūt febrē:humor eniȝ differēs ſtipatus vbi fue- Laurē.

rit nã calidus:q2 nõ bñ diſflatur putreſcit.

Leonič. ¶ Partes etiã que inflãmationem patiuntur rõne putredinis febres accendunt:intruſus eniz in ipſis influẽs humor cũ non bene diſfletur putreſcit.

Antiq. ¶ Sed ⁊ ptes que flegmonez patiunẽ putrefactionis rõne accẽdunt febrez:obſtructũ eniz in eis id qõ influxit cũz fuerit nã calidũz ex eo qõ nõ bñ tranſpiratur corpus putrefit.

¶ Cũ declarauit q̃liter ex putredine:quaſi ſm totũ ex oppilationib⁹ facta gñat feb.declarat qualr putredo exiſtẽs ſm aliquã partẽ determinatã feb.facit.Et p̃mo ponens ħ innuẽs cãm dicit q ptes q̃ patiunẽ flegmonẽ.i.apoſtema calidũ patiunẽ feb.q2 illud qõ influit ad pticulã cũ fuerit nã calm obſtructũ in pticulis ex eo:qm̃ nõ bñ tranſpirantur corpa.i.pticule il:e i qb⁹ eſt ille humor obſtruct⁹.Dico q illud obſtructuz putrefit.Quõ aũt feb.gñat apa in pte magis poſt apparebit.Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Ubi igiẽ detur res humor fuerit diligenter bilioſus caliditas ſacro igni ſubſilis occupat ptẽ vbi ſanguineus inflammatio:vbi permiſtus ex vtroqz:aut ſacer ignis inflãmationi ſubſilis:aut inflãmatio ſacro igni ſubſilis efficiẽ:nomen qdẽ ſumens ab humore denominante:denoiationẽ vo accipiens ab altero.

Leonič. ¶ Cũ igiẽ fluxio hec amarã bilẽ dominantẽ habuerit caliditas quedã heriſipilatã ꝓprie occupat ptẽ.Cum vo ſanguinis inflãmationẽ.Cũ vo humorẽ ex vtriſqz cõmixtũ vel fit heriſipilas inflãmationis participans vel inflãmatio heriſipilatis nomẽ qdẽ ab humore ſuperabundante ſuſcipiens.Cognomẽ aũt ab altero.

Antiq. ¶ Cũ igiẽ qdez certiſſime fuerit amare cholere reuma calor heriſipileus poſſidet partẽ:cũ vo ſanguineuz flegmonoſus.Or aũt ex ambobus eſt miſtuz vel heriſipila fit flegmonoſa vel flegmon heriſipiloſuz nomẽ qdẽ a dñante hũore accipiens:denoiationẽ vo adipiſcẽs ab altero.

¶ Imponit noīa dicẽs q qñ reuma.i.humor q̃ influxit ad ptẽ fuerit cholera ⁊c̃.Et qõ dicit eſt p ſe notũ:apa eni cholericũ vocaẽ:heriſipila ſanguineuz flegmon:miſtũ ſumit nomen cõpoſiti:ſm illud qõ dicit.D.cũ.d.

Lauré. ¶ At vo ex his oībus ſequiẽ feb.rõne ſocietatis:ſemp eniz ſimul cũ eo qõ incaluit ps ꝯtinua caleſit quouſqz diſtributio ad cor ipz deuenerit.nã carbũculis quoqz ptes ꝯtinue ſil caleſiũt genitis ex ſang.per qõ calido:ſed melancholico ꝓpter exuſtionem.

Leonič. ¶ In hiſce aũt oīb⁹ cõicationis rõne febris accẽditur:ſemp eniz calefacte ꝓxima pars ſil caleſcit donec ad cor cõicatio pertingat:nã ⁊ in carbũculis id qõ cõtinuũ exiſtit vna caleſit.Fiunt aũt ex ſanguine qdez ſatis calido ſed atre bilis nãm pp aduſtionẽ ꝯuerſo.

Antiq. ¶ Febris aũt in oībus his accendiẽ rõne cõicationis:caleſcit eniz ſemp ⁊ in carbunculis id qõ cõtinuũ eſt in calido qdẽ ſufficienter ſanguine:melãcholitiori vo q2 aduſtuz eſt gnõnẽ hñt.

¶ Poſtq̃ dixerat ꝓpter apa cauſari feb.⁊ in hoc dederat cãm dat modũ ſm quẽ fit illa feb.ex putredine exñte ſm ptẽ illã:⁊ dicit q feb.in oībus iſtis putredinib⁹ exñtibus ſm aliquã ptẽ accendiẽ rõne cõmunionis.i.rõne cõicationis caloris ab illa pte ad cor:ſi eniz nõ cõicareẽ cordi non eſſet febris:qm̃ in iſtis apatib⁹ calidis vt in carbũculis cã caleſit ſemp illõ qõ ꝯtinuũ eſt eis ⁊ cõſeqẽ vſqz ad cor.

Et aduerte q ps apoſtemoſa aliqñ calefacit cor trãſmittẽdo ſolã caliditatẽ vt calefaciendo ſpũs ⁊ ptes circũſtãtes.Aliqñ aũt calefacit ipz trãſmittẽdo ſibi fumũ putridũ ⁊ maxie qñ pticula apoſa cõtinuatur cordi p vias manifeſtas ſicut ſunt ptes intrinſece. Digreſſio 16ª.
Deinde Galenus:cũ locutus fuerat de carbunculo oſtẽdit ex qua mã hz fieri:⁊ dicit q carbunculus hz gnõnẽ ex ſanguie calido declinãte ad nãm melicã.⁊ hoc:q2 ille ſanguis aduriẽ.Cũ aũt ſanguis aduriẽ:tũc ſm multã ptẽ declinat verſus nãm melãcholie.¶ Et aduerte q carbũculus vt pz.14.terapẽ.eſt apa qõ ab Auic.4.cañ.fen.3.vocaẽ pruna ⁊ ignis pſicus que duo nõ differũt niſi ſm maiorẽ vel minorẽ groſſitiẽ ⁊ aduſtionẽ mãe ex q̃ fiũt vt ibi appet:q̃ ambo vt dicit Aui.ibi generanẽ ex cholera citrina adurẽte pmiſta melie.¶ Sz pruna eſt ex mã q̃ per aduſtionez magis eſt igroſſata ⁊ magis melica facta q̃ mã ignis perſici.⁊ hoc eſt qõ vult hic Galenus q carbunculus fiat ex ſanguine calido aduſto.nã cum ſanguis aduriẽ vt patebit infra pars eius vertiẽ ad cholerã citrinam ⁊ pars eius ad melia:q̃ ambo pmiſta hoc cauſant apa.¶ Et appet hic q Galenus vult q ps apoſa feb.faciẽs nõ facit feb.niſi p cõmunicationẽ caloris ad cor:qõ ſupra in multis locis ſpecialius aſſerit vt velit feb.eſſe paſſionẽ cordi appropriatam: de quo nob licz hic heſitare.Et ħ multi iã clare tractauerunt:quapropter hic qdaz modicũ tangemus dicentes q feb.nihil aliõ eſt niſi mala cõplo calaẽ:eſto q vtplm ſecũ cõiungaẽ ſicca vt ſupra patuit ledẽs ſenſibilr opõnes oẽs totius corpis.Cũ eniz in corpe nr̃o ſit cõplo bona faciens opõnes totius que cõplo toti corpi attribuiẽ:eſto q p̃ncipalius vni mẽbro q̃ alteri ⁊ oīs cõplo habens aliqd tẽperatũ poſſit verſus q̃tuor extrema diſtẽperari põt huic cõplexioni totius aduenire diſtẽperamẽtũ caloris cui diſtẽperamẽto ipoſitũ eſt nomen feb.⁊ hec fuit via ad quã iuit Galenus in p̃i.⁊.8.terapẽ.¶ Et vlteri⁹ aduerte q cũ in oī multitudine ſit vnũ p̃n^m a quo oīa depẽdent ⁊ cõſeruanẽ: in corpe aũt noſtro ſunt membra multa ⁊ opõnes multe: ops q inter illa eſſet vnuz p̃ncipalius oī alio qõ eſſet ſicut fons ⁊ origo cõſeruationis alioꝝ:⁊ a quo oīa alia haberẽt p̃n^m operãdi.Tale aũt ab oīb⁹ poſitũ eſt eẽ cor quo emanat ſpũs vite in ſe hñs v̊tualr v̊tutes oẽs ⁊ opõnes cordis: ⁊ dato q ad exitũ opõnũ indigeat dearticulatione oīum alioꝝ ſpiritũ vt cerebri ⁊ epatis:⁊ dearticuleẽ ẽt ſz complexiones diuerſoꝝ mẽbroꝝ qbus appropriaẽ cum ipſe agens vle ponaẽ.Ex qbus dictis ſtatiz ſequiẽ q cũ ſit dare vnã cõplõnẽ totius que eſt tẽperamẽtũ p opõnib⁹ totius:⁊ dico de vnitate ordis ſicut qõlz mẽbrũ hz ſibi tẽperamẽtũ p opõnib⁹ ſuis qõ illi mẽbro p̃ncipalr hoc tẽperamentũ attribuiẽ q inter oīa obtinet p̃ncipatũ:qõ ẽt eſt cã cuiuſqz tẽperamẽti in corpe exiſtẽtis.Tale aũt iã poſitũ eſt eſſe cor.igiẽ tẽperamẽtũ cõplonis exercẽs oẽs operationes corpoꝝ p̃ncipalr inter oīa mẽbra cordi eſt attributũ.¶ Ex qbus iaz preinductis in ꝓpẽulo apparet q feb. eſt ꝓpria paſſio cordis equocationẽ abſoluẽdo a paſſiõe: naz hic intelligimus per paſſionẽ ꝓpriã ꝓpriũ morbũ vt ſit ſenſus vtrũ feb.ſit ꝓpria paſſio cordis.i.vtrũ ſit ꝓpri⁹ morbus cordis:⁊ hoc nõ dico ſumẽdo ꝓpriũ morbũ vt diſtinguiẽ cõtra morbũ p aſſociationẽ:ſz ſumẽdo hic ꝓpriũ morbum qui ſic attribuiẽ vni mẽbro qõ non alteri:hoc q ſic ledit operationes vnius mẽbri:q nõ alterius. Et dato q opõnes lederet alteri⁹:⁊ imutatio illa alteri membro cõmunicareẽ ſic eis cõicaẽ:⁊ ſic in eis accidit imutatio ſm qõ ei attribuunẽ opõnes q̃ ab illo morbo leduntẽ.¶ Hoc preſuppoſito

Marginal notes (right column): Cap.10. / Cap.9. / Dubiũ an febris ſit paſſio appropriata cordi. / Cap.p̃. / 10.me X. ⁊.7.phy. 3.⁊.8.ph. 34.12.me ta.56.

pſuppoſito declarat̃ pmiſſa ppõ ſic illius mẽbri pncipal'r eſt ppria paſſio: ⁊ ppri⁹ morb⁹ feb. cui pncipal'r attribuit̃ ſanitas faciẽs opões cuius ſanitatis opões feb. hʒ lede re: ſʒ cordi pncipal'r attribuit̃ ſanitas faciẽs opões quas feb. hʒ ledere: q̃re ei pncipal'r attribuit̃ fe. Et pma ppoſitio eſt clara ex imediate iducta. Cecitas eniʒ idẽ ponit̃ ppria paſſio oculi ⁊ nõ alteri⁹ membri: q2 imediate ei attribuitur ſanitas huic morbo oppoſita: ⁊ nõ alteri membro.

℄ 2ª ppõ rõnis hui⁹ ⁊ ex dictis remanet declarata: nã iã appet q feb. eſt mala cõplo calida ledẽs oẽs opões totius. Sed hic morbus opponit̃ directe ſanitati q̃ eſt bona cõplo habẽs oẽs opationes toti⁹ exercere. Quõ aũt illa ſit vna ſanitas vel plures nõ eſt mõ dõm: qm̃ ſaltim eſt vna ordie: ſanitas aũt totius: ⁊ et⁹ tẽperamẽtũ attribuebat̃ pncipal'r pmo cordi ſiue cẽt oẽ tẽperamẽtũ v̾tual'r cõtinens: q̃re relinquat̃ qd ei tanq̃ pprius morbus attribuat̃ feb.

Sanitatis ſubʒ eſt 2ᵉ ſimiliter ⁊ febris.

℄ Et iõ aduerte q ſicut tẽperamẽtum ſanitatis totius hʒ duplex ſubiectũ: vnũ eſt ſubm extẽſiuũ ⁊ hoc eſt totũ corpus. Aliud eſt ſubm pncipale: ⁊ hoc eſt cor: in quo tanq̃ in pncipio illa ſanitas radicat̃: ⁊ tẽpamẽtũ illud: ita ⁊ fe. põt dici hĩe duplex ſubm: vnũ totale per qd totuʒ accendit̃: ⁊ hoc eſt corp⁹ totũ. nã feb. eſt calor a corde ſpanſus ad corpus totũ mediãte ſanguine ⁊ ſpũ. Aliud eſt eius ſubm pncipale: ⁊ hoc eſt cor: nã alijs mẽbris diſtẽperatis ad caliditatẽ nõ ſit feb. vt dicebat Galenus: niſi cõicet̃ tẽpamento cordis. Et q2 auctores reſpexerũt pncipale ſubʒ ipſius fe. ⁊ nõ total'r extenſiuũ: iõ dixerũt fe. eſſe ppriã paſſionẽ cordis: ⁊ q2 fe. põt ab alijs mẽbris remoueri pp phibẽs eam expãdi a corde ad alia: non aũt põt vnq̃ eſſe gn cor ſit febriens. Et iõ intellige q cũ dicũt auctores q feb. eſt calor expanſus ad totũ intelligit̃ illa diffõ vt alie diffõnes entiũ nãliũ. ſ. niſi ſit phibens vt graue exiſtẽs ſurſum deſcendit deorſuʒ niſi ſit phibẽs. nunc aũt multa pñt eſſe phibẽtia calorẽ febrileʒ a corde ſpandi ad alia mẽbra: vt pʒ in feb. empiala ⁊ lipparia: ⁊ hec v̾ba ibidẽ dic̃ Aui.

Ratio intellectualiter ad d' cõiter febreʒ eẽ ppriaʒ paſſioneʒ cordis.

℄ Et vlteri⁹ ex dictis põt tibi eſſe palã q eſto q in corpe nr̃o ſit aliud mẽbrũ a corde qd ſit pn̾ᵐ tẽperamẽti toti⁹ vt cerebrum ⁊ epar: q2 tñ illoꝝ nullũ eſt pn̾ᵐ oĩs tẽperamẽti toti⁹ ⁊ febris dr̃ eẽ diſtẽperamẽtũ oĩs tẽpamẽti totius. ⁊ hoc dico in q̃litate calida: cor aũt ſit pncipiũ oĩs tẽpamẽti in toto: ⁊ ſto q vl'e pn̾ᵐ: hinc eſt q feb. non põt appropriari tanq̃ ppria paſſio ⁊ pprius morb⁹ alicui alioꝝ mẽbroꝝ niſi cordi. Si igit̃ epar mitteret calorẽ ſup totũ corpus nũq̃ eſt feb. ille calor niſi diſtẽperato corde: ⁊ eo trãſmittẽte ad totũ: ⁊ hoc ex cã dicta. Erit igit̃ calor tũc epatis non fe. ſed cã feb. in corde: ⁊ hanc ſniaʒ q feb. nõ ſolũ diſtẽperamẽtũ ſit toti⁹: imo ſit diſtẽperamẽtũ oĩs tẽpamẽti totius expreſſe ponit Auer. 3. coll'ʒ. c. 3. vñ poſt v̾ba dicit: ⁊ ppterea q2 calor cordis eſt ille calor cũ quo mẽbra faciũt oẽs ſuas opões neceſſariũ erat qm̃ reciperet aliquã pmutationẽ vt ledantur oẽs opões corꝑ. igit̃ diffõ feb. eſt hec q2 eſt calor cõpoſitus ex calore naturali ⁊ calore extraneo putredinali miſſo a corde ad totũ: ⁊ ledit oẽs actiões ⁊ paſſiões. ſ. toti⁹. Ecce q nõ dixit q ledit ſolũ actiones totius: ſʒ oẽs toti⁹ ledit. Intãtũ igit̃ de h queſito breuiter ſit a nobis dcm̃ ⁊c̃.

Febris eſt diſtemparamentũ oĩs tẽperamenti totius.

Laurẽ. Cap^m 4^m de febre peſtilẽtiali.

℄ Calidiores pterea ambientis nos aeris cõditiones quales ſunt circa canis ſydus ortũ potiſſimum per inſpirationem perſpicue cor ipſuʒ calefaciunt: extrinſec⁹ v̾o circũfuſe corpori totuʒ ipſuʒ calidũ reddunt: maximeq3 arterias: vt que nõ nihil ſubſtãtie ipſius ambiẽtis aeris attrahãt ex q̃bus oĩbus ſimul afficiat cor neceſſe eſt: atq3 ipm in pmis in modice calefiat maxieq3 febrili diſpõne tentet̃: atq3 ipſi corpi imittat opʒ.

Leonic.

℄ Calidiores aũt ambiẽtis aeris ſtatus q̃les maxime circa canis ortũ cõtingũt per inſpirationes qdẽ manifeſte cor calefaciũt. Corpori aũt extrinſecus circũfuſi totũ ipſuʒ calidius efficiunt: ſed pſertim arterias vt q̃ ipſius ſubſtãtie aeris ambientis aliqd trahant ex q̃b⁹ oĩbus ſimul cor affici eſt neceſſariũ: ⁊ cũ ſupramoduʒ incaluerit ipſuʒ pmũ atq3 pncipiũ febrilẽ calorẽ ſuſcipere atq3 ad vniuerſuʒ corpus tranſmittere.

℄ Capl'm q̃rtũ in quo agit de febre peſtilẽtiali.

Antiq.

Calidiores v̾o cõtinẽtis nos aeris cõſtitutiões quales circa ortũ canis ſiũt maxie per inſpirationẽ qdẽ quaſi ipʒ calefaciũt cor: deforis circũeffuſe corpori: id calidũ vniuerſuʒ oſtẽdunt: ⁊ maxie arterias vt vtiq3 attrahẽtes qd ⁊ ſubſtãtie cõtinẽtis nos aeris in q̃b⁹ oĩb⁹ diſpõnibus cor neceſſe eſt cal'ʒ imoderate fiẽs ipſuʒ primũ ⁊ maxie febrilẽ diſpõnẽ aſſumẽ ⁊ imittere vniuerſo corpi.

Cõ. 11ᵐ

Cum declarauit Galenus quomõ ab vtroq3 modorũ cauſaꝝ dictaꝝ diuiſiõis ab eo ſup̃ aſſumpte accendat̃ feb. intendit hic oſtẽdere quõ ex cõſtitutione aeris feb. accẽdit̃: ⁊ hoc q2 cõſtitutiones aeris multũ nos pmutant. Et hec cã põt reduci ad gen⁹ cãe qd fiebat ex copulatione rei calefaciẽtis ad nos. Et pmo oñdit qual'r aer alteratus ſm q̃litatẽ feb. accẽdit ⁊ dicit q cõſtitutiões calidioris aeris ſi pendeãt ſm nãm ſicut eſt in canicularib⁹ diebus calefaciunt ipſuʒ cor ⁊ inſpirate interi⁹ ⁊ exteri⁹ ex̃ris ab extra calefaciẽtes corpus. vñ dicit: ⁊ de foris circũeffuſe corpus calidũ oſtẽdũt. i. faciũt: ⁊ tũc dedit modũ qual'r intrinſecus cõſtitutiones ille calefaciũt: qm̃ talis aer p arterias attrahit̃. vñ ſubdit vt vtiq3 attrahẽtes qd ſubſtãtie cõtinẽtis nos aeris. ſ. ipſe arterie in q̃b⁹ diſpõnib⁹. i. attractionib⁹ talis aeris neceũ eſt cor ⁊ ſpũʒ fieri calidũ imoderate aſſumere febrilẽ diſpõnẽ: deinde mittere vniuerſo corpori: ⁊ dicit pmuʒ maxime: q2 illa caliditas pmo ſit in ſpiritu cordis: deinde mediãte illo ſpiritu trãſmittitur ad totum. Deinde cum dicit.

Laurẽ.

℄ Ubi v̾o peſtilentes ſubeant conditiones inſpiratio potiſſimũ cauſa eſt. Interdũ enim efficitur ppter humores in corpore aptos in putredinem quotiens aial breuẽ quãdã occaſionẽ ab aere circũfluẽte ſuſcepit.

Leonic.

℄ In peſtilẽti v̾o aeris ſtatu inſpiratio plurimũ eſt cã. Fit eniʒ ⁊ aliqñ ob eos qui ſunt in corpe humores ad putreſcenduʒ paratos cũ breuem aliquã occaſionem ad febris originẽ ab aere ambiente acceperit aial.

Antiq.

℄ Scdm̃ v̾o peſtilẽtes inſpiratio fit maxie cã febris: fit eniʒ q̃nq3 qdẽ ⁊ ppter eos qui in corpe ſunt aptos humores ad putredinẽ exiſtẽtes cuʒ quãdã breuẽ occaſionẽ cõtinẽte acceperit aial.

℄ Oſtendit qual'r aer tranſmutatus tranſmutatione q̃ vocat̃ ſm ſubam generat feb. putridã cũ cõſtitutio peſtilentioſa: ⁊ iõ oñdit qual'r fiat feb. peſtilẽtialis: ⁊ dicit q inſpiratio. i. attractio aeris ſm cõſtitutionẽ peſtiferã fit maxie cãe feb. ⁊ poſſum⁹ dicere q oſtẽdit duplicẽ modũ ſʒ quẽ peſtilẽtialis aer gñat feb. vnus modus eſt p attractionem aeris peſtilentialis ab extra: ⁊ hoc maxie qm̃ in corpe ſunt apti humores ad putredinẽ: vñ icurrũt putredinẽ cũ aial incurrerit quãdã breuẽ occaſionẽ. i. alterationem ab aere cõtinẽti: vt quaſi tũc per diſpõnẽ humorũ in corpe ſolũ pp alteratione ab ex̃ ab aere putrido fiat in corpore putrido.

Lauré. ¶ Sed magis ex parte incipit ex aeris circũfluẽtis reſpiratione quẽ putrida exhalatio infecerit.

Leonič. ¶ Magna autem ex parte ex inſpiratione incipit aeris circũſtantis a putreſcibili euaporatione vitiato.

Antiq. ¶ Quãmultum autẽ ex reſpiratione incipit eo qui in circuitu eſt aerea putrida euaporatione contaminato.

¶ Deinde dedit aliũ modũ ſ3 quẽ aer peſtilẽtialis putrefacit humores noſtri corporis: ⁊ p ɔñs facit feb. q2 putredo in peſtilẽtia incipit in nobis q̃multũ ex iſpiratione attracti aeris exñte tũc aere q eſt in circuitu ad nos quẽ p os attrahim⁹ cõtaminato .i. infecto a putrida euaporatione .i. a putridis fumis cũ aere miſtis: q2 aer fit putridus p admiſtionẽ vapoꝝ prauoꝝ. Et attẽde ꝙ p hoc qd̃ dicit Galen⁹ cum quãdã breuẽ cocõctionẽ a cõtinẽte acceperit aial inſinuat ꝙ in peſtilẽtiali aere ſi corp⁹ eſt mundũ ⁊ purũ homorib⁹ ⁊ nõ plenũ humorib⁹ ad putredinẽ aptis opʒ ꝙ ſi oʒ feb. incurrere vt magnã ⁊ longã alteratione ab aere recipiat: ſed cũ nõ eſt purũ ſufficit breuis ⁊ parua alteratio: ⁊ hec eſt cauſa multarum diuerſitatum accidentium in peſtilentia. Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Principiũ aũt putredinis aut multitudo mortuorũ eſt minime crematoꝝ: quẽadmodũ in bello fieri ſolet: aut ab exhalatione paludis cuiuſdã aut ſtagni tẽpore eſtiuo: atq3 interdũ imoderatus calor circũfluẽtis aeris incipit quẽadmodũ in peſtilẽtia que athenienſis inuaſit vt Thucidides ait: viuentes hoies in paruis tugurijs eſtate corruptio afficiebat. Eſt aũt initiũ peſtilentialis febris eo ꝙ humores corpis ex prauo victu ſint in putrefactionẽ parati: forſitan aũt accidit id pp cõtinuitatẽ ex ethiopia fluxerunt quedã mala ingnamenta q̃ his qui habebãt corpora leſioni parata cauſe febris extiterunt.

Leonič. ¶ Putredinis aũt pncipium vel cadauerũ multitudo nõ crematoꝝ quẽadmodũ in prelijs contingere ſolet aut ex aliquoꝝ vel lacuũ vel paludũ eſtatis tempore euaporatione. Cõtingit aũt q̃nq3 precedere ambiẽtis aeris caliditatẽ quẽadmodũ in ea peſtilẽtia q̃ athenienſes inuaſit vt Tucidides inqt. Sed in tugurijs ſuffocantibus eſtatis tpe habitantiũ corpa corruptiõe laborabãt. At q2 humores corpoꝝ ex victus prauitate erant putredini obnoxij hinc febribus peſtilẽtib⁹ origo data eſt: forte aũt p cõtinuũ ex ethiopia q̃dam putredinis fluxere contagia his quorum corpora erant ad patiendũ parata febrium cauſe futura.

Antiq. ¶ Principiũ aũt putredinis vel multitudo aliq̃ mortuoꝝ eſt nõ cõbuſtoꝝ vt in prelijs aſſuetũ eſt cõtingere: vel ex gurgitibus q̃buſdã vel ſtagnorũ vaporibus hora eſtatis. Eſt aũt q̃ñ dominat̃ q̃dẽ imoderatus calor ɔtinẽtis nos aeris vt in poſſidẽte athenienſes peſtilentia vt ait Tucidides: ſed in tugurijs ſuffocãtibus hora eſtatis ɔuerſantiũ corruptio ſm corpus fiebat. In eo ṽo ꝙ hi q in corpore humores ex mala dieta ſunt apti ad putredinẽ principiũ peſtilentis fit febris: fortaſſis aũt ⁊ ſm cõtinuitatem ex ethiopia influxerunt q̃dã putrida ingnamenta apta hñtib⁹ corpa ledi ab ipſis future eẽ febris.

¶ Quia dixerat de aere peſtilẽtiali oſtẽdit ſm quẽ modũ aer fit peſtilẽtialis: ⁊ oſtẽdit cauſas vñ peſtilẽtia cauſat̃ in hoc magis in ſpãli aſſignãs modũ peſtilẽtialis feb. ⁊ dicit ꝙ pñ^m putredinis .i. in aere. vñ fit peſtilẽtia vel eſt aliqua multitudo mortuoꝝ nõ cõbuſtoꝝ: ⁊ hinc habes q̃uo comburere corpa mortuoꝝ pſeruãt a peſtilẽtia: ⁊ eſt cã in hoc q2 p cõbuſtionẽ fit cõſumptio humiditatũ: q̃ ſi nõ ɔſumãtur ſunt cã multe putredinis. vel cã hui⁹ putredinis eſt ex gurgitib⁹ vel vaporib⁹ ſtagnoꝝ ⁊ paludũ q ſunt vapores putridi maxie hora eſtatis: q2 calor euaporatus eſt cã putredinis in ſtagnis illis. vñ tunc cõplicat̃ caliditas ⁊ humiditas que ſunt cauſe due putredinis.

¶ Scḋa cã peſtilẽtie in aere eſt cũ imoderatus calor dominat̃ in aere vt accidit peſtilẽtia in ciuitate athenienſiũ vt dicit Tucidides qualr̃ h̃ fit appebit imediate. vñ fiebat corruptio hora eſtatis in tugurijs .i. in domib⁹ ſuffocatis .i. nõ euentatis nec ſpirabilibus. Scḋa cã peſtilentie.

¶ Tertiã cãm peſtilẽtie in corporib⁹ ponit ex pte diſpõnũ corpoꝝ: q2 in corpib⁹ malis diſpoſitis parua cã fit cã corruptionis coꝝ. vñ corpa putreſcũt in humorib⁹ ſuis: ⁊ hoc mõ peſtilentia in eis eſt. Vñ dicit. ṽo pro ſ3: in eo ꝙ hi humores in corpe exiſtẽtes ex mala dieta ad putredinẽ ſunt apti fit pñ^m peſtilẽtialis febris: ⁊ h̃ ſup. q̃ntũ eſt ex diſpõne corpis: nã multa corruptio humoꝝ ex malo regimie facta põt eẽ pñ^m peſtilẽtialis feb. ſicut putrefactio aeris. Attẽde etiã cũ ad quẽlʒ cauſandũ effectũ reqrat̃ non ſolũ fortitudo agẽtis: ſed diſpoſitio patiẽtis vt poſt appet: voluit Galenus tãgere vtrãq3 cãm: ⁊ forte ẽt 4ᵃ cã debebat eẽ poſt illã quã dicit cũ dicit fortaſſis. vñ appet maior ɔtinuitas. Tertia cã peſtilentie.

¶ Quarta cauſa putredinis eſt ibi cũ dicit fortaſſis. Et aduerte ꝙ differt hec cã a pdictis: q2 hĩc oſtendit̃: q2 in aere põt eẽ putredo ⁊ dato ꝙ in illo loco nõ ſit cã cõtinuãs aerẽ: ſed eſt ibi cã ſm cõtinuitatẽ q̃ eſt in alio loco: ſ3 predicte cãe putredis aſſumunt̃ penes cãs exiſtẽtes in illo loco vbi putrefit aer. Vñ dicit fortaſſis aũt ſm cõtinuitatẽ influxerũt q̃dã putrida ingnamẽta .i. infectiones futura cã fe. hoib⁹ hñtib⁹ corpa apta ledi ab illis īfectiõib⁹ putridis. Quarta cã peſtilentie.

Sed eſt hic attentione dignũ cũ loquamur de peſtilẽtia qd peſtilẽtia qd morb⁹ peſtilẽtioſus: ⁊ an ſint cãe alie peſtilẽtie quas nõ numerat Galen⁹. Et aduerte pmo ꝙ q2 peſtilẽtia eſt aeris imutatio ꝙ aer põt multiplr̃ alterari. ⁊ ſeries hui⁹ ſnie extrahit̃ ab Aboaly Auic. ex 2ᵃ pmi ⁊ p° 4ᵗ. Nã vno mõ mutat̃ aer in ſuis q̃litatib⁹. Alio mõ mutat̃ aer vt dicit Auic. ſm ſubaʒ: ⁊ nõ itelligas ꝙ poſſit imutari aer ſm ſubaʒ q̃n mutet̃ ſm q̃litates cum q̃b⁹ fit ois actio: ſ3 nõ dĩ mutari circa q̃litates: q2 q̃litates ei⁹ ad diſpõnẽ intolerabilẽ nõ ɔueniũt: mutatio aeris in ſuis q̃litatibus põt duplr̃ eſſe: vel q2 aer nõ veniat ad infectionẽ rabioſaʒ ſue q̃litatis: ⁊ hic de hac fuit locutus Galenus in pncipio hui⁹ capli cũ dicit. Calidioris ṽo cõtinẽtis. hec mutatio peſtilẽtioſa ſm aliquẽ moduʒ appellari non põt. Alio mõ põt mutari aer in q̃litatib⁹ ſuis: q2 ad rabioſitatẽ in aliqua ſuaꝝ qualitatũ ɔueniat ad tantã frigiditatẽ vel caliditatẽ: ⁊ ſic de alijs q̃litatib⁹: ⁊ inde meſſes ⁊ grana corrũpunt̃: ⁊ hec mutatio aut eſt ad q̃litatẽ ſymbolicã ⁊ homogeneã vt rabioſitas caloris in eſtate ⁊ frigoris in hyeme. Aut hec mutatio eſt ad ɔriã qualitatẽ tẽpori anni vt malitia frigoris ĩ eſtate ⁊ caloris in hyeme: ⁊ ſic in alijs q̃litatib⁹ põt pportionalr̃ intelligere: nã aer inq̃ntũ pmutat̃ ſilr̃ corpa puertunt̃: q̃ñ diſponunt̃ ſili tpe vt pma ꝑticula de ꝓblematib⁹. Et hic itellige ꝙ hec pmutatio rabioſa in aere põt poni mutatio peſtilẽtioſa: ⁊ dato ꝙ nõ ſic ꝓpṙie appellat̃ ab auctoribus mutatio peſtilẽtialis ſicut q̃ñ traſmutat̃ aer in ſua ſubã: ꝙ talis mutatio põt peſtilẽtias cauſare

Digreſſio 17ᵃ.

Doc. 2ᵃ ca. 9. trac. 4. ca. p°.

ꝓble. 3.

cauſare pȝ ꝑ Galenū q enumerās cauſas peſtilentie dicit. Eſt aūt qñ dominaꝝ qdā imoderat⁹ aer calidus ꝯtinēs nos aeris: vt in poſſiaēte Atbenieſes peſtilētia cōtingit vt ait Tucidides ꝛc. Nā aer ſic rabioſe calidus eſt cā multe ꝓſtratiōis vṫutū: vt nō poſſint bumiditates regi: ꝛ ex boc corpa incurrūt magnas putredines ſpālr cū tali calore cō iuncta eſſet bumiditas: talis aūt alteratio magna cuȝ eue nit eſt accidēs q̄ſi toti cōicati exiſti in illa regione queād modū ꝛ ꝓprietas peſtilētioſi aeris eſt boc facere. Muta tio aūt aeris in ſui ſuba eſt vt ſuba aeris ad malitiā cōuer taꝝ: nō qꝛ aliq̄ q̄litatū ſuaꝝ fortioꝛ facta fuerit ſm augmē tū vel diminutionē: eſto ꝙ ſine oī mutatione q̄litatū fieri nō ꝯtingat: ꝛ bec imutatio ꝓprie dr̄ peſtilētia. Nā peſtilē tia ſm Auic. eſt putrefactio q̄ accidit aeri ſilis putrefactio ni aque remolitiētis fetide: nā ingroſſaꝝ tūc aer ꝛ totus re mollitꝝ: queādmodū aqua cū gs imiſerit lignum vel talia.

Fen 2° p. d. 2. ſū. p. cap 9.

¶ Et ſi inſteꝝ cū dictū ſit peſtilentiam fieri ex putredine aeris ꝛ aer nō poſſit putrefieri cū ſit corpus ſimplex ꝛ pu trefactio ſit paſſio miſti. Et aſſerit banc ſniam pbs. 15. par ticula ꝓblematū. 19. ꝓblemate ꝛ ſic ingens ꝓpter qd ter ra ꝛ aqua putrefiunt: aer aūt ꝛ ignis non putreſcunt: ꝛ dat cām: qꝛ oē qḋ putret calidiſſimū fieri neceſſe: ꝛ qñ opȝ in frigidari ꝓus: igne aūt nibil eſt calidius: ſemper autem eſt aer igne plenus.

27. ꝑti. ꝓ blē. 10.

Solo.

¶ Et dōm vt ait Aui. ꝙ aer purus ꝛ ſim plex nō putrefit: ſed ꝯmiſtus cū fumis terreſtrib⁹ ꝛ aquo ſis vapoꝛib⁹ putreſcit cū a ſui ſimplicitate remoueaꝝ. vnde aer qui nos circūdat nō eſt aer purus. vñ Auicē. nos nāqȝ cū aereȝ dicimus nolum⁹ dicere aerē ſimplicē mundum: qñ ipſe nō eſt aer qui nos circundat. Et ſi inuentus fuerit purus fortaſſe eſt alius. vñ ſubdit. Et nos nō dicim⁹ illum aerē niſi q̄ꝰ dicim⁹ aquā maris ꝛ lacuū: lȝ nō ſit aq̄ pura ſimplex: ſȝ miſta ex aere terra ꝛ igne: ſȝ ſupans eſt aq̄ ꝛc. Igiꝝ ꝛ aer putreſcit ꝛ qñqȝ ꝯuertiꝝ in eius ſuba ad eam.

Secūa p. d. 2. ſū. p. cap. 9.

¶ Et ideo itellige ꝙ ignis inter cetera elr̄ta ſimplicioꝛ eſt magis alijs ꝛ ſic impꝯmiſtus minime putrefit. vñ 4° me theoroꝝ oīa elr̄ta putrefiunt dempto igne: etenim terra aer ꝛ aq̄ putreſcūt.

T. c. 5.

¶ Et aduerte ꝙ peſtilentia plus attri buiꝝ aeri q̄ȝ aque vel terre. ꝑmo: qꝛ aer eſt rarus facilis im preſſiōes recipiēs: ēt qꝛ vapores ꝛ fumoſitates q̄ exſurgūt a terra ꝛ aq̄ ſtatiȝ aeri ꝯmiſcenꝝ cū ei ꝯtinuenꝝ: ꝛ eū putre faciunt. Et alia cā in boc eſt potiſſima: qꝛ aq̄ terra altera tionē quā in nobis faciunt: faciunt mediante aere ꝛ indu cunt in nos: qñ i aere babitam⁹ ꝛ ipſe eſt q nos circūdat.

¶ Et iō egritudines ab aere in nobis eueniunt: eſto ꝙ illa ꝓñi eſſe cā alterationis aeris: qd ſit morbus peſtilentialis appꝫt ꝛ qd ſit peſtilētia. Deinde vidēdū gs morb⁹ ſit par ticularis ꝛ gs peſtilētia.

Morbi diuiſio.

¶ Et aduerte ꝙ morb⁹ qdā par ticularis appellari pōt vt q diuiſus ꝛ ſparſus euenit ſicut qui in eadē ciuitate in eodē tēpore ꝛ differenter accidit vt aliquib⁹ euenit tertiana: qbuſdā q̄rtana: ꝛ ſic de alijs.

¶ Alius eſt morbus cōis: q ēt diuerſificaꝝ: vt pȝ ex ſnia Jo annis Alexandrini ſuꝑ ꝑmo libro epidimiaꝝ: qñ quidaȝ eſt conſuetus ꝛ cognitus q vocaꝝ endimicus ſiue morbus endimialis: q̄ſi ab int⁹ eueniēs rōne talis loci in quo eue nit vt ꝑꝑ aquā exiſtētē in tali loco. vel ꝑꝑ ventū vel ꝑꝑ al's cōditiones illi exñtes. vñ accidit ꝙ in qbuſdā ciuitatibus nefreſis: in qbuſdā bociū qḋ apud arabes nunq̄ȝ aut raro eſt repertū. In qbuſdā abūdat vena medena: quā Galen⁹ nunq̄ȝ vidit: vt pȝ de interioꝛib⁹ 6°. ꝛ de tali morbo q̄ſi de terminaꝝ in libro de aere ꝛ aqua.

Cō. ꝑ

Tou lſa fere ꝛ Cō ciliatoꝛe dif̄a. 94. Auic. fen 1. 4. tra. 2. cap. 21. Hippo. Quid epi dimia.

¶ Alter eſt morb⁹ cōis qui dr̄ epidimialis. i. ſupra vel extra eueniēs: ꝛ boc eſt ad dr̄iaȝ morbi predicti q ex loco cōſurgit. vñ epidimia que interꝑtaꝝ ſuꝑeuentus ſolet ꝓ peſtilētia morbo ſumi q pe ſtilētialis morbus ſȝ Haly. 5. theori. eſt morb⁹ multiplex ꝛ ſubitus: vno eodemqȝ tꝑe cōis multitudini boīuȝ. Differt aūt multiplr̄ vt bui⁹ modi diuerſitas oſtēdaꝝ ꝛ ei⁹ exten ſio: nā in eo eſt diuerſitas magna i ambitu ſui generis: qñ aliqua peſtilētia eſt ex qua eueniūt feb. aliqua ex qua car būculi: aliq̄ ex qua accidūt variole morbilli: ꝛ ſic de alijs. Dic ēt morbus necio multū exteñdiꝝ. vñ Ariſto. ꝑ° ꝑticula de ꝓblematibus ꝓblemate 7: peſtilentialis ſola egritudi nū eſt cōis oībus.

Ariſ. ſola ſola egri tudinū pe ſtilētialis ꝛ oib⁹ cō munis.

Dr̄ aūt morbus peſtilētialis morb⁹ ſubi tus ad dr̄iam morbi ꝑdicti vocati endimialis: qꝛ ille pau latine euenit ex ipreſſione illa que conſiſtit in loco illo. Dr̄ eniȝ vno eodēqȝ tēpore cōis etiā ad dr̄iaȝ morbi ꝓprij q ex peccato cōtingit regiminis: qꝛ nō quilibet egrotat vno morbo nec eodem tempore: cuȝ vnus erret circa calida: alius circa frigida: alius circa ciboſ: alius circa potus ꝛc.

¶ Ex quo pȝ qd ſit peſtilentialis morbus: an aūt feb. pe ſtilentialis ſit feb. putrida vel alia appꝫbiꝝ infra illo cap°. Quia vō peſtilentioſarum ꝛc.

Digreſ ſio 18°.

Dicit autem Aui. ꝛ alij cū eo peſtilētiam ꝛ aeris putrefactionē ſm plurimū euenire in poſtremo eſtatis ꝛ in autumno: ꝛ tñ cōtrariū vr̄ appare re: qñ ver eſt calidū ꝛ bumidum: autūnus aūt frigidus ꝛ ſiccus: nūc aūt caliditas ꝛ bumiditas ſunt cā putredis. Fri giditas aūt ꝛ ſiccitas ſunt ꝓbibitiua illius. quare vr̄ peſti lentia plus in vere prouenire q̄ȝ in autumno.

Parte. 4. ꝺ febre pe ſtilentiali.

¶ Sed quare plus in autumno ꝓueniat eſt cā multiplex. ꝑmo ex ꝑte ipſius aeris: qñ in poſtremo eſtatis ꝛ in autū no aer eſt valde ſubtilis ꝓpter caliditateȝ eſtatis que pre ceſſit vnde reddiꝝ aptus oēm malaȝ ipreſſionē recipere.

Cā multi plex cur i autumno magis ꝓ ueniat pe ſtilentia.

¶ Silr̄ etiā caloꝛ q ꝑmo erat in eſtate q poterat putrefa ctioni reſiſtere tūc diminuiꝝ. Alia cā in boc eſt rōne ven toꝝ qui ſunt malos vapores deferentes: ꝛ boc eſt ex parte multoꝝ vapoꝝ inſurgentiū ex multiplicatione fructuum ꝛ alioꝝ exñtiū tūc tēporis: q ꝑꝑ debilitatē caloris tūc tꝑis nō reſoluunꝝ. Alia cā in boc eſt ex ꝑte corpoꝝ. nā tūc cor pora ſunt multum debilia: ꝛ ꝓſtrate vṫutis ex diſtractione caloris nūc ad intus nūc ad ex: ꝛ ex multa diuerſitate tūc in tempore exiſtēte. vnde tūc corpora nō poſſunt reſiſtere impreſſionibus factis ab aere.

¶ Aduerte ḡ ꝙ dato ꝙ ver tēpus ſit calm̄ ꝛ bumidū: cali ditas tñ ꝛ bumiditas illa nō eſt caliditas ꝛ bumiditas ex cellens ꝛ extrinſeca que poniꝝ eſſe cā putredinis: imo ver vr̄ calidū ꝛ bumidū: caliditate ꝛ bumiditate ꝓportionata corꝑi bumano: nā ver inter oīa tēpora poniꝝ tēperatū tꝑs.

Cur exiſte ver cal. ꝛ hu. minus q̄ȝ in au tumno in eo ꝯtingat peſtilētia.

¶ Et ideo lȝ autumnū dicamus frigidū ꝛ ſiccuȝ: qꝛ tñ eſt faciliter quaſlibet ipreſſiones recipiēs: ꝛ qꝛ corꝑa ſūt mul tū debilia ꝛc. accidit ꝙ in eo citius putrefactio ꝯtigit. Vñ multo plus be cāe potētes ſunt ad putredinē inducendaȝ q̄ȝ frigiditas ꝛ ſiccitas autūni poſſit illi reſiſtere. Dato igiꝝ ꝙ in autūno ſint bumiditates conſumpte ex calore eſtatis precedentis: nō tñ in tātū ſunt cōſumpte quin adbuc bene ſint ſufficientes ad peſtem in aere cauſandam.

¶ Nunc videndū eſt que ſint cāe peſtilētie an ſint alique alie que Galenus enumeret. Et attendēdū ꝙ cāe peſtilen tie in aere mālī. i. mā ex qua peſtilentia bȝ cauſari nō ſunt niſi mali vapores putridi cuȝ aere corrūpentes eum ꝯ ſua bona diſpoſitione: ꝛ ideo peſtilētia tanq̄ȝ ex materia ſem per eſt a rebus inferioꝛibus.

Cauſe pe ſtilentie.

¶ Cauſe aūt efficientes diuerſificanꝝ: q̄daȝ ſunt vl̄es ꝛ re mote magis q̄ȝ ꝑticulares ꝛ ꝓpīque. Cāe aūt vl̄es ꝛ remo te magis vt dicit Aui. ꝛ occulte ſunt diſpōnes pēdentes ex formis celi facientes eē nečiuȝ illud cui⁹ euētus ignoraꝝ. ꝛ boc. ſ. a medico inq̄ſitū eſt medicus: imo opȝ vt ſcias ꝙ cā ꝑma lōginqua ad illō ſunt figure celeſtes ꝛ ꝓpinqua figu re terreſtres: ꝛ qñ faciunt neceſſario virtutes agētes cele ſtes ꝛ vṫutes patientes terreſtres bumectationem vebe mentē aeris: ꝛ appellanꝝ vapores ꝛ fumi ad ipſuȝ ꝛ ſpargunꝝ

ſimilanti ſint extremitatis elemētoꝝ in menſura q̄litatū illud nō poſſet eſſe: ſi nō eſt poſſe inueniri corp⁹ cōſimiliū gtiū in quo mēſure elītoꝝ eſſent eq̄les penitus in quātitate. Negat igit̄ Auer. ibi oēꝫ eq̄litatē in fine ſimilāti in mēſura q̄litatū. Hoc ēt appꝫ in ſcdo ſuo motiuo: ꝙ oē miſtū eſt appropriatū dñationi ptis agētis calide ꝛ patiētis humide: qm̄ Ar. videt̄ voluiſſe in 4⁰ metheoroꝝ: ꝙ omne miſtū q̄ntūcūqꝫ frigidū ſaltim ꝑfectū hꝫ plus de calido q̄ꝫ de frigido: ꝛ plus de humido q̄ꝫ de ſicco in cōpōne ad eq̄le ad pondus. Si igit̄ daret̄ aliqđ corpus qđ plus hr̄et de calido solū q̄ꝫ de frido: ꝛ in ſicco ꝛ humido punctualr̄ eēt tēperatū: iō nō appropriaret̄ dñationi illoꝝ duoꝝ. Cū dicto tn̄ Ariſto. ſtat ꝙ ſit dare hoīem in quo abūdet caliditas ꝛ ſiccitas vt dicat̄ calidus ꝛ ſiccus: ꝛ h̄ ſm̄ illā opionē non in cōparatione ad eq̄le ad pondus: ſed in cōpōne ad hoīeꝫ tēperatū: qđ ꝛ Auer. voluit illō ꝛ aperuit in ſuo tertio motiuo: qđ eſt q̄ſi idē cū 2⁰. ¶ Alio mō dicebam⁹ poſſe itelligi eſſe dare corp⁹ ſanū diſtēperatū in vna ſimplici q̄litate vt in calido solū: ꝛ ſit tēperatū in humido ꝛ ſicco nō tēperamēto pūctuali quale eſt illud eq̄le ad pondus: ſꝫ tēperamēto ad iuſtitiā: ꝛ tale corpus ꝯcedim⁹ dari poſſe: ꝛ h̄ intelligit Galenus: ꝛ ſue rōnes hoc ꝓbāt. ¶ Iſtud aūt nō cōtradicit itentioni Auer. ꝓfate: dicit igit̄ Auer. illa: vt meli⁹ pateſieret Galeni dictū: ꝛ itellige ꝙ totūꝫ hoc qđ dī de diſtemperātia ſana ſimplici: etiā eſt verū de diſtemperātia ſimplici egra: ꝙ eā nō eſt dare cū tēperamento aliaꝝ taliū q̄le dictū eſt: ſed bn̄ cū tēperamēto qđ vocat̄ ſanitas.

Poterat aliter querere dubiū: vtrū poſſit dari mala cōplō ſimplex egritudinalis. Propter qđ aduerte ꝙ corp⁹ noſtrū eſt cōpoſitū ex calo nāli ꝛ humido radicali: que duo ſm̄ aliquos ſunt in quolꝫ miſto: ꝛ qōlꝫ illoꝝ eſt corpus cōpoſitū ex q̄tuor elītis: ꝛ vnū vt calidū ſtat alteri vt humido ſicut gubernator ꝛ forma: qbus ambobus attribuit̄ in viuentib⁹ aīa ꝛ opationes: ꝛ nō vnū ſine altero: ꝛ eſto ꝙ vnū vocet̄ calidūꝫ ꝛ aliud humidū: tn̄ qōlꝫ eſt cōplexionatū cōplexiōe miſti: ſicut qōlꝫ ex q̄tuor elemētis cōponi dꝫ: ponamus igit̄ grā exēpli ꝙ in corpore noſtro hec duo ſint ſpūs ꝛ ſubā mēbralis, ſpiritus ſic calidum naturale: ꝛ membrū humidum radicale.

¶ Et dico grā exemplā: ꝓt eſt dubiū de ſpiritu cōplantato intrinſeco ſube mēbri: ꝛ de ſpiritu influente: hoc habito in nobis ſtatim eſt ꝯſiderare duo tēperamēta: ꝛ duo intēperamēta illis oppoſita. Unū tēꝑamētū eſt in cōplōne miſti que eſt in illis duob⁹: ꝛ hoc ſm̄ ꝙ illa cōplexio reſultat ex q̄litatib⁹ talib⁹ vel in tali ꝛ tali gradu: vt cū ambo illa duo corꝑa hn̄t cōplexionē calidam in tali gradu ſit ſanitas ꝛc. Aliud tēperamentū eſt tēperamētū illoꝝ duoꝝ ꝑncipioꝝ cōſtituentiū corpus noſtrū. ſ. caloris nālis ꝛ humidi radicalis: ſm̄ ꝙ adinuicē cōparant̄ in cōpōne ad illud in quo ordinant̄: vt in cōpōne ad ꝓpriū opus miſti. vn̄ ꝯſiderando cōpoſitionē ꝑmā iſtoꝝ duoꝝ ꝑncipioꝝ dicimus ꝙ corpus eſt cōpoſitū ex q̄tuor elītis: ꝛ cōſiderādo cōpoſitum illoꝝ duoꝝ ꝑncipioꝝ: dicimus ꝙ corpus eſt cōpoſitūꝫ ex calido nāli ꝛ humido radicali. ¶ Modo ſi cōſideret̄ ꝑ^m tēperamentū, dico vt bn̄ deducit̄ ꝑ rōnes Gal. ꝙ eſt dare morbū cōplexionalē ſimplicē. vbi grā: qꝛ cōplexio miſti pōt in ſolo calido diſtemperari. ¶ Sed ſi ꝯſiderem⁹ 2^m tēperamentū, dico ꝙ īpoſſe eſt ꝙ fiat diſtēperamentūꝫ in vno illoꝝ cōſtituentiū illud tēperamētū: gn̄ fiat in alio. Et ſic in tēperamēto illo nō erit dare diſtēperātiā ſimplicēꝫ. nā nō pōt fieri diſtēperamētū in calido nāli gn̄ fiat diſtēperamētū ſilr̄ in humido radicali: ꝛ ecōuerſo: cū habeant ſe ſicut ꝯſeruās ꝛ ꝯſeruatū: ſicut mā ꝛ forma: cū eis ambobus opatio miſti attribuat̄. Et iō cū calꝰ nāle dicat̄ in nobis ꝑ^m ꝑn^m actiuū: ꝛ humidū radicale ꝑncipiū paſſiuū: dico ꝙ nō pōt fieri diſtēperamētū in ꝑncipio noſtro actiuō gn̄ fiat diſtēperātia in ꝑncipio nr̄o paſſiuo ꝛ econuerſo. ꝛ iſto mō eſt verū: ꝙ ſi in nobis eſt diſtēperantia in actiuis qualitatibus: ꝙ eſt in paſſiuis ꝛ econuerſo.

¶ Et iō aduerte ꝙ illa ſtant optime ſilr̄: ꝙ in nobis pōt dari diſtēperātia ſimplex tā calida q̄ꝫ frigida ꝛc. Unde tam calidū vt vbi grā ꝑ exēplo ſupra poſito ſpūs tā ēt mēbruꝫ poterūt pati ſolā diſtēperātiā ꝛ morbū calidū: ꝛ tn̄ cū hoc ſtat ꝙ qn̄ diſtēperabit̄ ſpūs illa diſtēperātia ſimplici: ꝙ ēt mēbrū illa diſtēperātia diſtēperabit̄. Eſto igitur ꝙ ibi ſit mala complexio ſimplex: tn̄ ꝯſiderata cōpōne corpoꝝ ex actiuo ꝑn⁰ ꝛ paſſiuo, nō pōt eē diſtēꝑantia in actiuo gn̄ ſit in paſſiuo ꝛ ecōtra. Et hāc cōpōnē ēt ꝛ tēꝑamētū ex calo ꝛ humido nāli cōſiderauit Auer. cū dicit ꝙ nō pōt eē diſtēperātia ſimplex vt in actiuis gn̄ ſit ꝛ in paſſiuis ꝛ econtra: qđ apparet cū dicit ꝙ miſtū eſt appropriatū dñationi ptis agētis calide ꝛ patiētis humide ꝙ mēſure duaꝝ qualitatū actiuaꝝ ſequunt̄ a mēſuris duaꝝ qualitatū paſſiuarū ꝛ ecōuerſo. Gal. aūt cūꝫ dicit: ꝙ in nobis pōt dari mala cōplō ſimplex, dixit illud loquēdo de cōplōne totꝰ miſti, cōſiderādo tēperamētū qđ eſt in ipſa qđ reſultat ex cōpoſitione eius ex q̄litatibus in tali vel tali gradu. Et illud nō diſcordat dicto Auerrois: niſi qđ dictū medicoꝝ eſt notiꝰ: ꝛ iō Auerro. dicit ꝙ nō refert multū: ſiue dicam⁹ vt ipſe: ſiue vt medici. Et qꝛ dictū medicoꝝ eſt notius: ꝛ iō Auer. dicit ꝙ ſi exiret a multitudine medicoꝝ, eſſet difficile illō intelligere. Unde ſubdit ꝙ iō vult loqui ſicut ꝛ medici loquunt̄. Et intellige ꝙ totū hoc qđ dictū eſt de diſtemperātia egra ſimplici ēt eſt verū de diſtēperātia ſimplici ſana: qđ cōſiderato vno de illis duob⁹ tēperamētis eſt dare ſimplicē diſtēperantiā ſanā: ꝛ hoc voluit Galenus: ſꝫ cōſiderato alio tēperamēto qđ ſit ex illis duob⁹ ꝑncipijs, nūq̄ꝫ vnū illoꝝ ꝑncipioꝝ hꝫ diſtēperātiā ſimplicē ſanā: gn̄ etiā aliud ſilr̄ ſibi habeat, ꝑꝑ illud qđ dictū fuit ibi que fuit intētio Auer. Diſtinxi aūt ſupra de ſimplici diſtēꝑantia duplici ꝛ ſana ꝛ egra: eſto ꝙ idē dictū ſit vt ꝑticularius clareſieret dictū. Unde dupliciter eſt ſaluata diſcordia inter Auer. ꝛ Galenum. 2ª autē cōcordia mihi plus placet. D. cū. d.

¶ Preueniunt nōnulle cauſe oīb⁹ manifeſte: de quib⁹ pauloante docuimus: quibus empericus medicus ex obſeruatione ad curationē remedijs abūdat. Rōnalis v̄o ad ipſaꝫ rei nām, accedēs demōſtratiue ab illa in futuroꝝ preſenſionē atqꝫ inuētione curatiōis iuuatur: vtens oīb⁹ q̄dē experientia ipſa inuētis: adijciens aūt multa ex docendi via rōnali. Que ergo ſunt per vtrāqꝫ ꝑtem inuenta: experimentum intelligo ac rationem alio loco docuimus. La uré.

¶ Precipere aūt i oium febriū ꝯſtitutiōe cāꝫ q̄ ab oibus manifeſte noſcunt̄ q̄s ēt antea cōmemorauimus in q̄b⁹ medici q̄ ſe ab experiētia empericos vocant ex obſeruatiōe ad curationē aliq̄d ꝓficiūt. Rōnales aūt ad ipſius rei nām venientes cū indicationib⁹ vtant̄ ad prenoſcēdi futura atqꝫ ad curatiōis iuuant̄ inuētionē: neqꝫ carū vſum pretermittūt que ex experiētia fuerint inuēta: ſed multa ex rationali doctrina illis adiungūt. Que nam v̄o ſint que vtraqꝫ inueniantur via experiētia ſcilꝫ ac ratione alibi eſt a nobis demonſtratū. Leonic.

¶ Anticip͞āt aūt cōſiſtētiā vniuerſaꝫ febriū cāe euidētes oīb⁹ cognite q̄s parū ante diximꝰ: i q̄bus emperic⁹ q̄dē medic⁹ ab obſeruatiōe q̄dē: ꝛ ad curā lucrat̄. Logicus v̄o ad nāꝫ ipſam rei Antiq.

perueniens

pueniēs bene fatiue ab illa: ꝛ i futuroꝝ pſciaꝫ: ꝛ i cure iuētionē adiuuaꝛ vtēs qdē vniuerſis: ꝛ his q̄ p exꝑimētū inueniunꝛ adijciēs ꝟo ex his logica diſciplia mlta: igiꝛ qdē q̄ ſ3 alterutrā ꝑtē exꝑimētū dico ꝛ rōnē inueniūꝛ alibi oñdimꝰ.

℄ Uult exeq ꝛ oſtēdere ſm quē modū a cauſis ꝑdictis fit feb. ꝛ que diſpō ab eis in corꝑe fit. vñ feb. cauſaꝛ qd dixerat: ꝛ oſtēdit ꝑmo que eſt vtilitas cognitionis haꝝ cauſaꝝ apud empericos ꝛ logicos ideſt apud artē ſumptā ex experimēto ꝛ vtītate eius. Et dicit ꝙ ꝯſiſtentiā ꝑdictarū ſe. anticipant cāe euidētes oībꝰ dicte ꝛ cognite: ꝛ inſpectione ipſaꝝ eſt emperitus medicus lucraꝛ ad memoriā ꝛ ad curā: logicus ꝟo ꝛ rōnalis perueniens ad nāᷓm rei demōſtratiue adiuuabiꝛ ab illa. ſ. cā antecedēti: ꝛ in preſcientiaꝫ futuroꝝ ꝛ in inuentionē cure. Et tunc oſtēdit q̄lis d3 eſſe his vniuerſis rōnalis medicꝰ: qm̄ d3 eſſe vtens his vniuerſis que experimēto inueniunꝛ. Et his d3 addere multa ex logica diſciplina. i. ex ꝑte vlī ſciētie. Et in h̄ oſtēdit medicū vtraſq3 ꝑtes habere debere: attribuit aūt vtilitatē memorie exꝑimētatori: qm̄ exꝑimētatores nō multū ex paucitate ſciētie preuiſores ſunt: rōnalis aūt medicꝰ ſic. Deinde remittit nos ad aliū locū dicens. ꝙ illa que inueniunꝛ ſm rōnē ꝛ exꝑimētū alibi oſtēdeꝛ. ꝛ hoc erit in li. de ſectis. Et intellige ꝙ ꝑ cās dictas euidentes in ꝑnᵒ huiꝰ. cap. Galenꝰ. nō itelligit cās ꝑmitiuas ſolū: ſed illas cās de q̄bus nō eſt occultum ꝙ ad eas conſequatur feb. inter quas ſupra numerauit eas coꝑoreas vt plectoriam.

Laurē. ℄ Que ꝟo diſpoſitio ab vnaquaq3 cā ꝑmitiua in corpore ꝯſiſtat accendēs febrē hac ꝑte docere iſtituimꝰ.

Leonić. ℄ At q̄3 ſingule ꝑncipiētes cauſe in corpore faciāt diſpoſitionē que febrē accēdant nūc oſtēdere intēdimꝰ.

Antiq̄. ℄ Que ꝟo a procatharctica cauſaru3 diſpoſitio in corpore febriū cōſiſtit nunc prelacet dicere.

Cō.8ᵐ. ℄ Exequiꝛ nūc Galenus oſtēdēdo modū ſ3 quē a ꝑdictis cauſis feb. efficiaꝛ. ꝑmo ꝑmittēs qd intēdit: ꝛ ꝑ ꝑcathartícas cās itelligit apud aliquos oēs cās ꝑncipiantes ad q̄s cōſeq̄ꝛ feb. ſiue ſint cāe ꝑmitiue ſiue corꝑee: ꝛ forte ꝙ intelligit vt ſonat vocabulum: ꝛ hoc q̄ntum ad magnam partem ſui immediati ſermonis. D. cū. d.

Laurē. ℄ Cum ergo videamꝰ nō vnū modū neq3 gn̄ationis: neq3 auctionis caliditatis: qm̄ nec ipſius quide3 ignis modus vnus eſt: ſed gigniꝛ: aut ꝑpter motum.

Leonić. ℄ Qm̄ nō vnū videmꝰ modū gn̄onis aut augmētationis calitatis ſiq̄dē neq3 ignis ipſiꝰ: ſ3 vel ꝑꝑ motū.

Antiq̄. ℄ Quia igiꝛ videmus nō vnū modum neq3 generationis neq3 augmētatiōis caloris: quoniaꝫ neq3 ipſius ignis: ſed aut propter motum.

℄ Oſtendit ſ3 quot modos pōt calitas in nobis augeri ſ3 quos op3 cās feb. q̄ eſt mala cōplo calā illā cāre: ꝛ dicit ꝙ ſicut ipſius ignis nō eſt vnus modus gn̄ōnis ꝛ augmentationis: ita ꝛ caloris in nobis nō eſt vnus modus gn̄ōnis ꝛ augmētatiōis. Et tūc dedit hos modos diuerſos. Naꝫ aut augeꝛ calor ꝑꝑ motū: ꝛ ꝑ quē modū motus cauſet in rebꝰ vł augmētet calitatē nō eſt parue eiꝰ vtilitatis ſcire: ꝛ hoc dico de motu locali ſicut hic itelligiꝛ. Nā motus localis ſi eſt alia res ſucceſſiua a ꝑmanētibꝰ diſtincta, nihil aliud vī eē niſi vel forma fluēs: vel fluxus forme. fluxus forme in motu eſt de gn̄e paſſiōis: ꝛ ex hoc calitatis nō vī factiuus foꝛa fluēs q̄ ibi eſt: eſt qdē reſpectꝰ: eſto ꝙ nō ſit de gn̄e relationis: reſpectꝰ aūt calitatis nō eſt cauſa tiuus. ꝛ h̄ ſemꝑ dico ſi motꝰ eſt res a ꝑmanētibꝰ diſticta. Et hec ꝟba exhibētur ab Auer. 3ᵒ phy. cō. 4ᵒ. Adhuc agēs nō vī agere vltra ſuaꝫ ſpēm. ℄ Et dicamꝰ viā ꝑ quā motꝰ iducit in iſtis inferioribꝰ calorē: hoc aūt eſt. nā ex fricatione facta in motu corporea rareſiunt: ex rarefactione ibi generatur calor cū rarefactio ſit diſpoſitio ad calorem.

Et ſi queraꝛ q̄uo rarefactū cū nō ſit calidū generat calorem: certe in h̄ op3 ſci ſtare. Ordo. n. in formis nālibus talis eſt: vt cū eſt aliqua mā̄ diſpō vltia ad aliquā formā, illa forma exhibiꝛ de potētia illiꝰ mā̄e: nūc aūt corpꝰ exñs rarū ꝑ motū eſt ſūme diſpoſitū ad calorē talē vel tale3. ℄ Et ſi vlteriꝰ queres: q̄re raritas in corꝑe eſt diſpoſitio ad calorē: in h̄ nō ē rñſio: niſi q2 calor ē talis forꝰ nālis: ſicut ſi quereretꝛ q̄re calitas in ſūmo eſt diſpō ad forma3 ſubalē ignis plus q̄3 ad formā ſubalē aque: non eſt ibi alia rñſio: niſi q2 illa ſunt talia entia. ℄ Et eſt in h̄ alia cā verior: nā q̄ol3 miſtū h3 actualr multā diffor mitate3 in ſuis ꝑtibꝰ ſ3 aereū ꝛ igneū terreū ꝛ aqueū: ꝛ dato ꝙ hec difformitas ſenſui manifeſta nō ſit: qd p3 in eius cōbuſtione: ab igne reſoluūꝛ ꝑtes ſubtiles aeree ꝛ ignee: ꝛ aquee in fumū ꝛ vaporē a ꝑtibus groſſis terreſtribꝰ remanentibꝰ: que tñ reſolō nō eſt ad elīta ſ3 ad miſtu3: vt ſupra dictū eſt. Hēt igiꝛ miſtū ꝑtes igneas aereas ſubtiles ꝛ calidas: ꝛ h3 frigidas terreſtres ꝛ aqueas adinuicē vehemēter miſtas ipm cōſtituētes: q̄ ꝑtes nō ſunt elīta ſimplicia: nec ſunt miſta ꝑfecta vt in ipſis repiaꝛ hec manifeſta difformitas ꝑuiu3 ꝛ ſeꝑabilis q̄ repiꝛ in miſto cuꝰ ſunt ꝑtes. Ex cōfricatiōe igiꝛ corpoꝝ adinuicē ꝛ rarefactione que ex h̄ cauſaꝛ, cum in rarefactione ſit motus de centro ad circūferentiā, exhibētur ꝑtes ignee ꝛ aeree de centro ꝛ ꝑfundo corꝑis verſus extrinſecā ſuꝑficiē: ꝛ ſeꝑanꝛ a ꝑtibꝰ terreſtribꝰ frigis cum q̄bus vehemēter erāt ꝯmiſte: q̄ ꝑtes ignee ꝛ aeree ꝑueniētes ad exteriora: ꝛ in ꝑtibus illis multiplicate, ꝑdicta loca reddunt calida in extrinſecis: ꝛ hoc vſq3 ad illud ad qd ꝑtingit ipſaꝝ calefactio: ſunt enim tales calide actualr aut ꝟtualr vt ab ipſis ꝑtibꝰ terreſtribꝰ ſeꝑatis. Et inſimul verſus exteriora multiplicata gn̄ant actualē calitatē in ꝑdictis corꝑibus: ꝛ gn̄aꝛ talis actualis calitas ex motu in illiſmet ꝑtibꝰ ſi ſolū erant calide ꝟtualr ꝛ nō actualr: nā idem exñs calidū tale virtualr pōt ſe facere actuale ſine aliquo adueniente: ſicut aq̄ calefacta pōt ad frigiditatē redire. ꝛ gn̄aꝛ talis calor in alijs ꝑtibꝰ cū ſint iſtis ꝑpinque ꝛ iuxta ſtantes: ꝛ in gn̄ātione talis caloris ſm plus ꝛ minus accidit diuerſitas multa, ex multo vel ꝑuo motu: vel ex diuerſitate corpoꝝ q̄ cōfricanꝛ: vt aliq̄ñ ex multa cōfricatione in corꝑibꝰ hn̄tibꝰ ꝑdictas ꝑtes aptas iflāmari accidat ex cōfricatione ꝛ motu gn̄āri ignē. ℄ Et ex ꝑdicta cā appet ꝙ corꝑa ex cōfricatione in ꝑuo tꝑe conſumunꝛ: l3 ſenſibiliter non diſpartiantur ab eis fruſtra.

℄ Sed nō valet inſtantia rudis que in hoc poſſet fieri: cu3 dī ꝙ corꝑa nō apparētia calida ex cōfricatione calefiunt extractione ꝑtiū calaꝝ ad ſuꝑficiē q̄ in ꝑfundo ſtabant. Nā poſſet q̄s dicere ꝙ ꝑ diuiſionē corꝑis in fruſta illa caliditas appere deberet. ℄ Et certe ille ꝑtes calide ꝑ diuiſionē ad ſuꝑficiē nō extrahunꝛ: nec in diuiſiōe ꝑ actuale3 ſeꝑationē ab alijs actuanꝛ actualr: ſicut fit hoc in rarefactione ꝛ cōfricatione. ꝛ hoc bono itellectu ſatis eſt claru3. ℄ Motꝰ aūt corpoꝝ nr̄oꝝ de quo ꝑticulr eſt hic ſermo Gal. nos calefacit: q2 cū mouemur vī moueri in nobis ſanguis ꝛ ſpūs que ſunt corꝑa calida. vñ cōmota diſpergunꝛ ad mēbra ad que ꝑmo nō diſpergabanꝛ, ad que veniētia illa calefiunt ꝛ ebulliūt. ℄ Obiecta aūt ꝑ facta per ſe patent: qm̄ ſi motus eſt aliqua res diſtincta a permanētibus nō poniꝛ ꝙ illa res ſit illa que calefaciat: ſed eſt calor ibi cauſatus mō dicto. nā ſi motus ponaꝛ eē talis res nō erit niſi quedā res ꝯñs cōfricationē ꝛ ꝯtactū fieri nō ſimultaneū ꝑtiū vel corpoꝝ. ℄ Scdm qd adduciꝛ nō valet: qm̄ illud dictū nō eſt vlr veru3. vñ Auerrois 2ᵒ celi ꝛ mundi

Right margin notes: Digreſſio 9°. — Inſtātia — Solō. — Cō. 42.

dicit ꝙ calor nõ generat a motu niſi accñtalr. ¶ Et ad dictū dicim⁹ ꝙ oē qđ fit/fit a ſiſi in ſpe aut gñe nõ eſt verū vlr in accidētib⁹:q2 nõ ſequit vt oē accñs fiat a ſiſi in ſpe vel gñe. vñ nigredo aliqñ a calore aliqñ a frigore gñat ⁊c.
7. met. 28 vñ Auer. 12. meta. cõ. 24. dicit ꝙ illa ppō dicens ꝙ ꝯueniēs fit ex ꝯueniēti verificat trib⁹ cõditionibus. ſ. vt ſint in agēte non in inſtrumento: ⁊ in ppinquo non remoto: ⁊ in agente eſſentialiter non accidentaliter. D. cū. d.

Laurē. ¶ Aut ppter putrefactionē: aut pp ꝯuerſationē alterius calitatis: aut pp ſuppreſſionē cali effluxi: aut pp ꝑmiſtionē cal'e ſubſtātie tanꝗ de fonte quodā ebullientis aut genite. ſ. ad nr̃m ſenſū aut augētis cal'itatē: neceſſe eſt oēs febriū cās in predictos modos reuocari.

Leonic. ¶ Vel ppter putrefactionē: vel ppter adheſum alterius caloris: aut ppter detentū calidi effluxus: aut ꝑpter miſtionē calide ſubſtātie quoddā veluti ex fonte efferueſcentis: q̄ quo ad nr̃m ſenſum vel generet: vel augeat caliditatē neceſſe oīno ⁊ febriū cauſas reduci ad eos quos proxime diximus modos.

Antiq. ¶ Aut ppter putrefactionē aut propter copulationē alterius caloris: aut ppter retētionē effluxionis calide: aut ppter immiſſionē ſubſtantie calide velut ex fonte quodā feruētis vel generantis vt ad noſtrū ſenſū vel augētis calorē: neceſſe ⁊ febriū cauſas ad p̄dictos reduci modos.

¶ Et oſtēdit alios modos ſm quos calor in nobis auget: ⁊
Lib⁹. 4. mabaut. ex. cõ. 6. vnus eſt ex putrefactione: ⁊ h̄ pꝫ cū putrefactio ſit extneatio ppꝛij calidi a calore extriſeco. Et ali⁹ modus eſt cū res cal'a p ꝯtactū copulat ab ex̄. Et ali⁹ modus eſt cū retinet ſupfluitas cal'a q̄ a nobis ꝯtinue dꝫ effluē. ⁊ alter modus eſt cū in nobis itra corp⁹ imittit ſuba cal'a. Et itellige que vel ſit cal'a actualr vel ſit apta ex leui cā iflāmari: ex qua re calida fluit calor ad cor ⁊ per corp⁹ tanꝗ veniret a quodam fonte. vñ dicit. Aut ſupple gñat in nobis. ⁊ augmentat calor pp imiſſionē ſubſtātie cale fluētis mittentis vel gnātis vel agētis vt ad nr̃ꝫ ſenſuꝫ. i. qñcūqꝫ nobis placet dicere: dico fluentis caloreꝫ velut ex quodā fonte. Et ſubdit. Si igit his modis calor in corpe nr̃o augmentat: tunc neceſſe eſt cauſas feb. ad hos reduci modos. D. cū. d.

Laurē. ¶ Queadmodū eſtus eſt: ſiue ex ipſo ſole atro talem habeat appellationē ſiue affectio q̄ in corpe afficit: ſiue ea q̄ iā eſt affecta. nā ⁊ id cal'itas ē p̄ter nām: nõdū tñ feb. niſi cor ipm ꝯcalefecerit. Et eni totū h̄ gen⁹ cāe ex ꝯuerſatiõe efficit rei calefaciēt.: ſiue ſol: ſiue ignis: ſiue medicamētū fuerit id qđ calefacit extriſecus oēs aut appropiquās: aut quis alio mõ libeat appellare.

Leonic. ¶ Veluti ſtatiꝫ exuſtio ſiue ipa ſolis opatio talē ſortiatur appellationē: aut q ab eodē fit in corpore affect⁹: ſiue ille q iā effect⁹ eſt: nā igit ⁊ hoc ipſum calor p̄ter naturā: nõdū tñ febris exiſtit niſi cor vna calefiat. Oē quidē huiuſcemodi cauſe genus fieri cõſtat ex rei calide adheſu: ſiue ſol: ſiue ignis: ſiue medicamē calidum cõtingat extrinſecus: aut proximū fiat: aut adhereat: ſiue quo vis aliquo vocabulo quiſpiā vti voluerit.

Antiq. ¶ Puta eſtus ſiue ea q̄ a ſole eſt opatio hāc hēt nūcupationē/ſiue q̄ fit in corpe paſſio/ſiue q̄ iā facta eſt: eqdē vtiqꝫ ⁊ hic ipm p̄ter nām calor/nõdū tñ iam eſt febris/niſi cū caluerit cor: vniuerſuꝫ nimirū hoc gen⁹ cauſe ex copulatiõe fit calefaciētis ſiue ſol ſiue ignis ſiue pharmacuꝫ fuerit ꝙ calefacit extra tāgēs vl' appropriās vel copulās vel qualitercūqꝫ qs noiare voluerit.

¶ Exequit pticulr declarādo hos modos augmēti caloris. Et p̄mo d̄clarat modū augmēti caloris q̄ fit ex re q̄ nobis extrinſec⁹ copulat: ⁊ dedit p hūc modū itelligere moduꝫ augmēti caloris i nobis q fit ex imiſſiõe ſube cal'e i corp⁹ nr̃m: qm ſil'es ſunt: ⁊ qđ dicit ex ſe pꝫ. Et cū dicit nõdū tñ iam eſt feb. niſi cuꝫ caluerit cor/denotauit ꝙ feb. attribuitur cordi vt ſua paſſio. D. cum. d.

¶ At vo iracūdia qſi ebullitio qdā ac mot⁹ vehemēs ē iraſcētis facultatis i ipſo corpe cordis reſidētis. ꝯcaleſcit āt iterdū cū ea ſpūs: atqꝫ iterduꝫ ſanguis: ⁊ ſi ꝓmpta ſe habeāt ſuſcipiētia corpa ad ꝯtinēdū diuti⁹ calitatē: ⁊ ꝗuis ipſi⁹ cordis mot⁹ deſtiterit hec ꝑmaneat calida p̄ter nām: tūc febricitare hoiem neceſſe eſt. Laurē.

¶ Ira aūt eſt veluti qdē feruor qdā ac vehemēs motus potētie iraſcibilis in ipſo cordis corpore ſita: ſimul aūt cū hoc feruore caleſit ſpūs aliqñ: aliqñ ſanguinis ſubſtantia. Or ſi ita contigerit vt ea corpora q̄ in ſe caliditatē admiſerūt lõgo eā tpe retinere nā apta ſint: lꝫ motus cordis ſedetur: in hiſce tñ remanet calor p̄ter naturā: atqꝫ inde hominē febricitare eſt neceſſariū. Leonic.

¶ Ira vo eſt velut ebullitio quedā ⁊ motus vehemēs iraſcibilis v̓tutis q̄ in ipſo corpe cordis inſidet: cõcaleſit aūt ipſi qñqꝫ qdē ſubſtātia ſpirit⁹/qñqꝫ vo ſanguis ſubſtātia: ⁊ ſi forte apta fuerint cū ſuſceperit ꝗmultū detinere calorē: ⁊ ſi motus cordis ſteterit remanent hec preter naturā calida: ⁊ tūc febrire neceſſe eſt hoiem. Antiq.

¶ Declarat modū augmētationis caloris q fit in nobis pp motū. ⁊ p̄mo pp motū aialē q fit in accñtib⁹ aie. vñ p̄ dixit de ira. ⁊ tetigit p̄mo Galen⁹ cui attributum accñtia aie que ſūt ira triſticia timor ⁊c. cū dicit. Iraſcibilis v̓tutis q̄ i corpore cordis inſidet. ¶ Et itellige ꝙ in gaudio ⁊ triſtitia ⁊ ſilib⁹ accñtib⁹ aie ſunt duo. nā ibi eſt apphēſio rei gaudioſe vel ꝯtriſtātis inꝗtū res apphēdit ſub rõne ꝓſeqbilis: vel fugibilis: ⁊ ꝗtū ad hāc apprehenſionē iſta accñtia aie ſaltim ſm medicos attribuunt cerebro: aliud qđ eſt in accidētib⁹ iſtis eſt alteratio ſpūs ⁊ mot⁹ ei⁹ localis de ex̄ ad intus vel ecõuerſo: mediāte quo motu ſpūs v̓t⁹ vult aſſeq letabile: vel fugere ꝯtriſtabile: tñ cū hoc nõ faciet niſi cuꝫ organo ſuo qđ eſt ſpūs: ⁊ q2 hic ſpūs in quo accidit hic motus maxie eſt ſpūs cordis: ⁊ q2 illud qđ apparēti⁹ eſt in corpore in his accñtib⁹ aie eſt mot⁹ ſpūs hꝫ: iõ hec accñā aie abſolute cordis ponunt. ¶ Declarauit vlteri⁹ Galen⁹ qñ calor q fit ex motu ire ſit fe. cū dicit: ꝙ ſi ſanguis ⁊ ſpūs fuerunt apta retinere calorē queꝫ ſuſcipiūt ex motu ire. ⁊ hoc erit cū motus ille ire ſteterit: ⁊ pſeuerauerit: tūc neceſſe eſt febrire hoiem. vñ intulit correlariū manifeſtū cū dicit.

¶ Hec ergo feb. principium habet motuꝫ atqꝫ ebullitionem natiue caliditatis. Laurē.

¶ Huiuſcemodi autem febris habet originem a motu atqꝫ feruore natiue caliditatis. Leonic.

¶ Igitur talis quidem febris principiuꝫ habet: ⁊ motum ⁊ ebullitionem innati caloris. Antiq.

¶ Et denotauit Galen⁹ ꝙ ꝗtūcūqꝫ calor gnātus ex ira eēt magnus: ⁊ ledēs oēs opões tot⁹/dummõ nõ eſſet ſic ꝙ amplius depēderet ex ira/ꝙ nõ eēt fe. imo nõ eēt morb⁹.

Digreſſio 10ª

Et ex hinc ſtatim heſitatio inſurgit. Utrum caliditas ire poſſit eſſe feb. vel morbus: dato ꝙ cõtinue ab ira depẽdeat. 2ª eſt heſitatio de calitate ſolis: ⁊ de multis aliis ſilib⁹ illis ex ꝗb⁹ patefiet ꝗd eſt reqſitũ ad hoc vt aliqua res ſit morb⁹. Et appet ꝙ calitas ire ꝯtinue ab ira depẽdẽs poſſit eſſe feb. ⁊ morb⁹. Nam vt pꝫ p̃mo de accidenti. ⁊ p̃mo de regimine ſanitatis. morb⁹ nihil aliud eſt niſi diſpoſitio p̃ter nãm nociua actioni. ⁊ hoc itellige ſenſibilr: ⁊ manifeſte. Cũ igiṫ hõ hñs irã aliqñ habeat opõnes multas ſenſibilius leſas q̃ꝫ aliqs habẽs feb. effimerã. ⁊ hoc dico de aliquo hoĩe iroſo in quo cõtinue caliditas ab ira dependet: ⁊ aliqs ſtãs ad ſolẽ aliqñ ex calitate cõtinue depẽdente a ſole habebit opõnes ſenſibili⁹ pmutatas vt opationẽ ambulationis: ⁊ opõnẽ anhelit⁹: ⁊ opõnẽ pulſus. Et valde maiorẽ calitatẽ ad tactũ q̃ꝫ aliqs hñs effimerã. Si igitur ille calor in effimeroſo eſt morbus ⁊ feb. ẽt iſte morbus ⁊ feb. debet eſſe.

Cap. 2ª.

¶ Et ſilr tenem⁹ ꝙ diſpõnes ledentes opõnes noſtri corpis ſenſibilr: q̃tũcũqꝫ multũ ſenſibiliter lederent: q̃ cõtinue ſunt depẽdẽtes in ꝯſeruari a cãis extrinſecis vel a cãis p̃mitiuis. Et ſpãlr a cauſis ad libitũ cuiuſcũqꝫ remouibilib⁹ a corpe nõ ſunt diſpõnes morboſe: qd̕ declaraṫ p̃mo per Galenũ cũ dicit hic/ꝙ neceſſe eſt febrire hoiẽꝫ cũ ſanguis ⁊ ſpũs q̃ ſuſcipiunt calorẽ ab ira/ fuerint apta detinere calorẽ illum ⁊ nõ aliter. ¶ Et cõfirmaṫ. nã Galenus ſupra cũ diſtinxit genera febriũ penes diuerſitatẽ mãeꝝ dicit ꝙ neceſſariũ erat ad h̕ vt cõſtituereṫ aliqd̕ gen⁹ febriũ aliquã p̃dictarũ mãeꝝ habere caliditatẽ in facto eſſe: que eſt cã nõ dependens. igiṫ nulla caliditas in corpe q̃tũcũqꝫ ſenſibilr lederet opõnes oẽs corporis ſicut facit feb. nec diceret febris nec morb⁹: ſi ab aliqua cauſaꝝ p̃mitiuaꝝ: ⁊ ſpãlr ad placitũ remouibiliũ dependeret in ꝯſeruari.

Fen pª

¶ Et cõfirmaṫ. Nã Aui. 4. canõ. diffiniẽs feb. hoc reſpiciẽs notauit cũ dicit. Feb. eſt calor extraneus ⁊c̃. Et ſubdit nõ ſicut caliditas ire ⁊ caloris: cum non vltimaṫ ⁊ ipedit opõnẽ ita vt retineaṫ. Eſto ꝙ ẽt aliis modis a nobis maſticeṫ paſſus ille. ¶ Et cõfirmaṫ: qꝛ ſi morbus ad ſui ꝯſtitutionẽ nõ regreret illud qd̕ di/ſtatim ſeqṫ ꝙ hõ q̃ hꝫ manus ligatas eſſet infirm⁹. Et pbaṫ ſtatiꝫ hec ꝯñtia: qꝛ corp⁹ hñs opõnes alicuius mẽbri ſenſibilr leſas eſt egrũ ſm illud mẽbrũ. Sꝫ hñs manus ligatas hꝫ ſenſibilr ipeditas opõnes organicas manus. igiṫ eſt egruꝫ ſm manus. Cũ igiṫ hoc ꝯñs ſimplr ſit abſurdũ/ſeqṫ ꝙ aliud regrereṫ ad morbũ q̃ꝫ ꝙ ſit diſpõ ſenſibilr ledẽs vel nocens opõnib⁹. Et hoc vt ſit cũ toto hoc nõ dependẽs a cã p̃mitiua: eſto ꝙ a ꝗbuſdã quoꝝ nomẽ deus a doctoꝝ collegio totalr extirpet iam mihi cõceſſuꝫ fuit. ⁊ ex ruditate coꝝ ⁊ vi argumẽti p̃dicti/ꝙ hõ q̃ hꝫ man⁹ ligatas eſt eger ſm man⁹ ſiue in manib⁹: ⁊ hoc egritudine in poſitione vel cõpoſitione: ſit igiṫ a nr̃is aurib⁹ remotũ.

Nõ differẽtiaꝫ iter morbũ ⁊ paſſionem.

¶ Intellige igiṫ ad declarationẽ dictoꝝ ꝙ ſicut pꝫ per Galenũ 3ª de accidenti ⁊ morbo circa p̃n⁰/dr̃ia eſt inter morbũ ⁊ paſſionẽ: paſſio eſt diſpõ exñs in fieri: ⁊ in dependere cõtinue a cã. Cũ aũt hec diſpõ permanet in corpe: ⁊ a cã ampli⁹ nõ dependet: tũc illa diſpõ eſt morb⁹: ⁊ nõ ampli⁹ paſſio. ¶ Et opꝫ irrefragibilr ꝙ Galen⁹ hic itelligat de cã p̃mitiua: qd̕ pbaṫ: qꝛ ſi non ſic eſſet/ſtatim ſeqṫ ꝙ q̃litas in mẽbro q̃ eſt feb. putrida nõ eſſet morb⁹. pbaṫ: qꝛ febris putrida in mẽbris eſt q̃litas ꝯtinue in fieri dependẽs ab humore. Cũ igiṫ hec ſit diſpõ in mẽbro fiens ⁊ nõ facta: ⁊ paſſio ⁊ non morb⁹. Et hoc dico poſito ꝙ morb⁹ ⁊ paſſio nõ coincidãt in idẽ. igiṫ nec̃io hoc p̃ſuppoſito: cũ dicit Galen⁹ ꝙ paſſio eſt diſpõ exiſtens in fieri ⁊ in dependere cõtinue a cã/intelligit de cã p̃mitiua. Qualitas igiṫ cõtinue a p̃mitiua cã dependẽs: ⁊ nõ intra corp⁹ q̃tũcũqꝫ ledat opõnes ſenſibiliter eſt paſſio ⁊ nõ eſt morb⁹: qd̕ a p̃n⁰ eſt itẽtũ hic declarari.

Digreſſio 11ª.

Et non apparet adhuc declaũi ex p̃dicta declaratione. An oporteat ſemp morbũ eẽ diſpoſitionẽ aliquã mẽbri ſubiectiue exiſtẽtẽ in ipſo: qm̃ vĩ ꝙ ſic. Naꝫ vbicũqꝫ notificaṫ morbus a Galeno/dicit ꝙ eſt diſpõ vel q̃litas ledẽs opõnẽ mẽbri. Sed queliꝫ qualitas ledẽs opationẽ mẽbri: vĩ eſſe ſubiectiue in eo qd̕ denoiat ⁊ cui⁹ opationes ledit. ¶ Et cõfirmaṫ: qm̃ ſi egritudo poſſet ſubiectiue eſſe alibi q̃ꝫ in mẽbro: ſeqṫ ꝙ egritudo poſſet eſſe in corpe: ⁊ in re nõ viuente: ⁊ p ꝯñs ſeqṫ ꝙ nõ eſſet paſſio viuentis: qd̕ eſt abſurdũ. ¶ Et cõfirmaṫ: qm̃ ſanitas ⁊ egritudo hñt fieri circa ideꝫ. Si igiṫ illa res poniṫ eſſe egritudo que nõ ſit in eſſentia mẽbri. igiṫ ſanitas poterit eſſe in alia re q̃ꝫ in mẽbro: qd̕ expreſſe videṫ abſurdũ.

Cap. 8ª.

¶ Et in veritate oppoſitũ huius vĩ expſſe velle Galen⁹ de accidẽti ⁊ morbo p̃ cap. illo In numero v̇o gnũ: vbi ponit lapideꝫ in renib⁹ ⁊ in veſica ⁊ in articulis: ⁊ cataractam in oculo eſſe morbũ: ⁊ tñ lapis in veſica nõ eſt diſpõ in membris exiſtẽs.

Rñſio.

¶ Et nos breuiter obmiſſis multoꝝ nugationibus imaginationib⁹ in hoc ponamus duas ꝯclõnes: qm̃ iã dixerũt aliq ꝙ lapides ⁊ tales alie res nõ ſunt morbus ſed cã. Morbus aũt eſt q̃dã diſpoſitio in mẽbro ſubiectiue reſultans ab iſtis.

pª cõclõ

¶ Et ſit pª ꝯclõ nr̃a ꝙ multe res que nõ ſunt diſpõnes nec accñtia in mẽbro ſunt egritudines: ⁊ vlr morbus põt eſſe res cuiuſcũqꝫ p̃dicamẽti: q̃ imediate ledit opõnes nõ depẽdẽtes a cã p̃mitiua ad placitũ remouibilis ſm dicta ſupra.

2ª cõclõ

¶ 2ª ꝯclõ: ꝙ nihil dĩ eſſe egrũ niſi illud ſit mẽbrũ ⁊ viuẽs mẽbrũ. Et pꝫ p̃ma ꝯclõ: nam illud qd̕ ledit opõnes mẽbri ſenſibilr ſine aliquo medio nõ dependẽs a cã p̃mitiua ⁊ ad placitũ remouibili eſt morbus ex ſupra dictis. Sed lapis exiſtẽs in veſica. ſ. in fũdo imediate ipedit motũ veſice q̃ eſt ꝯtractio reqſita ad expulſionẽ vrine: eſto ꝙ nullã alterationẽ faciat in veſica: ſꝫ ſoluꝫ ex ſua corpulentia. igiṫ ille lapis eſt morb⁹. Et appet ppoſitio minor. nã poſito ꝙ lapis eẽt p̃cipue eiuſdẽ cõplonis cũ veſica: ita ꝙ veſicã alterare nõ poſſet ad aliquaꝫ q̃litatẽ: adhuc motũ veſice ipediret. ¶ Et cõfirmaṫ: naꝫ ps in canna pulmonis formãs vocẽ põt eſſe egra: ſm nullũ accidẽs vel q̃litatẽ aliquã alteratã. igiṫ egritudo nõ eſt ſemp diſpoſitio in mẽbro infirmo ſubiectiue exiſtens. ⁊ añs pꝫ: qm̃ exñtib⁹ muſculis pectoris ipeditis in motu vt nõ poſſit mouere aerẽ in ſufficiẽti quãtitate ad epiglotũ/nõ põt ibi formari vox: ⁊ dato ꝙ in pte epiglotali nulla alteratio ſit facta: ⁊ ꝯñs de ſe pꝫ. Cr aũt epiglotalis ps ſit infirma: apparet: qm̃ mẽbrũ qd̕ ſenſibilr in opõnes ſuas eſt ipotẽs eſt infirmũ.

Cap. 6.

¶ Et id̕ aduerte: ꝙ vt pꝫ p Galenũ de interioribus p̃mo. Egritudo põt eſſe in membro duob⁹ modis. aut per ꝓprietatẽ aut p cõpaſſionẽ ⁊ aſſociationẽ. Si infirmitas ſit in mẽbro p ꝓprietatẽ: tũc opꝫ ꝙ ſemp trãſmutatio facta ſit circa mẽbrũ infirmũ ſm aliqueꝫ modoꝝ. Si aũt egritudo in mẽbro ſit p cõpaſſionẽ: tũc non ſemp opꝫ ꝙ mẽbrũ in aliqua nã ſua ſit trãſmutatũ: ſed aliqñ ſufficit vt ibi p̃ñs nõ ſit aliqd̕ qd̕ ad ſuã opõnẽ erat reqſitũ vt in p̃fato exemplo. Tũc ergo egritudo vel morb⁹ ĩ mẽbro nihil eſt aliud niſi p̃uatio vt ibi morb⁹ nõ ſit aliqd aliud: niſi p̃uatio alicui⁹ rei ad ſuã opõnẽ reqſite: ita ꝙ morbus in mẽbro tunc res poſitiua nõ eſt. ¶ Tñ cõſidera ꝙ illa verba Galeni de egritudine p ꝓprietatẽ ⁊ p cõpaſſionem multã ſuſtinẽt moleſtationẽ quã p breuitate dimitto: ⁊ tu per te cõſidera. Scdã ꝯclõ ſuppoſita pbaṫ. ſ. ꝙ nihil põt dici nec eſſe egrũ niſi mẽbrũ: qꝛ nihil eſt egrũ niſi cui⁹ operatiões leduntṫ: ſed opõnes ſolius mẽbri ſunt: q̃re ⁊c̃. Eſto igitur ꝙ res que eſt egritudo poſſit eſſe res que ſubiectiue in mẽbro nõ eſt: ⁊ de genere ſubſtãtie vt lapis: tñ illud qd̕ dicitur eſſe egrum dicitur eſſe membrum.

Ad pm̃ articulũ

¶ Et obiecta ſupra poſita nõ tenẽt. Cum eniꝫ diciṫ p̃mo ꝙ

Galenus ꝛc. Certe ibi ſumit Galenus qualitatē ꝛ diſpōnē largeꝛ ꝛ cū dī ꝙ egritudo ðnoiat mēbꝝ: dōꝫ ꝙ nō denoiat ipm tanꝙ res ſemꝑ ſubiectiue in eo exñs: ſꝫ denoiat ipm ſic vt p̄dicatū denoiat ſubm: qm̄ morbꝰ ſemꝑ de membro p̄dicaṫ ſumēdo morbū in cōcreto: ꝛ nō de aliquo alio.

Ad 2m ❡ Ad aliud dōm ꝙ egritudinē eſſe in corꝑe nō viuēte eſt dupl'r. vno mō: qꝛ res que vere nō ſubijciṫ in corꝑe viuēte ſit egritudo: ꝛ hoc cōcediṫ. Alio mō ꝙ aliq̄ res nō viua dicaṫ egra: ita ꝙ recipiat denoiationē egritudis in cōcreto: ꝛ hoc nō cōcediṫ: vt pꝫ ex 2a ꝯclōne: bñ igiṫ res nō viuens eſt egritudo: ſꝫ non eſt egra: ꝛ hoc ſcdo mō intelligiṫ illa ꝓpoſitio famoſa: ꝙ egritudo eſt paſſio viuentis.

Ad 3m ❡ Ad 3m dōm ꝙ ſanitas ꝛ egritudo bñt fieri circa idē qꝛ de quocūqꝫ p̄dicaṫ vnū in cōcreto pōt aliud p̄dicari: naꝫ nihil pōt eē egrū niſi qđ pōt eſſe ſanū: ꝛ ecōtrario. Dñt ēt fieri circa idē: qꝛ in quocūqꝫ egritudo eſt in eius oppoſito eſt ſanitas: ꝛ ecōtrario. Si igiṫ ſanitas eſt illud qđ eſt imediata cā actionis bone tūc ſanitas nō eſt niſi diſpō aliqua mēbri. Et tūc nō ſeqṫ. egritudo pōt eſſe res que nō eſt diſpoſitio membri vt lapis. ergo ꝛ ſanitas: qꝛ multe ſunt ꝛc. Egritudo ḡ nō eſt niſi diſpoſitio mēbri: lapis igiṫ non eſt egritudo: qꝛ multe ſunt res que non ſunt diſpoſitio mēbri q̄ pñt imediate opōnē mēbri deſtruere: ſed nulla res imediate facit opōnes bonas niſi ipꝫ mēbrū ſuis diſpōnibus mediantibus. Si igiṫ ſanitas iſto mō ſumaṫ q̄ eſt ꝓprius modus: tūc ſanitas ꝛ egritudo bñt fieri circa idē ꝑ moduꝫ dictū: ꝛ exēplū eiꝰ qđ dī: nā nihil pōt opōneꝫ ignis facere: niſi ſit diſpō aliqua ipſius ignis: ꝛ tñ multa opōnem ignis poſſent deſtruere: q̄ diſpōnes ignis nō ſunt vt pꝫ. vñ ex h̄ pꝫ ꝙ egritudo pōt eſſe aliq̄ res que eſt diſpoſitio nō viuētis ſꝫ ſanitas nō: qꝛ ſanitas eſt imediata cā bone actionis: ſꝫ egritudo nō eſt imediata cā opōnis male ſicut eſt imediata cā malitie in opōne. ❡ Et iſti ſermones multū differūt: naꝫ q̄ñtūcūqꝫ opatio mala ſit: qcqd ibi eſt de opōne fit a bona cōplōne que remāſit: ꝛ nō ab egritudie: ſed ab egritudine fit malitia in illa. Si aūt ſanitas ſumereṫ valde iproprie: ꝛ largiſſime ꝓ oī eo qđ ſm̄ aliquē modū reqriṫ ad opōnē bonā mēbri: qꝛ ſcilꝫ eo nō exiſtēte illa bona opatio nō fieret: tūc multe res que ſunt diſpōnes membri poſſent dici ſanitas. Sed hic modus abſtractus eſt a medicoꝝ ſermōibꝰ. pꝫ igiṫ egritudis eēntia declarata. D. cū. d.

Lauré. ❡ Feb. autem que ex merore conſiſtit nō inſuꝑ ebullitionem: ſed motum tm̄ modo principium habet.

Leonič. ❡ Que autem ex triſtitia fit ex ſolo motu non auteꝫ ex feruore generatur.

Antiq. ❡ Que v̄o in triſtitia eſt nō adhuc ebullitioneꝫ ſed motum ſolum.

❡ Declarat modū gñōnis caloris ꝛ fe. ꝑ motū aīalē qui fit in alio accidēti qđ eſt in triſtitia: ꝛ dicit ꝙ fe. que eſt in triſtitia nō habuit ebullitionē: ſꝫ ſolū motū. Et cā in hoc eſt: qꝛ in triſtitia cauſaṫ feb. ex multo tractu ſpūs ad intra. vñ ex concalcatione ꝛ vnione excreſcit ibi calor: in ira aūt eſt magna ebullitio ſanguinis ꝛ ſpiritus. D. cū. d.

Lauré. ❡ Si autem ex labore efficiatur principium quidē habet motum ampliorem muſculorum ac neruoruꝫ ꝛ copularum ꝛ articulorū: que quidem prima caleſiunt: calor aūt continētis cordi diſtribuitur ac tūc febricitat.

Leonič. ❡ Eius aūt q laboꝛes ſequiṫ p̄ncipiū ē muſculoꝝ neruoꝝ copulaꝝ ꝛ articuloꝝ nimia cōfricatio: q̄ qdē primo quēdā calorem cōcipiūt: hinc v̄o cōtinuati calor aſcēdit ad cor: atqꝫ inde homo neceſſario febricitat.

Antiq. ❡ Que v̄o in laborib⁹ eſt principiū qdē ꝛ ipſa hꝫ motū ampliorē muſculoꝝ ꝛ neruorū ꝛ colligantiaꝝ ꝛ articuloꝝ: que vtiqꝫ ꝛ prima caleſiunt: pertranſit autem ſm̄ continuitatem hinc ad cor calor ꝛ in hoc febriunt.

❡ Declarat quō gñaṫ feb. ꝑꝑ motū ꝛ hoc ꝑꝑ motū corporis: ꝛ qđ dicit eſt manifeſtū ꝑ ſe: ꝛ in ſua cā cū ligamenta ꝛ virtutes in ſuo motu corporeo multū laborent: ꝛ intellexit cū dixit: ꝛ colligantiaꝝ. i. ligamentoꝝ.

❡ Ubi v̄o feb. propter denſitatem accenditur qualis maxime aſtrictus refrigerans ꝙ corporibus fieri ſolet colecta in corpore mordaci effluuio conſiſtit. Lauré.

❡ Que āt ex dēſitate cutis accēdiṫ febris qualis maxime frigefactis atqꝫ aſtrictis corporibꝰ ſolet accidere mordaci effluxu in corpore aceruato contingit. Leonič.

❡ Que v̄o in denſitate cutis accēdiṫ feb. maxie ſtipticitatē patientibus ꝛ infrigidatis aſſueuit accidere ꝯſtricta in corꝑe mordaci effluxiōe fit. Antiq.

❡ Cū declarauit duos modos de dictis ſꝫ quē hꝫ in nobis fe. gnārī: nūc declarat aliū modū. ſ. quo mō retētio calide effluxionis feb. gñat. Et qđ dicit eſt per ſe clarū. D. cū. d. Cō. 9m

❡ Difflanṫ aūt ſemꝑ aīaliū cōꝑa duobꝰ modis emiſſis foras quotidie vaporoſis fumoſiſqꝫ excrementis. Attracta aūt aerea ſubſtātia vitro refrigerāte atqꝫ ventilante nālē calitatē: vbi igiṫ fortis cā ꝯdenſando cuteꝫ p̄dictos meatus aſtringat. Sepe ſacietatis morbū inducit quotiens vaporoſa ac benigna mā de corꝑe effluit: interdū febrē cōmittit quotiens aſpera ac mordax fuerit. Calor aūt potiſſimū augeṫ vbi refrigerans aer intra corpus minime trahitur. Lauré.

❡ Semꝑ eniꝫ aīalium corpora difflantur idqꝫ duplici mō effuſis ad exteriora vaporoſis atqꝫ fuliginoſis ſuperfluitatibus: ac rurſus attracta refrigerāte ac ventilante natiuū calorē aerea ſubſtātia. Cum igiṫ aliqua cā potētior eos de qbus diximꝰ meatus anguſtiores effecerit: ſepius in plectoricā diſpoſitionē incidit corpus: qñ ꝛ vaporoſuꝫ ꝛ optimuꝫ qđ effluit extiterit. At cū acre fuerit ſatiſqꝫ mordax nōnūq̄ in febreꝫ quo tēpore maxime: quoniam intra corpus qđ refrigerandi vim hꝫ non attrahiṫ calor augetur. Leonič.

❡ Nam tranſpiranṫ qdē ſemꝑ aīaliū corꝑa ſm̄ duplicē modū/effuſis qdē ſemper ad exteriora vaporalibus: ꝛ fuliginoſis ſuꝑfluitatibus. Attracta v̄o interiꝰ que infrigidant ꝛ ventilant ꝙ ſm̄ nām calidū aerea ſubſtātia. Cū igiṫ cā aliq̄ fortis denſans cutē hos tranſitus cōſtrinxerit: multotiēs qdē corpꝰ in plectoricā imiſit diſpoſitionē/cum euaporabile ꝛ ſuaue fuerit qđ effluit/eſt ꝛ qñ in febrē cuꝫ acre ꝛ mordax fuerit ſufficienter: maxime eniꝫ tunc ꝛ ex hoc ꝙ nihil intra corpus attrahiṫ refrigerās calor coaugeṫ. Antiq.

❡ Reddit cām ſui dicti imediate dicēs ꝙ corꝑa ſpūaliū. i. aīaliū anhelantiū ſpiranṫ ꝛc. Et dedit intelligi ꝙ nō ſemꝑ ꝯſtrictio cōducit ad feb. ſed tūc maxie cū illud qđ ex cōſtrictiōe retineṫ fuerit acre ꝛ mordax. Cū aūt eſt benignū cauſat plenitudinē. ❡ Et aduerte ad clarioreꝫ intellectum verborū Galeni: ſicut pꝫ per Galenū libro de vtilitate re

ſpirationis caplo 3°. Oēs flāme hñt duplicē motū vnū ha bent verſus ſurſuz: & ad extra magis. Aliū v̄ſus deorſuz & magis ad intra ad māz in qua ſunt, mediāte quo ad māz eis ſubiectā ſe cōuertētes ſup eā cōſeruāt ſe. Qȝ aūt hēant iſtū duplicē motū declarat ibi Galenus: q̄m ſi flāma non refrigeraret: tūc pp oēs eius ptes accēſas moueret ſurſum: & q̄m ipſa nō cōuertit ſe ad alias extingit̄ flāma. Qȝ autē habeat motū v̄ſus īfra, pȝ: q̄m ſi accendis candelā in capite ſui ſibi ad aliqd tps flāma ad māz ſe ɔuertēs erit deorſuz. Et ideo ſi flāma ſolū vnū iſtoꝝ duoꝝ motuū habeat corrūpit̄: vñ ſi ſolū hēat motū exhalatiuuz & ad ex̄ extinguit̄. & hoc recedentib⁹ partib⁹ in qb⁹ accenſa erat. Et hic

Libro.de vtili.reſp. ca.3.&.2. de accidē ca.2.3.

eſt modus ſ̄m quē paruus ignis extinguit̄ a magno igne. Vñ ſi ponat̄ candela ad ſolē vel ad ignē ſtatim extinguet̄. vñ ibi Galenus: q̄m igit̄ oīs flāma citiſſimā hȝ corruptionez ſemp enīz ad cōtinēs diſpergit̄: pp h̄ & neccīum eſt ei gnōnē citiſſimā exiſtere. Aliter enim vtiqȝ nec in paucīſſimo tēpore duraret. igit̄ cū cor ſit in corpe nr̄o ſicut q̄dā flāma accenſa, oportuit ꝙ hēat iſtos duos mot⁹ tēperate & nō in exceſſu: & iō motū habuit ad ex̄ exhalatiuuz. vt ſupfluitates deſtruētes calīm fumoſas expelleret: & ne nimis in hoc ſupflueret motu, oportuit ꝙ attraheret aerē frigidum vt ipſuz refrigeraret: & cōuerteret cū ſupra māz ex qua ɔſeruat̄: hñ igit̄ dicebat Galenus ꝙ corpa aialiū anhelantiuz ſpirāt ſ̄m duplicē motū effuſis ad exteriora ſemp vaporalibus & fuliginoſis ſupfluitatib⁹. Attractis v̄o interi⁹ q̄ infrigidant & vētillāt qd ſ̄m nām calidū aerez ſuſtentant. vñ dicebat in pallegato loco ꝙ ſiſe eſt de nr̄o corpe ſicut de lucerna accenſa: nā oleū ex qua nutrit̄ calīm lucerne ꝑportionat̄ ſanguini ex quo nutrit̄ calīm cordis: flāma lycinij aſſilat̄ caliditati cordis: & iō ſi poneres vnā ventoſaz ꝑforataz ſup lucernā ſilaret̄ pulmoni q circūiacet exterſuz cordi ad inſtar ventoſe. q̄ ſicut vētoſa ꝑforata ɔſeruat calidū lucerne: & obturata extinguit: ita pulmo q hñ pōt euentari & trāſpirari conſeruat calidum cordis. Cum autez incōpetenter conſtringit̄: & ipſum ſuffocat.

Digreſſio 12°. **Sed ſtatim** hic licet q̄rere in formā ꝓblematis: q̄ ſit imediata cā quare ignis caz totus

L.1.2.c.3 cooperit̄: vt v̄bi gr̄a candela ſtatiz extinguit̄. Et iam data eſt in hoc a qbuſdā cā ſup de accidēti & morbo. naz ipoſſe eſt duo corpa eſſe in eodē loco. Cū aūt ignis candele obſtruit̄ tūc multiplicat ſubam aereā circa ſe. & cū illa non poſſit eſſe in eodē loco cū calo opȝ ꝙ calidū in ſe minoret̄ & cōſtringat̄ & quaſi ꝓpriaz māz derelinquat: & ſic ɔſiter multiplicādo ſubaz aereā itātū ꝑ ɔſtrictionē minuit̄ ꝙ ex toto ðficit & extīguit̄. Et hec cā pōt morderi: & tu ɔſidera.

Et eſt in hoc alia cā magis veridica. nā calīm in his inferiorib⁹ nō cōſeruat̄ niſi ꝑ cōtinuā gnātionē: & per cōtinuā ɔſeruationē partiū aerearū ſubiecti in quo eſt: & ꝑiuz pinguiū ad formā calidi: vt manifeſte appet in flāma candele. Hec aūt cōuerſio haꝝ ptiū eſt ꝑ modū cuiuſdā ſubtiliatiōis paulatiz: nā flāma candele nō ſtat i ſepo groſſo: imo opȝ paulatine & cōtinue ptes ſepi in ptes aereas & ſubtiles cōuerti. Et cū he ptes ampli⁹ ibi nō ſunt corrūpit̄ ex toto flāma: ſubtiliatio haꝝ aūt partiū fit ꝑ cōtinuā & paulatinā actionē calidi in ſepū groſſuz. Cū igit̄ tu cōſtringis flāmā ſubito ſe cōuertit ſup ſepū: & actionē facit ſubitam. vñ he ptes ſubtiles ex qb⁹ manebat flāma ſubito reſoluūt̄ anq̄ȝ alie ſubtilient̄: in qbus flāma cōſeruet̄. vñ cōſeruabit̄ per hoc ꝙ ſ̄m qd cōtinue paulatine ptes īflāmant̄ reſoluūt̄: ita paulatine alie ſubtiliant̄. vñ flabellatio & euentatio eſt cā ꝙ nō ſubito agat: ſȝ paulatine: & iō ſilr̄ extinguit̄ flāma per ɔſtrictionē: ſicut extīguit̄ candela: cū ponit̄ ad ignē. ſ. magnū vel ad ſolē ex hoc enīz extinguit̄ ꝙ ignis & ſol ſubito rapiūt & diſgregāt & reſoluūt ptes inflāmatas & accenſas ꝑ actionē ſubitā & fortē, anq̄ȝ alie īflāmari poſſint. ſilr̄ hic ignis candele ꝑ cōſtrictionē actionez faciens ſubito & forte in ſuā māz reſoluit ptes accenſas anq̄ȝ alie accendi poſſint, ꝙ fit per paulatinā cōtinuā actionē calidi in ſepū. Silr̄ & cā alia eſt multitudo vapoꝝ ſuffocantiū ignē & acceſſiuū ſibi cōtrariorum. D.cū.d.

Excernit̄ aūt excremētū acre ac mordax: aut his qui ſunt malis humorib⁹ pleni: aut his q malos cibos ingeſſerūt: aut nō hñ ɔcoxerūt. Maxīe aūt id accidit ex cibis dictis vbi cenoſaz aut feculentā ac ſtercoroſam aut paluſtrē aut ſtagnantē aut aliquo quouis mō corruptā aquā bibit eodē mō euenit vbi imoderate laborent aut vigilēt aut angore afficiantur: aut acria medicamenta ingeſſerint. Laurē.

Acris aūt ac mordax defluit ſupfluitas his q aut nā vitioſos habēt humores: aut prauis cibis vtunt̄: ſepi⁹ cruditatē patiunt̄: at tū ꝑſertim cū poſt huiuſcemodi cibos aſſūptos feculentā atqȝ ex lacunis ſiue paludibus ſiue quouis alio vitiatā ac putreſcentē biberint aquā. Idē his quoqȝ accidit q ſupra modū laborant aut vigilant aut medicamina acuta iugiter ſumunt. Leonic.

Acris v̄o & mordax effluit ſuperfluitas his qui aut nā ſunt cacochimiores: aut cibaria mala intulerūt: aut multotiens indigeſtionē paſſi ſunt: & maxīe in talibus cibarijs: vel ſi turbidaz & lutoſaz vel cenoſaz vel limoſam vel gurgitis vel piſcine vel ſtagni vel qualīcūqȝ corruptaz vel putridā aquaz biberint. Silr̄ aūt & ſupflue ſicca laborantibus vel vigilantib⁹ vl' ſollicitudinē patiētib⁹ vl' pharmaca acria ɔtinue iferētib⁹. Antiq̄.

Dixit Galenus ꝙ ex dēſitate cutis fit feb. cōſtrictis ſupfluitatib⁹ & maxīe acribus: declarat nūc a qbus ſupfluitates mordaces & acres defluūt: & per ɔñs q̄ ſunt res has ſuperfluitates gnātes: & dicit ꝙ he ſuperfluitates acres defluūt ab his qui ex nā ſunt cacochimiores q in ſe hñt humores malos in q̄litate peccātes: aut in his q ſumpſerunt cibaria male q̄litatis: & q multiplicauerūt indigeſtiones: & maxīe in malis cibis. Et intellige hic ꝙ indigeſtio faciens feb. & hāc mordacē ſupfluitatem gnāns, nō eſt indigeſtio cibi in qua cōuertit̄ in acidaz q̄litatē: q̄m hec feb. nō gnāt niſi valde raro vt dicit Galenus. 8. terapē. Sed indigeſtio q̄ adducit feb. eſt in qua cib⁹ cōuertit̄ in fumoſuz. Et ſubdit Galenus ꝙ illa mala ſupfluitas multiplicat̄ in hoībus q potauerūt aquas malas cuiuſcūqȝ maneriei ipſe tāgit. Et itellige ꝙ in hoc eſt cā: q̄m ille ſunt aque groſſe que de ſtōcho trāſire morant̄. Aqua aūt moraz faciens in ſtōcho ɔuertit̄ ad nām calidā: vt pȝ 3° regis acutoꝝ: ex q̄ poſtea acres & mordaces ſupfluitates gnānt̄: accidit ēt hāc acrez ſupfluitatē multiplicari in ſupflue vigilantib⁹: vel patientibus ſollicitudinē: vel aſſumētib⁹ acria pharmaca: & v̄lr oīa q̄ calefaciūt & exiccant hoc hñt facere. D.cū.d. Cap.2°. T.c.42

Cibos aūt malos itelligo oēs q aut ex nā tales ſunt vt allia: cepe: naſturtiū: porruz: braſica: ozimū: vrtica & alīq qcūqȝ noiant̄ agreſtas vt eruce apud nos: atqȝ ēt q boni ſunt ex nā: ſȝ ob putredinem quādā ꝑdictis eq̄lē aut maiorē ſepenumero vitiuz acceperunt: vt ordeū ac triticū & alia oīa edulia putrida: partiz ob temporis longitudinē ad putridā diſpōnē deducta: ptim ſitu quodā repleta: quia praue repoſite ſunt: ptim ex Laurē.

p̃ma gnõne ab ipſa rubigie vitiata. Tales igit̃ cibos ēt nũc pleriq; comedere coacti pꝛe fame vel febꝛibus putridis ac peſtilentibus moꝛtui ſunt: vel puſtulis ſcabioſis aut lepꝛoſis coꝛrupti.

Leonic. ¶ Uoco aũt prauos cibos quibus boc ip̃z eſt a nã inſitũ ſicuti allia: cepe: naſturtia: poꝛros: praſſicas: oꝛima ⁊ vꝛticas: ⁊ quecũq; alia agreſtia dicunt̃ veluti q̃ apud nos lampſane vocant̃: ⁊ que p̃terea nã qdẽ optima ſunt: ſed ob quoſdã putrefactionis modos equale aut maius aliqñ vitiũ cõtrabũt veluti frumẽta: oꝛdea atq; oẽs alie fruges q̃ ad vſuʒ cibi aſſumunt̃ q̃rũ nõnulle tẽpoꝛis lõgitudie ad putreſcibilẽ ducunt̃ diſpõnẽ: alie qm̃ male repoſite fuerunt bumiditate replent̃. Quedaʒ vͦ ⁊ in pꝛio oꝛtu rubigine depꝛauant̃: tales cibos bodie quoq; vigente fame plures coacti comedere: nõnulli qdẽ a putridis ac peſtiferis febꝛib⁹ interierũt. Nonnulli aũt puſtulas inſtar ſcabie ac lepꝛe in coꝛpoꝛe contraxerunt.

Antiq. ¶ Igit̃ cibaria qdẽ dico mala ⁊ que nã ſunt talia ſicut cepe: ⁊ allia: naſturtia: ⁊ poꝛros: ⁊ cauleſ: ⁊ baſilicũ: ⁊ vꝛticas: ⁊ quecũq; vocant alia ſylueſtria ſicut ⁊ erucas apud nos dictas: ⁊ que nã qdẽ ſunt bona: ꝓpter putrefactionẽ vͦ aliquã parẽ p̃dictis: vel ẽt maioꝛeʒ multotiens acq̃ſiuerũt malitiã: ſicut ⁊ frumentũ ⁊ oꝛdeuʒ: ⁊ alia cibaria vniuerſa frumentarioꝛum: bec qdem a tẽpoꝛis longitudine in putridã diſpõneʒ deducta. Alia vͦ vermib⁹ repleta ꝓpter malã boꝛrei diſpõnẽ: quedaʒ vͦ ⁊ ſm̃ pꝛimã gnõnẽ ab erugine ſunt leſa. Talia igit̃ cibaria deniq; ⁊ nũc coacti comedẽ mĺti pp famẽ: bi qdẽ moꝛtui ſunt a putridis ⁊ peſtilẽtioſis febꝛibus. Alij vͦ a puſtulis poſſeſſi ſũt ſcabioſis ⁊ lepꝛoſis.

¶ Declarat illud qͦ dixit ꝙ cibaria mala bñt facere acrẽ ſupfluitatẽ. nã oſtẽdit que cibaria ſunt bec. nã ſila ſunt illa que ex nã ſunt acria: ⁊ exẽplũ ponit. Alia ẽt cibaria ſunt bona nõ apta ad boc: tñ pp putrefactionẽ acq̃rũt malitiã maioꝛẽ vl ſileʒ p̃dictis. Et in B ponit exẽm: ⁊ dič. Hec qdẽ a tp̃is. i. pp tẽpoꝛis longitudinẽ: vel malaʒ boꝛrei. i. granarij ⁊ loci in quo ꝯſeruant̃. Et ſubdit ꝙ alia cibaria ex ipſa natiuitate naſcuntur quaſi putrida: ⁊ quod dicit vlterius eſt clarum. Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Ubi igit̃ coꝛp⁹ fuerit plenuʒ talib⁹ bumoꝛib⁹: nulla aũt oppiľo in viſceribus fuerit: atq; aial libere in cute diffleť ac refrigereť: ſanũ qdẽ exiſtit: ſʒ breuem fallaceq; obtinet ſanitatẽ. Ubi aũt exterioꝛ tũc aut aſtringat̃: aut in ꝓfundo meatus oppilent̃ ſi aſtringat̃ nũc dictum genus febꝛium: ſi oppiletur id qͦ pauloPoſt dicendum eſt conſiſtit.

Leonic. ¶ Cum igit̃ plenũ fuerit coꝛpus buiuſcemodi bumoꝛibus: nulla vͦ obſtructio aliqͦ ex viſceribus obſidet. Libere aũt ꝑ vniuerſuʒ coꝛpus cutis diſflat̃ ac refrigerat̃: ſanitate qdẽ fruit̃ aial: ſʒ dubia ac momẽtanea: qm̃ aũt conſtringi terminũ exterioꝛẽ aut obſtrui penitiarũ partiũ meatus cõtigerit in cõſtrictioꝛib⁹ qdẽ qͦ nuper dixim⁹ febꝛiũ genus cõſequit̃ in obſtructionib⁹ autẽ qͦ paulo infra dicemus.

Antiq. ¶ Cuʒ igit̃ repletũ fuerit qdẽ coꝛpus talib⁹ bumoꝛibus: oppilatio vͦ nulla ſm̃ vlluʒ viſcerũ fuerit: improbibite vͦ tranſpirat̃: ⁊ refrigerat̃ ſm̃ vniuerſaʒ cutẽ: aial qdeʒ ſanũ eſt: ſed breuẽ ⁊ fallacẽ bʒ ſanitatẽ. Cum aũt cõſtrictuʒ fuerit exterioꝛe fine: aut oppilatũ fuerit de curſib⁹ qui ſunt in ꝓfundo: in cõſtrictionib⁹ qdem qͦ nunc dictũ eſt: in oppilationib⁹ vͦ putridũ qͦ poſt pauca diceť: ſequit̃ genus febꝛium.

¶ Intulit ex p̃dictis coꝛrelariũ dicens: ꝙ cũ coꝛpus fuerit repletũ talibus bumoꝛib⁹. i. talib⁹ ſupfluitatib⁹ bumoꝛuʒ dictoꝝ: ⁊ nõ fuerit ſm̃ aliqͦ viſcerũ oppilatio: ⁊ B intellige nec ſm̃ venã: nec ſʒ aliã viã: ⁊ coꝛpus nõ bẽat trãſpirationẽ ꝓbibitã: imo ſm̃ vniuerſaʒ cutiʒ refrigereť: tũc aial eſt ſaniſſimũ bʒ breuẽ ⁊ fallacẽ ſanitatem: ⁊ boc qꝛ iam bʒ in ſe multitudinẽ barũ ſupfluitatũ malaꝝ: ex qb⁹ reddit̃ coꝛp⁹ in ſuſpitione qꝛ eſt ꝓpinquũ labi in egritudinẽ. Sʒ cũ coꝛpus bñs iam multitudinẽ barũ ſupfluitatũ fuerit conſtrictũ in fine exterioꝛi. i. in poꝛoſitatib⁹ exterioꝛis cutis. Aut fuerit oppilatio de curſibus q̃ ſunt in ꝓfundo. i. in vijs intrinſecis: vt ſunt vie venaꝝ: qd ſeq̃t̃ dicit Galenus B ſtante: qꝛ in cõſtrictionibus cutis ſeq̃t̃ boc qͦ dictũ eſt: qꝛ ſciľʒ generat̃ fe. effimera: ſed in alijs oppiľonib⁹ venaꝝ ſequit̃ gen⁹ feb. putride qͦ poſtea diceť. Et in B eſt cã: qꝛ ad boc vt fiat fe. putrida req̃rit̃ maioꝛ ꝑſeuerãtia oppiľonis: ⁊ maioꝛ ꝓbibita tranſpiratio q̃ȝ ad faciendũ effimeram. ⁊ illa ambo ſunt plus in oppiľonib⁹ in ꝓfundo q̃ȝ in cõſtrictionibus cutis. Et aduerte ꝙ per boc qͦ dicit in cõſtrictionibus qͦ nũc dcm̃ eſt. in oppilationib⁹ vͦ: ꝙ poſtea putridũ dicemus / põt tibi apparere ꝙ vſq; nunc cãe feb. que poſite ſunt a Galeno cãe ſunt feb. effimere. ⁊ boc vſq; ibi ſm̃ oppilationes deniq;. ¶ Et aliter etiam poterit introduci foꝛte illa particula. Deinde cũ dicit.

Lauré. ¶ Nibil igit̃ mirũ videri dʒ ſi ex cruditate bij qdeʒ febꝛicitẽt: illi nibil eiuſmodi patiant̃: ⁊ eniʒ bis q malis iam bumoꝛib⁹ pleni ſunt ac male diſflant̃: aut iopoꝛtune laboꝛãt: aut lauant̃ ꝓpenſius ꝓmptũ eſt febꝛicitare. His aũt qui bonis pleni ſunt bumoꝛibus: ac ꝓbe diſflant̃ ⁊ quieſcunt ac fouent iecoꝛis ac ventris ſedes impoſſibile eſt febꝛicitare.

Leonic. ¶ Nibil ergo mirũ ſi ex bis q cruditatẽ paſſi ſunt: nõnulli qdẽ a febꝛib⁹ coꝛrepti fuerũt: alij vͦ minime. Nã bi q iã bumoꝛes bñt vitiatos ac male diſflant̃ aut intẽpeſtiue laboꝛãt: aut balneis ſupfluis vtent̃: bi facile febꝛib⁹ coꝛripiunt̃. Et q bonũ babit⁹ ſũt: ac bñ diſflant̃ ⁊ quieſcunt: ⁊ ventriculum atq; epar calefaciunt: bis febꝛire eſt impoſſibile.

Antiq. ¶ Nõ igit̃ mirabile neq; ꝓpter qd idigẽnẽ patiẽtiuʒ bi qdẽ febꝛicitant: illi vͦ nõ. Nã bis qdem qui iaʒ cacocbimi ſunt ⁊ male tranſpirant̃: vel laboꝛauerũt impoꝛtune: vel balneati ſunt indiſcrete ꝓmptũ eſt febꝛire. Eucbimis vͦ ⁊ bene tranſpirantib⁹ ⁊ q̃ſcentibus ⁊ fouẽtib⁹ ea que ſunt ſm̃ ventrẽ ⁊ epar ipoſſibile eſt febꝛire.

¶ Et intulit coꝛrelariũ aliud ex p̃cedenti ſermone: ſicut. n. dixit ꝙ nec ois q repleť illis ſupfluitatib⁹ ſtatiʒ febꝛit: ſed cũ ꝯſtringunt̃ vel oppilant̃ ita. Et qꝛ dixerat indigeſtionẽ patiẽtes febꝛire / intulit in boc ſermonẽ: ⁊ dicit ꝙ nõ eſt mirabile ꝓpter qd aliq patiẽtes indigeſtionem nõ febꝛiũt: ⁊ aliqui

aliq̄ ſicq̄ hoīes q ex nā cacochimi ⁊ male tranſpirāt:⁊ laborant īportune:vel balneanť indiſcrete:oēs hi pmpte febriunt.⁊ cā hec p ſe eſt nota:ſed illi hoīes q ſūt euchimi.i. bonoꝝ humoꝝ:⁊ q bene tranſpirant ⁊ quieſcunt ⁊ fouentur:⁊ bene digerunt in ſtomacho ⁊ epate iſti non febriūt: eſto.ſ.ꝙ aliqñ indigeſtionē habent.D.cū.d.

Laurē. ℭ Qm̄ in iecore ac vētre manet qcqd corruptū eſt ac tp̄is ſpatio paulatī ꝯcoqť atqȝ efficiť benignū:quēadmodū vbi mot⁹ fortiores ſuſtinuerit:aut in ſolē eſtiuū ſteterint:aut i balneū calidaꝝ dulciū aq̄rū deſcēderit.

Leonič. ℭ Nam in eiſdeȝ reſidet ventriculi atqȝ epatis ꝑtibus quodcūqȝ corruptum eſt ac paulatīȝ per tēpus coqť atqȝ optimuȝ fit ſicuti his qui ſe vehementioribus motibus exponunt aut eſtiuo ſoli aut balneis calidis dulcium aquaruȝ quicquid vitiatum eſt in habitum corporis recipitur.

Antiq. ℭ Manet enim ibi omne qđ corruptum eſt ſm̄ ventrem vel epar:ſed ⁊ tempore ꝓcedente digeriť paulatim ⁊ fit benignū qđ primū indigeſtū ſicut ⁊ his q in mot⁹ vehemētiores deuenerūt vel ad ſolē eſtiuum vel balneū calidaꝝ dulciuȝ aquarū reſumūtur oīa corrupta cibaria in totius corporis habitum.

ℭ Et aſſignat cauſam iſtius vltimi dicti ⁊ dicit ꝙ in iſtis corporibus euchimis ⁊ bene tranſpirantibus illud qđ corruptum ſm̄ ventreȝ ⁊ epar manet.ſ.non tranſiens ad habitum membroꝝ cuȝ membra ſana ⁊ fortia ſint ⁊ per tēpus illud paulatim digeriť rectificať:⁊ qđ indigeſtuȝ erat digeritur:⁊ fit benignū.Sed in alijs corporibus dictis cacochimis vel balneantibus ⁊ cetera oīa corrupta cibaria reſumunť.i.transferunť in habitū totius corp̄is:⁊ hec ſic corrupta:q᷑ per temporū ſpatiū corruptum rectificari nō pōt.ℭ Et hoc intellige:q᷑ in corporibus cacochimis:corrumpiť valde maiori corruptione:q̄ȝ in corporibus euchimis:vt in iſtis rectificari nō poſſit:etiam ſic illis:ideo corruptuȝ nō rectificať in cacochimis:ſed ad ambitū totius transfertur:in illis aūt traſfertur rectificatum:in cacochimis aūt eſt diſpoſitio preparata humorū vt cito putredini ſubijciant:nō autem in bene diſpoſitis.Deinde cū dicit.

Laurē. ℭ Itidē vbi corrupta cibaria i ip̄ȝ corp̄is habitū diffe rūť ſe.minime ſeqť:niſi ꝑꝑ aliq̄ȝ aliā cāȝ:vt ſi ſepenūō ſurgēdo laborauerit aut vētrē ip̄ȝ iflāmatio tētauerit

Leonič. ℭ Sic ⁊ quoſcunqȝ ex ciborum corruptione febris inuaſit ſubſecuta non eſſet niſi alia cauſa acceſſiſſet:aut quia ſupra moduȝ fatigati eſſent:aut frequentius ſurgendi neceſſitatem habuiſſent:aut inflāmationem in ventriculi partibus ſubtenuiſſent.

Antiq. ℭ Ita ſ;ꝯ ⁊ eos qb⁹ deſcēderūt deorſuȝ cibaria corrupta febris nō iſecuta eſt:niſi ſ;ȝ aliā aliquā cām puta vel laborātes in multis aſcellatiōib⁹: vel flegmonē patiētes in his q̄ ſunt ſ;ȝ ventrē.

ℭ Dedit alium caſuȝ in quo aliqui idigeſtiones patientes ſm̄ ventrem nō febriunt:nam aliqñ ad corruptionē ciborū ſequitur fluxus ventris:vnde non detinentur corrupta cibaria:⁊ tūc ex corruptione illa feb.non ſequitur. Poſſet aūt tunc ſequi ex alia cauſa vt q᷑ infirmus in aſcellationibus nimis fatigareť: vnde caleſceret:vel q᷑ hēet flegmonem ſm̄ ventreȝ ⁊ inflāmationē multā ex tali indigeſtione.Et iſta dicta in cauſis ſunt per ſe nota.

Laurē. ℭ Ceteꝝ ſi meatus oppileť atqȝ hūores ſtipeť (nā d ea ip̄a redocere diſtuli) aīalia putridis febrib⁹ tētant.

ℭ In obſtructionibus quidem foraminū atqȝ humorum intruſionibus.Nam ⁊ de hoc dicere diſtuli ex putredine patiuntur febrem animalia. Leonič.

ℭ Scđm oppil̄ones deniqȝ poroꝝ ⁊ obſtructiones hūoꝝ diſtuli.n.dicē de h̄ ⁊ febriunt aīalia: ⁊ eā que ex putredine eſt febrem patiuntur. Antiq.

ℭ Cum declarauit Galenus qualiter cauſatur feb.in nobis ab his que copulanť corpori noſtro ⁊ qualiter ꝑꝑ motum tam aīaleȝ q̄ȝ ⁊ corporeū cauſatur:qualiter ēt ex retentiōe effluxionis calide: vult declarare nūc qualr̄ cauſať ex putredine qđ erat aliud mēbrū.Et ex hoc pōt hec pars introduci ꝙ poſtq̄ȝ poſuit cauſas generantes feb.effimerā que maxime ſunt tres ṗdicte ſi ꝯſideras eas nūc ponit cauſas generantes feb.putridā. Et poſſet dici ꝙ q᷑ ſupfluitates detinebanť ex cōſtrictione poroꝝ:⁊ ex oppilationibus.Et illa erant poſitiua cauſa feb.ſciliȝ ſuperfluitatuȝ retentio. ℭ Poſtq̄ȝ declarauit qualiter feb.fit ex cōſtrictione pororum nunc declarat qualr̄ fit ex oppilationibus. Et dicit qualitercūqȝ introducať:ꝙ ſm̄ oppilationes poroꝝ.ſ.viaruȝ ⁊ obſtructiones humoꝝ.i.factas ab humoribus ⁊ nō per denſitateȝ cutis ſicut ſupra diſtulit dicere:q᷑m̄ de hoc febriunt aīalia febre que eſt ex putredine.D.cū.d. Cō.10ᵐ.

ℭ Prōptiſſime eni putreſcunt q̄cūq̄ȝ calida ⁊ humida ſunt.⁊ ſepe in locis calidis:niſi diſſlenť ac refrigerenť. Laurē.

ℭ Promptiſſime enim putreſcunt:quecunqȝ calida ac humida atqȝ in calidis locis niſi diſflari ac refrigerari contigerit. Leonič.

ℭ Paratiſſime eniȝ putreſiūt oīa q̄cūqȝ ſunt calida ⁊ humida multa ſm̄ calidā regionē niſi patianť tranſpirationē ſimul ⁊ refrigerationē. Antiq.

ℭ Declarat que ſunt corp̄a ad hoc maxīe preparata:q᷑ calida ⁊ humida:⁊ maxīe ſm̄ calidā regionē:niſi tunc valde bene tranſpirenť:⁊ infrigidenť. Et intellige ꝙ ſicut pȝ ꝑ Galenū.11.terapeu.imediata cā putredinis eſt tranſpiratio ꝓhibita. Immediata aūt cauſa tranſpirationis ꝓhibite eſt oppilatio maxīe magnoꝝ vaſoꝝ ⁊ ꝓfundoꝝ. Et ꝑꝑ hoc bene dicit ꝙ ſ;ȝ humoꝝ oppilationes febriūt ea q̄ eſt ex putredine.naȝ putrefactio:vt pȝ 4.° metheo.⁊ loco ṗal. nihil aliud eſt niſi corruptio in humido ꝓprio caliditatis nālis a caliditate extranea. Nūc aūt cuȝ vie corp̄is noſtri bene euentari nō poſſint:qđ accidit in oppilationibus:tūc calidū nāle extraneū fit:⁊ gubernare nō pōt humiditates corporis noſtri. vnde accidit eas putridas fieri. Cap.9. / T.cō.6.⁊ 11.li.terapeu.c.9.

Sed ſtatim licet q̄rere an in nobis putredo cauſari poſſit:cuius imediata cauſa nō ſit ꝓhibita tranſpiratio:an neceſſario cuiuſlibet putredīs cauſa imediata ſit ꝓhibita tranſpiratio. ℭ Eſt ⁊ in hoc reſponſio Dyni ꝙ duobus modis in genere pōt accidere putredo in humoribus.vno modo ex hoc ꝙ calidum nāle corrūpatur a calido extrinſeco puta a calido extraneo aeris cōtinentis:⁊ in hoc modo putredinis dicit ꝙ nō eſt neceſſariuȝ ꝙ eius imediata cauſa ſit ꝓhibita tranſpiratio. Sed accidit tunc putredo a calido ſibi extrinſeco attingēte humores. ℭ Alio modo poteſt accidere putrefactio in humorib⁹ ex h ꝙ calidū nāle corrūpiť a calore ex̄neo gnāto ab ipſo nō ab extrinſeco:ſȝ ab itrinſeco magis. Ex h̄.ſ.ꝙ ſupfluitates fumoſe ⁊ calide q̄ ſolēt euacuari ⁊ nō eūanť. Vn̄ detēte ſupaugēt caliditatē in corp̄e ⁊ faciūt ipſam extraneā:ex quo accidit putrefactio:⁊ in hoc mō putredinis cauſa immediata eius eſt tranſpiratio prohibita. Et hunc intellectuȝ habuit Galenus.11.terapē. ℭ Et vlterius ſubdit ꝙ lȝ nō oporteat ꝙ oīs putredinis cauſa imediata ſit ꝓhi- Digreſſio 13°. / Cap.9.

bita tranſpiratio:tñ cū oī feb.putrida quando iam eſt cōiungitur ꝓhibitio trāſpirationis.Et cauſa eſt:q2 in oī feb. putrida trāſmittit̃ cōtinue fumus putridus ad ventriculos cordis:qui ibi exiſtens ꝓhibet ſufficienter euētationē caloris naturalis.Iſta tñ ꝓhibita trāſpiratio nō eſt ꝑma cauſa putredinis:ſed ſequitur ad putridam febrem.

❡ Sed aliter in hoc rñdet̃ ab alijs moderniorib⁹:nā dicūt ꝙ ſi humor putreſcit ab aere extrinſeco cōtingēte.etiā poteſt dici ꝙ ibi ſit trāſpiratio ꝓhibita:ex hoc ꝙ ille aer non eſt ſufficienter euentans humorem.

❡ Amplius dicitū aliud eoꝝ:multe pñt eſſe cauſe defectus caloris noſtri nō potētis gubernare humores ⁊ nō ſolum ꝓhibita tranſpiratio:ſ3 malitie humoꝝ:⁊ multe cāe debilitantes v̄tutes:vel virtutū debilitates. ❡ Quapp̄ dicunt putredinē nō fieri ſine ꝓhibita tranſpiratione,eſt dupl'r. vno mō vt nūq̄ȝ humor putreſcat q̄n ꝓhibita tranſpiratio ſit ſua cā.⁊ hoc eſt falſu3:ꝑmo ꝑ Galenu3 imediate q̄ vult in plectoricis fieri putredinē ꝑꝑ oppilationē:ſ3 in repletione quo ad v̄tutē:ex hoc ꝙ ab ea nō regunt̃. ❡ Itē humor ex ſeipſo pōt habere malitiā:vñ eſt aptus putredini:tunc igit̃ poterit putrefieri ſine ꝓhibita tranſpiratione.Et hoc p3 ꝑ exēplū in exterioribus:q2 carnes quātūcūq3 in aere ſuſpendant̃ ac moueant̃ poſſunt putrefieri. ❡ Scđo dicunt ꝙ nūq̄ȝ humor putreſcit q̄n cū3 eo putrido cōiungat̃ ꝓhibita tranſpiratio:⁊ hoc ꝑꝑ duo.ꝑmo q2 humor putridus eſt inflāmatus.Vñ aer tract⁹ nō ſufficit ad euentandū oīno. ❡ Scđo q2 talis humor h3 malitiā ſubſtātie ſequentē malitiā qualitatis eius:vel malitiā q̄ntitatis q̄bus oppilat ⁊ aliquos poros claudit preter nām factus. ❡ Et nos poſſumus in hoc bonū intellectū dare quē eos finalr̃

Tho. credimus intellexiſſe:ꝙ euētatio ⁊ trāſpiratio ſi accipiat̃ ꝑ libero igreſſu aeris in nobis:⁊ in vias corpis noſtri exiſtente corꝑe ſano/nō habēte in ſe cām ſuſpitiōis ſanitatis ſue:q̄ liber igreſſus aeris in diuerſis eſt diuerſus ſ3 diuerſas ſanitates corpoꝝ:⁊ tūc ꝓhibita tranſpiratio oppoſita huic euentationi eſt ꝓhibitio ingreſſus aeris liberi in nobis in vias corpis noſtri:in cōꝑōne ad illud qđ erat in ſanitate.Et hoc dico de aere loquēdo nālr̃ diſpoſito ad euētandū corpus ſanū:ſic ꝓpria vr̃ eſſe eius acceptio.Tunc ſi querat̃ vtrū cā neceſſaria ad putredinē faciens ſit hec ꝓhibita tranſpiratio:dōm ꝙ nō:qm̄ ſtante libero ingreſſu aeris in vias noſtras:pōt eſſe diſpoſitio corpis ex multis cauſis nō potēs humores regere vñ putreſcūt:⁊ tñ in corpore nō erit oppilatio nec clauſura ꝓhibēs ingreſſu3 aeris vt illi declarāt. ❡ Et forte poſſes hic imagiari:ꝙ eſto ꝙ cā diſpoſitiua inchoās putredinis poſſit eſſe cā alia q̄ȝ ꝓhibita trāſpiratio.Cā tñ cōpletiua:⁊ h̄ dico ꝑmaria/nō ſolū ꝯñs eſt ꝓhibita tranſpiratio:qm̄ ſtatim ſicut v̄tus nr̄i corporis amplius non pōt regere humores:ita ēt eos per aerē attractū ꝓpter eā debilitatē euentare intrinſecus bñ nō pōt. ❡ Et tūc poſſet ſuſtentari textus Galeni predict⁹ in putredine qualibet:⁊ tu ſi ſpeculeris adhuc magis tibi apparebit ſtati3 ſuꝑ illo v̄bo Galeni.Nequaq̄ȝ igit̃ mirabile. ❡ Si aūt vis facere eū magis particularē ⁊ vniu'r verificabilē:⁊ ēt ꝙ ꝓhibita trāſpiratio ſit cā putredis cuiuſlibet.ſ.ꝑmaria vel ſcđio ꝯcurrēs vt declabāt illi:potes: qm̄ ſi ꝑmariā cām cuiuſlibet eā nō ponebant:ſcđio tñ in quālibet,ipſa3 cōſequi iudicabant.

Digreſſio 14ª **Et quia** dicit vlterius Galenus ꝙ corpora paratiſſima ad putredinem ſunt corpora calida ⁊ humida:licet nobis inquirere que de corporibus ſunt magis parata feb.incurrere.Galenus.8.terapenti.ponit corpora magis parata calida ⁊ ſicca in ſcđo ordine ponit calida ⁊ humida.Princeps aūt Aboaly ponit corpa vehemētius ꝑparata ad feb.corpa calida ⁊ humida.In 2° aūt ordine ponit calida ⁊ ſicca. ❡ Et obmiſſis dictis aliorum in locis illis dicem⁹ ꝙ feb.ſicut ex dictis apparet ſunt diuerſoꝝ generū vt ethice:effimere ⁊ putride. Tunc aūt corpa calida ⁊ ſicca ſunt magis ꝑparata ad feb.effimeras ⁊ cholericas ⁊ forte ad ethicas cū iſtis natura eoꝝ ꝓportionet̃. Tho.

Cap.8. Fen 1ª 4 ca.2.

❡ Corpa aūt calida ⁊ humida ſūt magis ad feb.alias putridas.Et aūt iſtoꝝ corpoꝝ citius caderēt an calidū ⁊ humidū in putridū:an calidū ⁊ ſiccū in effimerā ⁊ ethicā eēt q̄d eſtimabile.⁊ q̄dcūq3 teneret̃ bñ retorqueri non poſſet ratione:⁊ iō Aui.cōparās hec corpa in calido generali ad feb.oēs dicet ꝙ corpa calida ⁊ humida vehemēter ſūt ꝑparata ad feb.Deinde dicit ꝙ calida ⁊ ſicca ſunt iterū preparata ad fe.caliditas ⁊ ſiccas.Et loquēs de iſtis nō dixit: deinde poſt illa:ſed dixit iterū ſunt ꝑparata.Et q2 forte in ſuo iudicio erat ꝙ calida ⁊ humida eēnt magis parata ad putridas q̄ȝ illa ad ſibi ꝓportionabiles:iō ꝑmo ponit illa. Galenus aūt q̄ali.8.terapē.ca.8.vere loquebat̃ de effimeris febribus ad quas ſunt plus ꝑparata calida ⁊ ſicca corpora:iō ea in ꝑmo ordie poſuit:poſt iſta magis parata ſūt vt dicit Aui.corpa tēperata in paſſiuis ⁊ excedētia in calido.vñ illa ſunt plus apta ad effimerā poſtea ad putridas: q2 citius in corꝑe cauſant̃:⁊ a cā faciliori q̄ȝ ethica. ❡ Ordinem aūt alioꝝ corpoꝝ ad feb.reſpicias ibi ab Aui.Eſto igit̃ ꝙ melica corpa citius incurrāt feb.melicā q̄ȝ alia corpora ⁊ flegmatica citius flegmaticā q̄ȝ alia corpa incidāt flegmaticā.Tamen ꝑdicta corpa citius incurrunt feb.in quas ſunt diſpoſita q̄ȝ illa.Legas igit̃ caplm̄ Aboaly.4. can.fen ꝑma cap.2.Dixerunt q̄dā.D.cū.d.

8 terapē. cap.8.
p° fen.4. cap.2°
Lib.8. terap.c.8.

❡ Porro neq3 mirū videre d3 q̄ȝobrē febres ſequant̃ repletionē:qm̄ ꝑ eiuſmodi diſpōnes multe oppilationes efficiunt̃:ac totū corpus difficulter difflat̃. Igit̃ ex multitudine q̄ eſt ad ipſas vires:ad hūores ipſi cito corrumpunt̃ neq3 euicti neq3 cōcocti probe q̄ppe q̄dē vires conficientes eos debiliores exiſtant. Laurē.

❡ Nihil igit̃ mirū ſi ex repletionibus febres eueniunt. eteni obſtructiōes multe atq3 vniuerſum corpus i huiuſcemodi affectibus male difflat̃:ſicuti igit̃ in altera multitudine q̄ rōne potētie dr̃ cito ad corruptōe3 humores deueniūt:qm̄ nō bñ ꝯtinent̃ neq3 cōcoquunt̃ cum ea a qua perficiuntur vis inualida exiſtat. Leonič.

❡ Nequaquā igit̃ mirabile eſt ⁊ cur plectoricas ſequunt̃ febres:eteni oppilatiōes multe fiūt ⁊ difficile trāſpirabile fit totū corpus ſ3 tales diſpoſitiōes:quēadmodū igit̃ ſ̄m alterā multitudinē q̄ eſt ſ3 virtutē ībecillē īcorruptionē deueniūt cito hūores nō vltra poſſeſſi neq3 cocti benigne q̄ſi digerēte eos v̄tute ībecilliori exiſtēte. Antiq̄.

❡ Intulit ex dictis correlaria:⁊ ꝑ̄m eſt:qm̄ iā dixerat oppilationes ⁊ obſtructiones eſſe cām feb.putride:q2 ꝓhibebant trāſpirationē nimirū eſt:⁊ nihil mirabile q̄re diſpoſitiones plectoricas.i.repletiōes quo ad vaſa feb.ſequunt̃: ⁊ hoc q2 ad illas ſequunt̃ multe oppilōnes:vñ corpus reddit̃ intranſpirabile:quēadmodū ſ̄m multitudinē que vr̃ appellat̃ multitudo quo ad virtutē humores cito corrumpunt̃.Et hoc q2 nō regunt̃ a natura:⁊ ſi littera dicēs quaſi nō digerente ⁊c̄.ſtet negatiua textus maneret clarius.Si autem ſit affirmatiua expone quaſi digerente eos virtute:⁊ q̄ſi v̄tute debente eos digerere ībecilliori exiſtēte.

Et aduerte ꝙ ſicut ſupra appet ex illo dicto Galeni dicebāt illi ꝙ nō eſt neceſſariu3 ꝙ ſemꝑ cū3 humor putreſcit ꝙ ꝓhibitio tranſpirationis ſit Digreſſio 15ª.

ſua

ſua cā: qm̄ Galen⁹ hic vult ꝙ in plectoricis ſit putredo ꝓꝑ
oppilōnē: & ꝓ ꝯñs ꝓꝑ ꝓhibitā trāſpirationē in replōne q̄
ad vaſa. Sȝ in repletiōe q̄ ad vtutē nō ex illo: ſed ex eo ꝙ
nō regūt hūores. Et ſi vis defendē vltū dictū ibi ad qd̄ te
excitaui. ſ. ꝙ cā diſpoſitiua: & ichoās putredis poſſit eē alia
q̄ ꝓhibita trāſpiratio: ꝙ tñ cā cōpletiua eſt trāſpiratio ꝓ-
hibita: dices ꝙ Galenus nō fuit vſus hic illo mō locutiōis:
qm̄ in repletione quo ad vaſa q̄ntūcūqȝ vtus de ſe bñ rege
ret humores: ipſe tñ humor ex corpulentia ſua obturans
foramen ꝓhibet ingreſſuȝ aeris trāſpirātis: & iō peccatuȝ
ibi attribuit humori: qd̄ ꝓcm̄ eſt ex multitudīe oppilante.
Sed in repletiōe quo ad vtutē ꝓprie nō eſt oppilatio māe
ex obturatione alicui⁹ rei replētis: qꝛ ibi humor de ſe non
eſt aptus ꝓhibere ingreſſuȝ aeris trāſpirātis: ſȝ ibi eſt trā
ſpiratio ꝓhibita: eo ꝙ cā mouens aerē ad tranſpirandūȝ
humorē debilitata eſt q̄ eſt vtus mouēs organa. vñ intrin
ſece eū bñ euētare non pōt: & iō vide quō aeris euentatio
pōt ꝓhiberi: vel qꝛ cā debens eū in oēm partē mouere &
regere nō pōt: vel qꝛ eſto ꝙ hec cā bñ diſpoſita ſit, nō eſt
ibi locus quo eat: quapropter iſto mō loquendi fuit vſus
Inſtātia Galenus in repletionibus his. ¶ Sed tu ſtatim hic dubi-
tares cōtra: vtus mouens aerē ad euētandū eſt vtus pul-
ſatiua arteriarū: ſȝ illa vtute exiſtēte valde forti pōt vtus
digeſtiua venaꝝ & mēbroꝝ eſſe debilis vt nō regat humo
res: & putrefiant. igiꝰ Galenus voluit ꝙ q̄ntūcunqȝ humor
per aerē bene euētaretꝰ dummō nō regatur a vtute ꝙ pu
Solo. treſcat. ¶ Solue ꝙ exiſtente vtute digeſtiua debili vt hu
morē nō regat ſtatiȝ humor añq̄ putredinē incurrat acq-
rit modū male ſube; vt qꝛ ſit ſubtilior & imbibiꝰ vel qꝛ vi-
ſcoſior & groſſior: vñ aer per vtutē pulſatiuā fortē attract⁹
nō pōt intrinſece trāſpirare hu. & hoc eſt vltimū cōplemē
tū ad putredinē cauſandā. Opȝ igiꝰ ꝙ vtutes ſint adinui-
cem rñdētes: quaꝓꝑ ſtat pⁿ. ¶ Attende vlteri⁹ ꝙ ex vbis
Gal. hic habes duplicē poſſe fieri in corꝑe repletionē. vna
que vocaꝰ plectoria que eſt repletio quo ad ſpatia vaſoꝝ.
alia eſt repletio quo ad vtutem: & hec vocaꝰ cacochimia.
Sed ſtatiȝ dices: apparet ꝙ pⁿ ēt ſit repletio quo ad vtutē:
qꝛ illa eſt repletio quo ad vtutē que facit corpus in egritu
dinē cadere cū vt⁹ tūc vincaꝰ: talis aūt eſt ꝑfata repletio.
¶ Et attēdendū ꝙ repletionē eſſe quo ad vtutē pōt itelli
gi dupl'r. Uno mō pōt dici repletio quo ad vtutē illā que
eſt ex humore peccāte in quali que repletio diſtinguiꝰ ab
illa q̄ eſt ex humore peccāte in q̄tō & nō in quali: & hāc di-
uiſionē de repletione quo ad vaſa: & quo ad vtutē illo mō
Cap. 4. & 11. terape. c. 14. dicta intelligit hic Galenus, intēdit & hoc 9⁰ terapē. cuȝ di-
cit ꝙ in ſynocha iflatiua nō eſt repletio quo ad vtutē: ſed
ſicut in putrida. Uocaꝰ aūt illa repletio q̄ eſt ex humore
peccante in quali quo ad vtutē: qꝛ cū tali repletiōe nō ſtat
vtus: imo diminuiꝰ: ſed cū repletione ex humore peccāte
in q̄tō: qꝛ illa eſt repletio ſanguīs & ſpūs q̄bus ſtat fortitu-
do vtutis. nā alij humores a ſanguine nō pñt multū pecca
re in q̄tō qn̄ ſtatiȝ peccent in quali. Pōt ēt dici illa reple-
tio quo ad virtutē: qꝛ in ea humor ledit ꝑ nām cōplōnalē:
Libro de virtutib⁹ nālib⁹. c. 3. & lib. de ſeq̄la virtutum aīe ad cōplonē ca. pᵒ. 6. 7. 8 ſed in repletione quo ad vaſa ledit ꝑ ſuā q̄titatē replēdo
vaſa. Nūc aūt ſpatiū & q̄titas nō ſic appropinquat vtuti:
imo eſt diſpoſitio magis corꝑea q̄ cōplo: cū dicat Galen⁹
virtutē in cōplexione fundari: ſed qual'r hoc ſit hȝ per ſe
dubiū. Hanc ꝑfatā diuiſionē repletionis itelligit Galenus
in lib. 11. terapē. cap. 15. de cataplaſmatib⁹. hanc ēt intelli-
git. 10. terapē. cū loquebaꝰ de balneis. Ad hūc intellectuȝ
Cap. 10. pᵒ afor. loquebaꝰ Galenus in libro de flō⁹ none tranſlationis ca⁹
ꝓ incipiēte. Medicinali igiꝰ arte: qd̄ ēt tetigit in cōmento
afor. 17. illius afoꝛiſmi. Ubi cib⁹ ꝑter nām itrat. & Aui. in hoc locu
Fen. 2. p⁹. tus eſt ad hunc itellectū in multis. ¶ Alia dī repletio quo
do. 3. c. 6. ad vtutē: qꝛ eſt repletio in qua vtus deficit ſenſibil'r in ope

rationib⁹ cōſuetis. vñ intātū vinciꝰ ꝙ in illis opōnib⁹ nō
pōt. & iſta repletio pōt eſſe ex peccato in q̄tō & ex pctō in
quali: qꝛ qn̄ augeꝰ tāntū peccatū q̄ti vel q̄lis ꝙ ex hoc vir-
tus deficit in regēdo corpus in ſuis opōnibus: tunc eſt re-
pletio quo ad vtutē: & ponit corp⁹ egrū. Cū aūt illud nō eſt
nō dī repletio quo ad vtutē: & iſto mō accipiēdo repletio-
nē quo ad vtutē in ſynocha eſt repletio quo ad vtutē: & de
hac repletione arguit argⁿ p̄einductū. De hac ēt repletio-
ne quo ad vtutē fuit locutus Galenus in cōmento illi⁹ afo-
riſmi. Ubi cibus ꝑter nām intrat. afor. 17. D. cū. d.

¶ Quocirca quecūqȝ cibaria glutinoſa craſſaqȝ ſunt Laurē.
morbos cōiter magis pñt. Oppilare eniȝ atqȝ ſtipare
humorem ex illis facilius eſt.

¶ Propterea aūt q̄cūqȝ cibi glutinoſi ſūt ac craſſi ſunt Leonič.
magis morbis obnoxij. Obſtrui eniȝ atqȝ intrudi euȝ
qui ab ipſis generaꝰ humorē facilius exiſtit.

¶ Propterea v̾o & quecūqȝ lubrica viſcoſa & Antiq.
pachimorum. i. groſſoꝝ humorem generatiua
cibaria morbidiora ſunt: opillare eni & obſtrue
re eū qui ex ipſis eſt humorum paratius eſt.

¶ Infert aliud correlariū ex dictis. & vñ ſequiꝰ eſt clarū &
dicit ꝙ quecunqȝ cibaria ſunt lubrica & viſcoſa vel pachi-
moꝝ. i. groſſoꝝ humoruȝ gnātiua ſunt cibaria morboſa: &
dedit cām: qꝛ paratius. i. ꝓmptius eſt euȝ humorē qui ex
ipſis. ſ. fact⁹: obſtruere. i. oppilare vias. D. cū. d.

¶ Sed nōne ꝯria. ſ. extenuantia & acria morbos cōiter Laurē.
pñt. Cōſtat eniȝ vt qui altero viuēdi genere exuberāt
febre ſil'r ꝑendanꝰ: qꝛ hec oīa vt aū diximus malos
humores gignere ſolent.

¶ Quid igiꝰ nōne contraria rōne acria atqȝ eſtuantia Leonič.
morboſa: videnꝰ enim ſil'r a febrib⁹ infeſtari q vtrāqȝ
victus rōnem in nimium ſequunꝰ: qm̄ & ſupradiximus
omnes tales mali ſucci eſſe.

¶ Quid igitur nōne & ꝯria ſunt egrotatiua & at- Antiq.
tenuatiua, & acria vñr eni ſil'r poſſeſſa a febrib⁹
que ſuperabundant alterutro genere diete: qꝛ &
antea oia hec talia dicta ſunt cacochima eſſe.

¶ Dubiū eſt qm̄ iam pȝ ꝙ cibaria groſſa ſunt gnābilia fe.
ſed hoc ēt faciunt cibaria acria & attenuatiua: ſed illa ſunt
ꝯtraria qual'r igiꝰ eſt iſtud. vñ dicit: qd igiꝰ ſicut dicis nō-
ne cōtraria. ſ. egrotatiua cibaria & ꝓ ideſt &c̄. Uñr ēt poſſeſ-
ſa. ſ. oia corpa q̄ ſupabūdāt in alterutro gñe diete. ſ. i dietis
attenuātiū & acriū ciboꝝ & in dietis groſſoꝝ: & dedit cām:
qꝛ oia illa ſūt egrotatiua: & h̄ qꝛ ſūt cacochimia. D. cū. d.

¶ Hec ergo rōne ea ꝙ malos humores gignāt febriū Laurē.
cā ſunt. Alia v̾o rōne putredinis quecunqȝ glutinoſa
craſſaqȝ exiſtunt.

¶ Tali igiꝰ rōne hi ob putredinem aūt quicunqȝ glu- Leonič.
tinoſi ſunt ac craſſi febriū ſunt cauſe.

¶ Igiꝰ cacochimie q̄dē rōne hec: putrefactiōis Antiq.
v̾o rōne q̄cūqȝ lubrica & groſſa: febriū ſūt cāe.

¶ Soluit iſtud dubiū dicēs ꝙ ꝯria cibaria diuerſimode
ſunt cā feb. nā acria & attenuatiua ſunt cā feb. rōne caco-
chimie. i. male qualitatis coꝝ: ſȝ groſſa lubrica ſunt cā fe.
rōne putrefactionis: qm̄ rōne groſſitiei gñant oppilōnes
magnas: & ratione lubricitatis in vijs feruntur hoc patet
clarūȝ. Deinde cum dicit.

¶ Nec ſecus ptes inflāmatione affecte rōne putredīs Laurē.
accendūt febrē: humor eniȝ differēs ſtipatus vbi fue-

rit nā calidus:qꝛ nō bn̄ diſſlatur putreſcit.

Leonic. ℭ Partes etiā3 que inflāmationem patiuntur rōne putredinis febꝛes accendunt:intruſus eni3 in ipſis influēs humoꝛ cū non bene diſſletur putreſcit.

Antiq. ℭ Sed ꝛ ptes que flegmone3 patiunᷣ putrefactionis rōne accēdunt febꝛe3:obſtructū eni3 in eis id qđ influxit cu3 fuerit nā calidu3 ex eo qđ nō bn̄ tranſpiratur coꝛpus putrefit.

ℭ Cū declarauit q̄liter ex putredine:quaſi ſm totū ex oppilationib᷑ facta gn̄atᷣ feb.declarat qualr̄ putredo exiſtēs ſm aliquā partē determinatā feb.facit.Et p̄mo ponens ħ innuēs cām dicit ꝙ ptes q̄ patiunᷣ flegmonē.i.apoſtema calidū patiunᷣ feb.qꝛ illud qđ influit ad ꝑticulā cū fuerit nā calm obſtructū in ꝑticulis ex eo:qm̄ nō bn̄ tranſpirantur coꝛpa.i.ꝑticule ille i qb᷑ eſt ille humoꝛ obſtruct᷑.Dico ꝙ illud obſtructu3 putrefit.Quō aūt feb.gn̄at apa in pte magis poſt apparebit.Deinde cum dicit.

Lauré. ℭ Ubi igiᷣ detur res humoꝛ fuerit diligenter bilioſus caliditas ſacro igni ſubſilis occupat ptē vbi ſanguineus inflammatio:vbi permiſtus ex vtroq3:aut ſacer ignis inflāmationi ſubſilis:aut inflāmatio ſacro igni ſubſilis efficiᷣ:nomen qdē ſumens ab humoꝛe denominante:denoiatione vō accipiens ab altero.

Leonic. ℭ Cū igiᷣ fluxio hec amarā bilē dominantē habuerit caliditas quedā heriſipilatā ꝓpꝛie occupat ptē.Cum vō ſanguinis inflāmationē.Cū vō humoꝛē ex vtriſq3 cōmixtū vel fit heriſipilas inflāmationis participans vel inflāmatio heriſipilatis nomē qdē ab humoꝛe ſuperabundante ſuſcipiens.Cognomē aūt ab altero.

Antiq. ℭ Cū igiᷣ qde3 certiſſime fuerit amare cholere reuma caloꝛ heriſipileus poſſidet partē:cū vō ſanguineu3 flegmonoſus.Qꝛ aūt ex ambobus eſt miſtu3 vel heriſipila fit flegmonoſa vel flegmon heriſipiloſu3 nomē qdē a dn̄ante hūoꝛe accipiens:denoiationē vō adipiſcēs ab altero.

ℭ Imponit noia dicēs ꝙ qn̄ reuma.i.humoꝛ q̄ influxit ad ptē fuerit cholera ꝛc̄.Et qđ dicit eſt ꝑ ſe notū:apa enī cholericū vocaᷣ:heriſipila ſanguineu3 flegmon:miſtū ſumit nomen cōpoſitū:ſm illud qđ dicit.D.cū.o.

Lauré. ℭ At vō ex his oībus ſequiᷣ feb.rōne ſocietatis:ſemꝑ eni3 ſimul cū eo qđ incaluit ps ꝯtinua calefit quouſq3 diſtributio ad coꝛ ip̄3 deuenerit.nā carbūculis quoq3 ptes ꝯtinue ſil̄ calefiūt genitis ex ſang.per qđ calido:ſed melancholico ꝓpter exuſtionem.

Leonic. ℭ In hiſce aūt oīb᷑ cōicationis rōne febꝛis accēditur:ſemꝑ eni3 calefacte ꝓxima pars ſil̄ caleſcit donec ad coꝛ cōicatio pertingat:nā ꝛ in carbūculis id qđ cōtinuū exiſtit vna calefit.Fiunt aūt ex ſanguine qde3 ſatis calido ſed atre bilis nām ꝑꝑ aduſtionē ꝯuerſo.

Antiq. ℭ Febꝛis aūt in oībus his accendiᷣ rōne cōicationis:caleſcit eni3 ſemꝑ ꝛ in carbunculis id qđ cōtinuū eſt in calido qdē ſufficienter ſanguine:melācholitioꝛi vō qꝛ aduſtu3 eſt gn̄ōnē hn̄t.

ℭ Poſtq̄ dixerat ꝓpter apa cauſari feb.ꝛ ,in hoc dederat cām dat modū ſm quē fit illa feb.ex putredine exñte ſm ptē illā:ꝛ dicit ꝙ feb.in oībus iſtis putredinib᷑ exñtibus ſm aliquā ptē accendiᷣ rōne cōmunionis.i.rōne cōicationis caloꝛis ab illa pte ad coꝛ:ſi eni3 nō cōicareᷣ cordi non eſſet febꝛis:qm̄ in iſtis apatib᷑ calidis vt in carbūculis cū calefit ſemꝑ illō qđ ꝯtinuū eſt eis ꝛ cōſeqᷣ vſq3 ad coꝛ.

Et aduerte ꝙ ps apoſtemoſa aliqn̄ calefacit coꝛ trāſmittēdo ſolā caliditatē vt calefaciendo ſpūs ꝛ ptes circūſtātes.Aliqn̄ aūt calefacit ip̄3 trāſmittēdo ſibi fumū putridū ꝛ maxie qn̄ ꝑticula apoſa cōtinuatur cordi ꝑ vias manifeſtas ſicut ſunt ptes intrinſece. Digreſſio 16.
Deinde Galenus:cū locutus fuerat de carbunculo oſtēdit ex qua mā h3 fieri:ꝛ dicit ꝙ carbunculus h3 gn̄ōnē ex ſanguie calido declināte ad nām melicā.ꝛ hoc:qꝛ ille ſanguis aduriᷣ.Cū aūt ſanguis aduriᷣ:tūc ſm multā ptē declinat verſus nām melācholie.ℭ Et aduerte ꝙ carbūculus vt p3.14.terapē.eſt apa qđ ab Auic.4.can.fen.3.vocaᷣ pruna ꝛ ignis ꝑſicus que duo nō differūt niſi ſm maiorē vel minorē groſſitiē ꝛ aduſtionē mãe ex q̄ fiūt vt ibi appet:q̄ ambo vt dicit Aui.ibi generanᷣ ex cholera citrina adurēte ꝑmiſta melic.ℭ S3 pruna eſt ex mā q̄ per aduſtione3 magis eſt igroſſata ꝛ magis melica facta q̄ mā ignis perſici.ꝛ hoc eſt qđ vult hic Galenus ꝙ carbunculus fiat ex ſanguine calido aduſto.nā cum ſanguis aduriᷣ vt patebit infra pars eius vertiᷣ ad cholerā citrinam ꝛ pars eius ad melia:q̄ ambo ꝑmiſta hoc cauſant apa. Cap.10. Cap.9.
ℭ Et appet hic ꝙ Galenus vult ꝙ ps apoſa feb.faciēs nō facit feb.niſi ꝑ cōmunicationē caloꝛis ad coꝛ:qđ ſupra in multis locis ſpecilius aſſerit vt velit feb.eſſe paſſionē cordi appꝛopꝛiatam:de quo nob̄ lic3 hic heſitare.Et ħ multi iā clare tractauerunt:quapꝛopter hic qda3 modicū tangemus dicentes ꝙ feb.nihil aliō eſt niſi mala cōplō cala:eſto ꝙ vxplm ſecū cōiungaᷣ ſicca vt ſupra patuit ledēs ſenſibilr̄ opōnes oēs totius coꝛpis.Cū eni3 in coꝛpe nr̄o ſit cōplō bona faciens opōnes totius que cōplō toti coꝛpi attribuiᷣ:eſto ꝙ p̄ncipalius vni mēbꝛo q̄ alteri ꝛ ois cōplō habens aliqd tēperatū poſſit verſus q̄tuoꝛ extrema diſtēperari pōt huic cōplexioni totius aduenire diſtēperamētū caloꝛis cui diſtēperamēto ipoſitū eſt nomen feb.ꝛ hec fuit pꝛa ad quā iuit Galenus in p̄ᵒ.8.terapē. Dubiū an febris ſit paſſio appꝛopꝛiata cordi.
ℭ Et vlteri᷑ aduerte ꝙ cū in oī multitudine ſit vnū p̄nᵐ a quo oīa depēdent ꝛ cōſeruanᷣ:in coꝛpe aūt noſtro ſunt membꝛa multa ꝛ opōnes multe:op3 ꝙ inter illa eſſet vnu3 p̄ncipalius oī alio qđ eſſet ſicut fons ꝛ oꝛigo cōſeruationis alioꝝ:ꝛ a quo oīa alia haberēt p̄nᵐ operādi.Tale aūt ab oīb᷑ poſitū eſt eē coꝛ quo emanat ſpūs vite in ſe hn̄s v̄tualr̄ v̄tutes oēs ꝛ opōnes cordis:ꝛ dato ꝙ ad exitū opōnū indigeat deartīculatione oium alioꝝ ſpirituū vt cerebꝛi ꝛ epatis:ꝛ deartiᴄulenᷣ ēt ſ3 complexiones diuerſoꝝ mēbꝛoꝝ qbus appꝛopꝛiaᷣ cum ipſe agens vl̄e ponaᷣ.Ex qbus dictis ſtati3 ſequiᷣ ꝙ cū ſit dare vnā cōplōnē totius que eſt tēperamētū ꝓ opōnib᷑ totius:ꝛ dico de vnitate oꝛdis ſicut qōl3 mēbꝛū h3 ſibi tēperamētū ꝓ opōnib᷑ ſuis qđ illi mēbꝛo p̄ncipalr̄ hoc tēperamentū attribuiᷣ ꝙ inter oīa obtinet p̄ncipatū:qđ ēt eſt cā cuiuſq3 tēperamēti in coꝛpe exiſtētis.Tale aūt iā poſitū eſt eſſe coꝛ.igiᷣ tēperamētū cōplōnis exercēs oēs opationes coꝛpoꝝ p̄ncipalr̄ inter oīa mēbꝛa cordi eſt attributū. Cap.p. 10.me 7.2.7.phy.3.2.8.ph.34.12.meta.56.
ℭ Ex qbus ia3 preinductis in ꝓpatulo apparet ꝙ feb.eſt ꝓpꝛia paſſio cordis equocationē abſoluēdo a paſſiōe:na3 hic intelligimus per paſſionē ꝓpꝛiā ꝓpꝛiū moꝛbū vt ſit ſenſus vtrū feb.ſit ꝓpꝛia paſſio cordis.i.vtrū ſit ꝓpꝛi᷑ moꝛbus cordis:ꝛ hoc nō dico ſumēdo ꝓpꝛiū moꝛbū vt diſtinguiᷣ cōtra moꝛbū ꝑ aſſociationē:ſ3 ſumēdo hic ꝓpꝛiū moꝛbum qui ſic attribuiᷣ vni mēbꝛo qđ non alteri:hoc ꝙ ſic ledit opationes vnius mēbꝛi:ꝙ nō alterius.Et dato ꝙ opōnes lederet alteri᷑:ꝛ imutatio illa alteri membꝛo cōmunicareᷣ ſic eis cōicaᷣ:ꝛ ſic in eis accidit imutatio ſm qđ ei attribuunᷣ opōnes q̄ ab illo moꝛbo ledunᷣ.ℭ Hoc

preſuppoſito

ꝑſuppoſito declarat̃ ꝑmiſſa ꝓpõ ſic illius mẽbri ꝑncipalr̃
eſt ꝓpria paſſio:ꝛ ꝓpri⁹ morb⁹ feb.cui ꝑncipalr̃ attribuit̃
ſanitas faciẽs opõnes cuius ſanitatis opõnes feb.ƀʒ lede
re:ſʒ cordi ꝑncipalr̃ attribuit̃ ſanitas faciẽs opõnes quas
feb.ƀʒ ledere:q̃re ei ꝑncipalr̃ attribuit̃ fe.Et ꝑma ꝓpoſi/
tio eſt clara ex imediate iducta.Cecitas eniʒ idẽ ponit̃ ꝓ/
pria paſſio ocul̃ ꝛ nõ alteri⁹ membri:q꞉ imediate ei attri/
buitur ſanitas huic morbo oppoſita:ꝛ nõ alteri membro.
¶ 2ᵉ ꝓpõ rõnis hui⁹ ꝛ ex dictis remanet declarata:nã iã
appet ꝙ feb.eſt mala cõplo calida ledẽs oẽs opõnes to/
tius.Sed hic morbus opponit̃ directe ſanitati q̃ eſt bona
cõplo habẽs oẽs operationes toti⁹ exercere.Q̃uo aũt illa ſit
vna ſanitas vel plures nõ eſt mõ dõm:q̃m ſaltim eſt vna
ordie:ſanitas aũt totius:ꝛ ei⁹ tẽperamẽtũ attribuebat̃ ꝑn/
cipalr̃ ꝑmo cordi ſiue cẽt oẽ tẽperamẽtũ v̓tualr̃ cõtinens:
q̃re relinquat̃ qõ ei tanq̃ꝫ ꝓprius morbus attribuat̃ feb.

Sanitatis ſubʒ eſt 2ᵉ ſimiliter ꝛ febris.

¶ Et iõ aduerte ꝙ ſicut tẽperamẽtum ſanitatis totius ƀʒ
duplex ſubiectũ:vnũ eſt ſubm extẽſiuũ ꝛ hoc eſt totũ cor/
pus.Aliud eſt ſubm ꝑncipale:ꝛ hoc eſt cor:in quo tanq̃ꝫ in
ꝑncipio illa ſanitas radicat̃:ꝛ tẽꝑamẽtũ illud:ita ꝛ fe.põt
dici hr̃e duplex ſubm:vnũ totale per qõ totuʒ accendit̃:ꝛ
hoc eſt corp⁹ totũ.nã feb.eſt calor a corde ſpanſus ad cor/
pus totũ mediãte ſanguine ꝛ ſpũ.Aliud eſt eius ſubm ꝑn/
cipale:ꝛ hoc eſt cor:nã alijs mẽbris diſtẽperatis ad calidi
tatẽ nõ ſit feb.vt dicebat Galenus:niſi cõicet̃ tẽꝑamento
cordis.Et q꞉ auctores reſpexerũt ꝑncipale ſubʒ ipſius fe.

Calor iſte ſimaliter nõ di cõiter febreʒ eẽ ꝓpriaʒ paſſioneʒ cordis.

ꝛ nõ totalr̃ extenſiuũ:iõ dixerũt fe.eſſe ꝓpriã paſſionẽ cor
dis:ꝛ q꞉ fe.põt ab alijs mẽbris remoueri ꝑꝑ ꝓhibẽs eam
expãdi a corde ad alia:non aũt põt vnq̃ꝫ eſſe qñ cor ſit fe/
briens.Et iõ intellige ꝙ cũ dicũt auctores ꝙ feb.eſt calor
expanſus ad totũ intelligit̃ illa diffõ vt alie diffõnes entiũ
nãliũ.ſ.niſi ſit ꝓhibens vt graue exiſtẽs ſurſum deſcendit
deorſuʒ niſi ſit ꝓhibẽs.nunc aũt multa pñt eſſe ꝓhibẽtia
calorẽ febrileʒ a corde ſpandi ad alia mẽbra:vt pʒ in feb.
empiala ꝛ lipparia:ꝛ hec v̓ba ibidẽ dic̃ Aui. ¶ Et vlteri⁹
ex dictis põt tibi eſſe palã ꝙ eſto ꝙ in corꝑe nr̃o ſit aliud
mẽbrũ a corde qõ ſit ꝑnᵐ tẽperamẽti toti⁹ vt cerebrum ꝛ
epar:q꞉ tñ illoꝝ nullũ eſt ꝑnᵐ oĩs tẽperamẽti toti⁹:ꝛ febris
dr̃ eẽ diſtẽperamẽtũ oĩs tẽꝑamẽti totius.ꝛ hoc dico in q̃li
tate calida:cor aũt ſit ꝑncipiũ oĩs tẽꝑamẽti in toto:eſto ꝙ
vl̓e ꝑnᵐ:hinc eſt ꝙ feb.non põt appropriari tanq̃ꝫ ꝓpria
paſſio ꝛ ꝓprius morb⁹ alicui alioꝝ mẽbroꝝ niſi cordi.Si
igit̃ epar mitteret calorẽ ſuꝑ totũ corpus:nũq̃ꝫ eſt feb.ille
calor niſi diſtẽperato corde:ꝛ eo trãſmittẽte ad totũ:ꝛ hoc
ex cã dicta. Erit igit̃ calor tũc epatis non fe.ſed cã feb.in

Febris eſt diſtempa/ mentũ oĩs tẽperamen/ ti totius.

corde:ꝛ hanc ſniaʒ ꝙ feb.nõ ſolũ diſtẽperamẽtũ ſit toti⁹:
imo ſit diſtẽperamẽtũ oĩs tẽꝑamẽti totius expreſſe ponit
Auer.3.collʒ.c.3.vñ poſt v̓ba dicit:ꝛ ꝓpterea q꞉ calor cor/
dis eſt ille calor cũ quo mẽbra faciũt oẽs ſuas opõnes:ne/
ceſſariũ erat qñ reciperet aliquã ꝑmutationẽ vt ledantur
oẽs opõnes corꝑ.igit̃ diffõ feb.eſt hec q꞉ eſt calor cõpoſi/
tus ex calore naturali ꝛ calore extraneo putredinali miſſo
a corde ad totũ:ꝛ ledit oẽs actiões ꝛ paſſiões.ſ.toti⁹.Ecce
ꝙ nõ dixit ꝙ ledit ſolũ actiones totius:ſʒ oẽs toti⁹ ledit.
Intãtũ igit̃ de h̃ queſito breuiter ſit a nobis dcm̃ ꝛc̃.

Lauré. Capᵐ 4ᵐ de febre peſtilẽtiali.

¶ Calidiores ꝑterea ambientis nos aeris cõditiones
quales ſunt circa canis ſydus ortũ potiſſimum per in/
ſpirationem ꝑſpicue cor ipſuʒ calefaciunt:extrinſec⁹
v̓o circũfuſe corpori totuʒ ipſuʒ calidũ reddunt:maxi
meq̃ꝫ arterias:vt que nõ nihil ſubſtãtie ipſius ambiẽ/
tis aeris attrahãt ex q̃bus oĩbus ſimul afficiat cor ne/
ceſſe eſt:atq̃ꝫ ipm in ꝑmis in modice calefiat maxieq̃ꝫ
febrili diſpõne tentet̃:atq̃ꝫ ipſi corꝑi immittat opʒ.

Leonič.

¶ Calidiores aũt ambiẽtis aeris ſtatus q̃les maxime
circa canis ortũ cõtingũt per inſpirationes q̃dẽ mani
feſte cor calefaciũt. Corpori aũt extrinſecus circũfuſi
totũ ipſuʒ calidius efficiunt:ſed ꝑſertim arterias vt q̃
ipſius ſubſtãtie aeris ambientis aliq̃d trahant ex q̃b⁹
oĩbus ſimul cor affici eſt neceſſariũ:ꝛ cũ ſupramoduʒ
incaluerit ipſuʒ ꝑmũ atq̃ꝫ ꝑncipiũ febrilẽ calorẽ ſuſci/
pere atq̃ꝫ ad vniuerſuʒ corpus tranſmittere.

¶ Caplm̃ q̃rtũ in quo agit de febre peſtilẽtiali.

Antiq̃.

Calidiores v̓o cõtinẽtis nos aeris cõ/
ſtitutiões quales circa ortũ canis ſiũt
maxie per inſpirationẽ q̃dẽ quaſi ipʒ
calefaciũt cor deforis circũeffuſe cor
pori:id calidũ vniuerſuʒ oſtẽdunt:ꝛ maxie ar/
terias vt vtiq̃ꝫ attrahẽtes q̃d ꝛ ſubſtãtie cõtinẽ
tis nos aeris in q̃b⁹ oĩb⁹ diſpõnibus cor neceſſe
eſt calʒ imoderate fiẽs ipſuʒ primũ ꝛ maxie fe/
brilẽ diſpõnẽ aſſumẽ ꝛ immittere vniuerſo corꝑi.

Cõ.11ᵐ

Cum declarauit Galenus quomõ ab vtroq̃ꝫ modorũ
cauſaꝝ dictaꝝ diuiſiõis ab eo ſuꝑ aſſumpte ac/
cendat̃ feb.intendit hic oſtẽdere q̃uo ex ꝯſtitutione aeris
feb.accẽdit̃:ꝛ hoc q꞉ cõſtitutiones aeris multũ nos ꝑmu/
tant.Et hec cã põt reduci ad gen⁹ cãe qõ fiebat ex copula/
tione rei calefaciẽtis ad nos.Et ꝑmo oñdit qualr̃ aer alte/
ratus ſm q̃litatẽ feb.accẽdit ꝛ dicit ꝙ ꝯſtitutiões calidio/
ris aeris ſi pendeãt ſm nãm ſicut eſt in canicularib⁹ die/
bus calefaciunt ipſuʒ cor ꝛ inſpirate interi⁹ ꝛ exteri⁹ exiſ
ab extra calefaciẽtes corpus.vñ dicit:ꝛ de foris circũeffu
ſe corpus calidũ oſtẽdũt.i.faciũt:ꝛ tũc dedit modũ qualr̃
intrinſecus cõſtitutiones ille calefaciũt:q̃m talis aer ꝑ ar/
terias attrahit̃.vñ ſubdit vt vtiq̃ꝫ attrahẽtes q̃d ſubſtãtie
cõtinẽtis nos aeris.ſ.ipſe arterie in q̃b⁹ diſpõnib⁹.i.attra/
ctionib⁹ talis aeris neceʒ eſt cor ꝛ ſpũʒ fieri calidũ imo/
derate aſſumere febrilẽ diſpõnẽ:deinde mittere vniuerſo
corpori:ꝛ dicit ꝑmuʒ maxime:q꞉ illa caliditas ꝑmo fit in
ſpiritu cordis:deinde mediãte illo ſpiritu trãſmittitur ad
totum.Deinde cum dicit.

Lauré.

¶ Ubi v̓o peſtilentes ſubeant conditiones inſpiratio
potiſſimũ cauſa eſt.Interdũ enim efficitur ꝓpter hu/
mores in corpore aptos in putredinem quotiens aĩal
breuẽ quãdã occaſionẽ ab aere circũfluẽte ſuſcepit.

Leonič.

¶ In peſtilẽti v̓o aeris ſtatu inſpiratio plurimũ eſt cã.
Fit eniʒ ꝛ aliq̃ñ ob eos qui ſunt in corꝑe humores ad
putreſcenduʒ paratos cũ breuem aliquã occaſionem
ad febris originẽ ab aere ambiente acceperit aĩal.

Antiq̃.

¶ Scdm̃ v̓o peſtilẽtes inſpiratio fit maxie cã fe
bris:fit eniʒ q̃ñq̃ꝫ q̃dẽ ꝛ ꝓpter eos qui in corꝑe
ſunt aptos humores ad putredinẽ exiſtẽtes cuʒ
quãdã breuẽ occaſionẽ cõtinẽte acceperit aĩal.
¶ Oſtendit qualr̃ aer tranſmutatus tranſmutatione q̃ vo
cat̃ ſm ſubam generat feb.putridã cũ cõſtitutio peſtilen
tioſa:ꝛ iõ oñdit qualr̃ fiat feb.peſtilẽtialis:ꝛ dicit ꝙ inſpi/
ratio.i.attractio aeris ſm cõſtitutionẽ peſtiferã fit maxie
cãe feb.ꝛ poſſum⁹ dicere ꝙ oſtẽdit duplicẽ modũ ſʒ quẽ
peſtilẽtialis aer gñat feb.vnus modus eſt ꝑ attractionem
aeris peſtilentialis ab extra:ꝛ hoc maxie qñ in corꝑe ſunt
apti humores ad putredinẽ:vñ icurrũt putredinẽ cũ aĩal
incurrerit quãdã breuẽ occaſionẽ.i.alterationem ab aere
ꝯtinẽti:vt quaſi tũc per diſpõnẽ humorũ in corꝑe ſolũ ꝑꝑ
alterationẽ ab ex̃ ab aere putrido fiat in corpore putrido.

Lauré. ℭ Sed magis ex parte incipit ex aeris circũfluẽtis re-
ſpiratione quẽ putrida exbalatio iuſſerit.

Leonič. ℭ Magna autem ex parte ex inſpiratione incipit aeris
circũſtantis a putreſcibili euaporatione vitiato.

Antiq. ℭ Quãmultum autez ex reſpiratione incipit eo
qui in circuitu eſt aerea putrida euaporatione
contaminato.

ℭ Deinde dedit aliũ modũ ſʒ quẽ aer peſtilẽtialis putrefa
cit humores noſtri corpis: ⁊ p ↄ̃ns facit feb. qꝛ putredo in
peſtilẽtia incipit in nobis q̃multũ ex iſpiratione attracti
aeris exñte tũc aere q eſt in circuitu ad nos quẽ p os attra
him⁹ cõtaminato. i. infecto a putrida euaporatione. i. a pu
tridis fumis cũ aere miſtis: qꝛ aer fit putridus p admiſtio
nẽ vapoꝝ prauoꝝ. Et attẽde φ p hoc qđ dicit Galen⁹ cuꝫ
quãdã breuẽ cocõctionẽ a cõtinẽte acceperit aĩal inſinua
uit φ in peſtilẽtiali aere ſi corp⁹ eſt mundũ ⁊ purũ homo
rib⁹ ⁊ nõ plenũ humorib⁹ ad putredinẽ aptis opꝫ φ ſi dꝫ
feb. incurrere vt magnã ⁊ longã alterationẽ ab aere reci-
piat: ſed cũ nõ eſt purũ ſufficit breuis ⁊ parua alteratio: ⁊
hec eſt cauſa multarum diuerſitatum accidentium in pe-
ſtilentia. Deinde cum dicit.

Lauré. ℭ Principiũ aũt putredinis aut multitudo mortuoꝛuꝫ
eſt minime crematoꝝ: quẽadmodũ in bello fieri ſolet:
aut ab exhalatione paludis cuiuſdã aut ſtagni tẽpore
eſtiuo: atqꝫ interdũ imoderatus caloꝛ circũfluẽtis ae-
ris incipit quẽadmodũ in peſtilẽtia que athenieſis in-
uaſit vt Thucidides ait: viuentes hoies in paruis tu-
gurijs eſtate corruptio afficiebat. Eſt aũt initiũ peſti
lentialis febris eo φ humores corpis ex prauo victu
ſint in putrefactionẽ parati: forſitan aũt accidit id pp
cõtinuitatẽ ex ethiopia fluxerunt quedã mala ingna-
menta q̃ his qui habebãt corpora leſioni parata cau-
ſe febris extiterunt.

Leonič. ℭ Putredinis aũt p̃ncipium vel cadauerũ multitudo
nõ crematoꝝ quẽadmodũ in prelijs contingere ſolet
aut ex aliquoꝝ vel lacuũ vel paludũ eſtatis tempore
euaporatione. Cõtingit aũt q̃nqꝫ precedere ambiẽtis
aeris caliditatẽ quẽadmodũ in ea peſtilẽtia q̃ athenie
ſes inuaſit vt Tucidides ingt. Sed in tugurijs ſuffo-
cantibus eſtatis tpe habitantiũ corpa corruptiõe la-
borabãt. At qꝛ humores corpoꝝ ex victus prauitate
erant putredini obnoxij hinc febribus peſtilẽtib⁹ ori-
go data eſt: forte aũt p cõtinuũ ex ethiopia q̃dam pu-
tredinis fluxere contagia his quorum corpora erant
ad patienduꝫ parata febrium cauſe futura.

Antiq. ℭ Principiũ aũt putredinis vel multitudo aliq̃
mortuoꝝ eſt nõ cõbuſtoꝝ vt in prelijs aſſuetuꝫ
eſt cõtingere: vel ex gurgitibus qbuſdaꝫ vel ſta
gnoꝛuꝫ vapoꝛibus hoꝛa eſtatis. Eſt aũt qñ do-
minaẽ qdeꝫ imoderatus caloꝛ ↄtinẽtis nos ae-
ris vt in poſſidẽte athenieſes peſtilentia vt ait
Tucidides: ſed in tugurijs ſuffocãtibus hoꝛa
eſtatis ↄuerſantiũ corruptio ſ̃m corpus fiebat.
In eo ṽo φ hi q in corpore humores ex mala
dieta ſunt apti ad putredinẽ principiũ peſtilen
tis fit febris: fortaſſis aũt ⁊ ſ̃m cõtinuitatem ex
ethiopia influxerunt q̃dã putrida ingnamenta
apta hñtib⁹ corpa ledi ab ipſis future ẽẽ febris.

ℭ Quia dixerat de aere peſtilẽtiali oſtẽdit ſ̃m quẽ moduꝫ
aer fit peſtilẽtialis: ⁊ oſtẽdit cauſas vñ peſtilẽtia cauſaẽ in
hoc magis in ſpãli aſſignãs modũ peſtilẽtialis feb. ⁊ dicit
φ p̃n^m putredinis. ſ. in aere. vñ fit peſtilẽtia vel eſt aliqua
multitudo mortuoꝝ nõ cõbuſtoꝝ: ⁊ hinc habes qũo com
burere corpa mortuoꝝ pſeruãt a peſtilẽtia: ⁊ eſt cã in hoc
qꝛ p cõbuſtionẽ fit cõſumptio humiditatũ: q̃ ſi nõ ↄſumã-
tur ſunt cã multe putredinis. vel cã hui⁹ putredinis eſt ex
gurgitib⁹ vel vapoꝛib⁹ ſtagnoꝝ ⁊ paludũ q ſunt vapores
putridi maxie hoꝛa eſtatis: qꝛ caloꝛ euapoꝛatus eſt cã pu-
tredinis in ſtagnis illis. vñ tunc cõplicaẽ caliditas ⁊ humi
ditas que ſunt cauſe due putredinis.

ℭ Scđa cã peſtilẽtie in aere eſt cũ imoderatus caloꝛ domi Scđa
naẽ in aere vt accidit peſtilẽtia in ciuitate athenienſiũ vt cã peſti-
dicit Tucidides qualr̃ h̃ fit appebit imediate. vñ fiebat lentie.
corruptio hoꝛa eſtatis in tugurijs. i. in domib⁹ ſuffocatis. i.
nõ euentatis nec ſpirabilibus.

ℭ Tertiã cãm peſtilẽtie in corpoꝛib⁹ ponit ex pte diſpõnũ Tertia
corpoꝝ: qꝛ in corpib⁹ malis diſpoſitis parua cã fit cã cor- cã peſti-
ruptionis coꝝ. vñ corpa putreſcũt in humorib⁹ ſuis: ⁊ hoc lentie.
mõ peſtilentia in eis eſt. Uñ dicit. ṽo pro ſʒ: in eo φ hi hu-
mores in corpe exiſtẽtes ex mala dieta ad putredinẽ ſunt
apti fit p̃n^m peſtilẽtialis febris: ⁊ h̃ ſup. q̃tũ eſt ex diſpõne
corpis: nã multa corruptio humoꝝ ex malo regimie facta
põt ẽẽ p̃n^m peſtilẽtialis feb. ſicut putrefactio aeris. Attẽde
etiã cũ ad quẽlʒ cauſandũ effectũ regraẽ non ſolũ fortitu-
do agẽtis: ſed diſpoſitio patiẽtis vt poſt appet: voluit Ga-
lenus tãgere vtrãqꝫ cãm: ⁊ forte ẽt 4^a cã debebat ẽẽ poſt
illã quã dicit cũ dicit fortaſſis. vñ appet maioꝛ ↄtinuitas.

ℭ Quarta cauſa putredinis eſt ibi cũ dicit fortaſſis. Et ad- Quarta
uerte φ differt hec cã a p̃dictis: qꝛ h̃t oſtendiẽ: qꝛ in aere cã peſti-
põt ẽẽ putredo ⁊ dato φ in illo loco nõ ſit cã cõtinuãs ae- lentie.
rẽ: ſed eſt ibi cã ſ̃m cõtinuitatẽ q̃ eſt in alio loco: ſʒ predi-
cte cãe putredis aſſumunẽ penes cãs exiſtẽtes in illo loco
vbi putrefit aer. Uñ dicit fortaſſis aũt ſ̃m cõtinuitatẽ in-
fluxerũt q̃dã putrida ingnamẽta. i. infectiones futura cã
fe. hoib⁹ hñtib⁹ corpa apta ledi ab illis iſectiõib⁹ putridis.

Sed eſt hic attentione dignũ cũ loquamur de peſtilẽ- Digreſ-
tia qd peſtilẽtia qd moꝛb⁹ peſtilẽtioſus: ⁊ an ſio 17^a.
ſint cãe alie peſtilẽtie quas nõ numerat Galen⁹. Et aduer
te p̃mo φ qꝛ peſtilẽtia eſt aeris imutatio φ aer põt mul-
tiplr̃ alterari. ⁊ ſeries hui⁹ ſnie extrahiẽ ab Aboaly Auic. Doct. 1^a
ex 2^a p̃mi ⁊ p^a 4^i. Nã vno mõ mutaẽ aer in ſuis q̃litatib⁹. ca. 9. trac.
Alio mõ mutaẽ aer vt dicit Auic. ſ̃m ſubaꝫ: ⁊ nõ itelligas 4. ca. p^o.
φ poſſit imutari aer ſ̃m ſubaꝫ qn muteẽ ſ̃m q̃litates cum
qb⁹ fit ois actio: ſʒ nõ dꝫ mutari circa q̃litates: qꝛ q̃litates
ei⁹ ad diſpõnẽ intolerabilẽ nõ ꝑueniũt: mutatio aeris in
ſuis q̃litatibus põt duplr̃ eẽe: vel qꝛ aer nõ veniat ad infe
ctionẽ rabioſaꝫ ſue q̃litatis: ⁊ hic de hac fuit locutus Gale-
nus in p̃ncipio hui⁹ capli cũ dicit. Calidioris ṽo cõtinẽtis.
hec mutatio peſtilẽtioſa ſ̃m aliquẽ moduꝫ appellari non
põt. Alio mõ põt mutari aer in q̃litatib⁹ ſuis: qꝛ ad rabio-
ſitatẽ in aliqua ſuaꝝ qualitatũ ꝑueniat ad tantã frigidita
tẽ vel caliditatẽ: ⁊ ſic de alijs q̃litatib⁹: ⁊ inde meſſes ⁊ gra
na corrũpunẽ: ⁊ hec mutatio aut eſt ad q̃litatẽ ſymbolicã
⁊ homogeneã vt rabioſitas caloris in eſtate ⁊ frigoris in
hyeme. Aut hec mutatio eſt ad ↄtrã qualitatẽ tẽpoꝛi anni
vt malitia frigoris ĩ eſtate ⁊ caloris in hyeme: ⁊ ſic in alijs
q̃litatib⁹ põt ꝓportionalr̃ intelligere: nã aer inquãtũ ꝑmu-
taẽ ſilr̃ corpa ꝑuertunẽ: qm̃ diſponunẽ ſilr̃ tpe vt p̃ma par-
ticula de ꝓblematib⁹. Et hic itellige φ hec ꝑmutatio rabio ꝓble. 3.
ſa in aere põt poni mutatio peſtilẽtioſa: ⁊ dato φ nõ ſic ꝓ-
prie appellaẽ ab auctoꝛibus mutatio peſtilẽtialis ſicut qñ
trãſmutaẽ aer in ſua ſuba: φ talis mutatio põt peſtilẽtiaꝫ
cauſare

cauſare pȝ ꝑ Galenū q enumerās cauſas peſtilentie dicit. Eſt aūt qñ dominaṫ qdā īmoderatꝰ aer calidus ꝯtinēns nos aeris: vt in poſſiaēte Atheniēſes peſtilētia cōtingit vt ait Tucidides ꝛc̄. Nā aer ſic rabioſe calidus eſt cā multe ꝓſtratiōis vⁱrtutū: vt nō poſſint humiditates regi: ꝛ ex hoc corpa incurrūt magnas putredines ſpālr cū tali calore cōiuncta eſſet humiditas: talis aūt alteratio magna cuȝ eue nit eſt accidēs q̄ſi toti cōicari ex̄ṅti in illa regione quēadmodū ꝛ ꝓprietas peſtilētioſi aeris eſt hoc facere. Mutatio aūt aeris in ſui ſubā eſt vt ſuba aeris ad malitiā cōuertaṫ: nō qꝛ aliq̄ q̄litatū ſuaꝝ fortior facta fuerit ſm augmētū vel diminutionē: eſto ꝙ ſine oī mutatione q̄litatū fieri nō ꝯtingat: ꝛ hec īmutatio ꝓprie dr̄ peſtilētia. Nā peſtilētia ſm Auic. eſt putrefactio q̄ accidit aeri ſiīis putrefactioni aque remolitiētis fetide: nā ingroſſaṫ tūc aer ꝛ totus remolliṫ: quēadmodū aqua cū qs īmiſerit lignum vel talia.

Fen 2ª p. d. 2. ſi. p. cap 9. ¶ Et ſi inſteṫ cū dictū ſit peſtilentiam fieri ex putredine aeris ꝛ aer nō poſſit putrefieri cū ſit corpus ſimplex ꝛ putrefactio ſit paſſio miſti. Et aſſerit hanc ſñiam pħs. 15. particula ꝓblematū. 19. ꝓblemate ꝛ ſic ingens ꝓpter qd terra ꝛ aqua putrefiunt: aer aūt ꝛ ignis non putreſcunt: ꝛ dat cāmꝫ: qꝛ oē qd̄ putret calidiſſimū fieri neceſſe: ꝛ qñ opȝ infrigidari ꝑus: igne aūt nihil eſt calidius: ſemper autem eſt aer igne plenus.

17. pri. ꝓ ble. 10.

Solo. ¶ Et dōm vt ait Aui. ꝙ aer purus ꝛ ſimplex nō putrefit: ſed ꝑmiſtus cū fumis terreſtribꝰ ꝛ aquoſis vapoubꝰ putrefit: cū a ſui ſimplicitate remoueaṫ. vnde aer qui nos circūdat nō eſt aer purus. vñ Auicē. nos nāqȝ cū aerē dicimus nolumꝰ dicere aerē ſimplicē mundum: qñ ipſe nō eſt aer qui nos circundat. Et ſi inuentus fuerit purus fortaſſe eſt alius. vñ ſubdit. Et nos nō dicimꝰ illum aerē niſi q̄ōo dicimꝰ aquā maris ꝛ lacuū: lȝ nō ſit aq̄ pura ſimplex: ſȝ miſta ex aere terra ꝛ igne: ſȝ ſupans eſt aq̄ ꝛc̄. Igiṫ ꝛ aer putreſcit ꝛ q̄ñq̄ꝫ ꝯuertiṫ in eius ſuba ad eam.

Sexto p. d. 2. ſi. p. cap. 9.

¶ Et ideo itellige ꝙ ignis inter cetera elīta ſimplicior eſt magis alijs ꝛ ſic impꝑmiſtus minime putrefit. vñ 4ᵒ metheoroꝝ oīa elīta putrefiunt dempto igne: etenim terra aer ꝛ aq̄ putreſcūt. ¶ Et aduerte ꝙ peſtilentia plus attribuiṫ aeri q̄ȝ aque vel terre. ꝑmo: qꝛ aer eſt rarus facilis impreſſiōes recipiēs: Et qꝛ vapores ꝛ fumoſitates q̄ exſurgūt a terra ꝛ aq̄ ſtatiȝ aeri ꝑmiſcenṫ cū eī ꝯtinuenṫ: ꝛ eū putrefaciunt. Et alia cā in hoc eſt potiſſima: qꝛ aq̄ terra alterationē quā in nobis faciunt: faciunt mediante aere ꝛ inducant in nos: qñ ī aere habitamꝰ ꝛ ipſe eſt q nos circūdat.

T. c. 5.

¶ Et iō egritudines ab aere in nobis eueniunt: eſto ꝙ illa pñt eſſe cā alterationis aeris: qd ſit morbus peſtilentialis appꝫt ꝛ qd ſit peſtilētia. Deinde vidēdū qs morbꝰ ſit particularis ꝛ qs peſtilētia. ¶ Et aduerte ꝙ morbꝰ qdā particularis appellari pōt vt q diuiſus ꝛ ſparſus euenit ſicut qui in eadē ciuitate in eodē tēpore ꝛ differenter accidit vt aliqmbꝰ euenit tertiana: qbuſdā q̄rtana: ꝛ ſic de alijs.

Morbi diuiſio.

¶ Alius eſt morbus cōis: q ēt diuerſificaṫ: vt pȝ ex ſñia Joannis Alexandrini ſup ꝑmo libro epidimiaꝝ: qñ quidaȝ eſt conſuetus ꝛ cognitus q vocaṫ endimicus ſiue morbus endimialis: q̄ſi ab intꝰ eueniēs rōne talis loci in quo euenit vt ꝑꝑ aquā exiſtētē in tali loco. vel ꝑꝑ ventū vel ꝑꝑ al's cōditiones illi exñtes. vñ accidit ꝙ in qbuſdā ciuitatibus nefreſis: in qbuſdā hociū qd̄ apud arabes nunq̄ȝ aut raro eſt repertū. Jn qbuſdā abūdat vena medene: quā Galenꝰ nunq̄ȝ vidit: vt pȝ de interioribꝰ 6ᵒ. ꝛ de tali morbo q̄ſi determinaṫ in libro de aere ꝛ aqua. ¶ Alter eſt morbꝰ cōis qui dr̄ epidimialis. i. ſupra vel extra eueniēs: ꝛ hoc eſt ad dr̄ia morbi predicti q ex loco cōſurgit. vñ epidimia que interp̄taṫ ſupeueniens ſolet ꝑ peſtilētia morbo ſumi q peſtilētialis morbus ſȝ Haly. 5. theori. eſt morbꝰ multiplex ꝛ ſubitus: vno eodemqȝ tꝑe cōis multitudini hoiuȝ. Differt

Cō. ꝑ

Tota iſta fere ē Cōciliatore diff. 94. Auic. fen 3. 4. tra. 2. cap. 21. Hippo. Quid epidimia.

aūt multiplr̄ vt huiꝰ modi diuerſitas oſtēdaṫ ꝛ eiꝰ extenſio: nā in eo eſt diuerſitas magna ī ambitu ſui generis: qñ aliqua peſtilētia eſt ex qua eueniūt feb. aliqua ex qua carbūculi: aliq̄ ex qua accidūt variole morbilli: ꝛ ſic de alijs. Dic ēt morbus ne c̄io multū extēdiṫ. vñ Ariſto. pᵒ ꝑticula de ꝓblematibus ꝓblemate 7ᵒ: peſtilentialis ſola egritudinū eſt cōis oībus. Dr̄ aūt morbus peſtilētialis morbꝰ ſubitus ad dr̄iam morbi ꝑdicti vocati endimialis: qꝛ ille particulariter euenit ex īpreſſione illa que conſiſtit in loco illo. Dr̄ enīȝ vno eodēqȝ tēpore cōis etiā ad dr̄iaȝ morbi ꝓprij q ex peccato cōtingit regiminis: qꝛ nō quilibet egrotat vno morbo nec eodem tempore: cuȝ vnus erret circa calida: alius circa frigida: alius circa cibos: alius circa potus ꝛc̄. ¶ Ex quo pȝ qd ſit peſtilentialis morbus: an aūt feb. peſtilentialis ſit feb. putrida vel alia appꝫbit infra illo capᵒ. Quia vō peſtilentioſarum ꝛc̄.

Ariſ. ſola ſola egritudinū peſtilētialis ꝛ oibꝰ cōmunis.

Dicit autem Aui. ꝛ alij cū eo peſtilētiam ꝛ aeris putrefactionē ſm plurimū euenire in poſtremo eſtatis ꝛ in autumno: ꝛ tñ cōtrariū vr̄ apparere: qñ ver eſt calidū ꝛ humidum: autūnus aūt frigidus ꝛ ſiccus: nūc aūt caliditas ꝛ humiditas ſunt cā putredīs. Frigiditas aūt ꝛ ſiccitas ſunt ꝓhibitiua illius. quare vr̄ peſtilentia plus in vere prouenire q̄ȝ in autumno.

Digreſſio 18ᵃ.

Dubia. 4. ō febre peſtilentiali.

¶ Sed quare plus in autumno ꝓueniat eſt cā multiplex. ꝑmo ex ꝑte ipſius aeris: qñ in poſtremo eſtatis ꝛ in autūno aer eſt valde ſubtilis ꝓpter caliditateȝ eſtatis que preceſſit vnde reddiṫ aptus oēm malaȝ īpreſſionē recipere. ¶ Silr̄ etiā calor q ꝑmo erat in eſtate q poterat putrefactioni reſiſtere tūc diminuiṫ. Alia cā in hoc eſt rōne ventoꝝ qui ſunt malos vapores deferentes: ꝛ hoc eſt ex parte multoꝝ vapoꝝ inſurgentiū ex multiplicatione fructuum ꝛ alioꝝ exñtiū tūc tēporis: q ꝑꝑ debilitatē caloris tūc tpis nō reſoluunṫ. Alia cā in hoc eſt ex ꝑte corpoꝝ. nā tūc corpora ſunt multum debilia: ꝛ ꝓſtrate vⁱrtutis ex diſtractione caloris nūc ad intus nūc ad ex̄: ꝛ ex multa diuerſitate tūc in tempore exiſtēte. vnde tūc corpora nō poſſunt reſiſtere impreſſionibus factis ab aere.

Cā multiplex cur ī autumno magis ꝓueniat peſtilentia.

¶ Aduerte ḡ ꝙ dato ꝙ ver tēpus ſit calīm ꝛ humidū: caliditas tñ ꝛ humiditas illa nō eſt caliditas ꝛ humiditas excellens ꝛ extrinſeca que poniṫ eſſe cā putredinis: imo ver vr̄ calidū ꝛ humidū: caliditate ꝛ humiditate ꝓportionata corpi humano: nā ver inter oīa tēpora poniṫ tēperatū tꝑs. ¶ Et ideo lȝ autumnū dicamus frigidū ꝛ ſiccuȝ: qꝛ tñ eſt faciliter quaſlibet īpreſſiones recipiēs: ꝛ qꝛ corpa ſūt multū debilia ꝛc̄. accidit ꝙ in eo citius putrefactio ꝯtigit. Uñ multo plus he cāe potētes ſunt ad putredinē inducendaȝ q̄ȝ frigiditas ꝛ ſiccitas autūni poſſit illi reſiſtere. Dato igiṫ ꝙ in autūno ſint humiditates conſumpte ex calore eſtatis precedentis: nō tñ intātū ſunt cōſumpte quin adhuc bene ſint ſufficientes ad peſtem in aere cauſandam.

Cur cū in vere cal. ꝛ hu. minus q̄ȝ in autumno in eo ꝯtingat peſtilētia.

¶ Nunc videndū eſt que ſint cāe peſtilētie an ſint alique alie que Galenus enumeret. Et attendēdū ꝙ cāe peſtilentie in aere māli. i. mā ex qua peſtilentia hȝ cauſari nō ſunt niſi mali vapores putridi cuȝ aere corrūpentes eum a ſua bona diſpoſitione: ꝛ ideo peſtilētia tanq̄ȝ ex materia ſemper eſt a rebus inferioribus.

Cauſe peſtilentie.

¶ Cauſe aūt efficientes diuerſificanṫ: q̄daȝ ſunt vl̄es ꝛ remote magis q̄ȝ ꝑticulares ꝛ ꝓpinque. Cāe aūt vl̄es ꝛ remote magis vt dicit Aui. ꝛ occulte ſunt diſpōnes pēdentes ex formis celi facientes eē neciuȝ illud cuiꝰ euētus ignoraṫ. ꝛ hoc. ſ. a medico inq̄ſitū eſt medicus: imo opȝ vt ſcias ꝙ cā ꝑma lōginqua ad illō ſunt figure celeſtes ꝛ ꝓpinqua figure terreſtres: ꝛ qñ faciunt neceſſario virtutes agētes celeſtes ꝛ vⁱrtutes patientes terreſtres humectationem vehementē aeri: expelliunṫ vapores ꝛ fumi ad ipſuȝ ꝛ ſparguntṫ

in ipſo ⁊ putrefaciunt eũ cũ caliditate debili. vult ḡ Auic. ꝙ peſtilẽtia aliqñ tanq̄ᷓ a cā vl'i remota accidat ex corpi/bus celeſtib⁹ mouentib⁹ ꝑticularia ⁊ inferiora agẽtia ad illã cauſandã. vñ dixit ꝙ qñqꝫ accidũt putredines in inte/rioribus terre ꝓpter cauſas quarum euentus ignoratur ⁊ nocere faciunt aquam ⁊ aerẽ. ℂ Et aduerte ꝙ hec cā de ꝑticularib⁹ cauſis:ex iſto ꝙ de occulte ꝑiit poni. Dicunt aũt aſtrologi hoc maxime cõtingere ex lunarum eclipſibus aut cõiunctionibus planetaꝝ ⁊ maxime ſaturni ⁊ martis cũ ſtellis fixis aut adunatione ipſoꝝ in aliquo ſignoꝝ hu/manoꝝ ⁊ ꝓprie cũ ꝑualuerint in domo vite in aliq̃ cõiun/ctione maioꝝ vel aſpectu vel reuolutione anni mundani inducẽtib⁹ prauas cõſtitutiones ipſoꝝ ꝑmutãtis eſſentijs

Dia.94. A qua ſe/te oia que in hac mã/o. accepe. ⁊ naturis: ⁊ h̃ dicit Cõciliator. ℂ Cãe aũt ꝑticlares ⁊ ma/nifeſte peſtilentie ſunt corruptiones ſenſibiles hic in aere de ꝓpe exiſtẽtes vel adducte ex longinqs partibus a ven/tis ⁊ maxie auſtralib⁹: ſicut euenit in apertione puteorũ ⁊ cauernaꝝ diutius concluſarũ aut ꝑ icuentationẽ ⁊ cõſtri/ctionẽ aeris inter parietes ⁊ tecta vel ꝑ lacunas ⁊ ſtagna que ponit Galenus: aut ꝑ ſtercora: aut aialiũ cadauera ⁊c̃. Alij aũt vt ait Aui. mortalitas corrũpit arbores ⁊ vegeta/bilia: ⁊ iõ corrumpuntur aialia que eis veſcunt̃ ſic vult de alijs ꝑticularib⁹ manifeſtis cãis potentibus hic inuenire. ℂ Et aduerte ꝙ iubẽt medici ꝙ cũ peſtilẽtia fuerit ex in/

Scd̃a ꝓ. ca.5.d.2. ſum.ꝓ'. ferioꝛib⁹ ſupioꝛa ⁊ lata loca querere opꝫ. vñ Auic. ca° de aere bono. Cũ v̈o in aere acciderit putrefactio cõis. ſ. a cã ſupra celeſti/diſcoopertus tũc erit ipſaꝫ magis recipiẽs q̄ᷓ ꝯſtrictus ⁊ occultatus: aer autẽ diſcoopertus melior exiſtit. Cognoſcit̃ aũt cũ eſt ex ſupioꝛib⁹ vel ex inferioꝛib⁹. nam qñ peſtilentia eſt in inferioꝛib⁹ tũc vermes exeunt terraꝫ ⁊ aues a terra fugiunt in altũ. Cum aũt ex ſuperioꝛib⁹ tũc aues fugiunt a loco ſuperiori ⁊ deſcendunt ad terram.

Gal' iſra tex.cõ.11. ℂ Aduerte tñ vt dixit Galenus ⁊ dicet imediate poſt ꝙ ad cauſandũ peſtilentiã cũ his cauſis efficiẽtib⁹ dictis reqrit̃

Fen ꝓ°.4. ca.ꝓ° d.4. diſpoſitio patientis: cũ actus actiuoꝝ ſint in patiẽte diſpo/ſito: vñ Aui. agẽs ſolũ cũ ꝑuenit ⁊ patiẽti nõ eſt ꝓparato/ nõ accidit actio: ideo Ariſto. ꝓ° ꝓblematũ ꝓblemate. 7. ait quare ꝑꝑ hoc oib⁹ affert peſteꝫ q̄ praue preexiſtũt nature. nã qui habuerũt humores bonos reſiſtũt eoꝝ tẽperantia

Sectione quarta. ⁊ vigore corruptioni aeris. vñ Alexãder in ſuis ꝓblemati/bus. ꝑꝑ qd in ꝯſtitutione peſtilẽtiali hi qdẽ moriuntur hi qdem minime. ⁊ aſſignans cauſam dicit ex preparatione cõplexionis: ſi enim q̄s fuerit plenus cacochimia ⁊c̃. ℂ Conſiderãdũ aũt ꝙ maxie ad peſtilẽtialẽ diſpoſita ſunt corpa humoribus plena nõ munda: corpa vrẽtia ſupfluo coitu: corpa ẽt laroꝝ poroꝝ multe balneationis: ⁊ vl'r cor/pora homogenea putrefactioni aeris: ꝯ̃ria aũt nõ. ℂ Eſt ḡ in cauſa peſtilẽtie fortitudo agẽtis. ſ. cãꝝ dictaꝝ ⁊ diſpoſi/

Cap.14. ⁊c. ⁊ li. de vtil. reſpi. ⁊ de iuua. pul. tio patiẽtis reqrit̃ ⁊ mora ⁊ cõtact⁹ agẽtis ad paſſuꝫ ⁊ ap/proximatio aeris vndiqꝫ intus ⁊ exteri⁹ nobis occurrẽtis: hꝫ eniꝫ ineuitabilẽ neceſſitatẽ ad nos nono de ingenio.

Laurẽ. ℂ Huius eniꝫ ſemper meminiſſe opꝫ toto ſermone: vt nulla cã ſine corpis aptitudine efficere poſſit. Alioqñ oẽs qui in ſole diuerſant̃ eſtiuo: in febrẽ inciderent: ⁊ qui plus equo mouent̃: aut bibunt aut iraſcuntur: aut cõflictant̃: nec ſecus oẽs egrotarent circa canis ſyde/ris ortũ atqꝫ in peſtilẽtia perirent: ſed vt dictũ eſt ma/xima ꝑs gnõnis morboꝝ ẽ afficiẽdi corpis ꝓparatio.

Leonic. ℂ Opꝫ eniꝫ hoc in toto ſermone memoria repetere ꝙ nulla cauſaꝝ ſine patiẽtis aptitudine agere põt. Alio/qñ oẽs q̄ ſub eſtiuo ſole cõmorant̃ febricitarent aut q̄ nimio motu exercentur aut vini potu grauant̃: aut ira excandẽtes aut triſtitia afflicti febricitarẽt. Alioquin ẽt vt arbitror circa canis ortũ egrotarent ac in peſti/lentijs morirent̃. At vt diximus magnaꝫ in gnãtione egritudinũ ꝑtẽ hꝫ ei⁹ q̄ paſſurus eſt habilitas corpis.

ℂ Opꝫ eniꝫ meminiſſe huius ſemꝑ in hoc toto Antiq̃. ſermone ꝙ nulla cauſarũ ſine patiẽtis aptitudi/ne agere apta nata eſt: aut ita vtiqꝫ vniuerſi qui in ſole eſtiuo imorarent̃ febricitarent: ⁊ qui am/plius mouerent̃ aut vinũ biberent aut iraſcerẽ/tur aut triſtarentur: ita x̃o vtiqꝫ vt exiſtimo: ⁊ circa canis ortuꝫ oẽs egrotarent: ⁊ in peſtilen/tijs morirẽtur. Sꝫ vt dictũ eſt maxia particula Maxima pars gnõ/nis egritu/dis eſt diſ/põ paſſi. gnõnis egritudinũ eſt paſſuri corpis ꝓparatio. ℂ Cũ declarauit qualr̃ ſit peſtilẽtia: ⁊ per ꝯñs peſtilẽtialis Cõ,12°. feb. ⁊ dixerat ꝙ ad hoc vt in aere peſtilẽtiali feb. introdu/cat̃ reqrit̃ aptitudo patiẽtis. vult ergo hoc dictũ declara/re nũc: ⁊ ꝓmo declarauit hoc rõne ſic premittẽs in h̃ ꝯ̃neꝫ ꝙ nulla cauſaꝝ actiuaꝝ eſt nata agere ſine aptitudine pa/tiẽtis: qd ſic ꝓbat: nã ſi hoc ſic nõ eẽt tũc oẽs q̄ morarent̃ in ſole febricitarẽt: ⁊ expientia apparet ꝯ̃riũ: ita oẽs q̄ exer/citarent̃ amplius q̄ᷓ ſit neceſſe aut vinũ biberent aut ira/ſcerent̃ ⁊c̃. Silr̃ oẽs in peſtilẽtijs morirent̃: ſed illud ꝯñs ꝓciſe eſt abſurdũ. ⁊ appꝫ ꝯñia: qꝛ cũ in oibus cauſis dictis agẽs ⁊ effectiua cã ſit eadem apud oẽs ſi nõ reqrit̃ aliqua diuerſitas ex ꝑte patiẽtis: ita vn⁹ febriret ſicut alter. vnde ꝯcludit v̈bũ notãdũ: ꝙ ſicut dictũ eſt maxia ꝑs gnãtionis egritudinis eſt preparatio corporis paſſuri: ⁊ totus hic ſer/mo ex ante dictis clarus eſt.

Sed ſtatim videt̃ dicere nõ verũ ꝙ ad inductio/nẽ effect⁹ reqrat̃ diſpõ patiẽtis: qꝛ Digreſ/ſio 19°. vnũ cõtrariũ nullo mõ hꝫ ad aliud diſpõnẽ nec aptitudi/nẽ: vt frigidũ nullo mõ eſt diſpoſitũ ad calidũ: ⁊ tñ vide/mus ꝙ cal'ꝫ facit ex frigido cal'ꝫ vt ignis ex aq̃ facit ignẽ.

ℂ Solutio ꝙ aptitudo patiẽtis eſt duplex: quedã eſt ꝓpin/ Solo. Aptitudo ꝓpinqua vna alia re/mota. qua ſeu ſpãlis q̄ breui trãſmutatione ad actũ reducit̃: ⁊ h̃ qꝛ iaꝫ aliqd diſpõnis eſt in paſſo ⁊ inclinationis v̈tus nãm agẽtis. Alia eſt aptitudo remota ſeu gnãlis q̄ reqrit̃ in oi/bus adinuicẽ poſſibilib⁹ tranſmutari: ⁊ iſta nõ breui trãſ/mutatione ad actũ reducit̃: ſed multa: ⁊ in illa aptitudine nõ eſt aliqua inclinatio vel diſpõ verſus agẽs ex aptitudi/nẽ gnãlẽ que eſt in oib⁹ adinuicẽ trãſmutãtibus. Nõ vnũ ꝯ̃riũ hꝫ aptitudinẽ. ſ. gnãlẽ ⁊ remotã ad aliud: ⁊ iõ nõ de facili trãſit in illũ nec trãſmutat̃ de breui. In oĩ ḡ trãſmu/tatione reqrit̃ diſpõ patientis vel remota ⁊ gnãlis vel ꝓ/pinqua ⁊ ſpecialis: tũc aũt corpa diſpoſita ad peſtẽ nõ ſo/lũ habẽt in ſe diſpõnẽ remotã ⁊ gnãleꝫ qua omnia corpa ſunt ad illa diſpoſita: ſed ꝓpinqua. vnde iam habent ali/quid in ſe conforme putredini. D. cũ. d.

Laurẽ. ℂ Subijciant̃ ergo ꝓ exẽplo in ipſo aere inuehi q̄daꝫ peſtilentie ſemina atqꝫ eoꝝ corpoꝝ que verſant̃ in eo hec eſſe oiuꝫ excremẽtoꝝ plena paratoꝝ qdẽ ex ipſis putrefieri illa ſiue excrementis ac pura: atq̄ addatur prioꝛib⁹ neceſſe oppilationẽ meatuũ vndiqꝫ ac reple/tionẽ appellatã ac vltimo ocioſaꝫ admodũ comeden/tibus ⁊ bibentib⁹ ⁊ re venerea imoderate vtentibus: ⁊ itẽ minime concoquẽtib⁹ id qd̃ hec oia que dicta ſũt neceſſario cõmittat̃: alijs aũt oibus corpoꝛibus puris ac ſiue excremẽtis inſit vltra: ⁊ qui dixim⁹ bona faci/litas ſpirãdi in oibus meatib⁹ nequaq̄ᷓ oppilatis nec adſtrictis: exercitationẽ v̈o moderatã ac vitã caſtio/rẽ: deinde his ita ſubiectis cogitabis quo nã mõ ꝯſo/

nũ ſit vtraq; corpa affici ab aere putrido in ſe inſpirato. Nonne cõſonum eſt hec ſtatim a pma inſpiratione initium putredinis accipere ac plurimã cõtrahere labem: illa nullo modo vel paulu; affici: ita vt facile ad habitum nature recurrant.

Leonic. ¶ Supponat igit vt in exẽplis in ambiente qdez aere nõnulla peſtilentie ſemina contineri ac ea que ab ipſo corpe cõtangunt: nõnulla qdẽ eſſe varijs ſupfluitatibus plena iam ex ſeipſis ad putreſcendũ parata. Nõnulla aũt pura atq; inutili mã carentia: ac pmis qdez adiungat in multis corpis partibus obſtructio foraminũ: atq; ea que plectoria vocat vita ocioſa in multis crapulis ac rei veneree vſib⁹ imoderatis atq; his que neceſſario oia q̃ nuper diximꝰ cõſequunt cruditatib⁹. Reliqs vo oibus corpib⁹ puris ac ſupfluitatibus oino carẽtib⁹ adſint. Preterea alia bona libera in oibus ſpiratio meatib⁹ cũ obſtructionib⁹ atq; aſtrictionib⁹ carent. Exercitia ẽt ſint moderata: victus tẽpatꝰ: ac deinceps his ſuppoſitis cogita qño vtraq; corpa affici ſit neceſſariũ ab eo quẽ inſpirat aere peſtilẽti: an nõ rõnabile eſt illa qdẽ ſtatim a pma inſpiratione pncipiũ putredinis ſumere ac plurimũ in malo pcedere: Quecũq; aũt mũda ſunt ac ſupfluitatib⁹ carent nonnulla qdẽ nihil: nõnulla vo minimũ mali ſentire ac facile ad nãlem habitum habere regreſſum.

Antiq. ¶ Supponat aũt vt in exẽplo ſm circundantez nos aerẽ inferri quedã peſtilẽtie ſemina copulatoꝝ autẽ ei corpoꝝ hoc quidẽ ſupfluitatũ eſſe oium plena pparatoꝝ iã ꝛ p ſe putrefieri. Alia vo exiſtẽtia ſine ſupfluitate ꝛ pura adijciatur priorib⁹ qdẽ oppilatio poroꝝ vndiq; ꝛ ea que vocat plectoria: ꝛ vita deſes i copioſis comeſſatiõib⁹: ꝛ ebrietatib⁹: ꝛ venereoꝝ imoderatis vſib⁹: ꝛ his q̃ ex neceſſitate oẽs pdictos ſequũtur indigeſtiõib⁹. Alijs autẽ oib⁹ corporib⁹ puris: ꝛ ſine ſupfluitate exiſtẽtib⁹ adſit cũ exiſtẽtibus eis bonis bona iſpiratio qdẽ per oẽs poros nõ oppilatos: ꝛ nõ cõſtrictos exiſtes. Exercitia vo moderata ꝛ ſobria dieta deinde in his ſuppõnib⁹ excogita qualr alterutra corpoꝝ neceſſe eſt diſponi ab eo q reſpirat in ea putrido aere. Nõne decẽs hec qdẽ ꝯfeſti; a pma iſpiratiõe pricipiũ putrefactiõis accipe: ꝛ ad plimã pcedẽ malitiã. Quecũq; vo ſine ſupfluitatib⁹ ſunt: ꝛ pura hec qdẽ neq̃q̃ illa vo paꝝ pati vt facilis eis fiat in id quod ſm naturã reuerſio.

¶ Declarat in exẽplo prefatã cõcluſionẽ ꝛ ponit exemplũ duoꝝ corpoꝝ quoꝝ vnũ ſit intranſpiratũ plenũ ſupfluitatibus ꝛ habeat vitã; pigrã: ꝛ copioſe comedat ꝛ multiplicat idigeſtionẽ: ꝛ coitũ: ꝛ alia praua. Aliud corpus habeat ꝯria tunc intelligere op; ſi hec corpora in peſtilẽtia ponantur nõne pᵐ corpus valde cito putredinẽ incurret in quo tẽpore aliud ſm parũ aut nihil quaſi patiet: ꝛ nulli dubiũ eẽ o; φ ſic. Et cã huius eſt nota p ſcḋcũ pᵐ ſit ſũme ad putredinẽ diſpoſitũ. vñ dixit quedã peſtilẽtie ſemina addyciant aũt .i. adiungant porib⁹ .ſ. plenis ſupfluitatib⁹: ꝛ vita deſes pigra. alijs aũt ꝛc. adſit .i. ſupponatur ꝛc. deinde his ſuppoſitionib⁹ dictis nõne decens oppilata hec/interrogatorie loquit/hec qdem ſcil; impura: ꝛ oppoſitũ ꝛc. Illa vo parũ pati .i. aliqua de his paris vt facilius ꝛc. quaſi ſubintelligat certum eſſe ſic ꝛc. D. cum. d.

Laur. ¶ Itidẽ quotiẽs aeris tẽperamẽtũ ab ipſo nãe habitu imoderate receſſit ad humiditatẽ ꝛ caliditatẽ: peſtilẽtes fore morbos: neceſſe eſt affici aũt per eos: maxie q iã priꝰ pleni fuerint hũiditate excremẽtoſa: quẽadmodũ q laborib⁹ moderatis: ac vita pba vſi ſunt penitus ipaſſibiles permanẽt per oẽs cuiuſmodi affectiones.

Leonic. ¶ Sic ꝛ cũ aeris tẽperatura a nãli habitu ad caliditatẽ atq; humiditatẽ imodice fuerit ea verſa peſtilẽtes qdẽ oriri morbos eſt neceſſariũ: plm vo eiſdẽ laborare qcũq; fuerint ſupflua pleni humiditate: quẽadmodũ q modicis laborib⁹ ſe exponit ac victu vtit moderato in omnibus huiuſcemodi diſpoſitionibus nulla; omnino ſentit offenſionem.

Antiq. ¶ Ita vo ꝛ cu; aeris craſis imoderate euertet ex eo φ nãm in hũiditatẽ ꝛ caliditatẽ: peſtilẽtie quidẽ neceſſe eſt fieri egritudinem: pati vo in eis maxime eos qui antea repleti erant humiditatis ſuperflue: vt quiſquis demu; moderatis laboribus ꝛ vita decora vtatur oino impaſſibilis perſeueret ſm oẽs has diſpoſitiones.

¶ Declarauit in exẽplo in aere corrupto ſm ſubaꝫ: applicat nunc ad aerẽ peſtilẽtialẽ tranſmutatũ in ſuis q̃litatib⁹: ꝛ dicit φ ita ſilr eueniret ſi illa corpa ponant in aere cuiꝰ complexio alteret moderate: vt qꝛ fieret rabioſus: ꝛ clare p; qđ dixit. Et appet ex eo qđ dicit neceſſe eſt peſtilẽtialẽ fieri egritudinẽ φ aliqua trãſmutationũ aeris in q̃litatib⁹ põt eſſe cã peſtilẽtie: vt ſupra ẽt poſuit Galenus cu; dicit. Eſt aũt qñ calor dominat: ꝛ hoc maxie facit mutatio q̃litatis aeris ad calidũ ꝛ humidũ: cu; de qualitates cõiuncte potiſſima cã putredinis in aere putreſcere poterũt humiditates cordis: ꝛ iſta ex ſupiorib⁹ ſũt declata. D. cũ. d.

Laur. ¶ Hic ſermo ſemp vno exẽplo dictũ eſt: ſed in oi genere verus eſt: ac cui libeat integre in eo exerceri legat librũ de cauſis pcatarticis .i. pmitiuis. Ego vo pſenti lib. parcẽs longitudini vno capite oẽm eũ cõprendẽs finẽ faciã. Debet eni; in vnoquoq; cãꝝ genere ſcrutãte; q̃ potiſſime facultate egrotare ſoleat: deinde grande cõgruẽtes ꝛ repugnãtes ei diſpõnes corpoꝝ ſcientes vt cõgruẽtibus qde; prompta leſio eſt. Aduerſus aũt ac repugnãtib⁹ quantã vim habeat ꝛ magnitudinem ꝯrietas tãtũ inuicti permanebunt.

Leonic. ¶ At hic qdẽ ſermo in vno pfert exẽplo: ſed nihilominus in oi genere cãe veritatẽ cõplectit: ꝛ qcũq; itegre in eo vult exerceri de precincipiẽtib⁹ cauſis legat librũ. Equidẽ vo in pſentiarũ plixitati parcens vno capite vniuerſa cõprehendẽs finẽ ſermoni cõſtituã: op; ſiqdẽ in oi cauſaꝝ genere diligẽter aduertere ex qua maxime potẽtia egrotare cõtingat: deinde corpoꝝ diſpoſitiones tã que eidẽ cõſentiũt q̃; que aduerſant cõſiderare illud p cõperto habentes φ quecũq; cõſentientes ſunt facillime leduntur: cõtrarie aũt ac renitẽtes q̃tũ viribus ac magnitudine contrarietas valet tãtũ inuictas perdurare contingit.

¶ Hic ſermo in vno gn̄e ductus eſt exēplo ver⁹ tn̄ eſt in oī genere cauſe: ⁊ qcūqȝ demū vult pfecte in eo exercitari eū q de pcatarticis eſt cauſis legat librū: ego v̄o in preſentiarū lōgitudini parcēs vno caplo vniuerſa complectēs in hoc ip̄m finiā. Oportet eni in vnaqq̄ȝ cārū ſcrutātē te qua maxie v̄tute egrotari aptū natū eſt corpus deinceps ſup inueſtigare cōcordātes ⁊ obuiātes ei diſpōnes corpoꝝ bn̄ te ſciētē q in concordātib⁹ gn̄e pꝛōpta ē leſio: aduerſantib⁹ aūt ⁊ repugnātib⁹ inq̄tū cūqȝ venerit v̄tutis ⁊ magnitudis ꝯuetas itm̄ inuicibiles ꝯtigit pmanere.

¶ Deinde Gal. excuſat ſe dicēs q hic ſermo dictus ſolū declaratiuus eſt in vno genere cauſe feb. tamen hoc eſt etiaȝ in omni genere cauſarū febrium ſcilicet q ad inducēdum effectum reqrit pparatio paſſiui corpis ⁊c̄. de pcatarticis cauſis .i. de cauſis primitiuis.

Digreſſio 2o. **Et quia** Galenus in ſuo exēplo dicit corpa habētia poros apertos ⁊ nō cōſtrictos minime ledi in aere peſtilētiali licȝ hic heſitare q̄ corpa minus vel plus ledunt̄ ab aere peſtilētiali an corpa dilatatoꝝ poroꝝ vel strictoꝝ. Et vī q dilatatoꝝ poroꝝ plus ledant̄: qm̄ hoc dicit Auic. p̄ª q̄rti ponēdo corpa pparata ad peſtilentiā corpora dilatatoꝝ pororū. Trac. 4. cap. p°. ¶ Itē confirmat̄: q2 illa videntur plus ledi ab aere peſtilētiali que plus de illo attrahūt: ſed talia ſunt q̄ ſunt dilatatoꝝ poroꝝ: vt pȝ q2 nō ledunt̄ corpora in aere peſtilētiali p maiori pte niſi q2 attrahūt aerē putridū: ⁊ pȝ minor d̄ ſe. ¶ Et ꝯfirmat̄: q2 illa corpa plus ledunt̄ ab aere putrido q̄ hn̄t in ſe diſpōnes magis pporcionales putredini: talia aūt ſunt corpa dilatatoꝝ poroꝝ: ⁊ nō strictoꝝ: qm̄ largitas ⁊ extenſio poroꝝ fit a calido ⁊ humido. vn̄ talia corpa ſūt humida ⁊ calida: ſed caliditas ⁊ humiditas plus pporcionant̄ putredini alia q̄litate.

¶ In oppoſitū eſt Galenus hic q vult q corpa denſa ⁊ cōſtricta in poris plus ledunt̄ q̄ȝ corpa apta. ¶ Et cōfirmat̄ qm̄ in corpib⁹ denſis ⁊ oppilatis eſt multa diſpō ad putredinē q̄ nō eſt in corpibus latoꝝ poroꝝ: qm̄ p̄ma corpa habent trāſpirationē phibitā q̄ eſt maxia cā putredis vt ponit̄ .11. terapē. Cap. 8. ¶ Et cōfirmat̄: illa corpa plus vident̄ ledi que aerē putridū attractū diutius retinēt interius: ſed talia ſunt corpa habētia ſtrictos poros: qm̄ corpa dilatatoꝝ poroꝝ ſicut eū cito attrahūt ita eū cito expellūt ex largitate vie. Dynus. ¶ In hoc queſito rn̄det Dynus p̄mo q corpa habentia poros oppilatos ⁊ ꝯſtrictos plus ledunt̄: q2 hn̄t plures cauſas in ſe pmutantes ad putredinē: p̄mo q2 caliditaȝ in eis nō ſufficienter euētat̄: ſilr̄ nō ſufficiēter expellūt fumos capinoſos: ⁊ aerē attractū putridū diutius retinent: ⁊ ideo illa magis patiunt̄ ex aere peſtilētiali q̄ȝ cōtraria corpora: tn̄ ſubdit q nocumētū ſubitū plus incurrūt corpa dilatata in poris q̄ȝ cōſtrictoꝝ poroꝝ: q2 multū de aere ſubito attrahūt: ſed nocumētū qd̄ paulatim cōgregat̄ plurimū incurrūt que ſunt in poris conſtricta. Et ſic appet cuilibet itelligēti q hec ſolo cōfuſa eſt. Quapp dic vt Dynus etiā innuit in margine ſui libri quā ſolonem ſumpſit Gentilis ⁊ eſt ſolutio apud quēlȝ acceptanda q ſtrictura poroꝝ eſt duplex. Pororū ſtrictura duplex. Quedā eſt ſtrictura poroꝝ nālis que repit̄ in corporib⁹ frigide ⁊ ſicce cōplonis: ⁊ huic ſtricture opponitur largitas nālis que in corpibus calidis reperit̄: ⁊ tūc ſi queratur de hac ſtrictura ⁊ largitate dōm q corpora ſtrictoꝝ poroꝝ minus ledunt̄ in aere putrido. vn̄ Raſ. 19. cōtinētis dicit q corpora frigida ⁊ ſicca melius tuentur ab aere peſtilentiali. ¶ Et cōfirmat̄: q2 corpa dilatatoꝝ pororum tali dilatatione plus attrahūt de aere putrido: ⁊ pp largitateȝ vie ⁊ pꝓter calidū coꝝ. vn̄ cogunt̄ plus aerē attrahere pꝓter euētationē. Cōtrariū aūt eſt de corporib⁹ in poris ſtrictis. Iteȝ ēt vt dicebat̄ talia corpa in poris ſunt calida ⁊ humida apta putredini: ſed illa que ſunt ſtricta ſunt frigida ⁊ ſicca putredini reſiſtētia. ¶ Ex quo pōt apparere quare iuuenes ⁊ fortes viri i peſtilētia plus moriunt̄ q̄ȝ ſenes ⁊ vetule: ⁊ hō nā vna cā eſt: q2 pꝓter calidū coꝝ plus neceſſitant̄ ad attractionē aeris putridi: q2 habent largas vias multū de putrido aere in ea igredit̄. vn̄ auctores vt Aui. in pſeruatione a peſtilētia phibent vinuȝ ⁊ balnea: ⁊ phibet tolerare ſitim vt non augeat̄ caliditas in coꝝ corpora: ⁊ cogant̄ ex illo attractione multa aeris: eſto q in h̄ ſit alia cā ⁊c̄. Alia ponit̄ eſſe cōſtrictio poroꝝ accn̄talis q̄ eſt pꝓter oppilationē ex multis ⁊ malis humorib⁹: ⁊ huic conſtrictioni opponit̄ exoppilatio ⁊ purgatio repletionis: ⁊ tunc nulli dubiū q citius ⁊ plus incurrūt febres in peſtilētia p̄ma corpa q̄ȝ ſcd̄a: ſcȝ oppilata plus q̄ȝ ꝯtria corpa: cū iam in ſe habeāt multas cās putredinis vt ex pmiſſis apparet: q̄ cāe in ꝯtrys corporibus non ſunt. ¶ Tn̄ hic addit Gentilis: q febris veniens ab aere peſtilētiali pōt dici peſtilētialis duplr̄. vno mō q2 q̄ſi tota cā tā diſpoſitiua q̄ȝ cōpletiua ſit ab aere putrido ⁊ extrinſeco: ⁊ ſic corpa rara raritate nūc pdicta ſunt magis parata illā incurrere cuȝ ab intra nō ſint diſpoſita vt pſupponit̄: ⁊ tunc incurſus in febre totus erit ab aere extrinſeco: ⁊ tn̄ ſubdit q ex hoc illa corpa tardius incurrūt febres: ſed cū icurrūt forte illa eſt vera peſtilētialis. Alio mō pōt dici febris peſtilētialis: q2 eſt cauſa diſpoſitiua ſic ab intra: ſed cōpletiua ſit ab aere exteriori: ⁊ hāc incurrūt iſti q ſunt oppilati. Et hec vltima verba dicit pp ſermonem Galeni de optima cōſtructione vltimo ca°. vbi ponit diiaȝ iter corpa rara ⁊ dēſa. Et dicit q rara ſunt magis parata pati a cauſis extrinſecis occurrentibus. ſed denſa ſunt magis parata pati a cauſis intrinſecis .ſ. a collectiōib⁹ ſupfluitatū. ¶ Et nūc ad obiecta predicta cum dicis q Auic. ponit corpa latoꝝ ⁊c̄. pōt duplr̄ dici q Aui. intelligit hic p corpa dilatata .i. corpa delicata nō exercitāta ⁊c̄: vel dic q Aui. intelligit p corpa dilatatoruȝ poroꝝ que hn̄t nālr̄ poros latos: ⁊ iam apparet q illa citius incurrunt q̄ȝ que habēt nālr̄ ſtrictos. Et 2ᵐ motiuū iam totū cōcedit̄ cū arguat de largitate poroꝝ nāli in cōparatione ad ꝯſtrictionē nālē. Et q̄uiȝ ad hoc pcedit etiā tertiū motiuū. Argumenta aūt que pbant q corpa ſtrictorum poroꝝ plus ledunt̄ pbant de cōſtrictione pororum accidentali qd̄ iam conceſſum eſt ⁊c̄.

Febris peſtilētialis ab aere dr̄ duplr̄.

Cur iuuenes ⁊ viri fortes in peſtilētia citius pꝛīus moriūtur.

p°. 4. tn̄. 4. ca. 5.

[illegible]

¶ Ipſe vidi nōnunq̄ȝ eueniēte tali cōditiōe q̄lē Hip. in opido cranone fieri dixit carbūculis exuperare nō paucos: quoꝝ generatio ⁊ alia oia eo quo ille ſcripſit mō diligēter fuerūt: qui ēt q̄cūqȝ tertio lib. epidimiarū in peſtilenti ſcripſit ꝯditiōe quoqȝ ſupfluit etiā oia per aliā ſimilē illi ꝯditionē ſilr̄ extiterūt. Sūma eoruȝ vt ipſe Hip. dixit putredo fuit. atqȝ ipſi cognoſcētes ſtatim incipiēte cōditiōe q̄cūqȝ corpora vidimus humida ſtatim quouiſmodo exiccare tentauimus. q̄cūqȝ v̄o ſicciora pſtinā nām i his cuſtodiuimus: q̄cūqȝ v̄o excremētis plena purgationib⁹ ſanauimus: quecunqȝ v̄o oppilationes meatuū ſoluimus atqȝ aperuimus. Laur.

¶ Vidi ego aliqn̄ in tali tēporis ſtatu q̄lē autor Hip. in cranone fuiſſe nō paucos carbūculos craſſari per pplm̄ quoꝝ erat generatio eadē oiaqȝ alia quēadmodū ſcribit Hip. exq̄ſite ſilia: ⁊ gn̄e q̄cūqȝ i tertio libro q epidimia inſcribit̄ de peſtilenti aeris ſtatu ab Hip. referunt̄ in altero eidē ſimili pari mō euenerunt Erat Leonic.

aūt coꝝ ſūma vt oſtēdit Hip. ipſa putrefactio qđ cuꝫ nos preuidiſſemus ſtatiꝫ ab initio q̄cūq; corpa humida videbam⁹ oī via exiccare conabamur: q̄ vo ſicciora in his antiquū hitū ꝯſeruabam⁹. At i qb⁹ ſupfluitates redūdabāt hec purgatiōib⁹ ſanabam⁹: obſtructiones aūt foraminū apire atq; abſtergere ſtudebamus.

Antiq. ¶ Uidi deniq; ego demū qn̄q; tali ꝯſtitutione facta qualē Hip. in cranone factā eſſe ait: carbūculos ſupueniſſe nō paucos quoꝝ generatio ⁊ alia vniuerſa ſm eundē quē ipſe ſcripſit modū certiſſima erāt. Et nimirū ⁊ q̄cūq; ſm tertiuꝫ epidimiarū in peſtilentia ſcripſit cōſtitutiōe: ⁊ hec vniuerſa ſm aliā ſimilē illi cōſtitutionē ſilr facta ſunt. Cā autē coꝝ erat vt ipſe Hip. oſtendit putredo. ⁊ nos hoc preſciētes cōfeſtim incipiēte ꝯſtitutiōe: q̄cūq; qdē humida corpoꝝ videbamus moꝝ oīmodo ſiccare conabamur: q̄cunq; vo ſicciora naturā antiquā cuſtodiebamus in his: q̄cunq; vo ſupfluitatib⁹ erant plena purgationibus ſanabamus: oppilatiōes aūt pororum aperiebamus ⁊ expurgabamus.

Cō.13ᵐ. ¶ Cū declarauit q̄ ad inductionē effectus vt peſtilētialis feb. requirit̄ diſpoſitio ⁊ ꝑparatio paſſiui corpis ⁊ hoc rōne ⁊ exēplo, declarat hoc nūc ꝑ exꝑientiā. Et pmo pmittit cū excuſatione quādā regulā dicēs q̄ parcēs longitudini haꝝ cauſaꝝ ſnīaꝫ vniuerſa cōplectēs i vno caplo determinabit̄. Et regulā quā pmittit ē q̄ opꝫ vnāquāq; cāꝝ. ſ. ſpāmētiū in nos ſup. te inueſtigare ſcrutātē q̄uo vna maxima virtute. i. cū corpus eſt aptum infirmari. ¶ Deinde opꝫ te inueſtigare diſpoſitiones corpis que ſunt illi cāe cōcordātes ⁊ diſponētes ad illā: ⁊ que ſunt illi cāe cōtrarie, Deinde opꝫ te ſcire q̄ cū diſpōnes corpis ſunt cōcordantes illi cāe: qꝛ ſunt ſibi ꝓportionales q̄ tunc fit pmpta leſio ab illa cā in illo corpe. Cū aūt aduerſant̄ ⁊ illi cāe ſunt repugnātes intātū inquātū fuerit magna vtus ꝯtietatis illius: intātū inuincibiles cōtingit diſpōnes corpis pmanere. ¶ Et aduerte q̄ hoc dictū hic Galeni nō eſt niſi repetitio ꝯclonis pmiſſe ⁊ ſupius ꝓbate. ſ. q̄ in hoc vt aliqua cā inducat aliquā egritudinē faciliter in corpus opꝫ q̄ illud corpus ſit ad illā diſpoſitū. hoc declarat Galenus immediate per experiētiā. ¶ Et h̄ cū dicit. Uidi ego deniq;. ⁊ dicit q̄ vidit quādā peſtilētiā ſileꝫ illi quā vidit Hip. ⁊c. q̄ peſtilentia cā fuit putredo acris: ⁊ iō cum preſciebamus hāc venire ſtatim in pncipio quecūq; corpa videbamus humida conabamur exiccare: ⁊ que corpa erant ſicca cuſtodiebamus illa cōſeruare: ⁊ quecūq; plena erant illa purgabamus: ⁊ iō ſup. ra in hoc mō defendebamus corpa ne poſſent incurrere. Quapꝑ per experientiaꝫ pꝫ q̄ corpora diſpoſita ad feb. peſti. illam incurrent valde cito niſi vtantur preuiſiōe. ¶ Et aduerte q̄ cū humiditas ⁊ plenitudo ⁊ oppilatio corpoꝝ ſit cā materia putredinis q̄ hec corpa valde cito febrē peſtilentialē incurriſſent niſi preuiſio predicta facta fuiſſet. Ex quo ꝑ experimentuꝫ pꝫ q̄ corpora diſpoſita ſiue corpoꝝ diſpō ⁊ q̄ ꝑparatio corpis eſt magna cauſa ⁊c. qđ declarandum erat.

Digreſſio 21ᵃ. Potia. 4. tracta. 4. cap. 5. **Et aduerte** vt pꝫ per Auic. preſeruatio a peſtilētia fit ꝑ minorationē ſupfluitatū corpis: ⁊ per cōuerſionē regiminis ad exiccationē: ⁊ hoc innuit Galenus. Fit ēt ꝓſeruatio a peſtilētia vlr cauendo hoiēꝫ a rebus calefaciētib⁹ cū nihil aliud in re illa iuuatiuū ſit: ⁊ hoc ne hō ex calore augmētato cogat̄ multū attrahere de illo aere putrido. Res ēt q̄ñ eſt ex caliditate i ſubiecto diſpoſito putredinē cauſaret cū fiat putredo caliditate ⁊ humiditate: opꝫ iō hoīem cauere a multo exercitio a balneo a vino ⁊ vt non toleret diu ſitim: qm̄ hec corpus inflāmant: opꝫ ergo q̄ vertat regimen ſuoꝝ ciboꝝ ad cibaria acetoſa: qꝛ ſunt frigida ⁊ ſicca reſiſtentia putredini ⁊ vniuerſaliter alias res his faciat proportionabiles.

¶ Et aduerte de vino q̄ cū vinū ſit multū ꝯforme ⁊ ꝓportionale ſpiritui ex hoc cōtrariat̄ putredini ⁊ ſpālr veneno ſe qualis illa que eſt peſtifera. vn̄ vinū confert venenatis cōfortādo ⁊ multiplicādo ſpūs. vn̄ ex illa cā forte vſus ei⁹ in modica q̄titate q̄ſi plus in viā medicine q̄ꝫ potus ꝯueniens eſſet: ſꝫ vſus eius multus ꝑ modū potus ex cā iaꝫ dicta incōueniēs eſt: ⁊ q̄ſi hoc videt̄ innuiſſe Aui. cum dicit. neq; toleret̄ ſitis: quaſi dicat ſitis tolerari nō dꝫ cū corp⁹ calefaciat: nec dꝫ extingui cū potu vini ſed cū reb⁹ acetoſis infrigidātib⁹. Alia eſt res q̄ ꝓſeruat a peſtilētia que ſua ꝓprietate ſpecifica obſiſtit veneno: ⁊ ꝑ ꝯñs multuꝫ repugnat putredini peſtilentioſe q̄ eſt putredo directe venenoſa: q̄ ēt medicine ſunt fortiter exiccantes humiditates corporis ex quo etiā fit magna cuſtodia a feb. peſtilentiali: vt dicet Galenus. Et ille medicīe ſunt medicine cōpoſite virtutū magnaꝝ vt metridatū tyriaca ⁊ ſilia que defendunt hoīes a venenis ⁊ a putredine praua peſtilētiali: ⁊ hoc ſua ꝓprietate ſpecifica ⁊ exiccatione forti exiccante corpa ab humiditatib⁹ prauis. vn̄ Galenus in libello de cōmoditatibus tyriace aſſimilās peſtilētiā venenis aīaliū venenoſoꝝ multū collaudat tyriacā dicēs. Inuēta eſt aūt a nobis antidotus illa. i. tyriaca in peſtilētialib⁹ cōſtitutionib⁹ ſola his q occupāt̄ auxiliari potēs. Et ſubdit. Uelut. n. fere ipſa peſtilentia nō ſolū paucos aliquos: ſed ciuitates totas depaſcens corrūpit nequiter verſione quadam maligna ⁊c. Un̄ magis iſra dicebat. eodē mō putamus tyriacā velut quēdā ipſaꝫ exiſtere igneꝫ purgatorium eis qui prebibūt eā in peſtilētiali conſtitutione nullatenus ſine reoccupari ab hoc malo. Eos vo qui iaꝫ anticipauerūt pati ſanare poſſe permutationē euertentē: ⁊ plaſmare aeris malignitateꝫ ⁊ nequaq̄ꝫ permittentē corrūpere ſingulariſſi. i. cōcretionē. Quo circa ego conſulo ꝓpter has que fiunt circa aeris cōſtitutiones repente ⁊ ꝑꝑ alias nocentiū cauſas accipere de hoc antidoto frequēter ēt ſanuꝫ exiſtētē. Apparet ergo ex vbis Galeni ſeries prefate ſnīe. vn̄ Haly in thegni circa finem in humorib⁹ venenoſis ſicut ſunt illi qui in hoībus infectis peſtilētia reperiunt̄ laudat tyriacā dicēs. Illō aūt qđ ex malitia humoꝝ eſt cuius vtus eſt venenoſa manifeſtū eſt q̄ tyriaca cōfert eis: que ēt ſnīa expreſſe habet̄ ab Auer. in ſuo tractatu quē de tyriaca fecit: vn̄ Auic. 2ᵒ libro de virib⁹ cordis. Homo aūt tēperate cōplōnis ⁊c. Et ſubdit ſtatim. ⁊ cōſeruat ſanitatē in ipſo atq; ſecuruꝫ facit ab incurſu peſtilentialiū accidentiū ⁊ a prauis humoꝝ motibus ⁊c. ¶ Et vlr hoc ēt colligit̄ ex oī genere auctoꝝ. Un̄ rabbi Moyſes ꝑticla. 21. ſuoꝝ afoꝛiſmoꝝ. 1. afoꝛiſmo dicit q̄ hec medicina. ſ. tyriaca ſufficit in liberatione hoīum a peſte. Et in ſequēti afoꝛiſmo dicit. Quidā medicus ſapiēs retulit q̄ in terris antiochie morbo peſtilentiali quodam tēpore accidēte cui morbo medicine oēs debiles inueniebant̄: cōſuluit hoīb⁹ regiōis ſue vt ſumerēt tyriacā: ⁊ occupati a morbo ipſo q tyriacā ſumpſerūt bn̄ficiū receperūt ab ea ⁊ a morbo ſunt liberati: ⁊ mortui ſunt q eā non acceperunt: ⁊ q nō erat occupatus a morbo ⁊ tyriaca vſus eſt ꝓſeruatus eſt a morbo peſtilētiali: ⁊ nō eſt miruꝫ: qm̄ hec medicia ꝯtria ē oīb⁹ venenis ⁊ cōpetit egritudīb⁹ in qb⁹ medicie alie debiles inueniūt̄: qꝛ h̄ ieſt ſibi ꝟtute miraculoſa quā hꝫ. ⁊ h̄ dic̄ Rabbi auctē Gal. i li⁰ d tyriaca ad Ceſarē,

Li. 3. c5. 195.

Ca. 4. circa mediū cap.

Digreſſio 22ª Inſtātia Sed dices quō hec medicina cōpoſita ꝯfert in peſtilētia cū ſit excellentis calefactionis: ⁊ iam pꝫ ꝙ que augmētant caliditatē in corpore vt vinū ⁊ alia ꝓhiberi debēt. ¶ Et dico ꝙ forte ꝓpter hāc cāꝫ. Aui.

Solō. dicit ꝙ adminiſtratio hoꝝ dꝫ fieri anteꝗ̃ fiat peſtilentia: diſponunt eniꝫ tūc hec medicamina ne a peſtilētia futura patiant̃ corꝑa: ⁊ cū tūc aer putridus nō ſit nō eſt timor de attractione multi aeris putridi ex augmēto caloris qđ faciūt medicamina illa: vn̄ dicebat. Et de illis ꝗbus ex ea ſit euaſio eſt adminiſtratio tyriace: ⁊ metridati ante cā cū reliquo regimine bono. vn̄ Galenus vr̄ velle hec medicamina adminiſtrari debere ēt cū iaꝫ peſtilētia venit cū dicit: eos vō qui iā anticipauerūt pati ⁊c̄. Et hoc ēt vult Rabbi cū dicit ꝙ valde plus cōfert tyriaca ſua ꝓprietate ſpecifica ⁊ ſua exiccatione ꝓhibente putredinē ꝗ̃ noceat ſua calefactione: qm̄ dat̃ in valde parua quantitate. Res aūt in parua quātitate date ꝑ modicā qualitatē modicū operari pn̄t: que tn̄ ꝑ formā ſpecificā multum opant̃: qm̄ qualitas in actione plus reqrit quātitatē ꝗ̃ ſpecifica forma: ⁊ h̄ forte qꝛ q̄litas adhuc eſt res mālior illa ceteris alijs paribus. Nā paruiſſima res in quātitate reperit̃ magnā facere impreſſionē a ſpecifica forma. pꝫ de iterioꝛib⁹. 3. ca. illo. ¶ Vn̄ Magiſter meus Pelops. dabit̃ etiā tyriaca in peſtilētia in hora frigidiori dicit: totū eniꝫ regimē ciboꝝ ⁊ alioꝝ qđ in peſtilētia cōtrcımus ad frigidū reſiſtit cum caliditati tyriace. Et iō ꝓpter caliditatē tyriace anteꝗ̃ peſtilētia veniret poſſet dari in maiori ꝗ̃titate ꝗ̃ cū peſtilentia iaꝫ venit. ¶ Aduerte ēt ꝙ de ꝓ̇ſeruātib⁹ a peſtilētia eſt rectificare aerē cū reb⁹ odoriferis: ⁊ putredini reſiſtētib⁹: vt ſuffumigationibus exiccantibus aerē ⁊ cōſumētibus ſuperfluitates prauas: ⁊ euētare eū ⁊ reddere cū ꝗ̃tūcūqꝫ poſſumus magis tranſpiratum tēperatū. D. cū. d.

Marginal notes: J. ſō. de tyriaca ad ceſ. c. 6. — Qualitas in actione idiget magis ꝗ̃titate ꝗ̃ forma ſpecifica. — Cap. 7. — In antiq̄ traductiōe legit Callius.

Laurē. ¶ Sed hec quonammodo ſe habeant libro de curandi via ⁊ ratione dn̄r: cōſtat vt eo loco plurimū dicet̃.

Leonic̄. ¶ Sed hec quodāmodo artis curatiue propria eſſe videntur: neqꝫ in ambiguo eſt cuꝫ plenius de hiſce ſit a nobis in eo loco dicendum.

Antiq̄. ¶ Sed hic quidē iam quodāmodo ſequitur terapenticam methodū: ⁊ manifeſtū eſt ꝙ in illo opuſculo de hoc ꝗ̃plurimuꝫ dicetur.

¶ Excuſat ſe: dixerat eni qualr̄ ꝓ̄ſeruāt̃ hoīes a peſtilētia: ſed illa maxīe pertinēt ad terapēticā. Et ibi ꝗ̃plꝫ dicet̃. ſ. qualr̄ repletio ē euāda: ⁊ oppilō eſt aperiēda. D. cū. d.

Laurē. ¶ Nūc ſatis erit meminiſſe eoꝝ exponētes ſermonem docētem quonāmō ab vna cā exuperante ꝗdam prehēdunt̃ febre. alij ipatibiles ꝑmanēt alij cū difficultate patiunt̃. Diſpōnes. n. corporum diſſimiles multiformeſqꝫ ſunt. Et idcirco ꝗdam facile vincunt̃ ac ꝓmptiſſime: alij inuicti penitus ⁊ ipatibiles ſūt: aut difficulter patiunt̃: ad eius rei demōſtrationē coacti ſumus mētionē feciſſe etiā curatiōis perinde vt Hip. faciētis ꝓ̄ſcribēs eodē mō celebre illud v̄bū ſanatio ipſa idicat.

Leonic̄. ¶ Nunc vō de ipſis volui facere mentionē cum cum ꝓſeq̄remur ſermonē in quo quēadmodū ab eadē cā inuāleſcēte nōnulli ꝗdē a febribus corripiunt̃: nōnulli aūt illeſi ꝑſeuerant: exponeremus. Cū. n. corpoꝝ diſpoſitiones diſſimiles ſint ac multiformes: ꝗdā facile alterant̃ ac patiunt̃ a cā in ipſa operāte: ꝗdā iſuperabiles ac ipoſſibiles oīno exiſtūt: ꝗdā cū difficultate patiunt̃. Ad huius vō rei demōſtrationē coacti ſumus etiā curatiōis meminiſſe nō aliter aſſertum ꝗ̃ Hip. qui quodam in loco per ſimilem modum vulgatiſſimum illud dictum conſcripſit. Oſtendit autem curatio.

Antiq̄. ¶ Nūc aūt memini eoꝝ ſequēs ſermonē docētē quō ab vna cā dominātē ꝗdā ꝗdē a febribus occupant̃ alij vō ipaſſibiles ꝑmanent: corpoꝝ eni diſpoſitiōes diſſiles ⁊ multiformes exiſtentes: ꝗdā ꝗdē facile ſuꝑabiles ⁊ pati parē ab operāte cā ſunt. ꝗdā vō iuincibiles ⁊ oīno ipaſſibiles ꝑſeuerāt vel difficile patiunt̃: i demōſtratione vō huius rei coacti ſumus meminiſſe ⁊ cure ſimile ꝗd facientes Hip. preſcribentī alicubi ſm̄ quendam talem modum illud perſpicaciſſimum verbum quod eſt: oſtendit vō ſanatio. — particula 2ª aforiſmo 13.

¶ Hoc dicit Galen⁹ volēs innuere quō ab vna cā dn̄ante. ſ. ſꝫ corpus ꝗdā corꝑa patiunt̃: ⁊ ꝗdā ipaſſibilia ꝑmanēt: ⁊ h̄ qꝛ diſpōnes diuerſoꝝ corpoꝝ ſunt valde diuerſe: ⁊ multiplices: vt quedam ſunt diſpoſita ⁊ quedam non vt dicitur: ⁊ in dinumerando hoc ſumus memorati canonū curatiuoꝝ quēadmodū fecit Hippo. cum ſcripſit illud ꝑſpicaciſſimū v̄bū. Oſ̄dit vō ſanatio: quaſi velit dicē ꝙ aliq̄ curatiōes oſ̄dūt qualr̄ diſpōnes corpoꝝ faciūt ad gnōnē feb. putride ſicut Hip. in illo aforiſmo. Vbicūqꝫ cib⁹ ⁊c̄. manifeſtauit illud qđ ipſe dixerat ꝑ ſanationē: ita ⁊ nos fecimus: ⁊ ideo illud hic ponimus lꝫ nō pertineat ad librū hunc: ⁊ eſt clarum totum quod dicit. D. cum dicit.

Laurē. ¶ Precautio igit̃ quodāmō ſanatio eſt: ſane ⁊ ipſa nomina ſepenumero ꝯfundunt̃ apud medicos: vt. n. alio loco diximus oīs medici operatio corporis ipſius vitia corrigit. Sed nihil in pn̄s ꝓficit talis exq̄ſita locutio: ſiue. n. ſeceſs i duo noīa totā ſanationē ac p̄cautionē ſiue in vnū ambo colligas ſanationeꝫ appellās: nō paruū idiciū eſt vt oēs ab eiuſmodi cā ſilr̄ patiant̃ diſpoſitio corpoꝝ q̄ ꝓhibet̃ corripi epidimijs ac febrib⁹ peſtilētib⁹. Vna. n. ꝓ̇maqꝫ itētio oībus cōis eſt vt corpus vacet excremētis ⁊ ſpirātius ſit. Scđa vō deiceps huic vt exuperāti cāe repugnē quoad fieri pt̄. Quib⁹ vō ꝯ̄ria hoꝝ iſūt ociſſime patiunt̃ maxieqꝫ egrotāt.

Leonic̄. ¶ Eſt igit̃ ⁊ q̄ pre cuſtodia dicit̃ curatio quodāmō: ſed ipſa videlicet noīa apud medicos ſepius cōfundunt̃. Sicut. n. in altero libro eſt a nobis oſ̄ſum oē medici opus eſt erroꝝ q circa humanū corpus eueniūt correctiuū. Sed nihil iſta ſubtilitate ſermōis hoc in loco indigemus: ſiue. n. in duo noīa diuidas oēm curationeꝫ ac p̄cuſtodiā: ſiue ambo in vnū colligas curationē nominaris: nō paruā coniecturā affert eoꝝ diſpoſitio q a peſtilētibus atqꝫ in populū craſſantib⁹ morbis affici ꝓhibent̃ qđ nō eque oēs ab eadē cā patiant̃. Vna ſi ꝗdē ac prima eſt in oībus cōis intētio ꝙ corpus ꝗ̃ maxime ſuꝑfluitatibus vacet atqꝫ optime ſpiret. Secūdo loco poſt hoc vt prepotēti cāe quo ad eius fieri poteſt aduerſetur. At quibus horum cōtraria exiſtūt celerrime capiuntur ac ꝗ̃maxime laborant.

Antiq̄. ¶ Igit̃ eſt equidē qualiter ⁊ q̄ p̄cuſtoditiua ꝗdē dicit̃ ſm̄ quendā modū ſanatio quocirca ⁊ cōfundunt̃ multis in locis noīa a medicis ſicut eniꝫ alibi demōſtratū eſt: oē opus medici eoꝝ q̄ circa corpus ſunt vitioꝝ correctiuū eſt: ſed nō

vt ad

vt ad pñtia deinũ tali idigemꝰ ſubtilitate: ſine eni
3.li. the. in duo icidas noia hoc totũ i ſanatiõe: ⁊ pre cuſto-
tex.cõ.2 dia ſiue in vnũ ambo cõducas ſanationẽ noians
7.83. nõ grua ꝯiectura eſt nõ patiẽdi ſilr a tali cã vniuer
ſos diſpõ corꝫ q ꝓhibenť capi epidimicis ⁊ peſti
lẽticis morbis. Una.n. ⁊ pma qdẽ ĩtẽtio eſt i oi-
bus cõis ſine ſupfluitatibꝰ q̃ꝫ maxie ⁊ bñ ſpirabi-
le eẽ corpꝰ. Scda ꝟo deiceps huic: vt ꝓualentez
ĩpugnemꝰ cãz vt poſe eſt. Quibuſcũqꝫ ꝟo ꝯtra
his exiſtũt citiſſime patiunť ⁊ maxime laborant.

¶ Remouet dubiũ de noie: qm dixerat ꝙ in ꝓſeruatiõe cor
porꝫ ne icidant peſtilẽtiã põt dici ſanatio: iõ dicit ꝙ ꝓcuſto-
dia põt dici quodãmõ ſanatio: ⁊ hoc itelligiť iquãtũ remouet
aliqd iã i corpe exñs: ſꝫ iquãtũ ꝓhibet futurꝫ dr̃ cuſtodia. Et
3. theg. ideo hec noia a medicis ꝯfundunť ſicͭ eſt oñſũ alibi totum
tex. c.2. opus medici: ſiue ꝓuiſiuũ: ſiue aliõ põt vocari correctiuũ co
83. rũ vitiorꝫ q̃ ſũt circa corpꝰ: ſꝫ nos hic de his noibꝰ nõ hẽmꝰ
tãtũ ſubtiliare: qa ſiue illa vocenť duobꝰ modis ſiue vocen-
tur vno noie nõ eſt magna ꝯiectura: nec magis videmꝰ ꝙ a
tali cã nõ patianť. Silr vniuerſi q ꝓhibenť capi ab epidimijs
morbis. Nã vna pma itẽtio eſt cõis oibꝰ ad hoc vt ꝓhibeanť
capi ab epidimia corpꝰ.ſ. eſſe ſine ſupfluitatibꝰ: ⁊ bñ ſpirabi
le: ⁊ vocať hec pᵃ: qm hec eſt potiſſima. Scda itẽtio ĩpugna
re ꝓualẽtes diſpõnes q̃.ſ. ꝓualet in diſponẽdo corpꝰ vt i epi-
dimia cadat: ⁊ iõ in qbꝰ corpibꝰ exiſtũt ꝯtria.ſ. mõ dictis: vt
ſcilꝫ qa in eis ſit oppilatio repletio ⁊ ſilia patiũť certiſſime. ſ. a
peſtilẽtia ⁊ cõpatiunť laborare maxie: qa plus q̃ꝫ alia: ⁊ hec
ex ſuperioribꝰ ſũt apta in quibꝰ ſtationibꝰ nõ eſt indigẽtia.

Laurẽ. ¶ Sꝫ qm febriũ peſtilẽtialiũ memoriã feci ex putredine
hũorꝫ oiuz effectarꝫ: par eſt iſtãtẽ ſmonẽ hoc loco ſcruta
ri de antiq̃ opione oẽz febiũ ꝯſiſtẽ hũorꝫ putredie dicẽ
tẽ: ac videnť ita ſentire hi q ab atheneo fluxerũt nõ ob-
ſcuri qdẽ viri in hac arte: ꝓſerti ea q̃ eſt de febribꝰ ſcia.

Leonic. ¶ Sꝫ qm de febribꝰ peſtilẽtialibꝰ facta eſt mẽtio: q̃ oẽs
a putredine ortũ hñt opepreciũ vr̃ vt hoc loco ſiſtẽtes
ſmonẽ de antiquo dogmate ꝯſideremꝰ oẽ febris genꝰ
ex putredie fieri aſſeuerãte. Siqdẽ eiꝰ ſnie eẽ periclitať
ois ab atheneo chorus viri tñ in ceteris q̃ ad artez ꝑti-
nent: tũ ꝓſertim in febriũ ꝯtẽplatione minime cõtẽnẽdi.

¶ Cap.5ᵐ in q̃ reprobat opionẽ ponẽtiũ oẽz feb. eẽ pu.

Antiq. Quia ꝟo peſtilẽtioſarꝫ meminiꝰ febriuz
a putredine oiuz fientiũ dignũ eſt ſiſtẽ
tẽ ſmonẽ hic ſcrutari de veteri dogma
te oẽm feb. in hũorꝫ putredine dicẽtez
fieri: piclitať eni opinari ſic ⁊ cetus eorꝫ q ſũt ab
atheneo viri non minimi ⁊ in alijs huiuſcemodi
artis ⁊ non minus in febrium diſciplina.

Cõ.14ᵐ **Cum declarauit** cauſas gnõnis feb. peſtilẽtialis vult nũc remouere ſermonem
antiquorꝫ q fuit ꝙ oẽs feb. erãt de putredie humorũ ponẽs
in hoc diuaz iter aliquas feb. vt apparebit. Et p̃ ꝓponẽs mẽtẽ
ſuã dicit: qa ipſe mẽtionẽ fecit de peſtilẽtialibꝰ febribꝰ que
oẽs fiũt a putredine: iõ dignũ eſt ꝓſcrutari ſmonẽ antiquuz
dicẽtẽ oẽm febrẽ fieri de putredine humorꝫ: ⁊ ſic oẽm fe. eẽ
putridã: ⁊ qõ nõ. ꝓbať eni ꝑ qa: qa piclitať. i. cũ q̃dã piculo
Digreſ- videť opinari ꝙ ois fe. ſit de hũore puᵒ ⁊ ceṫ eorꝫ q ſũt ⁊c̃.
ſio.23. **Et eſt hic** attẽdẽdũ eo ꝙ p̃ dicit ois peſtilẽtialis feb. a
An peſtilẽ- putredine fieri. an hoc ſit verꝫ ꝙ peſtilentialis
tialis feb. feb. putrida ſit, ⁊ ꝙ nõ ſit putrida oñdiť: qm in feb. putrida
putrida ſit.

alterať pulſus: ⁊ vrina alteratione vehemẽti vt patebit ĩfra
de diũa iter putridã ⁊ effimerã: ſed in peſtilẽtiali fe. non ſic:
q̃re ⁊c̃. Unde Aui. pᵒ 4ᵗ trac.4.c.2. nõ alterať pulſus: ⁊ vria
magna alteratione: ⁊ cũ hoc ipſa eſt iterficiẽs velociter. ⁊ he
ſitant medici in eſſe eiꝰ. ¶ Et certe qõ dicit de pulſu dubiũ
forte hñe vr̃: qm feb. peſtilẽtialis potꝰ hꝫ ꝑtes cordis ledẽ q̃ꝫ
alia feb. cũ motus pulſus depẽdeat a motu cordis: ⁊ illi ſm
Galenũ ꝓportionať: mirũ vr̃ q̃uo dicit eũ in hac feb. magna
alteratione nõ alterari: ⁊ ſpecialr cũ dicat ꝙ tũc ipſa eſt in-
terficiẽs velociter. Qõ aũt de vrina dicͭ ꝯfirmat ⁊ in 2ᵃ fen
4ᵗ. tra. p̃. ca.80. euiſdẽ dicẽs. Et qñqꝫ vrina eſt in febribꝰ pe
ſtilentialibꝰ bona nãlis in ſui ſuba ⁊ colore ⁊ ſedimine: ⁊ ille
cuiꝰ eſt tũc itendit ad mortẽ. Et ꝯfirmo. qm ſi hec feb. eſſet
putrida aut eẽt ſanguinea vl̃ cholica vel melica vel flatica:
ſed ab illis oĩbus faciũt auctores diuerſarꝫ tractatũ peſtilen
tialis feb. q̃re ⁊c̃. ¶ Et ꝯfirmať ꝙ hec fe. nõ ſit putrida ſed
effimera: nam dicit Aui. pᵃ 4ᵗ ꝙ ſit feb. illa qñ aer venit ad fen pᵃ 4ᵗ
cor q̃re corrũpit cõplexionez ſpũs que eſt in ipſo: ſed feb. in tract.4.
ſpũ fundata effimera feb. eſt. Et apparet ꝙ hec feb. ſit ethica: cap.p̃.
qm eadẽ curanť cura: nã Almã. in.10. regẽde ſũt febricitan- trac.10.
tes ex peſtilẽtia ex oibꝰ q̃ in caᵒ de ethica diximꝰ. ¶ Et ꝯfir cap.16.
mať: qm in fe. putrida nõ icitanť febricitãtes vt comedant fen pᵃ.4.
cũ nõ pura corpa q̃tũ plus nutrit ⁊c̃. hñtes at peſtilẽtiã ſic. tra.4.c.6
Unñ Almã ſor icitanť laborãtes vt comedãt cũ plẽs eorꝫ ſu- eodẽ lo.
mere cibũ coganť. Unñ Aui. plimi eorꝫ q viriliter agunt ſup
cibum: ⁊ comedũt violẽter abſoluunť ⁊ viuunt: ⁊ neceſſe eſt
reſtaurare eos ſuper cibum.

Oppoſitum horꝫ expſſe eſt hic Gal. cũ dicit memi-
nimꝰ peſtilẽtioſarꝫ febriũ a putredine
oium fientiũ: ⁊ dicit ꝙ apõ oẽs notũ dꝫ eẽ ꝙ fe. peſtilẽtialis
iter putridas eſt collocãda: qm i ea ſũt ſigna pudᵉ fe. vt pꝫ vi c.2. eiuſ-
dẽdo ſigna q̃ ponit Aui. nã i ea eſt caliditas iordinata: ſiccitas dẽ fẽ pᵃ
ligue: iflãmatio forti: anxietas ⁊ anguſtia anhelitꝰ: ⁊ mltũ cõ 4ᵗtr.4.
ſtringiť ꝑꝑ mltos fumos expellẽdos qõ ſignũ mltũ appro-
priať putridis: nauſea: caſus appetitꝰ: dolor oris ſtõchi: ſudõ
fetidus ⁊c̃. q̃ vl̃r ſigna nec effimere nec ethice attribui pñt:
relinquiť q̃ ꝙ eſt putrida: hec etiã fe. curať queadmodũ pu
trida cũ flõmia ⁊ purgatione ⁊ digõne putridorꝫ hũorꝫ: ⁊ ſic
de alijs q̃ fiũt in putrida: q̃re ⁊c̃. Unñ Gal. ſicͭ alij auctores di
cũt fe. peſtilẽtialẽ venire in oibꝰ in qbꝰ hũores ſunt apti pu-
treſcẽ vt in hoibꝰ oppilatis ⁊ nõ trãſpiratis: qa ex putredie
illorꝫ fit. Et iõ Aui. dicebat ꝙ aer putridus in peſtilẽtia ꝑue
niens ad cor putrefacit qõ circũdat cor de hũiditate: ⁊ accit
caliditas egreſſa ⁊c̃. ¶ Aduite tñ ꝙ lꝫ cã huiꝰ fe. ſit humor pu
tridus: hec tñ fe. ab alijs putridis diũaz hꝫ nõ eẽntialẽ: ſꝫ hꝫ ca.p̃. fen
q̃ſdã accñtales ꝯditiones annexas. p̃ qa feb. peſtilẽtialis hꝫ pᵃ 4ᵗ tra
aliã cãm q̃ꝫ hẽat putrida que eſt in fe. nõ peſtilẽtiali vt aerẽ cta.4.
putridũ ⁊ venenoſuz ex q̃ cã putrefactio huiꝰ feb. reddiť pe
ior alijs: ⁊ aliq̃ accñtia ad hãc ſequunť que nõ ad alias rõne
quorꝫ regimẽ diuerſificať. Itẽ ⁊ fe. peſtilẽtialis hꝫ in ſe cãm
putrefaciẽtẽ cũ aere cõplicatã: rõne cuius diuerſificať regi
men i cura ab alijs: qm in ea ꝓcipiť aeris rectificatio ⁊ ꝓſer-
uatio ne humores corrũpat: ꝙ ſic in alijs nõ fit. ¶ Aduite ẽt
ꝙ putredo in peſtilẽtiali aere maxie ſtat circa ꝑtes cordis:
qa nõ ſic in alijs eſt: ⁊ hoc qa ꝯtactꝰ aeris putridi maxie ẽ ad
cor ꝑꝑ ſpirationẽ: ⁊ rõne iſtiꝰ mlta accñtia fiũt in hac pudᵉ
fe. q̃ in alijs nõ fiũt putridis. Unñ ⁊ fit in mltis rebꝰ diuiſitas
magna cure in hoc: ⁊ ab alijs ꝑꝑ hoc. Silr alie fe. pudᵉ plm vñt
fieri ex diſpõne humorꝫ aptorꝫ ad putredinẽ q̃ꝫ ex agentis
fortitudie. hec ꝟo cõ. vñ maior cã vr̃ exiſtere in aeris putre
factione ad hãc feb. humores habilitare q̃ꝫ in vitio ꝓpo hu-
morꝫ: ⁊ iõ lꝫ hec feb. ſit eſſentialr putrida: ⁊ de putredine ſiꝫ
humorꝫ: q̃ tñ diuerſificať ab his dictis: rõne cuiꝰ diuiſitatis
ſibi ꝓpriꝰ modꝰ regiminis debeť: ⁊ hic eſt ꝙ auctores ꝑ ſe ⁊ di
ſtinctũ tractatũ de ea ab alijs putridis fecerũt. ¶ Et aduite
vlteriꝰ ꝙ lꝫ pudᵉ i hũore poſſit accidẽ ab alio q̃ꝫ ex aere vt ex

potu aque putride vl' ex aliquo cibo putrido comeſto:q̄a tñ
frequētiꝰ ɔtigit ab aere puᵈᵒ pp ɔtactū ɔtinuū ⁊ vſem quē
h; ad corpus ⁊ putredo in alijs ꝓcedit ex aere q̄re plus ap-
propriat̃ feb. peſtilētialis aeri putrido q̄ʒ alteri rei putride.
Ad pᵐ ℂ Qḋ āt p̄inductū eſt ꝙ nō ſit puᵈᵃ p̄ cū dicat Aui. ꝙ pulſus
diīa 94 ī ea nō alterat̃ nec vrīa:dic̄ Cōcilia.ꝙ iō nō altat̃ pulſus:q̄ꝛ
in ea vt'ē ita ꝑdita ꝙ nulloꝰ atrētat iſurgē ɔ̄ morbū:ſ; ɔtinet
ſe ad corpꝰ vt gubnet illḋ velati in ſanitate.Ꝥ āt Ꝟba meo iu
dicio ſeipa ɔfūdūt.de vrīa āt dic̄ ꝙ cū ꝓpriū ſit huic fe.cōdi
lberē vehemēt:⁊ vt nocuᵒˢ ſit ī cōde:⁊ nō ſit ī epate:⁊ ī alijs
In afo. ceterꝭ nutritiuis pp Ꝥ vrīa nālis vr̃ exiſtē:⁊ iō vrīa ī morbo
diuturno ſic ꝑmanēs iudicat̃ mōtal' a damaſceno. ℂ Dynꝰ
aūt ꝟificat tex. Aui.de pulſu ī margine ſui 4ᵗ Aui.i hūc mo
dū.pp qḋ aduīte ꝙ q̄nq; accit ꝙ ī fe.peſtiˡˡ eger n̄ ꝑcipit ml'
titudinē caliditatꝭ q̄ ex toto eſt calori ināto ɔ̄ria:nā ſic̄ accit in
aere ꝙ ſit peſtilētial' ita accit ī hūoribꝰ nr̄i corpis.nō aer nō
ſit peſtilētial' ex mlta itēſiōe caliditatꝭ:imo ex corruptiōe ſube
ſue cū caliditate q̄dā tepida obtuſa q̄ eſt ɔ̄ria nob a tota ſpecie
vt venenū:vn̄ plꝰes hūidiᵗᵉˢ nr̄as corrūpit q̄ʒ ſi eēt mlte cali
tatis. Ita ēt accit in hūoribꝰ nr̄is cū putreſiūt ab aere puᵈᵒ:
q̄ñ in eis attēdit̃ caliditas tepida venenoſa ⁊ ifirmꝰ nō ſentiet
nec itra nec ex̄ mltā itēſiōnē caliditatꝭ:⁊ tñ anguſtiet̃ fortiſſi-
me.Vn̄ l; illa caliditas modica ſit:eſt tñ magis ex̄ nāʒ q̄ʒ cali
Cap.4. tas mltū itēſa.Vn̄ Gal.ponit 3ᵒ de criſi.ꝙ fe.aliq̄n erit ma-
ligne maneriei:⁊ tñ nō erit fortis caliditas:⁊ iō l; in tali fe.cali
tas debilis ſit:ipa tñ eſt de feb.iterficiētibꝰ:maxie aūt cali-
tas debil' cū hūiditas eēt mlta in q̄ ſit illa caliditas:⁊ maxie ſi
eēt viſcoſa ſ'latica.nūc aūt ī tali fe.debil' caliditatꝭ ꝑ modū di-
ctū poſe eſt ꝙ nō alteret̃ pulſus:⁊ vrīa alteratione magna.
De vrīna aūt q̄a vrīa eſt ſupfluitas p̄n̄ epatꝭ ⁊ venaꝝ.in tali
aūt nō eſt p̄n̄ nocuᵐˢ circa epar ſ; circa cor:ſic̄ ēt videmꝰ in
alijs egriˢ mortalibꝰ vt in ptiſicis ⁊ ſiīlibꝰ vrinas nō ꝑmuta
tas a nāli diſpōne:⁊ tñ eger tēdit ad mortē:⁊ Ꝥ maxie ɔtin-
git in egriˢ ī qbꝰ mās illas faciēs cū vrīa nō miſcet̃.De pul
ſu aūt dicit ꝙ pulſus nō alterat̃ magna alteratione in diīs
pulſus q̄ ɔſequunt̃ magniᵗᵉˢ caloris q̄ ſūt magniᵗᵒ/velocitas
⁊ frequētia:q̄tū eni ad has diīas:cū debilis ſit caliditas in ta-
li fe.nō alterat̃ pulſus magna alteratiōe:ſ; q̄tuꝫ ad diīas q̄
ɔſequunt̃ aggrauationē/alterationē:⁊ ṽtutis moleſtationeʒ
dic̄ ꝙ alterat̃ magna alteratiōe:l; eni talis ifirmꝰ nō ſentiat
maximū calorē nec itus nec ex̄:tñ eſtimādū eſt ꝙ ꝑcipit an-
xietatē:⁊ anguſtiā magnā vt hn̄ ſecū nō q̄ſcat lectꝰ eiꝰ:⁊ iō
quātū ad diīas nō q̄ ɔſequunt̃ aggrauationē ⁊ ṽtutis angu-
Aliꝰ mo ſtiā alterat̃ pulſus alteratiōe manifeſta.ℂ Deide dat aliuꝫ
dꝰ dyni. itell'ʒ huiꝰ tex.p̄allegati ꝙ forte in aliq̄ peſtilētiali ē poſſis ꝙ
nō alteret̃ pulſus alteratiōe mlta:⁊ tñ eſt iterficiēs velocit:
ſic̄ eni eſt reſpire ī corpe qḋ vr̃ nō ipeditū in opōnibꝰ:appet
pulſus diuiſitatꝭ mlte:q̄ q̄tū eſt de ſe mortē ſig̃t:ita eſt poſe
ꝙ in corpe egro mltū vt egriᵗᵉ peſtilētiali reſpiat̃ pulſus qui
nō eſt multe alterationis vt p; ꝑ Aui.ʒᵃ 4ᵗ.cap.de ſignis ſu-
pͥis ab anhelitu.Anhelāt enī alte iquit.q̄ q̄tū eſt de ſe mor-
tē nō ſig̃t.Qr aūt p̄ᵐ ſit reſpire p; ꝑ Gal.4ᵒ.c.9.de iterioribꝰ
de illo medico Antipatro ⁊c̄.Modus aūt ſm queʒ eſt poſe
ꝙ reſpiat̃ pulſus ille nō mltū ꝑmutatꝰ ī tali egriᵗᵉ:⁊ q̄ñ pul-
ſus nō alterat̃ mltū niſi q̄ñ vtꝰ ē vehemēter oppſſa.Hoc āt
nō eſt niſi q̄ñ eucraſia q̄ eſt in ſuba cordis vehemēter eſt ꝑ-
mutata.Ꝥ aūt nō eſt in feb.dcā;q̄ñ caliditas accēſa in hūo-
re nō eſt fortis:q̄a famē mā rectificari a nā nō pōt nec vici-
ſ; accit ꝙ eger morit̃.ℂ Aduīte tñ ꝙ l; nō appeat in pulſu
magna alteratio in p̄nᵒ:tñ in ꝓceſſu q̄ñ vr̃ vtꝰ ſupari mani-
feſte neċe eſt ꝙ appeat diuiſitas magna ⁊ alteratio multa a
diſpōne nāli. Sed q̄a illa diuiſitas nō appet in ipſa ſic̄ ſigna
Vn̄ anhe mala antecedūt in alijs febribꝰ:idcirco dicit Aui.illḋ ⁊ in pe
litus ſcḋe. ſtilētiali fe.magi q̄ʒ ī alijs.Et q̄ꝛ anhelitꝰ imeᵗᵉ ſig̃t de diſpō-
cap.2.tra. ne cōtēti in corde pluſq̄ʒ pulſus:iō Aui.ad certificationē q̄ñ
4.fen p̄ᵉ hec ambiguitas accidit ī pulſu docet ɔſiderare ad anhelitū.
quarti.

Hec ſūt q̄ dic̄ Dynꝰ.Et ſi ɔſideras iſtā ʒᵃᵐ expōnē hēt repre-
henſionē in aliqbus ſuis dictis:que ꝓpter breuitatē tibi di-
mitto.nam p̄ma expoſitio valde mihi plus placet.

Et nos exponamꝰ ꝙ pulſus nō alterat̃ alteratione ma- Theſi.
gna:⁊ Ꝥ dico in p̄nᵒ haꝝ febriū.ſ.in cōpariōe ad
illḋ qḋ in ea eſt de malitia cū ꝑducat ī breui ifirmū ad mor
tē.Incipit enī feb.peſtilētial' tepida valde cū ſit ſua caliditaſ
nō acuta:q̄ q̄dē in ſuo p̄nᵒ extriſecꝰ q̄ſi nō appet vt dubitet
medicꝰ in p̄nᵒ huiꝰ fe.ifirmū febrire:nec ne:Stat eni hec fe.
in p̄nᵒ itriſecꝰ multū ſepulta:⁊ cū mā eiꝰ nō ſit mobil' nec fu
rioſa:eſto ꝙ ſit mltū male maneriei nō mouet̃ mlai de ipa
in p̄nᵒ vt nō magnā alterationē in pulſu faciat. Et ſpālr cō-
parādo alteratōeʒ pulſus ad malitiā q̄ in illa repit̃:⁊ q̄ꝛ mā
hec nō corrigibilis eſt a nā ɔtinue plus de ea mouet̃:iō cito
ex ea morit̃ infirmus; ⁊ magis facit in pulſu alterationes:⁊
alia accītia prauiſſima.Vn̄ Almāſor in tracta.10.febribus cap.16.
que ex aeris putredie gn̄at̃ nō vr̃ ieſſe multa acuitas in p̄nᵒ
cū tāgit̃ eger:ſūt tñ in occultis ptibꝰ corpis:⁊ in ipſiꝰ ꝓfūdo
magni nocumēti:⁊ ſūt deceptorie:⁊ ſūt feb.lēte ⁊ tepide. Et
Auicē.dicebat cū dixit illud de pulſu.Et heſitāt medici de p̄ᵃ 4ᵗ tr.
eē eiꝰ:⁊ pōt exponi in eē.ſ.fe.⁊ Ꝥ in p̄nᵒ an.ſ.ſit vl' nō ſit.Eſto 4.cap.2
ꝙ poſſit exponi heſitāt in eē pulſus iueſtigādo q̄liter nō al-
teret̃ alteratiōe magna:In alijs aūt febribꝰ nō ſic poſſumꝰ
dicē ꝙ pulſus in p̄nᵒ nō alteret̃ alteratione magna:q̄ñ etiaʒ
ille nō ſic tepide mouet̃.Nō ēt poſſumꝰ dicē ꝙ nō alterent̃
alteratiōe magna ī cōparatione ad malitiā earū ſic̄ ibi:q̄ñ
⁊ dato ꝙ ſint alique feb.in qbꝰ nō alteret̃ pulſus in p̄nᵒ mal
tū magna alteratiōe nō d; vocari alteratio ꝑua q̄tū ad hāc
feb.q̄ñ ex ea nō velociter ducit̃ ifirmꝰ ad mortē ſic̄ ex illa.
ℂ Ex qbꝰ dictis tu potes duplicē itell'm textꝰ Aui.accipere.
vno mō ꝙ in p̄nᵒ feb.peſtilētialis ⁊ maxie hn̄ circa p̄nᵐ aliu-
q̄ñ abſolute loquēdo q̄ſi q̄tū ad oēs diīas eiꝰ pulſus nō al-
terat̃ multuꝫ magna alteratione:eſto ꝙ hn̄ ſatis alteret̃:vꝫ
qḋ minꝰ alteret̃ q̄ʒ in mltis alijs febribꝰ:⁊ hoc q̄a in p̄nᵒ val-
de modicū aliq̄n de mā aiite ſit ɔiuncta:⁊ Ꝥ pp tepiditateʒ
māe:eſto ꝙ ſit ꝑua vt q̄ſi in p̄nᵒ aliq̄n quātū ad pulſuʒ non
appeat hoieʒ febrire.ℂ Aliū itell'm potes illiꝰ tex.accipe ꝙ Ad ʒᵐ
aliq̄n in p̄nᵒ huiꝰ fe.pulſus nō alterat̃ magna alteratione vt
dicet̃ in cōpatiōe ad malitiā q̄ in ea eſt:q̄ſi.ſ.dato ꝙ in p̄nᵒ
huiꝰ fe.quātū ad aliq̄s diīas ſit maior alteratio q̄ʒ ī p̄nᵒ alia-
rū:cōpando tñ q̄libʒ ꝑmutationē pulſus ad malitiā cuiuſli-
bet fe.in qua eſt hec mutatio:in peſtilētiali apparet minor:⁊
magis mirandū eſt ex peſſima malitia q̄ eſt ibi vt cito mo-
riat̃ ifirmꝰ:eſto ꝙ ī ſe illi cōpata adhuc maior ē.ℂ Ad aliḋ Ad 3ᵐ
obm̄ p̄argutū dōm ꝙ hec fe.pōt eē de q̄cūq; hūore q̄ circa
ꝑtes cordis putreſit hac mala putredine peſtilētiali:⁊ iā ſup
apparuit cā q̄re auctores de ea diſtictū ab alijs fecerūt tra-
ctatū.ℂ Cū aūt vlteriꝰ p̄inducit̃ ꝙ aer ꝑueniēs ad cor cor-
rūpit cōplōnē ſpūs ⁊c̄.dic ꝙ dato ꝙ alteret ipm nō alterat
ip; alteratione putrida:hūores aūt ſic:vn̄ eſto ꝙ ſpūs alteret
nō tñ cāt effimerā niſi alteret in calefacto eē:ſed cū putreſit
hūor gn̄at putridā.Vn̄ Aui.ibi corrūpit cōplōnē ſpūs:⁊ pu- p̄ᵃ 4ᵗ ⁊c̄.
trefacit qḋ circūdat ip; de hūiditate.nō ḡ pōt aer hūorē pu
trefacē q̄n ſpūʒ alteret.Et nō ꝙ nō ē icōueniēs ꝙ cū illa pu-
trida cōplicaret̃ effimera:tñ q̄ peſtilētialis eſt eēt putrida ⁊
nō effimera.ℂ Ad aliḋ p̄inductū tu dicis.curat̃ eadeʒ cura Ad 4ᵐ
cū ethica:verū eſt q̄tū eſt ad aliq̄:ſ; q̄tū ad p̄la non:⁊ in Ꝥ
nō eſt ſtādū. ℂ Cū aūt vlterius dicit̃ ꝙ in putridis nō in- Ad 5ᵐ
citant̃ infirmi vt comedāt ⁊c̄.ſed hoc ſic requirit̃.Sed vi- 2ᵃ p̄tic.
de cām illiꝰ dicti in peſtilētiali fe.⁊ in Ꝥ aſſigna cām ꝑmi a afor. 10.
Cōciliatore ꝑri a Dyno hn̄ iudicio meo colligēdo ambo di- diīas 94
cta eoꝝ:nā ſine dubio cū iſti putride febriūt cibꝰ eſt iſtis no p̄ᵃ 4ᵗ
cens iquātū multiplicat mām:tñ eſt iuuans eoꝝ:q̄ñ in iſtis
humores ſūt corrupti ex quo non ſit munitio membroꝝ:
ſpūs etiā ſunt corrupti per quos mēbra opa ſua nō exercēt.
ℂ Ad Ꝥ igit̃ vt vtꝰ ſuſtētet̃:⁊ fiat regn̄atio bonoꝝ ſpirituū
⁊ laudabiliū

⁊ laudabiliū idigēt cibatiōe. Alia cā ē. vñ debēt violētari ad cibū: qa in iſtis frequēter eſt magn⁹ caſus appetit⁹: ne q̄ deficiāt faciēdū eſt illō. Uñ Almā. hac ꝑlaborātes paſſio ne aliqd comedē ſūt cogēdi: ꝑles eni ex eis nihil ſūmē vo lūt. Et Aui. ⁊ qñ cadit appetit⁹ reſtaureť ad comeſtionez. Et in h̄ alia cā vt bonitate ciboꝝ ⁊ potuū reſiſtat maligni tati eoꝝ. Et iō addit: qa illa corpa ſi ipura d̄bēt cibari ſiċ illa. h̄ aūt fit: qa dam⁹ paucū: ⁊ ſepe: ⁊ dabim⁹ cibaria q̄ ſūt ꝯtria corruptiōi: vt pꝫ ꝯ[10] illi⁹ afo. Quib⁹ ſemel aut bis. Eſt q̄ diia i his febrib⁹ ⁊ i alijs: qm̄ i alijs nō eſt tāta corruptio ſiċ in his: ⁊ iō nō eſt tāta idigētia cibi extriſeci. vñ vt⁹ me lius ſuſtētari pōt: ⁊ iō Aui. diċ q comedūt viriliť illi euadūt: nā illō eſt bonū p viā ſigni ⁊ p viā cāe. p viā ſigni: qa tunc ſigt q adhuc nō ē facta tāta corruptio: vt ex toto auferať opō nālis q̄ exerceť p v̄tute oium mēbroꝝ: qñ eniꝫ in eis ex toto cadit appetit⁹: ⁊ fit nauſea: ſignū ē corruptiōis ma gne: ꝑꝑ qō ſtōcb⁹ oīa nauſeat ⁊ ꝓſtrationis virtutis in v̄tute que ex corruptione ꝯtigit: ⁊ ideo qñ hoc apparet vt in plu rib⁹ moriunť. Qr āt ſit bonū p viā cāe iā patuit. ¶ D. c. o.

trac. 10. cap. 16. cap. 4. trac. 4. fen p̄[e] 4[i] p̄[a] afoꝛ. pti. afo. 17. p̄[e] 4[i] vtū

Laurē. ¶ In qb⁹ ego ꝑlimū cū illis ſentio: ꝑterq̄ vnū dimit to effimeras i. diarias noīatas febres. Nō eni vñr he ſubſeq putredinē hūoꝝ: ſꝫ q ob eſtū febriciat ab ipſo efficiētis cāe calore alterari ſolet: ob iracundiā vō fe bricitāti: ei qdē ebullitionē fieri ſanguis in corde neċe eſt: nō tñ putredinē: necnō p exercitationē caliditatē ampliorē ꝑter nāꝫ ſine putredine accēdi. Et qiqs cu tem habuerit aſtrictā p quā acria excrementa eſſanť: illis collectis febricitabit ſine putredine humorum.

Leonič. ¶ De qb⁹ ego magna ex pte illis ꝯſentio niſi q cas q̄ effimere noiant excipio. Neq; enim vñr mihi he hu moꝝ ſeq putredinē. Sꝫ q qdē ex ſolis icēdio febrici tant ab agētis cāe calitate affici nā apt⁹ eſt. Qui vō ex ira ⁊ huic fervorē qdē aliquē ei⁹ q̄ circa coꝛ calita tis fieri eſt neċiuꝫ: nō tñ etiā putredinē. Sic ⁊ ei q ſu pra modū exercitat⁹ eſt vehemētioꝛ calitas ꝑter nāꝫ ſine humoꝝ putredine in corꝑe accēdiť. Et cui cutis aſtricta eſt: cum prius acriores ſupfluitates p eā eua porarēt poſtq̄ retente ſunt ac coacervate icidit in fe brem: nulla iteruemiente humorū putredine.

Antiq̄. ¶ In qb⁹ ⁊ ego demū q̄ꝑlimū cū eis ꝯcordo: verūtñ vnū qdē d̄relinquo effimeras noiatas febres. Nō eni mihi vñr he putredinē ſeq hu moꝝ. Sꝫ qō qdē ex eſtu febricitat ab efficiētis cāe calore alterari aptū natū eſt. Ei vō q ex ira febrit ⁊ huic ebullitionē qdē quādā gñari ei⁹ q ꝫ coꝛ ſāguis neċe eſt: nō tñ iā d̄mū putredinē. Ita vō ⁊ exercitato ꝫ gymnaſiū āpliorē calo rē accēſuꝫ eē ꝑter nāꝫ ſine putredie hūoꝝ. ⁊ q de ſat⁹ ē cute ꝫ acriores ſupfluitates eūandas coacervaťi illi febricitat⁹ ē ſine putredie hūoꝝ.

¶ Hic Gal. exēplo declat q illō cū ꝑiculo dicebāt ē ſm. ſ. q nō ois fe. eſt pu. nec cū putredie hūoꝝ di. q in eo q illi dixerit ꝑlm ꝯcordat: ⁊ itellige q h̄ diċ q̄tū ad ꝑlali[ter] enē ter: qm̄ fe. pl̄s adueniūt a cāis itriſeċ q̄ extriſeċ: ſꝫ tales ſt putrid: putrid valō plus eueniūt q̄ ethice: verūtñ vnū ē i q̄ diſcordat. ſ. effimeras ⁊c. qa he nō ſiūt a putredie: imo de cāis faciētib⁹ fe. de ſupdicꝫ pl̄es in nuō erāt faciētes effi. q̄ putrid ſ: ⁊ tū dat cāeq̄ ſine putredie cāe ſe. effi. vt q ex eſtu febricitāt vl̄ ex ira vl̄ q ꝫ exercitiū mat⁹nāli vl̄ q de ſat⁹ a cute. i. ꝫ cutē febricitat⁹ eſt: ſm acriores. i. ꝑꝑ acrio res. ¶ Sꝫ tu dices ipſe diċ: verūtñ vnū d̄relinq̄: vt effime ras ⁊c. nōne ⁊ derelingt ethicas: certū eſt q ſic. Dic q ipſe loqť de febrib⁹ q̄ veniūt ꝫ cāa ſupi⁹ noiatas. Ille āt erūt maxie cāe effimeraꝝ vl̄ putridaꝝ. ithe aūt diceť modus gñōnis ethicaꝝ. Ul̄ poſſꝫ diċ q ipſe maxie loquiť d̄ febri bus que per ſe veniūt ⁊ incipiūt. ethice aūt vtplurimū ve niunt ſequendo effimerā vel putridam.

Laurē. ¶ Quin etiā ſepe ex ab iguine ois mala eſt excepta ef fimera: vt Hippo. dixit. Qñ ēt ſigna ipſa iflāmationū gñe ꝯtinenť: atq; aſſentio in h̄ ſermoni putredinis nā ob eā ex iflāmatione febricitāt: nō quēadmodū Era ſiſtrat⁹ extimauit. Attñ nō nulla ſūt ex iguine febres in gñe effimere quēadmodū alie q̄dā nuntiāt nō faci les curatu morbos iflāmationis: aut vlceris: aut ab ſceſſus: aut alteri⁹ talis in viſcerib⁹ diſpōnis aliūos.

Leonič. ¶ Et q̄ in iguinū tumorib⁹ greci bubones appellēt fe bres oriunť: oēs ſunt male exceptis effimeris quodaꝫ in loco inquit Hippo. ⁊ qdē ei⁹ ptis tumoꝛ ex gñe eſt inflāmationū: ⁊ quātū ad hoc affectioꝛ illi qui de pu tredine ſmo: eius eni a rōne in inflāmationib⁹ q̄s gre ci flegmonas vocāt febricitare ꝯtigit nō ea q̄ Eraſi ſtrat⁹ opinabať. Sūt etiā q̄dā febres in iguinū tumo rib⁹ e gñe effimeraꝝ quēadmodū: ⁊ alie nō facile tra ctabiles morbos ex vlcere aut iflāmatione aut abſceſ ſu aut aliqua huiuſcemodi: altera in viſceribus diſpo ſitione ortum habentes oſtendunt.

Antiq̄. ¶ Et ꝑfecto ⁊ febres q̄ ſūt ex bubonib⁹ oēs ma le ſūt exceptis effimeris vt Hippo. alibi dixit: q̄uis ⁊ bubo ex gñe eſt flegmonū ⁊ ꝯcordoꝛ ꝫ hoc demum ſermoni antiquo: ꝓpterea eniꝫ in flegmōib⁹ febriūt nō ſiċ Eraſiſtrat⁹ eſtimauit. Sed tñ ſunt q̄dā in bubonib⁹ febres gñis effi meraꝝ ſiċ alie q̄dā annūtiant nō facile tractabi les morbos qui ſunt flegmonis vel vlceris vel apoſtematis vel alicuius alterius in viſcerib⁹ talis diſpoſitionis progenies.

Cō. 15[m]. ¶ Cū declauit q nō oēs fe. ſūt de putredie hūoꝝ. Hic de clat q nō oēs fe. q̄ ſūt d̄ hūoꝝ putredie ſint putride ad h̄ vt ſit hñ ſmoni antiq̄ꝝ ipugnarū ſm oēꝫ viā q̄ diċ q oēs fe. ſūt putride: ⁊ diċ q ꝑfecto. i. certe Hip. alicubi diċ i 4[a]

Afoꝛ. 55. ꝑticla afo. q oēs fe. q̄ ſūt ex bubonib⁹ ſūt male dēptis effi meꝝ: ⁊ h̄ diċ q̄uis bubo ex gñe ſit flegmonū. Et voluit di cere q lꝫ in bubonib⁹ ſit putredo: cuꝫ bubo ſit ex gñe fle gmōis adhuc Hip. diċ ad bubonē ſeqť effi. q̄ nō eſt fe. pu. ⁊ ꝫ h̄ ꝯcordoꝛ ſmoni antiq̄. ſ. ſup. m in h̄ q ibi ē putredo vt i hūore vt in loco bubonis: cū diċ ille ſmo oēꝫ fe. fieri d̄ putredie hūoꝝ. vñ ſubdit. ꝑꝑea. n. i bubonib⁹ febriūt: q. ſ. ibi eſt hūoꝛ ſupcalefact⁹ ex putredie nō ſiċ extimauit Era ſiſtrat⁹ q eſtimauit q ibi eēt fe. putrida: ꝑꝑea q ibi eēt pu tridus hūoꝛ. Uñ ſubdit h̄ remouēs. Sꝫ tñ ſt q̄dā i bubo nib⁹ fe. ſup. dato q ibi ſit hūoꝛ pu. gñis effimeraꝝ ſiċ ſup. ſūt alie ab effimeris fe. q̄ enūtiat nō facile tractabiles. i. terminabiles morbos: q̄s. ſ. morbi ſūt ꝓgenies. i. gñati fle gmonis. i. ex flegmōe: vl̄ vlceris vl̄ apatis alicui⁹ alteri⁹ vt apatis cholici: talis dico diſpōnis in viſceribus. i. itriſecis mēbris: qm̄ ſiċ imediate appebit fe. q̄ ſequūť ad apata itri ſeca nō ſūt effimē ſꝫ putride. Uult q̄ Gal. h̄ q ex bubone. v. g. apate exiſte in iguine ſeqť ex illa putredie ibi exiſte feb. effimera ⁊ nō putrida. hoc aūt quaſi apparet in parte ſequēti: qm̄ hoc fit cū a parte apoſtemoſa mittiť ſola cali ditas ad coꝛ ⁊ nō fumus putridus.

Digreſ‑ſio. 24. **Sed hic digrediendũ** an ex bubone vel apate extriſeco in
quo ſit putredo fiat effimera feb. appet ꝙ nõ: qm̃ illa fe.
nõ eſt effimera i qua ſpũs eſt in calefieri ab humore: ⁊ hu
mor eſt in calefacto eẽ: ſ; talis eſt feb. a bubone depẽdẽs:
qm̃ humor putridus in bubone h; calefactũ eẽ cu; ſit pu/
tridus: ſpũs aũt eſt in calefieri a bubone: g̃ ⁊c̃. ℂ Et cõfir/
mo: qm̃ q̃lis eſt ꝓportio aduẽtus calitatꝫ putride a corde
ad alia mẽbra: talis eſt aduẽt⁹ caloris putridi a mẽbro in
quo eſt putredo ad cor: ſ; talis eſt ꝓuẽtus a corde ad alia
mẽbra: ꝙ dũmõ putredo ſit in corde ⁊ ad mẽbra ꝓueniat
calitas abſq; putredine fit feb. putrida: g̃ ſil'r exñte putre
dine in alio mẽbro: ⁊ calitate ſola ꝓueniẽte ad cor: ⁊ non
ꝓueniẽte fumo putrido erit putrida feb. ⁊ nõ effimera. p⁹
ꝓpõ ſatis vr̃ ꝯueniẽs: ⁊ minor ꝓpõ eſt inueſtiganda.

Digreſ‑ſio. 25. **Quapropter** licet hic dubitare cũ ⁊ plĩes ſit ſup̃
dcm̃ ꝙ feb. a corde ad oĩa alia mẽ
bra ꝓcedit: gs eſt hic modus quo feb. ad alia oĩa deferũť
Quis mo‑dus defe‑rẽde feb. a corde ad alia mem‑bra. mẽbra / an q̃libz feb. deferať mediãte ſãguĩe ⁊ ſpũ / an q̃dlz
gen⁹ feb. ſuo deferať deferẽte vt effimera mediãte ſpũ ca
lefacto: putrida mediãte fumo putrido: ethica membris
mediãtib⁹. Et ꝓbať ꝙ q̃libz feb. ſuo deferať deferẽte: vt
putrida mediãte fumo putrido: ethica mẽbris mediãtib⁹
Et aſſumiť rõ e⁹ rõni nũc facte: ſil'r q̃lis eſt ꝓportio cali/
tatis ꝓueniẽtis ad cor ab humore in aliq̃ mẽbro putrido:
talis eſt ꝓportio calitatis a corde veniẽte ad alia mẽbra:
ſ; ibi eſt ꝓportio talis ꝙ ſi ab humore putrido exñte i ali
quo mẽbro nõ ꝓueniat putrida fuligo ad cor nõ fit putri/
da feb. ſ; effimera vt vult Gal. g̃ talis erit ꝓportio a corde
ad alia mẽbra: ꝙ ſi a corde febriẽte nõ ꝓueniat fum⁹ pu/
tridus ad alia mẽbra nõ erit putrida feb. ℂ Et cõfirmo.
nã ſi q̃lz feb. nõ deferreť a corde ad alia mẽbra diſticto
deferẽte: tũc diſtictio feb. nõ eẽt ex mã qd̃ ſup̃ fuit abſur/
dũ. ℂ Et ꝯfirmať. qa ſi q̃libz deferreť mediãte ſãguĩe ⁊
ſpũ tũc feb. putrida ſ'atica eẽ cor ⁊ in mẽbris hẽbit ꝓ mã
ſua a q̃ fiet ſpũ; aut ſãguinẽ. ℂ Et ꝯfirmo. nã ſi q̃libz fe.
mediãte ſãguĩe ⁊ ſpũ deferreť ⁊ nõ q̃libz ſuo deferẽte: ⁊c̃
aut deferrenť mediãte ſanguĩe ⁊ ſpũ q̃ hẽrẽt calitatẽ i fie/
ri: aut q̃ hẽrẽt calitatẽ i facto eẽ. Nõ põt dici 2ᵐ: qa cũ eẽt
effimera: tũc humores eẽnt in calefacto eẽ: ſ; cũ h̃ eſt: tũc
eſt feb. putrida. Sil'r cũ eẽt putrida: tũc ſpũs eẽnt in cale/
facto eẽ: ſ; cũ illõ eſt tũc eſt effimera: g̃ nõ põt dici ꝙ q̃lz
feb. deferať mediãte ſãguĩe ⁊ ſpũ in calefacto eẽ. Jterũ ẽt
tũc oẽs ſpũs ⁊ humores oẽs q a corde i feb. ad alia vadũt
mẽbra hẽrẽt calefactũ eẽ: qd̃ videť abſurdũ. Nec põt di/
ci ꝙ deferanť mediante ſanguine ⁊ ſpũ exñte in calefieri:
qm̃ tũc putrida dependẽt a calefieri hũoris: qd̃ eſt ꝯ Gal.
q vult ꝙ in putrida hũores ſũt i calefacto eẽ: ſil'r effimera
depẽderet a calefieri i ſpũ: qd̃ eſt ꝯ Gal. ⁊ t; ꝯñtia: qa feb.
putrida ⁊ effimera in mẽbris ꝓcedẽs a corde depẽdet a
ſanguine ⁊ ſpũ illas deferẽte. Si g̃ iſta ſũt ſolũ in calefieri
⁊ nõ in calefacto eẽ g̃ ⁊c̃. ℂ Et ꝓbať vlteri⁹ ꝙ aliq̃ feb. ſit
que ꝓ aliq̃ tp̃e deferať ſolũ ſpũ: ⁊ ꝑ ꝯñs nõ oẽs eodẽ defe
renť deferẽte: ſic mitẽte corde cal'm ꝑter nãz ad totũ cor/
pus ſpũs citi⁹ fereť ad mẽbra q̃; ſanguĩs: qd̃ p; cũ ſpũs ſit
corp⁹ valde mobili⁹ ipſo ſãguĩe: ſ; ꝓ illo p̃ori ille ſpũs alte
rat⁹ ꝑter nãm ponet corp⁹ in feb. q̃re ⁊c̃. ℂ Deinde ꝓbať
ꝙ corde febriẽte poſſit mittere fe. ad totũ aliqñ ſolo ſpũ
aliqñ ſolo ſanguine ſit: ſpũs a cã extriſeca ꝑ̃ diſpõnẽ ſuã
põt ſic alterari ꝙ nõ humores: ⁊ e⁹. vñ in nobis a cã põt
īduci feb. putrida: ⁊ tñ nõ effimera: ⁊ ſic de alijs alteratio/
nib⁹: g̃ corde hñte febrẽ poterit ſic alterare vnũ alteratio/
ne qua ꝯferat feb. ꝙ nõ alterabit reliquũ: ſ; qd ſit de ethi/
Oppoᵐ ſen ꝑma q̃rti tract. cap. ꝑmo. ca cũ ſit feb. facta apparebit. ℂ Oppoſitũ ei⁹ qd̃ argutu;
eſt: p; ꝑmo ꝑ Auic. qui diffiniens feb. diffõne cõi ad oẽs: ⁊
oñdẽs i h̃ modũ dilatiõis ei⁹ ad totũ corp⁹ dic̃ fe. eſt calor
extneus accẽſus in corde ꝓcedẽs ad totũ mediãte ſpũ ⁊ ſã
guine. ℂ Et ꝯfirmať: qm̃ ſi diſticte feb. nõ deferranť eo/
dẽ deferẽte: tũc ⁊ fe. diſticte ſpecie deferrenť ꝑ diuiſa ſpe/
cie vt cholica ꝑ cholaꝫ putridã vl' ꝑ ſuos fumos putridos.
Sed hoc nõ põt dici: qa põt eẽ putrida de humore putre/
facto circa cor cui⁹ quãtitas erit valde pauca: vt nõ ſit ve/
riſile vapores qui ab ea eleuenť per totũ poſſe extendi: ⁊
cũ feb. ꝑ totũ extẽdiť: g̃ ad m'tas ptes feb. portať: ⁊ non ꝑ
vapores illi⁹: ⁊ ꝑ ꝯñs aliq̃ cõi ꝯferrenť. ℂ Et ꝯfirmať. qa
tũc ethica ad mẽbra deferť ꝑ mẽbra: cũ ita mẽbra ei cõpa
renť ſicť hũores putridi: ſ; h̃ eſt falſu;: qm̃ in mẽbris eſſet
duplex feb. nã ibi eẽt ethica q̃ eſt q̃litas facta idepẽdẽs: ⁊
ibi eẽt altatio mẽbroꝝ a corde. Jtẽ ⁊ mẽbra deberẽt ſen/
tire illã malã cõplõnẽ fiẽtẽ fieri ſup ea a corde. ℂ Et ꝯfir
mať: qm̃ ꝑ illa vr̃ deferri cal'z ꝑter nãz a corde ad mẽbra
ꝑ q̃ deferť ⁊ nãlis calor cũ illa habeãt ſubm idẽ: ſ; mediã
te ſanguine ⁊ ſpũ calor deferť nãlis: q̃re ⁊c̃.

ℂ Et dicam⁹ in h̃ q̃ſito ꝑ̇ ꝙ nõ eſt neceſ; ꝙ oĩſe feb. a cor/ Thom.
de ad mẽbra deferanť a diuiſis deferẽtib⁹ vt ꝙ i putri. va
dat pu. fuligo ad oĩa mẽbra: imo neceſſ; eſt ꝙ q̃libz ſpũ ⁊
ſãg. deferanť. Scdo dicam⁹ ꝙ cũ delatiõe ſpũs ⁊ ſãg. põt
ꝯcurrere in aliq̃ feb. deferẽs aliũ. Et ꝑ̇ᵐ p;. Gal. eni ſup po
nit diſtõnẽ feb. eẽ mediãte diuiſitate mãꝝ exñtiũ in cõde:
vt cũ eſt i cõde putredo tũc ſit putrida feb. ⁊ dato ꝙ alibi
nõ: eſto ꝙ poſſ; eẽ putredo alibi: ⁊ tñ nõ erit feb. pu. qa pu
tredo cordi nõ cõicať vt dixit in putrefactione bubonis.
Poſito g̃ ꝙ aliq̃ mã pauca putrefiat i cõde a q̃ icipiũt ſur
gere fumi putridi nõ in m'ta q̃ntiᵗᵉ potẽtes ſua mala q̃liᵗᵉ
īficere cor: nõ tñ ſunt ꝑ totũ extẽſibiles: cor putredine fe/
brict: ⁊ ſuũ calorẽ mittet mediãte ſanguĩe ⁊ ſpũ ad totu;:
vnde oĩa febriẽt cũ nõ poſſit cor febrire qn alia ſtatim fe/
briãt. Cũ g̃ nõ poſſint mẽbra febrire febre vna: ⁊ cor febre
alia: cũ cordi ꝑ̇ attribuať ⁊ alijs ꝯñter mediãte corde: op;
neceſſio ꝙ hec feb. de mã putrida in corde nõ potẽte ad to/
tũ ſuos vapores mittere ſit feb. putri. q̃ ad mẽbra: mediã/
te ſanguine ⁊ ſpũ in calefieri exñtib⁹ deferreť. ℂ Ad ꝯſti/
tutionẽ g̃ feb. pu. nõ req̃riť putredinẽ eẽ ꝑ totũ extẽſa;: ſ;
req̃riť putredinẽ ſolũ i corde eẽ cũ ex ꝗ̃ ſuã ꝯſtituat eẽn/
tiã. Aliter eni i q̃libz feb. putrida oẽs arterie ⁊ vene ſemꝑ
eẽnt plene putridis vaporib⁹. Et nõ eẽt aliq̃ tã pua in qua
eẽt ſimpl'r calitas qd̃ appet valde extneũ. Et ſi vna arteria
ab illo põt eẽ abſoluta: ⁊ tñ ibi eſt feb. illa eadez rõne alie
eẽ cor. Nõne ẽt vides poſſitatẽ ꝙ exñtib⁹ vaporib⁹ putri
dis i corde maior ps q̃ eẽ cor expelliť ꝑ̇t ꝑ anhelitũ exire
⁊ nõ ad totũ: ⁊ tñ feb. ad totũ expãdiť. ℂ Sufficiẽs eſt g̃
quãlibet feb. a corde ad mẽbra deferri ſanguine ⁊ ſpũ in
calefieri exñte a corde: cũ ſanguĩs ⁊ ſpũs tũc ſint illa q̃ vľr
ad quãlz ꝑtẽ corꝑis deferanť. ℂ Ex qb⁹ p; 2ᵐ ꝑmiſſu; ꝙ
ſil' cũ ſanguine ⁊ ſpũ deferẽtib⁹ ſit aliqñ in aliq̃: vt Ubi gr̃a
in pu. aliũ deferẽs: qa. ſ. poſſe eſt etiã in putrida aliq̃ aliquo
mõ putridos fumos extẽdi ad totũ corpus.

Sed ſtatim hic inſtabis ꝙ nõ oẽs feb. deferantur
a corde ad totu; ⁊c̃. qm̃ feb. ethica in
mẽbris h; eẽ factũ nõ depẽdẽs: g̃ poſtq̃; facta eſt ampli⁹
nõ deferť: al'r eni in mẽbris ſemꝑ eẽt alteratio in ethica.
ℂ Ampli⁹ ſi aliq̃ feb. fiat in aliq̃ ꝑte in q̃ ſit apa putridũ
nõ eſt dubiũ ꝙ põt eẽ maior calitas valde ſm̃ ꝑtẽ apoſtꝫ
in qua eſt putredo q̃; ſit calitas ſpũs ⁊ ſanguĩs illã ad totũ
deferẽte: ſi ſit tũc ſpũs ⁊ ſanguĩs a corde veniẽs ⁊ deferẽs
febrẽ illã ꝑtẽ calidiorẽ eo nõ alterabũt: ⁊ ꝑ ꝯñs ſup eã fe.
nõ deferret: ⁊ ſic poſſet argui de multis mẽbris q̃ de facto
ꝑ multas cãs poſſent eẽ calidiora ſanguine ⁊ ſpũ fe. ad to/
tũ a corde deferẽtib⁹. ℂ Amplius ſpũs in calefieri exñs
a corde portãs fe. ad mẽbra ex illa calitate nõ fuiſſet ſuf/
ficiẽs ponẽ cor in feb. al'r eni fe. effimera a ſpũ in calefieri
exiſtente accẽdereť: qd̃ abſurdum videť ſm̃ Galenũ: ſed
non fuiſſet

non fuiſſet ſufficiens ponere cor in feb. eadem ratione nõ videt̃ ſufficiens ponere in feb. membra: cum cor ex calidi tate ſua ſit aptum citius inflãmari q̃ membra.

Rñſiones ad inſtãtias.

¶ Et rñdem⁹ ad hec obiecta. ꝑmo cũ dicis de ethica qualr̃ defert̃. Aduerte ꝙ ſi in ethica mẽbra nõ ponant̃ prius in calefacto eſſe q̃ cor: vel ſi nõ ſimul ponant̃ ab eadẽ cã qḋ raro eſſet reperire: imo ponant̃ a ſpũ cordis ꝛ ſanguine trãſmiſſo a corde ad totũ: vt ſi alia cã dꝫ ponere caliditatẽ in facto eſſe in ſub̃a cordis ſm ꝙ illa cã alterabit caliditate cordis ad hoc vt eã ponat in termio: ita ꝯtinue cor alterat mẽbra ꝑ ſpm̃ trãſmiſſum vt ponat ea in caliditate facta. Tũc dico ꝙ talis ethica a corde defert̃ ad totũ mediante ſanguĩe ꝛ ſpũ: ꝛ hoc dico in ꝑma ſua gn̄õne in mẽbris. Cũ aũt iã mẽbrũ factũ calidũ eſt a predicto ſanguine ꝛ ſpũ vt amplius ad vlteriorẽ gradũ ethice nõ trãſmutent mẽbra: tũc dico ꝙ ampli⁹ ad mẽbra a corde nõ defert̃: niſi fieret de nouo ꝑ eũdẽ modũ alius gradus ethice in mẽbris: ſꝫ a corde in mẽbris talis ethica ꝑ ſpm̃ ꝛ ſanguinẽ ꝯſeruat̃: ꝛ h̃ dico cõſeruatione que eſt in ordine gñali mẽbroꝝ ad cor in dependere. Sed dices g̃ ethica eſt dependẽs ꝛ non facta. Solo. Quẽadmodũ eni in mẽbris calor nãlis dꝫ eſſe fact⁹ vt in eis nõ ſit hic calor in alterari ꝛ ꝑduci: ꝛ tñ in eis ꝯſeruat̃ per trãſmiſſionẽ ſanguis ꝛ ſpũs: ꝛ hoc q̃ hñt oĩa mẽbra adinuicem colligantiã ad vnũ ꝑmũ ꝛ ordinẽ: ita calor ethice: cũ hẽat eſſe factũ in mẽbro ſile calori nãli: vñ eſt in eis hituat⁹: vt eũ mẽbra nõ ſentiant calorẽ ꝗ ampli⁹ nõ eſt in ꝑduci: tñ in mẽbris ꝯſeruatione idiget a ſpũ ꝛ a ſanguie trãſmiſſo a corde: ꝛ eſto vt apparebit imediate huiſmodi ſit illa ꝯſeruatio: qm̃ nullũ mẽbrũ quãtũcũqꝫ hñt caliditatẽ factã ſiue nãlẽ ſiue ꝑter nãm remaneret calĩm ab eo totaliter remoto ſanguine ꝛ ſpiritu: imo ab eo priuat̃ vita ꝛ aduenit mors cũ frigido ꝛ ſicco.

Dñſitas ꝺ pẽdẽtie fe. ethi. ꝛ putri. a cord.

¶ Cum aũt auctores dicunt ethicã hẽre eſſe factũ nõ dependẽa intelligũt calorẽ ethice in termino ꝑductionis eſſe ꝛ nõ amplius a cã produci: ꝙ ꝛ remota cã a qua fiebat vt ſi fiebat ab humore malo vel a ſpiritu eff. mere calefacto vel a cã extrinſeca ꝑmanet ille calor: ꝛ calor amplius in corde a nulla cã dependet. Nõ aũt volũt auctores quin calor ethice in mẽbris cõſeruat̃ a ſpũ ꝛ ſanguine alterato trãſmiſſo a corde ad totũ: ꝛ cuiꝫ ſine his vita nõ ſtet in corpe nr̃o. Putrida aũt dĩ feb. hẽs: qm̃ ſanguis ꝛ ſpũs qui veniũt a corde ad mẽbra ꝯtinue ponũt mẽbra in alteratione ꝛ in fieri: ꝛ ſi remouet̃ putredo a minera putredinis etiã caliditas ab omni remouetur loco.

¶ Et ideo attẽdẽdũ ꝙ poſtq̃ ethica eſt in mẽbrũ iducta ſpũs ꝛ ſanguis nõ ꝯſeruãt eã in mẽbris ꝑ caliditatẽ ꝑter nãm quã hñt: qm̃ ſi pro poſſibili poneret̃ ꝙ poſtq̃ mẽbra hñt calitatẽ ethice ꝛ ſpũs a corde venirẽt nõ alterati vltra nãꝫ quã hñt in hoĩe ſano: poſito ꝙ i mẽbrũ nõ agerẽt iducendo diſpõnẽ bonã adhuc ille calor ethice ꝑmaneret. Et ex hoc pꝫ q̃ñ ille calor ethice eſt factus: tñ quantũcũqꝫ h̃ ſit requirit̃ ad hoc vt ſtet in mẽbris ſpũs ꝛ ſanguinẽ a corde venire: qm̃ ex ordine nr̃i corpis nullus calor nec ꝑter nãm nec ſm nãm põt eẽ abiecto omni ſpũ ꝛ ſanguine: niſi mẽbra putredinẽ incurrerẽt ſicut aduenit ſtercori: ſed calor putride feb. qui eſt in mẽbris ſi pro poſſibili ad illã tranſmittet̃ ſpũs ꝛ ſanguis nõ alterat⁹: ꝛ ꝗ in mẽbra nõ agerent vt ibi dicebat̃ adhuc ille calor corrũperet̃. Et ex hoc patet q̃ñ eſt dependẽs. ¶ Ex quo volo ꝙ ex te ꝑpendas ꝙ adhuc eſt maior cõſeruatio ꝛ dependẽtia caloris nãlis ad ſanguinẽ ꝛ ſpũꝫ q̃ ſit caliditas ethici in mẽbris ad ſanguinẽ ꝛ ſpũꝫ trãſmiſſuꝫ a corde: ꝛ eſto ꝙ in hoc ſit ꝯueniẽtia ꝙ glĩber ſit fact⁹ ꝛ nõ in ꝑduci: ꝛ forte ſpũn ad mẽbrũ veniẽs: ꝛ hoc dico in ſanitate continue aliqḋ in mẽbro facit qḋ ſic nõ eſt in ethica quãtũ ad caliditatẽ ꝑter nãm: ꝛ hec ſit heſitatio: nõ affirmatio. ¶ Si aũt in ethica mẽbra ponant̃ ꝑmo in calefacto eſſe q̃ cor qḋ eſt poſſe valde ꝑꝑ multas cõditiones. Deinde cor poneret̃ in calefacto eſſe: tũc dico ꝙ hec feb. nõ defert̃ a corde ad membra mediãte aliquo: q̃a non defert̃: ꝛ hoc niſi cor qḋ eſt in calefacto eſſe alteraret mẽbra ad vlteriorẽ gradũ caliditatꝫ ethice: ꝛ cũ hoc factũ eſt in mẽbris ethici a ſpiritu cordis ꝛ a ſanguine tranſmiſſo in eis ꝯſeruat̃. Poſtq̃ aũt cor eſt in calefacto eſſe ſit vna feb. cũ caliditate mẽbroꝝ ꝯtinuatiõe: q̃a nihil ſequit̃: eſto ꝙ cor illã caliditatẽ in mẽbris non poneret: q̃a ſi aliq̃ cã nõ feciſſet ꝛ cor habuiſſet caliditatẽ in facto eſſe: iaꝫ in eis illã caliditatẽ poſuiſſet ꝛ cor habuiſſet caliditatẽ idependentẽ. Dependet eni illa caliditas poſtea a corde in ꝯſeruari quẽadmodũ dĩ illa quã ipſe ꝑduxiſſet. Et forte imaginabile eſt ꝙ ſi mẽbra erãt in calefacto eſſe ab aliqua cauſa ꝛ cor adhuc nõ ꝙ cor per caliditatẽ in eo additã: cuꝫ acgriſ eẽ factũ alteret plus ꝑ ſpm̃ ꝛ ſanguinẽ q̃ ꝑmo faceret: alterat adhuc mẽbra ad vlteriorẽ caliditatẽ quã hñt ab illa cauſa alia.

¶ Ex q̃b⁹ dictis ſequit̃ ꝙ ſit dare feb. ethicã: ꝛ tamẽ ſub̃a cordis nõ erit in calefacto eſſe imo in calefieri: qḋ ſic ꝓbo. Poſſibile eſt mẽbra alia a corde ꝑꝑ diſpõnẽ in eis aliquã particularẽ eſſe in calefacto eſſe ꝛ cor nõ hẽre calefactã eẽ: ſꝫ calefieri ab alijs mẽbris calefactis: qḋ q̃dẽ calefieri ledet oẽs opõnes cordis: ꝛ ſic erit feb. ſed nõ putrida cũ calefieri cordis ab humore nõ dependeat nec effimera: cũ cor nõ calefiat a ſpũ exñte i calefacto eẽ: ergo eſt ethica. Qualr̃ aũt cũ hoc ſtet dictũ ſuperi⁹ Galeni ꝑ te cõſidera.

Eſt dare ethicam: ꝛ tñ ſub̃am cordis nõ erit in calefacto eẽ ſꝫ i calefieri.

¶ Et cũ vlteri⁹ obijcit̃ ꝙ pars in qua eſt putredo, ꝯparis eſt magis calida ſpũ ꝛ ſanguine ꝛc̃. Dõm ꝙ dato illo adhuc ſpũs calidus ꝛ ſanguis eã inflãmat: qm̃ minus calidũ ex paſſi diſpõne augmẽtat magis calꝫ. Cõſidera etiã aliter ſi vis facilr̃. ¶ Et cũ dĩ vlteri⁹ ꝙ ſpũs ꝛ ſanguis venientes ad mẽbra nõ poſſent ponere cor in feb. Dõm ꝙ diuerſum eſt de ꝑn⁹ ꝛ de dependentib⁹ ab illo: qm̃ ꝑmutatio facta in ꝑn⁹ leuis cauſa permutat ꝑncipiatũ ꝛ parua cauſa ꝑmutãs ꝑm modicũ nullũ ꝑmutat ꝑncipiata. Quapropt̃ iã corde febriente ab aliqua cã forti ille ſpũs ꝛ ſanguis ꝗ forte de ſe nõ poſuiſſet cor in febre põt ponẽ membra ex permutatione iam facta in eo a quo dependẽt: ꝛ cuius calore operant̃. Et forte ſi velles phãtaſiari poſſes dicere ſm ꝙ apparebit cũ de bubone loquemur: ꝛ nũc eſt tp̃s prio preinducta abijcere. Voluit eni Galenus ꝙ ex bubone ꝛ lꝫ in eo ſit putredo ſequit̃ febris effimera: ꝛ declaratio hui⁹ apparebit in ſequẽti caplo. ¶ Cuꝫ aũt inducit̃ ꝙ illa nõ eſt effimera i qua ſpũs eſt in calefieri ab humorib⁹ ꝛ humor eſt in calefacto eſſe: ꝛ ſic in ꝓpoſito. In hoc eſt duplex rñſio. ꝑma ꝙ effimera dependet a bubone in duratione vlteriori q̃ feb. effimera ſũa ex ſe durare debeat. Nã effimera ſit ex bubone ꝑ hũc modũ: q̃a bubo ponit ſpũm in calefacto eſſe ꝛ trãſmittit ſpũꝫ ad cor: ꝛ anteq̃ ille ſpũs ſit reſolutus ponit̃ alter ſpũs a bubone in calefacto eſſe: ſic ex bubone ꝯſeruat̃ effimera plib⁹ dieb⁹: ita ꝙ dependet ab eo in duratione vlteriori q̃ ex ſe vera effimera duraret: ſed nõ dependet a bubone: q̃a ſpũs ſit in calefieri a bubone qui facit effimerã: qm̃ ſpũs a bubone qui facit effimerã faciens feb. hꝫ caliditatẽ in eo factã: ꝙ ſi pro poſſibili bubo remoueret̃ a corpore ſpũs ille remaneret cũ calefacto eẽ. ¶ Et potes in h̃ cũ rñſione alia exercitare te ad vnũ qḋ eſt ꝙ aliquãdo feb. effimera põt dependere a ſpũ qui eſt in calefieri: qḋ ſic ꝓbo. Nã eſt aliqḋ dare calefieri qḋ põt eſſe mai⁹ aliquo calefacto eſſe: qḋ heſitatione nõ idiget ꝛ iferius ſatis erit clarũ: ergo aliqḋ fieri in ſpiritu põt eẽ maius aliq̃ ſuo calefacto qḋ facit effimerã. Procedat g̃ ſpũs a bubone ꝗ ſpũs ſit in calefieri lẽſo: vel ꝓcedat calitas nõ cũ fumis: ſꝫ ſimplr̃ fiẽs valde magna vſqꝫ ad cor: illa ledet opõnes ei⁹ ꝛ erit mala cõpl̃o cal̃a ꝛc̃. g̃ ẽ fe. ꝛ nõ niſi effimera:

Febris effimera hꝫ dependere a ſpũ ꝗ eſt i calefieri.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

nec pōt dici de illa caliditate ſicut de caliditate ab ira ⁊ a
ſole depēdēte fumis que lederēt opationes cordis ſenſibi
liter: qm̄ donec illa a cauſis primitiuis dependet vt ſupra
patuit nō eſt morbus nedū qđ ſit feb. ⁊ quātūcūqȝ intēſe
ſint: ſed hec caliditas fiens a bubone depēdet a cā īrinſe
ca quare eſt morbus: ⁊ cū ſit mala cōplexio calīa in corde
ledēs ⁊c. Jdeo eſt feb. ℂ Amplius poſē eſt mēbrū apatū
eſſe in caliditate itenſa vt poſſit ponē cor in calefieri me
diante ſpiritu vt opationes cordis ſenſibilr ledat que ca
liditas febris erit ⁊ nō niſi effimera. Et in hoc nō opȝ pro
longare ſermonē: ⁊ tū etiā hoc dictū ꝯcordes cū dicto Ga
leni ſupra ꝙ in qualibȝ feb. effimera reqrit̄ ꝙ ſpūs cor
dis ſit in calefacto eē: itelligit eni fortaſſe de effimera ꝟa.
ℂ Amplius poſē eēt epar hīe caliditatē ꝑter nām vt calefa
ceret cor mediāte ſanguie quē trāſmiſit ad cor calefactio
ne exiſte in corde: ⁊ ledēte cor in opationibus ſuis ex quo
cor trāſmittit ad totū ſpūȝ ⁊ ſanguinē calīm in fieri preter
nām ſic cor calīm ꝑter nām calefacit epar: ⁊ tū vlla feb. nō
poterit niſi effimera ponē: ⁊ oīa hec poſſūt ꝯſidera. Cū aūt
deide arguebat̄ ꝙ qualis erat ꝓportio cordis ⁊c. nō tenet
ꝓportio: qr̄ penes mās in corde vt ſupra patuit feb. diſti
guebant̄ vt ſolū putredie exiſte in corde ⁊ nō in toto feb.
putrida eē poſſet: ⁊ ideo nulla caliditas in corde abſqȝ pu
tredie cāta feb. putrida pōt poni. ℂ Ex his licet ad argu
mēta ſcdi dubij ꝯtrāſire. Ad p̄m qđ iducit̄ iam ex īmedia
te dictis pȝ. Et cū ſcdo iducit̄ ꝙ diſtinctio febriū nō eſſet
ex mā negat̄. Vn̄ aduerte ꝙ cā feb. eſt duplex. q̄dā eſt p̄
maria que nouiter in corpore cauſat feb. ⁊ penes has cās
feb. diſtinguunt̄ ſiue penes has mās. Alie ſunt cauſe ſiue
māe ſcdarie: ⁊ nō ꝑncipales: que qdeȝ ſunt ille que poſtq̄
cor feb. hȝ eā in mēbris ponit: ⁊ penes has feb. nō diſtin
guunt̄. Et cū vlterius iducit̄ ꝙ aut deferent̄ mediāte ſan
guine ⁊ ſpū exiſtib' in calefieri vel in calefacto eſſe. Dōm
ꝙ vt patuit mediātib' illis exiſtibus in calefieri. Et cū dī
tūc putrida dependeret a calefieri humoꝝ: dic ꝙ putrida
in ſua ꝑma ꝯſiſtētia nō depēdet ab humore in calefieri: ſȝ
ab humore calefacto. Sed in ſui delatiōe a corde ad mē
bra nō eſt incōueniēs: ⁊ hoc ga penes ꝯſiſtētiā in mēbris
feb. ſuū eſſe nō ꝯſtituit: ſed penes ꝯſiſtētiā in corde vt iaȝ
patuit. Et cū vlteri' ꝓbat̄ ꝙ aliqua deferant̄ ſolo ſpū ⁊c.
ꝑmo poſſet negari illđ qđ adducit̄: qm̄ ſanguis ⁊ ſpūs ſūt
miſti: ⁊ ſanguis eſt vehiculū ſpūs: ꝯceſſo etiā toto illo non
eſt ꝯꝓſuppoſita: qm̄ ⁊ ſanguis poſt ſpūȝ veniēs feb. defert
qui ſanguis nec̄io venit poſt ſpūȝ: ⁊ cū vlterius dī ꝙ ſpūs
a cauſa exteriori pōt ſic alterari ⁊c. ℂ Sciēdū ꝙ altera
tiones in iſtis duplices ſunt: q̄. dā ſunt alterationes magne
vt que ponūt ea in calefacto eſſe: alie ſunt alterationes in
eis que ponunt ea in calefieri. Modo dico ꝙ aliq̄ cā ex
triſeca pōt humores alterare ⁊ nō ſpūs: ⁊ ecōuerſo: ⁊ hoc
dico: qr pōt vnū illoꝝ ponere in calefacto eſſe: ⁊ aliud nō.
ſed ꝙ poſſit ponere ſpūm in calefacto eſſe: ⁊ aliđ nō in ca
lefieri: hoc eſt impoſē: ⁊ ita eſt de corde. Cor eni alteratuȝ
ꝑter nām poſſet ponere ſpūȝ in calefacto eſſe nō ponēdo
ſanguinē: ⁊ ecōuerſo: ⁊ tūc cū cor febriēs ꝑt ſpūs in calefa
cto eſſe de nouo vel ſanguinē cauſaret effimerā vel putri
dā cū ꝑma cōplicatā: nō tū ſic poſſet ponere ſpm̄ in calefa
cto eſſe gn tūc poneret ſanguinē in calefieri: ⁊ etiaȝ ſpūs:
cū nō oēs totius corpīs eēnt in calefacto eſſe qui ſanguis
⁊ ſpiritus in calefieri feb. deferrent a corde ad membra.
Et tm̄ de hoc ſit dictum.

Laurē. ℂ Ceterū diſſidēt febres ex inguine ab his que putre
dine humoꝝ cōſiſtūt: aut ex aliquo viſcere: aut ex ca
uo ac maximo cōceptaculo: qm̄ vbi feb. ex inguine cō
ſiſtit pars cōtinua ſubinde calefit: caloꝛqȝ vſqȝ ad ipȝ
cor ſuccedit: ſȝ putredo fumuſqȝ vſqȝ ad ipȝ minie ꝑ
uenit: ſed ibi manēs circūſcripta in loco ipſi' inguinis
alterat tātūmodo cōtinēter vſqȝ ad ipſuȝ cor ꝑmeās
caloꝛ: quo potiſſimū modo etiā ꝑ eſtum ac per exerci
tationē ex partib' prio calefactis diſtributio ad ipm
ꝑncipiū vitalē exiſtit: vbi aūt putredo fuerit in viſceri
bus atqȝ in magnis conceptaculis: veluti fumus ad
ipſos cordis ſinus permeat.

ℂ Differūt aūt que in inguinū tumoꝛib' febres oꝛiunt̄ Leonič.
ab his que ex humoꝝ putredine eueniūt que vl' in ali
quo viſceꝝ aut in cauis ⁊ maximis vaſis ortū habēt:
qm̄ que in inguinū tumoꝛib' fiūt cōcalefaciūt ſemper
partes ꝯtinuas donec vſqȝ ad cor caloꝛ febrilis attin
gat: nō ꝑuenit aūt ad ipm putrida fuligo: ſȝ ibideȝ ꝑ
manet in loco inguinis circūſcripta ſola alteratione ꝑ
cōtinuū facta vſqȝ ad cor ꝑueniēte caloꝛe quo maxie
modo in his qui ſolis caloꝛe deurunt̄ aut laſſitudineȝ
patiunt̄ a primis partib' calefactis vſqȝ ad vitale ꝑn
cipiuȝ caliditatis permeat. Jn putredine aūt que aut
in viſcerib' aut in magnis fit vaſis qdē veluti fum' ex
putreſcētib' humoꝛib' ad cordis vētriculos tēdit.

ℂ Differūt aūt que in bubonib' ſūt effimere fe Antiq.
bres ab his que ex putredine conſiſtunt vel ſm̄
aliqđ viſcerū vel ſm̄ ꝯcaua: ⁊ maxima vaſoꝝ:
qm̄ in febrib' que ſunt ex bubonib' cōcalefaciē
tib' ſemꝑ ꝓximū ꝯtinuū ei: caloꝛ qdē pertrāſit
vſqȝ ad cor: non deuenit aūt ad id putrida fuli
go: ſed ibidē manet circūſcripta ſm̄ locū bubo
nis: alteratione ſola que eſt ſm̄ cōtinuū ad cor
deueniēte caloꝛe quo maxie mō ⁊ ī eſtuātib' ⁊
laboꝛātib' ex ꝑmis calefactis ad vitale ꝑncipiū
traditio fit. Ex putredie ꝟo q̄ eſt ſm̄ viſcera ⁊
magna vaſoꝝ velut fum' ex his qui putreſiunt
humoꝛibus ad ventriculos deuenit cordis.

ℂ Aſſignat Galenus drīaȝ iter febres ſequētes bubones ⁊ Cō. 16m
fe. ſequētes putredinē in vaſis itrinſecis aſſignādo drīam
iter has putredines. Et drīa ꝑma eſt ꝙ feb. que ꝯſequunt̄
bubones. ſ. extriſeca apata ſunt feb. effimere: qm̄ ex putre
dine humoꝝ in bubone nō ꝑuenit ad cor niſi ſimplex ca
liditas: vn̄ ꝑ cōtīcationē calītatis de parte ad ptē ptranſit
calor vſqȝ ad cor: ſed ex illis apatibus nō ꝑuenit putrida
fuligo ad cor: imo ꝑmanet circūſcripta ⁊ īcluſa ſm̄ locum
bubonis. Et eſt ſilīs modus calefactionis cordis ſicē cale
fit in hoīb' laboꝛātib': nā ꝑmo ex ꝑmis ptīclis calefactis:
⁊ ille particule ſūt loca ꝯcathenationū que in labore ꝑmo
⁊ magis laborāt, ꝑuenit calefactio ſine putredie vſqȝ ad
cor qđ eſt vitale pn̄m. Sȝ feb. que ꝯſequunt̄ ex putredine
ſm̄ viſcera aut magna vaſa. i. ex putredine facta in itrin
ſecis mēbris: ⁊ hoc opȝ itelligere ſiue illa putredo ſit cōtē
ta in venis intrinſecis nō apoſtemādo ſiue illa mā apoſte
met ſūt feb. putride. Et cā eſt: qa ex humoꝛib' putridis in
intrinſecis viſceribus nō ſolū ꝑuenit vſqȝ ad cor ſimplex
caliditas ꝑ ꝯtinuitatē caliditatis ptis ad ptē: imo ꝑuenit
fumus putridus vſqȝ ad vētriculos cordis. Et itellige hic Aliſo pu-
cām hui' drīe eē: nā ad hoc vt humor poſſit putridā fuli trida fuli-
ginē ad cor mittere opȝ ꝙ humor ſit ꝓpinquus cordi ſm̄ go ex hu-
locū vt fumi ab humore eleuati ad cor perueniāt. Opȝ 2° more ad
ꝙ ab humore putrido multi in quātitate eleuent̄ fumi: vt cor ꝑuenit

per multā

per multã eoꝝ quãtitatẽ cor attingere poſſint. Opꝫ 3° ꝙ a loco in quo putrefit humor ad cor ſint vie late ⁊ mãifeſte quo poſſit ire fumus ad cor. Quarto ꝙ iter locũ putredis ⁊ cor nõ īterueniãt multa obſtacula ꝓhibẽtia trãſitũ: qr̃ quanto he cãe ſunt potentiores in putredine alicuius humoris tãto facili⁹ feb. putrida cauſat̃: ⁊ quãto de his defi ciũt tãto difficili⁹ illa īducit̃. Nũc aũt in ſpatib⁹ exteriori bus vie ſunt ſtricte: qr̃ vene ⁊ vſus cutim multũ ſubtiliãt vt ex ſtrictura viaꝝ nõ veniãt fumi ad cor. In exteriorib⁹ mẽbris etiã nõ eſt multitudo humiditatũ vt poſſint fumi in magna ſurgere quãtitate: loca etiã exteriora multũ di ſtant a partib⁹ cordis iter ipſa etiã ⁊ cor vtplm cadũt ob ſtacula multa ſi bñ ↄſideras quare ab eis ad cor aſcendit calefactio ſimplex abſqꝫ fuligine putrida. Putredies aũt que fiunt in īttinſecis viſcerib⁹: pͥmo ꝓpter ꝓpinqtatẽ il loꝝ locoꝝ ad cor. deinde qꝛ humores in īttinſecis ſunt in multa quãtitate ſurgunt multi fumi: loca etiã viarũ īttin ſecarũ ſunt ampla ⁊ ſpatioſa: quapropter caliditas ab eis ad cor ſimplex nõ ꝑuenit ſed cũ fumo putrido. Ex quib⁹ pꝫ ꝙ nõ eſt impoſſe ſpa extrinſecũ feb. putridã cauſare: ⁊ hoc maxie cũ eſſet in parte extrinſeca cordi ꝓpinqua in q̃ ⁊ humores multi colligerent̃ vt cũ fieret ſpa de mlta mã: cũ etiã iter illã ptes ⁊ cor eẽnt vene: ⁊ arterie ſatis magne. Quapropter bubo in emuntorijs cordis vt in ſubaſcellis plus eſt aptũ facẽ putridã q̃ exiſtẽs in emuntorijs epatis vel cerebri: ⁊ ſic nõ hẽt pro impoſſi eſto ꝙ rarũ eẽt ꝙ ex pu tredine in aliqua parte īttinſeca facta ſimplex calefactio ad cor ꝑueniret: ⁊ nõ fumus putridus vt ex putredine il la ſequeret̃ effimera feb. vt cũ putrefieret aliqs humor in parte aliqua intrinſeca valde longinqua a corde qꝛ humor putridus eſſet in modica quãtitate: eſt enĩ poſſibilitas res ampla. ¶ Et itellige ꝙ dato ꝙ vna de cauſis dictis repe rirent̃ aliqñ plus in putredine partis extrīſece: vt ⁊ vbi qñ: qꝛ põt aliqua extrinſeca pars eſſe ꝓpingor cordi q̃ aliq̃ intrinſeca: tñ qꝛ alie cauſe dicte potẽtes ſunt ⁊ plus repe riunt̃ in īttiſecis: iõ accidit qõ dictũ fuit. ¶ Deide cũ dic̃.

Laurẽ. ¶ Accidit igit̃ vt humores in iguine oẽs cunctim pu treſcant ſiue vno die ſiue duob⁹: vtpote ſemꝑ in mere cõuerſantes ⁊ incluſos vno loco: humores aũt in vi ſceribus cõditi ⁊ in magnis cõceptaculis: vtpote dif fluenter ſemꝑ ac ſimul putrefaciẽtes quos magis atti gerint tꝑe ampliori putridũ accẽdũt calorẽ.

Leonic̃. ¶ Et quidẽ in tumoribus inguinũ oẽs ſimul humores putreſcere ſolẽt ſiue per vnũ ſiue per duos continuos dies: vt qui inuicẽ adhereant atqꝫ in vno loco cõclu dant̃ atqꝫ in viſcerib⁹ ſunt vaſiſqꝫ magniſue qui cõti nuo fluũt ſuoqꝫ ↄtactu vicinos ad putredinẽ trahant ſpatio tẽporis putridum calorẽ accendũt.

Auiſ. ¶ Quocirca ⁊ putrefieri ↄuenit eos quidẽ qui ſunt in bubone humores ſimul repẽte oẽs ſiue ſm vnũ diẽ ſiue ſm duos: ceu cõtinue copula tos adinuicẽ ſemꝑ ⁊ ↄcluſos in vno loco. Eos autẽ qui ſunt ſm viſcera ⁊ magna vaſorũ ceu effluentes ſemꝑ ⁊ cõputrefaciẽtes q̃cũqꝫ teti gerint tꝑe ampliori putridũ accendere calorẽ.

¶ Ponit dñiaꝫ aliã iter putredinẽ factã in ſpatib⁹ extrinſe cis mẽbroꝝ ⁊ factaꝫ in mẽbris intrinſecis: que dñia in hoc cõſiſtit ꝙ humores qui putrefiũt in bubonib⁹ cõtigit eos putrefieri ſimul ⁊ cito: ⁊ hoc ſiue putrefiãt ſm vnaꝫ diem ſiue ſm plures: ita ꝙ in eis quelibet pars humoris ſil̃ mo uet̃ ad putredinẽ: eſto ꝙ illa putredo ſuꝑ illo toto humo re durare poſſit: ⁊ vno die vel duob⁹ ⁊c̃. Et aſſignat in hoc cãm: qꝛ humores in bubone extrinſeco ſunt adinuicẽ co pulati: ⁊ in vno loco concluſi: ſed humores qui putrefiũt ſm viſcera ⁊ magna vaſa intrinſeca: qr̃ ad hãc putredi nẽ ſemꝑ eſt effluxio alioꝝ humoꝝ q putrefiũt: ⁊ qꝛ ſemꝑ putrefaciũt humores quos tãgũt: ideo nõ ſimul putrefiũt nec repẽte: ꝗ ſupple neñe eſt tꝑe ampliori putridũ accẽde re calorẽ. ¶ Et aduerte ꝙ h̃ dñia ex vna pte põt eẽ cõis pu tredini que eſt in bubonib⁹: ⁊ putredini in ſpatib⁹ īttinſe cis: ⁊ ꝓpria ex alia pte putredini exñti in vaſis īttinſecis. ⁊ hoc dico quãtũ ad aliqd vt quãtũ ad humores in ſpate cõtentos: qr̃ humores in vtriſqꝫ ſpatib⁹ cõtenti ſil̃ putre fiunt: ⁊ repẽte: eſto ꝙ aliqualis adhuc forte eẽ poſſet dñia intrinſeci ſpatis ad extrinſecũ. Et cã hui⁹ dñie putredinis ſpatiũ ⁊ vaſoꝝ eſt: qꝛ humores qui in ſpatib⁹ ſunt cõtẽti ſunt oẽs ↄcluſi ⁊ ↄculcati in vno loco vt equal̃r nõ euentẽ tur: imo ſimul ſuꝑ eos ꝓcedat putredo: ſed qui ſunt in ve nis magnis cõtenti nõ ſtant cõculcati in poris: imo ꝓpter largitatẽ in vaſis nõ ſimul putrefiũt: ſed illi qui a trãſpira tione citius ꝓhibent̃ citius putredinez incurrunt: ⁊ ꝑ ↄñs pars putrefit poſt partẽ: ſꝫ pͥma dñia erit cõis ex vna pte putredini intrinſece tã in ſpatibus q̃ in vaſis: ⁊ ꝓpria ex alia pte putredini in bubonib⁹. Tñ aduerte ꝙ adhuc eſt dñia iter putredinẽ in ſpate īttinſeco: ⁊ in ſpate extrīſeco: qr̃ putredo in ſpatib⁹ viſceꝝ eſt ↄtinua ⁊ ꝓcedẽs de pte ad ptẽ: ⁊ hoc ꝑꝑ effuſionẽ mãe que fit ad ſpata īttinſeca: vñ accidit in ipſis pluri tẽpore ſeruari calorẽ extraneũ: ſꝫ in ſpatib⁹ exterioribus nõ accidit hoc vñ calor putridus pluri tꝑe nõ ↄſeruat̃ in eis. Et cã hui⁹ eſt: qꝛ loca exterio ra nõ ſũt ↄtẽtiua humiditatũ nec itra vaſa magna vt poſ ſit ibi ↄtinuari putredo: ſꝫ ſpata in viſcerib⁹: qꝛ ſũt iuxta multas humiditates: ⁊ ↄtinue accidit ꝓceſſus putredinis ⁊ effluxio vñ accidit calorẽ putridũ ↄtinuari: ⁊ quãtũ ad hoc vltimũ dictũ hec dñia eſt cõis ex vna pte putredini in vaſis: ⁊ putredini in bubonib⁹. ¶ Et itellige ꝙ cũ dic̃. ceu effluẽtes ſemꝑ ⁊ cũ putrefaciẽtes quecũqꝫ tetigerint. non itelligit̃ hoc abſolute: ſꝫ quecũqꝫ tetigerint: que ſcꝫ fuerit apta putrefieri: nã ſi ſic abſolute itelligeret̃ iam in omni feb. putrida oẽs putrefierẽt humores. Et attẽde ꝙ dictuꝫ qõ dicit Galenus ꝙ humores in ſpatib⁹ putrefiũt ſimul ⁊ repẽte: appet nõ veꝝ: qr̃ tũc feb. que illa ſpata ſequunt̃ periodũ hẽe nõ poſſent. Adhuc ſpata extrīſeca aliqñ hñt periodũ: vñ Aui. caplo õ obtalmia dic̃. Ampli⁹ de ſpẽb⁹ obtalmie eſt que hꝫ periodũ ⁊ paroxiſmũ. Et hic attẽtio ne dignũ ſub breuiloquio: qr̃ hi ſermones extẽdẽdi ma gis erũt in caplo vltimo huius libri ſm ꝙ cõiter abſtrahi põt ab auctorib⁹ medicine ꝙ ꝑiodicatio pẽdet ex natura mãe cũ ſuis diſpõnib⁹ ⁊ pẽdet ex gñatione ſupfluitatũ in particula aliqua: ⁊ in receptione in patiẽte ꝑticula: īquãtũ enĩ pẽdẽt ex nã mãe diuerſificat̃ ſm diuerſitatẽ humoꝝ. vnde cholera periodicat de 3° in 3ᵐ: flegma de die in diẽ. Sꝫ īquãtũ periodicatio pendet ex gñõne ſuperfluitatũ in ꝑticula mittẽte ⁊ aggregatione in patiẽte ꝑticula fit diuer ſimode ſm diuerſitatẽ tꝑis aggregationis humoꝝ in par te mittẽte ⁊ recepte particule patiẽtis: vt cũ vnũ mẽbrũ aggregauerit vnã vnciã humoris mittet ad particulã ali quã vnde ſpat̃ ⁊ dolet: ⁊ nõ repñtat̃ dolor ille: niſi cum illud reaggregauerit mãm ⁊ ad illud verũ mittet: ⁊ ſimul modus influxus ad quẽdã locũ eſt humoꝝ in periodo fe briũ. Et attẽde ꝙ vtplm diuerſitas tẽporis ex aggregatio ne humoris in parte mittente conformat̃ nãe mãeꝝ: eſto ꝙ diuerſificari pñt: ⁊ ideo dato ꝙ aliquis humor de ſe ſit aptus periodicari de 3° in 3ᵐ diẽ vt cholera: tñ ſi mẽbrũ debẽs eã ad locum ſpatis expellere cõgregaret omni die ſufficiẽtẽ quãtitatẽ: omni die ad locũ ſpatũ expelleret. vñ

3. ca. fen. 3° ca. 6.

talis humoꝛ omni die periodũ faceret. Si aũt ſint alij modi periodoꝝ: ⁊ quõ infra latius clare fiet. Modo Gal. nõ vult negare ꝙ apa extrinſecuꝫ: ⁊ ꝙ putredo in apate exiſtens nõ poſſit hẽc periodũ: qm̃ vt pꝫ hoc hic reperire cõtingit. Sed vult ꝙ mãe extãtes putride in extrĩſecis ptibꝰ qm̃ nõ ſunt in locis ꝓpinquis humiditatibꝰ multis ſicͣ putredines itrinſece: nõ ſucceſſiue putrefiũt ꝓcedẽdo de pte ad partẽ ſicͣ fit in locis intrinſecis: imo cũ mã in vno loco ſit ꝯculcata ſup ea tota putredo ꝓcedit. ¶ Et ideo aduerte ꝙ cũ apa eſt in calefacto eſſe: ⁊ iã mã tota fluxit ad locuꝫ: tũc putredo ꝓprie in eo qꝺ dicit Galenus a putredine intrinſeca differt vt cuilibet põt patere. Cum aũt apa eſt in fieri ꝑ ꝯtinuũ influxũ humoꝝ a ptibꝰ mittẽtibꝰ amplioꝛe tẽpoꝛe durat putredo: vñ magis ꝯuenit cũ putredine itrinſeca: eſto ꝙ adhuc multũ differat ſi bñ ꝯſideres: vñ ſi ꝓcedit putredo in extriſeco apate hoc eſt ꝑ ifluxũ humoꝝ ab alio mẽbro diſtãte ad mẽbrũ apatũ: non aũt qꝛ ꝓcedat a pte humoꝛis ad aliã ſibi ptẽ ꝯtinuã: ſicͣ fit in itriſeca putredine ex iã dictis cauſis: qm̃ in intrinſecis ſunt humores ibi inuicẽ ꝯtinui: non aũt ſunt in extrinſecis. Et in hoc differt apoſtema intrinſecũ ab extrinſeco ⁊ cũ putredine venarũ cõmunicat. Et attende vlterius ꝙ que putredo ſit maioꝛ aut in extrinſecis aut in intrinſecis in ſequẽti capitulo erit notum. ¶ Deinde cum dicit.

Laurẽ. ¶ Sed vt vno ꝟbo dicaꝛ queadmodũ in exterioꝛ oibꝰ queciiqꝫ calefiũt ꝑter nãm a quauis cã ſi nequeat putreſcere id qꝺ calefit velut lapis: aut lignũ: aut tale: eo ꝙ vſqꝫ remanet calĩm quoad refrixerit paulatim. Id aũt qꝺ putreſcere põt depaſcẽtẽ ſemꝑ ſm ꝯtinuitateꝫ hꝫ caloꝛẽ: queadmodũ iterdũ vidi in agro stercus pecudũ ſil' ac colũboꝝ ex pte quipiã ab ipſo ſole calefactũ ita vehemẽter vt multa exurgeret exhalatio iſtar fumi aſcẽdẽs vehemẽter moꝛdẽs atqꝫ afficiẽs ſi quis ꝓpinquaſſet oculos ⁊ nares. Porro ſtercus tãgẽtibꝰ erat ita calĩm vt deurreret diutiꝰ ipoſita manꝰ aut pedes: nõ tñ ſemꝑ id acceñs durabat: ſꝫ ſequẽti die refrigerabaꝛ ꝗ̃tũ ſtercoꝛis vehemẽter feruidũ pridie fuerat: idqꝫ ꝯtinẽtis acciderat: qꝛ qꝺ tũc calidũꝫ erat qñ primũꝫ ſtercus vigebat: id dñ illud inclinabat ipſum rurſus calĩm reddebaꝛ ac feruidũ ac paulopoſt vigebat ꝓ refrigerato: atqꝫ id rurſuꝫ iclinabat ſemꝑ icaleſcente eo qꝺ ꝯtinuũ erat: ⁊ paulopoſt accẽdebaꝛ illꝺ ac vigebat: ꝓcedẽs aũt refrigerabaꝛ. Erat aũt hec circuitio fere tẽpus diei ac noctis: ita vt exẽplũ ſit maxie ꝓpꝛiũ feb. quotidiane. Si ꝟo duobꝰ diebꝰ ac noctibus circuitio fuiſſet: extra foꝛet ita febꝛis tertiane: ⁊ ſi tribus quartane: ⁊ ſi q̃tuoꝛ qntane: ſi febꝛis illa qntana eſt: ipſe eni nõdũ ꝑſpicue vidi: neqꝫ eã circuitioneꝫ neqꝫ aliquã aliã vltra quartanã: ſed de febꝛibꝰ repetentibus per circuitionẽ alio loco dicetur.

Leonic. ¶ Una aũt rõne queadmodũ in extriſecis oibꝰ q̃cũqꝫ preter nãm a quauis cã calefiũt: ſi quidẽ iputreſcibile ſit qꝺ calefit: veluti lapis vel lignũ aut tale aliqꝺ aliꝺ couſqꝫ durare caliditas ſolet donec paulatim refrigereꝛ. Qꝺ aũt putreſcere nã aptũ eſt ſemꝑ ad cõtinuã diſpartitã ꝯtinet calĩtatẽ queadmoduꝫ aliqñ in agro cõſpexi excrementa iumentoꝝ ſimul ac colũbaꝝ q̃dã ex parte a ſole adeo vehemẽter calefacta ꝙ inſtar fumi multã euapoꝛationẽ in ſublime emittebãt nõ parũ moꝛdacem ac doloꝛificã: ⁊ ſi quis proxime acceſſiſſet nares oculos ledentẽ. Ipſa etiã excremẽta tangentibus adeo calida ſentiebanꝛ vt qui lõgioꝛi tpe manus ⁊ pedes admouiſſet exurereꝛ: nõ tñ continuo huiuſcemodi caſus ꝑdurabat: ſed in die q ſequebaꝛ qcqd ſuperioꝛi die ad ſummũ feruoꝛis ꝑuenerat ſequẽti die refrigerabaꝛ. Qꝺ aũt huic ꝯtinuũ erat duꝫ ꝓma pars que caloꝛẽ cõceperat in ſummo eẽt feruoꝛe ipm̃ interim paulatim ſuccẽſum moꝝ prioꝛi ſe feruoꝛe remittẽte iteꝝ icalebat atqꝫ efferueſcebat: ac paulopoſt poꝛſ pte refrigerata ipm̃ ſummũ feruoꝛẽ obtinebat: hocqꝫ rurſus deferueſcebat dum pars ꝯtinua paulatim ſuccẽdebaꝛ que paulopoſt vehemẽtiꝰ accẽſa ad ſummũ feruoꝛis ꝑueniebat. Hic autẽ circuitus in vnius fere diei ac noctis ſpatio ꝑagebaꝛ adeo vt res vna quotidiane febꝛis quã greci anfimerinam appellãt ꝓpꝛijſſimũ eẽt exẽpluꝫ. Qꝛ ſi duabꝰ diebꝰ ac noctibꝰ idẽ circuitus ꝑfectus fuiſſet: tũc febꝛis tertiane eo mõ fuiſſet exẽplũ: ⁊ ſi tribꝰ quartane ⁊ quatuoꝛ qntane: ſiqdẽ ⁊ quintana febꝛis exiſtit: ego eni nõdũ liqdo vidi neqꝫ huiuſcemodi circuitũ neqꝫ alium qui vltra quatriduanum poꝛtenderetur. Sed de febꝛibus que per circuitum acceſſiones habent poſtea dicetur.

¶ Uno aũt ſermone ſicut in exterioꝛibꝰ omnibꝰ queciiqꝫ calefiũt ꝑter nãm a qualicũqꝫ cã ſiqdẽ nõ putreſcibile fuerit qꝺ calefactũ eſt vtputa vel lapis vel lignuꝫ vel aliud tale aliqꝺ vſqꝫ intãtũ manet calidũ donec ifrigideꝛ paulatim. Antiq. Illud aũt qꝺ putrefieri aptũ natũ eſt ꝓgredientẽ ſm ꝯtinuitatẽ hꝫ caloꝛẽ: ſicut qñqꝫ i agro reſpexi ſtercus beſtiarũ ſiue ⁊ colũbaꝝ ex quadã pte calefactũ ita foꝛtiter vt ꝗ̃multũ vapoꝛẽ emitteret in modũ fumi eleuatũ: foꝛtiter ꝟo moꝛdentẽ ⁊ cõtriſtãtẽ ſi qs appꝛopinquaret: ⁊ oculos ⁊ nares ledẽtẽ. Erat aũt nimirũ ⁊ tãgẽtibus illud ſtercus ita alicubi calĩm vt cõbureret eos q amplꝰ apponebãt ei manꝰ vel pedes: nõ tñ ſꝑ ſynthoma hoc ꝑmanebat demũ: ſꝫ ſꝫ ſequẽtẽ deinceps diẽ ifrigidabaꝛ qdẽ ꝗ̃tũcũqꝫ ſtercoꝛis foꝛtiter ferueat ſm prioꝛẽ diẽ: qꝺ aũt continuũ ei erat iteꝝ cũ ſtatũ hẽret qꝺ pꝛius ferueat hoc in declinãdo ꝓpiquũ ei illud rurſus recalefiebat ⁊ referuebat ⁊ parũ poſtea in ſtatu erat pꝛio ifrigidato ⁊ hoc rurſus declinabat: ſꝫ eo fumigãte qꝺ ei erat ꝯtinuũ ⁊ paꝝ poſtea accendebaꝛ qdẽ id ⁊ in ſtatu erat: ifrigidabaꝛ aũt qꝺ pꝛꝰ. Erat aũt circuitio hec fere tp̃s diei ⁊ noctis ⁊ quotidiãe maxime febꝛis exẽplũ qdẽ fiebat maxie ꝓpꝛiũ. Si ꝟo deinũ ⁊ duobꝰ diebꝰ ⁊ duabꝰ noctibꝰ ꝓdicta circuitio fieret exẽplũ vtiqꝫ eẽt ita tertiane fe. ⁊ nimirũ demũ ⁊ ſi tribus quartãe: ⁊ ſi q̃tuoꝛ qntane ſi demũ aliqua quintana eſt feb. nã ego nõdum manifeſte vidi nec hãc circuitionẽ neqꝫ aliã quandã vlterius. Gal. vltra quartanã ꝓcedẽtẽ nullũ aliũ vidiſſe.

vel exterius quartanā. Sed de febribus qdem que ſm circuitionē exacerbanť rurſus dicetur.

¶ Declarat dñiaz ṗdictarū putredinū quas ponit: ⁊ in exē plo ſuo ponit exteriorē diuerſificatā in ſuis exēplis ꝓpor tionalē periodo cuiuſcūqȝ humoris: ⁊ dicit ꝙ in vno exē plo declabiť dñia poſita iter putredinē bubonis: ⁊ putre dinē itrīſecā: qa ſicut in exteriorib⁹ eſt que calefaciūt ita eſt in humorib⁹ nřis. Nūc aūt ibi ita eſt ꝙ ſi corpus qđ ſuſci pit calitatē nō ſit corpus putreſcibile: vt lapis vel aliđ: tūc illud corpus manet calm donec paulatine refrigerať: nec ibi fit trāſitus ſucceſſiu⁹ caloris de vna pte in aliaz nec fit nou⁹ reingreſſus nec noua reaſcēſio caloris: ⁊ hoc mēbrū aſſumptuz ſimilať caliditati in bubone: qꝛ illi humores ibi exñtes cū ſint cōculcati in loco vno: nec ſint iuxta fon tē humiditatū q̄s ſucceſſiue putreſcere poſſent/non fit ibi ſucceſſiua reaſcēſio nec noua de parte ad partē. Sȝ ſi cor pus calm in exteriorib⁹ ſit aptū putrefieri ſucceſſiue: tūc fit ꝓceſſus caloris de parte ad partē: ⁊ noue reaſcēſionis ⁊ inuaſionis caloris: ⁊ illud mēbrū ſimilať ſi bñ ꝯſideras putredini humoꝝ in mēbris itrinſecis. Unde volens hoc vltimū ſubtili⁹ declare ſubdit exēplū de ſtercore beſtia rū qđ calefiebat ſm quādā partē ⁊ diſponebať iterū alia pars vt iaȝ reinfrigidata ṗma fieret aſcēſio noua in parte alia: ⁊ ſilr fit ſuccēſſio noua in parte alia: ⁊ ſilr fit ſucceſſi ue: ⁊ illud pōt eſſe exēplū oīuȝ periodoꝝ humoꝝ cuilibȝ: qꝛ ſi illa reuerſio aſcēſionis in ſtercore fit oī die: vt Gal. vidit: tūc eſt exēplū flegmatice feb. Si aūt reuerteť de ter tio in tertiū eſſent tūc cholerice: ⁊ ſic ſucceſſiue de alijs. vñ dicit Galen⁹ ſicut qñqȝ in agro ⁊c̄. Et ſubdit: erat aūt nimi rū ⁊c̄. nō tñ ſemꝑ eis hoc ſynthoma. i. hec calitas cōbuſti ua ꝑmanebat: vnde ſubdit. erat aūt circulatio hec. ſ. a ṗn° aſcēſionis vni⁹ partis vſqȝ ad ṗnᵐ remāſionis alterius: ⁊ quotidiane maxie feb. exēplū ꝓ ga: fiebat maxie ꝓpriū: ideſt fiebat maximū exēplū ſile ei: qꝛ illđ directe eſt ſpa tiū reddītionis quotidiane. Si ꝟo demū ⁊ duob⁹ diebus vel duab⁹ noctib⁹ fieret predicta circulatio: exēplū vtiqȝ fieret tertiane: qa directe a ṗn° inuaſionis vſqȝ ad ṗnᵐ re uerſionis eius ſunt duo dies ⁊ due noctes cū reuertanť in tertio die. Et nimirū demū: ⁊ ſi trib⁹. ſ. dieb⁹ ⁊ noctib⁹ eēt predicta circulatio quartane: ſcȝ eēt exēplū. Et ſic ſi q̄tuor qntane feb. eēt exēplū: ⁊ h̄ ſi eſſet dare qntanā feb. ⁊ dixit ſe nō vidiſſe nec in iterioꝛib⁹ nři corpis nec in exteriorib⁹ rebus hāc circuitionē qntane: nā circuitio qntane eēt que inciperet ⁊ ſtaret q̄tuor dieb⁹ ⁊ q̄tuor noctib⁹ anteq̄ eſſet ṗnᵐ reuerſionis ꝙ ṗnᵐ eēt in ṗn° qnte diei. Deide remiſit nos ꝑ iſtis circuitionib⁹ ad vltimū caplm ſcđi libri. Et qa ibi late ꝑtractat Galen⁹ periodos febriuȝ ⁊ cāſ cuiuſcūqȝ periodi: ideo ad locū illū reſeruam⁹ diſputare an ſit dare febrē qntanā: qꝛ q̄ſtio hec in illa includiť: ⁊ dato ꝙ hunc paſſuȝ Bononie legim⁹ eā hic diſputabim⁹. ¶ Sȝ dič Ga lenus declarās dñiaz predictā putredinis quā poſuerat in exēplo aſſimilauit putredinē bubonis corpi iputreſcibili. eā aūt putredinē que in itrinſecis vt ſtercori. ¶ Cōtra. qa

Dubiūȝ humores collecti in bubone plus ⁊ vehemēter ⁊ citi⁹ ſunt apti ⁊ icurrerunt putredinē q̄ humores in itrinſecis mē bris. vnde dicebat Galenus ꝙ circa eos ꝯtingit humores qui ſunt in bubone ſimul repēte putrefieri oēs. Et cōſide

Rñſio. ra ꝙ calitas lapidis ⁊ corpis iputreſcibilis pōt cōparari humori exiſtēti in bubone duplr. Uno modo quātū ad i curſuȝ facilē putredinis: ⁊ ſic nō ſunt cōparabilia: qꝛ hu mores oēs in bubone ſunt paratiſſimi putrefieri: ⁊ quātū ad hoc arguebať: ſed quātū ad hoc ea nō cōparabat Gal. Alio mō pñt cōparari in ꝯtīuatiōe ſucceſſionis putredinis de parte ad partē: ⁊ ſic ſimulanť: ⁊ hāc ſimilitudinē voluit Galenus: ⁊ hec ſilitudo ex multis ſuperius dictis patet. Et quantū ad hoc exēplū de ſtercore adaptatur humoribus intrinſecis putridis ⁊ non humoribus in bubone: eſto ꝙ Galenus ifra in ſcđo libro vtať exēplo de ſtercore ad ar guendum vt ibi apparebit.

¶ Putredo autez humorū in cōceptaculis poſita ſub ſimilis eſt putredini inflammationis ⁊ abſceſſuum ⁊ aliorum tuberculorum. Laurē.

¶ Humorum autē putredo que in vaſis fit ſimilis eſt ei que in inflammationibus atqȝ abſceſſibus accidit alijs collectionibus. Leonič.

¶ Caplm ſeptū de proportione iter putredinez apoſtematum ⁊ putredinem venarum.

Utredo aūt humorū que in vaſis ſi milis eſt ei que ſm flegmones ⁊ apo ſtemata ⁊ alias puſtulas. Antiq̄.

Cum poſuit dñiaz iter putredinem bubonis ⁊ apatis: ⁊ hu moꝝ in venis que nō apparēt: vult in hoc caplo ponē cō uenientiā iter has putredines oſtēdēdo in quo ꝯuenit pu tredo humoris in venis cū putredine humoꝝ in apatib⁹. Cō. 17ᵐ Et dicit ṗmo ꝙ putredo humorū que fit in vaſis. i. in ve nis eſt ſimilis ei putredini que ſȝ flegmones: per h̄ deno tauit apata ſanguinea magna: ⁊ ꝑ apata illa ꝺnotauit alia apata vt cholerica ⁊c̄. que magna ſunt: ⁊ alias puſtulas: ⁊ per hoc denotauit apata parua: vt horhoꝛ ⁊ ſilia. Et eſt hic attētione dignū ꝙ iter has putredines nō itelligiť eſſe to talis ſilitudo: qꝛ putredo i apate ad saniē ꝯuertiť. Et pu tredo in venis ꝯuertiť in hypoſtaſim. Sȝ iter illa eſt dñia multa: nā ṗ ꝓnoſticoꝝ vltio cōmēto. hypoſtaſis poniť te nere mediū iter saniē ⁊ humores nāles: qꝛ plus hȝ de in nālitate sanies in apatib⁹ q̄ in vrina hypoſtaſis. Cōueniūt Cō. 49. ergo he putredines ex pte mãe: quia ſicut mā que i vaſis ſubijciť putredini eſt mā inālis: ita ⁊ mā que ſubijciť pu tredini in apatib⁹. Et dato ꝙ magis inālis ſit mā putredi nis apatis. Silr etiā ꝯueniūt ex pte agentis: qꝛ vtriuſqȝ putredinis cā eſt debilitas calitatis nālis humiditates re gentes: ⁊ eius ad ſtrancitatē ꝑmutatio: ⁊ ideo ex his iſur git alia ꝯueniētia: ꝙ quotquot ſunt ſpecies vnius putredi nis vt apparebit: tot ſunt ſpecies alterius. Cā putre dinis venarū ⁊ apatū debilitas nālis calo ris.

Sed ſtatim licet hic dubitare que de his putredi nibus iter q̄s Galenus ponit ꝯuenien tiā ſit peior putredo: an exiſtens in apatib⁹ vel exiſtēs in venis. ſilr que ſit putredo peior: an que eſt in apate extrin ſeco/an putredo que eſt in itrinſecis ſiue ſit in apate ſiue in venis. ¶ Et aduerte ꝙ ſi querať que putredo ſit peior an exñs in mā apante vel putredo exñs in mā nō apante: ꝙ clarū eſt ceteris alijs parib⁹ exiſtētib⁹ putredinē apatis eſſe peiorē: qa mā apans plus ꝯculcať ⁊ min⁹ trāſpiratur. Digreſ ſio. 26. Rñſio. Diciť aūt hoc ceteris alijs paribus: qa ꝓꝑ multa imparia poſſet putredo in venis eſſe peior q̄ in apate exñs: ⁊ ideo putredo i apatib⁹ venit ad saniē que peior eſt q̄ hypoſta ſis ad quā venit putredo fiens in vaſis. ¶ Poſſet adđ q̄ri que putredo ſit peior/an illa que fit in mēbris iterioribus aut putredo que fit in exteriorib⁹ mēbris. Et vř ꝙ mā pu trida itus ſit magis ꝓter nām: qa putredo hec videť fieri in loco magis nāli: ⁊ ex hoc videť regri agēs forti⁹ ad illā putrefaciēdā: ſed tale agēs facit ſpāȝ magi ꝓter nāȝ. ¶ Et ꝯfirmať. qꝛ humor q putreſcit cū maiori idiſpōne videť maiorē incurrere putredinē: qꝛ cū eſt magis idiſpoſit⁹ ſic forti⁹ agēs regriť. Sed humor in locis itrinſecis eſt cum maiori indiſpōne ad putredinez q̄ humor in extriſecis. ꝑ Dubiūȝ qa talis humor ſpecialr cū eſt in venis nō apans eſt min⁹

intrāſpirat⁹. ſcḋo q̄a in īriſecis ſunt īuenire v̄tutes ꝯſeruā
In op⁹ tes humores. ¶ Et iā q̄dā tenuerūt ⁊ imaginant̄ hec me
diū ꝑinducta:nō ꝯtīū vr verū:q̄m videm⁹ malas putredi
nes vt carbūculoꝝ ⁊ antracis in exterioribus apparente.
Rñſio. ¶ Quapropter dōm ꝙ illō qḋ q̄rit̄ pōt q̄rere an vltimū
de malitia ad qḋ ꝑuenit putredo in mā̄ exterioꝝ mēbro
rū ſit pei⁹ q̄̄ illō ad qḋ venit putredo īteriſecoꝝ mēbrorū.
Et tūc dōm ꝙ ſimpl'r mā̄ putrida in exteriorib⁹ ad maio
rē gradū putredis eleuari pōt q̄̄ in īteriorib⁹ mēbris:q̄m
mēbra exteriora ſūt mēbra īnobiliora q̄ plus tolerāt ma
terias in eis corrūpi ⁊ depra uari q̄̄ nobiliora mēbra q̄lia
ſunt intrinſeca membra.

Dubiū̄ Secundo poſſet queri poſito ꝙ ad eūdē ḡdū̄ putredis ꝑueniat mā̄ in mem
Rñſio. bris īteriſecis:q̄ ſit putredo peior. Et app̄et ꝙ rōne putre
dinis in ſe ſunt pares cū ponant̄ in eodē gradu:ſ3 ꝯſidera
to nocumēto qḋ in corꝑe īducit̄ manifeſte app̄et ꝙ putre
do in īteriorib⁹ peior eſt q̄̄ in exteriorib⁹:q̄m ab illa ledū
tur mēbra nobiliora:⁊ maior cā̄ fuit īducēs vnū gradū pu
tredinis in mēbris īteriſecis q̄̄ īducēs illūmet ī mēbris ex
trinſecis:cū ibi humor magis ꝯſeruet̄:⁊ iō nulli dubiū eſt
ꝙ vna mā̄ carbūculi poſita ītus eodē mō quo ponit̄ extra
Ad arg⁹ valde plus nocet. ¶ Cū aūt arguebat̄ ꝙ in īteriorib⁹ pu
tredo eēt peior:q̄a erat in loco magis nāli:certe dō3 ꝙ ex
ħ mā̄ īcurrit putredinē minorē:q̄a q̄̄to mā̄ eſt in loco mi
nus nāli min⁹ a nā̄ ꝯſeruat̄. vñ humores plus putreſcunt.
¶ Et ſi dī ꝙ ſi ſit in loco nāli fit a maiori cā̄:dō3 eſt ꝙ ve
rū eſt:tñ vna cā̄ maior alia in loco in quo hūores cuſtodiū
tur:nō īducit putredinē maiorē:q̄̄ q̄dā cā̄ minor illa in lo
co in quo nō ſic cuſtodiunt̄ ⁊ cōſeruant̄. Sed cū hoc toto
ſtat ꝙ cāe faciētes putredines peiores plus in mēbris ex
trinſecis occurrāt q̄̄ in īntrinſecis. Stat etiā cū hoc ꝙ nocu
mentū factū in corꝑe ab vno gradu putredis in mēbris ī
trinſecis ſit mai⁹ q̄̄ factū ab illomet gradu in mēbris ex
trinſecis exīte. Cū aūt z⁹ īducit̄ ēt app̄et ex nūc dictis ſo
lutū. Appet ḡ ꝙ putredo humoris apātis eſt peior putre
dine nō apātis humoris. Apparet z⁹ ꝙ putredines facte
in extriſecis mēbris ſimpl'r ad maiorē malitiā ꝑueniūt q̄̄
in īntrinſecis:ita. ſ. ꝙ mā̄ apāns extriſec⁹ magis putreſcit q̄̄
mā̄ putrida īriſecus ſiue ap̄et ſiue nō:cū dicat̄ magis cō
culcatā:⁊ magis a regimie nālis caloris derelicta. Et ideo
Gal. in ꝯ⁹ anī cōparās putredinē bubonis ad putredinē
intrinſecā ſiue ſit apoſtematis ſiue nō dicebat. Quo circa
contingit eos humores qui ſunt in bubone putreſieri oēs
ſimul:⁊ magis repēte:ita ꝙ plus putreſcunt ⁊ citius.

Dubiū̄ Sed inſtabis p̄mo ꝙ humores bubonis nō citi⁹ putreſiant q̄̄ apātis intrinſeci:nam
cū humores aggregati ī locis calīs citior ⁊ velocior ſit pu
z⁹ afoř. tredo:vt p3 in ꝯ⁹ illi⁹ afo. Que relinquunt̄ in morbis. vbi
afoř. 1z. dicit ꝙ ſi in locis calidis aggregat̄:⁊ tūc fortior ⁊ velocior
ꝯ⁹. 41. ſit putredo. ¶ Et cōfirmo ex dicto Gal. ꝑnoſticoꝝ. p̄ ſup
cañ. Apā vō circa vētrē ⁊c. Qḋ etiā humores in īteriorib⁹
plus putreſiāt q̄̄ in exteriorib⁹ p3:q̄m humores in īterio
rib⁹ ꝓpter nām vel putridi ſunt calidiores. ¶ Et ꝯfirmat̄.
nā3 humores ab īteriorib⁹ veniētes magis fetant:⁊ dices
vlteri⁹ cū mā̄ carbūculi ⁊ prauoꝝ apātū veniat ab intra:
q̄re nō nocebat cū ſtabat ītus ſic cū3 ſtabat ex̄. ¶ Adūte
ꝙ p̄mū īductū h3 veritatē ꝙ putredo ſit citior alijs cete
ris parib⁹:ſ3 in ꝓpoſito ħ nō rep̄it̄:q̄m plus pr̄t dimiſſio
humoris a nā̄ ⁊ ei⁹ ꝓhibita trāſpiratio ⁊ ipſi⁹ in vno loco
ꝯculcatio ad citā putredinē que oīa valde reperiunt̄ ī hu
more putrido in apāte extrinſeco q̄̄ poſſit calor maior q̄
plus rep̄it̄ in mēbris īriſecī. ¶ Et cū vlteri⁹ īducit̄ ꝙ hu
mores putridi in īntrinſecis mēbris ſūt calidiores. Dō3 ꝙ
nō ſequit̄. aliq̄s humor eſt calidior lēſiue altero. ergo pu

tridus prauiori putredine q̄̄ alter. nam aliquis humor pōt
actuali caliditate eē calidior quodā alio:tñ alter pōt eē peſ
ſimior putredie putridus vt aliq̄ cholā putrida pōt actua
liter eē calidior aliquo flegmate putrido qḋ eſt infectū pu
tredine peiori ⁊ magis venenoſa:⁊ in hoc nō eſt ſtādū tā̄q̄̄
in claro. ¶ Et cū dī vlteri⁹ que magis fetāt ſunt magis pu
trida:illud eſt verum ceteris parib⁹:ſed abſolute loquēdo
nō:q̄m humor plus fetet:q3 plus īprimit in nr̄m ſenſū:ſed
talis īpreſſio fit ſm̄ ꝙ humor plus euaporat:ſ3 talis euapo
ratio fit a maiori calido actuali. Et iō aliq̄s humor peiori
putredine putridus q̄̄ alter poterit minus fetere:q3 nō ha
bet tātū de calido actuali faciēte ī eo euaporationē q̄̄tū h3
ille:⁊ ideo ſi ille qui eſt putridior perueniret cum ſuis parti
bus ad ſenſum odorat⁹ ſic ille plus feteret. Et iō aduerte ꝙ
nō ſequitur. ſi aliq̄s humor plus euaporat alio:igit̄ eſt plus
putridus:q̄m euaporatio fit a calido actuali que maior po
teſt eē in humore q̄ eſt min⁹ putridus:⁊ hic eēt locus ꝓfun
dus ſpeculationis:⁊ tu ꝯſidera. ¶ Et cū vlteri⁹ q̄rit̄ cū mā̄
carbūculi veniat ab intra ⁊c. Dic ꝙ vna cā̄ eſt ꝙ in mēbro
exteriori exiſtēs adhuc valde plus depra uat̄ q̄̄ cū eēt ītra.
Et alia cā̄ in hoc eſt:q3 illa mā̄ cū3 erat ītra erat diſperſa ⁊
miſta cū3 multis alijs humorib⁹:cum autē ab extra venit
eſt vnita ⁊ ab alijs humorib⁹ ſeparata. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ea duplex gñe eſt:ex ꝯmiſtione aūt duoꝝ generū3 Lauri.
alia tertia varia ſpē exiſtit:ſi q̄de3 in miſtione magis
ac minus ſuperare ⁊ ſuperari alterū3 genus haud fa
cile numerari poteſt.

¶ Dupl'r q̄dē ſm̄ genus ex duoꝝ aūt generū miſcella Leonič.
alia tertia ſm̄ ſpeciem enarrat:q̄m ⁊ innumerabiles mi
ſcelle modi in eo qḋ magis ⁊ minus reperiuntur.

¶ Que duplex eſt q̄dē ſm̄ genus:ex cōmiſtione Antiq̄.
vō hoꝝ duorū generū alia q̄dā tertia putredo
eſt varia ſm̄ ſpēm:q̄m cōmiſtio ī eo ꝙ excedit
⁊ excedit̄ alteꝝ generū nō facile ē numerabilis.

¶ Declarat cōueniendi ī īter putredines quas dicit ꝯuenire:
p̄mo ponēs differētias ⁊ ſpēs putredinis que fit in apātib⁹
⁊ applicauit ēt ad putredinē vaſoꝝ:⁊ dicit ꝙ talis putredo
eſt duplex ſm̄ genus. Et voluit ꝙ due ſūt diīe ⁊ modi ma
xime ḡnales ⁊ maxime extreme putredinis apātū. Et ille
ſūt vt ipe ponit putredo mala:⁊ bona. Et ſubdit ꝙ ex dua
bus putredinib⁹ extremis fit tertia ſpēs putredinis ex mi
ſtione eoꝝ q̄ tertia ſpēs eſt variata. i. diuerſificata ſm̄ ſpe
ciē. i. ſm̄ ſp̄ales gradus:q̄m cōmiſtio. i. diuerſitas q̄ accidit
ex cōmiſtiōe in eo ꝙ excedit ⁊ excedit̄ aliud genus:nō eſt
facile numerabilis. Et cā̄ in ħ vltimo dicto eſt:q̄m oē me
diū3 īter aliq̄ extrema īter que eſt latitudo:cū illa latitudo
ſit diuiſibilis in īfinitū:ſequit̄ ꝙ illud mediū poſſit diuerſi
ficari ſm̄ magis ⁊ minus:⁊ maiorē cōmiſtionē ⁊ minore3
vnius cōtrarij cum reliquo in infinitum.

Sed tu dices ex dicto ſequit̄ ꝙ mediū ſit multi Digreſ
plex:⁊ plura q̄̄ extrema:qḋ vr̄ ab ſio. z7.
ſurdū:q̄m qḋlibet mediū eſt mediū īter plura extrema. Et
dic ꝙ vt ſumit̄ ab Auer. 6. phy. cō. 3z. Mediū eſt duplex: Solo
q̄ddā dictū ſ3 formā qḋ vere cū acq̄rit̄ terminat motū qḋ Idē. z. me
etiā mediū3 eſt determinatū ⁊ determinata ſpēs diſtincta theo. cō.
ab extremo. ¶ Aliud ponit̄ eē mediū motus ad qḋ nō ter vii.
minat̄ motus:nec ab extremis diſtinguit̄:vt q̄da3 ſpēs de
terminata ab alia:ſ3 ſolū ſm̄ magis ⁊ minus. Et dicūt cōi
ter ꝙ illud mediū mot⁹ fit ex cōmiſtione ꝯtrarioꝝ in ſubiecto
qḋ trāſmutat̄ de vno extremo ad aliud:qḋ dicunt precife
ego reputo falſum:ſed nō eſt hic ꝑtractabile:q̄m eſt mā̄ pu
re phȳica. Mediū eni3 ſm̄ formā vt cōiter dī:eſto ꝙ poſſit
eē multiplex īter duo extrema:vt multa ſunt talia inter al

bedinē ⁊ nigredinē:nō tñ talia media variabilia ſunt in īfinitū:qꝛ tūc ſpēs eēnt īfinite numerabiles.Et illō dictū ꝑciſe reputo falſuꝫ:qꝛ media ſm formā variant̄ ſm maiorē ⁊ minorē ſaltꝫ v̄tuali appropinquatiōe ad extrema: ⁊ talis eſt in īfinitū variabilis:⁊ h̄ ſic exſcū hic dimittat̄. ℂ Cū ḡ Gal.dic̄ ꝙ mediū hꝫ duas extremas putredines qȯ eſt variabile in īfinitū:ītelligit de medio mot᷒ ꝗ diuerſificari pt̄ ſꝫ diuiſionē ꝑtiū māliū ꝯtiaꝝ:ꝗ ptes apȯ quēlibet īfinite ponunt̄.Cū ḡ tu dicis ꝙ qȯlibꝫ mediū eſt mediū iter ꝑ̄ſa extrema:ḡ plura dr̄r eſſe extrema ꝙ̄ media: dic ꝙ mediū pūctuale qȯ ꝑcipue equalr̄ ī oīb᷒ recedit ab extremis ſp̄ ē vnū:⁊ h̄ ſiue illō mediū ſit mediū mot᷒ ſiue mediū forme:ſꝫ media in tota latitudine iter extrema cāta tā media ſm formā ꝙ̄ etiā motꝰ pn̄t eſſe plura ꝙ̄ ſint extrema:que media in cōparatione ad medium pūctuale obtinēt rōnē extremoꝝ:⁊ ideo ſi qȯlibꝫ mediuꝫ ꝯſiderer̄ ſpꝫ ſolū ſemꝑ hꝫ duo extrema:⁊ dato ꝙ illa extrema poſſint eſſe etiā alteri᷒ medij:ḡa extrema pluriū medioꝝ nō equalr̄ diſtāt ab illis medijs:ideo quodā reſpcū extrema pn̄t poni magis m̄ltiplicata medijs:eſto ꝙ ſm ſubaꝫ eēnt pauciora.Cōſidera etiā ꝙ media oīa in comparatione ad extrema pn̄t poni vnū mediū:dato ꝙ cōparādo ea īter ſe vnum ſit diuerſum ab alio. ℂ Deinde cū dicit.

Laurē. ℂ Sed duo gn̄a ſunt quoꝝ alterū ſit ſuperāte nā:alterū euicta.Superāte qdē vt ꝑ iflāmationes ⁊ ipſa tubercula oīa pus.In humorib᷒ aūt venarū ⁊ arteriaꝝ id qȯ ſubſidet in vrina ꝓportionale puri:atqꝫ hec putredo nō ſimplr̄ putredo cenſet̄:ſed etiā hꝫ aliqd ꝯcoctionis.Manēte.n.ꝑterea ꝯcoquēdi facultate venarū putreſcēs:tūc humor ad talē alterationē deducit̄. porro alia eſt putredo ꝯcoquēdi facultate adeo debili:vt nulla mutatu ad benignū putreſcētis excrementi efficiat̄:adheſit iterdū illa extreme debili:ꝙ̄uis putreſcēs humor fuerit modice prauus.Interdū aūt facultas ad extremā debilitatē minime deducit̄:ſꝫ humor extreme prauus exiſtit.

Leonić. ℂ At duoꝝ generū alterū qdē ſit ſuperante nā:alterū v̄o ſuperata.Et ſuperante qdē ſic in inflāmationib᷒ ⁊ ſiīb᷒ collectioni tumorib᷒ pus.In humorib᷒ aūt qui in venis atqꝫ arterijs ꝯtinent̄:⁊ quoddā qd puri proportione r̄ndet ſubſidēs in vrinis.At talis qdē putredo nō ſimplr̄ qdē putredo exiſtit:ſꝫ aliqd in ſe ꝯtinet coctionis.Nā adhuc vi coquēdi in vaſis remanēte ꝗ interim putreſit humor ad talē ꝑuenit alterationem. Sed ⁊ alteꝝ eſt putredinis genus cū ea vis cui coquēdi officiū eſt demādatū adeo ībecillis facta eſt vt nullā ampli᷒ facē poſſit in putreſcēte ſuꝑfluitate optimā tráſmutationē:qȯ qdē v̄ſu ꝯtigit cū eadē vis ad vltimū ībecillitatis ꝑuenerit:etiā ſi id qȯ putreſcit mediocriter ſit vitiatū.At fieri pōt vt vis qdē ipſaqꝫ nō oīo ſit ībecillis.Humor v̄o putreſcēs maxie ſit vitiatus.

Antiq. ℂ Sed hec duo demū gn̄a:alteꝝ qdē domināte nā ſit:aliud v̄o victa.Dn̄ante qdeꝫ vt in flegmonib᷒ ⁊ puſtuloſis tumorib᷒ oīb᷒ pus.In humorib᷒ v̄o ꝗ ſūt ſm arterias ⁊ venas ꝓportionale puri id qȯ in vrinis ſubſiſtit:talis vtiqꝫ qdē putredo eſt:ſed nō ſimplr̄ eſt putredo:ſed qd ⁊ digōnis hꝫ:manēte enī adhuc v̄tute digeſtiua vaſoꝝ qui putreſit interim humor in talē alterationē ꝯuenit.Altera v̄o qdā eſt putredo egrotantē intantū digeſtiua v̄tute vt nullaꝫ ad bonū operet̄ tráſmutationē ei᷒ que putreſit ſuperfluitatis:qȯ ⁊ ſit qn̄qꝫ vltime egrotāte illa: ⁊ ſi quid putreſit moderate fuerit maluꝫ.Eſt aūt qn̄ v̄tus quidē illa nō in vltimū infirmitatis deuenit.Humidū v̄o ſumme eſt malum.

ℂ Declarat has diſas putredinis poſitas:īmo declat̄ diſas extremas putredis:⁊ dicit hec duo gn̄a.ſ.putredis male ⁊ bone aliō ſit dn̄ante nā:aliō ea victa putredo:ꝗ ſit in apatib᷒ dn̄ante nā que dr̄ putredo bona eſt cū ibi ſit pus.ſ.cū mā venit ad ſaniē laudabilē:ſed in humorib᷒ putridis ſꝫ venas ⁊ arterias eſt cnꝫ ſit ſiſe puri.ſ.ſanici id qȯ in vrinis ſubſiſtit vt cū appet hypoſtaſis laudabilis.Et ſubdit cām notā:ḡa illa putredo ſit a dn̄ante nā:⁊ eſt bona cū dicit talis vtiqꝫ qdē ⁊c̄.nā manēte v̄tute digeſtiua.ſ.nō totalr̄ defecta humor ꝗ putreſit iteri᷒ deuenit in talē alterationē.ſ. ſanici vel bubone hypoſtaſis.Et tūc declat̄ aliō genus extremū putredinis male cū dicit.altera v̄o ⁊c̄.Et eſt cū ſuꝑfluitas ꝗ putreſit nō tráſmutat̄ ad aliquā bonā tráſmutationē qȯ pōt ex trib᷒ diuerſificari. ℂ Aliqn̄ eniꝫ h̄ pōt accidere ꝑꝑ vltimū malitie digeſtiue v̄tutiſ.Et dato ꝙ humor ꝗ putreſit de ſe nō eēt multū malign᷒.Aliqn̄ pōt hoc accidere:ḡa dato ꝙ v̄tus de ſe nō eēt multū debilis in dirigere poſſe hūorē actu humidū qȯ putreſit eſt taꝫ praue morigerationis qȯ ad nullū bonū ꝯduci pōt.Et nos ſubaddam᷒ tertiū mēbrū qȯ Gal.nō explicauit ꝙ aliqn̄ ſit illa mala putredo ex vtriſa v̄tutis debilitate ⁊ māe multa prauitate:⁊ illa talis putredo tenebit vltimū gradū in peſſimitate. ℂ Et attētione dignū ꝙ cū Gal.dic̄ ꝙ alteꝝ gen᷒ putredinis ſit dn̄ante nā nō ītelligit̄ de victoria nāe ſimplr̄ ⁊ totali:ſed talis eſt victoria ſꝫ qd vt nō putreſiat humor putredine peſſima ⁊ multas bonas diſpōnes a calore noſtri corporis acquirat.

Sed hic forte dubitare dignū eſt que victoria ſit illa cū humor qui putreſit perducit̄ ad hypoſtaſim ⁊ ad ſaniē:an ꝑ iſtā victoriā remittat̄ putredo humorū ita ꝙ vere talis humor digeſtus tali digōne ſit minus putridus ꝙ̄ ꝑmo eſſet:aut qd aliud in humore ſiat. Digreſſio.28.

Et in hoc eſt viſio Gētilis de Fulgineo in qōne magna quā determinauit vtrū feb.ſit maior ſiue fortior tp̄e ſtatus quo mā talis feb.eſt digeſta:vn̄ apparet hypoſtaſis alba lenis ⁊c̄.Qōnē aūt illā valde ꝓlongat:⁊ hic eā totā recitare eēt valde ꝓlixū. ℂ Ponam᷒ igit̄ fundamēta ⁊ ꝯnes ⁊ media fortiora que adducit.Ponit ḡ ꝯnes 4^{or}.Pria ꝯ.Qꝫ ꝓcedēte feb.tali ſalubri ad augmentuꝫ ⁊ ſtatū pōt ꝯtinue ꝓcedere putredo de minori gradu ad maiorē nō ſolū ꝑ occupationē plūꝫ ꝑtiū humoris qui putreſit:ſꝫ ꝑ acqſitionē plūꝫ ꝑtiū caliditatis putredinalis itenſiue:vn̄ de minori extremitate ad maioreꝫ ꝓcedatur. p^a ꝯ
ℂ Hec ꝯclō ꝓbat̄.Nā putredo in humorib᷒ vaſoꝝ ſiſis eſt ei que in apatib᷒ ſit.Nūc aūt cū flegmon ſit incboat a ſanguine ꝗ ꝯtinue ꝓcedit in putredine augmentādo:īmo qn̄qꝫ ꝓcedit ad putrefactioneꝫ mēbri.vn̄ ſi a ꝑn᷒ aperiat̄ educet̄ ſanguis ꝗſi rubeus nō fetēs.Cū aūt flegmon:⁊ dato ꝙ ſit ſalubris:digeſtus erit ⁊ aperit̄:exit īde humor fetens.Fetor aūt ſignū eſt maioris putredinis. ℂ Et cōfirmat̄.nā putredo in humore potēs cāre feb.ſalubrē pōt eē multoꝝ graduū diuerſificatoꝝ ſꝫ magis ⁊ min᷒:⁊ hoc apparet ꝺ ſe:tūc arguit.Incipiat aliqs febrire cū ḡdu putredinis minori de gradib᷒ ſalubrib᷒:ḡ nō eſt īpoſe ꝙ ꝓcedēte fe.hūor acqrat maiorē gradum putredis ſtāte etiā ſalubritate. ℂ Scḋa ꝯ ſua eſt iſta.Qꝫ in eadē mā vel humore 2^a ꝯ Probō

pcedēte putredie addēdo:pōt pcedē etiā digeſtio:vt ſic materia in augmēto icipit manifeſte digeri ⁊ cōtinue de gradu in gradū augmētat digeſtio:ita ⁊ tūc putredo pcedit ⁊ de gradu in gradum augmentatur.

pbō pᵃ. ℂ Hāc ꝯcluſionē pbat pmo tenēdo ꝙ digeſtio humoris q putrefit ⁊ ei⁹ putrefactio ſint vere forme ꝯrie vt albedo ⁊ nigredo:nā poſitis ſufficiētib⁹ cauſis agentib⁹ ⁊ ſufficiēti paſſo in pceſſu actionis plus erit acqſitū de termio q pducit ꝙ in pn°:ſed calor putredinal' eſt vnū agēs mouēs humorē ad putredinē:⁊ calor nālis vaſoꝝ eſt aliud agēs mouens humorē ad digerēdū ⁊ ſang.⁊ humor eſt de ſe actionē ab vtriſqꝫ recipiēs pro eodē tpe:ga ſunt ſil' approximata:g ſup ſanguine ſil' pcedit digeſtio a calore nāli ⁊ putrefactio ab extraneo. ℂ Et hāc rōnē dicit eſſe Gal. pnoſticoꝝ pmo vltio cōmēto.nā Gal.ibi vtit duab⁹ ppōnibus. pma ꝙ in vnaqueqꝫ pticula aīalis eſt vtus digeſtiua nutrimenti aduenientis.vbi gra.ſanguis cui⁹ effectus ſignū eſt dealbatio.vñ manet albū. ℂ Scda ppō eſt ꝙ ſāguis derelict⁹ a regimie nāe putrefit.Et ideo ſi multū remota ſit bona cōplo ⁊ ſit m'tus caſus vtutis ſit putredo ſic in corpore morboſo:⁊ itelligit Gal.ꝙ ſignū maxie putredis ſit

4.6.tvl. pᵗpnoᶜ. fetor vt appet in pn° cōmēti. ℂ Ex his voluit Gal.ꝙ trāſmutatio ſanguis qui putrefit eo ꝙ derelict⁹a regimine nature:⁊ qui digerit:ga mēbra nō ſunt oīno defecta eſt qdā trāſmutatio mediy p abnegationē extremoꝝ in eſſe puro; ga ibi nō eſt pura putredo nec pura digeſtio cū vtrūqꝫ pcedit ſimul ⁊ de vtraqꝫ forma plus acqrit:ga agētia plus agūt:cui⁹ ſignū eſt:ga mā eſt plus alba ⁊ plus fetida. Vn̄

2ᵐ vltio pᵗpnoᶜ. Galenus ibi in trāſlatione greca dicit. Si vo ſaluet aliq vtus pmiſſa fit trāſmutatio a cā que pter nām:⁊ ea q ſm nām:putrefaciēte qdē ea cā que pter nām:digerēte vo q ſꝫ nām:igit Gal.applicauit humori duas cās:vnā putrefacientē aliā digerētē ⁊ ſimul has cās ei attribuit:g opꝫ pro his durātib⁹ in pceſſu plus ſit acqſitū per vnāquāqꝫ trāſmutationē de ſuo termino:lꝫ plus acqrat pportionabil'r per illā trāſmutationē:cui⁹ agēs erit vigoroſius. Hāc etiā ſniam ⁊ ꝯnem affirmat ex dictis Gal.de ſimpli medicina

diſſi.2ᵃ. cap.2°. 5.Et clari⁹ dicit ex Galeno hic in hoc tex.quē cōmētamus. nā Gal.expſſe dicit ꝙ putredo ſanguis in venis ⁊ arterys in q putredie ſit illō qō i vrinis ſubſiſtit ſiſe puri i apatib⁹ nō dꝫ dici putredo ſimpl'r:ga aliqd digōnis hꝫ:nā manēte forti vtute venaꝝ digeſtiua ⁊ arteriaꝝ ille ſanguis q in venis ⁊ arterys putrefit:tūc cū putrefit cū formā ſaniei p actū digerētis vtutis acqrat:⁊ h itelligit Galen⁹ in talem alterationē deuenit.Cū g Gal.dicit deuenit vel itelligit in pterito:⁊ hoc eſt falſum.ſ.ꝙ pus ꝙ putrefiat deuentat ad pus vl' hypoſtaſim p digōnē:vel itelligit ꝺuenit in pnti.ſ. talis humor qui putrefit venit tūc cū putrefit ad formaꝫ ſaniei p actū digerētis virtutis. Et hoc intelligit Galenus qō eſt propoſitum ſi perpendis.

2ᵃ pbō 2ᵉ ꝯcluſio. ℂ Secūdo probat predictā ꝯneꝫ ſic.pmiſſa ppōne hac ꝙ quotiens aliqō ſubiectū ſe hꝫ p idifferentiā ad duas forās ꝯrias inducibiles a duob⁹ agētib⁹ ꝯtrarys quācūqꝫ diſpoſitionē ab eis acquirit ſucceſſiue approximatꝫ:ita.ſ.ꝙ 2ᵐ agēs nō corrūpit totū qō pmū iduxit:eādē pōt acquirere ab illis ſi ſil' approximēt:⁊ hec ppō pꝫ:ga nō ꝯriant mor⁹ niſi iquātū termini ꝯriant.Et exēplū hoc declarās eſt:nā ſit aliqō corp⁹ dealbabile ⁊ denigrabile.Et p occurrat dealbāti ⁊ dealbet ipm ſucceſſiue vſqꝫ ad 4ᵐ gdū:⁊ poſt h adueniat denigrās ⁊ icipiat corrūpē albedinē vſqꝫ ad duos gradus:⁊ ſic albedinē icipit corrūpere:ita nigredinē icipiat iducē:nūc aūt ita eſt ꝙ illō ſubꝫ hēbit duos gdus albedinis ⁊ hēbit aliquas ptes nigredinis ples qñ ceſſauit denigrās ꝙ quādo denigrare incepit:ergo illud ſubiectū ſic diſpoſitū p duo agētia ſucceſſiue agētia poterit eodeꝫ modo diſponi p illa duo ſimul occurrentia:ſed ſanguis eſt qōdā ſubm p quādā indifferētiā ſe hñs ad digeſtionē per quā trāſmutat in mēbra ⁊ ad putrefactionē mortalē. Et ſi precedat digeſtio ſup eo pōt ēt illi ſucceſſiue aduenire ſibi putredo alicui⁹ latitudinis anteꝙ remoueat tota digeſtio: ita ꝙ remoto putrefaciēte erit veꝝ dicere hec putredo eſt inteſior ꝙ ante putrefaciēs inciperet agere:g ſi ſimul icipiat digeſtio in ſanguine ⁊ putredo poterūt ſimul augēdo pcedere vſqꝫ ad illum terminū qō eſt propoſitum:ſcilicet ga ſup eodeꝫ humore pōt ſimul digeſtio ⁊ putredo pcedere.

ℂ Tertio pbat ſic predictā ꝯnē:⁊ nō pbat ad hoc rō niſi ꝙ duo agētia ꝯria pñt ſimul intēdere duos effect⁹ ſup aliquo ſubiecto. 3ᵃ pbō ſecūde ꝯcluſionis. Accipiat vnū corp⁹ cōpoſitū ex euforbio ⁊ opio vel ex caſtoreo ⁊ opio:⁊ ſint reducta ad vnā formaꝫ miſti vt ſit in philonio fermētato. Et accipio aliud corp⁹ cōponi ex roſis ⁊ camomilla:⁊ in ſūma ex reb⁹ minus calis ⁊ min⁹ frigidis ꝙ ſit caſtoreū ⁊ opiū:⁊ ſit ēt tale cōpoſitū reductū p fermētationē ad vnaꝫ formā ſicut eēt roſata nouella vel aromaticū roſatū:nūc aūt clarū eſt ꝙ in philonio ſunt plures ptes caloris ⁊ plures ptes frigoris inteſiue loquēdo ꝙ in roſata nouella:cū philoniū manifeſte ſtupefaciat virtute opy ⁊ reſoluat vētoſitates vtute caſtorei: ⁊ vtrūqꝫ plus facit ꝙ roſata nouella. Et hoc voluit Auer.coll.5.añpenultimo cap.cū dicit:ꝙ ſi miſceant dracma pipis dracma ſpice reſultabit miſtū in quo cōparatio caliditatis ad frigiditatē erit maior ꝙ hec opatio in pipere ſolo ⁊ ibi declarat:g mens Auer.eſt ꝙ in aliq re pñt eē plures partes frigoris:⁊ plures ptes caloris:⁊ i quodā pauciores. Tūc ſi miſceatur dracma philony cū dracma roſate nouelle:et ſupponat ꝙ philoniū trāſmutet illā roſatā nouellā:māifeſtū eſt ꝙ acqrunt plus de calore ⁊ frigore: ⁊ iō poſſet argui ꝙ ex euforbio ⁊ opio reſultat miſtū plus hñs de calore ⁊ frigore.g ſi eadē rōne euforbiū ⁊ opiū trāſmutarēt noſtrū ſanguinē ſimul plus acqrerēt in eo de calore ⁊ frigore in pceſſu trāſmutationis ꝙ in pncipio:g eadē rōne approximato calore digerēte ⁊ calore putrefaciēte cū nō plus cōtradicant. Cap.57.

ℂ Quarto dicit ſe pbare hāc ꝯclōnē ratione medicinali ſic. 4ᵃ pbō 2ᵉ ꝯcluſio. Egeſtio nigra apparēs in ſtatu morbi quē pceſſit i pncipio egeſtio citrina pōt eē ſalubris:vt in cōmēto illius aforiſmi. Egōnes nigre.ſil'r hypoſtaſis ſiue nebula que in.4.die tendit ad nigredinē ⁊ nō a pn°:pōt ſignare criſim laudabilem 4ᵃ pti.afo. ſiue ſalubrē fluxū ſanguinis nariū:vt Aui.1.cañ.fen.2.cap. nī.afo.21. de ſignis coloris vrine:⁊ Iſaac lib.5.vrinarū ſcdo cap.g pu Doc.3.ſi. trefactio ⁊ digeſtio pcedūt in mā augēdo ſimul.Et ꝯña te 2.cap.2. netnā materie que a pn° erāt citrine:nō ſunt trāſmutate ad nigrū niſi p additaꝫ putredinē. Sed ex alia pte cū ſint expulſe oportuit eas digeſtionē ſuſcipe vlteriorē ꝙ prius qñ erāt citrine crude:g ſimul pceſſit cā putredinal' corrūpēdo ⁊ denigrādo ⁊ digeſtiua vaſoꝝ digerēdo ſm qō pote ſuit ⁊ dicit ꝙ hāc rationē veritate compulſus ſcripſit Tadeus in gloſis predicti aforiſmi verſus finem.

ℂ Quinto h pbat ſic.Si putredo nō pcederet augēdo pcedēte digōne ſed remittēdo:tūc feb.putrida ceſſare poſſet 5ᵃ pbō 2ᵉ ꝯcluſio. nulla cāone ſenſibili nec iſenſibili exiſtēte qō videt abſurdum:⁊ tenet ꝯña de ſe. Etiam appet vna via ꝙ digeſtio ⁊ putredo ſemp vadunt ſucceſſiue intēdēdo ſimul tenēdo.ſ. has eē formas ꝯrias. ℂ Deinde Gētilis ponit ſcdaꝫ viā ad hoc idem tenēdū que eſt ꝙ digeſtio ⁊ putrefactio in diuerſis partib⁹ ſunt nō ſolū mālib⁹:ſed ēt formalib⁹ humoris qui eſt cā cōiuncta fe.cōtinue:ita ꝙ ſanguis q facit febrē cōtinuā ſalubrē ꝙtū ad aliquas ptes pcedit augēdo in ebullitione ⁊ putrefactione:⁊ quātū ad quaſdā pcedit digeſtio augēdo ⁊ addēdo hoc pbat. Nā in feb.ſalubri apparet p ſigno digōnis hypoſtaſis alba lenis ⁊c.⁊ hec ē deciſa a ſanguine que eſt cā huius feb.cōiuncta vt Auic.de cura putri- pᵃ quarti.

dorum

daꝝ in gñali: ſ; manifeſtū eſt ꝙ totꝰ ſanguis ꝗ facit hanc
feb. nō eſt ſic dealbatꝰ: nā cū venit criſis fluxu ſang. nariū
appet ſang. totꝰ rubeꝰ: ꝗ ꝑs eiꝰ eſt ꝗ illā dalbationē recipit.
In alijs aūt fe. ↄtinuis in ꝗbꝰ apparuit ſignū digōnis per
hypoſtaſim nālē ꝗ deciſa eſt a mā morbi: cū videbis māꝫ
expelli ꝑ criſim. ſ. fluxu vētris laudabilē nō videbis māꝫ
illiꝰ bonitatis: imo qñqꝫ multe malitie. ¶ Et cōfirmo. qꝛ
aliqñ criſis ꝑmutationis fit poſt ſigna digōnis vt Aui. 4°
Cap. 2. cañ. fen 2ª: ⁊ tñ nūq̄ videmꝰ exituꝝ̄ incboare a mā dige-
ſta digōne tali ꝗlis eſt hypoſtaſis alba ⁊ eq̄lis: ꝗ appet ex-
preſſe ꝙ i feb. ↄtinua ſalubri ſup mltas ptes ꝑcedit putre
do vt malignitas māeꝝ expulſaꝝ in criſi: oñdit etiā ſuper
aliq̄s ptes aptiores ꝑcedit digeſtio: ꝗ cū expellant̄ in vrīa
faciūt hypoſtaſim laudabilē: ⁊ poſt hypoſtaſiꝫ laudabilē
appebit vrina turpis: cū turpi hypoſtaſi qñ criſis erit per
vrinā. Et ſubdit colligēdo dicta ſua opꝫ ꝙ ſignis digōnis
det̄ fides: qꝛ ſignificat̄ ꝙ q̄uis mā ꝑcedat corrūpendo
acgrēdo plus de malitia: tñ vtus mēbroꝝ remāſit fortis:
qḋ ex h cognoſcimꝰ: qꝛ aliquā ptēꝫ māe rectificat ⁊ dealbat
a qua ↄcidit̄ ſedimē albū: ⁊ iō ꝑ ſedimē albū nō arguimꝰ
ſup ſalutē infirmi: qꝛ ſignificemꝰ ex h: qꝛ tota mā que cāt
morbū ſic dealbet̄: imo magna ꝑs eiꝰ ꝑcedit in corruptio-
ne: vñ morbꝰ auget̄ ⁊ ꝑs aliq̄ diſpōne bona mēbroꝝ ꝑce
dit dealbādo: nec mā que cōtinue in corruptione ꝑcedit
pōt tollere bonitatē cōplonis mēbroꝝ: cuiꝰ ſignū eſt: qꝛ ſe-
dimē appet albū. Et ex h ꝑꝫ ꝙ tūc ſigna digōnis ꝓpe oſtē
dūt fiduciā ſanitatis qñ ꝑſeuerāt: vt dicit Hipp. nā aliqñ
pōt apparere ſedimē laudabile ⁊ nō ↄtinuari i apparitio-
ne: qꝛ ꝑs aliq̄ magna ꝗ corrūpēdo ꝑcedit auget̄ ad tantā
maliciā ꝙ deſtruit bonā cōplonē qua apparuit laudabile
ſedimē. Et ideo nō prorūpat medicus in iudicio ſalutis i-
firmi in quo videt ſignū digeſtionis: ſꝫ videat ſi ꝑſeueret.

Dubium. **Sed ſi queratur** que ſit maior quātitas, an mā in qua ꝑcedit corruptio an illa in ꝗ
ꝑcedit dealbatio ⁊ digeſtio. Rñdendum ꝙ vꝑlm in cōti-
nuis fe. maior ꝑs māei eſt illa in qua ꝑcedit putredo: cuiꝰ
ſignū eſt: qꝛ videmꝰ ꝙ māe que cretice expellunt̄ i maio-
ri pte apparēt manifeſte turpia fetide: nec vides ibi aliqḋ
ſile ſedimini albo leui ⁊ eq̄le. In feb. aūt ſanguinea ſāguis
qui expellit̄ ꝑ nares eſt ſanguis iflāmatꝰ: nec eſt ſanguis ni
ger nec viridis in criſi laudabili: qꝛ ſanguis nō tollerat tā-
tam corruptionē quātā alij humores: tñ dicit ꝙ nō repu-
tat ipoſe māꝫ ꝗ dealbat̄ ꝑ digōnē eē maioris quātitatis
q̄ꝫ illa que putrefit ſic̄ qñ expellit̄ ꝑ fluxū ventris cretice:
qḋ eſt ſic̄ ſanies nullo ꝓcedēte apāte. ¶ Et attēde vlteriꝰ
ꝙ ꝑs ꝗ corrūpēdo ꝑcedit pōt cū h aliquā digōnē hēre ma
iorē q̄ꝫ in pñ°: lꝫ vincat putredo: qꝛ ſignat̄ ꝑ maliciā quaꝫ
hꝫ de fetore ⁊ malo colore qñ expellit̄ in bona criſi: cū h
tñ hꝫ plus de digōne q̄ꝫ in pñ°: ⁊ ecōtrario de pte que i di-
geſtione manifeſte ꝑcedit: ⁊ h declarauit pª via iā poſitis ꝙ
hec pars māe que ꝑcedit in digōne etiā ꝑcedit in putredi
ne: attñ digeſtio maior eſt q̄ꝫ putredo hec: ſic̄ manifeſtior
q̄ꝫ in pñ° cū mā nō erat alba. Cōtingēs etiā eſt ptē māei ꝗ
corrūpit̄ in putredine procedē: ⁊ nihil ſenſibile digōnis ei
aſſociari. Et alia pars ↄtinue ꝑcedit digōnē ⁊ bonitatē re-
cipiēdo. Et ideo cū in illa pte eſſet vltimata corruptio: ⁊ in
illa digeſtio ſignificat̄ ꝙ corpa ſilia multa in mā non pñt
deſtruere fortitudinē cōplonis mēbroꝝ: cuius ſignuꝫ eſt
alia pars que in digōne ꝑceſſit: ⁊ in h eſt cā nālis talis in-
dicij in quo nā eſt fortis. vnde illas mās expellit ⁊ libera-
bit̄. ¶ Ex quo ꝑꝫ ꝙ aliqñ poterūt eē duo hoīes habētes
ſimul criſim ſilis humoris vt viridis vel nigri: ⁊ tñ vnus
morie t̄ ⁊ alter liberabit̄: ⁊ iſto ꝙ nō ſine accñtibus terribi-
libus: qꝛ virtus vnius fuit deſtructa vnde non apparuit
aliqḋ bonū ſignū: ⁊ alteriꝰ fuit ſaluata vñ appuit ſedimē

laudabile: imo videmus ꝙ qui debiliores in natura mor-
tui ſunt cum minori materierum corruptione. Et quidam
fortes euaſerūt cū corruptione maiori. Nōne vides q̄ſdā
mori ab antrace nō multū partio: ⁊ a medicina venenoſa
vt ſcamonea: ⁊ quoſdā euadere terribiles antraces ⁊ a ve
neno ſerpētis. Et h qḋ eſt dictū de multa corruptione ſup
vna pte māe i qua ꝑcedit ſenſibilis digeſtio: ⁊ de digōne
ſup alia pte cū qua ↄfidimus de euaſione īfirmi expellē-
tis mās magnas vel virides corruptas rarius aduenit. Et
dato ꝙ nr̄is tēporibus nō ſit raro vt hactenus ex malitia
regiminis: ſed frequentius cōtingit ꝙ ſuper tota mā que
putrefit procedit digeſtio ſenſibilis: lꝫ nō equalr̄ in omni
parte: ſed in quadā plus ⁊ in quadā minus: ⁊ tñ ſup illa in
qua minus ꝑcedit nō ſinit venire māꝫ ad multā maliciā
nigredinis aut viriditatis ſic̄ ſup partē que magis digeri-
tur: putrefactio ꝑcedēs nō ꝑmittit ꝙ cōuertat̄ in mēbrū
⁊ nutriat. Et ideo lꝫ que dicta ſunt ſint raro euenibilia: tñ
ſunt poſſia: ⁊ dicit multas ſe vidiſſe tales: vnde ponit caſuꝫ
poſſibilitatis ſup quo dicit eādē admirationē etiā: ⁊ eſt ꝙ
ſit aliqs hō qui in ſua ſanitate habeat vrinā cū hypoſtaſi
laudabili de mā aliqua ſupflua ſanguinea quā in latitudi-
ne ſue ſanitatis aggregat, icipiat hic hō febrire febre cho-
lerica: ⁊ illa mā ꝑcedat putrefaciēdo ſui malitia tali ⁊ tā-
ta ꝙ nō poſſit aliquā ad bonū recipe tranſmutationē: vñ
vadat verſus viride: ſed cōplexio nālis hoīs ſit tāte boni-
tatis ꝙ nō diſtrahat̄ ab illa choīa: imo cū hac feb. ſaluet̄
robur vtutis tantū ꝙ nā māꝫ ſanguineā digerat: ⁊ faciat
hypoſtaſim albā lenē ⁊c̄. lꝫ nō ſit ꝑfecta vt in ſanitate fa-
ciebat. Si ergo illa hypoſtaſis ꝑſeuerat: ⁊ illa cholera ꝑce
dit ſic corrumpēdo: ſpes eſt ꝙ ↄtinuata hac hypoſtaſi hō
euadat expellens illā cholerā: ⁊ lꝫ nō fiat ſine accidētibus
difficilibus: ergo in caſu poſito ſedimē nō decidit̄ a mā ꝗ
eſt cauſa feb. Et cū hoc confidimus in hoc ſedimine: etiaꝫ
quo cōfidimus in hoc ſedimine ꝓpter digeſtionē ex qua
ſignificamꝰ ꝙ mā que putrefit nō deſtruit robur virtutis.
Et ideo ſermo Auic. qui dicit ꝙ ſedimē eſt humor qui facit p° ḡri tr.
egritudineꝫ vꝑlm eſt verus ⁊ rariſſime fallit. Et apparet 2. cap. 7.
in predicto caſu ꝙ tēpora nō diſtinguunt̄ penes digeſtio-
nē māe: ſꝫ penes accñtia que ſequunt̄ corruptionē in ma-
teria que ſucceſſiue auget̄: ⁊ ideo ſi homo hic nō eſſet tāti
roboris apparet in eo in pñ° hypoſtaſis: deinde perderet̄
ad augmētū putredinis ⁊ eueniret mors poſt ſignū dige-
ſtionis que cōtinuata nō fuerunt. Deinde ponit̄ in tertio
tertiā viam declarantē etiā q̄uo digeſtio ⁊ putredo ſimul
procedunt in materia quā nō curamꝰ recitare. ¶ Et poſt-
modū dat q̄rtā viā ad ponēdū. ſ. ꝙ quū humor in augmē
to ⁊ ſtatu morbi ſalubri eſt magis putridus: tunc ⁊ eſt ma
gis digeſtus: ꝓmo ponendo ꝙ putrefactio ⁊ digeſtio de ꝗ̄
loquimur nō ſint vere ↄtrarie. Scđo ponēdo ꝙ ſm quē-
admodū ↄtrietatē habēt. Et ꝓmū declat ex Galeno de ſim Deſim. 2°
plici medicina. 5. vbi dicit ꝙ ſūt q̄ſi ↄtria. Et itelligit ꝙ nō cap. 2.
vere ↄtriant̄: vt calm̄ ⁊ frigidū. Itē digeſtio opponit̄ idige
ſtioni: ſed putrefactio generationi que eſt miſtio ⁊ non ſic
directe ↄtriat̄ putrefactio digeſtioni. ¶ Declaratio ſcđi eſt
ꝙ digō humoris: vt ex choīa fiat mēbrū regrit humoreꝫ
cum determinatis diſpōnibus que excludunt vltimā ma-
litiā humoꝝ. vnde humor vltime malus non pōt fieri ca
ro: ⁊ tñ ex hūore alicuiꝰ malitie caro pōt fieri: lꝫ caro ma-
la: ſtat ergo ſimul ꝙ humor pōt habere aliquē gradū ma
litie. Vbi gr̄a. maligni caloris vel frigoris ⁊c̄. Et tñ cū hoc
pōt digeri ⁊ diſponi diſpoſitionibus precedentibus nutri
tionē. ¶ Ex quibus ꝑꝫ ꝙ latitudo diſpōnū per quā hu-
mor. Vbi gr̄a. ſanguis eſt humor: eſt maior q̄ꝫ latitudo per
quā pōt pati ⁊ digeri: ⁊ ꝑꝫ hoc. nā ſanguis bonꝰ ⁊ ſanguis
malus multū pōt dici humor ſine ſanguis: lꝫ ſanguis non

in quacūq; malitia poſſit diſponi ꝑ digōnē ⁊ aegrere diſ/
Simul cō pati adinuicē digeſtionē ī nocitiuo ⁊ putredinem.
pōnes ꝑuenientes ad nutritionē. In ſumma ḡ hec via ponit
ꝙ digeſtio in nocitiuo ⁊ putredo nō ꝯtiant̄ niſi in ḡbuſdā
mēſuris:ſed in ḡbuſdā mēſuris pñt ſimul cōpati ⁊ ſil in/
tendi:⁊ de huiꝰ formis multe reperiant̄ in nālibus.nā for
ma carnis ⁊ quātitatis nō hñt opponē directe.Et tñ quā/
titas paruiſſima eſt icōpoſſis forme carnis ſeparate.Sil'r
intēſio aliqua caloris pōt ſtare cū forma ligni:ſed vltima
intēſio caloris nō ſtat cū ligno. Humor ḡ pōt ſil in putre/
dine ꝓcedere ⁊ in digōne vſq; ad aliquā mēſurā cū in illa
nō ꝯtiet̄:ſed ꝯtiant̄ cū vltimant̄.humor ḡ in ſtatu febris
ſalubris eſt magis putridus q̄ȝ in pn° ⁊ magis digeſtus:ſȝ
cū hac digōne nō poſſet ſtare putredo humoris quaȝ hic
poſſet ſi ſic nō eſſet digeſtus:nec cū hac putredine poſſet
ſtare digeſtio quā hīc poſſet ſi nō augmentata fuiſſet illa
putredo:nā ſic in febriēte eſt calor nālis in aliqua mēſura
⁊ ꝑter nām in aliqua mēſura:ſȝ in vltimitatibꝰ ſe excludāt:
ita ibi digeſtio ⁊ putredo:⁊ hoc extendit multaȝ ꝟba que
ꝟtualr in his dictis cōprehēdunt̄:vnde ſm hāc viā dicit
ꝙ digō facit ceſſare puⁿᵉᵐ ad quā ꝯueniret̄ ſi nō eēt digō.
Tertia cōcluſio Gētilis. Cap. 5.
℄ Tertia ſua ꝯ ꝑncipalis eſt.Qꝫ fe.putrida eſt maior.i.in/
tenſior ⁊ prauior in augmēto ⁊ ſtatu q̄ȝ in pn°:q̄uis mā di
geraт̄ vel ſit digeſta:qḋ ꝓbat̄ ꝑ ex Gal.in libro de tꝑibus
vlibꝰ morbi:⁊ in libro de tꝑibꝰ ꝑticularibꝰ:vtrobiq; eniȝ
vult ꝙ quēadmodū aīal icipit augere ⁊ ſtat ⁊ dclinat vſq;
ad corruptionē ita ⁊ morbꝰ ſalubris icipit augere ⁊ ſtat ⁊
declinat:⁊ cū ponit poſtea cognē iſtoꝝ tēpoꝝ dicit eſſe pᵐ
cū mā eſt cruda.augmētū:cū icipit digeri:ſtatus qñ digō
ꝑficit̄.nō aūt curamꝰ aduertere alias ſuas declarationes ad
ꝯnē:qm̄ hec ꝯclō ſi ꝯſideras ex antedictis vigorē aſſumit.
4° cōcluſio Gētil.
℄ Quarta ſua ꝯclō pncipalis eſt illa.Cōtigēs eſt ꝙ qñ mā
eſt digeſta ꝙ feb.ſit minor ſiue morbꝰ:⁊ hoc ꝯtigere pōt
ꝑꝑ q̄tuor.℄ Primo.qa mā nō ſeruat̄ ad vnicā expulſio/
nē creticā:imo ſic digerit̄ ita euāt ſicut in pleureſi que ꝑ
reſolōnē recedit:tūc cū mā eſt digeſta eſt morbꝰ in decli/
natione:ſic etiā poſſet ꝯtingere in vna febre ꝯtinua in qua
mā nō reſeruaret̄ ad vnicā expulſionē creticā:imo ſic di/
Mā ī morbi pōt eſſe magi cōrupta ⁊ morbꝰ mitior.
geritur ⁊c̄.Et apparet ex hoc ꝙ mā pōt eſſe magis corru/
pta:⁊ tñ feb.eſt minor:⁊ hoc q͂a mā ſit valde pauca:q̄uis
illa pauca ſit facta prauior.℄ Scḋo pōt hoc ꝯtigere per
locū māe:nā ꝯtingit ꝙ mā digeſta mutauit locū:vñ nō ſic
euaporat̄ ad cor ſic in apatibꝰ exteriorībꝰ in q̄bꝰ ſanie fa/
cta feb.remittit̄:q͂a mā in vnū capū eſt ꝯculcata ⁊ ſemo/
ta a locis venaꝝ:vñ nō ſic īficit cor:ideo ſi vapores ſaniei
ꝑtingerēt vſq; ad cor eſſet feb.prauior ſic mā eſt prauior.
℄ Tertio h̄ cōtingit ꝑꝑ diſpōnē in ſuba māe que īgroſ/
ſat̄ ꝑ digōnez.vñ nō ſic euaporat:tñ ipſa qualitas que eſt
forma ſaniei eſt peior q̄ȝ anteq̄ȝ fieret ſanies:⁊ illud poſſe/
mus imaginari in mā que intra venas facit feb.ḡ hoc ꝯtin/
git ꝓpter etherogeneitatē materiei:⁊ hoc frequēter cōtin
git in cōtinuis febribꝰ in q̄bus icipit quis febrire de mate
riebꝰ groſſis ⁊ ſubtilibꝰ vtriuſq; ꝓcedētibꝰ in putredine:
accidit tñ ſubtilē māȝ reſolutā tūc eo tēpore quo ſigna di/
geſtionis manifeſtant̄ in groſſa mā.Et tūc videt̄ eē mor/
bus:in ſtatu tñ eſt remiſſior q̄ȝ ꝑus.℄ Quarto hoc ꝯtingit
ꝓpter augmētū digōnis intēſiue ita ꝙ nō patit̄ ſecū inten
ſam putredinē:⁊ hoc eſt ſm quartā viaȝ de ſuperioribus.
Si ḡ accipias tertiā ꝯnē ⁊ quartā tu inuenies has ꝓpōnes
veras.pma ꝙ feb.ſalubris eſt maior q̄uis ſit mā digeſta:
ſcḋa ꝙ nō ſemꝑ cuȝ mā eſt digeſta morbus vel feb.eſt in
ſtatu ⁊ ſi ſubtilr attēdas videbis ꝙ in febribꝰ apoſtemo/
ſis cōtinuis:⁊ non apoſtemoſis ſalubribus eodem modo
Opio Mūdini ⁊ Thadei de parma.
fere eſt diſtinctio temporum morbi.
℄ Alia opio in h̄ fuit Mūdini Bononiēſis ⁊ Thadei de
Parma quā in breui colligamꝰ.pmo premittūt diſtōnem
tēpoꝝ morbi:q̄ tēpa debent̄ morbo ꝑut eſt in fieri ⁊ alte
rari:⁊ q͂a hoc maxīe eſt in putridis:ideo applica ad putri/
das vbi duplex eſt fieri ⁊ alterari.vnū qḋ fit a mā in nāȝ:
⁊ aliud qḋ fit a nā in mām:penes ſcḋm ſumit̄ diſtinctio tē
porū penes digōnez māe:in hoc ſcȝ materia que eſt cauſa
aīs:⁊ quia quādo morbus ſic trāſmutat̄ eſt morbus ſalu
bris:ideo diſtīctio tēpoꝝ penes digōnē māe eſt ſolū in ſa/
lubri:in mortali aūt nō niſi negatiue:ſed pᵐ fieri in humo
ralibꝰ febribꝰ:ſcȝ māe in nāȝ eſt a cā ꝯiuncta q̄ eſt vapor
putridus.Et ꝯſiderato illo fieri diſtiguunt̄ tēpora penes
accn̄tia ſm ꝙ cā ꝯiuncta magis vel minꝰ agit ſūt accn̄tia
magis vel minꝰ officialia.Et q͂a in pn° cā cōiuncta eſt mo/
dica in augmēto amplior in ſtatu maxima:ideo accn̄tia il
lo ordine ꝓcedūt.vnde dicit Galenꝰ in cōmēto illius afo/ p° ꝑticula afo.afo.7
riſmi.Ubi ſm acumen ⁊c̄.ꝙ ſtatus eſt qñ accidētia vlti/
mant̄.℄ Et ſi querat̄ q̄re diſtinctio tēporū penes accidē
tia nō ſumit̄ a cauſa aīte.Rñdet q͂a cā aīs non agit niſi
mediāte cōiuncta.℄ Et vlterius dicūt ꝙ ſi morbi māles
ſeruāt mām ad vnicā expulſionē hñt illa tpa ſil' cōcurren
tia.Si aūt nō ſeruāt mām ad vnicā expulſionē:tūc nō cō
currunt illa tēpora:imo cū eſt digeſta mā accn̄tia ſunt re/
miſſa:cū mā ſit multū minorata.℄ Scḋm qḋ premittūt
eſt q̄d ſit magnitudo in morbo:qm̄ triplex eſt vt theorice
nono.Una eſt ſm dignitatē leſe actionis.Scḋa magnitu/
do eſt ex parte eſſentie:⁊ hoc vel in ſe vel in cōparatione
ad cāȝ.Tertia magnitudo eſt ex parte nocumēti virtutis
diſpēſantis totū:vt morbꝰ ad quē ſequit̄ ſyncopis eſt ma/
ior q̄ȝ ad quem non ſequitur.
℄ Iſtis premiſſis ipſi ponunt quinq; ꝯnes.Prima eſt.In p° cōclō.
ſtatu digeſta mā feb.eſt maior quo ad ſuā eſſentiā.Ratio
eſt.pmo:q͂a tūc feb.eſt in potiſſimo ſuo eſſe cū nōdū retro
cedit.Adhuc cū morbus per alterationē acquirat̄ cū plus
ꝓceſſit alteratio q̄litas intenſior erit:⁊ hec videt̄ eſſe intē
tio Galeni de interioribꝰ pmo.Adhuc calor in effimera in Cap. p.
ſtatu eſt maior:ergo ita erit de putrida.
℄ Scḋa ꝯcluſio eſt.Febris putrida eſt maior quantū ad 2° ꝯcluſio
cauſam cōiunctā:qm̄ cauſa ꝯiuncta eſt vapor putridus:ſȝ
hoc in ſtatu eſt amplior ⁊ peior.
℄ Tertia cōcluſio.Feb.putrida in pn° eſt maior quātū ad 3° ꝯcluſio
cām aīteȝ:q͂a in pn° cauſa aīs eſt maior ⁊ nequior cuȝ de
ea adhuc nihil reſolutū ſit.Itē in pn° illa cauſa eſt cruda:
ſed in ſtatu eſt digeſta:⁊ ideo in pn° eſt nequior:⁊ hoc vo/
luit Galenus in ꝯ¹ᵒ illius afoꝛiſmi.Inchoantibꝰ morbis. 2° ꝑti. afo. afo. 19.
℄ Quarta ꝯclō.ꝙ feb.quātū ad accn̄tia ſiue quantū ad di/ 4° ꝯclō.
gnitatem leſe actionis vnde accidentia ſequuntur eſt ma/
ior in ſtatu.pmo:q͂a accn̄tia ſunt fortiora.ſcḋo q͂a virtus in
ſtatu eſt debilior vt.10.terapētice vbi dicit ꝙ pma die vel Cap. 2.
ſcḋa vtus īhecillis nō eſt:⁊ Auer.7.coll'.c.de cura fe. putri.
in gñali.℄ Et ꝯfirmo.nā ī ſtatu ē maior diſcraſia vt dctū
eſt:ḡ vtus debilior:⁊ ꝓbāt hoc iductiue.nā vtus aīalis in
ſtatu eſt debilior vt in afoꝛiſmo.Inchoātibꝰ morbis:vtus
etiā vitalis eſt debilior:cū pulſus tūc ſint debiliores:vtus
etiā nālis eſt debilior:cū tūc pꝫꝰ digerat attrahat ⁊ expel
lat.ſ.quātū ad ea que in inteſtino debent digeri.
℄ Quīta ꝯcluſio quā itelligūt eſt ꝙ in ſtatu feb.eſt maior 5° ꝯcluſio
quantū ad nocumentū virtutis diſpenſantis totū:⁊ h̄ cuȝ
tunc labores ⁊ accidentia vltimant̄.Et cū Gal.dicit ꝙ cā
eſt minor in morbo ſalubri in ſtatu:dicit Mundinꝰ ꝙ eſt
minor quātū ad cauſam antecedētē.Sed Thadeus dicit
ꝙ per cām intelligit virtutē que eſt minor:ideſt debilior.
Cum aūt.d.Gal'.ꝙ digeſtio facit ceſſare putredinēȝ:Dicit
Mūdinus ꝙ mā cui debet̄ digeſtio eſt cauſa aīs:⁊ ideo
quantū ad illaȝ cām feb.in ſtatu eſt minor.Thadeus aūt
dicit ꝙ digeſtio ꝓhibȝ putredinē talis qualis eſt putredo
cadauerū ⁊ illaȝ ceſſare facit:ſed nō facit ceſſare putredi/

nem que

nẽ que ſit vincẽte nã:imo illa putredo eſt quedã digeſtio.
3° pticula afo.afo.30 Thadeus aũt antiquus ⁊ florẽtin⁹ dicit in afoꝛiſmo Circa pncipia ⁊ fines ꝙ moꝛbus reſeruãs mãm ad vnicã expulſionẽ põt ꝯſiderari rõne durabilitatis:⁊ hoc modo in ſtatu eſt debilioꝛ ⁊ minus duratiu⁹ ꝙ̃ in pncipio. Alio mõ põt ꝯſiderari ratione intenſionis qualitatis moꝛbi:⁊ hoc modo in ſtatu moꝛbus eſt foꝛtioꝛ ꝙ̃ vnq̃ȝ fuerit. Dat etiã in hoc aliũ modũ ꝙ moꝛbus in ſtatu eſt ſimplr̃ maioꝛ ꝙ̃ in aliquo tẽpoꝛe:tñ cõparatione ad ſuaȝ cãm eſt minoꝛ in ſtatu ꝙ̃ in alio tẽpoꝛe pcedẽte:qa cã in ſtatu eſt minoꝛ in quãtitate ⁊ magis digeſta. Et in gloſis illius afoꝛiſmi. Nõ
2° afo.afo.27. ſȝ rõnẽ alleuiatis. vult ꝙ digeſtio facit ceſſare putredinẽ ſcȝ pparãdo mãm ad expulſionẽ. Si aũt vellemus hec dicta pticulariter diſcutere eẽt nimis hoc nr̃m opus plongare qᷦ nõ intendimus:⁊ iã de hac mã prolixe locuti fuimus in qõne Bononie nobis determinata ⁊ ſcripta:in q̃ queſitũ fuit:vtrũ per ſolã digõnẽ mãe abſq̃ȝ euãcuatione ſenſibili vel inſenſibili poſſit ceſſare putrida feb. ⁊ tenuimus ꝙ ſic. Hic aũt poſuim⁹ has opiones ad cõplementũ opis vt ſi quis has velit ſequi habeat hic explicatas.

¶ Sum⁹ g̃ nos in hoc q̃ſito de ſecta Truſiani de flo. ⁊ Dyni nr̃i ꝙ in feb. putrida ſalubri mã putrida que digerit̃ p digõnẽ ꝯtinue rectificat̃ ſic. ſ. ꝙ quãtũ ꝯtinue acquirit̃ de digõne tãtũ pportionabilr̃ itẽſiue loquẽdo de malitia putredinis remittit̃. Ex quo ſtatiȝ relinquit̃ qᷦ in ſtatu feb. putrida ſalubris in quo mã eſt digeſta mã ſit mltũ minoris malitie ⁊ prauitatis in augmẽto ꝙ̃ eẽt in pn⁰ hui⁹ feb. vnde hõ vere plus ſanitati eſt ppinquus. ¶ Et ex h̄ vlterius ꝯcludit̃ ꝙ moꝛbus ſalubris in ſtatu in quo mã eſt digeſta moꝛbus eſt minoꝛ ⁊ min⁹ prauus ꝙ̃ eẽt in pn⁰:cũ prauitas ſua ſit ex prauitate ⁊ malitia mãe putride. ¶ Nam
Tempoꝛa in moꝛbo mãli dupl' pñt diſtingui. attẽtione dignũ ꝙ tẽpoꝛa in moꝛbo mãli:qa huic moꝛbo pprie tpa attribuunt̃:duplr̃ pñt diſtingui. Uno modo penes actionẽ mãe in nãm:⁊ cũ actio mãe in nãm ſit ei⁹ operationẽ ledere:leſa aũt actio eſt accñs:diſtinguunt̃ tũc tẽpoꝛa penes accñtia:vt pn^m ſit cũ accñtia ſunt parua:augmẽtum cũ creſcũt:ſtatus cũ vltimant̃:⁊ cũ recedũt ſit declinatio. Alio mõ pñt tẽpoꝛa diſtingui penes actionẽ nãe in materiã que actio nõ eſt niſi poſſe digerere mãm vel nõ poſſe vt in mã oppoſitũ digõnis pcedat:⁊ tũc pn^m eſt cũ mã eſt cruda:qm̃ nã nõdũ aliqd manifeſtũ opata eſt in mãȝ: dicim⁹ augmẽtũ in moꝛbo ſalubri:cũ iaȝ mã icipit manifeſte in digõnẽ pcedẽ. In moꝛbo aũt moꝛtali:cũ manifeſte in mã pcedit oppoſitũ digõnis/ſic pportionabilr̃ de ſtatu ⁊ declinatione:⁊ hec eſt diſtinctio tẽpoꝝ vlium ⁊ nõ pticulariũ moꝛbi eẽ cõprobat̃. Nũc aũt in moꝛbo moꝛtali ſil' pcedũt tpa penes alterationẽ mãe ⁊ tpa penes accñtia: qm̃ quãto mã depꝛauat̃:tanto plus accñtia ppꝛia moꝛbo augmentant̃:ſed in moꝛbo ſalubri nõ ꝯcurrit ſimul ſtat⁹ quo ad digõneȝ mãe ⁊ quo ad accñtia:qa in ſtatu ſalubri moꝛbi mã eſt digeſta a ſui malitia remota:cuȝ nã ſit tunc vincẽs mãm:ſed tũc impoſſe eſt ꝙ accñtia ppꝛia moꝛbo que ex prauitate cãe moꝛbi pcedũt ſint intẽſa ⁊ in vltimo ſui eſſe:imo ſm ꝙ mã a nã ꝯtinue vincit̃ ⁊ a prauitate re-
Que ſũt accñtia ppꝛia mõbi mouet̃ ſm hoc accñtia moꝛbi ppꝛia diminuunt̃:⁊ dicim⁹ accñtia ppꝛia:qm̃ nõ eſt icõueniẽs in ſtatu moꝛbi ſalubris in quo mã eſt cõplete digeſta accñtia que cõia appellari pñt intẽdi:ſed talia nõ ſunt ex vi moꝛbi ſicut ſunt accñtia eretica ſicẽ eſt intẽſio caloꝛis ad tactũ ⁊ ſilia accñtia que ſiunt in ſtatu moꝛbi ſalubris vi nãe agitãtis mãm:⁊ ideo talia nõ ſunt q̃b⁹ rõnabilr̃ medicus vereat̃. Et hãc diſtõnẽ accñtiũ vi nãe ⁊ vi moꝛbi tetigit Galen⁹ de accñti ⁊ moꝛ-
Cap.6. bo lib⁰ 3° circa finẽ. Pñt g̃ in ſtatu feb. ſalubris q̃dã accñtia cõia q̃ ſiũt vi nãe iſurgẽtis ꝯ mãȝ moꝛbi intẽdi vt alienatio q̃dã excreſcẽtia multa caloꝛis ⁊ ſilia. Sed accñtia que ſiunt vi ppꝛia moꝛbi ⁊ ſue mãe tunc ſunt minoꝛa vt leſio actionis vitalis ⁊ nãlis. ¶ Ex q̃b⁹ tibi pȝ ꝙ nõ eſt icõueniens ꝙ in ſtatu feb. ſalubris ſit maioꝛ q̃tũ ad intẽſionẽ caloꝛis febꝛilis abſolute ſm ꝙ ille caloꝛ ſit:tũc magis preter nãm nõ:vñ caloꝛ alicui⁹ irati foꝛtiter põt apparere valde intenſioꝛ ꝙ̃ caloꝛ qui valde plus eſt pter nãȝ illo cuiuſdã febꝛis ſtatice putride. In ſũma g̃ itellige ꝙ moꝛb⁹:vt Abi gra. fe. de mã putrida ſalubris ſic i ſui nã pcedit ꝙ cũ mã icipit putreſieri a pn⁰ remotiõis a ſanitate vadit putredo augẽdo:ita ꝙ p totũ tps qᷦ pn^m appellat̃ augmẽtat̃ pu^m ⁊ p ꝯñs auget̃ prauitas fe. Ab illo aũt tpe vltra icipit prauitas remitti:⁊ per ꝯñs videt̃ magnitudo feb. p digõnem remitti:vt vere poſſemus dicẽ ꝙ cõpleto tpe qᷦ pn^m appellat̃ in moꝛbo ſalubri vel circa cõplemẽtũ illi⁹ iã tranſiuerint vere tria tpa moꝛbi. ſ. pn^m augmẽtũ ⁊ ſtat⁹:⁊ ab illo tpe vltra vere incipit declinatio vt vere poſſit dici feb. ſalubris in ſtatu ſuo cõiter appellato eſſe in declinatione.
¶ Sed qa tẽpoꝛa in moꝛbo nõ diſtiguunt̃ p viã hãc ſm medicos:ſed ſm modũ prefatũ:hinc eſt ꝙ tali mõ loquẽdi nõ vtimur. Digeſtio igit̃ materiei putride vt dicit Gal. facit ceſſare putredinẽ:qa per eã putredo vere in ſui malitia remittit̃ in gradu pportionat̃ gradui digõnis in ea ſcẽti. Unñ Galenus hic. manẽte vo adhuc v̄tute digeſtiua v a ſoꝝ ſupple foꝛti:⁊ hoc in cõparatione humoꝛis qui putreſit humoꝛ q putreſcit. i. qui eſt ſub putredine actuali deuenit loquẽdo corrupte in talẽ alterationẽ. ſ. digõnis non ꝙ ſimul pcedat augendo digeſtio ⁊ putredo:ſed qa ipſe exiſtens actualr̃ putridus per cõtinuã remotionẽ putredinis deuenit i digõnẽ. Et põt etiã legi ꝯuenit lõge ſic humoꝛ q putreſit. i. qui actualr̃ putridus:⁊ cũ cõiuncta feb. deuenit lõge in calido alteratiõe. ſ. digõnis p multã adeo putredinis remotionẽ pportionat̃ digõni inducte:nã h̄ ꝯcedit̃ ꝙ humoꝛ in ſtatu fe. putride qñ eſt digeſt⁹ eſt putridus:ſȝ valde minoꝛi putredine ꝙ̃ eſſet ante. Nolum⁹ aũt hic amplius hec dicta extẽdere nec p rõnes vel auctes aliter firmare:ſed ſolã fundamẽtũ ſit ſatis cui adherenti⁹ poſuiſſe parcẽtes longitudini. Et quia de hoc ſi nobis deus infundet gratiam conſtruere intendimus tractatum.

¶ Hui⁹ excremẽti putredo:neq̃ȝ ꝯditionẽ:neq̃ȝ coloꝛem:neq̃ȝ odoꝛẽ hȝ vnũ:ſed putreſcẽs humoꝛ ſemper pmutat̃ ac variat̃:altera vo putredo quã diximus hñi ꝯcoctionẽ:ad vnũ gen⁹ puris ſemp mutat̃ ⁊ coloꝛẽ ⁊ cõditionẽ ⁊ odoꝛẽ. Ubi igit̃ nã ipſam diligẽter ſupet pus optimũ exiſtit:viſu candidũ ac coꝛpulentũ:⁊ ſibi ſile vndiq̃ȝ:leue autẽ tangenti ac minime fetidum:qᷦ ſi vel vt ſemiputridũ fuerit tertiũ genus in tali mutatione qᷦ paulo poſt ſupꝛa diximus conſiſtit:poꝛro dixim⁹ vt tale genus p quã multifoꝛme exiſtat:cũ eni magis ac minus habeat ꝯcoctionẽ innumerabilis diᷓa eſt:ſepe eni candidũ effectũ:aut fetidũ eſt:aut tenue conditione:qñq̃ȝ vo nõ cãdidũ:ſed liuidũ apparet; atq̃ȝ in oĩbus his magis ⁊ minus infinitum cenſetur. Laurẽ.
¶ Huius ſupfluitatis putredo neq̃ȝ ꝯſiſtere neq̃ȝ aut coloꝛẽ aut odoꝛẽ aliquẽ recipe põt:ſȝ ſemp ſm ſubaȝ permutat̃ ac multis modis euariat illud qᷦ putreſcit. Altera aũt putrefactio quã ⁊ coctionẽ eſſe diximus ſp ad vnã puris ſpẽm terminat̃:coloꝛẽq̃ȝ ac cõſiſtentiaȝ ſuſcipit ⁊ odoꝛẽ. Superãte vo itegre ipſa natura optimum ſit pus conſpectui albũ ⁊ craſſum ⁊ quaq̃ȝ verſum ſibi ſile:leue aũt tangenti ac minime fetidũ. Si vo ſemiputridũ fuerit tertiũ in tali trãſmutatione genus Leonic.

qꝺ paulo ante diximus fit: dictũ vero ⁊ illud eſt qꝺ mul
tiforme huiuſmodi genus exiſtit: nã in eo qꝺ magis ⁊
minus eſt innumerabilis dĩa: ſepius enĩ cũ colore al-
bũ factũ ſit vel fetidũ odorẽ vel tenuẽ ſubaꝫ obtinet.
Sepius vero nõ albũ appet: ſꝫ liuidũ atqꝫ in hiſce oĩbꝰ
magis ac minus infinitis modis euariat.

Antiq ¶ Talis ſupfluitatũ putredo neqꝫ ꝯſiſtẽtiã neqꝫ
colorẽ neqꝫ odorẽ hꝫ vnũ: ſed ſm ſubaꝫ ſemp
qꝺ putreſcit alteratˀ ⁊ variatˀ: ſꝫ ⁊ altera putredo
quã ⁊ digõnẽ diximꝰ cẽ in vnã ſpẽm ſemp trãſ-
mutatˀ puris ⁊ colorẽ ⁊ ꝯſiſtẽtiã ⁊ odorẽ. Do
minãte igitˀ certiſſime qdẽ nã optimũ fit pus vi
ſu qdẽ albũ ⁊ groſſuꝫ ⁊ ſiĺe ſibiipſi vndiqꝫ: le-
ue vero tãgẽti ⁊ mĩme fetidũ. Si vero velut ſemi
putridũ fuerit pus: ⁊ id tertiũ genꝰ in tali trãſ-
mutatione qꝺ añ diximꝰ cõſiſtit. Dictũ eſt aũt
⁊ ꝙ multiplex ⁊ multiforme eſt hoc tale genꝰ:
in eo enĩ ꝙ magis ⁊ minꝰ ſuſcipit digõnẽ innu-
merabilis eſt dĩa: multotiẽs enĩ albũ qdẽ effe-
ctũ vel fetidũ eſt vĺ ſubtile ſm ꝯſiſtentiã: qñqꝫ
vero nõ albuꝫ ſed liuidũ apparet: ⁊ in his oĩbus
magis ⁊ minus eſt infinitum.

Cõ. 18ᵐ ¶ Cũ declarauit moduꝫ gnõnis ⁊ cãs duplicis putredinis:
nũc declat putredines illas p ſigna: ⁊ dicit ꝙ putredo ſup-
fluitatis: nũc imediate dicte que eſt praua putredo nec co
lorẽ ⁊c. hꝫ vllũ. ſ. laudabilẽ: alia tranſlatio hꝫ vnũ: imo ſꝫ
illꝺ qꝺ putreſcit tali putredine nõ variatˀ ſm ſubaꝫ. Et ita
itelligas ꝙ variatˀ in colore ⁊ odore: ſꝫ in putredie alia in
qua ſupfluitas digõnẽ recipit ſemp ſupfluitas trãſmutatˀ
in vnã ſpẽꝫ plus ſm colorẽ ⁊ odorẽ ⁊ modũ ſubẽ: nã dñan
te nã in mã que putreſcit fit opĺa ſanies que viſu appet al
ba ⁊ groſſa. Et nõ intẽdas ꝙ ſit groſſa ſimplr: qꝛ tũc eſſet
inepta expulſioni: ſed eſt groſſa mediocriter. i. nõ currens
liquida: imo eſt reducta ad mediocritateꝫ ſubẽ que ſimul
ſibi vndiqꝫ. ſ. in partibꝰ ſuis oĩbus vniformiter eſt diſpo-
ſita quapropter appet leuis tãgẽti: ⁊ eſt minime fetidũ. ſ.
cũ eſt ſic digeſtũ: ⁊ nõ vult ꝙ nullo mõ ſit fetidũ: qm cũ p
talẽ alterationẽ tota putredo ab eo nõ ceſſauerit de rõne
eiꝰ ẽ fetorẽ hic. Sꝫ dico ꝙ qꝫto minꝰ fetet, tãto meliꝰ: eſt ꝗ
digeſtũ hac digõne albũ leue eqĺe vndiqꝫ ⁊ modicũ fetẽs.

Digreſ-ſio. 29. Sed licet hic heſitare de eo qꝺ dicit ꝙ in putre-
dine mala que fit nã victa res non
ducuntˀ ad vnũ modũ ſubẽ nec ad colorẽ vnũ nec odorẽ:
Te. h. 16. cũ ipſe pnoſticoꝝ 2ᵒ capĺo de egeſtione in nocituis velit:
ꝙ ſic actio nãlis caloris digerẽtis materias eſt illas pdu-
cere ad vnã formã: ⁊ quãto magis id qꝺ digeritˀ: ⁊ dico de
digeſtione in nocituo ad vnũ colorẽ: ⁊ ad vnũ modũ ſubẽ
pducitˀ: tanto digeſtio pfectior obtinetˀ: ita ⁊ actio caloris
ꝑter nãm eſt ad vnũ modũ ſubẽ: ⁊ vnũ colorẽ mãs pduce
re: ⁊ quãto magis illꝺ fit: tãto plus põt nãlitas eſſe itenſa.
Scdo pnoſti. 21. Unde ibi dixit. ppter ꝗ hãc cãm ſic melius eſt in omni ꝗ
fit iuuamentũ vt ſit eqĺe. Siĺr etiã oẽ qꝺ eſt malũ, eſt ve-
hemẽtioris malitie qñ eſt iequale: qꝺ eſt qꝛ pmũ ſuſcipit
opationẽ nãe cũ ſua totalitate: ⁊ 2ᵐ ſuſcipit malitiã egritu
dinis cũ ſua totalitate. Et magis voluit Hip. ⁊ Gal. ifra ꝗ
idẽ qꝺ res p actionẽ caloris ꝑter nãm ad modũ ſubẽ vnũ
2. pnoſti. te. 38. ⁊ colorẽ vt ad nigrũ pducantˀ: cũ dixit ꝙ vomitꝰ qꝫto plus
eſt ppinquus ad hoc vt ſit purus eſt deterior: vnde p calo
Doctri. 4 cap. p. rem ꝑter nãm oẽs mãe vltimate cõuertunt ad nigrũ: cuꝫ
melĩa inãlis poſſit ex qˀbꝫ humore cãri: vt p pᵒ. ¶ Et vl-
terius dicit ꝙ putredo que fit vincẽte nã trãſmutatˀ ſemp
in vnã ſpẽm putredinis ⁊ ſm ſubaꝫ ⁊ ſm colorẽ qꝺ appa-
ret falſum: cũ res que tali digeſtione digeruntˀ ſint multũ
diuerſe ⁊ in forma ⁊ colore vt cholã ſanguis: ⁊ ſimiĺr mẽ-
bra illos mãs digerẽtia diuerſa ſunt. ¶ Et cõfirmo: qꝛ in
digõne ſũme perfecta res nõ ducuntˀ ad vnã formã: vt pꝫ
in digõne epatis in qua generatˀ ſanguis melĩa ⁊c. ꝗ nec in
digõne bona ſm ꝙ res que digerentˀ ad vnã formã redu
cuntˀ. ¶ Et attẽtione dignũ ꝙ calor agẽs in humores nři
corpis qui iã ponũt hoĩeꝫ extra latitudinẽ ſanitatis eſt 2ᵐ:
qꝺdã eſt calĩm nãle qꝺ eſt calꝫ ſubtiue ĩ mẽbris exñs ⁊ ex-
triſecũ ipſi humori q alteratˀ. nã dato ꝙ i hoĩe febriẽte ca-
lor nãlis mẽbroꝝ ſit extraneatꝰ a nãlitate ad quaꝫ ſtabat
ſanitas: tñ cũ eo remãſit nãlitas vite. Et ideo calor hic dĩ
nãlis ſm quid: qui calor alterãs humores nociuos itendit
illos aſſimilare mẽbris inquãtũ põt: ⁊ hoc dico radicalibꝰ
mẽbris que mẽbra expſſa a ſanguine ſunt alba: ⁊ iõ actio
huius caloris eſt oẽs deducẽ humores ad vnũ modũ colo
ris ⁊ ſubẽ ſm ꝙ per actionẽ ſuã plures diſpõnes ⁊ intẽtio
nes mẽbroꝝ in humoribꝰ acquiruntˀ. Et ideo quãto plus
mãe putride ſunt victe a nãli calore plus tendũt ad albe-
dinẽ ⁊ ad vnũ modũ ſubẽ ſicˀ pꝫ i ſanie apaꝫ ⁊ i hypoſtaſi
vrine. Uñ dicebat Galenꝰ: ſꝫ ⁊ altera putredo ⁊c. ¶ Aliꝺ
calĩm agẽs in talibꝰ humoribꝰ dictis eſt calĩm ꝑter nãꝫ qꝺ
eſt duplex vt ex auctoribꝰ cõiter colligitˀ. Quoddã eſt ca-
lidũ putrefactiuũ: qꝺdã aduſtiuũ: que duo dñt ſicˀ differt
aduſtio a putrefactiõe: qꝛ putredo eſt nãlis corruptio mi-
ſti. Eſt eniꝫ putredo maxĩe ſimplici gñationi ꝯ̃ria. i. gnõni
abſolute miſti ⁊ nõ itelligitˀ ſimplici gnõni: qꝛ gnõni eĩ ꝯ̃tra
riũ: ſꝫ aduſtio eſt corruptio miſti violẽta ⁊ ab extra magis:
nã gñatio abſolute ⁊ in gñe miſti ⁊ putrefactio recte ꝯ̃rian
tur: cũ a terminis ꝯ̃rijs icipiãt ⁊ ad terminos ꝯ̃rios termi-
nentˀ. Nã gñatio miſti icipit a ſepatis ducẽdo illa ad mi-
ſtionẽ ⁊ vnionẽ: cũ icipiat ab humido ſicco iterminati tãqꝫ
a mã ⁊ a calõ nãli tanqꝫ ab agẽte terminãte illa: vt illa ad
inuicẽ miſceantur vincente calõ: vnde gñat calĩm ⁊ frigi-
dũ obtinẽtia mãꝫ. Cũ aũt nõ obtineãt ſm partẽ moliniſis
⁊ idigeſtio fit: ſed putredo ſe hꝫ ecõtrario. nã icipit ab hu-
mido ⁊ ſicco terminatis adinuicẽ miſtis pducẽdo illa ad
diuiſionẽ ipſoꝝ ad inuicẽ que diſtinctio fit a calido rei cũ
factũ eſt inãle ⁊ extraneatũ. Qꝺ etiã putredo ſit nãlis cor
ruptio miſti oppoſita ſue abſolute gnõni declat Phs. naꝫ
ois corruptio ⁊ oẽ detrimẽtũ accñs ſm nãm cuicũqꝫ mi-
ſto vel eſt putrefactio vel via in putrefactionẽ vt ſenectꝰ
⁊ vetuſtas que eſt vetuſtatio accñs plãtis. nã finis oĩuꝫ ho
rũ eſt putredo niſi aliqꝺ nã cõſtantiũ violentia corrũpatˀ:
cũ illa poſſint cõburi. Si enĩ ꝯtingit aliqꝺ miſtuꝫ corrũpi
cũ corrũpitˀ imediate nõ eſt putredo. Hoc eſt qꝛ illa cor-
ruptio nõ eſt illiꝰ miſti iquãtũ abſolute eſt miſtũ: ſꝫ iquan
tũ eſt tale miſtũ: vt verbi grã. ſi mors hoĩs non ſit imediate
putredo eius: hoc eſt: qꝛ mors nõ eſt corruptio eiꝰ iquãtũ
erat miſtũ abſolute: ſed iquãtũ erat tale miſtũ. ſ. aĩatũ. naꝫ
eſſe miſtũ aĩatũ aliã pportionẽ caloris reqrit qꝫ ſoluꝫ eſſe
miſtũ vt pꝫ. Et ideo cũ calĩm qꝺ erat in hoĩe inquãtũ erat
miſtũ corrũperetˀ: tũc accidet putrefactio: ⁊ iõ cẽ miſtũ in-
quantũ miſtum corrũpitˀ corruptione que eſt putrefactio.
Mors ꝗ hoĩs lꝫ nõ ſit putredo: eſt tñ via in illam. remota
enĩ forma accidit illud miſtũ. ſ. cadauer corrũpi: qꝛ iaꝫ in
corruptione aĩe calidũ ſuũ quẽdã modũ corruptionis re-
cipit. Ex hoc enĩ ꝙ illud miſtũ ordinatũ fuit ad receptio-
nem erat natum conſeruari per calidum ad animã requi-
ſitũ. vñ remoto illo accidit illud cito ab extriſeco alterari.
¶ Ex qbus ſtatĩ pꝫ ꝙ in putredine ſunt duo: eſt enĩ mala
qualitas qua calĩm nãle itrinſecus extraneatˀ: ⁊ eſt ibi reſo
lutio humidi ſubſtantifici a ſicco: ⁊ ſi vocare volueris pu-
tredinẽ

Differt aduſtio a putrefactio.
I libro. 4. metheororũ. t. c. 2.
Libro. 4. metheororũ. tex. 3.

Putredinẽ q̃litatẽ vnam dici poſſe.

tredinẽ illã malã qualitatẽ tũc putrefactio eſt diſpõ in re a cauſa nõ depẽdens:q̃a eſt quedã q̃litas praue materiei. Unde nõ eſt calefactio abſolute:ſed calefactio talis determinati modi:⁊ in h̃ cõcludit̃ aliqua forte ſpecifica forma facta in re que putreſcit. Et hec videt̃ eſſe intentio Aui. in 2ᵒ fen p̃ ca. de cauſis calefaciẽtib⁹ vbi dicit. putrefactio ſepe accidit cũ in corpe remanet calitas extranea poſtq̃ ab ea cã extranea calefaciẽs ſepat̃. ¶ Si q̃s aũt vellet phantaſiari q̃ in re putreſcẽte aliquo mõ illa caliditas eẽt fiẽs poſſet qd̃ hic cã breuitatis dimitto:tñ vere loquendo illa mala q̃litas in putredine vera vt diſtinguit̃ ↄ aduſtionez debet eẽ facta:q̃a vt patebit in putredine eſt corruptio ab itrinſeco. Sed ſi illa mala qualitas eſſet fiens iã illa corruptio eſſet a p̃n° extrinſeco:⁊ ſic eẽt aduſtio vel illi ſilis. Si autẽ appellarẽs putredinẽ effectũ illius praue qualitatis que eſt reſolutio humidi a ſicco que reſolo directe eſt corruptio ↄ̃ia gnõni miſti:tũc putredo eẽt diſpõ fiẽs ſ3 quez modũ dicim⁹ q̃ dato q̃ calitas ethicoꝝ ſit calitas facta in ſuba mẽbrali:tñ cõtinue in ea reſoluit̃ hũidũ nr̃m radicale:que reſolo eſt diſpõ fiẽs nõ facta. Ad putredinẽ g̃ cauſandaz requirit̃ extraneatio ⁊ iꝓportio caloris nãlis rei cõtinẽtis ⁊ ↄſeruãtis humidũ cũ ſicco:que extraneatio cũ nõ fiat ipſa intra extraneat̃ ab extra:requirit̃ g̃ humidi a ſicco ſeparatio que fit per reſolõnez a calido extraneato: quapropter putrefactio eſt corruptio quedã in vnoquoq3 humido ꝓprie ſm nãm caliditatis ab aliena calitate:hec aũt eſt que ambiẽtis. Et quẽadmodũ ad ꝑfectã miſtionẽ nõ ſufficit calidi ꝓportio niſi humidũ eſſet ſicco miſtũ:ita ad putredinẽ nõ ſufficit calidi extraneatio:ſed requirit̃ q̃ humidũ a ſicco ſepet̃. igit̃ putrefactio nõ poterit imediate fieri frido:cũ ipſius nõ ſit humidũ a ſicco reſoluẽ: ⁊ tñ putredo ad frigidũ terminat̃ ⁊ ſiccũ per priuationẽ caloris nãlis cũ ꝑ eã res in cinerem vertat̃:l3 aliq̃ veſtigiuz caloris p̃ter nãm poſſit remanere in re putrefacta ⁊ ſpẽlr cũ putrefactioni aliq̃s modus aduſtionis eẽt admiſtus vt põt hñi de partibus aialiũ. 3. c. 8. de renib⁹ ⁊ eoꝝ officio:⁊ quẽadmodũ etiã p3 in putredine vini cũ fit acetũ acutũ. Oĩa igit̃ que putreſiũt p̃mo apparẽt calida ⁊ humida ꝑ extraneationẽ caloris nãlis:⁊ extraneationẽ humidi ad ſupficiẽ qd̃ d3 reſolui. Deĩde remanent frigida ⁊ ſicca. Unde

Libro. 4. metheoro rũ. 4. 5.

Ariſto. ꝓpter qd̃ humida p̃mo:deinde ſicca tandem fiunt putrefacta. Ex his. n. facta erãt ⁊ terminatũ humido fuit ſiccũ operantib⁹ factiuis:fit aũt corruptio:cũ illud qd̃ terminat̃ obtineat terminãs ꝓpter circundãs. ¶ Sed diceres aurũ ⁊ ferrũ ⁊ ſilia nõ putreſiunt ⁊ ſic nõ corrumpentur corruptione debita miſto:cũ illa p̃mo nõ appareãt humida:deĩde ſicca.

Aũ ſo aug ⁊ ferrũ cõ rñpantur quaſ quia ſicca non putreſcãt.

¶ Primo attentione dignũ iaz patere ex dictis poſſe illa miſta maxĩe eſſe apta:putredini q̃ hñt humidũ facilr ſeparabile a ſicco:illa aũt malrũ eſſe iepta putredini quoꝝ humidũ vehemẽtiſſime cũ ſicco eſt inuiſcatũ:vt ſunt mineralia ⁊ ſilia:nihilominus tñ etiã putreſiunt:⁊ p̃mo fiunt humida:deĩde incinerant̃:q̃a tñ ſubam hñt valde denſam ⁊ fortiter coagulatã ⁊ calor eoꝝ eſt valde icluſus nõ apparet ſic in eis manifeſte putrefactio vt in alijs:vñ cũ putreſiũt appet in ſuperficie ipſoꝝ quoddã ſile humiditati:puta erugo:⁊ deinde ſm p̃tẽ poſt partẽ reſoluta tali humiditate paulatim decidũt ⁊ in puluerẽ paulatiz deueniũt. ¶ S3 nõ licet hic ptrãſire cũ dictũ ſit ab

Libro. 4. metheoro rũ. 6.

Ariſto. putredinẽ eſſe corruptionẽ caloris ꝓpꝛij a caliditate aliena que eſt caliditas ambientis vt velit ſolũ putredinẽ cauſari ex extraneatione calidi nãlis a caliditate aeris extrinſeci:q̃ñ in tp̃e itenſiſſimi frigoris putredo in nobis cauſari nõ poſſet. Dicit g̃ Ariſto. cũ notificauit putredinez eſſe corruptionẽ ꝓprie calitatis a caliditate extranea hãc eſſe caliditatẽ cõtingentẽ ꝓpter iſtã eſſe nobis magis extraneaz:⁊ que maxime nr̃i caloris gñalr̃ eſt corruptiua ex eius neccia nobis multiplicat̃ approximatione. Quapropt videm⁹ maxime putrefactionẽ in corpib⁹ abundare:cuz talis calor ↄtinue extraneus nobis exiſtit:nõ tamẽ ex hoc Ariſto. ꝓhibuit nec negauit aliter calorẽ nãlẽ extneari poſſe:ex quo in re inducat̃ putredo. Cõtingit eni in corpe humores putrefieri reſpiratione ⁊ euẽtatione in nobis ꝓhibita:clauſis eni vijs ⁊ deiẽtis ſupfluitatib⁹ fumeſitãtib⁹ cõſuctis educi extneat̃ calitas inata que tũc ebullire faciens humidũ putredinẽ in eo iducit:⁊ dato q̃ tũc caliditas cõtinẽtis dicat̃ mltũ eſſe remiſſa. ¶ S3 adhuc ex dictis nõ videt̃ clareſcere in quo differat putredo ab aduſtione:cũ aduſtio icipiat a termino ↄ̃uo ei a quo icipit gñatio miſti ⁊ illud ꝑducat ad terminũ ↄ̃riũ. Quapropter g̃ licet attẽte dignoſcere:cuius fundamentũ dictis aſſumit̃ q̃ cõbuſtio nõ eſt corruptio miſti ſm nãm:imo eſt corruptio ei⁹ violenta:q̃a eſt corruptio que nullo mõ fit ab itrinſeco:ſed totaliter ab extrinſeco:ſed putrefactio fit a caliditate intrinſeca ipſius miſti ſm q̃ illa extraneata eſt ab extriſeco calido:tũc eni cuz extraneat̃ caliditas nãlis incipit agere vt caliditas abſolute ⁊ extrahere humidũ ad ſupficiẽ ⁊ vltimate icinerare. Et iõ putrefactio eſt corruptio paulatina:q̃a fit ab eo qd̃ partiz ↄſeruat ⁊ prim humidũ exhalat:cũ fiat a calido intrinſeco qd̃ factũ eſt inãle: ⁊ dato q̃ nõ ex toto:ſed cõbuſtio nõ fit ex hoc q̃ p̃mo alteret̃ calm nãle reductũ ad ſuũ ꝓpꝛiũ humidũ:deĩde illud alteratũ ſuum ꝓpꝛiũ humidũ reſoluat:⁊ tãdẽ icineret:imo fit q̃a caliditas extrinſeca ꝓpter magnũ ſui exceſſuz corrũpit:⁊ ſimul alterat ⁊ reſoluit calm nãle rei ⁊ humiduz radicale:ita q̃ calm intrinſecũ nunq̃ operat̃ niſi ſic paſſuz:q̃a hec corruptio totalr̃ eſt ab extrinſeco ꝓpt̃ qd̃ accidit q̃ ipa eſt corruptio ſubita ⁊ violẽta. Unde Aui. 2ᵒ fen. c. de cauſis calefaciẽtib⁹ loquẽs de aduſtione dicit:adurẽs ↄ̃o eſt vt ſuba humida a ſicca ſepet̃ ſubito:ita q̃ illa. ſ. humida ſublimet̃: ideſt euaporet. Et illa ſicca. ſ. deſcendat. Et notanter dicit ſublimet̃ ex h̃ q̃a eſt actio ſubita. ¶ Cuz g̃ dicebat̃ ſupra q̃ putredo eſt finis oĩs corruptiõis ⁊ detrimẽti cuiuſcũq3 miſti:⁊ itellige de detrimẽto ⁊ corruptione miſti nãli vel illi ſilis:⁊ ideo putredo nõ ponit̃ eẽ finis aduſtiõis miſti. Nõ g̃ dĩ putredo corruptio nãlis miſti:q̃a ſit a nã intẽta: ſed nãlis appellatur ex motu qui in ea attendit̃ vt motus dĩ nãlis diſtinctus ↄ violentũ. nã mutatio violẽta eſt q̃ fit a p̃n° totalr̃ extriſeco nõ cõferente vim. i. inclinationẽ ad illũ motũ paſſo:vt 3° ethicoꝝ gñalis mot⁹ vt eſt declaratuz dĩ eſſe in aduſtione. ¶ Sed hic attẽtione dignũ ne cõtingat errare putredinis eſſe nãs diuerſas:nã q̃dã eſt putredo vere dicta nãlis que eſt corruptio ipſius miſti que puenit ex nãli:⁊ itrinſeca ꝓportione p̃ncipioꝝ. Cũ eni miſtuz ab extriſeco poſſit corrũpi illa corruptione que vere ꝓcedit ex ꝓportione tali ſui calidi ſolũ cõparatiue. ſ. reſpectu aduſtiõis ⁊ humidi nãlis vere eſt putredo nãlis miſti:q̃a vere fit ab itrinſeco p̃n°. ſ. calido nãli ei⁹ qd̃ vere fit:⁊ dato q̃ ↄtinẽs extrinſecũ:⁊ in id nõ ageret ſi hoc ꝓ poſſe poneret̃:l3 ↄtinue hãc corruptionẽ ⁊ putredinem iuuet actio ↄtinẽtis in calm miſti que non abſoluit̃ ex neceſſitate ſue approximationis. Cũ eni ex calido nãli q̃nũcũq3 nãle nõ poſſet abſolui actio calidi vt calm eſt que eſt reſoluere et ↄſumẽ hũidũ de neccitate op3 q̃ humiduz miſti finiat̃. vñ accidit miſti corruptio. Cũ g̃ actio ei⁹ vt calm eſt icipit ꝑualere actionẽ ei⁹ vt nãle:tunc gñata eſt iꝓportio calidi ad humidũ vt admodũ teneat locũ p̃ncipij corruptiui:cuius iꝓportio ſm q̃ eſt dictũ iuuat̃ ex ↄtinẽte. ¶ Alia eſt putredo p̃ter nãz miſti que fit q̃ñ corruptio miſti puenit ad improportionez ſuoꝝ p̃ncipioꝝ in tẽpore a calido naturali extraneato ꝓpter multas cauſas accidentales eue-

Mũ ſit aduſtio ꝑ putrefactio.

Doctr. 2° ſum. ſcda capl° p°.

Eth. 3. p ca. 18.

Putredinis diuerſe nature.

nire potẽtes. Ex quo pȝ ꝙ iſta putredo cõparata priĉ põt
dici ↄ nãm ꝛ q̃ſi violẽta iquãtũ fit a pn° magis extriſeco ꝛ
violẽto ꝙ̃ illa: ſed cõparata aduſtioni eſt magis ſilis cor-
ruptioni nãli ꝙ̃ aduſtio ſic ex dictis ſupra clare pȝ: ꝛ ideo
Relige cõ buſtorum habẽt pl° de acuita-te cal. ꝙ̃ putrefcẽ. agens aduſtionẽ eſt calĩm fortius ꝙ̃ calĩm generãs putre-
dinẽ: ꝑpter qd̃ reliquie cõbuſtoꝝ hñt plus de acuitate ca
loris ꝙ̃ relige putridoꝝ. Ex his pȝ iuẽti fieri claruȝ ꝙ ex
putredine pñt aĩalia gñari: nõ aũt ex aduſtione: ſiue illud
qd̃ putreſcit res aĩata ſit ſiue iaĩata: ꝛ hoc experiẽtia mĩaũ
pȝ. Et in hoc eſt cã. nã cũ dictũ ſit putredinẽ ſm aliquem
modũ fieri ab itrinſeco: ſcȝ a calo nãli. cui° nãlitas: ꝛ lȝ ex-
tranea ſit: nõ tñ ex toto dĩ eẽ corrupta: imo adhuc in ea q̃-
dã nãlitas reſeruaꝫ: lȝ ĝ hoc calĩm inãle ſit frigidũ reſpcũ
miſti reſpectu cui° erat nãle: vñ ſit illi° corruptiuũ ꝛ illi°
miſtionis ſegregatiuũ: reſpectu tñ cuiuſdã alteri° miſtio-
nis põt eẽ digeſtiuũ ꝛ gñatiuũ cũ nãlitatez ſaltim gñalem
miſtionis adhuc retineat in re: etiã que putrefit eſt humi
ditas paſſiua que cõmiſtionẽ cũ ſicco põt hr̃e: cũ dictũ ſit
ꝑus ꝙ oĩa putrida ꝑ ſint humida que nũc noua remiſſio
humidi cũ ſicco eſt ſeꝑatio modi miſtionis que ꝑ erat. Et
hec eſt itentio ꝓhi cũ dicit ꝛ aĩalia fiunt in his que putre-
ſcunt ꝑpterea ꝙ ſegregata caliditas nãlis extrĩs conſtare
Doctri. 2. ſũ. 2. ca. ꝑ. facit ſegregata. Vñ Aui. 2° fen. caplõ de cauſis calefaciẽ-
tib° dicit loquẽs de calĩtate putredinali. Eſt nãqȝ cũ cali-
ditas ꝛ humiditas mutanꝫ ad ꝯ vt vni cõplõni ↄueniunt
ꝛ fiunt alij cõplonũ nãliũ cõgrue: qd̃ gdẽ nõ eſt putrefacẽ
ſed digerere: ꝛ hoc itelligiꝫ reſpcũ ei° qd̃ gñaꝫ nõ reſpectu
ei° qd̃ corrũpiꝫ. ⁋ Et ideo aduerte aliq̃ que illud declãt
ꝑmo ꝙ aĩal qd̃ ex putredine gñaꝫ nõ gñaꝫ cũ putredo eſt
in facto eẽ ꝛ in termino cũ tũc remãſerit purus cinis. Sed
gñaꝫ eũ putredo eſt in fieri vt cũ i mã eſt ebullitio: ꝛ ſepa-
raꝫ humidũ a ſicco cui ꝑ erat cõiunctũ in qua ebullitione
accidit humiditatẽ illã ſicco remiſceri alio mõ miſtionis
ꝙ̃ ꝑmo eẽt: que remiſſio dato ꝙ ſit putredo reſpectu ꝑmi
miſti: reſpectu tñ aĩalis geniti eſt digeſtio ꝑ quã gñaꝫ illõ
aĩal: ꝛ nõ amplius reſoluiꝫ illud humidũ nec ꝓcedit cum
hic modus ad formã aĩalis ſit terminat°. Adueniẽte autẽ
termino ceſſat motus in qua remiſtione humidi cũ ſicco
que eſt digeſtio aĩalis ꝑdicti multe ꝑtes ſequeſtranꝫ q̃ nõ
ſunt apte in formã illi° aĩalis ↄuerti: ꝛ mĩte ab alijs depu-
raꝫ ꝛ vniunꝫ adinuicez depuratione ꝛ vnione debita aĩal
gñando cũ in digõne oĩ ſeꝑanꝫ ſupfluitates ab eo qd̃ vere
digeriꝫ. ⁋ Quapropter attentione dignũ ꝙ aĩal qd̃ gñaꝫ
ex putredine nũq̃ fit ex tota mã que putredini ſubijciꝫ.
vt ꝯbi gr̃a. declarãdo in exẽplo groſſo ſi mã que ſubijciꝫ
putredini ſit vna vncia: ꝛ nõ gñabiꝫ ꝯmis ex tota illa vn-
cia: ſed ex gbuſdã ꝑtib° illi° materiei que ſunt meliores ꝛ
magis apte pro re gñanda: vt ꝯbi gr̃a ex duab° dragmis
vel quõ vis q̃ ꝑtes in re cui aduenit putredo ſunt multuȝ
diſꝑſe hincinde. Adueniẽte ĝ calõ putredinali ſeparante
ꝑtes illi° materiei accidit ꝙ in illa ſeꝑatione quedã adin-
uicẽ miſcenꝫ: que ꝑmo erãt multũ abinuicẽ ſeparate: ꝛ ab
alijs adinicẽ recõuẽtis ꝛ miſtis ꝑ digõnẽ ſequeſtranꝫ alie
partes ꝛ in cinerẽ cõuertunꝫ. Cõmiſtio ĝ ꝛ vnio multarũ
partiũ que ꝑmo erãt abinuicẽ ſeparate: ꝛ cũ alijs ↄiuncte
eſt corruptio vnionis ꝛ miſtionis in mã prima exiſtẽtis.
2. c. 24. 26 ⁋ Et attẽde ꝙ nõ ex q̃cũqȝ mã putreſcẽte põt aĩal gña-
ꝑ° phy. 45 ri: qr̃ regrit mãm appropriatã cũ nõ ↄtingat fieri qdlibȝ
ex quolibet: ſilr̃ cũ eſt aliqua mã ex qua põt aĩal fieri cuȝ
putrefit nõ demõſtraꝫ fieri ex q̃cũqȝ putredine vel in q̃-
cũqȝ gradu putredinis: poſſent eñ mĩti modi putredinis
illi mãe cõtingere ex gb° in mã illa forma aĩalis nõ hr̃et
induci. Et iſta ſint hic dicta trãſitiue. Nolum° aũt nũc in-
quirere vtꝝ ex gñõne aĩaliũ ex putredine neccio requiraꝫ
agens ꝑticulare qd̃ ꝓportioneꝫ mãe vel ſemini deciſo. i.

maſculo gñato per coitũ: quã inquiſitionẽ videꝫ Auer. ꝑ- 8° phyſic. 46. 7. me
tractaſſe. 7. ꝛ. 12. meta. ⁋ Sed nũc tpˢ eſt reuerti ad pre- taphy. 22.
inducta in ꝑn° huius queſiti. ⁋ Eſt eñ iã habitũ ꝙ calor 23. 25. 12°
ꝑter nãm in humores oẽs agẽs eſt duplex. ſ. aduſtiu° ꝛ pu meta. 24.
trefactiuus. Cũ ĝ q̃rebaꝫ verũ in corruptione mala hũoꝝ
que fit nã victa res ducanꝫ ad vnũ modũ ſubẽ: ꝛ ad vnũ
colorẽ. ⁋ Dõm ꝙ ſi humores corrũpunꝫ ꝑ viã aduſtiõis
tũc accidit illos ↄuerti ad vnũ modũ ſubẽ: ꝛ in vnũ colorẽ
ꝛ maxĩe qñ aduſtio multũ vltimaꝫ: nec itẽdas ꝙ illa adu
ſtio vltimeꝫ: qa eos ſic adurat ꝛ incineret ſic incineranꝫ li
gna que cõburunꝫ in lari quẽadmodũ ex plurib° humori
bus fit humor meſſicus magis. Et dato ꝙ in illa nigrediẽ
ꝑ hũc modũ cãta ſit varietas multa. ꝛ ſilr̃ vnus humor ꝑ
hũc modũ fit ꝑuuiſſim° ꝛ in ſubã equaliſſimus: ꝛ ille fuit
ſmo Galeni 2° ꝓnoſticoꝝ: cũ diꝫ. materias a calore malo Tex. cõ. 21
ſcȝ aduſtiuo fieri equales. Cũ aũt aduſtio nõ multũ iten-
diꝫ fiunt humores valde diuerſi vt gdã ſunt citrini: quĩ-
daȝ virides ꝛc̃. ⁋ Sed ↄ hoc ꝙ ꝑ aduſtionez ducunꝫ in Dubium.
vnũ colorẽ. ſ. nigrũ appꝫ dictũ Aui. caplõ de hũorib° prio Doctr. 4a
ꝑma: cũ dicit ꝙ cholera ꝯinaria gñaꝫ ex praſſina cũ praſ- cap. ꝑ.
ſina aduriꝫ donec ei° humoroſitas cõſumaꝫ: ꝛ redire inci-
pit ad albedinẽ: nã calor cũ agit in humido ipꝛimis efficit
nigredinẽ qñ eius finit humiditatez. Et qñ ſupfluit in illo
ipm albificat. Et ita hoc ꝑ te ↄſidera. ⁋ Aduerte ꝙ Auic.
ibi ſubdit hec idicia eſſe eſtimatiua: ſi aũt calor eẽt putre-
factiu° humoꝝ: qa hec corruptio eſt magis itrinſeca: ideo
plus diuerſificaꝫ ſm nãm diuerſaꝝ mãeꝝ. Nõ eſt etiaȝ
hic calor putredinalis violẽtans mãs ſic aduſtiuus: qua-
propter cõtingit ꝙ in putredine: maxime ↄuertunꝫ ad di-
uerſos modos ſubẽ ꝛ coloris. Et ſi in putrediẽ ſequaꝫ vni-
formitas humoꝝ qui putreſcerẽt: hoc eẽt maxĩe cũ calor
putredinalis humoris vnius fiet alteri humori cõbuſtiu°
vl̃ ſi putredini ſupueniret modus aduſtionis. Ex his diciꝫ
põt verificari dictũ Aui. 3. lib. fen 14°. 2. c. cũ diꝫ ꝙ in ha- Tracta. 2a
bente fluxũ epaticũ a cã cala ꝛ frigida ſunt exeuntia di-
uerſa: ſed in fine ad magis diuerſa ꝑducit frigiditas epatiꝫ
ꝙ̃ calĩtas: ꝛ hoc nõ eſt niſi ꝑꝑ putrefactionez que exinde
ſequiꝫ. ⁋ Sed tu dicis putredo etiaȝ incineraꝫ: ꝛ iõ debȝ
ad vnitatẽ ꝑduceꝫ. Dõȝ ꝙ etiã cineres quos facit putredo
in diuerſis ſunt diuerſi: qr̃ nõ eſt ille cinis ſic eſt in lari: ſȝ
ꝗa humores aliquãtulũ exiccat: tñ cũ toto hoc forma cine
ris aduſtoꝝ vniformior eſt ꝙ̃ forma cineris putrefactoꝝ.
⁋ Et ex his pȝ ad iducta: Galeni eñ ſermo iã patuit. ꝛ cuȝ
vlterius diciꝫ ꝙ in digõne vel putredine que fit nã victa
res que digerunꝫ ſunt valde diuerſe ꝛ mẽbra digerentia
ſunt diuerſa. dic ꝙ lȝ ille res diuerſe pñt eſſe: per actuȝ tñ
vltimatũ digõnis in vnã formã trãſeũt. ⁋ Et ad vltimũ
inductũ pȝ ꝙ nõ loquimur de ſcõa digeſtione: ſȝ de dige-
ſtione vltimata membroꝝ ꝛc̃. ⁋ Deinde cũ dicit.

⁋ Ceterũ quot in abſceſſibus dĩie ſunt: tot in febribus Laurẽ.
putredine accẽſis vrinarũ forme exiſtũt: optima eniȝ
vrina que ex putredo humore ſuſcipiẽte ex cõtinẽti cõ
ceptaculo cõcoctionẽ efficiꝫ candiduȝ leue equale ac
minime fetidũ ſedimẽtũ hȝ. peſſima võ ꝙ̃maxĩe ↄtrĩ
penit° huic hȝ. Ea võ que media eſt: quo magis alteri
coꝝ ꝓpinquet: tãto melior aut deterior eſt. Sȝ de vri
narũ dĩia libro de indicationib° docuimus.

⁋ Quotcũqȝ võ in acceſſib° putredinis ſunt dĩe: toti- Leonĩc.
dẽ ꝛ in febrib° que ex putredine accendunꝫ. Sũt eñ
que in vrinis apparẽt forme varietates: optĩa võ vri
na que ex putreſcente humore coctionẽ a cõtinẽti va
ſe ſuſcipiẽte ꝑficiꝫ eſt que albũ ꝛ lene ꝛ equale ꝛ mĩme
fetidũ qd̃ hȝ. Peſſima aũt eſt que in oĩbus maxĩe ↄtra
rio modo

rio modo ſe hʒ:que vo īter media exiſtit quāto ꝓpi⁹ ad alterā acceſſerit tantuʒ aut melior aut deterior exiſtit. Sed de vrinarum differentia in commētarijs de criſibus ſiue de creticis dictum eſt.

Auic. ¶ Quot aūt in apatib⁹ putredinis ſunt dĩe:tot ⁊ in febribus a putredine accēſis:ſunt ſpecies eorū que in vrinis inferunt̄. Naʒ optima vrina que ex eo qui putreſit humore eā que ex cōtinēte eſt vaſe ſuſcipiēte digōnē̄ perficit:albā ⁊ lenē ⁊ equalē ⁊ minime fetidā hypoſtaſim habʒ: peſſima aūt maxime ꝯtraria huic eſt per oia: q̄ aūt in medio eſt qualʼcūqʒ ab alterutri ꝓprior itantū deterior vel melior fit. Sed de vrinarū quidem differentia in libro de criſi dictū eſt.

¶ Uult ex dĩa putredinis aſſignata in apatibus aſſignare dĩas putredinis in humorib⁹ vaſoꝝ. Ex qbus oībus derelinquit̄ nota dĩa ⁊ ꝯueniētia putredinis apatū ⁊ vaſorū:⁊ dicit ꝙ quot ſūt ſpēs putredinis ſiue dĩe in apatib⁹: q̄ bona ⁊ mala ⁊ media:ſilʼr tot ſunt ſpēs in febrib⁹ accēſis earū que inferunt̄ in vrinis que hypoſtaſes appellant̄. Declarat cū dicit:nā optima vrina hʒ hypoſtaſim albā lenem ⁊ equalē ⁊ minime fetidā:que.ſ.hypoſtaſis ex eo qui putreſit humore ſuſcipiēte eā digōnē que perficit̄ ex cōtinente vaſe. Sed vrina peſſima eſt que eſt huic ꝯ̄ria in oībus que nō licet nobis trāſcurrere. Illa aūt que eſt in medio iſtaꝝ duaꝝ ſm ꝙ vni eſt lōginquior itantuʒ eſt deterior vel melior. Et de his multū eſt dictū in libro de criſi. Qualiter aūt tot ſunt dĩe vaſoꝝ putredinis quot apatū ⁊ qūo cōueniāt declʼatū eſt in pn⁹ capʼi iſti⁹. Qḋ aūt in putridis febrib⁹ illa ſit optīa vrina que hʒ hypoſtaſim albā ⁊c̄. clarū eſt ꝙ ſignat victoriā nāe ſupra mām putridā quātū ad ei⁹ oēm partē:⁊ p ꝯñs ꝯ̄ria ei eſt praua.

Digreſſio.30. **Sed hic** nō licet ſine ꝑſcrutatione ptranſire. Et pmo qd per hypoſtaſim apparentē in vrina itelligam⁹. Et an ſit eiuſdē ſpēi illa que apparet in ſanis:⁊ que apparet in febribus putridis:⁊ cuius digōnis hec ſuperfluitas ſit. ¶ Deide q̄rem⁹ vtrū digeſtio que fit in putredine laudabili vaſoꝝ debeat̄ humori qui actu putreſit:⁊ qui appellat̄ cā ꝯiuncta feb. an debeat̄ humori parato putreſcē ⁊ cāe antī. ¶ De pmis trib⁹ q̄ſitis vidit Truſian⁹ de florētia qui plus q̄ cōmētauit librū tegni in quodam tractatu quē fecit de hypoſtaſi. Et dicit ꝙ ſic dicit Auicē. hypoſtaſis apḋ medicos ſignat oēm ſubaʒ que ſpiſſioris exiſtit eēntie q̄ aquoſitas:⁊ eſt diuerſa ab ea:ita vt apud viſum de facili diſcernat̄ a ſuba vrine. Iſta ḡ hypoſtaſis ſic dicit Galenus in cōmēto pmi ꝑnoſticoꝝ ⁊ eſt vltimuʒ cōmētū:⁊ qḋ ſubſidet in vrina eſt illud qḋ ex cibo refugit opōnē nāe apud ꝯuerſionē ſuā ad ſanguinē. hoc eniʒ ꝓpe ⁊ ſimplʼr dr̄ hypoſtaſis apud medicū:aptū qdē natū in vrinis oīum euadē. ¶ Ex quo pʒ ꝙ ſāguis ⁊ flegma ⁊ ſanies ⁊ arena ⁊ alia hui⁹ gbus noiſicatio ṗdicta nō cōuenit cū eueniāt in vrinis euadere ⁊ in ipſis ſubſidere nec ꝓprie nec ſimplʼr dr̄ hypoſtaſis. ḡ hypoſtaſis ꝓprie dicta eſt illud ex chilo aſſumpto in venas qḋ remanet inſanguificatum. Ex quo pʒ ꝙ ꝓprie loqnēdo nō eſt ſupfluitas digōnis 2ᵉ. ſed eſt illud in quo nō potuit digeſtio ſcḋa:talis enī ſi non habuerit aliūde reſolōnē aptū natū eſt euadere per vrinā ⁊ in ea ſubſidere. Chola aūt melia ⁊ vrina ſunt vere ſuperfluitates digōnis ſcḋe que nō pñt oīno dici refugiſſe opōnē nāe apud illā ꝯuerſionē nec remāſiſſe īſanguificata:cū ſint ſupfluitates q̄ a ſanguificato ſecernunt̄ ꝓportionales ⁊ ipſe trib⁹ ſubſtātijs que remanēt in ſanguine in quas ſan-

Truſiani eriſio. Cap. p.

Porio ca. ſen 2ᵃ doc. 5. ſum. 2ᵃ cap.6.

guis ipſe ſegregat̄ per modum expoſitum ab eo in pluſq̄ commento:dicetur ergo hypoſtaſis ſuperfluitas digōnis ſcḋe equiuoce cū ṗdictis. ¶ Si aūt querat̄ an hec hypoſtaſis ſemp reperiat̄ ī vrinis ſanoꝝ ſiue ſint nūc ſana ſiue ſimplʼr:⁊ hoc ſi nō peccauerūt in ꝯſeruatione ſanitatis: vt q̄ tale ⁊ tātū de cibo eis offerat̄ quātū digerere pñt:dicit ꝙ quātūcūqʒ cōmēſuratus cibus vtriſqʒ offerat̄:ſemp tñ aliqd illius cibi refugit opationē nāe ṗdictā:⁊ hoc ſi circa ſomnos ⁊ alias nō nālea res nō fuerit vtriſqʒ eoꝝ cōmēſuratio ꝓpa obſeruata. Et hoc voluit Gal. in tegni caplʼo de cauſis ꝯſeruatiuis corpis optie ſanicuʒ dicit. Et ita eis dieta vtētib⁹.ſ.cōmēſurata in cibo ⁊ ſomno exercitio ⁊ in egeſtionib⁹ nihil derelinquat̄ circa ventrē ⁊ vrinas ⁊ toti corpi:⁊ tūc in vrina videt̄ aliqd derelictū cuʒ hypoſtaſis illa educit̄:q̄ ſignat mām non toti aſſumpto ꝑualere potuiſſe ⁊ in ſupfluitatē remāſiſſe:que ſupfluitas nō eſt eueniens curſu nāe ſicut ſtercus ⁊ vrina ⁊ cholera ⁊ melia: ſed acceſſu nāe ex ſuppōne iproportionati cibi ad ipſam:⁊ ita ex peccato diete. ¶ Et h idē videbat̄ Auic. itēdere cū dicit ꝙ talis hypoſtaſis nō eſt querēda in ſanis:q̄ nō ſemp opʒ in venis ſani eſſe humorē qui ſit excutiēdus:⁊ vlteri⁹ dicit ꝙ fortaſſe ipoſʼe eſt vrinas quātūcūqʒ ſtudēriū in cōſeruatione ſue ſanitatis oīno priuari hypoſtaſi:nā Galen⁹ in ṗ libro de criſi. dicit ꝙ quādiu ſanguis ꝑmanet in ſemita digōnis videt̄ in vrina que mingit̄ color ad albedineʒ declinās ⁊ ſedimen in ea bñ equale albū plurimū:cūqʒ cōplet̄ digeſtio additur color ei⁹ ⁊ minorat̄ qḋ in ipſa reſidet. Deinde ſi ꝓhibueris hoiem a cibo videbis vrine citrinitatē addi ſemp ⁊ ſedimē amplius minorari. Ubi videtur velle ꝙ ex vrina aliqd q̄qʒ decolet̄ ab aſſumpto chilo in venas añ cōplemētū ſanguificationis:tū ſic attractū a renibus:tū ſui ſubtilitate velociter penetrās:⁊ ꝙ ſubtile vrine decolat̄ a ſanguine dū ipſe digerit̄ duʒ adhuc ꝑticipat ſpēm chili ⁊ nōdū ꝑfecte ſuſcipit ſanguis formā aliquaʒ: imo mltū aſſociat̄ de ipſa ſuba chili ſiue maſſe pñſanarie cōſumpte in venas:⁊ euadit cū ipſa:qḋ qdē etiā ꝓpt illud dr̄ refugere opationē nāe qua fit ſanguificatio:ꝑ ꝑ qḋ ⁊ ad albedinē declinat ſm nām corpe ſe hñte ſic ⁊ ipſa maſſa pñſanaria:⁊ tūc maxime ei aſſociat̄ ſemp nō poſſe a q̄ſdā ſubaʒ diſcerni adhuc bulliente chilo: ⁊ in ſemita digōnis adhuc exiſte. Eſt enī de nā bullitionis miſcere ptes cum partib⁹:⁊ ꝓpter hoc etiā minorat̄ hypoſtaſis:q̄ñ complet̄ chili ſanguificatio:⁊ adhuc minorat̄ cū ꝓhibitiōe cibi fiat ſāguis colericatio:q̄ illud qḋ remāſit doec cōplet̄ ſanguificatio aut totū:aut fere totū ſuſcipit formā ſanguis:ꝓpter qḋ ſi ſanguis ꝓhibitiōe cibi vlteri⁹ colericet̄ nihil euadet cuʒ vrina de chilo qḋ reſideat in illa:eo ꝙ nihil de aſſueto in venas vſqʒ tūc remanēs pōt ſub forma chili reſeruatū fuiſſe. Et ideo ſi illud qḋ ſubſiſtit in vrina eſt illḋ qḋ refugit ſanguificationē nō erit a ſanguine iaʒ ꝑfecto:imo vlterius colericato iaʒ aliquid tale euadere cū vrina qḋ in ea ſubſiſtat:ideoqʒ iam ſubtilior ab eo decolat̄ vrina que ſola eſt aquoſitas dicta ꝓter tincturā quā ab illo recipit ⁊ q̄ nihil ſubſidere pōt aut modicū valde:⁊ ꝓpter hoc in cholericis materijs minorat̄ hypoſtaſis. Et ꝓpter hoc Galen⁹. recte vocauit in ṗ de criſi hypoſtaſim chilū crudū. vñ ibi cū dicit. Et igit̄ qui hāc īmet̄ vrinā ⁊c̄. manifeſte colligit̄ ꝙ vrina in ſanis reſeruās ſubaʒ ⁊ colorē quē dʒ hre ſʒ naturā ſignificat digōnē cōfirmatā etiā ſi nō ſit in ea illa hypoſtaſis:ſcʒ aut modica valde:ſi vo ſit in ea appet lenis ⁊ equalis plurimū ſignat digōnē ꝯfirmatā. Sed bñ ſignat̄ ꝙ expellit̄ ex corpe chim⁹ crudus vltra menſurā:nec itelligit per hoc Gal. flegma:q̄ hoc iā ꝓpiquū exīs ſanguini in nā nō dī ſimplʼr refugiſſe opationē nāe apḋ ꝯuerſioneʒ cibi ad ſanguinē:ſʒ vult particulā illā que ex maſſa pñſa-

Tex. cō.15 ſʒ dictione. Truſia. vl ſʒ.ſʒ ... ly. lib. 3.

Porio.ca. ſen 2ᵃ doc. 5. ſu. 2ᵃ.ca.6.

Cap. 12.

Cap. 12.

naria aſſumpta in venis euaſit oino inſanguificata: vt q
dē ſic feſtinaꝫ ꝑteriens ſimul cū vrina vltra epatis regio
nē anteq̄ȝ caloꝛ cōpleuerit actionē ſuā: aut ſic impaſſibilis
exiſtēs a caloꝛe: qꝺ q̄dē accidit vel ꝓpter ipſius partis ma
liciā: vel ꝓpter ſupfluere illā ad potētiā caloris. Tn̄ attē
tione dignū ꝙ q̄uis talis maſſe priſanarie ꝑticla refugiat
quādā trāſmutationē ſue ſpēi que eſt digeſtio ſc̄da ſangui
ficano dicta: ipſa tn̄ in ſua ſpecie manens apta eſt in ipſis
venis ſuſcipere aliquos digeſtionis modos. Similr̄ atten
tione dignum ꝙ q̄uis ipſa nō ſit flegma vicina: tn̄ eſt fle
gmati ſignū cuius eſt: q̄a multū abūdat in flegmaticis nā
⁊ ab eiſdē cauſis a qbꝰ flegma: ⁊ ideo talis ſupfluitas vt di
cit Galenus multū abundat in pueris ⁊ ocioſe viuētibus:
⁊ ſilibꝰ. Tn̄ ſciēdū ꝙ q̄uis talis ſupfluitas ſm ſe ſit ſilioꝛ
flegmati: nihilominꝰ tn̄ accipit ipſaȝ nām dn̄antis in coꝛ
poꝛe humoꝛis cū figuret ſe tali ſanguini qualē ex cibo cō
tingit gn̄ari. ſ. vel tēperato q ſimplr̄ dr̄ ſanguis vl̄ flegma
tico vel melico vel cholico que nō ſimplr̄: ſed cū additio
ne dr̄ ſanguis. ❡ Ex ꝑdictis igiꝫ colligi pōt ꝙ in vrinis
ſanoꝝ nihil in ꝯſeruatione ſue ſanitatis errantiū nō ſubſi
det aliqd de quo ſit curādū. In plibꝰ ꝟo vrinis ſm gn̄alē
Exponit verba. c. 2. eiuſdē inſtantis. — vitā viuentiū ſemꝑ aliqd hypoſtaſis eſt ſpectare factuȝ ꝑ
modū quem diximus. Apparet igiꝫ ſm eū quid ſit hypo
ſtaſis: ⁊ cuius digeſtionis eſt ſuperfluitas.

Digreſſio. 31. — **Dicit deinde** hāc hypoſtaſim in ſanis ⁊ egris eē
eiuſdē ſpeciei: ꝓpt qꝺ aduertēduȝ
ꝙ hypoſtaſis in ſanis ⁊ egris ſūt eadē ſm ſpēȝ quēadmo
dū ⁊ vrina. ⁊ ſicͭ in ſanis atteſtanꝫ ambo maneriei ſangui
nis que eſt in eis ſic ⁊ in egris atteſtanꝫ maneriei ſanguis
que in ipſis exiſtit nō ſolū materiei ſanguis nouiꝫ facti ex
imediate ſumptis cibis: ſed etiā maneriei ſanguis in pre
teritis diebꝰ gn̄ati: ſicͭ eni ſꝑ a veteri ſanguine donec in ve
nis exiſtit aliquid decolaꝫ vrine: ſic ⁊ aliqd hypoſtaſis cū
illa: g̃ ſemꝑ talis hypoſtaſis ſanguini eſt ꝯmiſta atteſtans
maneriei ſanguinis ſicͭ etiā vrina: vn̄ ſicͭ vrina ſui ſuba idi
cat maneriē ſanguinis: ſic etiā hypoſtaſis: ꝓpter qꝺ dicit ꝑn
Porio ca. ſe 2ª doc. 3. ſum. 2. cap. 6. — ceps Aboali ꝙ coloꝛes hypoſtaſis ſūt vtplm ſm vrine co
loꝛē: ⁊ ſicͭ dicit de coloꝛe ſic verificaꝫ ⁊ de ſuba. ❡ Ex quo
manifeſtū eſt ꝙ vrina cū ſua hypoſtaſi nō ſanguificat ꝑn
cipalr̄ niſi ſuꝑ cauſa an̄te feb. ⁊ nō ſuꝑ ꝯiuncta. ſignū cuiꝰ
eſt: q̄a accidit cōiunctā extra venas exiſtere a qua nec ipſ
decolaꝫ: cū certū ſit eas decolari a ſanguine venaꝝ. Cauſa
aūt an̄s cuiuſcūq̄ȝ tā cōtinue q̄ȝ iterpolate in venis exiſtit
aut ex mā que in venis originē ſumit: ꝓpter qꝺ medici in
iterpolatis febribꝰ: quaꝝ cās cōiunctas nō latet ex̄ venas
exiſtere aliqn̄ inducunt flōmiā ad diminutionē an̄tis vel
ambiētis in venis eſſe aut ab eis originari. ❡ Attende tn̄
ꝙ nō ſegregaꝫ hypoſtaſis ab an̄te cā febris ſicͭ pars ipſius
homogenea ſm nām: ſed ſicͭ ſupfluitas illius cōmiſta: que
q̄dē fuit illud ex cibis: qꝺ aūt nūc aut in ꝑteritis diebꝰ re
fugit ſanguificationē: ꝓpter qꝺ nō opoꝛtebit cāȝ an̄tē aſſi
milari ſanici ſicͭ hypoſtaſiȝ ab ea ſegregatā: opȝ illi ꝯſilēȝ
Porio de criſi ca. 12. — eſſe. ❡ Et ideo aduerte ꝙ ſicͭ dicit Galenꝰ ꝓprietas vrine
eſt ſignificare digōnē que in venis: mō cū ſupfluitas atte
ſteꝫ digōnē eius cuiꝰ eſt ſupfluitas opoꝛtebit quotidianā
vrinā cū ſua hypoſtaſi ſignificare ſuꝑ quotidiana ſignifi
catiōe ciboꝝ ⁊ potuū quotidie aſſumptoꝝ quos penes ſui
digōnē vel indigōnē ſignificabit digeſtos vl̄ idigeſtos in
ipſis venis: nā ſi fuerit ꝑfecta matura ſign̄at ſanguinē bo
num ex cibo gn̄atū: ſi ſuꝑ matura vl̄ imatura ſign̄abit eū
vl̄ ſemidigeſtū aut ſupra digeſtū vl̄ choleričatū. ❡ Et ex
hoc videꝫ ꝙ quotidiana hypoſtaſis que apparet in febri
bus putridis cōtinue non ſignificat ſuper putredineȝ ſed
ſuper cauſa an̄cedēte putredinis. Si eni vrina ⁊ hypoſta
ſis ꝑfecte matura fuerit ſignificatur ꝙ ex cibis aſſumptis

ſanguis bonꝰ gn̄aꝫ ita ꝙ cā an̄s feb. nō reficiꝫ quia nō refe
cta feb. ꝯſumeꝫ periodo expectata nō eueniēte ꝑꝑ nō hr̄e
cauſam ad hoc quotidie refici. ſi ꝟo fuerit imatura ſignifi
cabit egritudinē cōfirmari ꝑꝑ antecedētē cām adhuc quo
tidie refici. Sed i h aliqn̄ ꝑt cadere erroꝛ: q̄r q̄uis ſanguis
bonus genereꝫ in epate: in alijs aūt mēbris diſcraſiā q̄nq̄ȝ
hn̄tibꝰ diſcraſiaꝫ: ⁊ ipſe recipiēs icrudationes ⁊ cholericça
tiones penes nām diſcraſie in illis ꝑꝑ quod alibi q̄ȝ ibi chi
lus ſanguificaꝫ: pōt fieri cā an̄s fe. Et iō attēdere debes ꝙ
q̄uis ꝑncipalis ⁊ ꝓpꝛia ſignificatio vrine cū ſua hypoſtaſi
ſit ſuꝑ ſignōne ciboꝝ in epate ⁊ venis maxie de nouo ſum
ptoꝝ: a talibꝰ eniȝ ſumptis de mane de ſero decolaꝫ: de ſe
ro aut mane: nō tn̄ opȝ quotidianas vrinas cū ſuis hypoſta
ſibꝰ ſignificare ſoluȝ ſuꝑ maneriē ſanguis nouiter geniti ex
imediate ſumptis cibis: ſed ſign̄at ēt ſuꝑ maneriē humoꝛū
iam in ꝑteritis diebꝰ genitoꝝ in qbꝰ accidit ⁊ nouū ſangui
nē cū ſua aquoſitate miſceri. Et ꝓpterea ēt i aquoſitate de
colata veſtigia ēt illoꝝ ꝑſertim apparere ⁊ augere ſangui
nis ꝓpter aliqd aquoſitatis ⁊ hypoſtaſis cū illa decolaꝫ: do
nec in venis exiſtit: ⁊ tāto q̄dē amplius ab illo q̄ȝto minus
digerēs ſteterit ⁊ magis flegmaticꝰ in quo magis abundat
aquoſitas: cuiꝰ ſignū eſt q̄a frequēter videmus egrotos ab
ſtinētes a cibis ⁊ potibꝰ: ⁊ tn̄ copioſam emittētes vrinam.
❡ Ut aūt effugiat auctes multas ⁊ Galeni ⁊ Auic. que ex
preſſe ꝯ ipm ſunt: dicit ꝙ dato ꝙ euētus hypoſtaſis in vri
na ſit ſilis euētui ſanici in apate vt vi velle Galenus: nō tn̄
opȝ ꝙ ſicut ſanies eſt pars humoꝛis q eſt cā cōiuncta apa
tis: ita ſedimē ſit pars humoꝛis putridi q eſt cā ꝯiuncta fe.
cum aliqn̄ cā cōiuncta fe. ſit extra venas a quo loco nō de
colaꝫ vrina: nec ſua hypoſtaſis: nec ēt hypoſtaſis eſt ꝑs hu
moꝛis q eſt cā an̄s: ſed eſt ſupfluitas illi admiſta que ſimul
cū ſanguine ſuſcipit alias alteratiōes in venis. nā ſuſcipiēte
ſanguine alterationē nāe cōueniētē aſſimilabiꝫ: ⁊ ipſa oino
digeſtioni ſanici. Et hāc ſilitudinē voluit Gal. iter iſta: ⁊ ꝑͦ
de criſi: ⁊ ꝑͦ ꝓnoſticoꝝ. Cū aūt Gal. in ca. iſto dicit ꝙ putre — Cap. in cō. 66. ⁊ vltimo.
do humoꝝ q eſt in vaſis ſilis eſt ei que ſm apata: in apati
bus q̄dē eſt vocata pus in arterijs ⁊ venis ꝓpoꝛtionalis pu
ri. ſ. illud qꝺ in vrinis ſubſiſtit: huic dicto dicit difficilius re
ſpōderi poſſe cū expreſſe videaꝫ loq de ea putredine ⁊ di
ſtinguere ipſius maneries. Cū g̃ dicat ꝙ putredo humoꝝ
que in vaſis ꝓpoꝛtionalis eſt puri. ſ. illud qꝺ in vrinis ſub
ſiſtit decolaꝫ: manifeſte vī ꝙ hypoſtaſis ſit ꝑticula putre
dinis que eſt cā ꝯiūcta fe. putride. Tn̄ rn̄det Galenū voca
re putredinē nō humoꝛē putridū q eſt cā cōiuncta: ſed hu
moꝛē q eſt cā an̄s ⁊ hn̄te vitiū putredinis ⁊ ꝑꝑ hoc poſſe di
ci putridā. ❡ Et hoc ꝓbat duplici ſigno. Primo ꝑ hoc qꝺ
dicit humoꝝ putredo que in vaſis vocās vaſa venas ⁊ ar
terias ⁊ nullaȝ faciēs mētionē de putredine humoꝝ extra
venas. Cū eniȝ cā ꝯiuncta feb. nō ſemꝑ ſit in venis: an̄s aūt
ſemꝑ ſit in vaſis aut ab eo originē aſſumit nō itelligit per
putredinē niſi cām an̄tem que largo mō putredo noiatur.
❡ Scōm ſignuȝ eſt ex eo qꝺ dicit optima vrina que ſit ex
eo q putrefit humoꝛe iam digōnē ſuſcipiētē a cōtinētē va
ſe hȝ hypoſtaſim ⁊c. q̄r manifeſtū eſt ꝙ humoꝛes putrefa
cti ēt iam faciētes febrē nō multū ſperaꝫ digeſtio a nā ꝙ in
eodē poxiſmo febris totus exſpiret. Sed ſperaꝫ digō eius
qui eſt aptus putrefieri quē vocamus cām an̄teȝ: ⁊ iō Gal.
dicit ex eo q putrefit ⁊ nō ex putrefacto. Per diias g̃ hypo
ſtaſis eſt cognoſcere differētias taliū putredinū: que in cau
ſis an̄tibꝰ dicunꝫ ichoare ⁊ ꝑ eas aliaꝝ putredinū que ſunt
cauſe ꝯiuncte: quot eniȝ differētiaꝝ eſt cā an̄s tot ⁊ ꝯiuncta:
quare nō itelligit Gal. ꝙ hypoſtaſis vrine febriū putrida
rū ſit pars putredinis que eſt cū ꝯiuncta fe. ſicut ab ea reſo
luta: ſed reſoluiꝫ ab an̄te nō qui ſit pars: ſȝ ſicut ſupfluitas
ex nō ſanguinato ſibi cōmiſta eadē gn̄e cū ea que cōmiſceꝫ

ſanguini ſanoꝝ. ℂ Ad illud aũt qḋ allegaꝛ ex textu Auicẽ. 4. can. cũ dicit ꝙ ſedimẽ laudabile in febrib⁹ nõ eſt aliud niſi humor faciens febrẽ qui iã digeſtus eſt. Rñdet ꝙ cũ ipſe dicit ꝙ ſedimẽ laudabile nõ eſt aliud ꝛc. itelligit ab eo qḋ eſt humor febrẽ faciẽs qa eſt ſibi cõmiſtus ſicͭ ſuperfluitas nõ ſicut pars illi homogenea: ꝓpter qḋ cũ illud putreſcit ꝛ illud ſecũ putrefit: cũqꝫ digerit anteꝗ̃ꝫ putreſcat digerit ꝛ illud ſecũ ꝛ ſegregaꝛ ſimul ab eo cũ vrina atteſtans illi. Si aũt cõtingit aliqñ in febribus acutis fieri criſis per vrinã in qb⁹ excernaꝛ cauſa feb. Dõm ꝙ tales hypoſtaſes nõ ſimplr dñr hypoſtaſes neqꝫ nãles ꝛ ꝯſuetudinales ipſis egris: ſed per viaꝫ cretice expulſionis facte q̃s nã facit nõ ſibi derelicta: ſed ſtimulata p̃ morbũ: ſed de talib⁹ hypoſtaſib⁹ accidẽtalr apparẽtib⁹ in egris nõ eſt ſmo nobis. Has eni nõ eſt dubiũ eſſe diuiſas ab eis q̃ in ſanis.

Impugnat⁹ opinionis Eruliani. Hanc aũt opionẽ friuolã ꝓlixe recitauim⁹: q̃ a nullo alio vidim⁹ poſitã.

ℂ Eſt aũt hec opio multis de cauſis renuẽda. p̃ qa nullũ inuenim⁹ auctorẽ hoc ſenũiẽtẽ nec expreſſe nec occulte niſi qd modicũ qḋ allegat: qḋ appebit ſtatim ad illḋ nõ iuiſſe. Iſta eni opio quãtũ ad id qḋ p̃mo ponit hypoſtaſiꝫ nõ eẽ ſuperfluitatẽ digõnis tertie ſed ſcdẽ: qa eſt illud in qḋ nõ potuit digeſtio ſcda. Unde eſt id ex chilo aſſumpto in venas qḋ remanet inſanguiſicatũ. Et ex hoc pꝫ ꝙ non eſt aliqua pars humoris: ꝛ hoc tã in egris q̃ꝫ in ſanis: eſt expſſe cõtra mẽtẽ Iſaac in libro de vrinis particula 6ª. nã aſſignãs cãꝫ quare hypoſtaſis laudabilis dꝫ eſſe coloris albi ꝛ nõ ſuba vrine: rñdens dubio ſophiſtarũ dicit. Rñdem⁹ duob⁹ modis hoc debere fieri: vel qa hypoſtaſis fundamẽtũ eſt tertie digõnis in mẽbris: que cũ ſuã cõpleãt digõnẽ ꝛ actionẽ ꝑfecte: mẽbroꝝ exprimit ſſĩtudinẽ. vel qa hypoſtaſis ſanguis eſt ſcdo coctus qui ſcdo excoctus poſt repletũ ruborẽ nõ inuenit in quã muteꝛ q̃litatẽ mẽbris aſſimilatã niſi tñ in albedine. Hec aũt dicta irrefragabilr perimunt eꝰ opionis. ℂ Et ꝙ etiã digõnis tertie ſit ſuperfluitas expreſſe hicmet auctor ſenſit p̃ libro vrinaꝝ: qḋ dictũ allegabiꝛ in poſitione nr̃a: hypoſtaſim itez eſſe rem humoralẽ voluit

Doctri. 3ª ſũ. 2ª c. 6. Aui. fen 2ª p̃mi: cũ oſtẽdit ꝙ hypoſtaſis reperiri nõ debꝫ in corpe ſano ꝛ itelligiꝛ: cũ vniꝛ debito mõ rebus nõ nãlibus. Unde dicͭ hec hypoſtaſis nõ queriꝛ niſi in egris: qꝛ in ſanitate nõ requiriꝛ: ꝛ illud eſt: qꝛ nõ dubitabiꝛ qn in corpe egri ſint male mãe: ꝛ in venis eius que niſi maturẽtur niſi portẽdunt corruptionẽ. In venis aũt ſani nõ ſemꝑ opꝫ eſſe humorẽ q̃ ſit exuꝛiẽdus: ꝛ ſubdit ꝙ ſi eſt melius eſt ꝙ hic ſignificet ex eis ſuperfluitates: que in eis ſuperfluũt ex cibo a digeſtione p̃uate: deide ſuperfluat ſuperfluitas que in vrina fit hypoſtaſis. ℂ Expreſſe igiꝛ vult ꝙ hypoſtaſis ſit pars humoris ſuperfluẽtis in venis ſani. Uñ 4ª canone

Fen p̃ma tra. 2. c. 7. caplõ de curatione febriũ putridaꝝ in gñali arguit ꝫ euꝫ qui dicebat ꝙ humor ſubtilis nõ idiget digõne: ꝛ dixit q̃re vrine in febrib⁹ acutis nõ hñt in p̃ncipijs eaꝝ ſedimẽ. Deide fiunt hñtes ſedimẽ. Et an ſedimẽ laudabile eſt aliquid niſi humor faciẽs egritudinẽ qui iã digeſtus eſt. Expreſſe eni hic voluit hypoſtaſim poſſe decidi a mã cõiuncta feb. ꝛ nõ ſolũ ab ante: cũ dixit niſi humor faciẽs egritudinẽ ꝛc. Ex quo patebit ꝙ humori qui eſt ſub actu putredinis cõpetit digeſtio que dicta ille expreſſe negauit. Nec valet ſua rñſio: cũ dicit ꝙ Aui. cũ dicit ꝙ ſedimẽ laudabile nõ eſt aliud niſi humor faciẽs egritudinẽ ꝛc. itelligit nõ ꝙ ſit humor: ſed ꝙ ſit illi humori cõmiſtũ: ſicͭ ſuperfluitas que digeriꝛ: cũ ille humor digeriꝛ: ꝛ ſic etiã ſimul cuꝫ illo humore putreſcit. Primo eni hoc eſt ꝫ ſupficiẽ text⁹ Aui. in quo exprimiꝛ manifeſte ſedimẽ eſſe humorẽ. Scdo eſt ꝫ intentionẽ ad quã vadit. Aui. eni vult ĩpugnare euꝫ qui dicebat ꝙ humor calidus ſubtilis nõ idigebat digõne: qa intentio in digerẽdo eſt ſubtiliare: ꝛ vna rõ eſt inter alias ꝙ tunc feb. acute in p̃n⁹ haberẽt ſedimẽ laudabile: ꝛ h̄ qa ſedimẽ nõ eſt niſi humor qui iaꝫ digeſtus eſt qui expelliꝛ in vrina. Et tũc ſubdit aliã rõnẽ que eſt ꝯfirmãs ꝓpoſitũ: nã ſi vltimũ qḋ intendiꝛ in digõne eſt ſubtilitas humoris: quare ḡ in p̃n⁹ febriũ acutaꝝ humor nõ expelliꝛ. Et intendit de expulſione que fit a nã iam humore digeſto de qb⁹ expulſionib⁹ eſt humoꝝ euãtio per vrinã in hypoſtaſim cõuerſoꝝ: vñ illud qḋ directe vult eſt ꝙ ſi vltimũ qḋ intendiꝛ in digõne eſt ſubtilitas humoris tũc humor cõuerſus ad hypoſtaſim deberet in p̃n⁹ apparere: qa imediate ſubdit poſt p̃dicta vba: ergo necium eſt ſup. ſi ita ſit vt ille dicit vt ſit in p̃n⁹ febriũ ſanguinis ꝛ cholere ſedimen laudabile. ℂ Et cõfirmo. ſi eni hypoſtaſis nõ eſſet pars humoris digeſti: ſed pars chili que nõ potuit ab epate ſanguiſicari: tũc in p̃n⁹ febriuꝫ deberet hypoſtaſis alba apparere: ꝛ ꝑſuppoſito ꝙ ĩfirmus aſſumat tantum de cibo quantuꝫ in ſanitate aſſumebat: vel circa qḋ probaꝛ. Tũc eni infirmi v̄tus magis eſt debilis in chilo digerẽdo vt maior pars inſanguiſicata remaneat: que qdẽ ex quo nõ ꝯuerſa alba remanẽs veniẽs ꝑ vrinã oſtẽdit hypoſtaſim albã: ꝛ h̄ mediũ adduciꝛ ꝓpter illḋ qḋ imediate ſequiꝛ de dictis ſuis. ℂ Et ſi dicaꝛ ipſe videꝛ fugere ꝙ qa hec ſuperfluitas que hypoſtaſis eſt recipit trãſmutationẽ ſm trãſmutationem ſãguinis ꝛ humoris cui admiſceꝛ: hinc eſt ꝙ donec humores qui ſunt cã egritudinis non digeruntꝛ: non apparet hec ſuperfluitas digeſta: ꝛ ſic etiã nõ apparet in vrina nec digeſta nec indigeſta aliqñ tpe indigeſtionis illorũ humorum qui vel ĩbibunꝛ ꝓpter eoꝝ ſubtilitatẽ ꝛ ipſa ſimul cũ eis: vel adherent ꝛ ſtant in vijs ꝯſtricti ꝓpter groſſitiem vel viſcoſitatem vt non accidat ipſam tunc ex his cauſis per vrinã extra educi: ſed tẽpore digeſtionis ꝛ victorie nature accidit hanc hypoſtaſim apparere albam: nõ quia virtus imutatiua: ꝛ calor inatus mẽbroꝝ aſſimilẽt ipſaꝫ mẽbris quẽadmodũ videꝛ etiã dici de idigeſtõne ſaniei in apate. Nã nõ eſt veriſĩle ꝙ nã ꝯuertat p̃us ſuperfluitatẽ ſanguinis in aliquã ſſĩtudinẽ mẽbroꝝ q̃ꝫ ipſuꝫ ſanguinẽ: cuꝫ ſit alimẽtũ eoꝝ: imo nec hoc eſt in factione ſaniei apatis niſi forte in apate mẽbri ſꝑmatici: in mẽbris aũt carnoſis cuꝫ in eis dominaꝛ rubedo nõ poterit eſſe cõuerſio in eis ad albedinẽ ex cauſa illa. Et ideo dicit ꝙ dealbatio tã in hypoſtaſi q̃ꝫ ꝛ in ſanie eſt ꝓpter calorẽ nãlez cũ preualuerit ſuꝑ ſicce hñt dealbare ſicͭ pꝫ de calore ignis agẽte in carbones ꝛ lapides. Et ideo Gal. in cõmẽto illi⁹ aforiſmi Circa gñõnẽ ſaniei. dicit ꝙ ſanies eſt de ſanguine putreſcente in flegmone ſicut cinis ex combuſtis lignis: qa in putrefactione flegmonis expirat ſubtile aqueũ: ꝛ qḋ eſt i ſanguine groſſuꝫ aut incineratũ eſt ſanies: ꝛ ꝓpter cãm ſilem huic ꝯtingit etiã dealbatio hypoſtaſis cũ calor nãlis dominaꝛ: nã cũ hypoſtaſis ſit illud qḋ ſanguiſicari nõ potuit reuoluiꝛ in venis ſilr cũ ſanguine: ꝛ ideo dominante calore eius ſubtile reſpirat: groſſuꝫ aũt q̃ſi cinis factuꝫ dealbaꝛ: adiuuãte ad hoc ꝛ nõ parũ ꝙ maſſa pꝛſanaria fuit ſuba alba. ℂ Illa dicta ſunt expreſſe ꝫ mentẽ oliꝫ doctoꝝ: p̃rio qdẽ quãtũ ad albedinẽ in hypoſtaſi ſunt ꝫ mẽtẽ Auer. 4ª colliget: caplõ de hypoſtaſi vrie. vbi aſſignãs q̃re hypoſtaſis laudabilis dꝫ eẽ alba: dicͭ alba qa mẽbra nõ nutriunꝛ a ſãguie niſi p̃us q̃ꝫ eſt dealbaꝛ⁹ ꝛ eis aſſimilaꝛ⁹: ꝛ ꝓpterea erit color ſuperfluitatis ſicͭ color nutrimẽti qñ nutrimẽta ſequiꝛ ſuũ curſum nãlẽ: qḋ etiã p̃ciſe voluit Iſaac in auctẽ ſupra allegata. Et Galen⁹ p̃ ꝓno꜀ vltio cõmẽto aſſimilãs ſilem cãꝫ albedinis in hypoſtaſi ꝛ ſanie apatꝫ vult ꝙ ſanies laudabilis eſt alba per victoriã nãe mẽbroꝝ digerẽtis illam mãm ꝛ ꝑducentis ipſam ad ſſĩtudinẽ ſpermaticoꝝ mẽbroꝝ que ſũt tunice venaꝝ ꝛ neruꝛ: ꝛ ligamẽta ꝛ pãniculi

Marginal notes (right column): 2ª afo. aſo. 47. — Cap. 24.

⁊ cartilagines: dato enĩ ꝙ mã apatis ſit ꝯtẽta in carne: qꝛ caro eſt remiſta illis mẽbris que ſunt ſic fundamẽta venis ⁊ illa ſunt alba: ⁊ hinc eſt ꝙ fit illius materiei reductio ad albedinẽ: igit̃. Etiã dato ꝙ ſanies laudabilis i carne ſit minoris albedinis ꝙ̃ in ſpermatico mẽbro: tamẽ ex parte etiã carnis ad albedinẽ dꝫ declinare ⁊ nõ ad rubedinem multã: qm̃ caro cũ a ſanguine eſt expreſſa albedine etiam

Cap. 24. participat. Unde Auic. coll. 3. c. de accñtib⁹ impedientibus vĩtutẽ digeſtiuaꝫ cerebri loquẽs vl̃r de mẽbris tertie digeſtionis tã carnoſis ꝙ̃ alijs dicit ꝙ ipſa ꝯuertũt ſanguinem ad ſperma albũ: ſꝫ h̃ nõ eſt niſi qꝛ in ſe ſunt alba. ⁋ Silr ſi fieret albedo in ſanie ⁊ hypoſtaſi vt dicit: qꝛ calor cum preualet ſub̃e ſicce dealbat: ideo dñante calore ſubtile ſpirat: remanẽs aũt groſſum tã cinis dealbat̃: tũc ſanies peſſima ⁊ hypoſtaſis praua a peſſima extraneitate caloris debent plus eẽ alba ꝙ̃ ſanies laudabilis: cũ calor hẽat plus

Primo ca. doc. 4. capitulo p°. ille ſubtile reſoluere ⁊ groſſum dimittere: ꝙ̃ calor faciens ſaniẽ laudabilẽ vt pꝫ. Uerba aũt Auicẽ. c. de humoribus maxime itelligunt̃ abſolute vt calor eſt plus ꝙ̃ nãlis: cuꝫ calor iquãtũ nãlitate pticipat ⁊ diuerſis mẽbris deſeruiẽs diuerſimode mãꝫ diſponat ſm qꝺ illa requirũt vt in vno rubefaciat in alio albificet vt pꝫ. ⁋ Et ꝯfirmat̃. qꝛ ſi eſſet verũ qꝺ dicit: tũc ante hypoſtaſim albã ⁊ saniẽ deberet apparere nigra: qꝛ ſm qꝺ dicit Auic. calor agẽs in humidũ p̃ efficit nigredinẽ: deide cũ ei⁹ humiditatẽ exiccauerit ef-

Tract. primo cap. 23. ficit albedinẽ. Silr Aui. 4. cañ. fen. 3. ca. de iudicijs ſaniei aſſignãs cãm q̃re ſanies laudabilis dꝫ eſſe alba: qm̃ color mẽbroꝝ radicaliũ eſt albus ⁊ nõ aſſimilat eaꝫ niſi nã potens ſup eã. Similr ipſe dicit ſupra ꝙ hypoſtaſis decidit̃ a cã añte ⁊ nõ cõiuncta. Sed clarũ eſt ꝙ in cã añte nõ eſt calor adhuc illã mãm incinerãs: q̃re ⁊c̃. ⁋ Qꝺ aũt de aforiſmo circa gñationẽ ſaniei allegat: nõ tꝫ: qm̃ p illa verba nõ vult aſſignare cãm Galen⁹ albedinis in ſanie laudabili. Sed vult aſſignare cãm quare dum fit ſanies in apate dolor ⁊ febres ſũt fortiores: ⁊ cũ facta eſt ſanies remittunt̃. nã cũ fit ſanies i apate fit ebullitio i mã. Cũ tñ mã a calore mẽbri digeſtiuo digerat̃ ⁊ trãſmutet̃. In hac aũt agitatione ⁊ trãſmutatione fit materiei fortior ebullitio ⁊ inflãmatio: vnde creſcit dolor ⁊ feb̃. Cum enĩ fit ſanies mã illa ebulliens exiſtẽs acuta capit ampũ dilatãdo ⁊ corrodendo carnẽ. vnde fit tũc ⁊ magn⁹ dolor. Sed cuꝫ mã eſt pfecte digeſta digõne i nocitiuo illa ceſſant. Unde etiã feb. ⁊ dolor remittunt̃: ⁊ ideo euenit excreſcẽtia feb. in factione ſaniei ſic de igne accenſo in lignis: nã ſicut calor ignis donec cõburit ⁊ trãſmutat ligna fit fortis: deide debilitat̃ ita donec ſanies trãſmutat̃ fit fortis calor: deide remittitur: in h̃ enĩ ſolũ iacet ſilitudo nõ tñ ex hoc trãſmutationes ſunt ſimiles. Hypoſtaſis etiã ⁊ nõ eſſe partẽ chili: ſed nãe humoris oſtendit̃: qꝛ actio venaꝝ in chilũ dꝫ illũ ꝯſus mãꝫ ſanguinis ꝯuertere cũ chilus ſit mã ſanguinis: quẽadmodũ ⁊ actio venaꝝ in flegma: apparebit q̃ hypoſtaſis potius rubea ꝙ̃ alba. ⁋ Et ꝯfirmat̃. qꝛ hypoſtaſis nõ videt̃ differre vtplĩm a re colorãte ⁊ dante ſubaꝫ vrine niſi ſm magis ⁊ minus. vel ſm groſſitiẽ vel ſubtilitatẽ vel multitudineꝫ ⁊ paucitatẽ: ⁊ digõnẽ ⁊ indigeſtionẽ. Unde ex hoc dicebat

Primo ca. fen. 1°. doctri. 3°. ſũ. 2. cap. 6. Gal. p de criſi ca. 7. &c. Aui. ꝙ vtplĩm hypoſtaſes exiſtũt ſm vrine colorẽ. nũc aũt tingẽs vrinã ⁊ dãs ei ſubaꝫ eſt res humoralis: vt p̃ de criſi. ⁋ Et ꝯfirmat̃. nã Gal. expſſe hic in textu: vt etiã ipſemet allegat dicit ꝙ in putredine que fit dominãte nã in puſtuloſis flegmonib⁹ ⁊ tumorib⁹ fit poſt. Sed in humoribus q̃ ſm arterias ⁊ venas pportionalis putri id qꝺ i vrinis ſubſiſtit. Unde ſubdit. manẽte enĩ adhuc vĩtute digeſtiua vaſoꝝ que putrefit vterqꝫ humor i talẽ alterationẽ deuenit. Hic eniꝫ Galenus expreſſe vult ꝙ hypoſtaſis decidat̃ ab humore qui putreſcit ⁊ ſit pars illius. Et hoc idẽ vult in fine capituli vt expreſſe pꝫ. Nec valet rñſio quã dat ꝙ Galenus hic itelligit p humorẽ putridũ nõ illaꝫ q actualiter putrefit: ſꝫ illũ qui paratus eſt putreſcere quẽ vocamus añtẽ cãm. ⁋ Iſte eniꝫ in his verbis que dicit ꝯdicit ſibimet in pluſqꝫ cõmẽto ſup illo cañ. ferũt ſi ita contingat ⁊c̃. ſup illo verbo. alteratio q̃dã eſt ceſſare faciens putredinẽ manente ſuba. vbi ipſe dicit verba iſta. Sed hic heſitãt qdã dicẽtes putridũ alterari nõ poſſe: ita vt ceſſet ab eo putredo remanẽte ſuba humoris cũ humoris putrefaciẽtis ſubtile qdem expiret: groſſium aũt icineret̃: p p qꝺ cogunt̃ exponere ꝯba Galeni p aliũ modũ ita vt ſit itẽtio Galeni ꝙ alteratio ſit faciẽs ceſſare putredinẽ nõ a putrido: ſed a parato putreſcere: ⁊ ſubdit. Sed ſunt hec diſſona veritati dupl̃r. Primo qꝛ putredo nõ dĩ ceſſare a nõ hñte adhuc illam. Scꝺo qꝛ paratum putrefieri nõ facit diſcraſiã fientẽ: ſed futuram fieri quẽadmodũ ſit: g̃ ceſſatio illi⁹ preparationis nõ eẽt cura fientis ſed preuiſio future fieri cui⁹ ſanationẽ hic nõ itẽdebat: ⁊ ſubdit. Accidit aũt totus hic error qꝛ credunt ad putrefactionẽ ſemp corrũpi ſubam qꝺ nequaꝙ̃ verũ exiſtit. Ecce quõ hic expreſſe eos ipugnat qui volũt digõnẽ deberi fieri cauſe antecedẽti ⁊ nõ cõiuncte cuius cõtrariũ expreſſerat. ⁋ Ad id aũt qꝺ ipſe in opiõnẽ ſuã in fauorẽ adducit ex textu p̃mi pnoſt. pbãdo ꝙ hypoſtaſis ſit pars chili cum dicit Gal. ꝙ res que refugit nãm vt operet̃ in ea ex cibo apud ꝯuerſionẽ ſuã ad ſanguinẽ reſidet in vrina. ⁋ Rñdemus Galenũ itelligere p hec verba ꝙ res ex cibo. i. alimẽto que refugit nãm vt opetur in eã apud ꝯuerſionẽ ad ſanguinẽ. i. apud ꝯuerſionẽ quã facit in ſanguine: ⁊ hoc qñ nã in ipſaꝫ agit aſſimilãdo. i. cõuertẽdo ipm̃ in mẽbra talis res reſidet in vrina: ⁊ ſubdit. nõ q̃ alterat̃ ab ea ⁊ fit ſanguis. i. nõ decoquit̃ ſicut decoquitur ſanguis cũ i mẽbra ꝯuertit̃. Et ꝙ Gal. velit hoc pꝫ: qꝛ ipſe vult aſſignare cãm quõ hypoſtaſis eſt media iter ſaniẽ ⁊ nãles humores: ⁊ eſt qꝛ res que fit hypoſtaſis refugit opatiõnẽ nãe que cõuertit ſanguinẽ pfecte in mẽbra ex malitia qua pticipat: ⁊ tñ nõ hꝫ tãtũ de extraneitate ꝗ̃tũ ſanies in apate: cuius cauſe ſunt in pmtu. Et quod hoc itelligat pꝫ: qꝛ poſt oĩa verba dicta ſubdit vt eſt ſicut ſanies: cauſe enĩ faciẽti ipſam pmiſta eſt diſpõ extra nãm. Et ideo directe loquitur de ꝯuerſione ſanguinis in mẽbra. Et p ꝯñs vult ꝙ hypoſtaſis ſit ſupfluitas ſanguinis in 3ª digõne debẽtis digeri. ⁋ Ad illud ãt qꝺ allegat ex p° de criſi cũ dicit ꝙ ꝗ̃diu ſanguis in ſemita digõnis pmanet ẽt ibi expreſſe vĩ velle ꝙ ex vrina qñqꝫ aliqd decolet̃ ab aſſumpto chilo in venas ante cõplemẽtũ ſanguinis: tñ ſicut attractum a renib⁹ cũ ſui ſubtilitate velociter penetrans: ⁊ ꝙ ſemp tali vrine decolata a ſanguine dum ipſe digerit̃: ⁊ dum adhuc pticipat ſpẽm chili: ⁊ nõdũ ſuſcepit ſanguinis formã aliqd: imo multũ aſſociet̃ de ipſa ⁊ ſuba chili aſſumpti in venis: ⁊ cadat cũ ipſa. Rñdemus ꝙ nõ itelligit Gal. hoc qꝺ dicit: nõ eniꝫ loquitur de digõne in qua ſanguis fit ex chilo vt velit: ꝙ cũ ſanguis fit ex chilo: ⁊ adhuc nõ eſt factus pars chili veniat p vrinã: ſed loquitur de digõne in qua ſanguis digeritur vt ꝯuertat̃ in mẽbra: ⁊ vult ꝙ qñ ſanguis eſt in ſemita digõnis: qꝛ. ſ. nõ ſm eius totã ꝗ̃titatẽ põt in mẽbra ꝯuerti. vnde ſupfluit in ꝗ̃titate ſui: tũc in vrina que mingit̃ apparet ſedimẽ lene equale albũ pl̃m: ⁊ hoc qꝛ reſidet de mã nutrimẽti: ⁊ iõ ſanguis tũc põt dici in ſemita digõnis cõparatione facta ad eius ꝗ̃titatẽ: ⁊ h̃ põt eẽ: qꝛ ſanguis ſit malignatus: ⁊ ppter hoc pfecte a mẽbris vinci nõ poſſit. Tñ qꝛ nõ multũ malitie pticipat põt multas bonas diſpõnes recipe vel albedinẽ: talẽ modũ ſubſtãtie ⁊c̃. Sed cũ cõplet̃ digeſtio ſanguinis in venis: vt qꝛ nõ ſupfluat in quãto ⁊ bene a mẽbris digerat̃: tunc minorat̃ qꝺ reſidet in vrina: ⁊ hoc qꝛ nõ eſt ibi tãtũ de ſuperfluo qꝺ ab illo decidet̃. Et iõ ſubdit ꝙ ſi tu phibueris a cibo videbis addi citrinitatẽ ⁊ ſedimẽ

3° ther. cã. 38.

in vrina amplius minorari. Et hoc per eādē cām: quanto enī de mā nutrimēti mēbroꝝ minus remanet nō ꝯuerſuꝫ ad mēbra: tāto etiā fit in vrina maior ſediminis paucitas. ¶ Qd aūt dicit vlteri⁹ ꝙ Gal. p̊ de criſi vocat hypoſtaſiꝫ chimū crudū: certe Gal. hoc nō dixit: ꝗa voluerit hypoſtaſim eſſe partē chili. Sed vocat eā chimū crudū: ꝗa eſt vere pars humoralis que pfecte in mēbra ꝯuerti nō potuit: nec fuit ibi calor ipſam inſenſibil'r potēs ꝯſumere: ex ꝗb⁹ oīb⁹ expſſe appet ſcd'aꝫ ꝯnē ei⁹ eē falſaꝫ: cū ponat etiā hypoſtaſim in egris apparentē eē ptez chili: ⁊ non humoris.

Thome opinio.

Quapropter dicem⁹ nos verba ꝯſonātia mētibus auctoꝝ ſumēdo diuiſionē Aui. ca° de hypoſtaſi: nā ꝗdā eſt laudabilis ꝗdā illaudabil. Hypoſtaſis āt illaudabil' pt a m'tis aliis ꝗ̄ a mā morbi decidi ⁊ pōt alia res eē ab hūoralit: ꝯ ſumēdo hypoſtaſiꝫ large: ⁊ ꝯ appet cū Aui. ponat ibi m'tas ſpēs malaꝝ hypoſtaſiuꝫ taliū vt furfureā crinoydalē ⁊c̄. Et iter tales hypoſtaſes il laudabiles eſſet hypoſtaſis chiloſa. Si enī accidēt: qd nō reputo pro impoſſi aliꝗ̄ aliquā partez chili effugere opa tionē epatis que in vrina appet: tūc talis hypoſtaſis illaudabilis eſſet: poſſet etiā talis hypoſtaſis decidi a mā morbi vt accidit in vrinis apparere hypoſtaſim nigrā vel alterius male ꝗlitatis. ¶ Sed ſi loquamur de hypoſtaſi laudabili que eſt alba lenis equalis vel pfecte vel diminute: tūc dicem⁹ ꝙ talis hypoſtaſis apparens in corpis ſanitate vere eſt pars humoralis deciſa a locis tertie digeſtiōis in modū hūc. Nam ſanguis in epate tranſmittit ad venas ⁊ mēbra: vñ a mēbris attrahit ad orificia venaꝝ: ⁊ in membroꝝ foraminib⁹ digerit vt reponat ptē mēbri in qua digeſtione purū ſeparat ab impuro ⁊ ſupfluo ſic ⁊ in ꝗlibet digōne vere dicta: mēbrum aūt ex pura parte nutrit: ſupfluū aūt ſi pōt expellit: ⁊ hoc expellit cū eſt vere ſanū: nec ſupfluitas in digōne hac eſt amplior ꝗ̄ ſm nāꝫ eē debeat: vel per reſolutionē inſenſibilē vel per ſudorē: ⁊ hoc ſi aliquis eſt ſudor nālis: vel per ſordiciē apparentē in extrinſeca parte ⁊ imene: ⁊ aliꝗ̄ hec ſupfluitas digōnis tertie ſenſibiliter per vias manifeſtas expellit vt id qd per nares expellitur: vl' per auditū/ſcreatū/⁊ forte per oculos. ¶ Et dato ꝙ dubiū ſit/an in corpe nāliter ſe hīte quātū ad oīa debeat apparere ſenſibilis ſupfluitas que per ptē oculoꝝ expellit: pars etiā iſtius ſupfluitatis ab hac tertia digōne deciſe in pilos ⁊ vngues ꝯuertit. ¶ Cū aūt cōtingit ſupfluitatē in hac digeſtōne pluſꝗ̄ ſm nām ⁊ bonā corporis ſanitatē debeat abūdare qd ꝯtingere pōt: ⁊ dato ꝙ corp⁹ ſit in latitudine ſanitatis adhuc vel ex ſupfluo nutrimēto vt nō poſſit pp ei⁹ exuberantiā quātitatis in mēbris ꝯuertimo ibi multū remanet incōuerſum vel ex malitia aliꝗ̄ nutrimēti veniētis vl' ex debilitate mēbri debētis expellere ⁊ ꝯuertere: tūc mēbrū hāc ſupabundantē ſupfluitatem conat expellere: iuxta verbū Gal. infra capl'o de quartana. Etenī tentat nā vtens ſuis virib⁹ aſſimilare: ꝙ ex his ꝗ̄ nutriūt qdcūqꝫ pōt fieri benignū: expellē vo qd nō tale ⁊c̄. Cū aūt p̄dictis modis illā expellē nō pōt pp ipo⁹ expulſiue virtutis ⁊ ei⁹ ſupfluitati abūdātiā: tūc talis ſupfluitas ab ipſis mēbris ad venas expellit vñ venerat ⁊ a venis ad epar ⁊ ad vias vrine: ⁊ꝗ̄ extra cū vrina expulſa hypoſtaſis appellat: que cūꝫ laudabilis exiſtit debēt eſſe alba ⁊c̄. qm̄ mēbra digerētis nutrimentū conant hanc partē humoralem hypoſtaticā quātū pñt in ſui ſubā cōuertere. Cū aūt a cōplemēto hui⁹ ꝯuerſionis deficiūt pp cās iā dictas inducunt ſaltim in illā diſpōnē mēbroꝝ quas ponit vt colorez/modū ſubē/⁊ alia. Et pp hoc quāto vtus digeſtiua mēbrorū eſt magis fortis ⁊ hec ſupfluitas eſt minus praua ⁊ magis nutrimēto appropinquās/tāto hypoſtaſis apparet magis digeſta. Et quāto vtus illa eſt magꝭ ſup hac mā ipotēs ⁊ mā magis inepta/tāto hypoſtaſis a bonitate recedit ſm diuerſos receſſus: vt ex hoc in diuerſis corpib⁹ ⁊ diuerſis diſpōnib⁹ ⁊ horis in aſſumptiōe diuerſoꝝ ciboꝝ apparēt in corporib⁹ diuerſe hypoſtaſes: ⁊ ſm ſubāꝫ ⁊ colorē ⁊ alia ꝗbus illa cōtingit diuerſificari: ⁊ hāc cām albedinis in hypoſtaſim: ⁊ p ꝯñs aliaꝝ diſpōnū aſſignat Galen⁹ vt patuit in fine p̄mi pnoſticoꝝ. ¶ Ex ꝗb⁹ appet hypoſtaſim eſſe vere ptē humoralē a tertia digōne deciſam. Unde Iſaac pticula vrinaꝝ p̄ma. Si aūt vt⁹ mēbroꝝ deficit ne tertia digeſtio ſupfluū expellat p poros occultos corpis epati a nā p eaſdē venas redeunt ꝗb⁹ ſanguis ad mēbra eadem fluxerat: que ſupflua: cū colamēto ſanguis epar mittit renib⁹ ⁊ eycit cū vrina. Hoc aūt eſt hypoſtaſis. Uñ Galen⁹. Urina inquit in ſanis puſillā hꝫ hypoſtaſim: cuꝫ in vaſis diu remanſit qd eſt per virtutē mēbroꝝ expellētiū ſuperfluitatē ciboꝝ p poros corpis: hypoſtaſis ergo demōſtrat ꝗ̄titatē actioni nāe in tertia digōne a mēbris exiſtētꝫ: mōſtrat etiā corruptionis qualitatē humoꝝ in ꝯcauitate mēbroꝝ q ꝗ̄ñatiui ſunt morboꝝ. ¶ Et vlteri⁹ ex his apparet ꝙ in ſanis recta vita vtētib⁹ quātū ad vſuꝫ ſex reꝝ nō naturaliū nō dꝫ apparere in vrina hypoſtaſis: ⁊ cū i venis nō ſemp oporteat eſſe humorē exuātiēdū: vt allegat ex Aui. ⁊ hoīes in quoꝝ vrinis multiplicant hypoſtaſes ſūt pueri ⁊ ocio vtētes ⁊ multo cibo: qm̄ in iſtis multa aggregat ſuperfluitas. In ꝯtrꝭ aūt hypoſtaſis minorat pp ꝯſumptionē humoris in eis. Et etiā ſil'r eſt de egritudinib⁹ vt manifeſte eſt legere a Galeno de criſi p̊. Quare aūt hypoſtaſis ſignificet ſup loco epatis ⁊ venoꝝ equaliter ſup alia: dato ꝙ ex his eligi poſſet adhuc latius apparebit. Et attēde ꝙ aliꝗ̄ ꝯtingit hāc ſupfluitatē digōnis tertie m'tū abundare: ⁊ in mēbris retineri ex cauſis iam notis. vnde tūc ex ea ꝗ̄ñant apata ⁊ puſtule diuerſe: ⁊ multe alie egritudines generari pñt. Sed nūc de hypoſtaſi laudabili in egris apparente tēpus eſt dicere que iterū eſt vere res humoralis vt ex predictis auctib⁹ eſt ꝯuincere: ſed vnde decidat dicamus. ¶ Et dicam⁹ ꝙ talis hypoſtaſis pōt decidi a cā coniuncta feb. appellando enī cōiunctā humorez qui actual'r putredini ſubycit ⁊ pōt decidi a cā añte: ⁊ hoc cū he cauſe ſint in locis a ꝗb⁹ hypoſtaſis decidit. ¶ Ad declarationē huius opꝫ p̄mo illud q̄ſitū declare. ſ. an digeſtio que fit in putredine laudabili vaſoꝝ. ſ. nā vincēte debeat cōiuncte cāe putride. ſ. humori q actual'r putredini ſubycit: an debeat cāe añti ⁊ humori parato putreſcē. hic enī diſcutere nō curamus que ſit pprie cā ꝯiuncta febris putride an. ſ. vapor putridus: an humor putridus. Aui. enī p̊ can. fen 2ª dans exēplū de cā ꝯiuncta feb. putride dixit. Et exēplū. ſ. cāruꝫ cōiunctaꝝ eſt putredo febris: vbi videt ſua intentio ꝙ putredo ipſa ſit cā cōiuncta febris putride: in quocūqꝫ ſit ſiue in vapore ſiue in humore dūmō cordi appropriet. In vapore enī nō eſt putredo ſi per putredinē denotatur exhalatio humidi a ſicco ⁊ corpis qd putreſcit ad icinerationē perductio. ¶ Sed ſi ſumit putredo pro mala ꝗlitate putrida cuius effectus eſt talis reſol'o: tūc talis qualitas hūi eſt i vapore putrido mediāte qua vapor imediate pōt ponere cor in caliditate feb. putride. ¶ Dicam⁹ ꝗ ꝙ ppoſitio ſpectat ꝙ humori qui actual'r putredini ſubycit debet talis digeſtio in nociuo appellata: ⁊ hoc p̄mo pꝫ auctoritatib⁹ pallegatis: ⁊ Aui. ⁊ Galeni in capl'o nūc hexpoſito. Uñ Galenus in thegni. Verūt enī ſi ita cōtingit in humorib⁹ putrefactis accendi febrē demōſtratio in talib⁹ alteratio ⁊ euacuatio. Ex quo manifeſte innuit ꝙ idicatiōes que ſumunt ab humore putrefaciēte ſunt digeſtio ⁊ eius euācatio. Nec valet ſi dicat ꝙ ibi Galenus per humores putrefactos nō ſolū itelligit humores putridos: ſꝫ ⁊ paratos putreſcere: vñ p̄mis euācatio debet: ſed ſcd'is alteratio. hoc

p. ca. ſen 2ª. doc. 3ª ſū. 2ª. c. 6.

Cō. vtile.

p. ca. ſeni 3ª. doc. 3ª ſū. 2. ca. 6.

cap. 6. c. 7

Unde decidat hypoſtaſis.

Doctr. p̊ ſū. p̊. c. p̊

Libro 3° the. cō. 12.

enī nō fuit ſua intētio vt optime oſtēdit ibi ꝓluſq̄ȝcōmē-
tatoꝝ:que vba ſupra ſunt poſita cū oſtēdim⁹ ipſuȝ ſibiipſi
p⁹ de criſi cap. 6. ⁊dicere hic ⁊ ibi. Similr̄ Galen⁹ p̄ de criſi vult exp̄ſſe ꝙ
p⁹ afoꝛiſ. afo. 12. humori qui putredini ſubycit̄ debeat p̄fata digeſtio vbi
ponit exēplū de pleureſi que accidit in anxio. vn̄ cuȝ loq̄t
de reditu feb. in eo dicit: ꝙ illud ideo q̄ꝛ ſupfluitas que
remāſit poſt criſim diminutā q̄ aduenit ei: ppterea qa ca
lefacta eſt ⁊ ebullit hoꝛa digōnis ſue gñat feb. que adue-
nit ante criſim. ¶ Et ꝯfirmo. nā ſic veriſile videt̄ ꝙ mā q̄
min⁹ ptate putredini ſubycit̄ p̄dictā digōneȝ recipiat ſic̄
que ſubycit̄ maioꝛi: nūc aūt mā in apate collecta q̄ actua-
liter putredini p̄ue ſubycit̄ plus q̄ȝ mā in venis putreſcēs
p̄dictā digōnē recipit: vt cū fit ſanies: ġ ⁊c̄. Vn̄ Galen⁹ im-
mediate ante vbū allegatū p̄mo de criſi: ġ hoc eſt illō qō
ante diximus: ga accidit in febꝛe res ſilis ei que accidit in
apatib⁹ que maturant̄: ſic̄ enī in apatib⁹ in diſpōne gnōnis
ſaniei ſunt febꝛes ⁊ doloꝛes plus q̄ȝ p̄tt eſſe in eis: ſilr̄ eſt
in febꝛe in diſpōne digōnis chimi faciētis eā. ¶ Et cōfir-
mo. nā illa eſt mā que digerit̄ penes cuius digōnē ⁊ crudi
tatē ⁊ indigeſtionē diſtinguunt̄ tēpoꝛa febꝛiū putridarū.
Nūc aūt h̄ nō p̄t eē niſi penes alterationē māe q̄ putreſit:
ga nō pōt eē penes alterationē cāe añtis: q̄ꝛ tēpoꝛa moꝛ-
bi ſunt partes moꝛbi in actu: q̄ꝛ moꝛbus ſm̄ eſſentiaȝ eſt
Cap. 3. vn⁹ ⁊ idē a p̄n⁹ vſqȝ ad finē vt in de iterioꝛib⁹ p̄mo. Opȝ
ġ ꝙ tēpoꝛa ſm̄ alterationeȝ illius māe diſtinguant̄ a qua
mā moꝛb⁹ actualr̄ depēdet: ⁊ talis eſt mā que actualr̄ pu-
treſit: tēpoꝛa enī que ſm̄ cām añtē ſumerent̄ eſſent tēpoꝛa
moꝛbi futuri fieri: ⁊ ideo cū mā eſſet cōplete digeſta non
diceret̄ moꝛbus eſſe in ſtatu: ſed futurus fieri in ſtatu: que
aūt ſit hec digeſtio que humoꝛi putrido debet̄ que in noci
tiuo appellat̄ ſupꝛa eſt declaratū ⁊ in q̄ōne nr̄a / an p ſolaȝ
digōnē poſſit feb. putrida ceſſare. ¶ Et ꝯfirmat̄. mā que
putreſit in febꝛe ſalubꝛi pducit̄ ad ꝯriā diſpōnē māe pu-
tride in febꝛe moꝛtali. Hoc aūt nequaq̄ȝ eſſet niſi a nā di-
geſtionē recipet: cū illa ad puā putredinē pducat̄: ⁊ huic
opponit̄ digeſtio: ⁊ ideo cū mā in putredine multū extra-
neat̄ vt nihil digōnis acgrere poſſit ſola eūatione indiget.
Et ſm̄ hāc viā putredinis vapoꝛ vel pars humoꝛis q̄ mul
tū eſt poſſe ſſa a calido extraneo cū ſit valde ꝓpinqua ad
hoc vt euapoꝛet in fumū non recipit hāc digōnē in nociti-
uo: maturatio enī eſt in qua calidū nāle hȝ victoꝛiā reſpe-
ctu ei⁹ qō putridū eſt: dū non acciperet̄ digeſtio large per
quācūqȝ alterationē ſiue in p̄mis q̄litatib⁹ ſiue in ſcdis. Et
Cap. 5. ideo Galenus in. 11. terap. loquēs de intētionib⁹ curatiuis
in febꝛibus putridis ab ipſo putrido humoꝛe dicebat. ſm̄
vo putredinē humoꝝ idicatio eſt excretio ⁊ refrigeratio
⁊ ſemiputridoꝝ digeſtio. ¶ Qō aūt cāe añti debeat̄ dige
ſtio clarū eſt: q̄ꝛ ſi nō mltū a diſpōne nāli receſſit poteſt
rectificari ⁊ mutari: ⁊ ſic p̄t digeri digōne in immutatiuo. Sȝ
ſi multū receſſerit: tūc alia digōne digerit̄. ¶ Nūc aūt at-
tentione dignū hypoſtaſim laudabilē in febꝛibus ab hac
mā que putreſit cū digerit̄ vel eſt digeſta decidi: cū ipſaȝ
ꝯtingit eſſe in locis in q̄bus hypoſtaſis vꝛis vꝛine cōicari
pōt. ¶ Sed tu dices: cū ſeplm mā putreſit in venis ⁊ nō
in poꝛoſitatib⁹ mēbꝛoꝝ: igit̄ nō decidit̄ talis hypoſtaſis a
loco tertie digōnis. Quapꝛopter attēde ꝙ reliquaȝ eſt de
digōne ſanguinis: cū trāſiuit epar que digeſtio pducit ſan
guinē ad nutritionē ⁊ digōnē māe putride que digeſtio in
nocitiuo vocat̄: q̄ꝛ digeſtio ſanguis in venis oꝛdinatur in
nutrimentū eſt digeſtio paulatina facta a venis ⁊ mēbꝛis
circūſtātib⁹ in qua paulatine diſpōnes p̄me ad hoc vt ſan
guis in mēbꝛa ꝯuertat̄ iduci icipiūt ⁊ ſm̄ ꝙ plus inducū-
tur ſm̄ hoc ſanguis v̄ſus mēbꝛa attrahit̄: vt ſenſibilis in
eo diſpō mēbꝛoꝝ nō appareat induci: nec a foꝛma ſangui
nis ꝯmutatio ſenſibilis: niſi cū iam eſt in oꝛificio extremo
vene cū ad p̄mā humiditatē cōuertit̄: ⁊ itelligo nō ſolū oꝛi-
ficiuȝ in extremitate vene: ſed in oꝛificiū in eius ſubſtantia.
Sed in digōne māe putride ipſa exiſtēte putrida in venis
nec attracta ad oꝛificia venaꝝ recipit mltas diſpōnes ſilēs
illis mēbꝛoꝝ vt albedinē modū ſube talē ⁊c̄. Q̄ꝛ nā mem
bꝛoꝝ pcipiens nocumētū putride māe ſtatim quātū pōt ꝯ
illam iſurgit vt illā rectificet ſi pōt: nō aūt pōt illā rectifica
re niſi cū actione caloꝛis ⁊ ſpūs nālis que actio eſt digeſtio:
⁊ cū actio tertie digōnis mēbꝛoꝝ ſit mām dealbare ⁊c̄. Ac
cidit illā mām ſtantē in venis recipe p̄dictas diſpōnes: non
aūt mā ſtans in venis que in nutrimētū cōuertit̄: q̄ꝛ actio
que in illa fit donec eſt in locis venarū eſt paulatina ⁊ mo-
dica. Sed alteratio que fit in mā putrida eſt multa pp ſen-
ſatum nocumētū ab iſta: vn̄ ſtimulat̄ nā venarū ⁊ mēbꝛo-
rū vehemēter agere ꝯ illaȝ: nā eniȝ agēs ꝯ mām malaȝ an-
teq̄ȝ illā expellat conat̄. Si pōt illaȝ ad benignū reducere
inq̄ȝtū pōt iducēdo in ea diſpōnes bonas quas pōt: ⁊ cum
vlterius ipſaȝ rectificare nō pōt ex̄ expellit eā: ⁊ iō cū vene
⁊ mēbꝛa agant in mām que in venis putreſcit vt in ſangui
nē putreſcētē: ⁊ ſi pro poſſe ſolū ageret i ip̄m remouēdo ma
litiā ⁊ nihil poſitiue in ea cāndo: tunc ſanguis putridus re-
uerteret̄ p digōnē ad ſanguinē nō putriduȝ vere rubeum.
¶ Sed q̄ remouēdo eius malitiā ꝯtinue iducūt de diſpo
ſitionib⁹ mēbꝛi q̄ȝtuȝ p̄tt vt dealbationē ⁊ alia: hinc eſt ꝙ
dato ꝙ ſanguis a putredine remoueret̄ non reuertit̄ ad id
qō p̄ extractimo factus eſt albus ⁊ talis modi ſube ⁊c̄. ¶ Ex
q̄bus oībus debes attēdere ꝙ q̄ꝛ hypoſtaſis decidit ab
aliqua mā que in loco vene putreſcit vt in aliqua vena ma
gna ipſam decidi a tertia digōne eſt duplr̄. Uno mō ga ve
re decidat̄ a loco tertie digōnis ⁊ hoc mō nō cū in locis ve-
narū nunc ſit. Alio modo pōt itelligi ꝙ decidat̄ a tertia di-
gōne: q̄ vere p actionē tertie digōnis ſit cāta ⁊ h̄ eſt verū.
Actio eniȝ in mā talis hypoſtaſis ⁊ humoꝛis a quo decidit̄
eſt vere actio ⁊ digōnis tertie vt ex p̄miſſis clare declaratū
apparet: putreſcente ġ aliqua mā que cauſat febꝛē in locis
ꝓpinquis vijs vꝛine cū illa mā a nā digerit̄ ſequeſtrat̄ ali-
qua eius pars que cū vꝛina exiens oſtēdit̄ i illa laudabilis
hypoſtaſis ⁊ magis ⁊ minus ſm̄ maioꝛē ⁊ minoꝛē digōnē:
quā q̄dē hypoſtaſim nō ꝯtingeret ab aliqua mā decidi: ſi il
la mā nō recipet digōnē. ¶ Diximus ēt hypoſtaſiȝ i egris
decidi poſſe a mā añte: ⁊ hoc eſt aut p modū dictū in vꝛinis
ſanoꝝ cū mēbꝛis ſupfluit mā: vnde partē eius expellūt cū
vꝛina: nā i egris dato ꝙ hypoſtaſis a cā ꝯiuncta decidatur:
nihilominus ſupfluitas reſidēs in loco tertie digōnis in eis
plus q̄ȝ in ſanis p ipotentiā virtutis ⁊ maioꝛē abundātiam
ſupfluitatū reddit̄ in venis ⁊ in vꝛina apparet. Silr̄ cā añs
ſtans in venis pp alterationeȝ quā ibi recipe pōt a mēbꝛis
vt illam rectificēt pōt hypoſtaſim cāre p̄dictā per moduȝ
ſimile dictū in cā ꝯiuncta. vnde Auic. ⁊ eſt cū ſanus eūatus
exercitiū derelinquit mingit vꝛinā ſicut pus ⁊ virus tenue
q̄uo ipſius coꝛpus purgat̄: ⁊ eius auferatur laxitas quā exer
citij dimiſſione cōſecutus eſt. Qō aūt ꝯtingat humoꝛē ſtan
tem in venis malū ⁊ putridū: ⁊ nō putridū recipe actioneȝ
tertie digōnis pz: q̄ꝛ plures videmus talē ſanguinē ſic de-
albatū ad ſilitudinē ſaniei exire in hoībus flegmaticis nec
eſt illa albedo flegmatis: vene eniȝ ⁊ mēbꝛa agētia actionē
tertie digōnis cū ſanguis eſt laudabilis nō ꝑueniunt ſubito
in diſponēdo ip̄m ſm̄ diſpōnē mēbꝛi: immo paulatiȝ ⁊ oꝛdi-
nate ſm̄ ꝙ debite agūt. Sed humoꝛes nō laudabiles: ⁊ da-
to ꝙ in loco tertie digōnis nō ſint penes hāc alterationē re
ctificare conantur vt p̄dictis diſpōnib⁹ ipſos diſponant.

Ex his aūt dictis pōt apparere ſolo alterius queſiti an ſcilȝ hypoſtaſis laudabilis in ſanis ⁊ Digreſ ſio. 32. Ad aliud dub^m reſponſio.
egris ſit eadē ſm̄ ſpēm: q̄ꝛ iam clare apparet q̄uo talis hy-
poſtaſis in vtriſqȝ eſt vere res: ⁊ pars humoꝛis. Intātū aūt
poſſunt

prīt eſſe ſpecie diuerſa inquantū talis hypoſtaſis decidit·
in ſanis a maſſa ſanguinea debentē pueri in nutritionē:ſ3
in egro decidit ab aliquo humore alio a ſanguine putre-
ſiente in venis:ꝛ hoc eſſet diuerſimode ſ3 modū a diuer-
ſis magiſtris poſitū humores alios in venis eſſe ſeparatos a
ſanguine vel nō ſeparatos:qḋ hic mō nō eſt dicere. ¶ Sed
circa dicta obÿcies ſi hypoſtaſis laudabilis in fe.actual'r
decideē a cauſa cōiuncta feb.putride:qual'r ergo per eam
vere indicam⁹ in febrib⁹ īterpolatis:cū in eis cā cōiuncta
ſit humor qui putreſit extra venas a quo nō pōt hypoſta-
ſis decidi. Quapropter attēde ꝙ qñ dictum eſt hypoſtaſi
decidi a cā cōiunctanō ꝓpterea dictū eſt ꝙ ſemꝑ a cauſa
cōiuncta decidaē nec ꝙ ſemꝑ ſolū ab illa. ¶ Sed tūc de-
cidit a cā cōiuncta:cū illā ꝯtingit eſſe in locis in ꝗbus trā-
ſit vrina vel in ꝓpinquis illis vt ei miſceri poſſit. Et ideo
qa in febrib⁹ interpolatis humor ꝗ actual'r putreſit eſt in
loco ex quo habilius euacuaē ꝑ aliā regionē vt per ſudo-
rem vel per reſolōnē inſenſibilē ꝙ̃ per vrinas:hinc eſt ꝙ
talis hypoſtaſis in tali febre a mā coniuncta nō decideē.
¶ Sed tunc in tali feb.decidiē a mā añte per modos ſu-
pra dictos que añs mā eſt intra venas:ꝛ tunc in tali febre
digeſtio cognoſciē in cauſa coniuncta:qa ex hoc ꝙ cā añs
eſt digeſta:qm mā añs cū ſit iſtamet que poſtea eſt cōiun-
cta cū moueē ad putredinē ſi ipſa erit digeſta:tūc etiā ꝛ cā
cōiuncta erit digeſta. Et ideo tūc in tali febre ſignū dige-
ſtionis ſufficiēs ſumitur ex hypoſtaſi a cauſa añte deciſa.
¶ Simil'r ex B ꝙ video ꝙ cā añs eſt digeſta video nāꝫ
potentē ꝛ fortē:vt ex hoc indiceē victoriā nature ſuꝑ con-
iuncta cauſa. ¶ Et ex hoc p3 quō magna ī iudicio cadere
pōt deceptio ex ſignis ſumptis ab vrina ꝛ hypoſtaſi: qm
ſepe contingit hypoſtaſim decidi ab humoribus qui non
erūt egritudinis cā ꝛ a cauſantib⁹ egritudinē nō decideē.
¶ Attende tñ ꝙ aliter eſt de digeſtione mãe putride cau-
ſantis īterpolatā:cui⁹ mā eſt extra venas:ꝛ de digeſtione
mãe putride cauſantis ꝯtinuā:cuius mā eſt intra venas.
nā aliter valde diſtinguunē tēpora vl'ia morbi que ſumū-
tur penes alterationē mãe venaꝝ:ꝛ aliter diſtinguunē tē-
pora paroxiſmi in febrib⁹ īterpolatis que ſumunē penes
alterationē mãe putride ſtantis extra venas. ¶ Et cū hoc
īdigeat prolixa declaratione ꝛ pulchra:ideo tu per te cogi-
ta:ꝛ hoc dico vt remoueā dubiū qḋ in ꝟbis ꝑdictis cade-
Vide aliū modū ponendi. re poſſet. Et forte inferi⁹ in ſcḋo huius declabiē. ¶ Si qs
aūt vellet poſſet dicere:dato ꝙ magis extraneū videaē ꝙ
in febrib⁹ īterpolatis pōt decidi hypoſtaſis a mā que ex̃
venas putreſcit:ꝛ hoc per hūc modū:qa qñ mā illa poſita
extra venas erit digeſta poterit retroire per venas ꝛ eua-
cuari per vrinā ꝛ decidi in hypoſtaſim optimā ꝛ laudabi-
Caplo.ij. lē:quēadmodū in 3° de virtutib⁹ nālib⁹ poniē ꝙ mā cōtēta
in vltima ſuꝑficie cutis pōt vſqꝫ ad ventrē ꝛ īteſtina per
venas retroire. ¶ Si aūt Galenus videē dicere huius cō-
Libro 3° theg. tex. 66. trariū in ſuo thegni in illo ꝟbo. Relicto ꝟo aliq̊ ſuꝑfluo
in parte ꝛc. Ille ſermo ad aliā dī intentionē:ſed tñ nō eſt
nunc ꝑſentis ſpeculationis:ſed ſic iā eſt dictū hoc eſt ma-
gis extraneū. ¶ Et ſil'r remanet dubiū an mā ex̃ venas
que actual'r cauſat paroxiſmū in tēpore ꝑoxiſmi digeraē:
quēadmodū dicim⁹ de mā intra venas an ſimpl'r tunc a
calore putredinali poſſideaē quouſqꝫ reſoluaē humidū ꝛ
remaneat cinerulentū:ꝛ tu in hac ꝑte hoc cōſidera. ¶ Ad
cōplementū aūt oīm dictoꝝ aduerte ꝙ ſic dicit Galenus
vrina ꝛ ꝑ ꝯñs hypoſtaſis in ea apparēs ꝑncipal'r h3 ſigni-
ficare ſupra digeſtionē epatis ꝛ venarū:quēadmodū ege-
ſtio de digeſtione ſtomachi ꝛ operatione inteſtinoꝝ:ꝛ ſputū
de digeſtione membroꝝ pectoraliū ſpiritualiū:cū īde he
ſuꝑfluitates veniāt ꝛ inde materie ſtantes circa vias ſuas
per quas vrina trāſit vl' in locis ꝓpinquis alÿs. Suꝑfluū
autem qḋ reſidet a materÿs in locis longinquioribus val-
de a predictis vÿs:qḋ quidē ſi in vrina exiret eſſet hypo-
ſtaſis per alios multos modos:ꝛ per aliquas vias a natu-
ra conſumitur ꝙ̃ ſit eius expulſio per vrinam. ¶ Et da-
to ꝙ non ſit inconueniens ꝙ natura:aliquādo etiam illud
per venas ad vias vrine expellat. vnde in vrina oſtendat
hypoſtaſis. Et ideo de egritudinibus membrorum aliorū
a mēbris nutritiuis vrina nō multū h3 ſignificare:ꝛ ſpe-
cialiter per ſui bonitatē:qa intantū ſignificat bonū īquā-
tū ſignificat virtutē nutritiuā in mēbris eſſe fortē qḋ bo-
num eſt:ſed per ſui malitiā habet plus malitie predictarū
egritudinū ſignificare:quoniā non ſignificaē tanta illius
egritudinis malitia ꝙ mēbra nutritiua in hac compatian-
tur:ꝛ ideo de egritudinibus alÿs ab egritudinibus mem-
brorum nutritiuoꝝ non ſumimus ab vrina principaliter
ſignificationem ſicut apparet in peſtilentiali febre in qua
plus videtur: vnde Iſaac tertia particula vrinarum. Cum
autem morbi in loco extra venas ſunt ſiue in ſtomacho
ſiue inteſtinis ſiue neruis ſiue ſpiritus inſtrumētis ꝛ alÿs
huiuſmodi ꝛ vrina ſit laudabili ſignificatiua boni : ſigni-
ficatio eius eſt debilis ꝛ a bonitate remota. ſed illaudabi-
lis ꝛ ſignificatiua mali eius ſignificatio in timore eſt cer-
tior ꝛ manifeſtior. hoc dicit Iſaac. Et tñ ad preſens de
hypoſtaſi ſumus locuti.

¶ Febres aūt amiſſas putredine humoꝝ alias ab effi- Leuit.
meris:ideſt diarÿs eſſe exiſtimari op3 atqꝫ eaꝝ deno-
tatio nequaꝙ̃ difficilis eſt: ꝙ̃uis ipoſſis quibuſdā vi-
deaē : idqꝫ re ipſa millies indicauimus ꝑma amiſſione
ſedata poſt vl' ac modici cibi acceptionē ſolutas ope-
rationes efficere: precipiētes quippe cui nō eſſet pre-
terea febricitandum: ꝛ ita fuit.

¶ Eas aūt que in putredine humoꝝ febres accēdunē Leonic.
alias ab effimeris op3 exiſtimare neqꝫ earū diſcretio
difficilis eſt ꝙ̃ꝙ̃ nōnullis videaē eſſe ipoſſibilis. nos
ꝟo hoc millies re ipſa ꝓbauim⁹ ꝑma acceſſione finita
lotū hoīem ac mediocri cibo refectū ad cōſueta opa
trāſmittētes: vt qui alterā febris acceſſionē cenſurus
non eſſet: neqꝫ nos nr̃a exiſtimatio fefellit.

¶ Capl'm ſeptimū in quo ponit ſigna diſtincti-
ua inter putridam ꝛ effimeram.

FEbres aūt que ex putredine humoꝝ Antiq
accendunē: alias eē op3 eſtimare ab
effimeris: ꝛ dignotio demū earū nō
eſt difficilis: ꝛ ſi quibuſdā impoſſis
eſſe videaē: ꝛ hoc operib⁹ ipſius milotiēs oſtē-
dimus prima exacerbatione quieſcēte lotum ꝛ
moderate dietatū aſſuetis ſe habere precipien-
tes: quaſi non amplius febricitaturū: ꝛ ita ve-
rum eſſe contigit.

Cum dedit modos gnōnis ꝛ cauſas febriū putri- Cō.19.
darū ꝛ effimeraꝝ: vult modo ꝑtracta-
re eaꝝ ſigna: ꝛ ꝑtractabit amodo in toto reſiduo huius pri-
mi libri ſigna feb. effimeraꝝ ꝛ ethicaꝝ quātū ad genus: ꝛ
etiā quātū ad ſpēs: ꝛ etiā ſigna putridaꝝ quātū ad genus.
Et in 2° lib° q ſequiē tractabit ſigna putridaꝝ quantū ad
ſpāles diuerſitates: ꝛ hoc ideo quia in gn̄e putride ꝓprius
cadunt diuerſitates ſpecifice ꝙ̃ in effimera vel ethica: ꝛ
hoc quātum ad itellectū: cum diuerſitas in quolibet horū
generū ꝓprie ſpecifica nō cadat. Et ꝑmo icepit ponere ſi-

gna febriū effimerarꝝ:⁊ hoc ꝑmittēs alia eſſe ſigna febriū effimerarū a putridis ⁊ facilitatē dignotionis effimerarū febriū. Et dicit ꝙ febres que ex putredine accendunt͛ opꝫ eſtimare alias ab effimeris q̄tū ad ſigna ad que nūc ſpectant ga alia ſunt ſigna vtriuſqꝫ. Et ſubdit ꝙ dignotio earꝫ ſcilꝫ effimerarꝫ nō eſt difficilis:⁊ hoc dic̄ ſe m̄ltotiēs operationib⁹ oſtēdiſſe. Precipiebat enī in ꝑma acerbatione ⁊ large ſumit hic acerbationē:⁊ poſtea i ꝑma inuaſione lotū ideſt balneatū moderate dietatū q̄ſcēre.i. debere q̄ſcē ſe hr̄e aſſuetis.i. opōnib⁹:ga ſup. iudicauim⁹:vt q̄ſi non amplius febricitaret:⁊ ita fuit ſignū qd̄ facil͛r eā cogſcebam⁹.

Digreſſio.33. Tracta.p° capi'o.5. Reſpōſio.

Et Auicēna videt͛ huius ɔ͛triū ponē.nā dicit ꝑma 4ᵉ.⁊ hec febris.ſ.effimera eſt facilis curationis ⁊ difficilis cognitionis:⁊ ſil͛r ꝑn^m ethice. ¶ Et dicas ꝙ febris effimera eſt cog̃nis difficilis cōparādo cognitionē eius ad eius curationē:⁊ ſil͛r ꝑn^m ethice:⁊ hoc ga ambo ſūt facillime curationis:⁊ dato ꝙ ꝑn^m ethice ſit difficilioris curationis q̄ꝫ effimera:ſunt aūt faciliſ curatōis: ga eis ſolū eſt vna intētio curatiua.ſ. alteratio caliditatis. Intentio aūt que ſumit͛ a cā ⁊ viuce in effimeris negligit͛ vt 8° ⁊ 9° terapeutice. ſimil͛r in feb. effimera eſt caliditas accēſa in re ſubtili que eſt facilis alterationis ⁊ reſolonis. In ꝑn° aūt ethice nulla aut modica ɔſumptio eſt facta. Et ideo curatio in ipſa ex ſola diſpōne cō ſumit͛ vt pꝫ. Et ideo ipſa facil͛r curat͛:quapropter Auic̄. intellexit ꝙ ille ſūt difficiles cognitionis.ſ.cōparādo ad curaꝫ. Galenus aūt hic abſolute locutus fuit. ¶ Aliter poſſes dicere ꝙ effimera ſi ſumat͛ quantū ad ſuū euentū:⁊ qn̄ actual͛r eſt nō facil͛r cognoſcit͛ ꝑpter cōitatē in ſignis cū alijs febrib⁹:ſed ſi ſumat͛ hec febris poſt receſſionē ſuā tūc facil͛r cognoſcit͛:videns enī medicus ꝙ receſſit in vna die nec ſecuta ſunt ſigna aliaꝝ febriū dic̄ ſtatiꝫ hec fuit effimera. Et p̄ mō intelligit Auic̄. Galenus aūt voluit ꝙ ipſa eēt cog̃nis facilis in ſuo receſſu:cui⁹ ſignū:nā ꝑcipit ipm hr̄e ſe aſſuetis poſtq̄ꝫ lotū fuit corpus:lotio aūtē ſit in declinatione effimere. Et hoc precipit:ga vidit iſtū nō amplius debere febricitare: ⁊ hoc per ſigna que in receſſione effimere clare eaꝫ nobis oſtendunt. ¶ Et aliter poſſum⁹ dicere ꝙ Galenus nō dic̄ ꝙ cognitio effimere eſſet facilis. Sed quibuſdaꝫ vt dicit: cognitio enī ipoſſis videt͛:⁊ ideo dicit ꝙ eius cognitio nō difficilis:ſcꝫ queādmodū illi dicebāt ⁊ ſpecial͛r apud bonū medicū queādmodū ipſe fuit:vnde expreſſe illud nō eſſe impoſe vt illi dicebāt qd̄ multotiēs opationibus oſtēdit:⁊ cū hoc ſtat dictū Auic̄. ꝙ eius cognitio ſatis difficilis ſit:⁊ hoc ſpecial͛r apud cōes medicos:⁊ hoc ga ſigna propria diſtinguētia ipſaꝫ ab alijs nō prompte ſe manifeſtāt ſenſui diſticta ab alijs:⁊ maxīe in ꝑn° ipſaꝝ. Deide cū.d.

Laurē. ¶ Unū igit͛ ac ꝑmuꝫ idiciū feb. effimere.i. diarie:vt ab aliqua cā pregreſſa icipiat recenti atqꝫ euidēti q̄ꝫ pro conſueuerunt omnes medici iuniores appellare cauſam catarticam:ideſt pregreſſam.

Leonić. ¶ Unū v̄o hoc eſt precipuū febriū effimerarū indiciū ab aliqua incipere cauſa recēti ac manifeſta que ante preceſſerit:quā omnes medici iuniores vſitato vocabulo pro catarticā ſiue preincipientē appellant.

Antiq. ¶ Una itaqꝫ ⁊ prima quidē cognitio effimerarum cauſarum eſt ꝙ a quadaꝫ incipiunt preincipiente cauſa aperta ⁊ recenti:quā nimiruꝫ iaꝫ conſuete nominant iuniores omnes medici ꝓ catarticam cauſam.

¶ Incipit ponere ſigna effimerarꝫ:⁊ primū ſignū qd̄ ponit eſt ſignū qd̄ nō eſt eis ꝓpriū:⁊ dato ꝙ ſit iſeparabile cum ſit ipm reperire in alio gn̄e feb. vt in ethica:⁊ hec cognitio effimerarꝝ eſt cauſarū.i. ex cauſis aſſumpta:ga.ſ. feb. effimere ſunt a cā aperta ⁊ recēti.i. fiunt a cā noua.ſ. primitiua:⁊ fuit vſus tali locutiōe:ga cāe ꝑmitiue directe pn̄t vocari recētes ⁊ aperte:⁊ dicit:ga alie febres vt putride indeterminate fiunt a ꝑmitiua cā ſiue antiqua ſiue recenti:⁊ hoc ga mouet cām corporeā:ſed effimere fiunt ſemꝑ a ꝑmitiua cā recēti ⁊ noua:⁊ qd̄ dic̄ vlteri⁹ eſt clarū. ¶ Sed attēde ꝙ illud ſignū nō eſt ꝓpriū earū:qm̄ in ethicis etiā cum poſſint fieri icipiēdo vt ifra. Eſt tn̄ ſignū ab eis iſeparabile:quia omnes per talem fiunt modum. ¶ Sed ad illud ſignū obijcies:qm̄ 8° terapeutice ponit͛ effimerā fieri poſſe ab oppilatione:⁊ ꝑma 4ᵉ. itēꝝ feb. effimera pōt fieri a bubone. Unde Hipp. In bubonibus oēs feb. male exceptis effimeris:tales aūt nō ſūt cāe ꝑmitiue. Et plura ſilia argumenta pn̄t adduci. ¶ Et dōm vt cōiter dr̄ ꝙ effimera eſt duplex:q̄dā vera in qua eſt ſimplex calefactū eſſe in ſpiritu ⁊ ille fiunt a cauſis ꝑmitiuis varis. Sed alie ſūt effimere nō vere que ſunt q̄ſi mediū īter iſtas ⁊ putridas:⁊ que facil͛r trāſeūt in putridas:⁊ iſte pn̄t fieri a cā ante ⁊ corporali vt ab oppilatione a bubone:⁊ pn̄t plib⁹ dieb⁹ durare. vt Auic̄. cap. de effimeris ex oppilatione. ¶ Tamē attende ꝙ dato ꝙ tales a cauſis corpalib⁹:tn̄ vtplm̄ ab illis eueniunt vt ſūt cōmote a cauſis ꝑmitiuis:ga qn̄ ex ipſis accendit͛ febris ſine cōmotione facta ab aliq̄ cā ꝑmitiua ſignū eſt ꝙ feb. nō extendit͛ ab illa cā niſi ꝑpter multitudinem illius in corpe. Nūc aūt qn̄ talis cā eſt m̄ltiplicata in corpore vtplm̄ ex ipſa feb. putredinis accendit͛ ⁊ nō ꝑmanet in terminū feb. effimere:vt Gal. 8° terapeutice caplo de effimera ex oppilatione.

Inſtātia. Cap.2.4. 4° p.aſo. aſo.56. Solutio. p°.4. tra. p.cap.12. Caplo.4.

Ex dubitatione autē iſta:ga dicit͛ ꝙ feb. effimera a cā intrinſeca nō depēdet inſurgit dubitatio vtrū feb. effimera ſit fiens vł facta. Et oſtendit͛ ꝙ ſit facta:ga feb. effimera nō hꝫ cām intrinſecā. vt hic Galenus:ſed poſtq̄ꝫ extrinſeca cauſa illā cauſauit ampli⁹ ab illa nō depēdet ga aliter nō eēt morbus vt eſt declaratū ſupra:ḡ nec depēdet ab extriſeco efficiēte:nec ab intrinſeco poſtq̄ꝫ.ſ. iā in corpe a cā extrinſeca eſt cauſata:igit͛ eſt facta. ¶ Et ɔfirmat͛ auctē Galeni in 8° terapē. circa finē loquēs de indicationib⁹ febriū dicit. Cōe eſt aūt eis ſcꝫ ethicis ad effimeras nō adhuc fieri differētes:i eo ꝙ effimere q̄deꝫ ſm̄ habitudinē hn̄t calorē:ethice v̄o in habitu difficile ſolubili. vn̄ in p° 4ᵉ. In effimeri q̄dē vtiqꝫ febrib⁹ ſimplex q̄dā eſt in corpe preter nām diſpoſitio: vt vtiqꝫ ꝑmis operantib⁹ eas cās nō adhuc exiſtibus:in qb⁹ aūt eſt adhuc cā que facit nō adhuc in his nec diſpō neqꝫ ſanatio ſimplex. Et ideo Galenus in 11° oſtēdit ꝙ vera cura ſolū debet͛ febrib⁹ effimeris ⁊ ethicis:ꝓpterea ga cauſam non habent que abſciſſione indigeat.

Digreſſio.34. Cap.9. ⁊ vltimo. Cap.2.

¶ Oppoſitum oſtendit͛:quia illa feb. non pōt dici facta in qua mēbra nō ſunt in calefacto eſſe:ſed in calefieri:⁊ hoc cū febris ſit mala qualitas in mēbris:ſed ſic eſt in effimera vt patuit ſupra a Gal. loco illo. Que v̄o ſunt a mā in q̄ eſt hoc ꝑter nām calm̄ ⁊c̄. vbi dicit. reliq̄ v̄o ⁊ tertia cum hac diīa eſt aerea ſub̄a ſola calefacta ſufficiēter humidis ⁊ ſolidis corporib⁹ calefiētib⁹ quidē adhuc:calefactis aūt nōdū. ¶ Et cōfirmo:ga illa eſt mala cōplexio fiens ⁊ nō facta:cuius alteratio ⁊ fieri ſentit͛ in corpe in quo eſt: ſed infirmus hn̄s effimerā ſentit caliditatē effimere ⁊ alterationē ſenſibilē in ſe fieri. Et tenet ꝑma ꝓpō:ga manifeſtū eſt ꝙ ga ethica eſt febris facta:ideo hn̄s eā illā non ſentit: qm̄ ſenſatio ɔſiſtit in alteratione ⁊ paſſione ⁊c̄. Et 2ᵃ ꝓpō clara:⁊ dicta iſta patēt ex libro d̄ malitia cōplonis diūſe.

Caplo p° cōmēto.a. 2.a.ſ.148 143.

In hoc queſito dicit Dynus ꝙ ſicut pōt hr̄i ex dict. Galeni in plurib⁹ locis te

Dynus.

rapentice methodi feb.effimera per ſe eſt mala cōplexio facta:tñ dicit ꝙ per accidēs pōt dici fiens. Ob cuiꝰ declarationē aduertit ꝙ ſicē patuit ſupra tria ſunt in corpe nr̄o ſm que pma genera febriū diſtiguunt.ſ.humores ꝛ ſpūs ꝛ mēbra:ꝛ illa iter ſe differūt:qꝛ humores nō comparant corpi vt ꝯſtituētes ipſuꝫ ꝛ eius eēntiā:ſꝫ ſolū vt id ex quo corpus reſtauratꝰ. Sed ipſa mēbra ꝛ ſpūs cōparant vt cōſtituentes ipſuꝫ:ſed differēter:qm̄ mēbra directe eēntiaꝫ corporis corpus ꝯſtituūt tanq̄ ſubm aīe.vñ ſunt formalr aiata ꝛ formalr dnr ſentire ꝛ moueri:ꝓpter qḋ eadē nuō pmanēt in toto vita:ſed ſpūs eſt illud ꝑ qḋ regunt mēbra ꝛ ſuas oꝑationes exercēt ſicut illud ꝑ qḋ mēbra ꝯſeruant

Cō.ſ.6. in eſſe:qꝛ vt pꝫ in 4° metheoroꝝ a Cōmētatore. vnūqḋqꝫ hꝫ ꝓpriū calorē inatū qui eſt ei in loco formalioris partis per quā ꝯſeruat ꝛ gubernat humidū illius entis:ad cuius exhalationē accidit corruptio corpis:ꝛ hic calor i nob eſt ſpūs:ꝛ iō ſpūs cōparat ad mēbra q̄ſi ſicē forma ad mām: qꝛ ſicut forma eſt ꝯtentiua mãe:ita ſpūs eſt illud quo mēbra in eſſe regunt ꝛ cōtinent. Et ideo ſpūs cōpat ad corpus ſicut ꝯſtituēs eſſentiā eius:nō qꝛ ſit aiatus ꝛ ſubiectū aie:ſed qꝛ eſt illḋ quo aia ꝯſeruat ſe in eſſe in membris:ꝛ ideo eſt ſicē ꝓpriū organū eius. vñ pōt dici aiatū virtualr. Et ideo ſub hac rōne cōparat ad corpus ſicē eius eſſentiaꝫ ꝯſtituens:ꝛ ideo qꝛ nō eſt formalr aiatus:nec formaliter ſubꝫ aie:hinc eſt ꝙ pōt fluere ꝛ refluere ꝛ nouus regñari. nec eſt vnꝰ nuō in tota vita corpe manēte eodeꝫ numero: nō ſic aūt eſt de mēbris ꝓpter cāꝫ dictā. Et hāc ſniaꝫ vult

Cap.p. expreſſe Galenus.11.terapē. Dicit eni ꝙ nã ꝛ ſuba corpis humani ex tribꝰ eſt cōpleta pticulis:ex ſuba mēbroꝝ ſolidoꝝ:ꝛ ex ſuba mēbroꝝ carniformiū:ꝛ ex ſuba ipſius ſpiritus:nō aūt dicit ꝙ ſuba eius eſſet ex humoribꝰ ꝯſtituta. ❡ Ex iſtis dicit ſtatiꝫ ſe declarare ꝓpoſitū.nā ille febres dnr hēe eſſe factū in qbus eſſentia malitie cōplexionis hꝫ eſſe factū in his ex qbus eſſentia corpis ꝯſtituit. Illa autē dicit febris fiens:cuius eſſe nō eſt factū in his ex qbus cōſtituit eēntia corpis:ſed in his hꝫ eſſe fiens ꝛ in alia hꝫ eē factū:ꝛ h̄ eſt manifeſtū:qꝛ mala cōplexio nō dr facta vel fiens niſi ſm modū eſſendi quē hꝫ in corpe:ꝛ in his q̄ ſunt de eſſentia corpis:nō aūt ſm modū eſſendi quē hꝫ in aliqs a corpe. Febris aūt ethica ꝛ effimera ſunt huiꝰ:qꝛ ethica hꝫ ſuū factū eſſe in mēbris:effimera hꝫ ſuū factū eē in ſpiritu:ſed ſpūs ꝛ mēbrū ſunt ea ex qbus eſſe corpis ꝯſtituit ꝑ modū iā declaratū. Sed in febribus putridis factū male cōplexiones eſt in humoribꝰ ex qbus actualiter eē corporis nō ꝯſtituit ꝛ fieri eſt in mēbris ꝛ ſpiritibꝰ:ꝛ ideo dr febris fiens ꝛ nō facta. ❡ Et ſubdit ꝙ ex his appet ꝙ ꝓprie ꝛ per ſe feb.ethica ꝛ quecūqꝫ feb.effimera īquantum eſt effimera ſunt febres īmãles:qꝛ in feb.effimera caliditas radicat in ſpiritu. Nūc aūt ſpūs nō cōparat corpi ſicē ingerēs paſſionē ei:imo vt pars eſſentie corpis. De ethica aūt eſt manifeſtū. Et qꝛ in effimera calitas eſt facta in ſpiritu que eſt facilis alterationis:in ethica autē in membris

Cap.9.ꝛ vltimo. que ſunt difficilioris alterationis:hic eſt ꝙ Gal.in 8° terapentice:circa finē:dicit ꝙ quedā eſt mala cōplexio facta habitudinalis vt illa effimera:q̄dā habituata vt illa ethica. ❡ Et ſubdit Dynus ꝙ lꝫ in feb.effimera ſit mala cōplexio facta ꝛ nō fiens:non eſt ex parte mēbroꝝ:de rōne quoꝝ eſt vt percipiant paſſionē ꝛ alterationē:cuꝫ ſint formaliter aiata:ſed eſt ex pte ſpūs qui eſt poſitus pars eſſentialis corpis. Et ꝑꝑ h̄ in ethica talis paſſio nō ꝯtingit:ꝛ iō feb.effimera ſm qd pōt dici fiens.ꝛ dato ꝙ ſimplr ſit fe. facta:ꝛ ideo rōne caliditatis que in ea in mēbris fundat feb.effimera ponit mala cōplexio diuerſa:ideo mala cōplexio diuerſa ſtat cū mala cōplexiōe facta. Lꝫ eni in mala cōplexione diuerſa neciūꝫ ſit qḋdā fieri:nō tñ reſpectu illius:reſpectu cuiꝰ eſt facta dicit fiens. Et ideo nō oīs mala cōplexio facta eſt mala cōplexio equalis:lꝫ oīs mala cōplexio equalis ſit mala cōplexio facta:lꝫ eni feb.effimera per ſe dicat mala cōplexio facta:tñ ꝑ accñs pōt dici fiens: ꝛ hoc pōt eſſe ꝑ rōnē cāe pmitiue a qua ꝓuenit:qꝛ illa ſit ſecū cōiuncta ꝛ fixa:qꝛ talis cā ſecū ꝯiuncta remanēs eſt cauſa q̄re cōtinue accidit inflāmatio in corpe vt in febre effimera a bubone. Hoc aūt accidit effimere ꝛ nō ineſt ei īquātū eſt effimera:qꝛ accidit ei vt ſecū illa cā remaneat: qm̄ ꝛ ſine illa cā:vt ꝟ.ḡ.ſubito remota adhuc remaneret calitas ſecū facta in ſpū:qḋ nō accideret de febre putrida per remotionē humoris. Sed hoc accidēs cōtingit: qꝛ in omni feb.effimera ꝓpter ſupcalefactū ſpm̄ multiplicant ſupfluitates origines ꝛ acres que hñt rōnē cauſe īgerētis ꝛ faciētis ꝯtinue caliditatē extraneā in corpe. Et ideo iſto modo cuilibꝫ effimere feb.eſt qḋdā fieri annexū nō ꝙ ꝓprie ipſa vt effimera dicat eē fiens:ſed annectit quoddā fieri rōne cuius ꝑ accñs dr eſſe fiens. ❡ Et ex p̄dictis apparet vlterius ꝙ cū feb.effimera vt effimera eſt per ſe ſit mala cōplexio facta:ꝛ per ſe etiā vt effimera eſt:ſit egritudo īmãlis ꝙ ipſa per ſe nō hꝫ diſtinctionē in tēpora morbi:ſicut etiā nec ethica:qꝛ hec ꝓprie nō attendunt niſi in morbo mãli ꝛ fiente:qꝛ tñ per accidēs in feb.effimera eſt attēdere ipſuꝫ fieri:ideo per accñs ſunt ꝛ in ipſa tempora morbi:aut potius tēpora ſimilia tēporibus in que diſtinguunt paroxiſmi:ꝛ hoc maxie cōtingit eis rōne taliū ſupfluitatū origiatū ꝛ acriū multiplicatoꝝ in ipſa. vnde ꝯtingunt in ea accidentia ſimilia que in tēporibus paroxiſmi. In pncipio eni ꝓpter diſpōnē taliū ſupfluitatuꝫ ꝑ mēbra ſenſibilia accidit quoddam ſiḿe frigori vel rigori:ꝛ deīde accidit augmētū caliditatis:ꝛ deīde ꝓpter euaporationē ꝛ reſolutionē ipſoꝝ accidit declinatio caliditatis ſicut accidit in declinatione paroxiſmi:ſed hoc nō eſt ex parte caloris feb.effimere vt effimera eſt. ❡ Hunc aūt modū dictū ꝙ feb.effimera ſit facta ſenſit Truſianus de Florētia in Pluſq̄cōmento. Et forte Dynus inde aſſumpſit. vnde dicit ꝙ ſpūs pncipat ſanitate ꝛ egritudine quadā nã ſicut ꝛ mēbrū. Si eni ſanitas eſt diſpō:qua organū cōplet ſuaꝫ oꝑationē:morbus ꝟo qua deficit a cōplendo:ſpūs aūt eſt vle organū aie ad oēs oꝑationes:ſine ſpū eni nulla operatio cōplet:ideo opꝫ ꝙ ſpūs pncipet vtraqꝫ illarū. Sꝫ qm̄ ſpūs eſt in cōtinua gnōne nō manēs vnus idē:ad moduꝫ ignis nō pōt pncipalr ei attribui ſicut ꝛ nō manēti:nō efficit tñ ſpūs vllā aie oꝑationē ſine membroꝝ apta cōpōne ſicē cū qualē reddēte:qꝛ oꝑatio attribuit mēbro ſicut cāe: ſpiritui aūt ſicē ꝯcauſe. nullā eni operationē efficit mēbrū ſine ſpū:ſed in mēbro pncipalr attribuit ſicut magis manenti. Hoc aūt nullo mō dici pōt de humore:humor eniꝫ nihil ſm ſe valeret ad aliquā aie oꝑōnē:ſꝫ eſt mã mēbrorū ꝛ ſpūuꝫ. Cū iſto igit mō quo ſpūs efficit oꝑōneꝫ eo mō pncipat ſanitate ꝛ egritudine:ꝓpter h̄ q̄ nō pōt caliditas ſpūs ita ꝓprie dici cā febris ſicē dicimꝰ illḋ de calitate humoris:ſed ipſe eſt pncipãs febre ſicut ꝛ mēbra:pōt dici tñ cā feb.vl in reꝰ ad mēbra vl ſicē ad aliqḋ a quo feb.icboat. Si eni feb.debeat in totū extēdi de neceſſitate hꝫ icipere ab aliq̄ qḋ p̄ alterat ſiue i.iḋ ſit mēbrū ſiue ſpūs:in humore aūt nō eſt fe. vllo mō ſicē nec aliqs alter morbꝰ niſi ſint in efficiēte:nō ſicē i hñte ꝛ ſuſceptiuo. Et hec ꝟba nob placēt.

Thom. Nos autē dicimꝰ hec ꝟba dicta ſatis adherere neceſſitati:nihilominꝰ tñ īꝓprie appellāt fe.eē factā:qm̄ ꝓpe fe.dr eē facta cū i eiꝰ eē nō icludit fieri ꝛ alterari. Nūc aūt in feb.effimera ꝛ ꝓprie q̄ntū ad illā calitatē q̄ in ea fe.dꝫ appellari q̄ eſt calitas i mēbro eſt fieri ꝛ alterari a calefacto eē ſpūs. ❡ Quapꝑ dōꝫ ꝙ ꝓpe loquēdo feb.effimera eſt fiens ꝛ nō facta:qḋ vere patuit ꝑ

Opinio Truſiani. Libro 5° theg.cō.31

Galenū in ꝟbo ſupra allegato factis in pn° huius libri: ⁊ h per illos iam eſt cōceſſuȝ ꝙ mala caliditas in feb. effimera fundata in mēbro vere eſt caliditas fiens ⁊ cōtinue dependens a ſpū calefacto. Nihilominus tñ inquātū ipſa caliditas in facto eſſe fundata eſt in ſuba ſpūs: g ſm moduȝ declarātū pōt poni quodāmō ſubm ſanitatis ⁊ egritudinis: ⁊ hoc eſt ſm modū dictū a ꝑlaſcꝫcōmētatore itantū ipa iproprie loquēdo pōt feb. facta appellari: qm̄ ꝓprie dȝ dici fiens vel facta ab eo ꝙ magis ſuā eſſentiā eſt cōſtituēs. hec aūt eſt caliitas in mēbro fundata. Et ideo ſm hūc mo-
Effi. feb. ē media inter ethi. ⁊ put. dū poſſet dici ꝙ tenet q̄ſi mediū inter ethicā ⁊ putridas: qa nō eſt ſic ꝓprie facta ſicut ethica nec ſic ꝓpe fiens vt putrida. ℂ Tñ attēde ꝙ dato ꝙ feb. effimera debeat dici feb. fiens: ⁊ hoc ſpecialr ꝑhice loquēdo: vt eſt q̄dā q̄litas imediate ledēs oꝑationes corꝑis viuētis: nihilominꝰ medicus pōt ponere hāc eſſe feb. factā ſm aliā viā a predictis. ſm eni mediciū illa egritudo pōt appellari facta in cuiꝰ curatione eſt vna ſimplex itētio ꝯtrarietatis morbi: imo intentio in curatione eſt ad factā: ⁊ hoc ꝓ tanto: qa cū medicus in curatione alicuiꝰ morbi itentionē ſimplicē ⁊ ſolum ad morbū hȝ iā pōt ponē hūc morbū a nullo depēdētē: circa cuiꝰ curationē bēat itendere. Et dato ꝙ ſm neceſſitatē ab aliquo depēdeat dī morbꝰ factꝰ. Cū aūt ſimplicē itētioneȝ nō habeat ad morbū: ſed ſm magnā ꝑtē: ſua itentio ꝟſatꝛ circa cām morbi ⁊ diuerſa itentio ab ea quā circa morbū hȝ tūc directe hic morbus fiens ⁊ depēdēs ab eo pōt dici: qm̄ ibi eſt aliqd cōplicatū: circa qḋ ſi nō intendatꝛ morbꝰ
Inſtantia. remoueri nō pōt ⁊ quo remoto remouetꝛ morbus.

ℂ Et ſi dicatꝛ tunc ethica ab apate pulmonis cāta: ⁊ cā eo exiſtē erit morbus fiens: cū hic vltra intētionē medici que ad febrē eſt ſit etiā intentio ad cām. ſ. ad apa cū remoueri
Solutio. feb. nō poſſit ſine illius apatis remotione. ℂ Et dic ꝙ hec feb. nō dȝ dici nec eſt fiens: qa dato ꝙ hic ſit cā circa quaȝ medicus dȝ intēdere: hec tñ cā nō eſt illius morbi factiua: ⁊ dato ꝙ ſit illius ꝯſeruatiua per modū hūc: qa ſi non illa remoueatꝛ feb. remoueri non pōt: qa tñ illo apate remoto feb. ethica non ceſſat niſi curetꝛ ꝑus ꝓpria cura hinc eſt ꝙ talis nō eſt fiens. Nūc aūt in feb. putri. intētio medici nō ſolū eſt intētio ꝯtrietatis morbi: ſȝ etiā cauſe. ſ. humoꝝ putridoꝝ: que intētio eſt valde diuerſa ab illa vt euacuatio ⁊ digeſtio ⁊ ſilia: ⁊ ideo recte hic morbus ab eo vocatꝛ fiens ⁊ dependēs a cā circa quā opȝ cū multā hr̄e ſollicitudinē: ſed in feb. effimera intentio medici eſt ſimplex intentio. ſ. adminiſtrare ea que ſūt ꝯtria morbo. Nō aūt in ea ſumitꝛ intentio a cauſa ipſius que eſt ſpūs calefactꝰ: qm̄ aliꝫ nō idiget niſi refrigeratione caloris. ℂ Si aūt in feb. effimera itēdimus ad ꝓuocādū ſudorē ⁊ trāſpirādū corpus per balnea: ⁊ alia ſilia: h nō eſt in ea iquātū eſt effimera: ſed h ineſt ei per accñs: nā qa ſibi cōplicatꝛ alia res vt ꝯſtipatio cutis vel alia res: vl̕ hoc ꝑꝑ vapores acres ⁊ diḡmes q in ea multiplicantꝛ: nō aūt ꝓpter caliditatē que in ſpiritu eſt facta: ⁊ ideo ꝟba predicta maxime neceſſitatē hñt de effimera vera in qua eſt ſola ſimplr̄ calefactio in ſpū. Effimera aūt nō vera vt depēdet ab oppilatione vl̕ a bubone vl̕ a ſilibus cauſis dicūt hr̄e cām cōſeruāteȝ: vt qa poſtq̄ȝ ab aliqua iſtaꝝ cauſaꝝ caliditas eſt facta in ſpiritu amplius cōſeruetꝛ. vñ ſi pro tūc cā iſta eēt remota adhuc caliditas in facto eſſe remaneret in ſpiritu. Sed qa ꝯtinue ab illa cā accidit regeneratio caliditatis in ſpū. vt ſi hodie reſoluatꝛ ſpūs q faciebat effimerā ꝑꝑ calitatē quā in illo ponit bubo nō ꝓpterea ceſſat effimera: qa alius ſpūs ab illa cā ponitꝛ in calefacto eſſe: ⁊ ideo accidit talē effimerā nō veraȝ durare aliquo mō plibꝰ diebus: verā aūt nō niſi vno die. Et ideo tibi apparere pōt ꝙ feb. effimera nō vera iprope quodāmō reſpectu feb. effimere vere poſſȝ dici fiens ⁊ illa facta: ⁊ hoc pluribꝰ viꝫ tibi clarū dimitto. Et ꝙ modo predicta feb. effimera dicatꝛ facta expreſſe fuit mens Ga-
leni in loco ꝑallegato. nā 8° terap. voluit ꝙ cōe eſt ethicas Caplo vi.
⁊ effimere hr̄e factū eſſe ſed nō putride: ⁊ in putrida itentio a cauſis eſt ſumēda: vñ vult ꝙ nulla cā antecedat ethicas: nec etiā effimeras. ſ. que idigeat cura cōpoſita cū cura que debetꝛ feb. vnde in ꝑma 4ˡ. In effimera qdē feb. ſimplex: quedā in corꝑe ꝑter nām eſt diſpoſitio.

Ex quibus

appet ꝙ febris effimera nō debet feb. māl̕is itelligi vel appellari ſed imāl̕is: ⁊ ꝙ nō hȝ q̄tuor tpa ſicē putrida. Et ex oibꝰ iſtis ſoluitꝛ difficultas alia vtrū febris effimera habeat paroxiſmuȝ: qm̄ clarū eſt ꝙ ꝑ ſe feb. effimera nō hȝ paroxiſmos: cū ipſa ſit egritudo imāl̕is: nec depēdet a mā ex qbꝰ egritudines periodicāt vt patebit ifra vltio caplo huius libri: per accñs tñ pōt dici hr̄e paroxiſmū ⁊ large accipiēdo paroxiſmū: ⁊ hoc eſt in effimera nō vera rōne cāe ſecū cōiuncte. naȝ qñ cauſa ſecū cōiungitꝛ que eſt fixa ⁊ ꝑmanēs poſt ablationē caliditatis febrilis: tūc pōt eſſe cā faciens redire aliū paroxiſmū: qa eſt cauſa vt iterū mltiplicentꝛ ſuꝑfluitates acres ⁊ diḡmes q̄ retēte ſūt cāe vt iterato reaccēdatꝛ febrilis caliditas in ſpū: vt ꝟbi grā eſt in fe. effimera ex oppilatione. Nā cū accenditꝛ feb. effimera ex oppilatione ⁊ recedente febre effimera ꝑ reſolōnē ſpūs calefacti: remanēs adhuc oppilatio eſt cā ꝙ iterū mltiplicentꝛ diḡmes ſuꝑfluitates ⁊ reaccēdatꝛ caliditas febrilis. Et ſi bñ ꝯſideras talis oppilatio ꝑꝑ diuerſitatē que in ea pōt cadere pōt eſſe cauſa aliquādo ꝙ feb. effimera pluribꝰ diebus cōtinue duret. interruptione tñ ⁊ reuerſione: ſic eni pōt accidere de aliꝫ feb. effimeris nō veris: vñ Auic. ꝑ° fen. 4ˡ can. cap. de feb. effimera ex oppilatione dicē ꝙ hec fe. iter feb. effimeras q̄ñqȝ accidit ⁊ reddit ꝑꝑ fixionē oppilatiōis que eſt cā q̄re ſūt ei paroxiſmi. ℂ Ex his pn̄t in pn° ꝑarguta ſolui: iam eniȝ dictū eſt ꝙ feb. effimera ꝓprie loquēdo eſt feb. fiens cum h nō obſtāte medicꝰ dȝ eā appellare feb. factā. ℂ D. c. d.

ℂ Sed id q̄ꝫuis inſeparabile ſit ab huiꝰ febribus earū Laurē.
propriā minime eſt: qm̄ ⁊ alie nōnulle incipiūt cauſa quadā euidēti ꝓgreſſa. Inſeparabile ergo ac propriū eſt vrine coctio ſtatim primis diebus.

ℂ Sed etſi hoc iſeparabile ſit taliū febriū indicium: tñ Leonē.
eaꝝ propriū nō eſt: nā ⁊ alie ex cā manifeſta fiunt que ante preceſſit. Inſeparabile ꝟo ac propriuȝ eſt coctio in vrina ſtatim die prima.

ℂ Sed hoc quidē ⁊ ſi inſeparabile eſt taliuȝ fe- Antiq̄.
briū propriū earū nō eſt: incipiūt eni ⁊ quedaȝ aliaꝝ a māifeſta ⁊ añte cā. Inſeꝑabile ꝟo ⁊ ꝓpriū eſt vrine digō mox in pria dierū apparēs.

ℂ Ponit aliud ſignū feb. effimere qḋ eſt ꝓpriū ſignum ⁊ iſeparabile in effimeris feb. ꝙ mox in ꝑmo die earū apparet digeſtio in vrina.

Sed ad hoc

ſignū obycies primo ꝙ per digeſtio- Digreſ-
nē apparentē in vrina nos nō habea- ſio. 35.
mus ſignificare ſuꝑ feb. effimerā: qa illḋ qḋ ſignificat ſuꝑ cauſam ⁊ mām feb. nō hȝ ſignificare ſuꝑ effimerā: cū illa materiā nō habeat a qua depēdeat: ſed hoc ſignū ſignificat ſuper mām: qm̄ digeſtio nō debetꝛ diſcraſie: ſed mate-
rie ⁊ humori: vt patet in thegni. ℂ Scḋo arguitꝛ ꝙ tale ſi- Libro 5°
gnū nō ſit propriū effimere: qm̄ eſt inuenire putridā feb. 90. 91. 194
in qua in ꝑ° die ſignū digōnis appet: vt Auic. ꝑ° 4ˡ caplo 195. Caplo 3°
de horis febriū. Et ſilr q̄ñqȝ i die ꝑmo feb. acutaꝝ videtꝛ trac. ꝑmo.
nubes ⁊ ſignū maturitatis: ⁊ in caplo de dr̄ia iter tertianā ꝑ°. 4. tra.
purā ⁊ nō purā dicit. ⁊ appet digeſtio in vrina in ꝑma die 2. cap. 38.

aut in

In opp^m

aut in tertio: aut in quarto: aut in ſeptimo. ¶ In oppoſitū amborū eſt Gal. hic q ponit hoc ſignū eſſe pprium: ⁊ p ɔñs nō ineſt alijs feb. ⁊ ꝙ eſt iſeparabile: ⁊ p ɔñs vult illud oib⁹ eis ieſſe. ¶ Attēde ꝙ ſolō huius dubij directe ſi qs bñ ꝑpendit habeť ex dictis Auič. caplo de ſignis proprijs fe. effimere diſtinguētib⁹ illas ab alijs. Propter qđ itellige ꝙ digeſtio apparēs in vrina nō hꝫ directe ſupra feb. effimera ſignificare: ⁊ hoc qa eius directa ſignificatio eſt ſup humore digeſto: ſed effimera ab illa nō depēdet: ſed tale ſignū hꝫ ſignificare ſup eā indirecte: qa ex ħ ꝙ feb. eſt effimera ſignificať ꝙ corpus a diſpōne nāli nō multū eſt remotū: qn aūt ſic eſt tūc in excuntib⁹ apparet valde parua mutatio diſpōnis nālis. Nūc aūt diſpō nālis in excuntib⁹ eſt ꝙ debēt eſſe digeſta. ¶ Et hanc rōnē ibi innuit Aui. cū dicit. Et cū eſt vrina in pmo die digeſta pulſus bonus: tūc indicaťꝙ eſt feb. effimera. ⁊ illud ideo qꝛ vrina nō alterať in ea iquātū eſt effimera. ¶ Ex hoc vlterius attēdēdū ꝙ ex hoc ꝙ feb. eſt effimera ſignificať quātū ex ħ eſt ꝙ in corpore nō ſunt materie nec humores crudi qui indigeāt digeſtione: ⁊ ideo ſedimē qđ in vrinis coꝝ appet nō dꝫ eſſe ſedimē declive ad colorē humoris: ſed dꝫ eſſe admodum ſediminis apparētis in vrinis ſanoꝝ qui nō ſūt in vltimo ſanitatis: puta qa ſolū eſt ſedimē qđ ōcidiť ex ſupfluo alimenti qđ ɔtinue aggregať in corpe: ⁊ qa corpus paꝝ eſt a nāli diſpōne remotū: ideo tale ſedimē debet eſſe digeſtū. ¶ Ex quibus pꝫ ꝙ qa tale ſignū non ſignat directe ſuper feb. effimerā ſed indirecte iquātū ſignificat ꝙ corpus nō eſt multū pmutatū. hinc eſt ꝙ ſtatim ab illo ꝑncipio feb. effimere vrina debet appere digeſta. Nec accidit diuerſitas penes digeſtionē in vrina in talib⁹ tēporib⁹ feb. effimere que diuerſificatio cadit i putrida: vt qa in ꝑn⁰ nō appareret digeſtio in augmēto manifeſta apparet: ⁊ hoc qa digeſtio nō debeť febri effimere rōne mãe que ipſam faċ ſicˇ debeť putride. Et ppter hoc ſtatim ab ipſo ꝑn⁰ quo icipit feb. effimera apparet in ea talis digeſtio qđ nō cōuenit in putrida. ¶ Tamē attēde ꝙ hoc ſignū effi. feb. eſt verū in effimeris febribus veris ⁊ inquātū eſt effimera: qꝛ in effimeris nō veris ⁊ in effimeris rōne alicuius cauſe accidentalr ſecū cōiuncte pōt priuari digeſtio ab vrina. Sed hoc nō erit ex effimera iquātū effimera: ſed accidētalr ei aduenit. vñ in effimera que fit ex oppilatione nō eſt incōueniēs vrinā nō eē digeſtā in ꝑncipio feb. qa humores ex quib⁹ oppilatio cauſať ſi ſint crudi groſſi viſcoſi indigent digeſtione. Similr in feb. effimera facta ex ſacietate nauſeatiua vt dicit Auič. vrina apparet aquoſa ꝑuata digōne: ſed hoc nō eſt rōne effimere iquātū effimera eſt: ſed rōne huius cāe accidētalr ſecū cōiuncte vtpura rōne idigeſtionis: qꝛ poſito ꝙ talis in quo eſt illa nauſeatiua ſacietas nō febricitaret adhuc ipſe mingeret talē vrinā idigeſtā. Et iō illud eſt tūc p accñs in effimeris. vñ ſic eſt de vrina ſicˇ de pulſu: qꝛ in effimera pulſus nō multū pmutať a diſpōne nāli: ſed ſi multū pmutať hoc eſt rōne alterius accidētis. Similr etiā ſi accidet ꝙ in corpe in quo cauſareť effimera ab aliq̄ cā extrinſeca ꝑexiſterēt multi ⁊ groſſi ⁊ viſcoſi humores aut cholerici tūc poſſet apparere vrina idigeſta vł mali coloris. Unñ Aui. in loco ꝑallegato [illegible] dicit: ⁊ eſt ſedimen ei⁹ digeſtū digeſtione nō decliue ad colorē humoris. Et eſt qñq3 nubes eis pendēs: ⁊ qñq3 natās boni coloris: ⁊ qñq3 accidit vt nō equeť color: qꝛ cū eius ſuba eſt equalis ⁊ nō alterať color eius niſi ppter illđ qđ aſſociať ei de cā alterationis vrine: q̄uis eſt illic feb. effimera ex eo qđ dicemus in tertiana: ⁊ ſilibus ei. ¶ Ex his ſoluunť multa obiecta que pñt adduci ⁊ que adducta ſunt: ⁊ ꝑmū pꝫ. Cū autē in ſcđo allegať ex Auič. de feb. putrida. dōm ꝙ dato ꝙ in aliqua fe. putrida in ꝑma die appere digeſtio poſſit nō tamē ſtatim apparet in ꝑncipio feb. ſed in effimera ſic vt iam patuit. Unde Gal. hic dicit digeſtio vrine apparēs ꝙ in ꝑma dierū moꝝ. i. qa. ſ. in ꝑn⁰ feb. Et Auič. ideo dicit ꝙ qa digeſtio in illis putridis valde cito apparet: ideo putať ꝙ ꝑncipiū nō habeat: ⁊ ſupple cū hꝫ ꝑncipiū: ſed ſtās occultū in quo ꝑn⁰ nō apparet digeſtio. ¶ Et ideo i ſumma attēde ꝙ aliqđ ſignū pōt dici eſſe alicuius feb. duplr. Uno mō vt affectus cauſatus a febre: vł qa cauſeť ex cauſa fe. ⁊ ſic digeſtio in vrina apparēs nō eſt ſignū effimere feb. inquātū effimera. Alio mō pōt dici ſignū: qa illud ſignū in ſanitate exiſtēs nō hꝫ ex aduētu illius feb. remoueri: ⁊ ſic digeſtio in vrina in ſanitate apparēs eſt ſignū feb. effimere iquātū feb. effimera. Et ideo cū dicimus ꝙ ſi ſiť pro poſſibili cōplicareť feb. effimera cū putrida: ⁊ putride in qua appet vrina idigeſta ſupueniret effimera ꝙ nō ppter hoc remoueret illa idigeſtio: qa ſignū feb. effimere eſt ꝙ appareat vrina digeſta: qꝛ hoc nō eſt ſignū ab illa cauſatū: ſed ab illa in ſanitate exñs nō phibitū. Deide poſuit aliud ſignū effimerarū: cum dicit.

¶ Et ad hec vt pulſus in magnitudinē ac celeritatem inſignē excreſcat ita vt frequētia per exteriorē quietē minime ſeruet pportionē. Magis ꝑterea ppriū atq3 inſeparabile earū indiciū eſt vt cōtractio minime creſcat in celeritatē: vel ſi creſcat interdū id puiſſimū ſit ac cognitu difficile: paulū ab ipſo nāe hītu abſiſtens. — Laurē.

¶ Ac ꝑterea pulſus ad magnitudinē ac celeritatē effatu dignā accedētes ita vt frequētia a pportione deficiat ſm exteriorē quietē. Eſt aūt ⁊ magis inſeperabile ac ppriū ꝙ nullo modo ad celeritatē ea pars pulſus que ſyſtole dī tēdit: ⁊ ſi aliqñ ɔtingat hoc minimū ac vix pceptibile exiſtit parūq3 a nāli tenore mutatū. — Leonic.

¶ Et adhuc in magnitudinē ⁊ velocitatē digna rōne ſupaddētibus pulſu3 vt derelinquať proportio ⁊ ſpiſſitudo ſm exteriorē quietē. Amplius magis ppriū ⁊ inſeparabile earū eſt nequaq̄ in velocitate ſupaddere ſyſtolē: vł ſi etiā ſupaddiderit quādoq3 paruiſſimū eſſe hoc ⁊ difficile cognoſcibile: ⁊ pauco aliquo ab eo qđ eſt ſm naturam remotum. — Antiq.

¶ Et circa hoc ſignū attende ꝙ in ſanitate eſt q̄dā pportio iter magnitudinē diaſtolis in pulſu ⁊ velocitatē ⁊ magnitudinē ⁊ velocitatē ſyſtolis. Nūc aūt in fe. effimera hec pportio derelinquiť ⁊ nō ſit: ſed remoueť: qꝛ diaſtoles ſit ppter euētationē ⁊ attractionē aeris fridi. Syſtoles aūt ſit ppť mūdificationē ⁊ expulſionē fumi capinoſi ⁊ putridi. vñ virtus iſtos motus operať ppter illos fines. Nunc autē cū in effimera ſit iflāmatio in ſuba ſpirituū ſolū addiť ibi magnitudo ⁊ velocitas in diaſtole: ſed qa nō eſt ibi magna neceſſitas mūdificatiōis: cū ibi nō ſint fumi putridi: ideo non addiť ibi multū ſyſtoles: ⁊ ideo in pportione plus addiť magnitudo ⁊ velocitas diaſtol' q̄ ſyſtolis. vñ pportio que iter ea ꝑus erat nūc eſt derelicta. Unñ Galen⁹ adhuc ꝑter ħ ⁊ magnitudinē ⁊ velocitatē digna rōne ſupaddentib⁹ pulſib⁹. ſ. in diaſtole: ideo derelinquiť pportio: ſcꝫ diaſtolis ad ſyſtolē que erat ꝑmo. ¶ Itē attēde ꝙ qes exterior in pulſu eſt q̄ eſt imediate poſt diaſtolē q̄ eſt motus ad exteriora: ⁊ ita qes que eſt imediate poſt ſyſtolem appellatur quies interior. ¶ Nunc autē pportio etiā que erat iter iſtas duas qetes derelinquiť: qa qes ſit parua vł longa ſm ꝙ incitat neceſſitas motus ſubſequentis illam. Nūc aūt (vt dictū eſt) in illa feb. nō regriť ꝙ mot⁹ ſyſto-

lis ſit magnus & velox ſicut motus diaſtolis: nec ei⁹ eſt tã/ta neceſſitas: & ideo quies ante motũ ſyſtolis que eſt q̃es exterior nõ debet eſſe ita ſpiſſa ſicut q̃es iterior que antecedit motũ diaſtolis: & ideo derelicta eſt ꝓportio. ¶ Et itelligit hic ꝑ q̃etẽ vnã eẽ: ſpiſſam. i. breuẽ: cũ ſpiſſitudo ꝓprie attẽdat in vna q̃ete vel in vna pte pulſus. Et ideo Galenus dicebat hic. Et ſpiſſitudo ſm exteriorẽ q̃etem ſupple derelinquit: q̃a. ſ. nõ augetur ſicut nõ augebatur velocitas & magnitudo in ſyſtole: ſed ſup. ſua ſpiſſitudo ſm aliã quietem nõ derelinquit: imo bñ augetur proportionaliter ipſi diaſtoli. Uel expone & ideſt & ſpiſſitudo ſm exteriorẽ quietem ſup. ad quietẽ iteriorẽ: ſup. etiã derelinquit. ſ. ſm ꝓportionem quã ṗmo habebat. Et ideo ſubdit ꝙ ꝓpriũ eis eſt & iſeparabile eſt ſyſtolẽ nõ addere in velocitate: vel ſi addidit aliquid ſit quid modicũ iſenſibile ſup illud qđ erat ſm nãm & hoc eſt ꝑꝑ cãm dictã. Tñ q̃a nõ ꝯtingit effimerã eſſe q̃n in ea multiplicentur aliqui vapores drigmes: ideo aliq̃n additur in velocitate ſyſtolis quid modicũ: q̃m expulſio illorũ cõpletur per magnitudinẽ additam in ſyſtole: q̃m ex hoc qđ dicit q̃d paruiſſimum: illud qđ additur in velocitate ſi aliquid addiderit declarat ꝙ etiã addatur magnitudo: q̃m ſtãte virtute forti & obediẽtia inſtrumẽti nõ põt addi pulſus in velocitate quin addatur magnitudo: ſed illa valde minus addunt q̃ ſit additio que fit in diaſtole.

Digreſſio. 36.

Ex quibus ꝟbis vult Galenus ꝙ in feb. effimera diaſtoles ſit maior & velocior q̃ ſyſtoles. De quo eſt heſitatio apud aliquos nõ ꝑua an diaſtoles in aliqua diſpõne poſſit eẽ maior ſyſtole: q̃m ꝙ poſſit eſſe velocior eſt clarũ. Et ꝙ vn⁹ iſtoꝝ motuũ nõ poſſit eẽ maior altero: ſed ſemper ſint equales oſtẽditur: q̃m motus illi dñr eẽ eq̃les qui fiũt ſup equale ſpatiũ: ergo. Et ṗma ꝓpõ clara eſt: q̃m magnitudo & paruitas in motu ſumuntur ex magnitudine & paruitate ſpatij ſuper quo fit mot⁹. vñ magnitudo & paruitas in pulſu ſumuntur ex ꝑua & pariter magna dilatatione arterie. Scđa ꝓpoſitio eſt ꝑ ſe nota: q̃a vbi icipit diaſtoles / ibi finit ſyſtoles. Et iđ ſi diaſtoles erit parua nõ poterit eſſe ſyſtoles magna: & eꝫ. ꝟbi grã. in exterioribus corporib⁹ nos videmus ꝙ ſi ꝯcauitas alicui⁹ corporis parũ dilatetur parũ poterit cõſtringi. Si aũt multum

In opp^m

multa poterit ꝯſtrictio fieri. ¶ In oppoſitũ eſt etiã Gal. in lrã qui vult ꝙ in feb. effimera diaſtoles ſit maior ſyſtole. Silr hoc expſſe ſentit Auic. 2. fen. 1. c. de ſpeb⁹ pulſuum diuerſoꝝ. Et Gal. in libro de differẽtijs pulſuũ. & in libello de vtilitate pulſus. ¶ Huic queſito reſpõdendũ eſt: cũ in ꝯcluſione eius nulla poſſit eſſe diſcordia ꝙ diaſtoles in pulſu poteſt eſſe maior ſyſtole. Et hoc declaratur & ꝓprie ſuppoſito vt eſt intentio auctorum medicine vbiq; ꝙ ṗncipiũ iſtoꝝ motuũ eſt ṽtus cordis & arteriaꝝ q̃ illa mẽbra mouet ſm ꝯtrios mot⁹ ꝑꝑ neceſſitatẽ euentandi calidũ tanq̃ ꝓpter finẽ. nã finis diaſtolis & eius neceſſitas eſt vt attrahatur aer ad refrigerãdã calidicatem inatã. Sꝫ finis ſyſtolis & eius neceſſitas eſt vt expellatur vapor capinoſus & admiſtus cũ calore nãli. Tũc ex his ꝓbatur ꝓpo^m: q̃m illi motus nõ ſunt ſemꝑ equales in magnitudine & paruitate in q̃b⁹ neceſſitas vtriuſq; & finis nõ eſt ſemꝑ eq̃lis ſed diuerſus: q̃m hi motus nõ fiunt a ṽtute mouente cor & arterias niſi ſm finẽ & neceſſitatẽ illius mot⁹. Et ideo ſi neceſſitas req̃rit magnitudinẽ & velocitatẽ: ſuppoſito ꝙ ṽtus ſit fortis & inſtr̃m obediẽs illas duas faciet: & ſic de alijs. Si igitur neceſſitas & finis motus dilatationis non erit equalis fine & neceſſitate motus cõſtrictionis iã oportebit hos motus in magnitudine eoꝝ eſſe diuerſificatos: & ſilr eſt de alijs differentijs a magnitudine. ¶ Nũc aũt claꝝ eſt ꝙ he neceſſitates ſunt diuerſificate ſepe. Sepe eniꝫ in corꝑe eſt magna neceſſitas attrahendi aerẽ frigidũ ad euentãdũ calm

Sũma 2ª doctri. 3ª. cap. 3.
De differẽtijs pulſuum cap. 21. 23. & vl.
Dynus.

innatum & nõ eſt multa neceſſitas expellẽdi fumos vt in ethica. Nũc eni opꝫ diaſtolẽ maiorẽ eſſe ſyſtole: nec valeret ſi diceretur ꝙ eſſet velocior: ſed nõ maior. ṗmo q̃a clarũ eſt ꝙ ſtãte ṽtute forti & obediẽtia iſtr̃i: cũ neceſſitas additur ṗmo fit magnitudo q̃ velocitas. Iterũ põt eſſe tãta aug^{ta} neceſſitas attrahendi aerẽ qđ opꝫ diaſtolẽ in vtraq; diña augeri: nõ aũt ſyſtolẽ ꝓpter nõ eſſe ſuũ fumũ ſic augmẽtatum. ¶ Rõ aũt in oppoſitũ que a multis difficilis reputatur: ſic ſoluitur a Dino. Dicit eni ꝙ rõ bñ ꝯcluderet tenẽdo opionẽ Eraſiſtrati: nõ aũt Galeni: q̃m ſicut apparet ꝑ Galenũ in libro de vtilitate pulſus: Eraſiſtratus voluit ꝙ cã dilatationis arteriaꝝ eſt repletio & cã ꝯſtrictionis eſt euacuatio. Uñ iđ dilatatur arteria q̃a repletur: & ꝯſtringitur q̃a euacuatur: & ideo ṗn^m hoꝝ motuũ nõ erat aliqua ṽtus aie: ſꝫ ſolũ euatio & ꝯciſio partiũ cadentiũ ex euatione facta. Et iđ ſm hãc opionẽ quãtitas cõſtrictionis vr̃ iſeq quãtitatẽ dilatationis: q̃a ſi arteria mltũ eſt dilatata ipa euata / ipſa dꝫ multũ ꝯſtringi. Et ſi parũ / parũ ꝯſtringitur. ¶ Sed Galen⁹ ponit ꝙ ideo arteria repletur q̃a ṽtute dilatatur: ꝓpter quam dilatationẽ attrahitur illud qđ eas replet. Similr ideo arteria euacuatur: q̃a a ṽtute cõſtringitur: & ideo q̃a poſuit ꝙ dilatatio & cõſtrictio inſequuntur actũ ṽtutis: ipſa dilatatio & ꝯſtrictio fit magna vel parua ſm diſpõnẽ ṽtutis & diſpõnẽ neceſſitatis ꝓpter quã agit. Et ideo dato ꝙ dilatatio eẽt magna: ſi modica opꝫ neceſſitas ꝯſtrictõis nõ facit ꝯſtrictionẽ magnã imo paruã & ecõtrario. Et h̃ dclaratur in exterioribus: vt ꝟbi grã in ſacco hñte cõcauitatem: ſi eni dilatatio orificij eius eẽt ꝑ ſolã repletionẽ & ꝯſtrictio ꝑ ſolã deficiẽtiam partiũ q̃ euacuatur: tũc ſi dilatatio eſſet magna tũc & ꝯſtrictio eẽt magna. Sed ſi illa fieret ab aliquo agẽte cooperante per ṽtutẽ aie vt ab hoie: tunc poſſet dilatari: multum tñ poſtea parũ cõſtringi: & ſic eſt de motu pulſus. Uñ his notatis vadit ad formã argumẽti: cũ dr̃ illi mot⁹ ſunt equales qui fiunt ſup ſpatiũ equale / cõceditur: ſed negat minorẽ: cum dr̃ vbi diaſtoles terminatur / ibi incipit ſyſtoles &c. dicit ꝙ ex hoc nõ ꝯcluditur aliq̃d: q̃m motus hic nõ dependet ex quãtitate repletionis & euationis: ſꝫ ex actu ꝟtutis vt dictũ eſt. Hec ſunt verba eius in ꝓpria forma.

Sed tamen hec ſolo nõ ſatiſfacit. ¶ Primo quia ad eoſdem terminos poſſet venire vel poſſet q̃libet iſtoꝝ motuũ ſi cã eoꝝ eſſet repletio & euõ ſicut cã eoꝝ exñte ṽtute. Scđo ſꝫ opi. Eraſ. etiã põt vn⁹ iſtoꝝ motuũ eſſe magn⁹ altero exñte ꝑuo: & ꝑ ꝯñs ſolo eſt nulla. Et añs dclaratur: q̃m nõ dubiũ ẽ ꝙ dato ꝙ cã iſtoꝝ motuũ ſit ṽtus dilatãs nihilominus in dilatatione arteria repletur. Et ſilr dato ꝙ ꝯſtrigatur: a ṽtute tñ in cõſtrictione euatur. Et ponatur hoc: ꝙ ſi hi motus fiant a repletione & euatione tali qualis eſt illa que eſt ꝯñs actionẽ ṽtutis: tũc g̃ ſicut in dilatatione magna facta a ṽtute opꝫ eſſe repletionẽ magnã cum qua põt eſſe ꝯſtrictio parua a ṽtute facta quã ſequitur ꝑua euatio: ita etiã ſi hec repletio & euatio eẽnt ſine ṽtute vna poſſet eſſe magna & alia parua: q̃a ponatur ꝓ poſſibili ꝙ dilatatio & cõſtrictio fiant ab illamet euatione & repletione ſine ṽtute operãte: que repletio & euatio ꝯſequitur actionem ṽtutis: ſic g̃ ſaluatur diſproportio dilatationis & ꝯſtrictionis ibi ita & hic. ¶ Et ꝯfirmo. Quãtũcũq; eni hi motus fiant a ṽtute: nihilominus tñ magnitudo in eis nõ eſt niſi a magnitudine ſpatij ſuꝑ qđ fit motus. Motus eni magn⁹ eſt in ſpatio magno & paruus ex paruo ex quocũq; agẽte fuerit. Cũ g̃ motus ſemꝑ fiant ſuꝑ eodẽ ſpatio ſemꝑ eẽnt eq̃les ſiue a ṽtute fiant ſiue ab alio. Et ideo cũ ipſe vadit ad formã argumẽti nõ ſoluit: nã ipſe ꝯcedit maiorem & negat ꝙ iſti mot⁹ fiant ſuꝑ equale ſpatiũ: & hoc q̃a nõ depẽdent ex quãtitate repletionis & euationis: ſed ex actu virtutis: & certe illa ꝟba ſunt valde inſipida: q̃m a nullo negari põt

Inſtantia ꝯtra Dyni rationes.

ꝙ ſi aliq͛

ꝙ ſi aliquis motus terminaꝛ vbi alter icipit: ⁊ ſcḋo terminatur vbi incipit primus quin ſpatium illoꝛuꝫ ſit equale: ⁊ dato ꝙ fiant ab hoc agente vel ab illo cū motus nō poſſit eſſe maioꝛ vel minoꝛ ꝙ̃ ſpatiuꝫ ſuper quo ſit.

Tho𝔪̄. Quapropter dicamus in hoc vba clara. Et p̄mo ꝙ in pulſu vnā diaſtolem eſſe maioꝛem ſyſtole eſt clarū: cū arteria in vna dilatatione poſſit multū aperiri: ⁊ poſtea modicū cōſtringi. ita ꝙ hi motus nō fiunt ſuper ſpatiū equale. Sed tn̄ hoc non eſt intentio auctoꝝ: cū dicūt ꝙ in aliqua egritudine diaſtoles eſt maioꝛ ſyſtole. vt vbi gr̄a. in effimera: q2 nō ſolū intelligit ꝙ vna diaſtoles ſit maioꝛ ſyſtole vna: ſed ꝙ ſemꝑ in tota illa egritudine hoc ſit quantū ad oēs. Et ideo ad hoc notificādū ſupponam⁹ ꝙ totū ſpatiū arterie a ſūma cōſtrictione vſqꝫ ad ſummā dilatationē ſit. b. c. d. e. ita ꝙ arteria in diaſtole maxīa ꝑuenit ad terminū. e. ❡ Et ponaꝛ ꝙ in ſūma ꝯſtrictione vt cū eſt maxima neceſſitas expellēdi ſumos perueniat ad terminū. b. ❡ Sed ponaꝛ ꝙ hō ſanus ī ſua diaſtole perueniat ad terminū. d. Et in ꝯſtrictione ⁊ ſyſtole perueniat ad terminū. c. Iſto ſuppoſito attende ꝙ diaſtolē eſſe maioꝛē ſyſtole eſt dupl'r. vno mō ꝙ vnus iſtoꝝ motuū ſit maioꝛ altero: q2 ſuper maioꝛi ſpatio: ⁊ ſic intelligendo dato ꝙ vna diaſtoles poſſit eſſe maioꝛ vna ſyſtole ⁊ eꝯ: q2 ſuꝑ maioꝛi ſpatio vt eſt declaratū: tn̄ īpoſſ'e eſt ꝙ in aliqua egritudine poſſit cōtinue hoc mō diaſtoles eſſe maioꝛ ſyſtole vl' in plibus pulſationib⁹ ꝯtinuis: qḋ declaꝛ: nam ſi fiat vna diaſtoles magna poſtea īmediate fiat ſyſtoles parua: quia arteria valde per minus ſpatium conſtringiꝛ ꝙ̃ fuerit ſpatiū motus dilatationis: tunc dilatatio ſubſequens illā ꝯſtrictionē opꝫ ꝙ ſit ſuꝑ equali ſpatio cū cōſtrictione añi: aut ſuꝑ minoꝛi cū icipiat directe vbi finiuit diaſtoles: ⁊ termineꝛ vbi icipit ſyſtoles: ⁊ hoc ſi diaſtoles in tali pulſu ſint eq̄les. ſ. illa que ſequiꝛ ⁊ que anteceſſit: hoc aūt dico: q2 poſſet eſſe hec diaſtoles maioꝛ eſſe diaſtole p̄cedēte: vnde nō terminaꝛ ibi icipit ſiſtoles: ſed termínareꝛ magis in ſurſum. Et ideo poſſet ibi talis diſpropoꝛtio cadere quouſqꝫ diaſtoles ſemꝑ creſceret: q2 cū creuiſſet q̄ntū poſſet: tūc aūt opoꝛteret ipſaꝫ fieri ſuꝑ equali ſpatio ſyſtolis aut ſuꝑ minoꝛi aut aliqñ vna ꝑcuſſio ſuꝑ minoꝛi ⁊ alia ſuꝑ maioꝛi: ⁊ ħ erit cū pulſus magnā diuerſitateꝫ haberet. Sic ḡ in aliqua egritudīe in qua diaſtoles adinuicem ſunt equales: ⁊ ſic ſyſtoles adinuicē ſunt equales īpoſſibile eſt vt diaſtoles ſit maioꝛ ſyſtole: q2 ſuper maioꝛi ⁊c̄. ❡ Alio mō intelligiꝛ ꝙ diaſtoles ſit maioꝛ ſyſtole: q2 motus dilatationis arterie ꝑueniat ad terminū ſpatij arterie vltra terminū ad quē ꝑuenit in ſanitate nō ꝑueniēte motu ꝯſtrictionis vltra terminū cōſtrictionis qui eſt in ſanitate: vel nō tn̄ vltra illū terminū cōſtrictione ꝑueniēte ꝙ̃ vltra terminū dilatationis ſanitatis ꝑuenit motus dilatationis. vn̄ diceꝛ diaſtoles maioꝛ ꝙ̃ eēt in ſanitate: ſyſtoles aūt non: ⁊ ſic in aliqua tota īfirmitate diaſtoles pōt eē maioꝛ ſyſtole. vbi gr̄a. in hoīe ſano tēpoꝛe ſanitatis in exēplo poſito arteria in motu dilatationis īcipit tanq̄ꝫ a termino a quo ab ipſo. c. ⁊ ad. d. ⁊ in cōſtrictione īcipit tanq̄ꝫ a termino a quo a. d. ⁊ ꝯſtrigiꝛ vſqꝫ ad. c. Si ḡ in illo hoīe ſuꝑueniat mala cōplexio calida ſimplex nō cū vitio humoꝛis nec cū fumis putridis. vn̄ in eo ponaꝛ ⁊ augmenteꝛ valde neceſſitas attrahēdi aerē frigidū ⁊ nō augmenteꝛ in eo neceſſitas expellēdi fumos vltra illō qḋ in ſanitate erat: tūc arteria ſua gr̄a exēpli vbi ſanitate dilatabaꝛ īcipiēdo a. c. vſqꝫ ad. d. Nūc ꝓpter neceſſitatē additā attractionis aeris dilatabaꝛ a. c. vſqꝫ ad. e. Sed q2 in eo nō eſt augmētat⁹ fumus ⁊ neceſſitas ꝑ quā ſit ſyſtoles. ſ. neceſſitas expellendi fumos: ideo nō ꝑuenit arteria vltra terminū in ꝯſtrictione ad quē in ſanitate ꝑueniebat. Unde nō cōſtrigiꝛ vltra terminū. c. mouebitur ḡ in tali hoīe arteria in cōſtrictione ab. e. ad quē terminū peruenit in dilatatione tanq̄ꝫ termino a quo / vſqꝫ ad terminū ad quē peruenit in ſanitate: ⁊ ꝑ ꝯñs in illa egritudīe diaſtoles eſt maioꝛ ſyſtole: qḋ ꝓbat: q2 in illo diaſtoles eſt maioꝛ ſyſtole cui⁹ diaſtoles erit valde maioꝛ ꝙ̃ eēt in ſanitate. Sꝫ ſyſtoles nō eſt maioꝛ: imo ſi pro poſſibili ponereꝛ ꝙ neceſſitas expellēdi fumos eēt diminuta ab eo qḋ erat in ſanitate ī iſto ſyſtoles eēt maioꝛ ꝙ̃ in ſanitate eēt q2 nō ꝑueniret arteria in ꝯſtrictione ſua vſqꝫ ad. c. Nō ergo ī tali pulſu nūc deſignato diaſtoles eſt maioꝛ ſyſtole: q2 ſit ſuꝑ maioꝛi ſpatio: nā iſti mot⁹ ſunt ꝑ ſe ſuꝑ equali ſpatio cū vn⁹ finiaꝛ vbi alter īcipit ⁊ ecōtrario: ⁊ ideo ſi iſti motus cōſiderentur in ſe abſolute vt duo motus ſunt preciſe eq̄les: q2 vn⁹ eſt a. c. vſqꝫ ad. e. ⁊ alter eſt ab. e. vſqꝫ ad. c. Sed iō dr̄ diaſtoles maioꝛ ſyſtole: q2 apertio arterie ꝑueniat vltra terminū ad queꝫ in ſanitate perueniebat: nō aūt cōſtrictio. Unde ſatiſſacit neceſſitati attractionis aeris frigidi maioꝛis ꝙ̃ eſſet neceſſitas in ſanitate: nō aūt ſatiſfit neceſſitati maioꝛi mūdificationis fumoꝝ: ad hoc eni vt ſit magna diaſtoles non refert. Unde arteria tanq̄ꝫ a termino a quo / icipiat moueri: ſed requiriꝛ ꝙ moueaꝛ ad terminū ad quē / vltra terminū ad quē / mouebaꝛ in ſanitate: ⁊ ſm̄ ꝙ plus vltra illū terminuꝫ moueꝛ ſm̄ hoc diaſtoles dr̄ eē maioꝛ ⁊ multū accipit de aere niſi in via eēt oppilatio ꝓhibēs: ⁊ ſil'r de ꝯſtrictione nō refert ad hoc vt ſit magna ſiſtoles vnde arteria moueri icipiat: ſed requiranꝛ ꝙ in cōſtrictione ꝑueniat vltra terminū q̄ erat in ſanitate. Et ideo ſm̄ hanc viā clare apparet ꝙ dato ꝙ iſti duo motus fiant ſuꝑ eq̄li ſpatio ⁊ cōſiderāti abſolute vt motus ipſi ſint eq̄les: nihilominus tn̄ ſm̄ p̄dictū modū diaſtoles pōt eſſe maioꝛ ſyſtole. ❡ Ex his vadim⁹ ad formā argumēti: cū dr̄ illi motus ſunt equales qui ſiūt ſuꝑ equali ſpatio: cōcediꝛ ꝙ abſolute loquēdo ſunt eq̄les. Et ideo iā eſt dictū ꝙ ſi ꝯſidereꝛ iſti motus ſꝫ ſe: ⁊ abſolute loquendo ꝙ equales ſunt: ⁊ dictū eſt etiā ꝙ diaſtoles nō eſt maioꝛ ſyſtole: q2 ſuꝑ maioꝛi ſpatio: ſed q2 diaſtoles eſt magna vel ꝑua per hoc ꝙ ſatiſfacit neceſſitati magne attractionis aeris ⁊ cōſtrictio expulſioni fumoꝝ magne: ⁊ illud in diaſtole adimpleꝛ per hoc ꝙ arteria dilataꝛ vltra terminuꝫ dilatationis in ſanitate: ⁊ in ſyſtole etiā ꝑ hoc ꝙ cōſtringiꝛ vltra terminū cōſtrictionis qui erat in ſanitate: hinc eſt ꝙ dato ꝙ iſti motus ſint ſuꝑ eq̄li ſpatio: nihilominus diaſtoles pōt dici magna. ⁊ ſyſtoles ꝑua ⁊ econtrario vt pulcherrime eſt deductum. Et hec eſt ſolo huius argumenti ⁊ nulla alia.

❡ Qm̄ etiā propꝛium atqꝫ inſeparabile eſt taliū febriū vt caloꝛ ſuauis exiſtat. Laurē.

❡ Sed ⁊ caliditatis ſuauitas propꝛium atqꝫ inſeparabile. eſt huiuſcemodi febꝛium indicium. Leonic.

❡ Quinimo ⁊ caloꝛis ſuauitas talium febꝛium propꝛium eſt ⁊ inſeparabile. Antiq̄.

❡ Deinde ponit aliud ſignū effimere dū. d. Quinimo ⁊c̄. qḋ eſt notū ⁊ attēdēdū ꝙ ſuauitas caloꝛis in tali febꝛe nō eſt reſpectu caloꝛis nālis: ſed reſpectu aliaꝝ ſeb. vt ethica ⁊ putrida: q2 in hac ſeb. caliditas eſt fundata in ſubā rara leui ⁊ miti vt in ſpiritu: nō ſic aūt eſt in alijs.

❡ Inſeparabile etiā eſt ſi pulſus ac caloꝛ equabilis: ſi incremētū equale exiſtit: nō tn̄ eteni q̄buſdā alijs ieſt: quēadmodū neqꝫ ſi vigoꝛ mitioꝛ ſit: neqꝫ. n. id. ꝓpꝛiuꝫ eſt: ꝙ̃uis his potiſſimuꝫ inſit: ac meli⁹ erit: vt hec que cōia ſunt per incrementū ac vigorē ꝓpꝛia cenſeanꝛ eo ꝙ effimere. ī. diarie potiſſimū inſint: erit eniꝫ ita ꝙ̃uis non iſta rei ſpecies. Laurē.

Leonic. ¶ Inſeparabile quoq; equalis atq; incōpreſſus aſcē-ſus in caliditate ac pulſibus ſimul. Nō tñ ꝓpriū cuȝ ⁊ alijs quibuſdā adſit ſicuti etiā ꝯſiſtēte febre medіocri-tas: neq; eni hoc etiā eſt ꝓpriū q̄ꝗ his maxime ieſt. Et melius ſane hec que cōia exiſtūt icreſcēte febre ac cōſiſtente: qm̄ magis effimeris inſunt iter ꝓpria repo-nere: ſic enim fieret ⁊ ſi non rei ipſius ſpecies.

Antiq. ¶ Inſeparabile ꝟo eſt ⁊ equalitas ⁊ nō ꝯtritus aſcenſus ⁊ in calore ⁊ in pulſibus: nō tñ eſt de-mum ꝓpriū eteni ⁊ alijs quibuſdā exiſtit ſicut demū ⁊ ſtatus māſuetudo: neq; eni hoc eſt ꝓ-priū ⁊ ſi maxime his exiſtat: ⁊ melius deinum cōmunia hic ⁊ alijs ſm̄ aſcenſiones ⁊ ſtatus in eo ꝙ maxime exiſtant effimeris ꝓpria ponere: fiet eni vtiq; ita ⁊ ſi non ſit ipſi rei ſpecies.

¶ Deīde ponit aliud ſignū quia in hac febre eſt equalitas caloris ⁊ nō eſt aſcenſus in calore ⁊ pulſus cōtritus: ideſt inequalis. Et ſubdit ꝙ dato ꝙ hoc ſignū ſit iſeparabile ab effimera: nō tñ eſt eis ꝓpriū: q̄a ieſt quibuſdaȝ alijs. vnde aliquo mō erit feb. de mā aliqua ſubtili miti ⁊ pauca: ⁊ nō mordaci: vnde nō fiet in ea aſcēſus caloris iequalis: ⁊ ſilr̄ pulſus: ſic demū māſuetudo ſtat' eſt ſignū effimere: ⁊ itel-ligit hic māſuetudo quantū ad accidētia ſicꝫ ſunt dolor ca-pitis ⁊ ſitis q̄ in ſtatu putride augeť. Et ſignū etiā iſtō da-to ꝙ ab eis ſit iſeparabile: tñ nō eſt eis ꝓpriū: q̄a eſt febrē reperire vt pretactā in qua nō eſt in ſtatu difficultas mlťa accidentiū. Et dato ꝙ maxime māſuetudo talis in effime-ra repiať. Et ſubdit ꝙ hec ſigna cōia effimeris: ⁊ alijs q̄-buſdā apparentia in ſtatu ⁊ aſcēſione feb. poterūt poni ſi-gna ꝓpria effimere in eo ꝙ in eis maxīe reperiunť. vnde dicit. Fiet aūt vtiq; ita. ſ. ꝓpriū hoc ſignuȝ feb. effimere: ⁊ ſi nō ſit alijs ſicꝫ ipſi rei ſpecies. ſ. manerie determinata: vt q̄ı dicať ſuauitas multa nō determinādo aliter: q̄a in ipſis eſt multa ſuauitas in cōparatione ad alias. Et cā huius ſi-gni eſt ꝑ ſe nota: nō eni effimera eſt ab humore depēdens qui cū ad putredinē venerit cauſat omnia iſta.

Laurē. ¶ Sed optimū diligentiſſimū ꝙ taliū febriū ꝓpriū ſit atq; iſeparabile indiciū: quēadmodū vbi iclinatio cū ſudore aut humore: aut penitus vapore quodā ſuaui exiſtat quā itegritas ipſa excipiat: atq; his indicijs fe-bres effimere. i. diarie ꝓmiſcue cognoſcūt: ſed de ſin-gulis ſeorſum ſm̄ ſpeciem agetur.

Leonic. ¶ At pulcherimū atq; exquiſitiſſimū huiuſcemodi fe-briū ꝓpriū ſimul atq; inſeparabile ſignū ſicuti ⁊ cū ſu-dore aut rore aut oīno cū aliquo optio vapore decli-natio vbi integra febris ceſſatio ſequať: hec quidē eſt cōis febriū effimerarū indicatio: nā poſtea de earum ſingulis ſpeciatim dicemus.

Antiq. ¶ Sed optimū demū ⁊ certiſſimuȝ eſt taliū fe-briū ⁊ propriū ſimul ⁊ inſeparabile ſignū ſicut demū ⁊ declinatio cuȝ ſudore vel humiditate: vel oīno demū cū vapore aliquo benigno fiēs finali in febricitatione ſuccedēte ipſi febri: hec quidē eſt cōis dignotio effimerarū febriū: vnā-quāq; enim earum ſigillatim ſm̄ ſpeciem de-inceps determinabo.

¶ Deinde ponit aliud ſignū: ⁊ eſt ꝙ optimū ⁊ certiſſimuȝ ⁊ propriū ⁊ inſeparabile ſignū feb. taliū eſt vt declinet cū ſudore ⁊c. ſuccedēte ſibi in febricitatione. Eſt eniȝ h̄ ſignuȝ optimū: q̄ꝛ oſtēdit ꝙ feb. nō trāſit in putridā: eſt eniȝ iſepa-rabile: q̄ꝛ omni fe. effimere vere ineſt. Eſt ꝓpriū q̄a non re-periť in alijs fe. ¶ Et attēde circa h̄ ſignū: nā dices q̄n̄o dī ꝙ hoc ſignū effimere eſt ꝙ declinet in febricitatione cū ſu-dore: q̄ꝛ h̄ eſt ſignū apparēs in multis fe. putridis: ⁊ ꝓprie interpolatis. Vñ Auic. Amplius aūt ſi eſt iterpolata icipit cū rigore aut horripilatiōe: ⁊ dimittit ſm̄ plīm cū ſudore ⁊ humoroſitate ⁊ poſſet ex multis allegari locis. Attēde ꝙ ſu-dor cū quo recedit feb. effimera eſt ſilis ſudori nāli tꝑe ſa-nitatis ꝓpter exercitiū vel ꝓpter aliud ſile: q̄ꝛ id qđ euōne idiget i ſe. que eſt vere effimera eſt ſupfluitas q̄dā ſubtilis ⁊ acris que multiplicať i ipſa. Silr̄ in corꝑe ſano qđ ꝑ exer-citiū in ſudore euāť: eſt talis ſupfluitas originis ⁊ acris que ꝯtinue aggregata in corpore idiget expelli. Et iđ ſicꝫ hic ſu-dor in q̄litate approximat q̄litati ſudoris nālis: q̄a eſt mi-tis: ita ēt approximat ſibi in q̄ītitate: q̄ꝛ nō eſt mult': ⁊ iđ ſu-dor q̄ apparet in receſſu vere effimere: nō eſt ſudor humo-roſus ſicut eſt ille q̄ appꝫt in putridis multus ⁊ in qualitate valde diuerſus a ſudore apparēte in corpore ſano. vñ Auic. loquēs de effimera ⁊ plīm eradicationis fit ꝑ ſudoreȝ ⁊ hu-moroſitatē ſilem ſudori nāli: ⁊ nō ab humoroſo: ⁊ nō fit ve-hemēs ſupfluitas iterū in q̄ītitate: imo appropinquat ſudo-ri nāli in q̄ītitate ſua fit ⁊ ꝓximus ei in q̄litate ſua. Si eniȝ videris ſudorē plīmū: tūc feb. nō erit effimera: de diuerſo ergo ſudore loquťr Auic. in p̄alleg. loco: ⁊ Gal. hic: cū q̄ defi-cit cū tali ſudore ⁊ dimittit hōlem ſine feb. ſignū ꝙ illa effi-mera nō trāſibit in putridam. Deinde Galenus cōcludit ⁊ clarum eſt. Si aūt vis adhuc de his ſignis ꝓlixius reſpice ſcđo de criſi circa finem: ⁊ ab Auic. ꝓma fen quarti ⁊c.

[right margin: p° q̄rti tr. 2. cap. 2.] [right margin: p° q̄rti tr. 1. ca. 6.] [right margin: Cap. viii°]

Laurē. ¶ Aliud aūt genus febriū qđ ex aduerſať effimeris. i. diarijs deductū eſt nullū nomē cōe oīuȝ hȝ. Dūe aūt hue ꝓprie exiſtunt: nō obſcuris ſpēb' diffinite: quedā enim ex eis putredine humoꝝ accēdunť: alie ꝟo ꝑtes ipſas aīalis ſolidas occuparūt atq; appellāt eas ethi-cas febriles: vel q̄a ſtabiles ſunt ac ſoluta difficiles quēadmodū habit': vel q̄a ipm̄ corporis habitū occu-parūt. ita nāq; ſolent nomen noīare ſolidas partes ex aduerſum deductas partibus humentioribus.

Leonic. ¶ Alterū ꝟo febriū genus qđ effimeris ex aduerſo di-ſtinguiť: nullū q̄dē nomē cōe ſortitū eſt. Sūt aūt due ꝓme dūe que nō obſcurā habēt ſpecierū diſcretionē. Nā q̄dā ex iſtis in putredine humoꝝ accēdunť: q̄daȝ ꝟo ipſas ſolidas occupāt aīalis ꝑtes: atq; eas ethicas febres appellarūt: vel q̄m firme ac fixe ſunt quēadmo-dum habitus: aut quoniā ipſum corporis habitū cō-prehēderunt: ſic eniȝ vocare cōſueuerūt ſolidas par-tes humidis ex aduerſo diſtinguentes.

Antiq. ¶ Alterius ꝟo generis febriū ꝙ in diuiſione cō-trariū eſt effimeris: nulluȝ q̄dem cōe eſt nomē oīum. Dūe ꝟo que ſunt prime: alie ſūt nō ob-ſcuris ſpēb' determinate: nā q̄dā equidē eaꝝ ex putredine humoꝝ accēdunť: q̄dā aūt ipſas ſu-ſceperūt ſolidas aīalis ꝑticulas: ⁊ voāt ipſas ethicas feb. i. habitudinales ſiue q̄m ꝑmanētes ſunt: ⁊ difficile ſolubiles ſicut habit': ſiue q̄m habitū ipſuȝ corporis poſſederūt. ita eniȝ aſſue-ti ſunt dicere ſolida ad differentiā humidoꝝ.

¶ Vult modo ponere ſigna putridaꝝ: ⁊ ꝓmo excuſat ſe de Cō. 20.

noīe. Et attēde ꝙ vocauit alterū genus Zelum effimeris in diuiſione putridas ꞇ ethicas ſimul:qn̄ ꞇ dato ꝙ cōſiderē do eſſentialia feb. ille ſint feb. per gn̄a diuerſa diſtincta:tn̄ quo ad quādā ꝓprietatē rōne cuius iponit̄ nomē feb. effimere. effimera eni ſumpſit nomē ex eo ꝙ ei⁹ ꝓprietas eſt vna die durare. Qđ aūt vlterius dicit Galenus eſt clarꝫ ꞇ intendit cū dicit:qn̄ habitū ipſius corpis poſſederūt:quia ſolū oēs ptes corpis ſolidas que ptes ſunt mēbra. Ita eni aſſueti ſunt dicere ſolida. ſcꝫ appellātes ea habitū vel ex eis habitum corporis conſtitui ad differentiā humidoꝝ ideſt humorum ꞇ humiditatum. ❡ Deide cū dicit.

Laurē. ❡ Febres igitur humorib⁹ accēſe cognoſcunt̄ ad hūc modū. Primū igit̄ indiciū ꝓpriū qdē:ſed minime inſeparabile eſt vt nulla pregreſſa cauſa tales ꝓueniat febres:nulli eni alteri generi ineſt:eo ꝙ ois effimera. i. diaria ex cauſa ꝓgreſſa cōſiſtat. Ethica aūt quotiens ſine ea exiſtat nunꝙ ab initio ꝓcedit: quocirca quotiens ſiue progreſſa cauſa quis febricitet:tamē huius eſſe in humoribus ſciendum eſt.

Leonic̄. ❡ Indicia vo febriū que humoꝝ rōne accendunt̄ hec ſunt. Primū qdē nō inſeparabile:ſed ꝓpriū ꝙ nulla earū que preincipientes cauſe dr̄ eas antecedit:neutri eni alioꝝ generū hoc ineſt:qn̄ effimere oēs a procatarticis ſiue preincipiētibus cauſis originē habēt. Ethice aūt qn̄ ſine his generant̄ nunꝙ ab initio inuadere cōſueuerūt: adeo ꝙ vbi quis ſine ꝓincipiēte cā cepit febricitare. Scire opꝫ hui⁹ cām in humorib⁹ eē.

Antiq̄. ❡ Signotiones aūt earū que in humoribus ſūt he. Prima quidē oiuꝫ nō iſeparabilis qdē:ꝓpria vo ꝙ nulla ꝓcatarticarū vel exterioꝝ cāꝝ antecedit has febres:neutri eni alioꝝ generum hoc exiſtit:ꝓpterea qa effimere oēs in ꝓcatarticis cauſis cōſiſtūt. Ethice vo cū ſine his generant̄ nunꝙ ab initio inuadunt ſed tranſcendūt ex his que ſunt ex putredine:vt cū ſine ꝓcatartica ꞇ antecedēti cauſa iceperit quis febrire:ſciat̄ huius paſſionis cauſā in humorib⁹ cōſiſtere.

❡ Incipit ponere ſigna putridarū feb. ꞇ ꝓmū ſignū qđ ponit eſt ſignū ꝓpriū:ſed nō iſeparabile eſt ꝙ nulla ꝓcatarticarū. i. cauſaꝝ ꝓmitiuaꝝ vel exterioꝝ antecedit fe. has: neutri vo hoꝝ generū h̄ ineſt:qa effimere oēs fiunt a cauſis ꝓcatarticis:ꞇ iā hoc eſt declaratū. Sed ethice fiūt aūt a cauſis ꝓcatarticis cū fit ethica icipiēdo:ſed cū nō fiunt a cauſis ꝓcatarticis ſequunt̄ putridas:ꞇ ideo ſignū h̄ eſt: qa ſi aliqs icipiat de nouo febrire ita ꝙ ꝓmo nō febriret ꞇ a nulla cauſa icipiat ꝓmitiua:tūc ſciat̄ hāc feb. eſſe putridā:ꞇ ideo hoc ſignū eſt eis ꝓpriū:nō tn̄ eſt eis inſeꝑabile qa alique putride fiunt ante cā ꝓmitiuā:nō qa cā ꝓmitiua ſit imediata cauſa eius. Sed mouet cām aūtē humoralē: Et ideo dicit Galenus hoc ſignū ꝓpriū:qa licet argui. hō incipit febrire nō a cā ꝓmitiua:ergo feb. putrida:qa dato ꝙ feb. effimera nō vera poſſit a cā corꝑali fieri:tn̄ illa cā corꝑalis a ꝓmitiua mouet̄: vt ſupra fuit declaratū:ꞇ tn̄ talis effimera cito tranſit in putridā:ſed hoc ſignū eſt ſeparabile:qa nō licet econtrario arguere ille febrit putrida:ḡ nō a cā ꝓmitiua:qa aliqua putrida pōt fieri a cauſa primitiua antecedēte. ❡ Et nota cum dicit Galenus:ethica vo cum ſine his generant̄ nunꝙ ab initio inuadunt:ſed tranſcendunt ex his que fiunt ex putredine ꝙ ꞇ ethica poteſt in corꝑe multū apta fieri ex effimeris:ſed non expreſſit Galenus:qa cū effimera fiat a cauſa ꝓmitiua ꞇ non duret niſi vno die:certe talis ethica apparet etiā fieri a cauſa primitiua aūte:ꞇ qa hoc etiā rarius euenit. ❡ Sed cū dixit.

❡ Sed interdū euenit vt cauſa euidens progreſſa effimerā. i. diariā febrē quātū eſt in ſeipſa cōmittēs ſubſequit̄ feb. ex humoꝝ putredine:quotiēs affectū corp⁹ ita ſe hꝫ. i. quotiēs impurū excremento ſumꝙ ſit. Ubi eni excremēta per effimerā. i. diariā feb. plus equo calefacta initiū putredinis ſuſceperint alterū febriū genus accendunt priore ſedato. Laurē.

❡ Illud vo vſu euenit ꝙ aliqua ex ꝓincipiētib⁹ cauſis ſuis ratione febrē accendit effimerā. Subſequit̄ autē altera ex putredine humoꝝ qn̄ ꝙ afficit corpus ad id habile fuerit:hoc eſt qn̄ in purū extiterit. Ac ſuꝑfluumā redundās:hec eni cū in effimeris imoderatū calorē contraxerit atꝙ hinc putreſcēdi ꝓncipiū acceperit alterā ſpeciem febrium ſuccendit priore deſinente. Leonic̄.

❡ Et nimirū qn̄ ꝓincipiēs aliqua cā manifeſta effimerā q̄ztū in ſeipſa ꝯſtituēs eſt febrē. Succeſſit aūt ei ea que eſt ex putredine humorū cū ita ſe habuerit patiēs corpus:hoc eſt cū nō purum ꞇ ſuꝑfluitatib⁹ plenū fuerit. Caleſiūt eni amplius in effimeris febrib⁹ ſuꝑfluitates: demū ꝓncipiū putrefuctionis hic aſſumētes accēdunt alterā ſpēm febriū priore iam quieſcente. Antiq̄.

❡ Uult declarare qđ dicit:qa dicit ꝙ illud ſignū non erat inſeparabile febrib⁹ putridis:qa alique priꝰ ex eis fieri a cauſis ꝓmitiuis:tn̄ qa vtplm qn̄ putrida fit a cā ꝓmitiua: ꝓmo icipit feb. effimera hoc declat modū quō fit ꞇ ſignū per qđ cognoſcimus:ꞇ dicit ꝙ cā manifeſta ꝓincipiēs cōſtituens febrē putridā eſt feb. effimera quātū eſt in ſeipſa ideſt quātū eſt ex parte illius cāe:vt ſic ex diſpōne corꝑis eſt nata facere effimerā:qa proprie effimera vt patuit eſt feb. que fit a cā ꝓmitiua:ꞇ tūc dedit modū quō ſequat̄ ab h̄ putrida ꞇ clarū eſt. ❡ Et attēde ꝙ ex h̄ qđ dič accēdūt alterā ſpēꝫ febriū ꝑore iā q̄eſcēte:vr̄ innuere ꝙ ad aduentū feb. putride ceſſet fe. effimera:ꞇ ꝑ ꝯñs ꝙ effimera ꞇ putrida nō poſſint adinuicē complicari. Sed qualr̄ hoc fit ꞇ qualiter feb. effimera quieſcat ad euentū putride iāꝫ eſt declaratum in queſtione de hoc.

❡ Sed itemoſcit̄ ſucceſſio talis febris iudicio proprio ſimul atꝙ iſeparabili vt feb. effimera. i. diaria nunꝙ deſinat ad exquiſitā integritatē. Accidit ei interdū vt per cōſiſtēdi vigorē effimere:ideſt diarie tranſeat in putridā ac multomagis per inclinationē quotiens:vt pauloante diximꝰ:dū maxima trāqllitas febris adeſt que adeſſe deberet:hec ſunt permutationis indicia vt tranſeat in alienam febrem. Laurē.

❡ Unū vo ꝓpriū ſimul atqꝫ inſeparabile in oibus ſucceſſionis indiciū ꝙ febris effimera quietem integram ſubſequētē nō hꝫ. Cōtingit vo aliqn̄ vbi effimera febris conſiſtit aliqđ ꝑmutationis indicium oſtendi. At multomagis cuꝫ iam ceperit declinare:quo tēpore id qđ pauloante dicebamꝰ ea trāquillitas abeſt que adeſſe deberet:hec quidē ſunt permutationis indicia. Leonic̄.

❡ Signotio vo huius ſucceſſionis:vna quidē ꞇ ꝓpria ſimul ꞇ iſeparabilis oium eſt nō deſicere effimerā febrē in iſebricitatiōe certiſſime. Antiq̄.

Contingit nimirū q̄n̄q̧ ⁊ ſm ipſum ſtatū effimerarū febriū ſignū apparere trāſitionis quidā in putridas: ⁊ multū vtiq̧ magis in declinationibus cū quo parū antea diximus iferēdo maxime facile hoc affuerit. Hec quidem ſunt predicte tranſmutationis ſigna.

Deinde docuit per ſigna cognoſcē hūc trāſitū effimere ad putridā ⁊ vnū ſignū certiſſimū ⁊ ꝓpriū ⁊ inſeparabile cū febris effimera nō deficit in ifebricitatione: imo in febre ſiſtere. Et cā hui⁹ eſt nota. Silr q̄n̄q̧ ꝯtingit ſm ſtatū feb. effimere vt anteq̄ feb. icipiat declinare apparere ſignum qđ aduenit in putrida: ⁊ hoc eſſet q̄n in ſtatu effimere eēnt accñtia vehemētia vt fortis dolor capitis: ⁊ ſitis ⁊ ſitia. Et ſilr cū in declinationib⁹ nō fuerit qđ parū antea dicimus: tūc trāſit ad putridā. vñ ſubdit in declarādo iferēdo. i. in nō ferēdo hoc maxie facile fuerit: ⁊ vult dicere cū declinatio erit ſibi difficilis ⁊ nō facilis: tūc eſt trāſit⁹ ad putridā. Si aūt lr̄a dicat affuerit: tūc eſt ſenſus ꝙ cū diximus ante affuerit ꝙ. ſ. inferēdo. i. ſubſtinuēdo maxime hoc facilis. ſ. declinatio: q̄a cū abeſt facilitas declinationis: tūc fit tranſitus. Similr intellige ꝙ q̄n fiet declinatio effimere ſine ſudore predicto qui dꝫ apparere in effimera: tūc fit trāſit⁹ in putridā. Et attēde ꝙ rigores q̄ātū ad aliq̄d oſtendunt trāſitū effimere ad ethicā vt ꝑmū ſignū maxie ⁊ 2ᵐ de dictis: dato ꝙ valde diuerſa ſigna ſint: cū trāſit ad ethicā vel putridā ſicut ⁊ illarū febriū ſunt diuerſe ſignificationes. Vñ Auič. cū numerauit q̄ſi hec ſigna dič. ⁊ h̄ totū

f. quarti trac. pmo cap. 8. ſignificat ꝑmutationē ad febrez putrefactionis humoris aut ad ethicā: ⁊ ibi ab eo legas pro cōplemēto dictoꝝ: q̄r in his non intendimus multū prolongare. Deide cū. d.

Laurē. At v̄o vt febris ex rigore incipiat nequaq̄ ꝯueniēte eſtu vel frigore forti: qualē maxie patiunť qui ꝑ niuez faciūt iter: vł alio modo i forti frigore diuerſanť diutius: indiciū quidē ꝓpriū eſt: febrium putridarūz: ſed haud quaq̄ inſeparabile.

Leonič. Hec quidē ſunt ꝑmutationis idicia. Initiū aūt a rigore ſumere febrē vbi neq̧ ardor ſolis neq̄ frigefactio ꝓceſſerit q̄lis preſertim ꝑ niuē faciētib⁹ iter cōtingere ſolet: aut qui aliter in vehemēti frigore diuti⁹ cōmoraŕ ꝓpriū: ⁊ hoc exiſtit ſignū febriū que ex putredine accenduntur humoꝝ: nō tamē iſeparabile.

Antiq̄. A rigore v̄o incipere febrē neq̄ eſtu neq̄ infrigidatione forti antecedente q̄lis maxime his qui ꝑ niuē ambulauerūt cōtingit: vł al's in forti frigore imoranť amplius ꝓpriū ⁊ ipſuz eſt earum que in putredine humorum accenduntur febrium: non tamen inſeparabile.

Ponit aliđ ſignū putridaꝝ feb. ⁊ eſt qđ eſt ꝓpriū ſignū feb. putridaꝝ: ⁊ h̄ ēt ꝑ rigorē pōt itelligere vez frigus ab intrinſeca cauſa ⁊ horripilationē verā: ⁊ q̄d fuerint illa apparebit iferius. Et cā hui⁹ eſt in prōptu: q̄a nec ethica nec effimera depēdet ab humoribus q̄ ſunt cā hoꝝ accñtiuz: cū tñ ad mēbra ſenſibilia expādunť. Et ſubdit ꝙ h̄ ſignū dato ꝙ ſit ꝓpriū putri. nō tñ eſt iſepabile: q̄a nō reperitur iſtud ſignū in oībus febrib⁹ putridis. ſ. rigor ſicť nō in oīb⁹ reperiť ſynodoi. i. frigus vł horripilatio. Et in quo differat horripilatio a frigore appebit iferius: ſed ille feb. in q̄bus nō apparēt illa accñtia ⁊ ſunt putride ſunt feb. ꝯtinue putride: vt lr̄a dī ꝙ ꝓpriū eſt fe. ꝯtinuaꝝ nō horrere: ⁊ q̄uo in eis poſſint appere: ⁊ q̄uo nō ibi apparebit. Similr poſſet deſignari aliqua feb. putrida: ⁊ dato ꝙ eſſet iterpolata in qua eiſſet ſimplex acceſſio caloris ſine rigore vel frigore nō valde occulto: vt febris putrida aliqua de materia pauca mitti nō mordaci ⁊ nō velociter mota ſuꝑ membra ſed paulatine. Deinde cōcluſit cum dixit.

Neq̧ eis omnibus quēadmoduz nec horror ineſt: his enim nō ſolum nō inſeparabile eſt ab huiuſmodi febris: ſed nullo pacto proprium eſt. Laurē.

Neq̧ enim in omnibus ineſt quēadmodū neq̧ horrores ipſi ſunt ab huiuſcemodi febribus inſeparabiles ſicuti neq̧ ab initio proprie. Leonič.

Demum non enim in omnibus eis exiſtit: ſicut nec ſynodoi vel horror: he demū nō ſolū nō ſunt iſeꝑabiles taliū febriū: ſꝫ neq̧ oino ꝓprie. Antiq̄.

De oībus iſtis ſignis putridaꝝ febriuz: ⁊ clarū eſt ꝙ iam apparet q̄uo talia ſigna nō ſunt inſeparabilia: ⁊ ſubdit: ſed nec oino ꝓprie: cū tñ dixit de quolꝫ iſtoꝝ ſignoꝝ ꝙ eſt ꝓpriū. Et certe hec ſigna ꝓpria pñt febriū putridarū appellare: q̄r tñ in alijs febrib⁹ pñt iꝓprie loquēdo repiri nō dicit: nec oino ꝓprie: nā ꝑmū ſignū pōt quodāmodo effimeris nō veris cōicari vt pꝫ. Silr quibuſdā effi. nō veris: pñt ꝯuenire q̄dā modi rigoris ⁊ horripilationis ⁊ typi ſaltiz im proprie dicta: cuz poſſint fieri ab oppilatione ⁊ apoſtemate ⁊ nauſeatiua ſatietate: ⁊ multis alijs cauſis.

Ceterū vt pulſus ac etiā calor ineq̄lis ſit ꝑ initiū acceſſionū: aut etiā ꝑ incremēta taliuz generū febriū ꝓprium eſt: ſed haud quaq̄ inſeparabile: ſepe eniz ſine equalitate ſenſibili icipiunt atq̧ icreſcentis vigent. Laurē.

Inequalitas v̄o pulſuū atq̧ caloris ſiue i ꝑncipijs: ſiue in augmēto cōtingat eſt huiuſcemodi febriuz generis ꝓpriū indiciū: nō tñ ⁊ ipſum inſeparabile: multe enim ⁊ ſine inſenſibili inequalitate incipiunt atq̧ ad cōſiſtentiam accedunt. Leonič.

Inequalitas v̄o pulſus ⁊ caloris ſiue in inuaſionib⁹ / ſiue in aſcēſionibus fiant generis q̄dez eſt talium febrium ꝓpriū neq̧ ipm: tñ inſeparabile demū: multe enim putride ⁊ ſine accenſione manifeſta vel inequalitate ſenſibili inuadunt ⁊ accedunt ad ſtatum. Antiq̄

Deinde ponit vnū aliud ſignū febriū putridaꝝ ſumptuz a pulſu ⁊ calore: ⁊ dicit ꝙ talis gn̄is febriū. ſ. putridarū ꝓpriū ſignū eſt inequalitas pulſus ⁊ caloris ⁊ h̄ in inuaſione feb. ⁊ i aſcēſione. Et ſubdit ꝙ illud ſignū nō eſt iſeꝑabile: ⁊ clarū eſt qđ dicit. Et cā hui⁹ dicti vł ſigni eſt in ꝓmptu: q̄r diuerſitas in pulſu ſit a mā aggrauāte nām: ⁊ ſic diuerſitas in calore ſm qđ diuerſimode humor faciēs fe. diſponitur: hec aūt cā nō eſt in alijs febrib⁹ a putridis. Sed cā q̄re nō eſt iſeꝑabilis eſt: q̄r poſſet repiri putrida ꝑue mãe que non aggrauaret q̄ſi nām ſubtilis ⁊ leuis. vnde ab ipa pulſus nō fieret q̄ſi diuerſus. Silr ab ipſa nō fieret q̄ſi diuerſitas i calore: vt q̄a ꝑmo ſuffocareť calor nãlis ab humore: deide fieret ſuꝑcalefactio: nihilominus tñ aliq̄d de hoc accidēte eſt in qualibet feb. putrida qđ in alijs nō eſt. Et dato ꝙ poſſit dari aliqua putrida in qua ſenſibilr illud nō apparet.

Id preterea multotiēs magis inſeparabile non eſt: vt accēſio quaſi ſepius prehendat qđ quidē repetere acceſſionem appellamus. Laurē.

Adhuc aūt magis ſi neq̧ acceſſiones plures faciāt veluti inſultus quod ſuperaccendi vocamus. Leonič.

Antiq. ¶ Amplius ꝟo vtiq3 magis neq3 propriu3 eſt multas velut inuaſiones habere poxiſmos vel exacerbationes qȯ ſuper exacerbari vocaui.

¶ Deinde ponit aliud ſignū putridaꝝ qȯ nō eſt eis ꝓpriū: qȯ eſt:ga qñ feb. h3 multas iuaſiones vł paroxiſmos:tūc eſt putrida. Et cā eſt:ga vt īfra apparebit paroxiſmi ⁊ excreſcētie cauſanꞇ ex humorib⁹ qui ad putredinē mittenꞇ: ſed alie febres ab eis nō depēdēt:⁊ dixit paroxiſmos q̄tū ad excreſcētiā īterpolataꝝ:⁊ dicit exacerbationes quātu3 ad excreſcentiā cōtinuaꝝ febriū. Dicitꞇ aūt ſignū illud nō eē ꝓpriū putridaꝝ febriū:ga quodāmodo pōt in qbuſdā effimeris nō veris reperiri vt ſupra patuit:vbi oſtēſu3 eſt qūo effimera pōt hīe paroxiſmos:⁊ qūo nō. Attende etiā ꝙ illud ſignū nō eſt īſeparabile:ga etiā nō oībus feb. putridis cōpetāt vt feb. cauſonidi ⁊ feb. de ſanguine:ſ3 h īſerius apparebit ⁊ feb. habēti vnū ſolū paroxiſmum.

Laurē. ¶ Quēadmodū vt pulſus artior ſit:ita eni3 dicimus: vbi icipiēte acceſſione paruus admodū ⁊ ineq̄lis extiſtit:nā id taliū febriū inſeparabile eſt:nō tñ cōe eſt alteri generi febriū:ſed harū ꝓpriū:quēadmodū ipſa inequalitas quotiēs ꝑ aliqȯ accidens extiterit.

Leonic. ¶ Sicuti neq3 pulſuū afflictatio:ſic aūt noiant qñ icipiente acceſſione ſatis paruos atq3 inequales eoſde3 hñs. Neq3 eni hoc ipſum ab hiſce febrib⁹ eſt īſeꝑabile:nō tñ alicui alteri generi febriū cōe: ſed proprium iſtarum ac peculiare ſicuti ⁊ inequalitas ipſa.

Antiq̄ ¶ Quēadmodū demū conſtrictio pulſuum ita ꝟo noiant cū icipiēte paroxiſmo paruos ſufficienter habent ⁊ anomalos vel inequales eos: neq3 ipſu3 taliū febriū eſt īſeparabile:nō tñ ieſt alicui alteri generi febriu3:ſed ꝓpriū eſt et ꝑcipuū harū ſicut ⁊ ꝓpriū eſt harū horrere ⁊ alia id eſt inequalitas:ſcilicet pulſuum.

Quid pulſus coſtrictus. ¶ Deinde declauit illud ſignū de diuerſitate pulſus:⁊ diē quēadmodū demū ⁊ ꝯſtrictio pulſuū .i. iequalitas ⁊ diuſitas:⁊ ſic eſt ſignū putride feb. Et tūc declat gd eſt pulſus cōſtrictus:ga eſt directe pulſus in ꝑn⁹ paroxiſmi paruus ⁊ iequalis:⁊ illud tñ ſignū dato ꝙ nō reperiaꞇ in alijs febribus:ga nō depēdet ab humore:nō tñ eſt ſignū inſeꝑabile: ⁊ iam imediate eſt declaratū. Et tūc cū dicit cu3 non ſm aliquod ſynthoma facta fuerit.

Laurē. ¶ Sepe eni i ore vētriculi collecto quoddā prauo humore ac mordaci vel frigido ipſe paruus ſimulq3 inequalis extiſtit:ſ3 vbi frigidus humor ſit paruitas: vbi mordax inequalitas:ſed vomētibus hec ambo ſtati3 deſiſtūt: vbi ꝟo vētriculus niſi eiuſdem modi patitur predictarū generis febriū talis pulſus extiſtit.

Leonic. ¶ Niſi alicu⁹ caſus rōne ſupueniat:ſepius vbi eni humor aliquis vitioſus in ore ventriculi fuerit aceruat⁹ qui ipſum aut mordeat aut refrigeret:parui ſimꝉ fiunt atq3 inequales. Et paruitas quidē in frigidis:inequalitas ꝟo in mordacib⁹ accidit. At vbi euomuerit hec ambo protinus ceſſant. Cū ꝟo ipſe ventriculus omni noxa vacat ad propoſitū febriū genus pertinent huiuſcemodi pulſus.

Antiq̄. ¶ Cū nō ſ3 aliqȯ ſynthoma facta fuerit:mltotiens eni in ore vētris coaceruato aliquo humore malo ⁊ mordēti vel infrigidāte ipſum parui ſimul ⁊ inequales fiunt:ſupabundat quidē īfrigidantibus gdē paruitas:in mordētibus ꝟo iequalitas pulſus:ſed vomētibus demū humorem hec ambo cōfeſtim deſiſtūt vel quieſcunt: qñ ꝟo nihil venter patitur generis ꝓpoſitaru3 ex putredine febriū ſunt hi tales pulſus.

¶ Remouet dubiū:nā qñ dī ꝙ hec iequalitas ⁊ cōſtrictio pulſus eſt ꝓpriū ſignū putridaꝝ hoc eſt verū:niſi talis diuerſitas eēt facta ſm aliqȯ ſynthoma .i. accñs qȯ accidēs poſſet cōplicari cū effimera:⁊ cū ethica ⁊ ſine aliq̄ fe. poſſet eſſe:vñ faceret appere talē pulſum. Hoc aūt accñs eēt cu3 in ore ſtōchi eēt aliqs humor malus frigidus vł mordax aggregatus:⁊ qȯ dicit eſt clarum.

Et attentione dignū ꝙ hic pulſus cōſtrictus qui apparet in ꝑn⁹ paroxiſmoꝝ vocatur ab Auic. pulſus coartatus. Unde dicit cū loquiꞇ de ſignis putridaꝝ. Cū ḡ accidit in eo .ſ. pulſu coartatio:tūc ia3 venit paroxiſm⁹:⁊ declat que eſt hec diuerſitas ⁊ inequalitas in ꝑn⁹ paroxiſmi dicēs ꝙ eſt ſubmerſio pulſus ⁊ paruitas diuerſa in quo accidunt pulſationes magne fortes:⁊ nō eſt velocitas eius fortis. Unde Galen⁹ hic:quēadmodū demū ꝯſtrictio pulſuū:ita ꝟo nolant cū icipiēte paroxiſmo paruos ſufficiēter hñt anomalos vel iequales. hec aūt iequalitas ⁊ diuerſitas eſt in magnitudine ⁊ paruitate vt diciꞇ Auic. cū dicit. paruitas diuerſi .i. paruitas cū diuerſitate i quo accidūt .i. ꝯmiſcenꞇ pulſationes magne fortes. Digreſſio 37. p° quarti trac. 2. c. 3

¶ Propter qȯ attende ꝙ h dictū declaꞇ ꝑ Galenū in 2° pulſuū:cū loquiꞇ de pulſu cibarioꝝ:vbi vult ꝙ virt⁹ aliqñ eſt debilis ꝑ diſſolutionē:aliqñ eſt debilis per aggrauationē. Nūc aūt cū virtus eſt debilis ꝑ diſſolōnē ⁊ reſolonem: tūc pulſus fiunt parui ⁊ debiles:⁊ cā eſt clara:ſed cū virtus debilis eſt ꝑ aggrauationē ab humorib⁹ vel ab alia re:tūc pulſus ſunt iequales iordinati. Unde Galenus ibi. Et cui cura eſt opationū artis nō in cibarijs ſolū:ſed in oīb⁹ alijs diſpōnib⁹ in qbus virtus aggrauaꞇ:pulſus anomalos .i. iequales iueniet:⁊ hoc ipſu3 eſt demū:qȯ diſtinguit ībecillē vtutē ab aggrauata. nā virtus aggrauata ꝯ mā nō mouet vniformiter arteriā:imo aliqñ facit percuſſiones magnas aliqñ paruas. Uñ Auic. fen 2ᵃ p̄ᵐ. caplo de pulſu:ꝙ ꝑuenit ex cibo ex omni grauitate ꝑuenit i pulſu diuerſitas. Tex. 35.

¶ Et vlteri⁹ innuit Galenus ibi ꝙ vtus aggrauata aut eſt modicū nocita ⁊ modicū aggrauata:⁊ tūc in hac diuerſitate pulſus facit multas magnas ⁊ vehemētes ꝑcuſſiones ⁊ aliquas debiles ꝑuas:aut vtus dī multū nocita ⁊ multum aggrauata:⁊ tūc ꝑcuſſiones parue ⁊ debiles ſunt multe ⁊ magne ſunt pauce. Et aſſignat cām hūc Gal. ga qñ virtus ſolū eſt debilis ꝑ aggrauationē adhuc eſt robuſta ſ3 ſubſtantiā: vñ pōt iter paruas ꝑcuſſiones de magnis īmiſceꞇ. vnde Gal. ibi. Cōfeſtim aūt appet ⁊ quātitas nocumenti. nā ſi quidē in multis ⁊ magnis ⁊ vehemētib⁹ pulſib⁹:pauci gdē iueniāꞇ parui ⁊ debiles breue eſt nocumētū vtutiſ. Si ꝟo ecōtra:pauci gdē ꝗ magni ⁊ vehemētes:⁊ multi ꝟo qui parui ⁊ debiles ſiāt:multu3 in talib⁹ diſpōnib⁹ virtus grauata laborat:pauci ꝟo ⁊ debiles pulſus ſemꝑ fiunt:nullo eis ꝯrioꝝ itercidēte nō in aggrauatis ſ3 in diſſolutiſ vtutib⁹:donec aūt ſm ꝑmā ſubā3 robuſta fuerit vtus:aggrauaꞇ aūt aliqñ ⁊ atteriꞇ oīno vehemētes .i. magni ⁊ debiles pulſus:⁊ ſi in vitio nocumēti extiterit. Incaute igiꞇ Archigenes dicit ⁊ debiliores ⁊ minores fieri pulſus qui ſunt in aggrauatis ꝯ cibarijs vtutib⁹:diſſolute eni hi ⁊ non atrite vtutis ſūt cognes. Et hoc totū volebat Auic. ſupra in ꝟbo ꝑallegato cū dicit. Et coartatio gdē eſt ſubmerſio pulſus ⁊ paruitas diuerſi in quo accidūt pulſatiōes magne ⁊ for-

tes. Sit ergo in ꝑncipio paroxiſmi pulſus diuerſus iequa-
lis: qa fit paruus in quo accidūt pulſatiões magne. Aliqñ
eni fit paruus: qa mā ſuffocat calm nāle ⁊ v̄tutē aggrauat:
vnde calor itus refugit: ꝓpt qḋ accidit pulſus ſubmerſio:
qa tñ v̄tus eſſentialr debilis nō eſt: ⁊ qa calor qui ſuffocat̃
euētatione idiget: ideo accidit talis diuerſitas dicta. ¶ Et
cōſidera etiā ꝙ illud valde diuerſimode reperit̃ in diuer
ſa pte ꝑncipij paroxiſmi ⁊ augmēti ſ̄m ꝙ mā icipit ſupca
leſacere ⁊ calor ad exteriora reuerti. Et ideo pro ꝑfecta ⁊
cōpleta hoꝝ declaratione vadas ad cōmētū ſequēs: cum
querit̃ qualis eſt pulſus in ꝑnº paroxiſmi feb. Et dicit Aui
cēna ꝙ tūc cū eſt hec ſubmerſio pulſus nō eſt eius veloci-
tas fortis. nā vt dic̄ Gal. in loco ꝑallegato. Archigenes vo-
luit ꝙ in tali aggrauatiōe v̄tutis: velocitas pulſus eēt mul
to maior q̄ ſpiſſitudo: tñ dicit ibi Gal. ꝙ h̄ nō eſt vir vex:
qa qñ nocumēta ex aggrauatione v̄tutis ſūt valde magna:
tūc faciūt pulſuz magi ſpiſſuz q̄ velocē. Et cā eſt: qa ſic vtꝰ
multū aggrauata fac̄ pulſus ꝑuos ⁊ debiles ⁊ paucos ma-
gnos: ⁊ h̄ qa magnitudo atteſtat̃ v̄tuti robuſte: ita ēt qñqz
velocitas fit a v̄tute magis robuſta q̄ ſpiſſitudo: qa talis
v̄tus debilis facit pulſum ſpiſſum que nō pōt facere ipſuz
velocē. ¶ Hinc eſt ꝙ qñ v̄tus multuz aggrauata eſt: tunc
facit pulſuz magis ſpiſſum q̄ velocē: ⁊ dato ꝙ etiā in ſpiſ-
ſitudine cadat diuerſitas: ſic etiā in velocitate iter ꝑcuſſio
nes. Sed qñ nocumēta aggrauationis v̄tutis ſūt minora:
tunc facit pulſus citos magis q̄ ſpiſſos: qa qñ v̄tus ꝑ ſuaz
fortitudinē pōt ſatiſfacē per velocitatez tāto diminuit de
ſpiſſitudine. Unde Gal. ibi. Sed minora nocumēta citos
magis q̄ ſpiſſos: maiora v̄o ecōtrario. Amplius ſpiſſos q̄
citos operant̃ pulſus: cā v̄o manifeſta eſt ex his que in ꝑ
libro oſtēſa ſunt: ſi demū velocitas qdē ꝓprie eſt robuſte
v̄tutis: ſpiſſitudo v̄o ibecillis. Qḋ aūt poſtea dicit Galenꝰ
ꝙ cibaria ſtātia in ore ſtomachi faciūt pulſus paruos ⁊ i-
equales clarū eſt: cū ex talibus multū virtus aggrauetur.

Laurē. ¶ At v̄o maximū indiciū febriū putridaruz eſt caloris
ipſius qualitas: nihil eni ſuaue: neqz moderatū: neqz
ſilr̄ hz febribus ipſis effimeris. i. diarijs: ſed quēadmo
dū optimi ante nos medici dixerūt mordax quodam-
modo potius afficit: mordetqz tactum veluti fumus
oculos ipſos ac nares. Uerū inter initia acceſſionum
vtpote ſtrāgulato calore ac ſuccēſis itus excremētis
nō ſtatim imittētibus manū dignoſcit̃: ſed diutius in
morātibꝰ predictū caloris genus de ꝓfundo emergit:
Ac mihi videt̃ tale qd cognoſcens Themiſon ꝓpriū
atqz ſeparabile eſſe oībus febribus eſtimauit: ſed de
his ſuo loco rurſus agetur. Predictū aūt genus calo-
ris perpungens (vt ita dixerim) aut mordens: veluti
medicamentū acre impoſitā manū putredinis humo-
rū alūnū eſt ꝑſpicue per icremētū acceſſionū atqz vi-
gores febriū apparēs: nō tñ ſtatim per initia acceſſio-
num perſpicue exiſtit.

Leonic. ¶ Maximū aūt eſt earū que ex putredine fiunt febriū
idiciū: qualitas caliditatis: nihil eni eſt in ea modera-
tuz: neqz vllo pacto ſilīs eſt ei que in effimeris ſentit̃:
ſed quēadmodū eſt ab optimis ante nos medicis di-
ctum mordax quodāmodo potiꝰ exiſtit: tactuiqz mole
ſta ſentitur: ac quemadmodum fumus oculos ac na-
res ſic ipſa tactum videtur erodere: ſed in principijs
quidē acceſſionū vt in quibus calor adhuc ſuffocat̃:
ac ſupfluitates itus ſuccēdūt: nō ſtatim amota manu
diſcernit̃. At per morā ꝑdicta caliditatis ſpēs ex peni
tioribꝰ partibꝰ effert̃. Qḋ cū aiaduerteret Themiſon
exiſtimauit vt mihi qdē vi hoc eē oibus febricitātibꝰ
ꝓpriū. Sed de hoc qdē in ꝓprio huius ſermonis loco
a nobis rurſus cōſiderabit̃. Predicta autē caliditatis
ſpēs q̄ appoſitā manū pungit atqz erodit / inſtar me-
dicaminis acris eſt putredinis humorū ꝓgenies: que
manifeſte qdē ſentitur in creſcentibꝰ ac cōſiſtentibus
febribus: non manifeſte autē incipientibus.

¶ Maxima v̄o cognitio earū que ex putredine Antiq̄
ſunt febriū eſt ⁊ caloris q̄litas: nullū enim ſua-
ue hz neqz moderatū: neqz ſile qd cuz effime-
ris: ſed ſic̄ dictū eſt: ⁊ ab optimis ante nos me-
dicis mordax quodāmodo eſt magis vt anxiet
⁊ corrodat tactū ſicut fumus oculos ⁊ nares.
Sed in iuaſionibꝰ qdē paroxiſmoꝝ q̄ſi vtiqz ad-
huc ⁊ ſuffocato itus calore ⁊ ſuffumigātibꝰ ⁊
caleſcētibꝰ ſupfluitatibꝰ nō cōfeſtim imittētibꝰ
manū dignoſcit̃ acredo caloris: tardātibꝰ v̄o
predicta ſpēs caloris ex ꝓfundo aſcēdit. Et mi
hi videt̃ tale quid iſpiciēs Themiſſo ⁊ ꝓpriū
⁊ inſeꝑabile exiſtere oibꝰ febricitātibꝰ eſtima-
uit: ſed de hoc quidē in ꝓprio huiꝰ libri loco ⁊
rurſus ſcrutabimur. Predicta v̄o ſpēs caloris
que ꝑūgit ⁊ ſtimulat vt ita dicā vel corrodit ve
lut aliqḋ pharmacū acre eaz que imittit̃ manū
putredinis eſt humoꝝ ꝓgenies: manifeſte qui-
dem in aſcenſionibꝰ ⁊ ſtatu febriū apparēs: in
inuaſionibꝰ v̄o nō manifeſte neqz mox.

¶ Ponit nūc Gal. vnū aliud ſignū feb. putridaꝝ quod eſt Cō.xi.
ſumptū a q̄litate caloris febrilis: ⁊ qḋ dicit eſt notū. Et at-
tēde ꝙ cū dicit nullū eniz ſuaue habet nec moderatū: ꝙ h̄
maxie hz veritatē reſpectu feb. effimere: qa calor in putri-
dis eſt fundamētalr in ſuba magis dēſa ⁊ magis mordaci
q̄ in effimeris: nō aūt h̄ ſic reſpcū feb. ethicaꝝ. Un̄ ifra de Cap.9.
ſignis ethice. Calor eniz ſ̄m ꝑmā qdē imiſſionē debilis eſt
parū v̄o poſtea ⁊ acrē, ⁊ corroſiuū oſtēdit, ⁊ magis ſi am-
plius ꝑſeuerauerīs tangēs: ⁊ hoc qa caliditas in ethico fun-
data eſt i ſubo ſicco: vñ apparet mordax. Hoc aūt qḋ dicit
Sed in iuaſionibꝰ qdē ēt eſt ꝓpriū putridaꝝ que depēdet
ab humoribꝰ q faciūt paroxiſmū: in cuiꝰ ꝑnº ꝓpter ſuffocatio-
nē calidi a mā in ꝑnº cū tāgunt̃ nō appet in eis calor: cum
aūt humor ſupcaleſit tūc effumat. vnde oſtēdit̃ in eis ꝑdi-
ctus calor: ⁊ h̄ dixit tardātibꝰ v̄o. i. ꝓlongātibꝰ in tactu ꝑdi
cta ſpēs caloris ex ꝓfundo aſcēdit. id aūt nō appet in effi-
meris ⁊ ethicis vt clarū eſt. Et ſubdit ꝙ ſibi vr̄ ꝙ Themi-
ſon. i. talis hō inſpiciēs tale qd eſt. i. ꝑdictū ſignū ſumptū a
q̄litate caloris exiſtimauit eē ꝓpriū oibꝰ febribꝰ: ⁊ nō ipu-
gnat nec affirmat Gal. dcm̄ iſtiꝰ: qa cōparādo calorē cuiuſ-
cūqz fe. ad caliditatē corpis ſani ſic caltas ois fe. pōt poni
acuta mordicatiua: ⁊ ſic dictū illius nō eēt falſum. Sed cō-
parādo vnā feb. ad aliā ſic dictū iſtius eſt falſum vt appa-
ruit: nā ꝑdicta ſpēs caloris mordicatiui ⁊ ſtimulātis tactuz
eſt ſignū directe putredinis humoꝝ: ⁊ ſpāliter cū ipa appa-
rens eſt in augmēto ⁊ ſtatu: ſed in iuaſionibus nō apparet
cito nec manifeſte: ⁊ cauſa hec eſt per ſe manifeſta: qa hec
nō morantur. ¶ Deinde cum dixit.

Laurē. ¶ Propriū preterea inſeꝑabile eſt generi febriū ex hu
moꝝ putredine ifeſtātiū velocitas ꝯdictionis pulſus:

euidentior

euidētioꝛ qdē ꝑ icremēta:ſ mīme obſcura ꝑ ipſos rigores atqꝫ initio acceſſionū:ſilr̄qꝫ cū ea exiſtit ꝑ initia paruus ſil̄ ac velox pulſus:ꝑ vigorē aūt magnus ſil̄ ⁊ velox:nec ſec⁹ frequētia ipſa ꝑ exteriorē qetē ꝑſpicua eſt in h⁹ fe.neqꝫ effimeris.i.diarijs neqꝫ ethicis ſilis.

Leoniç. ℭ Propriū ꝟo atqꝫ iſeꝑabile eſt febriū que in hūorib⁹ accēdunt:ſubmiſſionis pulſuū greci ſyſtolē appellant velocitas:que manifeſti⁹ qdē in creſcētib⁹ febrib⁹:nō obſcure aūt icipiētib⁹ ac ꝯſiſtētib⁹ fit.Comitat̄ autē has febres in initijs qdē pulſus ꝑuus ac velox.Cū ꝟo ꝯſiſtūt magn⁹ ſil̄ ac velox.Sic ⁊ q̄ in exteriori qete exiſtit frequētia in hui⁹ febrib⁹ manifeſte deꝑhēdit̄:cui⁹ ſilis neqꝫ in effimeris neqꝫ in ethicis apparet.

Antiq̄ ℭ Propriū ꝟo gn̄is eſt eaꝝ q̄ in humorib⁹ accēdunt febriū ⁊ velocitas ſyſtoles pulſuū:manifeſtior qdē in ſuꝑadditionib⁹ apparēs:nō imanifeſta ꝟo neqꝫ in inuaſionib⁹ ⁊ ſtatu:coexiſtit aūt eis q̄ ex putredine ſm̄ ꝑncipia qdē ꝑoxiſmi paru⁹ ſil̄ ⁊ velox pulſus:in ſtatu ꝟo magn⁹ ſil̄ ⁊ velox:ita ꝟo ⁊ ea q̄ ſm̄ exteriorē qetē ſpiſſitudo māifeſta eſt in talib⁹ febrib⁹ neqꝫ effimeris neqꝫ ethicis ſimilis exiſtens ſpiſſitudo.

ℭ Poſuit aliō ſignū putridaꝝ febriū:qō ē ſūptū ex pulſu: etenī ꝓpriū ſignū ipſaꝝ eſt:⁊ eſt ꝙ ꝓpriū ſignū ipſaꝝ eſt ꝙ velocitas ſyſtolis ē maior.ſ.diaſtole.⁊ h̄ eſt apparēs in augmēto ⁊ in ꝑn̄ ⁊ ſtatu ⁊ vir̄ ſyſtoles in iſtis eſt velocior diaſtole.Et tūc amplius d̄clat q̄lis eſt pulſus putridaꝝ febriū:qa ſm̄ ꝑn̄ ꝑoxiſmi eſt ꝑuus ſil̄:⁊ velox ⁊ in illo pulſu eſt manifeſta ſpiſſitudo ſm̄ exteriorē qetē plus q̄ ſm̄ īteriorē qō nō repit̄ nec in effimera nec i ethica.ℭ Et attētione dignū ꝙ ſignū ſyſtolis pulſus eſt in iſtis feb.velocior diaſtole:qa in his feb.eſt magna nec̄itas expellēdi fumos putridoꝝ humoꝝ plus q̄ attractiōis aeris fridi:cui⁹ ꝯtrariū eſt in ethica ⁊ effimera vt patuit.ℭ Et dato ꝙ hec ſitatio ꝯtractualis poſſet eē an in aliqua feb.putrida poſſet eē tāta neceſſitas attractiōis aeris q̄ta eſt nec̄itas expulſionis fumoꝝ.ℭ Et certe imaginabile eſt ꝙ ſicvt aliq̄ fe.putrida mīte iflāmatiōis ⁊ pauce māe ⁊ vaporis:in illa enī poſſet eē diaſtoles velocior ſyſtole.Et h̄ dico maxīe in ſtatu ꝑoxiſmi ⁊ in ꝑte augmēti:qa Gal.vult ꝙ illud ſignū ſit in ꝑn̄ augmēti ⁊ ſtatu ꝑoxiſmi.Sꝫ nō poſſet eē illō in ꝑn̄ ꝑoxiſmi:cū adhuc caliditas in mā nō acciderit:⁊ tūc ēt illud ſignū poſitū eſt hic a Gal.ℭ Alia ſolō eēt vēꝝ ꝙ ſyſtoles eēt velocior diaſtole i tali fe.ꝯtinue:qa dato ꝙ in ſe nō eēt velocior:tn̄ in cōꝑatione ad alias fe.poſſet poni velocior.

Dubō

Riſſio.

Alia ſolo

ℭ Attēde ēt ꝙ nō ſolū ſyſtoles eēt in hac fe.velocior diaſtole:imo ēt maior:qa vir⁹ tn̄ i cāndo ſyſtolē q̄ diaſtolē eſt eq̄lr aggrauata:⁊ nihilomin⁹ finis ſyſtolis eſt magis nec̄ariꝰ q̄ finis diaſtolis.⁊ iō conat̄ vir⁹ in faciēdo ſyſtolē maiorē.Et iō ſic̄ dic̄ vltio ſpiſſitudo eſt magis manifeſta ſm̄ exteriorē qetē:q̄ vt.ſ̄ patuit qes ſit ſpiſſa:ſꝫ ꝙ eſt nec̄itas mot⁹ ſequētis eā.Sed qes exterior eſt qes añs ſyſtolem. Quid aūt itelligat ꝑ ſpiſſitudinē ⁊ qetē patuit ſuꝑ ⁊ itellō huius lre:⁊ adhuc in magnitudine ⁊ velocitate ⁊c̄.

Digreſſio.38. Sed tunc iſurgit dubō ſuꝑ eo ꝙ dic̄:coexiſtit āt eis q̄ ex putredie ſm̄ qdem ꝑncipia ꝑoxiſmi paruus ſimul ⁊ velox ⁊c̄.An in ꝑncipio paroxiſmi pulſus ſit ꝑuus ſil̄ ⁊ velox ⁊ frequēs,an ſit ꝑuus tardus ⁊ rarus: oñdit̄ ꝑ ꝙ ſit ꝑuus tardus ⁊ rarus auc̄te Gal.12° tera.vbi Gal.dic̄ ꝙ in febricitātib⁹ qn̄ ꝑuū ⁊ tardū ⁊ raꝝ hn̄t pulſuꝫ opꝫ eſtimare eē hūoreꝫ fridoꝝ:dic̄.n.vir̄ vtiqꝫ ꝗbuſdā

Cap.3.

fortaſſe ipoſſe eē qō dictū eſt nulli febriētiū tardiorib⁹ vl̄ rariorib⁹ fientib⁹ pulſib⁹.Sꝫ ſm̄ duplicē modū veꝝ exiſtit qō dictū eſt,vnū qdē:qa māifeſte in ꝑoxiſmis.i.in ꝑn̄ ꝑoxiſmoꝝ:qa alia tranſlatio h̄ ſpecificat ⁊ rariores ⁊ tardiores:eo ꝙ ſm̄ nāꝫ ſūt:aliō aūt qa ſꝫ alia tp̄a ꝑoxiſmi oiuꝫ q̄lrcūqꝫ febriētiū rari⁹ ⁊ tardi⁹ hoꝝ arterie pulſant. ℭ Et ꝯfirmo auc̄te Auer.coll̄.4°:qa vir̄ in q̄ibꝫ fe.ꝑoxiſmū faciēte h̄ ponit.vn̄ in caplo de ſignis feb.cholice i ꝑn̄ iſti⁹ fe.ꝑuus eſt ⁊ rar⁹ ⁊ debilis:⁊ h̄ ē ꝑꝑ humorē q calorē obruit nālē:⁊ ꝓpterea refrigerat̄ corpus eo ꝙ calor nālis oppzimit̄ ab humore putrido.Et i caplo de ſignis feb.flegmatice.⁊ hui⁹ feb.pulſus eſt rarior ⁊ minor pulſu feb.tertiane in q̄ibꝫ ſuoꝝ 4°ᵉ tēpoꝝ feb.⁊ in caplo de ſignis fe. q̄rtane:⁊ pulſus iſti⁹ fe.eſt ꝑuus tardus ⁊ rarus pulſu ⁊ in flatica ſit:⁊ h̄ dico i ꝑn̄ ꝑoxi.ℭ Et ꝯfirmo auc̄te Aui.in cap.de ſignis tertiane.⁊ i ꝑn̄ coartat̄ pulſus vſqꝫ ad horā dilatationis feb.⁊ tūc ꝯfortat̄ ⁊ ſit velox frequēs:ex h̄ enī qō dic̄ ꝙ cū ſit velox ⁊ frequēs.Et vir̄ velle ꝙ ꝑ erat tard⁹ ⁊ rar⁹:⁊ in cap.de ſignis flatice:pulſus ꝟo ei⁹ ē pulſus ꝑu⁹ ſubmerſus debilis rarus in ꝑnis.i.in ꝑn̄ ꝑoxi.Et in ca.de q̄rtana dic̄ ꝙ pulſus q̄rtane eſt ſilis flatice i tarditate: ⁊ apō iceptionē ꝑoxi addit̄ tarditas ſua.vn̄ Gal.2° ō criſi de ſignis tertiane dicit.tertiana ꝟo fe.q̄uis ponat pulſuꝫ vene qn̄ eſt in ꝑn̄ paroxiſmi ſui ꝓculdubio paruū tardū debilē rarū:verūtn̄ raritas ⁊ tarditas ipſius diminute ſūt a tarditate ⁊ raritate ⁊ debilitate q̄ ſūt in feb.q̄rtana plīm valde.Pulſuꝫ etiā in ꝑn̄ ꝑoxiſmi eſſe ꝑuū ⁊ rarū voluit Galen⁹ in ꝑn̄ de febrib⁹ ad Glauconē:cū loquit̄ de ſignis feb.flatice ⁊ q̄rtane:⁊ vir̄ eſſet ex multis auc̄tib⁹ ſumere. ℭ In oppoſitū eſt Galen⁹ hic cū dic̄.Coexiſtit aūt eis que ex putredine:ſm̄ ꝑn̄ qdē ꝑuus ſil̄ ⁊ velox pulſus:hic expſſe vult ꝙ in ꝑn̄ ꝑoxiſmi pulſus ſit velox:⁊ dato ꝙ de frequētia nihil exprimat.ℭ Cōfirmo auc̄te Gal.in libro ſuꝑa allegato.i.in cōmento pulſuū vbi ipugnauit Archigenē q voluit ꝙ i v̄tute aggrauata velocitas pulſus eēt multo maior q̄ ſpiſſitudo.Et dicit Gal.ꝙ ſi v̄tus erat modicū aggrauata:tūc erat magis velox q̄ ſpiſſus:ſi aūt mltū erat magis frequēs q̄ velox:⁊ itellexit ibi Gal.de v̄tute aggrauata ex cibo vl̄ ex mā hūorali vt ipſemet ſatiſfacit.Unde Auic.illō dictū applicat ad aggrauationē factā in ꝑn̄ ꝑoxiſmi:cū dic̄ ſupra:⁊ nō eſt diuiſitas velocitas ei⁹ fortis rememorās dicti Archigenis.Et iō Gal.voluit ibi ꝙ i aggrauatione v̄tutis q̄ fit in ꝑn̄ ꝑoxiſmi pulſus poſſit eē velox:⁊ poſſit eē frequēs.ℭ Et ꝯfirmo,qa qn̄ hō eſt febriēs indiget maiori attractione aeris q̄ qn̄ erat ſan⁹:qa feb.eſt mala cōplexio cal̄a.igit̄ cū hō eſt febriēs addit̄ vel magnitudo pulſus vl̄ velocitas vl̄ frequētia:⁊ h̄ vl̄ oēs ſil̄ vl̄ vna eaꝝ:⁊ cū nō pōt fieri pulſus maior:opꝫ ꝙ fiat velocior:⁊ ſi nō pōt fieri velocior opꝫ ꝙ mltū frequētior:iſta eſt regula vt pꝫ ex doctrīa de pulſib⁹:nūc aūt in ꝑn̄ ꝑoxiſmi hō eſt vere febriēs aliter feb.nō hēt 4°ʳ tp̄a particularia qō eſt abſurdū:⁊ cū tūc in ꝑn̄ nō poſſet fieri pulſus magnitudo opꝫ ꝙ illi neceſſitati ſatiſfaciat ꝑ velocitatē ⁊ frequentiā:⁊ ſi non poſſet fieri velocitas opꝫ ꝙ ſatiſfaciat illi per multā frequētiā.Et ꝙ pulſus ſit frequēs in ꝑn̄ paroxiſmi appꝫ ꝑ Galenū in libro cōpēdij pulſuū vbi iquit.Eoꝝ q icipiūt febrire pulſus oīno paruus eſt:⁊ ſubintrans ⁊ ꝑſecutionē patiēs i vtriſqꝫ in diaſtole:⁊ ſyſtole:ſꝫ ſubtractio ⁊ ꝑſecutio i pulſu nō ē aliō niſi ꝑcuſſionū frequētia ⁊ ſpiſſi⁹ᵒ ℭ In hoc q̄ſito qd valde modicū iuenio:⁊ eſt ꝙ pulſus in ꝑn̄ ꝑoxiſmi q̄tū ad diaſtolē ſit ꝑuus ⁊ tardus ⁊ rar⁹.Et h̄ qa in ꝑn̄ paroxiſmi calidū nāle ifrigidat̄.vnde nō eſt neceſſitas euētationis:⁊ ideo ſit paruus rar⁹ ⁊ tardus. Sed q̄tū ad ſyſtolē ſit velox ⁊ magn⁹ ſaltē maior q̄ ſit diaſtoles.Et dato ꝙ in ſe ſit parua ſyſtoles:ſit enī parua ꝓpt debilitatē tūc v̄tutis:ſed ſit velox ꝓpter neceſſitatē expulſionis

Cap.28.

Cap.29.

Cap.30.

ꝑ° quarti tra.2.c.37

ꝑ° quarti tra.2.c.49

Ibidem cap.59.

In primo libro trac. ꝑ°.diſt.4. cap.ꝑ°.

In opp.ᵐ

Cōmē.15.

ꝑ° q̄rti tra.2.c.

Fen 2ᵃ ꝑ mi.doc.3. ſū.ꝑ.ca.6.

Cap.8.

ſionis ſuꝑfluitatis que tũc eſt: ſed in frequẽtia equalr̃ ſũt: qa nō pōt vt clarũ ſyſtoles eſſe frequẽs quin in diaſtoles ſit frequẽs: cũ ſemꝑ numer⁹ vni⁹ ſit eq̃lis numero alteri⁹. Et ideo dicũt ꝙ cũ Gal. dicit in pn° paroxiſmi pulſus eſt velox itellexit quãtũ ad ſyſtolē. Cũ aũt dicit ꝙ eſt rar⁹ tardus itelligit quãtũ ad diaſtolē: ⁊ ſic ſedanẽ ꝯdictiões iter auctores in hoc. ℂ Sed iudicio meo hec ſolo icõpleta eſt nec ſatiſfaciẽs: non eni ex h ſoluiẽ rō imediate dicta ꝙ in paroxiſmi pn° homo vere eſt febriens. Scdo qa Gal. hoc
Cap.3. dič in 12° terapẽ. vt dictũ eſt ꝙ pulſus eſt tardior ⁊ rarior:
Cap.8. ſed in cõpẽdio pulſuũ vt dictũ eſt: dicit ꝙ eſt ꝑcuſſionez
Principiũ paroxiſmi duplex. patiẽs tã in diaſtole q̃z in ſyſtole. ℂ Et ideo attentione dignũ ꝙ pnm paroxiſmi eſt duplex: quoddã eſt in quo mã paroxiſmi debẽs facere feb. mouet ad locũ putredinis: non
Dũz eſt rigor hō nō eſt febricitãs tamen adhuc putreſcit: ſed cauſat rigorem: ⁊ frigus manifeſtuz: ⁊ ſimilia accidentia: in quo pncipio adhuc homo non febrit: ⁊ tũc in illo pn° pulſus quãtũ ad diaſtolẽ eſt paruus tardus ⁊ rarus: cũ tũc opprimaẽ ⁊ infrigidaẽ calr̃m nãle a mã: ⁊ itrinſecus etiã frigeat. Vñ Auerrois dicebat in pn° eſt puus rarus ⁊ debilis: ⁊ hoc ꝓꝑ humorẽ q calorẽ obruit nãlẽ: ⁊ ꝓpterea ifrigidaẽ corpus eo ꝙ calidũ nãle ab humore opprimiẽ putrido q putreſcere icipit: ſed in tali pn° pulſus quãtũ ad ſyſtolẽ eſt paruus velox: qa tũc eſt neceſſitas expulſionis: cũ a materia cõprimaẽ calidũ: ⁊ tũc opinabile eſt ſyſtolẽ paruã eſſe ꝓꝑ ipotẽtiã vtutis multũ aggrauate. Et de tali pn° fuit locutus Gal. in 12°. ⁊ alij auctores allegati cũ dixerũt in pn° paroxiſmi pulſuũ fieri puuz rarũ ⁊ tardũ. ℂ Aliud eſt pnm paroxiſmi in quo mã paroxiſmũ faciẽs iã putreſcit ⁊ ſuffumigat in quo tpe iã vapores vadũt ad cor: ⁊ faciũt feb. vñ corpus iã aliquãtulũ calet ⁊ remoueẽ a rigore: ⁊ ab accidẽtib⁹ illis. Et ꝙ illud ſit de pn° paroxiſmi appꝫ p Galenũ tex. 21. ibi. Maxia vo cognitio earũ ⁊c. vbi dicebat: ſꝫ in inuaſionib⁹ qd paroxiſmoꝝ q̃ſi vtiq3 adhuc ⁊ ſuffocato itus calore ⁊ ſuffumigãtib⁹ ⁊ caleſcẽtib⁹ ſuꝑfluitatib⁹ nō ꝯfeſtim imittẽtib⁹ manũ cognoſciẽ acredo caloris: tardãtib⁹ vo ꝑdicta ſpẽs caloris ex ꝓfundo aſcẽdit. Et manifeſtũ eſt ꝙ loquiẽ de pn° paroxiſmi: in hoc eni tpe pncipij corpus vere febrit: nō tñ adhuc caliditas multa manifeſte appꝫ in corpe cũ tãgiẽ:
Pᵒ 4 terac. pᵒ. cap. 4 qa tunc eſt augmẽtũ. Unde Auicẽna de cognib⁹ hoꝝ egritudinis dicit. nã hora pncipij eſt in qua coartaẽ pulſus ⁊c. infrigidanẽ extrema ⁊c. vſq3 ad horã in qua ſentiẽ expanſio caliditatis: ſcꝫ icluſiue. Et ꝙ ſic itelligit pꝫ: qa cũ declat augmẽtũ dicit. ⁊ hore augmẽti medietas pōt eẽ hora in q̃ pulſus icipit apparere ⁊ magnificari ⁊ velox fieri ⁊ ſpargiẽ calor in toto corpe ſm equalitatẽ: ita ꝙ qñ augmentũ icipit in pma eius medietate: iã calor tunc nō icipit ſpargi ad totũ: ſed iã ſparſus eſt ſm equalitatẽ. Sꝫ in 2° hora augmẽti nō ceſſat caliditas illa ſparſa cũ equalitate augmẽtari. ergo vult Aui. ꝙ ante augmẽtũ caliditas icipit ſpargi ad totũ: ⁊ dato ꝙ nō multũ manifeſte nec equalr̃ eſſet ad totũ ſparſa niſi in augmẽto. Et tũc dicim⁹ ꝙ in tali tẽpore pncipij paroxiſmi pulſus q̃tũ ad diaſtolẽ eſt paruus ⁊ velox ⁊ frequens: eſt paruus: qa adhuc vtus aggrauata ⁊ oppreſſa ex corpulentia mãe: tñ qa iam corpus febriens eſt: hinc eſt ꝙ opꝫ ꝙ tali neceſſitati ſatiſfaciat p velocitatez ⁊ frequẽtiã: cũ p magnitudinẽ nō poſſit ſatiſfieri. Imaginabile eſt etiã tũc ſyſtolẽ ꝓpter talẽ aggrauationẽ vtutis eſſe paruã: ⁊ dato ꝙ tũc poſſit eſſe maior ſyſtoles ꝓpter ſuum finẽ. tũc eſt magis neccũz: ⁊ ſilr̃ tũc ẽ velox ⁊ frequẽs. ⁊ de illo pn° itelligit Gal. vbicũq3 dič ꝙ pulſus eſt velox ⁊ frequẽs. Et ideo poſſum⁹ dicẽ ꝙ in pn° pncipij paroxiſmi pul-
In pn° paroxiſmi verũ eſt dicẽ hō fe. ⁊ dicit hō non feb. ſus eſt tardus ⁊ rarus ⁊ debilis. Et hoc maxie quãtũ ad illud de pulſu ꝙ nobis inoteſcit. ſ. diaſtolẽ. Sꝫ in tpe ſequẽte pnm pncipij paroxiſmi pulſus eſt puus velox ⁊ frequẽs: ⁊ ideo eſt veꝝ dicẽ in aliqua pte pncipij hō non febrit ⁊ in aliqua pte eſt veꝝ dicẽ hō febrit. Et ex his appꝫ ꝙ maxime vba Galeni ſupra explanata: ſcꝫ ꝙ cũ vtus eſt aggrauata faciẽs ꝑcuſſiones puas iter illas itermiſcet magnas: ſunt vera in pn° paroxiſmi pncipij poſt initiũ pncipij: cũz iã ſit poſita in corpore velocitas ex feb. que in corpore eſt. ℂ Ex predictis aũt obiecta in oppoſitũz facta patefiunt. ℂ Et attẽde qa ſparſio caliditatis in paroxiſmo eſt de itrinſecis ad exteriora ⁊ extrinſeca: hinc eſt ꝙ pmo in itrinſecis arterijs plus pōt pulſus icipere augmẽtari ⁊ velocitari q̃z in extrinſecis arterijs. ℂ Et ideo tenemus nos alibi ꝙ in corpe nō ſano nec tẽperato pñt arterie nō vniformiẽ pulſare itra ſe: ⁊ vna dilatari: ⁊ altera poſſit ꝯſtringi: ⁊ ſilr̃ pñt nō vniformiẽ pulſare cordi vt poſſit eẽ veꝝ dicẽ de itrinſecis arterijs ꝙ ipſe dilatãẽ cũ corde dilatato: ⁊ tñ ꝯſtrigũẽ cũ corde cõſtricto. Et dato ꝙ hec vba videanẽ ꝯ ſuꝑficiẽ vboꝝ Galeni: tñ illud eſt alteri⁹ ſpeculationis. Et hec ſcripſim⁹ in hora directe in qua ibam⁹ ad balneũ ſci Ioãnis. Arterie poſſunt nō vniformiẽ pulſare.

ℂ Maxime ꝓpriũ pterea eſt taliũ febriũ vrine ꝯditas atq3 obſcura ꝯcoctio ꝓpriũ indiciũ eſt febriũ humorib⁹ ꝯſiſtẽtiũ. Neq3 eni cruda neq3 obſcure ꝯcocta in feb. effimeris. ſ. diarijs exiſtit: vtrũq3 coꝝ ſenſuz ꝓpriũ eſt febriũ putridaꝝ: ſed ambo ſil̃ per ipſaz enuntiationis diſiunctionẽ penitus iſeꝑabile eſt: qm̃ pme vrine in tali febriũ gñe vel penit⁹ crude vel obſcure ꝯcocte exiſtũt. Magnũ eni atq3 inſigne idiciuz ꝯcoctionis in pmis vrinis nũq̃ꝫ exiſtit p hꝰ febres: niſi ab effimeris idest diarijs traſcaẽ ad id qᵒ pauloante docuim⁹. Ceterũ ab his que dixim⁹ idicijs: id quoq3 exiſtit ſi p ipꝫ acceſſionis vigorẽ accñs qõdã ardẽtis febris extiterit: queadmodũ ſi qᵒ ẽpiale ac lipparie vel ſemitertiane: vel typhodis vel alteri⁹ talis febris accñtis fuerit: que ꝓpria qdẽ ſũt febriũ putredic humoꝝ cõſiſtẽtiũ: nō tñ iſeꝑabilia ⁊ ob eã rẽ quotiẽs hec minime affuerit ex aliis inditijs querẽdũ: ſed iterdũ nō ſolũ genus taliũ febriũ: ſed ſpẽs quedã vna ſignificatur. Laurẽ.

ℂ Maximũ vo ⁊ harũ febriũ idiciũ exiſtit cruditas vrine: debilis etiã ꝯcoctio ꝓpriũ eſt idiciũ febriũ que humoꝝ ſequunẽ putredinẽ. Neq3 eni cruda neq3 ꝯcocta debiliter in effimeris appꝫ. Hc eaꝝ qdẽ alterutra ſeorſuz eſt ꝓpriũ huiuſcemodi febriũ idiciũ. Simul aũt vtraq3 dicta ſm diſiunctionis ꝓloquiũ oino iſeꝑabile: huic eni febriũ gñi vrine pme vl̃ oino crude vl̃ debiliter cocte in pncipio aſſocianẽ: neq3 vnq̃ꝫ magnuz aut effatu dignũ ꝯcoctionis idiciũ in huiuſcemodi febrib⁹ i pmis vrinis appꝫ. Si excipiam⁹ eã que fit ex effimeris febribus ꝑmutationẽ: de qua a nobis antea dictum eſt: preter predicta autẽ propoſitarũ febrium indicia contingit etiam eo tempore quo acceſſio conſiſtit caſum aliquem febris ardentis apparere. Qz ſi etiam hi caſus ſe oſtendent qui in febribus heſipiales ⁊ lipparijs appellaẽ ſicuti ⁊ qui in emitritheis aut ſucceſiuis videri ſolet. Erunt quidẽ ꝓpria huius generis febriũ que ex humoꝝ putredine accendunẽ indicia: nō tñ inſeparabilia: atq3 idcirco vbi pma nō adſint ex aliis dignoſcere licet. Qz ſi affuerint nō ſolum ad genus huiuſcemodi febriũ pertinebũt: ſed etiã aliquam earum ſpeciem indicabunt. Leonicẽ.

ℂ Propriũ vo maxie taliũ febriũ eſt q̃ ex putredine ⁊ vrinaꝝ idigeſtio: ſꝫ ⁊ obtuſa digeſtio ꝓ- Antiq.

pria cognitio

pria cognitio eſt febrium q̄ ſunt in hūorib⁹: neq̄z enī idigeſta vrina neq̄z obtuſe digeſta in effimeris apparet: alterutrū q̄dē eoꝝ ſeorſuz dictū ꝓpria cognitio eſt eaꝝ que in humoribus ſunt febriū: ſi̾ aūt ambo dicta omnifariā ſunt iſepabilia: cū tali enī gn̄e febriū prime vrine vl̾ omnifariā idigeſte vel obtuſe digeſte inadunt: magna ꝟo ꝛ rōne digna cognitio digōnis in pmis vrinis nunq̄ꝫ apparet ſm has febres excepto ex effimeris: de quo ſuperius diximus. Cū p̄dictis cognitionib⁹ ꝓpoſitarū eſt cognitio febriū ſm ſtatū paroxiſmi pro demōſtrādo aliq̄d ſynthoma cauſonidis feb. Et nimiꝝ demū ſi ꝛ ampialaꝝ ꝛ lippariaꝝ apparuerit ſynthoma ſicut ꝛ ſi emitritheoꝝ vel fumoſaꝝ vel alicui⁹ alteri⁹ talis febris que ꝓpria q̄dē ſūt gn̄is eaꝝ que in humoribus putridis accendunt̄ febriū: nō tn̄ ſunt inſeparabilia demū: ꝛ ꝓpterea nō exn̄tib⁹ q̄dē eis ſignis ꝓprijs ex alijs erit dignotio. Si autē affuerint nō ſolū gn̄is taliū febriū: ſed ꝛ cuiuſdam ſpeciei vnius ex ipſis ſunt demōſtratiua.

Deide ponit aliud ſignū febriū putridaꝝ: ꝛ q̄d dicit eſt notū: nā in putridis apparet idigeſtio: ſcꝫ in pncipys eaꝝ: ꝛ hoc q̄a ille depēdēt ab humorib⁹ qui in pn̄ feb. nō ſunt maturi: ꝛ per obtuſaz digōnē intelligit digeſtionē occultaꝫ: q̄a in q̄buſdā putridis ſtatim in pn̄ apparet occulta digeſtio: cū ſint etiā q̄dā eaꝝ in q̄bus nō paret̄ eſſe pn̄m ꝓpter citā aparitionē digōnis in eis. Hoc aūt nō eſt in effimeris q̄a in pncipys eaꝝ nec apparet idigeſtio nec occulta digeſtio: imo apparet digeſtio manifeſta per moduꝫ ſupra declaratū. Et ideo dicit. cū tali enī gn̄e feb. putride vrine vel omnifariā idigeſte. i. crude ꝛc̄. Et ſubdit. magna ꝟo ꝛ ratione digna cognitio digeſtionis. i. manifeſta digeſtio ꝛc̄. Et attēde q̄ hoc q̄d dicit. excepto ex effimeris: de q̄b⁹ ſuperi⁹ dixim⁹ pōt exponi vt per hoc velit excipere q̄ſdā effimeras in q̄bus a pn̄ pōt apparere vrina indigeſta vel obtuſe digeſta vt ſunt effimere que trāſitionē hn̄t ad putridas: de quib⁹ ſuperius mentionē fecit: ſicut eſſet effimera ex nauſeatiua ſatietate ꝛ oppilatiōe ꝛ cauſis ſilib⁹: ꝛ clarū eſt q̄ in talibus vtiq̄z a pn̄ pōt apparere vrina indigeſta. Aliter ꝛ ſic exponit̄ a q̄buſdā. Excepto ex effimeris. i. exceptis illis putridis que ſequunt̄ ex effimeris de q̄bus ſuperius dixim⁹: ꝛ illud ꝯcordat cū dicto Auic. 4° can. c. de ſignis ꝯmutationis feb. effimere. dicit enī. Et qn̄ ꝯmutat̄ ad feb. putredinis apparēt ꝛc̄. Et ſubdit. in vrina autē fortaſſe remanet digeſtio ex ſuba: ꝛ in plurib⁹ nō apparet digeſtio in ea. Iuxta q̄d aduertunt q̄ in tali feb. putrida primitiue vrine pn̄t apparere digeſte: q̄a tales feb. putrida nō fit incipiēdo: ſꝫ fit ſequēdo effimerā. Et iō ſigna pma que oſtēdunt gn̄ōnez ipſaꝝ ꝯmiſcent̄ ſignis feb. effimere. Et q̄ in effimera eſt digeſtio in vrina apparēs: ideo in tali feb. pme vrine pn̄t eē digeſte: tn̄ dicūt q̄ qn̄ ꝑfecte eſt trāſitio facta tūc digōnis ſignū nō remanet i vrina: q̄a in mā itroducit̄ ꝯria opatio digeſtiōi ſcꝫ putredo. Tn̄ hec expoſitio nō eſt ex toto vera: q̄m iā appuit ſupra q̄ ſignū digōnis nō erat directe ſignū effimere: ſꝫ erat ſignum ſanitatis: q̄a apparens in ſanitate ob effimera nō remouebat̄: ꝛ ideo cū putrida ſupuenit effimere nō remanet in vrina digeſtio: quapropter prima expoſitio eſt melior. Aliter exponūt alij vt ſit ſenſus: magna ꝟo ꝛ rōne digna cognitio digōnis in pmis nunq̄ꝫ apparet ſm has febres excepto ex effimeris. i. q̄ ſignū nō eſt ex effimeris. Textuz aūt Auic. allegatū exponūt. i vria āt fortaſſis remanet digō. i. ceſſat digō vt q̄ſi ſit vulgaris locutio: queādmodū dicim⁹ ille remanet amodo eē malus. Q̄d aūt ſubdit: ꝛ in plurib⁹ non apparet in ea digeſtio. dicit illud ꝓpter breuitatē principy q̄d aliq̄n eſt in q̄buſdā putridis vt in eis videat̄ i pncipio vria digeſta. Tn̄ hec expoſitio dubiū hꝫ ex eo q̄ Aui. dic̄ fortaſſe. ſi enim exponat̄ remanet. i. ceſſat: tūc ſilr fortaſſe eſt verū dic̄ q̄ ſemꝑ veniēte putrida digeſtio ceſſat: niſi velimus aſſerere q̄ ly fortaſſe referet̄ ad id q̄d in plibus. Sed aliter poſſet exponi h̄ dictū Aui. nā Aui. nō dicit abſolute: in vrina aūt fortaſſe remanet digeſtio: cū effimera trāſit ad putridā: ſed dicit fortaſſe remanet digeſtio ex ſuba: ꝛ hoc q̄a dato q̄ in pncipys febrium putridaꝝ non appeat vrina digeſta cuꝫ hypoſtaſi laudabili: nihilomin⁹ tn̄ nō ſemꝑ vrina ſtatim a pn̄ eſt multū male ſube ꝛ coloris: vt q̄a nimis groſſa vel nimis ſubtilis: imo aliq̄n experientia eſt videre vrinaꝫ in pn̄ alicuius feb. putride ſatis mediocris ſubſtātie ꝛ coloris. Et in hoc eſt cauſa nota: tamen vt in plurib⁹ vt dicit Auic. nō appet in ea talis digō.

Cū ſi declinatio minime deſinit ad integritateꝫ: ſiue per ſudorē: ſiue etiā alter: alterū e duob⁹ erit: aut iudicium vt tranſeat in aliā febrē vbi prius cuꝫ effimere. i. diarie fuerint idicia: vel ſi nullū ex his fuerit: febrē q̄dem ex humoribus conſiſtentium ſtatim ab initio prehendidiſſe oſtenditur. — Leonic.

Et q̄dē ſi poſt febris dclinationē itegra nō ſucceſſerit quies ſiue cū ſudore ſiue quouis alio mō declinet: ex duobus alterū vl̾ ꝯmutationis eſt argumētū ſi oia que preceſſerint febriū effimeraꝝ fuerint indicia: aut ſi nulla ex his fuerint ſtatim ab initio febreꝫ aliquā ex his que putredinē humoꝝ ſequunt̄ inuaſiſſe indicat̄. — Leonic.

Et q̄dē vtiq̄z nō quieſcere declinationē in iſebricitatione ſiue ꝛ q̄dem cū ſudore ſiue ꝛ aliter fiat: duoꝝ alteꝝ eſt ſignificatiuū: vl̾ trāſitionis eſt ꝓpriū: ſi que ꝓprius dicte ſunt vniuerſe effimerarū affuerint cognitiones: vel ſi nulla haꝝ affuerit earū que in humoribus aliquā febriuꝫ confeſtim in initio inuaſiſſe demonſtrat. — Antiq̄

Deinde ponit aliud ſignū feb. putride cū dixit. Et q̄deꝫ vtiq̄z ꝛc̄. ꝛ eſt q̄ ſi dū feb. declinat ipſa nō q̄eſcit in febricitatione: vt q̄a ex toto nō recedat ſiue cū ſudore ſiue aliter vt cū humiditate q̄dā benigna h̄ ſignat duo: vl̾ q̄ effimera trāſit in putridā: ꝛ hoc ſi pmo apparebant ſigna q̄ effimera eēt: vel ſi illa ſigna nō apparebāt ſignat aliquā feb. putridaꝝ ab initio iuaſiſſe. Et cā hui⁹ ſigni eſt q̄ de ꝓprietate effimere eſt vt declinet ꝛ q̄eſcat in iſebricitatione: q̄ calor in ipſa ſit accēſus in re cito trāſmutabili ꝛ reſolubili: ſed in putrida eſt calor accenſus in re groſſa in qua longo tp̄e pōt caliditas retineri. Et ideo etiā poſt declinationem eius remanēt relique caliditatis putredinalis: ꝛ iō inter febres putri. ille que fiunt ex mā ſubtiliori ꝛ ſtāte in loco in quo apte pōt reſolui anteq̄ꝫ alia mā effundat̄: accidit etiā infebricitatio ex toto in declinatiōe ſicut ꝯtingit in declinatione infebricitatio ex toto in effimera. Et ideo hoc ſignū eſt ꝓpriū putride. ſ. nō dclinare i iſebricitationē: nō tn̄ eſt iſepabile niſi h̄ mō: q̄ ſi iſebricitatio accidat i tertiana h̄ nō fit niſi cū ſudore humoroſo abūdāti: nō cū vapore vel humiditate benigna. Et ideo Galenus addit. ſiue ꝛ quidē

Marginal notes: p° 4ᵗ trac. p°. cap. 8. (beside "Textuz aūt Auic. allegatū"); p° q̄rti in cā. ſ. c. 8. (beside "de ſignis ꝯmutationis")

cū ſudore ⁊c. In ſumma tñ feb. cū declinat ⁊ nō declinat
in ifebricitationē ſignū eſt ꝙ vel ſi erat fe. effimera ꝙ ipſa
tráſit in putridā: cū ipſa de ſe debeat geſcere in ifebricita
tionē. vel eſt ſignū ꝙ ab initio inuaſit feb. putrida: cuꝫ illa
feb. que in febricitatione nō quieſcit in declinatiōe ſit pu
trida. Et dato ꝙ aliq̄ putrida poſſet geſcē i ifebricitatiōe.

Laurē. ¶ Ubi vo pulſus pˢma die durus exiſtat ꝯſiderádum
nō cōcretio quedā ex frigore an ſiccitas an attētio cō
vulſifica in corpe laborātis an iflāmatio q̄dā an duri
ties ſit: ſciētes ⁊ ex his tm̄modo pulſus durus efficiat̃.
Archigenes eni q̄cūqꝫ peccat circa notionē cognēqꝫ
duri pulſus libro de pulſibꝰ abūde documꝰ quē euol
uentes tales cōmētatiōes itelligere neceſſe eſt: ac po
tiſſimū cū cui libeat ſcire diagnoſticen. i. pulſuū deno
tationē: eteni pulſuuꝫ ipſoꝝ noia ac ſignificata ab eis
oia oēmqꝫ numerū vno volumine indicauimꝰ: qđ q
dē inſcripſimꝰ de dña pulſuū. Sed quonāmodo vnū
q̄dqꝫ cōueniat dignoſcere alio volumine diximus in
quatuor libros diſtincto qđ inſcripſimꝰ de dinotatio
ne pulſuuꝫ quēadmodū alios deiceps quatuor libros
de cauſis pulſuū effecimus. Et itē quartū ab his dicē
de pulſuū p̄ſenſione: nō ſolū vbis: ſed etiā re ipſa indi
cantes huius ſcientie vtilitatem.

Leonic. ¶ Si vo in pˢma die pulſus durus ſentiat̃ aiaduertere
opꝫ nunqđ in corpe egrotātis ſit aliqua cōgellatio ex
frigore vel ſiccitas vel tenſio qualis in diſtēſione ner
uoꝝ fieri cōſueuit vel iflāmatio vel durus tumor quē
greci ſkirron appellāt: in qbꝰ eni errauerit Archige
nes de pulſu duro in eo tractatu quē de pulſibꝰ cōpo
ſuimus oſtendit̃: in quo exercitatū eſſe opꝫ q̄cūqꝫ ad
preſentis opis lectionē aiuꝫ ſit appulſurus: atqꝫ in ea
p̄ſertim parte in qua de pulſuum dignotionibꝰ agit̃.
Nā pulſuū q̄deꝫ noia: oiaqꝫ eoꝝ ſignificata: nūerūqꝫ
vniuerſuꝫ in vno tractatu expoſuimꝰ: qui de pulſuum
dña iſcribit̃. Quopacto vo ſingula ex ipis ſint digno
ſcenda altero tractatu quē de pulſuū dignotione iſcri
bimus: in quatuor libris explicat. Sicuti alterū volu
men ordinē ꝯſis in quatuor libris cōprehenſum expo
ſuimus: in quibus pulſuū cauſas edocemꝰ. Ac poſtea
que iaꝫ diximus quārū qđ de pulſuū p̄cognitione in
ſcribitur nō vbis tm̄: ſed operibus etiaꝫ huiuſcemodi
cōtēplationis vtilitate a nobis oſtenſa.

Antiq̄ ¶ Si autēꝫ q̄nqꝫ appauerit ſkirrus. i. durus in
prima dierū pulſus ſcrutādū eſt vtrum coagu
latio aliqua vel denſitas: vel conſtrictio ex fri
giditate fuerit: vel ſiccitas vel tenſio ſpaſmoſa:
vel flegmon aliquis vel ſkirroſis. i. durities in
corpe laborātis eſt: bn̄ ſciētes ꝙ in his ſolū pul
ſus fit durus: ⁊ Archigenes eni quecūqꝫ delin
quit ⁊ circa itelligentiā ⁊ dignotionē duri pul
ſus: per librū de pulſibꝰ ſufficiēter demōſtratū
eſt: cuius manifeſtū eſt: qm̄ experiētiā hr̄e opꝫ
eū qui his acceſſurus eſt ſcriptionibꝰ: ⁊ maxie
eius ptis que diagnoſtica vocat̃. Nā noia qui
dem pulſuū ⁊ vniuerſa que ſignificant̃ ab eis
⁊ numerū oēm pulſuū per vnū cōmētati ſumꝰ

opuſculū qđ de dña pulſuū ſcripſimꝰ. Qualr
aūt ſingulū opꝫ dignoſcere in alio opuſculo dī
per libros quatuor quos de dignotiōe pulſuuꝫ
intitulauimꝰ: quēadmodū demū ⁊ eā que dei
ceps eſt poſt ipſaꝫ tetrabibliā aliā earuꝫ que in
pulſibus ſunt cauſarū fecimus: ⁊ quartā cū p̄
dictis de ꝓnoſtica que fit per pulſus nō ratione
ſolū: ſed operibꝰ ipſis demōſtrantes pulſuum
talis cōtemplationis vtilitatem.

¶ Uult Galenus ꝯtractare quoddā ſignū qđ ſumit̃ a pul Cō. xx.
ſu: ⁊ oſtēdet̃ qualr hoc ſignū cōparat̃ feb. putride vł alte
ri generi febriū. Et cauſa huius inquiſitionis videt̃: quia
forte Archigenes locutus fuit de hoc ſigno in dignotione
feb. putridaꝝ: vel alicuius gn̄is feb. Et vult Galenus ꝙ hͦ
ſignū nulli generi febriū tanq̄ ꝓpriū ſignū cōparat̃: ⁊ hoc
ſignū eſt pulſus durities. Et ideo Gal. vt declaret ꝓpoſitū
oſtēdit pˢmo que ſunt cauſe pulſus duri: ⁊ cauſe quas po
nit ſunt note. ⁊ cū dicit. ⁊ Archigenes eni. oſtēdit defectuꝫ
Archigenis circa pulſum durū ⁊ remiſit nos ad locū aliū:
⁊ vult ꝙ quecūqꝫ Archigenes dereliquit circa dignotio
nē pulſus duri determinatū eſſe ſufficiēter in libris quos
ꝯdidit de pulſibus: ⁊ ibi manifeſtū eſt: qm̄ experiētiā opꝫ
hr̄e eū q his ſcriptionibꝰ acceſſurus eſt. ſ. de cogne febriuꝫ
putridarū: vel his ſcriptionibꝰ. ſ. de pulſu: ⁊ maxie eiꝰ ptis
que vocat̃ dignoſtica: ⁊ hec eſt ps p quā ex pulſu docent̃
diſpōnes dignoſci: vel per quaꝫ docent̃ cognoſci oēs dñe
pulſuū: ⁊ numerauit hos libros qđ claꝝ. Et p tetrabibliaꝫ
itelligit tractationē ⁊ expone cū dicit. demōſtrātes pulſuꝫ
talis vtilitatis: ſup. eſſe. ſ. ꝙ per ipſum pōt ꝓnoſticatio ma
xime fieri. Et vtilitatē ꝯtēplationis. ſ. huius dñe. Et cauſa
huius eſt: q̄a pulſus eſt opatio mēbri ꝓpria in qua ſtat vi
ta ⁊ mors: ⁊ q̄a ſalus ⁊ mors imitant̃ cor ⁊ cognitio diſpō
nis alicuius mēbri maxime ſumit̃ ex ꝑmutatione ꝓpria
illius mēbri: vt pꝫ ſcđo de iterioribus: ideo ſignificatio ſū Cap. 9.
pta a pulſu maxie eſt vtilis ⁊ certa in ꝓnoſticatione: ⁊ ma
xime in dignotione egritudinū cordis: cū ſit eiꝰ ꝓpria opa
tio: nā ſignificatio ſumpta ab opatione eſt ſignificatio pˢ:
⁊ perſeuerās in 2ª fen. pˡ can. illo caplͦ Accidētia ⁊ ſignifi Sūma pᵒ
cationes: ⁊ ideo q̄a feb. eſt ꝓpa paſſio cordis: ideo in ipſis cap. pᵒ.
ex pulſu maxime certa ſignificatio aſſumit̃ vt ponit Ga
lenus in de criſi 2ᵒ de ſignis feb. q̄terne. ¶ Et attende q Li. 2. c. 4
Galenus edidit de his quos habemꝰ librū de vtilitate pul
ſus: ⁊ librū de differētijs pulſuū. Et librū itroductoriū pul
ſuū ⁊ cōmentū pulſuū ⁊ librū de cōpēdio pulſuū. Et librū
de mirabilibꝰ ꝓnoſticis pulſuū: in qbꝰ q̄dē q̄ determinet
clarū eſt legēti illos: ⁊ ad illos hic nos remittit. ¶ D. c. d.

¶ Et ſi qs nobiſcū vna acceſſit ad egrū indicātibꝰ eaꝫ Laurē.
ſciaꝫ re ipa vt alia credidit: ita nouit: vt pulſus durus
neqꝫ ꝓprius neqꝫ iſepabilis taliū febriū exiſtat: ſed
de hoc nunc nō eſt dicēdi locus nā predictis libris di
ximus ⁊ alijs octo libris qbus ſcrutamur librū de pul
ſibus Archigenis abunde hec oia accñtia docuimus
hoc loco qđ ſit neceſſariuꝫ tm̄modo idicabit̃: pulſus
durus neqꝫ ꝓpriꝰ neqꝫ iſepabilis cuipiā gn̄i feb. neqꝫ
effimē. i. diarie neqꝫ putride neqꝫ etbice: ſꝫ etbice ieſt
magna ex pte: atqꝫ interdū in alijs duobꝰ gn̄ibus ob
accidēs quoddā exiſtit: in effimera q̄dē. i. diaria quo
tiens feb. affligat ob refrigerationē fortē vel attentio
quedā neruoſa inſit: atqꝫ interdū efficit̃ ob eſtū fortē
vel laborē ſił vel inopiā alimenti vel iſomniā imode

ratiſ vel eſiatione quotieſ cū inopia alimēti hec quoqꝫ cōſtiterint. Per febres aūt putridas pulſus quoqꝫ durus habeť quotiēs in viſcere iſlāmatio fatiget vel accidens qōcūqꝫ exiſtat: vt ſi nerui ipſi extendanť vl' ſanitas adſit. nā ⁊ ob id pulſui durus euadit: veluti ſi inopportune bibas frigidā aquā aut in balneū frigiduꝫ deſcendas vel fructus quoſdā largiter comedas: ſed pulſus durus nūq̄ efficiť per ipſam febrē qua febris eſt: neqꝫ per ipſam effimeraꝫ. i. diariā: neqꝫ per ipſam putridā: neqꝫ cuius quotiēs ex iſlāmatione febris affligat: eodē modo febris ipſa ac pulſus durities committať. febris q̄dē ſequiť putredineꝫ humoꝝ: durities aūt ꝓpterea ꝙ ꝯceptacl'a ipā ob repletionē extēdūť.

Leonič. ℂ Et ſi q̄s nobiſcū affuit q̄ſi egrotos viſerem⁹ coꝝ libroꝝ cōtēplationē reipſa demōſtrātib⁹ eiſdē ꝑtiꝫ alia partim idipſuꝫ eſt ꝑſuaſum: ꝙ pulſus durus neqꝫ ꝓpriū neqꝫ iſeꝑabile eſt huiuſcemodi febriū idiciuꝫ. Sꝫ nō eſt nūc tēpus de hiſce rebus diſſerēdi: nā in nuper dictis tractatib⁹: atqꝫ in altero volumine octo libris cōprehēſo in quo librū Archigenis de pulſib⁹ ad examen rōnis adducimus ſatis a nobis huiuſcemodi caſus oſtenduntť. Nunc quantū preſenti opi expedit dicemus ꝙ pulſus durus nō eſt alicuius gn̄is febrium: neqꝫ effimeraꝝ: neqꝫ earū que in humorib⁹ accendūtur: neqꝫ ethicaꝝ ꝓprius atqꝫ iſeꝑabilis. Comitať vō magna ex parte ethicas febres. Nōnūq̄ vō etiā duo gn̄a alia caſu aliquo iteruenieēte. Effimeras quidē ex algore nimio cōtigerint: ſi qua neruoſa tēſio vl' affuerit. Cōtingit vō aliq̄ ob nimiū ſolis feruorē: aut laſſitudinē ſil' aut exuritionem: aut imodicas vigilias: aut exinanitionē: q̄ſi hec alimenti inopia ꝑuenerint. Illis aūt que ex humorū putredine fiunt febres pulſus durus adeſt: q̄ſi aliq̄d viſceꝝ vel iſlāmationē vel duruꝫ tumorē patiať. Et ſi caſus quiſpiā ali⁹ affuerit veluti tenſio aliq̄ neruoꝝ: aut ſiccitas: hac etiā rōne pulſus fit dur⁹. Sicuti in his q̄ nō in tp̄e frigidā bibūt aquā: aut frigida ſe lauāt: atqꝫ aliquib⁹ arboꝝ fructib⁹ imodice veſcunť. In febrib⁹ aūt ea rōne qua febres ſunt nunq̄ fit durus pulſus: neqꝫ in effimeris: neqꝫ in his que ex humoꝝ accenduntť putredine. Neqꝫ eniꝫ q̄ſi ex iſlāmatione febris inuadit: eadē rōne ſequiť ⁊ febris ⁊ pulſus durities: ſed febris q̄dē ex humoꝝ putredine: durities aūt extenſionē que in vaſoꝝ fit repletionē.

Antiq̄ ℂ Et ſi quis nobiſcū ad infirmū ierit libroꝝ horū cōtēplationē ope demōſtrātibus hoc ſciet ⁊ alia ⁊ ꝙ nō eſt neq̄ ꝓprius neqꝫ inſeparabilis a febrib⁹ his durus pulſus. Sꝫ nūc de hoc non eſt tēpus: in ꝑdictis eniꝫ opuſculis ⁊ per alios quatuor libros in quib⁹ ſcrutantť librū pulſuuꝫ Archigenis ſufficienter demonſtrata ſunt hec vniuerſa. Nūc aūt q̄d ad p̄ſens vtile eſt diceť. Durus pulſus nō eſt neqꝫ ꝓprius neqꝫ iſeparabilis alicuius gn̄is febriū neqꝫ effimeraꝝ neqꝫ earū que in humorib⁹ neqꝫ ethicaꝝ: cōſiſtit aūt durus pulſus q̄ꝫ multū q̄dē ethicis. Eſt auteꝫ q̄ſiqꝫ ⁊ cū aliīs duob⁹ gn̄ibus durus pulſus ſꝫ aliq̄d ſynthoma. Effimeris quidē cū ex ifrigidatione vehemēti febriunt ſi qua ei coexititerit tenſio neruoſa: eſt aūt q̄n ⁊ ꝓpter eſtū forē vl' laborē ſil' vl' idigeſtionē cibi vl' vigilias imoderatas vel eſiationē cū idigētia cibi fuerit ⁊ hec coexiſtūt. In febrib⁹ vō q̄ ſunt in putrefactiōe humorū durus exiſtit pulſus vel cū flegmonē patiť aliq̄d viſceꝝ vel iduratū fuerit: ſed ⁊ ſm ſynthoma aliq̄d coexiſtēs puta vel neruoſam quandā tenſionē vel ſiccitatē fiet vtiqꝫ ⁊ ſic durus pulſus: ſicut ⁊ in his q̄ intēporanee bibunt aquā frigidā vel balneantur in frigida aqua vel poma quedā comederunt abundanter: ſm vō ipſam febris rōnē qua febris eſt nequaq̄ fit durus pulſus neqꝫ effimeris neqꝫ his que ſunt in putrefactiōe humorū. Neqꝫ eni cū in flegmōe febriunt ſm eandē rōnē ⁊ febris ſequiť ⁊ pulſus durities: ſꝫ febris quidē ex putrefactiōe humoruꝫ: durities vō fit in tenſione que fit cum plenitudine vaſorum.

ℂ Et oſtēdit qualiter hoc ſignuꝫ q̄d eſt pulſus durities febribus cōparať. ⁊ p̄mo per hoc nos remittens ad aliū locū dicit ꝙ pulſus durus nō eſt ꝓpriū nec inſeꝑabile ſignū alicuius generis febriū: ⁊ decl'auit hoc ſuū dictū cū dixit. Durus eni pulſus: ⁊ dicit ꝙ durus pulſus nō eſt ꝓpri⁹ nec iſeparabilis alicuius gn̄is feb. Et dato ꝙ reperiať q̄ꝫ multū in ethicis: ⁊ hoc eſt ex ſiccitate quā iducūt in corp⁹: ſꝫ in effimeris ⁊ putridis reperiť ſm aliq̄d accn̄s q̄d repertuꝫ eſt in eis: ⁊ hoc intelligit cum dicit. Et ſm aliq̄d ſynthoma: ⁊ tūc decl'at q̄uō hoc eſt in effimeris cū diť. Effimeris q̄deꝫ eni. ⁊ clarum eſt: vnde dicit. ⁊ hec cōſiſtunt que dicta ſunt cauſe pulſus duri: ⁊ tūc declarat hoc idem in febribus humoralib⁹: ⁊ cū dicit. vel flegmonē patiť aliq̄d viſceꝝ intelligas maxie neruoſaꝫ: ⁊ ſubdit. ſicut in his qui incōſuete aquā frigidā bibūt: ⁊ hoc: q̄a iſti valde plus leduntť a potu aque frigide q̄ꝫ qui cōſueti ſunt vel intēperate: ⁊ eſt l'r̄a clarior vel poma. ſ. frigida ⁊c̄. ℂ Et ꝙ iſta frigida idurēt pulſum cū habeāt idurare arteriā eſt clarū. Et cū declarauit q̄uō durities pulſus pōt in feb. effimera ⁊ putrida ſꝫ aliquod ſynthoma: cū eis applicatū repiri. decl'at q̄uō hoc ſignū in eis nō reperiť per ſe inq̄ātū feb. ſunt: ⁊ per ꝯn̄s nō eſt earū ſignū ꝓpriū nec iſeparabile: ⁊ hoc cū dicit. ſm vō ipſaꝫ febrē: ⁊ declarat in vna cauſa de predictis. nā ſi hō habeat feb. ab apoſte: ex quo fiat pulſus dur⁹ nō eodē mō ex apoſtemate illo fit pulſus dur⁹ ⁊ febris: vt mediāte febre fiat pulſus durities: q̄a durities fit ex tenſione apoſtis: ſꝫ feb. fit ex putredine ibi exiſtēte: ⁊ ideo dato ꝙ putredo ibi eſſet ſine tenſione eſſet ibi feb. ⁊ nō pulſus durities. Silr ſi ibi eſſet tenſio ſine putredine eēt ibi durities pulſus ⁊ nō fe. Et iō manifeſte appet ꝙ illa durities pulſus nō eſt ſignū ꝓpriū ⁊ inſeparabile: q̄a nō eſt feb. iq̄ātū feb. ſed ꝓpter ſynthoma cū illa cōplicatū. Et in ſumma illō ſignū nō eſt ꝓpriū alicui⁹ gn̄is feb. q̄a pōt in aliis diſpōnib⁹ a feb. reperiri. nec eſt iſeparabile: q̄a q̄libꝫ genus feb. pōt reperiri abſqꝫ duritie pulſus. Et dato ꝙ multū reperiať in ethica vt diť ſupra. dicit ſpecialr cū ꝑuenit ad mltā exiccationē corporis: nihilomin⁹ pōt tñ ethica reperiri in qua non eſt pulſus durities. ℂ Deinde cum dixit.

Laurē. ¶ Sed vt ſemel dicaꝛ duritiēs tunicalis arteriarū accedit vel ꝑꝑ cōcretionē vel attentionē vel duritiem. Cōcretionē igiꝛ forte frigus cōmittit. Attentionē ꝟo īflāmatio ac durities: atqꝫ etiā neruoꝝ ꝓportionalis īflāmationib⁹ diſpoſitio. Siccitatē ꝟo euacuationes diutine vel ob aliū fluxū vel lenitatē inteſtinoꝝ vel difficultatē īteſtinoꝝ vel vomitū lōgū vel aliđ iſtiuſmodi: fames diutina atqꝫ ardētes febres. Et vt in totum dicaꝛ: quecūqꝫ vehemēter exiccant ipſius aīalis partes ſolidiores velut ethica: de qua tunc cōmode agentur: eius febris generationeꝫ in primis dicemus.

Leonič. ¶ Ut aūt ſummatiꝫ dicaꝛ durities tunicis aduenit arteriarū aut ob cōgelationē aut tenſionē aut ſiccitatē: cōgelationes igiꝛ vehemētes algores efficiūt: tenſionē ꝟo inflāmationes ⁊ duri tumores ⁊ neruoꝝ diſpō inflāmationibus corrñdens: ſiccitateꝫ ꝟo ⁊ diuturne euacuationes que vel ex ventris ꝓfluuio vel inteſtinorū lenitate aut diſſinteria aut diuturnis vomitib⁹ aut tali aliq̄ alia cauſa ꝓueniūt: ⁊ longi tēporis fames ⁊ febres ardentes atqꝫ vt in vniuerſum dicatur quecūqꝫ ipſas aīalis ſolidas partes vehemēter exiccāt ſicuti ⁊ ethice febres: de quibus iā dictū eſt ſumpto ab earuꝫ generatione principio.

Antiq̄. ¶ Succincte eni dōm durities tunicis arteriaꝝ inaſciꝛ: vel ꝓpter coagulationē vel tenſionē vl' ſiccitatē: igiꝛ coagulationē qdē fortes frigiditates operanꝛ: tenſioneꝫ ꝟo flegmones ⁊ ſckirri neruoꝝ ꝓportionalis flegmonibus diſpoſitio: ſiccitatē ꝟo euacuationes lōgene vel ꝓpter fluxuꝫ ventris vel lienteriā vel diſſinteriā vel vomit⁹ longos: vel ꝑꝑ quid tale aliud ⁊ longe fames ⁊ cauſonides ⁊ febres longe. Et vniuerſal'r dōꝫ duros faciūt pulſus q̄cūqꝫ dſiccāt fortiē ipſi⁹ habitū vel particulas ſolidas quemadmodū ⁊ ethice febres: de quibus iam dicere tempus eſt a generatione earum incipientes.

¶ Recolligit in breui cauſas pulſus duri: ⁊ qđ dicit eſt clarū: q̄a breuiter oēs cāe que arterias indurāt vt exiccando vel cōgelando vel tendēdo vel alio mō hñt cauſare duritiem in pulſu: ⁊ ideo cū dicit: vel ꝓpter coagulationeꝫ vel tenſionē vel duritiē: per duritiē itelligit ſiccitatē ex q̄ ꝓpe fit durities: cū durities ſit effectus ſicci: ⁊ ꝑꝑ hoc qđ dicit ⁊ ſckirri itelligit aꝑata dura ⁊ diſpō ꝓportionalis flegmonibus neruoꝝ ſunt aꝑata neruoꝝ vel mēbroꝝ neruoſoꝝ ⁊ chordarū. ¶ Attende dictas cās Gal. in pulſu duro eſſe claras ⁊ nō heſitabiles ꝑter vnā que eſt aꝑa: de quo aliqđ breuiter hic tāgere itendimus ⁊c̄. Hic ſermo eſt maxime de aꝑate mēbroꝝ itrinſecoꝝ. Uoluit eni hic Gal. pulſum durū cauſari ex aꝑate ꝓpter tenſionē q̄ fit ex plenitudine aꝑatis. Cū eni dicit. neqꝫ eni cū in flegmone ſubdēdit. durities ꝟo fit in extēſione que fit cū plenitudīe. Et īfra magis. tēſionē ꝟo flegmon ⁊ ſckirri ⁊c̄. Galenus aūt libro cōmenti pulſuū cōmēto Squināticoꝝ qdē ⁊c̄. d. omni qdeꝫ

Tex. cō. 37 flegmoni ꝑncipiū in paſſione ducenti cōmune eſt ſynthoma tendere pulſum. ¶ Et attende ꝙ expreſſit Gal. ꝙ flegmon oē hꝫ pulſus duritiē efficē. Auicēna aūt x^a fen ꝑmi. de pulſibus aꝑatū dicit ꝙ aꝑa mutat pulſum ſm ſui ſpēꝫ: q̄a ſi aꝑa eſt calīm facit pulſuꝫ ſerrinū ⁊ durū: ſꝫ ſi eſt aꝑa molle facit pulſum vndoſum: pulſus aūt vndoſus eſt pulſus mollis. Unde Auic̄. ēt lenis caplo de peripleumonia. Fen. 10. tertij trac. 4. cap. 11.

pulſus auteꝫ eſt vndoſus: q̄ꝛ materia eſt in membro leni ⁊ materia eſt humida: ⁊ ſubdit. Et eius pulſus ſm plurimum eſt magnus ꝓpter vehemētiam neceſſitatis ⁊ lenitatē inſtrī: ⁊ ſic vult ꝙ in hoc aꝑate remolliaꝛ arteria: ⁊ ꝑ ꝯñs fit mollities ī pulſu. ⁊ idē vult caplo de lythargia qđ eſt aꝑa cerebri. Et hāc ſñiaꝫ in his duab⁹ paſſionib⁹ expſſit Gal. in ꝯ^to itroductorij pulſuū allegato vbi ad lr̄aꝫ dic̄ ꝙ in his eſt pulſus mollis. Auicē. aūt caplo de ſignis aꝑatū frigidi epatis dicit ꝙ in eo eſt vehemētia lenitatis pulſus: ⁊ ſic vl'r ab oīb⁹ auc̄tib⁹ eſt reperire ꝙ aꝑa in mēbro duro neruoſo vel pāniculoſo ſicut eſt aꝑa freneſis ⁊ pleureſis: ⁊ ſīlia faciūt pulſum durū: q̄bus ꝟbis de aꝑate in membro molli nō parū ꝯrīaꝛ ꝟbū cōmēti pulſuꝫ allegatū cū dic̄. Fen p^o tertij trac. 3. cap. 8. Cōmento 28. ⁊ 30. 14^a fen tertij trac. 3. cap. 8.

Omni flegmoni ⁊c̄. Et nō ſolū itelligit Gal. ibi de flegmone: qđ eſt aꝑa calīm: ſed etiā de aꝑate flegmatico vt apparebit. Auicēna etiā de flegmone epatis. d. ꝙ pulſus ſit vndoſus: qđ ꝟbū etiā videꝛ illi ꝯrīū. Et ideo excogitabile eſt an q̄ꝛ auctores dicūt ꝙ aꝑa in mēbro molli vl' aꝑa molle facit pulſuꝫ mollē: itelligūt ipſi ꝙ ſit pulſus mollis ī cōparatione ad pulſuꝫ qui erat in ſanitate / an ſit pulſus mollis q̄a minus durus q̄ꝫ pulſus aꝑatis in mēbro duro. Qꝛ autē aꝑa molle in mēbro molli faciat pulſuꝫ mollē in cōparatione ad ſanū: ſed q̄a minus durū q̄ꝫ aliud aꝑa videꝛ intuere Galenus qdē in ꝯ^to pulſuuꝫ in loco allato. dicit eni: ⁊ ꝓpterea ſquinanticoꝝ pulſus nō ſine tenſione quidē: ſꝫ aut plus aut min⁹ ea ꝑticipat. Fit aūt hoc ꝓpter fluētē humorē vl' choleritiorē vl' flegmaticiorē exñtē: ecce q̄uo in aꝑate flegmatico vult ꝙ ſit durus dato ꝙ minus. Et ſubdit: ⁊ ꝓpter organoꝝ ipſoꝝ que in collo ſunt dīūa: neruoſiora q̄dē ⁊ denſiora tendūt magis pulſuꝫ. quecūqꝫ ꝟo carnoſa ⁊ cauernoſa fluctuoſiorē eū opanꝛ. Cōmentū 37. 14ª tertij. trac. 3. c. 4. Cō. tex. 38

¶ Et cōfirmaꝛ hꝫ rōne: q̄a in q̄lꝫ aꝑate ex repletione cauſaꝛ tēſio: ſed ex tēſione tendiꝛ arteria ⁊ tenſio in arteria facit pulſus duritiem. Et hāc intentionē ꝯfirmat Gal. in itroductorio pulſuū: ⁊ in cōmēto illius: cū loquiꝛ de pulſu hydropiſi aſclitici ī quo ex aqua debēt pulſus fieri mollis ita ⁊ plus vt ī aꝑate molli: dicit eni ꝙ ibi eſt pulſus ſubdurus ꝓpter tenſionē que eſt ibi ex aqua. Qꝛ aūt aꝑa molle vel in mēbro molli faciat pulſum mollē nō ſolū q̄a minus durū q̄ꝫ aꝑa duruꝫ vel in mēbro duro: ſed abſolute faciat pulſum mollē: videꝛ eſſe de itentione Galeni in cōmēto pulſuuꝫ peripleumonicoꝝ ⁊ lythargicoꝝ: vbi poſtq̄ꝫ dicit ꝙ exñte pulmone cauernoſo ⁊ molli nec̄e eſt ꝙ flegmon qđ in eo fit, ſit ex ſanguine flegmaticiori ⁊ groſſiori: cuꝫ humor cholic⁹ ab eo effluat: nec poſſit in eo ꝯſtipari: ⁊ ex tali reumate flegmatico īfundiꝛ tunica arteriarū. Et ſubdit inferi⁹: ꝓpterea ꝟo diſcretus in eis pulſus raro fit. Et nimirū alia demuꝫ anomalia multa accīte: q̄ꝛ opꝫ ſepius diſcreto quidē adeſſe duritiē vaſis. Hanc aūt ex flegmatico reumate non poſſe eſt hāc: cholericioris aūt counire ⁊ ſiccare ⁊ tendere ⁊ idurare eſt opus: quia igiꝛ hoc raro moleſtat pulmonē palaꝫ: ꝙ durities raro erit. Si ꝟo hoc ⁊ diſcretus pulſus: has aūt diuerſitates derelinquimus alijs ꝯſiderādas. Cōmēto 28. 30.

¶ Circa tñ dicta ꝯſidera ꝙ ſiꝛ declaꝛ Haliabbas 9° theori. ⁊ Auic̄. x^a ꝑmi. Aꝑa hꝫ mutare pulſum ⁊ ex ſpecie aꝑatis ⁊ ex diuerſitate mēbroꝝ ⁊ ex tēpore aꝑatis. Doctri. 5^a ſ. 2^a. c. 17

¶ Iteꝝ ꝯſidera ꝙ aꝑata mēbroꝝ molliū vtpl'm fiunt de mā flegmatica vl' ſanguinea ⁊ humida a qua ꝯtinue fit euaporatio vapoꝝ humidoruꝫ remollientiū arteriā: ⁊ ex hoc faciētiū pulſus mollitieꝫ ſiꝛ mā humida aꝑans aliqđ mēbrū molle: dato ꝙ ex plenitudine tēdat mēbrū: nihilominus eſt ſua humiditate remolliens membrū in quo eſt: ⁊ pōt illud mēbrū tendi: dato ꝙ nō multū tēdiꝛ qđ eſt ei annexū: ⁊ hoc declaraꝛ in exēplo exteriori.

exteriori. Sed apata membroꝝ nervoſoꝝ ⁊ pāniculoſorū: vtplīm fiunt de mā cholerica ſubtili ſicca: ⁊ de ſanguie ſubtili ſicco: cū alie mãe bñ in illa penetrare nō pñt a qua mā eleuanť vapores aridi ſicci deſiccãtes arteriaꝝ tunicas: ⁊ mãe ille nō ſunt mēbrum in quo ſunt remollientes: ⁊ ideo ex tenſione facta ab illis in mēbro fit tenſio in arterys alys extra mēbrū illō. ℭ Unde attēde ꝙ dato ꝙ mēbrū intrinſecū in quo eſt apoſtema ſit a quo nō imediate oriunť arterie brachy: tñ p viā cōicationis arteriaꝝ adinuicē extēſione facta in mēbro illo ⁊ in arterys eiꝰ tendunť arterie brachy quas tangimus cogſcentes pulſum. ℭ Ex dicꝫ aliqñ potes cōparare qd plus operať: an aliqñ mlta remollitio arteriaꝝ ex mā molli apante ⁊ ex vaporibꝰ ab ea eleuatis i cauſando pulſuꝫ mollē: an tēſio ex plenitudine apaꝫ i cãdo pulſus duritiē. Silr debes ꝯſiderare qd facit apa molle in mēbro duro ⁊ apa durū: vl ex mā ſicca in mēbro molli: ⁊ videbis multas varietates poſes q̄ oia alys relinquā ad pñs: cū illa aliquãtulū ſint ex ppoˢ ⁊c.

Laurē. ℭ Febris igiť ethica efficiť duobus modis: magna ex parte poſt febres ardentes que ꝓroganť adeo vt cōſumant ſpatio temporis humorē corporis cordis: vel etiam ſi preterea multus prodeat. Illa igiť non ſoluꝫ ethica: ſed etiam maior exiſtit.

Leonič. ℭ Que igiť febres ethice appellanť duplici via ortum hñt: magna qdeꝫ ex parte exardentibꝰ febribꝰ que tm̄ protrahunť vt lōgitudine tēporis humorem in corpe cordis cōtentū cōſumant: vel fieri pōt vt eius adhuc magna portio reſeruetur: ille vō non tm̄ ethice ſunt: ſed tabide etiam.

ℭ Caplm 8ᵐ in quo agit de gnōne feb. ethice.

Antiq̄ Fiunt igiť ethice vocate febres ẜm duplicem modū: queādmodū in cauſonibus quidē ꝯmultū vel prolōgatis intātū vt cōſumpſerint tēpore anada idest liquorē corpis cordis: vel ⁊ pmanente eo adhuc: multo igiť ille quidē cauſones que oēꝫ cordis ꝯſumpſerūt liquorē nō ethice ſūt ſolū: ſed ⁊ iam maraſmodes. i. tabide.

Cō. 23. Accedit Galenus ad tractanduꝫ de ethicis febribus poſtq̄ iam de alys dixerat. Et pmo oſtēdit modū gnōnis ⁊ cās ipſaꝝ inueniens duplicē moduꝫ gnōnis ipſaꝝ cū dicit. Fiunt igiť ethice ẜm duplicē modū: ⁊ intelligit per hos duos modos vt declarabit: qa pñt fieri ſequēdo alias feb. ⁊ pñt fieri incipiēdo cū dicit: queādmoduꝫ ⁊ in cauſonibꝰ: declarauit vnū iſtoꝝ modoꝝ. ſ. qualr fiūt ſequēdo alias feb. ⁊ dicit ꝙ feb. ethice fit ſequēdo alias feb. ſicut in cauſonibꝰ ꝯmultū prolōgatis: ⁊ intantū vt ꝯſumpſerūt tēpore: hoc eſt ex lōgitudine tēporis liquorē corporis cordis. i. humiditatē ſubalē cordis que eſt humiditas radicalis. ſ. cōtinuās partes cordis: ⁊ tūc directe fit maraſmus. Et nō intelligas ꝙ ex toto illā humiditatē ꝯſumpſerit: qa vita nō poſſet ſtare: ſed cōſumpſerint multū ⁊ manifeſte: ⁊ in hoc innuit Galenus tertiā ſpēꝫ ethice que īfra apparebit: ⁊ ſubdit. vel ſup. queādmoduꝫ in cauſonibꝰ fit ethica manēte eo. ſ. liquore cordis. adhuc multo qdē. ⁊ ſupple: tūc fit febris que abſolute dř ethica. ℭ Et notāter dič multo: qa dato ꝙ cauſon pducēs ad ethicaꝫ abſolute que nō eſt maraſmus ꝯſumpſerit de liquore ſubſtātifico cordis: tūc nihilominus tñ: nō tm̄ nec ſic manifeſte vt cauſon perducēs ad maraſmon. Et cū hoc ipſe dedit itelligere pmā ⁊ ſcdam ſpēm: ⁊ ideo merito ſubdit ꝯcludēdo. Igitur ille cauſones. i. febres cauſonides que oēm. i. totuꝫ cordis cōſumpſerūt liquorē: ⁊ hoc itellige ẜm modū predictū: nō ethice ſunt ſolū. i. nō ſolū trāſeūt in ethicas: ſed tabide ſupple fiunt. ℭ Et intēde ꝙ cū dicit. oēm liquorē cordis. ipſe per liquorē itelligit humiditatē pmā ⁊ ſcdam ⁊ tertiā que vocať cābiū humiditates ſcde vocate: qa qñ cōſumptus eſt hic totꝰ liquor: nō qa nihil remanet: ſꝫ qa ẜm magnam partē tūc humidū radicale cordis qd eſt glutē incipit manifeſte ꝯſumi: nō qa prius nō ꝯſumereť: ſed qa nō ſic apparebat eius manifeſta ꝯſumptio: ⁊ ideo tūc directe eſt maraſmꝰ ⁊ tabes: cū talis ſit corruptio viuētis corpis ex ſiccitate. vñ hic eſt cōplicata ethica cū tabe. Deide cū dicit.

ℭ Ubi vō permanet humor corpus ipſuꝫ cordis prehendens inde maxime accēdiť: queādmodū lucernarum flāma ex lycinio atqꝫ vna eius gñatio eſt ꝓdita. Laurē.

ℭ Que aūt manente adhuc humiditate generanť vbi cordis corpus occupauerint: huic maxime accēdunť queādmodū lucerne ex flāma ex fomite. Atqꝫ vna qdem a nobis expoſita eſt earum febrium generatio. Leonič.

ℭ Que vō adhuc manēte humiditate fiūt corpus ipſum cordis aſſumētes hinc accenduntť: maxime queādmodū lucernarū flāma ex lycinio: vna quidē vtriqꝫ gñatio eaꝝ dicta eſt mihi. Antiq̄

ℭ Scꝫ fe. ethice. adhuc manēte humiditate fiūt: ſcꝫ humiditate ſubſtātiali cordis: qa nō ſit manifeſte ꝯſumpta. vel humiditate manēte. ſ. ex qua pmuꝫ nutriť corpꝰ cordis vt cābio ⁊ rore: qa. ſ. illa nō multū ſunt cōſumpta aſſumētes ipſum corpus cordis accenduntur hinc: quia. ſ. hinc a cauſone quē talis ethica ꝯſequiť. vl hinc. ſ. qa ab humiditate cordis. vel accēdunť hinc. i. in ipo corpe cordis accēdunť. nam ethica ſequēs cauſonem aſſumens corpus cordis accenditur in ipſo: ſcilꝫ in ſubſtātia cordis. Et hoc patet per illud qd ſequitur: quemadmodū flamma lucernarum ex lycinio: idest in ſubſtantia lyciny accenditur. vna quideꝫ generatio earum dicta eſt mihi: ſupple ꝓut fiunt ſequendo alias febres. Et he diuerſe ſpēs ethice hic tacte ⁊ diſtinctiones iter eas clare apparebunt.

Et circa hoc attentione dignū gñalia quedā magis vlterius ſpecificādo. Et pmo: qa ex dictis Gal. hic poſſemus ꝙ in qualibet ſpecie ethice caliditas hꝫ eſſe factuꝫ ⁊ fundata eſt in ſuba cordis. Ex quo redarguiť dictū dicentiū ꝙ in pma ſpecie ethice caliditas febrilis hꝫ eē factū in humiditate pma: ⁊ 2ᵃ de humiditatibꝰ ſcdis appellatis: ⁊ hꝫ eſſe fiens in ſuba cordis. Et ꝙ 2ᵃ ſpēs eſt illa in qua caliditas hꝫ eē factū in humiditate cābiali appellata humiditas tertia: ⁊ eſt fiens i ſuba cordis. Et ꝙ 3ᵃ ſpēs eſt in qua caliditas hꝫ eſſe factū in humiditate ſubſtātifica cordis que eſt humiditas glutinoſa: nā hec dicta videnť in expreſſione ſermonis menti Galeni diſſona: cū dicit loquens de pma ⁊ ſcda ſpecie. Que vō adhuc manēte humiditate fiunt corpus ipſuꝫ cordis aſſumentes hinc accendanť. vbi expreſſe innuit ꝙ he ſunt in ſubſtantia cordis accenſe. Et hoc magis clare apparebit iferiꝰ. ℭ Et attēde vlteriꝰ ꝙ cū ethica fit icipiēdo: tūc nō pōt fieri ſcda ſpēs ethice ab illis cauſis: quin prio fiat ſpēs pma: ⁊ ſic de tertia: nā qñ ethica fit icipiēdo fit a cauſis pmitiuis. he āt cāe debētes ponere caliditatē in facto eē in corde nō pñt calefacere cor calefactione fiente donec cōſumpſerint totū qd in pma ſpecie ethice cōſumiť. Non eni eſt imaginabile corpus noſtrū a cauſis extrinſecis poſſe calefieri donec illud cōſumat: qn pmo illa caliditas fuerit facta in aliqua partiū nr̄i corpis. Sed qñ ethica fit ſequēdo alias fe. tūc in corpe pōt induci ethica ſcde ſpeciei: dato ꝙ nō an- Digreſſio. 39.

teceſſerit ethica ſpeciei p̄ſe:ſilr pōt fieri ethica ſpeciei ter
tie:ꝛ dato ꝙ nō anteceſſerit p̄ma vel ſcd̄a ſpēs ethice. Un̄
Galenus expreſſe hic vult ꝙ aliquo mō cauſon cōſumat
humiditatē p̄me ꝛ ſcd̄e ſpeciei ethice:ꝛ ꝙ cōſumat humi/
ditatem tertie ſpeciei ethice. Et ꝙ tūc inducat maraſmodes.
Et p̄mo non erat ethica. Et hoc qa aliquando calidi/
tas cauſonis impreſſa in mēbro ab humore non habꝫ eſſe
factū in mēbro niſi cū ꝯſumpſerit humiditatē q̄ cōſumit
in p̄ma ꝛ ſcd̄a ſpecie ethice. Et cū ꝯſumet humiditatē que
cōſumit in tertia ſpecie habebit eſſe factū:ꝛ tūc fiet tertia
ſpecies ethice non an̄te p̄ma ꝛ ſcd̄a. Silr aliqn̄ illa caliitas
poterit h̄re eſſe factū:cū erit ꝯſumptū totū illud qd̄ in p̄ria
ſpecie ethice cōſumit:ꝛ tūc a cauſone fit ſcd̄a ſpēs ethice
nō an̄te a p̄ma. Et ſilr aliqn̄ cū illud qd̄ conſumit in p̄ma
ſpecie ethice a cauſone ꝯſumet poterit illa caliditas fiens
poni in facto eſſe:ꝛ tunc a cauſone fiet p̄a ſpēs ethice. Silr
aliqn̄ poterit caliditas cauſonis que fit in mēbro cōſumere
ſucceſſiue oēs humiditates que in oībus ſpēb9 ethice ꝯſu/
munt:ꝛ nihilominꝰ tn̄ nunq̄ hꝫ eſſe factū ita ꝙ nunq̄ hō
fuerit ethicus in aliqua ſpecie. Propter quas aūt cās cali/
ditas fiens talis ponit aliquo mō in facto eſſe aliqn̄ cum
ꝯſumerit illud qd̄ pertinet p̄me ꝛ ſcd̄e ſpēi ethice ꝛ nō ter/
tie. Et aliqn̄ cū ꝯſumpſerit illd̄ qd̄ ptinet p̄me ſpeciei ſolū:
ꝛ aliqn̄ ꝯſumit oēs has humiditates:ꝛ tn̄ nō hꝫ eſſe factū:
non eſt facile videre que diſpoſitio ſubiecti ſit hec:an que
diſpoſitio agentis. Un̄ hic Gal'. dicit denotās ꝙ aliqn̄ ſcilꝫ
cauſon pōt pducere ad tertiā ſpēꝫ ꝛ nō an̄te p̄ma vl' ſcd̄a
dicit:queadmodū in cauſonib9 multis plongatis itantuꝫ
ꝙ ꝯſumpſerint tpe liquorē corpis cordis ꝛc. ❡ Et aūt ēt
aliqua caliditas febrilis poſſit ꝯſumere oēs humiditates
que ꝯſumunt in ethicis ſpēb9:que etiā poſſit ꝯſumere illd̄
qd̄ in p̄ma ꝛ ſcd̄a ſpē ꝯſumit anteq̄ ſit facta. pꝫ. nā queād/
modū pꝫ in exteriorib9 ita in iterioib9 pōt ꝯtingere. Nūc
aūt videmꝰ ꝙ corpus exterius pōt pati a caliditate ignis
ſic ꝙ ꝯſumit ſua humiditas ſubalis qua ꝯtinuant partes
ſue que in nobis ponit eſſe humiditas vocata glutē penes
quā appellat tertia ſpēs ethice:ꝛ nihilominꝰ illa caliditas
in tali corpe qd̄ ꝯſumit non erit caliditas facta:imo fiens.
ſignū ꝙ ceſſante igne:ꝛ remoto illo corpe ab eo ceſſat ꝯſū/
ptio ꝛ reuertit ad frigiditatē:ꝛ per ꝯñs illa caliditas erit
caliditas depēdens a cauſa ꝛ fiens ꝛ nō facta. exēplū ſicut
apparet in rebus liquidis:vt carnib9 extra ignē expoſitis.
❡ Et ꝯfirmat. nā ſi ſic nō eſſet tūc in qualibet feb. putri/
da cōſumptiua que accidit per colliquationē ſemꝑ hō trā
ſiret per ethicā:qd̄ videt abſurdū nec ex mētibus auctoꝝ
explicatis. ❡ Et ꝯfirmat. naꝫ ita videt poſſe eē ꝙ caliitas
febrilis putrida poſſit predictas humiditates ꝯſumere:ꝛ
dato ꝙ non cauſauerit ethicā:ſicut ꝙ caliditas talis con/
ſumpſerit totum qd̄ conſumitur in p̄ma ſpecie ethice nec
tranſiuerit in ethicam:cuꝫ alia differētia niſi ſm magis ꝛ
minus nō ſit. Nunc autem aliqua putrida aliquando cuꝫ
qua non eſt ethica cōplicata reperit valde maior cōſum/
ptio partium ſubſtantialiū membroꝝ q̄ in prima ſpecie
ethice:vt clare poteſt patere cuilibet:ꝛ hec ratio multum
prefata declarat perfecte. ❡ Ex quibus dictis manifeſte
concludit ꝙ in aliqua putrida poteſt eſſe maior caliditas
intenſiue loquendo q̄ in aliqua ethica. nam nō eſt dubiū
ꝙ in putrida que iam cōſumpſerit illud totum de humi/
ditatibus que ꝯſumunt in p̄ma ꝛ ſcd̄a ſpecie ethice ſit in/
tenſior caliditas q̄ ſit aliqn̄ in ethica ſpeciei p̄me. Et hoc
clare appebit inferiꝰ:ꝛ ſic p ꝯñs aliq̄ caliitas extrīs in fieri
in mēbro extrīs itenſior q̄ caliditas facta pōt plus ꝯſume/
re de humiditate ſubſtātifica illius mēbri q̄ caliditas fa/
cta:cū ꝯſumptio talis humidi fiat a calido nō in eo qd̄ fie
ri vl' factū eſſe hꝫ ſꝫ in eo qd̄ icēſuꝫ hꝫ eſſe aut remiſſuꝫ:qa

agente approximato paſſo diſpoſito neceſſario ſequitur
actio. ❡ Deinde cum dicit.

❡ Reliqua aūt eſt quotiēs ſtatim ab initio prehendat
primā gn̄onē ſimileꝫ h̄ns effimere. i. diarie ob mero/
rē. i. iracūdiā: laborē plūn vbi ſimul cū eſtu fatiget.

❡ Reliqua aūt eſt cū ſtatim ab initio inaſerint ſimilem
primū ſui ortum effimeris faciētes aut ex triſtitia/aut
ira/aut laſſitudine nimia: vna cū ſolis feruore ꝯcta.

❡ Reliqua vo eſt cū a principio cōfeſtim inua
dunt primā gn̄onē ſimileꝫ faciētes effimeris in
triſtitia ꝛ ira ꝛ labore ampliori ſil' cū eſtu facte.

❡ Declarat modū gn̄onis feb. ethicaꝝ cū fiunt incipiēdo:ꝛ
qd̄ dicit eſt clarū:qa q̄dā effimere cauſant a cauſis p̄miti/
uis ꝛ pcatarticis ſic ēt cū ethice fiunt icipiēdo. Un̄ dicit re
liqua vo ſupple genera ethicaꝝ fiunt cū a p̄ncipio ꝛc.

Sed nō licet hic ſine inq̄ſitiōe ptrāſire an ethi/ Digreſ/
ca poſſit fieri icipiēdo nō an/ ſio.40.
tecedēte aliq̄ feb. Et nō arguitur:qm̄ ethica ponit eē mala
cōplo calida facta in ſuba cordis ꝛ mēbroꝝ:ſed oēm taleꝫ
malā cōplonē antecedit mala cōplo fiens:cū aūt factū p̄ce
dat fieri/vt p ꝯñria declarat:talis aūt mala cōplexio fiens
an̄s ethicā que ponit fieri incipiēdo eſt febris. Igitur talis
ethica incipiēdo nō fit. Et declaratur an̄s:qm̄ mala cōplo
calida extēſa p totū ſenſibilr et ledens oꝑationē eſt feb. vt
eſt p diffōneꝫ feb. videre:talis aūt eſt p̄fata mala cōplexio
fiens:qm̄ cū ethica ſit in toto ꝛ ſit mala cōplo calida:hec ēt
fiens mala cōplo cuiꝰ terminus eſt ethica erit cōplo mala
calida in toto extrīs:cuꝫ q̄ ab hac pueniat ſenſibilr leſio in
oꝑatione relinq̄t hāc eē feb. Et cōfirmat:qm̄ illud non fit
icipiēdo qd̄ nō hꝫ cāꝫ:ethica eſt talis:patēt ꝑpōnes. ❡ Et
cōfirmat. nā vnūqdqꝫ agens nāle magis ꝛ citius operatur
in mām magis diſpoſitā:cū actus actiuoꝝ ſint in patiente
diſpoſito:nūc aūt ſpūs ꝛ humor eſt diſpoſitior mā ad inflā/
mationē cū ſint ſubtilioris ſube:oīs aūt talis ſuba plus reci
pit paſſionē vt ſupra:ꝛ 4° de ſimplici medicina:ꝛ ſic ſemꝑ Cap.p.te.
prius fiet effimera vel putrida q̄ ethica:ſic igit p̄° fiet cali/ cō.5.
ditas facta in ſpū vel humore q̄ mēbro. Amp̄. dicit Gal'. in Diff.p°.c.
de criſi ſcd̄o excuſans ſe attractiōe ſignoꝝ ethice dicit. ꝛ il 3. ꝛ diff. 5.
lud iō qm̄ hec feb. nō accidit ex p̄n°. qd̄ vꝫ ſentire Serapiō ca.5. ꝛ p°
breuiarij. 6. ꝛ Auer. collꝫ 4°. ❡ Et cōfirmat auctē Raſis de ſimpli.
16. ꝯtinētis vbi inq̄t. Dico noſcas ꝙ feb. ethica nō icipit qm̄ medi. diff.
nō ſeq̄tur ꝙ mēbra p̄ncipalia corporis calefiāt p̄mordia/ 2. ca.1.
liter penitus:queādmodū calefiunt ſpūs ꝛ humores:cū ſpi Cap.13. ꝛ
ritus p̄° calefiant in corpore p motū ꝛ ſil'ia:ꝛ humores cale vltimo.
fiant ſemꝑ per putrefactionē ꝛ ſil'ia. Sed mēbra p̄ncipalia Cap.34.
impoſſe eſt ꝙ calefiant niſi calefacta fuerit aliq̄ ps iſtoꝝ ꝛ
egrit in eis p lōgū ſpatiū mala cōplo cal'a dominās i eis. In oppm
❡ Oppoſitū vult Gal'. hic expreſſe. Et dicamꝰ mētē aucto/
rum ꝙ vtplm ethica nō fit icipiēdo:ſꝫ ſequēdo alias feb.
ꝛ raro ꝛ aliqn̄ pōt icipiēdo fieri. vn̄ Gal'. x. terapē. maxime Cap.5.
aūt vt dictū eſt multotiens ſicce ꝛ calide diſpōnes ab ethi/
cis capiunt feb. cōfeſtim a p̄n°. Seq̄tur aūt vtplm ethi/
ca egritudies alias vt cauſones vt Gal'. ſm emitriteū. vn̄ in Tracta.p.
4° can. fen. 1. emitriteus eſt de febrib9 iterficiētib9 magis: cap.17.
qm̄ pducit ad ethicas ꝛ ad egritudies chronicas difficiles:
ꝯſurgit ēt ex effimera ꝛ ex ptiſi an̄te ꝛ ex empimate ꝛ apo
ſtemate lat9 ſanato ꝛ phibitiōe regiminis:ꝛ phibitiōe in/
frigidationis vt potꝰ aque fride:ꝛ pp modicā ifrigidationē
cordis de foris aut de intus:multotiēs ēt facit cadere in ipaꝫ
neceſſitas medici p caſuꝫ v̄tutis ꝛ frequētiā ſyncopis dan/
tis in potu vinuꝫ ꝛ aquā carnis ꝛ medicinas calidas vt de p°4' trac.
muſco:ꝛ ſil'iter ēt p egritudines quas infra in tractatu iſto 3°.cap.p.
tāgit Gal'. Et Auic. p̄° quarti. poſitis cauſis a qb9 feb. euenit Tracta.3.
cap.p.

ethica dic̃. Et lõginquũ eſt vt accidat feb. ethica icipiẽdo:
q̄a ſunt mẽbra radicalia iam iſlãmata: ⁊ nõ inflãmat̃ hu-
mor nec ſpũs ante illud: imo opʒ vt calefiant illa in p̄mis:
deide ſm ꝓceſſionẽ dierũ calefiant illa niſi accidat cauſa
fortis valde. Ecce q̃uo vult q̄d vix nõ fiat icipiẽdo tñ
raro ⁊ aliqñ põt fieri. Iſaac etiã diſtinguẽs ethicã hʒ du-
Libro 3° cap. 8. cap. 14. plicẽ modũ factionis eius ⁊ ponit: hoc idẽ ſentit Auẽzoar
de feb. ethica. ⁊ Auer. in 4° colliget: ⁊ accidit hec feb. niſi
poſt alias feb. ſicut poſt effimerã in corpib⁹ ad hanc para
tis aut poſt aliquã ex febrib⁹ putridis. ¶ Et cõfirmatur
hec dicta rõnibus. q̄ enim feb. ethica vix fiat ſequẽdo
alias egritudines appet. nã vnũquodq̃ agẽs citius ⁊ magis
introducit formã in mãm magis diſpoſitã. Nunc aũt ſpi-
ritus ⁊ humor vix ſunt mã magis diſpoſita ad recipiẽ-
dũ caliditatẽ in facto eſſe cauſis calefaciẽtib⁹ corpus nr̃m
q̄ſ ſit ſuba groſſa vt eſt de ſe clarũ. Igit̃ vix a cauſis ca
lefacientibus ichoabit̃ in nobis feb. effimera vel putrida
plus q̄ ethica. ¶ Or aũt ethica aliqñ: ⁊ dato q̄ raro poſſi-
Nota modos in q̄s poteſt fieri ethica incipiendo. Primus modus. bile ſit fieri icipiẽdo oſtendit̃: qm̄ huius effectus cãe ſunt
poſſibiles: igit̃ ⁊ ipſe poſſibilis erit: ⁊ pʒ añs. nam agẽs nõ
agit in quocũq̃: ſed in mã magis diſpoſita. Nũc aũt poſſi
bile eſt q̄ mẽbra ſint magis diſpoſita vel eque diſpoſita
ad recipiẽdũ caliditatẽ in facto eſſe ſicut humor ⁊ ſpirit⁹.
p° q̃rti tra cta. 3. c. p° Et hoc voluit dicẽ Auic. loco ſuo cũ dicit. niſi accidat cau-
ſa valde fortis. Illa aũt fortis cauſa põt eſſe vel ex cõpoſi
tiõe mẽbroꝝ: vt q̄a ſuba mẽbroꝝ ſit valde habilis iſirma
ri ⁊ inflãmari ꝓpter aliquã diſpõnẽ que remanet in eis i-
preſſa: nõ ſic aũt remanet ipreſſa in humore ⁊ ſpiritu: quia
nõ ſunt corpa denſa: imo facilr̃ alterabilia. vnde poſe eſt
q̄ mẽbra ꝓpter egritudinẽ aliquã añtez ſint exiccata ari-
da: q̄a nõ ſunt adhuc refocillata ⁊ ex hoc magis apta iflã-
mari: q̄ſ ſpũs vl̃ humores qui de nouo ſepe ſepius regene-
rant̃. vñ talis qui ex egritudine ſurgit hñs ſiccitatẽ ⁊ ari-
ditatẽ mẽbroꝝ põt vti cibis frigidis ⁊ humidis. vñ rege-
nerabit̃ in eis ſanguis fridus ⁊ humidus ⁊ ſpũs: nihilomi-
nus tñ nõ ſic cito rehumectabunt̃ mẽbra per reſtauratio
nẽ ſicut fiet gñatio ſanguinis ⁊ ſpũs: tũc ḡ aduenienie aliq̃
cauſa calefaciẽte inueniẽs mẽbra arida ſicca iſlãmabilia:
ex h̃ etiã inueniẽs ſanguinẽ ⁊ humores ⁊ ſpũs non ſic apta
inflãmari generabit in ipo ethicã nõ añte putrida vl̃ effi
mera: ⁊ iſta eſt fortis cã: de qua loquit̃ Auicẽna: põt etiaʒ
eſſe ex p̄te cauſe exterioris que ſic põt eſſe fortis vt ſil̃ oia
iſlãmaret. Et hoc q̃ſi videt̃ eſſe de mẽte Aui. ꝓpterea q̄d
ſubdit. Et tũc ethica fieret icipiẽdo: q̄a non ſeq̄t̃ alias feb.
Et dato q̄ alie ſimul cũ ipſa fierẽt: tñ hoc dictũ hʒ magis
Scđs modus Cõciliatoris. dubiũ q̄ſ p̄mũ. Et aliũ etiã modũ dat Cõciliator ſm quẽ
ethica põt fieri icipiẽdo nõ añtib⁹ alijs: qm̄ patiẽs eſt idiſ-
poſitũ ad receptionẽ agẽtis: aut q̄a nimis durũ ⁊ cõpactũ
reſiſtẽs omnifarie velut ferrũ lapides ꝑcioſi ⁊ maxĩe ada
mas: vl̃ q̄a ſit molle ſbtile tẽſibile vt aer aut vapor q̄ actio
nẽ agẽtis ſuſtinere non põt: ſʒ magis fit trãſitus in ſolidis
⁊ duris: ceu oſtendit̃ in ꝑcuſſionib⁹ q̄bus corpa ꝑcutiunt̃
ſolida: velut etiã videre ↄtigit in fulgure q̄ nõ omne cor-
pus patiens ſit diſpoſitũ vt in ipſum agat: ſed in illud q̄d
eſt durũ cõpactũ ⁊ reſiſtẽs. Uñ Algaçel fulgur q̄ eſt ignis
ſubtilis penetrat herbas ⁊ res molles: ſed tñ res duras of-
fendit ſic̃ ferrũ aurũ diſſoluit ea ita q̄ eliquat aurũ i mar-
ſupio: ⁊ marſupiũ nõ adurit ⁊ diſſoluit ferrũ in manib⁹ ⁊
hoĩes nõ adurit: q̄d euenit eo q̄ illa reſiſtũt. hoc aũt mini-
me. Sic itaq̃ in ꝓpoſito ſepi⁹ eſt q̄ ſpũs ⁊ humor mã pa-
tiens eſt ↄueniẽs febrib⁹: nõ aũt mẽbra: ꝓpter q̄d frequẽ-
tius euenit ethica poſt alios morbos. Interdũ aũt aut ſpi-
ritus aut humor nõ eſt ↄueniẽs ſubm ꝓpter eoꝝ ſubtilita
tẽ ⁊ mollitiem: ſed mẽbrũ durũ ſolidũ: ⁊ hoc cuʒ cã fuerit
fortis fulguri ꝓportionata: ⁊ q̄a talis rari⁹ accidit, rarius
euenit: vt fiat ethica icipiẽdo: ipreſſio enĩ modica ita in hu
morib⁹: ⁊ minor in ſpiritib⁹ inducit̃: ꝓpter q̄d in mẽbris
calor infigit̃ in calefacto eſſe: nõ aũt in calefieri tm̃: velut
in ſpiritib⁹ ⁊ humorib⁹. ¶ Si aũt tibi hic modus placet
teneas eũ: qm̄ iſtantias recipit multas: ⁊ tu ꝑ te ↄſidera: ⁊
in inueniẽdo alios modos ſm quos põt ethica fieri icipien
do: quoniam poſſibiles ſunt.

Reſtat aũt ſoluere ad p̄mo inducta: cuʒ p̄mo dicit̃
q̄ oẽm malã cõplexionẽ faciaʒ antece- Ad primũ argumẽtũ Dynus.
dit mala cõplexio fiens: ⁊ ꝑ ↄñs ante ethicã anteceſſit feb.
fiens. Soluit Dynus hãc inſtantiã dicẽs q̄ hoc petit vtrũ
diſpoſitio que antecedit ethicã que ponit̃ fieri incipiendo
ſit feb. ⁊ dicit q̄ duplex diſpõ põt ethicã ꝓcedere: nã vna
eſt que reperit̃ in corpe que nõdũ eſt cũ corpus actu mo-
uet̃ ad feb. ethicã: ſed eſt diſpoſitio per quaʒ corpus eſt in
diſpõne ꝓpinqua: vt a q̃liber cã occurrẽte ꝑmutet̃ ad feb.
ethicã: ⁊ q̄a talis potentia ꝓpinqua in re diſtincta ab actu
dĩ aptitudo hec diſpõ nõ eſt aliud niſi aptitudo q̄daʒ que
eſt in mẽbris corpis alicui⁹ ad hoc vt ab aliq̃ cã p̄mo iflã-
ment̃ mẽbra: ⁊ ponant̃ in ipſo calefacto eſſe p̄mo: poſtea
ſpũs aut humores: ⁊ illa q̄dẽ diſpoſitio ꝑ quã mẽbra ſunt
apta vt iflãmet̃ eoꝝ ſuba ⁊ figat̃ caliditas in ea ſic̃ in p̄rio
ſubiecto: aliqñ eſt egritudo in mẽbro ꝓcedẽs ethicã vt ſũt
oẽs egritudines ꝑ quas mẽbra corpis cõſumunt̃ ⁊ exiccã
tur: ⁊ areſcunt valde vt ſunt cauſones ⁊ feb. longe ⁊ apata
epatis ⁊ ſilia: ⁊ tunc dĩ fieri feb. ethica ↄſequẽs alios mor-
bos. ¶ Aliqñ vero hec diſpõ nõ eſt egritudo ſed eſt diſpõ
que cõſiſtit in habitu corpis nãli: ⁊ in mõ regiminis illius
corpis. vt verbi grã. ſi aliq̄s ex nã hẽat habitũ ſiccũ valde ⁊
calidũ: vt ſunt corpa ſicca cholerica: ⁊ cũ h̃ vtant̃ ieiunijs
⁊ labore multo: ⁊ icurrãt triſtitias ⁊ iras: in tali q̄dẽ diſpo-
ſitione eſt apta fieri febris ethica icipiẽs que non ↄſequit̃
aliũ morbũ: vt voluit Gal. hic: ⁊ tũc talis diſpoſitio ethicã
ꝓcedẽs nõ eſt egritudo. Sed alia eſt diſpoſitio precedens
ethicã icipiẽtẽ que nõ eſt aptitudo ſolũ ad eã: ſed eſt diſpo
ſitio que iam coincidit cũ motu corpis ad ethicã. vnde eſt
aptitudo ⁊ potẽtia: cũ qua iã aliq̄s actus eſt cõiunctus: nã
cũ mobile actualr̃ mouet̃ ad aliquẽ terminũ iam actualr̃
partim habet de illo termino. Cũ igit̃ ethica ſit caliditas
in facto eẽ: ⁊ in termino ꝑus habuit eſſe in fieri ⁊ in motu
in quo motu corp⁹ actualr̃ mouebat̃ ad ethicã ⁊ iã aliq̄d
caliditatis hẽbat. ¶ Et tũc ſi queris de hac diſpõne añte
ethicã icipiẽtẽ: cũ iã corpus actualr̃ ad ethicam mouetur.
Dõm q̄ hec diſpõ manifeſta feb. eſt vt ꝓbat ratio: q̄a eſt
mala cõplexio diuerſa calida ⁊ ſicca que in mẽbris hʒ eẽ
in fieri a qua nocent̃ operationes ſenſibilr̃: ſed illa feb. nõ
eſt alia a gñe feb. ethice: ſed in eodẽ gñe reponit̃ cũ ethica:
q̄a illa hʒ eẽ in motu cũ corpus mouet̃ ad ethicã: mot⁹ aũt
eſt de gñe termini ad quẽ vadit. Et ideo lʒ hec mala cõple
xio añs ethicã que dĩ q̄ eſt febris ſit mala cõplexio i fie-
ri: nihilomin⁹ tñ nõ eſt effimera nec putrida: q̄a in effime
ra ⁊ putrida calor extraneus hʒ aliũ p̄mũ ſubm q̄ſ habeat
ethica: vt patet: ⁊ ideo q̄ſq̄ſ effimera ⁊ putrida poſſint dici
moueri verſus ethicã: tñ diſpõ effimere ⁊ putride ponit̃ eẽ
alterius gñis ab ethica: ſed diſpoſitio ꝑdicta dũ actualiter
corpus mouet̃ ad ethicã incipiẽtem: q̄a nõ hʒ aliud ſubm
p̄mũ de corpe nr̃o niſi mẽbrũ: ideo ponit̃ eſſe de gñe ethi-
ce: ⁊ pro eodẽ reputat̃: cũ ethica quelibʒ hʒ eẽ in termino
motus. Et hinc eſt q̄ talis diſpõ in termino mot⁹ ceſſat in
mẽbro eſſe ſicut motus ceſſat in termino mot⁹: ⁊ ꝓpterea
talis diſpoſitio q̄a nõ hʒ aliud ſubm q̄ſ hʒ ethica p̄mũ nõ
ꝑt cõponi cũ ethica: q̄a ethica adueniẽte ceſſat: ſʒ in fe. pu.
q̄a hʒ aliud ſubm p̄muʒ calor extraneus q̄ſ in ethica: hinc
eſt q̄ dato q̄ corpus in ethicã trãſeat ex feb. putrida: tñ in
ipſo põt ſimul feb. putrida remanere que erit cõpoſita cũ

febre ethica: ꝓpter qḋ aliḋ genus feb. ponit̃ putrida ⁊ effi
mera ab ethica: ⁊ ideo q̄uis ethica nō poſſit icipere qn̄ ꝑce
dat mala cōplexio calida fiēs: illa tn̄ nō ponit̃ aliḋ gen⁹ fe.
Inſtātia ab ethica. ℂ Et ſi dicat̃ ꝙ Galen⁹ in libro de mala cōple
xione diuerſa ponit ꝙ mala cōplexio diuerſa calida in to
to ſolum ſit in duplici genere: ſcilꝫ feb. effimere ⁊ putride.
Solutio ℂ Solvo ꝙ intelligit de mala cōplexione diuerſa de rō
ne cuius nō eſt vt ſit terminus ei⁹ mala cōplexio equalis:
qa pōt fieri effimera ⁊ putrida: dato ꝙ ethica nō ſequit̃: ⁊
lꝫ etiā poſſet ꝯſequi: ſed mala cōplexio diuerſa: de cui⁹ rō
ne eſt vt eius terminus ſit mala cōplexio eq̄lis: q̄uis nō ſit
equalis: ip̄a tn̄ ſub eodē genere reperit̃. ℂ Scd̄az ſolonē
dat Dynus dicēs ꝙ talis diſpō ꝑcedēs ethicā que hꝫ eſſe
cū corpus mouet̃ ad ethicā nō eſt feb. qa nō eſt egritudo:
ſed eſt diſpoſitio quedā neutra: ⁊ tūc dicem⁹: ꝙ qa hec diſ
poſitio tēpore valde modico hꝫ eſſe in mēbris: tūc opatio
ſenſibilr̄ nō ledit̃ ab ea niſi qn̄ ad terminū deuenit in quo
hꝫ eſſe feb. ethicā. Et ex hoc pꝫ ꝙ talis ethica ſit icipiēdo:
qa non an̄cedit ipſam diſpoſitio que ſit feb. ꝑmo nec q̄ ſit
egritudo: dicit tn̄ ꝙ ꝑma ſolō eſt ſubtilior: ⁊ magis rectifi
cans mentem in predicto dubio.

Thom. Nos autē hanc ſolonē vltimā quātū ad hoc ꝙ ta
lis diſpō nō eſt egritudo tenemus p̄ ro ve
rioꝛi: qa dato ꝙ hec ſit mala cōplexio calida in toto ledēs
operationes ſenſibilr̄: nihilominus tn̄ qa nō hꝫ aliqḋ vnū
ſubm̄ in corp̄e nr̄o in quo habeat eſſe factū: idcirco nō eſt
feb. nec morbus quēadmodū dictū fuit ſupra de caliditā
te ire: qualitas eni ire a cauſis primitiuis depēdēs nō eſt
morbus: etiā quantūcūqꝫ opationes ſenſibilr̄ ledat: ⁊ iſta
fuerūt ſuperius declarata: cū declaratū fuit qḋ requiritur
ad cōſtituēdū eſſentiā morbi: talis ḡ mala cōplexio fiēs q̄
poſtea cū eſt facta eſt ethica icipiēs: qa fit ſimplr̄ a cauſis
ꝑmitiuis hꝫ eē depēdens nec hꝫ eſſe factū in aliqua mate
ria corp̄is nr̄i morbus nō eſt etiā quātūcūqꝫ operationes
ſenſibiliter lederet. ℂ Et ad aliud iductū cū dicit̃ ꝙ ethi
ca nō hꝫ cām eſt verū cām a qua depēdeat poſtq̄ iducta
eſt: hrī tn̄ hꝫ cām introducentē: ⁊ hoc per ſe eſt notū. ℂ Ad
aliud cū d[illegible] ꝙ agens ꝑus ⁊ citius agit in mā̃ magis diſpo
ſitā cōce[illegible] modo vt patuit: dato ꝙ vtplm̄ ⁊ ex diſpōne
ḡnali ſpūs ⁊ humor ſint magis diſpoſiti ad iflāmandū q̄
mēbra: tn̄ aliqn̄ ⁊ ex diſpōne nāli aliqua pōt cōtingere ꝙ
membrū erit magis diſpoſitū q̄ illa: ⁊ hoc iam declaratū
eſt. ℂ Auctoritates aūt allegate volūt dicere ꝙ ethica nō
ſit incipiendo: ſcilicet vtplurimū: non tamen negant quin
aliquando ⁊ raro poſſint contingere. ℂ Deide cū dicit.

Laurē. ℂ Hanc igit̃ febrē ſanare nequaq̄ difficile eſt: vbi vō
ex ea deuenerit in talē ꝓpter inſcitiā ꝑcipientiū medi
coꝝ ſanare: nō ſolū nō facile: ſed etiā non poſſibile eſt
quotiens integre iā extiterit nec p̄terea incipiat.

Leonic. ℂ Haſce igit̃ febres nō eſt admodum difficile curare.
At que ex ipſis ad tabē ꝑuenerūt ex iſcitia medicoꝝ:
quibus earū cura fuit demādata vbi iam exquiſite cō
ſiſtunt ⁊ iamdudū inceperūt: nō modo eſt eaſdē cura
re difficile: ſed etiam impoſſibile.

Antiq̄ ℂ Igit̃ has quidē febres nō difficile eſt ſanare.
Eas aūt iam que ex ipſis in maraſmuꝫ. i. tabē
deuenerunt inſcitia preexiſtentiū medicoꝝ nō
ſolū nō facile: ſꝫ neqꝫ eſt poſſibile ſanare ꝯſiſtē
tes demū iā certiſſime ⁊ nō adhuc incipiētes.

ℂ Cōcludit ex dictis difficultatē ⁊ facilitatē curationis ha
rū ſpecieꝝ ethice: de quibus mentionē fecit: ⁊ dicit ꝙ has
febres ethicas icipiētes nō eſt difficile ſanare: ſed que ex
ipſis cadunt in tabem per ignorātiā medicoꝝ: q̄ nō repa
rauerūt anteq̄ in tabē caderent: ⁊ etiā ſiue ex alia cā in ta
bem cadāt nō ſolū nō facile ad curāduꝫ: imo nō eſt poſſe il
las ſanare. Et ſubdit. Cōſiſtētes demū iam certiſſime. i. cū
certiſſime ſunt tabide facte ⁊ nō adhuc incipiētes: ⁊ hoc hꝫ
expōnē duplicē: p̄⁹ ꝙ ethice non prit ſanari cū iam certiſſi
me trāſiuerint ad maraſmum: ⁊ nō adhuc icipiētes: q̄ qn̄
ethica eſt icipiēs: tunc bene ſanat̃ alio mō: ⁊ nō adhuc inci
pientes. ſ. fieri maraſmus: ⁊ tūc erit ſenſus Galeni ꝙ qn̄ ali
qua feb. iciperet eē maraſmus ⁊ nōdū certe maraſmus cō
ſiſteret adhuc poſſe eēt illā ſanari: vnde Auic. Et finis aldu p⁹ quarti
buten qa nūc certe ſit maraſmus nō recipit curationē peni tra. 3. ca. 1.
tus. Et magis ſupra dicit. Amplius nō rectificat̃ ille q ꝯſe
quitur ſtatū aldubuten ⁊ parū recipit curationē: ⁊ itelligit
ꝑ hoc amplius nō rectificat̃. i. rectū eſt: dicit de illo qui con
ſequit̃ aldubuten. i. parū recipit curationē niſi deus velit ⁊
ꝓpter qn̄ ꝑueniunt ad hoc vt caro minuat̃ ⁊c̃. ℂ Et attēde
ꝙ cū dictoꝝ Galeni ſatis eſt nota: nā cū ethica eſt icipiens
aut nulla aut valde modica cōſumptio humiditatis adhuc
eſt facta: ⁊ iō ex ipſa accipit̃ curatio ex ſola diſpōne: que cu
ratio eſt alteratio ſola: ⁊ iō in p̄n⁹ eſt facilis curationis. Cuꝫ
aūt eſt in ſcd̄a ſpecie: tūc eſt curationis difficilioris pp̄ iam
cōſumptū eē de humiditatib⁹ que reſtaurari indigēt: nihil
ominus iuuari pōt cū adhuc nō multū ſit cōſumptū de hu
miditate ſubſtātifica mēbri: qua mediāte ſtat in eo virtutis
fortitudo: ⁊ habilitas mēbri ad curationē. Cum aūt iam hō
eſt maraſmatus nō amplius opꝫ curatio cū mēbra ex ma
gna ſiccitate lepta ſiūt reſtaurari ⁊ ſubſtātifice humectari:
virtus etiā in eis eēntialr̄ multū ſit paſſa vt ibecillis valde
reddat̃ vt clare ponit Gal. ifra ſilo cap. de termino ſ̄o ini
tium nō dierū vel horaꝝ ⁊c̃. Unde Auer. collꝫ 3⁰. Et tertia T. c. 24.
ſpēs ethice eſt oibus deterior: ⁊ illa eſt cui⁹ calor extraneus Cap. 3.
ꝓfundatus eſt in mēbris ſolidis: q̄re ipoſſe eſt qḋ ab eis re
ſolutū eſt reſtaurari: q̄ mēſura vite nālis eſt ſm̄ mēſuram
humiditatis radicalis in quolibet idiuiduo proportionāte
proportione dupla: ⁊ ideo Auic. dicebat. Et ethica quidē in p⁹ quarti
ꝑncipio rei eſt difficilis cognitionis ⁊ facilis curationis: ⁊ tra. 3. ca. 1.
in fine ſui eſt facilis cognitionis ⁊ difficilis curationis.

ℂ Sed obiicies ꝙ ethica in p̄n⁹ nō ſit falicis curationis: q̄ Inſtātia
ethica eſt ꝓpria cordis mala cōplo: ſed mala cōplo cordis
cū eſt ꝯfirmata curationē nō recipit vt Auic. 3⁰ can. fen. 11.
cap. 2. vbi dicit. Cūqꝫ cōfirmat̃ in corde malitia cōplonis
nō recipit curā: ⁊ cū non eſt ꝯfirmata nō eſt facilis ſuſcepti
bilis cure: nunc autē q̄libet ſpēs ethice eſt mala cōplo cor
dis cōfirmata cū habeat eē factū: ⁊ in ſubā cordis ⁊ indepē
dens a cā. Et dic ꝙ Auic. nō itelligit malā cōplonē ꝯfirma
tam eē qa fixam: q̄ hoc mō q̄libet ethica eſt ꝯfirmata: ſed
per malā cōplonē cōfirmatā itelligit malā cōplonē perue
nientē ad ſummū malitie: qḋ dictū cōcordat dicto ſuomet
in fine ſcd̄i capli. 11. fen. cuꝫ dicit. ⁊ qn̄ ꝑuenit calor purus. ⁊ 3. c. trac. 1.
itelligit per caloreꝫ purum itenſum valde ad cor moritur
ille cuius eſt. ℂ Deinde cum dicit.

Laurē. ℂ Natura eniꝫ eius calida ac ſicca exiſtit: ac cor ſilem
recipit cōditionē velut elycniū in lucerna quotiens
plurimū crematū fuerit: ⁊ eni ita exuſtū effungit̃ atqꝫ
exoluit̃ ꝑditurqꝫ cōtinuitas ab ipſa ariditate vt neqꝫ
ſi affundas abunde oleū quas rurſus accēdere flam
mam copioſaꝫ: ꝑua eniꝫ atqꝫ ifirma flāmula ſemꝑ cō
cutit̃ ac ſubinde minor efficitur vſquequo extinguat̃.
hec igitur febris tabifica diligenter exiſtit.

Leonic. ℂ Earū ſiquidē nā calida eſt ⁊ ſicca cuꝫ tale aliqd cor
patiat̃ quale lucerne fomes cū fuit ꝑlimū exuſtus. naꝫ
qui ita torrefact⁹ eſt frāgit̃ atqꝫ diſſoluit̃ atqꝫ ex ari

ditate tenuitatẽ admittit: adeo vt ſi neqʒ magnaʒ olei copiã ſuperinfundas flãma abundãtior poſſit accẽdi. Semꝑ enĩ pua ⁊ debilis in ipſa palpitat flãma ac cõtinue fit minor donec ex toto extinguaꝛ. Talis quidẽ eſt febris que oĩno tabida exiſtit.

Antiq. ❡ Natura deniqʒ earũ eſt ſicca ⁊ calida: ſimile quid patiẽte corde quale vtiqʒ carbo lycinij in lucerna cũ ꝙplim cõbuſtũ fuerit: frangiꝛ enim qδ ita frictũ eſt ⁊ diſſoluiꝛ ⁊ ꝯtinuitatẽ deperdit ab ariditate: vt neqʒ ſi ſupinfũdas abũdãs oleũ reaccẽdere poſſis flãmã ſufficiẽtẽ. Circũ palpitat igiꝛ in egro parua ⁊ ibecillis flãma ſꝑ erit magis minor fit donec extiguaꝛ maraſmodis. i. tabida qdem certiſſime talis febris.

❡ Quia dixerat feb. ethicas. i. maraſmatas nõ poſſe curari. vult declare nãm iſtius tabide diſpõnis vt ꝑ hoc quaſi aſſignat cãm ipoẽtie curationis eax. Et dicit ꝙ nã iſtarũ ethicax que ꝑuenerũt ad maraſmũ eſt cal'a ⁊ ſicca: nõ qa ⁊ alie ethice non ſint calide ⁊ ſicce: ſed qa maxĩa ſiccitatis in iſtis eſt itẽſa: ⁊ tũc declat dictũ ſuũ cũ dicit. patiẽte qdẽ corde: ſupple in maraſmone ſile q̃le vtiqʒ carbo lycini in lucerna cũ plĩm cõbuſtũ fuerit. nã diſpõ carbonis: cũ eſt plĩmũ cõbuſtus eſt qδ eſt diſſolubilis ⁊ frãgibilis: ⁊ admiſit ꝓpiã cõtinuitatẽ ꝓpter humidũ deꝑditũ: qm̃ cõtinuitas in miſto eſt ꝓpter humidũ qδ ꝯtinuat ptes ſicci. Et iõ ſi tũc ſupinfundas oleũ nõ põt ſufficiẽtẽ flãmã reaccẽdere. Igiꝛ ſupple ſic in egro circũpalpitat pua ⁊ ibecillis flãma ⁊ ſemꝑ fit minor donec extinguaꝛ ⁊ moriaꝛ corp9. vñ cõcludit maraſmon. i. tabida quedã certiſſime talis feb. ſ. eſt. ❡ Et attẽde ꝙ Galen9 in his xbis oſtẽdit neceſſitatẽ mortis eueniẽtis in feb. maraſmonica: nã vita in nobis ꝑmanet mediãte calido ⁊ humido: mors aũt eſt frigiditas ⁊ ſiccitas illi oppoſita: quẽadmodũ ḡ calor carbonis deficit ex ꝯſumptione humidi qδ eſt illius ſubꝫ: vt quãtũcũqʒ oleũ reinfundaꝛ nõ poſſit facẽ ſufficiẽtẽ flãmã: ita ꝯſũpta humiditate ſubſtãtifica corpis nr̃i ex calore ethice que eſt pabulũ ⁊ ſubm caloris nãlis remanet parua ⁊ debilis flãma in nobis: ⁊ ſic ꝑ ꝯtinue vlteriorẽ illi9 humidi ꝯſumptionẽ vlteriorẽ extinguiꝛ. Quare aũt calor hic ſferi9 requirit pro ſuo ſubiecto humidũ cũ in ſphera ꝓpria ſtet cũ ſicco apparebit inferius. ❡ Deinde cum dicit.

Lauré. ❡ Neqʒ ea ipſa eſt ac affectio quã dicimus marcorẽ. hec enĩ in his efficiꝛ qui ꝯſtiterũt ſine febre extincta in illis natiuo calore que potiſſimũ ſine merore mors eſſe: ac ſꝫm nãm ex ſiccitate cõſiſtens velut vbi emarcent ꝑter nãm genus illud efficiꝛ qδ Philippus narrat ex morbo ſenectã: in quã multos nouimus: nõ ſolum ſenes: ſed etiam pueros incidiſſe.

Leonic. ❡ Aut que ab ea paſſione nõ differat que tabes appellaꝛ. Naʒ ⁊ hec abſqʒ in decrepita etate ſolet accidere extincto natiuo calore: qδ nihil aliδ ei ſiſtit ꝙ mors q̃ ſine ſenſu doloris ac ſꝫm nãm ex ſiccitate ꝯtingit: ſicuti his qui ꝑter nãʒ tabeſcũt altera aduenit ſpẽs que a Philippo ex egritudine ſenectus vocaꝛ in quã nõ ſolũ ſenes: ſed etiã pueros vidim9 icidiſſe ꝙplurimos.

Antiq. ❡ Eſt enĩ eadẽ exiſtẽs egritudo paſſioni maraſmo. i. tabi. Nã hec ⁊ qdẽ in his qui ſenuerũt fit ſine febre extincta in eis inata caliditate: que vtiqʒ ⁊ maxĩe mors incõtriſtabilis eſt ⁊ ſꝫm naturã in ſiccitate cõſiſtens: ſicut ⁊ cox qui preter naturã maraſmuʒ patiunꝛ. i. tabem illa ſpecies quã nuncupat Philippus ex egritudine ſenectutem in quã multos vidimus nõ ſoluʒ ſenes ſed ⁊ pueros incidentes.

❡ Quia dicit ꝙ talis ſpẽs ethice tabida eſt hic declarata: vult declarare quãdã aliã ſpẽm tabis a ꝑdicta: ⁊. d. Iã eſt dictũ ꝙ talis ſpẽs certiſſime eſt tabida: qa eadẽ eſt. i. ſilis egritudo: paſſioni maraſmo. i. tabi ſupra exñti in ſenectute. Et tũc aſſignat diñaʒ tabis exñtis in ſenectute ⁊ in ethica: naʒ ꝑ ſed: ſꝫ hec. ſ. tabes in his q ſenuerũt fit ſine febre extincto calido que extinctio eſt mors icõtriſtabilis: ⁊ ſꝫm nãm in ſiccitate ꝯſiſtẽs ex qua ſiccitate cauſaꝛ caloris extinctio ſic: ſi mors eſt etiã in ſiccitate cox qui ꝑter nãm tabem patiunꝛ: ⁊ hec illa ẽ ſpẽs tabis quã Philipp9 nũcupauit ſenectutẽ ex egritudine quã multos nõ ſoluʒ ſenes: ſed pueros vidim9 patiẽtes. Et in hoc tetigit Gal. ſpeciem tabis que vocaꝛ ethica ſenectutis. ❡ Deide cũ dicit.

Lauré. ❡ Febris aũt tabifica nõ ſolũ ſicca: ſed autẽ cal'a affectio eſt. extinguiꝛ enĩ ꝑ eaʒ multo magis calor in aiali atqʒ tabeſcit totũ corpus inſtar arboris in plenũ arefacte: vel ob tẽporis lõgitudinẽ vel flãme vicinitateʒ vl' fortẽ atqʒ imoderatũ ſqualorẽ: ſed de tabe que nã affectio ſit: ſeorſum diximus.

Leonic. ❡ Tabida ṽo febris nõ tm̃ ſicca: ſꝫ etiã calida eſt paſſio: extinguiꝛ aũt valde celerius in hac egritudine calor aialis totũqʒ corpus tabeſcit inſtar arboris ſupra modũ arrefacte aut oblongitudinẽ tẽporis aut flãme viciniam aut vehementẽ atqʒ imoderatã ſiccitatem: ſed de vniuerſa quidẽ talis diſpoſitione qualis natura ſit ſeorſum ſcriptum eſt.

Antiq. ❡ Maraſmodes ṽo. i. tabida febris nõ ſolum ſicca ſed ⁊ calida eſt paſſio: extinguiꝛ autẽ ſꝫm hanc multũ citius his qui in aiali eſt calor ⁊ tabet vniuerſum corpus in modum ligni vltime deſiccati: vel ꝓpter tẽporis longitudinẽ: vel ꝓpter flãme vicinitatẽ vel vehementẽ ⁊ imoderatã ariditatẽ: ſed de tota qdeʒ maraſmi. i. tabi diſpõne: qualis qdẽ eſt ſingulr ſcriptũ eſt.

❡ Reaſſumpſit notificationẽ ꝑme ſpeciei tabis tacte que eſt ethica tertie ſpẽi. Et qδ dicit eſt clarũ: nã ſiccitas ꝯiuncta calori citius alteraꝛ: ⁊ vltio cũ dicit. ſꝫ de tota diſpõne tabida ſingulr ſcriptũ: itellexit h̃ ocñ eẽ i ſuo lib9 de tabe.

Sed attentione dignũ ꝙ ſicẽ pꝫ ꝑ Galenuʒ in libro de tabe: maraſmus ſiue tabes que idẽ ſũt nihil eſt aliud niſi corruptio corpis viuẽtis ex ſiccitate: diuerſificaꝛ aũt maraſmus: qa q̃daʒ eſt nãlis vt ſiccitas ſenectutis nãlis ex qua corpus moriꝛ morte naturali. Et hãc tabẽ tetigit Galen9 in lr̃a cũ dicit. Nam hec q̃dã in his que ſenuerũt fit ſine feb. ⁊c. Unde ſubdit. que vtiqʒ eſt mors icõtriſtabilis eſt ⁊ ſꝫm nãm: ⁊ dr̃ talis mors incõtriſtabilis: qa nõ eſt a violẽtia multa ꝓpter magnam iclinationẽ quã hñt ſenes ad corruptionẽ. Eſt autem talis mors ſꝫm nãm: qa eſt a ꝑn9 itrinſeco ſꝫm ꝙ nãlis eſt actio eius ⁊ ꝯtinua ex neceſſitate ꝯrietatis que eſt inter calidũ ⁊ humidũ: que ſupra ꝓlixe declata fuerũt. Unde Ariſt. in libro de morte ⁊ vita: ꝓpter qδ ⁊ paruis paſſionib9 aduenientib9 in ſenectute velociter moriunꝛ ꝓpter paucũ cox eſſe calidũ vel vt plurimo euaporato in multitudine vite: Digreſ. 41. tracta. p9. cap. p9.

ſi qua vtiqȝ moleſtia fiet ꝑticule.ſ.ꝑme: vt cordi cito extīguit̄: queadmodū eni momentanea ⁊ parua in ipſo flāma exiſtēs ꝓpter paucū motū extinguit̄: ꝓpter qð ⁊ ſine triſtitia eſt: ⁊ que in ſenectute mors: nulla eni violēta in ipſis paſſione ꝯtingēte moriunt̄: ſed iſenſibilis aīe abſolutio fit oino. Modus aūt ſm quē homo morit̄ itrinſece morte nāli videt̄ poni ab Auič. cap̄. de etatib⁹. ⁊ 3ᵃ fen. ꝑmi per cōſumptionē humidi radicalis ſuſtinētis humidū calidū nāle: vnde ſeipſ ȝ calīm nāle iterimit per accñs: cū nō poſſit abſolui actio calidi in humidū radicale iquātū calīm eſt: q̄ eſt re ſolo ⁊ ꝯſumptio illi⁹: nō tñ itelligas Auič. velle hoiēȝ mori ex ꝯſumptione totalr̄ humidi radicali vt ſupficialr̄ loquit̄ qn multo citius corpus corrūpit̄ q̄ᵹ vltimata fiat ꝯſumptio humidi radicalis vt pȝ ad ſenſum: ſm q̄ᵽ ponit Ariſto. de morte ⁊ vita. Modus ſm quē hō morit̄ in ſenectute eſt qa calīm nāle agens in humidū radicale illō ꝑducit ad tātā ꝯſumptionē q̄ᵽ ampli⁹ pectus dilatari non pōt: tūc aūt calīm nō euentatū iflāmat̄ ⁊ incendit̄: tali aūt accēſione facta emarceſſit calīȝ: queadmodū ignis vndiqȝ obſtructus euētari nō potēs: ſilr̄ tale calidū inflāmatū agēs in ſanguinē ⁊ humidū nutrimētale illō exiccat ⁊ ꝯſummit ⁊ iepitū nutricatiōi reddit ⁊ gnōni ſpūs. Sic etiā pōt dici q̄ᵽ accidit mors ex defectu humidi nutrimētalis: cū ex tali mēbra foueri nō pñt: vñ Ariſt. Principiū aūt vite deficit hñtibus ſi nō refrigerat̄ calīm ⁊ cōicās ipſi cor vel ꝓporcionale in nō habentib⁹ cor: queadmodū eni dictū eſt frequēter ⁊ ꝯcaleſcit ipſ ȝ a ſeipſo: quū igit̄ his qdē pulmo: his aūt brāchie idurate fuerūt ꝓpter tēporis lōgitudinē: deſiccatis: his qdē brāchys: his aūt pulmōe: ⁊ factis terreſtrib⁹ nō pñt has ꝑtes mouere nec eleuare nec ſilr̄ ducere tandē facta incenſione marceſſit ignis.i. calīm nāle. Ex quo etiāȝ pȝ cā cuiuſdā apparētis in ſenib⁹: videm⁹ eni ſenes cū ſūt ꝓpe mortē nālē letari: vna aūt cā ꝑꝑ quā hoc i eis accidit eſt: qñ tūc in eis calidū nāle aliquo fortificat̄ mō ex icenſione ꝑfata. ¶ Eſſet aūt hic locus dubij q̄ᵽ ex īpedi⁹ facto in ſene in iſpiratiōe nō debeat calīm corrūpi: ⁊ dato q̄ᵽ illō īpedimētū ſit ſatis magnū: ⁊ hoc ꝑꝑ calīm illud eſſe valde modicū ⁊ valde modicā ifrigidationē regrere tibi derelinquo. Nō g̊ fuit mens Aui. q̄ᵽ vltimata cōſumptio humidi radicalis eſſet nālis mors: ſed cōſumptio humidi radicalis tanta que nō pōt calīm ꝯſeruare per modū dictū: ſcȝ qa mēbra per illius ꝯſumptionē iepta reddant̄ ad calidi euentationē: vnde ſequit̄ ꝑfata ꝯſumptio. ¶ Propter qð attēde ſic pȝ in libro de cā lōgitudis ⁊ breuitatis vite. calidū vitale fundat̄ in humido nō quocūqȝ: ſȝ pingui ⁊ vnctuoſo: vñ videm⁹ q̄ᵽ habētes humidū aquoſum ſunt breuis vite eo q̄ᵽ in eis nō pōt ſaluari calīm nāle: in ſenectute aūt totū hoc humidū pingue ⁊ vnctuoſuȝ q̄ſi eſt ꝯſumptū qð erat ꝓpriū ſubm calidi. vñ in eis remāſit paucū calīm ⁊ paucū humidū faciēs ad vitā: vnde per quācūqȝ modicā ꝯſtrictionē ꝑ quā calor ille euētari nō poſſit multiplicato illo calido in ſeipſo cito ꝯſumit illud humidū modicū: quo ꝯſumpto corrūpit̄ calīm: qa in illo ꝯſeruari habebat. Et ideo dato q̄ᵽ tota humiditas ſubſtātifica mēbroꝝ non ſit cōſumpta: cū hō morit̄ morte nāli: eſt tñ cōſumpta illa in qua calīm viuentis ꝯſeruari habebat: ex quo ſeqt̄ marcor. Uerūtñ ad hūc marcorē iuuāt oēs cāe poſite ab Aui. in locis ꝑallegatis. Appellat̄ āt talis corruptio marcor: qa ſicut in illis que putreſcūt ⁊ marceſcunt extrahit̄ humidū paulatiȝ donec vltimo exiccant̄ ⁊ icinerant̄ qñ totū humidū eſt extractū: eodē mō eſt hic: qa fit paulatina cōſūptio humidi a calido donec vltimo totū humidū qð erat ſubiectum calidi eſt extraneatū ⁊ ꝯſumptū: ⁊ tūc calīm ipſuȝ cōſumit̄ vnde marcor appellat̄: ſȝ qñ calīm corrūpit̄ a ꝯrio ſcȝ frigido: tūc nō eſt ꝑ extractionē ⁊ talē ꝯſumptionē humidi: ⁊ ideo talis corruptio appellatur extinctio.

¶ Attende tñ q̄ᵽ ad corruptionēȝ iſtam que appellat̄ marcor adiuuat corrūpēs extrinſecū. ſ. aer ꝯtinēs: qꝛ ab illa corruptione abſolui nō pōt. Imaginor eni in vltima diſpōne mortis nālis in corruptiōe ꝑticule que vltimo morit̄ morte nāli: qꝛ in morte nō nāli ⁊ violenta aliter poſſet eē ſilitudinē quādā ad corruptionē ignis accēſi in candela cū vltimo cōpleuit cōſumere humidū ſepi. Nā qñ calidū totū humidū ſepoſum ꝯſumpſit nō potēs amplius ab illo foueri ⁊ reſtaurari cito ab extrinſeco alterāte corrūpit̄ ꝑꝑ ei⁹ paucitatē: ⁊ qꝛ nō regenerat̄: vñ ꝑtes eius iflāmate que ꝯtinue reſoluunt̄ nō eſt dubiū q̄ᵽ a ſeipſis nō ifrigidant̄: ſed a cōtinente: ⁊ dato qð poni poſſet ⁊ mouēs aliud. Ita in ꝓpoſito in aiali cū totū humidū eſt cōſumptū qð faciebat ad cōſeruationē calidi ⁊ ſecuȝ ēt q̄ſi totū calidū eſt reſolutū cito calidū illud paucū cū foueri ⁊ reſtaurari nō pōt ab extrīſeco alterāte corrūpit̄: ⁊ ab humore frigido extneo mltiplicato: ita q̄ᵽ hec vltimata corruptio caloris extinctio poſſet appellari: nihilominus tamen appellatur marcor: qꝛ hec corruptio fit: ⁊ ſeqtur ꝑꝑ talem cōſumptionē humidi extractionēȝ dictā. Sed qñ corruptio calidi fit ſolū a ꝯrio tūc appellat̄ extinctio: qꝛ nō eſt ibi humidi radicalis extctio. Hos autēȝ duos modos corruptionis calidi nālis tetigit Ariſt. in li. de morte ſatis circa ꝑnᵐ cū dicit: ſed adhuc ignis duas qdē videmus corruptiōes marcedinē ⁊ quādā extinctionē: ⁊ itēdit ꝑ ignē calidū nāle. Uocamus āt eāȝ qdē q̄ a ſeipſo marcedinē: eā aūt que a ꝯrijs extinctionē: eā aūt q̄ ſm marcedinem ſenectutē: vocamus aūt hāc. ſ. extinctionē violētā ſupple vocamus corruptionē: accidit aūt ambas ꝑꝑ idēȝ fieri corrūpēs: deficiēte aūt alimēto nō potēte calidā accipe alimētū corruptio fit ignis. In ꝯriū eniȝ qdē ceſſare faciēs digeſtionē. ſ. humidi: qꝛ ipm ingroſſat. Et ex hoc reddit eū inerptum ⁊ ꝓhibet nutriri qñqȝ aūt marceſſit ⁊c̄. ¶ Redeundo igitur ad ꝓpoſitū cū iam ſit dictū de maraſmone nāli. Attēde q̄ᵽ alter eſt maraſmus ꝑter nām: ⁊ talis eſt duplex: qa qdā eſt ſimplex ꝑ ſimplex tabes appellat̄. vñ Gal. ibi hec qdēȝ g̊ ſimplex tabes. ſ. que ex ſola ſiccitate ꝓuenit ꝑꝑ incibationē vī fieri ſm ꝓpoſitū abſtinētiū ⁊ qcūqȝ famēt ciboꝝ indigētia. Quidā aūt eſt maraſmus preter nām cōpoſitus: ⁊ talis qdē eſt cōpoſitus cū caliditate vt accidit in tertia ſpē ethice: qdā eſt cōpoſitus cūȝ frigiditate q dr̄ maraſmus ſenectutis ſiue ethica ſenectutis que eſt diſpō ꝑter nām ſimilis ſenectuti frigida ⁊ ſicca: de qua loqtur Aui. 3. fen. cū dicit q̄ᵽ relinquētes exercitiū frequēter icurrūt ethicam. ſ. ſenectutis i qua mēbra ſubſtātifice exiccant̄ ꝑꝑ inutricationē. vnde exercitio dimiſſo calidū obtundit̄ ⁊ nō attrahit̄ nutrimētūȝ ad mēbra nec eis apponit̄ ex quo accidit eoꝝ exiccatio / ⁊ diminutio / ⁊ caloris ifrigidatio / ⁊ multiplicatio humiditatū accidētaliū: que qdē directe in ſenectute accidunt qui ſubaliter frigidi ſunt ⁊ ſicci ⁊ accidētaliter humidi. Et talis paſſio vt tetigit Gal̄. pōt euenire in q̄libet etate. Has aūt oēs ſpēs maraſmi tetigit Gal̄. in lr̄a. Et attēde q̄ᵽ Gal̄. in lr̄a dedit nobis modum clarū qualiter in mala cōplone facta vt in ethica accidit alteratio ⁊ ꝑ ꝯñs qualiter ab ea cōtingat corporis cōſumptio: ⁊ hoc cū dicit. Eſt enim eadem exiſtēs egritudo paſſioni maraſmo. nam hec quidem in his que ſenuerunt fit ſine feb. ⁊c̄. In quibus verbis inuit Galenus q̄ᵽ ſimili modo homo ex ethica corrumpit̄ ſicut cum ex ſenectute perimit ⁊ ꝑ ꝯñs ſilis alteratio fit in ethica q̄lis fit in corpore exiſtente in ſanitate quo ad aliqd: nā in hoīe exiſtēti i nāli diſpōne fit alteratio ⁊ ꝑ h̄ q̄ᵽ calidū nāle agens in humidū ipſum reſoluit: ⁊ cōſumit. Ex qua alteratione hō ſm diuerſas etates diuerſimode diſponitur vt finaliter ꝯſumpto humido ꝑmutat̄ corpus: ⁊ ideo talis alteratio directe eſt ab intrinſeco: ꝫ in ethica eſt excluſa operatio

p°. ca. ſen p°. doc. 3° cap. 3. cap. ſing

Trac. p. ll. de tabe ca. pmo.

p. ca. doc. 2° cap. 1.

ſa alteratio i mēbro q̄ ſit ab extrīſeca re ī mēbro q̄lis alteratio nō eſt excluſa i pu. fe. nec i effi. cū fiat alteratio i mēbro ab hūore vl' ſpū calo: i ethica āt cū ſit calitas facta nō depēdēs a cā talis alteratio eſt excluſa: nihilomin⁹ ī ea nō eſt excluſa alteratio cali nālis i hūidū radicale: imo qa in ethica cal₃ nāle ē factū extneū ⁊ alteratū valde agit in ſuū hūidū ꝯſumēdo plus ꝙ̄ ꝯſumēt tpe q̄ corp⁹ erat ſanū: ꝑ ꝑ qđ ex tali actiōe accīt corpis cita corruptio. Et iđ qa ī ethica alteratio eſt a calo itrīſeco alterato ⁊ calefacto hic ē ꝙ tal' altatio nō ſentiẜ queād^m nō ſentiẜ altatio calī ī hūidū q̄ nālr fit: nā ſenſus ⁊ opđ ſenſatiōis nō attribuiẜ ſolū humido radicali ſ₃ mēbro cōpoſito ex vtroq₃: queād^m ⁊ aia. alteratio ĝ illa ī ethica nō eſt a re alterāte mēbrū ſic ī putrida ⁊ effi. Et iđ ī iſtis talis alteratio ſentiẜ: ī ethica āt nō ſentiẜ: nā dato ꝙ tā calm nāle ꝙ̄ hūidū radicale ſit in calefacto eē: nihilomin⁹ tñ alteratio q̄ eſt ibi fiēs eſt calī ad humidū. Ex q̄ alteratione in ethica exīte clare apparebit q̄uo poſſit fieri ꝑmutatio de vna ſpecie ethice in aliā.

Laurē. ¶ Ethica aūt feb. cū duplex ei⁹ gen⁹ ſit: vt añ diximꝰ iūditia deiceps explicabim⁹. Febris ĝ ethica cū marcore coicidēs ꝓmptiſſime ac facili⁹ cog̃ſci pōt. Pri⁹ eñi ꝙ̄ tāgas pulſu₃ atq₃ calorē ocl'os ſupra modū cauos videbis q̄ſi fouea q̄dā ꝯditas ob totius humide ſube corruptionē: ita vt oſſa qb⁹ palpebre annexe ſūt ꝓmineāt: qñetiā lippitudines exiſtūt: aride ac q̄dā ſqualida diſpō q̄lis maxie fit vbi ꝑ puluerē mltū tota die in ſole calo feceris iter flos ꝑterea viuidus coloris perijt atq₃ in toto vultu exiſtit: ⁊ imoderat⁹ ſqualor h₃ toti⁹ cutis circa vultū: maximeq₃ circa frōtē ita vt ꝑꝑ ſiccitatē ſicca atq₃ itēta efficiẜ: nō tñ queūt palpebras ipſas diuti⁹ extēdē ꝑinde affecti ſemꝑ vt q̄ dormiūt. Quinetiā cōiūcēt magna ex ꝑte queādmodū q̄ dormiunt. Eſt aūt talis affectio nequaꝙ̄ ſomn⁹: ſ₃ ipotētia vigilādi. Carnes ꝑterea cōſumunẜ circa tipora: ita vt ea loca collapſa cauaq₃ euadāt: neq₃ q̄cūq₃ aliđ totū eſt ꝙ̄ oſſa ⁊ cutis: ita vt ſi eos nudos ꝑſpicias i vētre nullū eē iteſtinū nec vlla viſcera atq₃ illa ipſa retrahi in thoracē admodū videanẜ. Qꝺ ſi libeāt eos tāgē cutē qdē ꝑquā ſicca exiſtit: ⁊ vbi attēdas apꝑhēdēs digitꝭ q̄ſi burſā q̄dā efficiẜ. Pulſus āt ꝑu⁹ dur⁹ dbil' frequēs hẜ. Calor āt in ꝑ occurſu dbil': ſ₃ paulopoſt acer. atq₃ eradēs appꝛet: maxieq₃ vbi tāgēdo diuti⁹ imoreris: ſ₃ mime ꝯuenit reliq̄ idicia cōmemorare i re tā ꝑſpicua.

Leonič. ¶ Febriū aūt ethicaꝝ q̄ſiqdē duplex eſt vt nuꝑ diffinim⁹ gen⁹ eaꝝ idicia exponam⁹. Ethica qdē q̄ in tabē īcidit febris cognitu ꝓ́ptiſſima atq₃ facillima exiſtit. Nā ꝑus ꝙ̄ pulſus atq₃ calorē tactu ꝑpēdas videbis oculos imodice ꝯcauos veluti q̄buſdā q̄ſi foueis recōditos exhauſto iā vnidiq₃ in ipſis liquore ita vt oſſiu₃ qb⁹ palpebre coherēt eminētie ꝯſpicianẜ: ⁊ ſordes q̄dē in ipſis ſicce oñdunẜ: ⁊ q̄da₃ veluti ſqualida diſpō q̄lis maxie ieſt his q̄ toto die ſub ſolis ardore iter longū ꝑ puluerē egerūt. Eſt etiā i eiſdē flos vitalis coloris extict⁹: hoc qdē tota patiẜ facies: atq₃ in tota cute que faciē obducit ac frōtē ꝑſertim ſiccitas imoderata ꝯſpiciẜ adeo vt ex ſiccitate dureſcat ac circūdaẜ: nō tñ ꝑñt ꝑ́ſimū ꝓducē palpebras dormitātib⁹ ſil'es: ⁊ qdē ſepi⁹ cōmouēt dormitatū more: nō erit aūt eoꝝ paſſio ſomn⁹: ſ₃ poti⁹ vigilādi ipotētia. Cōtabuere etiā carnes q̄ in tiporib⁹ ſūt vt collapſa videanẜ ⁊ ꝯcaua ſpatia: ⁊ qđ aliud oino ſūt q̄ oſſa atq₃ cutis adeo vt ſi nudato corꝑe ꝑtes ad vētre₃ attinētes aſpicias neq₃ ex iteſtinis aut viſcerib⁹ aliqđ ſuꝑeſſe cenſueris: ac ꝑcordia vehemēter ꝯcta ĩ́ſus thoracem videanẜ. ꝙ ſi eos tāgē libeat cutē qdē appꝛie arida: quā ſi digitꝭ apꝑhēdēs extēderis iſtar pellis ꝯſiſtit: pulſus āt tenuis dur⁹ ac dbil' ⁊ frequēs: calitas aūt cū ꝑmū man⁹ admoueẜ debilis eſt: paulatī vo acredinē atq₃ excīſionē quādā oñdit: ac magis cū plus tāgēdo imoraber: neq₃ ápli⁹ reliq̄ cōmemorare o₃ idicia i re ꝑſerti adeo māifeſta.

¶ Caplm 9^m de dignotione ethicarum.

Antiq. Ethicaꝝ vo febriū qm̃ duplex ē ſpēs vt nūc determinatū eſt digotiōes deīceps dicami⁹. Febris qdē ethica que coicidit maraſmo. i. tabi ꝑatiſſima ē ⁊ ꝓ́ptiſſima cog̃ſci. Nā añ eqdē ꝙ̄ tāgas pulſu₃ ⁊ calorē oculos ꝯcauos imoderate ꝯſiderabis vt i gurgitib⁹ q̄buſdā viuētes ex ꝑditiōe oīs coꝝ hūide ſube ⁊ oſſiū in qb⁹ nate ſūt palpebre apparēt eminētie. Et nimiꝝ lippitudies ſ₃ eos apparēt ſicce. Et q̄dam arida diſpō q̄lis maxie eſt hiſq̄ mltu₃ ꝑtrāſierūt puluerē ꝑ totā diē in ſole calo: deperijt autē ⁊ coloris ipſe cōmoras ʒemor. i. vitalis flos: hoc qdē demu₃ toti faciei ꝯtigit: ⁊ q̄dam imoderata ariditas appꝛet cutis vniūſe q̄ eſt circa faciē: ⁊ maxie eius q̄ eſt circa frōtē vt ꝑꝑ carnē ꝯſūptā ⁊ dura ſit ⁊ circū extēſa. Nō tñ neq₃ ſurſu₃ extēdē ꝙ̄ mltū ꝑñt palpebras ſil'r dormiētib⁹ ſꝑ diſpoſiti ⁊ deniq₃ ⁊ claudūt ocl'os ꝙ̄ mltū ſic dormiētes: eſt āt nō ſōn⁹ coꝝ paſſio: ſ₃ vigilatiōis ipotētia: liq̄facte vo ſt ⁊ carnes q̄ ſūt ſ₃ tipora vt appareāt ꝯſidētes ⁊ ꝯcaue he regiōes: eteñi qđ aliđ ꝙ̄ oſſa ⁊ coriu₃ vlr ſūt: vt ſi ⁊ denudās eos ſcrutaberis ea que ſūt ſm vētrē videbiẜ tibi nihil iteſtinoꝝ ⁊ nihil viſceꝝ reſuatū eē qdē ⁊ hypocūdriu₃ ſurſum euulſu₃ eē vehemēter ad thoracē. Si aūt ⁊ tāgere volueris eos cutis qdē arida vltie eſt: ⁊ ſi ſuſpēderis aſſumēs ipa₃ digitis ſic coriū aliqđ ſtat: pulſus aūt ſubtil' ⁊ dur⁹ ē: ⁊ debilis ⁊ ſpiſſus. Calor vo ſ₃ ꝑmā qdē imiſſionē debil' eſt: paꝝ vo poſtea ⁊ acrē ⁊ corroſiuū oñdit ⁊ magis ſi ampli⁹ ꝑſeuauerꝭ tāgēs. Neq̄ ꝙ̄ adhuc o₃ reliquaꝝ meminiſſe cognu₃ in re ſic manifeſta.

Cō. 24. Ponit nūc Gal. ſigna ethicaꝝ feb. Et ꝑ̊ dedit itētōē₃ ſuā. Et ꝑ duas ſpēs itellexit ꝙ q̄da₃ eſt ethica q̄ coicidit cū maraſmone: ⁊ maxie 3ª ſpēs: ⁊ q̄dā eſt ethica q̄ nō coicidit cū maraſmōe vt pª ⁊ 2ª ſpēs: maxie cū nō eſt in vitio ſuo ſtatu. ¶ Deide icipit ponē ſig^a 3^e ſpēi ethice q̄ coicidit cū maraſmōe ꝑmittēs illa ſigna eē ꝓmptiſſima i cog̃ne: ⁊ ꝑ^m ſig^m qđ ponit ē ſūptū a ꝯcauitate ocl'oꝝ: c⁹ cā₃ notā ipemet aſſignat. ¶ Aliđ ſig^m ē a lippitudie apparēte circa ocl'os ſicca. ⁊ cāẜ h ſignū: qm̃ hūiditas nutritiua ꝑueniēs ad oculū ꝑꝑ dbilitatē vtutꝭ eoꝝ nō pōt ꝯuerti i ſubaꝫ ipſoꝝ: vñ trāſit i lippitudinē q̄ ideo eſt ſicca ꝑꝑ calitatē q̄ ꝯſumit humiditatē in ipſa ⁊ derelinq̄t groſſum terreſtre. p^m ſignū. 2^m ſignū.

Com. ſ3. Un̄ Gal. ꝑ pno^s. Lippitudo eſt ſupfluitas cibi: cui^9 digō nō rectificat̄. 3^m ſignum. ℂ Aliud ſignū qḋ ponit eſt: q̄a appet diſpoſitio corpis arida: ⁊ h̄ pp exiccationē queadmodū appet diſpō eoꝝ q̄ in ſole calido ꝑ puluerē ambulauerūt ꝗ apparēt aridi ⁊ exiccati. 4^m ſignū. ℂ Aliḋ ſignū: q̄a viuacitas coloris deperdit̄: ⁊ h̄ eſt pp deperditionē ſanguinis ⁊ ſpūs q̄b^9 mediātib^9 appet in nobis color floridus ⁊ viuus. 5^m ſignū. ℂ Et aliud ſignū eſt ꝙ appareat imoderata ariditura cutis iuerſe circa faciē. Et cā eſt nota ⁊ maxie ei^9 q̄ circa frontē vt deꝑdita ibi carne que eſt ibi fiat cutis dura ⁊ tenſa. 6^m ſignū. ℂ Et aliud ſignū eſt: q̄a nō pnt multū palpebras ſurſum eleuare: imo ſunt ſemꝑ diſpoſiti ſilr dormiētib^9. vn̄ multū oculos claudūt: nō dormiētes ꝟo cū paſſio eoꝝ nō eſt ſomnus: ſ3 ipotentia vigilādi. Et cā eſt. nā iſti ſūt depauperati a ſanguie ⁊ ſpū. vn̄ ꝟtutē hn̄t debilē. Et ex h̄ nō ſūt hn̄ potentes ad mouēdū palpebras ſurſum: ad qḋ coopat̄ multa ſiccitas palpebre: ⁊ ex multa eoꝝ ſiccitate nō pnt bn̄ dormire. vn̄ dato ꝙ ſilē3 diſpōnē obſeruēt: dormiētib^9 tn̄ nō dormiūt. Eſt ḡ paſſio eoꝝ ipotētia vigilādi q̄ iſomnietas appellat̄ in qua appet ꝙ hō vigilare nō poſſit: ſ3 ꝙ mltū dormiat nō tn̄ ſm neceſſitatē dormit: ⁊ h̄ pp ipotētiā ⁊ debilitatē3 Doctri. 2. facta in p̄n^o ſenſitiuo: de qua inſomnietate loquit̄ Aui. 2^a tr. ꝓ. c. ſ3. fen p̄^1. cū dicit. Et iſomnietas q̄de3 iter vigiliā ⁊ ſomnū in 7^m ſignū. oīb^9 diſpōnib^9 eſt mala. ℂ Aliud ſignū eſt ꝙ carnes. ſ. lacertoꝝ ſc3 timpora ſunt liquefacte ꝯſumpte: vt appeat ibi magna ꝯcauitas. Et cā eſt i promptu. ⁊ hec oīa ſigna narrata fuerūt ſigna que ꝑ viſu3 cognoſcunt̄ ⁊ apparent in facie. Sed ſignū qḋ mō ſequit̄ eſt ſignū cōprehēſu3 ꝑ viſu3 in toto: ⁊ eſt ſignū notū in ſe ⁊ in ſua cā. Apparet aūt hypocūdriū ſurſu3 eē euulſu3 pp ꝯtractionē q̄ accidit in lacertis ibi exn̄tib^9 ꝟſus ſuā originē ex mlta ſiccitate. vn̄ appet hypocūdriū vehemēt̄ ſurſū euulſu3 ad thoracē. i. ꝟſus thoracē.

p^m ſignū. ℂ Deinde ponit ſigna alia q̄ cognoſcunt̄ ꝑ tactū ⁊ primu3 2^m ſignū3. ſignū eſt notū in ſe ⁊ in ſua cā. ℂ Scḋm ſignū ſumit̄ a tactu pulſus: eſt eni̅ n eis pulſus ſubtilis ex diminutione in eis ſanguis: durus ex ſiccitate: debilis pp ꝟtutis debilitatē 3^m ſignū3. ſpiſſus. i. frequēs: ⁊ h̄ pp velocitatē refrigeratōis. ℂ Aliḋ ſignū eſt ſumptū a tactu caloris: nā ſm q̄dē p̄mā imiſſionē man^9 appet calor debilis: ſ3 paꝝ poſtea poſt ꝯtinuationē tact^9 appet calor acris ⁊ corroſiu^9: ⁊ adhuc plus ſi plus ꝑſeuerauerit tact^9. Et cā hui^9 dicti eſt: q̄a calor i ethica eſt fundat^9 i ſuba groſſa ⁊ terreſtri: talis aūt res tarditer paſſionē igerit: q̄a nō ſic cito penetrat in rē in quā agit. Et iḋ quāto diuti^9 ꝑmanet: tāto igerit paſſionē fortiorē. Iteru3 calor in ethica ⁊ maxie in ſpe p̄^a eſt modicus in quāto valde ⁊ pauce euaporationis: iḋ tarde paſſionē igerit. S3 qn̄ multiplr vapor ſub manu ⁊ ꝑſeuerantia tact^9: q̄a talis calor eſt acutus ⁊ ſiccus ⁊ aridus mordicat ⁊ corrodit: ⁊ in h̄ etiā appet ſi ꝑpendis dr̄a3 iter calorē corroſiuu3 ethice ⁊ p^a q̄rti tra putride: ⁊ qḋ vltio dicit Galenus eſt notu3 ⁊ alia ſigna: in cta. 3. c. 2. 3 hoc Auicēna ponit que reſpice.

Lauré. ℂ Itaq3 ſatius erit ad ipſam tabē adhuc icipientē veniamus. Marcor ḡ icipit quotiēs humor inſcitus eſt in vnoquoq3 corpe inſperſus ꝑ loca media ꝑtiū ſimilariū ex quo mēbra primū alunt̄ ꝓpe eſt vt in ipō corpore cordis minime iſit: quouſq3 eni̅ aliq̄d ipſius priuat̄ ethica febris tm̄modo eſt: nondū tn̄ tabifica: vbi ꝟo ꝓpe eſt vt nihil iſuper huius humoris exiſtat: diligens iam tabes conſiſtit.

Leonic. ℂ Preſtat eni̅ ad icipiētē rurſus trāſferre ſmonē. Dico. aūt tabē incipere qn̄ natiuus humor qn̄ in vnoq̄3 diſpergit̄ corpe in ſpatijs particulariū cōſiliū iter medijs ia3 in corpis ſuba aboleri periclitat̄: donec enim ꝑs hui^9 aliq̄ reſeruat̄ ſolū febris ethica exiſtit: nondū etiā tabida: cū ꝟo iā res eo ꝑiculi ꝑuenerit vt nihil ia3 ex tali humiditate ſupſit tūc exq̄ſita tabes exiſtit.

Antiq. ℂ Meli^9 eſt eni̅ ad icipiētē adhuc maraſmu3. i. tabē adducere ſmonē: icipi aūt dico maraſmū cū coinata humiditas que in vnoquoq3 corpe diſſeminata eſt ſm medias cōſimiliū regiones ex qua primū nutriunt̄ particule periclitat̄ non vltra eſſe ſm cordis corpus: nā donec equide3 ſeruat̄ q̄d huiuſmodi ethica ſolū eſt febris: nōdū tn̄ maraſmodis. i. tabida febris eſt. Cū aūt in ꝑiculū deuenerit nō vltra exn̄di talis humiditaſ aliq̄d certiſſim^9 iā maraſm^9. i. tabes ꝯſiſtit.

Cō. 25. ℂ Cū dedit notitiā feb. ethice q̄ coicidit in maraſmū: ponit nūc ſigna ethice q̄ in maraſmū cōpletū nōdū icidit: ita ꝙ hec ſigna q̄ ponit ſūt ſigna ethice in q̄ ꝑuenit̄ vſq3 ad maraſmi initiū: nō tn̄ icidit corp^9 i cōplemtū illi^9. Et ꝑ ſuā itētionē ꝑmiſit: ⁊ deīde ad declarationē dicēdoꝝ oñdit qn̄ eſt ꝙ fe. ethica icidit in maraſmū dicēs ꝙ h̄ tūc eſt cū humiditas coinata q̄ eſt diſſeminata in vnoq̄3 corpe ſm regiones ꝯſiliū mēbroꝝ. i. ſ3 poros ꝑiclitat̄ eē ſm cordis corp^9: nā donec humiditas talis ſm aliq̄d in corde ꝯſeruat̄ feb. eſt ethica ſolū: nō tn̄ adhuc eſt maraſmoida: ſ3 cū in ꝑiculū deuenit aliq̄d nō exn̄s talis humiditatis tūc ꝯſiſtit certiſſim^9 maraſm^9. ℂ Et attēde ꝙ Gal. ꝑ humiditatē coinatā ex q̄ ꝑ nutriunt̄ ꝑticule itellexit humiditatē q̄ eſt i vltima diſpōne ad h̄ ꝙ ꝯuertat̄ in ſuba3 mēbri: ⁊ talis eſt humiditas 2^a q̄ cābiū appellat̄. Ex hac eni̅ humiditate mēbra dr̄ ꝑ nutriri: q̄a ex ipſa imediate nutriunt̄. Alia autē humiditas nō dr̄ ꝑ nutrire mēbra: q̄a nutrit illa mediāte ſc3 ꝑ ꝯuerſionē ei^9 ꝑ in cābiū: ⁊ iḋ nō appellat̄ cib^9: ſed futur^9 cib^9 nec vere eſt nutrimētū: vt p3 de regi. ſani. ꝑ. circa Cap. 12 finē: ⁊ de cōplīonib^9 3°. ⁊ innuit i ꝯ^10 afor^1. vbi cib^9 ꝑter nā3 2^a pticula itrat. Innuit eni̅ Gal. ꝙ qn̄ hec humiditas ꝯſumit̄ manifeſte: afoꝛiſ. 17. tūc iā feb. ethica icipit tēdere in maraſmū: q̄a ad ꝯſūptionē hui^9 humiditat̄ iā ꝯſequit̄ aliqualis ꝯſumptio manifeſta: ⁊ exiccatio in ſuba cordis. Sed qn̄ nōdū eſt ꝯſumptio in tali humiditate adhuc feb. ꝑmanet ethica tn̄ ſine h̄ ꝙ ſit ibi trāſit^9 in maraſmū. Et qn̄ hec humiditas ex toto eſt ꝯſūpta eo mō quo apparebit īfra ſtatī3: tūc fact^9 eſt maraſm^9 certiſſime: q̄a tūc manifeſte incipit ⁊ fit ꝯſūptio in humiditate q̄ ꝯtinet ſuba3 cordis penes quā ꝯſumptionē feb. maraſmus appellatur. ℂ Deinde cū dicit.

ℂ Difficilis ergo cuiuſlibet ethice febris diſpoſitio eſt quotiens ipſius ꝑncipij tempus tranſmeauerit. Lauré.

ℂ Eſt quidē oīum ethicarū febriū diſpoſitio difficilis vbi iam ꝑncipij tempus preterierit. Leonic.

ℂ Igit̄ q̄dē difficilis eſt ⁊ ethicaꝝ oīum febriū diſpoſitio: cum demum initij tp̄s exceſſerint. Antiq.

ℂ Cōcludēdo ex dictis oñdit modos ethice ꝗ nō coicidūt in maraſmū. cōcludit eni̅ ꝙ difficilis eſt diſpō oīu3 ethicarū feb. cū ꝑtrāſiuerint tp̄s initij. i. ſpē3 p̄^a: ⁊ h̄ p3 ex ꝑdictis: q̄a poſt ſpē3 ethice p̄^a iā ꝯſumit̄ coinata hūiditas cordis ⁊ accedit corpus ꝟſus maraſmū q̄ eſt diſpō iſanabilis.

ℂ Diffiniri aūt volo ꝑncipiū nō dierū vel horarū numero queadmodū neq3 in ceteris morbis: ſ3 ipā qualitate diſpōnis eteni̅ dū corpus ipſum cordis diſcedit ab ipſa temperie nāli: nō ſtatim inſcitus humor perit neq3 facultas debilitat̄: ſ3 in ꝑmis velut ebullitio q̄dā efficit̄ ipſius humoris: quo tēpore talis febris facillime curat̄ quippe ꝙ facultas nondū perpeſſa eſt. Laurē.

ℂ Determino

Leonic. ¶ Determino aũt pncipiũ nõ dieꝝ aut horaꝝ numero ſicuti neqꝫ in alijs moꝛboꝛũ generib⁹: ſed ipſo diſpoſitionis modo. Cũ eni nãlis cordis tẽperies pmũ euerti inceperit neqꝫ ĩnatiua humiditas protinus aboleẽ neqꝫ ṽtus plurimũ laboꝛat: ſed pmo fit velut quedaꝫ efferueſcẽtia humiditaꝫ quo in tpe facile eſt huiuſcemodi febrẽ ſanare tãqꝫ nihil adhuc ṽtute ppeſſa.

Antiq. ¶ Determino ṽo initiũ nõ dieꝝ vel hoꝛaꝝ numero queãdmodũ nec in alijs egritudinib⁹: ſꝫ qualitate diſpõnis: cũ eni primũ euertiẽ ea que ſm nãꝫ eſt eucraſia ſm coꝛpus cordis neqꝫ coĩnnata humiditas deperijt ɔfeſtim neqꝫ ṽtus ĩfirmaẽ ſꝫ primũ qdẽ velut ebullitio quedã fit humiditatis: in quo vtiqꝫ tẽpoꝛe facile eſt ſanari talẽ febrẽ vt vtiqꝫ nihil virtute iam paſſa.

¶ Deinde declarauit cũ dicit. Determino ṽo ⁊c. modum vnũ ſpeciei ethice qui nõ coĩcidit in maraſmũ: ⁊ eſt pma ſpẽs ethice. nã dixit ꝙ olum ethicaꝝ cũ excefferunt tẽpus initij. i. pme ſpẽi eſt diſpoſitio difficilis declarãs hãc ſpẽꝫ dicit ꝙ nõ declarat tẽpus initij. ſ. feb. ethice que eſt prima ſpẽs numero dieꝝ vel hoꝛaꝝ ſicut nec in alijs egritudinibus. ſ. determinaẽ pn̄m per numerũ dieꝝ. Et in qbuſdã libris eſt lr̃a affirmatiua queãdmodũ in alijs egritudinib⁹ vt poſſet verificari: qa in alijs egritudinib⁹ qbuſdã verificamus ſiue determinam⁹ pn̄m ſm numerũ dieꝝ vno mõ: qa pn̄m vno modo accipiẽ pro ſpatio triũ dieꝝ vt pmo de criſi: ⁊ p afoꝛiſmoꝝ. ⁊ p pnoſticoꝝ: nĩ accipiẽdo pn̄m egritudinis ſm ꝙ eſt vnũ de q̃tuoꝛ tẽpoꝛib⁹ moꝛbi nõ determinam⁹ ipſum numero dierũ: ſed ex alijs determinaẽ: q̃ pncipiũ illõ qualitate diſpõnis: qa cũ eucraſia que eſt ſm coꝛpus cordis pmũ euertiẽ. i. trãſmutaẽ: ⁊ hoc ad caliditatẽ pter nãm factã nec prout humiditas coĩnata: de qua dicũ eſt nec ĩfirmaẽ virtus. i. debilitaẽ: ⁊ nõ ĩtelligas h̃ abſolute: qa impoſſe eſt ꝙ ṽtus nõ ſit debilitata cũ caloꝛ pter nãm ſit in ſuba mẽbroꝝ ĩſipius: ſed nõ debilitata p reſpectũ ad alias ſpẽs ethice. Et hoc qa ṽtus maxime ſaluaẽ in ſuba mẽbri ⁊ humiditate que eſt ɔtinuans ptes mẽbri. Et qa in tali ſpecie talis humidiẽas nõ ɔſumiẽ niſi p modũ q̃ diceẽ. Sed tñ ɔſumiẽ humiditas que eſt in extremitate paruaꝝ venaꝝ ⁊ roꝛida: ideo in ipſa ṽtus nõ dĩ de per ſe ⁊ eẽntialr̃ debilitari: ſed in comparatione ad illos. Et nũc declaꝛ q̃lis alteratio fit in tali humiditate coĩnnata in hac pma ſpecie ethice: cũ dicit. ſed pmũ qdẽ velut ebullitio. i. calefactio quedã fit humiditatis. ſ. coĩnate cordis in quo vtiqꝫ ⁊c. Et hoc eſt clarũ ex dictis. Uult ergo Galenus ꝙ in pma ſpecie ethice nõ fiat cõſumptio humiditatis coĩnnate que eſt cãbiũ: ⁊ opꝫ ab eo ĩtelligẽ vt patebit ꝙ in tali ſpecie fit ɔſumptio humiditatis exiſtẽtis in extremitatibus venarum ⁊ totalis.

Cap. 7. Afoꝛiſ. 12. ſe. Paroxiſmos et. p. pnoſticoꝝ cõſi. 14.

Laur. ¶ Deinceps aũt cõſumptio accidit poſt ebullitionem eaqꝫ ipſa amplius iã pcedẽte coꝛpa ſubſtãtiaria que velut elĩta cordis exiſtũt ſicciora euadũt atqꝫ alimẽto carẽt: ac facultas debilis reddiẽ tãtũ q̃tuꝫ ſiccitas ac calitas in eo exuperet: e quib⁹ alterũ ſufficiẽs erat vt exuperãs ĩfirmã redderet facultatem.

Leonic. ¶ Deinceps hac in longũ ptracta efferueſcẽtia ipſe ſimilares particule ſicciores redduntẽ atqꝫ ĩopia alimẽti tenuioꝛes ac tantũ virtus laboꝛat q̃tũ ſiccitas atqꝫ caliditas in ipſa febre ĩualuerit: quãdo earum altera exuperans ṽtutẽ ĩbecilliorẽ reddere potuit.

Antiq. ¶ Deinceps ṽo ⁊ ɔſumptio q̃dã fit in ebullitione. Et hac amplius iam pcedẽte ⁊ ipſa cõſilĩa coꝛpa que ſũt velut elĩta cordis ſicciora ⁊ ſubtilioꝛa ſiũt: ⁊ ṽtus ĩbecillis intãtũ fit in quãtiũqꝫ ⁊ ſiccitas in ea dñaẽ ⁊ caliditas quaꝝ ſufficeret ⁊ altera dominãs ĩbecillẽ facere ṽtutẽ.

¶ Deinde declarauit ſcðam ſpẽm ethice: in qua ethica iaꝫ incipit tendere in maraſmus: ⁊ hoc cũ dicit deiceps. ſ. poſt primã ſpẽm ethice cũ intrat ad ſcðaꝫ vbi in pma humiditatis coĩnate fiebat ebullitio: ⁊ nõ conſumptio hic in tali ebullitione fit ɔſumptio: ⁊ ꝙ dicit vlterius parũ p ſimilia coꝛpa cordis ĩtelligit membra eius ɔſimilia.

Laur. ¶ Talis febris iã quodãmodo medio gñe ambigit ac media eſt inſanabilis illius penitus: cuiuſqꝫ quã pauloante diximus adhuc ĩcipiẽtẽ facillime poſſe reſtitui in ſanitatẽ atqꝫ in ea p quã multa latitudo exiſtit: qm̃ non parua affectionis ipſius pmutatio ſm magis mĩnuſqꝫ cenſeẽ: ita quotiẽs ab vtraqꝫ febre diſcedit eq̃liter ab ipſa. f. diligẽti iã tabe eaqꝫ que nõdũ quiſpiam cuiuſmodi hꝫ media quodãmodo eſt: atqꝫ ipaꝫ curationẽ ambigua hñs vtroqꝫ ṽſus momentũ: quotiens autẽ ab ipſa tabe ppri⁹ abſit periculo appropinquat: quemadmoduꝫ poꝛ alteri ppinquioꝛ ſpeciem obtinet non paruam ſalutis.

Leonic. ¶ Huiuſcemodi febris iam quodammodo ad vtrãqꝫ partem declinat ac mediũ obtinet locũ iter eã tabidã febrẽ que penitus curã nõ admittit atqꝫ illam de qua pauloante dixim⁹ que facillime in pncipio curari põt. Sũt ṽo ⁊ in hac latitudines mlt̃e qm̃ ⁊ diſpõnis ipſi⁹ multe in eo ꝙ magis ac minus diuerſitates. Que igiẽ equalr̃ diſtat ab vtraqꝫ ⁊ ea. ſ. que exq̃ſite tabida exiſtit atqꝫ illa in qua nihil eſt adhuc tale medio quodãmodo ſe hꝫ ad curationẽ dubio ad partes ambas inclinans momẽto: que aũt tabide proximioꝛ exiſtit eſt etiã periculo vicinioꝛ cũ que alteri pme magis adheret nõ puã ſalutis ſpem poſſit afferre.

Antiq. ¶ Talis febris iã quodãmodo ad vtraqꝫ ſe hꝫ ⁊ media eſt ⁊ inſanabilis oĩno illius maraſmodis. i. tabide feb. ⁊ ei⁹ que pauloantea dicta eſt que ſm initia adhuc facilis eſt curari: latitudo ṽo eſt ⁊ in hoc q̃ꝫ multa qa ⁊ diſpõnis ipſi⁹ nõ parua q̃daꝫ eſt in magis ⁊ min⁹ alteratio. Igiẽ feb. quidẽ que equalr̃ diſtat ab alterutris febribus: ⁊ ab ea que iã certiſſime eſt maraſmus. i. tabida: ⁊ ab illa que nõdum quid tale hꝫ media quodãmõ eſt ⁊ ad ſanationẽ eodẽ mõ ab alterutra hñs repationẽ: ea ṽo q̃ eſt ppingoꝛ maraſmodi. i. tabide iã piculo appropinquat queãdmodũ ⁊ q̃ alteri pxia ẽ nõ paucã hꝫ ſalutĩ ſpeꝫ.

¶ Deinde Galenus cõparauit hanc ſcðam ſpẽm ethice ad primã ⁊ ad tertiã que eſt maraſm⁹ dicẽs ꝙ talis feb. tenet mediũ iter illas: ⁊ ꝙ in hac specie eſt mlt̃a latitudo: deinde qa hec ſpẽs eſt media iter illas ɔcluſit ipſaꝫ ſe hr̃e ad curã medio mõ: nã cũ dicit ſic hãc ſpẽm ethice multã latitudinem hr̃e aliqñ equalr̃ diſtabat ab illis vtriſqꝫ: aliqñ plus appropinquabat pme ſpẽi q̃ꝫ tertie: aliqñ plus ecõtrario ſm ꝙ alteratio in ea multũ vel parum proceſſit: ⁊ dato ꝙ

ſpẽs ethice cum equalr̃ diſtat a pͥma ⁊ tertia medio mõ ſe hꝫ ad curã: ſed cũ plus appropinquat tertie ſpẽi q̃ꝫ prime iam eſt in periculo nõ ſanãdi. Cũ aũt ad pͥmã plus appropinquat q̃ꝫ ad tertiã nõ hꝫ paruã ſpem ſalutis: ĩmo multã. Et hoc intelligit cũ dicit. codẽ mõ eſt hñs reparationẽ ad alterutrã. i. hñs ꝓpinquitatẽ maiorẽ ꝟſus alterutrã ⁊c̃.

Digreſſio. 42. Nõ de numero ſpecieꝝ febriũ ethicarum.

Et licet circa has ꝑtes dubitare quot ſint ſpecies ethice ponẽde. ⁊ apparet ꝙ q̃tuor: qꝛ tot ſunt humiditates ſcḋe. Et arguiť ꝙ qnqꝫ: qꝛ põt poni vna mediãte ꝯſumptione humoꝝ: ⁊ ꝙ ſit tñ vna ſpẽs: qꝛ tñ eſt vnũ ſubm oĩuꝫ ſpecieꝝ ethice: vt hic pꝫ. Et ſilr̃ Auic̃. ⁊ alij auctores. ❡ Propter qḋ attẽtione dignũ ꝙ ex his que hic innuit Galen⁹ apparet directe modus diſtõnis ethice: nã tres in gñe ſpẽs ethice eſſe inſinuanť aſſumẽdo nomẽ ethice extẽſe vt pꝫ ꝑ Auicẽnã 4° cañ. q̃rũ tertia ſpecies eſt que ꝓprie vocať maraſmus in qua ꝯſumiť humiditas ſubalis ꝯtinuãs mẽbra ꝯſilia que ſunt elĩna cordis: due aũt ſpẽs ꝓpe vocanť ethice: quaꝝ pͥma eſt in qua nõ accidit ꝯſumptio in humiditate coĩnata cordis: ſed tñ in tali humiditate accidit ebullitio ⁊ calefactio: hoc ideo: qꝛ in pͥma ſpecie que eſt initiũ ethice nec humiditas ꝯſumiť ſubalis cordis nec humiditas ex qua primũ nutritur que cambiũ vocať: ſed bene in ipſa accidit ꝯſumptio alicuius humiditatis: que tñ nõ eſt cordi coinnata. Nã attẽde ꝙ in ethica accidit cõſumptio a calore nãli ſilĩ modo ſicˀ accidit cõſumptio a calore ignis in lycinio: modo ſicut primũ qḋ cõſumit flãma ignis eſt humiditas olei q̃ eſt in lãpade circũ effuſa: ⁊ qꝛ nõ eſt ibi amplius illa humiditas tũc icipit cõſumere humiditatẽ ibibitã in ſuba lycinij: ſic etiã in ethice initio que eſt pͥma ſpẽs pͥmo opꝫ ꝙ ꝯſumať humiditas que nõ eſt cordi coinnata que eſt adhuc humiditas quaſi ſanguinea vel roralis: qꝛ in ipſa nõ accidit cõſũptio humiditatis coĩnate. Ideo dicit Gal. ꝙ ideo in ipſa nõ fit cõſumptio: ſed enĩ ebullitio: ⁊ ꝙ ipſam facile eſt ſanari vt vtiqꝫ ꝟtute q̃ſi nihil paſſa. Uirtutis enĩ ẽẽntia fundať in

Uirtutis ẽẽntia vbi fundetur.

eſſentia cõplexionis mẽbri que reſultat ex humido coĩnato ⁊ calĩdo nãli: ⁊ qꝛ in tali nõdũ accidit talis humidi ꝯſumptio: ideo ꝟtus eſſentialr̃ paſſa nõ eſt in cõparatione maxime ad alias ethice ſpẽs: ⁊ iſtã ſpẽꝫ ethice Galenus iſinuat cũ dicit. Determino ꝟo initiũ ⁊c̃. Scḋa aũt ſpẽs ethice eſt que eſt media iter ethicã pͥme ſpẽi ⁊ maraſmuꝫ: ⁊ ideo in ſcḋa ſpecie feb. ethica videť icipere tendere in maraſmũ: ⁊ hoc eſt qꝛ in ipſa cõſumiť humiditas coinnata ex qua pͥ nutriunť particule cordis que vocať cãbiũ. Et qñ hec ex toto cõſumpta eſt tũc icipit cõſumi ipſa ſuba mẽbroꝝ cõſimiliũ ⁊ fiet feb. deide cõplete maraſmus: ⁊ hãc ſpẽꝫ tetigit Galenus ibi. Deicẽps ꝟo ⁊c̃. Et ex his manifeſte apparet ꝙ illa diſtinctio ſpecieꝝ ethice eſt preciſe eadẽ cũ illa que eſt poſita ab Auicẽna 4° cañ. que directe aſſimilans

p° q̃rti can. 3. c. p.

calorẽ ethice calori ignis i lycinio appellat pͥmã ſpẽꝫ ethice in qua fit ꝯſumptio pͥme ⁊ ſcḋe humiditatis de humiditatib⁹ quattuor que appellanť humiditates ſcḋe. Scḋa aũt ſpẽs ethice eſt in qua cõſumiť tertia de talib⁹ humiditatibus appellata cãbiũ. tertia aũt ſpẽs ethice eſt in qua fit cõſumptio humiditatis q̃rte de illis q̃tuor que appellať gluteẽ que eſt humiditas ſubſtãtifica mẽbri: vnde per teipſuꝫ ab eo lege. ❡ Sed tñ circa ꝑdicta attẽde ꝙ qñ dictuꝫ eſt

Nota.

ꝙ in pͥma ſpecie nõ fit cõſumptio humiditatis tertie nec ⁊ in ſcḋa ſpecie ꝙ hoc nõ itelligendum abſolute. ſ. ꝙ nulla prorſus eius fiat ꝯſumptio. In qualibet enĩ ſpecie eius cũ calor ſit accẽſus in ſuba mẽbri: vt ſupra apparuit ꝑ Gal. fit cõſumptio ſube eius ita ꝙ in pͥma ſpecie fit etiã ꝯſumptio cãbij ⁊ humiditatis ſubalis mẽbri: ſꝫ debꝫ itelligi ꝙ nõ fit cõſumptio. ſ. manifeſta: nã donec eſt in mẽbro pͥma humiditas ⁊ ſcḋa: ⁊ ſub pͥma humiditate hec cõprehẽdiť humiditas exiſtẽs in extremitatib⁹ paruaꝝ venarũ: ⁊ humiditas roralis nõ icipit manifeſte cõſumi ſuba mẽbri: ſꝫ qñ nõ eſt ibi affluens talis humiditas: tũc icipit ſuba mẽbri manifeſte ꝯſumi: ⁊ cito ꝯſumiť. Similr̃ donec in mẽbro eſt humiditas pͥma nõ icipit humiditas ſcḋa manifeſte cõſumi. Sed cũ illa nõ eſt ibi: etiã humiditas tũc ſcḋa icipit cõſumi manifeſte. vnde tũc cõſtituiť ſcḋa ſpẽs ethice: nã ſimile accidit in cõſumptione hac ſicut in ꝯſumptione que fit a flãma in lycinio: nã ſemꝑ accidit ꝯſumptio in ſuba lycinij a flãma illa: vñ quãtũcũqꝫ oleũ infunderet ⁊ ꝑduraret: nihilominꝰ tñ oporteret ꝙ vltio ſuba lycinij cõſumereť ⁊ extingueret ignis: ſed ignis nõ manifeſte cõſumit humiditatẽ ibibitã in lycinio ⁊ ſubãꝫ eius niſi qñ deficit humiditas circũfuſa in lampade: tũc enĩꝫ manifeſta ⁊ cita accidit ꝯſumptio in ſuba lycinij: ⁊ ſic etiã cita accidit cõſumptio in maraſmone: qꝛ in ipſo fit manifeſta ꝯſumptio ſube mẽbri: in alijs aũt nõ. ❡ Et attende ꝙ ⁊ qñ diciť ꝙ in pͥma ſpecie ethice ꝯſumiť pͥma humiditas: ⁊ in ſcḋa humiditas ſcḋa: nõ intelligiť ꝙ ſi cõſumať in pͥma ſpecie pͥma humiditas ꝙ nihil de illa humiditate remanſerit in ſcḋa ſpe: ⁊ tertia ethice. Et ſilr̃ ſic nõ itelligiť ꝙ nõ ſic ꝯſumatur ſcḋa humiditas in ſcḋa ſpecie ethice ꝙ nihil de ea remanet in ſpecie tertia: qꝛ nõ poſſet corpus ſine illis humiditatibus nutriri: ⁊ per ꝯſñs nec viuere. Sed itelligiť ꝙ in ſcḋa ſpecie ethice cõſumiť humiditas ſcḋa: qꝛ. ſ. ſꝫm magnã eius partem cõſumitur vt multũ remaneat talis humiditas in tertia ſpecie diminuta: ⁊ ſic etiã itelligiť de humiditate prima in pͥma ſpecie ethice.

Digreſſio. 43. Utrũ ſpẽs ethice ſint vere ſpẽs.

Et ex dictis his põt apparere ſolo q̃õnis: in qua q̃ritur vtrũ ille ſpẽs ethice ſunt vere ſpecies ita ꝙ feb. ethica ſit genus habens ſub ſe tres ſpecies: quia iam apparet ex ꝑdictis ꝙ non ſunt vere ſpecies ethice: ſed ſolũ ſunt quidã modi accñtales. Et ratio eſt: qꝛ ille dñe feb. non ſunt eſſentiales ⁊ ſpecifice que penes nãm caloris febrilis diſtincte nõ ſunt tales apud medicũ ſunt differentie eſſentiales feb. vt ſupra circa pͥncipiũ apparuit libri: nũc aũt oẽs febres ille tres ſpẽs ethice hñt idẽ ſubm pͥmũ: qꝛ in qualibet ſpecie pͥmũ ſubm ethice eſt ſuba cordis vt allegatũ fuit ſupra ex Galeno in pͥn° huius tractat⁹. vnde Auic̃. ſermonẽ gñalẽ loquẽs ad oẽm ſpẽꝫ ethice: dic̃

p° 4ⁱ trac. 3°. cap. p°.

⁊ cũ iſlãmanť iſlãmata ſunt mẽbra radicalia: ⁊ ꝓprie cor eſt illud ipſa egritudo que eſt ethica. ❡ Et ꝯfirmať. qꝛ ſi ethica diſtingueret penes humiditates tres tanq̃ꝫ penes ſubea pͥma caloris extranei quẽadmodũ diſtiguunť ſpẽs feb. putride ⁊ nõ eẽt pͥm ſubꝫ caloris in q̃libet ſpecie ſuba cordis: tũc ethica iam depẽderet a cã qḋ apud oẽs auctores eſt abſurdũ. Sunt ergo ille ſpẽs tñ quidã modi accidentales. vnde diſtictio que eſt ibi tñ penes qḋdã accñs qḋ ꝯſequiť ad ethicã qḋ accidẽs eſt ꝯſumptio que fit in ipſa. vnde ſꝫm diuerſos terminos conſumptionis ponunť ſpẽs ei⁹ eẽ diuerſe. vñ qñ calor ꝑter nãm factus in ſuba cordis tñ cõſumpſerit fit vna ſpecies ethice: qñ ꝟo totũ plus fit ſcḋa ſpẽs ethice quẽadmodũ etiã ſꝫ diuerſaꝫ ꝯſumptionẽ quã facit calidum nãle in humidũ radicale in vita diſtinguim⁹ etiã etates diuerſas in quibus fit cõſumptio ſꝫm diuerſos terminos ꝯſumptionis. ❡ Sed tñ dices nõ videť

Inſtãtia

ꝙ diſtinctio ſpecieruꝫ ethice ſit penes cõſumptionẽ harũ humiditatũ: quas ponit Galenus ⁊ Auicẽna: qꝛ Galenus

Cap. xi.

10. terapen. ponit ſpecies ethice diſtingui penes conſumptionẽ partiũ mẽbraliũ. vnde dicit. Nã pͥmũ quidẽ hec talis feb. deuorat familiarẽ humiditatẽ ꝑticularẽ a qua nutriunť. Trãſit aũt hic ad carnoſuꝫ genus qḋ in nubis. i. in villis ⁊ mẽbranoſis ſolidarũ particularũ eſt circũ inatuꝫ: deide ita tãgit ⁊ ipſas ſolidas ꝑticulas. ❡ Auicẽna ꝟo videre huic ſermoni itellectum duplicẽ ⁊ obſcure loquiť ⁊

ſcḋm

ſm vnū notificat: ⁊ ſm aliū damnat. ¶ Propter qḋ attē
de ꝙ ſi bn̄ cōderent̄ v̄ba Galeni 10° terapē. diſtictio quā
ibi ponit refferri videt̄ ad ethicā vt iā icipit tēdere in ma
raſmū. Nā ſi diſtiguunt̄ ſpēs feb. ethice vt feb. ethica in-
cipit abſolute: tūc in p̄ma ei⁹ ſpecie nōdū ɔſumit̄ humidi-
ditas familiaris ex qua p̄mū nutriunt̄ particule ſed ſoluꝫ
in ea eſt ebullitio: ſed in ſcḋa ſpecie cōſumit̄ p̄dicta humi-
ditas: ⁊ in tertia humiditas glutinoſa vt apparuit. Sed ſi
diſtinguunt̄ ſpēs ⁊ gradus vt ipſa iaꝫ icipit tendere in ma
raſmū: ⁊ tūc iam incipit eſſe difficilis curationis ſic diſtin
guunt̄ ſpēs que ſunt qdā gradus eius vt ponit Gal. hic. nā
ſcḋa ſpēs ethice que eſt illa in qua iā ethi. icepit tendere in
maraſmū hꝫ quādā latitudinē in qua latitudine approxi-
mat p̄me ſpēi ⁊ tertie: ſm enī ſui p̄n̄m in ipſa accidit ɔſum
ptio ſolū humiditatis ex qua p̄mo nutriunt̄ p̄ticule: ⁊ ſm
hoc approximat nāe p̄me ſpēi: ⁊ eſt in ipſa manifeſta ſpes
cure: ſm v̄o ſui finē ⁊ cōplemētū in ipſa accidit cōſūptio
ſub̄e mēbri: ſed nō ſub̄e dure ⁊ inuloſe: ſꝫ ſub̄e carnoſe mē
bri. Et ſm hoc approximat nāe tertie ſpēi in qua accidit
ɔſumptio dure ſub̄e mēbri ɔſimilis: ⁊ tunc eſt parua ſpes
cure in ipſa: lꝫ poſſit curari qn̄ nōdum multa carnoſe ſub̄e
accidit ɔſūptio ſꝫ pauca. ¶ Si g̊ bn̄ ɔſideret̄ diſtictio in
ſpēbus feb. ethice eſt ſolū ſm diuerſitatē humiditatū: naꝫ
dicere ꝙ hec feb. poſt conſumptionē humiditatis ex qua
primū nutrit̄ mēbrū ɔſumit ſubāꝫ carnoſaꝫ: deīde ſubāꝫ
durā: eſt dicere ꝙ poſt illā humiditatē cōſumit tertiā: qm̄
tertia humiditas eſt de ſub̄a ipſius mēbri: ſꝫ qa ſub̄a mē-
bri diuerſificat̄ ſm nām carnis ⁊ inuli: hinc eſt ꝙ in tertia
humiditatis ɔſumptione ponit̄ gradus ⁊ gradus cui⁹ vn⁹
gradus in quo ɔſumit̄ ſub̄a carnoſa eſt de ſcḋa ſpecie ad-
huc cum in tali gradu conſumptionis adhuc ſit ſpes cure.
¶ Adhuc v̄o alter gradus eſt qui cōſtituit tertiā ſpecieꝫ.
vnde Galenus loquens de ſcḋa ſpecie ethice ponit ꝙ ſm
ſui ꝓceſſum ⁊ cōplemētū ipſa hꝫ cōſumere humiditatem
ſubſtātificā mēbri. vn̄ dicit. ⁊ hac amplius ꝓcedēte ⁊ ipſa
conſimilia corp̄a que ſunt velut eln̄ta cordis ſubtiliora ⁊
ſicciora fiunt. Cū g̊ dictū eſt ſupra ꝙ in ſcḋa ſpecie ethice
ſit ɔſumptio humiditatis cambialis hoc maxie eſt verū
q̄uſqꝫ ſub̄a ſpēs nō ꝑuenit ad ſtatū ⁊ ad cōplemētuꝫ: quia
tūc in ea icipit fieri ɔſumptio humiditatis tertie: ⁊ maxie
carnoſe. p̄ma tn̄ ɔſumptio manifeſta eſt modicā ⁊ pauca:
qa cū manifeſtat̄ iā eſt initiū tertie ſpēi. Si etiā velles te-
nere ꝙ ſaltim ſic icipit cōſumi ſub̄a membri ſiue carnoſa
ſiue inuloſa eſſet tertia ſpēs illud nihil ad factū: qa nō eēt
q̄ſtio niſi de vocabulo: cū diſtinctio ethice nō ſit vere ſpe-
cifica: ſed penes modos accidētales: vnde ſtat intētio pre
Obi. 4. inducta ad ſermonē Galeni. 10. terapē. ꝙ ibi Galenus non
vult ponere diſtinctionē ſpecieꝝ ethice abſolute: ſed diſti
ctionē prefatā refert ad gradus ethice: cū icipit in maraſ-
mū tendere. Et ideo modus Gal. poſitus in. 10. terapē. in
p° ſen. tra idē coincidit cū modo poſito hic. ⁊ 4° can̄. ab Aui. ⁊ ſmo
ca. 3. c. ḧ. ſuus in quo ſm vnū intellectū reprehēdit Galenū exponē
do cū dicit. Et quidā dixerūt feb. ethice an pendēt ſcilꝫ in
cōſumēdo cū humiditatib⁹ ꝓpinqui tp̄is cū coagulatione
Cōtradi aut cū eis que ſunt ſicut caro ⁊c̄. vnde ſubdit. ⁊ ſi ex ſmo-
ctio i ŧbis ne illo intelligit̄ ꝙ pendēt ⁊c̄. ¶ Propter qḋ attende ꝙ ꝑ
Galeni ⁊ humiditates ꝓpinquas coagulationi Auicēna itendit hu
Auicēne. miditates cambiales ⁊ per humiditates cōtinuas iſtius i-
telligit humiditatē rozalē que eſt in extremitatibus par-
narū venarū. Tunc expone ⁊ ſi ex ſermone illo itelligitur
ꝙ pendet ſupple ethica in cōſumēdo cū humiditatib⁹ ꝓ-
pinqui tēporis coagulationi ſm ſemitā. i. viā ⁊ ſm intelle-
ctū talē ſcꝫ ꝙ finiunt p̄mo anteq̄ ɔſumat humiditates ꝓ-
pinquas coagulationi illud in eis ſcꝫ mēbris eſt de humi-
ditate calidi. i. quā cōſumit calidū ethice continuata: cum
eis. ſ. humiditatibus ꝓpinquis coagulationi: nā humiditas
prima de quattuor ⁊ humiditas rozalis ⁊ cābialis pn̄t dici
ɔtinua quātū ad factionē: qa cambiū fit ex illis. Et quātuꝫ
ad ſitū cū adinuicē iuxta ponunt̄: ⁊ dato ꝙ hec cōtinuitas
ſtrictiſſime nō ſumat̄ erit. ſ. dictū ⁊ itentio p̄ma equalis. ſ.
in qua eſt dictū ꝙ ethica diſtinguit̄ penes cōſumptionem
humiditatis p̄me ⁊ ſcḋe. vnde ſubdit. Et ſi ſignat ꝙ p̄mū
ꝙ finiuit ethica eſt humiditas ꝓpinqui tēporis cū coagu-
latiōe nō erit ſmo ſanus. Et hoc qa tūc ethica in ſui initio
⁊ in p̄ma ſpecie icipere ɔſumere cābiū ſi illa humiditas
prius nō eſſet ɔſumpta: qḋ eſt abſurdū. Et alijs modis ſol
uit̄ cōtrarietas hec qḋ per te cōſidera. ¶ Et attende ꝙ q-
dam dant modū ſm quē pōt dici ꝙ ethica habeat veras
ſpecies: ⁊ ꝙ he ſpecies non ſunt modi accn̄tales ⁊ vn⁹ mo-
dus qui datus eſt: ⁊ eſt ꝙ ſicut humiditates ſunt tres penes
quas ponimus tres ſpēs ethice ita ponātur tria calefacta
eſſe vt ſit vna ſpecies in qua ſit calefactū eē in humidita-
te rozali qḋ ponat ſubam cordis: ⁊ alias humiditates in ca
lefieri: alia erit in qua calefactū eſſe erit in humiditate cā-
biali qḋ ponat ſubam cordis in calefieri. Alia ſpēs erit in
qua calefactū eſſe erit in ſub̄a cordis: tunc ꝓbat̄ has eſſe
febres ethicas: qa mediāte calefacto eſſe illaꝝ humidita-
tū poſſunt op̄ationes cordis ledi: ⁊ per ɔn̄s talis caliditas
erit feb. tūc g̊ aut erit feb. effimera aut putrida aut ethica.
nō effimera vt notū eſt cū hic nō ſit calefactū eſſe in ſpiri
tu. nec putrida: qa calor de quo loquimur iſtaꝝ humidita
tū non eſt feb. putredinalis: qḋ ꝓbat̄: qa ille humiditates
pn̄t cōſumi ⁊ calefieri ſine putrefactione: vt pꝫ in cōſum-
ptione eaꝝ in ethica. Sed nō videt̄ incōueniēs ꝙ ille ca-
lor fiens qui nō eſt putredinalis in eis terminet̄ ⁊ ſit in fa
cto eſſe: g̊ relinquit̄ ꝙ tales feb. erūt ethice. ¶ Tamē no-
tant ꝙ vera ethica erit illa cuius calefactū eſſe erit in ſub̄a
mēbrali: ſꝫ alie due erūt ethice per reductionē: ⁊ hoc p̄mo
ex natura partiū in qbus eſt calefactū eſſe: qa he humidi-
tates ſunt valde ꝓpinque naturis mēbroꝝ. Scḋo ex mō
curationis in ea ⁊ in iſtis. Et hanc diſtōnem videt̄ ſenſiſſe
Auer. coll. 3° cū dicit. ⁊ hꝫ tres ſpēs: et leuior ipſarū eſt que 7° colliget capio. 15.
eſt accēſa a calore extraneo in humiditatib⁹ nālibus ⁊ ra-
dicalib⁹ que ſubſiſtunt in ſub̄a paruarū venoꝝ: ⁊ ſcḋa eſt
que eſt in humiditate exñte in carne: que qn̄ diſſoluta eſt
pōt a cibis reſtaurari: ⁊ tertia eſt oībus deterior: ⁊ illa eſt
cuius calor extraneus ꝓfundat⁹ eſt in mēbris ſolidis ⁊c̄.
Scḋm modū ponēdi diuerſas ſpecies ethice dicūt etiam
quidā vt ꝙ tot ſunt ſpēs ethice quot ſunt ſpēs membroꝝ
in corp̄e: erit ergo vna cuius calefactū eſſe eſt in carnib⁹: ⁊
calefieri in oſſibus: ⁊ ſic de alijs. ¶ Sed hi duo modi ſūt
expreſſe ɔtra mētē Gal. ⁊ Auicē. vt preallegatū eſt ſupra:
imo etiā Auer. i loco ab eis allegato diffinies ethicā diffi-
nitione cōmuni que eſt cōpetēs cuilibet ſpeciei dic̄ ꝙ hec
feb. eſt calor extrane⁹ fixus in ſub̄a mēbroꝝ ⁊ ꝓhibꝫ fieri
ipſoꝝ operationes ⁊ cōſumit ipſoꝝ ſubalem humiditatē.
vnde imediate ſubdit. ⁊ hꝫ tres ſpēs ita ꝙ illa eſt cōis dif
finitio. Qḋ ergo dicit: ꝙ leuior eaꝝ eſt que eſt accēſa a ca-
lore extrinſeco in humiditatibus ⁊c̄. nō itelligit̄ ꝙ ſit accē
ſus in illis tanq̄ in p̄mo ſubiecto: ſꝫ qa ex ɔſumptiōe quā
calor ethice exñs in ſub̄a cordis facit in humiditatib⁹ illis
ſumit̄ modus p̄mus ethice qui large vocat̄ ſpēs: ideo ta-
lis primus modus dicit̄ eſſe in illis humiditatibus. hi etiā
modi ponendi ſpecies ethice ſi perpendis ſunt imagina-
rij potius q̄ in re iſeparabiles. Propter qḋ poſt eos non
curamus intendere parcentes longitudini: media autē in
p̄ncipio queſiti adducta patēt intelligēti. ¶ Et attende ꝙ
ſi aliquis auctoꝝ aliter alicubi reperiat̄ ſpēs ethice diſtin-
guere a modo predicto poſito a Galeno eſt diſtinctio non
ſic eſſentialiter appropinquans ſicut prefata.

Laurē. ¶ Sed tēpus eſt vt ad eius idicia trāſeamus prime.ſ. quaꝫ poſſe facile curari docuim⁹: niſi in multos tales medicos icidat. Eſt aūt vbi ſola cōſiſtūt nequaꝙ̄ difficilis cognitu. iplexa aūt cuipiaꝫ putride difficillima iam exiſtit ob permiſtionem.

Leonič. ¶ Deinceps igiť ad earūdē dignotiones deueniendū ac primū illius in qua facilis eſt remedio locus niſi in aliquē de hac medicoꝝ iciderit turba. Eſt aūt vbi ſola fuerit haud q̄qꝫ difficil' cognitu: alteri vō aſſociata ex putredie hūoꝝ pp miſtionē iaꝫ difficillima reddiť.

Antiq̄. ¶ Deinceps igiť ad dignotionē eaꝝ eundū eſt ⁊ primū quidē eius que ſolui pōt facile niſi ici derit alicui multoꝝ taliū medicorū. Eſt aūt q̄dē ſola ſubſiſtens nō difficilis cognoſci: cōmiſta āt aliqua eaꝝ que ſunt in putredine humoꝝ difficile cognoſcibilis iam fit ꝓpter miſturaꝫ.

Cō. 26. ¶ Declarat Gal. de ſignis p̄me ⁊ ſcđe ſpēi ethice: cū exteſe iam dixerit de tertia ſpecie p̄mo p̄mittēs ſuaꝫ itentionē: ⁊ per medicos tales itelligit medicos ignorātes ex quorum ignorātia ethica p̄me ſpēi trāſit ad alias ſpēs. ¶ Deinde Galenus anteꝙ̄ poneret ſigna p̄dicta ponit cōparationeꝫ inter cognitionē ethice ſimplicis ⁊ ethice cōpoſite cū feb. putrida. Et cauſa huius q̄d dicit eſt: quia ſigna vnius offuſcant ſigna alterius. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Sꝫ in p̄mis ſubiiciam⁹ vt ipſa ſola ex q̄dā cā p̄dicta cōſiſtat: atq̄ appareāt p̄ma die cūcta idicia feb. effimere .i. diarie. Simul igiť appebit in ea ſtati cāe ꝓgreſſe genus atqꝫ id idicabiť ꝓcedēte oīone: ſed iterrogādo egrotū ipſum licebit diſcas ſi aliq̄s in reb⁹ nō male affectus ex iracūdia forti tm̄modo vel merore febricitant iceperit. Qꝫ ſi videanť hec ita ſe hře febriſqꝫ extēdať vſqꝫ in ſcđm diē nequaꝙ̄ deſinēs ad itegritatē ſꝫ neqꝫ vehementior exiſtit: imo ſqualidiſſima ſuſpicari fore debes. Qꝫ ſi tertio die ſine cibo viuere voluerit ⁊ preterierit ſuſpectas horas acceſſionis que tertio die venire ſolet: atqꝫ neqꝫ additio vlla extiterit neqꝫ minutio inſignis: ſed p̄me febres pue reliquie extendanť permaneāt ꝙ cū ſqualido corpe ⁊ calore: mitiore q̄dē in p̄mo accēſu manus: in morāti aūt diutius mordaci ⁊ ſqualido talē febrē ethicā eſſe exiſtimare debes.

Leonič. ¶ Supponanť iā ipſa ſola ex aliqua nuper dictaꝝ cauſarū habuiſſe p̄ncipiū appareātqꝫ in ipſa die oīa gn̄is febriū effimerarū indicia: ſil' aūt ⁊ cū ipſis apparent ⁊ preīncipiētis cāe forma: q̄d etiā in ꝓgreſſu ſermonis oſtēdeť. Sed ex egro iterrogato addiſcē licet ſi cetera q̄dē bn̄ ſe hňs ſolū ob id q̄d ſupra modū fuit irat⁹: aut triſtitia affectus ceperit febricitare Et ſi hec veꝝ eſſe inuenienť: febris aūt ad diē ſequētē extēdať neqꝫ ad quietē declinās neqꝫ magis inaleſcens. Ariditateꝫ aūt imodicā in corpe repſentet talē ethicū fore ſuſpicandū. Qꝫ ſi vſqꝫ ad tertiū diē ſine cibo p̄māſerit duꝫ tertiane acceſſiones ſuſpectus preterit horas nihilqꝫ effatu dignū priori acceſſerit febri aut fuerit iminutū: ſed quedā exigue relīqe tm̄modo ꝓcedant atqꝫ p̄maneant cū arriditate corpis aut caliťate: cū p̄ tactu mitis ſentiať: in ꝓceſſu vō tpis acris mordax atqꝫ arida manui ſe offerat huiuſcemōi fe. ethi. eē ē exiſtimādū.

¶ Supponať vtiqꝫ primū ipſa ſola in aliq̄ p̄dictarū cauſaꝝ cōſiſtēs ⁊ appareāt ſm primā diē vniuerſe in ea cognitiones gn̄is effimerarū fe. Ergo coapparet cū eis cōfeſtim ⁊ ſpēs ꝓcatartice cauſe: ⁊ oſtendeť ⁊ hoc ſermone ꝓcedēte: ſed iterrogantes ab ipō laborāte diſcere licet ſi ſm alia diſpoſitus ſine querela in ſolū iraſcēdo vehemēter vel triſtādo febrire icepit: ⁊ ſi appareāt hoc ita hře ⁊ extendať ſm ſcđaꝫ diē febris neqꝫ in febricitatione quieſcēs ſed neqꝫ vehementior facta ⁊ aridior apparēs ethicuꝫ ſuſpicandū futurū eſſe hūc talē. Si vō ⁊ tertia dierū ꝑtrāſire voluerit ſuſpectas horas eius q per tertiā fit paroxiſmi ⁊ neqꝫ augmētū aliq̄d neqꝫ diminutio aliqua fiat digna rōne: ſed prime fe. reliquie parue extendanť ⁊ p̄maneāt cū arido corpe ⁊ cū calore ſm q̄dē primā imiſſionē manus miti apparente: imorati vō acri ⁊ mordaci ⁊ arido obuianti: hanc talem febreꝫ ethicam exiſtimandum eſt eſſe. Antiq̄

¶ Exequiť ſigna hec: ⁊ p̄mo ponit ſignū p̄me ſpeciei: ⁊ hoc cū fit ſequēdo aliā febrē. Et dicit ꝙ p̄mo ſupponiť ꝙ ethica ſit ſine cōplicatione putride: ⁊ ſit ex aliqua cauſaꝝ que pñt illā cauſare: tū ſꝫ p̄mā diē appareāt ſigna feb. effimere. vñ per ꝯñs apparent alique ſpēs ꝓcatartice .i. p̄mitiue cāe. nā hoc oſtendeť ſermone p̄cedente .ſ. ꝙ effimera ſit a ꝓcatarticis cauſis: ⁊ licet tūc ab egro diſcere q̄ cā fuit illa vt determinet etiā ſi ita appareat: ⁊ in ſcđa die īfirm⁹ non eſt quieſcēs in febricitatione nec fe. fuerit facta vehementior ⁊ ſupple eſt apparēs aridior: tūc ſuſpicādū hanc taleꝫ futurū ethicū. Et hoc q̄a vel iā trāſiuit effimera in ethicā vel futurū eē .i. fieri ethicū. Unde ſi in tertia die volueris trāſire ſuſpectas horas paroxiſmi: † ⁊ nec videris feb. accidētia nec diminuta queadmodū † cōſueuit accidere in paroxiſmis ⁊ relīqe p̄me feb. .ſ. effimere ſunt parue ⁊ extēdiť ⁊ p̄manet feb. cū ariditate corporis ⁊ cū calore apparenti miti ſm p̄mā imiſſionē manus: ſed cū diu morať apparet acris ⁊ aridus: tūc talis feb. eſt ethica. ¶ Sed dōm ad intellectū lr̄e Galen⁹ dicit ꝙ ſigna trāſitus effimere in ethicam eſt ꝙ ſm ſcđaꝫ diē nō eſt īfirmus q̄eſcēs in febricitatione nec feb. vehemētior facta eſt. ¶ Cōtra: q̄a Aui. cap. de ſignis ethice dicit. Et de ſignificatiōib⁹ febris effimere in ethicā eſt vehementia fortitudinis caliditatis in tertio valde. Nā ſm pl'm icipit feb. poſt duodecim horas declinare. Cū ḡ ꝑtrāſit feb. duodeciꝫ horas ⁊ nō apparēt ſigna declinationis: imo cōtinuať vſqꝫ ad tertiuꝫ omni die: ⁊ ſit fortis tūc eſt illa ethica. ¶ Propter q̄d attēdēdū ꝙ cā dictoꝝ Gal. eſt. Nā ſi aliq̄s ſit hňs effimerā: ⁊ maxie veraꝫ debet in fine p̄me diei dimittere holeꝫ ſine fe. vt ſupra patuit. ſi hoc nō eſt: ſignū eſt ꝙ trāſit ad aliā febrē. ſignū aūt q̄d trāſit in ethicā eſt q̄d ponit Gal. nā cū trāſiuit ī ethicaꝫ nō eſt facta feb. vehemētior: hoc nō itelligiť abſolute: cūꝫ caliditas ethice ſit maior caliditate effimere: ſed hoc dic: q̄a feb. ethica eſt fe. que equalis p̄manet nō hňs excreſcētias ⁊ diminutiones vt hꝫ putrida: cūꝫ ethica ſit feb. a mā humorali nō depēdēs: ideo nō vadit cū augmētatione caliditatis queadmodū eēt excreſcētia putride. Jteꝝ feb. in ſcđa die nō appet facta vehemētior: q̄a caliditas ethice in p̄mo diſcurſu eſt caliťas mitis nō vehemēs apparēs: dato ꝙ cū tactus imorať appareat calor acris ⁊ mordax. Et cā huius

talia lr̄a Neqꝫ videns fe. augmentatā neqꝫ diminutam q̄d quidem.

Dubium. p̄ 4ⁱ trac. 3ᵒ. cap. 2.

huius

huiꝰ ſignata fuit ſupra in ſignis tertie ſpēi ethice. ¶ Attē de etiā ꝙ poſſet eſſe ꝙ ethica cāta ab effimera nō ſit multo maioris caloris ꝙ̃ effimera: cū fuit in ſuo vitio eē vbi erat locus cōicationis: nihilominus tn̄ appet fe. facta aridior: qa caliitas eſt facta in ſubto denſiori vt in mēbro. pmo aūt habebat eſſe factū in ſuba rariori vt in ſpū. Dicit ḡ Gal. ſi ḡ in tertiā diē ptrāſire volueris ſuſpectas horas ꝛc. vel qa effimera pōt vſqꝫ ad tertiū diē durare: vel ppter illos qui ſemp putabāt feb. eſſe de putrdine humoris cholerici. Et ideo ſemp timebāt in oi feb. paroxiſmū per tertiū diem: ꝛ ppter hoc pcipiebāt cuilibꝫ febricitāti ieiuniū triduanuꝫ

Cap. 2. ꝛ libro. 2. De criſi capi. 3. vt pꝫ 8ᵒ tera. Cū ḡ Auic. dicit ꝙ de ſignis pmutationis fe. effimere in ethicā eſt vehementia fortitudinis caliditatis intelligit ſi fiat pmanſio ꝛ ꝯtinuatio tactus ſup calorē ethice. Galenus ꝟo dicit ꝙ feb. nō fit vehemētior. ſ. quātū ad pmū occurſuꝫ. Et hoc apparet per illō qō Aui. dicit. vehementia caliditatis in tertio valde: qm̄ ſi vehemētia caliditatis eſſet in ppatulo pmi occurſus non eēt occulta: ſimilr cū Galenus dicit ꝙ feb. nō eſt facta vehemētior intelligit de vehemētia multū manifeſta qualis eſt vehemētia que fit in paroxiſmis vel excreſcētijs cū qbus inadūt putride

Cap. 3. feb. nō ꝙ abſolute nō ſit facta vehemētior: vn̄ Almāſor in decimo. Cū feb. tribꝰ diebꝰ aut amplius pmanſerit nec ſe mouerit: nec calor nec iflāmatio eiꝰ vehemens fit. vn̄ ſubdit. neqꝫ accn̄tia que feb. acutas ꝯtinuari ꝯſueuerūt ꝛc. Et Haliabbas pmo. 8. theorice. Diſꝰ ḡ in pncipijs feb. ſigna que in plibꝰ manifeſtanꝰ habitudinibꝰ: qm̄ cū in corpe fe. fit que triū ſit ꝯtinua dierū nec fortis eſt caloris nec aliqd eſt cū ea accidētiū putridaꝝ febriū vt rigor ſitis aut anguſtiatio ꝛc. ¶ Attēde ꝙ hoc ſignū a Galeno hic poſituꝫ eſt ſatis cōe nec multū ppriū. nā hic ſigna multū ppria ꝛ manifeſta initij ethice eſt difficile valde: cū dictū ſit ſupra ꝙ ethica in pnᵒ ſit facilis cure ꝛ cognitionis difficilis. ¶ Et poſſet exponi ꝙ Gal. dicit hic ꝛ nec vehemētior ꝛc. ſ. ꝙ̃tuꝫ ad iudiciū ifirmi: cū īfirmus illā nō ſentiat: dato ꝙ ſm rei veritatē ſit vehementior qō intelligit Auicēna.

Laurē. ¶ At ꝟo maximū atqꝫ idubitabile indiciū erit nāe eius nutriēti hoiem quotiēs maxime videaꝰ firmiter trāſiuiſſe oēs horas ſuſpectas: ſtatim eni poſt cibum poſt vnā horā vel alterā oibus tāgentibꝰ egrū alterū icrementū febris ipa habuiſſe videaꝰ: nec deerit q icrepet tanꝙ̃ inopportune dantes cibū: ꝛ vt ipſo potiſſimum tpe acceſſionis: ꝛ vt cibū lōgiori tpe metiri conueniat ꝛ vt acceſſio ꝯtcteꝰ: ſꝫ res nō ita ſe habet.

Leonic. ¶ Maximū ꝟo atqꝫ idubitatū hoc erit eiꝰ nāe indiciū: ſi cibū hoi obtuleris eo: pſertim tpe ꝙ̃ maxie oēs horas ſuſpectas ſubterfugiſſe vꝰ: ſtatiꝫ eni hora vna aut duabꝰ poſt acceptū cibū qcūqꝫ egrotanteꝫ tetigerint alterā febris acceſſionē adeſſe opinabunꝰ: nec deerūt qui eos q cibū obtulerint increpēt: qm̄ haud in tēpore dederint. Sed tūc cū futura acceſſio erit: cuius annotatio tardius ſit ſubſequuta: vn̄ opoztuerit cibū in longius tpſ differre: res aūt non ita ſe habet.

Antiq̄ ¶ Maxima ꝟo tibi ꝛ idubitabilis erit cognitio nature eius: nutriēti hoieꝫ cū maxime videbiꝰ certiſſime ſupgreſſuꝫ eſſe ſuſpectas horas vniuerſas: cōfeſtim eni ſup cibū poſt vnā horā vel ſcdāꝫ vniuerſis tāgentibꝰ laborātē: alteꝝ febris additamentū hic videbiꝰ: ꝛ qs ꝛ dantes cibuꝫ vt ipoztune cibātes accuſabit ꝛ vt ꝛ maxie ſm ipas horas poxiſmi: ꝛ qa opoztuit pamplꝰ tpꝰ differre cibū ꝛ ꝙ fe. iuaſio: hoc aūt nō ita ſe hꝫ.

¶ Poſuit ſignū ethicaꝝ ppriū ꝛ iſepabile: ppter qō pꝰio gn̄alr docet ethicas feb. ab alijs diſtiguere: ꝙ eſt qa cū tu das hoi patiēti ethicā cibū: ꝛ maxie cū tu videbis eē ipſuꝫ vniuerſas horas ſuſpectas egreſſum que hore ſunt in qbꝰ etiā ſuſpitio ex acuitione fe. ꝛ hoc vt calefactio: de qua loqtur oino iponi alteri ꝙ̃ exhibitioni cibi nō poſſit. Tāgēti igiꝰ tūc ifirmū poſt vnā vel duas horas exhibitionis cibi apparebit augmētū caloris quēadmodū ſi inuaderet alia feb. vt videaꝰ cibatio talis rephēdēda: cuꝫ appareat fieri tpe paroxiſmi: ꝛ ꝙ amplꝰ debebat differri. Et hoc voluit cū dicit. Et quis. i. aliqs accuſabit. i. reprehēdet dātē cibuꝫ ſi tūc importune vt mediāte cibatione vt maxime ſm horas paroxiſmi. ſ. dederit cibū: ꝛ ſupple dicet talis reprehēdens: qa opꝫ peramplius tēpus differre cibū. Et ꝙ ſupple tale augmētū caloris eſt feb. iuaſio. Cā aūt ꝛ modus huiꝰ ſigni apparebit īferius cū Gal. hoc appropriabit.

¶ Cuilibet eni ethice febri ppriū inſepabile. i. vt ingeſto cibo calor accendaꝰ: pulſuſqꝫ in magnitudinē ac velocitatē icreſcat ita vt equalis eſſe acceſſio videaꝰ. Equalē aūt acceſſionē itelligi volo in qua nec horror exiſtit neqꝫ frigus extremoꝝ neqꝫ ſomnus neqꝫ pigritia inſignis vel iequalitas ꝙ̃dā penitꝰ vel in calore vel in pulſu. Et adhuc magis neqꝫ puitas neqꝫ debilitas neqꝫ aliud iſtiuſmodi: ſed tāꝙ̃ alio quodāmodo merito pulſus maior ac velocior redditur. Laurē.

¶ Oibus ſiquidē ethicis febribꝰ hoc inſepabile adeſt indiciū allato cibo quidē febrē accendi: ac pulſum ad magnitudinē ac velocitatē augeri: ita vt icompreſſa annotatio facta videaꝰ. Uoco aūt annotationē icōpreſſam in qua neqꝫ horror aliqs neqꝫ extremaꝝ ptiū frigefactio facta eſt: neqꝫ veluti ꝙ̃dā dormitatio: neqꝫ aliqua inſignis ocioſitas aut oino iequalitas aliq̄ vel ſcilꝫ in caliditate vel in pulſu. Adhuc aūt magis neqꝫ paruitas neqꝫ debilitas neqꝫ hoꝝ aliquid aliud: ſed quēadmoduꝫ ꝛ cuicūqꝫ alteri ex cibo maior ac velocior pulſus efficitur. Leonic.

¶ Oibus eni ethicis febribꝰ ppriū ꝛ iſeparabile hoc eſt cibo oblato accēdi qdē calorē: addere ꝟo pulſum in magnitudinē ꝛ velocitatē vt incōtrita videaꝰ iuaſio fieri. Nūcupo aūt icōtritā in qua neqꝫ aliqs typus factꝰ eſt neqꝫ circūifrigidatio extremoꝝ neqꝫ velut in ſomnū delatio aliqua: neqꝫ pigritia inſignis aliqua vel iequalitas aliq̄ vlr fiens vel ſm calorē vl ſꝫ pulſus: adhuc aūt magis neqꝫ puitas neqꝫ debilitas neqꝫ aliqd qd taliū: ſꝫ vt vtiqꝫ ꝛ alicui cibato maior cōfeſtim ꝛ citior pulſus perficietur. Antiq̄

¶ Deinde Galenus cōparat hoc ſignū ad feb. ethicas: ꝛ ad alias feb. dicēs ꝙ hoc ſignū oibus ethicis eſt ppriuꝫ ꝛ iſeparabile ꝛc. Et itelligit p rigorē vlr oēꝫ typū: ꝛ quid ſit typus ꝛ rigor: ꝛ qd ifrigidatio apparebit īferꝰ in ſcdo libro: ꝛ cū dicit. nec velut in ſomnū delatio expone. i. pfundatio ſomni neqꝫ pigritia inſignis. i. manifeſta. ¶ Et attēde ſicut patuit p Galenū ſupra: cū poſuit ſigna putridaꝝ in generali tūc eſt ꝯtrio pulſus: cuꝫ in pnᵒ poxiſmoꝝ pulſus ſit paruus ꝛ iequalis. Et ſimilr cōtrita iuaſio eſt cuꝫ aduenit Que ſit inuaſio contrita ꝛ q̄ icōtrita ꝛ hec rō cauſe. frigus vel rigor vel ſomnus vel pigritia ꝛ ſilia: ꝛ oppoſita diſpoſitio appellaꝰ iuaſio caloris icōtrita: qa p pmā videꝰ

directe infirmus cõteri. ¶ Cauſa aũt q̃re iuaſio caloris in ethicis incõtrita eſt: qa inuaſio cõtrita nõ fit niſi ex hoc: qa calor in p̃ncipio aggrauat̃ ⁊ obtundit̃ a materia ⁊ quodã modo ſuffocat̃ ſicut ignis a multitudine lignoꝝ viridiũ: nũc aũt in ethica iuaſio nõ eſt cũ ꝓfundatione ⁊ obtuſione caloris: cũ nõ fiat hec inuaſio a mã humorali que mouet̃ ad putredinẽ: imo eſt potius ex multiplicatione caloris facta ex cibo aſſumpto: ꝓpter qđ accidit ꝙ hec iuaſio nõ eſt ꝯtrita: ſed tñ caloris additio. Sed in putridis accidit inuaſio cõtrita: qa ab humore putreſcẽte ſunt depẽdẽtes. Et ideo q̃to putrida eſt de humore minus grauãte ⁊ ſuffocãte calidũ, tãto iuaſio in eis eſt min⁹ cõtrita. ¶ Attẽde ꝙ ſi in aſſumptione cibi fiat aliqua permutatio in pulſu: ⁊ in p̃n⁹ aſſumptionis eius aliqualis ad intra caloris retractio hoc non eſt ſimile nec ꝓportionale iuaſioni contrite: de qua dictum eſt. ¶ Deinde cum dicit.

Laurẽ. ¶ Accidit p̃terea iterdũ in alijs quibuſdã febrib⁹ icrementuꝫ equale: ⁊ quãtũ eſt ex hoc videbit̃ minime eẽ ethice febris acc͞ns inſeꝑabile: ſꝫ nõ paruũ refert ſi ad vniuerſaꝫ idicioꝝ collectionẽ perſpexeris: in oib⁹ eni alijs febrib⁹ tales acceſſiones exiſtũt ſine alimẽto. In ethica aũt penit⁹ cõtrariũ euenit: nullo eni tẽpore acceſſio prehendit: ſed vna cõtinua febris eſt velut ea q̃ ſynoceſ: idest ꝯtinua ꝓꝑe nominat̃: ſed illa quaſi flãmã quãdã ꝑmultã occurrẽtẽ hꝫ iponẽtibus manũ ita vt pulſus quoqꝫ velociſſim⁹: frequẽtiſſim⁹ maximuſqꝫ exiſtat. In febre aũt ethica neqꝫ caloris mltitudo occurrit: ac pulſus tanto minor: rarior: tardiorqꝫ eſt q̃ꝫ in ſynocho. i. cõtinui quãto calor ipſe minor habetur. Cõmune igit̃ cuiuſuis ethice feb. eſt vt exigua ſit atqꝫ equalis ſemꝑ a p̃mo initio vſqꝫ ad vltimũ finẽ. Siccitas aũt ꝓpria eſt eius que tabi affinis exiſtit: qm̃ ethica febris ſepenumero ſine ſiccitate conſiſtit nequaq̃ꝫ trãſiens in tabem: qualis etiã nunc perſepe in magna penuria exiſtit. Febris igit̃ ethica deſidet a ſynocho. i. continua queadmodum dictum iam eſt.

Leonic. ¶ Fit quidẽ aliqñ ⁊ in quibuſdã febrib⁹ alijs incõpreſſus accẽſus: atqꝫ hac quidẽ rõne nõ videret̃ febrium ethicarũ inſeꝑabilis caſus. At nõ parũ differt ſi vniuerſum hoꝝ idicioꝝ aceruũ iſpexeris in oibus ſiqdeꝫ febrib⁹ alijs huiuſcemodi introit⁹ etiã p̃ter cibũ aſſũptũ fiũt icõpreſſi. In febrib⁹ aũt ethicis res oino ꝯtrario mõ ſe hꝫ: neqꝫ penitus fit aliqua annotatio in tꝑe aliquo. Sed eſt vna febris continua ſicuti que ꝓprio noie ſynochus appellat̃. At illa qdẽ quãdã veluti flãmã plurimã admouẽti manũ hꝫ occurſantẽ: preter id qđ pulſus in ea celerrimi ſũt frequẽtiſſimi ac maximi. In ethicis aũt febrib⁹ neqꝫ multa occurrit caliditas: pulſuſqꝫ tãto minores: rariores: ac tardiores ſunt his qui febribus ſynochis appellatis exiſtũt: quãto etiam caliditas minor exiſtit. Cõis itaqꝫ oibus ethicis febribus ꝙ puſille ac ſemꝑ a p̃ncipio vſqꝫ ad finẽ equales. Propriũ aũt his que ad tabidas ꝓxime accedunt eſt ſiccitas: qm̃ ſine ſiccitate ſepius ethice febres ꝯſiſtũt: cũ nõ trãſmutant̃ ad tabẽ: queadmodũ mltis hoc tꝑe in magna peſtilentia contingit. A ſynochis igit̃ differunt vt diximus ethice febres.

Antiq̃. ¶ Igit̃ fit qdẽ qñqꝫ ſm alias q̃ſdã febres icõtrita accẽſſio: ⁊ quãtũ demũ in hoc videbit̃ vtiqꝫ non eẽ ethicaꝝ ꝓpriũ inſeparabile hoc ſynthoma. Differt qdẽ nõ parũ ſi in vniuerſaꝫ coaceruationẽ dictarũ cognitionũ iſpexeris: nã i alijs qdeꝫ vniuerſis febrib⁹ he tales inuaſiones fiunt ſine cibatione: ſm ethicas ꝟo ſpm ꝯriuꝫ neqꝫ vl̃iter inuaſio fit ſm vllum tẽpus: ſed vna eſt cõtinua febris ſicut q̃ vocat̃ ꝓprie ſynocha. Sed illa qdẽ ſicut flãmã quãdã q̃ꝫmultã obuianteꝫ hꝫ manũ imittẽtib⁹ ⁊ pulſus velociſſimi ⁊ ſpiſſiſſimi ⁊ maximi exiſtũt ei. Scđm ethicas ꝟo febres neqꝫ mltitudo obuiat caloris: ⁊ pulſus intãtũ minores ⁊ rariores ⁊ tardiores his q in ſynochis ſunt quantũ nimiruꝫ ⁊ calor minor. Igit̃ cõe qdeꝫ oium ethicarũ febriũ eſt ibecilles eẽ ⁊ eq̃les ſemꝑ a primo principio vſqꝫ ad finẽ vltimũ: ꝓpriũ aũt his que maraſmoꝝ. i. tabuꝫ ſunt cognate ſiccitas eſt: qꝛ multotiẽs ſine ſiccitate ethice cõſiſtũt: nõ trãſcẽdentes in maraſmum idest tabẽ quales ⁊ nunc facte ſunt q̃ꝫ multis in fame. Maxime ergo a ſynochis quidem differt vt dictum eſt ethice fe.

¶ Quia iã poſuit ſignũ quo gñaliter docuit diſtinguere ethicas feb. ab alijs: hic qa in ſuo ſigno apparebat dubiuꝫ vult ethicã diſtinguere ſpẽaliter a qbuſdã feb. ⁊ p̃⁹ diſtiguit a fe. putrida que hñt iuaſiones incõtritas ſicut ſunt q̃dã feb. ꝯtinue in qb⁹ fiunt exereſcẽtie ſine manifeſtis accñtib⁹ typi: ⁊ dato ꝙ nõ oino ab illis occulte abſoluant̃: ⁊ dicit ꝙ qm̃ fit ſm q̃ſdã feb. accẽſſio modica. i. modica additio caloris q̃re ſine ꝯtritiõe: lꝫ nõ oino. Alia lr̃a dicit incõtrita accẽſſio: ⁊ ſic in hoc nõ vĩ h̃ ſynthoma. i. hoc ſignũ poſitũ eẽ ꝓpriũ ethicarũ. Deide q̃ſi moto dubio aſſignat dr̃iaꝫ iter iſtas ⁊ ethicas dicẽs ꝙ differt nõ paruꝫ. ſ. additio caliditatis in ethicis ⁊ in qbuſdã alijs: qꝛ in alijs febribus ſi fiant iuaſiones: ⁊ dato ꝙ eẽnt icõtrite ſunt: dato ꝙ iſirmus cibũ nõ aſſumpſerit: ſed iuaſio que fit in ethica eſt huic ꝯria: qꝛ ſcꝫ nunq̃ꝫ fit niſi iſirmus cibat⁹ fuerit. Et hui⁹ cã eſt: qꝛ iuaſiones ille ſunt cũ inouatiõe alterationis in caliditate que inouatio eſt in fieri ⁊ in motu: ois aũt talis cãm hꝫ: cũ igit̃ ethica cãm nõ habeat nõ põt ex ſe vel ex ſua cã talẽ inouationẽ hẽre: ⁊ iõ hoc accidit in eis a cibo: ſed in alijs febrib⁹ que hñt mãm a qua depẽdent in eis p̃dicta inouatio caloris põt accidere. Et accidit ex mã ſm determinatũ periodũ motus eius ad putrefactionẽ: ⁊ dato ꝙ hoc eis a cibo nõ accidit. Et ſubdit Galenus. nec vl̃iter fit iuaſio. ſ. in ethica ſm vllum tẽpus. Et põt exponi dupl̃r. Primo nõ fit iuaſio. ſ. ꝑiodica: ita ꝙ fiat ſꝫ aliquos ꝑiodos notos: imo ſolum cũ comedunt: ⁊ in quacũqꝫ hora. vt ponit Auic. Uel aliter. nec vl̃iter fit iuaſio. i. paroxiſmus: ita ꝙ ꝓprie fiat in ea paroxiſmus ſicut in alijs: in ſpa enim bene a cibo fit q̃dã caliditatis additio. Sed nõ ꝓprie ꝙ fit ſm modũ ꝑoxiſmationis: ita ꝙ ſint q̃dã accñtia propria p̃n⁹ q̃dã augmẽto: ⁊ ſic de ſtatu ſicut ꝯtingit in febrib⁹ que hñt ꝑoxiſmos vel exereſcẽtias: ſed ꝯtinua vna fit ſicut ethica nõ hñs ꝑoxiſmos vel exereſcẽtias ſicut ꝓprie q̃ vocatur ſynocha: qa ſynocha eſt vna nõ hñs ꝑiodos vt infra patebit. ¶ Deide dicit. Sed illaꝫ qdẽ: qa dixerat ꝙ ethica nõ hꝫ iuaſiones: ſed eſt vna cõtinua ſicut ſynocha vult ponere dr̃iam iter ethicã ⁊ ſynochã ⁊. d. qa dr̃ia eſt: qa in tãgẽdo hñtẽ ſynochaꝫ obuiat multitudo flãme tactui: ſil̃r in ea ſunt pulſus velociſſimi ⁊ ſpiſſiſſimi. Sed in ethica nõ ob-

uiat multitudo caloris tactu:ſilr hñt pulſus itantũ rario‑
res ꝛ tardiores ꝛ minores ſynocha inquantũ in ethica ca‑
lor eſt minor ꝙ̃ in illa:ꝛ ideo expone:ſed illa ſcꝫ ſynocha.
vnde ꝑpter hoc qḋ dicit calor eſt minor in ethica ꝙ̃ in ſy‑
nocha cõcluſit ꝙ ꝑpter illud cõe eſt oĩum ethicaꝝ eẽ im‑
becilles.i.debiles:ꝛ hoc qa caliditas ipaꝝ nõ eſt cũ multi‑
tudine flãme. ⁋ Cõmune etiã eſt in eis eſſe equales a pn‑
cipio vſqꝫ ad finẽ:ꝛ hoc qa nõ hñt inuaſiones:ſed febriũ
ethicaꝝ que ſunt cõiuncte maraſmoni ꝑpriũ eſt ſiccitas:
qa multotiẽs ethice ſunt ſine ſiccitate:ſcilꝫ manifeſta non
trãſeuntes in maraſmũ.i.cũ nõ ſunt in maraſmũ trãſeun‑
tes ſicut nec facte ſunt multũ iflammate maxime:ꝛ tũc ly
maxime continuetur cum ly ergo:ꝛ ſit ſenſus:maxime
ergo a ſynochis eſt ꝛc̃.

Digreſ‑ſio. 44. 2ª pmi.de cri. 2ª.ſũme pª.ca. 19. de cãis doloris. **Sed licet** hic querere que ſit maior caliditas an ca‑
liditas ethice an aliarũ feb. Videĩ ꝙ cali‑
ditas ethice ſit maior. Nã dicit Aui.ꝙ caliditas ethice eſt
maior calitate tertiane. Tertiana ãt eſt fe.alijs ab ethica
calidior. ⁋ Et ꝯfirmaĩ.nã caliditas que eſt in termino ꝛ
in facto eſſe eſt maior caliditate que eſt in fieri:ꝛ in motu
ad illũ terminũ vt de ſe pꝫ.ethica aũt facta eſt:ꝛ eſt termi‑
nus aliarum febrium.igitur.

In opp° ⁋ In oppoſitũ eſt hic Gal.vbi dicit ꝙ calor ethice eſt mi‑
nor calore ſynoche ꝑpter qḋ fiũt pulſus rariores ꝛ tardio‑
res. ⁋ Propter ſoſonẽ hui⁹ dubij attende ꝙ magnitudo
caloris eſt duplex. Quedã eſt in quali:vt qa ille calor eſt
maior qui eſt gradualr intẽſior. Quedã eſt magnitudo ca‑
loris in quãto que tenet ſe ex parte ſubĩ caloris:qa calor
ille eſt maior q̄ eſt ĩ maiori ſubto:ꝛ hic eſt magis abuſiua
pª pticula afoꝛ.afoꝛ. 14. acceptio:ꝛ poniĩ hec diſtictio a Galeno in cõmento illius
afoꝛiſmi. Qui creſcunt ꝛc̃. ⁋ Deinde attẽde ꝙ qñ queriĩ
quis calor ſit maior an ethice an alteri⁹ feb.ꝙ aut põt qri
de calore ſubiectiue fundato in mẽbris vt ſit ſenſus an ca
lor ethice ſit maior calore feb.humoralis quãtũ ad calorẽ
in humorali feb.ſubiectiue in mẽbro fundatũ:aut cõparã
do calorẽ ethice ꝛ qui in ethico iudicaĩ per ſenſum tactus
ad calorẽ in feb.humorali qui ſubiectiue eſt in ſpiritib⁹ ꝛ
humorib⁹ ꝛ vaporib⁹ qui calor in humoralib⁹ feb.repre‑
Rñſio. ſentaĩ etiã iudicio ſenſus tactus. ⁋ Scđm illa igiĩ reſpõ‑
demus ad dubiũ ꝙ in ethicis caliditas in mẽbro ſubiectĩ
ue exiſtẽs eſt maior itenſiue ꝛ gradualr ꝙ̃ caliditas extñs
in mẽbro cuiuſcũqꝫ putride ad illã ethicã perducẽtis:nõ
tñ eſt caliditas maior in quãto ſed minor potius:cõparã‑
do tñ calorẽ ethice ad calorẽ putride qa calor fundaĩ in
humore putrido põt calor putride eſſe maior. Hec dicta
patẽt.nã qualitas que acquiriĩ per motũ eſt intenſior cũ
eſt in termino mot⁹ ꝙ̃ ante. Ethica ḡ facta ex putrida eſt
qualitas extñs in termio qui pmo erat in motu:cũ erat pu
trida:igiĩ tũc eſt itenſior. ⁋ Or aũt in ethica nõ ſit maior
in quãto imo minor pꝫ:qa de ſubto caloris cum eſt ethica
plus eſt reſolutũ ꝛ ꝯſumptũ. Et ꝙ calor putride qui in hu
more calido eſt fundatus poſſit eſſe maior calore ethico
pꝫ de ſe:cũ calor qui eſt ſubiectiue in humore putrido fue
rit cauſa caloris ethice:ꝛ ſi remanet illa putredo poſſet vl‑
terius intẽdere ethicã vt cũ remanet putrida poſt ethicã.
Et ſi dicaĩ ſi putrida põt poſt ethicã remanere:igiĩ talis
putrida ſubiectiue extñs in mẽbro erit caliditatiſ maioris
ꝙ̃ calor ethice cũ hũc intendat. Et apparet ꝙ hic calor pu
tridus poſt ethicã ĩ mẽbro nõ eſt calor q̄ ꝯſtituerit ethicã
ꝑexiſtẽtẽ:ſed hñ cõſtitueret gradũ vlteriorẽ a preexiſtẽti:
etiã dato ꝙ hic calor putride remanẽtis intendat ethicã.
Hoc eſt qa hic calor ſit cũ calore ethice cõſtituũt intenſio
rẽ calorẽ:nihilominus põt eẽ ꝙ hic calor qui in mẽbro ſit
poſt ethicã ſit minor calore ethice. ⁋ Scđo dõꝫ ꝙ ĩ mul‑
tis putridis põt eſſe caliditas extñs in mẽbro intenſior ꝙ̃
in aliq̃ ethica ad quã ethicã nõ perduceret ꝑdicta putri‑
da:ſed ad ethicã intenſiorẽ. Et clarum eſt ꝙ in iſtis cali‑
ditas ſubiectiue fundata in humore putrido maior eſt ꝙ̃
caliditas ethice. Et declaĩ hec ꝯ. Nã ſupra declaratũ eſt ꝙ
feb.colliquatiue alique pñt ꝛ ducũt hoĩeꝫ ad tertiã ſpẽm
ethice:nõ ꝑcedẽte pma nec ſcđa. Nũc aũt fe.colliquatiua
que iducit tertiã ſpẽꝫ ethice nõ ꝑcedẽte pma vel ſcđa eſt
calitatis intẽſioris in mẽbris ꝙ̃ ſit in ethica pme ſpẽi.naꝫ
calor qui eſt magis ꝛ citius colliquatiuus ſube mẽbri eſt i‑
tẽſior:cũ nõ colliquaĩ ſuba mẽbri niſi ꝑ calorẽ ſubiectiue
in eo fundatũ:talis aũt eſt ꝑdicta fe.colliquatiua in cõpa‑
ratione ad pmã ꝛ ſcđaꝫ ſpẽm ethice. ⁋ Ex qbus ꝯcludiĩ
ꝙ caliditas ꝑter nãm in mẽbris nrĩ corpis nõ hꝫ eẽ factã
ꝛ a cã idepẽdens plus ꝙ̃ alia ꝑ hoc ꝙ ſit in gradu itẽſiori
illa cũ iã dictũ eſt ꝙ aliqua caliditas putride feb.exiſtens
in mẽbris que eſt caliditas fiens põt eſſe itenſior calidita‑
te cuiuſdã ethice que eſt caliditas facta. Et ſilr pꝫ ꝙ cali‑
ditas ꝑter nãm põt hẽe eẽ factũ in diuerſis partibus ſm
plus ꝛ minus vt vna ethica ſit intenſioris gradus ꝙ̃ alia.
Or aũt aliq̃ calitas minor alia ſit facta ꝛ alia fiens accidit
maxie ex diſpõne ſubĩ nõ hñ nob ad plenũ notificabili.

Ex quibus iſurgit dubiũ an ſit neceũ in diuerſis
ſpecieb⁹ ethice eſſe caliditatẽ ꝑter nãꝫ Digreſ‑ſio. 45.
intenſiorẽ vt in ſcđa ſpecie ethice ſit caliditas intenſior ꝙ̃
in pma ꝛ in tertia ſit itẽſior ꝙ̃ in ſcđa. Et an poſſit in oĩb⁹
trib⁹ ſpecieb⁹ ſm diuerſam ſpẽm eſſe equalis intẽſionis.
⁋ Et ſine obiectionib⁹ rñdem⁹ ꝙ nõ eſt neceũ in oĩbus Rñſio.
tribus ſpẽbus ſm diuerſaꝫ ſpẽm caliditatẽ eſſe itenſiorẽ:
ſed in oĩbus tribus põt eſſe eq̃lis:qḋ declaraĩ.nã iã decla‑
ratũ eſt ꝙ ſpẽs ethice nõ ſunt vere ſpẽs:ſed quidaꝫ modi
accidẽtales diſtincti ſm diuerſos terminos ꝯſumptionis
humiditatũ. Nũc aũt idẽmet calor ꝑter nãm hñs eſſe fa‑
ctũ in ſuba mẽbri ex lõgitudie tẽporis ꝑducit mẽbra nrã
ad diuerſos terminos cõſumptionis vt aliqñ ꝯſumpſerit
humiditatẽ roralẽ aliqñ cãbialẽ ꝛc̃.igiĩ ideꝫ gḋus caloris
põt eſſe ſm oẽs ſpẽs ethice:quẽadmodũ in diuerſis etati‑
bus vt in puero ꝛ iuuene põt idẽ eẽ gradualr qui ex diuer
ſa conſumptione quã ex lõgitudine tẽporis in humido fa
cit cauſat etates diuiſas. ⁋ Et ꝯfirmaĩ.nã cũ aliqs incidit
in pmã ſpẽm ethice:ꝛ hꝫ calefactũ eẽ in ſuba cordis nõ eſt
aliq̃ cã necio occurrẽs vñ ſit calor cõſumẽs humiditates
ſcđe ſpẽi ethice ſic augmẽtatus:cũ nõ hẽat a ſe cãm ꝛ a ſe
augmẽtari nõ poſſit. ⁋ Attẽde tñ ꝙ lꝫ nõ ſit neceũ ꝙ in
oĩbus trib⁹ ſpẽb⁹ ethice ſit calor intenſior:hic tñ calor eſt
acutior in ſpecie vna ꝙ̃ in aliqua:ꝛ hoc qa vna ſpẽs eſt cũ
maiori ſiccitate ꝙ̃ alia vt idẽ gradus caloris extñs ĩ ſubto
magis ſicco reddeĩ acutior ꝙ̃ cũ ipſemet eſt in ſubto mi‑
nus ſicco vt pꝫ etiã de calore pueri ꝛ iuuenis. Lꝫ igiĩ non
ſit neceũ in trib⁹ ethice ſpẽb⁹ calorẽ eẽ diuerſificatũ intẽ
ſiue:hoc tñ põt ꝯtingere ꝙ calor in vna ſpecie ſit itenſior
ꝙ̃ in alia:nã cũ dictũ ſit ꝙ caliditas ꝑter nãꝫ poſſit hẽe eẽ
factũ in diuerſis gradib⁹:nulli dubium ꝙ vna ſpẽs ethice
põt eẽ itenſior ꝙ̃ in alia:imo etiã ſtãte hoĩe in pma ethice
ſpecie:cũ erit in ſcđa põt aduenire res calefaciẽs que illã
caliditatẽ intẽdet vnde erit caliditas intenſior in ſcđa ſpe
cie ꝙ̃ in pma fuerit:imo etiã hoĩe ſtante in vna ſpecie põt
intẽdi caliditas:ꝛ remanere intẽſior ꝙ̃ pmo. ⁋ Ex qbus
pꝫ ꝙ poſſe eſt ethicã pme ſpeciei eſſe caliditatis itenſioris
ꝙ̃ alia ethica pme ſpẽi:ꝛ ſic de ſcđa ꝛ tertia. Silr poſſe eſt
ꝙ in aliqua ethica pmo ſit calitatis intenſioris gradus ꝙ̃
ſit aliqua alia ethica ſcđe ſpẽi vl tertie:nã ſi ſint duo hoĩes
quoꝝ q̄libet hẽat ethicã pme ſpẽi in eq̃li gradu caliditatiſ
ꝛ calefacti eſſe:deide vni iſtoꝝ adueniat aliqua ex cauſis
calefaciẽtib⁹ vñ ponat calefactũ pme ſpẽi in maiori gra‑
du calefacti eẽ ante ꝙ̃ exeat latitudinẽ ſpeciei prime:ꝛ nõ

adueniat alteri:tūc cū ille cui nō aduenit cauſa calefaciēs
erit in ſcda vel tertia ſpecie ethice habebit equalē gradū
caloris quē habebat cū erat in pma ſpecie ethice:ſed cū
erat in pma hēbat calefactū eē min⁹ q̄ alter q erat in pma
ſpecie cui aduenit cā calefaciēs:igit̄ ille habebit gradū ca/
lefacti intenſiorem in pma ſpecie q̄ ille in ſcda vel tertia.
Iterū iſti cui aduenit cā calefaciēs adueniat res īfrigidās
que tātū remoueat de gradu calefacti eē quātū illō calefa
ciens intēdit:hoc pōt eſſe cū ille in ſcda ſpē exiſtens poſſit
liberari totalr̄:tūc ille a quo remot⁹ eſt ille calor remanſit
ethicus in ſcda ſpecie:ꝛ tū de gradu caloris hꝫ minus cꝫ
erat ipſemet in pma ſpecie. ¶ Et ꝯfirmat̄.nā nulli dubiū
ꝙ vna feb.colliquatiua pōt īducere febrē ethicā in pma
ſpecie:ꝛ ſic in ſcda itēſioris caliditatis q̄ ethica ſpēi pme
quā īduceret vna feb.ethica:ꝛ per ꝯñs ethica pme ſpeciei
a febre colliquatiua īducta pōt itenſioris caloris gradua/
liter eſſe q̄ feb.ethica tertie ſpeciei facta ex ethica prime
ſpeciei a flegmatica feb.poſito ꝙ nō ſuperueniat aliud ca
lefaciēs.Eſt igit̄ in ſpecie qualibet ethice magna latitudo
ſm diuerſos gradus in qbus caliditas pōt hr̄e eſſe factꝫ
in ſuba cordis vt aliqua pma ſpēs ethice ſit in tali gradu
calefacti eſſe aliqua in maiori:ꝛ ſic de alijs ſpēb⁹:nā ad h
vt ſit pma ſpecies ethice:ꝛ ſic de ſcda ꝛ tertia nō requirit̄
niſi vt caliditas pter nām ſenſibilr̄ ledēs opatiōes hēat
eſſe factū in ſuba cordis ꝛ nōdū cōſumpſit humiditatē ro
ralē per modū ſupra notificatū. ¶ Tertio ad pncipale p/
poſitū qō magis pertinet textui Gal.dōm eſt ꝙ in multis
feb.alijs ab ethica caliditas que ſenſui tactus repreſentat̄
eſt maior in quātitate q̄ ethica.vñ idicatio calitatis illaꝝ
feb.eſt maior vt ſynocha:ꝛ in multis putridis feb.dato ꝙ
in ethica intenſiue in gradu maior eē:nā in.ſynocha feb.
ſilr̄ in putrida feb.repreſentat̄ caliditas tactui:cū multitu
dine vapoꝝ calidoꝝ vt appareat manui tangenti vt dicit
Galen⁹:q̄dā magna flāma:ſed in ethica multū eſt calor di
minutus in quāto nec eſt cū multitudine vapoꝝ calidoꝝ:
p°4'trac. ideo nō apparet tātus calor tangenti. Unde Auic.in tactu
3°.cap.2. ꝯo coꝝ.ſ.ethicoꝝ eſt illō qō ſentit̄ minus caliditate ſyno/
che nō dicit ꝙ abſolute ſit minor:ſed apō tactū. Et pp̄ter
hoc etiā in ſynocha dr̄ eſſe pulſus velociores ſpiſſiores ꝛ
maiores q̄ in ethica:qa pulſus fit pp̄ter euentationē cali/
ditatis. Nūc aūt caliditas extranea mēſurat̄ quātitate ſꝫ
mēſurā caloris nālis:cū ſint in eodē ſubto:vbi g° parū eſt
de calore nāli in quāto:ibi eſt etiā modicū calitate exnea
in q̄to. Quia g° in ethica eſt modicū de caliditate nāli:qa
ſunt depauperati ſpiritib⁹ ꝛ humiditatib⁹:ꝛ p ꝯñs modi/
cū eſt de exneo calore in q̄to:fiunt g° in ea pulſus rariores
ꝛ tardiores ꝛc.nā modicus aer in cōparatione ad aerē ha
bentis ſynochā ſufficit ad euentādū pūā quātitatē ſpūꝫ
ꝛ caloris nālis ethice:ꝛ dato ꝙ ſint multū iflāmati q mo/
dicus nō ſufficit ad euentationeꝫ multi ſanguinis ꝛ ſpūs ꝛ
caloris nālis exiſtētis in ſynocha:non tamen tm̄ gradualr̄
calidi. Et pp̄ter hoc dicebat Gal.ꝙ caliditas ethice eſt mi
nor ꝛ nō itelligit ꝙ gradualr̄ ſit minor:ſꝫ eſt minor:ideſt
caliditas eſt minorata ꝛ diminuta quātitatiue. Et pp̄ter h
vocat ethicas imbecilles.i.debiles:qa.ſ.caliditas eaꝝ nō eſt
cū multitudine flāme tactui occurrētis. Et pp̄dis ꝙ quā/
to ethica plus proceſſit plus ſibi hoc dictum attribuit. Et
obiectiones adducte in principio queſiti vt patet currunt
vijs ſuis. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Ab alijs aūt habētib⁹ acceſſiones equales eo ipſo
maxime diſſidet ꝙ iequalitatē quādā hꝫ penitus poſt
alimentū ſub ipſam acceſſionis pcuſſionē. Ethice aūt
poſt alimentū velut acceſſio quedā equalis cōtigit q̄
vt pauloante docui minime acceſſio habet̄:ſed impe
ritos circa talia decipiēs cum caloris multitudine ac
magnitudine velocitateq́ꝫ pulſus.

¶ Ab alijs que incōpreſſas hñt annotatiōes hoc ma/ Leonic.
xime differūt ꝙ afflictatio aliqua oīno illis adeſt cꝫ
cibū aſſumpſerint i acceſſionis pncipio:i ethicis poſt
cibū aſſumptū veluti quādā afflictationis expertē an
notationē fieri ꝯtingit: que non eſt vt antea diximus
annotata. Decipit aūt eos qui circa huiuſcemodi nō
ſunt excitati:ob caliditatis multitudineꝫ ob magnitu
dinem pulſuum ac velocitatem.

¶ Ab alijs aūt que incōtritas habēt inuaſiones Antiq̄.
eo maxime ipſo differunt qō cōtritio q̄dā oīno
illis accidit cibatis ſub inuaſione poxiſmi: ethi
cis aūt velut incōtrita inuaſio in cibis cōtingit
que nō exiſtit q̄dē vt parū antea dixi. Decipit
aūt inuaſio nō exercitatos circa talia ꝛ mltitudi
ne caloris ꝛ magnitudine ꝛ velocitate pulſuū.

¶ Ponit dr̄am inter ethicas ꝛ feb.que hñt inuaſiones incō
tritas:ꝛ dicit ꝙ ethice differūt a febrib⁹ que incōtritas hñt
inuaſiones:qꝛ ſi aliqñ reperit̄ inuaſio fieri tp̄e dationis cibi
hoc eſt qa cibus fuit datus tp̄e poxiſmi:ꝛ eo veniēte:ſed in
ethicis accidit inuaſio incōtrita tp̄e dationis cibi:ꝛ qūocūq́ꝫ
detur que ſcꝫ inuaſio nō exiſtit ſupple pp̄ter hoc ꝙ accipia/
tur cibus:ꝛ iō in ethicis talis inuaſio ꝛ pp̄ter caloris mul/
titudinē:ꝛ pp̄ter magnitudinē ꝛ velocitatē pulſus multo/
tiens iexercitatos decipit:qꝛ ſcꝫ ex his ipſi exiſtimāt ethi/
cam paroxiſmū hr̄e:vult g° Gal.qō lꝫ feb.cōtinue humora/
les augmētent̄:ꝛ ēt ethice tp̄e dationis cibi hoc eſt diuerſi/
mode:qa ille hñt inuaſiones ex mā eaꝝ nō ex cibo:ꝛ iō nō
accidit illud in eis quādocunq́ꝫ cibus daret̄:ſed ſic in ethi
cis:ꝛ cauſa huius ſtatim apparebit.

¶ Talis aūt febris ſequēti die planius cognoſcet̄ vbi Laurē.
diligētius cōſideres q̄diu pmaneat poſt cibum ipſa
pulſus caloriſq́ꝫ alteratio. Inuenies enīꝫ tādiu pma/
nere oēm alterationē donec diſtributio alimēti atq́ꝫ
adiectio ſqualore cordis humefaciat.deīde rurſus in
priſtinā remeat ꝯditionē que erat anteq̄ ſumeret ali/
mentū. Si igit̄ alio tp̄e nutrias ipſum ſequēti die rur/
ſuſq́ꝫ alio tp̄e ſequēti die inuenies ita fieri vt dixi auge
ri quidē calorē:pulſumq́ꝫ ipſum alterari.

¶ Manifeſtius aūt die ſequēti: hec febris agnoſcit̄ ſi Leonic.
diligenti⁹ obſeruauerimus:quouſq́ꝫ poſt aſſumptū ci
buꝫ in calitate ac pulſib⁹:alteratio facta pdurauerit.
Nā queciq́ꝫ cōſpectu ſunt obuia eouſq́ꝫ manifeſte al
terata apparebūt:donec ex cibo digeſto atq́ꝫ appoſi
to cordis ſiccitatē humectauerit. Deīceps ad pſtinuꝫ
habitū reuertet̄ in quo anteq̄ cib⁹ aſſumeret̄ cōſpicie
bat̄. Si igit̄ alio i tp̄e cibo reficeris:eo qui ſeqtur die
ac rurſus die ſubſequenti in tempore pariter diuerſo
quod aio fieri videbis caliditatē.ſ.poſt cibum adau/
ctam:pulſus autē vt diximus alteratos.

¶ Manifeſtius ꝯo ſm deinceps dieꝫ hec talis Antiq̄.
cognoſcet̄ febris diligētius obſeruātib⁹ nobis
vſq́ꝫ q̄tuꝫ pmanebūt ea q̄ alterata ſunt poſtq̄
cibat⁹ eſt hō ꝛ in pulſib⁹ ꝛ circa calorē:inuenien
tur enīꝫ vſq́ꝫ intātū alterari apparētia vniuerſa
manifeſte:donec appoſitio ꝛ redditio cibi hu/

mectaret ariditatē cordis: deinde rurſus in eaꝫ
que a principio fuerat cōſtitutionē anteꝗ̄ ciba
reť hō redeuntia. Si ḡ in alio tēpore cibaueris
eū in poſteriori die: ꝛ rurſus in alio ſꝫ deinceps
diē inuenies qḋ dico ꝯtingēs adauctū qdeꝫ ſup
cibū calorē: alteratos ꝯo vt dictū eſt pulſus.

Cō.27. ¶ Ponit nunc Galenus aliud ſignū ethice qḋ maxie attri
buit ethice ꝓcedēti: nā iā pꝫ ꝙ q̄dā eſt ethica icipiēs q̄daꝫ
fiens quedā media: ꝛ hoc voluit dicere Galenus. manife
ſtius ꝯo deinceps ſm diē hec talis cognoſceť: ꝛ ſignū qḋ po
nit eſt qa ſi reſpicis alterationem que fit a cibo in calore: ꝛ
pulſu inuenies ꝙ talis alteratio fit donec fit appoſitio ꝛ red
ditio cibi ipſis mēbris: ꝛ poſtea reuertiť hō ad diſpōnē in
qua erat anteꝗ̄ eēt cibatꝰ: ꝛ ſi ſm aliā diē iterū cibas iteꝝ
inuenies hāc alteratōeꝫ: qa. ſ. calorē augmētatū pulſuꝫ alte
ratū ad magnitudineꝫ velocitateꝫ ꝛc. ꝛ ſic fieret qn̄cūqꝫ eū cibares.

Digreſſio.46. Sed tu dices Gal. ſupra diť ꝙ calefactio accide
bat in ethicis poſt vnā vel duas ho
ras acceptionis cibi. Et dixit ꝙ erat in oībꝰ ethicis. hic aūt
dicit ꝙ illa talis alteratio ꝛ in calore ꝛ in pulſu fit in eis do
nec appoſitio ꝛ redditio cibi humectet ariditatē ſubē cor
dis. Nūc aūt tp̄s appoſitionis cibi nō eſt per vnā vľ duas
horas poſt cibi aſſumptionē. Ergo Galenꝰ ꝯdicit ſibiipſi:
Reſſio. aut alia cā eſt huius alterationis: ꝛ illius. ¶ Et attende ꝙ
quēadmodū cōiter dī duplex additio caliditatis reperiť
in ethico ex aſſumptione cibi. Una qdeꝫ cauſať in ipſo ex
nutrimēto p̄mū accepto poſt vnā vľ duas horas. Alia ad
ditio caliditatꝭ fit in eo tp̄e appoſitionis cibi ad membra
ſua he due calefactiones quodāmodo hn̄t cām ſilem: qa
ambe ꝯtingunt ex roratione ꝛ humectatione nutrimēti vt
apparebit: ſed hn̄t cām diſſimilē: qa vna fit ex nutrimēto
ꝓprio mēbroꝝ vt que fit tēpore appoſitionis cibi: alia nō
fit ex ꝓprio nutrimēto mēbroꝝ: cū tūc nō fiat adhuc ap
poſitio nutrimēti ad mēbra nec eiꝰ diſperſio ꝯ ſuas mēbra.
¶ Propť qḋ attēde ꝙ duplex fit cibi ad mēbra delatio.
Una eſt delatio poſt vnā vel duas horas aſſumptionis ci
bi: vel tres ſm diuerſitatem hoīum. vnde reperiť vna lr̄a
colliget 4.° que dicit poſt. 5. ꝛ pro certo in h eſt magna la
titudo in qua hora trahunť ad mēbra q̄dā ptes roride va
poroſe cibi cito portabiles ad mēbra ꝛ maxie in corpibꝰ
inanitis: nā mēbra inanita ſtatim aſſumpto cibo ꝛ eo iam
inſtāti in ſtomacho diſſoluto ꝓpter auiditatē coꝝ ad cibū
trahunť quedā partes roride ſubtiliores: ex qbus refocil
lanť: ꝛ per ꝯñs nutriunť quodāmodo nutritione nō vera.
Et in hac dilatōe accidit calefactio in ethico cū ab his ptī
bus mēbroꝝ remittať ariditas membroꝝ. Et qa illa talis
delatio in diuerſis pōt eſſe diuerſimode: qa in aliquibus
poſt vnam horā aſſumptionis cibi in aliquibꝰ poſt duas
in aliquibus poſt tres vel vltra: ideo talis calefactio in di
uerſis ethicis poteſt diuerſimode accidē. ¶ Alia eſt de
latio cibi ad membra: qua portať maſſa chiloſa ad epar:
ꝛ deinde differtur nutrimentū ꝓpriū ꝛ diſpartiť ad mem
bra: in qua etiā diſpōne nutrimēti ad mēbra ꝛ eiꝰ reappo
ſitione rehumectať ariditas mēbroꝝ. vñ accidit ſcḋa cale
factio in ethico quā tetigit Galenus hic in lr̄a cū dicit. do
nec appoſitio ꝛ redditio cibi ꝛc̄. Et dicūt ꝙ qꝛ hec talis ap
poſitio maxie accidit in nocte hinc eſt ꝙ talis additio cali
ditatꝭ maxie fit de nocte vñ Halyabbas. 8. theorice caplo
Cō.60. de ethica. dicit. Fortior tamē fit cū cibus ſumiť quacūqꝫ
Sen.10. ter hora ꝛ nocte tēpore ſomni. Et Galenꝰ 2° ꝓnoſticoꝝ. ꝛ
tij. trac. 5. Auic. de ſignis criſis. Et cā eſt: qa de nocte appoſitio nutri
cap.12. mēti ꝛ redditio mēbris fit valde maior ꝗ̄ de die: qa vir
tes nāles fortius operanť tēpore ſomni. vñ plus attrahiť

de nutrimēto ad mēbra. Et alia cā eſt: qa in nocte pori cō
ſtringunť: vñ retētis vaporibꝰ cibi ꝛ corpis ꝛ iflāmatis i
flāmať corpus. Et ſūt etiā in h alie cāe note. Et ꝙ vtraqꝫ
additio caliditatis reperiať in ethicis apparet experiētia:
qa videmꝰ ethicos cōqueri de additione caliditatis poſt
cibi aſſumptionē ꝑ duas horas vľ circa ꝛ tēpore diſperſio
nis cibi ꝑ mēbra: nā ſic eſt in ethicis ſicͭ i corpibꝰ inanitis.
nūc aūt talia corpa ex cibis duplici tēpore recipiūt fortifi
cationē ꝛ augmētū caloris inati: ꝛ in tp̄e poſt aſſumptionē
cibi ꝑ duas horas vel circa ꝛ tēpore diſꝑſionis cibi ꝑ mē
bra. Et attēde ꝙ lꝫ Galenꝰ p̄mū modū additionis calidita
tis ſolū ſupra poſuerit: ꝛ maxie videť ipm attribuere p̄me
ſp̄ei ethice: tñ vtraqꝫ additio caliditatis reperiť tā in p̄ma
ſpecie ꝗ̄ in ſcḋa: ſed dn̄t qa in ſcḋa ſpecie valde manife
ſtū reperiť eo ꝙ corpus valde factū eſt aridius ꝛ ſiccius: ꝛ
ideo in ea ſm vnūqḋqꝫ iſtoꝝ tēpoꝝ appet manifeſte au
geri caliditas: ꝛ in hoc eſt ſignū diſtinguēs ſcḋaꝫ ſp̄ēꝫ a p̄ª.
Unde Serapio ponit hoc ſignū ſolū in ſcḋa ſpecie. nā no Tracta.6. cap.11.
mināſ ſignū p̄me ſp̄ei nō noiat hoc ſignū: ſed dicit ꝙ cuꝫ
eſt hoc ſignū: tūc eſt ſcḋa ſp̄ēs: ꝛ nō dicit hoc: qa nō velit h
ſignū in p̄ma ſpecie: qm̄ Galenus dicit hoc eſſe cōe oībus
ethicis: ſed ideo illud dicit: qa in ſcḋa ſpecie valde manife
ſtius apparet ꝗ̄ in p̄ma: ꝛ hoc ꝑ cām dictā. ¶ Que aūt ſit Dubitatio
calefactio maior eſſet dubiū an illa que fit poſt aſſumptio Que cale
nē cibi ad modicuꝫ tēpus: an que fit tp̄e redditionis cibi ꝛ factio ma
appoſitionis. Et imaginor p̄mā eſſe calefactionē maioreꝫ ior in ethi
ꝛ magis manifeſtā p̄mo cuꝫ oēs q̄ſi auctores in caplis de co poſt ci
ſignis ethice mētionē faciāt plus de p̄ma. Iterū p̄ma cale bi aſſum
factio fit ex delatione partis roride ꝛ vaporoſe cibi que ci ptionem.
to eſt iflāmabilis ꝛ eſt delatio ſubita: cuiꝰ ipreſſio eſt mul
tū in corpe apparēs. nā alterationes ſubite plus percipiunť
ꝗ̄ paulatine. Sed calefactio ſcḋa cauſať ex delatione ci
bali maxie q̄ paulatine trāſiť de ſtōcho ad epar ꝛ de epa
te ad mēbra: vt nutrimētū ſicͭ paulatine ꝑuenit ꝯ ſuas mē
bra ita paulatine altereť ꝛ alteret mēbra: lꝫ ꝓpter hoc ab
eo nō ꝑueniat in corpe manifeſta ꝛ ſenſibiliť calefactio ſicͭ
a pte p̄ma cibi. Uidemꝰ eni i corpibꝰ ſanoꝝ ꝙ poſtꝗ̄ ac
ceperūt cibū ad modicū tēpus totū corpꝰ ꝑcipit ſe valde
plus manifeſte calidū ex multis vaporibꝰ cibi diſperſis ꝑ
corpus calidis ꝗ̄ ꝑcipiat in tp̄e in quo cibus ad mēbra di
ſtribuiť ꝛ icipit fieri nutrimētū ꝓpriū: ꝛ iterū etiā ps groſ
ſa ꝛ maſſa cibalis nō eſt iflāmabilis ſicͭ ps rorida ꝛ vapo
roſa ꝛ aerea: hoc aūt vt dicūt ſubito ꝑ corpus totū diſper
gitur: illa aūt paulatine. Ex eo autē ꝙ pars groſſa cibalis:
ex cuius diſperſione ad membra cauſatur: ſecūda calefa
ctio eſt valde maioris quātitatis ꝛ intrinſece penetrat ad
foramina mēbroꝝ: ꝛ eis vehementer adheret cōuincetur
calefactionē ſcḋaꝫ eſſe maiorē. Et forte poſſes imaginari
hāc eſſe maiorem in duratione anteꝗ̄ ethicus reuertatur
ad diſpoſitionē p̄mā: ſed p̄mā eē maiorē inteſiue: hoc aūt
eſſet experientia certificabile. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Conſtat eni vt illis accidat quēadmodū in calce ac Laurē.
lapide calefacto. Si. n. ei affundas frigidiſſimā aquā:
multo calidior efficiť tanꝗ̄ calor ſqualidus in eo ab
humida mā nutriatur. Si qua ḡ cā eſt ob quā ita eue
niat queſtio nālis exiſtit: ſed vt ita efficiať cuiuſuis tē
tanti diſcere licebit. Ubi ergo manibꝰ ſumas glebulā
calcis ꝯtēnens eius caliditatē ac minime ſenties: vbi
ꝯo deponēs ipſum humi affundas illi aquā: ꝑſpicies
ſtatim ad modū calefieri atqꝫ adeo feruere velut lebe
tes quotiens in multa flāma verſenť: videbis ꝓterire
vaporē de ea haud exiguū efferri: qḋ ſi audeas tāgē:
facile ſenties ardorē. Ad hūc igiť modū ad ipm ſen

ſuꝫ hūidus calor nō paulo hꝫ vim euidētiorē ꝙ̄ ſicc⁹.

Leonič. ℂ Id eni eis ↄtingere videt̄ qȯ in calce ac lapidib⁹ calefactis: ſi eni aquā frigidiſſimā miſceris mlto calidiores ſentiunt: nutriētc vt nutriri videas in ipſis humida ſuba aridā caliditatē. Sed quenā ſit huius rei cauſa nature rōnū ſtudioſos inquirere opꝫ. Cȝ aūt ita fiat cuicūqꝫ volēti ediſcere licet. Si eni itra man⁹ recipiat calcis glebam eiuſdē paruifaciat caliditatē quā neqꝫ ſentiet: qȯ ſi ad terrā deponat atqꝫ aqua pfundat: videbis ꝙ̄primū vehemēter calefactā: atqꝫ ita feruētez ſicuti lebetes qñ igēti adheſerint flāme: vapores etiā nō paucos ab ea efferri conſpicies. Cȝ ſi etiā tangere auſus fueris facile ex hoc deuri. Continget adeo ſi ad ſenſus iudicium referatur: humida caliditas vires habet non parum ſicca euidentiores.

Antiq. ℂ Videt̄ eni eis cōtingere quale quidē ⁊ in calce ⁊ in lapidib⁹ calefactis. ſi eni ⁊ eis frigidiſſimā aquā ſupinfundas multū calidiores eē videnṫ nutrito vt videt̄ arido in eis calore ab humida ſuba. Ergo que quidē eſt cā pp quā hoc fit nālīuꝫ ꝓblematū eſt. Qm̄ aūt ita fit diſcere licet omni tentare volenti accipiēs deniqꝫ ī manu glebā calcis cōtemnit ei⁹ calorē ⁊ nō ſentit: ſi aūt deponēs eam deorſum ſupinfunderis ei aquā videbis quidē cōfeſtiꝫ multū calefaciētē ⁊ ita feruentē ſicut lebetes cū appropinquauerint flāme ꝙ̄multe: cōſiderabis aūt ⁊ vaporez nō paucū elatū ab ipſa. Si aūt ⁊ tangere audebis in hoc cōbureris facile: ita ergo ⁊ ad ſenſuꝫ demū humida caliditas nō paruo aliquo ſicca apertiorem habet virtutem.

ℂ Quia galenus illud qȯ dixerat difficultatez hꝫ: vult aſſignare cām ei⁹ ꝙ dixit: nā dicit ꝙ ethicus ex cibo ſupcaleſit. Ad ꝓbādū aūt hoc arguit Gal. ſic. Ois arida caliditas in rorido humido promptiorē ⁊ maiorē calorem oſtēdit. Sed caliditas ethicoꝝ eſt caliditas arida cū ſiccitate cōiuncta: igit̄ irrorata humido cibali maiorē caliditatē oſtēdet ⁊ augmētabit. Et in hac rōne tenet Gal. hūc modū: qꝛ ꝑmo ponit ꝓpōnē ꝑmā ⁊ declaratonē eius maxie applicādo ad ethicā cū dicit. ꝙ ſic videt̄ ↄtingere in ethicis ſicut in calce ⁊ lapidib⁹ calefactis: nā ſi īfundat̄ aqua frigida valde calidiores apparent enutrito arido calore in eis ab humida ſuba: tūc Gal. pro cā hui⁹ remiſit nos ad ſciāꝫ nālē. Et declarauit vlteri⁹ Galen⁹ exēplū ſuū poſitū de calce ꝑ experientiā. nā ſi accipias glebaꝫ calcis in manu cōtēnes eius calorē nec ſenties eā calidā: ſꝫ ſi ſup eā īfundas aquā videbis illā valde calidiorē ⁊ feruētez: ⁊ multos vapores ab ea eleuari: ⁊ ſi tangat̄ cōburit tangentē. Ex qbus ↄcludit Galenus ꝙ humida caliditas vt ad ſenſum pꝫ: apertiorem .i. manifeſtiorē hꝫ virtutē ad calefaciēdum nō paruo aliquo: ideſt multū ſicca .ſ. caliditate. ℂ Deide cū dixit.

Laurē. ℂ Ceterū vt calor ſiccus exiſtat per ethicam febrē cui ſubſequit̄ tabes huic diſcas licebit: nemo ſtatiꝫ ab initio preſſus eſt tali febre q corꝑis habitudinē habeat humidā: ſꝫ qui ſiccior nā exiſtit: maxie ꝙ vbi calidus quoqꝫ natura ſit: ſed qui vitā delegit in labore: īſomnia cura ac victu tenui. Is aſſolet ſtatiꝫ ab initio prehendi ethica febre ex iracundia ac merore ac multo magis quotiens eſtas: cōditio calida ac ſicca: locuſqꝫ eiuſmodi fuerit.

ℂ Siccā vō in ethicis febrib⁹ eē caliditatē quas tabes cōſequit̄ eo cōſtat argumento. Nullus coꝝ q habitu corporis ꝑditi ſunt humidiore ſtatiꝫ ab initio huiuſce modi febre corꝛept⁹ fuit. Sed qcunqꝫ ſunt nā ſicciores ac ꝑſertim ſi vnaꝫ calidā habuerint tēperaturam vitāqꝫ elegerint in laborib⁹ vigilijs ac curis victuqꝫ pauco hos ſtatim ab initio ſolet ethica febris iuadere ex ira vel triſtitia ac magis eſtate ſtatuqꝫ tēporis calido ⁊ ſicco ac loco preterea conſimili. Leonič.

ℂ Quoniā autē ſicca caliditas eſt que ſm ethicas eſt febres quas ſequit̄ maraſmus .i. tabes licet tibi ⁊ hinc diſcere. Nullꝰ eni ab initio ↄſeſtim captus eſt a tali febre eoꝝ q humiduꝫ hñt habitū corporis: ſed qcūqꝫ nā ſicciores ſunt ⁊ maxime ſi cū hoc calidi cōplōne fuerint ⁊ elegerint vitā in laborib⁹ ⁊ vigilijs ⁊ ſollicitudinibus ⁊ dieta tenui: his aſſuetū eſt mox ex principio imittere ſe ethica febris ī ira vl̄ triſtitia: adhuc auteꝫ magis ſi ⁊ eſtatis hora cōtingerit cōſtitutio calida ⁊ ſicca ⁊ regio talis. Antiq.

ℂ Declarat aliam ꝓpōnē rōnis aſſumpte que eſt ꝙ caliditas ethicaꝝ eſt caliditas arida ſicca: ⁊ qȯ dicit eſt clarū. vbi etiā inuit ꝙ ethica feb. incipiēdo fieri poſſit cū dicit: his aſſuetū mox ex ꝑn⁹ imittere ſe ethica fe. ⁊ ponit corꝑa in qb⁹ hec maxime eſt apta fieri icipiēdo: ⁊ in hoc eſt cā clara.

Sed licet hic heſitare de hoc qȯ ponit Gal. an .ſ. proprīū ſignū ſit ethicarū feb. ex cibo ſupcaleſcere. Et arguit̄ ꝑmo ꝙ hoc ſignū ī ethicis nō debeat reperiri: qꝛ tunc ethica nunꝙ̄ poſſet ꝑ cibaria frigida curari qȯ eſt abſurdū: qꝛ illud nō curat ethicū ex quo ethicus caleſit. Digreſſio. 47.

ℂ Et confirmat̄: qꝛ aut ethicus caleſiet a cibo calidiori ꝙ̄ ſit ethicus: aut a tēperato ei aut a frigidiori ꝙ̄ ipſe ſit: ſꝫ nō ex calidiori: qꝛ tunc hoc ſignū nō eēt ꝓpriū ethicis: qꝛ etiaꝫ putride caleſierēt ex cibo calidiori ꝙ̄ ipſe ſint. nec ex tēperato ſibi: qꝛ talis cibus potius cōſeruabit ethicū ꝙ̄ ipm alteret. nec a cibis frigidioribus eo qꝛ iam ab illis curari nō poſſet. Etiā ab illo nō caleſit a quo infrigidat̄: cuꝫ igit̄ talia cibaria nō infrigidāt. igit̄ ⁊c̄. ℂ Et cōfirmat̄: quia ethicus nō caleſit a cibo niſi qꝛ calefacit cibū qui calefactus poſtea calefacit ipm. Sed tūc arguit̄ ethic⁹ nō pt dare cibo maiorem calorē ꝙ̄ hꝫ in ſuis mēbris: ⁊ ꝑ ↄñs cibus ꝑ hoc ꝙ ethicus calefacit eū nō pōt ethicū calefacere: ⁊ pꝫ añs. ↄña probatur: qꝛ ex quo cib⁹ nō eſt plus calidus ꝙ̄ ſint mēbra aut illa cōſeruabit ſi hꝫ caliditatē equalē illis: aut nō alterabit ea ſi nō erit tātū calidus: qm̄ agens dꝫ eē preſtātius paſſo. ℂ Et cōfirmat̄ ꝙ hoc nō ſit ꝓpriū ſignū: qꝛ iſtud ꝑ eandē rōnē poterit in putridis febrib⁹: imo etiā in effimeris reperiri. nā in iſtis febrib⁹ cū mēbra ſint calā caliditate ꝑter naturā calefaciēt cibū q poſtea calefaciet ea ſicut fit in ethicis.

ℂ Galenus aūt expreſſe ſentit ↄ̄triꝫ hic ⁊ ſupra qȯ expreſſe ꝓbauit in exemplo de calce. ℂ Auer. aūt coll̄ꝫ 4.° irruit in hanc ſn̄iam: dicēs ꝙ cauſe que dant̄ a medicis in hoc dāur accītales ſicut ſunt fabule cātoꝝ. ℂ Dubiū eniꝫ qȯ eſt in hac mā nō eſt de ↄclōne in ſe: qꝛ oēs cōcedunt ⁊ teſtat̄ experiētia: qꝛ ethici poſt cibū caleſiunt: ſed dubiū eſt de modo: qūo ⁊ que ſit in hoc cā: quare hoc ſignū huic appropriet̄ ſe. ℂ Impugnat aūt Auer. cām que dat̄ hic a Galeno ſic. In ſ[illegible] Auer. opinio cōtra Gal. coll. 4. cap. 31.

nā impoſ

Nam impoſſibile eſt ꝙ membra ethici caleſiant a cibo ſicut caleſit calx ab aqua:quia impoſſibile eſt vt ṽtus nutribilis a nutriente ſit tm̄ elongata vt ipſum ſit eidem cōtrarium ſicut aqua calci.reperiſ eniz vnumqðqꝫ iſtorum alterum corrumpere. ¶ Sed contra hanc cauſam Galeni arguit Gentilis etiaz ſic:quia tunc hoc ſignum non erit proprium ethicarum:ꝛ hoc aſſumendo rationem Galeni. nam dicit Galenus ꝙ cauſa quare ethicus caleſit ex cibo eſt:quia omnis arida caliditas irrorata humido proprio/rem ꝛ manifeſtiorem caliditatem oſtendit. Sed dicit ipſe quarundam putridarum eſt caliditas arida: imo aridior ꝗ ſit caliditas quarūdam ethicaruꝫ:igitur talis calefactio ex predicta irroratione plus apparebit in eis ꝗ in multis ethicis. Et patet ſcða propoſitio ex ſupradictis:quia dictū eſt iam ꝙ poteſt dari aliqua febre putrida colliquatiua que perducet ad tertiā ſpecieꝫ ethice nō antecedēte p̄ma vel ſcða:imo poſſibile eſt dare febrem colliquantem oēs humiditates: vnde homo conſumptus ꝛ exiccatus ſubitā tiſice morietur:ꝛ tamen nunq̄ fuit ethicus:modo non eſt dubium ꝙ aliquādo in hac febre erit maior ariditas mēbrorum ꝛ caliditas magis arida:ꝛ poterit etiam eſſe caliditas ſubiectiue in membris exiſtens intenſior ꝗ in multis ethicis:igitur tale ſignum plus apparebit in iſtis ꝗ in illis. Et tamen Galenus voluit ꝙ eſſet ꝓprium omnium ethicarum. Si eniz auctores dicunt ꝙ hoc ſignum reperitur ſolum in ſcða ſpecie:ꝛ tertia ſpecie ethice iam eſt eorum intentio preexpoſita. Et hoc argumentuꝫ tenet:quia in febre narrata poterit eſſe aliquando maior ariditas ꝗ ſit in ſcða ſpecie. ¶ Aliam autem cauſam aſſignat Auerrois colliget 4.° ꝗ ſit illa Galeni ꝛ in hoc apparens: nam in ethica calor eſt īfixus ꝛ habituatus in membris:vnde membra habēt malam complexionem factam:ſed nutrimentum debet aſſimilari nutrito:ergo in ethica nutrimētum accipiet calorē extraneum membris:ꝗuis ſit nutrimentum frigidum. Et tunc ex caliditate illius nutrimenti creſcit feb.ꝛ manifeſtaſ. Sed in putridis non eſt ſic:q2 calor non eſt radicatus ꝛ infixus in membris que habent agere in cibum. ¶ Sed contra:quia in quadam putrida membra poſſunt eſſe magis calida intenſiue loquendo ꝗ in quadaꝫ ethica vt iam ſupra patuit:ergo in tali putrida cum nutrimentum debeat aſſimilari membris plus ab illis acquiret calorem extraneuꝫ ꝗ in illa ethica. vnde plus in ea manifeſtabitur hoc ſignuꝫ:nam caliditas membrorum ſubiectiue non agit plus vel minus per hoc qð ſit facta vel fiens ex quo vtraqꝫ in eodem eſt ſubiecto:ſed per hoc vna eſt magis vel minus intenſa gradualr̄. vnde redditur fortis vel debilis:ꝛ hoc ſaltim ſuppoſitis ceteris paribus in equali quātitate ſubti vel maiori in fiente. Iterū cum cum in effimera ſpiritus habeant caliditatem factā: ꝛ ſic illud mediante quo ſaltim vt organum nutrimentuꝫ alteratur videbitur hoc tale ſignum in ea reperiri. ¶ Et confirmatur. nam non minus videtur aliquādo cibus in aliqua febre putrida poſſe calefieri a caliditate facta in humoribus ꝛ vaporibus putridis ꝗ in aliqua ethica a caliditate facta in membris: cum illa poſſit eſſe maior iſta: vt ſupra patuit.

Gentilis p° quarti tra.3.c.p°

Auer.ci cap.33.

Contra Auerrois dubitatio. Fūdamēto Auer. ſuppoſito vero ſoluitur argumēta hec.

Declaratio Gal. opinionis.

Ad declarandum ergo plene dicta Galeni p̄mo oportet videre que ſit cauſa quare calx caleſit ab aqua ſup ea proiecta. Propter quod attendendum ꝙ calx viualis eſt corpus prius lapideum in igne combuſtum ad differentiā lateris quod eſt corpus non incineratuꝫ ſed digeſtum:ideſt coctum. Et ideo non poteſt fieri ab omni terra niſi habente aliquam pinguedinem digeſtibilem non incinerabilem. ¶ Appellatur autem hoc corpus fere incineratum:quia non totaliter factus eſt cinis. vnde habet aliquam continuitatem: maxime lapis calcinatus integer.

¶ Et attende vlterius ꝙ in rebus nos inuenimus duplex calidum:nam inuenimus res calidas actualiter ꝛ ille ſunt que primo occurſu habent immutare ſenſum tactus:que caliditas non ſtat niſi in ſubiecto habente aliquam humiditatem ex qua tale calidū foueatur ꝛ cōſeruetur:quemadmodū apparet de caliditate accenſa in candela ꝛ in lignis accenſis:ꝛ in calore animaliū. nam tādiu durat caliditas in iſtis ꝗdiu durat humiditas ſufficiens in illis.

Sed licet hic ſub forma ꝓblematis querere que eſt cauſa quare cum primuꝫ calidū quemadmodū ignis requirat in ſubiecto ſuo ſiccitateꝫ:ꝙ calidum horuꝫ inferiorū que ſunt calida per participationem illius requirunt pro ſubiecto ſuo corpus qð humiditatē habet ꝛ illa humiditate conſumpta non amplius poteſt in illo permanere. ¶ Et dicamus ꝙ ſiccum terreſtre non poteſt eſſe ſubiectuꝫ caliditatis ita ꝙ in eo ſtet caliditas in actu admota caliditate extrinſeca:ſiccuꝫ autē quod in corporibus cōmiſtis remanet humiditate conſumpta eſt ſiccum cinereū terreſtre:quouſqꝫ ergo in re eſt humidum aereum aptuꝫ inflāmari ꝛ fieri ignis vt regeneratio calidi poſſit continuari manet caliditas actualiter in re: ergo dicit ꝙ caliditas aſſociat ſibi materiā ſiccam abſqꝫ omni humido:hoc eſt veruꝫ in igne ſm̄ ꝙ eſt corpus ſimplex iam genitum ꝛ quieſcens in ꝓpria ſphera:non anteꝫ eſt verum in corpore cōpoſito ꝛ cōmiſto:nec in ipſo igne qui eſt in cōtinua gn̄atione ꝛ corruptione qualis eſt ignis quem hic inferius apud nos videmus in lignis:ꝛ candela ꝛ alijs combuſtibilibus. vnde hic ignis miſtus eſt. nā carbo eſt res terreſtris ignita ꝛ flāma vapor ignitus:nam in his donec durat humidum in illis durat ignis generatio: ꝛ cōtinua corruptio aduſtione humidi:quia ſiccum terreſtre: vt dictum eſt:quale dominaſ in iſtis non eſt ſuſtentatiuum caloris ignei ſicut humidum aereum ꝓpter ipſum eſſe nature igni vicinū. ¶ Aliud calidū reperiſ in rebus qð eſt calidū virtualiter qð nō eſt niſi quoddā veſtigium formalis caloris qð reperiſ in rebus factis a calido forti agente actuali:ſiue talis generatio ſit perfectiua vel corruptiua ſicut eſt calidū qð reperitur in cinere ꝛ calce:naꝫ calor ignis adurens lapides ꝛ ligna:conſumpta humiditate eorū remanent partes ſicce cum effectu ꝛ virtute caloris: ꝛ non ſolum effectu ꝛ virtute caloris que eſt ſiccitas quaꝫ ſiccitatem ille partes habent formalr̄: ſed remanet cum effectu ꝛ virtute que eſt caliditas:vnde ſunt ṽtualiter calide:nam non poſſunt caliditatem formalē habere cū ſint ab humiditatibus excluſe. Habēt igitur caliditatē virtualem ꝛ hec caliditas virtualis appellatur veſtigiuꝫ caloris ſiue aliquis ignis vt patet per Ariſtotelē ſcðo de partibus animaliuꝫ caplo ſcðo. vnde ſicut eniz in exuſtis ſiccis vel in cinere relinquiſ aliquid ignis ſic ꝛ in digeſtis humidis relinquitur eius operantis caliditatis pars.

Forte ſoluitur:quia ignis ſuaꝫ ſiccitatem hẽs vt ꝓpria ſphera certi cōtinuo ꝛ in ſuo eē cal/ ſit naturali. Hic aūt i miſtorio liter:vñ ꝙ aggſtatio ꝛ nē primā cōſeruaſ. Has a ſm exigētiam nature ſue mām raraꝫ hic tū inferius in ſiccitate cōſeruarē.

¶ Et attende ꝙ partes ille que ex iſtis remanent virtualiter calide ſunt partes ſubtiliores:non autē partes groſſe terreſtres:quia ille ſunt conformes nature ignis: ꝛ hoc apparet cum ex cinere facimus liſcinium:quoniam aqua ſit acuta:quia ille acute partes ꝛ ſubtiles tranſeūt in aquā ꝛ remanet cinis ſine acuitate. Et patet ꝙ calx viua cuꝫ de nouo extinguitur ſit combuſtiua. Sed poſt duos vel tres dies talis virtus minuitur:quia reſoluta eſt aqua cuꝫ partibus ſubtilibus calcis: vnde ſi multotiēs lauetur calx ſit non mordicatiua propter eandem cauſam. Unde Serapio caplo de calce dicit. Et eſt in ea pars ignea in quātitate multa:ſed qñ lauaſ pluries ſit ſine mordicatione: vnde ſuperius dixerat ꝛ qñ abluitur ceſſat operatio ab ea hec:

ſcilꝫ mordicatio ⁊ remanet in aqua mordicatio cīᵒ. ❡ Ex
premiſſis poteſt apparere ꝙ non oīa corpa poſita in igne
comburenti ſunt incinerabilia vel calcinabilia: nam cor-
pora metallica que humidum habent valde permiſtum
cum ſicco candent in igne vt eſt ferrum ⁊ aurū vt ponit
A.l.giber illi Grabael alchimicus: nā incineratio vt pꝫ fit per humi
di cōſumptionē. Et ideo qn̄ aliqua talia corpa volumᵘ ad
ignē pulueriçare admiſcemus aliquā rē cōſumptiuā hu-
miditatis ſicut qn̄ cū ſulphure adurimus ſtannū aut plū-
bū. ❡ Et attēde ꝙ eſt dare alias res q̄ ſunt calide in v̄tute
⁊ in potētia ⁊ nō actu que nō ſūt facte per aduſtionē tales
⁊ per corruptionē: ſed ſunt res que per digeſtionē a calore
perfecte acquiſiuerūt hūc modū calidi vt ſunt medicine
calide vt piper: çinçiber: ⁊ euforbiū: ⁊ ſilia que dnr̄ cal'a
in potētia ⁊ virtualr̄: nā niſi reducanꝛ ad actū a calore no
ſtri corpis nos non calefaciunt: quis aūt ſit modus huius
reductionis eſt difficultas alibi pertractabilis. Eſt tn̄ alia
virtualis caliditatis p̄dictaꝝ medicinaꝝ ⁊ reꝝ v̄tualr̄ cali
darū que per aduſtionē ſūt facte que nō reducanꝛ ad actū
caloris: vt piper ab aqua: quēadmoduꝫ reducitꝛ calx: nam
vltra caliditatē abſolute quaꝫ dat corpus nr̄m medicinis
calidis in potētia cū illas ad actū reddūt verſaꝛ etiā que-
dā forma ſpecifica īter tales medicinas ⁊ corpus nr̄ꝫ. Ta
les aūt medicine que calide ſūt in potētia vt piper ⁊ ſilia
nō potuerūt eſſe in rerū nā cū calore actuali: qa nā nō facꝛ
aliquā rem ad cuius ꝯſeruationē nō intendat. Et. d. Ariſt.
Cap. pᵒ. 2ᵒ de gn̄atione aīaliū. Si ḡ ille medicine fuiſſent genite cū
actuali calido cito recepiſſent detrimētū ex reſolone a ta-
li calido cuꝫ ſint corpa cōmiſta ⁊ nō ſimplicia: indiguit ḡ
nā his medicinis calidis: facte ḡ ſunt calide in potentia: ⁊
nō in actu vt poſſint diu ī eē ꝯſeruari. aīalia aūt potuerūt
fieri ⁊ eſſe actualr̄ cal'a: qa p aīaꝫ hn̄t virtutē regenerandi
calidū: vnde in eis ꝯtinue regn̄anꝛ ſpūs calidi ꝑpter quaꝫ
cām ex calido actuali nō cito recipiūt detrimentū. ❡ Ex
Gal. li. 3. quibᵘ dictis ſoluamus rōnē quādā que a quibuſdā addu-
cōplonā. citꝛ ꝯ Gal. in queſito de reductiōe medicinaꝝ ad actū: nā
⁊ pᵒ ⁊ 3ᵒ d vidaꝛ voluiſſe Galenus in locis predictis ꝙ medicine ca-
ſimplicibᵘ lide reducanꝛ ad actū a calore nr̄o: qa vere ab eo acqrūt
Aui. pmo formā caloris ⁊ principiū manifeſte quo nos calefaciunt:
ca. ſimae d vnde apud eū tales medicine ſunt calide in potētia eſſen-
ꝯplone. tiali: ſed medicine que vocanꝛ frigide que nō infrigidant
nos niſi poſt reductionē earū ad actū nō requirunt in hac
reductione a calore nr̄o formā frigoris ⁊ principiū ꝑpter
qd̄ in nos agāt: cū nō habeāt calidū nr̄m viā aliquā agēdi
hoc frigus: imo erant prius anteq̄ꝫ nobis approximarenꝛ
actu frigide: ſed a corpe nr̄o acquirūt ſolū p̄ncipiū actuale
quo in nos agunt. Et qa acquirūt euaporationē ⁊ diuiſio-
nē ad minima ſine qua frigiditatē nō agerēt: iō tales me-
dicine frigide dicunꝛ eſſe tales in potētia actuali ⁊ nō eēn
Argumē tiali. Tūc formāt illi rōnē ꝯtra Galenū quā reputāt fortē
tū ꝯ oplo- ſic. Nā nō minoris ꝑfectionis ſūt entia calida q̄ꝫ frigida:
neꝫ Gal. imo diſcurrēdo per oīa entia vniuerſi ſunt ꝑfectionis ma
de actua- ioris: ḡ plus nō debēt eſſe entia res calide tales in potētia
tione me- ⁊ nō in actu q̄ꝫ res frigide: imo multo fortius debēt eſſe ta
dicinarū. les in actu. ⁊ apparet ꝯñtia: qa eē tale in potētia eſt mino-
ris ꝑfectionis q̄ꝫ eē tale in actu. Et apparet ex dictis ſolo:
nā medicine frigide potuerūt eſſe actualr̄ frigide: qa frigi
ditas nō eſt q̄litas ꝯſumptiua ⁊ corruptiua: ⁊ ideo cū frigi
ditate illa actuali potuerūt miſta eſſe quātuꝫ fuit ꝯueniēs
in eſſe ⁊ ꝯſeruari. Sed qa caliditas eſt qualitas ꝯſumpti-
ua ⁊ deſtructiua: ⁊ ideo cū cal'itate illa nō potuerūt miſta
actualr̄ eſſe calida niſi que habuerūt aīam: cuius v̄tute po
teſt caliditas cōtinue actualr̄ regenerari: tūc enī in eē val-
de modico tēpore ꝑmanſiſſent. Cū ḡ dicit ꝙ nō eſt mino-
ris ꝑfectionis ⁊c. ꝯcedaꝛ quātū pro p̄ſenti rōne requiritꝛ.

Sed dices tu eſſe tale in potētia eſt minoris ꝑfectionis q̄ꝫ
eſſe tale in actu p̄mo. hec ꝓpoſitio pōt falſificari: qa eē ta-
le in potētia. i. in v̄tute pōt eſſe maioris ꝑfectionis q̄ꝫ eē ta
le in actu vt in multis poſſet induci. Et hic eſt locus ſpecu-
lationis ſi conſideras in phia: tn̄ quantū ꝓpoſito pertinet
dōm ꝙ lꝫ cōcedaꝛ ꝙ eſſe tale in potētia ſit minoris perfe
ctionis q̄ꝫ eſſe tale in actu: hoc maxie eſſet veruꝫ reſpectu
eiuſdē: vt v̄bi gr̄a. illō qd̄ eſt calidū in potētia eſt minoris
ꝑfectionis q̄ꝫ illud qd̄ eſt in reꝝ nā actu calidū: ⁊ hoc quā-
tum eſt ex [illegible] alys nō ꝯſideratis: nō tn̄ eēt hoc veꝝ reſpe
ctu diuer[illegible]ſis. nā illō qd̄ eſt in potētia calidū pōt eē ens
ꝑfect[illegible] qd̄ eſt in actu frigidū: ⁊ nō itelligimus per h
ꝙ calid[illegible] que eſt in potētia ad hoc vt poſtea ſit in actu
ſit ꝑfectior frigiditate que eſt in actu: cum illa adhuc nihil
ſit: ſed qd̄ ſubm qd̄ eſt calidū in potētia qd̄. ſ. in ſe hꝫ v̄tutē
⁊ diſpōnē per quā pōt fieri calidū in actu pōt eſſe ꝑfectiᵘ
q̄ꝫ ſubꝫ qd̄ frigiditatē hꝫ in actu. Et de hoc nullus heſitat.
❡ His p̄miſſis vtilibᵘ ad ſequētia vt patebit redeamᵘ vn̄
ſermo venit. ſ. inquirēdo. ſ. que ſit cā quare aqua proiecta
ſup calcē ſic fortis gn̄aꝛ caliditas: ⁊ dīt in hoc Cōciliator 3ᵒ notādo
cām talē. 1 40. dr̄a ꝙ in calce inextincta calidaꝫ poſt ipa
remanet virtute que adueniēte frigido actuali ſubcōtra-
A.l.ethic. rio peruenit in actū caliditatis: obtunditꝛ aūt calidum cal-
dorū. cis ⁊ vigoraꝛ ab aque frigiditate infrigidāte ⁊ poros clau
dente: ꝑpter qd̄ calidū in ſeipſum ꝯtractū vigoraꝛ ⁊ exci-
taꝛ tandē ſuperās friditatē aque actualē. Sic etiā ex trā-
ſitu aque fride ſup mineras ſulphureas potētia ꝑpingo-
ri deducta in actū caliditatis excitato in huius mineris ca
lidū ab aqua ipſa redditꝛ calida de ꝓprietatibᵘ elītoꝝ: h
etiā modo ꝯfectio ex ſulphure ⁊ aſpalto quā qdā cōſtruūt
curioſi expoſita pluuie iſlāmaꝛ qua quis poſſet domū ini
mici cōburere: qd̄ ⁊ cibus nouus mēbris idicat occurrēs
ethico. Vult ḡ Cōciliator in ſūma ꝙ cā quare calx calefit
ab aqua ꝓiecta ſup eā eſt: qa aqua frigida fugat cal'm cal
cis ad ꝓfundū qd̄ ꝑꝑ vnionem exit ad extra fortificatū ⁊
oſtdit manifeſtā caliditatē ſicꝰ fit caliditas in corpe carno
Opinio ſo ab aqua frigida. ❡ Et nos nō intendimus hūc moduꝫ
Thome. reprobare: cū tn̄ ſi cōſideras multū ſit reprehenſibilis. Et
demus nos in hoc cām iuxta preinducta ꝙ cauſa illius ap
parentis eſt: qa cum aqua ꝓijcitur ſupra calcē diuidēs cal
ceꝫ minutiſſime: ⁊ per eā penetrās partes in calcē que ſūt
calide virtualr̄ agunt in aquā inducēdo in illam calidita-
tem formalē ⁊ actualem: qa aqua eſt humida que pōt eſſe
ſubiectū actualis caloris: vnde rehumectaꝛ etiā ſuba cal-
cis quo calore inducto aqua vaporās ⁊ feruens exit extra
ſimul etiaꝫ cum partibus ſubtilibus calcis: qd̄ pꝫ: qa poſt
tempus vt dictuꝫ eſt fuit reſoluta ⁊ exiccata aqua remo-
ta eſt actiuitas a calce que occurrens extra tangenti ardet
⁊ fortiter calefacit. ❡ Ex quo pōt apparere: qa calx nō ca
lefacit lignū ſup quo ponitꝛ nec faccū in quo deferꝛ ⁊ res
ſimiles ſicut calefacit aquā: naꝫ illa non ſunt apta ſuſcipe
re actuale calidū ⁊ formale a partibᵘ illis virtualr̄ calidis
ſicut aqua que penetrat in partes minutiſſimas calcis. vn̄
calci ex rebus nō acquiritꝛ humiditas ſicut ex aq̄. ❡ His
habitis veniēdū eſt ad modū ſm quē ethici ſupercaleſiūt
a cibo: ⁊ dederunt aliqui in hoc quendā modū apparentē
⁊ pulchrū dicentes p̄mo ꝙ cauſa quare ethici ſupcaleſiūt
ex cibo nō eſt ſiccitas mēbroꝝ ethici: ⁊ hoc ꝑpter rōnem
Auer. ſed quia tunc membra veniunt ad tātam cōtrarie-
tatē vt ſicꝰ humidū aqueū illabitꝛ in ſiccū corpus: ⁊ deinde
euaporat: ita humidū nutrimētale illabitꝛ in mēbra ethici.
Et ideo dicunt ꝙ ratio Auer. cōtra Galenū eſt efficax: ſed 2. ſmo 4ᵒ
Galenus loquitꝛ ſolū exēplariter. Et attēde hic a nobis ꝙ cap. 11.
nō voluit Galenᵘ ꝙ cauſa quare ethicus ſupercaleſit a ci-
bo eſſet ſiccitas membroꝝ: ſed voluit ꝙ ꝑpter ſiccitateꝫ

mēbroꝝ

mēbroꝝ ethici caliditas que in eis eſt nō eſt multū apparens ⁊ manifeſta ſicut poſtea cū aſſumpſit cibū rebumectantē mēbris repletis vaporibus cibi calefactis occurrētibus tunc tāgenti qui ꝑmo nō occurrebant: ⁊ ideo eſt hic quedā ſilitudo gñalis calefactionis in ethico ⁊ in calce: qa ſicut poſtq̄ʒ aqua eſt proiecta ſup calcē apparet manifeſta caliditas ex vaporib⁹ aque ⁊ eius partib⁹ calidis occurrētib⁹: ita etiā ex vaporib⁹ ⁊ cibo in ethica: qui calor exiſtēs multus in quāto diminutus ꝓpter multā ſiccitatē nō apparebat ſic. Et ideo dicit Galenus ꝙ caliditas arida aſpſa ⁊ humida prōpriorē caliditatē oſtēdit: nō tñ dicit ꝙ ariditas ⁊ ſiccitas ſit cauſa effectiua huius caliditatis inducte: tñ īter illa duo eſt multa diſſilitudo: nā nō ꝯtrariat̃ cibus ethico ſicut aqua calci. Calx eni hʒ ſolū caliditatē vitualeʒ: ſed mēbra ethici hñt caliditatē actualeʒ. ¶ Silr nō illabit̃ humidū nutrimētale in mēbra ethici ſic̄ illabit̃ humiduʒ aqueuʒ in calce ⁊ multe ſunt alie diſſimilitudines: ꝓpter quas Auer. predicta ꝟba ꝓtulit. Galenus aūt exēplariter loquebat̃. ¶ Scđo dicūt ꝙ in omni gñe feb. cibus aſſumptus īducit aliquā caliditateʒ: ſʒ minus in effimeris q̄ʒ in alijs. rō eſt: qa mēbra in omni feb. ſunt ſub extraneo calore: g̃ pñt calefactionē inducere in cibo q calefactus calefacit illa: ita ꝙ tā ī effimera q̄ʒ in putrida aſſumpto cibo augmentabit̃ caliditas in corꝑe: qa calefacto cibo ⁊ eius vaporib⁹ apparebit in corꝑe caliditas augmētata. ¶ Tertio dicūt ꝙ ſi calor ex cibo auget̃ ī putrida illa calefactio nō ſic clare ſentit̃ ab īfirmo nec ita clare diſcernit̃ a medico in putridis ſic̄ in ethicis. Et rō huius eſt: qa in ethica infirmus anteq̄ʒ aſſumeret cibū nō indicaret ſe calorē hīe vel eſſe febrientē cū ethicus calorē nō ſentiat: cū ergo ei aduenit cib⁹ qui calefit a caliditate mēbroꝝ ⁊ mēbra illa alterat ⁊ calefacit: tūc ethic⁹ talē calefactionē a cibo ſentit: cū illa ſit caliditas fiens ⁊ nō facta. vñ indicat ſe nūc eſſe calidū ꝙ nullo modo ꝑus indicabat cū caliditatē ſuā factaʒ nō ſentiret: g̃ ex cibo ethicus eſt mutatus ⁊ ex non ſentire ſe calidū ⁊ ſe alterari ad ſentire ſe alterari ⁊ calefieri: ſʒ in putridis febribus ſemꝑ īfirmus ſentit ſuā flāmā: cū hēat caliditatē in fieri: ſentit etiā diuerſos motus vaporib⁹ humoꝝ putridoꝝ. Si igit̃ hō hñs putridā ſupcalefiat a cibo nō mutat̃ ꝑpeꝛ de hoc ꝙ eſt nō ſentire ſe calīm ⁊ alterari ad ſentire ſe alterari ⁊ calefieri: ſʒ ſi mutat̃ mutat̃ de ſentiendo ſe calidū ad ſentiendū ſe calidiorē: ⁊ ideo nō dicit ſe de nouo a cibo calefieri: ⁊ maxime qa ꝑus ſine aliquo cibo maiorē ſenſit calorē vt in paroxiſmo. Unde Auicen. 4° canī. videt̃ hoc ſentire cū dicit. ⁊ eſt. ſ. ethicus hñs egritudinē nō vehementē. i. nō fientē diſcernēs illud qđ in eo eſt de caliditate. i. ita ꝙ diſcernat caliditatē in eo: ſʒ putridus diſcernit: ergo vult ꝙ hñs ethicā directe mutet̃ de nō ſentiendo in ſentiendū. ¶ Ex ꝑdictis igit̃ pluries pōt hīri q̄re ethicus ſupcalefit a cibo. nā aſſumpto cibo ſtatiʒ poſt duas vel tres horas vel plus ſm diuerſitatē hoīuʒ ⁊ ciborū attrahunt̃ ptes roride aeree ⁊ vaporoſe magis ad mēbra q̄ ad mēbra ethici iflāmata ꝑuenietes calefiūt ab illis q̄ calefacte calefaciūt mēbra ethici. Silr etiā rehumectata ariditate mēbroꝝ ethici ab his vaporib⁹ calidis appet tāgēti magna caliditas ꝑꝑ ꝯcurſuʒ hoꝝ ad tactū: q̄ caliditas ꝑmo ꝑꝑ ariditatē ⁊ ꝑuationē vapoꝝ non poterat feb. manifeſte in tactū imprimere. Et ſilr fit ſcđa calefactio in ethico tꝑe appōnis nutrimēti ꝑ modū ſupra declaratū. Uolunt g̃ ꝑdicti ꝙ iſtud ſignū nō ſit ꝓpriū ethicaruʒ ſic ꝙ in alijs nō reperiat̃: imo cū in qualibet feb. ſint mēbra calīa calore extraneo in qualibʒ fit ſupcalefactio aliqua ex cibi aſſumptione: cū etiā vt ꝓbatū eſt poſſit dari feb. putrida in qua eſt caliditas maior in mēbris q̄ʒ in quadā ethica: ⁊ maior ariditas mēbroꝝ ex illa cauſa poterit ꝑdictū ſignū in ꝑdicta putrida plus repiri. Sed ideo ponit̃ hoc ſignuʒ eſſe ꝓprium ethicarū feb. qa manifeſtius in ethica ꝑcipit̃ a medico ⁊ ab īfirmo q̄ʒ in putrida per modū declaratuʒ: nā ethicus aſſumēs cibū manifeſte indicat ſe calefieri: cū tñ ꝑus nihil de hoc ſentiret: vnde in eo manifeſte eſt noua mutatio. Silr de iudicio medici vt dictū eſt: ſʒ hō qui hʒ putridā: dato ꝙ ex cibo ſupcalefiat ⁊ alteret̃: tñ nō ſic manifeſte percipit ⁊ iudicat: qa etiā ꝑmo ſentiebat ſe alterari vnde in eo quātū ad hoc nō fit noua mutatio: dato ꝙ mutatio fiat. Silr medicus tāgens ethicū iudicabit valde calefactionē maiorē cū aſſumpſit cibū ꝓpter caliditatē ſuaʒ occurrere tactui cū multis vaporib⁹ ⁊ mltiplicata in quāto plus q̄ʒ in putrida: ⁊ dato ꝙ ſupcalefactio ſit addita: qa etiā in putrida anteq̄ʒ aſſumeret cibū occurrebat calitas tāgēti cū vapoꝝ multitudine. Silr qa putridā hñs hʒ caliditatē magnā paroxiſmoꝝ qđ nō eſt in ethico vt videat̃ in eo caliditatis ex cibo aliqd ꝓpter ola: igitur illa: qa tale ſignū manifeſtius appet in ethicis q̄ʒ in alijs febrib⁹ poſitū eſt hoc ſignū ꝓpriuʒ ethicaꝝ feb. Et dato ꝙ in aliq̄ putrida poſſit eē etiā ſic intēſiue ſicut in aliqua ethica vt argutū eſt. vñ pʒ ex dict ꝙ licet arguere an̄ cibū febriēs nō ſentit ſe calidū nec ſe alterari: poſtea ſumpto cibo ſentit illud: ergo eſt ethica: ſed nō licet arguere: g̃ eſt putrida: ⁊ ꝙ in alijs poſſit reperiri: ⁊ ꝙ nō ſit manifeſtū eſt ꝓpter ꝑdictas cās ⁊ appet ꝑ Auic. 4° ca. qui dicit ⁊ cib⁹ quidē in reliquis feb. nō incēdit hac icenſione nō dicit ꝙ nō icēdat: ſed nō incendit hac incenſione: qua ethica. vnde ſubdit: ſʒ neceſſario faciat diuerſitatē per motus nature. Fen pma trac.3.c.2

¶ Sed iſtat̃ qa ſi in putrida permutat̃ calor ex cibo aliq̄ſi ſicut in ethica: q̄re nō magnificat̃ pulſus in putrida ex cibo ſicut in ethica. ¶ Soluūt: qa in ethica cib⁹ nō ꝓhibet̃ a reſtauratione ꝓpter mām que corrumpat cibū. Et ideo fortificat virtutē: ſed in putrida ꝓpter putridos humores corrūpit̃ multū de cibo. Et ideo non ſic apparet magnificari pulſus putride ex cibo ſicut ethice. Inſtantia / Ratio.

Ad rationes aūt in contrariū que nr̃e rōnes fuerunt que probant ꝙ ethicus nō poſſit calefieri a cibo. Dōm cū di ꝙ tūc ethicus nunq̄ʒ poſſet per frigida cibaria curari. negat̃. ⁊ tu ꝓbas ex quo ab illis ſupcalefit ⁊c̃. Dōm ꝙ ab illis cibarijs ſupcalefit in primo occurſu cibo a mēbris calefacto: nā cibaria illa frigida generāt ſanguinē frigidū qui perueniens ad mēbra in ꝑmo occurſu. qa ab illis ſupcalefit illa calefacit: nihilomin⁹ tñ poſtea reuertit̃ ad frigiditatē que eſt q̄litas ſibi eſſentialr inherēs: quēadmodū aqua calida reuertit̃ ad frigiditatē. Et dato ꝙ ꝯuertat̃ talis cibus ad ſanguinē minus frigidū q̄ʒ ſi fuiſſet ꝯuerſus in corꝑe ſano. vñ dicebat Gal. deinde rurſus in eā que a ꝑncipio fuerat cōſtitutionē anteq̄ʒ cibaret̃ homo redeuntia. ¶ Ad aliā cū dicit. aut ethicus calefieret a cibo calidiori ⁊c̃. Dōm ꝙ a quolibet cibo quē aſſumit ſupcalefit: ⁊ tu dicis ꝙ non ex calidiori: qa etiā putridis cōuenit. Dōm ꝙ verū eſt: tamē iam patuit quare tale ſignū ethico appropriat̃: tu dicis nō ex frigidiori: qa a tali infrigidat̃ verū eſt poſtq̄ʒ perdidit calorē queʒ acquiſiuit a mēbris. Tu dices nō a tēperatis ethico: qa talis eū ꝯſeruabit. Dōm ꝙ etiā ex ꝑ occurſu ex tali calefit: qa ſi ex frigido multo amplius ex illo: ſed poſtea qa reuertit̃ ad ſuū tēperamētū: vñ illū ꝯſeruabit. Sed tu dicis q̄uo remouet̃ ethicus ⁊ ſanguis vel cibus a ꝑdicta caliditate: ⁊ dicunt ꝙ hoc eſt ⁊ ab aere extrinſeco. ⁊ qa ꝑdicte ptes roride calē ⁊ vapores predicti reſoluunt̃ ⁊ per modū iam ꝑtractum de aqua calida: ⁊ hoc in cibo ⁊ multe ſunt in hoc vie. ¶ Ad aliā tu dicis cibus nō calefacit ethicū: niſi qa ethicus calefacit eū: verū eſt: cū tu dicis ethicus nō pōt dare cibo maiorem calorē q̄ʒ habeat in mēbris illa pōt negari: nihilomi/ Ad rōnes / Ad ſcđaʒ

Fen pma trac.3.c.3 (margin, left column)

nus ſi cōcedaꝛ̃ nihil cōcludiꝛ̃. Sed tn̄ dicis ſi cib⁹ erit eq̃lis caloris cū mēbris: ergo non poterit mēbra calefacē. Et ſimilr̄ ſi erit minoris caloris dicēdū ꝙ falſum eſt: qa aliqs exiſtens caloris equalis cū altero pōt in illo intendere calorē ꝓpter diſpōnē illius paſſi ad calefaciēdū. vn̄ aliqñ ex diſpōne paſſi iduciꝛ̃ effectus maior q̃ ſit formalr̄ in agēte: ita eſt hic: ethicus hꝫ mēbra arida apta nata incēdi. vn̄ in eis pōt incendi caliditas a re que nō hꝫ tantū de caliditate quantū illa. Et aliter poſſet dici ꝙ dato ꝙ ille cib⁹ nō eēt calidior mēbris ethici: nihilominus tn̄ qa augmētata quātitate ſanguinis pōt tunc mēbra calefieri: qa ex materi quāto fit actio fortior. ℭ Sꝫ nobis hec ſolo nō placet. Ratio aūt Auer. iā fuit ſoluta. Et ratio alia que fit contra Galenū. nā parꝫ qualr̄ ꝯcludit: ⁊ qualr̄ nō. Et opꝫ nos vlterius intelligere ad cōplemētū textus Galeni ꝙ cū ipſe dicit. Jm̄ q̄ ⁊ ad ſenſuꝫ demū humida caliditas ⁊c̃. ꝙ humida caliditas hꝫ apertiorē virtutē q̃ ſicca: loquēdo de caliditate ſicca cū qua eſt paucitas ſubti ꝓprij in quo fundaꝛ̃ talis caliditas. Sꝫ ſi cū caliditate ſicca ſit magis de ſubto ꝓprio: tūc talis caliditas nō oſtēdit minus manifeſtā vtutē: imo plus: ſicut ignis in quo eſt caliditas ſicca apertiorē hꝫ vtutē q̃ aer in quo eſt caliditas humida. Et dato ꝙ h̄ etiā ſit: qa ignis hꝫ caliditatē intenſiorē. vnde in eo eſt mā ⁊ ſubm ꝓpriū ꝯueniēs caliditati: ſed in corporib⁹ miſtis ⁊ maxime viuis in qbus humidū eſt ꝓpriū ſubm calidi caliditas ſicca qa paruper eſt ibi de ſubto caliditati: ⁊ p ꝯñs de caliditate minus apparētē hꝫ vtutē q̃ caliditas humida. Ex quib⁹ oībus ſi bn̄ ꝯſideras attēde ꝙ caliditas que eſt fundata in ethico: ⁊ maxie quāto ethicus plus ꝓcedit v̄ſus ſiccitatē: cū ſit fundata in ſuba ⁊ ſubto ſicco plus ſimilaꝛ̃ ⁊ appropinquat caliditati potētiali. Sꝫ in ſynocho cū caliditas ſit fundata in ſubto humido eſt caliditas magis actualis: ita ꝙ in corde quātū ad tactū ꝑcipieꝛ̃ maior caliditas in ſynocho. ℭ Et dicūt aliqui ꝙ eſt ſilr̄ ſic de caliditate cholere ⁊ ſanguis: chol'a eni eſt calidior ſanguine caliditate magis extranea: que etiā eſt quodāmodo potētialis ⁊ virtualis caliditas: ſed ſanguis eſt calidior ea caliditate que eſt in actu: vnde ſil'r eſt etiā quodāmō ſicut de ligno cū eſt bn̄ īflāmatū: ⁊ cū nō emittit flāmā ꝓpter aduſtionē: ſꝫ tn̄ remanet carbo: caliditas eni que eſt in ligno cū emittit flāmā maior eſt in actu: ⁊ in quāto q̃ ſit cuꝫ remanet carbo tn̄. Sed comparādo eā ad ipſuꝫ lignum qđ alterationē ſuſcipit magis eſt alteratū lignū cū eſt factuꝫ carbo q̃ cū tn̄ flāma emittebat: caliditas tn̄ quo ad actū eſt minor: ⁊ ſic eſt de cal'itate ethice ⁊ patiētis ſynochā vl' putridā. ſ. que ad tabem ethicā ꝑduceret. ℭ Res aūt que eſt calida in potētia eſt ſepe plus diſpoſita ad inflāmari ⁊ calefieri in cōparatiōe ad illō qđ p̄mo erat q̃ res que eſt talis in actu vt poſſet in plurib⁹ iduci. vn̄ cū cholera inflāmaꝛ̃ fit in ea caliditas valde acutior ⁊ mordicatior q̃ cū ſanguis īflāmaꝛ̃. Silr̄ cū caliditas ethici ſit caliditas ſicca arida eſt apta nata multū incēdi. vnde hꝫ mēbra incendibilia. vnde plus calefiet ⁊ manifeſti⁹ ex cibo q̃ hō hñs ſynochā vel putridā in qbus eſt caliditas magis humida nō ſic īcendibilis. Propter qđ hoc ſignū plus appropriaꝛ̃ ethicis q̃ alijs: niſi hoc eēt de illis putridis in qbus eſſet ariditas maior q̃ in quibuſdaꝫ ethicis. vn̄ qa tales putride dicte multū ſunt in nā propinque ipſis ethicis difficile eſt tūc diſcernere an hō ſimul cū illa putrida hēat ethicā cōplicatā: cū ibi q̃ſi appareāt oīa ſigna ethice vt medicus de h̄ ſepe heſitet in ſuo iudicio. Et ex his v̄bis pꝫ ſibi apparere q̄re auctores h̄ ſignū ethicis feb. appropriāt ⁊c̃.

Laurē. ℭ Principiū aūt eius diffiniꝛ̃ quotiēs eo tempore quo effimera. i. diaria per inclinationē mitiorē deduciꝛ̃ ad īteg ritatē: adeo nihil eiuſmodi accidit vt ſiccitas ipſa perſpicue incēdaꝛ̃: tūc eni p̄mū ſuccedēs effimere. i. diarie ethica ipſa efficiꝛ̃. Definiꝛ̃ preterea aliter ei⁹ incremētū atqꝫ ꝑfecta gñatio per acceſſionē tertie diei. Si eni vt pauloante dixim⁹ eo die alia acceſſio minime prehendat: neqꝫ eger ſine febre exiſtat: ſꝫ ſiccitas ipſa intendaꝛ̃ talis febris haud dubia ethica cenſetur.

ℭ Terminus aūt earū principij eſt cuꝫ eo tēpore quo ſolent effimere febres in itegrā quietē deſinere: ne dū iſtis tale aliquid eueniat: īſuper ſiccitas manifeſte intendaꝛ̃: tūc eni p̄mū febrē euadēs effimerā trāſcendit ad ethicā. Alter v̄o cuiuſdā veluti ipſi⁹ augmēti atqꝫ integre perfectionis terminus eſt tertie diei acceſſio: ſi eni vt pauloante dicebamus neqꝫ altera acceſſio ſuperuenerit: neqꝫ egrotus ſine febre fuerit: adaucta īſup ſiccitate tūc ꝓculdubio hic ethica febre laborat. Leonič.

ℭ Terminus autē principij huius eſt ſm tēpus in quo effimere per declinationē mitē in febricitationē veniunt nihil tale fieri eis: imo manifeſte ſiccitatē intendi: tūc eni p̄mū ſuccedens ab effimeris ethica iam fit. Sed quaſi augmētationis eius ⁊ perfecte cōpletionis terminus alius eſt is qui ſm tertiā diē paroxiſmus: ſi eni vt parū antea dixi ſm hanc neqꝫ inuaſerit quis ali⁹ paroxiſm⁹: neqꝫ ſine febre laborās fuerit fact⁹ ſiccitate itēſa ei certiſſime h̄ talis ethicaꝝ ē. Antiq̃

ℭ Cū poſuit ſignū ethice icipiētis ⁊ poſuerit aliud ſignuꝫ ethice ꝓcedentis penes qđ cōparauit ethicā ꝓcedentē ad ethicā icipiētē: nūc ponit alia ſigna que appropriaꝛ̃ magis ethice ꝓcedēti v̄ſus maraſmū: ⁊ hui⁹ grā p̄mo reaſſūpſit ſignū ethice icipiētis ⁊ oſtēdit que ſūt ea que ſignāt trāſitū feb. effimere in ethicā: ⁊ que ſūt illa que ſignāt eā iā trāſiuiſſe in ethicā: ⁊ hoc facit Gal. hic ⁊ ſupra: qm̄ feb. ethica que appellaꝛ̃ icipiēs nō ꝓcedēs v̄ſus maraſmū vt plurimū icipit ex effimera: ⁊ nō itelligiꝛ̃ hic feb. icipiēs. i. que fit icipiēdo: qa illa fit nō ante aliqua feb. ſed appellaꝛ̃ incipiēs: qa nō ꝓceſſit nec ꝓcedit adhuc multū v̄ſus maraſmū: ſed febres ethice que ꝯſequūꝛ̃ putridas colliquatiuas vel lōgas ſunt febres que procedūt v̄ſus maraſmū multū ſepe: cū iā in illis añtib⁹ febrib⁹ ſit facta magna cōſumptio. Ex quib⁹ pōt apparere vnū qđ dictū fuit ſupra ꝙ aliqua feb. perducens ad ethicam perducet ad ethicaꝫ que ſtatim cuꝫ erit facta ethica erit in corꝑe valde maior ſiccitas q̃ in ethica ad quā perducit vna alia febris. ℭ Et ex hoc ſtatī ſequiꝛ̃ clarum itentū ꝙ vna feb. pōt ꝑducere hoieꝫ ad tertiā ſpēm ethice nō ꝑducēdo ad p̄mā ⁊ ad 2ᵃᵐ. Cō.25ᵐ

Et dicit Gal. ⁊ ſūt eadē v̄ba cū his q̃ diꝛ̃ ſup̄ illo tex. Supponaꝛ̃ vtiqꝫ p̄mū ipſa ſola ⁊c̃. Et terminus p̄ncipij huius ideſt illud qđ determinat initiū hui⁹ feb. qa. ſ. diſtiguit ipſꝫ a feb. ꝓcedēte: ⁊ ſm tp̄s in quo effimē p declinationē mitē veniūt in febricitationē. i. venire ꝯſueueſt: nihil tale fieri eis: qa. ſ. nec fiat d̄clinatio mitis: nec fiat īfebricitatio: imo manifeſte intēdiꝛ̃ ſiccitas: tūc fit iā ethica ſuccedēs ad effimerā. i. tūc eſt ſignū ꝙ iā icipit fieri ethica ⁊ ꝙ effimera trāſit ī ethicā: ⁊ ſubdit. ſigna q̄ ſigñt effimerā iā trāſiuiſſe in ethicā: q2 ſignū poſitū eſt ſignū ſuſpitiōis trāſit⁹. vn̄ diꝛ̃. ſꝫ q̃ſi augmētatiōis ei⁹: ⁊ ꝑfecte cōpletionis eſt ali⁹ terminus. i. aliō ſignū eſt ꝑfecti cōplemēti: ⁊ trāſit⁹ iā facte ethice. Et tūc declar qđ eſt h̄ ſignū ⁊ termin⁹: qa eſt poxiſm⁹ q ꝯſueuit fieri ſm tertiā diem: qa ſicut ſupra dixit ſi ſm tertium diē ſtante ſigno iaꝫ poſito nō īuaſerit alius paroxiſmus nec Te.cō.26.

mus nec laborans fuerit factus in tali tertia die ſine feb.⁊ in tali die fuerit ĩntẽſa ei ſiccitas certiſſime hec talis ethicarũ eſt:ga.ſ.iam eſt ſignũ ꝙ eſt facta ethica ⁊ cõpleta. Et ga iſta dicta fuerũt in caplõ allegato expoſito: ideo hic nihil amplius dicemus. ¶ Deinde cũ.d.

Laurē. ¶ Ac proceſſu tẽporis tabida erit ſine mora niſi recte curet̃: diffinit̃ autẽ ambitio eius in tabẽ: cũ primũ pulſus debilis ſimul ac durus fuerit ↄtinuoqꝫ paruus ac frequẽs neceſſario eſt: nõ tñ ꝓpterea tabes exiſtit: ſed ꝓpter debilitatẽ ac duritiem. At võ cũ debilitas accedit ob forte cordis intemperiẽ: duritiẽs aũt ꝓpter ſiccitatẽ. Qꝫ ſi talis affectus prehendãt cor ipſiꝫ tabida febre detineri hominem neceſſe eſt.

Leonič. ¶ Que progreſſu tẽporis cita ad tabidã ↄuertet̃. Pulſus debilis ſimul ac durus fiet: ſtatiꝫ võ ⁊ paruus neceſſario hic idẽ eſt etiã frequẽs: nõ tñ ꝓpterea febris eſt tabida. Sed ob id potius: qm̃ debilis ac ꝑuus exiſtit debilitas ſiquidẽ vehemẽtẽ ſequit̃ cordis intẽperiẽ: duritiẽs aũt ſiccitatẽ. Si igit̃ huiuſcemodi affect⁹ cor occupauerit: hic feb. tabida neceẽ aial laborare.

Antiq. ¶ Sed tẽpore procedẽte maraſmodis: ideſt tabida erit cito niſi bene curabit̃. Termin⁹ autẽ eſt ⁊ tranſitionis eius in maraſmũ: ideſt in tabem: cũ primũ pulſus eius debilis ſimul ⁊ durus factus ſit: cõfeſtim aũt nimirũ ⁊ paruus ex neceſſitate hic talis ⁊ ſpiſſus eſt: nõ tñ ꝓpterea eſt maraſmodis: ideſt tabidus: ſed ꝓpter debilitatẽ ⁊ duritiẽ: ſit eni debilitas quidẽ in fortib⁹ cordis diſcraſijs: durities võ in ſiccitatib⁹. Si võ vtiqꝫ he cor aſſumpſerint paſſiones febrire neceſſe eſt aial in h̃ maraſmoda.i.tabida febre.

¶ Ponit aliud ſignũ ethice ꝓcedentis. vnde ponit vnum ſignũ tranſitus ethice in maraſmũ: ⁊ ſignificat ethicã ſcdẽ ſpẽi cũ illa ſit illa que trãſit in maraſmuꝫ: ⁊ dicit ꝙ ethica niſi cito curet̃ fiet tabida ꝓcedẽte tẽpore. Et cauſa huius eſt in promptu ꝓpter ↄtinuã ſiccitatẽ que in corpe ethici addit̃: ⁊ tũc ponit ſignũ hunc tranſitũ ſignificãs cũ dicit. Certe aũt ga tale ſignũ cum ſit pulſus ſit debilis ⁊ durus. nã dicit ipſe cõfeſtim.ſ.primo anteq̃ fiat trãſitus in maraſmũ paruus ex neceſſitate ⁊ ſpiſſus eſt pulſus: nõ tamẽ ꝓpterea eſt tabida feb. ſupple dato ꝙ pulſus ſit paruus ⁊ ſpiſſus: ga in ſcda ſpecie ethice que adhuc nõ eſt tabida apparet puitas ⁊ ſpiſſitudo pulſus: cuius cã fuit ſupra aſſignata: ſꝫ ꝓpter debilitatẽ ⁊ duritiẽ pulſus.ſ.diſcernit̃ feb. maraſmoida ab ethica abſolute. Et aſſignat cãm hui⁹: ga debilitas pulſus fit in fortibus diſcraſijs cordis ⁊ durities fit in ſiccitatib⁹.ſ.fortib⁹. Si võ vtreqꝫ he paſſiones.ſ.caliditas ⁊ ſiccitas ſint forteꝫ neceẽ eſt aial febrire in hac fe. tabida: ⁊ ideo ↄditio ĩ maraſmoida eſt pulſus debilis ⁊ durus. Et attẽde ꝙ cũ dicit. ꝙ ꝓpter debilitatẽ ⁊ duritiẽ diſcernit̃ tabida feb. ab ethica abſolute hoc eſt veꝝ ꝑ debilitatẽ ⁊ duritiẽ manifeſte apparentẽ: ⁊ hoc ſimul etiã cum alijs ſignis oſtẽdentibus hoiem ethice febrire: ⁊ hoc quia in qualibet ſpecie ethice eſt quedã durities ⁊ q̃dã debilitas pulſus: ſꝫ nõ manifeſte ⁊ maxime niſi in maraſmone. Et intellige etiã ꝙ cũ feb. ethica abſolute ꝑmutat̃ ad maraſmũ nõ ſolũ eſt ibi hoc ſignũ ꝓpriũ: ſed etiã fit permutatio alioꝝ accidentiũ que apparẽt in ſcda ſpecie ad alia accidentia que apparent in maraſmone que ſupra ſunt numerata. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ In eandẽ preterea febrẽ incidunt ex acuta atqꝫ ardenti pleriqꝫ eoꝝ qui male curant̃: maximeqꝫ q̃cũqꝫ frigidã aquã bibere deſiderãtes adeo nihil cuiuſmodi bibũt vt nec quicq̃ aliud ĩfrigidãs remediũ thoraci atqꝫ illis habuerũt. Qꝫ ſi nihil adeo cuiuſmodi habeant vt inſuꝑ cataplaſmatis ex mele vtant̃ que nunc in vſu ſunt tabidos illis fore promptũ eſt ſiue ſimplr̃ febricitẽt: ſiue ex iecoris aut ventris iflãmatiõe. Maxime eni his iflãmationib⁹ haud recte curatis ſequit̃ tabes: ita vt quidam exiſtimauerint non aliter poſſe fieri huiuſmodi affectionem.

Leonič. ¶ In eandẽ võ incidũt febrẽ ex accidẽtibus atqꝫ acutis febribus plures qui recte curati nõ ſunt: ac preſertim qui cũ aque frigide potu idigerẽt: preter id qd̃ eaꝫ nõ biberint: nullũ tñ refrigerãs medicamẽ thoraci ac ꝑcordijs appoſuerũt. Si võ cũ oi huiuſcemodi auxilio caruerit cataplaſmata etiã ex melle: quoꝝ nũc plurimus eſt vſus vltra modũ adhibuerint: his expeditũ eſt iter ad tabẽ: ſi etiã diu febrẽ tolerauerint ex epatis aut ventriculi inflãmatione. Maxime igit̃ viſcerũ collectiões ſi nõ recta cura adhibeat̃ iſequunt̃ ethice fe. adeo vt pleriqꝫ exiſtimauerint eas nlla ex cã alia gñari

Antiq. ¶ In eandẽ võ hanc incidunt febrẽ ⁊ ex acutis ⁊ cauſonibus plurimi eoꝝ qui male medicati ſunt: ⁊ maxime q̃cũqꝫ idigent aquã bibere frigidã: ⁊ hãc nõ biberũt: imo neqꝫ aliã refrigeratiuã ſanationem thoracis ⁊ hypocundrioꝝ habuerunt. Si võ vtiqꝫ ⁊ hoc non habentes adhuc ⁊ cataplaſmatibus que per mel plurimum vſi ſunt que nũc in multo vſu ſunt: plus maraſmare: ideſt tabere hos paratum eſt ſiue ſimplr̃ febrierint ſiue in epatis vel ventris flegmõe. Maxĩe eni vtiqꝫ hos flegmões nõ recte medicatos ſequunt̃ maraſmi.i.tabes: q̃re q̃dã exiſtimãt neqꝫ alr̃ poſſe fieri hãc talẽ paſſionẽ.

¶ Ponit ſignũ aliud ad illud idem: qd̃ ſignũ eſt ſumptũ a cauſa añte maraſmone circa hoc remouẽdo oĩno quorũdã opionẽ: ⁊ dicit ꝙ in hãc eandẽ feb.ſ.maraſmoidẽ incidunt plurimi eoꝝ q acutas paſſiones patiunt̃ ⁊ male medicati ſunt: ⁊ maxĩe illi qui idigent potu aque frigide ⁊ eã nõ bibũt nec aliud remediũ refrigeratiuũ thoracis ⁊ hypocundrioꝝ hñt: quo tñ multũ idigẽt: ⁊ ſimilr̃ cũ hoc ꝙ non habẽt illa refrigeratiua q̃b⁹ idigẽt. Et medicãs cataplaſmat mẽbra illa cũ emplaſtris cũ mlt̃o melle que ſunt nũc multũ in vſu: vñ ex eis mlt̃ũ deſiccant̃: nã hi tales qui ſic cataplaſmant̃ parati ſunt tabere: ⁊ valde paratius: ga ibi cũ hoc ꝙ nõ infrigidant̃ plus delinquũt in vſu illoꝝ emplaſtroꝝ. Et ſubdit Galenus ꝙ iſti de quib⁹ dicim⁹ cadũt in maraſmuꝫ ſi male curent̃: ſiue ſilr̃ febrierint: ideſt ſiue habuerint feb. acutas ſilr̃ ſine apate ſiue habuerit illas cũ flegmone epatis vel vẽtris.i.ſtomachi. naꝫ febres tabide maxime ſequunt̃ hos flegmones male medicatos. Et cã eſt: ga ex flegmone hoꝝ viſceꝝ maxime accidit in corpe ↄſumptio: ⁊ hoc ga illa ſunt mẽbra ex q̃bus humiditas in totũ profluit. Ex quo dicto intulit Galen⁹ opionẽ quorũdã qui exiſtimauerũt.ſ. ꝓpter illud qd̃ dictũ eſt nõ poſſe aliter fieri.ſ.ꝑꝑ flegmonẽ epatis vl̃ vẽtris hãc talẽ paſſionẽ: ſcꝫ feb. ethicã tabidã. Et demũ hos reprehẽdit cum dicit.

Lauré. ¶ Nequaq̄ vt ſcientes vt neutrū hoꝝ nec aliud qcq̄ʒ viſcus aut mēbrū neqʒ tabē neqʒ penitus ethicā vllā febrem cōmittit prius q̄ʒ vt diximus cor ipm̄ afficiatᷣ.

Leonic. ¶ Quos latet neutrū iſtoꝝ ac nullū preterea ex viſceribus aliud neqʒ tabē neqʒ illā oīno ethicā febrē efficere prius q̄ vt dictum eſt cor patiatur.

Antiq̄ ¶ Neſcientes ꝙ neqʒ hoꝝ neutrū neqʒ aliō aliqō viſcerū vel pticula aliqua neqʒ maraſmū.ſ. tabē neqʒ vniuerſalr̄ ethicā vllam febrē operatur anteq̄ vt dictū eſt patiatur cor.

¶ Et pmo ad hoc premittēs hoc fundamētum ꝙ nec epar nec ſtomachus nec aliqō aliud mēbroꝝ corpis operatᷣ tabē nec vl'r aliquā feb. ethicā: ⁊ ſic ēt vl'r quālibet aliā feb. anteq̄ cor patiatᷣ.i.niſi patiente corde vt eius paſſio pncipal'r feb.ſit: ⁊ in hoc voluit ꝙ nullius mēbri feb.ſit ꝓpria paſſio niſi cordis: ⁊ hoc ſupra declarātū fuit: ⁊ in hoc poſſumus etiā dicē ꝙ Galenus reprehēdit vnū dictū qō in opinione coꝝ videtᷣ intendēq̄a eni iſti ponūt ꝙ nō ſit paſſio illa niſi ex paſſione epatis ⁊ ſtōchi videnᷣ ponere ꝙ feb. ſit ꝓpria paſſio taliū mēbroꝝ: q̄a de rōne paſſionis eſt ꝙ nunq̄ ſeparetᷣ a ſubiecto ꝓprio: ſi ergo nūq̄ pōt fieri talis paſſio niſi ex paſſione illoꝝ.igitᷣ ⁊c̄. q̄a ſi eſſet ꝓpria paſſio cordis: tūc iam poſſet fieri ſine iſtis. ¶ Deinde cū.d.

Lauré. ¶ Talis igitᷣ affectio icipit iterdū ei ex ſeipſo vt ex iracundia ac merore forti ⁊ lōgo: iterdū ex feb. ardenti. Aliq̄ʒ v̄o ex affectib⁹ pulmonis ac thoracis: maxime ꝙ purulētis ac tabidis: vt igitᷣ ex his ira accidit ac vētre ac iecore ⁊ vt ſimpl'r dicatᷣ cuius diutine inflāmationi in membro precipuo ſilᷣ cūʒ ſiccitate totius animalis maximeqʒ cordis.

Leonic. ¶ Aduenit aūt ⁊ hec paſſio nōnūq̄ quidē per ſeipſaʒ ſicuti in excādeſcētijs vehemētibuſqʒ triſtitijs ac diuturnis: nōnūq̄ v̄o in ardētib⁹ febrib⁹. Aliq̄n autēʒ in pulmonis ac thoracis affectib⁹: ac pſertim in ſuppurationibus ⁊ tabe: ſicuti aūt in his ita in epate ac ventriculo: atqʒ vt ſimpl'r dicam⁹ in oībus diuturnis inflāmationibus que nobiliores partes occupauerunt adiuncta totius aīalis ac pſertim cordis ſiccitate.

Antiq̄. ¶ Incipit aūt hec paſſio ei q̄nqʒ quidē ex ſeipſo vt in iris ⁊ triſtitijs fortib⁹ ⁊ lōgis: q̄nqʒ v̄o in cauſonib⁹ febrib⁹. Eſt autē q̄n in paſſionib⁹ q̄ ſunt ſm pulmonē ⁊ thoracē: ⁊ maxie in empimas ⁊ ptiſicis: ſicut aūt in his ita ⁊ in ventre ⁊ in epate. Et ſimpl'r dicēdū i oib⁹ lōgis flegmonibus principalibus partibus cum ſiccitate totius animalis: ⁊ maxime cordis.

¶ Deinde Galenus directe impugnat dictum eorum quomodo ſemper nō fit talis paſſio ex paſſione pdictoꝝ mēbroꝝ: nam ex quo talis feb. non eſt ꝓpria paſſio pdictoꝝ mēbroꝝ ſed cordis: pōt multis alijs vijs hec paſſio inſurgere q̄ dicāt illi. Nā illi videnᷣ etiā inuere ꝙ lʒ fe. ſit ꝓpa paſſio cordis: nō pōt pdicta feb. in eo fieri niſi ex paſſione predictoꝝ mēbroꝝ. Dicit eni ꝙ predicta paſſio aliq̄n icipit a ſeipſo.ſ.a corde: q̄a non fit illud in eo ab alio mēbro ſicut accidit in iris ⁊ triſtitijs fortib⁹ ⁊ longis: ⁊ hoc q̄a iſta accidētia appropinquantᷣ cordi q̄n fit pdicta paſſio in cauſonib⁹.ſ. ſine aliquo ſpāte epatis vl'r ſtōchi: fit etiā pdicta paſſio in egritudinib⁹ ſm pulmonē ⁊ thoracē quēadmodum exēplificat: ⁊ ſil'r accidit ex paſſione epatis ⁊ ventris: ⁊ vl'r in oībus lōgis flegmonib⁹ pticulaꝝ pncipaliū cū ſiccitate toti⁹ corpis ⁊ maxie cordis accidit.ſ. feb. tabida. ¶ Et deinde hoc idē ꝙ d cū ꝯfirmauit p experiētiā cū dicit.

¶ Ego vidi inflāmationē laxioris iteſtini diutius imorantī ſubſequi tabē: ac ſtomachi: ac veſice: ac renum: fuerūt nōnulli qui affecti difficultate inteſtinoꝝ lōgo quotiēs ſtatiʒ ab initio aut tpe pcedēte febris exigua incidant: tabes ipſa ſubſequitur. — Lauré.

¶ Ego q̄dē vidi in laxioris iteſtini greci colon appellant iflāmatione diuturna tabidā febrē fuiſſe ſequutā itidē in ſimilibus ſtomachi veſice ac renū affectibus: nec minus a tali febre nōnulli ſunt capti: qui diſſinteriā patiebantᷣ: cū.ſ. iteſtina iflāmatione laborarent: in lenitate etiā inteſtinorū ⁊ longo profluuio alterūʒ greci lienteriā: alterū diariā appellant: ſcilʒ vel ab initio ſtatim vel progreſſu tēporis febriſcula inuaſerit tabide febres conſequuntur. — Leonic.

¶ Ego nimirum vidi ⁊ inani flegmone longo ⁊ ſtomachi ⁊ veſicce ⁊ renū maraſmū: idēſt tabē ſequi: effecti v̄o ſunt quidā ⁊ diſſintericoꝝ in tali febre flegmonē.ſ. patiētib⁹ eis inteſtinis: ſed ⁊ lienterias ⁊ diarias lōgas cū vel mox ab initio vel in tēpore procedēte febris coincideꝛit lenta ſequuntur maraſmi. — Antiq̄.

¶ Et qō dicit eſt clarū: ⁊ per diſſinteriā itelligit fluxū cum excoriatione inteſtinoꝝ: ⁊ per diariā itelligit fluxū humorū ſine excoriatione: per lienteriā itelligit fluxū cibi. Deinde generaliʒauit cum dicit.

¶ Ut ſimpl'r dicatur quotiens pexiccatū corpus cordis febrilē calorem ſuſceperit ſolutū difficilem. — Lauré.

¶ Et vt ſimpl'r dicā q̄n pexiccatū cordis corpus febrilem caliditatē que cū difficultate amouetᷣ acceperit. — Leonic.

¶ Et ſimpl'r dōʒ cū iā deſiccatū cordis corpus febrilē calorem difficile ſolubilē ſuſceperit. — Antiq̄.

¶ Qō iā cū corpus cordis deſiccatū febrilē calorē difficilē ſolubilē ſuſceperit: poſſibile eſt ſupple eādē in maraſmuʒ ex cuiuſcūqʒ mēbri paſſione vel q̄cūqʒ cā cōtingat: ⁊ iam hec tota pars eſt clara: ⁊ ex mētib⁹ auctoꝝ confirmabilis clare cuilibet. ⁊ de caſu in ethicā ex mala cura: lege Auicēnā in 4° can. Ordinē v̄o vl'em mēbroꝝ in cauſando feb. ethicā: lege a Galeno in libro de tabe illo caplo. Exiſtētib⁹ eni in pmis ⁊ gn̄aliſſimis. in illis v̄bis circa mediū capl'i. Primū quippe igitur cor calidius ⁊c̄. ¶ Deinde cū.d. — 4° ca. tra. ca. 3. Cap. 2.

¶ Maximū itaqʒ ſignū feb. ethice eſt quotiens arterie ipſe videantᷣ calidiores q̄ corpa que circiter ſunt: qō vnq̄ p alias febres minime accidit. Eſt aūt accidens euidētius vbi laueris: aut alio quouiſmodo rarefeceris: ita vt humor quidē profluat atqʒ calor ipſe efflet. Calor eni moderatus per alias ptes ac poſt talē expirationē apparet. In ipſis aūt arterijs nequaq̄ minor eſt q̄ qui antea erat: ea v̄o q̄ maxie exquiſite ſentitur per ipaʒ pulſus diaſtolē.i. diſtrictionē: qui iquā mime mutatᷣ poſt dictā expirationē: ſʒ ſilis penit⁹ pmanet. — Lauré.

¶ Quare cū arterie circūſtantib⁹ partibus calidiores ſentiuntᷣ maximū ſunt ethicarū febriū indiciū. Sigdeʒ hoc illis nequaq̄ alijs aduenit febrib⁹: adhuc āt maniſeſti⁹ hic aduenit caſus cū ſunt loti aut quouis alio — Leonic.

modo

modo elaxati ita vt aliquis ꝓfluat humiditas ac caliditas eſſet: tūc eni alijs partibus oībus calor percipitur moderatus vbi calor ita expirauerit: qui vō in arterijs exiſtit nihilominor ſentire. Eſt vō eius manifeſtus ſenſus cū ſe pulſus attollūt q neqꝫ ipſi i talib⁹ expirationib⁹ pmutanť: ſꝫ ꝯtinuo in eodēꝫ ſtatu pſeuerāt.

Antiq. ℂ Ideoqꝫ maxima eſt cognitio febriū ethicarū arterie calidiores apparentes hīs que in circuitu ſunt corporib⁹ qḋ eis nō ꝯtingit ſm alias febres. Adhuc aūt manifeſti⁹ fit hoc ſynthoma: balneatis vel qualitcunqꝫ eis rarefactis vt ⁊ liquor quis ꝓfundať ⁊ trāſpiret caliditas: nā moderatus quidē is qui in oībus alijs eſt particulis calor videť poſt tales tranſpirationes: nullo vō anteriori minor eſt is qui in arterijs eſt calor: maxime vō cū eſt certiſſime ſentire ſm diaſtoles pulſuū qui neqꝫ ipſi tranſmutanť in pdictis trāſpirationib⁹: ſed manēt per oīa ſilēs.

ℂ Ponit aliḋ ſignū ethicaꝝ febriū qḋ manifeſte apparet cū iā ethica tranſit in maraſmū: qḋ ſignū eſt ꝙ locus arteriaꝝ appet calidior ꝙ̄ ſit caliditas partiū circūſtantiū qḋ nō cōtingit ſm alias feb. ⁊ adhuc fit hoc ſynthoma.i. hoc ſignū manifeſtius ſi balneaueris vel rarefeceris illa loca vt liquor quis.i. aliqua humiditas cuꝫ qua balneas ꝓfundeť.ſ. intret in illis mēbris ⁊ trāſpireť caliditas.ſ. p balneatione illā rarefactis ⁊ ampliatis poris cutis: naꝫ poſt tales trāſpirationes in ethica feb. facta hic.i. calor q eſt in oīb⁹ alijs.ſ. circūſtātib⁹ particulis videť moderatus.ſ. reſpectu illius qḋ a pn° apparebat: ſed calor q eſt in arterijs nullo modo minor eſt anteriori: ⁊ ſic remanet calor maior ſꝫ loca arteriarū: ⁊ maxime eſt ſentire illū caloreꝫ maiorē ſm diaſtoles pulſuū: qui.ſ. pulſus ipſi neqꝫ.i. nō tranſmutanť in pdictis trāſpirationib⁹: ſed per oīa manēt ſimiles.

Laurē. ℂ Sola ergo ethica febris cōſiſtens perſpicua eſt: ſiue ſimplr ethica: ſiue etiam tabida extiterit.

Leonic. ℂ Cum igitur ſola per ſeipſam conſiſtit ethica febris perſpicua eſt: an etiam tabida extiterit.

Antiq. ℂ Igitur ſola quidē cōſiſtens ethica febris facile manifeſta eſt ſiue ſimplr ethica ſiue ⁊ maraſmodis: ideſt tabida exiſtat.

ℂ Deinde cōcludit ad totū caplm dicēs ꝙ ſola ethica exiſtens ſine aliqua cōplicatione feb. eſt facilis ⁊ manifeſta ſiue dicatur ethica ſiue maraſmus.

Digreſ ſio.48. Sed licet hic heſitare vtrū ſit ꝓpriū ethicaꝝ ſignuꝫ hīe locū arteriaꝝ calidiorē alijs ptib⁹ circūſtātib⁹. Uť ꝙ nō: q̄a arteria eſt mēbrū frigidū ⁊ ſiccuꝫ: caro aūt circūſtans eſt mēbrū calidū ⁊ humidum: q̄re ⁊c̄. naꝫ minor caliditas apparet in ſiccis ꝙ̄ in humidis vt ex dictis. ℂ Et cōfirmať. hoc ſignū etiā apparere in alijs febrib⁹: q̄a in q̄libet feb. cor ⁊ arterie q̄ hnt ſilēꝫ calorē corpori ſunt mēbra pmo maxīe iflāmata in feb. q̄ in eis maior apparebit caliditas ꝙ̄ in alijs mēbris. ℂ Et ꝯfirmať. nā caliditas ethice maxīe ſentiť per illud qḋ trāſpirat ad tactū extra: ſed ab alijs partib⁹ pōt melius trāſpirare caliditas: cū corpa arteriaꝝ ſint denſa. ℂ Et ꝯfirmať ꝙ hoc ſignū plus appareat in aliq̄ putrida ꝙ̄ in ethica: q̄a in aliqua putrida ſanguis eſt in calefacto eſſe: cū poſſit eſſe putridus: ſed in ethica ſanguis venaꝝ ⁊ arteriaꝝ eſt in calefieri: ⁊ tūc cū ſanguis cōtineať in arterijs ille erūt calidiores in q̄bus ſanguis ꝯtentus eſt in calefacto eſſe ꝙ̄ in q̄b⁹ ſanguis eſt in calefieri: ſic eſt in aliq̄ putrida in cōparatione ad ethicā: q̄re ⁊c̄. ℂ Et vlteri⁹ queres ad q̄d Galenus fecit mentionē de balneatione arteriaꝝ vt meli⁹ h̄ ſignuꝫ innoteſcat. ℂ In hoc queſito iā a diuerſis diuerſi modi ſūt dati. Dicūt eni q̄dā ꝙ cā huius eſt: q̄a ſuba cordis in ethica hꝫ calefactū eē: ⁊ q̄a arterie oriunť ab eo: hinc eſt q̄ḋ caliditatē maiorē oſtēdunt alijs partib⁹: ideo Galen⁹ cū ponit hoc ſignū dicit rōnē. Ideoqꝫ ⁊c̄. Cōtra. q̄a tūc h̄ ſignū ex eadē cā reperireť in putrida: q̄a dato ꝙ cor nō habeat calefactū eē: nihilominus tñ cor eſt calidius alijs mēbris: ⁊ cū arterie oriunť ab eo ⁊ cōtinuanť ab eodē debēt ⁊ eē ⁊ apparere calidiores: etiā cū vene ſm medicos orianť ab epate nō erūt calidiores ptib⁹ circūſtantib⁹: cū tñ Auicē. dicat loca venarū ⁊ arteriarū. ℂ Alij aūt in hoc dederunt aliū modū ꝙ q: arteria occurrit tactui cū motu locali: hic eſt ꝙ apparet calidior circūſtātib⁹ partibus: q modus eſt abſurdus: q̄a etiā in putrida occurrit arteria tactui cū motu locali. ℂ Alij vō dixerūt cām in hoc eſſe: q̄a in ethico calor expandiť cū ſpū ⁊ ſanguine ad arterias ⁊ in arterijs fit reflexio cū ſint corpa dura. vñ appet ibi caliditas maior: ſed hi abſurduꝫ etiā dicūt: cū hec eadē cauſa reperiať in putrida. ℂ Propter qḋ eſt alter modus datus etiā ab alijs qui vere reddit cām huius ſigni: ꝓpter qḋ attēde ꝙ q̄a in ethica hec mēbra hnt calefactū eē nō dependens a mā humorali nō occurrit caliditas coꝝ tactui cū vaporib⁹ ⁊ multitudine coꝝ: imo repreſentať caliditas illoꝝ tactui ſine vapore exceptis venis ⁊ arterijs: ⁊ hoc q̄a i arterijs ⁊ venis eſt ſanguis ⁊ ſpūs a q̄b⁹ quotidie vapores calidi eleuanť: occurrit q̄ arteriaꝝ caliditas tactui vapore ſanguis ⁊ ſpūs mediāte. Caliditas aūt que tactui occurrit cū vaporib⁹ calidis ⁊ humidis maior apparet ꝙ̄ caliditas exiſtēs in ſubto ſicco nō euaporabili vt iā ex dictis apparuit: ſed q̄a in feb. putrida caliditas eſt ab humorib⁹ dependēs expanduntť fumi ⁊ vapores fumi putridi q̄ſi p totū corpus. vñ ſi tanganť mēbra occurrit caliditas tactui cū multitudine vapoꝝ. ℂ Et ſi dicať in arterijs habētib⁹ putridam eſt maior multitudo vapoꝝ ꝙ̄ ſit in alijs mēbris circūſtātibus: ⁊ ſic apparebit caliditas arteriaꝝ maior ꝙ̄ in ptib⁹ circūſtātib⁹. Totū hoc cōcederē. Quapropter hoc ſignuꝫ nō eſt pciſe ⁊ abſolute ſignū ethice ſic abſolute: q̄a ēt i putrida eſt maior calitas arteriaꝝ ꝙ̄ in circūſtātib⁹ locis: ⁊ cā cuiliber dꝫ eē clara. ℂ Sꝫ q̄a illḋ ſignū valde plus i ethica ⁊ manifeſti⁹ eſt repertū ꝙ̄ in alijs: iō eſt ſibi appropriatū: nā ꝓpter cām dictā imediate ſupra: calor arteriarū in ethica valde maior appet ad tactū reſpectu locoꝝ circūſtantiuꝫ ꝙ̄ appareat calor arteriaꝝ in putrida reſpectu ſuaꝝ partiū circūſtātiū: ⁊ dato ꝙ etiā in iſtis calor arteriaꝝ maior appareat aliarū partiū calore: nā in ethica calor arteriarū occurrit tactui cū vaporib⁹: ſꝫ calor aliaꝝ partiū nō ⁊ ille apparet multo maior: ſed in putrida calor tā arteriarū ꝙ̄ alioꝝ locoꝝ occurrit tāgēti cū multitudine vapoꝝ: ⁊ dato ꝙ cū maiori occurrat ille q eſt i arterijs. ℂ Ex quo pꝫ ꝙ quāto putrida feb. erit cū maiori ariditate corporis ⁊ paucitate humoꝝ: tāto plus hoc ſignū apparebit in ea appropinquās ſigno ethice. ℂ Ex quib⁹ oībus iam apparet: q̄a Galenus ad maiorē claritatē hui⁹ ſigni ponit debere fieri balneationē ⁊ trāſpirationē: q̄a cū balneabis brachiū habentis ethicā ⁊ putridā balneo trāſpirāte cutē ⁊ aperiēte apparebit hoc ſignuꝫ valde manifeſtius in ethica: q̄a balneato mēbro ethici ſi quis vapor erat in carne ethici exit extra cutē p trāſpirationē illā: q̄a nō pōt q̄n aliq vapores ſint in carnib⁹ cuiuſcūqꝫ: ſed arteria p tale balneationem rarificať non tñ ꝙ reſoluanť oēs vapores: imo poſt balneationē magi cū vapore iprimit: cū cutis ſit aptior. Sed in putrida fe. nō pōt p talē balneationē ſic reſolui vapor

multiplicatus in carnib⁹: ⁊ qa eſt multus: ⁊ qa continue ex humorib⁹ putridis fe. exhalat. Et ꝯſidera etiã in h ꝙ corpora arteriaꝝ ſunt corpora ſicciora ꝙ̃ corpa carniũ. Calor aũt aridus pñte humido mag̃ euaporat. Et ideo maior fiet ab arterijs euaporatio ꝙ̃ ab alijs. Et iõ fit balneatio vt ex arterijs vapores ꝯſurgãt nec teneant̃ ex dẽſitate arteriaꝝ. ℭ Ex qbus patẽt obiecta ꝑinducta: nã ad ꝑmũ dato ꝙ arteria ſit mẽbrũ frigidũ ⁊ ſiccũ: tñ id qḋ in ea continet̃ nõ eſt tale: ſcḋm iã ex predictis pꝫ. Et cũ in alia obiectione dicit̃ ⁊c. cõcedat̃: ⁊ dato ꝙ poſſit dici ꝙ aliqḋ calefieri ſit maius calefacto eſſe. Et ꝓpter hoc ꝙ dicit̃ attende ꝙ lꝫ in arterijs hoĩs habentis putridã poſſit eẽ res calidior ꝙ̃ hñtis ethicã: tñ ille calor in ethica maior apparet reſpectu aliaꝝ partiũ circũſtãtiũ ꝙ̃ calor arterie in putrida: lꝫ ſit maior reſpectu aliaꝝ partiũ circũſtãtiũ: ⁊ hoc qa etiã per carnes circũſtãtes ad arteriã hñtis putridã expãdant̃ vapores humoris putridi qui hñt calefactũ eſſe ſicͭ ſi eſſet vnũ calidũ. Vbi gr̃a. q̃tuor graduũ ⁊ vnũ aliud calidũ triũ graduũ: ⁊ ꝑmũ calidũ cõparet̃ tali triũ graduũ: ⁊ calidũ triũ cõparet̃ calido vnius gradus: põt dici ꝙ calor triũ graduũ eſt manifeſtior cõparatione caloris vnius ꝙ̃ calor quatuor graduum cõparatione ad illũ triũ. Aliud autẽ de tranſpiratione per ſe eſt clarum.

Lauré. ℭ Ubi vo cũ alia fuerit difficili⁹ cognoſcit̃ queadmodũ nuper in quadã muliere: nõ ſolũ die: ſed etiã nocte nõ obſcure icreſcebat̃. Latuit eñi tabida feb. oẽs cõſiderantes medicos exiſtimãtes oportere neqꝫ ꝑncipiũ ꝓhenſionis ſenſibile eſſe ethice febri: neqꝫ incremẽtũ: neqꝫ vigorẽ: tãqꝫ mĩme ꝯtigit ethicã febrẽ putride poſſe iplicari: ſed nobis ſtati ꝑmis dieb⁹ in hac muliere cognita eſt: vtraqꝫ eñi acceſſio que diu ac noctu extitit breues efficiebat ꝑtes acceſſiõis: ac ſepe cũ humore quodã aut ſpiratõe vaporoſa ſoluebat̃ ꝑſpicue: ita vt corpus ipſiꝫ hñ tẽperatũ tãgentib⁹ videret̃. Indicia aũt in arterijs pauloante dicta ſemꝑ extiterunt nequaꝙ̃ refrigeratis: ſimilr̃ atqꝫ alijs partibus neqꝫ velocitatẽ aut frequẽtiã motus exoluentibus.

Leonić. ℭ Alteri vo aſſociata adhuc difficili⁹ cognoſcit̃ ſicut que nuꝑ cuidã muliercule cõtigit: cui⁹ acceſſio nõ die tñ: ſꝫ etiã nocte manifeſte fiebat. Latebat eñi tabida febris oẽs medicos quib⁹ eiuſdẽ curatio fuerat demã data: vt qui arbitraret̃ neqꝫ ꝑncipiuꝫ aliqḋ ſenſibile febribus ethicis in eſſe oportere neqꝫ icremẽtuꝫ neqꝫ cõſiſtentiã tãqꝫ nõ poſſet eiſdẽ aſſociari altera febris ex humoꝝ putrefactione proueniẽs. At nos ſtatim ꝑmis dieb⁹ in eadẽ muliere cognouimus: vtraqꝫ enim annotatio ⁊ que iterdiu ⁊ noctu fiebat: ꝑtes qdẽ breues acceſſionis faciebat: ⁊ ſepius cuꝫ rore aliquo aut expiratione vaporoſa ita manifeſte ſoluebat̃ ꝙ corp⁹ intẽperie poſitũ tãgẽtib⁹ ſentiebat̃. Signa aũt ex arterijs accepta: de qb⁹ pauloante ſermo habebat̃ ſemꝑ remanebant: cũ neqꝫ ſilr̃ vt alie partes refrigerarent̃ neqꝫ celeritatẽ aut frequẽtiã motus amitterent.

ℭ Caplm̃ decimũ in quo Galenus ponit ſigna ethice feb. coniuncte cum putrida.

Antiq. Cum vo aliqua alia difficilius ſaꝫ cognoſcit̃: queadmodũ ⁊ heri in q̃dam femina fiebat que nõ per diẽ ſolũ: ſed ⁊ ꝑ noctẽ exacerbabat̃. Latebat eniꝫ maraſmodis. i. tabida febris oẽs qui ſpeculabant̃ medicos eſtimãtes oportẽ neqꝫ pricipiũ iuaſionis ſenſibile eẽ ethicis feb. neqꝫ aſcẽſionẽ neqꝫ ſtatum ac ſi incõuenicẽs ſit ethice fe. cõplicari aliqua eaꝝ que ſunt in humorib⁹: ſꝫ nobis demũ ⁊ hec femina ꝯſeſtim in primis diebus cognita eſt. Alterutra eniꝫ iuaſionũ ⁊ que ꝑ diẽ / ⁊ que ꝑ noctẽ fiebat: breues qdẽ tꝑe faciebat ꝑtes poxiſmi: ⁊ mltotiẽs demũ cũ liquore quodaꝫ vel atmode. i. euaporabili trãſpiratiõe ſoluebat̃ manifeſte: ita vt eucratũ. i. tẽperatuꝫ tangẽtibus videret̃ corp⁹. Signa vo que ſunt ſcḋm arterias que paruꝫ antea diximus ſemper permanebant neqꝫ refrigeratis ipſis ſimiliter vt alie particule neqꝫ velocitate vel ſpiſſitudine motus diſſoluentibus.

Cum poſuit ſigna ethice feb. nõ cõplicate cũ alia feb. nunc ponit ſigna ethice cõplicate cũ putrida: ⁊ ꝑmo hoc ꝑmittit ꝙ ethica difficilius cognoſcitur cũ aliqua alia feb. poſſit cũ ea cõplicari. ⁊ cã eſt: quia ſigna ethice a ſignis feb. cõplicate cõfundunt̃. vnde Auic. Et cõpõ feb. ethice cum feb. putrida eſt ex illis que valde ambigua ſunt. Et cũ dicit. queadmodũ. dedit modũ cognitionis cõplicationis ethice cũ putrida ponẽdo de hoc exẽplar qḋ vidit dicẽs: ꝙ ethica põt cõplicari cũ putrida queadmodũ ipſe vidit heri in quadã femina in qua feb. exacerbabat̃ nõ ſolũ per dieꝫ: ſꝫ etiã ꝑ noctẽ: cũ q̃ et illa hẽbat fe. tabidã: iſta tñ latebat oẽs medicos qui ſpeculabant̃ vnde cãm nõ cognoſcebãt: nã ipſi exiſtimabãt ꝙ in ethicis non poſſet repiri ſenſibile ꝑnᵐ iuaſionis nec aſcenſio nec ſtatus que ſunt tẽpora poxiſmi ac ſi ſit incõueniẽs aliquã feb. humoraliũ feb. cõplicari cuꝫ ethica: ⁊ h ideo qa ꝓpriũ eſt humoraliũ feb. eẽ poxiſmales: ⁊ ideo illi eſtimabãt nõ poſſe cũ ethica ꝑnᵐ iuaſionis nec aſcenſionis ⁊c. eſtimare habebant ꝯñter putridã nõ poſſe cũ ethica cõplicari. Et tũc ponit ſigna qualiter ꝑdictã cõplicationẽ cognouit ⁊ qualr̃ cognoſci dꝫ: dicit ꝙ hec femina. i. diſpõ eius ꝯſeſtim in ꝑmis dieb⁹ cognita eſt: ⁊ appellat hic ꝑmos tres dies vel q̃tuor: nã ille eſt terminus cognitionis egritudinũ cõpoſitaruꝫ vt pꝫ ꝑ de criſi: cũ quilibet modus poxiſmationis in illo termino cõprehendat̃: qꝛ ſupple hec putrida cõplicata cũ ethica faciebat partes poxiſmi breues tꝑe alterutra iuaſione. i. ſcḋꝫ alterutrã iuaſionẽ: ⁊ que fiebat ꝑ dieꝫ ⁊ que fiebat ꝑ noctẽ: ⁊ multotiẽs talis feb. putrida manifeſte ſoluebat̃. i. recedebat ⁊ declinabat cũ liquore quodã ⁊ euaporabili tranſpiratione. i. declinabat cũ ſudore: ita vt corpus videret̃ tangentib⁹ tẽperatũ. ſ. reſpectu qḋ pꝰ erat tꝑe poxiſmi ⁊ vſqꝫ nũc ponit ſigna feb. humoralis vt clare patet. ⁊ nõ ponit ſigna ethice ibi exiſtentis cuꝫ dicit: ꝙ ſigna que ſunt ſcḋm arterias que dicta ſunt ante ſemper permanebant nec refrigeratis ipſis ſimiliter: etiã ꝙ ſint alie ꝑticule circumſtantes. ſ. recedente poxiſmo illius feb. putride cõplicate: ⁊ hoc qꝛ quõcũqꝫ ille poxiſmus ceſſet ſemꝑ locus arteriaꝝ remanet calidior locis circũſtãtib⁹ / nec velocitate / nec ſpiſſitudine motus. ſ. pulſus diſſoluẽtib⁹. i. dimittẽtib⁹. ſ. arterijs: qꝛ ſemper remanet in pulſu velocitas cũ frequentia ꝓpter ethicã ibi exiſtentẽ. Ex his manifeſte Gal. iſinuat ſigna cõplicationis ethice cũ putrida: exacerbatio enim ⁊ declinatio cũ ſudore ſunt ſigna putride: alia aũt ſigna que enumerat ſunt ſigna ethice. Et apparet ſi ꝯpẽdis ꝙ putrida illa in ꝑdicta femina iam cõplicata cũ ethica poterat eẽ quotidiana interpo-

Margin notes (right column): Cō.29ᵐ — Gen.p.qr/ti tracta.3. cap.2. — Ca.7.r.8.

latentā dicit ꝙ talis exacerbabaẗ ꝑ noctē ⁊ diē: ⁊ hoc.ſ.ꝑ quālibet diē ⁊ ꝑ quālibet noctē durabat: talis aūt eſt maxime quotidiana. Ex h̄ aūt ꝙ dicit qḋ ſoluebaẗ cū liquore euaporabili trāſpiratione oſtēdit ꝙ talis erat īterpolata. ¶ Uel pōt dici ꝙ dicit. alterutra eniȝ īuaſione ⁊c̄. vt velit tāgere eē tēpus quo illa īuadebat de die: aliqñ de nocte: vñ paroxiſmi eī⁹ īuaſionib⁹ vnā horaȝ nō ſeruabant. ¶ Poſſes ⁊ ſi velles imaginari feb. putridā cōplicatā cū ꝑdicta ethica eſſe duplicē īterpolatā: qa videẗ ponē exacerbationes duas q̄rū vna fiat in die: alia in nocte: cū dic̄. alterutra eni īuaſione ⁊ que per diē: ⁊ que per noctē ⁊c̄. Et ſilr etiā pōt cōtinua feb. putrida cōplicari cū ethica ſicut dicit de īterpolata: ⁊ talis cōplicatio adhuc erit difficilioris cognitionis ꝓpter nō remanere ethicā aliqñ ſimplicē: nihilomin⁹ tñ multa erūt oñdētia fe. putridā de ſup̄ dict: ⁊ multa ethicā: ⁊ dato ꝙ nō oīa ſigna feb. harū poſſint apparere diſticta: qꝛ ml'tū adiuicē ꝯfunduntẗ. ¶ Del. c. d.

Laurē. ¶ Que ergo alio loco ſepe docuim⁹ ea ipſa hac parte dicemus: vt nō oporteat ſolū circuitiones atq; ꝓportiones acceſſionū ꝯſiderare: ſed multo prius ipſaȝ ſpeciē febris: ex eaq; cognoſcere ipſaȝ: queadmodū ipm hoiem ex ꝓpria forma ipſi ſepe p̄ma die ad hunc modū ſpēm febris cognouimus mime expectātes tertianam aut quartanā aut quotidianā circuitionē: ſed de his ſcḋo libro de indiciis latius docuimus.

Leonić. ¶ Que igitur ⁊ al's a nobis ſepius dicta ſunt: nūc etiā dicentur ꝙ nō opȝ acceſſionū circuitus ac ſil'es ꝓportiones ſolū in febrib⁹ aduertere: ſed mltomagis ipſi⁹ febris modū ac formaȝ atq; ex hac ipſas dignoſcere febres nō aliter q̄ȝ hoīes ex figura ⁊ ex ꝓp̄a forma cognoſcūtur. Sic ⁊ nos p̄ma die ſepius febris formā cognouimus non expectata aut triduana aut quartana aut quotidiana reuerſione: ſed de his quideȝ ſatis in ſcḋo de criſibus libro dictum eſt.

Antiq. ¶ Que igiẗ dicta ſūt mihi ⁊ per alia multotiēs dicentẗ: ⁊ nūc ꝙ nō opȝ periodos. i. circuitiōes ⁊ analogias paroxiſmoꝝ ſcrutari ſolū: ſed multo magis ipſam ſpeciē febris ⁊ ex hac cognoſcere eas queadmodū ⁊ hoīes ex ꝓpria forma: ita deniq; ⁊ nos multotiēs in primo die ſpeciē cognouim⁹ feb. nō expectātes vel per tertiā vel ꝑ quartā vel ꝑ quotidianā redditionē. Sȝ de his q̄dē amplius in ſcḋo de criſibus dictum eſt.

¶ Uult declarare qḋdā vtile ad ꝓpoſitū h̄ īferēdo ex dictis. dixit eni ꝙ cū ethica pōt complicari putrida. Uult ḡ declarare que ſint illa ſigna ad que debes reſpicē ad hoc vt ſcias que fe. putrida ſit illa, an tertiana, an flegmatica ⁊c̄. Fecerat eni mentionē in ſignis ꝑdictis de exacerbatione. Dicit ḡ Gal. ꝙ mihi dicta ſunt per alia opa multotiēs. vñ de hoc prolixos fecit ſermones 2° de criſi. nūc dicentẗ: qa ſcȝ nō opȝ cognoſcē ſpēs feb. per paroxiſmos: ⁊ ꝑ ꝓportiones paroxiſmoꝝ ſolū: imo opȝ hr̄e ſignificationes ꝓprias ⁊ eſſentiales ſil' cū ꝓportione ꝑoxiſmoꝝ ad cognoſcēduȝ ſpēs feb. que ſignificationes ꝓprie ⁊ eſſentiales ponuntur imediate in 2° libro: queadmodū dicit Gal. cognoſcimus hoīes ex ꝓpria forma ipſoꝝ nō ſolū ſignificatione cōmuni: ⁊ ita dicit Gal. reſpiciēdo ad tales ſignificationes eſſentiales: ⁊ ꝓprias multotiēs in p̄n° cognoſcim⁹ ſpēm feb. nō expectātes redditionē tertianā vel quotidianā vl' quartanā paroxiſmoꝝ. vñ ꝑ analogias paroxiſmoꝝ itelligit eoꝝ ꝓportiones vt ꝑ tertiū vel quotidie ſimilr. ¶ Et cū dicit. ſed multo magis ipſaȝ ſpēm: intelligit ꝑ hoc ꝙ opȝ ſcrutari ſignificationes ꝓprias ⁊ eēntiales ei⁹: ⁊ hoc decl'at ſcḋo de criſi: nā due tertiane faciūt paroxiſmuȝ oī die: ⁊ ſi iudicares ex illo exiſtimares hoieȝ hr̄e vnā quotidianā. vnde Auic̄. 4° can. fen p̄° ponit ꝙ flegma ꝓpter paucitatē ſuaȝ pōt facere paroxiſmū ſuū per q̄rtū vel tertiū: ⁊ ideo iudicareẗ talis feb. quartana vel tertiana ⁊ eēt error. vnde loquens de feb. flegmatica que apud eū vocaẗ empiala dic̄ verū ꝓpter groſſitudinē mãe ſue cōuertiẗ qñq; in quartanā ⁊ tertianā: ⁊ qñq; hȝ paroxiſmos q̄rtane ⁊ tertiane: qm̄ hui⁹ mã in corꝑe eſt parua: ⁊ parue putrefactionis: ⁊ ſubdit. Et paucitas q̄dē eſt ex cauſis elōgationis periodi: ⁊ hoc non abſtrahit eam ab hoc quin ſit flegmatica: ſed ꝓpterea ꝙ putredo eſt putredo flegmatis nō ꝓpterea ꝙ ꝑoxiſm⁹ non redeat omni die. Et ſilr Auicē. voluit in hoc capl'o de feb. ſyncopali humoroſa cholerā poſſe facere periodos flegmoua cū dicit. ⁊ qñq; accidit hec feb. in q̄buſdā horis ⁊c̄. Apparet ḡ q̄ñ nō opȝ cognoſcere ſpēs fe. ex analogia paroxiſmoꝝ. vnde Auic̄. de diſpōne feb. cōpoſitarū ait. ⁊ ꝓpter hoc nō opȝ vt occupeẗ tota occupatione cū paroxiſmis: imo opȝ vt occupeẗ cū accidētibus: ⁊ qḋ h̄ ſit directe itroductio huius appȝ per illḋ qḋ Gal. dicit. nō expectantes ⁊c̄. Et per illud qḋ ꝯcluſit. Sed de his quidē ſcȝ q̄ñ opȝ cognoſcere feb. ex ꝓpria forma ⁊ nō ex periodis dictū eſt amplius in 2° de criſi. Quidā eni introducūt ꝙ qa dictuȝ eſt ꝙ feb. putrida paroxiſmalis pōt complicari cū etica ad cognoſcēdū ethicā nō opȝ te ꝯſiderare ad ꝑoxiſmos: qa deciperis ex illis: ſȝ melior eſt itroductio p̄°.

Tract.2. cap.37.& cap.53. p° q̄rti tracta.2.c.53

Ibid.c.53

p° 4ᵗⁱ trac. 4.ca.16.

Congruū autē eſt hic poſſibilitatē cōplicationis ethice cū putrida querere: qm̄ īpoſſibile videẗ idē eē in termino motus ⁊ ꝯtinue moueri: ethica aūt eſt caliditas facta ⁊ in termino: ſȝ caliditas putride eſt fiens ⁊ in motu. igiẗ. ¶ Et ꝯfirmaẗ: qꝛ feb. putrida que cōplicaẗ cū ethica aut eēt putrida q̄ cauſaret ethicā poſt cuius gnōnē remaneret etiā putrida ſimul cū iſta: aut eēt putrida que ſuꝑueniret ad ethicā iā factā: ſed non p̄mo mō. ſ. ꝙ poſtq̄ȝ aliq̄ putrida cauſauit aliquā ethicaȝ poſſit illa putrida cū illa remanē: qa tūc q̄libet gradus caliditatis ⁊ q̄libet caliditas p̄ter nām que ab humore illo īduceret in mēbro eſſet caliditas facta: ⁊ per ꝯñs talis putrida nō poſſet hr̄e paroxiſmos vel excreſcētias vel declinationē exacerbationis. Et pȝ hoc qa caliditas facta non deſtruiẗ ad reſol'onē humoris: ꝓpter cui⁹ reſolutionē ceſſat exacerbatio: cū caliditas facta ſit indepēdens. Sed p̄° ꝯñs ꝓbaẗ ſic. Qñcūq; aliqḋ agēs īducit in aliqḋ paſſuȝ plures gradus caliditatis quoꝝ vn⁹ īuenit paſſum magis diſpoſitū: ⁊ cū qualitatib⁹ ſibi magis cōpoſſibilib⁹ q̄ȝ alter ⁊ ſunt gradus eiuſdē ſpēi: ⁊ eiuſdeȝ forme numero: ſi gradus qui inuenit paſſuȝ minus diſpoſitū remanet ipreſſus in paſſo ⁊ in facto eſſe vt nō corrūpiẗ recedēte agēte multofort⁹ ⁊ gradus qui inuenit paſſum magis diſpoſituȝ: qa nō ꝓprie ex alio aliqua qualitas videẗ poſſe eſſe in aliquo ſubiecto facta niſi qa ſubm eſt illi hr̄i diſpoſituȝ: ſȝ poſtq̄ȝ aliquis humor putridus ꝑducit mēbra ad ethicā ad caliditatē factā ſi remanet putrida ꝯtinue agit vlteriorē gradū caloris: q calor īuenit paſſum magis diſpoſitū ꝑ calorē iā īductū q̄ȝ eēt ad p̄mū calorē q nūc eſt in ethica: ergo ⁊c̄. ⁊ per ꝯñs calor qui erit in exacerbatione putride nō declinabit: cū ſit factus independens: ⁊ per ꝯñs etiā talis calor ꝓprie nō erit feb. putrida: cū feb. putrida ſit calor fiens ab humore depēdens vt ceſſante humore remoueaẗ febris. Et petit hoc arg^m cām quare aliqua qualitas hȝ eē factuȝ in aliquo ſubto, aliqua fiens: cū iā pluries ſit dictū ꝙ hoc nō pōt eē ꝓpter maiorē incēſionē vel minorē. Nec pōt

Digreſſio. 48.

dici ꝙ cuꝫ ethica cōplicaṫ putrida que ei ſuperueniat: qa tūc caliditas putride fundaretˀ in eodē ſubto cū caliditate ethice: cū ambe ille caliditates fundenṫ in ſuba mēbri: ⁊ per ꝯñs due caliditates ſolū numero differētes fundarenṫ in eodē ſubto: qḋ eſt ꝫ Ari. 5° meta. Aut oportꝫ dicē ꝙ he due caliṫates eēnt ſolū vna caliṫas nuō: ⁊ ꝑ ꝯñs ſolū vna feb. ⁊ nō cōplicatio duaꝝ: ⁊ tenet ꝯña ꝑma: qa caliditas vna eſt eiuſdē ſpēi: cū alia caliditate ſoluꝫ differens in numero vt albedo omni albedini: ⁊ inducit hec rō difficultatē qualr̄ caliṫates duaꝝ febriū exiſtentiū in eodē ſubto ſunt diuiſe, an. ſ. differāt ſpecie vel gn̄e: vel an ex illis duabus fiat vna forma nuō: ⁊ ꝑ hoc argumētū ſilr̄ ꝓbareṫ ꝙ ethica nō poſſꝫ cōplicari cū effimera: vl̄ effimera cū puᵗᵈᵃ.

Cer. cō. la. ⁊ ter. ca. q. quē Auerrois nō expoſuit.

Thom. Et dicamus ꝑmo ꝙ putrida pōt complicari cuꝫ ethica quā induxit: vt poſt illā ethicā inductā adhuc remaneret putrida qḋ irrefragabilr̄ demōſtraṫ. Nā ponaṫ ꝙ aliq̄ putrida cauſauerit ethicam cū eſt in augmēto: tūc clarum eſt ꝙ poſtq̄ꝫ illa putrida cauſauit ethicā ꝓcedit ad ſtatū: qa nō ceſſat alteratio que fit in humore putrido per aduentū ethice: īmo potius augereṫ: cū ethica ſit mala qualitas calida: cū etiā per eius aduentum mēbra nō melius regenerāt humores: tū etiā qa illa eſt illamet caliditas ꝑter nām que ꝑmo fiebat a putredine humoꝝ. Sꝫ tūc claꝝ eſt ꝙ ſi putrida cāuit ethicaꝫ cū erat in augmēto: ⁊ nō ꝓpter illud ceſſat quin ꝓcedat ad ſuū ſtatū ꝙ toto tp̄e ſtatꝰ ⁊ declinationis ſi erit ſalubris erit cōplicatio putride cū ethica: ⁊ ꝙ ī illo ethico augmētabiṫ calor ꝑ hāc putridā plus q̄ꝫ ſit ſiue ſit fiēs ſiue factꝰ: q2 putrida cū ꝓcedit ad ſtatū ꝯtinue plus calefacit q̄ꝫ etiā calor qui ab ea fiebat in augmēto cuiꝰ eſt calor ethice iaꝫ inducte. Sꝫ poſſibilitas fundamēti aſſumpti ꝓbaṫ. nā ſicut in aliquo corꝑe diſpoſito multū pōt cauſari ethica ex effimera ſiue illa effimera remaneat poſt ſiue nō vt ponunt oēs auctores: ita multo fortius in eodē corꝑe ſuꝑueniēte aliqua putrida itenſe caliditatis pōt eſſe cā ta ethica anteq̄ꝫ predicta feb. pertrāſierit augmentū: q2 ſi maioris caliditatis valde eſt ꝑdicta febris in augmēto q̄ꝫ ſit effimera: igiṫ ⁊c̄. ¶ Et cōfirmaṫ. nā in aliquo corꝑe vt eſt ſupra ꝓbatuꝫ pōt aliquādo fieri ethica incipiēdo: igiṫ ſi in tali corꝑe ſuꝑueniret vna putrida intenſa multo fortius poſſet cauſari talis ethica. Et dato ꝙ talis putrida nō ꝑuenīſſet ad ſtatuꝫ: ⁊ ꝙ putrida poſtq̄ꝫ cauſauit poſſit remanere cum illa ethica. ¶ Amplꝰ ꝯfirmaṫ: qa poſtq̄ꝫ aliq̄s humor putridus cauſauit ethicā pōt in corꝑe remanere ⁊ ꝯtinue in putredinē augeri: aut ḡ talis calor vl̄ humor alterabit mēbra aut nō: nō eſt dōm ꝙ nō: qa ethicus talis ex qualibꝫ parua ira ſupercaleſit ⁊ ex qualibet parua calefactione ſpirituū. Silr̄ ex quolibꝫ cibo aſſumpto ḡ multo fortius ex tali putrido humore cuius caliditas fortior maior eſt. ¶ Et ꝯfirmaṫ: qa talis humor putridus exñs in corꝑe periodice moueṫ ſi erit cholericꝰ vel flegmaticus: ſcꝫ cū ex ethica facta nō ceſſet ſua mā. talis aūt periodicus motꝰ in calore ꝑcipieṫ ab infirmo ⁊ medico qui non pōt ethice attribui: erit igiṫ ibi alia feb. cum ethica. Si igiṫ talis humor putridus alteret mēbra ethici ad malū caloreꝫ talis calor erit feb. putrida: ⁊ quātūcūq̄ꝫ adhuc remaneret poſt remotionē humoris: qa ad hoc vt aliquis calor ꝑter nām ſit ethica nō ſolū reqriṫ ꝙ hēat eſſe indepēdens in cōſeruari: vt. ſ. dato ꝙ cauſa ceſſet illḋ remaneat: ſed etiā requiriṫ vt eſſe habeat independens a cā in ꝓduci vt actualr̄ a cā ſucceſſiue nō ꝓducaṫ: qa illud qḋ actualr̄ ſucceſſiue ꝓduciṫ diciṫ fiens ⁊ nō factū. ¶ Ex qbus īferimꝰ vnū ꝙ pōt eē aliq̄s calor fiens: ⁊ tñ in ꝯſeruari eēt a cā indepēdens: qa. ſ. calor ſucceſſiue a cā ſua ꝓduceṫ actualr̄: ⁊ ꝑ ꝯñs fiens eſt: ⁊ tñ quātūcūq̄ꝫ illa cauſa remoueṫ talis calor in ſubto remaneret factus: ⁊ ideo ſi talis calor ſit ꝑter nām ⁊ feb. actualiter producatur a ſpū vel putrido humore qḋ dico ꝑꝑ calorē qui ꝓduceret a cā ꝑmitiua: ⁊ erit feb. effimera vel putrida nō ethica quātūcūq̄ꝫ indepēdens ſit in cōſeruari: ſed nō in ꝓduci. Ex qbus euitatur argᵐ qḋ poſſet fieri ꝫ dicta ſupra ſi perpendis. ¶ Ex qbus apparet ꝙ ſi aliq̄s putridus humor: ⁊ ſic de ſpū calido vel de alia cā dꝫ cauſare ethicaꝫ ꝙ ſtatim ſicut calor preter nām in mēbro que ꝓduciṫ ab humore factus eſt: ita ꝙ habeat ꝑᵐ factū eē ⁊ indepēdere in cōſeruari ⁊ in ꝓduci. Unde directe tūc eſt ethica cuius nulla eſt cā ꝓductiua: ſed qa tūc aliqua q̄litas que ꝑ motū acquiriṫ diceret hēc ꝑmo eē factū: ⁊ h̄ vt eſt factuꝫ diſtinguiṫ ꝫ fiens: ⁊ nō vt eſt pars fientis: ita ꝙ eſt in termino motꝰ cū in aliq̄ inſtāti eſt verū dicere ꝑmo hec qualitas vt caliditas eſt cōplete acq̄ſita ⁊ nō amplius ab agēte depēdēs: ita ꝙ in illo inſtanti eius nihil acq̄riṫ cū ſit qualitas ꝑ motū acquiſibilis: ſed in toto tp̄e ante hoc acquirebaṫ: ⁊ in hoc īſtāti ꝑmo eſt verū dicere tota eſt acquiſita. Cū ḡ ante illud inſtās ſit verū dicere ꝙ talis caliditas preter nām ſit feb. putrida: ⁊ nunq̄ꝫ ante ſit verū dicere ꝙ talis caliditas ſit aliqua ethica: ſed ſolū eſt in ꝑdicto inſtanti: cū verū eſt ꝑmo dicere ꝙ talis caliditas preter nām ſit feb. putrida: ⁊ nūq̄ꝫ ante ſit verum dicere ꝙ talis caliditas ſit facta: ⁊ tñ tūc nihil eius ſit: poſſumus dicere ꝙ ethice nulla eſt cā nec cōſeruatiua nec ꝓductiua: q2 aut eius cā ꝓductiua eēt ante illud inſtās aut tunc nō ante q2 erat putrida: nō tūc qa nunc nihil ꝓduciṫ. Nihilominus tñ eſt verū ꝙ illius rei que eſt ethica nō fuit aliqua cā ꝓductiua aliter fuiſſet ab eterno: q2 illamet caliditas que nūc numero eſt facta in ethica eſt illamet q̄ prio erat fiēs ⁊ putrida: ita ꝙ ille humor putridus eſt cā caliditatis huiꝰ: nihilominus tñ illa caliditas aſſumit ſibi nomē ethice ⁊ eius nulla eſt cā: q2 tūc talis caliditas facta eſt: ⁊ nō fit. ¶ Ex quibꝰ pōt appere dūa lter factū qḋ eſt pars fientis ſolū ita qḋ nō eſt factū qḋ poſſit diſtingui ꝯtra fiens: qa factū qḋ eſt pars fientis: dato ꝙ ex quo iam ab agēte factuꝫ eſt nō amplius fiat: nihilominus tñ ab agēte depēdet in cōſeruari: q2 dato ꝙ tunc nō eēt factū qḋ pōt diſtingui cōtra fiens. Similr̄ eſt pars forme que actualr̄ fit: qa forma que actualiter fit ⁊ induciṫ eſt illa cuius aliqua pars eſt facta: ⁊ aliqua futura fieri: ſed factū qḋ diſtinguiṫ ꝫ fiens ꝑt remanere in ſubto remota eius cā. Silr̄ autē nō nec̄io eſt pars forme que actualr̄ fit: q2 pōt eē terminus motus: ⁊ dico nō neceſſario: q2 nō eſt incōueniēs ꝙ aliqua caliditas q̄ ꝑ motum acquiriṫ ſit tñ acq̄ſita ⁊ taliter vſq̄ꝫ ad aliqḋ inſtans tēporis: q2 ſi remoueretˀ cā ipſa remaneret facta: ⁊ ꝙ nō remota cā cōtinue ⁊ imediate poſt illaꝫ caliditatē factaꝫ ſucceſſiue acquiriṫ alius gradus q exiſtēs ſubiectiue in eodeꝫ ſubiecto cū ꝑma faceret vnā caliditatē numero: quaꝝ vna ꝑs poterit vere habere eē factū vt diſtinguiṫ ꝯtra fiens vt putā caliditas que vere pōt eē terminus motꝰ ⁊ remanere recedēte cā ⁊ alia vere habebit eē fiens: ſicut apparet de aliqua putrida q̄ ꝑduceret ad aliquā ethicā: ⁊ cōtinue poſtq̄ꝫ ad ethicā ꝑduxiſſet remaneret illa putrida: illḋ ergo factū pōt appellari tñ improprie pars fientis inq̄ꝫtuꝫ eēt pars alicuius forme que actualr̄ fit ſm aliquā eius partē: nihilominus tñ eēt factū qḋ nō eēt ſolū pars fientis: q2 pōt eē factū indiſtinctū cōtra fiens vt iam eſt declaratum. ¶ Apparet igiṫ clare q̄mō putrida que perducit ⁊ cauſat ethicā pōt ſimul cuꝫ illa ethica remanere: ⁊ poſſet multis vijs alijs declarari ſicut pꝫ intelligēti: vnde putrida de qua dictū eſt ſupra ꝙ pōt ēt humiditates ꝯſumere: manifeſtū eſt ꝙ ſi cauſauiſſet ethicā ꝑme ſpeciei: ⁊ talis humor remāſiſſet in corꝑe ꝙ adhuc ꝑmaneret putrida cōſumēs. ¶ Scdō dicimus ꝙ putrida cōplicari pōt cuꝫ ethica: ſic. ſ. ꝙ ethica preexiſtente pōt ei ſuꝑuenire putrida. Et iſta ꝯclō nō indiget

multa declaratione.nā hoīe exiſtēte ethico pme ſpeciei:ꝛ ſic de aliqs.pōt vni humoꝝ ſupuenire putredo.vñ cauſa‑bit in eo putrida:quemadmodū ex ira pōt ſibi ſupuenire effimera que adhuc eſt caloris minoris:ꝛ iam ſupra appa‑ret quō poſito ꝙ ſpūs in effimera eſſent minoris calidita‑tis ꝙ̄ mēbra ethici quō pñt calefacere mēbra:nā iā dictū eſt quō ꝓpter multā diſpōnē paſſi aliqđ agens pōt vītualr eſſe calidius in cōparatione ad illud paſſuꝫ:ꝙ̄ ſit actualis calor ꝛ formalis qui in eo eſt:ſunt enī qualitates maxime actiue caliditas frigiditas ꝛc̄.res multū cōparatiue ſe ha‑bentes:ꝛ hic eēt locus ſpeculationis magne. ¶ Tertio di‑cimus ꝙ in aliquo ſimul poſſet cauſari ethica ꝛ putrida ꝛ ad pñs dimittant̄.ſ.multa inſtantanea:qđ appet:qa aliq̄ ethica pōt cāri icipiēdo vt ſupra ꝓpter diſpōnē pticularē maiorē in mēbris ꝙ̄ in humore vel ſpiritu:ꝛ in aliquo ꝑꝑ eādē cām extrinſecā poſſet ꝑus moueri humor qui putri‑dā faceret ꝙ̄ in eo fieret ethica.Et ſic ſilr poīe eſt ꝙ in ali‑quo ſit illa diſpoſitio vt in eo fiat ethica icipiendo ab aliq̄ cauſa exteriori ꝛ ſit in eo diſpoſitio humoꝝ talis vt ſimul cū illa cā que ponit in calefacto eſſe mēbrū ponat humo‑res i putredie.Et ꝙ hoc ſit poīe.pꝫ:qa humores pñt in ali‑quo eſſe ita diſpoſiti vt plus a cauſa exteriori putrefiāt ꝙ̄ mēbra ponant̄ in calefacto eē:ꝛ in aliquo pñt eē ſic diſpo‑ſiti vt tardius hoc fiat:ḡ relinquit̄ hoc clare ꝙ in aliquo pñt ſic eſſe diſpoſiti vt ſimul illud inducat̄ in eis cū cale‑facto eſſe mēbroꝝ.Et ſic etiā ſi velles imaginari ꝙ ſimul cū illis fieret effimera poſſes ꝛ hoc ſm tenētes ꝙ effime‑ra poſſit cōplicari cū putrida. ¶ Et ꝯfirmat̄ hoc qđ dctū eſt:qa in hoīe diſpoſito ad hoc vt a cā exteriori poſſit i eo fieri ethica icipiēdo pōt eē aliqua oppilatio ꝛ tāto tēpore iam perduraſſe vt per ꝓhibitā trāſpirationē ꝑducat dire‑cte humorē ad putredinē:cū illa cā exterior i mēbris cau‑ſat ethicā:ꝛ pꝫ poſſibilitas eius clare.

Ad rōnes **Reſtat igit̄** videre ad inducta:nā cū pmo dicitur ipoīe eſt idē eſſe in termino mot⁹:ꝛ cō‑tinue moueri.Dōm ꝙ verū eſt cōtinue moueri ad illū ter‑minū:ſed eſſe in vno termino ꝛ ꝯtinue moueri ad aliū ter‑minū intenſiorē bñ eſt poīe:ꝛ ſic eſt in ꝓpoſito ſi perpen‑dis:vnde cū mēbrū acqſiuit malā cōplexionē factā eq̄lē que ponit̄ terminus motus nō dī talis mala cōplexio ter‑minus alterationis:qa mēbrū hñs illā nō poſſet amplius alterari:ſed ex alio vt ex dictis apparet. ¶ Ad 2ᵐ qđ obij‑cit̄ qđ eſt difficile ſoluere:ꝛ eſt medium nrm hēet videre Dynus quātū ad pmū mēbrū rōnis qđ querit difficultatē de mala cōplexione equali ſiue facta ꝛ mala cōplexione fiente ſiue diuerſa ſm doctrinā datā ab eo in tractatu ma‑gno quē de hoc cōpoſuit. In quo vult ꝙ ex hoc aliqua ma‑la cōplexio dī facta ꝛ equalis que hꝫ eſſe in oibus ꝑtibus mālib⁹ꝛ formalib⁹ ſubti:ſed ex hoc aliqua mala cōplexio dī fiens:qa dato ꝙ ſit in oib⁹ partib⁹ formalib⁹ ſubti in q̄ fit:nō tñ eſt in oib⁹ ꝑtib⁹ mālibus:vnde dicit ſucceſſionē attēdi in motu penes ꝑtes ſubti nō penes ꝑtes forme que acquirit̄.vnde forma ex h̄ hꝫ eſſe indepēdens a cauſa vt poſſit ceſſante cā remanē:qa occupat oēs ꝑtes formales ꝛ māles illius qđ alterat̄:hoc dico:qa poſſet eſſe aliqđ totuꝫ cuius vna medietas eſſet alterata ꝛ alia nō:tunc qualitas ſm quaꝫ eſt alterata vna medietas occupat oēs ꝑtes for‑males ſi ſint plures:vel vna ſi ſolū eſſet vna:ꝛ oēs partes māles illius medietatis que alterabant̄.Et per ꝯñs ex di‑ctis ſequit̄ ꝙ nulla qualitas pōt actualr ab agēte eſſe fiēs ꝛ ab illo agēte indepēdens in ꝯſeruari:qa exquo eſt fiēs nō eſt in oib⁹ partib⁹ mālibus ſubti:quouſqꝫ aūt nō eſt in oibus partib⁹ ſubti nō eſt indepēdens:vt.ſ.remota cauſa ipſa remaneat qđ eſt ꝯtriū cuidā mō dicto modicuꝫ ſupra cū dicebam⁹ ꝙ pōt aliqs calor fiens eſſe:ꝛ tñ in cōſeruari a cā independēs vt.ſ.remota cā ipſe remaneat. ¶ Solue‑ret ḡ Dynus ad argᵐ factū cū dī aut putrida que cōplica‑ret cū ethica eſſet putrida que cāuit ethicā:ꝛ poſtꝙ̄ cauſa‑uit ethicā remanet cū ethica ꝛc̄.Dōm ꝙ pōt eſſe putrida que remanet cū ethica ab ea facta:vñ in illo tractatu ipſe preciſe aſſerit dādo vnū exēplū quō putrida pōt remanē cū ethica quā cauſauit. ¶ Et cū dī.tūc quilibet gradus ca‑liditatis ꝑter nāꝫ qui ab humore putrido iduceret̄ in mē‑bro poſt ethicā iam itroductā eſſet caliditas facta ꝛ inde‑pendens ab illo humore in ꝯſeruari:hoc negatimo ꝙ ve‑re eſt caliditas fiens ꝛ depēdens.Et cū ꝓbat̄:qa qñcunqꝫ aliqđ agens iducit plures gradus caloris ꝛc̄.illā ꝓpōnem in vno ſenſu ꝯcederet ꝛ in alio negaret.hꝫ enī eā cōcedere hoc mō ꝙ qñ aliqđ agens inducit calorē aliquē in aliquo ſubiecto qui calor hꝫ eſſe factū ꝛ in termino ꝛ indepēdēs hꝫ eſſe:deinde poſt illū inducit aliuꝫ calorē ꝙ quādo ante hic calor ſcđs habuerit illa que hꝫ pm⁹ ꝙ ſicut pmus eſt calor factus ſic ꝛ ſcđs:imo hic ſcđs calor multo citius ꝛ in multo minori tpe habebit oīa illa que hēbat pmus ꝓpter ſubm eſſe illi magis diſpoſitū:illud aūt qđ pmus calor hꝫ ad hoc vt hēat eſſe factū indepēdēs eſt ſm eū:qa iā occu‑pat oēs partes formales ꝛ māles rei que alterat̄.Et iō cuꝫ ſcđs calor qui inducit̄ eſt inductus in oib⁹ partib⁹ forma‑libus ꝛ mālib⁹ habebit eſſe indepēdens. Hoc aūt non eſt ſtatim poſt inductionem illius ethice a putrida:imo eſt ibi tēpus valde latū anteꙗ̄ humor putridus cauſans putridā poſt ethicā iteruꝫ alterauit oēs ꝑtes formales ꝛ māles rei que alterat̄. ¶ Et ideo ſi ſenſus illius ꝓpōnis aſſumpte eſſet ꝙ qñcūqꝫ aliqđ agens inducēs plures gradus calo‑ris in aliqđ paſſum ſi aliqua pars illi⁹ caloris hꝫ eſſe factū ꝛ independēs:ḡ alia pars que ꝯtinue poſt illā factā iducit̄ habebit eſſe indepēdens ita.ſ.ꝙ ſic veꝝ dicē ꝙ qcqd poſt illā idepēdētē inducit̄ habebit eſſe indepēdēs:vt qñcūqꝫ remoueat̄ cā remaneat quicqd poſt illud indepēdēs fuit inductū eſſet falſuꝫ ꝛ ꝓpō falſa:qa exquo illud qđ iducit̄ poſt inducit̄ ſucceſſiue:ꝛ per motū quouſqꝫ durat motus non occupat oēs ꝑtes māles ꝛ formales ſubti:ꝛ per ꝯñs ſi tūc remouet̄ cauſa ceſſat illa calidiuas. ¶ Et ideo ſi calor hic qui iducit̄ poſt illū calorē independentē inueniet ſubm magis diſpoſitū bene citi⁹ ex illo:ꝛ in tpe minori occupa‑bit oēs partes māles ſubti ceteris paribus:nō tñ ꝙ ꝙ̄diu durat motus ꝛ inducit̄ pōt dici indepēdēs:cū tūc nō hēat illud.ſ.eſſe in oibus partib⁹ mālib⁹ qđ requirit̄ ad hoc qđ indepēdens ſit:qa cū illud hꝫ ſtatim ceſſat motus ſm tātū illā formā. Hec eſt ſolo quā haberet dare Dynus ſm ſua dicta in predicto capitulo.

Nos autē credimus dicta eius ꝛ ſua fundamēta eē falſa ex toto.Et ideo aliter opꝫ rōnē ſol‑uere:qa tñ tractare hoc eēt ꝓlixū ꝑ plures chartas a nō ꝓce‑damus in hoc:ꝛ itēdimus ſi deo placuerit ꝯ cū in hac mā tractatū ꝓlixū facere in quo ſoluet̄ rō prefata difficilis ꝛ cōplebit̄ paſſus hic diminutus.Tu ḡ vſqꝫ tūc ꝑdicte ra‑tionis ſolutionē cogita:vbi pro fundamēto opꝫ te ingrere que ſit cā idepēdētie qualitatis ab agēte inducte ꝑ motū in paſſuꝫ:ꝛ maxīe q̄litatis extranee:de qua in ꝓpoſito loq‑mur. ¶ Cū aūt vlterius in ꝑdicta rōne arguit̄ ꝙ putrida nō pōt ſupuenire ethice iā ꝑexñtis clarū eſt ſoluere cū dī. tunc due caliditates ſolo nuō differētes fundarent̄ in eo‑dē ſubto vt in mēbro.Dōꝫ ꝙ nō:qa ille due calitates ſūt vna nuō:nā iaꝫ ſupra dictū eſt circa pncipiū huius operis ꝙ gña febriū ꝛ ſic ſpēs nō diſtinguunt̄ gñe vl̄ ſpecie quā‑tū ad calorē:ſed eſt alius modus diſtōnis ita ꝙ nō ſequit̄ ꝙ dato ꝙ illi calores ſint partes vnius forme nuō in mē‑bro ꝙ ꝓpterea illa ſcđa feb.ſit vna feb.Et ſaltim hoc ma‑nifeſtū in fe.putrida q̄ remanet poſt ethicā quā cauſauit: Thom.

ga ille calor q eſt in ethica eſt ab illo agente met a quo eſt calor putride ꝓductus: per hoc aūt qḋ calor aliquis nume ro hꝫ eſſe in termīo nō diuerſificat̄ a ſemet ſpecie cū erat in fieri: cū mot⁹ ſit idē cū termino ad quē vadit. Hoc aūt dico: q̄a q̄s forte poſſet phātaſiari calorē putride ꝛ ethice facte ab illa cā vel alia cā: vel a cauſa extrīſeca vl̄ putride vl̄ effimere differre ſpecie: ꝛ ſic etiā ſꝫ h̄ eē rō ſoluta ꝛc̄.

Laurē. ¶ Atqꝫ eo ipſo libro dixim⁹ ꝛ oportea t effimere: ideſt diarie febris cognoſcere dr̄ias ꝓmiſerā ſcio me dictu rū hoc loco de illis. Cūqꝫ recordarer nōnulla ex eo li bro in hunc locū eſſe transſerenda ad itegrā notitiā: alia quidē trāſcribere ſuperuacuū duxi hoc loco adij ciens ea tm̄mō q̄ min⁹ q̄̄ fuerit neceſſariū ſūt ꝑdita.

Leonic̄. ¶ Dictū eſt autē nihilominus eodem in quo pacto fe briū effimerarū dr̄ie ſunt cognoſcēde. Scio aūt me ꝛ hoc in libro fuiſſe ꝓfeſſum de ipſis aliquid annotare. Sed cū in memoriā reuoco q̄ pauca quedā dicenda ſuperſunt p̄ter ea que in eo libro cōſcripſim⁹: alia q̄dē ſuꝑfluū exiſtimaui hoc in loco repetere: hic igit̄ ſola que in eo libro ſunt defecta ſupplebo.

¶ Caplm̄ vndecimū in quo Galenus complet aliqua ſigna febris effimere que dimiſerat.

Antiq̄. Dictū eſt aūt nō min⁹ in illo libro ꝛ q̄ opꝫ effimerarū febriū cognoſcere dif ferētias: igit̄ ꝓmiſi q̄m̄ hic de eis di cā: rememorans aūt q̄ paruo aliquo indigēt ea que ſunt ſm̄ illū librū: adhuc v̄o ꝑfe cte dicta ſunt alia oīa. alia quidē ſuꝑfluū eſti maui tranſcribere hic: ſola v̄o que deficientur determinata ſunt in eo: adijciam hic.

Cō.30. Cū poſuit Galen⁹ ſupra ſigna effimere ḡnalia ponit et⁹ ſigna ſpālia: ꝛ dato q̄ ſatis ꝯfuſe ꝛ di minute: q̄ꝛ ꝓlixe magis ꝛ clarius hoc fecit. 2° de criſi. vn̄ fecit hoc in effimera: q̄a ſupra poſuit ſigna particularia pu tride. Et p̄mo Gal. ꝓponit qḋ intēdit: ꝛ q̄a īmediate dixe rat: ſed de his amplı⁹ in 2° de criſib⁹ ꝛc̄. dicit ibi q̄ nō mi nus ibi dictū eſt q̄ opꝫ cognoſcē dr̄ias effimere feb. ꝛ ſub dit: q̄m igit̄ ꝓmiſi. ſ. dicere cog̃nes ꝛ ſigna harꝫ dr̄iarꝫ: ꝛ h̄ in caplo ſupra. ſ. Febris aūt qui ex putredine dicaꝫ de eis: tn̄ hic rememoror q̄ illa que dicta ſunt ſm̄ illū librū indi gent aliquo paruo addito ꝓpter nō eſſe ibi ꝑfecte oīa di cta: ꝛ illud modicū qḋ ibi deficit hoc adijciā: alia q̄dē. ſ. de quibus dicit ibi ſuperfluū exiſtimaui trāſcribere hic: naꝫ ibi dicit de effimera cauſata ab accidētibus anime: ꝛ ex la boribus ꝛ ex vigilijs ꝛ ex bubone ꝛ ex ſoliditate cutis: de quibus nō dicit hic remittens nos illuc. ¶ Et cuꝫ dixit.

Laurē. ¶ Ubi ergo ꝓpter eſtum febricites cutis magis ad ha bitum calidiorem ꝛ ſqualidiorē q̄̄ pulſus ad febrilem diſpoſitioneꝫ mutat̄: quocirca ſitis minus infeſtat q̄̄ vbi equalem habens caliditatem.

Leonic̄. ¶ Qui itaqꝫ ex feruore ſolis in febrē inciderit: his cu tis magis ad caliditatē ꝛ ſiccitatē q̄̄ pulſus ad febri lem vergit diſpoſitionē: nā ꝛ minus ſitibundi ſūt his qui equalem habent caliditatem.

Antiq̄. ¶ Et his quidē qui in eſtu febriūt cutes magis in calidius ꝛ aridius q̄̄ pulſus ad febrile exur gunt. Et nimirū ꝛ ſiticuloſi minus ſūt hi tales his qui parem habent caliditatem.

¶ Exequit̄ ꝛ itendit in hoc caplo ponere ſolū ſigna duarꝫ ſpērū feb. effimere. ſ. eius que fit ex eſtu: ꝛ ei⁹ que fit ex fri giditate quarꝫ ſigna nō ponit de criſi 2°. ꝛ p̄mo ponit ſigna illius que fit ex eſtu: ꝛ p̄mo ponit ſigna ꝑtinētia cōiter toti corpori. ꝛ p̄mū eſt: q̄ꝛ cutis taliū magis exurgunt ꝛ ꝑmutā tur ad febrile. ſ. ad caliditatē febrileꝫ magis calidius ꝛ ari dius q̄̄ pulſus: apparet igit̄ maior feb. q̄̄tuꝫ ad tactū cutis q̄̄ q̄̄tū ad cōſiderationē pulſus. Et cā hu⁹ ſigni eſt ī prom ptu: q̄ꝛ caliditas plus eſt īpreſſa circa cutim q̄̄ ſit in intrin ſecis: ex q̄bus hn̄t pulſus ꝑmutari: ꝛ iḋ iſti ſunt minus ſiti culoſi q̄̄ illi q in alijs febrib⁹ hn̄t parem caliditatē: ꝛ h̄ q̄a in iſtis caliditas debēs cāre ſitim non eſt ꝓfunda. vn̄ Aui. Et illud qḋ apparet de corpore vehementis caliditatis eſt calidius īteriori eius: ꝛ de illis q̄b⁹ ſcitur illud eſt: q̄ ſitis ei⁹ eſt minor ſiti illius cui⁹ calitas eſt illa caliditas: ꝛ eſt in hac hitudie ꝯtria vel diuerſa ei q̄ eſt ex dēſitate. ¶ Deide cū. d. p° q̄rti in cā.2.c.38

Laurē. ¶ Ac p̄mo occurſu manus calor ipſe vigere videtur: econtrario ac vbi egrotus propter aſtrictionem: ſic enim calor ipſe rurſus increſcit.

Leonic̄. ¶ At q̄̄ primū manus admouet̄ in eis īgens calor ꝑci pit̄ cōtra res hꝫ in his q ex cute denſata atqꝫ aſtricta laborant: nam in his reaccenditur calor.

Antiq̄. ¶ Et ſm̄ primā immiſſionē manus: vaſtus appa ret calor ecōuerſo que in his qui ꝑ cōſtrictionē quādā egrotant ſuperaddit enim in illis.

¶ Deinde ponit aliud ſignum huius feb. qḋ etiam pertinēs eſt ꝛ cōmune toti corpori: ꝛ eſt q̄ ſm̄ p̄mam immiſſionē manus ſenſum ſm̄ hāc feb. apparet tangenti vaſtus: ideſt maior calor: cuius ꝯtrīuꝫ reperit̄ in his q febricitāt ex cōſtri ctione pororꝫ cutis: q̄ꝛ in iſtis caliditas ſuꝑaddit: h̄ eſt q̄ꝛ in p° occurſu manus appꝫt valde modicus: ꝛ cuꝫ diutius ma nus imorat̄ ſentit calorē forteꝫ. vn̄ Halyab. 10. ſue theorice loquēs in hac feb. ex ꝯſtrictione: dicit. Calor nāqꝫ in hac fe. manifeſtari diligēter nō pōt ꝑꝑ pororꝫ cōſtrictioneꝫ. Et ſi diutius manus ſuꝑ cutē fuerit imorata locus caleſcit ꝛ pori dilatant̄ eſtus q̄ pariter ꝛ caloris: oculi quoqꝫ ꝛ facies pau lulū itumeſcūt ꝛc̄. Un̄ Aui. de fe. ex ſoliditate ꝛ frigore. Et ſigna eius ſunt q̄ corp⁹ in p̄mis cū tāgit̄ nō eſt vehemētis caliditatis: cūqꝫ figit̄ man⁹ ſentit̄ calor eleuari. ¶ Dein̄ cū. d. p° q̄rti in cā.2.c.38

Laurē. ¶ Caput p̄terea peruri maxime vr̄ quotiēs febricites ꝓpter eſtum: gaudētqꝫ ꝛ iuuant̄ frigidis vnguētis.

Leonic̄. ¶ At qui ex feruore ſolis egrotant his maxime caput deuri videtur plus q̄̄ ex balneis frigidis vtilitatis ac delectationis recipiunt.

Antiq̄. ¶ Ardere v̄o ꝛ caput maxime videtur his qui in eſtu febriunt ꝛ gaudent magis ꝛ proficiunt frigidis fomentari.

¶ Ponit ſigna huius feb. effimere ex calore que ſunt appro priata ꝑtib⁹ capitis. Et dicit q̄ his q febriūt ex eſtu maxie vr̄ caput ardere. ꝛ cā eſt: q̄ꝛ caput iter cetera mēbra maxie patit̄ cū maxime calori obuiet. Un̄ Halyab. caput iflāma tur: ꝛ Auic. ꝛ eſt p̄ma ſuſpēſio eius cū ſpū aiali cū p⁹ qḋ ī eo ledit̄ ſit caput: calefit enim aer eius ꝛ ꝑuenit ad cor ꝛ fit fe. p° q̄rti in cā.2.c.38

¶ Et ſubdit Gal. aliud ſignū: q̄ iſti q in eſtu feb. gaudēt ꝛ ꝓficiunt magis frigidis fomētari: ꝛ hoc ſm̄ duplicē intelle ctū. Uno mō q̄ gaudēt magis frigidis fomētari q̄̄ ea intus aſſumere: ꝛ hoc eſt q̄a caliditas in eis eſt magis circa exte riora. vel pōt intelligi q̄ gaudēt magis frigidis fomētari: ſcꝫ circa caput q̄̄ circa alias ꝑtes. Et huius cauſa iam pꝫ.

Laurē. ¶ Atqꝫ oculi calidiores ꝛ rubicūdiores vident̄ cū ſic citate quotiēs ſine grauedine ꝛ defluctiōe febricites.

Interdum

Interdum enim ꝓpter eſtum talia incedunt caputq; reddit non ſolū calidū: ſed etiā plenū ſanguine: ita vt oēs vene admodū cōtendant: ⁊ oculi oēs ac timpora: ⁊ frons: ⁊ facies vniuerſa.

Leonic. ¶ Oculi quoq; in his rubicūdiores ⁊ calidiores ſimul cum ſiccitate vident: ſi quidem ſine grauedine ac diſtillatione laborāt. Niā hec qbuſdā a ſole deuſtis accidere cōſueuerūt: fitq; in eis caput nō ſolū calidū: ſed etiā ſanguie plenū: adeo vt oēs vene queciq; in oculis: aut in tēporib⁹: aut in fronte: vel in tota ſunt facie: ſupra modum extenduntur.

Antiq. ¶ Sed ⁊ ocli eis calidiores ⁊ rubicūdiores apparent cū ſiccitate. Quicūq; demū vtiq; ſine coriza ⁊ catarro laborant: quibuſdā eni corū q eſtū paſſi ſunt ⁊ hec ꝯtingunt ⁊ fit his nō calidū ſolū: ſed ⁊ plenū caput ſanguine vt ⁊ vene amplius extendant vniuerſe: ⁊ q̄cūq; ſm oculos ſunt: ⁊ ſm tpora ⁊ frontē ⁊ totā faciem.

¶ Deinde ponit aliud ſignū iſtoꝝ qd̄ ſumit ab oculis: quia in eis oculi fiunt calidiores ⁊ rubicundiores cū ſiccitate: ⁊ hoc maxime hn̄t illi qui ſic laborāt ſine catarro ⁊ coriça: ⁊ itelligit p ſiccitatē oculoꝝ: qa. ſ. oculi erūt rubei ⁊ calidi ſine emiſſione alicuius humiditatis: vñ tunc dr̄ obthalmia ſicca: cū nihil ab oculis fluit: vt pꝫ 3° pticu. afor. ⁊ intelligimus hoc maxīe euenire cū corpus nō eſſet imundū: vnde nō accidit caput mltū repleri vt fiat catarrus coriça ⁊ obthalmia humida. Et ꝙ hec ſit intentio Gal. pꝫ: qa ſtatim ponit ſigna oppoſita iſtis eueniētia in corꝑibus que paſſa ſunt eſtu: in quib⁹ eſt plenitudo corꝑis ⁊ maxīe ex ſanguine. vñ dicit. quibuſdā eni coꝝ qui hec paſſa ſunt vt ſūt illi in quib⁹ eſt in toto abūdantia ſanguinis: ⁊ his cōtingūt. ſ. catarrus ⁊ coriça: ⁊ fit in his caput nō ſolū calidū: ſed plenū ſanguine vt extendant vniuerſe vene que ſunt ſm caput: ⁊ que ſunt ſꝫ oculos ⁊ tpora ⁊ totā faciē. Et cā eſt: qa exiſte repletione ex ſanguine in toto ꝓpter calorē attrahit ſanguis multus qui replet totū caput ⁊ cauſat accn̄tia ꝓdicta: vnde tūc nō fiunt obthalmie ſicce ſed humide: ſed in ꝑmis qa corpus erat mundū exiccabat calor ⁊ reſoluebat hūiditates capitis ꝑus q̄ꝫ eēt attractio: tñ itelligas ꝙ ſꝫ diuerſas repletiones ⁊ diuiſa corꝑa poſſent fieri iſta accn̄tia diuiſimode vt i aliq̄ accidēt ſolū catarr⁹ i aliq̄ ſolū obthalmia ⁊ ſilia. vñ Auic. cū loqmur de effimera ex calore ſolis dicit. Et ꝓp illud q nō eſt mūdus iplet caput ei⁹: ⁊ ſubdit īfra. Et fortaſſe eſt cū grauitate ⁊ repletiōe capitꝭ ſi corp⁹ nō eſt mūdū. Et Halyab. in loco ſꝑallato dic̄. Que eni eſt ex aduſtione ſolis oculos patiētia facit calidū tactus caput īflāmatū faciē ⁊ cutē ſiccā reddit: ⁊ ſi itelligat per ſiccitatē faciei eius detumefactionē: hoc eſſet verū in corꝑe in quo nō eſſet magna repletio vbi fieret circa caput maior exiccatio ⁊ ꝯſumptio q̄ꝫ attractio. vbi aūt eēt magna repletio cōtrariū fieret. Si aūt per ſiccitatē intelligeret ariditatē vel aſperitatē quādā eſſet verū: cōſidera etiā ꝙ hoc eſſet ſm diuerſitatē durationis ⁊ mlte vel pauce calefactionis diuerſitatē: nā calidū ꝑmo diſſoluit ⁊ attrahit q̄ꝫ reſoluit.

¶ Et attēde ꝙ ſigna effimere ex eſtu que Galenus ponit ſunt ſigna effimere ex calore maxīe ſolis cū dicit. ꝙ ꝑmo incipit in capite: qa effimera facta nō ex ſole: ſed ex dieb⁹ canicularibus vel ex balneatione calā hꝫ ꝑmā eius ipreſſionē in corde ꝓp calidiatē anhelit⁹: ⁊ maxīe qn̄ cuſtodit caput a calore: ⁊ illa ſūt vba Aui. ſi eū legis. ¶ Deide. c. d.

p° quarti tracta. 2.

Lauré. ¶ Id preterea non parū diſtinguit eā ab alijs que ex humoribus affligunt. Hi eni vbi caput afficit ꝓpē ſe prehenduntur grauedine ⁊ defluctione.

¶ Hoc etiā ſatis eos ab his q ex humoꝝ friditate febricitāt ſepat: nā ⁊ hi qbuſcūq; caput inualidū eſt grauedinibus ac diſtillationib⁹ facile corripiunt. Leonic.

¶ Eſt aūt nō minime ⁊ hoc diſcernēs eos ſufficienter ab his qui ex frigiditate humoꝝ febricitant: eteni ⁊ hoꝝ quicūq; capite ſūt leſi parate occupantur a catarris ⁊ corizis. Antiq.

¶ Poſſumus dicē ꝙ hic ponit ſigna effimere facte ex frigore: ⁊ ꝑmo ponit vnū ſignū de predictis p qd̄ nō diſtiguitur illa que fit a calore ab ea que fit a frigore: ⁊ hoc ſignū eſt catarrus ⁊ coriça: quia etiam in effimera facta a frigore reperitur: ⁊ hoc quia frigiditas in partibus capitis eſt expreſſiua humoris. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et febris ipſa interdū accidens eſt ſolius in capite diſpoſitionis: ſed magna ex parte magis febricitant quotiens corpore ipſo refrigerent vel exurantur. Lauré.

¶ Coꝝ ꝙ vo nullis febris ſolā capitis diſpoſitionem cōſequitur: magna vo ex parte tunc ſolū febricitant: quando totū corpus ſupra modum caluerit alſerit. Leonic.

¶ Et febris demum eis quandoq; ſynthoma eſt ſolius eius que in capite eſt diſpoſitionis: q̄ꝫ multum autē nunc febriunt ſine repletione capitis magis cum ⁊ corpore vniuerſo infrigidati ſunt eſtum paſſi. Antiq.

¶ Hec lr̄a eſt valde obſcura ⁊ valde trūcata: ⁊ ꝑmo poſſumus dicere ꝙ ponit vnū ſignū diſtinctiuū effimere ex calore ab ea que ex frigore qd̄ eſt: qa eis qui febriūt ex calore q̄nq; feb. eſt ſynthomatica eius diſpōnis que eſt in capite: qa calefactionis eius vt qa caput eſt illud qd̄ ꝑmo caleſit ⁊ patit: ⁊ poſtea p cōicationē caleſi: cor: vt dicit Aui. ⁊ hoc maxime accidit in caliditate ſolis vt dictū fuit. Nūc aūt nō eſt ſic veriſile vt ex frigiditate capitis ꝑn⁹: ⁊ ꝓp cōſtrictionē q̄ ibi fiat accidat fe. niſi fiat ifrigidatio: ⁊ p ꝯñs ꝯſtrictio ſꝫ alios poros corꝑis ſic̄ accidit fe. ex caliditate capitis: vñ nō reperit: deinde ab auctorib⁹ ꝙ ei⁹ ꝑma ſuſpēſio ſit in capite ſic̄ reperit de illa que fit a calore. ¶ Deinde ſubiūgit aliqd̄ cōmune tā feb. effimere facte ex calore q̄ꝫ facte ex frigore: qa q̄ꝫ multū. ſ. ex vtraq; cauſa ⁊ nūc febriunt ſine repletione capitis: ⁊ tūc declat qñ hoc eſt: quia magis ideſt maxime: hoc eſt cū ⁊ corꝑe vniuerſo infrigidati ſunt vel paſſi eſtum vt quādo feb. cauſatur ex calore attingente vniuerſum corpus ⁊ non ꝑncipalr̄ caput: ⁊ tunc fieret talis feb. ſine paſſione capitis vel eius repletione vt dicebat Aui. de fe. ex calore balnei vel i dierū canicularium ⁊ ſiliū: ⁊ maxīe cū caput a calore cuſtodiret: ⁊ ſilr̄ cū frigus plus occurreret ad vniuerſū corp⁹ q̄ꝫ ad caput. Et dicit h vt ſi illd̄ ſignū eēt diſtīctiuū alicui⁹ fe. facte a calore ab effimera facta a frigore: ꝙ nō tñ p illd̄ diſtīguit ex illo q̄lib; effimera facta ex calore ab illa q̄ eſt facta a frigore.

p° quarti tracta. 2°.

p° quarti.

¶ Si aūt velles continuare lr̄am ꝙ totū refert illud qd̄ dic̄ q̄ꝫ mltū aūt ⁊c̄. ad fe. factā ex calore eēt talis ſenſus ꝙ iſti qui febriūt ex caliditate capitis q̄ꝫ multū febriūt ſine repletione capitis magis. i. maxīe: cū vniuerſo corꝑe ipſi exiſtes ifrigidari inſtācū in vniuerſo corꝑe paſſi ſunt eſtū: ſcꝫ ſm caput: corpus eni qd̄ eſt cū paucitate ſanguis in toto pōt appellari ifrigidatū. Et tunc cauſa huius pꝫ ex dictis q̄uo corpore exiſtente mūdo non fit repletio capitis. Sed nō eſt ſic de effimera ex frigore: nā quantūcūq; ſit corpus mūdū ſi circa caput occurrat frigus ex compreſ-

ſione ⁊ clauſione viarū ſpūū; ꝓpter qḋ. v3. fiet oppilatio viaꝝ capitis ⁊ ex īdigeſtione. ¶ Siqs aūt vellet phantaſiari qḋ longinquū poſſet exponere ad hāc intētionē vltimā ꝙ dicit vltimo magis cū in corꝑe vniuerſo īfrigidati ſunt paſſi eſtū ſm caput: vt ſi ɔtingēt ꝙ aliqs ſm vniuerſum corpus infrigidaret̃: ⁊ ſm caput calefieret: nūc poſſet eſſe ꝙ caliditas capitis nō replet illud: qa frigiditas corporis humores quietat ne ſurſum trahant̃. ¶ Et aliter poſſet exponi hoc vt velit Gal. hāc cōparationē3 facē que ſit maior feb. an illa que euenit a calore vl̃ frigore ſolū circa partes capitis. Et tūc dicemus ꝙ l3 nō ſic ex ſola īfrigidatione capitis poſſet accidere feb. effimera ſicut ex calore: nihilominus pōt cōſtrictis poris ⁊ īflāmato ſpiritu cerebri: an illa potius que euenit ex calore vel frigore ad vniuerſum corpus plus q̄3 ad caput: ⁊ in qbus nō eſt repletio nec paſſio ꝑncipalr̃ in capite: ⁊ dicit ꝙ magis febriunt iſti vltimi. ⁊ rō eſt: qa ad plures ptes corpis attingunt he cauſe: ⁊ tunc eſt ſenſus ⁊ febris qdē eis. ſ. qui febriunt tā a frigore q̄3 a calore qñq3 eſt ſynthoma ⁊c. q̄3multū aūt: ⁊ nūc magis febriūt ⁊ ſine repletione capitis: ſupple q̄3 predicti cū corꝑe vniuerſo infrigiditati ſunt: ſupple vel paſſi eſtū. ¶ Et poſſet etiā exponi ꝙ hic vult ponere duas ɔuenientias īter has feb. Prima qa feb. eis. ſ. febriētib⁹ ab vtraq3 cauſa eſt ſynthoma ⁊c. Scḋa ɔueniētia: qa q̄3multū ⁊ nūc febriunt ⁊c. ⁊ ſubdit qñ magis ⁊ maxime cū vniuerſo corpore īfrigidati ſūt vl̃ paſſi eſtū ⁊ nō circa caput.

Laurē. ¶ Atvō cutis minus calida eſt vbi ex frigore laborēs: atq3 in mole maiori corpus exiſtit: nec q̄lq̄3 calor circa faciem qualis ꝓpter eſtum febricitante accidit ſine capitis repletione. Verūtamē īterdū ſine repletione multus calor prehendit ipſum totum exuſtum.

Leonič. ¶ Eſt minus calida cutis his qui ex frigiditate febricitant corpuſq3 his maiorē prefert tumorem: nullus in fronte ſqualor: qualis his qui ex ſolis feruore febricitent ſine plenitudine capitis. Magna vō parte his ſolet caput repleri niſi quis purum atq3 materie inutilis expers corpus habuerit: ſolis ſiquidē his caput calefieri cōtingit ſine aliqua plenitudine noxa: illud tamē aliquādo vſu euenit vt plurimus calor deuſtu3 occupet caput: q̄3uis nulli plenitudini obnoxium.

Antiq̄. ¶ Minus autē eſt calida cutis infrigidatis ⁊ in tumore maiori eſt corpus: ⁊ nulla ariditas eſt circa faciē qualis eſt his qui in eſtū febriūt ſine repletiōe capitis: q̄3multū ergo aſſuetū eſt quide3 vniuerſis his talibus caput repleri niſi qs certiſſime fuerit purus ⁊ ſine ſuperfluitatibus corpore: his eni ſolū ɔuenit calefactū caput nō repletū ꝑmanere: verūtamē eſt quādoq3 ⁊ ſine repletione caliditate3 q̄3multam ſuſcipere vniuerſum id eſtum paſſum.

¶ Incipit ponē ſigna feb. effimere facte a frigore que eā diſtinguūt ab ea que fit a calore. ⁊ ꝑmū ſignū qḋ ponit eſt clarū: ⁊ eā tumoris maioris eſt: qa nō eſt facta in eo reſolutio. Et in ſcḋo ſigno dicit ſine repletione capitis: qa in his qui ex eſtu febriunt cū repletione capitis nō apparens eſt detumitio ⁊ exiccatio circa faciē: ſed repletio ⁊ inflatio ꝑꝑ attractionē humoꝝ ad partes illas: vnde ɔtigit ꝙ multū ɔſueuit illis q febriūt ex cal'itate capitis repleri caput ⁊c. Verūtū eſt qñq3 vniuerſum ſilr̃ corpus paſſum illū eſtū ⁊ caliditate3 q̄3multā ſuſcipere ſine repletione. ſ. capitis: ⁊ dato ꝙ corpus nō eſſet plenū vt qñ ꝑdicta caliditas nō eſt ꝑmo occurrēs capiti. Et in hoc vbo qḋ di ſupra: etiam oſtendit Gal. qūo feb. effimera ex calore aliquo mō eſt ex calore ſolū occurrenti caluarie: cu3 hō ambulat ad ſolem: aliqñ ex calore occurrēti corꝑi alteri cuius ꝑma ſuſpēſio poteſt eſſe non in capite: ſed in corde vt allegatum eſt ex Auicenna. ¶ Deinde cum dixit.

Laurē. ¶ Hec igitur affectio perſpicue diſſidet ab affectione frigoris. Ca ſi cū repletione facile diſtinguitur vtpote defluctionē inferens vocatā ac grauedinē que per frigus accidunt: ſed vt diximus ſqualor ⁊ magnus calor cutis ⁊ q̄cūq3 alia pauloante dixi ꝓꝑa caloris exiſtūt.

Leonič. ¶ Hec igit̃ diſpoſitio ab altera que ex frigiditate cōſiſtit manifeſtiſſime differt: atq3 plenitudinē hēt adiunctā non facile diſcerni pōt vt que ⁊ diſtillatione ⁊ grauedine aſtiſtat: qui etiā affectus frigefactis aduenīūt: at quēadmodū diximus ſqualor atq3 ingens cutis caliditas ac quecunq3 alia diximus nuper propria ſunt eorum quos feruor ſolis deuſſit.

Antiq̄. ¶ Sed hec quidē diſpoſitio manifeſtiſſime differt ab ea que eſt ſm infrigidationē: ſi vō poſt repletionē difficile diiudicabile eſt vt vtiq3 ⁊ catarrū inferens ⁊ corizā que ⁊ infrigidatis cōtingunt: ſed vt dictu3 eſt ariditas ⁊ nimia caliditas cutis ⁊ quecūq3 alia parum antea dixi ꝓpria eſtum paſſorum ſigna ſunt.

¶ Hic concludit manifeſtā diuā3 huius feb. a calore capitis cū mundificatione corporis: de quo modo fecit mētionē3 ad febrē factā ex frigore in qua caput patit̃. Et ratio huius qḋ dicit eſt: qa illa que generant̃ ex īfrigidatione in qua caput eſt leſum accidit ſemper catarrus ⁊ coriça: ſed in illa que generat̃ ex caliditate paſſione exiſtente in capite nō exiſtēte in plenitudine nō accidūt hec. Et ideo ſubdit. Si vō poſt repletione3. ſ. cōtingat paſſio ab eſtu difficile iudicabilis eſt. i. diſtinguibilis. ſ. ab illa que accidit ex frigore cū eſt paſſio in capite. vt vtiq3 ⁊c̄. ſ. illa que eſt a calore capitis que contingunt in frigiditate. ſ. ſm caput non oporteret illud: ſed vt dictū eſt ariditas. ſ. cutis: ⁊ nō intelligit in eo cui replet̃ caput ꝓpter ariditatē. i. diminutionē idest aſperitatem cutis vel ariditas quantū ad illos qui febriunt ex calore ſine repletione: ⁊ caliditas cutis: ⁊ alia dicta ſunt ꝓpria ſigna paſſorum eſtum.

Laurē. ¶ De quibus ad plenu3 in libro de curāda via ⁊ rōne dicet̃: cu3 aliis oībus effimere. i. diarie feb. differētiis quas qa ſcḋo libro de indiciis perſtrinximus: nō inſuper hoc loco dicēda ſunt: ſed hūc ſermonē hac parte finiem⁹: deīde febriū ex hūorib⁹ oēs diuas īdicabim⁹.

Leonič. ¶ De qbus in arte curādi plenī⁹ dicet̃: aut vna de his oībus febriū effimerarū differētiis: quarū dignotiones: cum in ſcḋo de criſibus ſatis a nobis fuerint explicata. Alterā hoc in loco explanationē nō expoſtulant. S3 hic finē ſermonis faciem⁹: atq3 oiu3 deiceps q̄ ex hūoꝝ putredie feb. accēdunt̃ diuas aſſignabim⁹.

Antiq̄. ¶ De qbus amplius in libris terapētice methodi. i. curatiue doctrine dicet̃ cu3 aliis vniuerſis effimerarū febriū differētiis: quarū dignotiones ⁊ in ſcḋo libro de criſib⁹ dicētes nil vltra īdigemus nūc exponē: ſ3 hūc qdē iam ſermonē hic terminemus

hic terminemus: deinceps ſ'o earū que in hu-
morib⁹ accēdunt febriū vniūſas dicem⁹ dr̄ias.

¶ Deinde remittit nos ad librum terapentice vbi de effi-
meris dic̄ m̄lta ⁊ ad librū ð̄ criſi: ⁊ ꝯtinuat ſe ad dr̄a ⁊ pꝫ.

Digreſ. **Sed circa** hoc capl̄m leniter heſitandū an feb. effi-
ſio.50. mera habeat ſpēs. Galenus eniꝫ in 2° de
Cap.13.⁊ criſi ponit hanc feb. hīc ſpēs: ſil'r ſupra ponit tria eſſe gn̄a
vltimo. feb. ⁊ illud erat vnum genus: ſed genus hꝫ ſpēs. igiť. Itēꝫ
Tract.2. Auicēna p̄ma q̄rti ponit effimere feb. ſpecies.

In opp^m ¶ Oppoſitū appꝫ: q̄a ſi h̄ret diuerſas ſpēs oporteret ꝙ il-
le diuerſificarenť penes diuerſas m̄as in corpe exiſtēs: ſꝫ
auctores has ſpēs ponūt penes diuiſas cās extrinſecas. Et
dicim⁹ breuiter ꝙ effimera feb. ꝓp̄e loquēdo nō hꝫ ſpēs:
q̄a nō ſūt in corpe diuerſe m̄e penes quas diuerſificenť
he vt dicunt quidā ꝙ hꝫ diuerſas ſpēs penes diuerſos ſpi
ritus in corpe vt vna ſit in ſpiritu aīali ⁊c̄. Sꝫ hoc non eſt
verū: q̄a eius nō ſunt diuerſe m̄e vt ſunt in corde ꝯtente:
etiā raro eſſet ꝙ vnus de illis ſpiritibus altereť: quin alter
eodē mō cū in quolibet mēbro ſint maſtū miſti. Uel dici
pōt ꝙ dato ꝙ eſſent diuerſe m̄e in corpe penes q̄s poſ-
ſent conſtitui diuerſe ſpēs effimere vt diuerſi ſpūs: q̄a tn̄
modus curationis earū nō eſſet diuerſus: imo idem ꝑciſe
ex quo diuerſo mō curationis medicus ponit diuerſa gn̄a
⁊ diuerſas ſpēs feb. vt patuit ſupra in p̄n° hu⁹: hinc eſt ꝙ
nō ſunt ponēde diuerſe ſpēs: ⁊ q̄a modus curationis earū
diuerſificať plus ſ'm diuerſitatē cauſarū p̄mitiuaꝝ vt ex
his pꝫ: hinc eſt ꝙ auctores poſuerūt in eadē diuerſas eſſe
ſpēs ſ'm diuerſitatē cauſarū cauſantiū illas que ꝓp̄rie nō
ſūt diuerſe ſpēs: ſed diuerſi modi accn̄tales ſ'm illas cau-
ſas diuerſas: cū nō cōſidereť talis diuerſitas penes diuer
ſas m̄as: que īpropria acceptio appellať vt ex ſupradictis:
⁊ in tali acceptione dicit Galenus ⁊ Auic. effimerā habere
ſpecies vt pōt patere legēti. Et in hoc terminať ſn̄ia expo
ſitionis p̄mi libri. Et Deus glorioſus nobis largiať gratiā
exponēdi cōplete partē ſequentē. Deo gr̄as.

¶ Explicit liber primus de differentijs febriū.

Laurē. ¶ Sequiť vt de dif. feb. ex humorū putredine infeſtan
tium diſcramus: id prius de eis admonentes: vt mini
me ſufficiat: vt quidā voluerunt: in gn̄atione febrium
augeri atqꝫ exuperare humorē bilioſum: quē alij cro
ceam nōnulli flauam nominent bilem.

Leonič. ¶ An illud ſupereſt vt febriū differētias que in humo
ribus accenduntur percurramus ſi hoc vnū antea ad-
monuerimus nō ſufficere ad gn̄onē febriū ſicuti mul-
ti opinantur. Si ſolum amara bilis q̄ꝫ nōnulli ruffam
appellant augeatur.

¶ Incipit liber ſc̄ds de dr̄ia putridarū febrium
que in humoribus accenduntur: ⁊ de cauſa eaꝝ
febriū q̄ ſ'm periodū. i. circuitionē exacerbanť.

¶ Capl̄m primū in quo reprobat opionē ponē
tiū oēm feb. putridā fieri ex abūdātia cholere.

Antiq. RElīquū itaqꝫ eſt dr̄ias eaꝝ que in
humorib⁹ accenduntur febriū pertrā-
ſire ipſi hoc dicentes hoc p̄us de
eis q̄ð nō ſufficiēs eſt id q̄ð q̄daꝫ
arbitrati ſunt ad gn̄ationē febriū:
adauctū eſſe ⁊ ſupabundare ama-
re cholere humorē: quē quidā quidē flauā: alij
ſ'o rubeam nominat choleram.

¶ Thome de Garbo ſubtiliſſimi Doctoris Cōmentum in
ſc̄do libro Galeni de differentijs febrium.

Cō^m p^m. **Cum Galenus** in p̄mo libro oſten-
derit que ſunt pri-
ma ⁊ principaliſſima genera febriū: ⁊ vnde ſu
mitur differentia eſſentialis ⁊ poſuerit cauſas
illoꝝ generꝝ: ⁊ poſuerit ſigna duorū generꝝ fe-
brium in generali ⁊ ſpeciali: ſcilꝫ ethice ⁊ effimere ⁊ tertij
generis poſuit ſolū gn̄alia: ſcilꝫ ſigna putride. Uult in hoc
ſc̄do libro ponere ſpecialia ſigna putride feb. tam ſimpli-
cis q̄ꝫ compoſite: ⁊ aſſignare vltimo cauſam cuiuſdā appa
rentie in ſignis coꝝ: vnde hoc eſt illud q̄ð īmediate dice-
bat ante. Deinceps ſ'o earū que in humoribus accendun
tur febres vniuerſas dicemus dr̄ias: ⁊ hoc eſt q̄ð hic p̄mo
premiſit cōtinuās ſe ad dicenda. Reliquum eſt vtiqꝫ ⁊c̄.
Et fecit Galenus diſtinctū librū de hoc ſc̄do gn̄e febriuꝫ:
quia differētie hu⁹ gn̄is ſunt plures numero ⁊ magis eui
dentes ⁊ magis indifferētes quātū ad eorū eſſentiaꝫ alijs
generibus: vt pꝫ cuilibet dicta cōſiderāti. Ponēs aūt Ga-
lenus ſigna putridarū febrium vult nobis ante hoc oſten-
dere ⁊ notificare que ſunt he differētie putridaꝝ febriuꝫ
vel que ſpecies quarū ſigna debemus cognoſcere: hoc aūt
facit remouēdo opinionē quorūdam quaꝫ p̄mo narrauit
⁊ dicit p̄dictā poſitionē eſſe incōuenientē ⁊c̄. ⁊ eſt ꝙ q̄dā
dixerunt ꝙ ad hoc vt genereť feb. ſufficit ⁊ requiriť ꝙ hu
mor cholericus abundet quā quidā vocant cholerā flauā
quidam choleram rubeam. Dicit aūt Galenus hanc opi-
nionem non eſſe ſufficientem. ¶ Et cū dixit.

¶ Oēs eni arquati maxia afficienť febre q̄b⁹ copia ta- Laurē.
lis bilis in toto corpe ꝯtineť: ſꝫ haud quē q̄ꝫ febricitāt
p̄us q̄ꝫ alia q̄dā cā ꝯcurrat: de q̄ paulopoſt agetur.

¶ Sic eni oēs qui morbo regio laborāt in maximas ī- Leonič.
ciderēt febres: in eis ſiq̄dē huiuſcemodi humoris ma
gna in toto corpe copia redūdat: nō tn̄ febricitāt niſi
aliq̄ alia acceſſerit cā: de qua paulo inferius dicem⁹.

¶ Uniuerſi eni vtiqꝫ ita maxime febrirēt febri- Antiq.
bus icterici quibus multitudo demū talis cho
lere in vniuerſo corpe cōtineť: ſed non febriunt
niſi ſ'm aliā quandā iam ſuperuenientē cauſaꝫ:
de qua parum poſtea dicetur.

¶ Impugnat hoc: ⁊ primo oſtendit ꝙ non ſemper propter
augmentum quātitatis cholere fit febris q̄ð eſt incluſum
in dicto eoꝝ: quia ſi ita eſſet tunc maxime febrirent icte-
rici in quibus in vniuerſo corpore continetur multitudo
cholere: ſed hoc ad ſenſum eſt falſum: quia non febriunt
icterici ex tali multitudine cholere niſi ſ'm quandā aliaꝫ
ſuperuenientē cauſaꝫ: de qua diceť poſt. hec aūt eſt putre-
do: non ergo poterit ex multitudine ⁊ augmēto humoris
excepto ſanguine fieri febris niſi illi humori ſuperueniat
putredo. Potuerunt autē illi moueri ad ponendū ꝙ ſem-
per febris fieret ex augmēto cholere: vt cōmuniter diciť:
quia feb. eſt calor nālis mutatus in igneū: ⁊ ideo ſemꝑ vi-
detur fieri ex peccato illius humoris qui īter alios eſt na-
ture ignee. Et talis eſt humor cholericus. ¶ Et cū dixit.

¶ At ſ'o abſurdū eſt in tertia ⁊ quotidiana febre dili- Laurē.
gente colligi flauā bilē exiſtimare: quēadmodū in ter
tiana atqꝫ ardore: ecōtrario eni in quotidiana ⁊ quar
tana febre: neqꝫ vomit⁹ bilioſus neqꝫ ſudor neqꝫ vri-
na atqꝫ dictiones vidētur bilioſe: adeo vt nec quidqꝫ
aliud q̄ð extiterit aut ſil'r exiſtat cū eis patrocinetur.

Leonic. ¶ Abſurdũ etiã putare in quartanis ⁊ quotidianis febribus que exquiſite ſunt tales accruari bilẽ amaram non ſecus ꝙ̃ in tertianis ac febribus que ab incendio cauſones appellant. Nam ex aduerſo in quotidianis febribus atqꝫ quartanis neqꝫ vomitꝰ bilioſi neqꝫ ſudores neqꝫ vrine: neqꝫ excremẽta aliq̃ veſtigia amare bilis oſtendũt p̃ter id qđ neqꝫ aliqđ ex his que an̄ceſſerũt aut ſil' adſũt eiuſdẽ hũoris p̄bet teſtimoniũ.

Antiq̃. ¶ Incõuenies autẽ hic ⁊ in quartanis ⁊ quotidianis febribꝰ certiſſimis coaceruatã eſſe amarã cholerã eſtimare ſicut in tertianis ⁊ cauſonibus: ecõuerſo eni ⁊ in quotidianis ⁊ quartanis febribꝰ neqꝫ vomitꝰ chol'ici neqꝫ ſudores neqꝫ vrine neqꝫ egeſtiões vident̃ amare cholere eẽ: ⁊ neqꝫ aliud qdẽ coꝝ que antea cõtigerũt neqꝫ coꝝ que coexiſtunt eis hoc teſtatur.

¶ Cũ oſtẽdit iam ꝙ nõ ſemꝑ vbi eſt augmẽtũ cholere, ibi eſt feb. oſtẽdit nũc ꝙ nõ ois feb. eſt a chol'a: ⁊ in hoc oſtendet dr̃ias eſſentiales feb. putride: ⁊ qđ p̄mo dicit eſt clarũ: ⁊ itelligit ꝑ quotidianas ⁊ quartanas certiſſimas .i. puriſſimas: ⁊ dicit coaceruatã cholerã exiſtimare ſupple eẽ cãm feb. Deide dicit. Incõueniẽs aũt: decl'at qđ dic. .i. ꝙ icõueniẽs eſt in illis febribꝰ exiſtimare coaceruatã cholerã eẽ cãm feb. qa in illis feb. qa apparẽt res ecõtrario eis q̃ apparẽt in chol'icis feb. ⁊ ponit que ſunt illa. ¶ Deide cũ. d.

Lauré. ¶ Feb. eni tertiana per pl'ima ꝯſiſtit in corꝑe nã bilioſo ⁊ in etate vigoris que eſt oiũ etatũ maxie bilioſa: ⁊ eſtiuo tꝑe maxie quo talis hu. exuperat. Itidẽ in regione cal'a ⁊ ſicca: tẽperamẽto ⁊ cõditione ꝯtinentis aeris tali: ⁊ vita ſit nõ in ocio ac ſecordio plurimũ: ſꝫ labore: cura: inſomnia: eſtu ⁊ victu parco: coqꝫ cal'o ⁊ ſicco: nec ſecus imoderatꝰ eſus medicamẽtoꝝ calefacientiũ ⁊ exiccantiũ cõmittit febrẽ tertianam.

Leonic. ¶ Nã tertiane quidẽ febres magna ex parte in corꝑibus fiunt in qbus nãlis habitus ad bilẽ accedit atqꝫ in ꝯſiſtentiũ etate que oium maxie bilioſiſſima eſt: tẽpore etiã eſtiuo p̄ ceteris in quo huiuſcemodi humor dominat̃: in locis p̄terea que calidã atqꝫ ſiccã hñt tẽperaturã: ac in ſil'i aeris ambiẽtis q̃litate vita etiã nõ ocio atqꝫ quieti dedita: ſed in laboribꝰ: curis: vigilijs ſolis incendijs: ⁊ ciboꝝ parcitate aſſueta: eoꝝ deniqꝫ cal'oꝝ atqꝫ ſiccoꝝ: vſus p̄terea medicaminũ calefaciẽtiũ atqꝫ exiccãtiũ imodicꝰ feb. tertianas facil'r afferũt.

Antiq̃. ¶ Etenĩ tertiane quidẽ febres ſepius in corꝑibꝰ cõſiſtunt choleriorıbꝰ nã ⁊ in etate coꝝ q ſunt in ſtatu que eſt vniuerſaꝝ etatũ cholericiſſima ⁊ in hora eſtiua maxime ſm̃ quã hic talis dñat̃ humor: ita ꝟo ⁊ in calidis ⁊ ſiccis cõplexione regionibꝰ ⁊ ꝯſtitutiõe ꝯtinẽtis nos aeris: talis etiã vita nõ in deſidia ⁊ pigritia: ſed in laboribꝰ ⁊ ſollicitudinibꝰ ⁊ vigilijs ⁊ eſtibꝰ ⁊ cibis paucis ⁊ his calidis ⁊ ſiccis: ſed ⁊ calefacientiũ ⁊ deſiccantiũ pharmacoꝝ imoderatior vſus facile eſt generatiuus tertianarũ febrium.

¶ Declarat illud qđ dixit. nã dixit ꝙ in feb. quotidianis ⁊ quartanis nõ appꝫ aliqđ eorũ in corꝑibꝰ incurrẽtibꝰ has feb. anteq̃ eas incurrũt que ꝯtingũt in corꝑibꝰ incurrẽtibus feb. cholericas: ⁊ ideo oñdit qual'r añtia gñationẽ harũ feb. ſunt diuerſa: ⁊ per ꝯñs nõ erit vnus humor in oibꝰ accñtibꝰ aut ſimul cũ eis exñtibꝰ: nõ dicit: qa dicet, poſtea cõplete. Et ideo Gal. p̄mo oſtẽdit accñtia añtia generationẽ cholerice feb. ⁊ intelligit ꝑ illud qđ dicit vniuerſarum etatũ biliſſima .i. cholericiſſima: ⁊ totũ illud qđ dicit clarum eſt in ſe ⁊ in ſua cauſa: cum omnia illa ſint choleram multiplicantia. ¶ Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Quotidiana ꝟo ecõtrario penitꝰ efficit̃: nõ nã pituoſa: ac tꝑe hyberno ⁊ cõditione frigida ⁊ humida: ſenibus ⁊ pueris potiꝰ in regione frigida ⁊ humida: ⁊ vita ocioſa ſimul cũ repletiõe: maxieqꝫ quotiẽs poſt cibũ lauant̃: ac multomagis vt ipſe cibus pituoſus nã exiſtat: nõ tñ vomũt tales bilioſũ humorẽ neqꝫ deijciũt neqꝫ ſudant quẽadmodũ in tertiana febre: talis enim ex flaua bile putreſieri ſolet: quotidiana ꝟo pituitoſo humori ſubſequit̃ q̃ñ q̃rtana melãcholico. Sic igit̃ nã corꝑis mel'ica ⁊ etas iclinãs: ⁊ autũni tẽpus: necnõ oia his ꝓportionabilia ex cibo potuqꝫ: ⁊ tota vita victu frigido ⁊ ſicco febrẽ gignunt quartanam.

Leonic. ¶ Cõtra ꝟo quotidiane febres naturis in qbꝰ pituita ſuꝑfluit vt familiares atqꝫ ex oibus anni diuerſitatibus in hyeme p̄cipue atqꝫ omni tẽpoꝝ ſtatu frigidiori atqꝫ humidiori in etate ſenili ac puerili in locis frigidis atqꝫ humidis vitaqꝫ ocioſa quã crapule cõmittant̃ actũ p̄ſertiꝫ cũ poſt cibos balneis vtunt̃: ac multo etiã magis cũ ipſi cibi nãm pituoſaꝫ habuerint generant̃. Nõ tñ hi amarã euomũt bilẽ: neqꝫ ꝑ ventreꝫ inferiorẽ aut ſudores excernũt qđ in febribꝰ ꝯtigit tertianis: he ſi qdẽ flaua bile putreſcẽte fieri ꝯſueuerũt. At quotidiane ex pituita quẽadmodũ q̃rtane ex atra bile originẽ hñt: que etiã corpoꝝ nãm ſequũt̃ ad atrã bilẽ ꝓcliues atqꝫ ex etatibꝰ maxie declinantẽ: ex anni ꝟo tẽporibꝰ autũni. Sic ⁊ reliqua oia que his ꝓportione rñdent vt cibi potuſqꝫ ac victus vniuerſus frigidus: ac ſiccus quartanis febribꝰ originẽ preſtant.

Antiq̃. ¶ Quotidiane ꝟo feb. oĩno econtrario ⁊ in flegmaticoribꝰ naturis ⁊ horaꝝ in hyeme ⁊ ꝯſtitutionũ ⁊ in humidioribꝰ ⁊ frigidioribꝰ ⁊ ſenibus ⁊ pueris magis ⁊ humidis ⁊ frigidis regionibꝰ ⁊ vita pigra ſimul ⁊ cũ plenitudine ⁊ maxime cũ poſt cibũ i balneis balneant̃ ⁊ multũ vtiqꝫ magis ⁊ cũ ip̄a cibaria flegmaticora nã exiſtũt. Nõ tñ vomũt neqꝫ hi amarã bilẽ neqꝫ egerũt neqꝫ ſudãt ſicꝫ in tertianis feb. nã he qdẽ in rubea chol'a putrefacta fieri apte nate ſunt: quotidiane ꝟo flaticos ſequũt̃ humores ſicꝫ q̃rtane mel'icos. Ita deniqꝫ ⁊ nãe corpoꝝ melicores ⁊ etatũ declinatã: ⁊ horaꝝ autũnꝰ ⁊ vniuerſa q̃ his ſunt ꝓportionalia ⁊ in cibis ⁊ potibꝰ ⁊ in vniuerſa vita ſicca ⁊ frigida cõplexione exiſtẽtia quartanaꝝ ſunt gñatiua febriũ.

¶ Ponit ſigna antecedẽtia generationẽ feb. flegmatice: ⁊ ⁊ per illud qđ dicit horarum in hyeme: idest in horis quales ſunt hyemales. Et cum dicit. ⁊ ſenioribus ⁊ pueris.

¶ Attẽde

¶ Attēde ꝙ in ſenibus eueniūt feb. flegmatice nō per ſe rōne etatis eoꝝ ſed per accñs ꝑpter ſuperfluitates flegmaticas que adunanᷓ in eis ꝑpter debilitatē digeſtiue virtu. vnde Auic. caplo de etatib⁹ loquēs de extinctione caloris inati in ſenectute dicit. Et ꝓcipue cū ad eius extinctionem adiunḡ ꝑpter māe defectū. Alia cā eſt ꞇ illud eſt humor extraneus qui accidit aſſidue ꝑpterea ꝙ cibus priuaᷓ digeſtione: de qua etiaȝ humiditate ꝑ accñs multiplicata in ſenibus ꝓlixe loquiᷓ Galenus 2° de cōplexionib⁹. In pueris aūt nō coadunaᷓ ſubā flegmatica ꝑpᷓ debilitatē virtutis digeſtiue cū habeāt digeſtiuā forteȝ vt ex plurib⁹ pōt aſſumi: ſȝ in eis multiplicaᷓ ex malo regimine. vñ 3° ꝓnoſticoꝝ. cō 36°. loquēs Galen⁹ de ſpaſmo eueniente pueris dicit. Et plimū accidit eis illō ꝑpter cibos mltos: quos ſuſcipiūt nō in ſua hora qō eſt: qꝛ ipſi nō itelligūt aliquā ex rebus niſi ſolā comeſtionē. ſilr Auic. caplo de etatib⁹ dic. Aliqñ vo accidit eis malitia iſtimbre ꝑpter eoꝝ guloſitatē: ꞇ qꝛ eoꝝ comeſtiones malis diſponunᷓ ordinib⁹ ꞇ comedunt res malas ꞇ humidas ꞇ multas: deſuꝑ malis motib⁹: quapropter de ſuperfluitatib⁹ plus in eis aduenanᷓ. Totū aūt illud qō dicit Galen⁹ per ſe eſt clarū ꞇ cōtinuauit ad hunc ſermonē ſigna añtia gñationē feb. melācholice cū dixit. Quotidiane vo flegmaticos ſequunᷓ humores ſic q̃rtane melicos ꞇc. ꞇ qō. d. etiā notū eſt ꝑ ſe declaratione nō indigēs. ¶ Et attēde ꝙ hec oīa ſigna añtia has feb. que Gal. ponit vſqȝ nūc ſunt ſigna ſumpta a reb⁹ nālib⁹ ꞇ eis ānexis ꞇ reb⁹ nō nālib⁹ ꞇ ānexis eis. Sȝ cū. d.

p° can. fen 1. doc. 3. ca. 3.

Cap. 2.

p° can. fen 1. doctri. 3. c. 3.

Laur. ¶ Et ob cām rem precedēs rigor nequaq̄ ſimilis eſt: ſed in tertiana quaſi pungens at vulnerās ſenſuȝ efficientē cām indicat: in quartana aūt q̄ refrigeret: ſed de forā rigoris i libro de cāis accñtiū diffinitū iā eſt.

Leonic. ¶ Quare ꞇ rigor qui vtriuſq̄ genus fe. antecedit haud quaqȝ ſiſis eſt. At in tertianis qdē cām a qua ꝓuenit rei quodāmodo pungētis ac ferietis ſenſuȝ repreſentat: in q̄rtanis aūt veluti refrigerātis. De ea aūt q̄ eſt rigorib⁹ forma iter cās accñtiū abūde expoſuimus.

Antiq. ¶ Propterea ꞇ añs eas rigor nō ſimilis in vnaquaqȝ eſt eaꝝ: ſed qui in tertianis quidē eſt velut pungentis ꞇ perforantis ſenſum indicat facientis cauſe: qui vo in quartanis: eſt velut infrigidantis. dictū eſt autē ſufficienter de rigoꝝ ſpecie in libro de cauſis ſynthomatum.

¶ Ponit qōdā ſignū añs has feb. qō ſignū eſt ſumptū a re 3 nām: ꞇ oñdit illō ſignū in his eſſe valde diuerſuȝ: ꞇ ex hꝯ pȝ ꝙ cā oīuȝ illarū nō eſt vnus humor. ſ. cholericus: ſignū aūt illō eſt rigor añs has feb. qꝛ nō eſt in vnaqnaqȝ illaꝝ. ꞇ qō dicit eſt clarū: ꞇ remiſit nos de cauſis ꞇ ſpēb⁹ rigoris ad 5ᵐ de acci. ꞇ mor. cū dicit in lib° de cāis ſynthomatū.

Ca. 5. ꞇ 6 Digreſſio. 51. Notanda

Et licitum eſt hic adducere explanationē huius ꞇ eoꝝ que dicēᷓ qd ſit typus: qd tremor: quid horripilatio: qd frigus. ꞇ eoꝛuȝ que dicta ſunt ab eo ibi ꞇ in aliis locis. ¶ Attende igiᷓ ꝙ accñtia eueniētia in inuaſionib⁹ feb. ſunt illa typus rigor frigus ſiue circūinfrigidatio: horripilatio: de quibus loqui volumus. ¶ Eſt enī typus qd cōe ad oīa illa: cū quocūqȝ enī inuadit feb. diciᷓ inuaſiſſe cū typo: ꞇ hinc intitulatus eſt liber Galeni de typo: qꝛ de his accñtib⁹ dterminat. vnde dicūt quidā ꝙ typus eſt figura vel imago vēture feb. q̄m eſt reuocatio caloris inati de exteriorib⁹ ad iteriora. Vñ Simon Januēſis dicens qd eſt typus: typus añcedit calorē feb. interpolate in typicis feb. ꞇ ide typice febres vocanᷓ tales: typus eſt figura ſſimido forma ꞇ formula. Vñ Ariſto. pluries ꝑ ethicoꝝ vtiᷓ hoc vocabulo typo ꝑ hoc vocabulo exēplariter vl figuralr.

Quid typus. Declaratio tituli libri Gal. de typo.

¶ Sȝ rigor ab Aui. diffiniᷓ ſic. Rigor vo eſt vt nō poſſit ꝯtinere mēbra ſua ex cōmotione ac tremore eueniēte in eis ꞇ motib⁹ inuolūtariis. ¶ Horripilo vl horror idē ſunt: apō eū diffiniᷓ ꝙ eſt diſpō in qua iuenit corpus diuerſitatem in frigore ꞇ pūctione in cute ꞇ lacertis ꞇ añcedit eā pigritia ꞇ q̄ſi fractio eſt maneries ei⁹. ¶ Frig⁹ vo ab eo diffiniᷓ vt īfirm⁹ ſentiat in mēbris ſuis ꞇ dorſis lacertoꝝ ſuoꝝ frig⁹ puꝝ. Galen⁹ vo in libro de tremore rigore: lectigatiōe: ꞇ ſpaſmo declarās que ſint iſta tria dicē ꝙ qñ in corꝑibus accidit frigus in ꝓn° paroxiſmi feb. ſine cōcuſſione notabili nō accidit eis rigor: ꞇ cū hoc. ſ. vt ſit rigor opȝ vt ſit motus īequalis in toto ꞇ ſine volūtate. His enī deficiētib⁹ nō eſt rigor: ſed ſi ſuꝑficies apparēs corporis nō moueaᷓ vllo mō neduȝ ineq̄lit moueaᷓ corp⁹ hoc accñs vocaᷓ frigus. Si vo ſuꝑficies corꝑis moueaᷓ motu iordinato ꞇ irſutaᷓ in ꝓn° paroxiſmi ꝑter qō totū corp⁹ moueaᷓ ſilr vocaᷓ horripilatio ꞇ horror. Et eſt accñs qō accidit ſoli cuti ꞇ hȝ ſe ad cutē ſicᷓ rigor ad totū corpus. Et ſubdit ꝙ cū dicim⁹ corꝑa ſana rigere cū hñt frig⁹ accipiᷓ frigus preter ꝓdictā itentionē: vñ vltimate ꝯcludens qd eſt verus rigor dicit. ¶ Rigor aūt qui eſt in īfirmis eſt frigiditas cauſans dolorē cū motu inuolūtario ꞇ inequali cōcuſſione toti⁹ corꝑis faciēs ipȝ ꝯtremeſcē. Et iſtamet ſnia exhibiᷓ ex dictis Galeni in de accñti ꞇ morbo 5°. vbi ꝓlixe de rigore determinauit: ꞇ appet ꝙ diffō Auic. ꞇ Gal. de rigore q̄ſi eadē eſt. ¶ Ex qb⁹ oīb⁹ pȝ ꝙ vere ꝓncipalr ꞇ eēntialr rigor eſt malus ꞇ iordinat⁹ mot⁹ in toto corꝑe inuolūtarius: vt hō nō poſſit ꝯtinere mēbra ſua ex tremore ꞇ cōmotione eueniēte eis. Pūctio aūt aut mordicatio ſine frigiditas nō eſt eſſentialr rigor: qꝛ rigor eſt accñs eueniens virtuti motiue: vt pȝ 5° de accñti. Sed mordicatio vel punctio eſt accñs ſenſitiue vtutis: ſunt ḡ illa ꝯcurrētia ad rigorē vel ſicᷓ cā vel mordicatio vel pūctio: vel ſicᷓ nectio ꝯcurrēs vt friditas: nā friditas mordicās pōt eē cā rigoris: vl ſi cā rigoris nō eſt frigiditas poſitiua mordicās: vt qꝛ eēt ab hūore calo: nihilomin⁹ tñ nectio ꝯcurrit friditas renocatiōe calidi ad itra. Et ideo Galen⁹ in diffōne rigoris poſuit frigus nō qꝛ illud ſit rigor ꝓncipalr: ſȝ de neceſſitate cū eſt rigor altero mō dictoꝝ cōcurrit frigus. vñ cū vitio definiuit rigoreȝ aſſūpſit maxie eū: qꝛ a cā ſit frigida. Illa enī rigorē debēs cauſare opȝ ꝙ dolorē ꞇ malū ſenſuȝ generet vt patebit. Auicēna aūt diffiniēs rigorē ponit ſoluȝ illud qō eſſentialr rigor eſt. ¶ Et attētione dignū vlteri⁹ qualis ſit colligēda dfīa iter frigus ꞇ horripilationē ꞇ rigorem: q̄uo enī frigus differat ab illis duob⁹ eſt clarū: nihil enī aliud ad frigus requiriᷓ niſi ꝙ mēbra ſentiāt puꝝ frigus qō maxie eſt in feb. de mā frigida loquēdo maxie de frigido poſitiue vel frigus ſentiant ex fuga caloris. Sed horripilatio differt a rigore vno modo ſm magis ꞇ minus. nā rigor eſt intenſior horripilatione. naȝ in rigore eſt maior pūctio ꞇ mordicatio q̄ in horripilatione: qꝛ ſua eſt amplior ꞇ in qualitate vehementior: ꞇ ideo eſt in rigore maior tremor ꞇ mot⁹ q̄ in horripilatione: ꞇ ſic etiam frigus exñs in rigore eſt maī⁹ q̄ frig⁹ qōcūqȝ fuerit in horripilatiōe: ḡ eſt qdā parus tremor ꞇ ſuꝑficialis in cute nō cōcutiēs totū ſicᷓ ſit in frigore. Vñ Aui. dicebat horripilatio ſit ex cāis paruciorib⁹. i. debiliorib⁹ cāis rigoris. Et ꝯtingit mltoplus horripilatio talr a rigore differētē fieri a mā calida q̄ frida: cū ꝓnior ſit ad cāndū pūctionē leuē ſuꝑficialē q̄lis reqriᷓ in horripilatiōe: ꞇ iō Auic. dicit horripilatio eſt diſpoſitio in qua inuenit corpus diuerſitatē in frigore ꞇ pūctione. i. percipit frigus ꞇ punctionē: ꞇ tale frigus maxime eſt vtplm ex reuocatione calidi in cute ꞇ lacertis ita ꝙ tale accñs ſentiᷓ in cute ꞇ lacertis vt declāt vba Gal.

Quid ſit rigor. p° q̄rti trac. 2. c. 6. Quid ſit horripilo. Quid ſit frigus.

Cap. 6.

Quid rigor.

Cap. 5. 6.

Ca. 5. 6.

Nō dfīa iter frigus ꞇ horripilationem.

p° q̄rti tra. 2. c. 6.

¶ Alter eſt etiā modus ſʒ quē differt horripilatio a rigo
re nō ſolū ſm magis ⁊ minus:ſed differt ab eo in cauſa:⁊
per ꝯñs in mō typi:⁊ maxime a rigore qui fit a mā calida
pungitiua.nā aliqñ horripilatio cōtingit qñ paſſio que fit
ab humore frigido cōponit̄ cū ea que fit a calido ſicut in
emitritheo:nā vt patebit īfra in ea ꝯtingit horror. Unde
talis horripilatio eſt motus typi:medius īter rigorē dictū
⁊ frigus:⁊ ſic in tali horripilatione per ſe ſentit̄ punctio ⁊
frigus cū ibi ſint diuerſe māe:qa in rigore qui eēt de mā
calida eſſet frigus ſolū per accñs.ſ.ex fuga. Sed adhuc ta
lis horripilatio differt a rigore quantū ad motū ꝯcuſſiuū
ſm magis ⁊ minus cū vna iſtaꝝ cauſaꝝ aliā impediat:in
ſūma ergo horripilatio differt a rigore ſm magis ⁊ minꝰ
vt eſt colligere ex ꝟbis Galeni. ¶ Et attēde vlterius ꝙ ꝑ
diffōnē datā a Galeno ⁊ Auic. de rigore differt rigor a tre
more iectigatione ⁊ ſpaſmo qui ſunt mali motus:cū qbus
cōuenire videt̄:nā differt a tremore:ꝓpter qḋ itelligēduʒ
ꝙ duplex eſt tremor:quidā qui ꝯſequit̄ malā cōplexionē
frigidā neruoꝝ ⁊ lacertoꝝ ante oppilationeʒ ipſoꝝ qbus
ṽtus volūtarie motiua per extinctioneʒ caloris debilitata
aut penetrare ꝓhibita nō pōt membrū ſuſtentare:⁊ ideo
quātomagis nititur membrū ſuſtentare:tātomagis ipſuʒ
ſua grauitate ſe deprimit. Pugna aūt illa ꝯtinue fiens tre
Cap. xi. mor eſt:de quo tremore dicit Aui. 2ᵒ 3ᵘ. ꝙ eſt egritudo or
ganica ⁊c̄. ¶ Alius eſt tremor de quo nūc loqmur q ideʒ
eſt ꝙ rigor:niſi qa aliqui diſtinguūt hūc tremorē a rigore
ſm magis ⁊ minus:qa dicūt ꝙ tunc eſt in feb. tremor qñ
eſt fortis rigor. Et hoc mō rigor eſt paruꝰ tremor. Sʒ tre
mor eſt fortis rigor:differt rigor a tremore ſupradicto:qa
in tremore ꝑdicto nō eſt neccīum frigiditatē ſentiri. Silr
differt ab eo:qa tremor ſemꝑ fit cū motu volūtario:ħ eſt
nunq̄ꝫ mēbrū tremit niſi velit volūtarie moueri:qa cū ab
Inſtantia omni oꝑatione ceſſat nō tremit. ¶ Et inſtat Galenꝰ cōtra
ſe:qa cū homo vult mēbrū tenere quietū adhuc tremit:⁊
ṽidet hrī ꝙ adhuc tūc mēbrū volūtarie mouet̄. Propter
qḋ itellige ꝙ motus ſumit̄ duplr̄. Uno mō pro motu mē
bri de loco ad locū vel ſm totū vel ſm partē:⁊ hoc modo
cū aliqs tenet ⁊ conat̄ firmare aliqḋ mēbrū vt qñ hō ſtat
erectus nō mouet̄. Alio mō ſumit̄ morꝰ pro oꝑatione qli
bet ṽtutis motiue:⁊ ſic vere tūc mēbrū mouet̄:qa virtus
volūtarie motiua tūc operat̄:ṽtus eni motiue voluntarie
nō ſolū oꝑatio eſt mēbra de loco ad locuʒ mouere:ſed eſt
ea firmare ⁊ firmiter tenere ſic ꝙ ad aliū locū ad queʒ ex
grauitate iret nō vadant:⁊ illo mō loquēdo de motu veꝝ
eſt dicere ꝙ qñ hō ſtat erectus vel tenet aliqḋ mēbrū fir
mū qḋ volūtarie mouet̄:qa.ſ. ſm ṽtutē motiuā volūtarie
oꝑat̄:qḋ pʒ:qa qñ hō ſtat erectꝰ ſi nō ſic oꝑet̄ nō poſſet tē
ſtare:ſʒ caderet quēadmodū ſi hō dormiēs poneret̄ ere
In lib. de tremore ⁊ iectig. c. 4. ctus ⁊ dimitteret̄:quēadmodū dic̄ Gal. pʒ de aue que ſtat
in aere firma extenſis alis:illa etiā dicit̄ tunc volare:quia
vere ſm ṽtutē motiuā volūtariā muſculoꝝ alaꝝ operat̄.
Signū qa ſi ceſſaret ꝑdicta oꝑatio ſtatim īſuper caderet
grauitate eius:fit ḡ talis tremor cū motu volūtario:ſʒ tre
mor qui fit in rigore fit abſqʒ omni volūtate cū velit vel
nolit:⁊ quantūcūqʒ ſit robuſtus cū occurrit cauſa rigoris
ad mēbruʒ tremit:⁊ ideo ꝑmus tremor eſt accñs virtutis
motiue volūtarie:ſed tremor qui eſt rigor eſt accñs ṽtutꝭ
expulſiue nālis vt apparebit. differt etiam in alio tremor
ꝑdictus a tremore rigoris:qa ille pōt fieri a nullo dolore:
⁊ malo ſenſu exiſtēte in mēbris:ſed rigor nō pōt ſine hoc
fieri. ¶ Alia diīa eſt:qa tremor eſt accñs vni mēbro de
terminato:ſed rigor non eſt nocumentū accidens niſi toti
corpi que oīa tetigit Galenꝰ ſi ꝯſideras in ꝟbis predictis.
Differt aūt rigor a iectigatiōe:quemadmodū etiā tremor
predictus differt ab illa:qa iectigatio fit ab aliqua vento
ſitate groſſa difficulter egrediēte a mēbro extra vt nō ex
tendat̄ ⁊ in altū eleuent̄ partes mēbri nec extendant̄:⁊ iō
in iectigatione motus mēbri eſt dilatatio cū replet̄ vēto
ſitate ⁊ conſtrictio cū euacuat̄:ſed in tremore ⁊ rigore eſt
motus mēbri de vno loco ad aliū totū locuʒ:preter hoc ꝙ
mēbrū in ſe dilatet̄ vel ꝯſtringat̄ ita ꝙ in tremore ⁊ rigo
re nulla pars mēbri ſiue vena ſiue caro ſiue oſſa remanet
īmota:ſed in iectigatione nequaq̄ꝫ iectigāt oēs partes mē
bri in quo iectigatio īuenit̄:qm̄ neruus ⁊ oſſa ⁊ cartilago
aut ſilia his nō iectigāt:qualr̄ aūt differat a ſpaſmo dimit
tat̄:cū ſatis ſit claꝝ vtriuſqʒ cauſas ꝯſiderāti. ¶ Cū ergo Nota cāe rigoris fri goris ⁊ hor ripilatiōis
iaʒ appareat qd ſit rigor qd horripilatio:⁊ qd frigus:vidē
dū eſt que ſint cāe iſtoꝝ accñtiū. Que āt ſit cā frigoris eſt
ſatis notū. nā eſt mā frigida expanſa ad mēbra ſenſibilia
vere illa īfrigidās vt mā flegmatica vel mēlica ⁊ hoc cuʒ
infirmi patiunt̄ veꝝ frigus poſitiuū:aut cauſa frigoris eſt
reuocatio caloris ad intra ſicut frigoris exiſtētis in tertia
na vel in febribꝰ ꝯtinuis in qbus mā nō expandit̄ ad loca
ex̄ venas:in qbus ꝑcepto nocumēto nā fugit ad intra cuʒ
ſanguine ⁊ ſpiritu. ¶ Cauſa aūt rigoris vt pōt extrahi ex
dictis Gal. de accidenti ⁊ morbo. 5. qdā eſt imediata que Cap. 5. 6.
imediate hunc motū ꝯcuſſiuū cauſat ⁊ hec eſt ṽtus natu
ralis expulſiua lacertoꝝ que mouet mēbrū nō ſʒ naturā
ꝓpter rem ꝑter nām illā icitantē. ¶ Alia cā eſt mala mā
pungitiua cal'a vel frigida expanſa ad lacertos que pene
trans ꝑ lacertos mordicat ⁊ pungit loca per que trāſit q̄ſi
venenū mordēs vnde incitat̄ ⁊ cogit̄ ṽtus expulſiua lacer
toꝝ ꝑcepto tā grādi nocumēto ex ſenſu ſibi cōiuncto a ſe
hāc cām nociuā expellere:qḋ fact̄ conat̄ mediāte magno
motu ⁊ ꝯcuſſione cū magna expreſſione ⁊ dilatatione ner
uoꝝ ⁊ carnis:⁊ ex hoc vt dicit Gal. oīa mēbra corpis mo
uent̄ abſqʒ volūtate:qa dū lacerti mouent̄ vt rē nociuaʒ
expellāt accidit vt ꝯcathenationes illoꝝ inuicē moueant̄
⁊ ex hoc totū corpus cōcutitur. ¶ Ex qbus pʒ ꝙ in rigore
ꝯcurrit duplex ꝑncipiū ex parte aīe:vnū completiuū ⁊ fa
ctiuū rigoris:ſcʒ ṽtus expulſiua nālis lacertoꝝ:aliud ꝑnᵐ
incitatiuū vt ṽtus ſenſitiua que ꝑcipiēs grāde nocumē
tum incitat expulſiuā virtutē nālē ad expellēdū. Et quia
ꝑncipale ꝑncipiū ⁊ imediatū rigoris eſt ṽtus nālis hic eſt
ꝙ rigor ponit̄ accñs nālis ṽtutis. vnde Gal. de accñt. 5. fa Cap. 2.
teor iſtū motū nāli magis ꝑtinere dico ṽtuti expulſiue ſi
ue mundificatiue. Cauſa ꝟo cogens hāc mouere ṽtutē eſt
inālis.ſ. mala mā mordicās ⁊ dolorē cāns ꝓpter quē dolo
rem cōcurrit nā cū ſanguine ⁊ ſpiritu ad itra vnde rema
nent exteriora frigida vt nihil vtiqʒ ſit querēduʒ dato ꝙ
totus rigor fieret a mā calida qūo ibi ſit frigoris ꝯcurſus.
Et qa in rigore nec̄io ꝯcurrit ꝑncipiū animatū.ſ. ſenſitiuū
⁊ ipeditiuū:eſt etiā in eo ꝑnᵐ volūtarie motiuū:hinc eſt ꝙ
Galenꝰ numerauit rigorē. 5. de accñti cū accñtibꝰ que ꝑti
nent malo motui voluntario ⁊ que huic aſſimilant̄. ¶ Et
attēde ꝙ lʒ morꝰ rigoris ſit in muſculo ⁊ mediante eo ſic̄
inſtro fiat qḋ eſt inſtr̄m motus volūtarij:non tñ ſequit̄ ꝙ
predictus motus rigoris ſit volūtarius:bene eni ſequitur
oīs motus volūtarius fit mediāte muſculo:non tñ ſequit̄
ꝙ oīs qui fit mediāte muſculo ſit volūtariꝰ:qa muſculus
pōt moueri motu naturali:⁊ etiam a muſculo poteſt mo
tu nāli moueri:ſed non motu volūtario. ¶ Materia aūt
cauſans rigorē incitando ṽtutē expulſiuā ad hūc malum
motū vt apparet in locis p̄eallegatis pōt eſſe tā calida q̄ꝫ
frigida velociter ⁊ fortiter ⁊ ſubito delata per muſculos ⁊
carnes ſenſibiles:⁊ cū quibꝰ per carnes velociter ⁊ fortiter
penetrās ſit mordicans ⁊ dolorē ingerens. Ad hoc eni vt
rigorē cauſet opʒ vt delatio eius ad membra ſenſibilia ſit
ſubito:qa alteratio ſubita eſt illa que dolorē idncit. ¶ Et
attende ꝙ illamet mā ꝑꝑ ſui paucitatē ⁊ ꝑ ſui quietē pōt
eſſe cauſa

Doc.2.ſẽ. p°.ca.13. Cap.5.6. eſſe cauſa alioꝝ accidentiũ:nã vt pʒ 2ª fen.pͥmi caplo de
cauſis motuũ nõ nãliũ:ꝛ pʒ 5° de accñti.mã mala que ex
pandiꝛ ad muſculos ꝛ lacertos aut eſt vaporabilis pauca
ꝛ cauſat aliceꝛ:aut erit plus ea ꝛ quieta ꝛ cauſat ſpẽs laſſi
tudinis:ꝛ aut erit amplior ꝛ mobilior ꝛ cauſaꝛ horripila
tio:ꝛ ſi adhuc fuerit maior ꝛ mobilior cauſaꝛ inde rigor:ꝛ
ideo ſicut dicit Galenus.plerũqʒ habẽtes laſſitudinẽ:mo
tũ nõ pñt pati:qꝺ ſi moueanꝛ incidunt in rigorẽ. Moueꝛ
aũt hic humor qui quietus rigorẽ non faciebat aut ꝑpter
expulſionẽ nobiliũ ꝛ fortiuʒ mẽbroꝝ ad ignobilia ꝛ debi
lia:aut ꝑpter caliditatẽ ſeparantẽ ꝛ attenuantẽ ꝛ ꝯuerten
tem in fumũ aut ꝑpter exercitiũ aut balneũ vel irã vel ꝑ
ſolẽ ꝛ ſilia. Propter qꝺ repleti malis chĩmis cũ balneanꝛ
vl' exponunꝛ ad ſolẽ icidũt i rigores:ꝛ h totũ eſt añꝗ pu
treſcãt humores:ꝛ ideo ſi putreſcat humor perducit ad fe
brẽ:nõ tñ ad tales rigores ꝯſequiꝛ feb.ſemꝑ vt apparebit
infra. ¶ Ex qb⁹ pʒ que ſit cã horripilationis:qꝛ cauſe ei⁹
differũt a cauſis rigoris ſm magis ꝛ minus ſicꝫ cãe laſſitu
Fen p° qr ti tracta.2. cap.6. dinis differũt ab illis horripilationis. ¶ Et ideo Auic.cũ
loqꝛ de horripilatiõe dicebat.ꝛ añcedit eã pigritia.i.qꝺdã
laſſitudo lacertoꝝ:ꝛ qualr fractio ſit maneries eius.ſ.hor
ripilationis:ꝛ hoc ꝑpter ꝑpinqtatẽ ad illã in cauſa. ¶ Et
attende ꝙ nõ ſemꝑ rigor ꝛ horripilatio ſignãt ſuꝑuentũ
feb.ſed aliqñ ſignãt ſanitatẽ in feb.cõtinua:vt habeꝛ in
4° ꝑticula afori. 58. illo aforiſmo. A cauſone habito rigore ſuꝑueniẽte ſolo fit:
qꝛ ſignat ꝙ mã feb.cauſans ꝯtinuã ex venis extra expel
litur ꝛ egrediꝛ.hoc aũt eſt ꝑcedẽtib⁹ ſignis digeſtionis: ſʒ
qñ nõ eẽt ꝑcedẽte digõne ꝛ in hora cretica ꝛ nõ ſequiꝛ euʒ
leuitas eſt ſignificatio ꝙ expulſio illius qualitatis nõ eſt:
imo qñ mã multa expelliꝛ ꝑpter multitudinẽ ſuã. ¶ Et
Rigor 3ᵉ. ideo triplex eſt rigor in feb.eueniẽs:quidã eſt ꝑoccupans
qui accidit in febre in qbus ſunt circuitus. Et aliqñ euenit
in inuaſione ꝯtinuaꝝ ꝛ nõ eſt ꝓprie rigor:ſʒ quoddã frig⁹:
ꝛ nõ euenit niſi aut ꝑpter ꝓfunditatẽ vehemẽtẽ inati ca
loris:aut ꝑꝑ debilitatẽ ṽtutis ꝛ inati caloris:ꝛ pͥmo ſignifi
cat mortẽ. Scꝺs eſt ſignificatio feb.laborioſe:ꝛ ideo Aui.
Fen pͥma. 4° can.caplo de cauſis putridaꝝ in gñali ponit ꝙ ꝑoxiſ
mos feb.iſeparabiliũ icipere cũ frigore vlr ſignũ eſt ma
lũ. ¶ Alius eſt rigor cõcomitãs vl' incidẽs ꝛ de illo fit mẽ
4° ꝑticula afori. 46. tio in illo aforiſmo. Si rigor iciderit feb.nõ deficiẽte:iam
debili exiſte ṽtute:mortale. Et iſte eſt ille q fit in ꝓceſſu fe
bris ꝛ rigor qui ante tẽpus ſtatus in ꝯtinuis feb.eſt cõtin
gens:qꝛ in iterpolatis feb.a cã itriſeca nõ eſt aptus rigor
cõtingere niſi in pͥn° paroxiſmi. Et ille rigor qui ſic euenit
in ꝯtinuis aut eſt ſemel eueniẽs aut multotiẽs:ꝛ vterqʒ po
teſt a cauſa extrinſeca ꝛ itrinſeca cauſari:ꝛ ſi ex cauſa ex
trinſeca cauſetur non eſt ſignificatio mala : de qua ſit cu
randum:ſed ſi ſit ex cauſa intrinſeca:tunc ſi ſemel ſit eue
niens ex ſe nõ eſt ſignificatio certa mortis vel ſalutis:ſed
bone criſis. Sed diſtinguere opʒ ꝙ ſi cõiungaꝛ cuʒ ṽtute
debili in feb.nõ deficiẽte eſt ſignificatio mortis:qꝛ tũc nõ
ꝯtingit niſi ex paucitate caloris inati ꝛ diminutione eius.
Et hoc eſt qꝺ dicit Auic.in caplo de cauſis rigoris:ꝛ rigor
p° qrti tra cta.2.c.6. eſt qui ſignificat mortẽ ille queʒ ſequiꝛ debilitas ṽtutis ꝛ
caſus caloris inati ꝛ ſiccitas.i.tabes ꝛ ꝯſumptio corporis.
Cap.30.li. tituloro de expulſiua plurʒ mẽ brorum. Unde Auer.coll.3° de cauſis accñtiũ ṽtutis expulſiue di
cit:ſed tremor qui fit hora mortis eſt motus ṽtutis expul
ſiue ꝑpter ipotẽtiã ſuſtẽtandi mẽbra:ꝛ ꝑpterea extinguiꝛ
calor intrinſecus ꝛ ex toto reſoluiꝛ:ꝛ aſſimilaꝛ ille motus
motui qui nõ hʒ pͥn᷑ nec finẽ nec cãm:ſed ſolũ defectum
ſicut videꝛ in motu flãme cãdele ꝛ in caſu folioꝝ arborũ
Cur decapitati min gant ꝛ egerant. ꝑpter ꝯſumptionẽ:ꝛ ꝑpterea qñ aduenit nãe aliqꝺ ab ex
trinſeco qꝺ ſit mortiferũ ipſa expellit corꝑis ſuꝑfluitates
ꝑpter terrorẽ ſicut accidit illis qui decapitanꝛ. ¶ Et attẽ
de ꝙ hic rigor aut dĩ rigor iꝑprie:qꝛ potius ſit qꝺdã mo
dus motus frigoris ex defectu caloris innati:aut eſt rigor
qui ſequiꝛ expulſionẽ alicui⁹ mãe ad quã conaꝛ nã forti
ter ſtimulata ad quã nõ ſequiꝛ euãtio ex ipotẽtia nãe de
bilis. Unde eſt etiã impotẽs ſuſtẽtare mẽbra ex qua ipo
tentia ꝛ debilitate mors ſequiꝛ:ſed ſi ꝑdict⁹ rigor eueniẽs
ſemel cõiungereꝛ cũ fortitudine ṽtutis poſſet eẽ ſignifica
tio criſis ad bonuʒ:qꝛ ꝑꝑ fortitudinẽ ṽtutis põt accidere
euãtio per ſudorẽ illius mãe que nã extra venas expelliꝛ:
nihilomin⁹ qꝛ eueniret ante ſigna digõnis talis criſis eẽt
moleſta ꝛ difficilis. Si aũt talis rigor eueniret multotiẽs
cũ ṽtute debili eſſet mortalis:ſed cuʒ forti eſſet periculo
ſus:ꝛ hec pñt ex dictis predicti aforiſmi extrahi. ¶ Ter
tius eſt rigor ſubſequẽs:de quo fit mentio in aforiſmo al
legato. A cauſone habito ꝛc. 4° ꝑticula afori. 58.

Sed cum dictũ ſit ꝙ qꝺdã eſt rigor quẽ ſequiꝛ debi
litas ṽtutis ꝛ caloris inati qui fit in hora Dubium.
mortis:quereret aliqs de rigore illo q nõ fit in hora mor
tis nec in ꝯtinuis feb.ſed in pͥncipijs paroxiſmoꝝ ꝛ in diſ
poſitione illi ſili;an fiat a ṽtute debili vel forti:qꝛ Auicẽ. p° qrti tra cta.2.c.6.
loco ꝑallegato dicit loquẽs de cã predicti rigoris ꝛ de cau
ſis vehemẽtie rigoris eſt vehementia ṽtutis expulſiue in
lacertis. Galen⁹ tñ.10.terapẽ.videꝛ ꝯtriũ huius ponẽ cum Cap.4.
dicit.igiꝛ rigor erit.ꝛ ꝑpter multitudinẽ ꝛ acredinẽ coruʒ
que feranꝛ ꝛ ꝑpter velocitatez delationis:ꝛ ꝑpter ibecil
litatẽ:vnde ſubdit. Et ṽtus qdẽ fortis exiſtẽs ꝯtẽnit ꝛ ſuſti
net oia.ibecillis ṽo facta a qbuſlibʒ ꝯtriſtaꝛ. ¶ Propter Riſio.
qꝺ itellige ꝙ ṽtus expulſiua mẽbroꝝ põt ſumi in duplici
tẽpore. Uno mõ ante rigorẽ cũ ꝯgregaꝛ mã que rigorẽ fa
cere dʒ:ꝛ tũc ṽtus fortis expellẽs hãc mãm iſenſibilr vel
aliter ꝯtinue eſt cauſa ꝙ rigor nõ fiat cũ nõ ꝯgregeꝛ talis
mã:ſed virtus debilis dimitẽs mãʒ ꝯgregare eſt cã rigo
ris. Alio mõ ꝑt accipi ṽtus expulſiua tẽpore quo fit rigor
ꝛ tũc cã rigoris eſt ṽtus fortis expulſiua fortiter cõueniẽs
ꝯiũgẽs ꝛ expellẽs mãm iã aggregatã eã ſtimulãtez. ¶ Et
aliter poſſet dici ꝙ ṽtus põt dici fortis vel debilis quantũ
ad ſenſitiuã opationẽ.ṽtus enĩ põt dici fortis in ſenſu que
hʒ ſenſuʒ obtuſum nõ facilr permutabilẽ a ſenſibilib⁹:ꝛ
virtus hoc mõ fortis nõ eſt cã rigoris:ſed ṽtus dĩ hĩe ſen
ſuʒ debilẽ que hʒ ſenſum ꝑmutabilẽ ex quolibet ꝑuo ſen
ſibili ꝛ talis debilitas ṽtutis eẽt cã rigoris ꝛ maioris rigo
ris vt Gal.ibidẽ dĩc. Et in h eſt ẽt riſio quã ꝑ te ꝯſidera.

Sed licet ad cõplemẽtũ ſupradictoꝝ dubõnẽ affer Dubium.
re qui.ſ.humor ſit vehemẽtioris rigoris cã
an humor calidus vel frigidus. Et videꝛ ꝙ humor frigi
dus.pͥmo ꝑ Aui.qui dicit ꝙ ꝑpter illud quanto cã rigoris p° quarti tra.2.c.6.
eſt viſcoſior eſt rigor vehemẽtior. Hoc idẽ ꝓbaꝛ ex dict
Auerrois coll. 3° loco ꝑallegato. Nã vna rõ videꝛ aſſumi Cap.30.
inde a ſili ꝙ ſicut eſt in exteriorib⁹ ita in iterioib⁹:ſed vi
demus in exteriorib⁹ ꝙ cã frigida maiorẽ iducit rigoreʒ
ꝗ̃ calida:vnde videm⁹ ꝙ aer frigidus vehemẽtẽ rigoreʒ
iducit:aer aũt calidus quaſi nihil aut ſolũ horripilationẽ.
¶ Et cõfirmaꝛ.qꝛ rigor eſt motus ṽtutis expulſiue lacer
toꝝ ad expellẽdũ ꝯtriũ.frigidũ aũt eſt magis ꝯtriũ nature
ꝗ̃ calidũ:ꝛ ſic ad ei⁹ expulſionẽ maior dʒ eſſe mot⁹. ¶ Et
hoc videꝛ ꝯfirmari auctẽ Aui.2ª fen.pͥmi caplo de cauſis Doc.2.ſẽ. p.cap.1.
motuũ nõ nãliũ vbi dĩc.ꝙ aut ꝑꝑ ſuꝑfluitates que nocẽt
aut ꝑpter ſuam frigiditatẽ ſicut rigor:aut ꝑpter punctio
nem ſicut horripilatio.

Galenus tamẽ de accidẽti ꝛ morbo 5° hui⁹ ex Cap.5.
preſſe ſentit ꝯtriũ ꝛ de criſi ſcꝺo. In eꝑp᷑
vbicũqʒ de hac mã loquaꝛ. ¶ Et hoc etiã ſentiet Galen⁹ Cap.3.
infra cũ ponet ſigna ꝑticularia feb.putrida. Quapropter
debes attẽdere ꝙ rigor aliqs dĩ altero vehemẽtior. Uno
modo intenſiue:qꝛ intenſior eſt ꝛ acutior. Et alio mõ põt
dici vehemẽtior extenſiue:qꝛ lõgiori tẽpore ſit ꝓductus

altero.ꝑmo modo humor calidus cholericus pōt facē ri/
gorē vehemētiorē q̄ꝫ humor frigidus:cuius declaratio eſt:
q2 rigor fit fortis ⁊ intēſus ꝑ hoc ꝙ in mēbris inferē paſ/
ſio ⁊ ꝯtriſtatio vehemēs ⁊ fortis dolor:q2 virtus expulſiua
nō cauſat motū niſi nocumēto ꝑcepto. Et ideo q̄ꝫto talis
dolor ⁊ cōtriſtatio eſt vehemētior:tāto talis rigor eſt intē
ſior. Nūc predictā paſſionē plus ꝑducit in mēbris mā ca
lida q̄ꝫ frigida:ꝑmo:q2 ꝑmutatio maxie īgerēs corporis
dolorē ⁊ triſtitiā eſt ſol'o ꝯtinui plus q̄ꝫ alteratio ſm cal'm
Cap.6. vel frigidū:vt pꝫ in libro de mala cōplexione diuerſa:ſed
talē ꝑmutationē plus facit mā cal'a q̄ꝫ frigida:q2 talis mā
eſt mordacior ⁊ acutior:⁊ per mēbra eſt magis penetrās
ob ſubtilitatē eius. Et ex hoc etiā mā calida eſt magis ſu/
bito alteratiōes īducēs:tū etiā qm̄ cal'm magis ſubito agit
q̄ꝫ frigidū. Alteratio aūt debēs cauſare dolorē quanto eſt
magis ſubita:tāto eſt cā maioris doloris vt pꝫ alibi. Et iō
rigor factus a mā calida eſt itenſior q̄ꝫ rigor factus a mā
frigida. ❡ Scōm declaraē ſcilꝫ ꝙ rigor qui fit a mā frigi
da ſit vehementior extēſiue:q2 humor frigidus eſt groſ/
ſus vel viſcoſus:⁊ ideo paſſio illata mēbris ab eo mlto tē
pore ꝑdurat ꝑꝑ difficultatē reſol'onis eius:⁊ ecōtrario ri/
gor qui fit a mā ſubtili cito ptrāſit:⁊ ſic itelligit Auic.cuꝫ
p.ª quarti vi ſupra. dicit.ꝙ quāto mā rigoris eſt viſcoſior:tāto rigor eſt vehe
mētior.ſ.in ꝑduratione. ❡ Alij aūt itelligunt ꝙ in calida
eſt vehemētior.ſ.in intenſione. ❡ Et attende hic ꝙ lꝫ hu/
mor calidus ſit cā vehemētioris rigoris:nihilomin⁹ tñ in/
ter cām rigoris intrinſecā ⁊ extrinſecaꝫ aliqua eſt dīia. vt
verbi grā. In rigore facto ab aere:q2 aer frigidus pōt eē cā
intēſioris rigoris q̄ꝫ aer calidus:⁊ hoc q2 frigiditas q̄ſi in
vltimo pōt ineſſe aeri exteriori qḋ nō ꝯtingit ſic de calidi
tate:ꝑpter quā vltimitatē frigidū extrinſ:cū nō ſolū īpe/
diret mēbra ſenſibilia alterādo illa:verūetiā ſoluēdo ꝯti/
nuū vt mordicādo:ſicut pꝫ in aere vltimate frigido q ſen/
ſibilia mēbra mordicat:vt pꝫ 4.° de ſimplici medicina.ta
lis etiā frigiditas in aere ꝯiungiē ſube ſubtili q̄ſi in vltio.
vnde ꝑpter ħ etiā pōt ſubita ⁊ vehemēs ab eo actio eue/
nire. Et ideo qñ accidit caliditas in re exteriori que in illa
poſſit q̄ſi vltimari adhuc illa facit intenſiorē rigorē q̄ꝫ res
q̄ſi in vltimo frigida:ſic pꝫ de aqua bulliēte in cōparatio/
ne ad aquā frigidā ⁊ de ſcintilla ſi cadat ſuꝑ mēbrū ſenſi/
bile. Et ideo Auer.intētio nō fuit ꝙ a frido fiat rigor for/
tior q̄ꝫ a cal'o abſolute:ſꝫ q2 hoc in aliqua cā ꝯtingebat ex/
teriori vt oſtēſum eſt:⁊ voluit illud addere ne incidamus
in errorē:⁊ ideo cū dī ꝙ frigidū plus vī ꝯtriū q̄ꝫ calidū:lꝫ
hoc ſit verꝫ:q2 tñ nō hꝫ modos inducēdi triſtitiā ⁊ dolorē
ſicut calidū vt declaratū ex dictis eſt:hinc eſt ꝙ calidū ve
hemētius rigere facit:cū calidū ſit magis acutū ⁊ ꝑmuta/
tiuū ⁊ magis ſubito:vnde calide paſſiones ſunt acutiores
frigidis:⁊ ex hoc periculoſiores ⁊ cū accñtib⁹ magis mo/
Doc.2.tr.8.cap.15. leſtātib⁹ nām. ❡ Et cū vlteri⁹ dī ꝙ Aui.2.° fen.ꝑmi dicit.
aut ꝑpter ſuā frigiditatē ſicut rigor ⁊c̄. Dicūt aliqui ꝙ ibi
eſt lr̄a trāſpoſita. vnde dꝫ ſic legi.aut ꝑpter ſuā frigiditatē
ſicut horripilatio:aut ꝑpter pūctionē ſicut rigor. Aut poſ/
ſumus dicere ꝙ Auic.voluit applicare rigorē frigiditati:
cui minus videē ineſſe q̄ꝫ humori calido ⁊ horripilatione
humori pungitiuo cui magis videē ineſſe rigor:vt ſi id de
quo minus videē eſſe eſt multo fortius id de quo magis.
Uel poſſumus dicere ꝙ Auicēna vnū ſumit pro reliquo.
❡ Propter qḋ attēde ꝙ auctores ⁊ doctores medicīe ſe/
pe his vocabulis rigor typus horripilatio frigus tremor
abutunē ſumēdo vnū pro reliquo:vñ aliqñ oīs typus cō/
afori.62 fundiē ſub rigore vt in aforiſmo quarte ꝑticule. Quibuſ/
cūqꝫ in febrib⁹ quotidie rigores fiunt quotidie feb.ꝫol/
uunē ⁊c̄. Ita etiā aliqñ rigor ſumiē pro frigore:⁊ aliqñ ꝑ
horripilatiōe ⁊ ecōuerſo:qḋ pꝫ a Galenomet īfra in libro
iſto:⁊ vlter eſt in auctoribus reperire qḋ diſtinguere eſſet
longū medico:modica igiē nobis ſit cura de noībus ad reꝫ
īſpiciētib⁹. Et ex oībus his patēt cōplete dicta Galeni hic
quomodo rigor antecedēs feb.interpolatas nō ſimilis eſt
oībus. Et īfra ꝑticulariter apparebit ⁊c̄.

❡ Ubi de ſimiliū febriū differētia eſt proditū:vt iter/ Lauri.
mittētes (ita appello eas que ad integritatē ſenſibilē
deſinūt) ex humore eunte ac moto vſquequaqꝫ in cor
pore efficiēte febrē cōſiſtant. Cōtinue vō ex materia
condita ⁊ cōtenta in venis.de quarum cognitione ſe/
cundo libro de indicijs docuimus.

❡ Ubi etiā eiuſdē generis febriū diximus differētiaꝫ Leonic.
qḋ ex ipſis que q̄dē ſunt itermittētes.ita eniꝫ appello
quecūqꝫ ad ſenſibileꝫ īfebricitationeꝫ ꝑueniūt ortum
hñt ab humore febrē gñante:q ꝑ oēs corporis ꝑtes
ſuo motu deferē:in ꝯtinuis aūt humor in venis ꝯtine/
tur īcluſus:de quaꝝ dignotiōe in ſcḋo lib.de criſib⁹.

❡ Ubi ⁊ de dīia febriū homogeneaꝝ mōſtratū Aliq.
eſt ꝙ queqꝫ earū ſunt deficiētes:ita vō nomi/
no eas que inſenſibilē īfebricitationē deueniūt
in humore q motus ⁊ vbiqꝫ corporis vadēs fe
breꝫ operaē cōſiſtunt. Synoches vō.i.ꝯtinue
in eo q ſuſtineē ⁊ cōtinetur in venis:de quarū
dignotione in ſecundo de criſib⁹ dictū eſt.

❡ Cum Galenus prius remouēdo errorē quorūdaꝫ poſue/ Cō.m 2m.
rit dīias ꝑncipales ⁊ eēntiales feb.putridarū que dīie ſunt
ſumpte a mā:⁊ cum declarauit quādā eē cholericā quādaꝫ
flegmaticā:quādā melācholicā ꝑ ſigna añtia illas feb.vult
nunc declare dīias putridarū feb.ſcḋarias ⁊ accñtales que
ſunt ſumpte a mō motus illaꝝ:q2 oīum harū differētiarū
ponit poſtea ſigna:tales aūt dīie directe ſunt ſcḋarie ⁊ acci/
dētales que nō ſunt ſumpte a mā:hec patēt ex dictis ſupra
circa ꝑn^m libri. ❡ Et ꝑmo ponit vnaꝫ diuiſionē remittens
nos ad ſcḋm de criſi:que eſt ꝙ feb.putridaꝝ q̄dā ſunt iter/
polate:ita ꝙ vere aliquo tp̄e dimittūt hoīem ſine feb.⁊ cā
iſtarū eſt humor exiſtēs ex̄ venas. Alie ſunt ꝯtinue:⁊ cauſa
iſtarū eſt humor putreſcēs intus in venis:⁊ ħ eſt qḋ voluit
Gal.ſupra:dictū eſt:vbi ⁊ de dīia feb.hōgenearū.ſ.in ſcḋo
de criſi mōſtratū eſt:⁊ ꝑ feb.hōgeneas intelligit vel fe.ſim/
plices vel feb.ꝑportionabiles febrib⁹ periodicis ꝙ q̄dam
earū ⁊c̄. ❡ Et ſubdit cām iſtaꝝ cū dicit ꝙ queqꝫ earum in
humore cōſiſtunt:q mot⁹ ⁊ vbiqꝫ corporis vadēs.i.expan
ſus circa totū ambitū corporis ex̄ venas opatur feb.⁊ tunc
hec ſumpſit ⁊ alie iſtarū putridarū ſunt cōtinue. Et tūc de/
clarat cām earū cū dicit. Synoches vō.i.ꝯtinue ſupple cō
ſiſtūt in eo ſcꝫ humore:q ſuſtineē ⁊ ꝯtineē in venis:de qua/
rum dignotiōe.ſ.feb.ſm ꝙ ſunt cōtinue:⁊ ſm ꝙ ſunt defi/
ciētes in ſcḋo de criſi dictū eſt. ❡ Et attende ꝙ diuerſimo
de attinet determinatio harū feb.ad illum librū ⁊ ad iſtuꝫ:
nā cognitio dīiaꝝ fe.determinaē in illo lib° vt vtilis eſt ad
precognitionē tēporū morbi ⁊ criſis que cōuenit in eis:co/
gnitio aūt feb.ſm dīias modo dictas ꝑtinet ad illud cum
in feb.cōtinuis ſit maxime neccia precognitio ſtatus ⁊ criſis
que ꝯtingunt in ea:ſed in iſto lib.determinaē cognitio diffe
rentiaꝝ feb.rōne ipſarūmet ꝑncipalr:ita ꝙ huic libro con
tingit ꝑncipalr ꝑdicta denoiatio:vñ denoiatur de dīis fe.

Et attēde vlteri⁹ ex dictis Galeni ꝙ humor cauſans Digreſſio.52.
fe.iterpolatā ē humor putreſcēs ex̄ venas:
cāns aūt cōtinuā eſt humor itus ī venis putreſcēs. ❡ Pōt
aūt eē humor ſtans extra venas ſm duos modos:vnus vt
humor ſit mot⁹ ⁊ ſparſus ſuꝑ mēbra hincinde nō collectus

in aliquo determinato loco nec ptes in qb⁹ eſt manifeſte
ſeparās vt fiat tenſio ⁊ inflatio venaꝝ:⁊ talis humor qui
putrefit extra venas eſt ille qui cauſat feb.interpolatam.
❡ Alio modo pōt eſſe humor ſtans extra venas:qa in ali
quo determinato loco collectus vt in epate:⁊ ſi talis hūor
ſit in mēbris intrinſecis vt in epate ⁊ ſplene ⁊c̄.⁊ ſic putre-
ſcens facit feb.ꝯtinuā.⁊ cā fuit dicta ſupra.❡ Si aūt non
ſit in mēbris intrinſecis ſʒ extriſecis:tūc vtplurimū vt di-
ximus ſupra nō facit putridā febrē ſed effimerā:⁊ ſi facēt
putridā vtplīm faceret ꝯtinuā:ſed cā q̄re humor ꝓmo mō
exiſtēs extra venas facit feb.iterpolatā ⁊ itra exiſtēs facit
Tracta.2. cap.p°. ꝯtinuā vt extrahiť ex dictis Auic.p° 4ᵉ.illo capl'o. Putre
do accidit.nā feb.aliqua eſt cōtinua per h̄ ꝙ ab humore
putreſcēte cōtinue putredo trāſmittiť ad cor vt vapor pu
tridus.tūc aūt feb.iterpolať:cū nō ꝑuenit ad cor putredo
cū nō maneat in corꝑe putredo feb.niſi illo mediāte.Cuʒ
aūt humor putreſcit extra venas nō gñať putrida fe.niſi
per vapores putridos īgrediētes venas. Nūc aūt humor
talis in loco ꝑdicto putreſcēs a caliditate ex̄ corpus reſol-
uiť per poros:qa facilius eſt ꝑdictū humorē extra corpus
reſolui per poros q̄ꝫ ꝙ ſui vapores venas ingrediantť:⁊ iō
cū ꝑdicta pars humoris putreficientis extra venas cōplete
erit a calo putredinali reſoluta ceſſat feb.nā nō ꝯtineť ꝑ-
dict⁹ humor in venis vt ꝓhibeať a cōplemēto reſolonis:
imo cōplete reſolui ť eius humiditas ⁊ remanet ei⁹ cine-
reitas q̄ nō pōt eē vehiculū feb.⁊ caliditatis nec reuertiť
donec alia pars humoris ad locū inde expellať:⁊ per ſiľeʒ
modū putreſcit.❡ Cauſa aūt quare ad talē locū inde ex-
p° quarti vt ſupra. pelliť pōt eſſe vt ponit Auic.in obſcuro ſmone:aut qa ibi
vbi putruit mā remanſerūt reliquie caliditatis ex putre-
dine añte:q̄uis ibi nō ſit mā humida potens vapores ad
cor mittere:quēadmodū in clibano remanēt reliquie cali
ditatis que attrahūt ex venis ad locū in quo ſūt humores
qui ibi putreſcūt ⁊ feb.gñať.❡ Alia cā eſt mala qualitas
in mēbris intrinſecis ⁊ intus in venis multiplicās humo-
res in tāto tēpore que iterato a vtute ex̄ venas expellitur.
Quare aūt reuertať de die in diē:q̄re per tertiū q̄re ꝑ q̄r-
tuʒ īfra patebit:⁊ cāe etiā ſue reuerſionis etiā meli⁹ appa-
rebūt ⁊ cōpletius.❡ Materia aūt putreſcens itra venas
Ubi ſupra facit ꝯtinuā ⁊ hoc ꝑ multas cās quas ponit Auic. Primo
qa humor qui in venis putreſcit ꝓpter ſoliditateʒ corꝑis
vene nō pñt cōplete reſolui anteq̄ꝫ alia pars putrefiat ſic̄
poterat humor ex̄ venas.❡ Scdo qa ꝯtinue pōt trāſmit-
ti vapor ad cor ꝑꝑ ꝯtinuitatē venarū cum corde:cū nō ſic
erat de humore extra venas cui⁹ pars maior extra reſol-
uebať ⁊ nō ꝑtingebat cor.❡ Tertia cā eſt:qa ad h̄ vt fe.
ſit cōtinua opʒ ꝙ ꝯtinue ſit ibi humor:cui⁹ pars poſt ꝑtē
poſſit putrefieri quouſqʒ feb.hʒ durare:qa cū poſt vnam
ꝑteʒ humoris nō eſt alia pars que poſſit putrefieri:tūc fi-
nita illa parte que putrefiebat ceſſat feb.quouſqʒ accidat
alia pars que putreſcat. Nūc aūt in venis pōt putrefactio
ꝯtinuari ꝓpter ibi eſſe ꝯtinue ꝑtē humoris poſt partē po-
tentē putredini ſubijci:ſʒ extra venas nō cū ibi nō ſit niſi
pars humoris que vnica vice expellitur niſi de nouo alia
pars expellať.❡ Aduerte tñ ꝙ nō habeo pro īpoſſi:dato
ꝙ multū raro euenibile ſit ꝓpter qđ auctores nō expreſſe-
runt ꝙ humor putreſcēs itra venas faciat iterpolatā:vt ſi
in venis multū a corde diſtātib⁹ putrefieret vna ꝑua quā-
titas humoris:cui⁹ vapores cū difficultate cor ꝑtingerēt:
poſſet eñi vna pars humoris que ꝓmo fuit mota ad putre
dinē tota reſolui añq̄ꝫ alia putrefieret ⁊ poſt poſſet ꝓpter
illaſmet cās que aſſignabanť in humore putreſcēte extra
venas iterū expelli alia pars humoris ad illū locū que ibi
putreſcēs reaccenderet fe.Et ſilr̄ nō eſſet īpoſſe imagina-
ri mām extra venas putreſcētē facere feb.ꝯtinuā:qa poſ-
ſet tanta quātitas humoris ad extra venas expelli que in
putredine tantū duraret quouſqʒ alia pars ad ex̄ venas
expelleretť:nihilomin⁹ etiā talis feb.moueť ad modū du- Sed an ſit verū ꝯſiderauge aliō eſt ꝯtinue febrire ⁊ et aliud eſt febrē eē continuam.
plicis interpolate:qa qñ de nouo mā alia ad extra venas
expelliť:cauſanť acciñtia inuaſionis paroxiſmi ſic̄ ex ꝓma
fuerūt cauſata:nihilominus tñ cōtinua feb.eēt qa poſſibi
le eſſet ex ꝓma mā putrida cōtinue ille febrire:dato ꝙ ex
illa ſcđa cauſarenť accñtia:eſt aūt poſſibilitas res ampla.

Sed debet hic ſub breuiloquio queri an corp⁹ ha- Digreſſio.53.
bēs febrē iterpolatā ſit egrū:⁊ qua egri
tudine in die iterpolationis.❡ Et breuiter dōm vt etiam Rñſio.
dictū eſt ab alijs ꝙ tale corp⁹ nō eſt in tali hora egrū egri
tudine febrili:⁊ ideo paroxiſmi talis fe.iterpolate ſi ꝯſide
renť quantū ad caliitatē in toto expanſaʒ que vere eſt feb.
nō ſunt vna egritudo numero:⁊ ꝑ ꝯñs nec vna feb.nuō:⁊
hoc pʒ:qa eſſe hoꝝ paroxiſmoꝝ ſic ſumptoꝝ nō mēſurať
eodē tꝑe ꝯtinue:⁊ dico eoꝝ eſſe non dico illoꝝ fieri.❡ Et
cōfirmať.qa nūq̄ꝫ ille due q̄litates pñt eē idē nuō que ita
ſe hñt qñ vna gñať alia eſt corrupta:⁊ non mediate inter
imo ꝑ tꝑs aliqd latū:nā gñatū ⁊ corruptū nō pñt eē idē nu-
mero.Et ſic ſe hñt paroxiſmi interpolate feb.ſic accepti.
❡ Eſt aūt in corꝑe hñte feb.iterpolatā aliō ꝯſiderare q̄ꝫ
caliditatē febrilē expanſam in toto ledentē ſenſibiľr ope-
rationes ꝯſuetas toti⁹.ſ.diſpōnē malā mēbroꝝ a qua de-
pēdēt paroxiſmi in regñatione eoꝝ.Et eſt ꝯſiderare māʒ
humoralez paroxiſmoꝝ que ab illa diſpōne mala gñať ⁊
fit:qa hec diſpō eſt ꝑmanēs eadeʒ numero mediate vel i-
mediate in tota febre iterpolata:⁊ mā etiā ex qua fiūt pa
roxiſmi quātū ad ſe totā lʒ habeat diuerſas ꝑtes pōt eſſe
eadē nuō:⁊ hoc mō ꝑoxiſmi feb.iterpolate ꝯſiderati pōt
dici egritudo nuō vna ſicut feb.ꝯtinua.❡ Et propter eā-
dem cām dicūt ipſi:qa eadē eſt diſpō a qua depēdet egri-
tudo ꝓncipalis ⁊ recidiua poniť eſſe vna egritudo ⁊ eadē
etiā ipſa vtraqʒ ⁊ eadē criſis:cum ola a ꝑdicta diſpōne ⁊
mā ſumanť.Et ideo Gal.2° de creticis dicit ꝙ ꝓn᷑ cōpu- Cap.2.
tationis:per qđ q̄rim⁹ ſcire diē criſis nō dʒ ſumi in ꝓn° re-
cidiue:ſed a ꝓn° egritudinis ꝓncipalis:⁊ dato ꝙ hoc in ſe
ſit dubiū hoc eſt itelligē de ea que eſt vere recidiua.❡ Et Dña inter egritudinē q̄ recidiuat ⁊ egritudines q̄ redit ꝑ paroxiſmos.
hic aſſignat vnā dñiam iter egritudinē q̄ recidiuat ⁊ illa q̄
redit ꝑ paroxiſmos:nā ois egritudo recidiua eſt rediens:
ſed nō ois rediēs eſt recidiua:qa iterpolata eſt rediēs:nō
tñ recidiuat:nā egritudo que redit ſine motore extrinſeco
qui ſit alius a diſpōne a qua depēdēt paroxiſmi in eorum
gñatione que diſpō ꝑmanet:tūc egritudo dr̄ redire ꝑoxiſ
maľr abſqʒ recidiuatione:ſʒ qñ redit diſpōne eadē exñte
que ꝓus:idiget tñ motore extriſeco ⁊ adiutorio eius ad h̄
vt redeat:tūc dr̄ recidiua:⁊ iō in recidiua nō ſeruať ordo
in reditu eius quē reditū hʒ egritudo ex ſuimet nā ſic̄ eſt
in tertiana que in ſui nā redit de tertio in tertium:⁊ ſic de
alijs.vnde aliqñ recidiua redit in tertiū aliqñ poſt q̄rtū:
⁊ ideo recidiua qñ redit indiget adiutorio motoris extri-
ſeci:non aūt illa que abſqʒ recidiuatione redit:adhuc eſt
plus vna egritudo nuō feb.iterpolata q̄ꝫ ꝓncipalis ⁊ reci-
diua.❡ Et adiungas huic aliā dñiaʒ que datur a q̄buſdā Alia dña melior.
que ſatis poſſet colligi ex dictis:qa dato ꝙ recidiua forte
aliqñ poſſʒ reuerti ſine adiutorio motoris extriſeci:tñ cor
pus in feb.iterpolata remāſit cū tāta mala qualitate:⁊ in
mēbris que de tertio in tertiū:vel de q̄rto in q̄rtū auget ⁊
mouet humorē:⁊ ſic de alijs periodis:ſed hō qui habebat
feb.⁊ ceſſauit ab eo ⁊ dʒ recidiuare nō hʒ tantā malitiam
vt in eo moueať humor ſm illđ tēpus:ſed eſt aptus veni-
re ad illū gradū paulatine:⁊ ad illū aliqñ venit in quatuor
dieb⁹ aliqñ in ſex ſm maiorē aptitudinē vel minorē:⁊ cū
ad illū exceſſuʒ venit mouebiť i eo poſtea humor de ter-
tio in tertiū ⁊ erit q̄litas cholerica:⁊ ſic de alijs.Et ideo in

ſumma ſemꝑ in eadē feb. loquēdo ⁊ ceteris alijs paribus bō qui dꝫ hic recidinā videt̄ hic minorē maliciā ꝙ̄ ꝗ eſt in quiete īter paroxiſmos. Et ꝯſidera hec dicta qa reph̄eſionē pariunt̄. ¶ Si ḡ bō hn̄s feb. īterpolatā cōſideretur quātū ad talē diſpōnē ⁊ queraẗ vtrū in die īterpolationis ſit egrū. ¶ Dōm ꝙ cū illa diſpō remanet eadē que pus: tūc hoc corpus eſt egrū: nō tñ ſemꝑ eſt egrū egritudine ledente ſenſibilr̄ opōnes toti⁹ que ꝯſiſtūt in opationib⁹ cōmunib⁹ ⁊ ꝯſuetis toti corpi: imo ſm taliū opationū talis diſpoſitio eſt neutralis: ſed ſi ſit ſmo de opationib⁹ qbuſcūqꝫ tūc talis diſpoſitio eſt egritudo: cū mediante ea ſint q̄dā opationes aliquoꝝ mēbroꝝ leſe ſenſibilr̄: ꝑpter q̄rū leſionē aut mā aggregaẗ aut ad minerā putredinis expeliẗur. vñ putreſcit: ⁊ hec oīa ſūt q̄ſi v̄ba Dyni in q̄one quā determinat de hoc que eſt ſolo v̄ba hu⁹ q̄ſiti que eius nob hic ſint poſita: cū non poſſit qlibet oīa hic alioꝝ dicta. Et hec ſolo data a Dyno nō eſt ſua: imo eſt Galeni in breuiſſimo v̄bo in ꝯ^{to} illius aforiſ. dato ꝙ nō alleget 4^e ꝑticule. Quibuſcunqꝫ quotidie in feb. rigores ſiunt quotidie feb. ſoluunt̄. vnde Gal. in fine dicit. Similr̄ ſi quotidiane aut q̄rtane ſint ſoluent̄ ſm numeꝝ ſue īterpolationis poſtq̄ ſolent reuerti cum īterpolationib⁹ alijs. ſi aūt fe. ſoluant̄. Ecce ꝙ Galenus exp̄ſſe vult ꝙ quātū ad caliditatē febrilem vere feb. corrumpit̄ ⁊ ſic nō eſt vna nuō. Et tūc ſubdit: quedā tñ male q̄litates remanēt ītra corpus q̄ fuerūt cauſa reuerſionis eaꝝ. Et ecce q̄uo quātū ad illā diſpōnē vult ꝙ ſit vna nūero cū dicat talē diſpōnē ꝑmanere: ⁊ reſpice Thadeū qui multa dicit de hoc: a quo etiā extrahit̄ radix p̄dictoꝝ: lꝫ aliq̄ ibi ꝑticularit̄ loquat̄. ¶ Deide. c. d.

Laurē. ¶ Febriū igiẗ intermittētiū oēs dr̄e tres exiſtūt: quotidiana tertiana ⁊ quartana: ex pituita putri quotidiana: ex vtraqꝫ bile: flaua quidem tertiana: atra autem quartana efficitur.

Leonič. ¶ Intermittentiū igitur tres ſunt oēs numero differētie: quotidiana: tertiana quartana: quotidiana quidē ex pituite putredie: tertiana v̄o atqꝫ q̄rtana vtriuſqꝫ: bilis flaue quidē tertiana: nigre autē quartana.

¶ Caplm ſcōm in quo ponit Galenus generalem differentiam febrium putridarum.

Antiq. Igitur deficientiū quidē tres ſunt cōmunes dr̄e quotidiana: tertiana ⁊ q̄rtana: in flegmate q̄dē quotidiana putrefacto fit: in cholerls v̄o alterutris: rubea quidē tertiana: altera v̄o quartana.

Nō ſic diuidit Thomas quintex^{us} hunc p̄tē tex. cōmentū ſcd̄ fac: hec tñ diuiſio eſt in traductione āntiqua Gal.

Declarat mēbra diuiſionis antepoſite: ⁊ p̄mo ſpēs īterpolataꝝ feb. que ſunt tres. ſ. quotidiana in flegmate: tertiana ⁊ quartana in alterutris cholerls: tertiana in cholera rubea: ⁊ quartana ī cholera nigra: ⁊ de ſanguine nō ſit feb. īterpolata vt appebit. ¶ Sꝫ cū dicit.

Laurē. ¶ Continuarū v̄o que flaua bile cōſtāt duplex genus eſt: vnū quidē que ſynocha noie. i. ꝯtinua cenſet̄: quarū omne tēpus vna acceſſio eſt ab initio vſqꝫ ad finē. Alterū cōtinua quidē dicta: ſed equiuoce ſuo generi ex multis particularib⁹ circuitionibus procedens.

Leonič. ¶ Continuarū aūt que ex flaua bile ꝑueniunt duplex eſt ſpecies: altera eaꝝ que a cōtinuo feruore ſynoche appellant̄: quarū vniuerſum tēpus in vna cōſumitur acceſſione que a p̄ncipio vſqꝫ ad finē ꝑtingit. Altera earū que idem cū genere nomē ſortiunt̄ ⁊ cōtinue appellant̄ atqꝫ in pluribus circuitibus continentur.

¶ Synocharū v̄o. i. cōtinuarū in rubea q̄dem cholera duplex eſt ſpēs: vna q̄dē q̄ eſt ſynochaꝝ noiatarū: q̄rū vniuerſū tp̄s vn⁹ ꝑoxiſm⁹ eſt a p̄ncipio vſqꝫ ad ſolōnē: altera v̄o que eſt earū que equoce generi ſuo dr̄ ſynoche: in multis ꝑticularib⁹ ꝑiodis. i. circuitionib⁹ ꝑuenientes. Antiq.

¶ Deinde declarauit mēbrū diuiſionis. ſ. manerles feb. cōtinuaꝝ: ⁊ dicit ꝙ tales ſunt duplicis ſpēi: q̄dā ſunt ꝑprie ſynoche appellate: ⁊ ſunt ille quaꝝ totū tēpus durationis earum a p̄n⁹ vſqꝫ ad ſinē eſt vnius ꝑoxiſmi. Alie aūt equoce dicunt̄ ſynoche: ⁊ ille lꝫ ſint ꝯtinue: tñ ſunt ꝑuenientes. ſ. ad reſolōnē in plurib⁹ ꝑticularib⁹ circuitionib⁹. ¶ Unde ex his eliciuntur alia diuiſio inſita ꝙ feb. cōtinuarū q̄dā ſunt cōtinue ꝯcluſe quarū tēpus totū eſt vnius ꝑoxiſmi nō hntes excreſcētias: nec typores medios: ⁊ q̄dā ſunt cōtinue vocate ꝑportionales: q: īterpolatis in ſuis excreſcentijs ꝑportionant̄. ¶ Et attēde vt dicūt q̄dā ⁊ p̄t ex h̄ ibi ex ſynonymis Simonis Ianuenſis: q̄a differt ſynocha ꝑ e / ⁊ ſynocha ꝑ o / ſynocha ꝑ e / idē eſt ꝙ cōtinua abſolute ſiue talis ſit cōcluſa ſiue periodica ꝑportionalis. Sed ſynocha ꝑ o / eſt ſpālit̄ cōcluſa. vñ ſynecha ꝑ e / eſt genus ad ſynochaꝫ ꝑ o. ¶ Et iō littera illa ſynochaꝝ dꝫ dicere ſynecharū. i. cōtinuaꝝ: ⁊ tūc eſt littera plana. ¶ Alij dicūt ꝙ vbi littera dicit ſynochaꝝ v̄o. i. tertianaꝝ etiaꝫ dicit ꝯtinuaꝝ: ⁊ dicūt ꝙ eſt melior littera: ⁊ tūc eſt ēt littera clara: cū aūt dicit Gal. in rub. q̄dem cholera dicunt ꝙ hec lr̄a eē nō debet: q: hec diuiſio ſolum nō cōpetit humori cholico: imo etiā q̄buſdā alijs vt apparebit. ¶ Alij dicūt ꝙ ſi illa littera ſtat firma ꝙ ibi ḡnaliter accipit̄ cholera vt humor vt in aforiſmo 7^e ꝑticule. Si ſe. nō a chola habeat̄. i. a mā humorali ⁊c. ⁊ pōt hēri in cōmētoilli⁹ aforiſmi 4^e ꝑti. Quibuſcūqꝫ q̄tidie rigores ſiunt ⁊c. Afo. 42. Afo. 62.
Sed tñ q̄a in oīb⁹ libris cōiter lr̄a reperit̄ ſynochaꝝ v̄o. i. tertianarū ⁊c. Rubee aūt cholere 2ª eſt ſpēs ⁊c. Dicemus ꝑpter qd̄ attēde ꝙ feb. que ꝑprie eſt ꝯcluſa in qua totū tp̄s eſt vnius ꝑoxiſmi eſt feb. de ſanguine q̄ ꝑprie ſynocha vocat̄: ⁊ dato ēt ꝙ feb. concluſa poſſit fieri de chola ⁊ de flate minus ꝙ̄ de chola: q: igiẗ nō cōtingit fieri feb. de ſanguine ſtante ſub forma ſanguinis ꝯtinua ꝑportionabilis hinc eſt ꝙ p̄dictā diuiſionē cōtinue feb. ſanguinee feb. nō aptant: ⁊ q̄a cōcluſa rarius ꝯtingit de flegmate ꝙ̄ de chola: iō ēt nec ipſam applicauit feb. flegmatice ſꝫ cholerice: feb. enīꝫ cōtinua cholica: aut eſt ꝯtinua ꝑportionalis: aut eſt ꝯcluſa cōtinua que ꝯcluſe vocant̄ ſynoche. Et cadit ī eis poſtea diuiſio que q̄dē eſt ſynocha īflatiua: ⁊ talis vel putrida vel nō putrida: ⁊ ambe ſunt de ſanguine: ⁊ q̄dā eſt ſynocha nō inflatiua que pōt eē de alio humore a ſanguine. Et iō tūc expone ſynochaꝝ v̄o. i. tertianaꝝ: ⁊ ꝑpter hoc nō ītelligit tertianas ſicut ſonat vocabulū: ſed tertianarū. i. cholericarū: ⁊ h̄ non dicit ꝙ maxime feb. tertiana eſt cholica: ⁊ tunc exponit de qua cholera intelligit cū ſit duplex nigra ⁊ rubea: ⁊ dicit in rubea q̄dē cholera. ſ. exiſtiuꝫ: ⁊ ideo illud eſt bene dictuꝫ ꝙ ſynecharū ſcribat̄ ꝑ e / vt ſit ſenſus: ꝯtinuarū feb. cholicaꝝ. in rubea q̄dē cholera exiſtiuꝫ duplex eſt ſpēs ⁊c. q: nō poterat cōmode hec diuiſio aliqui de alijs humorib⁹ attribui ſicut cholere. Et ideo dato ꝙ in alio humore reperiat̄ concluſa: nihilominus tñ hec duo mēbra diuiſionis huic meli⁹ adaptant̄. Cā autē q̄a humor faciēs ſe. cōtinuā aliq̄n facit cōcluſam: aliq̄n ꝑportionalem: ⁊ q̄a cōcluſa plus ſit a ſanguine: deinde a cholera: deinde a flegmate: non aūt a melācholia apparebit īfra in vltimo caplo huius libri: quapropter de hoc nihil hic. Et poſſum⁹ etiā dicere ꝙ Galen⁹ hec verba protulit in feb. cholica: q̄a hic loquit̄ de feb. putrida. Nunc aūt ſynocha ⁊ ꝯcluſa de ſanguine putrido apud ip̄m

infra appellatur cholerica. ¶ Deinde cum dixit.

Laurē. ¶ Ceterū cōtinuarū dr̄ie oēs tres exiſtūt: interdum ab initio vſqȝ in finē equalis pſiſtit: iterdū paulatim decreſcit: qn̄qȝ paulatiȝ creſcit: ac nōnulli primā nominant homotenō.i.equalr̄ affligentē ac vigentē: alterā epanmaſticā.i.aſcendētē atqȝ creſcentē: tertiā vō paragmaſticam.i.inclinationē appellant.

Leonič. ¶ Earū igiṫ que ſynoche dicunṫ tres ſūt oēs numero dr̄ie: nā quedā eaꝝ a pncipio vſqȝ ad finē perdurant: quedā paulatiȝ augenṫ: tertia ſpēs paulatī decreſcit: vnde ⁊ nōnulli primas quidē homotenas atqȝ aomaſticas hoc eſt in eodē ſtatu ⁊ vigore perſeuerātes nominarūt. Scđas anaoticas atqȝ epāmaſticas hoc eſt aſſurgentes atqȝ inualeſcētes dixerūt. Tertias autē parangmaſticas: hoc eſt decreſcentes appellarunt.

Antiq. ¶ Igitur ſynocharū quidē vniuerſe tres ſūt differentie: nā quedā quidē earū ab initio vſqȝ in finē pares permanent: quedā vō augenṫ paulatim: tertie vō alie paulatim minoranṫ: ⁊ quidā noīa primis quidē homotenas poſuerūt. Secundis vō aſſenſiuas ⁊ augmaſticas: tertijs vō peraugmaſticas.

¶ Diuidit vnū mēbrū añtis diuiſionis.ſ.feb.ſynochā ꝓpe dictā que eſt cōcluſa ⁊ dicit ꝙ eius ſunt tres dr̄ie: nā qdaȝ a pncipio vſqȝ ad finē ꝑmanēt equales: qdā paulatim augenṫ cōtinue: ⁊ qdā cōtinuo a pn̄° vſqȝ ad finē paulatim minuunṫ: ⁊ quidā vocauerūt pmas homotenas: ſcđas vō aſſenſiuas ſeu augmaſticas: tertias autē peraugmaſticas. ¶ Cauſa aūt huius diuerſitatis dicta eſt a Galeno ꝑfecte 9° terapē. ⁊ ab Auič. p° 4ᵗ. caplo. de feb. ſanguis: nā paroxiſmus feb. ⁊ ſimilr̄ queliber feb. deficit per hoc: qa plus de humore a quo depēdent reſoluiṫ anteqȝ putreſcat: cū aūt equanṫ illa fe. equalr̄ ſtat cū plus de humore putreſcit qȝ reſoluiṫ tunc feb. augmētaṫ: ⁊ nūc penes has diuerſitates cauſaṫ fe. augmaſtica homotena ⁊ ꝑaugmaſtica. Et apparet ꝙ hec diuiſio aptaṫ feb. cōcluſe que ſunt vni° paroxiſmi a pn̄° vſqȝ ad finē: qui paroxiſmus vel ꝯtinue augmentaṫ quouſqȝ recedat per ſudorē vel aliter vel ꝯtinue diminuiṫ: cōtinuis aūt febrib° ꝓportionalib° adaptari nō pōt qa illa ceſſant in pl'ib° circuitionibus: ⁊ ideo nūc creſcunt nūc diminuunṫ: ⁊ hoc pluries faciūt. ¶ Et ꝯſidera ꝙ non eſſet impoīe imaginari mām cauſantē feb. cōcluſaȝ ab h ordine in ſua putredine ꝑmutari: qđ per te ꝯſidera. ¶ Et attēde vlterius ꝙ qn̄ Gal. dicit ꝙ quedā haꝝ feb. quedā augenṫ: quedā ſemꝑ minuunṫ: ⁊ qdā a pn̄° vſqȝ ad finem ſtant equalr̄: ꝙ nō itelligit hoc ſic ſuperficialr̄ ꝟba ſonāt: qa tunc cū ille egritudines ſint ſalubres nō haberēt vere q̄tuor tēpora qđ eſt ꝯtra Gal. p° de criſi: ſed itelligit ꝙ ille egritudines quātū ad maiorē eaꝝ partez ſunt tales: vn̄ in aliqbus nō apparet niſi augmētū: ⁊ alia tēpora ſunt occulta ob eoꝝ paruitatē in aliqb° nō apparēs niſi ſtatus: ⁊ ſic de alijs: nihilomin° in eis cū ſunt ſalubres eſt pn̄ᵐ augmētum ſtatus ⁊ declinatio. Unde Auičē. de horis febrium ⁊ pncipiū quidē eſt inuentū in omni egritudine veruȝ qn̄qȝ occultatur ſicut eſt eius occultatio in ſynocho epilepſia ⁊ appoplexia ⁊c̄. ¶ Deinde cum dixit.

Laurē. ¶ Continuarū flaces due dr̄ie prime exiſtunt: interdū tertio quoqȝ die tm̄modo accedit: interdum in medio alteram infert acceſſionem.

Leonič. ¶ Continuarū vō due ſunt prime dr̄ie: nōnullarū qdē que ſingulis tertijs diebus inualeſcūt. Aliarū vō que die intermedio alteram faciunt acceſſionem.

Antiq. ¶ Synocharū vō due quidē prime ſunt differentie: his qdē per tertiā ſolū exacerbatis: alijs vō ⁊ in mediā ferentibus alium paroxiſmū.

¶ Subdiuidit aliud mēbrū pdicte diuiſionis: qđ mēbruȝ fuit ꝙ quedā erāt feb. ꝯtinue ꝓportionales. ⁊ dicit. Synochaꝝ vō ſupple quedā dr̄r equiuoce ſynoche due ſūt prime dr̄ie que dr̄r pme dr̄ie: qa ſimplices: tūc tāgit illas cū dicit. his quidē que per tertiā exacerbāt vt eſt cholica cōtinua: alijs vō ⁊ in media.ſ. die ⁊ iter tres dies febriētibus aliū paroxiſmū.i. exacerbationē: ⁊ hec eſt flegmatica ꝯtinua que omni die hȝ exacerbationē: nō aūt dicit de quartana ꝯtinua ꝓpter raritatē euentus eius. ¶ Et cū.d.

Laurē. ¶ Atqȝ has vnū nomē peculiare detinuit. Febrē autē tertio quoqȝ die accedentē: ego quideȝ noīo tertiane finitimā: nō tn̄ ꝓhibeo qn poſſis vbi libeat aliter appellare: modo ſerues in rebus ipſis dr̄iam. Alia enim eſt natura quotiēs deſinūt ad itegritatē: alia quotiēs ad iclinationē febrilē finiaṫ: vbi vō feb. tertio quoqȝ die accedat: ⁊ ad hec vbi in medio altera fuerit acceſſio: nā qdē diuerſa eſt: ſed nullā ex his ſemitertianam appello: nō tn̄ ꝓhibeo ita noīare volētes: ſi id vnum mihi efficiatur ab eis vt vnū febris genus omittatur: ſed vnumqđqȝ deinde dicitur: quēadmodū ego hoc loco talem inſtitui orationem.

Leonič. ¶ He igiṫ nullū precipue obtinent nomē. At que tertio die inualeſcunt: ego qdē noīare cōſueui triteophis hoc eſt tertianarū nām referētes: nō tn̄ ꝓhibeo quin pro ſuo quiſqȝ arbitrio alterū eis nomē iponat modo rerū obſeruet differentiaȝ. Alia ſiquidē eſt dr̄ia cū in febricitationē terminantur: alia cum in declinationē febrilē deſinunt he que per tertiā diem febres accendunṫ: nullā tn̄ ex his emitritheū voco: nō veto autē ſi quis velit ita noīare modo hoc tm̄ ab eiſdē obſuet vt nullam eorū ſpēm pretermittant: ſed oēs deinceps quemadmodū ego nunc inſtitui recenſeantur.

Antiq. ¶ Ergo he quidē nullū ꝓpriū ⁊ pcipuū nomē habēt: illas vō que per tertiā exacuunṫ: ego quidem noīo tritheophites.i. tertianaruȝ habētes nām: non tn̄ prohibeo demū volentē aliud eis iponere nomē cuſtodita ea que in rebus eſt differentia: nā alia quidē eſt nā cū in ifebricitationem quieſcūt: alia vō cū he in declinationē febrilē deſinunt: que per tertiā exacerbanṫ febrē. Et cū his adhuc nā alia quedā eſt ⁊ earuȝ que in media exacerbanṫ. Emitritheā aūt nullā earū voco: nō tn̄ ꝓhibeo volētes noīare ita ſi mihi hoc vnū ſolū cuſtodiaṫ ab eis: nullā ſpecieȝ relinqui febris: dici vō deinceps vniuerſas vt ego nunc inſtitui hunc ſermonem.

¶ Declat mēbra ſubdiuiſionis imediate poſite: ⁊ dicit ꝙ he feb.ſ. que hn̄t exacerbationē omni die nullū hn̄t ꝓpriū ⁊ pcipuū nomē ⁊c̄. Et ſubdit ꝙ alia eſt nā haꝝ febriū que per tertiū mouenṫ qn̄ dimittūt hoieȝ ſine fe. ⁊ qn̄ declināt in declinationē febrilē ſic cū ſūt ꝯtinue: ⁊ alia eſt etiā nā a predictis feb. que exacerbanṫ in media die que ſunt feb.

que hñt exacerbatiõe omni die: ⁊ per hoc põt intelligere flegmaticas ⁊ põt itelligere duas tertianas ⁊ nullã harũ voco emitritbeã: tñ nõ ꝓhibeo ita noiare volẽtes: dũmõ ſolũ hoc mihi cuſtodiatᵣ ꝙ ego noians ſpẽs dĩaꝝ feb. nullã ſpecieꝝ relinquaᵣ. ℂ Et videᵣ hic fuiſſe de mẽte Galeni ꝙ nõ ſit dare febrẽ ſynochã de ſanguine putrido: cũ eã a ꝓn° huius ſcdi libri vſqꝫ nũc nõ noiauerit: ⁊ cũ dicit. nullam dereliquiſſe: niſi quis vellet dicere ꝙ noiauerit cum fuerit locutus de ſynochis ſi quid de h poſterius appebit ibi. Reſtat igiᵣ mihi tps ad reliqꝝ reꝝ iueſtigationẽ ec°.

Laurē. ℂ Ex ꝯtinuis eni que in medio accedũt: qdã in forma quotidiana ꝓcedit duas acceſſiones ſimillimas inicẽ efficiens: quedã vᵒ diſſimiles hñs duas acceſſiones. ꝑme quidẽ tertiane ſimillimã obtinet. ſcðe vᵒ quãtaꝫ in forma duaꝝ tertianarũ ꝓcedẽs: ſed hec ex bile potius illa ſingulis dieb⁹: ſilr accedẽs ex pituita ꝯſiſtit.

Leonic. ℂ Nã que in die intermedia faciũt acceſſionẽ cõtinue nõnulle qdẽ in quotidianaꝝ figura ꝓgrediunᵣ duas inicẽ acceſſiões ſimillimas faciẽtes: nõnulle vᵒ duas diſſimiles hñtes. ꝑme tertiã oĩno obſeruãt: ſcðe autẽ quartã in figura duaꝝ tertianaꝝ ꝓgrediẽtes: he igiᵣ ex bilioſo. Altere vᵒ ſingulis diebus ſilᵣ̃ acceſſionẽ faciũt ex pituitoſo magis humore conſiſtunt.

Antiq. ℂ Earũ eni que in media exacerbanᵣ ſynochaꝝ qdã qdẽ i quotidiane forma ꝓueniũt duos paroxiſmos ſimillimos ſibiinuicẽ faciẽtes: qdaꝫ vᵒ diſſĩles habẽtes duos. primo quidẽ tertiuꝫ ſimillimũ hñt: ſcðo vᵒ quartũ in forma duaꝝ tertianarũ ꝓcedẽtes: he quidẽ in cholerico magis: que vᵒ ſm vnãquãqꝫ diẽ ſimiliter exacerbantur in flegmatiore conſiſtunt humore.

ℂ Deide docuiᵣ nãꝫ febriũ que omni die mouenᵣ: ⁊ diᵣ ꝙ eaꝝ ſynochaꝝ. i. ꝯtinuaꝝ que exacerbanᵣ in medio. ſ. iter tres dies quedã faciũt duos paroxiſmos imediate ſilitudinis ⁊ eſt illa flegmatica: ⁊ ſimilanᵣ illi paroxiſmi: qa ſũt ab eadẽ materia ⁊ ab eadẽ minera putredinis: ⁊ quedam faciant illos duos paroxiſmos diſſimiles vnde faciũt tertium paroxiſmũ ſimilẽ ꝑmo: ⁊ quartũ ſilᵣ̃ ſcðo: ⁊ ille ſũt due tertiane que cõſiſtũt in humore cholerico ⁊ diſſimilãtur illi paroxiſmi ꝓpter diuerſitatẽ mãe mote ad putrefactionẽ: ⁊ qa diuerſa eſt vtriuſqꝫ putredinis minera: ſꝫ ille feb. que omni die exacerbanᵣ ſilᵣ̃ fiũt in humore flegmatico. ℂ Deinde cum dixit.

Laurē. ℂ Porro tertiũ genus eſt aliud febriũ continuaꝝ raro eueniẽs quotiẽs acceſſio in forma tertiane circuitionis procedit nequaq̃ deſinẽs ad integritatẽ.

Leonic. ℂ Eſt ⁊ tertiũ genus febriũ cõtinuarũ: que perraro tñ eueniunt: quarũ acceſſiones quartanarũ figurã ꝓgredientes oſtẽdunt: neqꝫ in febricitatione terminanᵣ.

Antiq. ℂ Tertiũ vᵒ aliud genus eſt ſynocharũ febriũ raro fiens: cũ paroxiſmꝰ in forma quartane periodi ꝓuenerit nõ quieſcẽs in febricitatione.

ℂ Declarat aliud genus febriũ cõtinuarũ ꝓportionalium qð ꝯſiſtit in humore melãcholico: ⁊ dicit ꝙ tertiuꝫ genus ſynocharũ. i. cõtinuarũ feb. cum paroxiſmus in forma quartane ꝓuenerit: tñ raro fiens ita. ſ. ꝙ nõ ſit quies in febricitatione. ℂ Cauſa aũt quare raro ſit quartana cõtinua eſt: qa de humore melãcholico eſt pauca quãtitas in corpore ⁊ in tali humore de difficili accidit putrefactio. Itẽ talis humor raro putreſcit in venis cum ſit maxime contrarius principijs vite. ℂ Deinde cum dicit.

Laurē. ℂ Accidit aũt quẽadmodũ feb. tertio quoqꝫ die accedens interdum duplex: ſed etiam triplex.

Leonic. ℂ Sicuti aũt febris tertiana aliqñ ſit duplex aliqñ triplex: ita ⁊ hec nõ mõ duplex: ſꝫ ẽt triplex euadit.

Antiq. ℂ Fit aũt ſicut que ꝑ tertiã: eſt qñqꝫ duplex triplex: ita ⁊ hoc nõ ſolũ duplex: ſꝫ ⁊ triplex eſt.

ℂ Declarat qðdaꝫ dicens ꝙ ſicut ſupra ꝙ exacerbatio que eſt per tertiã, qñqꝫ ſit duplex, qñqꝫ triplex: vt qꝛ qñ homo hꝫ duas tertianas aliqñ tres: ⁊ ſic etiã ⁊ quartana aliquãdo nõ ſolum ſit duplex, ſed triplex.

Laurē. ℂ Sed hĳ febrium implexus libro de formulis cõmodius indicantur.

Leonic. ℂ De qdẽ febriũ cõplxionis ſunt eius qua de typis. i. de febrium figuris proprie tractationis.

Antiq. ℂ Tales quidẽ vtiqꝫ febriuꝫ cõplicationes contemplationis que de typo ſunt proprie.

ℂ Deinde remiſit nos ad librum de typo ⁊ continuat ſe ad dicenda vltra: ⁊ dicit ꝙ tales applicationes feb. i. diuiſiones vel compoſitiones ⁊c̃.

Laurē. ℂ Febriũ aũt ſimpliciũ ex humoribus infeſtantiũ ſimplices dĩe vt numero ſunt quot proxime docuimus. Ex earũ aũt ꝑmiſtione alie quedã efficiunᵣ de qbus deinceps dicã. Si prius de ſimplicib⁹ febrib⁹ id adiecero: vt quecũqꝫ fuerit ſimplex febris vnã ſpẽm quaſi regulã quãdã obtineat eaꝝ quas ꝓxime idicauimus. Quecũqꝫ vᵒ degenerat aliquaten⁹: eatenus ab ipſis febribus ſimplicibus adeſſerit.

Leonic. ℂ Que aũt ex humorib⁹ febres accẽdunᵣ tot numero quot nuꝑ a nobis ſunt explanate: ex earũ autem cõmiſtione alie qdã generanᵣ de qbus deiceps dicemus ſi prius his q̃ ſimplr̃ cõſiſtunt qð deeſſe vĩ adiũxero: qð. vꝫ. quecũqꝫ febris exqſitã ſimplicitatẽ ſeruauerit formã vnã quãdaꝫ veluti regulã obtinet eorũ q̃ nunc ſunt a nobis dicẽda: que vᵒ aliquo mõ ab iſta defecerit tñ etiã a febrium ſimplicitate recedet.

ℂ Capitulum tertium in quo agit de notitia febris tertiane ſimplicis.

Antiq. Carum vᵒ que in humorib⁹ accẽduntur ſimpliciũ febriũ vniuerſe dĩe tot ſunt qt dicte ſũt nũc: ex cõmiſtiõe vᵒ earũ ⁊ alie q̃dã fiunt de qb⁹ deiceps dicã prius demũ de ſimplicib⁹ adhuc qð deeſt adĳciẽs. Qð quecũqꝫ vtiqꝫ certiſſime ſimplex fuerit feb. vnã ſpẽm velut regulaꝫ quãdã hꝫ eã q̃ nũc a nobis diceᵣ. Quecũqꝫ vᵒ hãc notitiã ſm qd hũerit irãtũ ſecedit a ſimplicib⁹ febrib⁹.

Cõ. 3. Galenus hic vult exequi in ponẽdo ſigna feb. pu. primo ponẽs ſigna feb. ſimpliciũ: ⁊ ponit ſolũ ſigna feb. putridarũ ſimpliciũ iterpolataꝝ: ⁊ cã eſt qꝛ ſigna antecedẽtia a q̃li humore cauſeᵣ feb. aliqua: plus apparent intẽſa in iterpolata q̃ȝ in cõtinua: qꝛ cõuenit iterpolataꝫ ſemꝑ plus ⁊ plus fieri de humore puriori q̃ȝ ꝯtinua: cũ humores in venis ſint adinuicẽ plus miſti q̃ȝ ext̃ venas. Iterũ hoc fecit qa ſcðo de cri. fuit habita ſufficiẽs cognitio feb. ſynocharum veraruꝫ ⁊ nõ verarum: ſed nõ fuit habita ſufficiẽs cognitio

gnitio interpolatarū febriū:ⁱ ideo hic cōplet ea que hic di miſerat: ⁊ ideo nō ponit hic oēs ſignificationes: vn̄ maxie illas ponit q̄ idicant de eſſe illi⁹. Nō ponit aūt ibi ſufficiē ter determinationes: q̄a nō erat ibi pncipalr: ſed īcidenſ: ⁊ ideo reſeruauit ad hunc librū in quo determinatio erat pncipalis. Et q̄a ibi iā habita erat aliqualis cognitio hui⁹: ideo nō poſuit hic oēs dignotiones oium modoꝝ febrium vt nō multotiēs illa repeteret. Et Gal. ponit ſigna feb. tertiane īterpolate: pmo pmittēs q̄ de ſimplicib⁹ .i. de dignotionibus ſimpliciū febriū putridarū dicemus. ¶ Deinde Galenus ponit quēdā canonē gnālez in dignotione oium iſtaꝝ febriū ſimpliciū q̄ quecūq₃ fuerit feb. ſimplex ⁊ pura habebit illa ſigna que a nobis dicenſ in illo ſuo capło. Et q̄cūq₃ ab illis ſignis recedūt in tantū recedūt a ſimplicitate ⁊ ibit verſus naturā ⁊ miſturā illius feb. ad quā talia ſigna declinabunt: ⁊ textus eſt clarus. ¶ Deīde cū .d.

Laurē. ¶ Febris igiſ ex flaua bile delata per corpa ſentiētia pcehēdit cū rigore: atq₃ ardoris ſpēz h₃: etiā vomitu bilis vel ſudore vel quibuſdā hoꝝ vel oib⁹ ſoluit huius feb. pterea longitudo acceſſionis que maxime fit horaꝝ eſt equinoctialiū duodecim atq₃ appellant cū diligentē tertianā ex tēperamēto egre bilioſo: vt tpe ⁊ regione ⁊ cōditione ⁊ vita calido ⁊ ſicco effractā: ſ₃ oia pauloante docuim⁹: q̄cūq₃ ꝯducūt ad ei⁹ gnōnē.

Leonič. ¶ Nā que ex flaua bile p ſenſibiles corpis ptes delata oriſ febris cū rigore inuadit atq₃ ardētis febris ſimilitudinē gerit ⁊ bilis vomitib⁹ aut ſeductionib⁹ aut ſudorib⁹: vel ſcil₃ ex horū quibuſdā vł oib⁹ ſoluiſ: hui⁹ feb. acceſſio duodecim ad ſummū horarū equinoctialium ſpatio finiſ: eandēq₃ tertianā exqſitā appellam⁹ que in tēperatura laborātis bilioſa ⁊ tēporis ſtatu ac regione calidis ⁊ ſiccis conſiſtit: diximus aūt ⁊ paulo prius alia oia que ad eius generationē cōueniunt.

Antiq̄. ¶ Nam que quidem ex cholera rubea per ſenſibilia corpora delata fit: inuadit cum rigore ⁊ cauſonidis .i. eſtuoſa eſt ⁊ cholere vomitibus vel egeſtionib⁹ vel ſudorib⁹ vel q̄buſdā corū vel oibus ſimul diſſoluiſ: huius talis febris lōgitudo paroxiſmi que maxima eſt horaꝝ eſt eq noctialiū duodecimarū: ⁊ vocauim⁹ eā certiſſimā tertianā in cōplexione laborantis cholerica ⁊ hora ⁊ regione ⁊ etate ⁊ cōſtitutione ⁊ dieta calida ⁊ ſicca cōſiſtente. Sed dicta ſunt ⁊ alia que cōferunt ad gnātionē eius oia parū antea.

¶ Incipit ponere ſigna febris tertiane. Et pmū ſignū feb. que fit ex cholera delata per ſenſibilia mēbra eſt: q̄a inuadit cū rigore: ⁊ hoc itellige maxie vehemēti ⁊ cū punctionis ſenſu: ⁊ eſt hoc ſignū ſumptū a re ꝯ nām: q̄a ab actione leſa. ¶ Et cauſa huius ſigni iam eſt lōge ſupra pertractata. Unde Galenus 2° de criſi dicit q̄ rigor q̄nq₃ appet in tertiana: ⁊ eſt q̄ īfirmus ſentit q̄ſi cutis eius aculeis ſit plena ⁊ pungaſ: qđ nō ſic eſt de rigore aliarū feb. vt patebit: ⁊ de hoc rigore lege ab Auič. ⁊ qđ dicit eſt clarū. ¶ Scđz ſignū: q̄a hec feb. eſt eſtuoſa: hoc ꝯtingit ex caliditate ⁊ acuitate cholere: vnde moleſtaſ infirmus ⁊ diſſoluiſ hec feb. vomitibus cholericis vel talibus egeſtionib⁹ vł ſudorib⁹ ⁊ hoc vel omnibus iſtis ſimul vel quibuſdā: ⁊ eſt hoc ſignum ſumptum ab exeunte mutato.

Cap.3.

p° quart. tracta. 2°. cap. 5. ⁊ 6

Julianus

¶ Sed hic inſtabit aliq̄s q̄uo hec feb. recedit cum vomitu cholerico vel egeſtione cholerica cū fiat de materia ſparſa extra venas: que magis apta eſt per ſudores euacuari: cū ſit materia calida ſubtilis cōuertibilis breuiter in formam vaporoſam ⁊ aereā. ¶ Et dōm q̄ ſicut per experiētiā eſt videre feb. tertiana vtplurimū incipit cuꝫ vomitu cholerico ⁊ finit cū ſudore: modo nō eſt intelligēdū q̄ hic vomitus cholericus ſit de cholera iā₃ expanſa ad carnes extra venas: ſed cū natura expellit mām que in venis ꝯtineſ ab ex̄ que d₃ facē feb. tūc expellit ptē aliquā illi⁹ māei ad ſtōchū que cauſat vomitū vel ad īteſtina que cāuſaſ cuꝫ egeſtione. vn̄ eſt cholica: ⁊ ideo talis feb. recedit cū vomitu: q̄a .ſ. per illū vomitū vel egeſtionē fit valde minor ⁊ citius recedit q̄ faceret ſi illud nō adeſſet: nō tn̄ eſt incōueniēs q̄ etiā mā que ad extra venas eſt expāſa reuertaſ ad intra ⁊ cauſet vomitū vel egeſtionē: Gal. tn̄ de criſi 2° dič. Et ppter hoc añcedit eā tremor. ⁊ ſequiſ eā vomit⁹ cholere: ⁊ hoc eſt etiā verū: q̄a pus pōt moueri ps materiei q̄ d₃ expelli ad muſculos q̄ illa que d₃ expelli ad vomitum: nō tn̄ ex illo vult Gal. q̄ vomit⁹ cauſeſ ex mā extra venas expanſa faciēte feb. vn̄ imaginabile eſt q̄ mā que ſtat in venis ⁊ d₃ a nā q̄a eā ſtimulat: extra venas expelli: q̄ ſicut nā vnā ei⁹ partē expellit ad muſculos ita aliquā expellat ad ſtōchū ⁊ aliquā ad inteſtina ⁊ aliq̄n pus expellat vna ps q̄ alia: vn̄ aliq̄n pōt pus euenire vomit⁹ chole q̄ rigor. Un̄ Raſ. in trac. 10. c. 4. nō dicit q̄ eueniat vomit⁹ cholere añ vel poſt: ſ₃ abſolute dicit. ⁊ accidit plimū ex ea nauſea ⁊ eſtuatio ⁊ vomit⁹ cholericus: vēter quoq₃ q̄nq₃ ſoluiſ ⁊ egrediſ chola ru. ⁊ citrina ⁊c̄. ¶ Aliud ſignū qđ ponit eſt: q̄a lōgitudo poxiſmi maior huius feb. eſt. 12. horaꝝ: ⁊ ita ponūt oēs auctores: vn̄ ſi mltū addit ſup iſtō in lōgitudie poxiſmi: tūc nō eſt pura vt dič Gal. ſ₃ aūt min⁹ p qđ pdurat eſt ipſe 4.ᵒʳ horaꝝ. ¶ Et attēde q̄ cā h⁹ ſigni nō eſt hn̄ p rōnē inueſtigabil: ⁊ ſic eſt p experiētiā ſenſatā: ⁊ ipſemet ſpecificat ⁊ intelligit de horis eqnoctialib⁹. ¶ Et aliud ſignū qđ ponit cū dicit. Et vocauimus ⁊c̄. eſt clarū: de quo plixe lege ſcđo de criſi. ¶ Deinde cū .d.

Galenus. (margin)

Cap.3.

Nō q̄ vt d. in ſtatu vehementie caloris ⁊ i tunc ſe.

p° quart tracta. 2°. cap. 38.

Cap.3.

Laurē. ¶ Atq₃ acceſſio breuior eſt magna ex parte q̄ que antea dicta eſt lōgitudo p quā multā maioris ac minoris obtinēs diāꝫ: vel ppter quātitatē ⁊ q̄litatē ipſius bilis: vel pp egri vires: vel ppter preſentē tūc in egri diſpōnē. Bilis eni ſi multa ſit lōgiorē ſi pauca breuiorē efficit acceſſionē: ſi tenuis breuiorē q̄ craſſa: necnō vires vbi ſupſint breuiorē vbi deſint lōgiorez: ⁊ item corporis diſpō ſi rara breuiorē q̄ ſi denſior habeaſ.

Leonič. ¶ Breuior eſt aūt aliq̄n predicto ſpatio tēporis acceſſio in eo qđ magis ac minus plurimā habēs diāꝫ ob quātitatē: videl₃ aut qualitatē ipſius bilis aut ppter laborātis vigorē: aut ppter pſentē eo tēpore corpori patiēti diſpōnē. Nā mlta bilis ea q̄ pauca eſt lōgiorē affert acceſſionē: tenuis āt craſſa breuiorē: ſic ⁊ rigor maior qdē breuiorē: ībecillior aūt lōgiorē. Corporis autē diſpoſitio: rara qdē breuiorē: denſa vo lōgiorē.

Antiq̄. ¶ Breuior aūt q̄ multū pdicta lōgitudie paroxiſmus fit: multā in magis ⁊ minus hn̄s diāꝫ vel ppter quātitatē ⁊ qualitatē ipſi⁹ cholere vł ppter laborātis ꝟtutē: vel ppter exiſtētē tunc patiēti corpi diſpōnē. Amplior quidē chola lōgiorē fert poxiſmū: ſubtilis aūt groſſa breuiorē. Ita ꝟo ⁊ ꝟtus egri que qdē fortior breuiorē: que ꝟo ībecillior lōgiorē: ⁊ corpis diſpoſitio: q̄ qdē rara breuiorē: que ꝟo denſa lōgiorē.

℄ Declarat quedā. dicit enī ꝙ maxima lōgitudo pòxiſmi huius feb. eſt duodecim horaꝝ: nihil aūt dixerat de duratione minori horis duodecī. Et ideo dicit hic ꝙ paroxiſmus hui⁹ feb. fit multū breuior ꝑdicta lōgitudine ⁊ infra illā lōgitudinē hꝫ multā diſtam ſm magis ⁊ minus ⁊c. Et que dicit patēt. ⁊ ideo Auic. dicebat ꝙ tps minus qḋ ꝑdurat eſt q̄tuor horaꝝ: ⁊ nō tetigit Gal. cās extriſecas abbreuiātes vel plōgātes paroxiſmos vt diſpoſitio aeris ⁊ malitia regiminis: q̄a iſte cāe nō faciūt illud niſi mediāte aliqua cauſa ꝑ quas tetigit Gal. quā cauſant. ℄ Et attēde ꝙ nō ſolū ꝓpter has cās abbreuiaꝛ vel ꝓlongaꝛ paroxiſm⁹: imo etiā egritudo ipa vt pꝫ ꝑ Auic. p° 4ⁱ illo caplo. Cognitio horaꝝ egritudinis. Sꝫ hic Gal. ponit ꝙ vĩtus fortis abbreuiat pòxiſmū: ⁊ ꝑ ꝯñs abbreuiabit egritudinē: ⁊ vĩtus debilis eū ꝓlōgat: ⁊ ſic etiā erit cā ꝓlōgādi egritudinem. ℄ Sed ꝯtīū hui⁹ expſſe dicit Auic. in ꝑallato caplo cum dicit. Quīqꝫ ſignificaꝛ lōgitudo vel breuitas egritudīs ex vĩtute. nā cū vĩtuti velociter accidit debilitas egritudo eſt acuta ⁊ abbreuiaꝛ: ⁊ cū nō eſt illud ꝙ vĩtus ſit fortis tunc nō eſt acuta. i. ꝓlongaꝛ. ℄ Et attēde ꝙ illud qḋ dicit Aui. hꝫ veritatē in morbo mortali. nā tūc abbreuiat morbū ⁊ fortitudo ꝓlongat: ſed qḋ hic dictū eſt v̄itatē hꝫ in morbo ſalubri. Et ideo cū Aui. illū ſmonē ꝓtulit dicit. ⁊ qīqꝫ ⁊c. De morbo aūt ſalubri itelligit Aui. in vltimo ꝑdicti capli cum dicit. de cauſis prolongationis egritudinis: ⁊ vna eſt debilitas caloris inati. ℄ Deinde cum dixit.

Laurē. ℄ At vō tēpus intermiſſionis in tali febre ex pulſu idicii putredinis humoris penitus iꝑſpectū hꝫ ſequēti die aut nocte acceſſionis: leuiter aūt ſucceſſiaꝫ obſcure cognoſci ꝯuenit ꝑmis partib⁹ poſterioris diei: ſed adhuc clarius circa fines eiuſdem diei aut noctis atqꝫ adhuc clarius proxime die que precedit. ſ. diem aut noctē acceſſionis: eteni in ea ipſa ꝑſpicuū iam eſt indiciū: multoqꝫ magis quotiēs acceſſio ꝑhendat: ac multomagis vbi aſcēdat ad ipſum cōſiſtēdi vigorē. In eo vō minus q̄ per incrementū. Rurſuſqꝫ multo minus per inclinationē hanc febrē ſi libeat noīare diligentē tertianā noīe vteris antiquo ſi minus: ſed nobis dabis ita noīare gr̄a ꝑſpicuitatis doctrine.

Leonič. ℄ Tempus aūt in hac febre itermiſſionis nullū habet humoris putreſcētis ex pulſu ꝑceptibile idiciū: in die aūt nocteqꝫ cōſequiꝛ acceſſionē: cū vō parſiper ſuccēdiꝛ vix agnoſci pōt in ꝑmis diei aut noctis ſubide ſequētes partib⁹: manifeſtius aūt ſe oſtēdit die ꝓxima que videlꝫ ātecedit acceſſionis diē. In illa vō iam ſignū euidētius apparet ac multo etiā magis acceſſione iam incipiēte atqꝫ adhuc plus iam inualeſcente febre. Cū vō iam cōſiſtit min⁹ q̄ cū augebaꝛ: multo vō minus vbi iā declinauerit huiuſcemodi febrē ſi appellare libuerit exq̄ſitā tertianā noīe vteris antiq̄: ſi min⁹ mihi ſaltē liceat manifeſtioris doctrīe gr̄a ita noīare.

Antiq̄. ℄ Intermiſſionis vō tps in hac tali febre ſignū putredinis humoris ꝙ eſt ſm pulſus omnifariam indignoſcibile hꝫ ſm deinceps diē vl noctē paroxiſmi: breuiter vō ſuffumigans cognoſcibile obtuſe eſt in pmis ꝑticulis ei⁹ que eſt poſt ipſam. Manifeſtus aūt eſt iaꝫ circa fines eiuſdē diei vel noctis: adhuc aūt manifeſti⁹ eſt in ſequēti que antecedit. ſ. exacerbatiuā ſecūdā diē vel noctē: in illa vō ipſa iā manifeſtū ſignū eſt ⁊ multo magis iuadēte paroxiſmo ⁊ mlto magis aſcēdēte in ſtatū. In hoc autē minus q̄ ſm aſcēſionē: ⁊ lōge rurſus min⁹ in declinatione: hāc febrē ſi vis vocare certā tertianam noīe vteris veteri: ſi vō nō ſꝫ nobis demū ꝯcede ita noīare gratia manifeſte doctrine.

℄ Ponit aliō ſignū ꝑdicte feb. ⁊ dicit ꝙ tps intermiſſiōis. i. q̄etis in hac feb. hꝫ ſignū putredis qḋ eſt ſm pulſum omnifariā. i. oīno icognoſcibile ſm diē vl noctē poſt paroxiſmū. nā pòxiſm⁹ pōt venire de die ⁊ de nocte: ſi euenit de die tūc in nocte imediate ſequēti. 12. horas in qb⁹ durauerit pòxiſm⁹ nullū ſignū oīno putredis eſt: ⁊ ſilr eſt de die ſequēte noctē ſi euenerit de nocte. Deinde q̄a humor q̄ dꝫ facē feb. eſt breuiter ſuffumigās tale ſignū putredinis eſt cognoſcibile: ⁊ dato ꝙ remiſſe valde ⁊ occulte. in ꝑmis ꝑticulis ei⁹. ſ. diei vel noctis que eſt poſt ipſaꝫ. ſ. diē vel noctē in qua. ſ. oīno erat tale ſignū idignoſcibile: qḋ manifeſtius appet tale ſignū ī fine ꝑdicte diei vl noctis: ⁊ adhuc valde manifeſti⁹ appet ī ſequēti. ſ. die vl nocte q̄ oſidit exacerbationē diei ⁊ nocti. ſ. ī q̄ dꝫ fieri pòxiſm⁹: ⁊ tale ſignū iā manifeſtū eſt ī ipſa ⁊ mltomagis eueniēte pòxi⁹ ⁊ mltomagis aſcēdēte ad ſtatū: nā in ſtatu minus appet tale ſignū q̄ in aug⁹ ⁊ lōge min⁹ appet in declinatione. ℄ Deide qḋ dicē de noīe hui⁹ fe. eſt claꝝ. ℄ Uult ḡ Gal. ī ſūma dicē ꝑꝑ qḋ itellige ꝙ feb. tertiana hꝫ. 12. horas paroxiſmi vel minus vt dictū eſt ⁊ hꝫ. 36. horas q̄etis: pōt ḡ pòxiſm⁹ ei⁹ qui durat. 12. horis inuadere de die vel de nocte: ⁊ ſi iuadit de die tūc in nocte ſequēti hꝫ oīno ſignū putredinis in pulſu idignoſcibile ⁊ in ꝑn⁹ diei ſequētis tale ſignū appet occlte: aūt ⁊ magis manifeſte appet in fine ꝑdicti diei ⁊ valde manifeſti⁹ appet in nocte ſequēti illā diē q̄ eſt directe nox que aīcedit paroxiſmū ſcḋm: ⁊ ſic vltra vt dicit. ⁊ ita ſi talis febris iuaſiſſet de nocte illḋ qḋ dictū eſt de die attribuereꝛ nocti. ℄ Et nō inueni m⁹ auctorē q̄ dicat antecceſſionē huius ſigni ponat aū pòxiſmū q̄tū hic facit Gal. ℄ Et attende ad itellꝫ Gal. hic ꝙ ħ ſignū qḋ appellaꝛ ſignū putredinis in pulſu eſt pulſus diuiſitas ⁊ ieq̄litas q̄ ꝯtigit a mā q̄ putreſcit aggrauāte nāꝫ. Et iḋ ī febrib⁹ in qb⁹ fit totalis trāſpiratio māe putride ⁊ ei⁹ totalis reſolō ex toto ceſſat ieq̄litas ⁊ diuerſitas in pulſu: ⁊ ꝑ ꝯñs ſignū putredis ex toto a pulſu remoueꝛ: ħ aūt maxie euenit in fe. tertiana poſt declinationē pòxiſmi ei⁹ ꝑꝑ leuitatē ⁊ ſubtilitatē illi⁹ māei. nō aūt in flaticavt appebit: dato ꝙ iterpolata ſit. Sꝫ q̄a ī feb. iterpolatā ⁊ ꝑiodicis donec nō ſit facta cōpleta ꝯſūptio toti⁹ māe fit ꝯtinue noua reaggregatio māe q̄ nouos pòxiſmos facit: ꝯtigit ꝙ modicū tps eſt in quo talis diuiſitas a pulſu ceſſet: nā cū mā icipit reagregari ꝓ alio pòxiſmo qui nām grauat tūc incipit fieri in pulſu diuerſitas: ⁊ q̄a in ꝑn⁹ illi⁹ tpis modicū eſt de mā aggregatū: ⁊ ideo valde obtuſe ⁊ debilr talis diuerſitas appet ⁊ cog̃ſcaꝛ in pulſu: ⁊ deide in fine illi⁹ diei vel noctis magis apparet: ⁊ etiā ꝯtinue plus in die vel nocte ante diē vel noctē paroxiſmi: q̄a continue amplior ⁊ amplior mā aggregaꝛ magis naturā aggrauans, ⁊ ideo valde amplior diuerſitas cognoſcitur quādo iam paroxiſmus iuadit: q̄a tunc calor nālis magis aggrauaꝛ: ⁊ magis terretur a materia que moueꝛ ad putredinē. Et ideo tunc tale ſignū manifeſtiſſime apparet. ℄ Et ideo dicunt quidā ꝙ quādo Gal. dicit. Breuiter vō ſuffumigās: nō itelligit per illḋ. ſ. breuiter putreſciēs: ⁊ per putrefactionē breuiter ſuffumigeꝛ: quia materia nondū incipit putreſieri niſi quādo ꝑncipiū pòxiſmi aduenit qḋ nō accidit niſi ī tertia die. ℄ Tertiū etiā tūc ſpatiū q̄etis

in febre

In febre tertiana nō eſſet triginta ſex horarū: τ ideo expo/
nunt Galenū cū dixit. Breuiter ꝟo ſuffumigans.i.coadu/
nans breuiter mām: vñ ex illa cauſa accidant interpolate
feb.periodice vt pȝ infra. ❡ Et poſſet exponi vt iacet lra.
nā nō oīs humoris ſuffumigatio eſt ei⁹ putrefactio. humo
res enī in corpe nrō: τ dato ꝙ ſit ſanus vapores emittūt ꝑ
corp⁹ cū ſint ſub actuali caliditate: τ quāto tales vapores
τ predictus humor ſunt qualitatis peioris τ magis ꝓping
ad cauſandū feb. tāto plus aggrauant ꝟtutē τ corporis opa/
tiones ꝓducunt ꝟſus opationes corporis egri. In tali ḡ hu/
more debēte cāre paroxiſmū cū īcipit aggrauari eſt q̄daȝ
breuis ſuffumigatio: nō qa ſit in eo quedā breuis putrefa/
ctio: ſed bñ eſt in eo q̄dā ſemita ad putredinē ex qua ſuffu
migans τ vapores ꝑ corp⁹ ſpargēs a calido accñtali cor/
poris: ſicut etiā alij humores corporis aggrauāt virtuteȝ ob
eius τ illorū vaporum malitiam in quibus non eſt putre/
do: ſed quedam ſemita ad illam.

Digreſ/ſio.54. Sed dubitabis in quo tpe paroxiſmi appareat manifeſtius hoc ſignū putredi/
nis, an in pn⁹ paroxiſmi, an in ſtatu. Apparet ꝙ in ſtatu:
Pᵒ quarti tracta.2ᵒ. cap.37. auctē Auic. caplo de ſignis tertiane pure vbi loquēs de di
uerſitate pulſus dicit. τ addit ei diuerſitatē apud ſtatū: ſcȝ
ſupra illud qd pmo erat: vñ modicū īfra cū loquit̄ de di/
uerſitate que appet in pn⁹ dicit. τ eius diuſitas nō eſt mul
tū ſupflua. ❡ Et ꝯfirmat̄ ꝑ Gal. hic cū dicit. Et mltoma
gis inuadēte ꝑoxiſmo: τ multo magis aſcēdēte in ſtatu vbi
ſaltē videt̄ velle ꝙ diuerſitas ſit maior in augmēto paro/
Rñſio. xiſmi q̄ȝ in pn⁹. τ dicit ꝙ maior eſt diuerſitas pulſus in pn
cipio q̄ȝ in augmēto τ in augmēto maior q̄ȝ in ſtatu τ ī ſta/
tu maior q̄ȝ in declinatione. Et rō eſt. nā diuerſitas pulſus
que vocat̄ ſignū putredīs apparēs in feb. cauſat̄ vt dictū
eſt ex aggrauatione nāe a mā humorali: nunc aūt humor
valde plus aggrauat nām in pn⁹ paroxiſmi q̄ȝ in tēporib⁹
alijs: qa tūc calor nālis maxime tegit̄ τ ſuffocat̄ ab humo
re vnde intrāſpirat⁹ manet: queādmodū ignis cui ſupue/
nit magna q̄ntitas lignorū viridiū madefactorū qui in ſuo
motu ſepi⁹ īterrūpit̄ nec vniformiter mouet̄: τ ꝓpter eā/
dē cāȝ in augmēto ſit maior diuſitas q̄ȝ in ſtatu. In decli/
natione aūt minus q̄ȝ in aliquo tpe: qa tūc mā trāſpiratur
τ reſoluit̄. In ſtatu ꝟo mā plus aggrauat nāȝ ꝑ ſui calidi/
tatē q̄ȝ ꝑ ſui corruplentiā calidū nāle ſuffocantē: cū iaȝ ſit
excalefacta ꝓpt quā cām aggrauat̄ nā in pn⁹ τ in augmē/
to: τ aggrauat ꝓpter ambas cās: τ dato ꝙ nulla illarū ſit
intēſa ſic ſicut in illis tēporib⁹ extremis: grauitas aūt nāe
ex cā pncipij eſt valde maior q̄ȝ illa eueniēs ex cauſa que
in ſtatu reperit̄. Et ideo ſicut ignis cū ſupauerit ligna viri/
dia τ ea excalefecerit vniformit̄ plus mouet̄ q̄ȝ cū ab illis
ſuffocabat̄: ita etiā eſt de mā τ de calo nāli. Et pp cām di
ctā diuſitas pulſus maior accidit valde in pncipijs paro/
xiſmorū feb. q̄ ſunt de humore frido groſſo: τ maxie viſco/
ſo. In feb. aūt de mā cala ſubtili τ leui modicū eſt illō qd
accidit: τ cā pȝ ex dictis. ❡ Et ideo Aui. in pallato loco cū
loquit̄ de diuerſitate pulſus in pn⁹ paroxiſmi tertiane di/
cebat: cuius diuerſitas nō eſt multū ſupflua: τ non cōpara
bat tūc pncipiū paroxiſmi ei⁹ ad alia tēpora paroxiſmi: ſȝ
cōparabat pnᵐ huius feb. ad pnᵐ paroxiſmorū aliarū feb.
Pᵒ fen qr ti.tract.2. cap.2. vnde in caplo de ſignis putridarū in gñali dic̄. Diuerſitas
aūt pulſus in pn⁹ τ augmēto eſt ex ꝓprietatib⁹ feb. putride
τ de ſignificationib⁹ eius fortib⁹: q̄uis nō appareat in ter
Cap.37. tiana plūmū ꝓpter leuitatē materiei: vnde in caplo de ſi/
gnis tertiane: ideo diuerſitas nō eſt in ea ſm plurimū niſi
diuerſitas ꝓpria cuȝ feb.i. niſi diuerſitas quā īpoſſe eſt
abſolui a febre putrida iquātū putrida eſt. Pōt enī aliqñ
tertiana cuius paroxiſmus erit de mā valde pauca τ leui
in cuius pncipio nō appebit ꝑdictū ſignū ſenſibilr mltuȝ.

Et ideo Galenus ſupra in pmo libro de ſignis putridarū
feb. dicit. Inequalitas ꝟo pulſus τ caloris ſiue in inuaſioni
bus ſiue in aſcēſionib⁹ fiat: gñis quidē eſt aliū febriū pro/
priū: nec ipſum tñ inſeparabile: demū enī putride multe:
τ ſunt anomalia vel īequalitate ſenſibili inuadunt τ aſcē/
dunt ad ſtatū. ❡ Et attēde ꝓpter aliquos ꝙ hec diuerſi/
tas que apparet in paroxiſmis nō ſolū eſt diuerſitas: quia
ſcȝ pulſus vnius paroxiſmi ſit diuerſus a pulſu alteri⁹ tē/
poris paroxiſmi.ſ. qa in quolibet tpe appet pulſus diuer/
ſus: dato ꝙ plus ī vno q̄ȝ in alio vt iā eſt notū. Diuerſitas
aūt illa pulſus eſt aliq̄ de diuerſitatib⁹ dictis in caplo pul
ſus diuerſi. ❡ Ea aūt que obijciunt̄ nō tenēt. nā cū Auic.
dicit. τ addit ei diuerſitatē apud ſtatū. expone addit ei di/
uerſitatē vſqȝ in ſtatū: icludendo etiā ſtatū: lȝ nō ſit in ſta
tu tāta diuerſitas ſic̄ ante pp euaporationē māe maioreȝ
τ diuerſionē eius ad ptes extriſecas vt dictū eſt. Et iō Ga
lenus hic dicebat. In hoc aūt.ſ. ſtatu minus q̄ȝ ſm aſcēſio
nē.i. augmētū: τ ſic etiā min⁹ valde q̄ȝ ſm pncipiū. ❡ Cū
autē dicit. τ fuit obiectio ſcda: τ mltomagis inuadēte paro/
xiſmo τ multomagis aſcendente in ſtatū: itelligit per hoc
ſcdm dictū: τ nō dicit hoc cōparādo augmētuȝ ad pnᵐ vt
etiā cōiter dicit̄. Sed cōparauit augmētū ad tēpora an/
tecedentia pnᵐ: qa enī in pn⁹ τ augmēto hoc ſignū valde
manifeſtū appet plus q̄ȝ in alio tēpore: ideo in illis duob⁹
tēporib⁹ cōparauit ea ad illud qd añ dixerat. Et fuit vſus
illo modo loquēdi τ multomagis. ❡ Alia autē ſigna hui⁹
feb. reſpicias in alijs libris vbi de hoc: τ ſigna etiā choleri
ce ꝯtinue τ tertiane nō pure: nō enī intendimus textum
Galeni plus extendere q̄ȝ ipſe facit τc̄.

❡ Alia pterea eſt ſimplex ad diligēs feb. ex pituita pu Laurē.
tri per mēbra ſentiētia pulſa ab ipſa natura cōſiſtens.
❡ Eſt aūt τ altera exigſite ſimplicitatis feb. q̄ ex pitui/ Leonic̄.
te putredie ortū hȝ ꝑſentiētes cōpis ptes a nā dtruſe.
❡ Caplꝫ q̄rtū in q̄ agit de notitia fe. quotidiane Antiq̄.

Est τ alia certa ſimplex febris in fle-
gmate putrido per ſenſibilia corpora
a natura in pulſo ſiens.

Cōᵐ 4ᵐ Ponit nunc Galen⁹ ſigna alterius ſpeciei fe. putride ſim/
plicis īterpolate que ſit ex flegmate expanſo extra venas
per ſenſibilia mēbra τ ibi putreſcēs: τ hoc eſt illō qd pre/
miſit ṗvt añ nos ponat ſpēȝ fe. cui⁹ ſigna nūc ponit̄ ītēdit.
❡ Ea incipit ex frigore partium extremarum atqȝ hor Laurē.
rore potius non rigore.
❡ Incipit autem ab extremorum frigefactione atqȝ Leonic̄.
horrore potius q̄ȝ rigore.
❡ Incipit qdē ab ifrigidatione extremorū τ ma Antiq̄.
gis non cū rigore τ cū a friza.i. horrore.
❡ Deinde incepit ponere ſigna: τ dicit pmū ſignū: τ oſdit
nobis quale eſt pnᵐ ſue inuaſionis: qa hec feb. icipit ab ifri
gidatione extremorū maxime τ ab horrore τ nō a rigore.
Galenus aūt ſcdo de criſi dicit ꝙ hec feb. nō icipit cū hor/ Cap.5.
ripilatione in pmo die. ❡ Et attēde ꝙ cā huius ſigni eſt:
qa iā appuit ſupra ꝙ mā faciēs rigoreȝ fortē plus eſt mā
calida q̄ȝ frigida: τ ſilr patuit ꝙ materia debens rigorem
cauſare debet per membra ſenſibilia ſubito vtplurimuȝ
deferri: qa que paulatine defert̄ nō cauſat dolorē ſiue ri/
gorē: nūc aūt mā flegmatica τ pp ei⁹ groſſitudinē τ viſco/
ſitatē τ friditatē nō pōt ad mēbra ſubito vtplīm expelli: τ
per illa penetrare: τ ideo ab ea ꝓuenit frigus cū ſit q̄lita/
tis frigide τ nō rigor: ꝓuenit etiā ab ea horripilatio cum
cāe ei⁹ nō differāt a cauſis rigoris niſi ſm magis τ min⁹.

Libro 2° de criſi. Cū aūt dicit φ hec nō īcipit in pͥma die cū horripilatione itelligit de horripilatione forti que appropinquaret ad rigorē. Et poſſe eēt etiā φ ſine oī horripilatiōe īuaderet: ſed ſolū cū rigore. Et poſſe eēt etiā φ īuaderet cū frigore: ⁊ dato φ hoc accideret rarius ⁊ maxīe cū accideret flegma ſubito ad mēbra expelli qđ eſſet flegma ſalſuȝ. ℂ Et aduerte φ ꝯtingit mlťa diuerſitas in pͥncipiȷs ꝑoxiſmoꝝ huius feb. ⁊ ex diuerſitate tēpoꝝ huius feb. ⁊ ex diuerſitate mãe flatice: nā flegma cãns hāc fe. pōt eſſe flegma vitreuȝ acidū ſalſuȝ dulce ex qua diuerſitate ꝯtigit ſynthoma diuerſuȝ in pͥncipiȷs ꝑoxiſmi. nā flegma vitreū ⁊ acetoſuȝ cauſant in hac feb. in pͥnº paroxiſmi vehemēs frigus. Et dicit Auič. φ in vitreo rigor eſt vehemētior: ⁊ h̄ maxīe eſt: quia flegma vitreū pticipat q̄litate acida: ⁊ etiã eiꝰ fridiras eſt vehemēs. ℂ In flegmatica aūt facta ex flate ſalſo fit horripilatio: ⁊ pōt etiā fieri rigor ꝑꝑ acuitatē q̄ hec mã pticipat ex chola in ea: ⁊ nō accidit in ea vehemēs fridiras: cū nō ſit flegma multū frigidū. ℂ In flegmatica aūt que fit ex flate dulci: vel ex flate nāli in pͥnº egritudinis vſq3 plimos ꝑoxiſmos accidit horripilatio vel rigor vľ frigus minus itēſuȝ: ⁊ h̄ accidit ꝑꝑ lenitatē huiꝰ mãe cū nō pticipet aliq̄ vehemēti q̄litate. Cadit etiā in hac feb. aliqñ diuerſitas ꝑꝑ diuerſaȝ diſpōnē quaȝ hȝ mã a pͥnº ꝑoxiſmi. Dicit eni Auič. Et fortaſſe admiſceť frigori eiꝰ in pͥnº eiꝰ rigor. ſ. horripilatio ⁊ fit frigus ꝑꝑ illud qđ nō putruit ⁊ rigor ꝑꝑ illđ qđ putruit: vñ ex putredine aliquā acuitatē acqrit ex qua aliq̄ mō eſt pūgitiua: ⁊ h̄ eſt maxīe in hac feb. cū in ea pͥnᵐ ⁊ etiā alia tpa multā recipiāt diuerſitatē ꝑꝑ groſſitiē ⁊ viſcoſitatē eiꝰ vt nō vniformiť excaleſcat. ℂ In hac ēt feb. cadit diuerſitas in his ſynthomatibꝰ ꝑꝑ diuerſitatē tēpoꝝ vliuȝ huiꝰ morbi. Unde Auič. dič. Multotiēs īcipit in pͥmis ꝑoxiſmis ſine frigore ⁊ neq3 ē rigor: imo poſtponiť vſq3 ad tps ⁊ fortaſſe erit frigus ⁊ nō erit rigor. ſ. aliqs ⁊ ſupple tñ in ꝓceſſu aliquo mō miſcebiť rigor. Et cā huiꝰ erit: qa in pͥmis paroxiſmis nō accidet fortis motꝰ mãe ꝑ mēbra ſenſibilia ſič in ꝓceſſu: ⁊ h̄ qa in pͥnº mã eſt magis groſſa viſcoſa: in ꝓceſſu aūt vt in augmēto ⁊ ꝟſus ſtatum accidit in tali mã ſubtiliatio vt velocius ſup mēbra ſenſibilia poſſit moueri. Aut hoc poſſet eē ꝑꝑ diſpōnē flegmatis que nō moueť in pͥmis paroxiſmis: vt qa eſſet flegma dulce: ⁊ ſic ꝑpēdē poteris qūo in pͥncipiȷs ꝑoxiſmoꝝ huiꝰ feb. pñt ex mľtis talia ſynthomata diuerſimode fieri. In ſumma tñ hec feb. īuadit cū frigore ⁊ horripilatōe magis q̄ȝ cū rigore: rarius tñ cū rigore qui rigor nō multuȝ fortis eēt ꝑꝑ cãs dictas. ℂ Et attēde vnū qđ dictuȝ ſupra eſt: qa ſepe auctores imo frequētiſſime vtuntť vno iſtoꝝ vocabuloꝝ rigor: horripilatio: frigus: typus ꝑ alio: ⁊ ideo aliqñ dicit aliqs auctoꝝ φ hec feb. īuadit cū rigore: ⁊ itelliget per illud horripilationē: aliqñ dicēt cū horripilatione ⁊ intelligit ꝑ illud frigus ⁊ econtrario. Unde Gal. īfra in caplo de empiala dicit ſiľ febriūt ⁊ rigorē patiunť: ⁊ itelligit ꝑ rigorē frigus. ℂ Signa aūt flegmatice poſita hic a Gal. ſunt ſigna flegmatice facte a flegmate nāli: ⁊ ideo cuȝ dič φ in ea euenit horror ſiue horripilatio: h̄ eſt maxīe veꝝ ī ꝓceſſu huiꝰ fe. Ponit aūt Auič. diuiſitates mľtas in feb. flatica q̄s tāgemꝰ: cū īfra loquiť Gal. de empiala febre.

Laurē. ℂ Difficulter calor accēdiť: lōgūq3 obtinet īcremētuȝ in ipſuȝ ꝯſiſtēdi vigorē: qm̄ humor ipſe ex quo ꝯſiſtit fridis atq3 humidis eſt tēperamēto ac glutinoſus cōditione: itaq3 difficulter accēdiť: ac tarde meat ac tēpore in ipſis meatibus detentis.

Leonič. ℂ Ac cū difficultate accendiť calor ac longū cōſumiť tps dū īnaleſcēdo ꝑuenit ad ſummū: qm̄ ꝟo is ex quo ꝯſtituiť humor frigidus eſt ⁊ humidus ītēperatura: lentus aūt ac tenax in ꝯſiſtētia: idcirco egre accendiť ac tarde moueť: ſepiuſq3 in foraminibꝰ retineť.

ℂ Difficile aūt calefactibile: groſſum eni eſt ⁊ longeuā hȝ aſcēſionē vt veniat ad ſtatuȝ: qa ⁊ humor in quo cōſiſtit frigidus quidē eſt ⁊ humidus cōplexione: viſcoſus ꝟo eſt cōſiſtentia difficile accenſibilis: igitur eſt propter hoc tardegreſſibilis ⁊ multis in locis ſ̄m poros: ideſt foramina detinetur. Antiq̄.

ℂ Deide ponit aliđ ſignū qđ eſt φ corpus in hac feb. poſt frigus adueniens in pͥnº eſt difficile calefactibile: ⁊ reddit cãm: qa illud qđ putreſcit groſſum eſt: ⁊ ex hoc hȝ Galenꝰ φ pͥnᵐ ꝑoxiſmi huiꝰ fe. eſt lōgū. vñ nō caleſiūt ī ea mēbra ſubito: imo paulatī ⁊ aliqñ cū reditu frigoris: ⁊ hoc eſt ꝑꝑ viſcoſitatē flatis ꝑꝑ quā nō vniformiť a calitate mutať. ℂ Deide dicit. ⁊ lōgeuā hȝ aſcēſionē vt veniat ad ſtatū. ſ. in lōgo tpe ꝑuenit ad ſtatū: ⁊ ex h̄ hī φ eiꝰ augmētū eſt lōgū: ⁊ h̄ ꝑꝑ eādē cãȝ: nā h̄ ſubdit cū dicit. qa humor in quo ꝯſiſtit ⁊č. ℂ Et ſignauit aliā cãm huiꝰ cū dixit. ⁊ in mľtis locis ⁊č. nā ex h̄ tarde ꝑuenit ad ſtatū. ait eni Aui. φ multotiēs accidit calidirati eiꝰ vt ſedeat tpe qđ hȝ quātitatem vniꝰ aut duaꝝ horaꝝ: q̄ſi exiſtimať φ ipſa iaȝ ꝑuenit ad ſtatū: cū ipſa ſit adhuc in augmēto: videbis eni eā iā īcipere augeri. Et ſiľr ſunt ei in declinatione ſtationes: ⁊ hoc totū accidit flegmati ꝓpter eiꝰ frigiditatē ⁊ viſcoſitatē ex q̄ nō pōt vniformiť īflāmari: quēadmodū accidit de lignis viridibus que cū apparent accenſa itrinſecus nō ſunt calefacta. Et hec ſigna legas ab Aui. ⁊ ab Almāſore in decio. ℂ Deinde poſuit aliud ſignum cum dixit.

Pͥº quarti tracta. 2. cap. 49.

Pͥº quarti tracta. 2°. cap. 49. Almanſ. lib. 10. c. 2

Laurē. ℂ Collidit interdū: grauatq3 vires. Inequalē autē ac magis debilez efficit: paruumq3 pulſum in principio ac primo incremento.

Leonič. ℂ Opprimit autē atq3 aggrauat aliquādo ꝟtutē: hinc inequales ac debiles magis paruoſq3 efficit pulſus: q̄ȝ primū feb. inuadunt atq3 incaleſcunt.

Antiq̄. ℂ Cōterit qdē qñq3 ⁊ aggrauat ꝟtutē: ineq̄les ꝟo ⁊ amplius debiles ⁊ paruos opať pulſus in inuaſionibus ⁊ in primis aſcenſionum.

ℂ Intellige φ ex h̄ mľtotiēs īuadit cū ſyncopi vt ait Aui. Et cā huiꝰ eſt: qa humor mľtū eſt ꝯrīꝰ calori nāli: ⁊ maxīe ex duobꝰ. ſ. ex ſui q̄litate frida ⁊ ex ſui viſcoſitate ⁊ humiditate mľta obtegēte ⁊ ſuffocante calm̄: ⁊ maxīe cū de illo humore maxīa repiať in corpe quātitas. ℂ Scđa cã: qa hec feb. non abſoluiť a paſſione magna ſtōchi ⁊ oris eius vtplm̄ cū ꝯtigat mãȝ flegmaticā mľtū in ſtōcho multiplicari: ait eni Aui. 3° cañ. cap. de egritudinibꝰ ſtōchi. Et plm̄ qdē qđ inueniť in ſtōcho aut gñať in ipſo ex humoribꝰ eſt flegma. Ex paſſione aūt oris ſtōchi cito ⁊ faciľr gñať ſyncopis ꝑ cōpaſſionē ad cor: vñ ex h̄ iam antiquus os ſtōchi noīatū eſt cor ſiue ꝓcordiū: ⁊ h̄ voluit Auič. cū dicit φ flegmatica eſt magis timoris: qm̄ hȝ ſpatiū ꝑuū īterpolationis ⁊ quietis. Et qm̄ ipſa aſſociať corruptioni ⁊ debilitati in ore ſtōchi q̄ non excuſať. ſ. in hac feb. vtplm̄: ⁊ illud eſt de illis que attrahūt accñtia mala ex ſyncopi ⁊ pulſu cordis ⁊ caſu appetitus. Unde Galenus de criſi 2°. Et fortaſſis non accidet hec feb. niſi cum ea ſit leſio in ore ſtomachi. ℂ Deide ſubdit vnū ſignū qđ ſeqť ex p̄dicto. vñ qa multum ꝯterit ⁊ aggrauat ꝟtutē: ideo ꝑducit pulſus īequales ⁊ ampliꝰ. ſ. multū debiles ⁊ ꝑuos ⁊č. Et cā huiꝰ eſt in promptu: qa cū hic humor multū aggrauet ꝟtutē opȝ ex hoc ſ̄ȝ dicta ſupra φ in eo fiat ineq̄litas ⁊ diuerſitas magna: ⁊ ex

Pͥº quarti, vt ſupra.

Fen. 13. tertij. cap. 16. ⁊ 17.

Pͥº quarti tracta. 2°. cap. 4.

Cap. 5.

debilitate

debilitate v̄tutis opꝫ ꝙ fiat paruꝰ: ſilr fit in ṗncipijs paroxiſmorū valde paruus ex frigida q̄litate huius humoris remittēte neceſſitatē. Ait enī Aui. ꝙ pulſus eiꝰ eſt paruus diminutus debilis ꝛ rarus in ṗmis .i. in ṗncipijs paroxiſmoꝝ. Deinde fit frequēs in fine .i. in ꝓceſſu: ꝛ hoc ex neceſſitate que addit̄: ꝛ ſubdit ꝙ vehemētia frequētie eius eſt ꝓpter vehemētiā pulſatiõis eius. vn̄ ſubdit ꝙ ſignationes pulſus ſuꝑ eā ſunt de certiorib' ſignationib' eiꝰ: ꝛ hoc totū eſt ꝑꝑ cām dictā. Et ex hoc vult Gal. 2ᵒ de criſi ꝙ nō reperit̄ in quotidiana febre magnitudo pulſus velocitas para tanta quāta reperit̄ in declinatione tertiane: cū in declinatione tertiane ſit tp̄s in quo pulſus ſit mīme magnꝰ ꝛ velox q̄ꝫ in tēporib' aīilib'. Et Gal. dicit hic ꝛ in inuaſionib' ꝛ in ṗncipijs aſcēſionū: q̄ſi dicat ꝙ hec prauitas multū manifeſta eſt ꝛ diuiſitas eſt ēt in ṗnᵒ augmēti: cū tn̄ in alijs feb. in ṗnᵒ augmēti pulſus icipiat ſatis magnificari. ℭ Deide cū .d.

pᵒ quarti tracta. 1ᵒ. cap. 49. — *Cap. 5.*

Laurē. ℭ Per febrē igit̄ billioſam exiſtit īter initia acceſſionuꝫ vnaqueqꝫ affectio ex dictis circa pulſuꝫ: ſed in illa q̄dem cito deſiſtunt: tū alia: tū etiā inequalitas magna ex parte: nec adeſt quidē prehendere febre.

Leonič. ℭ Fiunt aūt ꝛ in billioſa febre in acceſſionū principijs ſinguli quos diximꝰ circa pulſus affectus: ꝛ in illa ſtatim deſinunt alia q̄ꝫ ꝛ iequalitas plerūqꝫ in tali febre inuadente non adſunt.

Antiq̄. ℭ Igitur fit q̄dē ꝛ cholerice febri ſm̄ inuaſioneꝫ paroxiſmoꝝ vnaqueqꝫ predictarū circa pulſuꝫ paſſionū: ſed in illa q̄dē cito ſubſiſtunt ꝛ alie ꝛ inequalitas: multotiens v̄o neqꝫ coīnuadens in talibus febribus.

ℭ Cōcludit ex dictis vnā d̄r̄iaꝫ īter hāc feb. ꝛ feb. tertianā que eſt ꝙ in feb. tertiana ſm̄ ṗncipiū paroxiſmi fiunt p̄dicte d̄r̄ie pulſus .ſ. prauitas ꝛ iequalitas: tn̄ intellige ꝙ valde minores ſūt q̄ꝫ in feb. p̄dicta: ꝛ hoc iā ſupra patuit. Sꝫ eſt alia d̄r̄ia quā tāgit: q̄a in tertiana cito ſubſiſtūt .i. deficiunt ſeu diminuūtur aut recedūt ꝛ alie d̄r̄ie .ſ. prauitas: ꝛ h̄ ſupple .ſ. iequalitas nō recedit ex toto: q̄z tūc nō eēt ibi ſignū putredinis q̄d eſſet ꝫ dicta in an̄ti caplo. Et cā q̄a illa ſigna cito recedūt eſt ꝑꝑ citā īflāmationē cholerice mãe ꝛ ꝓpter eiꝰ leuitatē. Et ex hoc etiā accidit ꝙ q̄ñ cholera eſt pauce quātitatis ꝛ nō multū male qualitatis ꝙ fit paroxiſmꝰ tertiane abſqꝫ his ſignis multū manifeſte in pulſu apparentib' vt patuit in an̄ti caplo: ꝛ hoc voluit dicere cūꝫ dicit. Multotiens v̄o nec coīnuadens ita in talibus febribus: iſtud aūt non accidit in flegmatica.

Laurē. ℭ Et calor ipſe nō multo poſt q̄ꝫ deſtitit rigor accēdit̄ ſplēdidus queadmodū ignis quidā diligenter purus in quo nulla fumoſa caligo inhibit̄. Calorē v̄o pituoſi humoris aſſimilabis igni fumoſo lignis virentib' accenſis. Euacuationes igit̄ in eo icertiores exiſtunt ac longitudo acceſſionis diuturnior ꝛ tēpus itermiſſionis nō eque ac primū purū eſt: ſed ſemꝑ ſeruans in calore ꝛ pulſu putredinis humoris indiciū. At v̄o in tali febre circa ṗncipia atqꝫ incremēta acceſſionū indiciū putredinis eſt manifeſtiſſimū. At tn̄ hec vbi diligens fuerit videt̄ multis hīe purā intermiſſionem: ꝛ noſipſi ita etiā dicimꝰ quotiens iportuna diligētia extiterit.

Leonič. ℭ At poſt q̄ꝫ ceſſauerit rigor nō multū poſt calor accēdit̄ veluti ignis effulgēs puruſqꝫ oīs fumoſe fuliginis expers. At pituitoſi humoris caliditateꝫ igni fumido in lignis viridib' accēſo nō male aſſimilaueris: idcirco ꝛ breues in eo ceſſationes ꝛ acceſſionis ſpatiū longius ꝑducit̄: neqꝫ itermiſſionis tempus eſt adeo vt in tertiana ſinceꝝ: ſed humoris putrefacti ſeruat idiciū. Manifeſtiſſime aūt in hac febre in inuaſionibus atqꝫ icrementis acceſſionū ſignū putrefactionis apparet. Attamē cū exquiſite ſuā nãꝫ ſeruauerit pleriſqꝫ videt̄ purā itermiſſionē hīe: ꝛ nos quoqꝫ hoc idē non raro fatemur cū nimiū diligēs ſermo fuerit itēpeſtiuus.

ℭ Sed ꝛ calor nō multo poſt q̄ꝫ quieuerit rigor accendit̄ clarus velut quis ignis certiſſime purus nulla et fumoſa delata nube: flegmatici v̄o humoris calorē aſſimilabis vtiqꝫ igni fumoſo lignoꝝ viridiuꝫ accenſoꝝ: ideoqꝫ ꝛ eūationes alias aſcēſiones in eo ſunt breues ꝛ longitudo paroxiſmi longior fit. Et tēpus intermiſſionis nō ſilr ṗnte eſt purū: ſed ſemꝑ putredinis humoris cuſtodit cognitionē ꝛ ſm̄ calitatē ꝛ ſm̄ pulſus. Manifeſtiſſimū eſt aūt ꝛ i hac feb. circa iuaſiones ꝛ aſcēſiones paroxiſmoꝝ putredinis ſignū. Sed cū hoc certiſſima fuerit multis videbitur purā habere itermiſſionē: ꝛ nos ita ꝛ ipſi dicimus non raro cuꝫ importuna diligētiſſima ſubtilitas videatur. — Antiq̄.

ℭ Deinde ponit aliā d̄r̄iam huius febris a tertiana que eſt ꝙ poſt q̄ꝫ rigor q̄euerit nō multo poſt: imo ſtatim in tertiana accēdit̄ calor clarus velut ignis certiſſime ꝛc̄. ℭ Ex h̄ habet̄ ꝙ ṗnᵐ paroxiſmi in ea eſt valde breue ꝛ ſtatiꝫ peruenit ad augmētū q̄d nō ſic eſt de illa vt patuit. Similr̄ calor exñs in tertiana cūꝫ ſit in humore ſicco ſubtili eſt ſicut flāma clara: ſed calor flegmatis eſt ad modū fumoſe nubis: ꝛ h̄ ob eiꝰ groſſitiē ꝛ viſcoſitatē: ꝛ ex hoc ſequit̄ illō ſignū q̄d ꝑ modū correlarij īfert cū dicit. Ideoqꝫ eūones in eo ſunt breuiores .i. pauciores: ꝛ ꝑ has eūationes intellexit eūationē ſudoris: q̄a raro recedit paroxiſmꝰ eius cū ſudore. Vn̄ Aui. ꝛ de ꝓprioribꝰ ſignificationibꝰ eius eſt prauitas ſudoris ꝛ ṗuatio eiꝰ: q̄d ſignū multū euenit in quotidiana: ꝛ hoc eſt ꝓpter viſcoſitatē ꝛ groſſitiē flegmatis ex qua nō aptū eſt ꝯuerti in vapores ꝛ aqueitatē roridaꝫ q̄lis eſt ſudor: ſed adherēs manet ex viſcoſitate in foraminib' vt dicebat ſupra Gal. ℭ Et aliud ſignū q̄d ponit cū dicit. ꝛ lōgitudo ꝛc̄. claꝝ eſt. Ponit̄ enī lōgitudo huiꝰ fe. ꝑdurare. 18. horis: ꝛ nō hꝫ hec feb. vt dic̄ in alio ſigno tp̄s itermiſſiõis ꝛ q̄etis puꝝ ſilr ṗmo .a. ſilī tēpori dicto in tertiana in an̄ti caplo: ſꝫ in illo tp̄e remanet ſignū putredinis ꝛ q̄ꝫtū ad tactū caliditatis ꝛ q̄ꝫtū ad pulſuꝫ q̄d nō accidit ī tertiana ꝛ q̄rtana. Et cā eſt: q̄a flegma q̄d putreſcit ꝛ ī ꝑoxiſmo ꝑꝑ ſuā viſcoſitatē nō cōplete reſoluit̄: imo remanet corpus vaporoſuꝫ ꝛ remanet ex eo cinis humidus q̄ſi adhuc tenēs calorē putriduꝫ: vn̄ illō q̄d remanet / remanet q̄ſi ſemicōbuſtū. Et ſilr cito aggregat̄ mã pro alio ꝑoxiſmo: nā mixta eſt quātitas flatis in corꝑe ꝑꝑ quā cām nō fit in paroxiſmo eiꝰ cōpleta reſolō: ſic accidit in tertiana vel in q̄rtana: ꝛ h̄ dic̄ Aui. cū dicit. ꝛ nō eſt dimiſſio eiꝰ dimiſſio munda: q̄m mã cū groſſitudīe ꝛ viſcoſitate eſt mixta. Et ſubdit Gal. ꝙ tale ſignū putredinis ſm̄ pulſuꝫ manifeſtiſſimuꝫ eſt circa inuaſionē ꝛc̄. q̄ſi dicat valde manifeſtius q̄ꝫ in alijs. ꝛ cauſa iam clara eſt: cuꝫ quando hec fuerit certiſſima flegmatica videbitur multis habere purā intermiſſionem: ideſt veraꝫ quietē: ꝛ hoc in illis ſex horis. Et nos ipſe dicit Galenus ita vidimus vel dicimus: ꝛ hoc cum importuna dili-

pᵒ quarti tracta. 2. cap. 44.

gentiſſima ſubtilitas videa͛. Et tollerat hoc expōnez duplicē. p̄mo cū īportuna etiā videa͛. ſ. mãe flegmatice cauſantis feb. nā cū mã flegmatica eſt ſubtilis accidit ei⁹ cōpleta reſolō vt hēat verā quietē in illis. 6. horis. Alij autē vt nos ita dicim⁹ niſi q̄ diligētiſſime ꝛ ſubtiliſſime īmeatur que diligentiſſima rō eſt īportuna. i. nō nec̄ia in ꝯſiderationib⁹ medicine: tñ p̄ma expō eſt multo melior. lfa enī nō dicit nō īportuna: imo dicit cū īportuna ꝛc̄.

Laurē. ¶ Accedit aũt nature corporis tēpori regioni conditioni ſtudio victui ꝛ alijs oibus pituoſis.

Leonič. ¶ Hec aũt naturas ꝯſequi͛ corpoꝝ ꝛ tēpora ꝛ loca ꝛ ſtat⁹ arteſq3 ꝛ vict⁹ rōnē aliaq3 oia pituite ꝯſentanea.

Antiq̄. ¶ Contingit autem ꝛ naturis corporum ꝛ horis ꝛ regionib⁹ ꝛ cōſtitutionib⁹ ꝛ ſtudijs ꝛ diete ꝛ alijs vniuerſis flegmaticis.

¶ Deinde Galen⁹ ponit ſigna huius feb. que ſunt ſumpta a reb⁹ nālib⁹ ꝛ a nō nālibus ꝛ de ſe eſt notū: ſicut diximus in caplō de tertiana. Nō eſt enim hic nr̄a intentio ponere multa alia ſigna que a Galeno ꝛ ab alijs auctorib⁹ ponūtur: reſpicia͛ eni illic. ¶ Deinde cū dixit.

Laurē. ¶ Accedit p̄terea ſingulis diebus ac minus calida eſt q̄ bilioſa que tertio quoq3 die fatigat: ſed conſtat vt illa: qm̄ humorez hab3 ꝓpenſum inceſſioni: ꝛ quoniā feruens humor facile ſemꝑ in acceſſione ois purgatur ad integritatē magis purā deſinet ꝛ exiguū poſt acceſſionē ſemē putride caloris relinquat. Ubi v̄o febris ex pituita cōſiſtat: nec integre purga͛ per īclinationes acceſſionū: neq3 exiguū q̄dē ſuccenſuz relinquitur: ita efficitur vt itermiſſio multo vitioſior in ea exiſtat: ꝛ vt mētionē ſcđe acceſſionis maturius p̄hēdat.

Leonič. ¶ Singulis aũt dieb⁹ accendi͛: q̄uis minus calida ſit bilioſa tertiana. At ille cū humorē habeat acceſſioni opportunū facile pp ſubtilitatē q̄cq̄d ex eadem efferbuerit totū in acceſſione expurga͛ atq3 ad puriorem quādā īfebricitationē termina͛ poſtq̄ acceſſio breue aliqđ putride calitatis veſtigiū relinq̄t: que aũt in pituita febris accēdi͛ in acceſſionū declinationibus integre nō expurga͛ neq3 parū relinquit eius q̄ veluti ſuccendi vide͛: hinc ergo eius intermiſſio longe deterior ac ſcđe acceſſionis feſtinat inuaſio.

Antiq̄ ¶ Exacui͛ aũt ſm vnāquāq3 diē ꝛ ſi minus exiſtat calida febre cholerica que per tertiā ſed videtur: illa quidē q̄a ꝛ humorē facile accenſibilē h3 ꝛ facile quotidie ꝓpter ſubtilitatē feruorē eius vniuerſuz ſcđm ꝑoxiſmū expurgat in īfebricitationē quādam puriorē venire ꝛ breue poſt paroxiſmū derelinquit ſemen putride caliditatis. Qui v̄o in flegmate eſt neq3 expurgari finalr̄ in declinatione paroxiſmoꝝ neq3 ꝑuū derelinquere q̄d velut ſuffumige͛: hinc igi͛ ꝛ intermiſſio multū deteriorem in ea ꝛ ſcđi paroxiſmi tempeſtiuior eſt inuaſio.

Dub^m. ¶ Declat cām cuiuſdā dīe exiſtētis inter flegmaticā ꝛ ter-
R̄nſio. tianā: nā cuius ꝯ̄riū vr̄ forte alicui. Et in hoc poſſum⁹ dicē q̄ remouet dubiū. nā hec feb. exacui͛ ꝛ h3 vnāquāq3 diē paroxiſma͛: ſed cholica facit ꝑ tertiū: cui⁹ ꝯ̄riuz tñ vide͛ alicui debē eſſe cū chola ſit humor calidior ꝛ magis apt⁹ incendi. Sz hoc ſoluit cū dicit: ſed vide͛ illa q̄dē ꝛc̄. Et cōſtat hec ſua ſolō in hoc q̄ tertiana: q̄a h3 humorē ſubtilē facilr̄ accēſibilē: ꝛ ideo quotidie. i. ꝯtinue cū accēdi͛ talis humor ꝓpter ſubtilitatē illius expurgat vniuerſuz feruorē ſcđm paroxiſmū: ꝛ ex hoc venit in īfebricitationē purā ꝛ derelinquit ſemē putride caliditatis breuiſſimū: q̄a dimitti͛ vt ſupra patuit q̄d cinerītiū nō portās calorem nec euaporās: ſed in flegmatica nō expurga͛ finalr̄ in declinatione paroxiſmi ꝛ multū durat: nec vide͛ derelinquē feruor putredinis paruū: imo ſupple multū qđ valde ſuffumige͛: ꝓpter qđ itermiſſio ſm hāc feb. eſt valde deterior q̄ illa tertiane: ꝛ hoc eſt valde clarū: ꝛ fit ſcđi paroxiſmi tēpeſtiuior inuaſio. i. reuerſio: ꝛ hoc ex dictis ſic ſequi͛. Ex h̄ enī q̄ cholera ex ſubtilitate cito reſolui͛ modicū durat in corꝑe putrefactio vel putredo diſponēs ad accēſionē alterius ꝑtis. Similr̄ q̄a ex toto reſolui͛ mã putrida tardius ſequēs mã ꝯgrega͛ cū nō remāeat forſaſſe ſemē putredinis ad illud faciēs: ꝛ ꝓpter ꝯ̄rias cās citius reuerti͛ paroxiſmus flegmatis. Sed ſunt etiaz alie huius cāe: ꝛ q̄a ille depēdent ex cauſis periodicationis diuerſimode in diuerſis humorib⁹ que mã lōge tractabi͛ ifra caplō vltimo. Et hinc eſt q̄ hic amplius nō extēdimus verba: ꝛ tranſmutetur ibi hoc dictum Galeni ꝛc̄.

¶ At v̄o tertiū genus itermittētiū febriū quartana diligens quotiēs ex humore melācholico ſolo efficitur vtpote frigido ſiccoq3. Laurē.

¶ Tertiū febriū intermittentiū genus eſt exquiſita q̄rtana quando ex ſolo atre bilis humore generatur qui frigida ac ſicca cōſtat temperatura. Leonič.

¶ Caplm̄ q̄ntū in quo agit de notitia feb. q̄rtane. Antiq̄.

TErtium genus deficientiuz febrium certiſſima quartana cū in ſolo fit melancholico humore frido ꝛ ſicco cōplexione exiſtente.

Ponit ſigna febris quartane que fit ex humore melācholico. Et p̄mo oſtēdit nām humoris cauſantis hāc feb. Et ꝑ illud qđ dicit. Certiſſima quartana: ſepara͛ a q̄rtanis nō certiſſimis in q̄bus eſt cōpoſitio alteri⁹ humoris cū humore melico: ꝛ ꝑ illud qđ dicitū in ſolo fit ꝛc̄. diſtingui͛ ab his que fiunt ex aduſtione cholere vel alterius humoris q̄ etiā nō ſunt certiſſime quartane ſicut predicta. ¶ Deide incipit ponere ſigna. Cō. 5.

¶ Paulatim ſuccendi͛ quēadmodū lapis quidam vel teſta vel os vl̄ aliđ q̄đdā frigidū ꝛ ſiccū corpus: vbi v̄o flāma quedā ex eo accēditur nihil relinquit: fumoſum neq3 ſemiuſtum poſt acceſſionem. Laurē.

¶ Succendi͛ aũt paulatiz veluti lapis aliq̄s aut teſta aut os aut tale aliquid huiuſcemodi corpus frigiduz: ſiccū. vbi v̄o aliqua ex eo flāma fuerit accēſa nihil fumidū aut ſemicōbuſtū in acceſſione relinquit. Leonič.

¶ Paulatim quidem ſuffumigat quēadmodū quidā lapis vel obſtrachū vel os quid ita frigidoꝝ ꝛ ſiccoꝝ corporū. Cum aũt accenſa fuerit q̄dā ex ea flāma nl̄ derelinquit fumoſum neq3 ſemicombuſtum in paroxiſmo. Antiq̄.

¶ Dicit q̄ humor hāc feb. cauſans ſuffumigat paulatiz: q̄a ſc3 in eo calor nō ſubito accendi͛ ſed paulatim pp ei⁹ frigiditatē ꝛ groſſitiē: ꝛ ex hoc augmētū paroxiſmi eſt longū deide cū in eo fuerit accenſa q̄dā flāma. Et notanter dicit flāma ad dr̄iaz flegmatis in quo nō accendi͛ tātus calor

quātus

quãtus in iſto: ⁊ hoc q͞a flegma eſt humor viſcoſus humi-
dus: ſilr̃ eſt humor frigidior melẽa. naz fit a maiori frido
Fen. p̃ma doctri. 4ª cap. 2. q̃ melẽa. Et hoc eſt dictũ ab Auic. p̃ can. meliaz fieri a ca-
lore tẽperato ſumẽdo ibi tẽperamẽtũz large. Et ſubdit q̃
accẽſa hac flãma in declinatione paroxiſmi nil derelinqt̃. ſ.
talis humor qui putreſcebat fumoſum nec ſemicõbuſtũ.
Et dicit notãter ſemicombuſtũ: illud eniz ꝓprie eſt ſemi-
cõbuſtũ in quo nondũ finita eſt putredinalis calitas: imo
adhuc aliqualr̃ remãſit accẽſa adhuc ſuffumigans: ⁊ illud
eſt cõbuſtũ in quo finita eſt putredinalis caliditas ⁊ ꝑdu-
ctũ eſt ad totalẽ icinerationẽ. In hac aũt febris quartana
nihil derelinquit̃ ſemicõbuſtũ: q͞a in humore putreſcente
ex toto finit̃ putredinalis caliditas: q͞a tota humiditas hu-
moris finit̃: vñ nõ remanet quid fumoſum ſuffumigans
ſicut fiebat in flegmatica ꝑꝑ viſcoſitatẽ flegmatis adhe-
rentis. Illud g͞ qd̃ derelinquit̃ in hac feb. eſt cõbuſtũ ⁊ in-
cineratũ: nõ tñ intelligas q̃ ſit ſic̃ cinis lignoꝝ in lari: ⁊ id̃
hec feb. hz verã quietẽ: illd̃ aũt cõbuſtũ qd̃ in hac feb. de-
relinquit̃ eſt quid modicũ ſic̃ cõe eſt in feb. iterpolata ꝑꝑ
mãm putreſcẽtẽ eẽ poſitã extra venas ꝓpe cutim: vñ illd̃
etiã qd̃ icinerat̃ ⁊ aduſtũ eſt euacuat̃ ꝑ poros: ſed in cõti-
nuis illud remanet in venis ⁊ ꝯſeruat̃ ⁊ vix expellit̃: ⁊ ꝓ-
pter hoc qñ in iterpolatis fe. in fine paroxiſmoꝝ accidũt
plẽs ⁊ maiores euõnes recte: tãto illud qd̃ cõbuſtuz eſt in
eis min⁹ aggregat̃. vñ ex hoc in q̃rtana tale cõbuſtũ min⁹
aggregat̃ q̃ in q̃tidiana: tñ plus q̃ in terriana vt ex ſe p3.

Lauren. ¶ Et ob eam rem euacuationes plures ex tali humo-
re magis q̃ pituoſo ⁊ intermiſſio pura diligenter eſſe
videtur: eo q̃ in ea omne id humoris melãcholici qd̃
eſt exuſtum euacuatur atq3 diſcutitur.

Leonic. ¶ Atq3 idcirco in hoc humore lõgiores ſunt ceſſatio-
nes q̃ in pituita atq3 intermiſſio exquiſite pura vide-
tur: quoniã hic quicquid atre bilis fuerit accenſũ3 ex-
hauritur atq3 diſpergitur.

Antiq̃. ¶ Et ꝓpterea ⁊ euacuationes plures ſunt in h
humore magis q̃ in flegmatico: ⁊ defectio pu-
ra certiſſime eſſe videt̃ in eo q̃ hoc omne euat̃
⁊ euaporatũ eſt qd̃ accẽſuz eſt melẽci hũoris.

¶ Deide Gal. ex dictis ꝑ modũ correlarij itulit aliud ſignũ
hui⁹ feb. ⁊ dicit. Et ꝓpterea euõnes plures. ſ. in fine paro-
xiſmoꝝ. ſ. manifeſte vt ſudores ⁊c̃. Et merito itulit hoc ſi-
gnũ ex dictis: q͞a cũ dixerat q̃ de illo humore nihil dere-
linquit̃ ſemicõbuſtũ ſic̃ i flegmatico: ſequit̃ q̃ hic humor
ſit min⁹ adherẽs ⁊ q̃ in eo plus accidat euatio: flegmatic⁹
eni humor ex ſua tenacitate in poris inuiſcat̃: vñ cũ q̃rtana
ſit accẽſa in humore qui dato q̃ ſit groſſus ⁊ durus cũ ſit
ſiccus: nõ aũt humidus ⁊ viſcoſus põt plus hũc humorẽ ⁊
cõpletius euacuare ſine euaporatione: ꝓpter qd̃ etiã acci-
dit in ea illud qd̃ ſubdit: ⁊ dicit. ⁊ defectio pura certiſſime
eſſe videt̃ in eo ⁊c̃. ¶ Et attẽde q̃ he euationes plures ⁊
maiores pñt accidere in ipſa tã in p̃n° q̃ in ꝓceſſu cũ acci-
deret circa p̃nm mãm moueri ſubtiliorẽ magis aptã euõ-
p̃a quarti tracta. 2°. cap. 49. ni: quẽadmodũ dicit Auic. caplo de flegmatica cuz dicit.
Et tã apparet in ea in p̃ncipijs calor vehementior ⁊ in po-
ſtremis minorat̃ illud. Et eſt ſile vt ſit cã in hoc: qm̃ putre-
do antecedit p̃us ad magis dulce ⁊ magis ſalſum ⁊ magis
ſubtile: deide groſſius ⁊ frigidius. Et poſſet ꝯtigere q̃ he
euationes acciderẽt valde plures ⁊ maiores in ꝓceſſu q̃
in p̃n°. ⁊ hoc q͞a mã in ꝓceſſu ex calore eſt ſubtiliata vt ſit
magis tali euõni apta q̃ nõ erat in p̃n°. Et in hoc ꝯſidera
poſſe accidere diuerſitatẽ etiã cũ mãe eſſent diuerſe vna
groſſa alia ſubtilior: vel cũ eẽt vnus humor melãcholicus
in ſuis partib⁹ valde diffor̃mis ſm̃ q̃ accideret p̃us vnaz

mãm moueri ad putredinẽ alia: vl̃ poſſet mã eẽ ſatis vni-
formis: ⁊ tũc poſſet in illo diuerſitas cadere ſi cõtingeret
mãm in ꝓceſſu per calorẽ ſubtiliatã eſſe: ⁊ ſic vides m̃ltas
contingentias poſſibiles. ¶ Deinde cũ dixit.

¶ Et ob eã rem accidit illis rigor: qualis potiſſimũ in Lauren.
forti frigore refrigeratis: non qualis interdum exiſtit
per eſtum vel laborem vel medicamentũ calidum ac
mordax vlceri adhibitum.

¶ Idcirco ⁊ in eis talis eſt rigor qualis his qui vehe- Leonic.
menti gelu frigeſcunt: haud q̃q̃ ei ſimilis qui a ſole
peruſtis aut laſſis aut ex medicaminib⁹ aliq̃ calidis
aut eũ ſuꝑ vlcera ponunt̃ mordẽtib⁹ fieri ꝯſueuit.

¶ Propterea ſ͞do ⁊ rigor eis eſt qualis maxime Antiq̃.
his qui in gelu vaſto ifrigidati ſunt non qualis
q̃nq3 ſit his qui eſtũ vel laborẽ paſſi ſunt vel in
pharmacis calĩs mordẽtib⁹ vlceri illatis.

¶ Ponit ſignũ huius fe. ſumptũ a rigore: ⁊ qd̃ dicit eſt no-
tum ⁊c̃. Et itellexit per gelu vaſtũ frigus manifeſtũ: ⁊ cãz
huius ſigni declãt Gal. 2° de criſi caplo de ſignis tertiane
vbi oſtẽdit dr̃iam rigoris ãtis in tertiana a mã calida que
ſilis eſt rigori ex pharmaco calo vel mordaci illato ad ri-
gorẽ ãtez in quartana. Dicit eni dr̃iaz eẽ inter illos duos
rigores: q͞a hõs rigorẽ tertiane ſentit q̃ſi cutis ei⁹ aculeis
ſit plena ⁊ pungat̃ acubus: ſed hõs rigorẽ q̃rtane ſentit in
ea frigus forte ſilẽ q̃ſi cũ frigore qui accidit hoĩ in hyeme
apud vehementiã frigoris aeris: ⁊ ſubdit. Feb. g͞ tertiana
nõ eſt poſẽ vt ſit niſi etiã cũ ea ſit rigor fortis. Et loqt̃ vt
ſepe. Et ſentit hõ q̃ſi caro ei⁹ plena ſit aculeis ⁊ pungatur
acubus: ſed feb. q̃rtana nõ icipit a p̃mo die quo icipit cũ
rigore forti: ſz rigor nõ ſit fortis ⁊ nõ augmẽtat̃ in ea niſi
ſm̃ additionẽ ſuã ſm̃ dies ⁊ ſenſus etiã in rigore ei⁹ nõ eſt
q̃ſi corpus pungat̃: ſed q̃ſi ſit res ifrigidãs ipſuz ⁊ q̃ſi cũz
hoc alterat ipſum vel ꝯtriſtet ita q̃ ꝑueniat leſio ad oſſa.
Iã eni audiuiſtis patiẽtẽ hãc feb. cõqueri de leſione in oſ-
ſibus ſuis ⁊ attritione in carnib⁹ ſuis. Et ſic vĩ velle Gal. q̃
rigor tertiane ſit maior q̃ q̃rtane. ¶ Et tñ Raſis videt̃ Dub^m
opp^m ſentire cũ dic̃ de q̃rtana q̃ hec feb. cũ tremore adeo Libro. 10
vehemẽti icipit vt dẽtes ꝯſtringere ⁊ ꝯcutere faciat quo- cap. 8.
uſq3 iuncture ⁊ oſſa dolẽt ac ſi ſuꝑ ea aliqd foret appẽſuz
qd̃ ea grauaret ⁊ ꝯcuteret: eſt eni diſpõ tremoris huius fe.
ſufficiẽs ad ipſaz ſignificãdã feb. non eni eſt talis tremor
in alijs febrib⁹. Cũ igit̃ dictũ ſit ſupra rigor ſit vt nõ poſſit
hõ ꝯtinere membra ſua ex cõmotione ⁊ tremore euenien-
te ⁊c̃. Et etiã vt dicit Auic. videt̃ q̃ rigor ſit valde fortior p̃a quarti
in q̃rtana q̃ terriana. Auic. etiã de q̃rtana dicit q̃ ipſa eſt tracta. 2.
etiã cũ ſtridore dentiuz. Halyab. ſ͞o 8° theorice de ſignis cap. 37.
quartane dicit ei⁹ p̃nm ſit cũ rigore ⁊ grauitate cũ pũctio- p̃a quarti tracta. 2°.
ne ⁊ rigore in oĩbus membris. cap. 66.

Propter que oĩa attentione dignũ: q͞a in p̃mis Digreſ-
dieb⁹ in qb⁹ incipit q̃rtana rigor ſio. 55.
non ſit fortis nec augmẽtat̃ niſi ſ3 additionẽ ſuã ſm̃ dies
vt dicit Gal. q͞a quãto mã magis putreſcit: tãto magis cale- Auic. p̃a
ſit ⁊ magis ſubtiliat̃ vñ põt fortiorẽ cauſare rigorẽ. Unde q̃rti trac.
Raſis 18° Cõtinẽtis in aggregationib⁹ ad Glauconẽ dicit 2. cap. 34.
rigor q̃rtane nõ ꝓfundat̃ ſed hz in ſe ſilẽ põderitati ⁊ do-
lori ⁊ erit rigor vehemẽs cũq3 ꝓlõgabit̃ magis: q͞a nõduz
ſubtiliatus eſt humor melãcholicus: poſt ꝓlõgationẽ aũt
dierũ ſubtiliabit̃ ⁊ diſpergit̃ ꝑ mẽbra multũ ſenſibilia: ⁊
tũc vehemẽs erit rigor in hac febre: ⁊ hoc eſt ſignũ bonuz
in hac feb. ſigñat eni finẽ ⁊ digeſtionẽ. Et eſt etiã in h alia
cã: q͞a in proceſſu feb. valde amplior mã mouet̃ q̃ in p̃n°.
ꝯqueruntur aũt hanc feb. patiẽtes de leſione circa oſſa ⁊ cõ-
fractione multa carnis ſm̃ q̃ſdã: q͞a mã q̃rtane eſt melẽca

oſſa aũt quãtũ ad maiorẽ partẽ ſui nutriunt ex hac. Et lõ
cuʒ accidit in tali humore nocumentũ magis ſentit circa
oſſa leſio. Huius aũt rõ nõ ſatiſfacit: qa mã que eſt nutri
mentũ oſſiuʒ nõ eſt mã que in quartana putreſcit: imo ta
lis eſt humor melicus deueniẽs ad loca ex venas expul
ſus. ℂ Cauſa aũt illius accñtis eſt: qa cũ mã que facit q̃r
tanã ſit mã groſſa ac terreſtris nõ põt cũ a nã expellit̃ pe
venis extra venas multũ vlius exteriora expelli ꝛ verſus
cutẽ ſic ↄtingit de mã ſubtilioꝛi: imo in pfundo remanẽs
ſentit̃ ab ea leſio iſtis in pfundo circa oſſa mediãte eoꝝ
pãniculo: vñ eius pfunditate ꝛ groſſitie pueniit ab eã ma
gna in carnib⁹ ↄtractio ꝛ attritio. In tertiana ḡ vlplm eſt
rigoꝛ: qa ſcʒ tremoꝛ ꝛ ↄcuſſio mẽbꝛoꝝ foꝛtioꝛ q̃ȝ i quarta
na: cũ mã illius ſit acuta pũgens: ꝛ cito p mẽbꝛa ſenſibilia
poꝛtabilis que oĩa ſunt de cauſis foꝛtis rigoꝛis: vt ſupra.
Unde q̃ſi ſenſus in ea eſt ſic pũgat̃ aculeis. In quartana
aũt eſt q̃ſi ſit res īfrigidãs ꝛ atterẽs. Aliq̃n tñ in quartana
eſt tremoꝛ: ꝛ per ↄñs rigoꝛ valde foꝛtis ꝛ plus q̃ȝ in tertia
na vt aliq̃n ſit ita foꝛtis vt tremat lectus in quo ſunt ꝛ ſtri
deant dentes ꝛ frangant̃ vt cogat̃ aliq̃n medicus baculũ
iter dentes vt nõ rumpent̃ apponere. Uñ Auic. eſt ꝛ illic
ↄcio ꝑpter quã ſtridẽt dẽtes veꝝ nõ ſicut in flegmatica:
ꝛ pducit illõ vſqȝ ad debilitatẽ viſus. ſ. illa ↄcio ꝛ tremoꝛ
foꝛtis ↄcutiẽs mãdibulã cũ in hoc oculi vehemẽter patiã
tur. Iſtud aũt nõ videt̃ eſſe ſine foꝛti tremoꝛe. Et cũ dicit
Auic. veꝝ nõ ſicut in flegmatica: nõ refert̃ iſtud dictũ ad
id qõ imediate dicit ꝛ eſt illic ↄcio ꝑꝑ quã ſtridẽt dẽtes:
qa eſſet ſermo falſus: ſed refert̃ ad frigus: de quo imedia
te fecerat mẽtionẽ: qa verius ſentit̃ frigus in pncipio feb.
flegmatice q̃ȝ quartane: vñ dicebat in caplo de flegmati
ca q aliq̃n infrigidant̃ extrema ſic nix: qõ nõ ſic ↄtigit in
quartana: qa flegma eſt humoꝛ fridioꝛ melia. Cauſa autẽ
talis foꝛtis tremoꝛis ꝛ ↄcuſſionis aliq̃n eueniẽtis in q̃rta
na eſt: qa aliq̃n accidit mãm quartane vehementer pene
trare ad ptes itriſecas muſculoꝝ ꝛ carnis ſenſibilis. Tũc
eni talis mã ex frigiditate ſua ledẽs ſenſum ꝛ inducẽs do
loꝛẽ incitat expulſiuã ex cuius motu ſeq̃t̃ ſiue cauſat̃ ri
goꝛ vt ſupra: ſed quãtũ eſt ex hoc nõ plus cauſaret̃ in hac
febꝛe tremoꝛ q̃ȝ in flegmatica: ꝛ dato q mã melica acidi
tatẽ ꝛ acredinẽ participet qõ in hoc poſſet poni p magna
cauſa. ℂ Sed eſt etiã in h̃ humoꝛe alia cã: cũ eni humoꝛ
melicus ſit groſſus terreſtris ꝛ cũ hoc tardius intrãs ptes
itrinſecas ꝛ pfundas muſculoꝝ ꝑpter ſuũ ſubm eẽ ſubaꝫ
groſſaʒ eſt illos muſculos vehemẽter extẽdẽs ꝛ aperiens.
Ex hoc eni cauſant̃ duo: vnũ eſt foꝛtis doloꝛ ex ſolone ma
gna cõtinui ꝛ cũ doloꝛ eſt foꝛtioꝛ fit tremoꝛ foꝛtioꝛ. Aliud
qõ cauſat̃ eſt: qa ex tali extẽſione ꝛ apertiõe cauſat̃ in mu
ſculis qdã motꝰ q̃ſi ſpaſmoſus ex quo cauſant̃ in mẽbꝛis
foꝛtes ictus ꝛ ↄcuſſio foꝛtis valde. Silr ab hac mã eleuã
tur vapoꝛes vẽtoſi ſicci groſſi: q etiã trãſeuntes p muſcu
los ipſos extẽdũt ꝛ mouẽt q̃ſi ſpaſmoſuʒ in eis. iducũt per
ſiliem q̃ſi modũ quo fit ſpaſmus a vẽtoſitate: ꝛ dato q in
hoc ſit motus expulſiue nãlis vt in alijs rigoꝛib⁹: que vẽ
toſitas groſſa pueniẽs ad mãdibularũ muſculos illos q̃ſi
ſpaſmans foꝛtiter ſtrigare facit. Uñ dicit Gerardus Cre
monenſis adeſt in ea debilitas viſus ꝑꝑ groſſos vapoꝛes
ſpiritui viſibili admiſtos: dato q Auic. ponat illõ ex alia
cã vt ſup. ℂ Iſta aũt dicta i humoꝛe melico nõ repiunt̃
in choleꝛa vel flegmate: qa choꝛa eſt humoꝛ ſubtilis non
extendẽs q̃ſi vel exuperãs partes per quas trãſit: flegma
autẽ dato q ſit groſſum nõ eſt groſſuʒ vt melia: ſimilr eſt
humidus lenis nõ aridus: vñ cũ expellit̃ ad muſculos nõ
extendit illos vt melia cũ humiditas ſua hẽat remollire.
Silr vapoꝛes ſui ſunt humidi. ℂ Tñ attẽde q ſpaſmus
vcolurimũ fit a mã flegmatica: qa ↄtingit illã plus multi

plicari in ptib⁹ neruoꝝ ꝛ illas extẽdere: nõ aũt ẽ ſic de hu
moꝛib⁹ cãuſãtib⁹ feb. expãſis ad carnes muſculoꝝ. Cũ aũt in
q̃rtana aduenerit caloꝛ ꝑoxiſmi ſubtiliãs illũ humoꝛẽ ꝛ va
poꝛes illos ꝛ ipos calefaciẽs ceſſat pdictũ accidẽs. ℂ Aliq
aũt dicũt talẽ tremoꝛẽ foꝛtẽ ſolũ repiri in q̃rtana que fit ex
aduſtiõe choꝛe: ꝛ tũc cã hui⁹ rigoꝛis foꝛtis nota ẽ. ℂ Nihilo
minus tñ attẽde q i tali q̃rtana nõ dʒ ſentiri frigus nimis
intẽſum: imo minus q̃ȝ in tertiana: cuʒ talis mã tremoꝛẽ fa
ciat foꝛtioꝛẽ ꝑpter ipſam eẽ magis acutã: ꝛ tñ credimus p
experiẽtiã inueniri ſepe q cũ quartana eſt cũ tali foꝛti tre
moꝛe ſit cũ frigoꝛe multũ valido: tu tñ tene qõ tibi placet
ſit tñ aliq̃n: ꝛ dato q raro in pñ° ꝑoxiſmi quartane tremoꝛ
ꝛ cõcuſſio foꝛtis valde. Et quãuiʒ ad hoc dicit Raſ. q hec
feb. cũ tremoꝛe adeo vehemẽti incipit ꝛc. ꝛ q tremoꝛ in ea
eſt foꝛtioꝛ q̃ȝ in alijs: ſaltim aliq̃n: ꝛ tũc cũ iſtud apparet q̃ſi
ſolũ illud eſt ſufficiens ſignũ ad ſignificãdũ eam. ℂ Gale
nus tñ ſcđo de criſi loq̃tur q̃tũ ad illud qõ vplm euenit.
Et ſimili modo currit ſermo Halyabbatis. ℂ Et cuʒ ipſe
dicit in eius pñ° ſit cuʒ rigoꝛe foꝛti: nõ intelligit de eius pñ°
ſcʒ vniuerſali: qꝛ eẽt expꝛeſſe ↄtra Galenũ: ſed in eius pñ°. ſ.
paroxiſmi cũ aduenit. Et ita de hoc ſint breuiter gr̃a exer
citij dicta. Deinde Galenus ponit ſignum aliud huius feb.
vel ſigna aliqua: cum dicit.

ℂ Ceterum opus eſt hãc febꝛẽ antecedere q̃cquid col ligit atrã bilem ex ſtudio victu ↄditione tp̃e regione: natura ꝛ etate egri melancholica. Lauré.

ℂ Neceſſe eſt aũt hãc febꝛẽ antecedere queciq̃ȝ atrã aggregat bilem in vite exercitijs ac totius victus ra tione ꝛ tempoꝛis ſtatu ac regione: ſic ꝛ laboꝛantis na turam atra bilẽ abundare. Leonic.

ℂ Neceſſe eſt aũt hanc febꝛẽ anteceſſiſſe quidẽ queciq̃ȝ choleraʒ coacervãt nigram in ſtudijs ꝛ dieta cõſtitutione ꝛ hoꝛa ꝛ regione ꝛ natu ram ꝛ etatem eſſe laboꝛantis miſitioꝛem. Antiq.

ℂ Et ſunt ſigna ſumpta a rebus nãlib⁹ ꝛ eis annexis ꝛ reb⁹ nõ nãlibus: ꝛ qõ ipſe dicit de ſe notum eſt ꝛ p ſtudia intelli git ſollicitudines. Deinde ponit aliud ſignum ſumptum a longitudine paroxiſmi cum dicit.

ℂ Acceſſio p̃terea huius feb. lõgitudine tp̃is tertiane ſimilis eſt: atq̃ȝ interdũ accidit vt ſit lõgioꝛ q̃tuis dili gens fuerit: qm̃ ex frigidioꝛe humoꝛe cõſiſtit. Cã autẽ ſimilis eſt in his febꝛib⁹ ꝛ alijs oĩbus que diſiam lõgi tudinis efficit acceſſionũ: quẽadmodũ pauloante di ximus in diligẽti tertiana in multitudine ꝛ qualitate humoꝛis ꝛ roboꝛe ꝛ infirmitate virium: ꝛ ad hec ipſa egri diſpoſitione differentiam habent. Lauré.

ℂ Huius aũt febꝛis acceſſio tp̃is ſpatio eſt ſimilis ter tiane nõnunq̃ȝ ꝛ lõgioꝛ cuʒ adhuc exquiſita pſeuerat vt que ex frigidioꝛi humoꝛe cõſiſtit. Eadem ṽo in hi ſce febꝛib⁹ atq̃ȝ alijs oĩbus eſt cã que diſiam facit lon gitudinis acceſſionũ: quẽadmodũ pauloante dixim⁹ in exquiſitis tertianis ex multitudine humoꝛis ac qui qualitate: vigoꝛe inſup atq̃ȝ imbecillitate potẽtie: ac p̃te rea ex ipſius egrotãtis diſpõne diuerſitatẽ aſſumens. Leonic.

ℂ Paroxiſmus aũt huius febꝛis lõgitudine tẽ poꝛis tertiane ſimilis eſt: eſt aũt ipſe ꝛ longioꝛ adhuc manẽte ꝛ ea certiſſime vt vtiq̃ȝ in frigi dioꝛe humoꝛe cõſiſtẽte. Cã ṽo ſimilis eſt ꝛ in his febꝛib⁹ tribus ꝛ alijs vniuerſis que diſiam Antiq.

p° quarti. tracta. 2°. cap. 66.

p° quarti. tracta. 2°. cap. 49.

Lib. 10. cap. 8.

operatur longitudinis paroxiſmorū ſicut pauloante in certiſſimis dictuʒ eſt tertianis in multitudine ⁊ qualitate humoris ⁊ robore ⁊ infirmitate virtutis adhuc cum his in ipſa laborantis diſpoſitione differentiā habens.

¶ Et attēde φ cū dicit φ eſt ſilis in lōgitudine tēporis tertiane qđ nō itelligit dicē φ paroxiſmus tertiane ſit lōgus quātū paroxiſm⁹ quartane ⁊ ecōuerſo:qꝛ hui⁹ oppoſituʒ īmediate dicit cū dicit.eſt aūt ⁊ ipſe lōgior.ſ.paroxiſmus quartana manente ea certiſſime q̄rtana:qꝛ eſt in humore frigidiori ⁊ groſſiori:vñ ab oib⁹ ponit̄ φ paroxiſm⁹ q̄rtane durat 24.or horis ꝓpter groſſitiē ⁊ difficlitatē reſolōnis humoris:ſed itelligit dicē Gal.φ poxiſm⁹ q̄rtane eſt ſilis in lōgitudine tertiane.i.in diuerſitate lōgitudinis. Nā ſicut ſuperius dicebat̄ φ paroxiſmus tertiane:lʒ ad plus duret 12.horis vł modicū plus:pōt tñ eſſe breuior valde:⁊ in h̄ pōt hr̄e diuerſitatē multā ſm plus ⁊ min⁹.⁊ h̄ ꝓpter cās que ibi tangebant̄ ita ⁊ paroxiſm⁹ q̄rtane:lʒ ad plus pluꝰ duret q̄ʒ poſſit durare 24.or horis:nihilomin⁹ pōt eſſe breuior:⁊ in hoc hʒ diuerſitatē multā ſm plus ⁊ min⁹:⁊ h̄ ꝓpter ſiles cās q̄s ibi ponūt que pñt oſb⁹ his trib⁹ feb.dicꝗ applicari.Et has cās tāgit cū dicit.Cā ꝟo ſilis eſt ⁊c̄.quia notū fuit tibi.Et dat̄ etiā alij itelľs huic textui q nō vadūt ad mētē lr̄e:quapropt̄ eos non ponim⁹.¶ Et tu reſpicias multa alia ſigna huius feb.a Galeno 2° de criſi ⁊ ab alijs auctorib⁹ in qbus forte eſt aliqualis cōtrouerſia:⁊ maxime in ſigno ſūpto a pulſu h⁹ fe.Sʒ qꝛ hic Gal.de illis mētionē nō fecit nō itēdimus nr̄m in h̄ ſermonē extēdere ⁊c̄.

Laurē. ¶ Etenī oia alia ꝓportionant̄ his que ex humore bilioſo cōſiſtūt:quocirca ſi humor melācholicus:neq̄ʒ putreſcat:neqʒ vehemēter ferat̄ per mēbra ſentiētia nequaq̄ʒ efficit melicaʒ circuitionem diligentē.

Leonič. ¶ Nā ⁊ alia oia ꝓportione reſpōdēt his que ex amara bile accendunt̄:ſi igit̄ neq̄ʒ putreſcat neq̄ʒ vehemēter per ꝑtes ſentientes deferat̄ atre bilis humor nūq̄ʒ efficiet quatriduane exquiſite circuitum.

Antiq̄. ¶ Eteni ⁊ alia oia eis ꝓportionabilr̄ exiſtūt cū his que in rubea choľa cōſiſtūt:ſi igit̄ neqʒ putrefiat neqʒ ferat̄ vehemēter per ſenſibilia corpora melācholicus humor nequaq̄ʒ operabit̄ quartanam circuitionem certam.

Cō.6. ¶ Cū poſuit ſigna harꝫ feb.itēdit hic cāʒ cuiuſdā qđ dixit in ꝓn° hui⁹ ſcđi libri aſſignare.Dicit eni ibi φ ad h̄ vt humor cholericus gñet feb.nō ſufficit ipſuʒ in corpe aduētū in quātitate.vñ dicebat.ſʒ nō febriūt niſi ſm aliā quādaʒ cām iā ſaguenīētē:de qua parꝫ poſtea dicet̄. Uult aūt nūc declare que ſit illa cā:⁊ oſtendit φ talis cā eſt putredo ita φ humor nō cāt feb.humoralē niſi putrefiat:hoc đclarat in humore choľico ⁊ melācholico:⁊ qꝛ dixerat ſiľe eſt de paroxiſmo q̄rtane ſicut de paroxiſmo tertiane in eis que dicta ſūt ꝯtinuās ſe dicēdis dicit.φ oīa alia eis.ſ.humorib⁹ melācholicis ⁊c̄.Et ideo ſi nō putrefiat nec vehemēter ferat̄ ꝑ ſenſibilia corpa nō gñabit feb.quartanā:⁊ hoc ideo qꝛ ſi nō putreſcat nō gñabit feb.ſed ſi nō ferat̄ ad mēbra ſenſibilia:dato φ poſſit gñare feb.nō generabit quartanā que eſt in feb.īterpolata.Et cā h⁹ viſa eſt ſup̄. ¶ Dei.c.v.

Laurē. ¶ At qui arquatis affectib⁹ φ ꝓportione reſpōdeat ex liene morbi diuturni ſunt melici corpuſq̄ʒ totū decolor reddit̄ ſerpēti ac ſacer ignis ex flaua bile cōſiſtit: cancer quoqʒ ⁊ comeſſe:ita eniʒ dixerim phagedene qđ ſuppetat ꝓportione efficiunt̄:ſed neqʒ ex his neqʒ ex melancholicis affectib⁹ neceſſario febricitant:niſi prius humor melancholicus putreſcat.

¶ Et quidē regi morbi paſſionibus diuturne ſplenis egritudines ⁊ colores i toto corpe ſedi herpetib⁹ etiā atq̄ʒ heriſipilatib⁹ que ex flaua bile conſiſtūt cancri ⁊ phagedene corrſidēt. Neqʒ in his ꝟo neq̄ʒ ī atre bilis morbis necēio febricitāt:niſi ꝑus atra bilis putrefiat. Leonič.

¶ Et nimirū ⁊ paſſionib⁹ ictericis ꝓportionaliter he que ex ſplenis ifirmitate lōge ſunt melācholice diſcolorationes circa vniuerſuʒ fiūt corp⁹ ⁊ herpetib⁹ ⁊ heriſipilōtib⁹ ⁊ rubea cholera cōſiſtentib⁹ ꝓportionalr̄ ſunt cancri ⁊ phagedene. Febriūt aūt neqʒ i his ex necītate neqʒ in melicis niſi putrefiat pri⁹ melicus humor. Antiq̄.

¶ Declat qđ dixit.ſ.φ humor melic⁹ nō cauſat feb.niſi putrefiat:⁊ hoc declauit in exēplis:⁊ dicit φ ſilr̄ ſicut accidit ictericia ex choľa citrina:ita etiā diſcoloratio que eſt ictericia nigra circa totum corpus accidit ex ifirmitate ſplenis. ¶ Et ſilr̄ accidūt cācri ⁊ apata melica ex melia ſic heriſipila accidit ex choľa ⁊ nullius illoꝝ febrit hō niſi ꝑus humor melicus:ſic ⁊ humor choľicus putrefiat:vnde dicit. Et nimirū meľice lōge diſcolorationes q̄ circa vniuerſuʒ corp⁹ fiūt.Et ꝑ hoc itelligit lōges ictericias nigras q̄ lōge in cōparatione ad ictericias citrinas ex ſplenis ifirmitate fiūt.i.gñant̄ ꝓportionalr̄ paſſiōib⁹ ictericis ⁊ cācri ⁊ flegmonides ⁊ apata meľica ſiue gñent̄ ex melia ꝓportionaliter herbetib⁹ ⁊ heriſipilis in choľa rubea cōſiſtentibus. Febriūt aūt nec in his cholericis nec in melicis niſi ꝑus putrefiat melācholicus humor:⁊ ſic etiā cholericus hūor ⁊ putrefactus ad cor deueniat. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Natura eni ſemꝑ nitit̄ ſuis viribus vtens aſſimilare partib⁹ nutritis qcqđ fore vtile cōuenit. Excernit aūt id qđ mīme iſtiuſmodi eſt:qđ ſi iterdū pre corpulētia vel copia vel lentore excremēti vel anguſtia quadam meatuū:vel ſine debilitate nequaq̄ʒ poſſit excernere humorē prauū imorantē diutius in ipſo corpe aialis putreſcere neceſſe eſt. Nullus eni humor ꝑmanere q̄lis exiſtit ab initio pōt:neqʒ adeo vitioſus eſt vt non inſuper queat ſuſcipere ab ipſa natura cōfectionem. Laurē.

¶ Semꝑ eni ſuis natura viribus vtens qcqđ optimū fieri ꝯtingerit his que alunt̄ partib⁹ aſſimilare:qcqđ ꝟo alienū conat̄ excernere.Qđ ſi aliqñ ob craſſitudinē aut multitudinē:aut tenacitatē mãe inutilis aut aliquā meatuū obſtructionē:aut ꝓpter ſui ībecillitatē totū qđ eſt vitiatuʒ nequeat expellere:neceſſe eſt vt ſi id diutius in aialis corpore perdurauerit corrumpatur. Neqʒ enim fieri pōt vt aliqs quiſpiam ex humoribus talis ꝑmaneat qualis erat ab initio neduʒ qui ita deprauatus vt nature cultus ſit expers. Leonič.

¶ Eteni tentat quidē nã ſemꝑ ſuis vtens ꝟtutibus aſſimilare quidē his que nutriunt̄ qđcūqʒ pōt fieri benignū:expellere ꝟo qđ non eſt tale. Si ꝟo qñqʒ ꝑꝑ groſſitiem vel multitudinem vel viſcoſitatē ſupfluitatis vel ꝑꝑ quandā obſtructionē viaꝝ:vel ꝓpter ſuipſius imbecillitatē nequierit omne expellere qđ malū eſt necē Antiq̄.

eſt ipſuȝ morans ſm aialis corpus corrumpi: ετeni manere qdē q̄le erat a pncipio neqȝ alioꝝ humidorum aliqđ poteſt: multo magis vtiqȝ neqȝ quod ita malum eſt vt non vltra ſuſcipiat cum quia natura eſt decorem.

¶ Declarat que ſunt cāe vnde accidit humorē putreſcere qui eſt cauſa feb. ⁊ dicit ꝙ nā vtēs ſuis viribꝰ. ſ. attractiua expulſiua retentiua ⁊ digeſtiua tentat aſſimilare pticulis que nutriunt qcqd pōt fieri benignū de humoribꝰ ⁊ expellere extra corpus illud qđ aſſimilari nō pōt. Et ſi cōtingat ꝙ illud nō poſſit expellere qđ pōt cōtingere vel ex groſſitie: vel ex multitudine: vel ex viſcoſitate ſupfluitatis: vel q2 vie ſunt oppilate: vel q2 v̄tus mēbri expulſiua eſt hebetatis: ſic tunc: neceſſe eſt tale manēs in corpore: q2 expelli debet: corrūpi ⁊ putreſieri. Et in hoc eſt cā: q2 ex quo illud nō eſt corpi vtile: ſed indiget expulſione nō regit a calido nāli. Cū aūt a calido nāli nō regat inſurgit in eo calor extraneus. nā dicit Gal. aliqđ humidoꝝ exiſtentiū in corpe nō pōt pmanere tale quale fuit a pnº cū ꝯtinue trāſmutet: ⁊ p ꝯñs nec tale etiā qđ malū eſt ⁊ qđ expulſione idiget. Sȝ qđcūqȝ humidū nutrimētale qđ eſt in corpe vel digerit ⁊ aſſimilat ⁊ apponit particulis vel corrūpit vltimate ⁊ pu
Tract. 2°. cap. p°. treſcit. ¶ Et attēde ꝙ ſicut pōt extrahi ex dictis Auic. 4° can. fen pª. Cauſe putredinis q̄dā ſunt cāe mãles: q̄dā ſūt cāe efficiētes magis. Cāe aūt mãles ſūt ille ex qbus gñat humor putridus. nā illud ex quo aliud fit tenet locū mãe. Illa aūt ſunt cibaria mala que ex mītis vijs mala pñt eē aut ex artificio aut ex eoꝝ ſuba ⁊c̄. que ipſe ibi declarat. ¶ Cauſa aūt efficiēs eſt multiplex: q̄dā eni eſt cā imediata ⁊ hec nō eſt niſi vnica. ſ. calidū extraneū corrūpens calidū nãle. Alie aūt ſunt cāe putredinis effectiue: q2 ſunt cāe q̄re ꝯtingit calīm putrefaciēs accēdi in humoribꝰ. Et tales quedā ſunt ppinque: q̄dā ſunt itrinſece: ⁊ q̄dā extrinſece.
Cap. 8. ¶ Cauſa ppinqua ⁊ imediata itrīſeca vt pȝ in 11° terap. eſt trāſpiratio phibita ⁊ de hac apparuit ſupra an ſit cauſa imediata putredinis cuiuſlibet. ¶ Cauſa aūt phibite trāſpirationis eſt oppilatio aut debilitas ⁊ corruptio v̄tutis nō regētis humidū. ¶ Cāe aūt extrinſece ſūt vt diſpō aeris mala vt peſtilētialis ⁊ ſilia. ¶ Cauſe aūt intrinſece remote ſunt multitudo humoris aut eiꝰ groſſities: aut ſua viſcoſitas: ⁊ cāe iſtaꝝ cāꝝ. Apparet autē quas cās tetigit Gal. de iſtis in lr̄a: q2 ad cās quas tāgit ꝯſequit oppilatio ⁊ phibitio trāſpirationis ad quā imediate ſequit accēſio extranei caloris: ⁊ p ꝯñs putredo. ¶ Et intellige ꝙ ſic dictū fuit ſupra putredo pōt ſumi p mala qualitate que eſt extranea caliditas: ⁊ tūc cā eius imediata itrīſeca maxie vt ſupra: eſt phibita trāſpiratio. Alio mō pōt ſumi putredo pro euaporatione ⁊ extractione humidi a ſicco terreo ſic ꝯditionata vt ſupra: ⁊ tunc cā eius imediata eſt calitas extranea ⁊ pter nām corrūpēs calīm pprium ⁊ nãle.
Dubm ¶ Et attēde ꝙ forte hec v̄ba vident ſonare: ꝙ cum mã que in corpe retinet ſupflua eſt ⁊ idiget expulſione q̄to plus moraret in corpe: tanto plus putreſceret: ⁊ p ꝯñs mã in ſtatu febriū ſalubriū: cum mã eſt digeſta eēt plus putrida q̄ȝ in pnº vel augmēto. Silr nūq̄ȝ per ſolā digōnē mãe putride poſſet feb. pu. ceſſare que duo ꝯtrariant dictis v̄bis alibi.
Reſſo. ¶ Niſi foret ꝙ Gal. per hoc dictū nō vult aliđ niſi ꝙ qñ aliqua mã peccās nō poſſit in ſubaȝ nr̄aȝ ꝯuerti neqȝ pōt a v̄tute expelli: necē ī eſt ꝙ illa mã corrūpat: ⁊ q̄āto in corpe plus morat ⁊ a nã non rectificat plus putreſit. hoc aūt in fe. ſalubribꝰ eſt totū tēpus in quo mã dī eſſe cruda nec adhuc aliquid recipit digōnis: quapropter in hoc toto tpe ſemp in mã intendit putredo. Sed cū nā iā īcipit inſurgere cōtra mãm ⁊ illam digerere ⁊ rectificare: putredo tūc icipit remitti ⁊ intātū apud nos pōt in aliqua feb. remitti vt p talē digeſtionē feb. ceſſet ſine euacuatione illius materie. Et hoc diffuſe a nobis alibi eſt declaratum.

¶ Sed aut cōcoctus coaugmentat ſolidis aialis partibus aut corrūpit atqȝ putreſcit. Ad hunc modū per arquatos ac melācholicos quotiens humor billioſus exuperās in corpore diutius immutat febris ſupuenit. Laurē.

¶ Cuȝ alterū omno ſequit vt. ſ. cōcoquat apponat atqȝ aſſimilet ſolidis partibꝰ aialis: aut corrūpat ⁊ putrefiat. Sic enim his qui morbo regio atqȝ atre bilis paſſionibꝰ infeſtant qñ billioſi humores ſupabundantes diutius corpus obſederint febres ſupueniunt. Leonič.

¶ Sed vel digerit vel aſſimilat ⁊ apponit ſolidis aialis particulis vel corrūpit ⁊ putrefit: ita enim ⁊ ictericis ⁊ melācholicis cū pamplius tempus in corpore mãſerint cholerici humores ſuperabundātes ſuperueniūt febres. Antiq̄.

¶ Declarare aūt vult Galenus qđ dixit. ſed vel digerit vel aſſimilat ⁊c̄. q̄ñ iſti actus cadunt in nutritione: ⁊ q̄ñ ſunt diuerſi: ⁊ q̄ñ nō eēt valde pppoſito impertinēs: ⁊ cū dicit: Ita enim ⁊ ictericis. applicat que imediate dicit ad paſſiones de qbus mētionē fecerat dicens ꝙ ſimilr ictericis. ſ. ꝙ icteritia citrina ⁊ melācholicis. ſ. ictericis icteritia nigra ſuperueniūt feb. cū tales humores multi ⁊ ſupabundātes diu pmãſerūt in corpe: ⁊ cā pȝ ex dictis imediate: ⁊ ſic ēt pȝ ꝙ nō gñat feb. ex talibꝰ humoribꝰ niſi ſm quēdā ſupueniētē cām aliā qđ fuit ppoſitū declarandū. ¶ Deinde cū. d.

¶ Sepe etiam diſpoſitio in iecore ⁊ in ſplene attulit febrem quotiens aut inflammatio aut infectio cōmiſerit predictos affectus. Laurē.

¶ Sepius etiā aut epatis aut ſplenis affectus attulit febrē quādo. ſ. he quas diximus nup paſſiones aut ex inflāmatione aut obſtructione cōtigerint. Leonič.

¶ Multotiēs aūt ⁊ ea que ſm epar vel ſplenē eſt diſpoſitio attulit febrē: cū vel flegmon quis vel obſtructio opata fuerit p̄dictas paſſiones. Antiq̄.

¶ Applicat qđ dicit de humoribꝰ expāſis in totū ad humores in parte determinata collectos dicēs ꝙ multotiens ſm epar vel ſplenē attulit ⁊c̄. Et h̄ q2 in tali flegmone vel obſtructione accidit putredo. ¶ Deinde cum dixit.

¶ Pari ratione nec vbi pituoſus humor exuperet febris ſequitur niſi putreſcat prius. Laurē.

¶ Eadem quoqȝ rōne ⁊ in pituite humore redundante nō accenditur febris niſi prius putruerit. Leonič.

¶ Scđm hoc eādē rōnē neqȝ cū flegmaticꝰ abūdauerit humor ſeq̄t febris niſi putreſiat prius. Antiq̄.

¶ Totū qđ dicit in humore cholerico vel melico applicat ad humorē flegmaticū ⁊ eſt clarum. ¶ Deinde cū. d.

¶ Ex eo ꝙ ab antiquis exiſtimatū eſt eē impoſſe: ſepe numero viſum eſt. Id aūt eſt vt ſine febre exiſtat rigor: accidit aūt interdū per circuitū pluribꝰ diebꝰ vel cōtinuis a pncipio vſqȝ finē: vel ita penitus mediocris vt nequaq̄ȝ eē videatur quotiēs quieuerit. Sed vbi moueantur: tātūmodo efficiat ſenſum vel etiam fortior vt etiam ſine motu infeſtet. Laurē.

¶ In hoc aūt viſum eſt ſepius id qđ antiqui ipoſſe arbitrabantur. Eſt aūt hoc ſine febre rigor qđ nōnullis Leonič.

quidē accidit ſemel:nōnullis aūt per vices īterpolēs
multoꝝ ſpatio dieꝝ vt a ꝑncipio vſqꝫ ad finē ↄtinuaꝛ
qḋ videlꝫ eſt ita oīno exiguū vt neqꝫ adeſſe videaꝛ cū
ſe quieti tradiderit:ſꝫ cū moueri ceperint:tūc demū id
ſentiūt:aut tātā vim hñt vt ſit etiā ſine moto moleſtū.

Antiq. ¶ In hoc quidē demū ꝛ id qḋ veteribus īpoſ/
ſibile eſſe videbaꝛ cōſideratū eſt mltotiens:eſt
aūt hoc is qui ſine febre eſt rigor:eſt aūt quibꝰ
qdē ſemel ſiens:eſt aūt qbꝰ qdē ſm circuitionē
in plures dies vel ↄtinuꝰ a principio vſqꝫ ad fi/
nē aut omnifariā ita moderatus vt neqꝫ eē vi/
deaꝛ cū quieuerit ſꝫ ſolū ſi moueatur in ſenſuꝫ
veniat vel ꝛ maiꝰ vt etiā ſi non moueaꝛ turbet.

¶ Remouet quēdā errorē antiquoꝝ.ꝛ error fuit:qꝛ ipoſe
eis videbaꝛ poſſe ab humore fieri rigorē:qꝛ neriā fieret fe.
remouet hoc ꝛ dicit ꝙ multotiēs euenit aliqbꝰ rigor ſine
feb.ꝛ in aliqbus hoc accidit ſemel ꝛ nō reuertiꝛ.Et in ali/
qbus euenit rigor abſqꝫ fe.in plures dies.i.ſꝫ plures dies:
ꝛ ſeruat circuitiones periodoꝝ:vt qꝛ ſtat per plures dies
ad redeundū ꝛ ſic facit paroxiſmos ſeruādo periodicam
circuitionē.Et aliqbꝰ eueniūt ꝛc̄.ſm plures dies ↄtinuos
a ꝑncipio vſqꝫ ad finē:qꝛ.ſ.a ꝑncipio pl'iuꝫ dierū vſqꝫ ad
finē illaꝝ euenit omni die.Et tūc ponit aliā diuerſitatē ca
dentē in hoc:vñ in qbuſdā hic rigor ita eſt oīno modera/
tus vt nō eueniat in eis ſi corpus qeſcat ſꝫ ſolū ſi moueaꝛ.
Et in aliqbus hic rigor eſt ita magnus ꝙ dato ꝙ corpꝰ nō
moueaꝛ ſed quieſcat ſentiaꝛ.¶ Per iſta ḡ maniſeſte re/
prehēdiꝛ error illoꝝ.Et cauſa iaꝫ pꝫ ex añtibꝰ:qꝛ humor
faciēs rigorē non facit feb.niſi putreſcat:ꝛ iō talis humor
vadēs ad mēbra ſenſibilia ꝛ non putreſcens rigorem fa/
cit ꝛ non feb.¶ Et ideo ſubdit Galenus.

Laurē. ¶ Sed quotiēs talis humor ſpatio tēporis putreſcat:
non rigent ſolū ſed etiā febricitāt:ꝛ diuturnus admo/
dum ꝛ ſoluta difficilis febris ex forma quotidiane ta/
libus cauſis cōmittatur.

Leonić. ¶ Sed quando huiuſmodi in tēpore humor putruerit
non modo rigent:ſed etiā febricitāt:at q̄ tales ſequiꝛ
diſpoſitiones feb.eſt diuturna difficulter ſolubilis in
quotidiane figura progrediens.

Antiq. ¶ Sed cum demū ꝛ hic talis putrefactus fue/
rit humor nō rigorē patiunꝛ ſolū:ſed ꝛ febriūt:
ꝛ prolixa demū valde ꝛ difficile ſolubilis ſup/
uenit talibꝰ cauſis febris in quotidiane figura.

¶ Declarat cuius maneriei feb.eſt illa que ad illū rigoreꝫ
cō ſequiꝛ cū dicit.ꝛ prolixa ꝛc̄.qꝛ eſt flegmatica.¶ Et at/
tēde ꝙ hic error antiquoꝝ reprehendiꝛ ꝓlixe de accidēti
Cap.5. ꝛ morbo 5º.¶ Propter qḋ aduerte ꝙ vtplm rigorē ↄſeq
tur feb.ꝛ maxime fortē qui nō fit ꝓpter exteriorē cām:ſꝫ
ꝓpter humorē exñtē in corpe.ꝛ hoc ideo qꝛ qñ rigor eſt
fortis ſigñat ꝙ mā moueꝛ fortiter per mēbra ſenſibilia:
ex tali aūt motu forti accidit in humoribus multa calefa/
ctio que potens eſt gñare feb.ſed rigor quē nō ↄſequitur
fe.eſt raro eueniēs:qꝛ raro euenit ꝙ mā expādaꝛ ad car/
nes quin ibi putrefiat ꝛ ex hoc feb.faciat ꝛ etiā talis rigor
paruus:vñ ex paruo motu humoris nō accidit in eo mlta
caliditas vñ accidit talē humorē reſolui ſine putredie vel
ſaltim ſine tāta ꝙ poſſit cāre feb.talis autē rigor fit a mā
frigida flegmatica vt ponit Gal.vt euenit in his qui ordi/
Libro. 5. de acci. ꝛ mor.ca.5. natā dietā nō cuſtodiūt ꝛ quoꝝ conſuetudo eſt imediate
poſt cibū balneari:ꝛ maxīe etiā ſi cibus fuerit frigide q̄li/

tatis:vñ multiplicanꝛ idigeſtiones ꝛ humores flegmatici
crudi:ꝛ ideo talis rigor mltū reperiꝛ in mlierībꝰ.Cauſaꝛ
eni talis rigor ad quē nō ſequiꝛ feb.ex mā frigida:qꝛ talis
ſic expanſa ad carnes nō eſt apta calefieri:ꝛ ex hoc nō faꝛ
feb.ſicut eſt mā calida:ſilr mā cala cauſat rigorē fortem.
Ex quo etiā ſequiꝛ fortis calefactio:ꝛ ꝑ ↄñs feb.¶ Et cō/
ſidera ꝙ forte nō eēt impoſe imaginari euenire rigorē a
mā calida:ad quā etiā nō ↄſequereꝛ feb.ꝛ dato ꝙ valde
rarius.ꝛ dicit Gal.ꝙ nō eſt mirādū ſi antiq minime po/ Loco ſu/ pra allato
tuerūt videre rigorē ad quē nō ſequereꝛ feb.qꝛ illoꝝ tē/
poribus in ſanitate regimine dolēs nō ſic errabāt vt nūc
nec ſic peccabāt in balneo:bene ḡ dicebat Gal.hic ꝛ pro/
lixa ꝛc̄.qꝛ in tali humore accēdiꝛ feb.difficilis diſſolonis.
Cum aūt vlterius dicit Gal.ꝙ talis rigor aliqñ nō fit niſi
corpus moueaꝛ ꝛc̄.Cauſa huiꝰ pōt hñi ex dictis ſupra de
rigore.nā ſic ibi allegatū fuit ex 5º de accñti ꝛ morbo ꝛ ex
2º ſen.ꝑmi.talis diuerſitas pōt ↄtigere ꝛ ex pte quātitatis
mãe:ꝛ ex pte qualitatis eiꝰ ꝛ ex pte diſpōnis corpis ſm ꝙ
corpus eſt magis ſenſibile vel minus ſm nām ꝛ facilius
paſſibile vel minus:que omnia ex predictis patent.

Et licitum eſt hunc paſſum nō pertrāſire ſine inq/ Digreſ/ ſio.56.
ſitione quā tāgit Gal.An ſcilꝫ ex humo
re poſſit feb.cauſari niſi accidat putrefactio in ipſo:ꝛ īſur
git hoc dubiū ꝓpter feb.que reperiꝛ fieri a ſanguine poſi
to ꝙ nō putreſcat vt in ſynocha iſlatiua ſine putredine q̄
ab oībꝰ fieri cōcediꝛ.¶ Inſurgit etiā ꝓpter dictū Auer.
colliget 3º de gnōne feb.cholerice dicētis.Et ſi ↄfiteretur Cap.4.
Gal.ꝙ ois calor extraneꝰ eēt putredinalis cadēt magnuꝫ
periculū in dictis Ariſtotelis:ꝛ hoc qꝛ calidū nāle noſtruꝫ
pōt extraneari ꝓpter duas cāſ:ꝛ ꝓpter frigiditatē:vñ ca/
lor nālis debilitaꝛ ꝛ nō pōt humidis corpibꝰ dñari ꝛ acci
dit putrefactio ꝑꝑ calorē extrinſecū venietē:ſed qñ fit cā
caloris extranei a calore:tūc pōt ſuperuenire mēbris aſſa
tio ꝛ cōbuſtio ꝛ nō putrefactio:ꝓpterea h ḡ nō eſt de ne/
ceſſitate vt ois calor exñeus aut ois feb.ſit putredinalis ꝛ
maxime cauſon.¶ Et ideo vult Auer.ꝙ poſſit fieri feb.
cholica vł...:qḋ nō ſic eēt de chola ꝛ flegmate i qua nō
erit humoris putrefactio:ſed eius aduſtio:ꝛ oppoſituꝫ ex/
preſſe apparuit hic velle Gal.Et ꝑmo ↄuertemꝰ nos ad fe/
brē de ſanguine in quo eſt vniformis ↄcordia inter oēs ꝙ
forte Gal.ſermonē ſuū ꝓtulit hic ſolū ad alios tres humo
res nō ad ſanguinē:qꝛ de illis maxīe in añtibꝰ ſermonem
fecerat.¶ Unde dōm ꝙ ſm ipſuꝫ nō poterit fieri feb.alı̄
qua humoralis niſi ſit putredo in humore.feb.autē ſyno/
cha ſine putredine pōt poni īter febres effimeras vt ipſe/
met ponit in 9º terap.Unde dicit Auer.colliget 3º.ꝛ Auić. Cap.pº.ꝛ 2º.
capıᵒ illo.ſ.Opinatus eſt Galenꝰ ꝛc̄.ꝙ ipſa tenet mediuꝫ Cap.8.
īter effimeras ꝛ putridas.ſimilaꝛ eniꝫ illa effimere:qꝛ in ſen pº q̄r
hac eſt calefactū eſſe in ſpiritibꝰ ſicut in effimera.fit eniꝫ ex tract. 2. cap.45.
multiplicatione ſanguis in quāto:ad taleꝫ aūt multiplica/
tionē ſequiꝛ mltiplicatio ſpūuꝫ ḡ ſanguis ꝛ ſpūs multipli/
cati vltra illud qḋ debēt eē ſm nām ebulliūnt.vñ feb.ge/
neraꝛ.ꝛ maxīe hoc etiā fit:qꝛ cū tāta multiplicatione ſan/
guinis cōiungiꝛ obſtructio ꝛ oppilatio viaꝝ ex multitudī
ne facta:ad qḋ etiā ſequiꝛ ꝓpter ꝓhibitā trāſpirationē ca
liditas extnea:retinereꝛ etiā ꝓpter illud dirigmes ꝛ aerea
qui cū illius ſunt.¶ Differt aūt ab effimera:qꝛ in hac fe.
calefactū ꝑmū vt dicit Aui.eſt etiā in humore.ſ.in ſangui/
ne.differt etiā ab effimera in accidētibꝰ:qꝛ illa hꝫ accidē/
tia acute feb.¶ A putridis aūt differt qꝛ in hac feb.non
eſt putredo.Reſpiciēs ḡ Galenus quanſū ad ea cū quibꝰ
ↄuenit cū effimera excluſit eā a preſenti ſmone.Cōtingit
aūt poſſe fieri feb.de ſanguine abſqꝫ putredine vel adu/
ſtione:non aūt de humoribus alijs:qꝛ ſanguis eſt humor
actualr calidus:ꝛ ꝓpter hoc ꝓpter ſolū augmētuꝫ eius in

quātitate pōt calefactio fieri in feb. aliṙ eſt humor in ma/
gna quātitate in corpe exñs: vñ pōt in quāto multū auge/
ri: cholˀa aūt nō eſt actualiṫ calida: ſʒ ſolū potētialiṫ: ⁊ ideo
ꝓpter augmētū non pōt corpus calefacere niſi corrūpaṫ.
Etiā alij humores nō pñt in q̃titate augeri ſicut ſanguis:
vnde veniat obſtructio in toto: imo ꝑus valde eis adueni/
ret putredo: cū augmētū quātitatis coꝝ fiat pp maliciam
q̃litatis qḋ nō ſic ꝯtigit de ſanguine: nō eñ i quāto augmē/
taṫ ꝓpter malā qualitatē mēbroꝝ: ſed poti⁹ ex multitudi
Obtio ne mãe. ¶ Et ſi tu dicis ꝙ ſanguis eſt habilioꝛ ad putre/
dinē q̃ chola: ⁊ ideo cū augeaṫ plus q̃ debeat cito dʒ pu/
treſcere: imo citius q̃ chola. ¶ Amplius illud videṫ ꝯtra
Galenū eſſe hic qui dicit ꝙ illud qḋ nã nō pōt ꝯuertere ⁊
eſt ſuperfluū expellit. Et ſi nō poterit illud expellere neč̃e
Reſſo. eſt vt putreſcat. ¶ Niſi foret vt dicūt aliqui ꝙ lʒ ſanguis
ſit magis apt⁹ putredini ex q̃litatib⁹ q̃ chola: nihilomin⁹
ex vtutis cuſtodia eſt magis ineptus cū ſit theſaurus vtu/
tis. Uel aliter vt dicūt alij ꝙ illud nō plus ꝯcludit niſi ꝙ
ſanguis nō poterit ſtare in tali ſup̄fluitate quin putreſcat:
⁊ citius q̃ chola augmētata: nihilomin⁹ tñ augmētuʒ ſan/
guinis qa hʒ calorē in actu pōt facē febrē: ſʒ cholˀa augmē
tata lʒ ſit tarda ad putredinē qa nō hʒ caloreʒ in actu non
facit feb. ¶ Per ſcḋm aūt hñ cōuinciṫ ꝙ ſi talis ſanguis
nō extrahaṫ: ſed ſtat in corpe qḋ nō ſtabit multū quin pu
treſcat: nihilomin⁹ tñ p tp̄s pōt facē feb. anteq̃ putreſcat
ſicˀ etiā dicit Gal. de chola in corpib⁹ ictericoꝝ: ꝙ ſi pam/
plius tēpus ſtat in corpe faciet feb. qa putreſcet. ¶ Ad il/
lud aūt in quo videṫ eſſe diſcordia inter Galenū ⁊ Auer.
veniamus que diſcordia maxie attendiṫ in humore cho/
lerico: ⁊ qa hic iudicio nr̃o non cadit magna ſpeculatio di/
cemus qḋ ab alijs iā eſt dictū. ¶ Dicūt aliqui ꝙ calor ex/
traneus q oſtēdit feb. humoralē aut cōparaṫ ad ſubiectū
humorale: aut ad cām que eſt in mēbro ex qua accidit pu
trefactio: ſi cōpareṫ ad humoreʒ ſemꝑ talis calor febrilis
humoralē accendens videṫ eſſe putridus: ⁊ hoc ideo qa ſi
talis calor dʒ ꝓcedere ab humore vt a p̄mo p̄n⁹ dʒ eſſe in
eo in facto eſſe: ſʒ calor extrane⁹ ꝓcedēs ab aliquo qḋ eſt
in calefacto eſſe ⁊ ꝓcedēs ab eo mediāte fumo qui eleuaṫ
ab eo nec̃io eſt putredinalis: qa tūc i re eſt putrefactio qñ
eius corruptio eſt a caliditate que exit in re illa ⁊ nō ab ex/
trinſeco. Si igiṫ ab humore nō aliter ꝓcedit calor ex̄neus
ad coꝛ: videṫ ꝙ oīs calor ꝓcedēs ab humore faciēs fe. hu
moralem ſit putridus. ¶ Et notāter diciṫ faciēs feb. hu/
moralē: qa nullū eēt icōueniēs vt caliditas ab humore ꝓ/
cederet nō faciēs fe. humoralē. nã ſi caliditas ſola ad coꝛ
mediāte ſpiritu ꝑtingeret faceret feb. effimeraʒ ⁊ illo mō
calor pōt ꝓcedere ab humore feb. faciēs abſqʒ ei⁹ putre/
dine. ¶ Sed ſi talis calor cōpareṫ ad cām in mēbro ꝓ/
pter quā accidit putrefactio in humore dicūt ꝙ calor ille
aliqñ nō eſt putredinalis: imo aſſatiu⁹: vt qñ accidit ꝙ cā
caloris extranei ſit in humore: ꝓpterea qa mēbra inflam/
manṫ. Et non qa debilitaṫ in eis calidū nãle vt accidit in
cauſone qñ generaṫ cā eſtatis: tūc enim cauſa iſtius nō ꝓ/
prie eſt calor putredinalis: ſed calor aſſans vt ponit Auer.
¶ Medici ḡ itelligūt ꝙ nūq̃ ſit fe. ex cho. humorali niſi
ſit ibi putrefactio: loquēdo de calore extraneo put cōpa/
raṫ ad cām que eſt in mēbro: ex qua accidit putrefactio
in humore. ¶ Et ſi attēdis dictū coꝝ ipſi aſſumunt dictū
vnū falſuʒ ſaltē apud tenētes opionē Auer. cū dicūt ꝙ ſi
calor extraneus cōparareṫ ad ſubʒ humorale ſemꝑ talis
calor feb. humoralē accēdens videṫ eſſe putridus: ⁊ h̄ qa
humor pōt a calore mēbri aduri: ⁊ per hoc effumare: ⁊ ꝑ
hoc emittere vapores vſtos fumoſos ad coꝛ ⁊ facere feb.
¶ Et qḋ ipſi dicunt ꝙ ſi calor debet ꝓcedere ab humore
vt a p̄mo pn⁹ dʒ eſſe in eo in facto eſſe: hoc eſt veꝝ ſi ꝓce/
deret ab illo ſicut a p̄mo p̄n⁹ calo quod ab alio nō calefie/
ret. Sed dato ꝙ ꝓcedat ab humore q ab alio calefiat non
tolliṫ qn fiat fe. ex vaporib⁹ eleuatis ab illo humore q vā
tur ꝑuenientibus ad coꝛ p̄uius: ⁊ ſic poſſet feb. fieri humora/
lis ⁊ nō eſſet humor in calefacto eſſe: qḋ tñ videṫ ꝯtra dicta
Galeni ſupra de differētijs feb. Niſi foret Galenū velle hu
morē nō poſſe facere feb. humoralē niſi putreſcat: ⁊ cū pu/
treſcit tūc hʒ calefactū eſſe. vt ſup̄ tñ etiā in caſu p̄dicto lʒ
humor non habeat calefactū eſſe: vapores tñ ab eo eleuati
ꝑtingētes coꝛ ⁊ cauſantes fe. hñt calefactū eē. ¶ Alij dixe/ Alioꝝ opi
rūt ꝙ ex cholˀa nō putreſcēte pōt fieri feb. qꝛ pōt cho. incē/ nio,
di calore extraneo ꝑ vſtionē ⁊ exinde cordi ⁊ ſpiritibus ca/
lore ex̄neus cōmunicari: quare ⁊ feb. Dicunt tñ ꝙ talis feb.
eſt effimera: qa illa eſt effimera que hʒ ſuū p̄mū calefactuʒ
in ſpirib⁹ ⁊ talis eſt iſta: qa hic humor cholericus ſi debet
cāre feb. opʒ in eo accēdi calorē ex̄neū: ſʒ aut talis eſt putri
dus aut vſtiuus: ſi putridus fiet feb. putrida: ſi vſtiuus tūc
hic humor cholˀicus aduſtus ponet p̄mo ſub calefacto eſſe
id qḋ eſt facilius calefieri: ſʒ tale eſt ſpūs cū ſit ſubtilis cito
alterabilis. ¶ Et ad ſaluādū dcm̄ Auer. q dicit ꝙ ex cholˀa
nō putreſcēte pōt fieri feb. dicūt ꝙ cho. ⁊ ſic oīs humor re/
giṫ a duplici caliditate: a calore. ſ. ꝓprio eis inquātū eſt qḋ/
dā mixtū: ⁊ a calore q eſt anime inſtr̄ʒ trāſmiſſuʒ a corde. ſ.
ſpūs. Et ſic etiā ꝑ oppoſitū humor pōt hr̄e duplicē regimi/
nis delinquē: iā. Et quelibet pōt dici humoris calefactio: ⁊
iſti modi nō coincidūt: vbi grā. ſi cho. extra venas nec̃io di/
ciṫ putreſcēs reſpectu regiminis qḋ dʒ hr̄e a calore aīe qa
a nã nō regiṫ: nō tñ adhuc putreſcit reſpectu regiminis qḋ
dʒ hr̄e ex calore ꝓprio ei debito vt eſt qḋdam mixtū qa ab
eo adhuc ꝯſeruaṫ. Auer. ergo intellexit ꝙ ex cho. nō putre/
ſcēte qꝛ nō derelicta a calore ꝓprio lʒ a calore aīe pōt fieri
feb. humoralis que diciṫ nō putreſcēs reſpectu cholere de/
relicte tādē ab vtroqʒ calore ⁊ febrē cauſante ab eo. Gale/
nus autem intēdit de quacūqʒ putredine. Hec inuenimus
a q̄buſdā recitata que nr̄o iudicio ſunt taʒ rudia que nō ſūt
digna memoria. ¶ Qḋ eñ p̄mo dicūt ꝙ talis eſt effimera
qa p̄mo ponet in calefacto eē ſpūs eſt falſum: qꝛ ſic etiā hu/
mor putridus nō faceret putridā ſʒ effimerā qa ponit i ca/
lefacto eſſe ſpūs eodē rōne. ¶ Et ſi dicas ꝙ nō qꝛ effumat
ad coꝛ ⁊ ꝑuenit cū putredie ad coꝛ. ſic dʒ dici de hūore adu
ſto vel q aduriṫ ꝙ effumat ad coꝛ ⁊ peruenit aduſtio etiaʒ
ad coꝛ effumāte eñ ⁊ ſeparāte ſubtile a terreſtri eſt cōmu/
ne hijs que putreſcūt ⁊ aduruntṫ: ⁊ ſic febris diciṫ putrida ⁊
humoralis: qa eius imediata cā ꝯiūcta eſt humor vel ei⁹ va
por: ſic etiā feb. ex humore aduſto erit humoralis non effi/
mera: qꝛ eius imediata cā eſt humor aduſtus vel fum⁹ ei⁹.
¶ In ſcḋo aūt dicto ipſi expreſſe ꝯdicūt ſibi in p̄io p̄edi
cto: qꝛ ipſi volētes ſaluare dictū Auer. ⁊ ꝯcordare cū medi
cis dicūt ꝙ dictū Auer. eſt verū de humore derelicto a re/
gimine aīe ⁊c̄. ⁊ clarū ē ꝙ q̄uocūqʒ ip̄e itelligit ipſe vult ꝙ
talis humor aduſtus facit feb. humoralē: qa vult directe cō
tradicere nō rectificare dictū Galeni q loquebaṫ etiā de fe
bre humorali: ⁊ tñ ipſi in p̄mo dicto dicunt ꝙ ſi fiat febris
ab humore aduſto ꝙ ipſa eſt effimera. ¶ Scḋo ipſi val/
de abutunṫ illo noīe putredinis ⁊ aduſtionis qḋ enim hu/
mor putreſcat: qa ſit derelictus a regimine aīe ⁊ adhuc cō/
ſeruaṫ in ſuo ꝓprio calore eſt dictū falſuʒ ⁊ vide ſi quis ad/
uertat putredinis diffinitionē: nec ēt talis derelictio eſt adu
ſtio: ſi qs etiā aduſtionis diffinitionē ꝯſideret: nō eñ ex hoc
ꝙ humor a regimine anime derelinquiṫ aduriṫ qḋ cuilibet
clarū eſt niſi aliud interueniat. ¶ Et alij in hoc queſito di/ Alioꝝ opi
xerūt de quib⁹ fuit ille Bertucius bononiēſis: quoꝝ dictuʒ nio,
primo eſt ꝙ ex cholˀa nō putreſcēte ſed aduſta pōt fieri fe
bris humoralis: qa cholˀa pōt circa partes ſatis ꝓpinquas
cordi aduri vt in venis ſtomachi vel epatis a qua poterūt

eleuari fumi vſti ſupercalefacti τ ponere coꝛ in caliditate ex qua ledunẽ operationes totius τ ſic erit feb. Qđ poſſit aduri pȝ per oẽs auctores vt de choľa praſſina τ erugino‑ ſa: τ ꝙ ab ea poſſit eleuari fumi aduſti pȝ: q͞a ſicut hoc fit a re putrida ita a re aduſta. Cõis eni paſſio vtriuſqȝ eſt effu mare: vt pȝ in extrinſecis: τ ſic illa eſt humoꝛalis: q͞a ei⁹ cã imediata ponẽs caliditatẽ in coꝛde eſt humoꝛ vel fumus: ſilr hec humoꝛalis eſſe debet. ℭ Scḋo dicũt ꝙ nõ nečio ſit ex cholera aduſta feb. τ maxie humoꝛalis: q͞a talis hu‑ moꝛ põt aduri in loco diſtãte a coꝛde vt coxa vľ pede: ꝑꝑ quã diſtantiã τ dato ꝙ ab eo eleuẽ vapoꝛ fumoſus non venit ad coꝛ: τ ſi peruenit nõ coꝛpalr ꝑuenit: ſed ſola alte‑ ratione: τ ideo vel nõ erit feb. vel erit effimera ſicut ſupra dicebat Gal. aliqñ euenire de humoꝛe putrido illo caplo. Quia vo peſtilentioſaꝝ. ℭ Tertio dicũt ꝙ ſi fiat feb. ex humoꝛe aduſto mõ dicto: q͞a .ſ. eius vapoꝛ fumoſus ꝑuenit vſqȝ ad coꝛ ꝙ talis nõ eſt effimera vt dicebãt illi: τ hoc iã patuit ſupra: vnde talis feb. erit moꝛbus magnus. Effime‑
Afoꝛiſ.19 ra aũt nõ erit talis vt pȝ in cõmẽto illius afoꝛiſ. 2e ꝑticule. Acutoꝝ moꝛboꝝ. Feb. aũt predicta eſt vehemẽtis icẽdij
Colliget.3 τ cito ꝯſumẽs coꝛpus: vocat eni Auer. feb. arſiuã imo vt
caplo.5. plurimũ eſt moꝛtalis. ℭ Quarto dicũt ꝙ ꝑdicta feb. non eſt ſicut putrida cũ eius cã nõ ſit putredo. ℭ Quito dicũt ꝙ ipſa debet reduci ad putridã τ nõ ad effimeram: q͞a hȝ plus de ꝓprietatibus feb. putride ꝙ̃ effimere: q͞a ſicut cã conũcta τ imediata feb. putride eſt humoꝛ ſic iſtius. Et ſicut putrida curaẽ per euãtionẽ cauſe τ alterationeȝ: ſic τ illa: τ ſicut putrida eſt ſiens ſic τ iſta: τ ſicut illa hȝ ꝑmũ ca leſactũ eẽ in humoꝛib⁹: ſic etiã illa. Cũ effimera aũt in nul lo ꝯuenit: vñ caloꝛ effimere eſt mitis: in hac aũt valde acu tus: ſimilr illa dȝ reduci ad putridã: q͞a aduſtio valde ſilis eſt putredini: nã vtraqȝ eſt coꝛruptio humidi ꝓpꝛij a calo re extraneo per ſeparationẽ partis ſubtilis a parte ſicca τ in qualibet tãdẽ remanet cinis rei que coꝛrũpiẽ: vt pȝ 4°
Tec.cõ.4 metheoꝛoꝝ. ℭ Et ſi queraẽ vlterius a quo ſit hec aduſtio rñdet ꝙ ab omni cauſa nimiũ coꝛpus calefaciẽte: τ tales
ꝑmi doc. ſunt plures vt nolat Auic. 2a fen. ℭ Et querũt vlterius an
2a ſũ.2.ca. ꝑmo. oĩs humoꝛ poſſit aduri. Et reſpõdet ꝙ choľa: q͞a eſt caľa τ
l.cõ.24 ſicca: τ melľa etiã põt aduri: ſed flegma nõ: q͞a pȝ 4° me‑ theoꝛoꝝ vſtio debeẽ τ cõpetit rebus vncuoſis dulcib⁹ in quib⁹ dominaẽ pars aerea τ ignea ſuper partẽ aqueã: ſed in flegmate dñaẽ pars aquea. Et dicũt ꝙ dato ꝙ flegma poſſit putrefieri: nõ tñ põt aduri: nã ſic ibi pȝ omne miſtũ põt putrefieri: ſed nõ omne miſtũ põt aduri: q͞a quedam ſunt vſtibilia quedã nõ. Qđ aũt Galenus dicit hic ꝙ non põt fieri feb. humoꝛalis τc. Tales negant ipſuȝ. ℭ Illud qđ iſti dicũt in ꝯcluſionibus eoꝝ ad queſitũ dicimus eſſe veruȝ: nihilominus multa itermiſcẽt que reprehẽſionem tolerant que dimittimus cauſa longitudinem euitandi.

Gentilis. Alij in hoc queſito dixerũt: de q͞bus fuit Gẽ‑ tilis de Fulgineo ꝑmo ꝙ humoꝛ alius a ſanguine ꝑ ſolã aduſtionẽ põt facẽ febꝛem humoꝛalẽ: qđ probaẽ: q͞a humoꝛ cholericus põt ꝑ aduſtio nem acqrere caloꝛẽ ꝑter nãm potentẽ extraneare τ inflã‑ mare caloꝛẽ coꝛdis: τ ſic facere feb. τ pȝ antecedẽs: nã Gal. vltimo caplo libꝛi ſcḋi de virtutib⁹ nãlib⁹ ponit per aduſtio nẽ gñari cholerã vitelinã: talis autẽ eſt tante caliditatis ꝙ põt diſtẽperare calidũ nr̃i coꝛpis. ℭ Similr choľa ꝑina‑ ria τ praſſina vt dicebaẽ ſunt generate per aduſtioneȝ. Et eſt manifeſtũ ꝙ in illis eſt multa caliditas ꝑ quã poſſunt coꝛpus diſtẽperare: dato eni ꝙ a quibuſdã diciẽ ex talib⁹ nõ poſſe feb. generari: dicũt ꝙ falſum eſt vt vult Auer. lo co allegato. τ Auenzoar τ Galen⁹ ponit in cõmẽto 5e ꝑti‑ cule afoꝛiſmoꝝ cõmẽto ꝑ: ꝙ iuuenis poſt vomitũ cholere eruginoſe nõ habuit feb. ℭ Et ſilr ꝙ humoꝛ poteſt aduri

patet: q͞a videmus auctoꝛes dicere humoꝛes qñqȝ adurẽ τ qñqȝ putrefieri. ℭ Iteꝝ videm⁹ qñqȝ vlcera cõbuſtiua in q͞bus ſit eſcara ſic ab igne τ videm⁹ ibi coꝛroſionẽ que eſt aliud a putrefactione: τ ideo q͞a Auer. vidit ꝙ aliđ eſt humoꝛes cõburi τ aliud putrefieri dicit 3° colliget ꝙ non eſt oĩs caloꝛ putredinalis. ℭ Scḋo dicũt ꝙ nõ reperitur humoꝛ alius a ſangne actualr de facto faciẽs feb. ſine pu trefactione: nã oĩs humoꝛ aduſtus vel qui aduriẽ debens actu facere feb. opȝ ꝙ derelinquaẽ a regimie nãe: ſȝ talis nõ ſtatiȝ expelliẽ: ꝙ̃ ꝓpẽ opȝ ꝙ coꝛrũpaẽ. Et iđ lȝ de poſſ ꝑ ſolã aduſtionẽ humoꝛ poſſit facẽ feb. hũoꝛalẽ de facto: tñ nõ repiẽ: q͞a ſtatiȝ illi humoꝛi ꝯiũgiẽ putrefactio. Et iđ auctoꝛes medicie vt Gal. videns ꝙ de facto nõ repiẽ niſi foꝛſan pauco tpe humoꝛ choľicus faciẽs fe. ſine putredie diẽ. Nullus humoꝛ alt⁹ a ſangnie põt facẽ fe. ſine putredi ne. Et ſimilr hoc dixerunt: q͞a modus euãtionis illoꝝ que fierent ex aduſtione eſt ſicut modus illoꝝ que fiũt ex pu‑ tredine. Et ꝙ ſic itelligit Galen⁹ pȝ: q͞a ꝓbat ꝙ humoꝛ nõ põt facere feb. niſi putreſiat: q͞a nã vtens virib⁹ ſuis eua‑ cuat τc. q̃ſi dicat ꝙ humoꝛ talis q ſecit feb. cũ ſit prauus τ nõ põt expelli retineẽ in coꝛpe: τ ſi retineẽ neceẽ eſt ꝙ pu‑ trefiat. ℭ Et hec opio multũ placet nobis: nã cũ humoꝛes derelinquunẽ a regimine nãe modicũ ſtant quin in eis in‑ ſurgat calidũ ꝑter nãm eos putrefaciẽs: nã cum aliqs hu‑ moꝛ aduriẽ calidũ ꝓpꝛiũ humoꝛis extraneaẽ: vnde acci‑ dit ſimul aduſtio τ reſolutio humoꝛis a calido extrinſeco humoꝛi τ violẽto τ accidit etiã eius reſolutio a ſuo ꝓpꝛio calido extraneo que reſoľo eſt putrefactio vel a qualitate putrida: accidit eni aliter de humoꝛib⁹ coꝛpis vſtibilib⁹ τ de reb⁹ extriſecis que adurunẽ cũ ꝯtinue humoꝛes guber nenẽ a caľo nr̃o nãli: q͞a remota gubernatione ſtatiȝ coꝛuȝ caľm extraneatũ reddeẽ ad tps modicuȝ. ℭ Et attẽde ꝙ talis putredo eſt putredo acuta miſtũ vſtioni ꝓpinqua: ac‑ cidit τ de facto cũ humoꝛes adurunẽ putredo que etiã ibi cõiungiẽ: q͞a humoꝛes ſunt coꝛpa humida diſpoſita valde plus putrefieri ꝙ̃ aduri: poſſit autẽ oẽs humoꝛes vt pȝ per Auic. ꝑ canͦ. caplo de humoꝛib⁹: aduri tñ humoꝛ ex cuius aduſtione hȝ gñari feb. eſt choľa: raro eni τ longinquũ eſt valde ꝙ aduſtione alioꝝ humoꝛũ generenẽ feb. τ multo plus ſtatis: imo q̃ſi ex hoc videreẽ impoſſe vt fieret in eo aduſtio tãta. ℭ Alij aũt dixerũt abſolute ꝙ ex aduſtione choľe abſqȝ putrefactione põt fieri feb. humoꝛalis. τ cum Gal. diẽ ꝙ nõ ſit abſqȝ putredie dicũt ꝙ ſũpſit putredinẽ large vt extẽdit ſe ad aduſtionẽ: poſſit eni illa largo mõ vo‑ cari vno noie ꝑꝑ mltas ꝯueniẽtias q̃s adinuicẽ habẽt.

ℭ Hoc genere cõtineẽ febꝛis epiala ꝓpꝛie noiata quo‑ tiens ſimul febꝛicitent ac vigeant τ vtrũqȝ ſentiãt eo‑ dem tempoꝛe in quauis coꝛpoꝛis parte. Laurẽ.

ℭ Ex hoc genere eſt etiã febꝛis ea que ꝓpꝛie vocatur epiala quãdo ſimul febꝛicitãt τ rigẽt: atqȝ eodẽ tẽpo‑ re in toto coꝛpoꝛe vtrũqȝ ſentiunt affectum. Leoniẽ.

ℭ Caplm ſextũ in quo agit de febꝛe epiala.

Alius generis eſt τ que epiala febꝛis ꝓpꝛie nominaẽ τ ſimul febꝛiunt τ ri‑ goꝛem patiunẽ: τ vtraqȝ ſentiunt ſm ideȝ tẽpus in omni particula coꝛpis. Andꝗ

Quia tradiderat cognitioneȝ flegmatice feb. que q̃tidiana appellaẽ abſo‑ Cõ.7. lute: q͞a cadit in hac feb. multa diuerſitas ea ſtante certa flegmatica ꝓpter multas eſſe τ diuerſas ſpẽs flegmatis: vult ponẽ cognẽȝ diuerſoꝝ modoꝝ feb. flatice. τ ꝑ tetigit vnũ modũ ꝯtinuãs ſe anti dicto: τ dicit huiꝰ gñis .ſ. flatice eſt ꝓpꝛie feb. que pꝛopꝛie appellaẽ epiala. Et ſignũ huius

feb.eſt quia īfirmus ſentit ſimul ſm idem tēpus in omni parte corpoꝛis caloꝛem ⁊ frigus:⁊ hoc intendit cum dicit. febꝛiūt etiā frigus.⁊ hoc itendit per rigoꝛē.¶ Deide.c.d.

Lauré. ¶ Archigenes eſtimauit nulli alteri tale nomē deferri epialon ꝙ̄ vni huic febꝛi:ſed conſtant vt attici ꝗdam viri rigoꝛē ipſum ante febꝛem ita appellent.

Leonić. ¶ Archigenes igiꝭ nulli nomen vnꝗ̄ alteri reꝭ accommodari arbitratur niſi huic febꝛi tm̄modo. Videꝭ tamen ⁊ attici quidem:cuȝ etiam rigoꝛem qui febꝛē antecedit ita nominare.

Antiq̄. ¶ Igitur quidē Archigenes opinatur de nullo alio inferri nomē hoc epialam quā de ſola hac tali febꝛe. Videꝭ aūt ⁊ atticoꝝ viroꝝ quidaȝ ⁊ eum qui ante febꝛem eſt rigoꝛem ita noīare.

¶ Tetigit opionē diuerſoꝝ circa nomē huius feb.⁊ ꝑ ſcdȝ eius dictū intelligit cū dicit.⁊ eū qui ante feb.eſt rigoꝛem ita noīare.ꝙ cuidā antiquoꝝ videꝭ ꝙ oīs feb.quā antecedit rigoꝛ poſſit noīari epiala.¶ Deinde cū dixit.

Lauré. ¶ Pꝛaxagoꝛas videtur mihi appellare vitreuȝ humorem talē. Recētioꝛes aūt e quibus Philippus eſt crudum ſimpliciter nullū adīciētis vocabulū ad exquiſitam definitionē. Is ꝑfecti ex ſpecie pituoſi humoꝛis eſt:vt quēadmodū frigidus atqȝ humidus ſit:ſiquis eniȝ humoꝛ frigidus ſimul ⁊ humidus fuerit ſub ipſam pituite cadit appellationē:ſi quis Hippo.imitari ac ſeruare cōſuetudinē non ſolū veterū:ſed etiam alioꝛum ſcriptoꝛum voluerit.

Leonić. ¶ Vitreū v̄o huiuſcemodi humoꝛem Pꝛaxagoꝛas vocat:iunioꝛes autē e quoꝝ numero eſt Philippus ſimpliciter crudū nullū aliud nomē adīciens vt exquiſitius diſtinguāt:eſt aūt ⁊ ipſe ſpecies quedā pituite vt qui ſatis frigidus atqȝ humidus humoꝛ exiſtit ad pituite appellationē reducitur:ſi Hippocratem oēſqȝ nō mō priſcos:ſȝ alios ēt grecos in noīb⁹ imitari velim⁹.

Antiq̄. ¶ Vitreū aūt mihi videꝭ nuncupare Pꝛaxagoras humoꝛē hunc talē:iunioꝛes v̄o ex quib⁹ eſt ⁊ Philippus crudū ſimplr̄ nullū addentes in certā determinationē nomē:flegmatice v̄o eſt vtiqȝ ⁊ ipſe ſpeciei ſufficiēter exiſtēs frigidus ⁊ viſcoſus:qui eni vtiqȝ humidus ⁊ frigidus eſt ſimul humoꝛ ſub flegmatis recluditur appellatōe. Siqs hyppocratice ⁊ aſſuete vniūſis nō ſolū veterib⁹:ſȝ ēt alījs grecis noīare voluerit.

¶ Notificat hanc feb.quantum ad eius cauſam:⁊ dicit ꝙ Pꝛaxagoꝛas noīauit humoꝛē cauſantē epialam vitreum flegma ⁊ eſt ita vt poſt ipſe dicit:ſȝ iunioꝛes appellāt ipm crudum nō addentes aliquid aliud:⁊ iſti inconuenienter nominant per oēs ſpecies flegmatis ⁊ qōlibet flegma poſſit appellari crudū cū qōlibet ſit ſanguis diminute coct⁹. ⁊ dicit Galenus hic cauſans hanc feb.de ſpecieb⁹ flegmatis ⁊ notificant ipm generalr̄:ꝗa poſt dicet ſpecialr̄:⁊ hoc eſt cū dicit.ipſe:cū ipſe ſit viſcoſus ⁊c̄.ꝗa clare loquitur.

Lauré. ¶ Pꝛoculus eni libꝛo de natura hoīs praua noīat errans circa tale vocabulū ab ipſa demirāda ethimologia deceptus:ſed non eſt p̄ſentis tēpoꝛis in talia vertere oꝛationem. Aliā dicauimus illis diſputationē.

Leonić. ¶ Pꝛoculus ſiqdē in libꝛo de hominis natura in hoc nomine pꝛeuaricat ab admirabili quodā veridico ꝑſuaſus:ſed nunc tempus non ſuadet ad huiuſcemodi diſputationes ſermonē diuertere:cum alterum eiſdeȝ tractatum addixerimus.

¶ Pꝛodicus eni in libꝛo de natura hoīs peccat: ⁊ circa hoc nomē ab admirabili ethimologia perſuaſus:ſed nō eſt nūc tēpus ad talia ſermonem euertere:aliuni eis libꝛuni opponentem. Antiq̄

¶ Deinde repꝛehendit quendā de noīe qui vocabaꭲ pꝛodicus:non tñ facit mentioneȝ de noīe quo ille vtebaꭲ. Fecit eni Gal.libꝛū quēdā de noīb⁹ medicinalib⁹ ⁊ ad illū nos remiſit.Et debem⁹ declarare mētē Gal.de hac feb.epiala.

Propter qd̄ attēde ꝙ Galenus in hoc capl̄o innuit duplicē diuſitatē feb.flegmaticarū vna diuerſitas eſt que imediate ſumiꭲ a diuerſitate cadēte in ſpēb⁹ flegmatis que diuerſitas cū ſumaꭲ a materia eſt eſſentialis quā innuit ibi. Rurſus igiꭲ ad pꝛopoſitum ⁊c̄.¶ Aliā diuerſitatē innuit ſm ꝙ flegmatice feb. quedā diuerſificanꭲ penes aliqua accidētia in eis apparētia vtī penes ſenſum caliditatis ⁊ frigoꝛis in mēbꝛis:etiaȝ in hoc eſt multiplex diuerſitas:dato ꝙ Gal. hic nō tangit niſi vnū mēbꝛū.¶ Unde Halyabbas 8° theo. Accidunt aūt in feb.ſimplicibus ſiue cōpoſitis habitudines quedaȝ ad inuicē. Diuerſe aūt cauſa varietatis caloꝛis aut materie vocanꭲ eaꝝ que noīb⁹ ab humoꝛib⁹ noīatis quib⁹ accidūt: quā diuerſitatē tāgit Auicēna Serapio Iſaac:tetigit etiā Galen⁹ de ſimplici medicina 3°.⁊ in libꝛo de cōplexionis diſtēperātia:⁊ iter eos in noīando cecidit diuerſitas.ſunt eni de feb.flegmatice:vna in qua noīando ipſaȝ oēs cōueniunt in qua pꝛimo ſentiꭲ frigus ſine hoꝛripilatione: deide ſequiꭲ caloꝛ q̄ abſolute nominaꭲ quotidiana flegmatica. Alia eſt in qua ſentiꭲ caloꝛ in extremis ⁊ frigus itus ⁊ exteriꝰ ſimul ⁊ ſemel ⁊ vocatur illa ab Auicē.epiala.Sed apud Galenū nō debeꭲ huic feb.iſtud nomē in oībus locis pꝛeallegatis ⁊ apud Halyabbatē 8° theoꝛice capl̄o de cōpoſitaꝝ feb.ſignis:⁊ ab omnibus iſtis Iſaac diſcoꝛdat: qm̄ hāc vocat lippariaȝ.Alia eſt in qua ſimul interioꝛa calent ⁊ exterioꝛa frigent que apud Galenū 3° de ſimplici ⁊ apud Auicē.⁊ Serapionē vocaꭲ lipparia.apud v̄o Iſaac vocaꭲ hec epiala:quā etiā epialaȝ vocat Ariſto.27.particula ꝓblematū:ꝓble.2.cū dicit. Pꝛopter qd ergo ⁊ ſitiūt quidā ſicut debentes puniri. Halyabbas aūt videꭲ appellare hanc liſuriā.Ex dato ꝙ illa de qua loquiꭲ non ſit punctualiter illa vnde dicit ꝙ eſt etiā in qua patiēs in interioꝛibus ſentit frigus graue:in exterioꝛib⁹ aūt tēperiē vel tēperamētū:⁊ hoc cauſa groſſiciei humoꝛis ex qua fit cauſa viſcoſitatis:nec ꝑualet caloꝛ ab interioꝛibus ad exterioꝛa exire que vocaꭲ liſuria:⁊ ponit ibi ſubſequētē aliā in qua in exterioꝛibus coꝛpis frigus ſentiꭲ ⁊ graue qd̄ ex magno frigoꝛe flegmatis vocaꭲ acronoydes.ſ.punyraſte.⁊ ponit etiā ibi aliā quā reſpice.¶ Alia eſt feb.flegmatica in qua ſimul ⁊ ſemel in omni parte coꝛpis ſentiꭲ caloꝛ ⁊ frigus ⁊ illa a Galeno vocaꭲ epiala:⁊ hoc etiam in locis alījs ꝑallegatis:⁊ hanc non noīat Auicēna alio noīe niſi ꝙ eſt feb.in qua eſt vnaqueqȝ duaꝝ rerū in vnoquoqȝ duoꝝ locoꝛuȝ.¶ Quidam eni ethimologiā iſtaꝝ.ſ.epiale ⁊ lipparie dāt. nam epiala eſt dicta grece ſuper alia eo ꝙ caliditas eſt ſupꝛa frigiditateȝ:aut vna ſuper alteram:quia ſimul frigus vtriſqȝ coniungiꭲ cū calido:vt eſt oſtēſum.Epi nāqȝ grece ſupꝛa impoꝛtat.Et ali alia inde epiala.Lipparia v̄o dī quaſi pinguis:lipparon eni pingue:ſicē nāqȝ pingues caleſiūt iteri⁹ ⁊ frigeſcūt exterius eo ꝙ caloꝛ obſeſſus nō poſſit ſe in exterioꝛa ꝓtēdē.Un̄ ꝓblematū pti.7.ꝓble.5. Pꝛopter quid

Digreſſio.57.

p° quarti tracta.2°. caplo. 45 ⁊ i reliqs. Sera.tra. 6.ca.13.17 Gal.ca.6 d̄ mala cōplexiōe diuerſare li. 3.d̄ ſimplici medi.ca plo.3.diſt. 3.

p° quarti tracta.3°. caplo.51. Diſt.3.ca. 3.Aui.p° quarti tra.2. caplo.54 Serapio tracta.a°. caplo.17. In tradu. noua ē pu tricla.18. ꝓblē.2.

quid pingues vehemēter rigeſcūt ita ꝛ in hac ꝯtingit feb.
¶ Et nūc licet videꝛ cām huius diuerſitatis. Cauſa eni q̄re
in aliqua feb. ſimul ſentit̄ frigus intus ꝛ calor extra eſt vt
ponit Auicēna: q̄a talis feb. fit ex flegmate vitreo qḋ eſt
ſtans in ꝓfundo corpis cui ſm aliquā partē eius accidit
fortis putredo: quare ex eo eleuat̄ vapor putridus inflā-
matus qui ꝑueniēs ad exteriora calefacit. Pars aūt hui⁹
flatis que nō putruit ſtās in ꝓfundo: cū ſit frigida iterio-
ra infrigidat. ¶ Et ſi querat̄ quare iſtud flegma nō infri-
gidabat itrinſeca anteq̄ͣ eueniret hec feb. vl̄ hec putredo.
Dicit Auic. ꝙ illḋ flegma anteq̄ͣ eueniret putredo alicui
parti eius ſtabat quiete aſſociatū mēbro ꝛ ei aſſuefactum
ꝛ ꝓpter hoc mēbrū ab eo nō patiebat̄: ſed cū incipit in eo
putredo: nūc tale flegma mouet̄ ꝛ exſuffocat̄ ꝛ aperit̄: ꝛ ꝑ-
tes que nō erāt mēbro aſſuefacte ꝛ mēbro imediate non
occurrebāt: nūc imediate occurrūt: vnde ſentit̄ eius frigi
ditas a parte que nō putruit: ꝛ hanc ſniam expreſſe ponit
Auicēna caplo de cauſis rigoris. ¶ Iſaac āo dicit cauſaꝫ
huius eſſe: q̄a hec feb. que apḋ ipſaꝫ vocat̄ lipparia fit de
cholera cū flegmate vitreo/miſta flegmate vel meliancō
lꝫ cholā illa ex flegmate vel ex melia ingroſſet̄: nihilomi
nus tn̄ cū inflāmat̄ diuidit̄ āſus exteriora corpis ꝛ cale-
facit exterius: ſed flegma vitreū vl̄ humor melācholicus
ꝓpter coꝝ pōderoſitatē ſtāt in iterioꝛib⁹ corpis adunati.
Et ideo q̄a interius exiſtūt ꝛ nō putrefiunt neċe eſt vt ifri
gident iteriora. Et ſubdit ꝙ ſi querat̄ de emitriteo: q̄a nō
iteriora ifrigidat ꝛ exteriora calefacit: cū mā huius febris
ſit cholera cū flegmate. Rn̄det ꝙ flegma in emitriteo eſt
mobile ꝛ leue: vnde facilis extraneo obedit calori ꝛ putre
ſcit ꝛ caleſcit. Sed in lipparia materia flegmatica eſt du-
ra quaſi vitrū putredini inobediēs ꝛ ꝓinde interiora nā-
liter infrigidant̄. Et ſubdit ꝙ ſi aliq̄s dixerit ſi in lipparia
cholerica materia cū fuerit icenſa calefacit exteriora ꝛ i-
teriora minime quare in terciana non ſimilr̄ agit cho. ru.
¶ Reſpōdendū ꝙ cho. ru. in terciana eſt ſimplex nō mi-
ſta cū alia mā: ꝛ ideo equal'r operat̄ ſuā actionē exterius
ꝛ interius: ſed in illa mā calida eſt miſta cū flegmate: ꝛ iō
ꝓhibet̄ actio cho. in corpe iterius: veracius tn̄ reputam⁹
Auicēne dictū. ¶ Cauſa aūt q̄re in aliqua febre flegma-
tica aliq̄ñ ſentit̄ frigus extra ꝛ calor intus que feb. apud
Galenū ꝛ Auic. vocat̄ lipparia eſt. nam dicit Auic. ꝙ talis
feb. ſm plurimū eſt flegmatica ꝛ q̄nq̄ꝫ eſt cholica ꝛ a cho-
lera groſſa valde: cū ergo eſt flegmatica fit per hunc mo-
dū q̄a flegma aliq̄ñ itrinſecū inflāmat̄ ꝛ putreſcit ꝛ ex h̄
calefacit locū intrinſecū: nō aūt calefacit locū exteriorē: q̄r
ab eo nō accidit reſolō multa vt per talē reſolōnē poſſet
exteriora calefacere: ꝛ hoc q̄a in ipſo nō eſt accēſa multa
caliditas. Similr̄ a tali mā multotiēs ex parua eius cali-
ditate eleuat̄ vapor qui nō eſt putridus: imo ſolū hꝫ cali-
ditatē ad modū vaporis calidi q̄ eleuat̄ ab aqua calida: ꝛ
ideo q̄a talis vapor ſeparat̄ a minera putredinis ꝑdit illū
calorē accidentalē ꝛ redit ad frigiditatē quā habebat ſm
nām: ꝛ ideo perueniēs ad exteriora: q̄a ſeparat̄ a minera
putredinis infrigidat̄ ibi ꝛ infrigidat membra exteriora.
Nō eni hꝫ ille vapor caliditatem in facto eſſe ſicut hēt ſi
eſſet putridus: ꝛ hoc voluit dicere Auic. in caplo hui⁹ feb.
in textu aliquātulū obſcuro cū dicit. Quō aūt eſt flatica:
eſt q̄ñ flegma itrinſecū q̄ñ inflāmat̄ ꝛ putreſcit calefacit
locū illū ꝛ nō calefacit locū exteriorē: q̄ñ nō reſoluit̄ niſi
q̄ñ putredo ei⁹ calefacit exteriora corpis cū ſꝑſione vapo
ris ſui calefactiōe ꝑlima ꝛc̄. Et itelligit cū dicit. niſi q̄ñ pu
tredo ei⁹ calefacit. i. niſi q̄ñ putredinalis calor i ea eſt tāt⁹
ꝙ euaporare facit ipꝫ ad exteriora ꝑꝑ mltā calefactionē.
¶ Et ex iſto appet diūa iter modū caliditatis qui eſt accē
ſus in mā iſtius feb. ꝛ in mā feb. attis: nā in materia illius
quātitatis ad quādā partē eius eſt accenſa fortis caliditas
ꝛ fortis putredo ꝓpter quā vapor putridus ad exteriora
ꝑuenit ꝛ calefacit ea: ſed in iſta caliditas eſt in omni ꝑte
materie: ſed nō tāta vt materia reſoluat̄: ꝛ ſic ꝙ ei⁹ vapo-
res ꝑueniāt ad exteriora: aut ſi eleuat̄ vapor ꝑueniens ad
exteriora eſt vapor nō putridus: ſed caliditatē ſolū hꝫ ad
modū vaporis que eleuat̄ ab aqua calida. Unde Auicēna
ꝛ iterdū q̄ñ multotiēs reſoluit̄ ex ea vapor qui nō putre
ſcit: ſed eleuat̄ ꝛ facit caliditatē ꝛ aſſociat̄ ei caliditas ſpa-
tio paruo deinde ſeparat̄ ab eo ſeparatione vaporis aque
calide: ergo cū ſeparat̄ ex eo ꝛ fugit al's fuit in radice ante
putredinē. i. anteq̄ͣ putreſcat flegma illud vehemētis fri-
giditatis reddit ꝛ ifrigidat corpus: ꝛ ſi lr̄a dicit fugit. Ex-
pone ergo cum ſeparat̄ ab eo ꝛ in radice. i. ſm radicē ſup-
ple exiſtens ante putredinēꝫ vehementis frigiditas fugit
ſciłꝫ ab eo calor redit ſcꝫ frigus ꝛ infrigidat corpus. ¶ Et
attende hic ꝙ non intelligo ꝙ Auic. velit ꝙ a tali mā non
eleuant̄ vapores putridi: q̄a tunc in hac materia nulla eēt
putredo. Similr̄ vapores ab eo ꝑueniētes ad cor non āe
facerent feb. putri. vt in cōmēto attti: ſed vult ꝙ q̄a putre
do in illa materia eſt valde modica ꝛ caliditas pauce aut
ab eo eleuant̄ pauci vapores: qui dato ꝙ ꝑnt facē feb. ſm
cōmunicationē cordi: non tn̄ ſunt tanti ꝙ poſſint ad exte-
riora expādi ꝛ illa calefacere: vel ſi ab ea eleuat̄ vapor il-
le nō eſt putridus nō ꝙ ibi nō ſint vapores putridi: ſꝫ ꝙ
vapores ſm magnā partē ab ea eleuati ꝓpter quā putre-
dinē nō ſunt putridi qui recedētes a locis calidis ꝛ perue-
niētes ad extrinſeca reuertant̄ ad frigiditatē magnā q̄lis
fuit materia vnde ſurrexerunt: ita ꝙ dato itus eſſent aliq̄
putridi: q̄a hi ſunt in minori quātitate ꝙ poſſint extrīſeca
infrigidare. Et ex hoc habes ꝙ nō ſemꝑ in putredine va-
pores qui eleuant̄ ſunt putridi oēs: ꝛ maxime cū putredo
accidit in re difficulter iſlāmabili ꝛ calefactibili. ¶ Et ſi
velles aliter hic ꝓbātaſiari potes dicere ꝙ non vult Auic.
ꝙ multotiēs eleuet̄ ex ea vapor qui nō putreſit: q̄a illi va
pores nō ſunt putridi ſed qḋ valde modicū qualitate ꝑti-
cipāt putrida: vnde ex hoc ꝙ valde modicū illa ꝑticipant
ex qua fuerūt in radice valde frigida accidit ꝙ cū veniūt
ad loca extrinſeca que nō ſunt calida ꝙ ad coꝝ frigidita-
tē reuertant̄: ꝛ tn̄ aliqua putredine eēnt putridi. ¶ Et cō-
ſidera hic vnū an. ſ. poſſibile ſit: ꝛ dato ꝙ valde lōginquū
ꝙ aliqua caliditas nō putredinalis nec vſtiua inſurgat in
aliquo humore tn̄ ꝙ ipſuꝫ euaporare faciat qui vapores
non erunt putridi ſicut euaporat aqua calida: ꝛ ꝙ magna
quātitas illoꝝ vapoꝝ ad cor ꝑueniat. Et tūc reſtat videre
an ex illis cor febriat vel nō: ꝛ ſi ſic qua fe. febriet: ꝛ tu cō
ſidera. Et inſurgit imaginatio hec ex āhis allegatis Auic.
ꝓpter illud qḋ dicit ex vapore nō putrido. ¶ Et vlterius
hic cōſidera ꝙ etiā alia cauſa ſimul cū predicta eſt quare
in hac feb. lipparia eſt calor itus ꝛ frigus extra. nā quādo
inflāmat̄ illud flegma intrinſecū per modū dictū: q̄a ad
exteriora nō expergit̄ tunc virtus effundit̄ ad locū intrin
ſecū vbi eſt leſio ꝛ euacuat̄ exteriora a calore vnde infri-
gidant̄: ꝛ hoc maxie accidit q̄ñ in exterioꝛib⁹ ſunt flegma
ta vitrea frigida: q̄a depauperatis exterioꝛib⁹ a calore ſpi
ritus ꝛ ſanguinis magis illoꝝ frigiditas apparet. ¶ Iſaac
āo dicit de hac feb. ꝛ vocat eā epialam ꝙ cauſa eius eſt:
q̄a huius cauſa eſt flegma vitreū: cuius pars putreſit ꝛ ꝑs
nō putreſit: nam parti flegmatis interius exiſtentis calor
extraneus accidit ꝛ putrefacit eaꝫ. Sed alia pars eius eſt
habitās circa corpis exteriora que nō putreſcit: ſed in ſua
ꝯſtat nā: vn̄ ꝑſtat frigiditatē: ꝛ hec cā pōt reduci ſi ꝓpēdis
ad vnū de dictis Auic. Sed quō hec feb. intrīſeca calefa-
ciens ꝛ extrinſeca ifrigidās poſſit eſſe cholica declat Aui.
nā dicit ꝙ aliq̄ñ cholā extrinſecus putreſit que eſt pauca

p° quarti tracta. 2°. caplo. 52.
p° quarti tracta. 2°. caplo. 6.
p° quarti tracta. 2°. ca. 52.
loco ſuꝑ allegato. p° quarti tracta. 2°. caplo. 54

valde. vñ locũ itriſecũ calefacit ⁊ ꝓpter eius paucitatem non reſoluit̃ ex ea aliquid putredinale qḋ reſoluat̃ ⁊ procedit ad extra: vnde accidit illud qḋ dixit in ſuo compare ideſt in hoc cũ fit a flegmate dicta: vñ virtus effundit̃ ad intriſeca ⁊c. ⁊ dicit ꝙ talis cholica appellat̃ noĩe taburos.

Dubium. Quõ i eadẽ pte calor ⁊ frig⁹. Cap. 6. ⁊ vltio ꝑpe mediũ ei⁹. ꝑ⁹ quarti trac. 2. ca. 6. ⁊. 54. ❡ Sed circa febrez que a Galeno appellat̃ empiala videtur mihi oriri dubiũ quõ in ea ſimul in eiſdez partib⁹ põt ſentiri calor ⁊ frigus cũ ĩpoſſe ſit eſſe ꝯria in eodẽ. ❡ Galenus aũt in libro de malitia cõplexionis: ⁊ tertio de ſimplici medicina: diſtinctione 3ª. 3º caplõ vbi multa de hoc. ⁊ Auicẽna ſilr̃ dicũt: ꝙ cauſa eius eſt iuxtapoſitio humoris actualr̃ calidi ⁊ frigidi ſm̃ minimas partes vt nõ ſit pars aliqua parua corpis cui aduenit frigus cui ad latus nõ ſit parua pars cui aduenit calor ita ꝙ iuxta minimas partes mẽbri ſentiẽtis eſt res infrigidãs calefaciens: vnde ꝓpter h̃ fit vt ſenſus cuiuſlibet mẽbri eſtimet ſe ſentire vtrũqz ſimul in eadẽ parte: nã vt dicit Gal. cũ vnũqḋqz qḋ ĩfrigidat ⁊ calefacit ſit ſparſuz in partib⁹ paruis: quaꝝ vna eſt poſt aliã ⁊ nõ ſit poſt eã in paruitate vltima ⁊ nõ ſit quaſi alia pars minor iſtis: nõ eſt poſſe vt inueniat̃ in aliqua harum partium minimarũ ſenſus in aliquo frigido ⁊ calido abſqz alia: vnde ſenſus ꝓpter magnã paruitatẽ illaꝝ partiũ ⁊ magnã ꝯmiſtionẽ calidi cũ frigido per iuxtapoſitionẽ cõfundit̃ vt non poſſit iudicare ⁊ diſtincte diſcernere partẽ frigidã a calida: ⁊ ex hoc vnãquãqz iudicat calidaz ⁊ frigidã.

Diſtin. 3. cap. 3. Unde tertio de ſimplici dicit Gal. ꝙ hoc eſt ſilẽ ei qḋ accidit in guſtu: nã ſi tu accipis abſinthium ⁊ mellis partes equales ⁊ ꝯmiſceas vtraqz ſimul ⁊ ponas vtraqz ſuper linguã: tũc lingua ſimul inueniet ſaporẽ amarũ ⁊ dulcem: qa cõfundit̃ ſenſus ꝓpter magnã illarũ ꝯmiſtionez in partibus minimis vt poſſit diſtincte percipere que ps eſt ſentiẽs dulcedinẽ ⁊ q̃ amaritudinẽ: quẽadmodũ etiaz confundit̃ viſus in aſpiciẽdo colluz colũbe: qa iudicat ſm̃ ſe totũ eſſe plures colores: nõ ergo calor ⁊ frigus ſunt precise in eadẽ parte: ſed ſunt in paruiſſimis partib⁹ iuxta ſe poſitis. vnde accidit ꝓdictũ accidens. ❡ Eſt aũt poſſibile ꝙ calidũ ⁊ frigidum in hac febre ſint ad minimas partes mẽbri: ⁊ iuxtaponant̃ duplici modo. vno modo cum hec feb. ſimplex manet: nã hec fe. fit ex flegmate vitreo. vnde ꝯtingit aliqñ vt quedã partes eius ſunt in caliditate quedaz in frigiditate adinuicẽ iuxtapoſite. Hoc aũt maxime cõtingit in hac mã: qa cũ talis mã calefit ſemꝑ hz inequalitatez in calore vt infra dicet̃: vnde qñ in tali mã accidit putredo fit in ipſa ſicut in humidis viſcoſis que ponunt̃ ad ignẽ: in quibus fiunt multe ampulle ita vt in vna parte inaleſcat caliditas: ⁊ aliã faciat effumare: ⁊ in alia nõ: ſilr̃ qa putredo que tali tempore accidit in tali mã eſt debilis cõtingit talis inequalitas in partibus minimis ſm̃ calidũ ⁊ frigidũ: ⁊ clare pz quõ talis feb. eſt ſimplex.

ꝑ⁹ quarti tracta. 2º. cap. 52. ❡ Auicẽna tamẽ in caplõ huius feb. aſſignat aliã cãm: nã dicit ipſe ꝙ cauſe hui⁹ feb. ſunt due materie frigide mote ad putredinẽ: quaꝝ vna eſt in partibus interioribus corpis: ⁊ alia in exterioribus: ⁊ cũ incipit putrefieri vnaqueqz earũ mittit vaporẽ calidũ putridũ ad locũ vbi eſt materia frigida: ꝓpter qḋ accidit ꝙ in membro ſit pars calida ⁊ frigida taz in mẽbris extrinſecis q̃z in intrinſecis: vnde nõ vult ꝙ q̃libet illarũ ſic putrefiat ꝙ ex toto ſupcalefiat: imo ſm̃ magnã partẽ eſt frigida ⁊ infrigidat: ⁊ ſic apud Auicẽnã hec feb. componeret̃ ex duplici feb. cũ hic ſit duplex minera putredinis ex quo contingit feb. eſſe cõpoſitaz vt apparet

ꝑ⁹ quarti trac. 4. caplõ. 16. ab ipſomet caplõ de cõpoſitis feb. ⁊ dicit Auic. ꝙ quãdo fit talis feb. ab illis duab⁹ materieb⁹ nõ eſt aliqua earum plurimi nocumẽti quaſi velit has materias eẽ equales in inferẽdo nocumẽtũ: qa ſi eſſent multaz inequales vt vna multoplus noceret alia: tũc virtus effunderet̃ cũ calore ⁊ ſpiritu ad locum illum ⁊ remanerent alie partes frigide.

❡ Et licet ad ꝓdicta dubitare ſic ꝙ quedã feb. poſſit eſſe in quibus eſt caliditas in interiorib⁹ ⁊ exterius frigiditas ⁊ ecõtrario: videt̃ eſſe non modicũ diſſonũ feb. diffõni ꝙ feb. eſt calor extraneus ⁊c. ꝓcedẽs ab eo in totũ corpus vt diffinit Auic. Dub^m.

❡ Et reſpõdet Aui. ꝙ diffõnea que dantur habẽt intelligi vna ꝯditione ſaluata. ſ. vt nõ ſit ꝙ ꝓhibeat ſicut diffinimus aquã frigidã ⁊ humidã quãdo diſpoſita eſt ſm̃ nãm ſuã ⁊ nõ fuerit ꝙ prohibeat: ſimilr̃ diffinim⁹ graue qḋ inferius tendit quãdo dimiſſum fuerit ſm̃ nãm ſuã: ⁊ ſic etiã feb. expandit̃ per arterias ⁊ venas ad totuz niſi fuerit ꝓhibẽs eã expãdi. Rñſio.

In hac aũt feb. vt dicit Aui. fit ꝓhibitio illius in quibuſdaz locis ſicut accidit ei ſuper quez ponunt̃ pruine: ⁊ dicũt ꝙ hic eſt vna alia lr̃a que dicit pruine ſiue nix: ⁊ eſt clarũ: ⁊ videt̃ ſic debere eſſe. nã Halyabbas dicebat ꝙ feb. in qua ſentit̃ frigus forte in exteriorib⁹ corpis vocat̃ pruinoſa: ⁊ ideo res nãles debent potius diffiniri ab aptitudine ꝓpter talẽ diſpõnẽ q̃z ab actu: qa aptitudo ab eis remoueri nõ põt niſi corrumpant̃: ſed actus fit abſqz earũ corruptione: ⁊ ideo fe. eſt calor extraneus ⁊c. aptus per arterias ⁊ venas ꝓcedẽ ad totũ corpus a corde. ꝑ⁹ quarti trac. 2. ca. 54.

Unde Auicẽna de effimera ex calore vt etiã ſuꝑ fuit dictũ dicit. ⁊ eſt ꝑma ſuſpẽſio eius cũ ſpiritu aíali: cuiz ꝑmũ qḋ ei ledit̃ ſit caput. calefit eñi aer eius ⁊ ꝑuenit ad cor ⁊ fit feb. deĩde ſpargit̃ in totum corpus: ⁊ ſic vult ꝙ ꝑmo poſſit eſſe feb. q̃z ſit expanſa. ꝑ⁹ quarti tracta. ꝑ⁹. cap. 38.

Sed iminet dubiuz poſito pro poſſibili ꝙ cor febriat ⁊ nõ expandiderit adhuc feb. in mẽbris, an mẽbra ſint tũc egra vel ſana: ⁊ ſi feb. nõ ſit expanſa ꝓpter ꝓhibitionẽ flegmatũ frigidoꝝ exiſtentiũ in mẽbis: tũc illa mẽbra ſunt leſa ab illo flegmate frigido alterãte mẽbra ad malã cõplexionẽ frigidã. Digreſſio. 58.

Unde Auic. dicebat. At ꝟo ꝓhibitio accidit in quibuſdã locis ſicut accidit ei ſuꝑ quẽ ponunt̃ pruine. Nocumẽtũ ꝟo earũ. ſ. ꝑtiuz ad quas feb. nõ extendit̃ actu neccĩuz eſt eſſe. ſ. ab illo ꝓhibente. ꝑ⁹ quarti tracta. 2º. cap. 54.

❡ Sed potes dicere ponat̃ ꝙ illḋ flegma tãtũ infrigidet quãtus eſt calor ꝑter nãm in ſanguie ⁊ ſpiritu veniente ad illas partes: vt ſit ſilẽ ſicut ibi poneret̃ quedam medicina frigida: ⁊ certe ſi iſtud poſſibile eẽt eſt valde lõginquũ ⁊ nõ eſſet ibi tũc illi feb. nec forte aliqua mala cõplexio calida vel frigida. ❡ Põt tñ in dubio moto queri vnũ poſſibile quaſi ſolũ imaginabile ⁊ non reperibile de facto: poſito pro poſſibili quãdo in corde ſit caliditas ꝑter nãm febrilis ⁊ ꝙ adhuc hec caliditas ꝑter nãm nõ ſit ad mẽbra expãſa nec in mẽbris ſit aliqḋ factuz ꝑter nãm ab aliqua cauſa adhuc: tũc querit̃ an illa mẽbra tũc pro illo inſtanti in quo feb. eſt in corde ꝑmo: vel ponat̃ etiã ꝓ poſſibili ꝙ caſus ille durauerit per tẽpus an ſint egra vel ſana. ❡ Et aliqui dixerũt ꝙ pro illo nunc mẽbra ſunt egra: qa habẽte corde aliquid preter nãm: tunc in inſtanti generatur vna forma actualis ꝑter nãm ſuꝑ toto: ⁊ ſic etiã corde illud deperdente illa deperdit̃. ⁊ ille eſt ꝓluſq̃z cõmẽtator. ❡ Alij dixerũt ꝙ membra illa ſunt ſana quouſqz a corde non cõmunicat̃ mala qualitas: ⁊ ꝙ ꝑmo ſit egrum vnũ q̃z aliud ſicut ſucceſſiue illa acquirit̃ ſuper ea: ⁊ ſi diceret̃ ꝙ patiẽte ꝑncipio neceſſe eſt alia pati: hoc eſt veruz ſed nõ pro illo tunc: ſed ide ad modicũ. ❡ Alij dixerũt ꝙ pro illo tunc: membra ſunt egra ⁊ febricitãtia: ſed nõ egritudine per ſe: ſed per cõpaſſionẽ cõmunicantẽ. Gentilis.

Unde ſic patet primo de interioribus multa membra poſſunt eſſe egra per cõmunitatẽ nulla trãſmutatione in eis facta: ita dicunt ipſi ꝙ omnia mẽbra: q̃uis habeãt formã ſubſtantialẽ propriã ⁊ debitam cõplexionẽ quã dedit cor: tamen preſupponũt oĩa ſanitatẽ cordis: ſicut oẽs motus particulares hic inferius preſupponunt motum celi vt non poſſit Caplo. 6.

fieri illo

fieri illo ceſſante:ꝛ cum coꝛ eſt male diſpoſitum pro eodē inſtanti mēbꝛa non poſſunt facere opationes:ꝛ dato ꝙ in eis nulla ſit facta trāſmutatio: vn̄ ꝑ cōpaſſionē ſunt egra. Et hoc dicunt ꝙ voluit dicere Auicēna caplo de lipparia cū dicit vt allegatū eſt. Nocumentū coꝝ.ſ.febꝛiū exitiuꝫ in coꝛde neceſſe eſt eſſe in toto:ꝛ dato ꝙ ad totū nō expādaṫ.Et hec fuit Gentilis de Fulgineo ꝛc.

Lauré. ¶ Sed rurſus ad iſtitutū redeamus quiſquis in coꝛpe humoꝛ fuerit frigidus ꝛ humidus ipſi hunc noīamus pituitā. Tu ſi libet appellabis ſcindapſum:nihil enim mihi cure vocabuloꝛum.

Leonič. ¶ Quare rurſus ad ꝓpoſitū reuertamur quicūqꝫ humoꝛ natura frigidus atqꝫ humidus fuerit hūc nos pituitam appellamus. Tu vō ſi libeat ſimpdaſon nomines:adeo eſt mihi parua nominū cura.

Antiq. ¶ Rurſus igiṫ ad propoſitū redeamus: qcūqꝫ igitur in coꝛpoꝛe humoꝛ humidus fuerit ꝛ frigidus nos hunc quidēꝫ noīamus flegma. Tu autēꝫ ſi vis hunc voca ſimpdaſon:ita ergo cura eſt mihi nominum nulla.

Cō.8. ¶ Vult nūc Galen⁹ ponere ſigna ſignificātia ſpēs flegmatice ſumptas a nā ꝛ a diuerſis ſpēb⁹ flegmatis. Et gratia huius ṗmo diſtinxit ſpēs flegmatis ꝛ illas notificat ṗmo notificās qualis ſit humoꝛ flegmaticus:ꝛ pꝫ intentio ſua. ꝛ per ſimpdaſon itelligit chimerā:quaſi velit dicere noīa ipſam quocūqꝫ vis. ¶ Deinde cū.d.

Lauré. ¶ Sed ſcire debes vt huius humoꝛis plures ſpēs exiſtant.vna ſpēs eſt ad moduꝫ frigida:ita vt maximos doloꝛes moueat quotiēs loco calido infartiaṫ:ꝛ ſepe numero multos doloꝛes coꝝ qui dicunṫ iteſtini laxioris moꝛbo affecti ex acri clyſterate talē humoꝛē euacuante ſtatim ſedari ītueri:lꝫ talis humoꝛ videtur ſimilis vitro fuſo.

Leonič. ¶ At nō te lateat plēs eē huiuſcemōi humoꝛis dīias. Vna ſiquidē eius eſt ſpēs quēadmodū frigida:adeo vt cū loco calido obſtruiṫ doloꝛes maximos excitet: ſepiuſqꝫ multa laxioꝛis inteſtini icōmoda hoc humore acuti clyſteris in euacuato ſtatim ſedari contingit: vel hic humoꝛ etiā vitri liquefacti ſimilitudinē gerit.

Antiq. ¶ Sed noſce deinuꝫ humoꝛis huiuſmodi plures eē differētias. Eteni quidē vna ſpecies ei⁹ valde vtiqꝫ frigida eſt:vt ꝛ maximos doloꝛes cū obſtructa fuerit in regione calida tribuat:ꝛ multotiēs mltos doloꝛes coꝝ qui vocanṫ cholerici in acri clyſteri talē humoꝛē euacuāti confeſtim ceſſantes eſt videre:aſſimilatur aūt humoꝛ hic viſu vitro effuſo.

¶ Et ṗ notificat que ſpēs ṗmo appellaṫ flegma vitreuꝫ ꝗ aſſimilaṫ vitro liquefacto.Dicit autē Gal.ꝛ vt maximos doloꝛes cū obſtructa fuerit in regione calida tribuat:qm̄
Caplo xi. vt pꝫ per Galenū 12° terap.humoꝛes hos frigidos non ſequanṫ foꝛtes ꝛ vehemētiſſimi doloꝛes:niſi conuertanṫ in ventoſitatē que intrans pelliculas diſſoluēdo eas foꝛtiter doloꝛē cauſat.Talis aūt vētoſitas maxie ab eis eleuaṫ in regiōe calida:ꝛ ideo hoīes habētes iteſtina calida cito patiunṫ doloꝛē cū accidit talē humoꝛeꝫ in eis reperiri:ꝛ ille
Cap.5. eſt humoꝛ de quo loquiṫ Gal.2° de iterioꝛibus cū dicit.ſe ſemel fuiſſe paſſum vehemētiſſimū doloꝛē:q̄ſi arbitrareṫ interioꝛa ventris terrebello perfoꝛariṫ:maxie in illo loco ſm quē poꝛos vritides qui a renib⁹ ad veſicā extēſos ſcimus:vn̄ clyſterizat⁹ cū oleo ruthaceo humoꝛes velut vitrū liqdū emiſiſſeꝫ ſiſes ꝛ in coloꝛe ꝛ liquoꝛe ꝛc.ꝛ talis humoꝛ eſt frigidiſſimus quemadmodū dicit Heraclitus ꝛc. Deinde ponit ſcdam ſpēm flegmatis cum dicit.

¶ Altera ſpēs pituite eſt quā exercātes ſepe expuunt quidā ſenſibilē obtinētē dulcedinē:cōſtatqꝫ vt id nequaꝗ cōtingat eſſe diligētius frigidū ſi recedituꝝ coꝝ que libro de ſimpliciū medicamētoꝝ virib⁹ docuim⁹. tertia ꝑterea ſpēs alia pituite eſt ipſis expuētib⁹ acida apparēs ꝗ min⁹ ꝗ̄ vitrea magis ꝗ̄ dulcis frida ē. Lauré.

¶ Eſt ꝛ alia pituite ſpēs quā pleriqꝫ cū ſcreatu expuūt ſenſibilēqꝫ hꝫ dulcedinē:liquet aūt ꝙ hanc exquiſite frigidā nō ꝯtingit eſſe.Siquidē coꝝ meminimus que in libris de ſimplicib⁹ medicaminib⁹ dixim⁹.Eſt ꝛ tertia alia pituite ſpēs que expuentibus videṫ acida.Eſt autē minus frigida ꝗ̄ vitrea:magis vō ꝗ̄ dulcis. Leonič.

¶ Alia vō eſt flegmatis ſpecies quaꝫ ſcreantes multotiēs expuūt quidē ſenſibilē habentē dulcedinē:ꝛ manifeſtū eſt ꝙ nō ꝯtingit hāc certiſſime eſſe frigidā:ſi quo meminim⁹ eoꝝ que in libꝛo de ỽtute ſimpliciū pharmacoꝝ demonſtrata ſunt.Eſt deniꝗ vtiqꝫ quedā ꝛ tertia alia flegmatis ſpēs ipſis qui ſpuūt acida apparēs: minus vō vitrea:magis vō dulci frigida. Antiq.

¶ Eſt ſpēs flegmatis dulcis:ꝛ intētio ſua eſt clara:illō aūt qō opꝫ nos memoꝛari ex libꝛo de ſimplici medicina eſt: qa ſapoꝛ dulcis eſt fundatus in ſuba tēperata:ꝛ ideo iſtud flegma nō eſt multū frigidū.Deide ponit aliā ſpēm cum dicit ꝙ eſt flegma acidū:ꝛ qō.d.eſt notuꝫ ex libꝛo de ſimplici medicīa vidēdo in qua ſuba fundaṫ ſapoꝛ acetoſus. Deinde poſuit 4.am ſpeciem flegmatis cum dicit.

¶ Quemadmodū altera ſalſa habeṫ:aut ob putrefactionē:aut ob permixtionē ſeroſe humiditatis. Lauré.

¶ Sicuti ꝛ altera ſpecies eſt ſalſa:aut ꝓpter putredinem:aut ꝓpter ſalſe ſeroſe humiditatis miſtionē. Leonič.

¶ Sicut ꝛ alia ſalſa vel ꝓpter putrefactionē vł ꝓpter imiſtionē ſalſe ſeroſe humiditatis. Antiq.

¶ Et eſt flegma ſalſuꝫ:cuius tangit duplicē modū gn̄ationis eius:vnus eſt ꝓpter putrefactionē:alter aūt ꝓpter immiſtionem ꝛc.ꝛ apparuit qō vult.

Attendere aūt licꝫ vt itelliganṫ vt oēs ſpēs ſlat: qa vt dicit Aui.flegmatis aliud eſt nāle:aliō nō nāle. Flegma aūt nāle eſt ſanguis nō bn̄ coctus.vnde eſt aptuꝫ vt ex eo fiat ſanguis:ꝛ talis eſt modus flegmatis dulcis. Halyabbas aūt dicit ꝙ tale flegma eſt ſine ſapoꝛe:vnde ṗus eſt iſipidum:aliquali tn̄ ꝛ valde parua participat dulcedine.Et dicit Auic.ꝙ tale nō valde ſtat frigidū:imo cōparatione coꝛpoꝛis eſt pauce frigiditatis:ſed ſanguinis cōparatione ꝛ cholere rubee eſt frigidū. Digreſſio.59. ſen ṗma doctri.4° caplo p°.

¶ Flegma aūt nō nāle diſtinguiṫ ab Aui.dupl'r:ex pte ſapoꝛis:ꝛ ex parte eſſentie. Ex parte ſapoꝛis ſūt q̄tuoꝛ ſpēs: ſcꝫ flegma dulce ꝛ inſipidū:qa illa pr̄t ſub eodē cōprehēdi:ꝛ ſit flegma dulce nō nāle qn̄ cuꝫ flegmate nāli admiſceṫ aliquis ſanguis:ita tn̄ ꝙ flegma vincat:qō multotiēs ſentitur in reumatiſmis ꝛ in ſaliua: ꝛ apparet ꝙ hec ſpēs flegmatis nō eſt mltū frida.Spēs aūt flegmatis iſipidi eſt flegma qō eſt magis iſipidū ꝗ̄ nāle:cui⁹ qdā ſpēs eſt ſpecies vitrei flegmatis. ¶ Aliud eſt flegma ſalſum qō eſt

omnibus ſpeciebus flegmatis acutius ꝛ ſiccius ꝛ leuius:ꝛ hoc eſt maxīe rōne vtutis ꝛ q̄litat ei⁹:qm̄ eſt magis p mē bra penetrās.¶ Cauſa aūt cuiuſlibet ſalſuginis eſt vt hu miditati aquoſe inſipide aut pauci ſaporis admiſceantur ptes terree ſicce ſaporis amari que admiſtio fit cū tēpera mento ꝓportionato ſm ꝙ ad hoc reqrif:ꝛ qa non opꝫ ꝙ ille ptes amare ſint multe:qa tūc pueniret ſapor amarus ꝛ nō ſalſus. vñ ex permiſtione predicta fiunt ſales ꝛ aque ſalſe:ꝛ ſilr hꝫ fieri flegma ſalſuꝫ iuxta p̄dictā pmiſtionem partiū terreſtriū ſiccaꝝ cū aquoſa inſipida.¶ Pōt autēꝫ hoc fieri dupl'r. Uno mō cuꝫ flegmati tenui ꝛ aquoſo qd nō hꝫ saporē aut ſaltim īmanifeſtū valde:admiſcef chole ra ſicca aduſta tali admiſtione vt ſemp ſit flegma vincēs: qa aliter illud nō eſſet ſpēs flegmatis ꝛ tale vocaf flegma cholericū. Alio modo fit flegma ſalſuꝫ nō pp admiſtionē cholē ab extra:ſꝫ qa aliqua pars p̄dicti flegmatis adurif ꝛ incinerat q̄ aduſta remiſcef parti aquoſe:vñ fit flegma ſalſuꝫ:nā ſola aquoſitas exñs in flegmate nō facit flegma ſalſuꝫ niſi ibi ſit iſta alia cauſa.¶ Et poſſum⁹ dicere Gale nū tangere hic vtrūqꝫ modū factionis eius ꝛ vnuꝫ tetigit cū dicit. ſicut ꝛ alia ſalſa:vel pp putrefactionē. Et aliū mo dū tetigit cū dixit. vel pp admiſtionē humiditat ſeroſe.i. humoris acuti ꝛ cholerici cū humiditate aquoſa ſalſa.i.q̄ humiditas cholerica ſalſedinē efficit. ¶ Auicēna aūt dic Galenū ſolū modū factionis eius p putredinē tetigiſſe. vñ dicit ꝙ ly aut/tenef copulatiue ꝛ nō diſiunctiue.¶ Aliud eſt flegma acetoſum qd fit duob⁹ modis:aut qa flegmati nāli:ꝛ etiā inālī admiſceaf cholā nigra acris vl' fit flegma acre:qa flegmate dulci exiſtente accidit ſicut accidit alijs ſuccis dulcib⁹ qui prius bullierūt poſtea aceſcunt.¶ Aliud eſt flegma ponticū qd forte Galenus cōprehēdit ſub ace toſo ꝛ illud fit ſilr dupl'r. Uno modo qa mellā pōtica ad miſta fuit flegmati. Alio mō pōt fieri cū flegmati aquoſo vputa nāli adueniat frigiditas infrigidās ipſum adeo vt ſapor eius ad pōticitatē ꝯuertaf:qa eius aquoſitas eſt cō gelata ꝛ ad ſiccitateꝫ ꝛ terreſtritatē parūper alterata:nec fuit in eo calor debilis qui faceret eū ebullire ꝛ ꝯuerteret eū ad acredinē ſicut fiebat flegma acetoſuꝫ:nec calor for tis qui ipſuꝫ coqueret ꝛ ꝯuerteret in ſanguinē:imo fuit fri

ca.ſ.z.7 gidū forte ingroſſans:ſicut enī pꝫ 4° de ſimplici ꝛ z° cañ. ſapor pōticus fundaf in ſuba groſſa frida:ꝛ ideo talis fri giditas p̄dicto flegmati adueniēs īfrigidās ipſuꝫ ꝛ ingroſ ſans facit ipſuꝫ ponticuꝫ.¶ Diſtinguunf alio mō ſpecies flegmatis ſm eēntiā:ꝛ hoc dico ſpēs flegmatis nō nālis: nā quoddā eſt flegma diuerſe eſſentie ꝛ ſube nō ſolū ſm rem ſed ad eſſentiam qd vocaf flegma mucilaginoſum. ¶ Aliud eſt flegma qd ſꝫ rei veritatē diuerſuꝫ eſt in par tibus ſuis:tñ ad ſenſuꝫ videf eſſe ſube equalis:ꝛ hoc quā tum ad ſenſum cōem homīꝫ:ꝛ dato ꝙ non quo ad ſenſum medici experti ꝛ tale vocaf flegma crudū. Crudū tamē in ſermonib⁹ medicoꝝ:aliqñ accipif valde cōiter p q̄libet humore non digeſto quicūqꝫ ſit ille. Aliqñ accipif magis ꝓprie:ꝛ ſic de humore flegmatico in cōparatiōe ad alios humores dicimus ꝙ eſt humor crudus. Aliqñ h̄ vocabu lum crudū ſumif valde ꝓpriiſſime de hac ſpecie flegma tis qd vocaf flegma crudū. Eſt aūt in hoc flegmate plus friditas q̄ȝ in flegmate nālī:nō tñ in eo eſt viſcoſitas mul ta ꝛ groſſities ſicut in flegmate vitreo qd Praxagoras ex ſupabūdantia vocauit crudū vt Galen⁹ dicit 4° de regi mine ſanitat. Eſt enī h̄ flegma crudū mediū īter flegma nāle ꝛ flegma vitreū ꝛ nō differt hoc a mucilaginoſo niſi ſm magis ꝛ minus. Et qa iſtud flegma magis videf eſſe ꝓpinquū flegmati nālī:ideo appellatū eſt cruduꝫ plus q̄ȝ alia ſpēs flegmatis. ¶ Eſt aūt aliud flegma diuerſum in ſuba a p̄dictis qd eſt valde ſubtile fluidū ꝛ vocaf flegma aquoſum.¶ Eſt aūt aliud flegma valde groſſuꝫ ꝛ albuꝫ qd vocaf flegma gipſeū:cui⁹ ſubtile fuit reſolutū:qa ipm diu in foraminibus ꝛ iuncturis fuit retentū vñ exhalauit ſubtile ꝛ remāſit groſſum:ꝛ illud flegma omnib⁹ alijs eſt groſſius.¶ Aliud eſt flegma qd vocaf flegma vitreū qd eſt ſpiſſum ꝛ groſſum ſile vitreo liquefacto in viſcoſitate ꝛ pōderoſitate qd flegma ſepe reperif exiſtēs acre ꝛ ſepe reperif nō hñs saporē:qa.ſ.eſt nimis inſipidū ꝛ plus.ſ.q̄ȝ flegma nāle. Et illud qd de iſto flegmate īuenif groſſum nō hñs saporē videf ꝙ ſit crudū:vel p alterationē factaꝫ in crudo:vnde ꝯuertif ad iſtud:vñ dictū eſt ꝙ cruduꝫ eſt mediū īter iſtud ꝛ flegma nāle:ꝛ iō iſtō pōt appellari illō ꝛ fit ex iſto:ꝛ iō iſtud flegma vitreū an q̄ȝ eēt vitreū reſpe ctu ei⁹ qd tūc eſt erat flegma aquoſuꝫ:qa pōt fieri ex flāte nāli ꝛ etiā nō nāli:ꝛ etiā ex aquoſo ꝛ cū illa cōuertunf ad flegma vitreū nō eſt qa flegma putrefiat vel admiſceaf ei alia res:ſed fit qa flegma ex quo fit exiſtēs in aliquo lo co ingroſſaf ex frigiditate que ꝯtinue ꝛ addif ei nō īgroſ ſaf ꝓpterea tñ qa ꝯuertaf ad rē terreſtrem:qa tūc eſſet flegma ponticū vt dictū fuit.¶ Et attēde ꝙ oēs ille ſpēs flegmatis non nālis pñt optime reduci ad q̄tuor ſpēs hic poſitas a Gal. nā vna ſpēs ipſaꝝ eſt flegma ſalſuꝫ. flegma aūt acre ꝛ pōticū pñt poni p vno cū q̄ſi vnū nō abſoluaf ab alio. Flegma aūt dulce ꝛ iſipidū ꝛ aquoſuꝫ pñt poni p vna alia ſpecie:qa etiā inſipidū appellaf dulce:cū etiā illi plus appropinquet q̄ȝ alteri ſapori. Flegma autē vitreū ꝛ mucilaginoſum pñt pro vna alia ſpecie poni:qa illa non differūt niſi ſm magis ꝛ minus:has aūt q̄tuor tetigit Gal. cū dicit ꝙ vnū eſt dulce aliud eſt vitreuꝫ aliud acre aliud ſalſum. Et apparet ꝙ vna ſpēs pōt eſſe ſub alia cōprehen ſa ſic aliud flegma vitreū ꝛ acre ꝛ aliud inſipiduꝫ. Et ſilr etiā in alijs vt pōt diſcurrēti apparere. Caderēt hic mlte heſitationes quas hic inquirere nimis longū eſſet:ꝛ maxi me qa extranea eſſent in materia feb.¶ Deinde cū.d.

¶ Ex qua febricitātes minime rigēt ſed horrēt tñmō Lauré. p̄rehendēte acceſſione. Acida aūt ac vitrea ſi moueaf per corpa ſentiētia permeās īfert rigoreꝫ ſicut feb. qd ſi qua putredo moderata illis extiterit empialā cōmit tit febrē:vbi vō magis putreſcat:rigor ꝓuenit:febris ipſa ſubſequif deuicto frigore ab ipſa multitudine ca liditatis:ita vt nullo mō exiſtat per īcremēta ꝛ vigo ris acceſſionū. At vō vitrea pituita forſitan acide q̄li tatis ꝑticeps eſt:ita vt oēs dñe tres exiſtāt:acida dul cis ſalſa:atq̄ȝ ex pituita dulci rigor mīme ſubſeqf feb.

¶ In qua ſi quos febricitare ꝯtigit ſupueniēte acceſ Leonič. ſione nō rigent:ſed tñmodo horrēt. Acida vō ac vi trea ſi per ſentientes corpis partes deferaf:ſine febre rigores generat. Cū ſi modica aliq̄ in ipſis fiat putre factio febrē empialā appellatā inducit:ꝙ ſi vehemē tius putreſcāt rigor q̄dē antecedit:febris vō ſequitur ſuperata multitudine caliditatis frigidata:adeo vt duꝫ febris inaleſcit atqꝫ ꝯſiſtit minime ſentiaf. Forte autē ꝛ vitrea pituita acide qualitatis eſt particeps adeo vt eius dñe tres ſint nuō vniuerſe: acida dulcis ꝛ ſalſa. mīme vō dulci pituita putreſcēte febrē rigor āteceedit.

¶ In quo vtiqꝫ qui febriūt nō rigorē ſed horro Antiq. rem patiunf ſolū inuadente paroxiſmo. Acida vō ꝛ vitrea ſi moueaf per ſenſibilia corpa vadens eos qui ſine febre ſūt fert rigores: ꝛ ſi putredo aliq̄ ei ſupuenerit moderata empialā operatur febrē.

febrē. Si ꝟo amplius putreſiat antecedit qdē rigor: ſequit̃ ꝟo febris deuicto frigore a multitudine caloris vt nequaq̄ appareat ſm aſcēſiones ⁊ ſtatus paroxiſmorū. Fortaſſis ꝟo ⁊ vitreum flegma acida pͥcipat q̄litate vt ſint oēs dr̃ie ei⁹ tres: acidū ⁊ dulce ⁊ ſalſum: mime ꝟo in dulci flegmate putreſiente añcedit fe. rigor.

℄ Modo ponit ſigna feb. flegmaticaꝝ que fiunt a ṗdictis humorib⁹. Et ṗmo eius qd̄ fit ab humore ſalſo: ⁊ qd̄ dicit eſt clarū. Et q̄uo hoc qd̄ dicit ſit verū lege ſupra in pͥmo caplo de ſignis flegmatice q̄uo ex aliqua acuitate quā hȝ illud flegma cāt horripilationē: ſed q̄a nō hȝ caliditatem nec vehemēs frigus facit alia accidēria. ℄ Deide declarat ſpēm flegmatis que fit a flegmate vitreo ⁊ acido. Et cā huius qd̄ dicit de rigore eſt ꝓpter mordicationē maiorē quā hȝ ille humor: ⁊ illd̄ qd̄ dicit ꝙ ſi putredinē hȝ moderatā ⁊c̃. pȝ iā cū aſſignauim⁹ cās empiale: nā ꝓueniebat ſm vnū modū ex diuerſitate partiū putridarū ⁊ nō putridaꝝ: hoc aūt maxime fiebat cū putredo inuadēs fortis nō erat: ⁊ ideo ſubdit ꝙ ſi amplius talis humor putreſiat: q̄a ſcȝ ſit fortis putredo ⁊ potēs eſſet eius partes calefacere: tūc antecedit rigor ⁊ ſequit̃ feb. ſ. ſola ſine admiſtione frigoris deuicto frigore: ⁊ a multitudine caloris nō apparet: ſcilȝ frigus ſm aſcēſionē ⁊ ſtatū paroxiſmi: ⁊ in ṗdicta ſit cū calore apparuit frigus ꝓpter cām dictā: ⁊ vult ꝙ in toto paroxiſmo illud accidēs apparere poſſit. ℄ Deide cū dixit. Fortaſſis ꝟo ⁊c̃. Oſtēdit ꝙ predicte ſpēs flegmatis ⁊ per ꝯñs febris flegmatice pñt ad tres reduci: ⁊ patet qd̄ dixit ex ſupioribus: maxime aūt vitreū flegma acida pͥncipat qualitate cū ſibi aduenit putredo. ℄ Deide cū. d.

Laurē. ℄ At forte neqȝ ſimplicit̃: neqȝ ex ſimplici cauſa quis eſtimarit tales fieri febres: pituita enīȝ vbi putreſcat accēdit febrē: vbi minime putreſcat: ex quo rigent nō eſt eiuſdē qualitatis atqȝ ea que putreſcit: ſi igitur ab hac rigor: ab ipſa autē pituita putrida febris efficitur duplex ſemper cauſa erit.

Leonic̃. ℄ Quiſpiā ꝟo fortaſſis neqȝ ſimpliciter neqȝ a ſimplici cauſa hui⁹ febres fieri arbitraret̃. ſi qdē totū id qd̄ ex pituita putreſcit febrē añcedit: reliquū ꝟo qd̄ nōdū putreſcit: cuius cauſa rigeſcūt nō eandē hȝ cuȝ putreſcente qualitatē. Si igit̃ ab hac qdē rigor: a putreſcēte ꝟo febris gñat̃: duplex ſemꝑ aderit cauſa.

Antiq̄. ℄ Fortaſſis aūt qs nō ſimplices neqȝ a ſimplici cā fieri has tales eſtimabit febres: ſi demum vtiqȝ flegmatis quantū vtiqȝ putreſit febrē accendit: aliud ꝟo qd̄ nondū putreſit a quo rigorēȝ patiunt̃ nō eiuſdē eſt cū eo qd̄ putreſit q̄litatis. Si ꝟo ab hoc qdē rigor: a putrefacto ꝟo febris fit: duplex ſemper erit cauſa.

℄ Mouet ⁊ remouet dubiū qd̄ eſt q̄a alicui apparere pōt feb. empialas nō eſſe feb. ſimplices: imo cōpoſitas ex plurib⁹: q̄a ſi in ea eſt calor ab humore qui putreſcit ⁊ frigus ab eo qui non putreſcit: cum vnum iſtorū ſit diuerſe qualitatis ab alio videbitur ꝙ ſemꝑ huius febris ſit duplex cauſa: ⁊ ſic ꝙ ſit duplex febris. ℄ Sed cum. d.

Laurē. ℄ Conuenit eni dicere febrē ab altera fieri cauſa: rigorem aūt ab alia: vt qui non id ſit qd̄ febris: per febreȝ tertianā flaua bilis rigorē efficit ac febrē: ſed he longis magis ſunt conſiderationis.

Leonic̃. ℄ Contingit ꝟo ⁊ hic febrē quidē ab altero cauſe gñe dicere fieri: rigorē ꝟo vtpote aliū a febre ab altera vt qui nō ſit qd̄ febris per febrē tertianā flaua bilis rigorēȝ efficit ac febrē: ſed hec qdē lōgā magis hñt q̄ōnē.

Antiq̄. ℄ Cōtingit nimirū ⁊ hic febrē quidē ab alio genere cauſe factā eſſe dicere: rigorem ꝟo ab alio non exiſtentē ꝙ febris: in tertianis demū nimirū febribus rubea cholera ⁊ rigorē operatur ⁊ febrem: ſed hic talia quidem longā magis habent altercationem.

℄ Deinde Galenus ſoluit hoc dicēs ꝙ ille febres ſunt ſimplices: q̄a lȝ in illis ſint he diſpōnes diuerſe: tamē fiunt ab vno gñe cauſe ⁊ humoris: ⁊ intelligit hic per genus ſpēm: q̄a taȝ frigus q̄̄ calor prouenit a flegmate vitreo: dato ꝙ a partibus diuerſis ſic̃ etiā in tertiana rigor feb. ꝓuenientes a cholera. ℄ Et attēde ꝙ in flegmate abſolute eſt maior ſimplicitas cauſe. i. maior ei⁹ vniformitas vt ex ſupradictis patet. q̄uo aūt empiala pōt eſſe feb. cōpoſita patuit ſupra ſm modum datum de ea ab Auicēna.

Laurē. ℄ Nos ad inſtitutum noſtrum redeamus.

Leonic̃. ℄ Jam ꝟo tēpus eſt ad ꝓpoſitū inſtitutū reuertamur.

℄ Caplm ſeptimū in quo agit de feb. compoſita ex cholera ⁊ flegmate.

Antiq̄. Ad ea ꝟo que nunc nobis propoſita ſunt tranſire tempus eſt.

Cō. 9. Cum poſuerit ⁊ declarauerit ſigna febriū putridaruȝ ſimplicium vult ponere ſigna putridarū cōpoſitarum. Et ꝑ̄ cōtinuauit ſe ad hanc mām dicēdā: naȝ huius intentio nobis in mente erat propoſita exequi.

Laurē. ℄ Ubi igitur pituita putrida ex qua fieri quotidianaȝ docuimus ꝑmiſcet̃ flaua bile efficiēte tertianā ꝑmiſte duplexqȝ cā ⁊ diſpō erit: alter enīȝ humor vnoquoqȝ die: alter tertio quoqȝ die cōmittit acceſſioneȝ: ita vt alter dies duas hȝ acceſſiones. Unus ꝟo alterā quotiens tp̄a acceſſionis ꝓpe horas ipſas minime coincidant. Ubi enīȝ coincidāt vna erit cōfuſa: neq̄ tertiane: neqȝ quotidiane diligenter ſpeciem ſeruans.

Leonic̃. ℄ Si pituita putreſcēs ex qua febrē illaȝ que ſingulis dieb⁹ acceſſionē facit accēdi dicebam⁹: miſceat̃ amare bilis humori: ex quo tertiana gignit̃ febris duplex iam cauſa ac diſpō ꝯiungerent̃. Alter ſiquidē humor affert quotidie acceſſionē. alter ꝟo tertio quoq̄ die: itaq̄ alr̃ qdē dies duas hȝ acceſſiones: alter ꝟo vnā tm̄modo: niſi acceſſionū tp̄a in eaſdē horas ꝯueniant. ſi eni ꝯuenerint fiet vna febris confuſa que neq̄ pure tertiane neqȝ quotidiane formā pre ſe fert.

Antiq̄. ℄ Miſto putrefacto flegmate in quo cā que ꝑȝ vnāquāq̄ diē exacuit̃: dicebam⁹ ꝯſiſtere febrē cū amara cholera que eā que ꝑ tertiaȝ operat̃: compoſita ⁊ duplex ſit vtiqȝ ⁊ cā ⁊ diſpoſitio: eteni alter quidē humoꝝ ſm vnāquāq̄ diē infert paroxiſmū: alter ꝟo per tertiā: ⁊ vna qdeȝ dierū duos hēat paroxiſmos: vnū ꝟo alia cuȝ demū nō ꝯcidūt ꝓpͥjs horis exacerbatiua tp̄a: cōcidentib⁹ eni vnus erit cōfuſus: neqȝ ſpeciē

eius que ꝑ tertiaꝫ neqꝫ eius quē per vnāquāqꝫ diem obſeruans certam.

℄ Exequit̄ ꝓpoſitū qđ intēdit. Et ꝑmo ponit ſigna cōpoſitionis feb. flegmatice cū cholerica: ⁊ ꝑmo declarādo ꝑdictā compoſitionē ⁊ multiplices eius modos. Et dicit ꝙ ſi flegma putrefiēs qđ opat̄ feb. que exacuit̄ ſm vnāquāqꝫ diē īmiſceat̄ in corꝑe cū mā cholerica que cauſat feb. que exacuit̄ per tertiū: tūc diſpoſitio. i. feb. fit duplex: ⁊ cā feb. nā cū vnus iſtoꝝ cauſat paroxiſmū ſm vnāquāqꝫ dieꝫ ⁊ alter per tertiū: vna dieꝝ ſic hñs duos ꝑoxiſmos: alia ꝟo vnū: ⁊ hoc qñ tēpora exacerbatiua duoꝝ ꝑoxiſmorū eueniētiū in eadē die nō coincidūt ꝓpe horis. ſ. adinuicē: ga ſi coincidūt in eadē hora paroxiſmi duo: tūc fit vnus paroxiſmus cōfuſus qui nō ſeruat certā ſpēm ei⁹ feb. que exacuit̄ per tertiū: nec eius que ſm vnāquāqꝫ diē exacerbat̄: ⁊ hoc ga ſigna vtriuſqꝫ diſtincta ex ꝑmiſtione eoꝝ ꝯfundunt̄. vnde pōt dici ꝙ tūc non eſt cōplicata diſpoſitio: ga ſunt ibi due diſtincte diſpōnes: ſed bene eſt cōplicata cauſa diſpoſitionis cum cauſa. ℄ Deinde cū. d.

Laurē. ℄ Et qñ vtriuſqꝫ feb. duplex ſpēs eſt implexus ꝗtuor erunt. vnus in qua tertiana ꝑmiſcet̄ quotidiane. ſcđs in qua tertiana ꝑmiſcet̄ cōtinue quotidiane. tertius in quo permiſcet̄ quotidiana tertiane continue. quartus autē in quo permiſcet̄ quotidiana ꝯtinua tertiane cōtinue. Ceterū oium dictoꝝ iplexuū dña duplex eſt. interdū eni acceſſiones eodē tēpore ſimul incurrūt: qñ diuerſis tēporibus acceſſiones prehenduntur.

Leonič. ℄ Qñ ꝟo vtriuſqꝫ feb. duplex eſt ſpēs: ꝗtuor ex ipſis fient cōplexiones. Una quidē in qua tertiana quotidiane itermittēti cōmiſcet̄. Altera ꝟo in qua tertiana quotidiane ꝯtinue ꝯiungit̄. Et tertia in qua quotidiana itermittens tertiane ꝯtinue miſcet̄. Haꝝ ꝟo nuper dictarū cōplexionū oium due ſunt dñe: cū aliqñ gdeꝫ in eandē horā acceſſiones occurrant: nōnunꝗ̄ ꝟo diuerſis temporibus ſuperueniant.

Antiq. ℄ Quia ꝟo eſt alterius feb. duplex ſpecies cōplicationes fiunt quatuor. Una quideꝫ in qua miſcet̄ tertiana quotidiane. Scđa ꝟo in q̄ tertiana ei que ſm vnāquāqꝫ diē exacuit̄ cōtinue. Et tertia miſta quotidiana ei que per tertiā cōtinue. Et quarta ſm quā ea que ſm vnāquāqꝫ diē exacuit̄ cōtinua miſcet̄ ei que per tertiā ꝯtinue. Uniuſcuiuſqꝫ ꝟo dictaꝝ cōplicationum differētia duplex eſt: qñqꝫ quidē in eandē horā ſimul obuiātibus paroxiſmis. Eſt aūt quādo ⁊ ſm diuerſa tempora inuadentibus.

℄ Oſtendit multiplicē modū harū febriū duaꝝ: nā quelibet iſtarū feb. pōt eſſe cōtinua ⁊ iterpolata: ideo pñt quadrupliciter cōponi. ℄ Una cōpoſitio erit in qua cōplicatur tertiana. ſ. interpolata cum quotidiana. ſ. interpolata. ℄ Scđa cōpoſitio erit in qua tertiana. ſ. iterpolata cōplicat̄ cū cōtinua quotidiana. ℄ Tertia cōpoſitio in qua cōplicat̄ quotidiana iterpolata cū tertiana ꝯtinua. ℄ Quarta cōpoſitio in qua fit cōplicatio iſtaꝝ: ⁊ vtraqꝫ eſt ꝯtinua ⁊ vtraqꝫ iſtaꝝ cōplicationū diuerſificat̄: ga in die in qua due exacerbationes vel paroxiſmi fieri debent haꝝ duarum febrium: aliquādo eueniūt eadē hora aliquādo diuerſis temporibus. ℄ Deinde cum dixit.

Laurē. ℄ Sed hi cognoſci facile pñt: ꝑterꝗ̄ ꝙ ſepe intermittens minime cognoſcit̄ ab his medicis parū exercitatis: qñ egri nunꝗ̄ deducunt̄ ad itegritatē: ſꝫ opꝫ ſpeciē ꝯſiderare acceſſiōis: quēadmodū ſecūdo libro de iudicijs ſatis dictum iam eſt: ⁊ inde cognoſcere nō ex ipſa circuitum proportione.

℄ Sꝫ he gdē cognitu faciles ſunt niſi ꝙ aliqñ itermittens ignorat̄ ea rōne: qñ egrotus nūꝗ̄ a febre liberat̄. At formā acceſſiōis iſpicē opꝫ: quēadmodū in ſecūdo de criſi pleni⁹ edocuimus atqꝫ idē: nō autem ex periodoꝝ ſiſi ꝓportione cognoſcere febrem. Leonič.

℄ Sꝫ he gdem facile cognoſcibiles excepto ꝙ multotiēs que deficit ignorat̄ ab his q nō ſunt exercitati: vt vtiqꝫ nequaꝗ̄ in febricitationem veniēte egrotāte: ſꝫ opꝫ ⁊ ſpēm ſcrutari ꝑoxiſmi: ⁊ hinc cognoſcē nō ex ꝑiodoꝝ analogia. Antiq.

℄ Oſtendit facilitatē cognitionis haꝝ fe. quarū paroxiſmi veniētes in eodē die veniūt diuerſis horis reprobādo ꝗſdaꝫ ⁊ dando regulā gñalē in cognitione hui⁹: ⁊ dicit ꝙ he tales febres ſunt facilis cognitionis: vt ꝗ̄ſi per h velit ꝙ ꝑ oꝫ de eis loqui: ⁊ dato ꝙ multotiens qñ eſt talis cōplicatio cōtinue cū interpolata ignoret̄ ab his qui exercitati nō ſūt in illa q̄ deficit. ſ. interpolata: ⁊ hoc qꝛ nō vidēt egrotātem venire in infebricitationē poſt declinationē ꝑoxiſmi: ⁊ ga vna eaꝝ eſt ꝯtinua: alia eſt iterpolata: ⁊ ꝯtinua non deficit nō cognoſcit̄ ab eis iterpolata: ſed ſolū credunt ꝙ ſit vna ꝯtinua. Et iō ſubdit canonē ⁊ regulā ad hanc cognoſcēdū: qꝛ opꝫ ꝑſcrutari ſpēm. i. ꝓprietatē paroxiſmi: ⁊ hūc cognoſcere ſm ſpeciem feb. ⁊ nō ex analogia periodorum: ⁊ hoc declaratum fuit in vltimo caplo primi libri.

Et attentione dignū ꝙ ſicut dicit Gal. de criſi 2° ⁊ Auer. coll. 3° ⁊ Halyab. 8° theo. ⁊ Auic. inuit 4° can. duplex pōt eſſe modus cōpōnis feb. putridaꝝ. Unus modus pōt eē per cōmiſtionē. Alter eſt modus per vicinitatē. Modus cōpōnis ꝑ cōmiſtionē eſt in quo due diuerſe materie diuerſaꝝ febriū ſunt adinuiceꝫ cōmiſte: ita ꝙ ꝑꝑ vehementē cōmiſtionē ſimul mouētur ad putrefactionē ꝗ̄ mā cōmiſta facit feb. in qua ſunt accidētia duaꝝ feb. intēſa ⁊ remiſſa: de qua cōmiſtione ēt loquitur Aui. 4° can. cap̄ illo de cho. fe. cū dicit. Et tertiana gdeꝫ ꝑiodica: aut eſt pura ⁊ fit a cholʹa: aut nō pura ⁊ fit cum putredie cholʹe groſſe ſubſtātie ꝑꝑ cōmiſtionē cholere cū flegmate cōmiſtione aliꝗ̄ cōmiſtionali vnica: ⁊ ꝑꝑ h diuerſificat̄ ab emitriteo: cū emitriteū faciāt due māe ſeparate: ⁊ hāc faciat mā vna q̄ eſt in ſeipſa ꝑmiſta cū calore. i. mā calida cui admiſcet̄ aliquātulum frigoris. i. materie frigide. ℄ Modus aūt cōpōnis feb. per vicinitatē eſt cū duo humores ſingulares ⁊ diſtincti mouent̄ ad cāduꝫ feb. ita ꝙ quilibet illoꝝ facit ꝑoxiſmū ſibi ꝓpriū. ℄ Dña autē inter illos duos modos cōpōnis dato ꝙ ex ſe ſit multū clara: tñ apparet ꝑ. qꝛ vt dicit Halyab. in fe. cōpoſita ſm cōmiſtionē actio cuiuſlibet humoris ſilʹ ſinit̄ ⁊ ſilʹ incipit in ꝗlꝫ ꝑoxiſmo: ita ꝙ oēs paroxiſmi talis feb. ſūt ſilʹ illoꝝ duoꝝ humoꝝ. Et ſemꝑ qlibet ꝑoxiſmus eſt cōmiſtus ⁊ ꝯfuſus: ⁊ iō dicit Gal. ꝙ talis cōpoſitio eſt difficilioris cognitiōis. Sꝫ qñ eſt cōpoſitio ſm vicinitatē nō eſt necīum ꝙ ſemꝑ duo ꝑoxiſmi ſilʹ incipiāt: vel ꝙ ſilʹ finiāt: nec eſt neciuꝫ ꝙ ſemꝑ ſit ibi ꝑoxiſmus quilibet cōmiſtus: imo in vna die poterit eē paroxiſmus tñ vni⁹ feb. in alia ꝑoxiſmi ambaꝝ: ⁊ hoc in diuerſis horis vt dicit vel in eadē: tūc erit ꝑoxiſmus cōmiſtus vt eſt dcm. ℄ Scđa dña eſt. qꝛ cōpoſitio fe. ſꝫ cōmiſtionē nō pōt fieri niſi ex cōpōne diuerſaꝝ materierumꝫ

Digreſſio. 60. Cap. 7. Cap. 9. Fen. 1. tra. 4. cap. ... 1° fen. 4. tra. 2. cap. 36.

ſpecie vt cholere ⁊ flegmatis vł flegmatis ⁊ melie que ſil' miſte ⁊ mote ad putredinē faciūt paroxiſmū in quo apparent accidētia duaꝝ feb. cōmiſta: ſed feb. cōpoſita ſm vicinitatē pōt eſſe ex eadeꝫ mā ſpecie vt ſi due cholere moueant in eadem in diuerſis locis ad putredinē vt apparet in duplici tertiana. Ex qbus pōt apparere ꝙ feb. cōpoſita ſm vicinitatē: quedā eſt cōpoſita ex pte loci tm̄ vt qñ eadē materia in diuerſis locis mouet ad putredinē: ⁊ qdaꝫ eſt compoſita ex parte materie tm̄ vt qñ diuerſe māe ſm ſpēm vt cholera ⁊ flegma que vere ſunt actual'r diſtincte nō miſte mouent ad putredinē. Et quedā eſt feb. cōpoſita ex parte māe ⁊ ex parte loci ſicut cū mouent diuerſe materie in diuerſis locis ſtātes: vt vna intra venas: alia extra ad putredinē. ¶ Cōpoſitio aūt ſꝫ vicinitatē: recipit iterū diuerſitatē aliā quā inuit Auic. qa quedā eſt cōpoſitio fe. que dr̄ ſubintrās: in qua paroxiſm⁹ vnius feb. euenit ſup paroxiſmo alterius anteꝙ̄ declinauerit: quedā eſt cōpoſitio coalternās vel coalternata in qua paroxiſmus vnius euenit poſt eradicationē paroxiſmi alterius: quedā vocat cōpoſitio cōcomitās in qua paroxiſmus vnius incipit ſil' cū paroxiſmo alterius. Galenus aūt nō tradidit explicite dignotiones oiū iſtoꝝ modoꝝ: lꝫ ex ſuis dictis dederit implicite ſolū modū cōpōnis feb. ſm vicinitatē: qa talis cōpoſitio manifeſtior apparet: ſil'r nō determinauit de cōpoſitione ex parte loci ſoluꝫ: ſed de cōpoſitione ex parte loci ⁊ materie: vel ex parte materiei tm̄ dans per iſtas itelligē illas. Et determinauit in hoc modū cōpoſitiōis hñtis paroxiſmos ſubintrātes ⁊ coalternātes ⁊ cōmunicantes ⁊ incipit a cōpōne flegmatice cuꝫ cholerica: qa vt dicit Auer. loco ꝓallegato manifeſtior febriū cōpoſitaꝝ eſt emitrite⁹ ⁊ pluriū ſpecierū. Eſt eni talis cōpoſitio ſepius cōtingens: cū ſiles feb. ex qb⁹ cōponit ſepi⁹ accidāt vt de ſe notū eſt.

Laurē. ¶ Subijciat eni veniſſe acceſſionē ſimul cū rigore qui videat iterpungere carnē laborātis: deinde oia alia tertiane febris indicia vſqꝫ ad vigorē ꝓpoſita cū vomitu bilis ſimul ⁊ ſudore benigno inclinare atqꝫ eē iā dici horā nonā. Porro cōiecturare nos ex toto acceſſionis motu circa vndecimā horā ſine febre eſſe egrotū: ea. ſ. itegritate quā in ipſis circuitib⁹ noiare ſolem⁹: ita vō ſperātib⁹ ſtatim ſubſiſtere ſudoreꝫ aut aſtricta ſoliū: aut etiā inhorreſcēte cute: deide initiū atqꝫ incrementū: ⁊ ad hec vigorē ipſuꝫ in gñe continue pituoſe hñi. Duplicē eni ita cognoſcemus cām eſſe ac ſpēm febriū: qa itermittēs cōtinue ꝑmiſta eſt: ⁊ ꝙ̄uis nulla iueniat remiſſio: ſequēti etiā die ſperabim⁹ prehēdere acceſſionē hora nona: ⁊ ſi vt expectabam⁹ res ipſa extitat penitus tertio die: ſil'r ſperabim⁹ adhuc febricitāte egroto prehēdere cū tertiane febris acceſſionē hora ꝑma. Qꝫ ſi preueniat aut cūctet acceſſio quaꝫ ſcđa die exiſtimabamus fore hora nona: atqꝫ ea ꝙ̄ tertio die credebam⁹ futurā ꝑma hora nō inſup ſequētibus dieb⁹ neqꝫ nonā horā neqꝫ ꝑmā expectabim⁹. Sꝫ tāto prius aut poſterius quāta ꝓportio ipſa ꝑme circuitionis acceſſionē preuenientē ab hora qua cepit: aut cunctantē idicauit. Quecūqꝫ vō eaꝝ deſitura ſit ꝑus ex ipſa morbi ſpecie ſcrutari opus eſt: atqꝫ ex ipſa acceſſionis lōgitudine ⁊ magnitudine ⁊ indole ⁊ motu: ⁊ itē circuituū rōne: eo ꝙ vel preueniāt vel cunctent: ⁊ ad hec inditijs que poſtea exiſtāt cruditate ⁊ ꝯcoctione totius morbi quoꝝ in vrina potiſſima cenſent: ac de his oibus libro de iudicijs ſatis iaꝫ dictū eſt. Ubi vō pituoſa cōtinua nequaꝙ̄ circa nonā horā ſꝫ qntā: aut ſextā occupet itermittētē bilioſaꝫ que prima hora incepit adhuc difficilis cognitu eſt pleriſqꝫ his medicis quibus talis ꝯſideratio minime cure eſt: an ſit vnū genus febriū an duo: ⁊ qđ naꝫ vtriſqꝫ eoꝝ ſit: vtpote nihil tale cognoſcētes: nō ſolum neſciūt: quonāmodo oporteat curare eas nequaꝙ̄ cognoſcētes: qualis nāſitit: ſed neqꝫ vir ꝙ ſcđa die ſuſpicari ꝯueniat vtraſqꝫ horas que prima die acceſſiones intulerūt. Ego igit viſus ſum eis ſepenumero vaticinādo potius ꝙ̄ ꝑſentiendo vt medici ſolent cōiecisse initiū ipſum acceſſionis. Per hāc igit miſtionē de qua nūc agimus cū ea ꝙ̄ quotidie accedit vidi interdū circa ꝑmā horā prehendere acceſſionē diligētis tertiane: ſexta autē extitē acceſſionē ei⁹ quā recētiores ꝓpe noiant cathamerinō. i. quotidianā ſolēt ita noiare feb. que ſingulis dieb⁹ accedit: nequaꝙ̄ deſinentē ad integritatē ipſe ſolit⁹ ſuꝫ talē noiare quotidianā ꝯtinuā: nomē eni cathamerinon. i. quotidianā appellāt rem oēm ſingulis dieb⁹ ſimiliter venientē. Sed vt Plato dixit: cōtemnere opꝫ noia eos qui tantaꝝ ac taliū rerū ꝓfitent cognitionē. Appellet igit gr̄a clarioris doctrine ea que ſingulis dieb⁹ accedēs deſinit ad integritatē quotidiana ſimpliciter: ita nihil iſuper addēdo ei ꝑ orationē: vbi vō minime deſinit quotidiana cōtinua ac liceat tibi ſi libeat alteri adijcē itermittēs. Pari rōne dōm quotiēs febris quoqꝫ tertio die accedat. Altera eni dr̄a tertiana ſimpl'r: vel etiā itermittens tertiana habet. Altera tertiana ꝯtinua eſt: licꝫ ꝑterea ꝯtinuā tertianā noiare tertianā ſimpl'r: ita ſine additione vlla: quēadmoduꝫ nōnulli appellāt. Sed eni nō opus eſt ꝓrogare ſermonē de noib⁹ ſed redire ad inſtitutū. Adoleſcēs eniꝫ in quo dixi implexū extitiſſe tertiane cū quotidiana cōtinua: prima quidē die mane incepit cū rigore tertiane ꝓprio febri. Alia oia ſeruās diligētis tertiane inditia vſqꝫ ad ſextā horā: ſubiectūqꝫ vomitū bilioſuꝫ ac ꝑuū ſudorē a quo ſtatim cōtractus eſt atqꝫ in hoc ruit hō. Deinde rurſus apprehendente acceſſione pulſus erat paruus ⁊ inequalis: poſt vſqꝫ ad horā vndecimā ſucceſſa adhuc paulatim pleraqꝫ ipſius acceſſionis habebat ꝓpria pauca videt quēpiā ipſius quoqꝫ incrementi: deinde vſqꝫ ad noctē hora quarta incrementū diligēs erat: poſt in eadē magnitudine ꝑmanebat ad ipſum ſenſum vſqꝫ ad horā noctis ſextā vnde iā ꝑſpicue videbat iclinare vſqꝫ ad quartā horā in ſcđa die: in ea enim cōtrahebat atqꝫ ipſius acceſſionis inditia oſtēdebant vtpote partib⁹ extremis frigidioribus ac pulſu paruo: atqꝫ icreſcebat vſqꝫ ad veſperā paulatī: neqꝫ horrorē quēpiā nec inequalitatē aliā afficiens: deide rurſus vigebat circa horā quartā noctis ac ſenſibile inclinare icipiebat circa ſextaꝫ: vt igit tertia die hora circiter ſcđa opus erat ei⁹ expectare acceſſioneꝫ fore quotidianā ꝑſpicuū erat: nō tm̄ tertiana an ſeruatura ſit eādē horā: an nō ꝑſpicuū erat. Acceſſio igitur horrifica icepit hora ſcđa que citi⁹ ꝙ̄ꝫ ex acceſſione in prima ac ſcđa die cōtinue quotidiane increſcens vſqꝫ ad qntā horā initiū rurſus efficiebat poſt qntā horaꝫ

atq3 ei erāt oīa accidētia ſilia his que ſcđa die extite/
rāt:deinde rurſus increſcēs ꝓmptius vſq3 ad octauā
horā3 rurſus horruit in illa hora ac paulopoſt acceſ/
ſio ꝓmpte aſcēdebat icreſcēs:ita vt circa hora3 noctꝭ
quartā ad ꝯſiſtēdi vigorē deduceref. At qđ nā aliud
q̄3 diligens ſemitertiana hec acceſſio extitit:cū3 due
febres eadē hora inciperent:eo ꝙ hec ſingulis dieb⁹
accedēs duabus horis preueniret:tertiana vō duab⁹
horis cūctaref. Quocirca vbi poſſit dignoſcere ſpēm
febris ꝑſpicue videri temperata ac ꝑmiſta tertiane ac
quotidiane cōtinue accidētia. Cū eni tertiana cū rigo
re icipiat:quotidiana vō ſine rigore ꝑmiſta ex vtriſq3
horrorē ſtatim intulit rē q̄dē mitiorē rigorē:maiore3
vō frigore:ac tāto maiorē frigore quāto minor rigo/
re eſt. Quapropter equalr̄ abſiſtētē extremis vtriſq3
horrorē in medio amboꝝ exiſtere rigoris.ſ.atq3 frigo
ris:id qđ tēperatis inuicē extremis potiſſimū fieri ſo/
let:ita efficitur vt nō ab re nomē tali febri ſemitertia/
nā poſuerūt. Tēꝑata eni ex quotidiana cōtinua ac ter
tiana itermittēte toti⁹ eaꝝ nature ꝑtē mediā ꝑdictaꝝ
febriū h3. Ut igif hemionus.i.mulus ac ſemideus di/
ctus eodē mō ſemitertiana eſt. Mulus eni medieta/
tē equi cōducētis ei ad gnōnē medietatē aſini habēs
ab altero coꝝ tm̄mō dictus eſt. Et idē ſemideus indi
caf q̄dē ꝑticiparet dei medietatē:⁊ cū hō ſit altera ex
ꝑte omittif. Itidem ſemitertiana medietatē alterā h3
tertianā medietatē alterā quotidianā ꝯtinuā. S3 du/
plex modus gn̄ationis eius eſt:aut eni in vnū tꝑ̄s due
acceſſiones ꝯcurrūt vt pauloante dixi:q3 altera ꝓue
nit:altera cunctaf:aut ambe ſtatim ab initio inuicē tē/
peranf. Si igif ambe in vnū tēpus ꝯcurrāt vnā ſola3
habēt acceſſionē nature ipſi⁹ ſemitertiane. Altera vō
oēs ab initio morbi vſq3 in finē:vt qui maxie ꝓꝑe ſe/
mitertiana ab oīb⁹ noief:ſed de hoc paulopoſt agef
potiſſimū ꝑꝑ Agatinu3 ⁊ Archigenē. Adoleſcēti igif
qm̄ per enarrationē ꝓpoſuim⁹ tertio die tali veniēte
acceſſione ꝓpterea ꝙ in vnū tꝑ̄s ambo acceſſionū ini
tia inciderēt ꝓueniēte duab⁹ horis quotidiane ipſius
acceſſione ſemꝑ:tertiana aūt cūctāte acceſſio quarta
die icepit oriēte ſole ſpēm ſeruās diligētē febris quo/
tidiane. Erat aūt ex ꝓportione futurū initiū acceſſio/
nis quinte ab ea circa decimā hora3 noctis:qm̄ ſemꝑ
preueniebat horis duab⁹ ab initio. Tertia aūt acceſ/
ſio febris biliose habitura ꝓncipiū erat quinta die ho
ra quarta:ita vt mediū iterſtitiū initij duarū acceſſio/
nū foret ſex horaꝝ. Or igif etiā fuit circa decimā horā
q̄rte noctis icipiēte acceſſione ſm̄ ſpē3 pituoſe febris
atq3 ita ꝓcedēte vſq3 ad horā q̄rtā diei:attingēte vō
eā biliosa ſil' cū modico rigore:deinde rurſus ꝑmiſtā
ſpēm hn̄te acceſſione ſm̄ biliose ſil' ac pituoſe ſpeciē.
At vō ſubſequēti nocte circa ſextam horā pituoſa fe/
bris incipiens diligēs ac ſola totā obtinuit ſequente3
diē que ſexta fuit. Tum aūt incipiēte nocte inclinans
rurſus incepit eodē mō poſtea reliquā noctis medie/
tatē ⁊ tēpus vſq3 ad meridiē ſeptime diei obtinēs ia3
quodāmō inclinauit:ſed tertiana ei ſucceſſit cū rigore
icipiēs quēadmodū ſolet icipe diligēs tertiana:atq3
alia oia eodē modo diligētior afferēs idicia bilis vo/
mitū efficit ⁊ dedictionē biliosa3:⁊ vrinā bonā ⁊ quē/
dam paruū ſudorē:veſpere tardo indicans perſpicue
his q didicerūt cognoſcere genera febriū:vt cōcedat
atq3 incliuet ⁊ vtiq3 deſtitiſſet poſt vnā:vel qđ plimū
ſit alterā circuitionē:eteni iclinatio facilitatē habeat
mirabilē quādā:⁊ quale3 nō altera ex ꝓorib⁹ vſq3 ad
horā noctis quartā. In illa eni febris pituoſa ſingulis
dieb⁹ accedēs:horis aūt duab⁹ ꝓueniēs incepit atq3
occupās totā noctē ⁊ totū ſequētē diē. Rurſus icepit
octaua nocte ſcđa hora:quā q̄dē noctē totā occupās
inclinauit ſequēti die nono. Acceſſio aūt tertiane erat
futura in illa die circa octauā hora3:qm̄ duab⁹ horis
cunctabaf:ſed tunc circa nonā horā incepit idicās id
ſuā iclinationē. Sole aūt occidēte attigit ipſa3 acceſ/
ſio ꝓueniēs pituoſa quēadmodū ſolita erat:⁊ noctem
occupās illā ⁊ ſequētē die3 rurſus incepit decimo die
hora decima:deide rurſus vndecia die hora octaua
diligēter ꝑmanēs pituoſa:deinde circa hora3 noctis
ꝓmā initiū horrificū tertiane febris q̄tuor horis cun/
ctando extitit:tu3 aūt ſexta hora noctis vēter deiecit
biliosa:⁊ q̄dā in toto corꝑe ſudor extiterit:⁊ poſt hec
tota inclinatio ꝓpe integritatē deuenit:atq3 erat iam
perſpicuū tertianā deſtitiſſe integre:pituoſam autē eē
relictā ſolā iam ⁊ inclinantē. Hec igif circa duodeci/
mā diem:nec iſuper acceſſio preuenit horis duabus
quēadmodū antea ſolita erat ſ3 ſeptima hora incepit:
deinde circa decimātertiā haud quaq3 ſexta:ſed cun
ctabaf ac ſeptima hora icepit poſt inſignē facilitatem
atq3 inclinationē. Quarto aūt decimo die inclinatio
multo melior extitit atq3 acceſſio icepit hora nona:⁊
in vrina inſigne ꝯcoctionis iditiū apparuit ꝓnuntiās
fore ſolutionē futuro directorio. Sed de hoc nūc nō
eſt agendi locus.alio eni tēpore magis ad ꝓpoſitū di
cef:ſ3 vt ſepenumero ꝑmiſcebanf biliose ac pituoſis.
Itemq3 cōtinue itermittētibus id quod multi medici
ignoraſſent:preſcriptus egrotus ꝑſpicue idicauit.
¶ Supponaf eni cuipiā acceſſionē icipere circa ꝓma3 Leonic.
horā vna cū rigore qui videf pungere carnes laborā
tis:deinde vbi alia oia tertiane febris idicia vſq3 ad
cōſiſtentiā ꝓceſſerint:poſtmodū cū bilis vomitu atq3
optimis ſudorib⁹ declinare ac iam vndecimā diei ho
rā adeſſe:vnde ex totius acceſſionis motu ꝯiecturari
poſſimus hora vndecima egrotantē febris itermiſſio/
nē habiturū talē videl3 qualē in periodis noiare ꝯſue
uim⁹:dū vō in hac ſpe ſumus ſubito retineri ſudores
denſata.ſ.tm̄modo:vel etiā horreſcēte cute ac ſubide
ꝓncipiū aſcenſum cōſiſtentiā febris cōtinue qualis ex
pituita accēdif ſeq:ſic eni ⁊ duplicē cām ac duplicem
febriū ſpēm cognoſcemus miſta itermittēte cōtinue:
q̄3uis nulla itermiſſio deprehēdat. Scđo etiā die ſpe/
rādū eſt hora nona acceſſionē futurā:ꝙ ſi expectatio
ni nr̄e res ipſa reſpōdeat oino etiā die tertia itidē fe/
licitāte adhuc egroto tertiane febris acceſſionē ho/
ra ꝓma ſupuentura3 ſperamus:ꝙ ſi aut ꝓuenerit aut
tardior fuerit ea q̄3 ſcđo die circa horam nonam fore
ſperam⁹ acceſſionē:aut tertio circa ꝓmā nō amplius

diebus ſequētibus: aut nonā aut primā expectabim⁹ horā. Sed tāto prius ſiue poſterius quāto in pmo periodo ſilitudo ꝓportionis acceſſionē aut tardaſſe aut acceleraſſe mōſtrauerit. Que vero ex duabus febribus citius ſit finē habitura ex earū ſpecie ⁊ forma atqꝫ ex acceſſionis prolixitate ac magnitudine modo ꝑterea ac motu ⁊ reditu periodorū ꝓut celerior aut tardior extiterit cōiecturādū: adhibēda īſuper alia que ſuꝑuenerūt īdicia coctionis aut cruditatis morbi totius ex quibus maximā vim hñt que in vrinis apparēt: de q̄bus oībus ſufficiēter in libro de criſi tractauimus. Si vero quotidiana ꝯtinua tertianā intermittentē que prima īceperit hora nō nona ſed aut quinta aut ſexta apꝑhenderit hora: adhuc difficilior cognitio ſit pleriſqꝫ medicis qui talē cōtēplationē cōtēnunt neqꝫ ſcire curant: an vna ſit febris: an due: ⁊ qualis nā ſit vtriuſqꝫ natura: vt vero qui nihil horū intelligāt nō modo ignorant quo pacto curare oporteat has febres quaꝝ nullam hñt notitiā: ſed neſciunt etiā vtrū die ſequēti ſuſpicādū ſit de hiſce horis que in pmo die acceſſiones attulerūt. ℭ Ego vero ſum mihi cōſcius ꝙ ſepius ex diuinatrice quadā arte potius ꝙ̄ ꝑnoſcēdi ſciā medicie ꝓpria viſus ſum eiſdē cōiectura aſſecut⁹ future acceſſionis inſultū. ℭ In hac igiꝶ ipſa de qua nūc agimus miſtione tertiane cū quotidiana vidi aliq̄ñ circa pmā horā exq̄ſite tertiane īuadere acceſſionē: in ſexto aūt illius que a iunioribus medicis ꝓpria noie ebatemerina .i. quotidiana appellaꝶ: ita eni vocare ꝯſueuerūt eā febrē que ſingulis dieb⁹ accendiꝶ neqꝫ vllā hꝫ intermiſſionē. Ego vero ſolit⁹ ſuꝫ eādē febrē amphimerinā ꝯtinuā noiare: nā cathemerim vocabulū nuſq̄ apud grecos ſcriptū īuenīꝶ: oēm vero rē que quotidie eodem fiat modo amphimerinā vocāt: verū vt inquit Plato nō eſt habēda de noibus cura q̄bus tātarū reꝝ īueſtigatio ꝓponiꝶ: voceꝶ ita qꝫ manifeſtioris doctrine grā que quidē ſingulis diebus accēdiꝶ atqꝫ ītermiſſione finiꝶ amphimerina .i. quotidiana ſimplr nulla alia ſermoni facta adiectione: que autē ītermiſſionē nō habꝫ quotidiana cōtinua dicaꝶ. Alterā vero ſi quis vellet q̄tidianā intermittentē appellet. Eodē modo in tertiana ſituaꝶ. Altera quidē eius dr̄ia ſimplr tertiana dicatur aut tertiana ītermittēs. Altera vero tertiana continua. Cōtingit etiā hanc ipſaꝫ ſine aliqua adiectiōe tertianā ſimplr noiare qd̄ ⁊ ab aliquib⁹ video obſeruari: ſꝫ nō opꝫ de noib⁹ plirius diſputare: ſed potius ad ꝓpoſiti nr̄i īſtitutū reuertamur. Adoleſcens eni in quo factā dixi complexionē tertiane cū quotidiana cōtinua mane quidē in pma hora rigorem pati cepit exquiſite tertiane familiarē adherētqꝫ alia oīa eiuſdē febris īdicia vſqꝫ ad horā ſextā: ⁊ vomitus bilis ⁊ pauci ſudores īter quos ſtatim homo horruit ac ſubinde īcipiēte annotatione pulſus erat paruus inequalis: deinde vſqꝫ ad horā vndecimā cum paulatim adhuc ſuccenderetꝶ: plura q̄deꝫ ſigna habebat annotationis ꝓpria: paucis tñ ītermiſtis accenſionis īdicijs: hinc vero vſqꝫ ad quartā noctis horam febris certiſſime ītendebaꝶ: deinde quantū ſenſu ꝑcipi poterat vſqꝫ ad ſextaꝫ noctis horā in eadē magnitudine perſiſtebat mox iā manifeſte declinabat vſqꝫ ad diei ſequētis horā quartā: in hac eni cōtrahebaꝶ ⁊ annotationis ſigna oſtendebanꝶ refrigeratis iam extremis partib⁹ paruoqꝫ exiſtente pulſu ⁊ iā ad veſperas vſqꝫ ītendebaꝶ paulatiꝫ neqꝫ horrorē neqꝫ īequalitatē aliquam pre ſe ferens: deinde rurſus in ſūmo cōſiſtebat circa quartā noctis horā. Sexta vero manifeſtiſſime cepit remitti qd̄ q̄dem tertio die hora ſcd̄a quotidianā annotatiōeꝫ expectare oportebat: in ambiguo nō erat: nō tñ vtꝝ tertiana eandē horā eſſet ſeruatura al's nō ſatis cōſtabat. Hora igiꝶ ſcd̄a acceſſio ſuperuenit que celerius ea que in pmo ſcd̄o ⁊ tertio die quotidiane ꝯtinue facta erat īualeſcens vſqꝫ ad horā q̄ntā: aliud rurſus eadē hora fecit initiū ī quo aderāt oīa ſilia his que in ſcd̄a hora cōtigerāt accidētia. Hinc vero rurſus ꝓmptius īualeſcēs vſqꝫ ad horā octauā denuo in eadeꝫ horruit: ac paulopoſt accreſcens acceſſio expedite aſcendebat adeo vt hora noctis q̄rta iā ad ſummuꝫ ꝑuenerit. Et quid aliud hoc erat ꝙ̄ acceſſio exq̄ſiti emitritei duab⁹ eadē hora īuadentibus febrib⁹: q̄ñ quotidiana duabus horis celerius: tertiana aūt totidē tardi⁹ accedebat: adeo vt q̄cūqꝫ facultatē hēret febriū figuras agnoſcendi tertiane ac quotidiane ꝯtinue accidētia in vnū cōfuſa manifeſte deprehēderet. Nā cū tertiane īſultū rigor comitareꝶ: quotidiana aūt ſine rigore īuaderet miſta ex vtraqꝫ febris horrorē cōtinuo aſſerebat reꝫ quidē rigore minorē tātoqꝫ hac ipſa maiorē quantuꝫ a rigore magnitudine ſuperaꝶ: adeo vt cuꝫ ab vtroqꝫ extremo equa diſcet ꝓportione horror medius inter ambo rigorē ſcilꝫ ⁊ frigefactionē colloceꝶ. Qd̄ quidē maxīe fieri cōſueuit cū extremitates cōfundanꝶ: non ab re igiꝶ inditū eſt huic febri nomē emitritei: naꝫ ex quotidiana cōtinua ⁊ tertiana ītermittēte tota ei⁹ nā cōfuſa dimidia pars earūdē febriū vtrāqꝫ cōprehendit: ſicuti igiꝶ ſemiaſin⁹ ⁊ ſemideus nomē tale ſortiuntur: ita ⁊ emitriteus. Semiaſinus eni cū ad eius gñationē pro altera parte aſinus pro altera equus conueniant ex vna ſemiaſini nomē accepit. Semideus dimidia quidē parte deus eſſe mōſtraꝶ. Cū vero alterā hois habeat hec in noie omittiꝶ. Sic ⁊ emitriteus dimidiaꝫ eius ꝑtē hꝫ tertianā: alterā aūt dimidiā quotidianaꝫ cōtinuā. ℭ Duplex aūt in ipſo gñationis modus vel ſcilꝫ duabus in vnū tēpus quēadmodū dicebaꝶ nuꝑ ꝯuenientib⁹ acceſſionib⁹: q̄a altera quidē ꝓueniebat: altera aūt differebat: aut ſtatim ab initio ambab⁹ inuicem cōfuſis: que igiꝶ ſit in vnuꝫ tēpus cōuenientibus vtraqꝫ acceſſione vnā tñmō hꝫ emitritee nāe acceſſionē: altera aūt oēs a pricipio egritudinis vſqꝫ ad finē que maxīe atqꝫ precipue ab oibus febris emitritea appellaꝶ: ſed de hoc paulo poſterius a nobis dicetur ꝓpter Agatinū atqꝫ Archigenē preſertim. In adoleſcente aūt quē noſtra narratio ſuppoſuit cū tertia die huiuſcemodi acceſſio facta eſſet: q̄a in vnū tēpus conueniebant ambaꝝ febriū inuaſiones: q̄ñ quotidiana q̄dē duab⁹ horis ſemꝑ ꝑueniebat: tertiana aūt differebat die q̄rta acceſſio ſole oriēte īuaſit formā exq̄ſite

quotidiane ex pituita pre ſe ferens. Erat aũt ſm pro-
portionis ſilitudinẽ quinta ab ipſa acceſſio circa deci
mã noctis horã ꝑncipiũ factura: qm̃ duab⁹ ſemꝑ ho-
ris celerius inuaſerit. Tertiane aũt ex bile febris acceſ-
ſio ab initio die q̃nto hora q̃rta erat inuaſura adeo vt
inter duarũ febriũ initia ſex horaꝝ ſpatiũ itercederet
qđ ⁊ factũ eſt. nã circa quarte noctis horã decimã inua
dente acceſſione que febris ex pituita ſeruabat imagi
nẽ atq; hoc modo vſq; ad quartã diei horã ꝑgrediẽ
te vbi febris tertiana mediocrẽ rigorẽ ſecũ afferẽs ei-
dẽ cõiuncta fuit miſtã ſubinde formã gerens acceſſio
billioſe. f. febris ac pituoſe. Sequẽti nocte circa horam
octauã pituoſa febris incipiẽs exquiſita ac ſola totaʒ
diem ſubſequentẽ ordine ſextã occupauit: deide cum
media nocte declinaſſet aliud ſubinde eodẽ modo fe
cit initiũ: deide cũ reliquã dimidiã noctis partẽ vſq;
ad meridiẽ diei ſeptime obtinuiſſet poſtmodũ iã velu
ti declinabat. At eandẽ excepit tertiana que cũ rigo-
re iuaſit queadmodũ exquiſita tertiana cũ rigore inua-
dere cõſueuit: atq; cũ alia oia ſecũ eodẽ modo certiſ-
ſima afferet indicia vomitus bilis ineꝑit atq; alui ex-
crementa billioſa ⁊ vrinas optimas: ac cũ iaʒ aduespe
raſſet breues quoſdã veluti ſudores adeo vt quicũq;
febriũ ſpẽs didiciſſet ei apte indicaret eam remitti ac
declinare: neq; vltra vnã aliã periodũ aut ad ſummũ
duas debere ꝑtẽdi. Nã ⁊ in ea declinatione erat q̃cꝫ
admirabilis qualis añ viſa nõ fuerat donec ad q̃rtaʒ
noctis horã ꝑuentũ eſt: in illa eteni febris que etiã ex
pituita ortũ habebat ac quotidie acceſſionẽ faciebat
cũ duab⁹ anticipaſſet horis iuaſit. Cũq; totã noctem
occupaſſet ac totũ deinceps diẽ rurſus in ſcđa noctis
hora octaue aliđ fecit initiũ: cũq; eãdẽ pariẽ noctẽ to
tã occupaſſet ſequẽti die q̃ nona erat đclinauit. Eodẽ
ṽo die circa horã octauã: qm̃ duab⁹ horis tardi⁹ inua
debat futura erat tertiane febris acceſſio: ſʒ tũc hora
nona ſuꝑuenit hoc ipſo etiã ſe declinare ſignificans.
Sole aũt occidẽte ei ſe aſſociauit feb. ex pituita more
ſuo anticipãdo: ⁊ cũ noctẽ illã obtinuiſſʒ diẽq; ſequẽ
tẽ hora decima diei decime iterum inuaſit: deinde die
vndecima rurſus hora octaua exq̃ſite referẽs pituite
naẽ: deide ꝑma noctis hora tertiane feb. q̃ duab⁹ tar
dauerat horis horrida acceſſio facta eſt: deide ſexta
noctis hora aluus bilioſum excreuit ac q̃dẽ ꝑ vniuer
ſuʒ corp⁹ ſudores exhalarãt poſt quos tota declina-
tio fere ad iſebricitationẽ ꝑuenit: neq; iã in ambiguo
erat q̃n tota feb. tertiana oĩno deſiiſſet: ſola ãt ea q̃ ex
pituita ortũ hẽbat remãſerat q̃ ⁊ ipſa iã remitti icipie
bat: hac igiẽ rõne die duodecima nõ amplius antici-
pauit acceſſio duab⁹ vt antea ↄſueuerat horis: ſed ho
ra ſeptima inuaſit: neq; die tertiadecima ſexta ſuꝑue-
nit hora: ſed illa etiã ſeptima hora inuaſit quietẽ eſſa-
tu dignã ac declinationẽ oñdẽs. Quartadecima ṽo
die eadẽ đclinatio melior admoduʒ ſucceſſit: ac hora
nona acceſſio facta eſt: in vrinis aũt erãt inſignia co-
ctionis idicia ſolutionẽ egritudinis in die decretorio
ſuccedẽte futurã ꝑmõſtrãtia. Sed hoc ꝑſentis ſermo-
nis nõ intereſt neq; de eo opereꝑciũ eſt dicere. Ca ṽo
ſepius cõmiſcenẽ diuerſoꝝ generũ febres ⁊ billioſe pi-
tuitoſis ⁊ intermittẽtes ↄtinuis que a multis medicis
ignorant: ſatis hic de q̃ nuꝑ ſcripſim⁹ egrot⁹ oñdit.

¶ Fingamus eni inuaſiſſe quendã circa primã Antiq̃.
horã diei paroxiſmũ cum rigore viſo pungere
carnes laborantis: deinde ⁊ alias omnes vſq;
ad ſtatum tertiane: feb. cognitiones premitten
tes cum cholere vomitu ſimul cum ſuauibus
ſudoribus declinare ⁊ eſſe quidẽ iam diei ho-
ram nonã: cõuincere ṽo nos ex vniuerſo mo-
tu paroxiſmi circa vndecimã horã ſine febre eẽ
laborãtẽ hac. ſ. iſebricitatione quaʒ in periodis
notare aſſueuim⁹: ita ṽo ſperãtib⁹ nobis repẽ-
te detentos eſſe quidẽ ſudores vel denſata ſolũ
vel horrẽte cute: hinc ṽo ⁊ ea que ſunt initiũ ⁊
aſcẽſionis ⁊ ſtatus in ſpẽ flegmatice fieri feb.
cõtinue. Duplicẽ eni ita demũ cognoſcem⁹ cãʒ
eſſe ⁊ ſpẽm febris miſta deficiẽte cũ ↄtinua: ⁊
ſi nulla inueniaẽ defectio. Et ſm ſcđaʒ demuʒ
diẽ ſperamus iuadere paroxiſmuʒ hora nona:
⁊ ſi ſm noſtraʒ expectationẽ res euenerit: oĩno
vtiq; ⁊ ſm tertiũ diẽ ſimilr ſperam⁹ adhuc fe-
briente laborãte ſuperinuadere ei tertiane feb.
paroxiſmũ hora nempe prima. Si autẽ antici-
pauerit vel tardauerit his q ſm ſcđaʒ diẽ ſpaẽ
hora nona fieri paroxiſm⁹: ⁊ his qui ſm tertiã
prima nõ adhuc ſm deinceps dies neq; horaʒ
nonã neq; primã ſperabim⁹: ſed tãto prius vel
poſtea quãto analogia primi periodi ꝑoxiſmũ
vel anticipanteʒ ab ea que a principio hora vel
tardantẽ predemõſtrauit. Que ṽo earũ q̃eſcet
pri⁹ ⁊ ex ſpecie febris opʒ cõiicere ⁊ ex lõgitu
dine ⁊ magnitudine ⁊ cõſuetudine ⁊ motu pa
roxiſmoꝝ ⁊ adhuc ex periodoruʒ retributione
anticipãdo vel tardãdo ⁊ adhuc ex ſuꝑ apparẽ
tibus ſignis idigeſtionis ⁊ digeſtionis totius
egritudis maxia quoꝝ i vrinis ſũt: ⁊ ſcriptũ eſt
de his vniuerſis ſufficiẽter in libris de criſib⁹.
Si vtiq; nõ circa horã nonã: ſed q̃rtã vel ſextã
flegmatica cõtinua ſuꝑaſſumpſerit deficienteʒ
cholericã que ſm primã horã inceperat adhuc
difficili⁹ eſt cognoſci multis his medicis q̃b⁹
nulla cura eſt talis cõtẽplationis ſiue vna ſpẽs
eſt febris que fit ſiue due ⁊ qualis eſt alterutra:
quaſi ṽo nihil hoꝝ cognoſcẽtes nõ ſolũ nõ co-
gnoſcunt qualr opʒ curare has que a nullo co-
gnoſcunẽ quales vnq̃ ſunt: ſed neq; ſi ſm ſecũ
dã diẽ ſuſpicari opʒ horas vtraſq; que in pria
paroxiſmos attulerũt. Ego deniq; multotiẽs
ex magica ab eis magis q̃ ex medicinali ꝑno-
ſtica cõiicere eſtimar⁹ ſui inuaſiones ꝑoxiſmoꝝ.
Scđm hanc ipſaʒ deniq; quaʒ nũc tractamus
miſtionẽ

miſtionē tertiane ad eaꝫ que quotidie exacuit:
vidi qñqꝫ circa pꝛimā quidē hoꝛā inuadenteꝫ
paroxiſmū certiſſime tertiane: ſm ſextā vo ei⁹
que vocat̄ a iunioꝛib⁹ medicis ꝓpꝛie quotidia-
na. Et vocare cōſuetudo eſt eis ita eaꝫ que ſm
vnāquāqꝫ diē exacuit̄. Ego aūt aſſueui hāc fe-
brē talē noīare amphimerinā ꝯtinuā: quotidia
nū eni nomē nullatenus eſt inenire apd aliquē
grecoꝛū ſcriptū: amphimerinā aūt oēm rē que
ſm vnāquāqꝫ diē ſimilr̄ fit noīant: ſed ſicͭ Pla
to ait cōtēnere opꝫ noīa eos quib⁹ tantaꝝ ⁊ taꝫ
magnarū rerū preiacet ineſtigatio: noīet̄ ergo
gratia euidētis doctrine ea qdē que vnaquaqꝫ
die exacuit̄: in ifebꝛicitatione vo qeſcit amphi
merina ſimplr̄: ita nihil adhuc adiacentibus ei
ſm ſermonē: que vo nō quieſcit amphimerina
cōtinua: liceat aūt ſi quis vult ⁊ alterius addice
re deficientē amphimerinaꝫ: ita vo ⁊ in ea que
per tertiā: altera quidē dῑla tertiana ſimplr̄ vel
⁊ deficiēs tertiana. Altera vo tertiana ꝯtinua:
licet aūt ⁊ ꝯtinuā tertianā noīare per tertianaꝫ
ſimplr̄ ita ſine additione aliqua ſicut demuꝫ ⁊
noīant quidā. Sed nō opꝫ ꝓlongare adhuc de
noib⁹: reuerti vo ad ꝓpoſitū. Iuuenis eni ipli
catione in quo dixi factā eſſe tertiane ad amphi
merinā ꝯtinuā ſm pꝛimā qdē dieꝫ mane ince-
perat cū rigoꝛe tertiane ꝓpꝛio febꝛi ⁊ alias vni-
uerſas ſeruans certe tertiane cognitiones vſqꝫ
ad ſextā hoꝛā ⁊ repēte ⁊ vomitū cholericuꝫ ⁊
ventris ſeceſſum ⁊ hūc cholericū ⁊ paruos ſu
doꝛes in quib⁹ moꝝ ꝯtractus eſt ⁊ hoꝛruit hō:
⁊ hic rurſus icipiēte acceſſione erat pulſus par
uus ⁊ inequalis: demū vſqꝫ quidē hoꝛā vnde-
cimā ſuffumigata adhuc paulatim plura qdeꝫ
acceſſionis habebat ꝓpꝛia: breuia vo quedā ⁊
aſcēſionis: hinc vo vſqꝫ noctis hoꝛā quaſi q̄r-
tā augmētatio erat certa: demū in eadē magni-
tudie manebat vt demū ad ſenſuꝫ vſqꝫ noctis
hoꝛā ſextā vnde iā manifeſte apparebat decli-
nare vſqꝫ quartā hoꝛā in ſcḋa dieꝝ. In hac eni
iam ⁊ cōtrahebat̄ ⁊ acceſſionis demōſtrabant̄
ſigna extremis qdē eius partib⁹ frigidioꝛib⁹ fa
ctis: pulſu vo paruo: ⁊ vtiqꝫ ⁊ vſqꝫ ad veſperā
augmētabat̄ paulatim: neqꝫ hoꝛroꝛeꝫ quēdam
neqꝫ iequalitatē aliā faciēs: demū rurſus in ſta
tu erat circa hoꝛā quartā noctis ⁊ ſenſibilr̄ de-
clinare incepit circa ſextā. Igit̄ quideꝫ qm̄ ſm
tertiā diē hoꝛa quaſi ſcḋa opoꝛtebat eius expe-
ctare futurā eſſe amphimerinā acceſſionē: ma-
nifeſtū erat nō tm̄ in tertiana ſi cuſtodiet eandē
hoꝛā ſine nō manifeſtū erat: inuaſit igitur hoꝛa
ſcḋa paroxiſmus hoꝛridus ciri⁹ eo qui in pꝛia
⁊ ſcḋa dierū cōtinue amphimerine paroxiſmo
creſcēs vſqꝫ quintā hoꝛā: initiū fecit aliud rur-
ſus poſt qntaꝫ hoꝛā ⁊ oīa erant ei ſynthomata
ſimilia his que in ſcḋa hoꝛa facta ſunt: hinc aūt
rurſus creſcēs paratius vſqꝫ octauā hoꝛaꝫ fri-
guit idē hoꝛruit rurſus in illa ⁊ paulopoſt pa-
rate aſcendebat adauct⁹ paroxiſmus vt noctis
hoꝛa quaſi quarta in ſtatū deueniret. Eteni qd
aliud q̄ꝫ certi emitritei paroxiſmus hic factus
eſt duabus feb. ſm eandem hoꝛam inuadenti-
bus ꝓpterea ꝙ anticipabat quideꝫ hoꝛis dua-
bus ea que ſm vnāquāqꝫ diē exacuebat̄: tarda
bat̄ aūt duab⁹ hoꝛis tertiana vt volēti cognoſce
re ſpēs febꝛiuꝫ euidēter apparēt ꝯcreta eſſe ⁊ q̄
tertiane ⁊ que cōtinue amphimerine erant ſyn
thomata. Nāqꝫ tertiana quidē cū rigoꝛe inua-
dēte: amphimerina vo ſine rigoꝛe miſta ex am
habus hoꝛroꝛē repente inferebat qui minus q-
dē eſt rigoꝛe: maius vo circūinfrigidatione: ⁊
tāto demū maius qdē circūinfrigidatiōe quā-
tū rigoꝛe eſt minus: quare ꝓpoꝛtionalr̄ diſtās
ab alterutra extremitatū hoꝛroꝛ ambaꝝ in me-
dio poſit⁹ eſt rigoꝛis ⁊ circūinfrigidationis ꝙ
aſſueuit maxie ꝯctis fieri extremitatib⁹. Quo-
circa neqꝫ abſqꝫ mō aliq̄ nomē huic febꝛi emi-
tritea poſueꝛt: ꝯcreta. n. ex amphimeria ꝯtinua
⁊ tertiana deficiēte toti⁹ ſue nāe dimidia parte
alterutrā hꝫ ꝑdictaꝝ febꝛiū: ſicut igit̄ emionos
ideſt ſemiaſin⁹ ⁊ emitheos. i. ſemide⁹ noīatur:
eodē mō ⁊ emitriteos emionos. i. ſemi quideꝫ
equo ꝯferente ei in gn̄atione: ſemi vo aſino ſm
alterū eoꝝ noīatū eſt ſolū ⁊ ſemide⁹: monſtrat̄
quidē ſemideo ꝑticipās: qm̄ aūt hō eſt ſm aliō
mediū derelinquit. Et emitritea igit̄ mediā q-
dē ſuā ꝑticulā hꝫ tertianā: mediā at aliā amphi
merinā ꝯtinuā. Duplex eſt aūt ei modus gn̄a-
tionis vel cōuenientib⁹ in vnū tp̄e duob⁹ ꝑoxiſ-
mis vt nūc dicebat̄: ꝓpterea qa anticipatiua q-
dē erat altera: alia vo tardatiua vel cōſeſtiꝫ ab
initio ꝯcretis adinuicē vtriſqꝫ. Igit̄ que qdem
in vnū tp̄e vtriſqꝫ ꝯuenientib⁹ fit vnū ſolū hꝫ pa
roxiſmuꝫ emitritee nāe: altera vo vniuerſos a
pꝛincipio vſqꝫ ad fineꝫ egritudinis: que vtiqꝫ ⁊
pꝛincipaliſſima pꝛioꝛib⁹ emitritea noīat̄: de hac
quidē vtiqꝫ ⁊ poſt parū dicet̄ maxie ꝓpter eos
qui circa Agatinū ⁊ Archigenē. Iuuenis igit̄
qui ſm explanationeꝫ hanc ſuppoſitus eſt ſm
tertiam diem paroxiſmo tali facto: ꝓpterea qa
conciderunt in vnuꝫ tp̄e vtrarūqꝫ feb. imiſſio-
nes ea que ſm vnāquāqꝫ diem exacuitur hoꝛis

duab⁹ paſſumēte ſemp:ea vero que p tertiā tardante paroxiſm⁹ qui ſm quartā diē iuaſit oriēte ſole ſpēz ſeruāſ certiſſimā flegmatice febris.
Debebat aūt vtiqȝ quaſi ſm analogiā quintus ab ea paroxiſm⁹ incipere circa decimā horā noctis:qm̄ anticipat ſemp duab⁹ horis:cholerice vero febris tertianus paroxiſmus a pricipio debebat inuadere vtiqȝ quaſi ſm quintā diē hora quarta vt eſſet mediū iteruallū principiȷ̄ duaꝝ febriū ſex horis. Q̄d igit̄ ⁊ factū eſt circa gdeȝ horā decimā noctis quarte inuadēte paroxiſmo ſm ſpēm flegmatice febris ⁊ pcedente ita vſqȝ ad quartā horā diurnā:ſupcopulata vero ei cholerica cū rigore moderato ⁊ ab hinc rurſus ſupimmiſtā ſpēm habente paroxiſmo ſm cholerice ſil' ⁊ flegmatice ſpēm. Supueniēte vero nocte circa octauā horā flegmatica febris icipiēs certa ⁊ ſola vniuerſaȝ detinuit deinceps diem exiſtentē ſextā deinde vſqȝ mediā noctē declinans:hinc rurſus icipit ſm eūdē modū:deīde reliquū mediū noctis ⁊ qd̄ eſt vſqȝ meridiē ſeptime diei detinēs iā quodāmodo declinabat.
Sed tertiana demū ei ſucceſſit cū rigore inuadens ſicͭ aſſueuit inuadere certa tertiana ⁊ alias oēs ſm eūdē modē certas ferēs cognitōes cholere vomitū fecit ⁊ egeſtionē cholericā ⁊ vrinā bonā ⁊ quādā breuē humiditateȝ:exiſtēte iam ſero oſtēdens euidentiſſime his qui didicerūt dignoſcere ſpēs feb. ꝙ remittit aliquo declinat ⁊ quieſcit vtiqȝ quaſi poſt vnā periodū vl' plurimū poſt ſcd̄am:eteni declinatio facilitatē habebat mirabilē quādā ⁊ qualē nulla anteriorū vſqȝ noctis horā quartā:in illa eniȝ flegmatica febre que ſm vnāquāqȝ diē exacerbabat̄:horis aūt duab⁹ anticipabat inuaſit detinēs totā noctē: ⁊ deinceps diē totam rurſus incepit ⁊ ſm octauā noctē ſcd̄a hora quā noctē detinēs totā declinabat ſm deīceps diē nonā. Debebat aūt vtiqȝ.q. ⁊ tertiane paroxiſm⁹ in illa die fieri circa octauā horā:qa duab⁹ horis tardabat:ſȝ tūc demū circa horā nonā inuaſit:oſtēdēs igit̄ ⁊ ſȝ hoc ſuiipſius declinationē. Sole vero occidēte copulata eſt ei anticipatiue inuadēs flegmatica feb. ſicut aſſueuit ⁊ noctē detinēs illā ⁊ eā que eſt deinceps diē:inuaſit rurſus ſm decimaȝ horam die decima:demuȝ rurſus ſm vndecimā diē hora octaua certiſſime pmanēs flegmatica demū circa noctis horā primā horrida inuaſio tertiane feb. q̄tuor horis tardētis facta eſt: ⁊ deinde hora ſexta noctis vēter egeſſit cholica ⁊ q̄dā in toto corpe humiditatis facte ſunt: ⁊ poſt has declinatio ois ppe infebricitationē deuenit ⁊ erat iā manifeſtū ꝙ tertiana quidē final'r habuerat:flegmatica vero derelinquebat ſola. Iaȝ aūt aliquo ⁊ ipſa remittēs quocirca ſm duodecimū dieȝ nō adhuc anticipauit poxiſm⁹ horis duab⁹ vt aſſueuit prius:ſed ſeptima hora inuaſit demū ſm decimātertiā neqȝ ſexta hora:ſed tardauit ⁊ ab hac ſeptima hora inuadēs in facilitate digna rōne ⁊ d̄clinatione:ſm decimūq̄rtū diē vero declinatio multū melior facta eſt ⁊ paroxiſmus inuaſit hora nona ⁊ in vrinis digna ratione ſigna digeſtiōis apparuerūt p̄demōſtrātia futurā ſol'onē in vētura die cretica:ſȝ nō de hoc nūc eſt ſermo niſi icidēter vel ſupuacanee.
Alterius eniȝ opis eſt hoc ⁊ difficile eſt. Q̄m aūt ſupmiſcent̄ multotiēs altero gn̄i feb. cholli ce ſl'aticis d̄ficiētes ꝯtinuis m̄ltos medicoꝝ latētes p̄ſcriptus infirmus ſufficiēter demr̄at.

⸿ Cū poſuerit modū cōpoſitionis fe. flegmatice cū cholerica: ⁊ ꝙ aliqn̄ paroxiſmi ſimul coicidūt in eadē die eadē hora: ⁊ aliqn̄ diuerſis horis: ⁊ cū poſuerit quatuor modos cōpoſitionis earū vult mō ponere ſigna qb⁹ he feb. cōpoſite agnoſcunt̄: ⁊ pmo ſignificādo ſibi qdd̄ā exēplū lōguȝ ⁊ pulchrū docuit nobis ſigna feb. cōpoſite ex flegmatica cōtinua ⁊ tertiana iterpolata que directe appellat̄ emitritens:in quo exēplo ponit ſigna cōplicationis p̄dicte qn̄ paroxiſmi earū in eadē die inuadūt diūſis horis ⁊ qn̄ inuadūt eadē hora ita ꝙ ſimul coicidūt:poſuit aūt in p̄dicto exemplo ſigna receſſus eaꝝ in his dictis aliqn̄ digrediēdo ⁊ redeundo ad ppoſitū. Et intendim⁹ totū exēplū Gal. in cōmēto iſto vt iacet exponere vt melius appareat eius intētio. ⸿ Incipit ḡ dicere ꝙ nos fingamus paroxiſmū inuaſiſſe quēdā in pma hora diei cū rigore viſo pūgere carnes laborātis:deīde etiā premittētes.ſ. ſupponentes has alias ſignificationes tertiane feb. eſſe vſqȝ ad ſtatū paroxiſmi vt qa inuaſerit cū vomitu cho. ⁊ declinet cū ſuauib⁹ ſudoribus: ⁊ cū apparēt oia illa iā ſit hora nona diei. ⸿ Et fingamus nos cōiungere ex vniuerſo motu paroxiſmi queȝ videmus:qa videmus oia ſigna feb. tertiane narrata ſup: ⁊ videm⁹ iam circa horā nonā hūc paroxiſmū cū ſudore declinare laborātē eſſe ſine feb.ſ. total'r circa horā vndecimā diei:vn̄ circa illā horā indicamus infebricitationē quā aſſueuimus notare in periodis feb. tertiane:qa verā geteȝ imaginamur circa horā vndecimā cū iaȝ declinet: ⁊ paroxiſmus tertiane ſit breuis:quia circa horā vndecimā hominē debeat total'r dimiſiſſe. ⸿ Et dicūt quidā ꝙ non oȝ hic eſſe vndecima ſed ſolū dicere circa horā. Et exponūt ſcȝ nonā:hoc aūt eſt abſurdū cū ois l'ra habeat vndecimā: ⁊ optime cōcordat cū verbis ſequentibus: ⁊ tūc dicit Gal. ꝙ nobis ſperātibus p ſigna que videmus.ſ. ꝙ ille in hora vndecima debeat ex toto ſine feb. pmanere ſi fingam⁹ ſudores eſſe detentos.ſ. circa horā nonā in qua eramus cuȝ illud ſperabam⁹ de vndecima:cū iā in nona appareret paroxiſmi declinatio vl' denſata ſolū vel horrēte cute. ⸿ Et notāter dicit vel denſata ⁊c̄. qa cū poxiſm⁹ ille qui tūc ſupuenit fuerit flegmatice ꝯtinue ppri⁹ ex cui⁹ inuaſione accidit circa cutē dēſitas ꝙ̄ horror:qa vt patebit īfra fe. ꝯtinuaꝝ ppriū eſt nō horrere. Dēſitas aūt circa cutē accidit: qa in pncipio aduētus paroxiſmi accidit quedaȝ retentio ⁊ fuga caloris ad intra ex quo ꝯtingit cutē denſari ⁊ infrigidari Cōm 10m

gidari que ifrigidatio pōt vocari horrorē ſepe vna pro
alia ſumaẽ vt ſupra:ꝛ ꝓpter illā denſitatē ꝛ infrigidatio-
nem ꝓhibeẽ euaporatio ſudoris. ℂ Et proſequiẽ exem-
plū ꝙ hinc.ſ.ab illa denſitate fingamus fieri ꝛ ſigna que
ſunt initij aſcenſionis ꝛ ſtatus in ſpecie feb.flegmatice cō
Gal.c. tinue que ſigna ponunẽ de criſi ſcḋo:tūc dicit Galenus ꝙ
ſi nos viderimus oīa iſta ſigna que narrauimus agnoſce-
mus manifeſte feb.eſſe cōpoſitā ꝛ cauſaꝫ feb.ex tertiana
interpolata ꝛ flegmatica ꝯtinua:ꝛ dato ꝙ nulla inueniaẽ
defectio.ſ.ſimplr in qua infirmus ex toto remaneat ſine
feb.nā manifeſtū ꝙ ꝑma ſigna fuerūt ſigna iterpolate cū
manifeſte illa ſint ſigna materiei putreſcētis extra venas.
ℂ Et attēde ꝙ hic paroxiſmus flegmatice inuaſit añ ꝑfe
ctā declinationeꝫ paroxiſmi cholerice:ita ꝙ quo ad aliqḋ
iciderunt eadē hora:ꝛ proſequiẽ Gal.ꝓceſſum huius cō-
plicationis ꝙ ſm ſcḋam diē ſperauimꝰ inuadere paroxiſ-
mū.ſ.flegmatice cōtinue hora nona ſicut inuaſit ꝑma die:
ꝛ ſi ſm noſtrā expectationē res euenerit bene quideꝫ. Et
ſimilr ſperamus ſm tertiū diē durāte adhuc feb.ſupinua
dere paroxiſmū tertiane hora ꝑma ſicut fecit ꝑma die: ꝛ
ſi paroxiſmus qui debet inuadere ſcḋo die ſm horā nonaꝫ
anticipauerit vel tardauerit:ꝛ ſilr paroxiſmus qui ſpecta-
baẽ die tertia hora ꝑma anticipauerit vł poſtpoſuerit:tūc
ſimilr ſm diuerſos dies neqꝫ ſm horā nonā neqꝫ ſm ho-
rā ꝑmā ſperabimꝰ.ſ.inuadere paroxiſmos:imo ſperamus
eos inuadere:tāto citius vel tāto poſt,quanto ꝓportio ꝑmi
periodi demōſtrauit paroxiſmū vel anticipanteꝫ vel tar-
dātē ab ea que a ꝑncipio.ſ.fuit hora iuaſionis. Et oīa hec
dicit Gal.ꝓpter diuerſitatē febriū.nā quedaꝫ feb.ſemper
anticipādo ꝓcedūt vel ſm maiorē ſui partē:vel ſm ꝑnm
hoc faciāt:quedā ſimilr poſtponēdo:ꝛ quedā non:ꝛ iſte ſi
ꝑnm earū vnū de quatuor tēporibus eius durat per plēs
paroxiſmos hñt reuerſionē illoꝝ pluriū paroxiſmoꝝ exi
ſtentiū in ꝑncipio in eadē hora.Si aūt vſqꝫ a ꝑncipio anti
ciparēt:tūc nō hꝫ paroxiſmos in poſterū reuertētes eadē
hora.ℂ Et ſimilr eſt de feb.in qua vſqꝫ a ꝑnº paroxiſmi
poſtponerēt:ꝛ ſubſequēter Gal.incidētalr ponit ſigna ex
qbus licet agnoſcere q̄ iſtaꝝ duarū feb.citꝰ recedit ꝛ bre-
uior erit alia:ꝛ dicit ꝙ hoc eſt agnoſcere ex ſpecie feb. qa
feb.tertiana vꝑlm eſt breuior feb.flegmatica:ꝛ ex lōgitu
dine ꝛ breuitate paroxiſmoꝝ:ꝛ hoc hꝫ veꝝ abſolute cōpa
rando paroxiſmos vnius feb.ad paroxiſmos alterꝰ feb.
qa flegmatica ꝛ ſimilr quartana hñt paroxiſmos longio-
res q̄ tertiana:ꝛ illa feb.vꝑlm eſt breuior que hꝫ ꝑoxiſ-
mos breuiores:ſed cōparando paroxiſmos vnius feb.ad
paroxiſmos añtes illius feb.ꝛ ſilr in alia feb.tūc ſi in vna
ipſarū fiant paroxiſmi multū longiores q̄ facti fuerūt añ
ꝛ in alia nō:ſignū eſt ꝙ illa ꝓcedit ad augmentū ꝛ verſus
ſtatū:alia aūt nō adhuc:ꝛ ſimilr intelligiẽ ex magnitudie:
ꝛ qūo differūt magnitudo ꝛ lōgitudo paroxiſmi claꝝ eſt.
Et per ꝯſuetudinē paroxiſmoꝝ itellige malignitatē ꝛ ico-
lumitatē eoꝝ.Et per motū paroxiſmoꝝ itellige vel qeteꝫ
paroxiſmoꝝ an ſit cū multis vel paucis accidentibus vel
analogiā eoꝝ adinuicē in quibuſcūqꝫ vel ꝛ adhuc ꝛc̃. Et
Aforiſ.1. oīa iſta clare ꝛ extenſe declaranẽ in ꝑnº de criſi: ꝛ in ꝑma
aforiſmoꝝ Paroxiſmos ꝛ cōſiſtētias ꝛc̃.Et declaraẽ ibi-
dem qūo anticipatio vel poſtpoſitio paroxiſmoꝝ abſolu-
ta cito vel tarde apparēs nō ſignificat augmētū vel decli
nationē:ſed anticipatio anticipationis ꝛ poſtpoſitio poſt-
poſitionis.Et tu pro oībus his clare legas in locis eiſdeꝫ:
qa huic ꝓpoſito eſſent valde ꝓlixa ꝛ extranea.Et ꝓſequē
do Galenū.Galenus ſm ſuū exēplū fingit flegmaticā iua
ſiſſe prius q̄ poſuerit vt ponat nobis ſigna cōplicationis
huius qñ paroxiſmi vtriuſqꝫ ſimul inuadūt ꝑmo aliquātu-
lū a ꝓpoſito in quibuſdā digrediēdo dicens ꝙ vbi prius
ponebaẽ ꝙ flegmatica iuadit circa horā nonaꝫ ponaẽ ꝙ
ipſa iuadat circa horā quintā vel ſextā:talis cōplicatio eēt
valde difficilioris cognitionis q̄ predicta:ꝛ hoc qa hi pa-
roxiſmi plus adinuicē eſſent cōfuſi:vnde talis cōplicatio
difficilis eſt valde agnoſci a multis medicis quibus nulla
eſt ſolicitudo circa hoc ſiue hoc ſit vna feb.ſpēs ſiue due:
ꝛ ſi due qualis ſit vna queqꝫ earū:ꝛ ꝓpter hoc nō ſolū nō
agnoſcunt qualr opꝫ curare has q̄ a nullo eoꝝ cognoſcū-
tur quales ſint:imo neqꝫ noſcūt ſi ſm diē ſcḋaꝫ opꝫ ſuſpi-
cari vtraſqꝫ horas que obtulerūt ꝑoxiſmos in ꝑº die.ſ.vt
in ipa die ſi iuadit ſolū paroxiſmus fl'atice hora qnta vel
ſexta haberet paroxiſmū in die tertia hora ꝑma ꝑoxiſmū
habere ꝛ ſimilr alia die hora quinta vel ſexta.ℂ Et ideo
dicit ꝙ exiſtimatus fuit agnoſcē iuaſiones potius ex ma-
gica q̄ ex medicinali ſcia.nā ego vidi talē miſtionē quam
nūc in ꝑdicto exēplo tractamus in qua tertiana iuaſit cir-
ca primā horā diei ꝛ ſm ſextā horā diei vidi paroxiſmuꝫ
flegmatice iuadentē que a iunioribus vocaẽ quotidiana:
vnde ꝯſuetudo eſt eis feb.que exacuiẽ ſm vnāquāqꝫ diē
vocare quotidianā.Sed ego aſſueui taleꝫ vocare amphi-
merinā cōtinuā:qa nomē quotidiane nō eſt inuentū ſcri-
ptū in libris grecoꝝ:nā ſic ait Plato:opꝫ eos noīa cōtēne-
re quibus ineſt iueſtigatio tā magnarū reruꝫ ꝛ gratia do-
ctrine euidentis feb.que ſm vnāquāqꝫ diem exacuiẽ:nō
dimittit hoīeꝫ ſine febre amphimerina ꝛ addendo ꝙ illa
que nō dimittit hoīeꝫ ſine febre amphimerina ꝯtinua no-
minaẽ:dato ꝙ ad primā ſi vis addere poſſis ꝛ vocare eaꝫ
deficientē:ꝛ ſimilr hoc pōt in tertiana fieri:nā altera eius
dīa pōt vocari tertiana ſimplr vel addere ꝛ vocari pōt
tertiana deficiēs:ꝛ altera eiꝰ dīa pōt vocari tertiana cō-
tinua:ꝛ licet enī tertianā ꝯtinuā noīare tertianam ſimplr
ſine aliqua additione vt quidā nolant.ℂ Deinde Galenꝰ
reuertiẽ ad propoſitū in ſuo exēplo in hac etiā fictione ſe-
cunda in qua ponit ꝯtinuā flegmaticā inuadere hora ter-
tia qnta vel ſexta dicēs ꝙ nō opꝫ hic de noībus ꝓlōgare:
ſed ad ꝓpoſitū reuerti.nā iuuenis in quo dicit cōplicataꝫ
eſſe tertianā ad continuā amphimerinā ſm ꝑmam diem
mane iceperat febrire cū rigore ꝓprio tertiane ꝛ diuerſas
alias ſignificationes habuit tertiane certe vſqꝫ ad horam
ſextā:vt qa habuit vomitū cholericū ꝛ iam incipiebat ha
bere ſudorē paruū:in quibus ſudoribꝰ paruis exiſtētibꝰ:
qa adhuc nō ſudabat forti ſudore cōtractus eſt ꝛ horruit
homo:nā vt iam dictū eſt ꝙ nō fuit verus horror ſed fri-
gus cū denſitate cutis:qa hec febris que inuaſit fuit cōti-
nua:ꝛ hinc ideſt ab hinc rurſus acceſſione incipiēte.ſ.iſtiꝰ
flegmatice erat pulſus paruus ſicut eſt in ꝑdicta febre ꝛ
iequalis vt ſupra ꝛ vſqꝫ in horā vndecimā:caliditate pau
latim ſuffumigata:talis febris hꝫ plura ſigna ꝓpria acceſ-
ſionis:ideſt ꝑncipij paroxiſmi. Nā alia lrā dicit iuaſionis
ꝛ habebat breuia ſigna ꝛ pauca aſcēſionis.i.augmētatio-
nis alr augmēti:ꝛ cauſa eſt:qa cū iſta inciperet hora ſexta
vſqꝫ ad vndecimā nō fūt niſi qnqꝫ hore.ꝑnm aūt ꝑoxiſmi
flegmatice eſt lōgū vt ſupra:ꝛ ideo circa horā vndecimā
calītas modica adhuc ſuffumigauerat cū adhuc non eēnt
ſigna augmēti vel ſaltēꝫ modica:ab hinc ꝛo.ſ.hora vnde-
cima diei vſqꝫ ad horā q̄ſi quartā noctis durabat augmē
tū ꝛ augmētabaẽ ab vndecima hora diei ad q̄rtā noctis:
erant itꝫrū quinqꝫ.Erat enī iſte iuuenis in diebus equino
ctialibus ita ꝙ noctes erant magne ſic̄ dies:demū mane-
bat in eadē magnitudine vſqꝫ ad vndecimā horaꝫ noctis
poſtq̄ manifeſte incipiebat declinare vſqꝫ ad quartā ho-
ram in ſcḋa die.Et ſumit hic declinationē pro toto tēpore
in cōtinua febre a ſtatu exacuitionis vſqꝫ ad ꝑncipiū exa
cuitionis ſcḋe ꝛ in hora quarta ſcḋe diei iā ꝯhebatur infir-
mus ꝛ demonſtrabantur acceſſionis ſigna ꝛ initij fl'atice

feb. factis frigidioribus partibus exterius ⁊ pulſu paruo: ⁊ augmentabatur paulatim ſicut mos eſt flegmatice vſq3 in veſperã: neq3 inequalitatẽ faciens aliã: ſimilr determinata eſt flegmatica fe. habita ſupra. ¶ Et demũ in ſtatu erat circa horã quartã noctis ⁊ ſenſibilr declinare incepit circa ſextã horã ſicut fuerat de exacutione p̄cedẽtis diei. ¶ Et p3 hic q̄ paroxiſmus hui⁹ flegmatice icepit anticipare: q2 in ſcd̃a die incepit hora quarta ⁊ p̄ma die incepit hora ſexta: ergo ſm hãc regulã in tertia dierũ oportebat expectare amphimerine acceſſionẽ hora ſcd̃a: q2 iam p̄cedebat paroxiſmus eius anticipare per duas horas: nõ tñ nobis adhuc erat manifeſtũ in tertiana ſi paroxiſmus ei⁹ in tertia die cuſtodiet eandẽ horã quã cuſtodiuit in p̄ma ſiue nõ: q2 nondũ erat factus niſi vnicus paroxiſmus ei⁹: nũc aũt ex aduẽtu ſolũ paroxiſmi p̄mi illud nõ põt cognoſci: ergo hora ſcd̃a tertie diei inuaſit p̄oxiſmus floridus al's horridus citius eo paroxiſmo cõtinue amphimerine qui in p̄ma ⁊ ſcd̃a dierũ inuadebat: q2 in p̄ma etiã inuaſit hora ſexta ⁊ in ſcd̃a hora quarta: fuit eñ hic paroxiſmus floridus: q2 directe floruit cũ duo paroxiſmi inuaderent eadẽ hora: q2 ille flegmatice anticipauit horis duabus: ita q̄ in tertia die ſcd̃a hora inuaſit floridus paroxiſmus: ſed quõ ſit floridus apparebit. Et ſubdit q̄ hic paroxiſm⁹ fuit creſcens vſq3 in horã quintã ⁊ tũc initiauit alius rurſus poſt quintã horã: ⁊ expoſitũ eſt a quibuſdã q̄ lr̃a d3 dicẽ poſt q̄rtã: ⁊ vult q̄ etiã alio die i quo debebat reuerti tertiana intrauerit paroxiſmus poſt quartã: q2 paroxiſmus tertiane ſemp̄ ibat poſtponẽdo duab⁹ horis: ⁊ ideo q2 ſcd̃s icẽperat ſcd̃a hora diei: tertius paroxiſmus debet incipere in fine quarte hore: vñ expoſuerũt hinc aũt rurſus creſcẽs. i. addens. ſ. in poſtpoſitione vſq3 ad octauã horã. ſ. in ſubſequentibus diebus ⁊c̃. ¶ Talis autẽ expoſitio ex toto eſt diſſona mẽte Gal. p̄mo: q2 cõis littera reperit lr̃a initiauit alius rurſus poſt quintã horã ⁊c̃. Scd̃o nec vbi Gal. fecit mẽtionẽ de die alio in illo caplo. ab h̄ tertio die. Eſt ergo intentio eius vna q̄ totus ſuus ſermo ille referat̃ ad iſtũ paroxiſmũ qui factus eſt tertia die floridus: eñ q2 ille fuit cõpoſitus ex paroxiſmo tertiane ⁊ flegmatice habuit pluribus vicibus horripilationẽ ⁊ ſup̄calefactionẽ: hoc enim eſt de p̄prietate emitritee feb. vt manifeſte decl'at in illo caplo infra: ſed q̄ñ de his. ¶ Et ideo q̄ñ Gal. dicit initiauit alius rurſus ⁊c̃. nõ itelligit q̄ initiauit alius paroxiſm⁹ de nouo: ſed itelligit q̄ rurſus alius horror ſup̄uenit ſicut ſup̄uenerat in p̄ncipio: vnde dicẽ ⁊ oĩa erãt ei ſynthomata ſimilia his que in ſcd̃a hora facta ſunt: ⁊ deinde augmẽtatus eſt in calefactione vſq3 in octauã horã: ⁊ hoc itelligit cũ dicit. Hinc aũt rurſus creſcẽs vſq3 ad octauã horam: ⁊ rurſus etiã in ea itep̄ icepit horror ⁊ frig⁹: ⁊ poſtea augmẽtabat̃ caliditas ⁊ paroxiſmi iterum: ⁊ ſic fiebat vſquequo quarta hora noct̃ venit ad ſtatũ: vt eñ dictũ eſt: ⁊ poſtea patebit paroxiſm⁹ hic eſt certi emitritei. de p̄prietate eñ talis eſt q̄ in eo pluries accidit horror ⁊ frigus ⁊ accenſus caloris: hoc aũt ibi reſuat̃ ad declarãdũ. ¶ Deinde Gal. vult declare quõ in p̄dicto exẽplo ⁊ ſimultanea inuaſione paroxiſmoꝝ manifeſte apparẽt ſigna nobis ſignificantia ibi duas feb. eſſe complicatas: vnde dicit. eteñ q̄ſi interrogatiue loquẽdo q̄d aliõ q̄3 certi emitritei p̄oxiſm⁹ hic fact⁹ eſt: duabus feb. ſm eandẽ horã inuadentibus: q̄ſi dicat nihil aliud: ⁊ hoc q2 illa que ſm vnãquãq3 diẽ exacuebatur anticipabat horis duab⁹ ⁊ tertiana poſtponebat duab⁹ horis vt potẽti cognoſcere ſpẽs febriũ ⁊ habẽti ſigna eaꝝ in mẽte euidẽter apparẽt ſigna amphimerine ⁊ tertiane hic eſſe cõcreta ⁊ cõmiſta. Nã cũ tertiana inuadit cũ3 rigore ⁊ amphimerina cõtinua ſine rigore feb. miſta ex ambobus: ſcil3 cuius paroxiſmi icipiũt ſimul eadẽ hora ferebat repente horrorẽ qui eſt minus rigore ⁊ mai⁹ circũfractione ⁊ tãtũ eſt maius circũfractione quãtũ minus eſt rigore: ⁊ ideo p̄portionabilr diſtãs ab alterutra ambarũ extremitatũ dictaꝝ horror poſitus eſt in medio rigoris ⁊ circũfractionis q̄d aſſueuit maxime fieri cõtritis exercitãtibus vl' cõtritis febribus extremitatibus.

Et attentione dignũ q̄ ſicut patuit ſupra horripilatio ſiue horror eſt diſpõ minor rigore ⁊ maior circũfractione pura: ⁊ hoc ideo: q2 in horripilatione eſt valde minor motus in membris q̄3 in rigore: ⁊ p̄ ꝯñs in mẽbris ſentit̃ paſſio maior q̄3 in rigore. paſſio aũt que p̄prie ſentit̃ in rigore eſt mordicatio ⁊ pũctio: ⁊ q2 h̄ plus fit a mã calida q̄3 a frigida: ideo vt ibi dictũ eſt plus accidit a mã cholerica: ⁊ dato q̄ poſſit etiã fieri a materia frigida: q̄ñ etiã frigiditas mordicatiua eſt. vnde frigidũ vlceribus mordax: in rigore aũt facto a mã cal'a eſt ibi frigiditas per accñs p̄ reuocationẽ calidi ad intra: mã autẽ frigida vt ibi fuit dictũ vpl'm facit frigus purũ. Et ideo ſubdit. hic rigor ⁊ frigus p̄ñt poni duo extrema: ⁊ h̄ quia in rigore vpl'm ſentit̃ punctio: in ſolo aũt frigore nõ: ſed horripilatio directe põt poni mediũ accidẽs iter iſta: q2 in ipſa nõ ſentit̃ pura mordicatio neq3 puꝝ frigus: ſed quedã p̄ua punctio cũ quodã modico frigore. Unde Aui. dicebat: vt ſupra: q̄ eſt accñs in quo homo iuenit diuerſitatẽ in lacertis ſuis in frigore ⁊ punctione: ſimilr eſt membrũ: q2 in ea non eſt magnus mot⁹ mẽbroꝝ vt in rigore: nec eſt oĩno ſine motu vt frigus vt ſupra patuit. ¶ Et iõ cauſe horripilationis ſunt medie iter cauſas illoꝝ duorũ: ⁊ hoc vel q2 cauſe rigoris cõponunt̃ cũ cauſis frigoris: at q2 ad mẽbrũ ſenſibile expellitur humor mordicatiu⁹ vt cholera cũ humore flegmatico fit horripilatio: q2 cauſe rigoris ſũt remiſſe: ⁊ hec fuerũt declarata ſupra in ſermone de rigore: nũc aũt in feb. illa cõpoſita accidit horror quando paroxiſmi eoꝝ ſimul inuadũt ⁊ nõ p̄prie rigor: nõ q2 componant̃ in mẽbris ſenſibilibus in mã frigida flegmatica: cũ materia cal'a vt cauſet̃ horripilatio ⁊ non rigor: q2 febris flegmatica que hic eſt cõtinua cuius mã nõ expandit̃ ad ſenſibilia mẽbra vnde ex hoc nõ accidit verũ frigus i extremis poſitũ: ſ3 in ea accidit frigus ex remotione caloris ad intra ⁊ fit magna reuocatio p̄pter mãm intus eſſe frigidã: ad extra aũt expandit̃ materia cholica pũgitiua: iſta aũt rigorẽ nõ cauſat: q2 ex multa reuocatione caloris nãlis ad intra facta ex flegmatica remouet̃ multũ ſenſus ab extrinſecis membris: vnde nõ ſentit̃ ſic pũctio ⁊ mordicatio cholere: ⁊ ideo nõ fit rigor: ſed diſpoſitio infra ipſã que eſt horripilatio: ⁊ ſentit̃ ibi plus de rigore q̄3 ſit frigus tertiane: cũ ibi ſit maior reuocatio caloris q̄3 ſit illa que fit in ſola tertiana ⁊ ſentit̃ frigus min⁹ q̄3 ſit in ipſa flegmatica interpolata: ⁊ ideo directe eſt accidens mẽbrũ inter rigorẽ tertiane ⁊ purũ frigus flegmatice. Et ideo alr ꝯtingit horripilatio in feb. illa q̄3 in illa que eſſet cõpoſita ex chol'a interpolata ⁊ fl'atica interpolata in qua ad extrema expelleret̃ materia frigida ⁊ calida. ¶ Qd̃ aũt Galen⁹ dicit q̄ illa horripilatio aſſueuit fieri ꝯtractis ⁊ cõfractis extremitatibus apparuit ſupra in p̄dicto ſermone: q2 prio ſentit̃ ꝯfractio q̄3 horripilatio. Unde dicebat Auicẽna q̄ cõfractio eſt quaſi maneries eius: ⁊ lr̃a que dicit contritis extremitatib⁹ eſt clara. ¶ Deinde Gal. q2 noiauerat predictam febrẽ emitriteũ vult quaſi aſſignare cauſã noiationis remouẽdo dubium: q2 poſſet dici cum ipſa componat̃ ex flegmatica ⁊ tertiana quare ſolum denominatur a tertiana dicendo emitriteus: ⁊ dicit q̄ nõ abſq3 modo aliquo: ideſt nõ abſq3 aliqua ratione poſuerũt hanc feb. hoc noie: q2 ipſa eſt cõpoſita ex illis: iõ ſm medietatẽ ſue mãe habet alterutrũ p̄dictoꝝ: ⁊ ideo ſic dicimus ſemiaſinus ⁊ ſemideus:

Digreſ ſio. 61.

p° quarti trac. 2. c. 6

p° quarti trac. 2. c. 6

ſemideus: ita dicim⁹ emitriteus: q̄a ſemiaſinus eſt ſm medietatē equus ⁊ ſm medietatē aſin⁹. Et tñ ſolū denoiat̄ ſ3 medietatez eoꝝ .ſ. ab aſino: ⁊ ſimilr̄ eſt de ſemideo: q̄a ſm medietatē eſt homo ⁊ ſm medietatez deus: ⁊ ſimilr̄ emitriteus ſm medietatē eſt tertiana ⁊ ſm medietatē eſt amphimerina cōtinua: ⁊ tñ pōt ſicut illa denoiari a media ei⁹ pte: vnde emitritea .i. ſemitertiana. ℭ Et ponit deinde duplicē modū gn̄ationis emitritee ⁊ vn⁹ modus eſt qui nūc eſt dictus: q̄a ſi cōpoſitio flegmatice ꝯtinue ⁊ tertiane interpolate ſit ꝙ ſolū vna vice accidat ſimul icipe paroxiſmos vtriuſq3: ⁊ iſta non eſt p̄ncipalis emitriteus. Alio mō pōt fieri quādo ſic cōplicant̄ p̄dicte due ſpēs ꝙ a p̄ncipio vſq3 ad finē cōtinue paroxiſmi earū ſimul icipere͂t ⁊ illa eſt eaꝝ p̄ncipaliſſima emitritea. Sed nos de iſtis dicem⁹ poſt ꝓpter Archigenē ⁊ Agatinū: ⁊ intelligit̄ emitritea eē vera qñ ſit paroxiſmus cōpoſitus ex illis duob⁹ paroxiſmis ſil̄ icipiētib⁹. ℭ Et ꝓſequit̄ Gal. cū dic̄. Iuuenis ḡ ⁊c̄. vult modo oſtēdere tēpus ꝓceſſus illarū febriuz dicēs ꝙ facto p̄dicto paroxiſmo in tertia die: q̄a ſimul coiciderūt ꝓpter vnā anticipare ⁊ aliā poſtponere: paroxiſmus qui in 4° euenit oriēte ſole: q̄a fuit paroxiſmus flegmatice q̄ ibat duabus horis anticipādo: ⁊ ſm hāc ꝓportionē in quīta die debebat euenire paroxiſmus ſm decimā horaz noctis ſcil3 flegmatice: ⁊ ſic p3 ꝙ ille inuenia directe erat in diebus equinoctialib⁹. Sed paroxiſmus cholerice ſpectabat̄ in qnta die hora q̄rta diei: q̄a poſtponebat horis duabus: ⁊ ita factū fuit: vnde p̄mū vnius paroxiſmi diſtabat a paroxiſmo alterius ſex horis: vnde inuaſit paroxiſm⁹ flegmatice circa decimā horā quarte noctis ⁊ ꝓceſſit .ſ. vſq3 ad horā quartā qnte diei ⁊ nocte ſupueniēte ſexta ſupuenit paroxiſmus flegmatice hora octaua: q̄a ibat ſemꝑ anticipādo: ⁊ ſtetit tota ſexta die d̄clinās vſq3 ad medietatē noctis ſexte ⁊ ibi incepit alter paroxiſm⁹ flegmatice que directe erat hora ſexta noctis ſexte: cū nox duraret ꝑ duodecim horas: ⁊ retinēs totā medietatē noctis ſexte que eſt vſq3 ad meridiē: q̄a vſq3 ad meridiez: q̄a vſq3 ad horam ſextā diei ſeptime iam incipiebat paroxiſmus declinare: ⁊ tūc directe in ſexta hora ſeptime diei ſupuenit tertiana cū rigore ⁊ cū alijs ſignis ſupra narratis. Unde in ſero habuit quādā breuē humiditatē: ideſt quēdā breuē ſudorez: vnde in hoc paroxiſmo manifeſta ſigna apparuerūt ꝙ feb. tertiana recedit ⁊ declinat vt ꝙ ſolu3 debeat venire alter paroxiſmus vel ad plurimū duo: ⁊ hoc ideo q̄a declinatio predicti paroxiſmi habuit mirabilē facilitatē ſine aliq̄b⁹ accidētibus: quā facilitatem nulla anterioꝝ acceſſionum tertiane habuit talē: ⁊ durauit hic paroxiſm⁹ tertiane qui incepit hora ſexta ſeptime diei vſq3 ad quartā horam noctis ſeptime diei. Et in illa hora quarta noctis ſeptime inuaſit flegmatica que anticipabat ſemper duabus horis: ⁊ durauit paroxiſmus per totā noctē ⁊ per totā ſequētē diē que fuit dies octau⁹: ⁊ icepit acceſſio flegmatice ſm octauā noctē ſcd̄a hora ⁊ detinēs illā totā declinabat ſm diez nonā hora nona: ⁊ in illa hora nona paroxiſmus tertiane debebat fieri in octaua hora: q̄a antecedēs paroxiſm⁹ tertiane factus erat hora ſexta ſeptime diei ⁊ nō fuit ſic: imo factus fuit hora nona in hac nona die: vñ ex hoc oſtendit manifeſte declinationē tertiane feb. q̄a in p̄mo poſtponebat duab⁹ horis: ſed mō poſtpoſuit trib⁹. Et in occaſu ſolis none diei inuaſit acceſſio flegmatice anticipādo ſic̄ cōſueuit ante: q̄a paroxiſmus añs inuaſerat nocte octaua ſcd̄a hora ⁊ detinuit totā noctē illā ſequētē que erat dies decia: ⁊ illa decima die inuaſit flegmatica hora decima: ⁊ ſic etiā proceſſit anticipādo per modū ꝯſuetū ⁊ in vndecima die flegmatica inuaſit hora octaua. vnde adhuc nō mutauit ordinē: ⁊ circa p̄mā horā noctis ſequētis inuaſit paroxiſmus tertiane: ⁊ ſic poſtpoſuit quatuor horis ⁊ imediate antecedens poſtpoſuerat tñ trib⁹: ⁊ ſic oſtendit̄ manifeſtiſſima d̄clinatio tertiane: q̄a l3 poſtpoſitio abſolute nō ſignificet declinationē morbi neccio: tñ poſtpoſitio poſtpōnis bene ſignat. Uñ ille habuit in hac nocte circa horā octauā als ſextā egeſtionē cholicā ⁊ ſudorē quēdā i toto corpe: ⁊ poſt has euacuationes facta eſt oīs ⁊ tota d̄clinatio tertiane. vnde infirmus prope infebricitationē deuenit: ⁊ dicit hoc: q̄a l3 tertiana ia3 totalr̄ ceſſauerit vnde facta eſt infebricitatio totalr̄ ex pte iſtius: tñ q̄a adhuc remāſit flegmatica eger nō fuit totalr̄ factus infebricitās: ſed q̄a modica remanſit caliditas reſpectu eius que erat: cū etiā hēbat tertianā: iō dicit ꝓpe infebricitationē deuenit. Et ſic per ea que ponit manifeſte ponit ſigna receſſus tertiane. ℭ Etiā tūc ponit ſigna receſſus flegmatice. nam flegmatica remāſit ſola ⁊ declinare incepit: vnde veniēte die duodecimo nō anticipauit duab⁹ horis vt ꝯſueuit: ſed ſolū vna hora: ⁊ ideo inuaſit hora ſeptima: ⁊ p̄mo inuaſit hora octaua. In decimatertia aūt die nō anticipauit vt imediate: vt q̄a inuaderat hora ſexta: imo tardauit vltra ſextā horā: etiā inuaſit hora ſeptima ſicut ⁊ paroxiſmus añs: vnde itelligit ſed tardauit ⁊ ab hac .ſ. ſexta hora inuadens ſeptima hora in facilitate digna rōne inuaſit cū accidētibus facilioꝛib⁹ oſtēdentib⁹ morbi declinationē: ⁊ ſm decimāquartā diē facta fuit declinatio paroxiſmi multo melior: q̄a quāto morbus plus declinat tāto paroxiſmi ſunt minores: ⁊ paroxiſmus etia3 poſtpoſuit: q̄a illa die inuaſit hora nona: ⁊ apparuerūt digeſtionis ſigna que demōſtrauerūt totalē receſſu3 hui⁹ febris in die futura cretica: tñ nō eſt tp̄s modo dic̄ d̄ criſi. ℭ Deinde ſic cōcludit ꝙ ſufficiēter p̄dictus ifirmus demonſtrat ꝙ adinuicē multe imiſcent̄ feb. etherogenee .i. diuerſoꝝ generū vt cholerice deficientes flegmatice cōtinue que ſunt latentes multis medicoꝝ ⁊c̄.

Nota pro poſitione.

ℭ Sed cu3 de his ſatis dixerimus ad id qd̄ pauloante promiſimus rurſus veniamus. Laurē.

ℭ Sed quoniam ⁊ de his ſatis dictum eſt rurſus ad id redeo: de quo pauloante eſt a me ſermo dilatus. Leonic.

ℭ Capl3 octauū i quo agit de notitia emitritei. Antiq̄.

SEd qm̄ de his dicta ſunt de emitritei differētijs que opoꝛtet ad id qd̄ diſtuli parum antea: redeo rurſus.

Cum poſuerit ſigna cōplicationis flegmatice cōtinue cū cholerica iterpolata ⁊ dixerit hāc hr̄e duplicē modum generationis: vnus cū in vnū tēpus ꝯueniūt duo paroxiſmi earū quēadmodū fuit in exēplo p̄dicto: ⁊ talis habuit ſolū vnū paroxiſmū emitritei vere vel ꝯcurrētibus duobus paroxiſmis earū ſemꝑ in vnū tēpus a p̄ncipio morbi vſq3 ad finē: ⁊ talis febris noiat̄ p̄ncipaliſſima emitritea: ⁊ ibi ꝓmiſerit ꝓpter Agatinū ⁊ Archigenē declarare que ſit materia vere emitritee feb. intendit hic declāre an q̄libet cōpoſitio feb. cholerice cu3 flegmatica ſit emitriteus: ſed non quelibet eſt emitriteus verus: vnde tradit cognitionē quarūda3 compoſitionū flegmatice cum cholerica: quarū quedā ſunt de genere veri emitritei ⁊ quedam nō. Et p̄mo dedit intentionē ſuā cū dicit. Sed qm̄ de his ſc3 feb. que ſūt de drīa emitritei .ſ. quedā: q̄a de illa in qua cōplicat̄ tertiana iterpolata cū flegmatica ꝯtinua in qua paroxiſmi nō coincidūt directe in vna hora niſi ſemel dicta ſunt que op3 ad illud qd̄ dilatū eſt parum antea: ſcil3 que compoſitio flegmatice continue cu3 tertiana interpolata ſit verus emitriteus: redeo rurſus. Deinde exequitur ſuū propoſitum: cum dicit. Cō^m 11^m

Laurẽ. ¶ Cõpoſita enim ex tertiana ac quotidiana continua quã vocamus ſemitertianã: vel hꝫ flauã bilem exuperantẽ proindeqꝫ flaua bilis acceſſiones fortiora vel hãc pauciorẽ: pituitam vͦo ampliorẽ: proindeqꝫ quotidiane affectiones firmiores vel neutro altero humore exuperantiorem: ſed ambos equales.

Leonic. ¶ Febres igiť que ex tertiana ꝛ quotidiana ꝯtinua cõpoſita eſt quã emitriteũ appellam⁹ aut flauã bilẽ hꝫ exuperãtẽ atqꝫ ob id ĩ eo ſunt tertiane febris acceſſiones maiora: aut hec qdẽ paucior: pituita vͦo abundãtior: atqꝫ idcirco quotidiane ꝯtinue affect⁹ firmiores aut neuter hũor alterũ vincit: ſꝫ ambo eqpotẽtes exiſtit.

Antiq. ¶ Que eni cõpoſita eſt ex tertiana ꝛ quotidiana cõtinua quã emitriteã noiamus aut ſupabũdãtẽ hꝫ rubeã cholerã: ꝛ ꝓpterea ꝛ tertiane ſynthomata vehemẽtiora: aut hãc quidẽ minorẽ: plus autẽ flegma ꝛ ꝓpterea ꝛ cõtinue amphimerine certiores paſſiones: aut neutro altero humoꝝ eminentiorẽ: ſꝫ pares robore vtroſqꝫ.

¶ Premittendo quandã diuiſionẽ feb. compoſite ex tertiana ꝛ cõtinua: quotidiana que appellatur emitritea feb. hec nota eſt per ſe.

Laurẽ. ¶ Qualis diligẽs ſemitertiana exiſtit talis ſpecie qlẽ Hip. ipſe idicauit ſcribẽs lib. j. de epidimijs ad hunc modũ. Pleriqꝫ in hũc modũ afficiebanť: febris continua horrifica acuta in terminum minime itermittens. Modus aũt erat ſemitertiane diem qdẽ vnũ habẽs leuiorẽ: altera autem grauius affligens atqꝫ ad acutiorem diſpoſitionem increſcens.

Leonic. ¶ Quo tẽpore eſt exquiſitus emitriteus talẽ formam repreſentans qualẽ de eo Hippo. manifeſtauit cuꝫ in ꝑncipio epidimiarũ in hãc ſcribit ſniam. Erãt vͦo eorũ pleriſqꝫ paſſiones huiuſmodi febres horride cõtinue acute: oino qdẽ nõ itermittẽtes. Modus vͦo erat emitriteus cũ altera die leuiorẽ ferret: alterã vͦo inualeſceret ac ſummatim in acutiem augerentur.

Antiq. ¶ Que vtiqꝫ ꝛ certiſſima emitritea eſt exiſtens talis ſpecie qualẽ vtiqꝫ Hippo. eã oſtẽdit ſcribẽs in ꝑmo epidimiaꝝ ita. Erãt aũt plurimis coꝝ paſſiões horride febres ꝯtinue acute: in toto qdẽ nõ deficientes. Modus aũt erat emitriteus: vna quidẽ leuiore: altera vͦo exacuebatur ſemꝑ ꝛ vniuerſalr̃ inacutius ſuperaddebat.

¶ Deinde Galenus vt oſtẽderet que illarũ eſt vera emitritea oñdit auctẽ Hippo. que ſit nã veri emitritei: ꝛ dic̃ ꝙ q̃ illaꝝ eſt extris certiſſima emitritea eſt fe. extrĩs talis ſpecie qlẽ dicit Hippo. in ꝑ epidimiaꝝ: ꝛ ponit ſmonẽ Hipp. Et ꝑ illõ qd dicit ꝙ erãt acute itelligit ꝙ vl erãt acute. i. periculoſe: vel erãt acute nõ abſolute ſꝫ ꝯuerſiue cũ fe. emitritee elongenť: vt Auic. 4° canõ. Uel poſſum⁹ dicere ꝙ erãt acute abſolute: vt lꝫ alie poſſint dici emitritee: adhuc q̃ cũ alijs cõditionib⁹ hĩt hãc ſunt veriores emitritee. Et intelligit ꝙ illud qd dicit. modus aũt erat emitriteus. ſ. verus vna quidẽ die ꝛc̃. altera vͦo. ſ. die: ꝛ hoc qa in vna die ꝯcurrunt ꝑoxiſmi duo: in alia nõ. ¶ Et appet ex vͦbis Hippo. eſſe de rõne feb. vere emitritee: vnũ eſt ꝙ ſit horrida. ſcdꝫ ꝙ ꝯtinua acuta. tertio ꝙ nõ ſit ĩ totũ deficiẽs: qa. ſ. nõ deſinat infebricitatione vere: ꝛ ideo nõ ſemꝑ ad hoc reqrunť ꝙ illaꝝ feb. vna ſit ꝯtinua. ꝛ ideo addita fuit hec tertia cõditio ꝓpter duas iterpolatas que adinuicẽ poſſent cõponi ꝙ ex eis continue homo febricitet: non tamẽ ibi eſſet aliqua feb. in toto indeficiens. ¶ Deinde cum. d.

Ter. 16. — Fen ꝑma tract. 4° capto. 17.

Laurẽ. ¶ Horrifica aũt dixit nõ ſimplr̃ febrẽ icipiẽtẽ cũ rigore quẽadmodũ innumeris febrib⁹ id accidit de qb⁹ deinceps docebo. Sed in qbus parte pl'ima acceſſionis horror prehẽdit: altera die in qua ſil' afficiũt tertiana ac quotidiana ꝯtinua: ſequẽs enĩꝫ dies quotidianam tãtũmodo hꝫ. Quocirca ꝑma dies magna ex pte ꝑmiſtã ex vtriſqꝫ febrẽ cõmittit: ſcda aũt ꝯtinuã quotidianã. Interdũ enim prima die icipit pituoſaꝫ. ſecunda autem vtrãqꝫ contingit.

Leonic. ¶ Dixi autẽ horridas nõ ſimplr̃ que cũ horrore inuadunt ſicuti hoc innumerabilib⁹ accidit febrib⁹ de qbus deinceps verba faciemus. Sed in qbuſcũqꝫ magnaꝫ acceſſionis ptẽ horrores aſſumũt altera dierũ. ſ. i qua ꝛ tertiana ꝛ quotidiana ꝯtinua ſil' inuadũt. nam altera dies ſolã hꝫ quotidianã: magna vͦo ex pte dierũ ꝑma miſtam ex vtriſqꝫ adinuenit febrẽ. Scda vͦo ex pituita cõtinuã. Cõtingit autem nõnunqꝫ hanc primo inuadere die: ſecunda vͦo ambas ſimul.

Antiq. ¶ Horridas eni dixi nõ ſimplr̃ eas que cuꝫ horrore inuadũt: qa ĩfinitis eqdeꝫ feb. exiſtit hoc de qbus deinceps dicã: ſed quib⁹ plurimã parteꝫ paroxiſmi poſſederũt horrores ſm alterã eqdẽ dierũ in qua coinuadũt ſil' tertiana ꝛ continua amphimerina: reliqua eni dies amphimerinaꝫ hꝫ ſolã. Igiť ſepius quidẽ prima dierũ miſtaꝫ ex ambab⁹ infert febrẽ: ſcda vͦo ꝯtinuã flegmaticã. Contingit quidẽ qñqꝫ ſm primã equideꝫ inuadere flegmaticam: ſm ſecũdã vͦo vtraſqꝫ.

¶ Exponit vnũ dictũ poſitũ in auctẽ Hippocratis: ꝛ dic̃ ꝙ per febres horridas nõ itelligit ſimplr̃ illas que inuadunt cũ horrore: qa mlte ſunt tales que nõ ſunt emitritee vere: ſed intellexit illas feb. in quib⁹ horrores poſſident ſm maximã partẽ paroxiſmi: qa vſqꝫ ad ſtatũ paroxiſmi vt poſt dicet ita ꝙ opꝫ ꝙ ĩ ea ſit horror eo ꝙ ille horror poſſidet magnã partẽ paroxiſmi: ꝛ hoc apparet in die qua videtur paroxiſmus vtriuſqꝫ feb. ꝛ non in die in quo inuadit ſola flegmatica. Et ſepius cõtingit ꝙ in ꝑma dieꝝ feb. emitritee inuadunt ambe ꝛ in ſcda inuadatur ſola flegmatica: lꝫ qñqꝫ poſſet eẽ ecõuerſo: ꝛ in hoc dicto q̃ſi remouet qddaꝫ dubiũ ne aliqs crederet hoc ſcdm nõ poſſe eſſe. Et poſſemus dicẽ ꝛ bñ ꝙ per dictũ hoc declarauit dictũ Hippoc̃. cũ dicit ꝙ in vna die erãt leuiores ꝛ alia die ꝛc̃. vt oſtẽdat que dies illa an ꝑ ͣ vel 2 ͣ: ꝛ ſic poſtea deiceps. ¶ D. c. d.

Laurẽ. ¶ Acceſſio igitur cõmunis ex vtriſqꝫ quotiens equales fuerint humores: talis eſt qualem pauloante deſcripſimus ſemitertianam.

Leonic. ¶ Acceſſio igitur ex vtriſqꝫ commiſta quando humores fuerint equipotentes: talis eſt qualem pauloante deſcripſimus emitriteon.

Antiq. ¶ Paroxiſmus deniqꝫ qui cõis ex ambab⁹ cuꝫ pares robore fuerint humores talis eſt qualeꝫ parũ antea ſubſcripſi emitriteam.

¶ Oſtẽdit nũc Gal. cũ declata ſit nã veri emitritei que ſe. de dictis in ꝑn° hui⁹ cõmẽti ſit vera emitritea: ꝛ ꝑmo valde ſuccincte

de ſuccincte

de ſuccincte inuit que ſit illa que hꝫ paroxiſmuꝫ cōem ex flegmatica cōtinua ⁊ cholerica īterpolata cū hi humores fuerūt adinuicē pares in robore:⁊ hoc poſt exēplificabit.

Laurē. ¶ Ubi vō tertiana exuperet feb. ipſa magis horrifica eſt atqꝫ habꝫ cū rigore acceſſionē. Statim itaqꝫ calidior:talis eſt atqꝫ ardētior ac celerius permeat ad cōſiſtendi rigorē:⁊ itē quedā bilis vomitū vel deiectionē vel ſudorē infert. Ubi vō alter pituoſus exuperet frigus extremaꝝ partiū exuperat ⁊ horror paruus eſt ⁊ pulſus ipſius ꝯtractio fortior atqꝫ diuturnior eſt ac tarde acceſſio increſcit ⁊ multo poſt tēpore viget:nō tñ citius efficit:neqꝫ ardorē:neqꝫ vomitus:neqꝫ directio billioſa:vel ſudor per eam exiſtit.

Leonic. ¶ Cū vō tertiana ꝑualuerit horridior fit febris atqꝫ in annotatione ſibi aliqd horroris aſſociat. Cōfeſtim vō ⁊ feruidior eſt huiuſcemodi febris ⁊ icēdij plus habet magiſqꝫ feſtinat ad ſummū ⁊ aliqd bilis ꝑ vomitū aut per aluū aut per ſudorē excernit̄. At cū altera ex pituita febris prepotētior exiſtit:tūc frigus vehemētiꝰ extremas occupat partes ⁊ pulſuūꝫ fit afflictatio maior ac diuturnior tardiuſqꝫ acceſſio inualeſcit ac longuꝫ poſt tēpus cōſiſtit:nō tñ aut ſitim aut magnuꝫ affert incendiuꝫ:neqꝫ in ea per vomitum aut per aluum aut per ſudorem bilis excernit.

Antiq. ¶ Cū vō tertiana dominet̄ horridior feb. fit ⁊ qd rigoris aſſumit ſm̄ acceſſionē. Cōfeſtiꝫ aūt vtiqꝫ.q. ⁊ calidior hoc eſt ⁊ eſtuoſior ⁊ citius ad ſtatū deuenit ⁊ quēdā cholere vomituꝫ vel egeſtionē vel humiditatē fert. Alia vō flegmatica ſuperabūdante dn̄ant̄ quideꝫ frigiditates extremoꝝ:pauci vō ſunt horrores ⁊ pulſuum cōſtrictio fortior ⁊ ꝓlixior eſt febris ⁊ tarde ſuperaddit paroxiſmus ⁊ poſt multum tempus ad ſtatum deuenit:⁊ nequaꝗ̄ ſiticuloſus neqꝫ eſtuoſus eſt neqꝫ vomitus vel egeſtio cholerica vel liquor in ea fit.

¶ Deinde oñdit ꝙ feb. miſta ex amphimerina ⁊ tertiana cōtinua in qua humor cholericus dn̄at̄ vel in qua dn̄atur humor flegmaticus nō ſunt vere emitritee:⁊ hoc ibi cum dicit. Cuꝫ vō ⁊c̄. Et dicit ꝙ illa in qua abūdat humor cholericus nō eſt talis:qa ipſa non eſt horrida:imo horridior eſt ꝗ̄ debeat eſſe emitritea:⁊ q̄ſi diſpō ſua attineꝫ rigori ⁊ nō horrori:⁊ multa ſunt ſigna ſupabūdātia tertiane q̄ nō debēt in vera emitritea appere:⁊ per humiditatē itelligit ſudorē. ¶ Et ſilr vbi ſupabūdat flegma ſupabūdat frigꝰ plus ꝗ̄ debeat eē in vera emitritea:⁊ horrores ſūt valde pauci.i.debiles ⁊ eſt plus cōſtrictio fortior ꝗ̄ dꝫ eſſe:⁊ ponit etiā alia euidētia ſigna ſupabundātia flegmatice que in illa cū eſt vera apparere nō debēt. ¶ Deīde Gal.cū.d.

Laurē. ¶ Atqꝫ huius miſtionis duarū febrium Archigenes ipſe in notitiā deuenit:ſed cōfuſe ⁊ iexplanate:quēadmodū indicabimꝰ libro nono de pulſibꝰ quē ꝯ ipſius cōmētarios fecimus. Exiſtimat ergo in ſemitertiana q̄nqꝫ exuperare tertianā febrē:q̄nqꝫ quotidianaꝫ:nō tñ de miſtiōe eq̄li eoꝝ que ſola ſemitertianā diligētē cōmittit:neqꝫ cognuit:neqꝫ idicauit:ſꝫ penitꝰ obmiſſit.

Leonic. ¶ Hāc quoqꝫ duaꝝ febriū miſtionē Archigenes animaduertiſſe videt̄:minꝰ tñ recte atqꝫ ꝑſpicue quēadmodū i ſeptimo cōmētarioꝝ quos in tractatu Archigenis de pulſibus ſcripſimus eſt a nobis oſtēſuꝫ. Arbitrat̄ igit̄ Archigenes in emitriteis:aliqñ febrē ꝑualere tertianā:aliqñ quotidianā:nō tñ equalē earū miſtionē que ſola exquiſitū emitriteū cōſtituit aut itellexit:aut in ſuis ſcriptis oñdit verū oīno pretermiſit.

¶ Et huius miſtionis duarū harū febriū in itelligentiā quandā Archigenes deuenit:confuſe tamē ⁊ iarticulate vt demōſtrauimus in ſeptimo libro ſcriptoꝝ a nobis aduerſus librū eius de pulſibus. Eſtimat igitur in emitriteis q̄nqꝫ quidē dn̄ari tertianā febrē:q̄nqꝫ vō amphimerinā:nō tñ diſparit̄ demū dominante miſtione earū:que deniqꝫ ⁊ ſola certā ꝯſtituit emitriteū:neqꝫ intellexit neqꝫ oñdit ſed vl̄r dereliquit. Antiq.

¶ Ualt clare explicare que ſit cōpoſitio que verā emitriteā cōſtituit.⁊ hec eſt cōpoſitio ꝑdicta cū vere illi duo humores in robore ſunt pares ita ꝙ accidētia nullius coruꝫ cū ꝑoxiſmi ſimul coincidūt ſupabundant. Et ꝑmo in hoc ipſe ponit ⁊ remouet errorē Archigenis:⁊ qḋ dicit eſt clarū per ſe:⁊ peccauit Archigenes nō etiā iam ſolū nolando emitriteā verā quā nō debebat noiare:ſed etiā qa ſpecieꝫ eius eſſentialiorem etiā in torū relinquit. ¶ Et cū dicit.

¶ Cū eni equales magnitudine ſiue itermittēs tertiana ⁊ quotidiana cōtinua initiū acceſſionis cū horrore exiſtit:id eni mediū rigoris frigoriſqꝫ exiſtit:e quibus alterū tertiane alterū quotidiane cōtinue ineſt. Incrementū vō poſt initiū ꝑꝑ tertianā facile ſuſcipit caliditatē atqꝫ ad ipſaꝫ ꝯſiſtēdi rigorē feſtinat. ꝓpter pituoſam aūt tardū quantū in ſe eſt efficiēs incremētū detinet̄ atqꝫ iterſecat̄. Atqꝫ eſt velut quedā pugna accidentiū interdū calefacto egro quotiēs tertiane calor preualens ad ipſuꝫ cutē humores efferrat:detinente aūt ac retrahente retro huius motū:qa pituoſa ocioſa ac frigida ſit ex natura ac difficile moueat̄ ⁊ tarde tranſmeet:at vō in tali pugna exuperante frigido hu. cōtractio efficit̄ horror ac frigus partiū extremarū ⁊ cutis:ita idē altera acceſſio incipere videat̄:qꝰ ſi calidior exuperet vniuerſuꝫ calefacere ⁊ per rigorē deduci videt̄:deīde paulopoſt exuperāte pituoſo egri rurſus cōtrahunt̄ refrigerant̄ ⁊ horrent idqꝫ mime deſinit vſqꝫ ad ꝯſiſtēdi vigorē:qui maturius ꝗ̄ ex pituoſo humore tardius ꝗ̄ ex billioſa exiſtit. Laurē.

¶ Nā cū equales magnitudine fuerit:⁊ febris ex bile intermittēs:⁊ ex pituita cōtinua acceſſionis initiuꝫ fit cū horrore qui mediū iter rigorē ⁊ frigefactionē obtinet locū:quoꝝ alterū tertianā febrē:alterū quotidianā cōmittat̄. Cū vō ab inuaſione inaleſcit tertiane qdem rōne cito caleſcit ac feſtinat ad ſummū:aut ꝓpē q̄tidianā ex pituita tardat̄ atqꝫ in aſcenſu retinet̄ nōnūꝗ̄ atqꝫ iterrūpit̄. Eſtqꝫ iter varios affectus veluti pugna quedā cū eger nōnūꝗ̄ inaleſcēte febre tertiana atqꝫ ad cutē humores ipellēte vehemētiꝰ calefiat:ꝯ vō remorāte atqꝫ ad iteriora reuocāte ipſius motū febre in q̄ ex pituita ortuꝫ hꝫ. Eſtqꝫ tardi ac difficilis motus frigida ac lenta exiſtens nā. In hoc aūt certamine cū humor frigidus ſupauerit ſūmiſſiores horro Leonic.

res atq; extremarũ partiũ ⁊ cutis refrigerationes ſequunt̃: adeo vt videat̃ altera rurſus acceſſio renouari. Cũ vero calidior vicerit: tũc ſtatim totũ corpus calefit ac iã videt̃ febris in ſũmo cõſiſtere: mox pauloſt ad pituitã redeunte victoria egroti: denuo ↄtrahunt̃ refrigerant̃ ⁊ horrẽt: neq; hoc terminũ vllũ h; donec febris ad ſummũ ꝑuenerit: qḋ quidẽ citius accidit q̃ pro more pituite: tardius tñ q̃ in bile fieri cõſueuit.

Antiq. ¶ Cũ eni pares ſm magnitudinẽ extiterit ⁊ cholerica deficiẽs ⁊ flegmatica cõtinua: imiſſio quidez poxiſmi cũ horrore fit: mediũ eni hic eſt rigoris ⁊ circũfrigidationis: quox hic qdẽ tertiane: illud vero ↄtinue ſtatice coexiſtebat. Augmẽtatio vero que erat ab imiſſione pp tertianã qdẽ facile calefactibilis eſt ⁊ ad ſtatũ feſtinãs: ppt̃ flegmaticã vero tardã quãtũ in ſeipſa facientem accenſionẽ detinet̃ ⁊ ĩtercidit̃: ⁊ eſt velut q̃daz pugna ſynthomatũ: q̃nq; quidẽ ex calefacto laborãte cũ tertiane calor fortius operãs ad cutẽ humores refert: detinẽte vero q̃nq; ⁊ reuolnẽte ĩtus h⁹ motũ flegmatico pigro ⁊ difficile mobili ⁊ frigido tardo nã exiſtẽte. In pugna vero hac dominãte qdẽ frigido humore ↄtractiões fiunt ⁊ horrores ⁊ ĩfrigidationes extremorũ ⁊ cutis vt videat̃ rurſus alius ĩuadere poxiſm⁹. Si vero calidior dñabit̃ repẽte ſimul ſupcaleſiunt ⁊ ꝑpe ſtatũ deuenire vident̃: demũ paulo poſt dñante flegmatico ↄhunt̃ rurſus laborantes ⁊ ĩfrigidant̃ ⁊ horrẽt: ⁊ hoc non ceſſat fieri vſq; ad ſtatu; qui ⁊ ipſe maturius qdẽ q̃ ſm flegmaticum humorẽ: tardius vero q̃ ſm cholericum humorem fieri videtur.

¶ Declat ꝙ in cõpoſitione ꝑdicta vbi iſti humores ſunt pares eſt emitriteus verus: ⁊ declat hoc quãtum ad ꝑmũ augmẽtũ ⁊ ſtatũ paroxiſmi: ⁊ dicit ꝙ qñ humores illi fuerint pares in robore: q̃a vnũ nõ dñet̃ alteri: tũc imiſſio paroxiſmi .i. inuaſio paroxiſmi ex ambobus illox miſtis fit directe cũ horrore qḋ eſt mediũ iter circũfractionẽ ⁊ rigorẽ purũ frig⁹: ⁊ ſimilr̃ ſentit̃ pũctio ⁊ mordicatio maior q̃ in illis ⁊ minor q̃ in rigore: quox hec quidẽ .ſ. rigor tertiane: illud vo .ſ. circũfrigidatio flegmatice exiſtebat .ſ. cum inuadũt pare nõ adinuicem miſte. ¶ Deinde docuit augmentũ dicti poxiſmi. nã augmẽtũ hui⁹ paroxiſmi quãtũ ex tertiana cũ ſit cito excalefactibilis cito veniret ad ſtatũ. Sed q̃a flegmatica tardat in augmẽto hinc eſt ꝙ detinet̃ augmentũ tertiane vt nõ veniat ad ſtatũ: ⁊ hoc q̃a flegmatica trahit calorez ab intra ⁊ obtundit ipſiu; quouſq; nõ aſcẽdit ad augmẽtũ vel ſtatũ: ex hoc eni detinet̃ excalefactio humoris cholerici ⁊ fit quedã pugna ex hoc ſynthomatu; iſtox humox: ꝓpter qḋ hic aduerte ꝙ humor flegmaticus: vt habitũ eſt ſupra ⁊ ponet ĩfra Galenus: eſt valde de difficili calefactibilis ex ſua groſſitie ⁊ viſcoſitate: vnde multũ eius ꝑn⁹ ⁊ augmẽtũ ꝓlongat̃. Sed humor cholericus eſt cito facilr̃ ⁊ vniformiter ⁊ multũ calefactibilis: ⁊ ideo cũ hi humores ſunt adinuicẽ pares in robore ⁊ cholericus putreſcit extra venas ⁊ flegmaticus ĩtra cauſant̃ accidẽtia ⁊ pugnã que narrat Galen⁹: q̃a aliqñ vincit vnus humorũ aliqñ alius cũ ſint pares: ⁊ nõ vincit ↄtinue vnus: ⁊ ideo aliqñ vincẽte humore cholerico ⁊ calefaciẽte partes extrinſecas trahit calorez ad extrinſeca vt videat̃ paroxiſmũ deuenire ꝓpe ſtatũ: deinde vincente humore flegmatico frigido intus exiſtente reuocat̃ calor ad intra ⁊ ĩfrigidant̃ extrema vt videat̃ inuadere alter paroxiſm⁹: ⁊ fit hoc ex calefactione ⁊ infrigidatione extremox ꝑlies quouſq; paroxiſmus veniat ad ſtatu;: qui ſtatus aduenit citius q̃ ſi ſolũ hic eſſet paroxiſmus flegmaticus: ⁊ tardi⁹ euenit q̃ ſi eſſet ſolus cholere: ⁊ hoc ĩtelligit cũ dicit: qui ⁊ ipſe .ſ. ſtatus maturius .i. citius. Et aſſignat cãm cum dicit.

¶ Qm̃ pituoſus detinet bilioſi celeritatẽ: bilioſus aũt tarditatẽ ac ſegniciem pituoſi cohibet. Atq; hic diligens ſemitertiana eſt ex equali tẽperamẽto duarũ febrium effecta. Ea vo que minime diligens eſt: vel humore bilioſum vel pituoſum obtinet ampliorẽ. Laurẽ.

¶ Nã huius qdẽ celeritatez cohibet pituita: ac rurſus pituite tarditatem atq; hebetudinẽ excitat bilis: talis quidẽ eſt exq̃ſitus emitriteus ex equali duarũ febriu; temperatura compoſitus: qm̃ etiã ex duobus humoribus conſtat. At qui exquiſitus non eſt aut bilem aut pituitam habet prepotentem. Leonic.

¶ Naz cholerici quidẽ velocitatẽ flegmaticus detinet humor: flegmatici vero rurſus tarditatẽ ⁊ pigritiã cholericus erigit: talis quidẽ eſt certa quedã emitritea ex pari robore craſi .i. cõcretione duarũ febriũ fiens: qm̃ ⁊ duox humox: que vero non certa vel cholericum humorez vel flegmaticum ampliorem habet. Antiq.

¶ Deinde concludit hãc eſſe verã emitriteã cũ dicit. ſciẽs quoniã ⁊ duox humorũ ſuppleas eſt in ea equalitas: ⁊ totum aliud eſt notum per ſe.

Et attendendum ꝙ cauſa q̃re frigiditas extremitatũ ⁊ horror accidit pluries ⁊ nõ ceſſat quouſq; hec feb. ꝑueniat ad ſtatu; eſt: q̃a vſq; ad tẽpus ſtatus nõ eſt caliditas ꝑ totũ equalr̃ expãſa vt poſſit talis ↄtingere diuerſitas: q̃a tũc in quolibet humore eſt per totũ accẽſa caliditas: ⁊ tũc ab vtroq; non ꝓcedit niſi calefactio: ſed vſq; ad tale tẽpus nõ inuadit in totũ caliitas in humore flegmatico. Et ideo talis ĩfrigidatio pluries põt ab eo ↄtingere. nã cũ caliditas icipit verſus exteriora tẽdere: q̃a ibi vadit humor choleric⁹ ⁊ dimittit interiora: tũc humor flegmaticus infrigidat̃ magis: ⁊ q̃a tũc magis ĩfrigidat intus caliditas ad ĩteriora reuertit̃: ⁊ ꝓpterea tunc accidit frigus ⁊ citius denſitas ⁊ fit vſq; ad ſtatũ ⁊ fit pluries ꝓpter nũc vincere vnũ humox nũc alterũ. Unde Aui. dicit hoc euenire ter ⁊ quater: imo etiã hoc aliqñ accidit in aliqua pura flegmatica: ⁊ dato ꝙ nõ tãtũ nec ſic manifeſte vt in hac. nã flegma ex viſcoſitate ſui nõ calefit vniformiter: imo cũ ſupficialr̃ eſt calm̃ adhuc itrinſecus eſt frigidũ: vnde cũ a calore extraneat̃ ⁊ apit̃ poſtq̃ videbat̃ calidũ reuertit̃ aliqñ frigus. Uñ Auic. ca. de flegmatica neq; calefiũt ſubito: neq; ſm graduationẽ continuã: imo paulatim cu; reditione frigoris: ⁊ dato ꝙ valde minus ⁊ nõ manifeſte vt in hac vt dicũt ꝓpter non eſſe ⁊ illã pugnã humox que eſt in illa: ⁊ ideo etiã talis modus paroxiſmi nõ eueniret in feb. ex flegmate ⁊ cholera cõpoſita per miſtionẽ: ⁊ hoc q̃a vtriq; illox humox tũc debet̃ vna caliditas ⁊ vnũ eſt in eis tẽpus horroris ⁊ calefactionis vtriuſq;: ⁊ ideo l; in illa fe. in ꝑn⁹ inuaſionis accidit horror: nõ tñ accidit in ea in eodẽ poxiſmo plures horrores

Fen ꝑma tracta. 4° caplo. 17.

p° quarti tra. 2. ca. 9

ſed in predicta propter non eſſe ſibi illam pugnam.

Et vlterius attentione dignū ꝙ ex his que ponit hic Galenus apparet ꝙ in paroxiſmo miſto emitritee vere equale eſt tēpus vtriuſqꝫ paroxiſmi vſqꝫ ad ſtatū: ⁊ hoc ga horror pluries accidēs detinet paroxiſmū tertiane: ſed poſt ꝑuentū ad ſtatū paroxiſmi feb. tertiane citius declinat: ga cauſa elongationis ſm aliquid iam ſublata eſt. ¶ Sed ſi cōponeret tertiana cōtinua cū flegmatica cōtinua tertiana cōtinua citius perueniret ad ſtatū ⁊ citius etiā declinaret: ga in hac cōplicatione nō cōtingit accidēs qḋ detineat ꝑuentū tertiane ad ſtatū: ga nō accidit horror predictus in ea cū ambe ſunt ꝯtinue: ⁊ hec
p^a quarti tracta. 4. cap. 38. dicta declarauit Auic. cap. de emitritea cuꝫ dicit. ⁊ accidit tertiane cōtinue vt alleuief ante alleuiationē flegmatice: lꝫ nō redeat ante eius reditionē. ¶ Ex quib^9 oībus colligif que vere feb. dicaf emitriteus verus: ga feb. cōpoſita ex tertiana īterpolata ⁊ flegmatica ꝯtinua: quaꝝ paroxiſmi in die in qua ambo veniūt ſimul inuadūt ⁊ in q̄ ambo rigores ⁊ horrores in robore ſunt pares: ga tūc directe talis feb. eſt hn̄s oēs cōditiones: que determinate ſunt in dicto caplo ſupra allegato. oēs aūt alie cōpōnes flegmatice cū cholerica ⁊ que ponunf ⁊ que poſite ſunt nō vere emitriteus appellaf: tn̄ de his noīb^9 modica dꝫ nobis eē cura.
p^a quarti tracta. 4° caplo. 37. Unde ait ꝑnceps. Et iā ponūt emitriteū purū feb. cōpoſitaꝫ que fit ex tertiana extrinſeca ⁊ flegmatica intrinſeca ⁊ illā que eſt ꝑter illā noīant nō purā: ⁊ nō eſt illō de illis de qb^9 ſuꝑflua occupatio ſit hn̄da. Et ex dicto qḋ ꝓtulit Gal. cū dicit. qui ſtat^9 maturius: q̄ſ ſm flegmaticū humorē ⁊c. videf voluiſſe emitriteā feb. eſſe breuiorē flegmatica: ga eadē cauſa videf ꝑmanere in tēporib^9 vlib^9 haꝝ febriuꝫ: que ab eo poſita eſt in tēporib^9 particularib^9 paroxiſmi. ⁊ de hac feb. poſtea forte aliquid dicemus.

Laurē. ¶ At vō ſcḋa īplexio ac miſtio eſt duarū febriū in tertiane ⁊ quotidiane ſubſimilē efficiēs acceſſionē predicte quā diximus. Sed deſſidet eo ꝙ deducaf ad integritatē: ⁊ qm̄ ſcḋa die vel cū horrore vel rigore quotidiana ſola effecta incipiat. Quocirca talis febris nō inſuꝑ ſemitertiana erit: ſiquidē ſemitertiana continua cenſef. Si vō in altero gn̄e febriū annumerem^9 nō ſolum talis: ſed etiā alie quedā febres noīabunf ſemitertiane. Ob eā rem mihi videf Agatinus oēs extentas tertianas appellare ſemitertianas: ſꝫ enī cū de noīb^9 potius q̄ſ de rebus tales inquiſitiones ſint imorāduꝫ in eis minime cenſeo: nā alio libro ſeorſuꝫ de vocabulis medicinalibus dictū iā eſt: in quo id oſtēdif ac diffinif in plenū quenā ſint de rebus ⁊ quenā de noībus dubitatiōis. Quocirca rurſus ad res ipſas redeam^9 ſemitertianā ab Hippo. nominatā horrificā ⁊ ꝯtinuā q̄ſ tertiana quotidiane continue permiſta cōmittit.

Leonič. ¶ Scḋa eſt duarū febriū tertiane. ſ. ac quotidiane cōplexio ac cōmiſtio que ſimilē qdē nuꝑ dicta facit acceſſionem: in eo tn̄ differt: qm̄ in hoc febris ꝓducif: ⁊ qm̄ die ſcḋa cū rigore aut horrore ſola quotidiana febris inuadit: nō igif erit hec febris emitriteus: ſiqdeꝫ ex numero cōtinuarū emitriteus exiſtat: ꝙ ſi etiā in altero genere emitriteus collocef nō hec tm̄: ſed multe ꝑterea alie febres emitritei vocabunf: hac rōne mihi videf Agatinus oēs que ꝓtendunf tertianas emitriteos appellare: ſed qm̄ de noībus potius q̄ſ de rebus ſunt qōnes huiuſmodi in eiſdē minime cenſeo cōmorandū. Naꝫ de noībus ad medicinā ꝑtinētib^9 ſeorſuꝫ a nobis ſcriptū eſt alio tractatu in quo hocipm oſtēdif atqꝫ integre prefinif quales nam ſint de rebus ac quales de noībus diſceptationes. Rurſus igitur ad res ipſas redeamus: hoc eſt ad eū quē Hippo. vocat emitriteū horridum atqꝫ cōtinuū quem facit tertiana quotidiane continue cōmiſta.

¶ Scḋa vō eſt cōplicatio ⁊ cōmiſtio duarū febriū tertiane ⁊ amphimerine: ſimilē qdē quendā paroxiſmū faciēs ei qui ante dictus eſt: differētē vō ⁊ in eo qḋ ꝓducif hic in febricitatione ⁊ in eo ꝙ ſm ſcḋam diē vel cuꝫ horrore vel rigore inuadit ſola effecta amphimerina quo circa nō adhuc emitritea talis ē febris: ſi tn̄ demū ſynocharū. i. cōtinuaruꝫ erat emitritea. Si vō in altero genere febriū eā annumerauimus nō hic talis ſolum: ſed ⁊ alie quedā febriū nominabunf emitritee. Scḋm hoc mihi videtur ⁊ Agatinus vniuerſas que extendunf tertianas emitriteas noīare. Sed ⁊ ga de noībus magis q̄ſ de rebus he tales qōnes ſunt: imorari in eis nō dignor: ſcriptū eſt enī de medicinalib^9 noībus ſingulariter ſm alterū opuſculuꝫ in quo ⁊ hocipſum demōſtratū ⁊ determinatū eſt finaliter: que quidē ſunt de rebus: que vō de noīb^9 altercationes. Eamus igif rurſus ad ipſas res ad eā que ab Hippo. noīaf emitritea que horrida eſt ⁊ ꝯtinua quā tertiana amphimerine quidem cōtinue cōcreta operatur. Antiq.

¶ Cuꝫ poſuit ſigna feb. cōpoſite ex flegmatica ⁊ cholerica ſm vnū modū cōpōnis ⁊ oſtēdit ſm quē eēt vera emitritea: vult nūc declārare de alijs modis cōpoſitionis ſupra dictis harū feb. oñdēs ꝙ in ea nō eſt vera emitritei natura. Cō^m ix^m
¶ Et ꝑmo de cōpōne tertiane īterpolate cuꝫ flegmatica īterpolata: ⁊ qḋ dicit eſt clarū. ¶ Et attende ꝙ paroxiſm^9 miſtus ex duab^9 harū feb. eſt ſilis paroxiſmo feb. antedictaꝝ in multis: ga ſicut in predicto paroxiſmo in ꝑncipio fit horror: ita in ꝑn^o huius paroxiſmi: ſicut etiā in illo vſqꝫ ad ſtatū fit pugna ſynthomatū ex reluctatiōe hoꝝ humorū adinuicē: ita etiā in hac: vnde plies accidit horror vſqꝫ ad ſtatū ex pugna hoꝝ humoꝝ cuꝫ hec nō ſit cōpoſitio ꝑ admiſtionē: ſed per vicinitatē. ¶ Similr ſtatus huius paroxiſmi citius venit q̄ſ in ſola flegmatica ⁊ tardi^9 q̄ſ in ſola cholerica: ꝓpter cāſ illaſmet in ꝑdicto paroxiſmo: nihilominus tn̄ in predicto paroxiſmo eſt dr̄ia a ꝑdicta: ga horror q eueniſ in ꝑn^o paroxiſmi emitritei veri in qua humores ſunt in robore equales nō eſt vere mediū inter rigorē ⁊ circūinfrigidationeꝫ ſicut horror que eueniſ in hac feb. quia ille plus attinet rigori: ⁊ hoc ga frig^9 qḋ ibi eſt ſolū eueniſ ex reuocatione caloris. Sed horror eueniens in illa eſt plus medio attinens: ga in hac ex̄ venas ad carnes ſenſibiles expāſus eſt humor frigidus ⁊ calidus ita ꝙ ibi eſt vere frigus poſitiuū: ⁊ maxīe fit ibi horror attinēs medio: cū humores adinuicē ſint pares: nā in ea vere componunf cauſe rigoris cū cauſis frigoris. ¶ Ubi aūt eſſet cōpoſitio flegmatice īterpolate cū tertiana cōtinua etiā non accidit horror verus qui eſt accn̄s mediū: cū ad extra non expandaf mā̄ rigorē cauſans: ſed mā̄ frigida tm̄. Et iō ait Auicēna de emitritea ꝙ qn̄ componif tertiana īterpolata cū flegmatica cōtinua: tūc eſt rigor debilior: qn̄ aūt cōpo- ſen ꝑmi 4. trac. 4. cap. 38.

niſ flegmatica iterpolata cū tertiana ꝯtinua:tūc eſt rigor in ea q̄ſi nullus aut debilis. Et qḋ dicit Gal. ꝛ in eo qḋ ſm ſcḋaʒ diē inuadit ſola effecta amphimerina vel cū horrore ſcilʒ ſolo vel cū rigore.ſ.ſolo etiā intelligit hoc fieri in die in quo inuadit ſola flegmatica iterpolata:vn̄ preſupponit in p̄ma die ambas inuadere:nec itelligit ꝙ inuadat cuʒ horrore vere qualis eſt horror q̄ euenit in vero emitriteo vł in p̄ma die huius feb. ¶ Et ſiłr nō itelligit ꝙ inuadit cum vero rigore:ſed dicit hoc in cōparatione ad emitriteā verā quātū ad diē in quo inuadit ſola flegmatica:q̄a ibi flegmatica erat ꝯtinua:ſed illa eſt iterpolata:nunc aūt in flegmatica interpolata accidit morbꝰ maior:ꝛ maior paſſio in mēbris ſenſitiuis q̄ȝ in cōtinua:vn̄ ſupra declaratuʒ eſt ꝙ in flegmatica iterpolata pōt euenire aliq̄s paruus horror ꝛ rigor:nō hic itelligiť horror manifeſtus ſicut euenit in p̄ncipijs p̄dictoꝝ paroxiſmoꝝ:ſed ſic p̄dictū eſt ꝛ habitū eſt ſupra:q̄ꝛ auctores ſepe vnū de noīb⁹ ſumūt pro alio.

Laurē. ¶ Intermittenti aūt minime efficit ꝓpterea ꝙ febris ex vtraqʒ compoſita:necnon itermittens exiſtit.

Leonič. ¶ Intermittenti aūt nō ita:q̄m que ex ambabus componiť febris neceſſario ꝛ ipſa intermittitur.

Antiq̄. ¶ Deficiēti ꝟo nō adhuc:q̄a ꝛ ea que ex ambabus cōponiť ꝛ ipſa ex neceſſitate deficiens fit.

¶ Deinde Galenus narrauit opiōnē Agatini circa nomē: ꝛ qḋ dicit eſt ꝑ ſe notū:cū eni dič. Deficiēti ꝟo ꝛč.itelligit deficiēti.ſ.amphimerine miſta tertiana iterpolata nō adhuc.ſ.operať feb.cōtinuā. ¶ Et cū dicit q̄a ea que ab ambabus.ſ.p̄dictis interpolatis ꝛč.ꝛ clarū eſt:q̄m ſi cōponātur he due adinuiceʒ ex neceſſitate corpus aliq̄ñ remanet ſine feb. Sed ſi vellet Galenus ꝙ ex q̄buſdā interpolatis duabus cōponať feb.ꝛ ipſa ſit deficiēs ꝛ nō continua:hoc eſt verū quātū eſt in ſui nā:nō tñ opʒ ꝙ ſit deficiens:quia eger aliq̄ñ ſit ſine feb.q̄a poſſibile eſt ꝙ due iterpolate ſic componantur ꝙ faciant feb.in forma feb.inſeparabilis vt ſi ſuperueniat paroxiſmus vnius anteq̄ȝ alter ſit eradicatus ſicut ſi adinuicem componerenť due cōtinue interpolate. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Neqʒ etiā ex duobus continuis.ſ.biliosa ac pituosa poſſe eſt fieri ſemitertianā:neqʒ eni miſtio efficiet horrificā talē acceſſionē:neqʒ multas igeminationes habentē:cuiuſlibet eni cōtinue febris ſumpte rōne quotiens diligens fuerit:neqʒ habeat horrorē:neq̄ʒ rigorē:neq̄ʒ etiā febris ex ea cōpoſita horrifica erit. Opʒ igiť ſi eadē futura ſit horrifica ſimul ac cōtinua gñationē hic ex duab⁹ feb.altera q̄dē itermittente:altera aūt cōtinua:ꝛ ob eā rem tertiana ꝑmiſta quotidiane cōtinue cōmittit ſemitertianā:neqʒ ambe intermittētes:neqʒ ambe cōtinue pñt cōmittere talē febrem.

Leonič. ¶ Nō tñ ex duab⁹ ꝯtinuis quarū altera ex bile altera ex pituita generať:pōt emitriteus conſiſtere:q̄m hec cōmiſtio febrē horridā ac que mltas habeat reduplicationes non facit:nā cū oīs febris cōtinua ſui quidē rōne cū exquiſita fuerit neqʒ horrorē habeat neqʒ rigorē:neqʒ etiā q̄ ex eiſdē cōponiť horrida fiet:neče eſt igiť ſi horridus ſiť atqʒ ꝯtinu⁹ ſit emitrite⁹ futur⁹ ex duab⁹ ipʒ febrib⁹ gñari quaꝝ altera ſit itermittēs: altera ꝟo cōtinua:atqʒ idcirco tertiana q̄dē cū quotidiana cōfuſa facit emitriteū:cū neqʒ vtraqʒ cōtinua: neqʒ vtraqʒ itermittēs huiuſcemodi queat feb.gñare.

Antiq̄. ¶ Nequaq̄ȝ tñ neqʒ ex duab⁹ ꝯtinuis ꝛ cholica ꝛ flegmatica poſſe generari emitriteā:neqʒ.n. horridā faciet talem hāc febrem hec cōmiſtio: neqʒ multas ſupreduplicatiōes hñteʒ:oī eniʒ cōtinua febre ſm ſuipſius rōnē cū certa fuerit neqʒ hñte horrorē:neqʒ rigorē:neqʒ que cōpoſita eſt ex eis horrida erit. Neceſſe igitur ſi eſt horrida ſimul ꝛ ꝯtinua eandē gñonē hře eā ex duab⁹ febrib⁹ altera q̄deʒ deficiēte reliqua ꝟo cōtinua. Et ꝓpterea tertiana q̄dē amphimerine cōtinue concreta operať emitriteū:neqʒ ꝟo vtreqʒ deficientes neqʒ vtreqʒ cōtinue exiſtentes poſſunt generare talem febrem.

¶ Determinat de alia cōplicatiōe flegmatice cū cholerica vt q̄ñ ambe ſunt cōtinue oñdēdo q̄m hec nō eſt vera emitritea:ꝛ q̄ꝛ nō hʒ ea que ad illā req̄runť q̄a nō erit horrida: nec habebit plures ſupreduplicationes:vt q̄a.ſ.nō ꝯtinget in ea ſupcalefactio ꝛ pluries horror:ꝛ aſſignauit cām ſui dicti cū dicit:omni eniʒ ꝛč.ꝛ qḋ ꝓſequiť eſt clarum.

Sed dictum ſuum reddens cām hʒ ambiguitatē: dicit enim Gal.2° ꝓnoſti.cō.4°.q̄m initiū paroxiſmi in egritudinib⁹ acutis multotiēs eſt cū rigore ꝛ horripilatione:ſed egritudines acute ſunt ꝯtinue vt eſt ex plurib⁹ locis videre. ¶ Et cōfirmatur 4° ꝑti.aſoř.aſo.46. Si rigor iciderit febre nō deficiēte debili iā exiſtente mortale. Et ibidē. A cauſone habito rigore ſupueniente ſolo ſit. ¶ Et ꝯfirmať:q̄ꝛ apata mēbroꝝ iterioꝝ vtplm̄ ſequunť feb.ꝯtinue:ſed ad feb.talium apatū:ſequiť rigor ꝛ horror maxime cū talia apata ſunt in mēbris ſenſibilibus. vn̄ Auicē.de apate calido renū dicit:ſignū apatis calidi in renibus eſt febris iſeparabilis ꝛč.etiā ſubdit.ꝛ eſt feb.eius cū frigore extremitatū:ꝛ ſit illic horripilatio cōmiſcens inflāmationē ꝛč.niſi forte Gal.ꝑfecte ſuū dictū ꝯditionet cū dicit. Omni eniʒ ꝯtinua feb.ſm ipſius rōnē cū certa fuerit neqʒ horrorē hñte neqʒ rigorē. Et cā ſui dicti ē:q̄ꝛ rigor vel horror qui veri ſunt cauſari nō pñt niſi mā ingerat malum ſenſum.vn̄ opʒ illā in mēbris ſenſibilib⁹ exiſtere:tunc aūt opʒ talem mām eē extra venas:ſʒ mā cōtinuā cauſans intus in venis vt ſupra cōtenta putreſcēs ſluať:vene autem ſunt mēbra iſenſibilia vel ſenſus obtuſi valde nō ſufficientes ad hoc. Similř mā rigorē faciēs vel horrorē veꝝ cauſans per mēbra ſenſibilia penetrat ſubito ꝛ deferť:mā aūt que in venis putreſcit cōtinuā cauſans ꝑ ſubam vene non penetrat. ¶ Et ideo Gal.aſſignāter dicit:omni eniʒ ꝯtinua ſm ſue ipſius rōnē:q̄ꝛ ex ꝑte ſue māe inq̄ātū eſt cauſans cōtinuā nō debet hoc accidere:per accńs tñ pōt etiā in cōtinua accidere horror ꝛ rigor:ꝛ hoc vel q̄a mā que cōtinuā cauſabat ſtans itra venas expelliť ad extra venas ſicut allegatū eſt ex aſoř.vel q̄ꝛ extra venas in locis ſenſibilibus erat aliq̄s humor mordicatiuus vel circa illa loca q̄ potēs eſt cauſare rigoreʒ:nō tñ cauſabat:q̄ꝛ ꝑmanebat quietus ꝛ in afflictione ꝯtinue accidit hūc humorē cōmoueri vnde rigorē cauſat. ¶ Accidit etiā in febribus cōtinuis frigiditas extremoꝝ que ſepe ab auctoribus appellať ipsoparic:tñ rigor vel horripilatio:que frigiditas ꝓprie:ꝛ per ſe a mā faciente ꝯtinuā nō accidit cū ab ea imediate nō cauſeť:cū nō ſit frigiditas poſitiua a mā:ſed ex fuga caloris abintra. Et ſimiłr pōt accidere rigor vel horror in cōtinua quādo cuʒ ꝯtinua aliqua cōplicaretur iterpolata. ¶ Et ideo notāter addit Gal.cū cōtinua certa fuerit:q̄a ſi nō erit certa ꝯtinua ſic poſſent eē due iterpolate q̄ nunq̄ȝ dimitterēt hoīeʒ ſine fe.poſſet eē cā rigoris vel horripilationis vt eſt de ſe notū. ¶ Et ex his patent que dicētur. ¶ Gal.eniʒ 2° ꝓnoſticoꝝ.

Digreſſio.62.

Aflor.ſ.

ſumit rigorē ĩproprie pro extremo⁊ frigiditate. Qđ autē dicit ex aforiſmis patuit modo ⁊ ſupra de ſermone rigoris vbi legas. ℂ Ad illud aūt qđ dicit̃ vltimo dōm ꝙ horror qui accidit in p̄dictis feb. ex apatib⁹ nō accidit p̄ncipaliter ⁊ per ſe rōne materie que ꝓprie ⁊ p̄ncipalr̄ eſt cāns feb. cōtinuā ſed accidit horripilatio: qa nō ſolum mā que effundit̃ in p̄ncipio paroxiſmi ad loca apatū effundit̃ ad loca vena⁊: ſed etiā ad loca que ſunt extra venas. ſ. ad poroſitates mēbri in quo eſt apoſtema: cū in apate mā effundat̃ ad poroſitates mēbri vltimate: ⁊ ideo qñ effunditur mā ad mēbra que apoſtemant̃ que ſunt ſenſibilia: ⁊ quorū paſſiones pñt toti cōicari tūc rōne illo⁊ accidit in p̄n° paroxiſmi rigor aut horripilatio. Sed rōne qua mā eſt ibi in venis ɔtēta aut ad venas effuſa nunꝗ̄ accidit horripilatio ſiue rigor: ⁊ rōne hui⁹ materie putreſcētis cauſat̃ feb. cōtinua ⁊ nō rōne mãe in poroſitatib⁹ mēbri cōtente: naꝫ ex hoc ad apata intrinſeca vtplm̄ ſequunt̃ feb. ɔtinue: qa nō ſic eſt de apatibus extrinſecis: qa mēbra intrinſeca habent venas magnas ⁊ magnis venis cōtinuant̃ in qb⁹ eſt ſufficiēs quãtitas humo⁊ qbus putreſcētibus cauſat̃ feb. cōtinua: lꝫ in hoc ſint alie cauſe. ℂ Et circa predicta attēde ꝙ ad predicta apata potius accidit horripilatio aliquāꝫ rigor nec etiā horripilatio multuꝫ manifeſta: ⁊ dato ꝙ poſſit accidere manifeſta frigiditas ex reuocatione caloris ad intra. Et cauſa eſt. nam rigor ⁊ horripilatio multuꝫ ſenſata nō accidūt niſi qñ mā mouet̃ vehemēter p mēbra ſenſibilia q̄ſi totius ambitus corpis: ⁊ dato ꝙ valde vehemētius in rigore: nūc aūt mā que effundit̃ ad loca apatuꝫ vel ad mēbrū apandū que ad ei⁹ poroſitates effundit̃ nō mouet̃ in eo motu vehemēti ꝓpter incinerationē ⁊ ɔculcationē in vacuis regionibus mēbri. Iterū etiaꝫ ⁊ hec eſt potētior cauſa: motus talis mãe qa accidit in mēbro apato nō eſt vl̄r ſenſibiliū mēbro⁊ corpis: vt cla⁊ eſt: nūc aūt ad cauſandū hec accidētia multū manifeſta ſaltim vtplꝫ opꝫ mãm eſſe expanſaꝫ q̄ſi ad oīa ſenſibilia mēbra toti⁹ ambitus corpis: qa tñ cū mēbrū qđ apoſtemat̃ eſt ſenſibile: ⁊ eſt tale cui paſſio cōicat̃ toti renes/ſtomachus pānicalus cerebri ⁊ ſimilia mēbra accidit ꝙ cū mā ⁊ ſpecialr̄ calida pūgitiua expellit̃ ad poroſitates carnis ſenſibilis vel pānicali predicti membri cauſat̃ punctio⁊ mordicatio in predicto mēbro que paſſio toti cōicat̃ p̄ncipalr̄ ex quo in toto accidit ex tali cōmunicatione quedā parua cōmotio ⁊ horripilatio. Qũo aūt fiat p̄dicta cōmunicatio ⁊ qd cōmunicet̃ eſt dubiū alibi per ſe dōm: cū qua parua horripilatione cōcurrit frigiditas ex reuocatione caloris: quēadmodū accidit cū ſupra aliqđ mēbrū vlceratū proijciat̃ aliqđ mordicans: vnde totū corpus ex cōpaſſione cōcutitur ⁊ horripilat̃: talis aūt horripilatio in predictis feb. apatā pōt periodice venire ſm̄ diuerſos periodos humo⁊ qui ad predictū locum expellunt̃. ℂ Deinde cū dixit.

Ratio cur ad apata intrinſecum ſequit' fe.

Lauré. ℂ Reſtat igit̃ vna miſtio que ex quotidiana itermittēte ac biliosa cōtinua pōt cōtinuā ſimul ac horrificam cōmittere febrē. Sed hec cōtra quā p̄ma ſe hēbit: ita eni ɔtinua ex bilioſa: horrifica aūt ex pituoſa efficiet̃: atꝙ ingeminatio ex pugna qua inuicē eſt: maximeqꝫ quotiēs humores ipſi fuerint eq̃les: vbi eni exuperet alterutrū co⁊ cū accidētia: tum etiaꝫ notitia in prima miſtione explanata iam eſt.

Leonic. ℂ Una igit̃ ſola miſtio relinquit̃ ex quotidiana intermittēti ⁊ bilioſa cōtinua que ⁊ ipſa pōt cōtinuā ſimul atqꝫ horridā febrē efficere: hec v̄o ɔ̄rio modo ſe habebit ꝙ̄ prior: qm̄ ɔtinuitatē quidē ex bile obtinebit: horrorē v̄o ex pituita: reduplicationes aūt ex pugna mutua actū p̄ſertim cū humores equas vires habuerint: vbi v̄o alter co⁊ preualuerit ⁊ accidētiū ⁊ cognitiones ratio in p̄ma miſtione oſtenſa eſt.

Antiq. ℂ Relinquit̃ igit̃ vna miſtio q̄ ex deficienti amphimerina ⁊ cōtinua cholerica fit potēs ⁊ hoc cōtinuā ſimul ⁊ horridā gñare febrē: hēbit aūt ecōuerſo hec priori: ɔtinuū qdeꝫ ex cholerica: horridū v̄o ex flegmatica: ca v̄o que ſup duplicationē ex ea que adinuicē eſt pugna: ⁊ maxime cuꝫ pariter dominātes fuerint hi humores: dominante v̄o co⁊ vtrolibet ⁊ ſynthomata ⁊ dignotio in prima miſtione ſunt oſtenſa.

ℂ Notificauit q̄rtā cōpoſitionē flegmatice cuꝫ cholerica que eſt cū tertiana eſt cōtinua ⁊ flegmatica iterpolata: vñ dicit. Relinquit̃ ꝙ̄ vna miſtio. ſ. poſſe facere emitritcū: qa pōt gñare feb. ɔtinuā ⁊ horridā ⁊c. ℂ Et attēde ꝙ hec nō eſt vera emitritea: qa in ea nō eſt verus horror qui eſt accidēs mediū ⁊c. imo aut in ea eſt ſolū frigus ⁊ verū frigus aut eſt ibi horror multū diminutus qualis eſt in flegmatica iterpolata: ⁊ ideo ſicut perpendis pugnā humoris etiaꝫ non eſt ſimilis emitriteo vero ⁊ non plus.

Lauré. ℂ Atqꝫ hec oīa de q̄tuor miſtionibus bilioſe febris ac pituoſe magis ꝓpria ſunt libro qui eſt de formulis: ſꝫ in hoc neceſſario incidimus ꝑꝑ ſemitertianā.

Leonic. ℂ Hec oīa ⁊ de quatuor miſtionibus ⁊ de febre bilioſa ⁊ pituitoſa magis ad eū tractatum in quo de typis agitur cuipiam ꝑtinere videret̃: hic v̄o neceſſario de ipſis facta eſt mentio ꝓpter emitriteum.

Antiq. ℂ Hec vniuerſa de quatuor miſtionibus cholerice feb. ⁊ flegmatice ꝙ̄ hui⁹ libri familiora qdem ſunt vt alicui videbit̃: libri de typo: dicta ſunt aūt neceſſario hic ꝓpter emitriteum.

Cō^m 13^m ℂ Cuꝫ determinauit de mō quadruplici cōpoſitionis flegmatice cū cholerica: cū hoc oſtendēs que eſt natura veri emitritei: ⁊ qũo alij modi cōpoſitionis harū feb. non dn̄r verus emitriteus: vult nūc nos remittere ad locū ad quē p̄ncipali⁹ ꝑtinet determinatio hui⁹ dicēs ꝙ vniuerſa que dicta ſunt de miſtionib⁹ quatuor cholerice flegmatice vt videt̃ alicui ſunt familiariora libro de typo ꝙ̄ huic libro ⁊ apparuit ſtatim cā: ⁊ tñ ſunt hec dicta ꝓpter quādā ɔueniētiā ex quadā ſuperabūdantia: ⁊ in hoc declarando ſigna manerierum febriū. Alia lr̄a habet ꝓpter emitriteū: ⁊ eſt clara. ℂ Deinde cum dicit.

Lauré. ℂ Cuius gnōne Archige. tertianā quotidianāqꝫ retulit nequaꝗ̄ vidēs vt intermittentē efficiat febrē. Agatin⁹ ꝑſpicue ɔ̄ceſſus eſt ſub eodē gñe ɔtineri tertianā ac ſemitertianā diſſidētē tm̄mō magnitudine febris.

Leonic. ℂ Cuius ortum Archigenes ad tertianam trāſfert ad quotidianā: nō tñ eius nãm recte aſſequut⁹: qm̄ in numero febriū intermittentiū ponit. Agatinus aūt emitriteū in eodē genere cū tertiana mãifeſte locauit: ac ſola acceſſionis vehemētia ab eadeꝫ differre fatetur.

Antiq. ℂ Cuius generationē Archigenes quidē in tertianā ⁊ amphimerinā deduxit: nō aſſequēs qm̄ deficientē facit febrē. Agatinus v̄o quaſi ɔfeſſus eſt eiuſdē gñis eſſe cū tertiana emitriteā in magnitudine ſola paroxiſmi dñiam habentē.

¶ Dic iterato recapitulat opionē Archigenis ꝛ Agatini ꝛ dicit. Cuius gnōnē.ſ.emitree feb.ꝛc.nō aſſequens.i.determinans quā.ſ.harū duarū facit deficiētē.ſ.in cōpōne emitritei:ꝛ hoc iam ſupra eſt reprobatū quō hoc indifferēter eſſe nō pōt:ſed Agatinus dicit emitriteā eſſe eiuſdē gñationis cū tertiana differēs ſolū ab ea in lōgitudine ꝛ magnitudine paroxiſmi:ꝛ hoc etiaȝ ſupra apparuit reprobatum. ¶ Deinde etiā redarguit eos cum dicit.

Laurē. ¶ Si igitur oēs febriū dĩas ſcripſiſſent diligēter lapſi noībus nullū id fuiſſet erratum.

Laurē. ¶ Si igiť oīuȝ febriū dĩas exquiſite ſcribentes in nominibus tm̄ aberraſſent nō admodū eēt egreferēduȝ.

Antiq̄. ¶ Igitur ſiquidē vniuerſas febriū differentias certiſſime ſcribentes in nominibus fallerentur difficile vtiqȝ nullum eſſet.

¶ Et ꝙ ſi iſti ſcribētes differentias febrium ſolū fallerenť in nominibus:ꝛ hoc voluit cum dicit.in nominibus fallerenť.ſ.ſolum difficile:ideſt impoľe vtiqȝ nullū eſt.

Laurē. ¶ Sed cū neqȝ ſimplicium neqȝ cōpoſitaꝝ:oēs ſcripſerint dĩas:ꝛ ad hec q̄ſdā alias ſupuacuas adiecerint: nihil neqȝ in p̄ſenſionē:neqȝ in curatōeȝ iuuātes nos nitemur pro viribus quātū fieri pōt diligēter excollere oēm formulā lōgo tēpore vſu ſimul ac ratione vtiles hac in re differentias pueſtigantes.

Leonič. ¶ Sed qm̄ neqȝ ſimpliciū cōpoſitaꝝ febriū oēs dĩas exquiſite aſſignarūt ac preterea plures alias ſupfluas addiderūt que neqȝ ad prenoſcēdū neqȝ ad curandū aliquē afferūt vſum nos pro viribus earū formā exq̄ſitiſſime cōplecti tentauimus: vt qui lōgo tēpore partim experientia:partim ratione omnes que vtiles ſūt differentias inuenerimus.

Antiq̄. ¶ Quia v̄o neqȝ ſimpliciū neqȝ cōpoſitaꝝ oēs ſcripſerūt dĩas ꝛ adhuc ſupfluas quaſdā alias appoſuerūt nihil in p̄ſentiā vel in curā expediētes nos tētauim⁹ inquātū potuimus certiſſime explanare typuȝ vniuerſum tempore q̄ȝ multo per experientiam ſimul ꝛ rationē eas que vtiles inuenientes in eo differentias.

¶ Deinde oſtendit in quo fallenť ꝛ eſt notum.

Laurē. ¶ Simplices ergo ad preſentē attinent librū: amplexe aūt ex his attinent ad librū de formulis:cuius penit⁹ ignarus nō eris vbi hunc diligenter volueris.

Leonič. ¶ Simplices igiť ad preſentē tractatū:cōpoſite v̄o ad eū in quo de typis agitur attinēt:cuius tn̄ nō erit expers oīno atqȝ iſcius ſi q̄s hūc diligēter perlegerit.

Antiq̄. ¶ Igiť que quidē ſimplices huius p̄ſentis ſunt opis:q̄ v̄o ex his cōplicanť ei⁹ qđ de typo ſunt operis:cuius ipſius nequaq̄ȝ vtiqȝ erit idoct⁹ omnifariam qui hec diligenter legerit.

¶ Deinde cōcludit ꝙ que ſimplices ſunt dĩe feb.ſunt huius p̄ſentis operis.Sed que ex his cōplicanť ſunt ꝛ ptinēt ad librū de typo:cuius operis nequaq̄ȝ erit idoctus q̄ hoc diligēter legerit. ¶ Et attēde ꝙ cā eius qđ dicit eſt:q̄a ad hūc librū nō ſpectat oſtēdere niſi que ꝛ quot ſunt ſpecies ꝛ dĩe eſſentiales febriuȝ:mō ſimplices dĩe ſunt ille que cōſtituunt ſpēs eſſentiales eaꝝ:ꝛ ideo ad hūc determinatio eaꝝ ſpectat:ſed febres cōpoſite nō ſunt eſſentiales febriū diſtincte a ſimplicib⁹:nā nō diuerſificanť feb.niſi rōne typi eius:nā aliū typū ꝛ aliū periodū etiā hȝ hec feb.cōpoſita cū illa ꝛ aliū cū illa:talis tn̄ determinatio directe ſpectat ad librū de typo:tn̄ q̄a antiqui determinātes de differentijs feb.miſcebāt cōpoſitas cuȝ ſimplicibus:ꝛ multos errores circa hoc habebāt:hic eſt ꝙ Gal.hic de eis determinauit ex quadā dependentia ꝛ non plus.

¶ Ex his enim que diximus de febre pituoſa at billioſa inuicē p̄miſtis licebit hec ad atram bilem referendo de iplexu ac tēperamēto ad vtrāqȝ earū cōijcias iplexū noiantes.vbi dorſis horis icipiāt tēperamētū: vbi initiū eodē tp̄e ſit:nec ſec⁹ tres febres iplicare ac tēperare q̄s poterit ex ſe ſumpta rōne de p̄dictis. Horum enim oium initiū fons ꝛ elemētum. Laurē.

¶ Nā hec que de bilioſa ꝛ pituitoſa febre ſimul cōmiſtis cōſcripſimus:lȝ ꝛ atre bilis humorem trāſferendeqȝ eius cū vtraqȝ illarū cōplōne ac cōfuſione pariter cōiecturari: voco aūt cōplexionē qn̄ horis differentib⁹ inaſerūt:cōfuſionē v̄o qm̄ eodē tēpore inceperint. Sic ꝛ tres ſimul febres cōplecti quiſpiā ꝛ confundere poterit:ex his que nup dixim⁹ motus. Naȝ horum omniū principiū fons atqȝ elementum. Leonič.

¶ Ex q̄bus enim diximus in flegmatica ꝛ cholerica febre miſtis adinuicē licet hec ꝛ in melācholica trāſferētē coniJcere de ea que ad alterutrā illaꝝ eſt replicatiōe ꝛ cōcretione:replicationē q̄dē noiantes cū ſm̄ differētes horas inuadunt:cōcretionē v̄o id qđ ſm̄ vnū tēp⁹ eſt initium. Ita v̄o ꝛ has tres febres cōplicare ꝛ cōplexare poterit quis ipſe ſm̄ ſeipſum ex predictis promotus: vniuerſarum enim harū principium ꝛ fons ꝛ elementum. Antiq̄.

¶ Uult Galenus ptranſire breuiter cognitiones cōpōnum aliarū febriū a p̄dictis: vt cū cōponiť feb.melica cū cholerica vel flegmatica. ¶ Et dedit p̄mo modū ſȝ quē eſt poſſibile p̄dictarū cognitionē hie:ꝛ vult ꝙ ex illiſmet ex q̄b⁹ dicimus i cholica ꝛ flegmatica miſtis accipi ↄgnitionē licȝ hec ꝛ i melica trāſferēte.i.in cōpoſitione facta ex humore melancholico cum aliqua predictaruȝ coijcere.i.accipere cognitionē de ea replicatione ꝛ cōcretione humoris.ſ.melancholici que eſt ad alterutrā illaꝝ.ſ.flegmaticā vel cholericā:ꝛ tūc exponit ſe cū dicit.nolantes replicationē cū paroxiſmi vtriuſqȝ inuadunt ſm̄ diuerſas horas ꝛ cōcretionē qn̄ ſm̄ vnū tēpus eſt initiuȝ vtriuſqȝ fe.ꝛ hoc q̄a in vtroqȝ modo ↄtingebat fe. adinuicē cōponi. ¶ Unde ſubdit. Ita v̄o vt dictū eſt ſupra poterit quis has tres feb.dictas cōplicare ꝛ cōplexare.i.cōplicationē ꝛ cōplexationē eaꝝ adinuicē cognoſcere. Et hic modus i flegmatica ꝛ cholica dict⁹ ſumiť ex miſtione ſignoꝝ ſimpliciū febriū apparēte in cōpoſita:vn̄ volens hūc modū declarare dicit. vniuerſarū haꝝ p̄n̄ ꝛc.q2 ex cognitione pfecta ſimpliciuȝ feb.cognoſcunť cōpoſite p modū dictū:ꝛ potes dicere ꝙ vſus fuit tali modo loquēdi p̄n̄ ꝛ fons:ꝛ elemētū ad maiorē expreſſioneȝ ꝙ tota radix eius īde ꝓueniat. ¶ Uel aliter vt dicūt aliq̄ dixit p̄n̄ quātū ad cōpoſitionē que nōduȝ eſt cōpleta:ſed inchoat fons quantuȝ ad cognitionē cōpletam,ꝛ dicit elementū:q2 ſicut elementa cōparantur admiſta:ita differentie ſimplices ad compoſitas. ¶ Deinde cū dixit. Cō.14.

¶ Eſt diligēter inoteſcē oiuȝ ſimpliciū febriū ſpēȝ: nō eniȝ mult⁹ numerus eaꝝ eſt ſed oēs tres exiſtūt:billioſa melica ac pituoſa. Quarū oium duplex diſcrimē Laurē.

eſt iterumiteus

eſt itermittēs ⁊ cōtinua:ita vt oēs ſimplices differen-
tie febriū ex hūorib⁹ putridis ꝯſiſtētia ſex nūero ſint.

Leonič. ¶ Eſt ſingulariū febriū formā atq3 figurā exq̄ſite co-
gnoſcē:neq3.n.plurima eſt eaꝝ multitudo cū oēs tres
numero exiſtant ⁊ que ex amara bile : ⁊ que ex atra ⁊
que ex pituita gn̄ant:quaꝝ ſingule duas hūt dr̄ias cō-
tinue.ſ.atq3 itermittētis:adeo vt oium que ex humoꝝ
putredine ortum hūt fiant ſex numero differentie.

Antiq. ¶ Eſt dignoſcē diligēter vniuſcuiuſq3 ſimpli-
ciū febriū ſpēz:neq3 eni multa q̄dā multitudo
eaꝝ eſt:ſed hec oēs tres ſunt cholica:melica: ⁊
fl'atica:q̄ꝝ ſūt vniuſcuiuſq3 due ſūt dr̄ie deficiē-
tis ⁊ ꝯtinue fiētis vt ſint oēs dr̄ie ſimplices ea-
rūq3 i hūorib⁹ accēdunt putridis feb.ſex nuō.

¶ Deide Gal.oñdit poſitatē cognis feb.ſimpliciū ⁊ ex ſe-
quēti cōpoſitaꝝ pp haꝝ ſimpliciū feb.nō eē multitudinē
magnā:⁊ eſt notū qd dic.Et in h dicto vr̄ fuiſſe itētio Gal.
Non dari febrem de ſāguie putrido. ꝙ nō ſit reperibil' feb.de ſang.put.cū dr̄ias ſimplices oium
putridaꝝ feb.dicat illas eē iſpiciēti itētionē ei⁹. ¶ D.c.d.

Laurē. ¶ Or ſi qua acceſſerit ad hec ꝑticulatim dr̄ia ex copia
humoris:quātitate ⁊ qualitate putredinis:necnō mō
motus ⁊ pte in qua putreſcit gn̄ationē hēbit.

Leonič. ¶ Or ſi aliqua acceſſerit his particulatim in ipſis dr̄ia
hec vel ex humoris multitudine vel ex quātitate ⁊ pu-
trefactionis qualitate ac ꝑterea ex modo mot⁹ac ꝑti-
cula in qua fit putredo habebit originem.

Antiq. ¶ Si ṽo q̄dā alia aduenerit iſdē ſm ptē in eis
dr̄ia a multitudine humoris ⁊ q̄litate ⁊ quāti-
tate putredinis adhuc ⁊ a modo mot⁹ ⁊ a par-
te in qua putreſiunt habebit gn̄ationem.

¶ Declat qd dixit imediate.ſ.ꝙ dr̄ie eēntiales putride fe.
nō ſūt niſi tres.ſ.fl'atica:cholica ⁊ melica:q2 ſi alie dr̄ie re-
periunt:repiunt in febrib⁹ putridis q̄z ille:vt q2 vna dr̄t
ab alia:q2 vna eſt lōgior alia:nō q2 vna eſt cholica ⁊ alia
flegmatica:vel melica:vl' ecōtra: io:vt ſic dr̄t vna tertiana
ab alia:q2 vna eſt lōgior alia:⁊ ſic de alijs tales ſunt dr̄ie
accn̄tales:⁊ h itellexit cū dicit.Si ṽo q̄dā alia aduenerit
eiſdē ſm partē ſit.i.eſt dr̄ia in ꝑticularib⁹ ꝯditionib⁹ acci-
dentalib⁹ ⁊ nō eēntialis eſt dr̄ia:q2 ꝑdicte dr̄ie cauſantur
nō ex diuerſitate humoris ſm ſpēm:ſed vl' a multitudine
humoris vel a q̄litate vel a quātitate:⁊ tūc exponit ⁊ p.i.
vel a q̄litate vel a quātitate:⁊ tūc exponit ⁊ putredis ma-
ioris vl' minoris:⁊ ſilr a modo mot⁹ ⁊ a pte i qua putreſcit
humor.¶ Et vult in his ṽbis Gal.inuere pp q̄s cās ꝯtin
git diuerſitas accidentalis in eodez gn̄e feb.vt ꝙ vna ter-
tiana differat ab alia:⁊ ſic de alijs:ſumunt autez he cāe ex
mā cāte fe.⁊ ex loco in q̄ dicta mā ꝯtinet:⁊ alie cāe nō fa
ciūt ꝑdictā diuerſitatē niſi iquātū cānt vl' remouēt vl' au-
gmētāt vl' diminuūt aliquā iſtaꝝ.Ex pte aūt māe q̄dā ſu-
munt ex ei⁹ quātitate:nā quāto mā eſt amplior:tāto q̄tū
⁊ ex h lōgiorē cāt feb.Quedaz ſumunt ex pte q̄litat ei⁹ q̄
q̄litas diuiſificat:q2 q̄dā ſumit ex pte q̄litat diſponēt ad
q̄litatē febrilē ⁊ putredinē q̄ eſt caliditas,frigiditas,groſſicies
⁊ viſcoſitas ⁊ ſilia:nā q̄to mā eſt frigidior groſſior ⁊ viſco-
ſior:tāto fe.eſt lōgior:q̄ nō ſolū cāt i mā ex q̄litate alterā-
te cā:ſed etiā ex admiſtiōe vni⁹ hūoris cuz alio q̄ eſt vera
miſtio ita ꝙ vn⁹ vincat:⁊ h dicim⁹ pp exēpla q̄ poſita ſūt
p Gal.i tertiana.Quedā ſumunt ex pte q̄litat q̄ eſt putre-
do:tūc ſi morb⁹eſt ſalubris q̄to mā eſt magis putrida:tā-
to morb⁹ ē lōgior:q2 difficili⁹ a nā corrigit ⁊ ad benignū
reducit.Si ṽ morb⁹ eſt mortalis:tūc q̄to putredo eſt ma-
ior:tāto cici⁹ ipſe hō iterficit.¶ Alie ſūt cāe abbreuiatio-
nis ⁊ elōgationis fe.q̄ ſumunt ex mō eēndi ei⁹ māe in cor-
pore:q2 mā q̄ hz eē q̄ſitū vl' ꝯculcatū in aliq̄ pte tardi⁹ re-
ſoluit q̄z q̄ p corp⁹ mouet:⁊ h itellexit cū dixit. Adhuc ā
a modo mot⁹.Dr̄ie aūt q̄ ſumunt a loco in q̄ mās faciens
feb.ꝯtinet:q̄dā ſumunt ex pōne ei⁹:vtputa q2 ſit rar⁹ ſiue
dēſus:q2 a loco raro mā cici⁹ reſoluit:q̄dā ſumunt ex pte
ṽtutis q̄ eſt in loco q̄ ꝑt itelligi ⁊ ſenſibilis ⁊ n̄alis:⁊ ex de-
bilitate vtriuſq3 ꝯtigit ꝓlōgatio morbi ⁊ ſpāl'r cū morb⁹
eſt ſalubris:q2 debilitas n̄alis ṽtutis cū morb⁹ eſt mortalis
eſt cā mortis citioris:⁊ has oēs tetigit Gal.in ſra:cās autē
ex pte māe explicite tetigit:ſed cauſas ex parte loci tetigit
ſupra capl'o de ſignis tertiane.¶ Deinde cū dixit.

Laurē. ¶ Si igit febris intermittēs tertio quoq3 die accedat
acceſſionis tp̄s breue eſt:⁊ initiū cū rigore:⁊ ſol'o cuz
ſudore ac vomitu bilis:vel etiā iterna aluo deijciēte
bilioſa huic nois inditū dr̄igēs tertiana.vbi aliqd ho-
rū deſit mime diligēs:ſz ſimpl'r tertiana vocet. Ubi
ṽo itermiſſionē minorē habuerit ꝓducta.ſ.acceſſionē
tertianā hāc noiant ꝓductā.hec tñ ſm magis ⁊ minus
dr̄iaz magnā ꝓobtinet:ſed licebit ſimpl'r noies ꝓdu-
ctā eā quatuor ⁊ viginti horas acceſſionis efficiens:
reliquas ſue febre obtineat.Quādā admodū ꝓductā
videre:lz vt circa triginta horas extendit acceſſionē.
aliam ad hec magis ꝓductā vt in ſex ⁊ triginta proce-
dat.Aliā ṽo plurimū vt in.40.ac plures etiā ꝓroget.

Leonič. ¶ Ueluti cōfeſtim eaꝝ febriū itermittētium que tertia
quaq3 die acceſſionē faciūt:que q̄dē breue hūt acceſ-
ſionis tēpus:ac cū rigore inadūt ⁊ per ſudores ⁊ bilis
vomitū ⁊ bilioſa excremēta finiunt his tertiane exq̄ſi-
te nomē impoſitū.Quib⁹ ṽo aliqd hoꝝ deficit he nō
exq̄ſite:ſed ſimpl'r tertiane appellant.Or ſi itermiſſio-
nē maiorem habuerint acceſſione videlz in lōgius tē-
pus protracta he tertiane extenſe vocant:cuz tñ hec
ipſa res plurimā in eo ꝙ magis ac minus dr̄iaz ſuſci-
piat:lz q̄dē ex his aliquā ſimpl'r extenſaz nuncupare:
que cū viginti q̄tuor horas in acceſſione cōſumpſerit
reliquas hz febres expꝛtes:aliquā ṽo ſufficiētēr exten-
ſam que vſq3 ad.30.extēdit horas atq3 aliquā in lōgi⁹
adhuc tēpus ꝓductā:vt que vſq3 ad.36.horas protē-
dat atq3 aliā adhuc amplius vſq3 ad.40.vel plures.

Antiq. ¶ Uerputa moꝝ eaꝝ que p tertiū exacuunt defi-
ciētiū febriū q̄buſcūq3 q̄dem tēpus paroxiſmi
breuius: ⁊ imiſſio cū rigore eſt: ⁊ ſol'o in ſudo-
rib⁹ ⁊ cholere vomitib⁹:vel ⁊ inferiore ventre
ſubducēte cholerica:his q̄dē ipoſitū eſt nomē
tertiana certa.Quibuſcūq3 ṽo deficit qd hoꝝ
non adhuc certa ſed ſimpliciter tertiana noiat.
Si ṽo ⁊ deficientiā breuiorē habuerit ꝓlōga-
to ſcilz paroxiſmo tertianā hanc nominant ex-
tēſaz. Et nimiꝝ hac ipſa multā in magis ⁊ mi-
nus habēre dr̄iaz:eſt equidē vtiq3 quaſi hāc q̄-
dez vocare ſimpl'r ita ꝓlongatā:quecūq3 vtiq3
vt eſtimo quatuor ⁊ viginti horas paroxiſmi fa-
ciens ſine febre habuerit reliquas:aliā ṽo ꝓlō-
gatā ſufficiēter quecūq3 circa triginta horas fe

brem extenderit: τ aliā cū his amplius prolongatā quecūq̄ʒ in ſex τ triginta horas prouenerit. Et quandā aliam plurimū quecūq̄ʒ in .40. τ plures adhuc extenſa fuerit.

¶ Oſtēdit in exēplo qualis eſt diuerſitas in feb. ex p̄dictis cauſis ɔrigēs: τ qd̄ dicit eſt notū quātū ad magnā p̄tē: τ pʒ ex eo qd̄ dic̄ ꝙ talis diuerſitas accn̄talis eſt pura: τ appellaт̄ certa tertiana: q̄a hʒ ſigna pure tertiane: τ p illō qd̄ dic̄. ſi ꝟo deficiētiā τc̄. itelligit ſi tp̄s getis habuit breu᷒. Cuʒ aūt dicit vt eſtimo .4. τ .8. τc̄. τ ibi alia lr̄a melior que dic̄ z4. τ ibi cū dicit in .6. τ triginta: eſt vna alia .z6. τ cū dicit. quādā aliā plurimū. ſ. noiant prolongatā. Et in oibus his febribus eſt admiſtus cholericus humor cū flegmate maxime vel cū melācholia vt rarius. ¶ Deide Gal. cū dicit.

Laurē. ¶ Sed hec omnia diffiniri certis terminis minime cōuenit ob ſocraticam dubitationem.

Leoniē. ¶ Neq̄ʒ eni ex his quas diximus quelibet certis terminis pōt dfiniri cū ſocritica dubitatio nobis occurrat.

Antiq̄. ¶ Determinare ꝟo vnāquāq̄ʒ predictaꝝ certis terminis non poſſumus propter ſocraticā aporiam: ideſt coacervationis queſtionē.

¶ Oſtendit quis modus cognitionis in diuerſitate p̄dicta eſt poſſibilis p̄mo: τ quis modus eſt ipoſſis ſc̄do. Et cauſa eius qd̄ dicit eſt ꝓpter q̄ōnē coacervationis: eſt q̄a ille diuerſitates ſint ſolū ſm magis τ minus: τ tales ſunt ifinite τ indeterminate vt ſupra fuit habitum. Et cū dicit.

Laurē. ¶ Non tamē neceſſe eſt talē nominū diligentiā preueſtigare cū liceat nobis etiā ſine ipa indicare his q adſunt diligēter de vnoquoq̄ʒ egro τ recte curare ac p̄ſentire euentū rei. Subijciamus quēpiā quinq̄ʒ τ decem horis febricitare: fore aūt ſine febre tribus τ triginta atq̄ʒ id deinceps ei accidere ex ꝓportione. Conſtat vt alimonie tēpuſq̄ʒ ſciat ex tp̄e acceſſionis atq̄ʒ intermiſſionis: τ quantū ex tp̄e pōt ſumi in preſenſionē accurationē bene admodū habebit nequaq̄ʒ querendo an tertiana ſimpl'r oporteat noiare talē febreʒ an cū quadā alia adiectione diffiniēte ipſas dr̄ias: ſʒ vbi libeat idicare alteri febrē egri quenā ſit diligēti᷒ indicabit acceſſionis τ itermiſſionis dicēs lōgitudinē aut q̄rēs vbi nomē pſpicue aut dfinite idicare queat.

Leoniē. ¶ Neq̄ʒ tamē huiuſcemodi nomina adeo curioſe inueſtigare eſt neceſſariū: cuʒ nobis deт facultas etiā ſine illis vnūquēq̄ʒ egrotantē ꝓximis indicare ac rectam curationē adhibere: necnō futura p̄noſcere. Suppona͛ eni aliquis quindecim horas febricitare ac triginta tres febre vacare: hocq̄ʒ deinceps eadē ꝓportione ſeruata contingat nemini dubiū quin τ tēpus ad exhibendū cibū opportunū ex acceſſionis τ itermiſſionis ſpatio cognoſceт: τ quātū ex hoc ad prenoſcendū aut curandū cōmodi nāciſci potuerit: nihilominus id ſufficienter acquiret: q̄uis eā inquiſitionē neglexerit an ſimpl'r tertianā an cū aliq̄ adiectōe q̄ dr̄iaʒ dterminet huiuſcemodi febrē oporteat appellare: ſed τ cū alteri idicare voluerit qualis nā ſit febris egrotātis hoc diligentius efficiet acceſſionis atq̄ʒ intermiſſionis ſpatium oſtendēdo q̄ʒ ſi nomē certū ac prefinitū qd̄ ideʒ cōmonſtret inuenire ſtuduerit.

Antiq̄. ¶ Non tamē neceſſe eſt talē nominū certitudinem querere poſſibili demū exiſtente nobis τ ſine ea oſtendere his qui iuxta nos ſunt certiſſime de vnoquoq̄ʒ egrotāntiū τ curare recte τ pnoſticari futurū. Supponat͛ eni hunc quinq̄ʒ τ decē horis febrire: ſine febre fieri ꝟo tribus τ triginta: τ hoc deinceps ei ſm analogiā obuiare: manifeſtū autē eſt: qm̄ τ tēpus cibi ſciet quis τ ex eo ꝙ ſm paroxiſmū τ ſm ꝙ interuallum eſt tēpore τ ſm quātū ex tēpore poſſibile eſt ſuſcipere in pnoſticationē τ curā bonā habebit: τ hec ſufficientē ſiue iquirēdo ſiue tertianam ſimpl'r opʒ vocare hanc talē febreʒ ſiue τ cū aliqua alia additione determinate dr̄iaʒ: ſed τ oſtendere volens alijs laborātis febrē qualis ea eſt diligentius oſtendet paroxiſmi interualli dicens longitudinē quā querēs nomē euidēter τ determināte demonſtrare idem potens.

¶ Oſtendit moduʒ poſſibilem cognitionis predictarū diuerſitatum: τ ſm quem moduʒ debet medicus ꝓcedere: τ quod dicit eſt notum per ſe. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Hec igitur optima enarratio atq̄ʒ doctria eſt: ſc̄da aūt eſt quā pauloante dixi diligentē tertianā noians. alia ꝟo ſimpl'r tertianā: ſiue aliā paulo ꝓductiorem: ſiue aliā ad modū: ſiue magis: ſiue plīn aliaʒ. Sed ex oibus obſcuriſſima atq̄ʒ peſſima pria eſt ꝓdita ex qua recētiores medici inuicē litigant τ quotidie certāt minime cognoſcentes id vt noie litigēt. Sed de alijs q̄s forte mirabi͛. Agatinū ꝟo admoduʒ demirari libet ſi quidē ꝓductā quādā noiando quotidianā τ quartanā in ipſa tertiana minime ſeruauit ꝓportionē: ſʒ vbi plurimū producat͛ acceſſio hanc noiat ſemitertianaʒ: ſed de noiuм ratione hactenus: nā τ ipſe plus q̄ʒ par eſt temporis in ipſis retro: proinde tēpus eſt vt in cōſideratione aliarum rerum veniamus. Laurē.

¶ Hec q̄dē optima eſt exponēdi ac docēdi rō. Sc̄da ꝟo quā pauloante iſinuaui cū aliā q̄dē exq̄ſitā tertianā noiani. Aliā ꝟo ſimpl'r tertianā: deide aliā paululū extenſaʒ: deide aliā ſufficienter: deide aliā ampl᷒: deide aliā plurimū. Obſcuriſſima aūt atq̄ʒ oiuʒ dterrima: de qua prius fecimus mētionē in qua medici iuniores quotidie inuicē certant atq̄ʒ ɔtendūt: neq̄ʒ animaduertūt ſe de noib᷒ litigare: ſed de alijs q̄dē q̄ſpiā minus forte mirabi͛. De Agatino aūt magis mirādū qui cū quādā τ quotidianā τ tertianā febreʒ appellet extenſam poſtmodū in tertianā nō ſeruat eandeʒ vim ꝓportionis. nam ſi lōgius acceſſio protendat͛ nō tertianā: ſed emitriteū appellat: ſʒ ſatis ſupq̄ʒ hactenus de noibus diſputatū. nā periculū eſt ne longius q̄ʒ ſit opportunum in eiſdē tēpus cōteram᷒. Quare rurſus ad rerum ipſarū inueſtigationē reuertamur. Leoniē.

¶ Igit͛ hec quidem eſt optima enarratio τ doctrina: ſecunda ꝟo eſt quaʒ pauloante dixi certam quandam tertianā nominans τ aliaʒ ſimpliciter tertianā: demū aliam quieſcibil'r ꝓlongatam: demū aliā ſufficiēter: aliā ꝟo amplius: Antiq̄.

demū

demū aliā plurimū: in māifeſtiſſima vō ⁊ peſſima oium que prius dicta eſt ſm quā litigāt ⁊ altercant̄ quotidie adiuicē moderni medicorū neq̄ hoc ipm cognoſcētes: qm̄ de noie litigāt: ſed de alijs quidē fortaſſis minus vtiq̄ gs admirabit̄: de Agatino vō admirari dignū ſiqdē extenſam vocās quādā quotidianā ⁊ quartanā in tertiana analogiā nō cuſtodiuit: ſ; quecūq̄ quidē amplius extendebat̄ in paroxiſmo hunc emitriteū noiat: ſufficiēter iam mihi de noium ſermone: periclitor enim ⁊ ego per amplius tēpus q̄ opꝫ imorari in eis: reuerti igit̄ mihi eſt tēpus ad reliquarū rerū inueſtigationē.

¶ Concludit ⁊ qd̄ vult de feb. eſt nomm. Et vltimo reuerſus eſt ad reprobandū Agatinū cū dicit. Sed de alijs ⁊c.

Laurē. ¶ Sequens eſt vt agitet̄ cōſideratio nihilo vitioſior. vtrū queadmodū in vtraq̄ bile ac pituita accidūt genera quedā febriū: ita in ſanguie putrefacto eueniat: febris enim effimera. i. diaria eo tm̄modo calefacto vt diximus haud quaq̄ putrefactio cōſiſtit. Per ipſam vō putrefactionē: neceſſe eſt eni iterdū ſanguinē putrefieri: querendum febrium ipſarum genus.

Leonic. ¶ Ex oibus vō que ſupſunt nulla eſſet cōtēplatio preſtantior q̄ illa in qua queri pōt: nunqd queadmodū in vtraq̄ bile ⁊ pituita fiunt quedā febriū ſpēs: ita ⁊ in ſanguine putrefacto ſolent accidere febres: ſiqdē effimeras eo tm̄modo calefacto: non aūt putreſcente fieri dicebamus: in putrefactionibus aūt: nā ⁊ ſanguinē quādoq̄ putreſcere eſt neceſſariū querendū quenam ſit harum febrium ſpecies.

¶ Caplm̄ nonū in quo diſputat queſtionē de febre ſanguinis an ſit.

Antiq. Erat aūt vtiq̄ in reliquis nulla deterior iueſtigatio hac: vtrū ſicut in cholericis vtriſq̄ ⁊ flegmate fiunt quedā ſpecies febrium ita ⁊ in ſanguine putrefacto. Nam effimeras quidem febres calefacto eo ſolum: non equidem putrefacto diximus fieri: ſm putrefactiones autē neceſſe: eſt enim quandoq̄ ⁊ ſanguinem putrefieri querendum eſt ſpeciem febrium.

Cō. 15ᵃ Cum ſuperius poſuerit ſigna feb. putridarū ⁊ fecit ſolū mentionē de trib⁹ generibus. ſ. de cholerica ⁊ flegmatica ⁊ melica: ⁊ dixerit in añti caplo oēs putridas eſſe has tres: ⁊ q̄ quelibet harū pōt eſſe continua vel interpolata vt omnis earū numerus reducat̄ ſm hoc ad ſex: nec fecit mentionē de feb. ſanguinea: vult nūc loqui de feb. ſanguinis. ⁊ vult manifeſtare ⁊ inueſtigare an ſicut ex alijs trib⁹ humorib⁹ putridis fiunt putride feb. ita poſſit fieri feb. putrida ſanguinea de ſanguine putreſcēte. Et pmo premiſit intentionē quā hꝫ in h̄ caplo: ⁊ per illud qd̄ dicit in reliqs rebus itelligit reliquas res que ſibi remāſerāt in hoc libro ptractāde que dicent̄: ⁊ in hoc ⁊ in ſequētib⁹ caplis. ¶ Et dicit. Reuerti igit̄ ⁊c. q̄a poſt determinationē feb. putridarū ſimpliciū imediate cadebat determinare de feb. ſanguinea: que etiā ſimplex eſt: ⁊ tñ inter hec intermiſcuit de cōpoſitis febribus. Sꝫ Galenus in añti caplo dicit q̄ determinatio febriū cōpoſitarū pncipaliꝰ pertinebat ad librū de typo: ⁊ q̄ in illo dictū erat ſm quādā pemmentiā: ⁊ ideo determinatio illius fuit quaſi a pncipali pppoſito digreſſio ppter qd̄ dicit. Reuerti igit̄ ⁊c. ¶ Et dixerūt aliqui q̄ merito dicit reuerti: q̄a hic ſermo reſumptus eſt: q̄a ſm q̄ dicūt intentio Galeni eſt q̄ feb. de ſanguine putrido ſit cholica feb. q̄a igitur ſermonē iā expoſuerat in feb. cholerica hic ſermo eſt reſumptus de cholica fe. Et facit hoc ideo Galenꝰ: q̄a l; hec ſit cholica: eſt tñ de chola alteriꝰ modi q̄ ſint alie chole: ⁊ pp hoc notabit eā ſimpliciorē: idest minorē vl nō cōponibilē cū alijs. ¶ Et alij dicūt q̄ ideo dicit reuerti: q̄a videbat̄ diſcretionē feciſſe cū diſputauit ɔtra antiquos in añti caplo. ¶ Et cām reſumptionis huius ſermonis dicit cum dicit. Erat aūt nulla inueſtigatio deterior. i. difficilior. ⁊ vtrū hoc ſit apparebit in digreſſione ſuper hec. Qd̄ aūt ſe dixiſſe dicit. dixit 9ᵒ terapē. ⁊ ſupra fuit declaratū qualiter ſit verū cū pbauit Gal. feb. nō poſſe fieri humoralē niſi humor putreſcat: ⁊ in his vbis inuit Galenꝰ feb. ex ſanguine poſſe fieri duplicē: vna per ſimplicē calefactionē que appellat̄ ſynocha inflatiua: alia per eius putredinē que ſynochus de putredine appellatur. ¶ Deinde cū dixit.

¶ Ac ineniri id par eſt ſi prius inuenerimus quo nam modo ſanguis putreſcit. Conſtat vt Ari. recte dixerit fieri putrefactionē ab aliena caliditate. Intelligit aūt alienā cauſa que exterior: nō inſita: neq̄ in vnaquaq̄ re ppria: ea eni coquere: aliena vō corrūpere ſolet: qd̄ quidē eſt putrefacere: extrinſecus aūt caliditas ſuperuenit ſanguini p eſtū ac peſtilentē ɔditionē: ⁊ vt ſimplr̄ dicat̄ p oēs feb. ex q̄cūq̄ cā in gn̄atione deducant̄. Laurē.

¶ Hoc aūt iueniri poſſe putandū ſi prius cognouerimus quo pacto ſanguis putreſiat. nā ꝫ recte ſentire vr̄ Ariſto. ab aliena caliditate oriri putredinē: voco aūt alienā externā nō vſitatā atq̄ natiuā in quocūq̄ gn̄e rerū. nā hec coquere apta eſt: externa autē corrūpere qd̄ eſt putreſcere: calor aūt extrinſecus ſanguinē opprimit ⁊ in ſolis deuſtionibus ⁊ peſtilenti aeris ſtatu atq̄ vt ſimpliciter dicam in febribus vniuerſis quacūq̄ ex cauſa originem traxerint. Leonic.

¶ Inueniri aūt decēs eſt eā ſi prius inuenerimꝰ qualiter putreſit ſanguis: nā videt̄ quidē recte Ariſtotelē dixiſſe putrefactionē a calore extraneo fieri: dixit aūt extraneū exteriorē nō inatū neq̄ ppriū vniuſcuiuſq̄ eorū que ſunt. Nā hic quidē coquere aptus natꝰ eſt: extraneꝰ vō corrūpere qd̄ eſt putrefacere. Extrorſū aūt calor ſuperuenit ſanguini ſm eſtus ⁊ peſtilentioſas cōſtitutiones ⁊ ſimplr̄ dicēdū ſm oēs febres a quacūq̄ cauſa in generationē deueniunt. Antiq.

¶ Oſtendit quid eſt illud qd̄ opꝫ pſciri vt diſſoluat̄ pdictū queſitū qd̄ premiſit: q̄a. ſ. opꝫ ſcire qualr̄ putreſit ſanguis ſcꝫ vt ſciamꝰ que feb. ſit de ſanguine putrido: ⁊ cauſa huiꝰ eſt nota p ſe: ⁊ dedit modū ſm quē putreſit queadmodū ⁊ alie res cū dicit. nā videt̄ ⁊c. Et tetigit cām imediatā putredinis ſm vnū modū acceptionis putredinis. ſ. calorem extraneū: ⁊ gn̄alr̄ tetigit cauſas illiꝰ cāe: ⁊ in hoc dedit modū gn̄alē putreſcēdi ſanguinē vbiq̄: ⁊ fuit hec auctoritas Ariſto. ſuperius perfecte exēplificata in caplo. Putredo aūt ⁊c. ⁊ illic pro his recurras vbi pfecte fuit declaratū qd̄ p

calorẽ exterioꝛẽ ſiue extraneũ itellexit. Et cum dicit Gal. Et ſilr dõm ſm oẽs feb. a quacũqꝫ cã ⁊c. vult dicẽ ꝙ vniuerſalr caloꝛ extraneus accidit ſanguini ſm modum ſm quẽ feb. accidit: a quacũqꝫ cauſa accidat. ⁊ he cauſe vnde cauſeƚ feb. dicte fuerũt clare ſupra: ⁊ hemet cauſe ſũt q̃re putredo accidit ſanguini. ℂ Deinde cum dixit.

Laurẽ. ℂ Sed vbi in quapiã aĩalis parte ſanguinis ſupra modum collatus ſupra vires eius fuerit corrũpiƚ maxie ꝙ quotiẽs infarciaƚ ꝓpter craſſitiẽ in paruis ↄceptaculis: aut ſtipeƚ precopia queadmodũ accidit ex igui ne ⁊ puſtulis: ⁊ vt ſimplr dicaƚ per oẽm iflãmationẽ, nam in tali diſpõne ſanguis duplici ex cã corrumpiƚ; tũ qa minime diſflatur: tũ qa ab ipſa natura minime vincitur. Ceterũ vt que minime diſflantur putreſcere ſoleant in cunctis exteris corpoꝛis intueri: lꝫ fructibꝰ ſeminibus atqꝫ etiam veſtibus.

Leonič. ℂ Sed ⁊ qñ in aliqua coꝛpis parte ſanguis plurimus accruatus eiuſdẽ coꝛpis opprimit vim corrũpi ↄſueuit: at tũ precipue cũ in paruis vaſis ꝓpter craſſitudinẽ obſtruitur: aut ꝓꝑ multitudinẽ ipingiƚ queadmodũ in inguinũ tumoꝛibꝰ ac collectionibus atqꝫ vt vlr dicatur in inflãmationibꝰ vniuerſis. nã in huiuſcemodi affectibꝰ duplicẽ ob cãm corrũpiƚ ſanguis: ⁊ qa ſcꝫ nõ deflatur: ⁊ qa a nã nõ ↄuincitur. Qđ ea v̾o que nõ diſflantur putreſcere ſoleãt indicant exterioꝛa omnia quemadmodũ fructus ⁊ ſemina veſteſqꝫ preterea.

Antiq̃. ℂ Sed ⁊ cuꝫ in aliqua particula aĩalis ſanguis amplioꝛ coacervatus ſuper v̾tutẽ eius effectꝰ fuerit corrũpiƚ: ⁊ maxime cũ fuerit obſtructus per groſſitiẽ in p̾uis vaſis: vl̾ obſtructus fuerit ꝓpter multitudinẽ quale quidẽ ↄtigit ⁊ ſm bubones ⁊ ſymata ⁊ puſtulas: ⁊ ſimplr dicẽduꝫ ſm oẽs flegmones: in talibus eniꝫ diſpõnibus ſm duplicẽ cãꝫ corrũpiƚ ſanguis: ⁊ qa nõ trãſpiraƚ: ⁊ qa nõ detineƚ a nã: qm̃ aũt que nõ reſpirant putreſieri apta nata ſunt in exterioꝛibꝰ oĩbus eſt cõſiderandum fructibus ⁊ ſeminibus: iam autem ⁊ veſtibus.

ℂ Oſtẽdit ſanguinẽ poſſe putreſieri in aliqua determinata parte. Et dedit in hoc cãm ⁊ dicit: ꝙ cuꝫ ſanguis fuerit coadunatus in aliqua parte amplioꝛ q̃ ſit ↄueniẽs virtuti illius partis: ⁊ maxie cũ eſt obſtructꝰ ⁊ oppilatus ĩ aliqua determinata parte: ⁊ cũ colligiƚ in flegmonẽ: tũc neçe eſt eũ putreſieri: ⁊ hoc ꝓpter duas cãs. pmo qa nõ trãſpiraƚ: ſcđo qa non detineƚ: ideſt non gubernatur a natura. Et he ambe cauſe ſunt cauſe caloꝛis extranei in ſanguine vt ex ſuperioꝛibꝰ pluries digeſtũ eſt: ⁊ per ſymata intelligit Galenus maneriem puſtularum. ℂ Deinde cũ dixit.

Laurẽ. ℂ Atqꝫ iudicare id qđ dicimꝰ maxime põt moꝛbꝰ coſtalis: excreant eni per eũ: interdũ ſpumoſum: iterduꝫ croceũ: qñqꝫ rubꝛũ humoꝛẽ ꝓut mã ipſa per inflãmationẽ dñaƚ que minime ↄtenta pre tenuitate reſudat. Interdũ eni talis humoꝛ niger exiſtit ac neqꝫ ſtati ab initio ſed ꝓceſſu tempoꝛis ꝓcedit croceũ ſputũ quod erat iditiũ flaue bilis exuperãtis queadmodũ ſpumoſum pituite rubꝛũ ſanguinis. Quocirca cõuenit interdum putreſcere ſanguinẽ in ipſis locis inflãmatione affectis: febꝛẽ ꝙ ex eo ſimplicioꝛẽ eſſe q̃ ex aliĩs humoribus: ꝓpoꝛtionẽ autẽ acceſſionũ tertiane circuitionis potiſſimum ſumit.

Leonič. ℂ Eius v̾o qđ dĩ fidẽ facere põt: id etiã qđ in lateruꝫ iflãmationibus cernitur: nã quidã in ipſis ſpumeũ quidã pallidũ qdã rubeũ expuũt liquoꝛeꝫ: qđ nihil eſt q̃ ea humoꝛis pars in iflãmatiõe exuperãtis que retineri nõ põt: ſed pre tenuitate ſudat exterius: nõnñq̃ v̾o ⁊ niger liquoꝛ ille cõſpicitur nõ ſtatim ab initio: ſꝫ poſtea qñ vtplurimũ pallida ſputa anteceſſerint que bilis exuperãtis erãt idicia: queadmodũ ſpumeã quidẽ pituitã: rubida v̾o ſanguinẽ indicat. Quare non ꝓcul a vero eſt exiſtimãdũ ſanguinẽ ipſuꝫ nõnñq̃ in his q̃ inflãmationẽ patiunƚ particulis ſubire putredineꝫ ex qua ſimplicioꝛes quidẽ q̃ ex aliĩs humoꝛibus febꝛes fieri: ſimilẽ v̾o acceſſionũ propoꝛtionẽ aſſumere qualem tertiane maxime febꝛes oſtendunt.

ℂ Inducere v̾o nos põt ſufficiẽter ei qđ dicit: Antiq̃. id ſm pleureſes eſt. Expuunt eni in hi quidem ſpumoſum: aliĩ v̾o flauum: hi v̾o rubꝛũ icoꝛa ideſt liquoꝛẽ eius qui ſm flegmoneꝫ dominaƚ humoꝛis qui non ſuſtineƚ: ſed a tenuitate extra deſudat. Eſt autẽ quãdo ⁊ niger icoꝛ apparet hic neqꝫ ſm pꝛincipia cõfeſtim apparet niger: ſed in tẽpoꝛe ꝓcedẽte añtibꝰ ſepius flauis ſputis que erãt amare cholere dñantis cognitiões: ſicut ſpumoſa quidẽ flegmatis: rubꝛa v̾o ſanguinis: decẽs igiƚ qñqꝫ ⁊ ipſuꝫ ſanguis putrefieri ſm flegmonẽ patientes regiones: ⁊ eã qui in ipſo eſt febꝛem ſimplicioꝛẽ eſſe quidem his que in aliĩs humoꝛibꝰ ſunt: analogiã v̾o paroxiſmoꝝ in tertiane maxime periodo ſuſcipere.

ℂ Poſſumus dicere ꝙ per exẽplũ declat qđ dicit. ⁊ ꝙ ſanguis in apate putreſieri põt: qꝛ claꝝ eſt ꝙ humoꝛ cauſans pleureſim putridus eſt. Sed pleureſis aliqñ fit de ſanguine: aliqñ de cholera: aliqñ de flegmate: aliqñ de melia. Et hoc declaraƚ: qa humoꝛ qui ↄtineƚ in apate pleuretico nõ detineƚ ſub pelle: vt de illo nihil reſudet ſicut eſt in apate in cute ſuperioꝛi: imo in pleureſi ꝓpter tenuitatẽ pãniculi cõtinue humoꝛ ſaltim poſt primũ reſudat q̃ extra expuiƚ: vnde nihil differũt apata iterioꝝ mẽbꝛoꝝ ab apatibꝰ extrinſecis ꝓter q̃ in apatibꝰ oris ⁊ oculoꝝ: vt põt colligi in cõmẽto afoꝛiſmi paroxiſmos ⁊ ↄſiſtẽtias ⁊c. Cũ g̃ i pleureſi aliqñ appareat ſputũ rubeũ clarũ eſt ꝙ eſt de ſanguine. Unde dicit Galenus. Inducere v̾o nos põt ei. ſ. ad illđ qđ dicit declarandũ: ⁊ alia lr̃a dicit nemo: ⁊ tũc exponiƚ. i. nõ oĩs hõ: qa nõ oĩs cognoſcit de qualitate humoꝛis apatum intrinſecoꝝ mẽbꝛoꝝ: niſi in arte doctus. Et cũ dicit. ⁊ neqꝫ ſm pncipia cõfeſtim apparet nigrũ: itelligit ſm plurimũ. ⁊ cauſa in hoc eſt: qa pleureſis raro fit ex melia ſm eius inceptionẽ: ſed ſi fiat hoc eſt vtplurimũ: qa cholera ex qua fit aduritur ⁊ denigraƚ: ⁊ ideo vtplurimũ ſputum nigrũ apparet tpe ꝓcedẽte. Et ſm hãc itroductionẽ ſequiƚ ↄclõ cũ dicit. decẽs igiƚ ⁊c. qñqꝫ ⁊ ipm ſanguinẽ putreſieri patiẽtes regiones ſi nõ ſit: ibi aũt. i. ſm pticulares regiones: ⁊ ſic erit hec ↄclõ pticularis partis añtis: ⁊ ſi ibi ſit ly aũt, eſt hic ↄclõ quãtũ ad totũ iaꝫ dictũ in hoc caplõ: ⁊ tũc eſt ſenſus: decens igiƚ ⁊c. quãtũ ad ſenſum iam dictũ: autẽ pro vel neceſſe eſt putreſieri ſm patiẽtes regiones. ſ. ꝓter q̃ ĩ determinata parte ⁊ hec eſt cõcluſio illius partis: nam

videƚ

p[a] afoꝛ. afoꝛ. 12.

videt quoq; recte Ariſtoteles. Et ſm hunc modū itroducēdi paragraphus icipit ibi. Et eā g ⁊c. ¶ Alij introducūt hanc partem. inducere vero ⁊c. vt velit hic Galenus primo oſtēdere ꝙ ex ſanguine putreſcēte gñat feb. putrida: ⁊ hoc ꝗa ꝯtingit pleureſim fieri ex ſanguine ⁊ flegmonē itrinſecū: ⁊ hoc declauit in lra vt dictū fuit: ſed ad tale apa ſequit feb. putrida ex putredie humoris in eo exiſtētis: vnde exponūt: decēs igit quādoq; ipſuz ſanguinez putrefieri ſm flegmonē vt imediate declaratū eſt: ⁊ ſupplēt cū ad talez flegmonē ſequat feb. ꝓpt putredinē humoris ex quo fit: ⁊ talis humor ſit ſanguine⁹ relinquit ꝙ feb. putrida poſſit fieri ex putredine ſanguis: ⁊ hi icipiūt ibi paragraphū p̄cedentes: ⁊ ſpecialr ſi ibi ſit illa dictio autē. Si aūt ibi nō ſit incipit ibi. Et cauſa. Deinde cū dicit. patiētes aūt ⁊c. vel ⁊ eā vbicūq;. ſ. fiat. inueſtigat q̄ ſpēs putride fe. ſit fe. facta ex ſanguine putrido ⁊ dicit ꝙ eſt feb. ſimplicior his que fiūt ex humoribus alijs: ⁊ eſt ſeruās analogiā periodoꝝ maxime ſm periodū tertiane. Et incipit ſic paragraph⁹. patientes ⁊c. ⁊ eſt eius intentio apud aliquos cū regiones patiantur aliquā diſpōnē malā puta flegmonem ex ſanguine ad quē ꝓpter putrefactionē humorū ſequit feb. ⁊ eaz que in ipſo. ſ. ſanguine feb. ſimpliciorē quidē eſſe. ſ. opz his febribus que i alijs humorib⁹ ſunt ⁊c. ⁊ ſi paragraphus icipiat ibi. Et eā ⁊c. clarū eſt iuxta expōnē tactā: ⁊ qualr hec feb. ſit ſeruās analogiā paroxiſmoꝝ tertiane apparebit in q̄ſito. ⁊ dicit hec fe. ſimplicior alijs: ꝗa mitior alijs. ¶ Et dicunt aliqui ꝙ feb. mitis vocat ſimplex ꝗa mordax magis eſt cōpoſita: ꝗa iprimit cū calido ⁊ cū ſicco. Sz mitis iprimit cū calido remiſſo vel obtuſo per humidū ita ꝙ eſt q̄ſi vna iprimēs. Uel appellat apud alios ſimplicior: ꝗa eius caliditas eſt equalis ꝓpter homogeneitatē maiorē in ſanguine q̄ȝ in humoribus alijs. Uel dicit hec feb. ſimplicior: ꝗa nō eſt cū alijs cōponibilis. Unde Auic. ⁊ videt Galen⁹ ꝙ feb. ſanguinis nō cōponit cum alijs febrib⁹: ſed de hoc apparebit poſt. ¶ Et forte ex hac cauſa voluit Galenus imediate poſt determinationē ſimpliciū febriū putridarū determinare de hac: ſed ꝓus voluit de cōpoſitionib⁹ harū determinare: ꝗa adinuicē ille poſſunt cōponi: non aūt hec vel ſaltim de hac plus erat dubium. ¶ Deinde cū dicit.

p⁹ quarti trac. 2. ca. 45.

Laurē. ¶ Ita enim conſtat vt per coſtalem morbuz quotiēs rubrum expuunt.

Leonic. ¶ Nā ita in his q lateꝝ inflāmationes patiunt obſeruatū quo tēpore maxime rubidū expuunt.

Antiq. ¶ Ita vero videtur ⁊ in pleureticis fieri cum rubra expuerint.

¶ Declarat qḋ imediate dicit. ſ. ꝙ talis fe. hēbat analogiaz paroxiſmoꝝ ⁊c. Et p̄mo per experiētiā: ꝗa ita videm⁹ fieri in pleureticis cū ſpuūt rubeū: ⁊ eaz eſt pleureſis ſanguinea. ſ. ꝙ feb. eaꝝ periodū tertianaꝝ ſeruabit. Deinde hoc idem cōfirmauit ratione cum dicit.

Laurē. ¶ Ubi vero admodū exurit: mutat penitus: pars eniz tenuiſſima ſit ac pinguis in croceā bilez. Craſſior aūt in atrā vertit: quēadmodū accidit in carbūculis. Eteni in his ex ſanguine fortiter bulliente abūcio eſt in humorem melancholicum.

Leonic. ¶ Cū ſi ſanguis ſupra modū aſſet pars qdez ei⁹ ſubtilior ac pinguior oino in flauā cōuertit bilē: que aūt craſſior in atrā: qḋ ex his tumorib⁹ q carbūculi appellant cōtingit: nā ⁊ in his ex ſanguie ſupra modū efferueſcēte ad atre bilis humorē fit trāſmutatio.

Antiq ¶ Si vero ſupcoquat trāſmutat qdē vtiq; quaſi oino: q̄ȝtū qdē ei⁹ vtiq; ſubtiliſſimū qdē ſimul ⁊ pingue eſt in flauā: q̄ȝtū vero groſſi⁹ in nigrā cholerā ſicut ⁊ innocatis carbūculis: etenim in his ex ſanguine feruēti tranſitus in melancholicum humorem fit.

¶ Et arguit ſic: cū ſanguis ſupexcoquit trāſit in choleraz: ergo cū ſanguis putrefit gñat fe. cholicā ⁊ nō ſanguineā. ⁊ pz veritas huius ꝯñie: ꝗa cū putrefit ſupexcoquit. ⁊ Gal. ponit aīs huius ꝯñie per illud qḋ dicit trāſmutat in flauā. i. ſubaz cholicā: ⁊ p carbunculos itelligit apata de ſanguine groſſo p aduſtionē ꝯuerſo in nām melicā. ¶ D. c. d.

¶ Ad hūc modū in audire opz humorē melācholicuz tāq̄ȝ nōdū effecta ſit atra bilis ſz in ꝯfinio q̄dā exiſtit. Laurē.

¶ Ita aūt hoc loco accipi volo atre bilis humorē vt q nōdū exq̄ſite in atre bilis nām tranſierit: ſed in quodam ſit cōfinio conſtitutus. Leonic.

¶ Ita vero intelligere opz in preſentiaꝝ melicuz humorē vt nō certiſſime iam effectū nigrā cholerā: ſz in medio termino aliquo cōſtitutuz. Antiq.

¶ Remouet dubiū qḋ orit apud aliquos. dicūt eni ꝙ cuz ſanguis ſupexcoquit groſſior eius pars cōuertit in melācholiā ⁊ pinguior pars in cholerā: g feb. de ſanguie ita dz eſſe cū putreſcit in periodo quartane ſicut in periodo tertiane. ¶ Et rñſio cōis apḋ iſtos illa eſt ꝙ nō ſequit dictū: ꝗa cū ſanguis p putredinē ſupexcoquit cholera fit ſtatim in termino: ſed melācholia nō. ⁊ ideo periodus eſt tertiane ⁊ nō quartane: ⁊ ideo dicit Gal. ꝙ per talez excoctionē que fit in putredine in qua huius pars ſubtilis cōuertitur in cholerā. vnde periodus eius eſt tertianarius: pars eius groſſa nōdū dī eſſe ꝯuerſa in meliaz: ꝗa vere ſit fact⁹ humor melācholicus: ſed ꝗa acq̄ſiuit quaſdā diſpōnes verſus nām melicā. vnde q̄ſi tūc talis pars ſanguinis eſt ꝯſtituta in medio iter humorē melicū vere ⁊ diſpōnē in qua erat ante putredinez: ⁊ ideo ſi talis pars facta eſſet in termino humoris melancholici periodicaret periodo quartane. Et dicūt hāc ſolonē eē de mēte Gal. 2⁹ de criſi caplo 12⁹. vbi Gal. vult ꝙ plus de calore requirat ad hoc vt trāſmutet in meliaz q̄ȝ ad hoc vt trāſmutet in choleraz. vn̄ Gal. ibi cholera gñat cū caliditas ſupfluit in re plus iq̄ȝ opz: melācholia vero gñat qñ caliditas valde ſupfluit. ¶ Et alig paragraphū hūc itroducūt ꝙ Gal. remouet dubiū: dicit eniz ꝙ cū ſanguis putreſit cōuertit ad cholerā: poſſet g dici g facit fe. vere cholericā ⁊ de humore cholico: ⁊ ſic nō erit feb. de ſanguine. ¶ Et dicūt ꝙ Galenus reſpondet ꝙ qñ dictū eſt ꝙ ꝯuertit in cholerā vel in meliaz ꝙ nō intelligit ꝙ ſit in vltimo termino trāſmutat⁹: ꝗa ſit factus vera cholera vel melia: ſed hēt aliquas diſpōnes verſus nām illoꝝ: vn̄ q̄ſi ꝯſtitutus eſt in termino medio: ⁊ hic dicūt Galenū voluiſſe ꝙ ex ſanguine manēte ſub forma ſanguinis ſit feb. ꝗa nō ponit ſanguinē trāſmutari in cholerā: ſed ꝙ participet aliquib⁹ ꝓprietatib⁹ cholere: vnde fiunt periodi tales: ſed quid ſit in hoc ſermone verum ⁊ quid voluit Galenus apparebit poſt.

Verba [illegible]it Gal. ibid.

¶ Febris igit ꝯſiſtet ꝓ nā humoris in quē ſanguis tñ mō diſſidēs: ꝓpterea ꝙ malignus ſit aut minime malignus. Simplicior enim eſt ex mutatione ſanguis: vt in alijs ita caliditate mitiori. Si eni q̄ȝ maxime mult⁹ exiſtat ex ipſius man⁹ occurſu: ſz penit⁹ mitis eſt: quēadmodū ea que poſt balneū accidit. Copia eniz ſemꝑ caloris febrilis in ipſa effluuū copia poſita eſt: ſed vt afficiat imittētes extrinſecus manum ex ipſo caliditatis acrore efficitur. Laurē.

Leonic. ¶ Et quidē pro varietate humorū in quos cōuertitur ſanguis febres fient ſola bonitate vel malitia differētes: ille ſiquidē que ſanguinis trāſmutationē cōſequūtur ſunt ſimpliciores tū in reliquis tū in caliditatis qualitate mitiori: nā ⁊ ſi ſe plurima manui tāgēti offert: eſt tū oīno mitis ſicuti ea que in balneo cōtrahit̄: ſemper enī febrilis caloris multitudo multitudinem defluxus cōtrahit vel cōſequit̄: qḋ vō manui tāgenti moleſtuꝫ ſentitur ex humoris acredine prouenit.

Antiq. ¶ Et igit̄ ⁊ febres ſcḋ humoꝝ ſpēs in quos trāſmutatur ſanguis cōſiſtunt ſola malignitate moris ⁊ nō malignitate moris diſtātes: ſimpliciores enī ſunt que in ſanguis ſunt trāſmutatione aliꝯ ⁊ mitis caloris. Et ſi enī ꝗ̄ maxime ꝗ̄ multus apparuerit ſcḋm imiſſionē manus: ſed mitis hemū oīno eſt ſicut qui eſt poſt balnea: nā multitudo quidē ſemꝑ febrilis caloris in multitudine preiacet effluxionis: anxietas vō vt ad imiſſam extrorſum manū ſcḋm humorū acredinem.

¶ Deinde Galenus cōcludit ⁊ dicit ꝙ ex dictis ſequit̄ feb. ⁊ periodos febriū qui fiunt ex ſanguine eſſe ſcḋm ſpēm humoꝝ in quas trāſmutat̄ ſanguis: vnde ſi ſanguis trāſmutat̄ in cholerā periodus erit tertianarius ⁊ feb. cholerica: tū erit differēs in malignitate humoris a feb. facta ex alia cholera: ⁊ hoc qꝛ cholera facta ex ſanguine ſapit de natura ſanguinis. Et ideo illa que cōſiſtit in trāſmutatione ſanguinis eſt ſimplicior: ⁊ pro. i. mitiꝫ: ⁊ dato ꝙ ad tactū calor appareat multus in quātitate: qꝛ multū eſt illud qḋ extra euaporat: tū eſt qualitas mitis. ¶ Sed anxietas caloris in manu tangētis nō eſt ex multitudīe eius qḋ euaporat: ſed in acredine eius qualis eſt acredo cholere que non fit ex ſanguine: ⁊ hec dicta ſunt per ſe nota. Et ſil'r eſt ſi trāſmutaret̄ ad melācholiā. ¶ Ex his nūc dictis nō vult Galenus ſanguinē putridū necīo cōſtituere feb. cholericam. Sed ꝙ ſi fiat cholerica ex ſanguine adhuc reſpectu alterius cholerice eſt caloris mitis. Et forte vult aliud vt patebit. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Idqꝫ erit tibi inditiū maximū humoris cōmittentis febrē: intelligo aūt ipſius humoris qualitatē. Si eniꝫ vaporoſa ſit atqꝫ inocua ſanguis eſt: ſi afficiens erodenſqꝫ ⁊ mordax ex bile cōſiſtit. Ubi vō in primo occurſu vaporoſa potius ꝗ̄ mordax exiſtat: diutius aūt imorantibꝰ paulatim intendat̄ acror: maxīe ꝙ iequalis ſit: ita vt appeat quaſi per collis vel cribrū ꝑcolari: talē febrē ex pituita putri cōſiſtere ſciēdum eſt.

Leonic. ¶ Hocqꝫ tibi ſit maximum humoris febrem facientis indiciū qualitas: videlꝫ caliditatis: nā que magis vaporoſa ac minus moleſta exiſtit ex ſanguine naſcitur. Que vō moleſte ſūt ⁊ rodētes atqꝫ mordaces vtrāqꝫ bilē cōſequunt̄. Cū vō in ꝑmo tactu quoddaꝫ potius vaporoſuꝫ ꝗ̄ acre ſe manui repreſentat: at per morā paulatim mordacitas aduenit ac maxīe ineq̄lis adeo vt per colatoriū quoddā ⁊ cribrū percolari videatur ex pituite putredine huiuſcemodi febrē oriri cogſcas.

Antiq ¶ Et tibi quidē hec maxima ſit cognitio humoris operātis febrē: dico vtiqꝫ eā que eſt ſcḋm qualitatē caloris: nā que qdē eſt euaporabilior ⁊ minus triſtās eſt: ſanguis eſt: que vō anxietatiue ⁊ corroſiue ⁊ mordaces in cholericis ꝯſiſtunt. Quādo vō ſcḋm primā imiſſionē euaporoſum quid magis non acre apparet. Morantibꝰ vō paulatim aduenit quideꝫ mordax ei ⁊ maxime anomalū: ideſt inequale vt per tranſcolatoriuꝫ quodā vl' cribrū trāſcolari apparēte in flegmate putreſiente hanc talē febrē neceſſe eſt fieri.

¶ Ex dictis imediate eligit vnū canonē in cognoſcēdo humorē facientē feb. qꝛ maxima cognitio humoris ſumitur ex qualitate caloris: ⁊ qḋ dicit ꝙ in cholericis ſubſiſtūt intelligit de vtraqꝫ cholera ⁊ citrina ⁊ nigra: nā chola nigra cū putreſit hꝫ calorē mordacē ex eiꝰ ariditate: illud auteꝫ vltimuꝫ qḋ dicit de flegmate pertractat̄ in caplo ſequēti. ⁊ cauſa dicti Galeni quare ex qualitate caloris cognoſcantur eſt nota per ſe intelligenti.

Sed que de hac feb. fuerit Galeni intentio bonū eſt perpēdere. Et dicunt aliqui vt Gentilis de Fulgineo itētionē Gal. vere fuiſſe ꝙ ſāguis putridus exiſtēs generās feb. nō gn̄at feb. ſanguineā: ſꝫ cholicā. Qḋ ſic ſit pꝫ ex intentione alioꝝ ⁊ iſtiꝰ nitit̄ oſtēdē. Primo enī hāc eius itentionē fuiſſe dictū eſt ab Auic. illo caplo. Opinatꝰ eſt Gal. ⁊ a Meſue de ꝯſolatiōe medicinaꝝ 2° caplo. vn̄ ait. inquit enī Galenꝰ de ſanguine cui accidit vt putreſiat ſcire debes: qm̄ ſubtile eiꝰ trāſit in cholerā citrinā ⁊ groſſum eius in meliam ⁊c̄. Hoc ideꝫ ſibi imponit Auer. ſcḋa parte ſue cātice in caplo de cura morbi frigidi ⁊ humidi: ⁊ ſil'r Raſis 16° ꝯtinētis caplo de feb. ſanguinea. ¶ Hāc autē intentionē eius fuiſſe dicit. Mirabile enī eſſet ait ꝙ tāti viri hoc ipſuꝫ voluiſſe diceret niſi hec eius fuiſſet itentio: ⁊ maxime Meſue ⁊ Raſis qui nō conant̄ ipm̄ reprehendere ſicut ⁊ ꝑdicti: qḋ ex eius dictis ꝯfirmat: nā ſupra caplo 2° huius libri ponit ſynochā in cholera fieri: que tū ꝓprie ſanguis feb. appellat̄. Et in eodē caplo dicit. ſi mihi hoc vnū ſolū cuſtodiat̄ nullā ſpēꝫ putride feb. reliq̄: ⁊ tū nullā mentionē fecerat de ſanguinea ⁊ de ſanguine putrido: qḋ etiā vltimo ꝑdicti capli cōfirmauit manifeſtiꝰ: etiā hoc aſſeruit in aūti caplo. Neqꝫ enī multa q̄dā multitudo earū eſt: ſed he oēs tres ſunt cholica flatica ⁊ melica: q̄rū vniuſcuiuſqꝫ due ſunt dr̄ie deficiētis ⁊ cōtinue fientis: vt ſint oēs dr̄ie ſimplices earū que in humoribꝰ putridis febriū accendunt̄ ſex nūō. Et ideo dixerūt vt iam dictū eſt ſermonē Gal. reſumptiuū fuiſſe cū dicit. Reuerti ḡ ⁊c̄. eſt enī reſumptus gn̄al'r: qꝛ reſumptio fit de feb. putridis: de quibus iam ſermo cōpletꝰ erat. ¶ Simil'r eſt reſumptio in ſpāli: qꝛ de feb. ſanguinea que eſt feb. cholerica cū etiaꝫ ſermo habitꝰ iā fuerat: ſed ideo reſumpſit: qꝛ hec eſt cholerica alteriuſmodi ꝗ̄ ꝑdicta vt iā in expōne lr̄e innotuit. ¶ Et hāc fuiſſe eius intentionē confirmat ex eo qḋ dicit. Erat aūt in reliquis rebus nulla deterior iueſtigatio hac. nā ſi voluiſſet ꝙ ſanguis putridus gn̄aret feb. ſanguineaꝫ nullius difficultatis hec erat iueſtigatio: nā ſicut putrefactio cholere facit feb. cholericā ⁊ flegmatis flegmaticaꝫ: ⁊ ſic de melancholia: ⁊ hoc apud ipſum difficile nō fuit ita nō fuiſſet difficile ſibi ꝙ ſanguis putridus generet febreꝫ putridam: nec hoc verbum protuliſſet ſi talem habuiſſet mentem: ſed quia credit ſanguinem putridum feb. gn̄are cholericam: ideo talis inueſtigatio difficilis ſibi erat: imo nō plus eſſet q̄rēdū quā ſpēm feb. gn̄et ſanguis putridus ꝗ̄ quā ſpēm feb. gn̄at chol'a putrida vel flegma putridū. ¶ Et cōfirmat̄: qꝛ Gal. in hoc caplo ꝓbauit abſolute ſanguinē putreſieri vbicūqꝫ eſſet: ⁊ ꝓbauit ipſum putreſieri cū in parte determinata colligit̄: ⁊ hec duo cōcluſit ibi cū dixit.

Digreſſio. 63.

Opio Gētilis d̄ Fulgineo d̄ fe. ſang.

Coñ. 68

dixit.decēs igiť: vt ſupra patuit in expōne.Deinde ibi.Et
eā que in ipſo ⁊c̄.⁊ ibi incipit.Scdm iſtū abſolute oſtēdit
quē ſpēꝫ feb.generat ſanguis cū putreſcit vbicūqꝫ putre/
fiat quā dicit ſeruare periodū paroxiſmoꝝ tertiane ⁊ ex
hoc cholericā eſſe:⁊ ꝓbauit hoc ſigno ⁊ rōne deducta ſu/
perius:nō enī erat difficile ſibi in hac parte dicē ꝙ gnāret
feb.ſanguineā:⁊ ꝙ vere hic voluerit ipſam eſſe cholericā:
⁊ dato ꝙ differat ī modo caloris apparet cuꝫ dicit.maxīe
in periodo tertiane ⁊c̄.qa nō dixit in tertiane ꝑiodo qñqꝫ
ſuſcipere analogiā periodoꝝ:imo dicit maxime qa ſemꝑ
vel q̄ſi ſemꝑ licet periodus:⁊ maxime quaſi ſemꝑ ſequēs
aliquē humorē eſt ꝓpter ꝓprietatē eſſentialē ſicut moue
ri omni die in flegmate:ſed aliqñ ſequēs ⁊ raro non eſt ſic
ſicut flegma moueri de tertio in tertiū:cuꝫ ergo velit ſan/
guinē maxime periodicare periodico cholico:ergo eſſen/
tialr̄ voluit illā feb.ab eo cōſtitui:⁊ hoc idē videť voluiſſe
Cap.12. de criſi 2°.¶ Et dicit ꝙ ſi Galenus ponat alibi ſanguineꝫ
Ca.2.t.3. putridū facere feb.ſāguineā vt 9° terapē.maxime ꝙ ipſe
in hoc queſito ꝯdicat ſibimet:nec hꝫ pro incōuenienti Gal.
ſibi cōtradicere in aliqb⁹ rebus.Sed ſi hāc habuerit Ga
lenus intentionē tolerari non poſſet ſermo ſuus.

p° quarti trac.2.ca.45. **Et facimus** hic rōnes quas inducit ꝯtra ipm Aui.
qñ cū dicit ꝙ cū ſanguis putreſit cō
uertiť ad cholerā: ꝓpter qđ nō ꝯſtituit feb.ſanguineā ſed
cholericā:hic ſermo nō niſi duas hꝫ intētiones:qñ aut fa
cit opinari ꝙ ſanguis peruenit ad hoc qñ putreſit ꝙ fiat
cholera poſt putredinē:aut facit opinari ꝙ tūc qñ putreſit
fit cholera.Sed ꝑmus itellc̄s eſt acceptionis corrupte tri/
bus modis:ꝑmus qñ ſanguis putreſit ſubtile ei⁹ ꝯuertiť
ad cholerā ⁊ groſſuꝫ ⁊ ſpiſſuꝫ eius ad melācholiā:ergo nō
totus cōuertiť in cholerā:ergo ab eo nō ſolū fiat feb.cho/
lerica:ſed etiam melica. ¶ Scdo qa ſermo talis dicit ꝙ
ſanguis facit fe.cholericā ⁊ nō ſanguineā poſt putredinē.
Et nos querim⁹ quā feb.facit in actu putredinis nō poſt.
¶ Tertio qa ſi itelligať ꝙ ſanguis poſt putredinē fit cho
lera nō eſt neceſſe:nec ſcimus ꝙ ꝑdicta cholera ſit putri/
da:qa nō ſemꝑ ex putrido fit putridū:imo aliqñ gñať qđ
nō eſt putridū vt pꝫ in gnōne vermiū ex ſtercorib⁹:vnde
ſi cholera que fit ex ſanguine poſt putredinē eſt neſcio pu
trida:qa fit ex putrido:ergo etiā cū pars groſſa ſanguinis
cōuertať poſt putredinē ad melācholiā illa melia erit pu
trida:qa fit ex putrido:⁊ ſic erit ibi nō ſolū feb.cholerica
ſed etiā quartana.¶ Si aūt ſermo ꝑdictus fecit opinari
ꝙ ſanguis tunc qñ putreſit fit cholera.ſ.in actu putredis:
tūc dicit Auic̄.ꝙ tale dictū eſt mēdaciū purū:⁊ hoc ꝑmo
auctē Hippocratis dicētis ꝙ feb.ſanguinea gñať ex putre
dine eius:⁊ hoc eſt veritas ſana.¶ Et ꝯfirmat:qa putre/
do eſt via corruptionis:⁊ putredo quidē nō hꝫ tēpus:⁊ cō
uerſio ſanguis in cholerā nō fit niſi in tēpore. ¶ Repre/
hendūt aliqui hec dicta.nā cū diciť putredo nō hꝫ tēpus:
hoc eſt falſuꝫ:qa cū putredo ſit q̄daꝫ alteratio ⁊ alteratio
fiat in tēpore:ergo hꝫ tēpus.¶ Et cū dī ꝙ ꝯuerſio ſangui
nis in cholerā nō fit niſi in tēpore:hoc eſt falſum:qa ꝯuer
ſio ſanguinis in cholerā eſt gñatio:ſꝫ gñatio fit in inſtāti.
¶ Et apparet ꝯdictio in ꝑdictis ꝟbis.nā ꝑmo diciť ꝙ pu
tredo eſt via in corruptionē:⁊ per ꝯñs etiā in gnōne alte/
rius:ſed via in gnōnē fit in tēpore ⁊ tēpus hꝫ:ſed imedia/
te diciť ⁊ putredo quidē nō hꝫ tp̄s:ſed ſine dubio Auicē.
bonū itellectuꝫ habuit:vñ poſſum⁹ ex dictis ſuis formare
duas rōnes.¶ Etiā pōt ſolū vna eſſe:qa q̄ſi in ſnīa idem
ſunt:mediū enī vnius rōnis tāgit cū dicit.qñ putredo eſt
via corruptionis.i.in corruptionē ſanguis vt velit argue/
re.Qđ eſt via in aliqđ nō eſt illud:ſed putrefieri ſanguinē
eſt via in corruptionē ſanguinis:ergo eius putrefieri non
eſt eius corruptio:ſed via in hoc vt corrūpať. Et ſic ex h

ſequiť ꝙ in actuali putrefieri ſanguis nō corrumpiť ⁊ nō
ſit cholera:⁊ cū tñ tunc faciat feb.ꝙ talis erit ſanguinea ⁊
nō cholerica.¶ Scda rō eſt in qua aliqui dicūt ꝟba eius
eſſe tranſpoſita ⁊ debere dicē:⁊ putredo quideꝫ nō fit niſi
in tēpore ⁊ ꝯuerſio ſanguinis in cholerā nō hꝫ tēpus:⁊ tūc
ratio clara eſſet.¶ Sed itentio Auic̄.fuit ꝑutredo nō hꝫ
tēpus.i.initiū putrefactionis tp̄s non habꝫ:qa putredo eſt
alteratio ꝑcedēs corruptionē ⁊ gñationē:initiū aūt altera/
tionis eſt indiuiſibile:qa alteratio in inſtāti icipit:vnde al
teratio nō requirit diſpōnē añtē que in tēpore inducať cū
ipſa ſit termin⁹:⁊ ideo ad hoc vt fiat nō reqriť tēpus añs
in quo inducať diſpō ad ipſam:ſed cōuerſio ſanguinis in
cholerā nō fit niſi in tēpore:⁊ non intelligit ꝙ gñatio qua
cholera ex ſanguine generať fiat in tēpore cum gñatio in
inſtanti fiat:ſed vult ꝙ ſanguis trāſmutari nō pōt in cho/
rā in inſtāti:ꝓpter hoc ꝙ in ipſo tranſmutatio ⁊ alteratio
in tēpore nō ꝑcedat.¶ Et ideo in ſumma ex hoc hꝫ ꝙ pu
tredo ſanguinis fit in tēpore:qa eius initiū tēpus non hꝫ:⁊
cōuerſio ſanguinis in cholerā:nō fit niſi in tēpore per mo
dū dictū in quo tēpore adhuc ſanguis nō eſt cholera:quia
hoc nō pōt in iſtāti fieri:imo reqriť tēpus añs in quo idu/
catur alteratio ꝑma:⁊ cū feb.in illo tēpore ſit a ſanguine q
putreſcit talis feb.non pōt eſſe cholerica ⁊ relinquiť ꝙ ſit
ſanguinea:⁊ fundať hec rō ſuꝑ ordine ⁊ habitudine quaꝫ
hñt adinuicē alteratio ⁊ gñatio que declara ſunt in 5° ⁊ 6°
phyſicoꝝ.¶ Si qs aūt vellet de his duab⁹ rōnib⁹ vnam
rōnē cōſtituere appet itelligēti. ¶ Deide Aui.iducit aliā
rōnē ꝯ oplonē ſcdaꝫ ſi daret eā ꝑdict⁹ Gal.ſermo:qa ſiſe
de ſanguine ⁊ alijs humorib⁹:ſed alij humores qñ putre/
fiunt in putredie ꝑmanēt tales ⁊ generāt feb.ſibi ꝓportio
nabiles:⁊ cū flegma putreſcit eſt flegma ⁊ feb.generat fle
gmaticā ⁊ ſic de alijs:g̃ ſilr̄ erit de ſanguine:ꝓpter qđ cuꝫ
erit putridus fe.faciet ſanguineā ⁊ nō aliā niſi poſt putre/
dinē.¶ Et pōt predictus ſermo cōfirmari ex mēte oīum
auctoꝝ q voluīt ꝙ ſanguis putridus feb.faciat ſanguineā:
⁊ idē expreſſe voluit Galenuſmet ad lraꝫ 9° terapētice in Ca.2.t.3.
extenſo ſermone.¶ Alij aūt aliter menteꝫ Galeni in hoc Opio Cō
caplo introducūt vt Cōciliator dīa.89.quem ſecuti ſunt ciliatoris.
multi poſteriores:dicit enī ꝙ feb.ſanguinis eſt duplex:q̄/
dā ex ſolo peccato in quātō ꝓcedit ⁊ eſt feb.ſimplicis ifl ā
mationis que ſynocha inflatiua ſine putredine nōiať:de
qua nulla oriť diſcordia iter aliquos.¶ Alia eſt feb.ſan/
guinis que fit ex ſanguine peccāte nō ſolū in quātitate: ſꝫ
etiā in qualitate donec putredinē adipiſcať:g ſanguis pu/
treſcens faciēs feb.aut cōtineť in loco ꝓprio vt in venis
⁊ arterijs:vel cōtineť in loco extraneo vt in apate ſangui
neo.Si ſanguis ſit putreſcēs in loco ꝓprio tūc qa ſibi q̄ſi
nō ineſt niſi vna putredinalis cauſa.ſ.trāſpiratio ꝓhibita:
cū in ſuo ꝓprio loco ꝑmaneat:⁊ ex hoc cuꝫ impingať ve/
hementer ad inflāmationē ⁊ putredinē forte:cū ipſi⁹ in lo
co illo nā forte hēat ſollicitudinē poterit aliquādiu modi/
ce putrefieri ⁊ gñare feb.ſāguineā diuſqꝫ eo ꝙ trāſducať i
cholerā q̄ erit feb.ſynocha de putredine ex ſanguine:quā
tangit Galenus in fine huius libri vltio cap̄. ¶ Quecūqꝫ
ꝟo ſine periodis nullus in his patiēs locus ꝑcipunt:ſꝫ hu
mores qui ſunt ſm arterias ⁊ venas vniuerſas ⁊ maxime
ſm maximas ⁊ calidiſſimas ſunt vel ꝓpter aliā quandaꝫ
cām vt in effimeris:aut eſt ꝓpter putredinē ebullientem
accēdant feb.vnā ſynochā a ꝑn⁹ vſqꝫ ad finē indeſinēter
vſqꝫ intātū ꝑmanētē ⁊ cōburenteꝫ hoiem donec gñantes
eas humores ꝯſumanť aut digeranť:aut vtrūqꝫ patianť.
Et ex hac ꝟboꝝ ſerie appet ꝙ nō ſentit Galen⁹ ſanguinē
etiā corruptū in cholerā permutari.qđ mōſtrať:qa etiaꝫ
in talib⁹ febrib⁹ ſanguineis aliqñ in ꝑma dierū apparue/
runt cognitiones putredinis:aliqñ in tertia:aliqñ in q̄rta

Ca.3.c.4. vt habet 9° terapētice. Et dicit Cōciliator ꝙ in tali putre-
dine ſanguinis in venis que dꝫ terminari in alio per tres
dies aut quatuor ſanguis iſte nō multū putridus remane-
bit ſub forma ſanguinis ꝛ inducet febrē ſanguineā: ſed in
alijs diebus ſupcalefactus amplius ꝛ putrefactus paulati
ne cōuertit in cholerā ꝛ generabit febrē cholericam. Et ſi
aliqñ nō percipiat mot⁹ tertiane cholere: hoc erit: qa mō
etiā erit in locis ꝓpinquis cordi: ſicut etiaꝫ fit in cauſone
cholerico ꝛ etiā flegmatico: in qbus nō ponit eſſe additio
aut diminutio: aut illud erit ꝓpter multā quantitatē illius
humoris. Et ideo cū hic plures cauſe ↄcurrāt vt quātitas
multa mãe: ſitus eius intra venas ꝛ ꝓpinqtas eius ad cor
nō eſt mirū ſi motus eius eſt oīno cōtinuus vt apparet: ꝛ
dato ꝙ nō dicat h ꝙ cū pars ſanguinis putridi poſſet eſſe
ↄuerſa ad cholerā multā: eius parte adhuc ſub forma ſan
guinis remanēte ꝙ ibi poterit eē cōpoſitio feb. cholerice
facte ex ſanguie ꝛ feb. ſanguinee. Et dicit ꝙ talis ſanguis
remanebit ſub forma ſanguinis ꝑ tres aut quatuor dies: ꝛ
nō eſt termin⁹ ꝑciſus aut determinat⁹ ad plus vel ad mi-
nus. ¶ Si aūt ſāguis putreſcēs ↄtineat ex venas: tūc opꝫ
vt ↄtineat in ſe duas putredinis cauſas. ſ. ꝓhibita trāſpira
tio ꝛ valde maior ꝙ̄ qñ putreſcebat in venis ꝛ non eſſe in
loco ſuo ꝓprie: vnde valde plus a nāe regimine relinquit
ꝛ valde amplius ꝛ fortius putreſcens ꝙ̄ ꝑdictus: vñ citius
in cholerā ↄuertit ꝛ feb. gñabit cholicā. ¶ Et in hāc ptēꝫ
viſus eſt Gal. determinare in hoc caplo hāc qōnē de ſan-
guine putreſcēte. dicit eñi ſanguinē putreſcētem in aliqua
particula determinata vt in flegmone feb. gñare cholicā:
ꝛ nō de eo qui putreſcit in venis ꝛ corde: qđ intelligit cuꝫ
dicit: ſed cū in aliq̄ particula aialis ꝛc̄. ¶ Cū eñi his v̄bis
poſitis dixerit feb. de ſanguine putreſcēte periodicare ter
tianarie: ꝛ hoc imediate declarauerit in apate ſanguineo
Cap.8. pleuretico: cui ſnīe adheſit ſermo Auer. colliget 3°: ꝛ lꝫ oc-
culte cū dicit ꝙ feb. ſanguinis gñat ꝓpter exitū ſanguinis
ad ex nām in q̄ntitate aut q̄litate: ſꝫ exit⁹ ei⁹ in q̄litate dꝫ eē
paucus: qm̄ cū exit multū tūc debꝫ attribui egritudo noīe
illius egritudinis ad quā declinauit: ꝛ illi tñ ↄclinauit ma
nifeſte: hoc eñi eſt qa qñ nimis iſlāmat dꝫ attribui chole:
ꝛ ſic vult prefatā ſniaꝫ: qa in apate accidit ſanguineꝫ plus
cap.31. inflāmari ꝛ putrefieri ꝙ̄ in venis: qđ expſſius ait coll. 4°
cū dicit de feb. ſanguinis hec feb. nō hꝫ typū in eo: qa ſan-
guis ipſaꝫ faciens eſt in venis excepto ſi fieret ꝓpter apa
nominatū flegmon ꝙ in aliquo mēbroꝝ ꝑncipaliū eēt ge-
neratū ꝛc̄. Et ſubdit ꝙ tunc in hac feb. erūt paroxiſmi ter-
tianarij ſiles chole ꝑoxiſmis: qa ſanguis qñ ſupcaleſit ad
chole nām declinat: ꝛ ideo in tali feb. nō eſt dīa īter feb.
cholicā: cui⁹ mã eſt intra venas niſi ſm magis ꝛ min⁹. Et
ſubdit iferi⁹ ꝙ v̄ba Gal. in hac feb. ſunt varia: qa aliqñ di
cit ꝙ eſt cholica ↄtinua ꝛ aliqñ dicit ꝙ eſt aliud a cholica.
¶ In ſūma igit vult Cōciliator ꝙ ſanguis aut mltū putre
ſcit ꝛ inflāmat aut modicū: ꝛ ſi modicū inflāmat ꝛ putre-
ſcit ſicut accidit ſanguini putreſcēti in venis vt dictuꝫ eſt:
tūc ſtat generās fe. ſanguineā putridā ꝛ nō cholericā: ꝛ da
to ꝙ ſi per multos dies talis feb. duret ex ↄtinuatione pu-
tredinis ꝛ inflāmationis in ſanguine ↄuertat paulatine in
cholerā ꝛ feb. cholericā in qua pōt eſſe ꝙ nō apparet pe-
riodicatio ex cauſis dictis. Si aūt ſanguis fortit putreſcit
ꝛ iſlāmat quēadmodū accidit in ſanguine extra venas pu
treſcēte vt eſt dictū: tūc talis ſanguis modicū ꝑdurat ſub
forma ſanguinis: imo in paruo tēpore in cholerā cōuertit
ꝛ gñat feb. ꝛ de tali ſanguine fuit ſermo in hoc caplo cum
dic̄ ꝙ ſeruat analogiaꝫ paroxiſmoꝝ tertiane eo ꝙ fe. gñat
cholericā: nō qa nō velit ꝙ talis ſanguis in ꝑn° ꝑncipiāte
putredinis generet feb. ſanguineā: ſed qa modicuꝫ ſtat qn
ad cholerā cōuertat ꝓpter cās dictas: ꝛ in tali cholera eſt

periodicatio ꝑ tertiā: qꝛ nō ſunt cauſe in hac cho. ex ſangui
ne facta que dicebat ſupra cū ad cholerā ſanguis cōuerte-
bat in venis. ¶ Et iō ſermo Galeni in hoc caplo referi ad
ſanguinē qui collectus in pte determinata putreſcit: qđ ipe
etiā itelligit 9° terapē. cū dicit. Si v̄o quedā eis q̄ ex initio Cap.31
confeſtim vel poſterius putredo ſupinnata fuerit ſm vni-
uerſas qdē venas: ꝛ maxime ſm magnas cōſiſtente eas ſy
nochas generari fe. in vnaquaqꝫ v̄o ꝑticula aialis eas que
ſm periodū aliquē exacerbant. Unde Cōciliator finaliter
ↄcluſit ſuā intētionē ꝙ Galenus ſubtiliter cōſiderans fieri
vtroqꝫ mō diſpoſito ꝛ ſituato ſanguine non diu ſtat: vt qñ
ſanguis putreſit in loco ꝓprio: aut parū valde: vt qñ extra
locū ꝓpriū putreſcit quin in cholerā ꝑmutet: vel qꝛ ſimpli
ciſſima ſanguinea ꝛ veriſſima feb. nō ꝑmanet penitus: di-
xit tandē ſanguinē putreſcētē in cholerā verti ꝛ feb. ipſius.
Et dicit ꝙ ſic expoſita eſt Galeni recta intentio quā Auer.
imitat: ꝛ defectus manifeſtatus eſt Aui. q fortaſſis eius ſa- A.l. ſara
tyrico itellectu alterā partē ſolā reſpexit: volēs eius dente cenico.
leonino lacerare veridicū Galenū: lꝫ in pluribus ipſum ſe
illius fateat interpetē incōueniens quoqꝫ cōmittit. ¶ Et
attende circa ꝑdicta ꝙ nō ſic cito cōuertit ſanguis in melā
cholīā ſicut ad cholāꝫ: ꝑmo excoctionē reqrit ampliorē. nā
ſm ꝙ ipſe dicit ſanguis putreſcēs pōt tripl'r cōſiderari: qꝛ
aut in ꝑn° ꝑncipiāte putredinis ꝛ prope eius ꝑnm putredi-
onis: ꝛ ſic generabit feb. ſanguineā. aut in medio putrefactio-
nis: ꝛ tūc generabit cholicā: ſm tñ prius vt habitū eſt ꝛ po
ſterius. aut cōſiderat circa fineꝫ putredinis: ꝛ tunc inducet
quartanā: ꝛ iō cū Galenus dicit ꝙ cū ſanguis ſupexcoquit
ꝙ ſubtile eius cōuertit in cholerā ꝛ ſpiſſum in melīam vt
quis nō crederet ꝙ ita cito ↄuertat in melīam ſicut in cho
lerā. Et dato ꝙ illa pars ſpiſſior diſponat verſus ptēꝫ me-
lancholici humoris: iō dicit Galenus. Ita aūt itelligē opꝫ in
preſenti harū melancholicū humorē vt non certiſſime ꝛc̄.
¶ Credimus hec dica Cōciliatoris veritatem ↄtinere ſiue
fuerit Galeni intētio ſiue nō: ꝛ ſi forte in mēte Galeni vacil
lauit modo vnū mō aliud qđ voluit forſan dicere Auer. cū
dicit ꝙ verba Galeni in hoc ſunt varia: ꝛ fortaſſis ꝑ hoc qđ Opinio
dicit ꝙ ſunt varia voluit Gal. aliqñ ſanguinē putridū face- Thome.
re febrē ſanguineā: aliqñ cholicā iuxta diuerſos modos ꝑ-
tactos. ¶ Et qđ dicit Galenus ſupra ꝙ oēs fe. putride ſūt
tres itelligit de febribus putridis potētib⁹ diuiſionē reci-
pere ꝑ cōtinuā ꝛ interpolatā. feb. aūt ſanguinei ois eſt cōti
nua. ¶ Et ſimil'r intellexit ꝙ nō ſunt niſi tres feb. putride Cap.12.
paroxiſmātes: qđ idē voluit de criſi ſcđo cū dicit. ꝑꝑ qđ fe.
que ꝓuenit ex ſanguine qñ putreſcit ꝓportionatur ad cho-
lerā vt ſcꝫ deueniat ad hoc vt ꝑiodice moueat. ¶ Et apud
aliquos itelligit ſolū illas eē tres. ſ. que adinuicē ſunt cōpo-
nibiles: qm̄ feb. ſanguinis nō eſt cū alijs cōponibilis apud
eos: erat aūt hec iueſtigatio difficilis ꝑꝑ hāc citā ↄuerſionē
ſanguinis maxime extra venas in cholerā vt nō videt feb.
facere ſanguineā. ¶ Et ſimil'r erat difficilis qual'r ꝑiodus
reperiret in feb. ex ſanguine facta cū ponat ſanguinē ꝑio-
dum nō hīe. Et alij alios modos dant: quare hec iueſtiga-
tio erat difficilis quos dimittimus. Et Auic. pōt cū Galeno
cōſiliari vt voluerit ſermonē Galeni male nō intelligi nec
ſic abſolute. ¶ Ab his autē diſcors eſt ꝓluſq̄ꝫ cōmētator
ꝛ ꝙ ſibi videt eſſe eadē intētio Galeni que Cōciliatori ap- Opio Tre
paruit ꝙ Galenus. ſ. velit ſanguinem putreſcentem maxi- ſani.
me extra venas vt in flegmone feb. generare cholericā mo li.1.2.the.
do prenarrato ꝛ diſcordat hic a Gal. ſnīa: qꝛ ſnīa medicoꝝ c.44.41.
omniū eſt ꝙ humores ſint quatuor: ita ꝙ volūt ꝙ ſanguis & lib.3.
ſit quedā ſub̄a q̄rta diſtincta a cholera flegmate ꝛ melīa: the.
ꝛ ſiue illa tria ſimul ſint vnita ſiue qđlibet diſtinctū ſuma-
tur. Et dato ꝙ etiā apud eos tota maſſa quatuor humoruꝫ
cōmiſtoꝝ in venis ſanguis appellet cui⁹ ſanguinis etherogeneitas

generatas ex quatuor cōſtet ſubſtātijs flegmate cholera ⁊
melia ⁊ ſanguine qui inter oēs alios eſt humidior: ſed ſnīa
huius eſt etherogeneitatē illius cōmiſti qđ eſt in venis ex
tribus manifeſtis ſubſtātijs tm̄ conſtare. ſ. terreſtri aquea
⁊ ſpiritali: quaꝝ vna ꝓportionaẜ melie: reliqua flegma-
ti: tertia vō cholere. Ex qbꝰ ſm̄ ꝓportionē cōmiſtis reſul
tat ſanguis tēperatus: ꝓpt̄ qđ aliqñ dicimꝰ ſanguinē cho-
lericum ſanguinē melancholicū: aliquādo flegmaticū ad
modū vnius earū in cōmiſto: nō dicimus aūt ſanguinem
ſanguineū ſicut ad modū alterius q̄rte ſubē ꝑter dictas: ſꝫ
dicimus ipſuꝫ tēperatū a tēperantia miſtionis illaꝝ triuꝫ
ſm̄ decentē ꝓportionē ad opus nāe: ⁊ hoc eſt ꝙ ſimpl'r dī
ſanguis ſine hac additione cholericus flegmaticꝰ vel me-
lancholicus. ❡ Et ex hoc pꝫ ꝙ nihil eſt dicere ꝙ flegma
nāle ⁊ cholera ⁊ melia nālis ſint admiſta ſanguini: ſed po
tius ipſe ſanguis eſt ipſe tres ſubē ſimul inuicem cōmiſte:
quaꝝ quelibet ꝓportionaẜ ſue cōpari ſuꝑfluitati: q̄re cuꝫ
dicit cholerā vel flegma eſſe in ſanguine nihil aliud itelli
gaẜ q̄ꝫ ꝙ ſanguis ſit cholericus vel flegmaticus. Et ad ꝓ-
bandū hāc ſuā ſnīaꝫ multa adducit que dimittimꝰ ꝑp bre
uitatē. Et iuxta hāc ſnīaꝫ dicit Galenū minꝰ bene dicē: cuꝫ
dicit ſanguinē putreſcētē feb. gñare cholicā maxie in fle-
gmonibꝰ: qz cū ſuꝑexcoquiẜ ꝯuertiẜ in choleraꝫ: qz ſi ſic
nō cēt oporteret feb. ſanguinis cū ſit qdā humor ab alijs
diſtictus habere aliquē periodū: cū oīs feb. de putredine
in qua eſt aliquis locus ꝑcipuus periodicet ſm̄ aliquē cer
tū periodū vt īfra. ❡ Reprehēdit aūt in hoc Galenū du-
plici medio: qz ſi talis ſuꝑcoctio ſanguis facta a calore ex-
traneo putrefaciēte facit ipſuꝫ trāſmutari in aliā ſpēꝫ: dꝫ
ſimil'r hoc idē faceẜ in flegmate vt ſuꝑcoctio faciat ipſius
ſubtile trāſire ⁊ in cholerā groſſuꝫ in mel'iaꝫ: ⁊ breuiẜ cu-
iuſlibet humoris talis ſuꝑcoctio trāſmutat in adnſtū: q̄re
accidit oēm feb. fieri ſm̄ q̄rtane periodū. ❡ Adhuc red-
ditus exacerbationis in tali feb. cholica facta ex fe. gñata
ex ſanguine in flegmonē aut in pleureſi nō eſt penes cho-
lerā in quā putrefiēs trāſmutaẜ tūc: ſed penes iteratā ſan-
guinis gñationē ⁊ eius iteratū defluxū ad minerā putredi
nis: talis aūt defluxus eſt ante ipſius ſuꝑcoctionē: q̄re cuꝫ
nōdū trāſiuerit in cholerā nō cuſtodiet periodū cholicū.
Et ideo ꝓpter modū poſitū de ſanguie ab eo dicit ꝙ me-
lius ⁊ certius fortaſſis eſt dicē ꝙ cū pleuretici per tertiaꝫ
exacerbanẜ: rubra qdē ſputētibꝰ ipſis nō in ſanguine q̄rto
⁊ ſimplici putredinē eis fieri: ſed in ſanguine ſm̄ nr̄aꝫ po-
ſitionē ī qua ſuba cholica dñaẜ quā rubeā cholerā vocāt:
pōt eni in eo illa dñari ſm̄ plus ⁊ minus. Et ad hoc nō eſt
dubiū cholaꝫ quādā eē rubeāꝫ: quādā citrinā: quādā alio
modo. ❡ Et tūc mouet dubiū vtrū ſanguis apud ſuā po-
ſitionē acceptus qñ eſt tēperatus. ſ. qui abſolute dī ſāguis
abſqꝫ hac additione. ſ. cholericus flegmaticus melācholi
cus putreſcere poſſit: ⁊ ſi pōt ſub quo periodo feb. efficiet:
⁊ vtrū extra venā: ſil'r vt in vena poſſit ei putredo accidē.
❡ Sed qz ſolo iſtoꝝ ꝑtinet ad mām periodicationis hu
moꝝ: q̄ īfra vbi Gal. ð eo lōgū ſmonē fecit expēſe ꝑtracta
biẜ reſeruamꝰ dicta iſtius viri ad locū illū pertractanda.
❡ Ea autē que recitata ſunt de dictis eius: hic credimꝰ in
fundamēto eſſe falſa. ſ. in eo qñ dicit ſanguinē nō eē q̄rtaꝫ
ſubaꝫ cū in hoc oībus mētibꝰ auctoꝝ ꝯdicat: qz tn̄ euꝫ de
hoc ꝓlixe reprehēdimꝰ cū legimꝰ librū thegni: ⁊ oīa eius
fundamēta ⁊ motiua ſoluimus: ⁊ qz hec mā plus pertinet
alibi q̄ꝫ ad iſtū locū amplius hic nolumꝰ ꝯtra cū ⁊ ſua mo
tiua que ꝯ Galenū adducit nō ꝯcludūt. primū eni nō ꝯclu
dit ꝓpter ſanguinē multofortius trāſmutabilē eſſe in aliā
humoris ſpēm humoribus alijs. Scđm aūt apparebit in-
fra in cauſa motus periodoꝝ.

Thomas. Nos autem ad hoc breuiter dicimus ſanguinem
iuxta ſnīaꝫ medicoꝝ appellatū poſſe putrefieri ipſo ſtāte
ſub forma ſubali ſanguinis: ⁊ hoc itra venas ⁊ ex̄ venas: ⁊
tūc eſt vere generās ſanguineā febrē: q ſanguis ꝑ putredi
nē faciliꝰ in aliū humorē trāſmutaẜ ⁊ maxie in cholerā q̄ꝫ
alij humores vt dictū eſt: ⁊ magꝭ extra venas q̄ꝫ itra: ⁊ tūc
ſanguis cū ſic eſt trāſmutatꝰ facit feb. in genere humoris
ad quē trāſmutatꝰ eſt. Et adhuc addimus ꝙ ſanguis hñs
verā formā ſubalē ſanguis pōt periodū alteriꝰ humoris
obſeruare ꝓpter diſpōnes accidētales quas acqſiuit ver-
ſus nām illius humoris: ⁊ ideo talis feb. erit vere ſangui-
nea: dato ꝙ illū obſeruet periodū: qđ fortaſſis itelligit Ga
lenus in ꝯbis ſuis hic ⁊ 2° de criſi. ❡ Et ad hāc itentionē — Ubi ſupra Amonꝰ de parma
viſus eſt Antonius de Parma ſermonē introducē Gal. in
caplo hoc: vnūqđqꝫ eni quātū dat de diſpōnibꝰ ad aliquā
formā tātū dat de ſequētibꝰ illā formā: qđ pꝫ de vaporibꝰ — Nō vapores aq calē hñtes formaꝫ ſubſtantialem aque aſcēdant.
aque calide a quibꝰ adhuc ſubalis forma aque non eſt re-
mota ⁊ ſurſum moueẜ ꝓpter acqſiuiſſe iam partē diſpoſi
tionis ignis vel aeris: ⁊ ideo ſanguis lꝫ aliqñ ſit ſub forma
ſanguinis ⁊ feb. faciat ſanguineā: qz tn̄ periodū facit ter-
tianariū ⁊ hoc ꝓpter cām dictaꝫ vocaẜ illa feb. cholica: ⁊
qz multas hꝫ diſpōnes ꝯſus cholerā: motus aūt periodi-
cationis ipſius ſanguinis prefatus ⁊ quicūqꝫ alius diceẜ.

Caderet ſuper hoc caplo queſituꝫ: an feb. ſanguinis — Digreſſio. 64.
ſit cū alia fe. cōponibilis qđ ſine dubitatio
ne ⁊ temeritate partē affirmatiuaꝫ aſſerimus. ❡ Et dato
ꝙ Cōciliatori ipoſe videaẜ dīia. 89. ⁊ 90. nec in ea aliquā
ſubtilitatē perpēdimꝰ: qz tn̄ in anteriori queſito prolōga-
tionem fecimus ad preſens hic tranſeat aliqđ poſterius
relinquendo ⁊ non plus ⁊c.

❡ Ceterū ꝯſiāti mihi querentiqꝫ cām ob q̄ꝫ febres ex — Laurē.
alijs humoribꝰ calorē hñt equal'r incidenteꝫ: que vō
ex pituita cōſiſtūt talē obtinēt inequalitatē: apparent
mihi potiſſimuꝫ cāe eſſe lentor craſſitieſqꝫ humoris: ⁊
qm̄ difficulter exoluiẜ: huius eni vt alioꝝ oium qcqđ
quotidie extenuaẜ expirat. Uix autē extenuaẜ quicqđ
craſſiſſimū ac multomagis vbi frigidū natura exiſtit.
Quocirca neqꝫ totꝰ nec equal'r: ſed quicqđ putredo
corripiat id vnū extenuatū efflat atqꝫ educiẜ: ac pin-
de euenit: vt in rebus glutinoſis craſſiſqꝫ humoribus
per elixationē: cōſiſtunt eni in eis bulle quibꝰ reſciſſis
ipſis vniuerſiꝫ educiẜ ſil'r abducens humorē tenuiorē:
vbi vō tenuis humor elixeẜ: neqꝫ bulle efficiunẜ: atqꝫ
educṫꝰ ab eo vapor vſqueq̄qꝫ ſiſis ac ſibiipſi ꝯtinuꝰ ē.

❡ Contemplanti vō mihi ac cauſaꝫ perquirenti cur in — Leonic.
febribus alijs calor equalis occurſat: que vō ex pitui
ta ortum habent talem caloris inequalitatē oſtēdūt:
nulla potior vō viſa eſt q̄ꝫ tenacitas atqꝫ hũoris craſ
ſitudo qui difficulter diſſoluitur. Nam ⁊ in hoc ſicuti
in alijs omnibꝰ primo ea pars omnis expirat que fue
rit extenuata. Uix aūt extenuaẜ quicquid valde craſ-
ſum extiterit. Qđ ſi etiā natura frigiduꝫ fuerit: tunc ⁊
difficultas augetur: non totus itaqꝫ humor: neqꝫ ex
omni parte equal'r ſꝫ ex illa tm̄modo in quā putredo
inualuerit inflatur atqꝫ extenuatū effertur: nō diſſimi
li euentu ab eo quem in lentis ac craſſis humoribus
qui exterius ebulliunt inſpicimus. Nam ⁊ in iſtis am-
pulle attolluntẜ que vbi diſrumpanẜ vniuerſus flatus
effertur omnem humiditatem extenuataꝫ ſecum tra-
hens. At in humoribus ſubtilioribus cuꝫ ebullierint
neqꝫ ampulle fiunt quiqꝫ ab eis vapor exhalat eſt

vndequaq; verſus equalis ac ſibi perſimilis.

¶ Caplm decimū in quo ĩqrit cām diuerſitat febris flegmatice quantū ad tactū ad alias feb.

Antiq. Scrutanti vero mihi ⁊ quer̄eti cām ꝓpter quā que qdē in alijs humorib⁹ ſunt febres calorē homalice .i. equalr accidentē hñt. Que vero in flegmate ſunt cū ꝑdicta annomalia .i. inequalitate viſum eſt maxime cauſā eſſe viſcoſitatē ⁊ groſſitiem ⁊ difficile ſolubile humoris: Nā trāſpirat̄ qdē vtiq; quaſi ⁊ huiuſmodi vt ⁊ aliorū oīum quātūcūq; quotidie ſubtiliatū fuerit: ſubtiliat aūt vix qdcūq; fuerit groſſiſſimū. Si vero ⁊ frigidū extiterit nā multū vtiq; ⁊ magis: neq; igit totū neq; homalice .i. equalr: ſed vbicūq; putredo inualuerit ſm illud ſolū exufflat̄ ⁊ refert̄ ſubtiliatū. Similr quidē cōtingit exiſtēte quale quidē ⁊ in eis que exterius coquunt̄ viſcoſis ⁊ groſſis humidis fit: ſupinſurgunt enī in eis ampulle quib⁹ excīſis repēte ſimul efferē ſpūs coeferēs ſecū ſubtiliatā humiditatē. Subtilibus vero demū humidis coctis: neq; ampulle innaſcunt̄ ⁊ qui effertur ab ipſis vapor ſimilis eſt vndiq; ⁊ continuus ſibiipſi.

Co^m 16^m **Vult Galenus** in hoc paruo caplo reddere cāz cuiuſdā dicti ſupra: qa in febribus flegmaticis percipit̄ inequalitas caloris ad tactū magis q̄ in alijs febrib⁹: ⁊ hoc fuit ſupra dictū pluries: cū locuti ſumus de feb. flegmatica. Et ꝑmittēdo hoc cuius cām reddere intēdit: dicit cām hu⁹ eſſe viſcoſitatē ⁊ groſſitiē flegmatis ⁊ difficultas diſſolonis eius. Et cū dicit. nā trāſpirat̄ ⁊c. aſſignat cām ſue ꝑaſſignate cāe ⁊ dicit ſi flegma ſitan ⁊ qdcūq; aliud exiſtēs in corpe itus dz ꝑ ſui vapores calidos oſtēdere caliditatē manui tangētē opz ꝙ a calido ſubtilietur ⁊ verſus exteriora cū ſuis vaporib⁹ calidis trāſpiret: nunc aūt res que eſt groſſa ⁊ viſcoſa: ⁊ multo fortius cū eſt frigida etiā difficulter valde a calido ſubtiliat̄. vñ cū vndiq; ei reſiſtit non pōt vniformiter a calido vinci ⁊ calefieri ſicut hoc fit in reb⁹ ſubtilib⁹ inflāmabilib⁹ cito: vt cholera ⁊ ſanguis: imo in flegmate inſurgit putredo ſz ptes multas: adhuc multis partib⁹ iputridis ⁊ nō calidis exiſtētib⁹: ⁊ hoc in mā que mouet̄ vnico poxiſmo: ⁊ ideo oſtendit caliditatē ſuā ad tactū inequalē cū vniformit ab oībus eius partib⁹ nō eleuet̄ caliditas: ⁊ hoc voluit cū dic. ſed vbicūq; putredo inualuerit ſm illud ſolum inflāmat̄ ⁊ refert̄ ſubtiliatū .ſ. ad poros cutis: qd ꝑfecte declarat̄ in exēplo: qd ponit imediate: nā ſilr cōuenit cū flegma putrefit ſic ꝯtingit in reb⁹ viſcoſis hūidis q̄ exteri⁹ ꝯcoquūt̄: nā videm⁹ ꝙ cū ille res coquunt̄ gñant̄ in eis ampulle a qb⁹ cū rūpunt̄ expirat vaporoſa humiditas ſubtiliata a calo: ita ꝙ in talib⁹ reb⁹ in multis ptib⁹ ſint ampulle: ⁊ in multis nō cū iter quālibet ampullā nō fit ampulla media: qa tūc tota eēt ampulla. ¶ Hoc aūt in eis ꝯtingit ꝑꝑ viſcoſitatē ⁊ humiditatē illarū rerū: vnde non pñt a calido vniformiter excoqui: ſz ſm q̄ſdā ptes calidas calefacit alijs adhuc nō calefactis: ⁊ ideo a quibuſdā partib⁹ eleuant̄ ampulle ⁊ quibuſdā nō: qd nō ſic ꝯuenit in rebus ſubtilib⁹ ⁊ humidis cum coquunt̄: in eis enī nō fiunt ampulle: ſed vapor vniformiter ⁊ equalr reſoluit̄ ab oībus partib⁹: ⁊ hoc qa tales res ex earū ſubtilitate ⁊ humiditate vniformiter a calido calefiunt. ¶ Sic ḡ ex predictis cā apparet ꝙ in feb. flegmatica nō ſentit̄ vniformiter ⁊ equalr caliditas ſz oēs partes manus tangētis ſicut ⁊ in alijs febrib⁹: ⁊ hoc maxie veritatē obtinet ⁊ in toto tpe poxiſmi in quo mā nō ſm totum eſt calefacta. ¶ In febre aūt melica adhuc plus hz illud ſignū reperiri q̄ in cholica ⁊ ſanguinea: lz minus valde q̄ in hac. Eſt ergo hoc hui⁹ feb. ſignū ꝓpriū qd plus manifeſtat̄ quāto flegma eſt groſſius viſcoſius ⁊ frigidi⁹ ⁊ minus in ꝯrio ſe habēte: ⁊ ideo ex h clare apparere pōt quō ex pte diſpōnis mãe pōt in aliqua febre ſimul ſm oēs partes corporis ſentiri frigiditas ⁊ caliditas: qm ex viſcoſitate groſſitie ⁊ friditate mãe accidit in predicta mā cū putrefit partes minimas calidas eē iuxta minimas frigidas: maxime cū putredo nō vehemēs īſurgit queādmodū apparuit ſupra in feb. apud Galenū epiala appellata que fiebat a flegmate vitreo: pro his aūt ſupra recurras cū ibi ꝑfecte h declaratū ſit. ¶ Et ſmoni hic a Galeno de flegmatica poſito idem verificat̄ ſermo Auic. de hac feb. fleg. iquit enī. p° qrti tre. 3. cap. 49. ¶ Et tactus caliditatis in ꝑmis eius eſt debilis ⁊ vaporoſus. Deinde cū ꝓlongat̄ poſitio manus ſupra mēbrū ſentit manus acuitatē ⁊ mordicationē .ſ. aliqualē: ⁊ hoc eſt maxie qꝛ in re viſcoſa caliditas retinet̄ ⁊ nō exhalat: verūtñ non eſt ſimilis nec eq̄lis in oīb⁹ ſuper que cadit manus: imo eſt diuerſa qm inuenit in loco vno aſperitatē: ⁊ in loco alio lenitatē. Et eſt q̄ſi caliditas: coletur ꝑ rem cribellārē: qm flegma viſcoſum eſt quare diuerſificat̄ ei⁹ paſſio a caliditate ſicut accidit reliq̄s viſcoſis cū ebulliūt: ipſa enī diſrūpuntur in qbuſdā locis ⁊ nō diſrūpunt̄ in locis alijs. ¶ Qualr aūt fiat gñatio ampullarū ⁊ ſpume de quo Galenus icidenter tetigit ꝑtinet ad alium locum ⁊ maxime ad aforiſmum ſcđe particule. ¶ Strangulatorū ⁊ nondū mortuorū ⁊c. Afor. 45.

¶ Sed cū de his ſatis dictū ſit ſequens eſt vt agamus de cā febriū cōtinuarū. Mirabile enī videt̄ ſepe vſq; ad quartū vel quintū ⁊ iterdū vſq; ad ſeptimū diem vnā fieri acceſſionē in eis ab initio vſq; in finem: ꝙ ſi quis cōſideret diligēter mirabilius eſt quaſdam febres repetere per circuitionem. Laurē.

¶ Sed qm de his vt oportuit diſcernimus nūc earū febriū que a cōtinuo feruore ſynoche appellant̄ cauſas iueſtigemus. Mirū enim mihi videt̄ in iſtis vnā plerūq; acceſſionē vſq; ad quartū vel quintū: ſepius aūt vſq; ad ſeptimū diem ab earū initio donec finiantur extēdi: q̄ḃq̄ ſi quis diligētius inſpiciat maiorē illi admirationē poſſit afferre in quibuſdā febribus per circuitum fieri acceſſiones. Leonic̄.

¶ Caplm vndecimū in quo inquirit cām propter quā q̄dā febres ſūt ꝑiodice: ⁊ q̄dā ꝯcluſe. Antiq.

Ula vero ⁊ de his dicta ſunt que opz ſcrutemur cām vocatarū ſynocharū febriū. Mirabile enī mihi eē videt: multotiēs qdē vſq; ad quartā vel quītam: q̄nq; vero ⁊ vſq; ad ſeptimā diem vnū paroxiſmū ab initio vſq; ad finē in eis fieri: ⁊ tñ nimirū ſi quis diligēter ſcrutabit̄ mirabili⁹ eſt vna ſm periodū exacui quaſdā febres.

Co. 17^m. **Cum diſſoluerit** Galenus qōnes duas que ex ſuperiorib⁹ circa fe. putridas remāſerāt: vult in hoc caplo quaſdā alias dubōnes circa feb. ꝑdictas diſſoluere: ⁊ vna dubitatio eſt que ſit cā febriū

cõtinuaꝝ ſynocharũ a pͥncipio vſqȝ ad finẽ: vt aliq̃ñ vſqȝ ad quartũ diẽ: aliq̃ñ vſqȝ ad ſeptimũ: aut quintũ ſũt vni⁹ paroxiſmi: vnde nõ euacuant̃ per periodos. ¶ Scḋa du bitatio quã in hoc caplõ diſſoluere vult: eſt que eſt cã q̃re alique feb. ſm periodos euacuant̃: ⁊ hoc videt̃ magis mi rabile q̃ꝫ de ſynochis: ⁊ maxĩe q̃ño alique cõtinue euacuã tur: ⁊ hoc voluit Galenus cũ dicit. ⁊ tñ nimirũ ſi quis dili genter ſcrutabit̃ mirabili⁹ eſt quaſdã febriũ vna. ſ. totalr ⁊ ſm ſui totũ a pͥncipio vſqȝ ad finẽ eaꝝ ſm periodũ eua cuari: q̃a. ſ. vſqȝ ad finẽ procedũt periodicãdo de die in diẽ: vel de tertio in tertiũ: vł de quarto in quartũ. Alia lr̃a dic̃. Mirabilius enĩ quaſdã febriũ euacui ſm vnũ periodũ: ſcilꝫ de modis p̃dictis: ⁊ eſt lr̃a clarioꝛ. ¶ Deinde. c. d.

Lauré. ¶ Exemplũ enĩ ſupradictũ a nobis de ſtercoꝛe paula tim putreſcente nõ admoduꝫ videt̃ accedere in coꝛpe aĩalis permiſtis putridis his qui mĩme putridi ſũt: eo ꝙ ex oib⁹ cõcurſus ꝯſpiratioqȝ in cũcta exiſtit. Quo circa minime fieri põt vt putredo vno loco al's alio afficiat: niſi inflãmatio ligando detineat incipientem putreſcere humoꝛẽ: ſed cũ ſermo ecõtrario ſumatur difficilius eſt inuenire cauſam febrium circuitione re petentium q̃ꝫ continuarum.

Leonič. ¶ Qḋ enĩ retro attulimus: exẽplũ in ſtercoꝛe qḋ parti culatim putreſcit in aĩalis coꝛpe nõ admodũ fieri poſ ſe videt̃: cũ putreſcẽtes humoꝛes his q̃ putredine va cant poſſint facile cõmiſceri vtpote ex oib⁹ ad oia cõ fluxu ⁊ cõſpiratione exiſtẽte: vnde fieri nõ põt vt pu tredo: nunc vnã: nunc aliã occupet partẽ: niſi inflam matio icipientẽ putreſcere humoꝛẽ alliget atqȝ coar ceat: q̃m igit̃ ad cõtrariã ꝑtẽ rõ ſe trãſtulit: difficilius eſt earũ febriũ que ꝑ circuitus acceſſionẽ faciunt: cãꝫ inuenire q̃ꝫ earũ que ſynoche. i. que ꝯtinue dicunt̃.

Antiq. ¶ Qḋ enim in ſuperioꝛibus diximus exẽplum ſtercoꝛis qḋ ſm partẽ putreſiebat: nõ valde ali quo cõtingere põt in aĩalis coꝛpoꝛe miſtis pu treſiẽtibus humoꝛibus imputridis: parate ſeu ꝯſpiratione ⁊ cõfluxione ex oib⁹ in oia exiſtẽte. Quare nõ poſſibile eſt fieri putrefactioneꝫ ſm quãdã vnã partẽ: q̃ñqȝ ſm aliaꝫ preterq̃ꝫ ſi fle gmon colligans detineat incipientẽ putrefieri humoꝛẽ. Quia igitur in contrariũ ſermo cõſti tutus eſt. Difficilius eſt aũt inuenire cauſaꝫ eaꝝ que ſm periodũ euacuunt̃ febriũ q̃ꝫ ſynochaꝝ.

¶ Aſſignat cãm imediati dicti quare mirabilius eſt hoc. ſ. inuenire cãm periodicationis feb. ⁊ maxime cõtinuaꝝ q̃ꝫ inuenire cãm ſynocharũ. Et dicit ꝙ exẽpluꝫ qḋ ſupra fuit adductũ in illo caplõ. Quia ꝯo peſtilentioſaꝝ: de ſtercoꝛe nõ videt̃ poſſe cõtingere in coꝛpe aĩalis: cũ humoꝛes pu tridi ſunt miſti in putridis ꝑpter ꝯfluxionẽ exiſtenteꝫ in coꝛpe nr̃o. Et ideo nõ videt̃ putrefactionẽ poſſe in noſtro coꝛpe fieri q̃ñqȝ ſꝫ vnã partẽ: q̃ñqȝ ſm aliã vt periodica tio fiat: niſi hoc iã ꝯtingeret in flegmone vbi humoꝛ putri dus in ꝑte determinata eſt collectus: ⁊ ideo ſermo de ſter coꝛe cõſtitutus eſt in ꝯtriũ: ⁊ difficilius eſt inuenire cauſas febriũ que ſm periodũ mouent̃ q̃ꝫ febrium habentium vnum paroxiſmũ a principio vſqȝ ad finem.

Digreſ ſio. 65. Et vt clara fiat hec intentio Galeni attentione di gnũ ꝙ ſupra cũ Galenus adducit exẽ plũ de ſtercoꝛe caplõ ꝑallegato ponẽs diaꝫ iter putredi nem factã in aꝑate ⁊ putredinẽ humoꝝ ꝯtentoꝝ in vaſis aſſimilauit putredinẽ humoꝝ in aꝑate putredini vel cale factioni lapidis vel ligni que nõ erant apta cõſeruare cali ditatẽ plurimo tẽpoꝛe ꝑ calefactionẽ ꝑtis poſt partẽ: immo ſimul ſolũ calefiebat ⁊ durabat tantũ calidũ quouſqȝ pau latim īfrigidabat̃: vnde nõ ꝑtrãſibat ibi caloꝛ de vna ꝑte ad aliã vt penes hoc poſſit fieri motus periodoꝝ: humo res enĩ in bubone ſimul oẽs repente putreſiebãt ſeu copu latos adinicẽ ſemꝑ cõbuſtos in vno loco. Putredinẽ aũt ſtercoꝛis beſtiarũ vel colũboꝝ que putredo ꝑ plures dies cõſeruabat̃: q̃a erat in re que nõ putreſiebat ſimul: ſed ꝑ partẽ poſt partẽ ſucceſſiue vt iã declinãte vna parte in ca loꝛe alia pars accenderet̃: ⁊ ſm hoc erat ſilitudo diuerſo rũ periodoꝝ ſm ꝙ illa reacceñſio fiebat per diẽ vel de ter tio in tertiũ vel de quarto in quartũ aſſimilauit putredini humoꝝ in vaſis cõtentoꝝ. ¶ Sed hic Galenus arguit ꝙ exẽplũ illḋ de ſtercoꝛe putrido nõ debeat adaptari putre dini in vaſis magnis humoꝝ in aꝑate: ⁊ ex h̃: q̃a illḋ exẽ plum videt̃ hic potius in ꝯtriũ adduci eius ꝙ dictũ fuit ſu pra. Et ad ꝯtriũ illius adaptari difficilius eſt aſſignare cãs febriũ que euacuant̃ ſm periodũ: ⁊ maxime febriũ conti nuarũ que euacuant̃ ſm periodũ: quaꝝ humoꝛes ſunt in tus in mẽbris cõtenti q̃ꝫ aſſignare cãm ſynocharuꝫ: ⁊ hoc q̃a ex illo exẽplo iam videbat̃ cauſa eſſe aſſignata cã pe riodoꝝ febriũ. Qḋ aũt illḋ exẽplũ non videat̃ illi adapta ri putredini ſed potius alteri: ꝓbat Galenus ſic: q̃a humo res qui putreſcũt in venis ſũt miſti cũ humoꝛib⁹ in putri dis. Et ideo q̃a oẽs hi humoꝛes ſunt adinuicẽ miſti videt̃ ꝙ ſimul deberẽt putrefieri ⁊ nõ pars poſt partẽ: ſꝫ humo res qui ſunt in aꝑate ſũt ſeparati ab aliis humoꝛibus qui ſunt in venis cũ ſint in vno determinato loco collocati: ⁊ ideo nõ videnť ſimul putrefieri: q̃a pars humoꝛis qui eſt in aꝑate nõ videt̃ ſimul putrefieri cũ parte alia que poſt illã ad apoſtema fluit: q̃a non erat cũ illa miſta. Et ſic pu tredo in aꝑate erit ꝑ putredinẽ partis humoꝛis poſt ꝑteꝫ. vnde aliud illi exẽplũ q̃ꝫ ſtercoꝛis magis adaptari videt̃: ⁊ hoc itendit Galen⁹ cũ dicit. Qḋ enĩ in ſuperioꝛib⁹ dixeri mus. ſ. in illo caplõ: q̃a ꝯo peſtilẽtioſaꝝ ⁊c̃. Exẽplũ ſterco ris qḋ ſm partẽ putreſiebat. i. in quo accẽdebat̃ putredo partis poſt partẽ ⁊ nõ totũ putreſiebat: vnde eius putrefa ctio nõ periodicabat nõ põt valde contingere ⁊c̃. i. nõ vi det̃ valde poſſe adaptari ⁊c̃. parate ſeu ⁊c̃. ¶ Et poſſum⁹ per hoc itelligere cãm illius miſtionis. Et poſſem⁹ dicere ꝙ inuit aliaꝫ cãm: q̃a putredo debet eſſe in venis ſimul: ⁊ ideo põt exponi ſeu pro ⁊ vel ſeu pro vł vt reddat cauſaꝫ illius miſtionis: vene enĩ in nr̃o coꝛpe hñt adinuicẽ cõſpi rationẽ: ⁊ ſimilr̃ vene cũ arteriis vt declaratũ fuit ſupra in illo caplõ. In quo vtiqȝ maxĩe differũt vene ⁊c̃. ¶ Et iſtud etiã ꝑfecte declarat̃ in libro de vtilitate pulſus ⁊ de ꝯcutib⁹ na libus tertio. In nobis enĩ eſt fluxus ⁊ refluxus in venis ⁊ ex venis i arterias ⁊ ecõtrario. Duplex ḡ videt̃ cauſa ꝑpt̃ quã putredo in venis nõ videt̃ ſilis putredini in aꝑatib⁹. Una q̃a adinuicẽ. ſ. humoꝛes. ſ. tã illi q̃ diũr pu tridi tã nõ putridi ſunt adinuicẽ miſti. Et ex hoc nõ vř qḋ qdeꝫ debent eſſe putridi ⁊ qdã nõ ſed ꝙ ſil̃ putrefiãt oẽs. ¶ Scḋa cã eſt fluxus ⁊ refluxus humoꝝ adinuicẽ in ve nis ⁊ arteriis: etiã ex hoc videt̃ ꝙ humoꝛes adiuicẽ miſceã tur ⁊ ꝙ ſimul putrefieri debeãt. ¶ Et ideo concluſit q̃re nõ eſt poſſe fieri putrefactionẽ. i. nõ videt̃ poſſibile ꝑpter predictã rõnẽ ⁊c̃. q̃ñqȝ ſm vnaꝫ partẽ ⁊c̃. ſed ſupra videt̃ ꝙ ſimul totũ putrefiat: ⁊ per ꝯñs nõ accidat periodicatio preterq̃ꝫ. ſ. in flegmone ⁊c̃. q̃re hic vř putrefactio fieri ſm partẽ ⁊ ꝑtẽ vt eſt declaratũ. ¶ Deinde dicit. q̃a igit̃ ſmo in ꝯtriũ eſt ꝯſtitutus: ideſt q̃a ſermo ⁊ exẽplũ ſupra poſitũ de ſtercoꝛe ex quo videbat̃ data eſſe cauſa periodicationis

Cap. ii. ⁊ iij. ⁊ aliis.

adductus eſt illic in cōtrariū illius ꝙ ibi dicebaᷓ vt pꝫ in deductione: difficilius eſt. ſ. ꝓpter hoc inuenire ⁊c̃. Et ex h̄ relinquiᷓ etiā ꝙ valde difficilius eſt iuenire cām periodicationis ſm̄ aſſlictionē in ꝯtinuis febrib⁹ ꝙ̄ interpolatis: q̄a mā in ꝯtinuis videᷓ magis ſm̄ ſe totā eſſe ſub actu putredinis ſilr̄ humores cauſantes ꝯtinuā ſunt adinuicēꝫ in venis miſti: ſed humoꝛ qui cauſat paroxiſmū interpolate cū ſit extra venas nō eſt miſtus cū alia parte humoꝛis debentis facere ſequentē paroxiſmū: cū illa ſit intra venas. vnde ꝓpter has cauſas facilius eſt videre ꝙ putredo cauſans febꝛē interpolatā procedit in mā ſm̄ partē ⁊ parteꝫ. vnde fiet periodicatio: ꝙ̄ putredo cauſans febꝛē ꝯtinuaꝫ. Galenus ḡ arguēdo hic ꝯ̄riū eius q̄dāmō dictū fuit ſupra oſtendit difficultatē queſti. ſ. ¶ Et alij mētē Gal. introducunt aliter quantū ad ſuā argumētationē: vult enī oſtēdere quare mirabilius aliquis perſcrutabiᷓ qūo ꝯtingit feb. ꝯtinuas exacui ſm̄ periodos ꝙ̄ feb. ſynochā vnū paroxiſmū a pͥn⁹ vſq; ad finē hꝫ: ⁊ hoc oſtēdit adducēdo ſermonē quē ſupra poſuerat de ſtercore. Unde quaſi viſum fuit dare cām cū aſſimilauit putredinē in venis putredini ſtercoꝛis habētis caloꝛē progredientē ſucceſſiue de parte ad partē vt dictū eſt: ⁊ putredineꝫ a̅pātis putredini ligni vel oſtracbis ꝙ ſil̃ putrefiat in ꝯtrariū illius ꝙ ibi dictū fuit. ¶ Arguit enī hanc putredinē ſtercoꝛis ſimilarī putredini in a̅pāte: oſtēdēdo ꝙ hoc ſucceſſiue fiat ⁊ nō putredini venarū: oſtēdendo ꝙ hoc ſimul fiat ⁊ nō per partē poſt p̄tē. ¶ Et ſic arguit ſi humores in venis poſt p̄mā parteꝫ que putreſcit nō ſūt apti ad putredinē: ergo nō periodicabūt: q̄a non pars poſt partē. Et ſi humores in a̅pāte ſunt apti: ergo ⁊c̃. Sed ita eſt qꝺ̄ probat q̄a in venis humores putridi ſunt miſti in putridis: ergo euentabunᷓ ⁊ nō ꝓcedet putredo: ſed ſi flegmon colligit nō euentaᷓ: ḡ primo putreſcit pars vna: demū alia. Et ideo exemplū hic adductū eſt cōtrariū eius qꝺ̄ ſupra dicebaᷓ: ⁊ ideo Galenus hic arguēdo loquiᷓ ⁊ nō aſſertiue. ¶ Alij ſunt hic querētes cui magis adapteᷓ exēplū de ſtercore an putredini ī a̅pāte: an putredini in vaſis. Dixerūt ꝙ materia a̅pātis vl̄ eſt vniformis: ⁊ tūc ſibi exēplū nō adaptatur: q̄a ſimul tota mā putreſcit ꝓpter vniformitatē. Sed nō adaptaᷓ putredini que eſt in vaſis. nam lꝫ humores ſint vniformes: tamen ꝓpter cōtinuum aliunde influxuꝫ poterunt periodice moueri. Sed ſi humores in apoſtemate ſint difformes: tunc exemplū magis adaptaᷓ a̅pāti: q̄a ſucceſſiue ⁊ periodice putreſiūt. ¶ Sed hec dicta ab alijs remouenᷓ ⁊ bene: quātū enī eſt ad p̄mū illud mēbꝛū illa ſunt dicta ꝯ̄ Galenū: cū enī dicit quaſdā febres exacui ſm̄ periodū ipſe intelligit de ſimplicibus: q̄a cōpoſitis nō vera attribuiᷓ periodicatio niſi ratione ſimpliciū. Et cū Gal. dicit hic ꝙ illud exēplū ſibi nō adaptaᷓ: ſed adaptaᷓ humori in a̅pāte putreſcienti: dictuꝫ eſt ꝯ̄ Galenū ſupra qui abſolute voluit ꝙ humores magis ⁊ ſubito putreſiūt in a̅pāte ſeu ꝯcluſi ⁊ intrāſpirati: ſꝫ ſiue ſint due materie ſiue vna in a̅pāte: hoc eſt verū: q̄a humores ſunt ibi magis ꝯcluſi ⁊ intrāſpirati. Similr̄ ex illis dictis nō hr̄ appet qūo exēplū illud in ꝯ̄riū ſit adductum.

¶ Dyn⁹ aūt dicit ꝙ a̅pā eſt duplex: qꝺ̄dā eſt factū per viaꝫ cōgeſtionis ⁊ in illo mā ſimul putreſcit ⁊ non fit putrefactio in hoc ſm̄ periodum. Aliud eſt apoſtema qꝺ̄ fit ꝑ viā defluxus ab vno mēbꝛo in aliud: ⁊ q̄a ille fluxus nō eſt ſil̃ imo eſt diuiſus in plures particulas: ideo ex illo pōt fieri periodicatio in putrefactiōe: ⁊ etiā in febꝛe iſta dicta poſſent reduci ad bonū intellm̄: nihilominꝰ ex eis nō pateſit textus Galeni qūo exēplū ſit in ꝯ̄riū adductuꝫ: ⁊ ꝙ aſſimilaᷓ putredini a̅pātis ⁊ nō putredini venaꝝ: cū etiā ipſe videaᷓ dicere ꝙ putredo febꝛiū ſine a̅pāte ſit diuiſa in p̄tes particulares fluxus. ¶ Et addit Dynus ꝙ facili⁹ eſt aſſignare cām īterpolationis periodicationis in īterpolatis ꝙ̄ exacuitionis in cōtinuis: ⁊ cā iam fuit dicta. ¶ Et ideo Galenus hic ſolū videᷓ inquirere cām exacuitionis in ꝯtinuis nō cām ꝑiodicationis in īterpolatis: ⁊ iueſtigat ēt cām idētitatis in ſynochis. ¶ Et attende ꝙ illud qꝺ̄ dicit Galenus ꝙ in venis humores putridi ſunt miſti: in putridis dꝫ intelligi ꝙ ſunt miſti: q̄ꝛ adinuicē ſunt iuxta poſiti: extra venas āt pñt eſſe omni mō īmiſti: ⁊ iō febꝛis de mā īt̃a venas non ſunt ſic ſimplices ſicut ille de mā ex venas. ¶ Deīde cū. d.

¶ Sed de vtriſq; nitemur ꝑcurrere: nequaq̄ hac ꝑte ꝓducētes ſermonē neq; ꝯ̄dicētes erratis alioꝝ: ſꝫ vt ante ſemꝑ effecimus v̄itatē ipſaꝫ tātūmō egrediamur ex q̄bus icipiens poſſis iuenire errata alioꝛum. Lauré.

¶ De vtriſq; tñ tentabimus ſermonē tranſigere: neq; hic prolixius ſcribētes neq; alioꝝ errata corrigētes. Sed quēadmodū in ſuperioꝛib⁹ egimus ſolā veritatem amplectātes: ex qua quiſpiā inſtructus etiā alioꝛum delicta compꝛehenderet. Leonič.

¶ Tentādū de ambab⁹ pertrāſire: neq; hic ꝓlongātes neq; cōtradicētes fallentib⁹ ſed ſicut in oibus ſuperioꝛib⁹ fecimus ipſa que vera ſola dicētes: ex quibus p̄cmotus vtiq; quis inuenire poſſit ⁊ ea in quibus alij peccauerunt. Antiq.

¶ Dat modū ſm̄ quē intelligiᷓ ꝓcedere in diſſolutione harum dubōnū motaꝝ hic: ⁊ qꝺ̄ dicit eſt clarū: q̄ꝛ hic vult ſeruare regulam quā premiſit ſupra cū dicit: neq; enim reprobatum: neq; ſophiſmatū ſolutum inſtitui facere hunc ſermonem ſed diſciplinatum ⁊ doctrinalem ⁊c̃.

¶ Incipiēdū igiᷓ ab alijs que ꝯſpicua ſunt quēadmodum ab ipſis lippitudinib⁹. he nāq; ſingulis diebus interdū vel tertio quoq; die accedūt: nec ſecus auriū doloꝛ ⁊ capitis vel totius vel medietatis quē noiant hemicraneam interdū podagra ac doloꝛ articularis repetit per circuitionem. Lauré.

¶ Sumēduꝫ itaq; initiū ab his que manifeſtiſſime apparēt que ſunt lippitudines q̄dā: quarū nōnulle quotidie nōnulle v̄o tertia quoq; die magis īfeſtāt videntur ⁊ auriū doloꝛes ⁊ capitis ſiue totius ſiue medietatis quē greci emicraneā appellāt. Quibuſdā v̄o ⁊ pedū ⁊ articuloꝝ doloꝛes ꝑ circuit⁹ exacerbari. Leonič.

¶ Incipiendū aūt eſt ab his que euidentiſſime apparēt que ſunt obthalmie q̄dā: quaꝝ he quidem ſm̄ vnāquāq; diem: alie v̄o ⁊ per tertiā dieꝫ exacuunᷓ vt ⁊ auriū doloꝛes ⁊ capitis vel totius vel dimidij quē vtiq; appellant emicraneam: quibuſdam v̄o ⁊ podagra ⁊ artetica videtur ſm̄ periodum exacui. Antiq.

¶ Cum premiſit Galenus duas qōnes quas in h̄ caplo intendit diſſoluere: ⁊ dedit modū gn̄alem quē intēdit tenere in diſſoluēdo qōnes ꝑdictas: ⁊ icipit ⁊ diſſoluit p̄mo ſcꝺ̄aꝫ, deinde p̄mā. ⁊ iō hoc q̄n p̄ma queſtio ſtatim ex diſſolutione ſcꝺ̄e clare apparebit ſoluta: nō aūt fit ecōuerſo ⁊c̃. hoc in ꝓceſſu fiet notū. Et dedit p̄ Galenus oꝛdinē ⁊ modū ſpālē ſm̄ quē debemus ꝓcedere in diſſolutiōe qōnis ſcꝺ̄e: q̄ꝛ debemus incipere a paſſionib⁹ que ſunt in nobis nate ad ſenſum ⁊ inuenire cām ꝑiodicationis illaꝝ: q̄ꝛ ex illis procedimus ad illud qꝺ̄ querimus: ⁊ eſt in hoc cā quia in doctrina ſemꝑ debemus ꝓcedere de nobis notioꝛi ad ignotius. Et Cō. 18m. p̄ poſte. ꝑ̄ phiſic. tex. cō. 3.

numerat

numerat Galenus aliquas de predictis paſſionibus: ⁊ qđ dicit eſt notum: ⁊ cum dicit. que ſunt obtbalmie: intelligit que ſunt periodice. ⁋ Deinde cum dicit.

Laurē. ⁋ Ut igitur in his omnibus videre licet venas ipſas in parte affecta intentas ac fluctionē nocuam profuſam formas ita intelligere cōuenit in parte anteriori quotiens minime appareāt ſeruari eandē ꝓportionē. vbi grā per inflāmationū morbi coſtalis ac pulmonie intumeſcūt iter initia acceſſionū diſcutiunt contrahūturqꝫ per inclinationem.

Leonic. ⁋ Ut igitur in hiſce oibus inſpicere licet venas quidēꝫ in his partibꝰ que exacerbant in tumorē attolli atqꝫ inflāmationē augeri ac dolores intēdi ac materie inutilis affluxū ad extrinſeca fieri: ita ⁊ in interioribꝰ q̄cūqꝫ nō ſeruant eandē proportionis ſimilitudinē fieri ꝯcipiēdū adeo vt in laterū ⁊ pulmonis inflāmationibꝰ in acceſſionū quidē ꝑncipijs tumores increſcant: in declinationibus autē euaporent ac ſubmittant.

Antiq. ⁋ Sicut igitur in his omnibꝰ videre eſt venas in exacerbatis partibꝰ in tumorē leuari ⁊ flegmonem augeri ⁊ dolores intendi ⁊ reuma ſuperfluū alicubi proeffundi extra. Ita opꝫ intelligere ⁊ in interioribus quecūqꝫ nō apparent eādē analogiā ſeruari habere. Quare ⁊ eum qui in pleureſi: ⁊ eū qui in peripleumonia eſt flegmonē eleuari qdē in principijs paroxiſmoꝝ: euaporari v̄o ⁊ contrahi ſ̄m declinationem.

⁋ Oſtendit generalr̄ cauſaꝫ periodicationis exacuitionis in febribus continuis: ⁊ alijs paſſionibus occultis ex his que apparent in predictis extrinſecis ⁊ manifeſtis egritudinibus: ⁊ dicit ꝙ ſicut in omnibus his. ſ. paſſionibus manifeſtis in partibꝰ exacerbatis: ideſt in ꝑncipio exacuitionis paſſionis harū partium eſt videre venas ⁊c. ⁊ reuma ſuperfluum alicui effundi extra: ideſt ꝓpter reuma ſuperfluuꝫ qđ effundit ad iſtas partes ab alijs partibus extra eas. Ita ꝙ cauſe predicte exacerbationis eſt effuſio reumatis ad particulaꝫ patientē: vel expone alicui proeffundi extra. i. reuma alicui parti extrīſece ꝑeffundi: ita oportet itelligere in iterioribus ſcilꝫ paſſionibus exacerbationē: ſciliçꝫ fieri paſſionis ex fluxu reumatis: q̄re ⁊ eam que eſt in pleureſi ⁊c. ⁋ Deinde cum dicit.

Laurē. ⁋ Sed quonā modo id accidat fortem inueniemus ſi de inflāmationis generatione ⁊ fluctionū vocatarum decurſu dixerimus quecūqꝫ alio loco idicauimꝰ. Si eni ſimul cū illis adiecero quecūqꝫ ꝓpria huic ſermoni ſunt preſentibus ſufficiet. Fluctio igitur decumbens oculis vt oēs concedunt ab ipſo capite decurrit.

Leonic. ⁋ Forte auteꝫ quo pacto hoc accidat inueniemus ſi de inflāmationibus generatione atqꝫ effluentis materie diſcurſu quecūqꝫ a nobis in alijs cōmētarijs ſunt demonſtrata memoria repetemus. nam ſi quid huius intereſt loci illis addat̄ ꝑſenti queſtioni ſatiſfaciet. Qui igitur effluxꝰ ad oculos cōmeat oēs a capite diſtillare.

Antiq. ⁋ Qualiter autē hoc fit fortaſſis vtiqꝫ inueniemus ſi de generatione flegmonis ⁊ de vocatis reumaticis tranſitibus rememorati fuerimus eorum quecūqꝫ per alia a nobis demonſtrata ſunt opuſcula. Cum illis eni q̄decūqꝫ ꝓpriū eſt huiuſmodi ſermonis appoſitū ſufficiet preſentibus. Quod igitur infertur oculis reuma concedunt quidem omnes a capite influere.

⁋ Uult Galenus in ſpeciali magis inueſtigare cauſaꝫ predictaꝝ exacerbationū in paſſionibus predictis. inueſtigat eni cauſas predicti fluxus reumatis: ⁊ oſtendit ꝑmo quid eſt modus ſ̄m quem poſſumus predictas cauſas inuenire. Et dicit ꝙ modus inueniendi predictas cās eſt ſi rememorati fuerimus de gn̄atione flegmonis ea que ſuperius dicta fuerant de hoc a nobis alibi ⁊c. ⁋ Et cauſa hec eſt: q̄ cū ꝑdicti paroxiſmi ꝯtingunt in paſſionibus dictis ex defluxu reumatis eadē erit cauſa predicti fluxus: ⁊ per conſequens predictoꝝ periodorum que eſt cauſa fluxus reumatis in generatione apoſtematis.

⁋ Sed quenā cauſa ſit ob quā prefinita circuitiōe ſepenumero decurrit dicere minime ꝑſit: vt q nequaq̄ philoſophent de viribus naturalibus: de quibus ipſi tribus libris perſcripſimus indicātes vt oēs quatuor exiſtant ex quibꝰ plante ⁊ aialia gubernent. vna ergo eſt que attrahit primū alimentū: altera ipſuꝫ detinet: tertia autē ab his alterat: quarta ab his aliena expellit. Alienum autem in oibus rebus duplex eſt: alterū qualitate ⁊ alterum quantitate. Laurē.

⁋ Quā v̄o ob cauſam ſtatutis tēporibus cōmeat hoc dicere ignorant vt qui potentiā de ſcientijs naturalibus minus attigerint q̄ nos tribꝰ in libris ſumus cōplexi: in quibus quatuor eſſe numero demōſtrauimꝰ: vnam quidē ſimiliū attractoriā: alterā eorūdē retētoriam: ac poſt has tertiam alteratoriā: quartā ꝑterea extraneoꝝ expulſoriā. Duplex autē eſt in oibꝰ entibꝰ extraneū: alteꝝ aūt ex ſui q̄litate: alterū quātitate. Leonic.

⁋ Que aūt eſt cauſa ꝓpter quā determinata periodo multotiens influit dicere nequeūt vt nō philoſophātes de nālibꝰ v̄tutibꝰ de qbꝰ in tribus libris nos ſcripſimꝰ demrātes ꝙ oēs q̄tuor ſūt a qbꝰ plāte ⁊ aialia diſpēſant: igitur vna quidē eſt familiariū attractiua: ſcđa v̄o eſt coꝝ ꝯtentiua: ⁊ tertia eū his alteratiua: ⁊ quarta de eo qđ eū eis alienoꝝ expulſiua. Duplex aūt eſt nimirū alienum in omnibus his que ſunt: hoc quidem qualitate: aliud v̄o quantitate. Antiq.

⁋ Deinde Galenus ad declarandū que dixit: ſcꝫ cauſas generationis flegmonis: ⁊ ꝑ ꝯñs reumatis ꝑdicti premittit duo ſibi neceſſaria tanq̄ ꝑncipia ⁊ fundamēta in ꝓſequēdis dictis. Primū eſt ꝙ virtus nālis in mēbris eſt q̄druplex. ſ. cōtentiua: expulſiua: digeſtiua: attractiua: ⁊ has ipſe deſcribit in tribus libris. ſ. de v̄tutibus nālibus: ⁊ q̄a īq̄ſitio circa has ꝓpria eſt illi libro ſuper quo intendimus ordinatas ꝯcloneꝫ cōponere: de his v̄tutibus hic nihil dicemus. Et qđ ipſe dicit ꝙ reuma oculis qđ īfert ꝯcedūt oēs a capite influere ⁊ intelligendū eſſe verū q̄nqꝫ: ⁊ nō ſemꝑ cū poſſit aliūde venire. ⁋ Scđm fundamētū qđ ꝑmittit eſt ꝙ alienū ⁊ extraneū qđ influit vl ad alias reumatizat particulas pōt eſſe extraneū. Aliq̄n in q̄litate ſola: aliq̄n in quātitate ſola. ⁋ Etiaꝫ opꝫ intelligere tertiū membrū qđ aliq̄n eſt illis ꝑticulis extraneū in quātitate ⁊ qualitate ſimul. Et hec dicta ſint nota per ſe ⁊ non plus.

Tho. de gar. d. d.

Laurē. ℂ Jd igitur ipſis partibus colligitur ob virium fortitudinem: atq; imbecillitatem.

Leonic̄. ℂ Hoc autem aceruari cōtingit ob harꝝ potētiarꝝ que in mēbris ſite ſunt vel vigorem vel imbecillitatē.

Antiq̄. ℂ Igiť coaceruať qdē hic ꝑ ꝑ eā que in particulis eſt harū virtutū fortitudinē ⁊ infirmitatē.

Cō. 19ᵐ ℂ Cū premiſit Galenus ea que neceſſaria ſunt in diſſolutione predicte qōnis: ⁊ qd eſt illud qꝺ nos opȝ inueſtigare vt inueniamus cauſas predictarū exacuitionū: qa. ſ. oportet nos inqrere cauſas gñationis flegmonis ⁊ fluxus reumatici: nūc ſpecial'r proſequiť ad inueſtigationeȝ harꝝ cauſarꝝ: inquirit eni cauſas reumatici influxus ex qbus cauſe gnōnis flegmonis inueſtigabunť. Et cauſe etiā periodicationis. ℂ Inueſtigās aūt Gal. cās fluxus reumat̄ de vna parte ad aliam: inueſtigat etiā ſimul cū hoc cām aggregationis ſupfluitatū in parte: ⁊ dato ꝙ aliunde nō reumatizent. Et oſtēdit ꝑmo Gal. certas cauſas reumatici fluxus ponēdo etiā in hoc cauſas aggregationis ſuperfluitatis in pte: ⁊ dicit ꝙ cauſa ꝑpter quā ſupfluū aliqꝺ coaceruať in aliqua parte eſt fortitudo ꝟtutis vel debilitas que exiſtūt in partibus: ⁊ hoc oſtēdit cū dicit. igiť coaceruať qdem in aliqua particula hoc. ſ. ſuperfluū: ⁊ hoc vel in qualitate vť quātitate vel vtraq; vt dictū ꝑpter cām que eſt ⁊c̄. Et ſequ. ť hoc dictū illatiue ex añti: qa iam ꝑmiſerat in mēbris quibuſlibet eſſe quatuor ꝟtutes diſpēſantes nutrimētum earꝝ ⁊ ſupfluitatē eiꝰ. Et notāter (vt dicūt) dicit Galenus coaceruať: ⁊ nō dicit effluit vt oſtēderet cām nō ſoluȝ ſuperfluitatis aggregari in mēbro que in ipſo eſt: qa aliūde fluxit: ſed etiā ſuperfluitatis aggrauātis in mēbro ꝑ viaȝ congeſtionis: ⁊ non qa aliunde venerit. Deīde Galenꝰ declarauit quō ꝑpter ꝑdictas cauſas fit in ꝑdicta parte ſupfluitatis coaceruatio. Et hoc ibi dixit.

Laurē. ℂ Etenī quotiēs meatus equipotētes exiſtāt differentes excremēta ſe habuerit ꝑ nām mēbra ipſa ſana ſūt. vbi ꝟo plus q̄ȝ id qꝺ alterať deducať excrementū oē excerni ab ipſa facultate ſecretoria pulſum neceſſe eſt eē. Qꝫ ſi hec imbecillis ſit: eo loco ꝑmaneat opus eſt: atq; interdū grauat eū ipm atq; extendit interdum ſi acris ſit derodit ⁊ mordet: quēadmodū ſi calidum ſit calefacit: ſi frigidū frigefacit: atq; hec ꝑſpicua ſūt vbi materia in ventriculo exiſtat: qm̄ ſi quis ingerat plus alimēti iterdū vomere cogiť nauſeabūdus. interdum alīj fluore corripiť. Qꝺ igiť hic ꝑ maxima loca excerniť eructantibꝰ foras excrementū id in alījs partibus aialis ꝑ tenuiores meatꝰ: nō foras: ſȝ ex alījs in alias decūbit partes: expellētibus qdē fortioribꝰ ſuſcipientibus debilioribꝰ. Quocirca rurſus expelliť ex his in alias: atq; ex illis in alias deterit quouſq; in ipas debiliſſimas oium decūbat. Idq; rurſus recurrere inde in alias fortiores nequaq̄ȝ poſſibile eſt: ⁊ ob eā reȝ ꝑpter repletionē ac vitium humorū ꝑtes oiuȝ debiliores vel inflāmatione vel ſacro igne vel ſepentibꝰ: vel alia q̄dā affectiōe ꝓhenfluunť aut afficiunť affectiōe quā fluctionem nominare: de qua ſeorſum docuimꝰ.

Leonic̄. ℂ Cū eni eque valentē fuerint hi meatus ꝑ nām inutileȝ excernūt ac ꝭm nām ſe habuerint: tūc mēbra in ſanitate cōſiſtunt: vbi ꝟo plus aſſumptū fuerit q̄ȝ poſſit alterari oē qꝺ ſupfluuȝ eſt a ꝟtute expulſoria truſum neceſſario excerniť. Qꝫ ſi imbecilla fuerit in eodē reſidet loco: ac ſi multū fuerit grauat atq; extēdit. Si ꝟo acre excedit ac mordet ſicuti ⁊ qꝺ calidū eſt calefacit: qꝺ aūt frigidū refrigerat. Hec aūt liquido in vētriculo apparent. Nā qdā vbi aliqñ cibū ampliorē aſſumpſerint ex nauſea interdū coguntť euomere: interdum ꝟo ꝓfluuio corripiunť. Qꝫ igiť hic ꝑ maiora ac laxiora ſpatia ſupfluū excerniť extra. Idē in alījs partibus aialis per tenuiora foramina nō extra: ſed ex alījs defluit ad alias cū fortiores a ſe qdē pellāt. ibecilliores aūt ſuſcipiāt: atq; he rurſus ad alias donec tandeȝ in eas que imbecilliſſime ſunt inter oēs inciderit. hinc ꝟo ad fortiora relabi eſt ipoſſe: idcirco in his que plectore vocanť ⁊ vitioſe materie abundantie partes debiliores partim īflāmationes patiunť: partim heriſipilate: alie herpetas: alie aliud morbi ſuſtinēt genus q̄dā illi affectui ſunt obnoxie q reumaticis affluxionibꝰ appelletur: de quo nos ſeparato ſcripſimus loco.

Antiq̄. ℂ Nā ſiquidē pares robore extiterit ⁊ pori qui irrigant ſuperfluitates ꝭm nāȝ habuerint ſane ſunt particule. Ampliori ꝟo ducto q̄ȝ quantū alterať: ſuperfluuȝ omne neceſſe eſt expelli ab expulſiua ꝟtute impulſum. Si ꝟo infirmabiť ipſa manere in regione: ⁊ qꝺ quidē multuȝ eſt grauare ⁊ tendere eā. Qꝺ ꝟo dur̄ie. i. acre eſt corrodere ⁊ mordere ſicut demū: ⁊ qꝺ qdē calidū eſt calefacere: qꝺ ꝟo frigidū eſt infrigidare. Euidēter aūt apparēt hic ⁊ in illis que ſunt ꝭm ventrē: inferentes eniȝ quidē qñq; cibaria ampliora: qñq; quidē vomere cogunť nauſeātes: qñq; ꝟo a diarījs occupanť. Qꝺ igiť hic ꝑ maximas ſpatioſitates expelluntť ad exteriora: demū eructuantes qꝺ ſuperfluū hic in alījs mēbris aialis per ſubtiles poros nō extra ſed ex alījs in alias tranſfluit particulas: impellētibus qdē id fortioribꝰ ſuſcipiētibꝰ ꝟo ibecillioribꝰ. Impelliť āt rurſus ⁊ ex his ad alia ꝺfluit quouſq; in oibꝰ ibecilliora obſtruanť. Reuerti ꝟo illꝺ rurſus hinc ad alia fortiora eſt impoſſe. Et ꝑpterea ꝭm plectorias demuȝ ⁊ cacochimias que oibꝰ ibecilliores partes. he quidē flegmonibꝰ occupantur. Alie ꝟo ab heriſipilatibus: alie ꝟo herpetibꝰ: alie ꝟo ab aliqua alia paſſione: alie ꝟo ⁊ vocatam habēt reumaticā diſpoſitioneȝ: de qua ſingulariter ſcripſimus.

ℂ Et dicit ꝙ ſi ꝟtutes vel particule extiterint pares in robore: ⁊ pori. i. vie que irrigant. i. per quas ſupfluitates expellunť habuerint ſe ꝭm nām: tunc ꝑticule erunt ſane nec fiet ꝑdicte ſupfluitat̄ coaceruatio: ⁊ h̄ maxie eſt verū q̄tū eſt ex cā itriſeca. Deīde declarauit quō ex debilitate ꝟtutis fit ꝑdicta coaceruatio: qa ducto ampliori humore ī ꝑte q̄ȝ ꝟtus alterare poſſit tūc nec̄e eſt id qꝺ ſupfluū ē expelli ⁊c̄. ℂ Et declarauit Gal. cū dicit. Euidenter aūt ⁊c̄. quō cū virtus expulſiua eſt fortis expellit ſuperflua: ⁊ per ꝯſequens cum eſt debilis illud ſuperfluum remanet aggregatum in parte: ⁊ quod dicit eſt notuȝ. Et deinde Galenus declarauit quomodo fortificatio virtutis eſt cauſa aggregationis ſupflui

nis ſupflui

tis ſupflui in aliqua parte. nam dicit ipſe illud qđ ſtomachũ aggrauat expellit a forti virtute ad exteriora ꝑ maximas ſpatioſitates: quia per latã viã mery: et qđ dicit eſt notum: deinde ructuoſites intendit. i. euacuantes illud in alijs partib⁹ corporis vbi nõ eſt predicta via manifeſta tale ſuperfluum expellit per ſubtiles poros nõ extra: ſed ex alijs in alias 7c. Et illud qđ dicit vſquequo in omnib⁹ ĩbecilliora obſtruant. i. partes que ſũt ĩbecilliores ĩter oĩa replent. Et qđ dicit. Reuerti ab 7c. etiã eſt notũ quantũ eſt ex ſe: niſi particule iuuarent per repercuſſiue: quia tunc in eis fortificaret virtus. ❡ Apparet igit quõ ꝓpter debilitatem et fortitudinẽ virtutũ fit coaceruatio ſupflui in loco aliquo: quia cũ ipſe ſic ſunt in robore pares: tũc particule ſunt ſane ſi ſint vie apte: et ex hiſmet cauſis fit gñatio ſpatis in ꝑticulis imbecillioribus: cum corpus eſt plectoricum vel cacochimũ qđ ipſe ĩtẽdit cũ dic. Et ꝓpterea ſm plectorias 7c. Et ſcripſit de his alibi: quia in 13° terapẽ. et in 14°.

Digreſſio. 66. **Sed circa** hoc attentione dignum que ſit paritas in robore virtutũ vnde mẽbra ſana permanent: et qua imparitate accidat ꝑdicta infirmari. Cum enĩ dicit Gal. nã ſi quidẽ pares robore extiterint 7c. põt hic ſermo intelligi de paritate virtutũ exiſtentiũ in eodẽ mẽbro. Et nõ intelligit talis paritas vt ſit inter eas equalitas abſoluta: quĩ nec ſanitas eſt abſoluta equalitas: quia tũc eẽt equalitas ponderis: ſed talis intelligit virtutis paritas et eq̃litas vt virtutes mẽbri habeãt adinuicẽ debitã ꝓportionem pro operationib⁹ requiſitis et debitũ ordinẽ quãtũ ad actum ipſarum et tp̃s in quo debẽt ꝑdicti actus exerceri vt ſic attrahat attractiua vt reqrit retẽtiua et retẽtiua retineat ſm exigẽtiã digeſtiue et digeſtiua alteret ſm ꝙ etiã reqrit expulſiua quãtum ad tẽpus: quia ꝑmo debet attractiua attrahere: deinde retentiua retinere: et tũc digeſtiua digerere: et facta digeſtione expulſiua qđ eſt expellendum dꝫ expellere: nec vna dꝫ inſurgere ante operationẽ alterius. ❡ Cũ enĩ ꝑdicta proportio in virtutib⁹ mẽbri cuiuſcũqꝫ exiſtit: permanet ſanitas in ꝑdicto mẽbro: cum aũt ĩter eas eſt diſparitas huic paritati oppoſita: quia vna ſuper aliã vincit: tũc põt morb⁹ cãri: vnde ſi virtus alteratiua nõ alterat tãtũ qđ ad mẽbrum ducit vt in corpore maneat de ſuperfluo ſi virtus expulſiua ſit debilis nequiens eadẽ expellere: tũc illud in parte remanens particulã facit egrotare. Et tũc ĩter has virtutes eſt diſparitas: quia nõ ꝓportionat expulſiua ſuperfluo digeſtiue: et econuerſo. Et in his verbis tetigit Galenus cãm aggregationis ſuperfluitatis in parte per viã congeſtionis. Et dato ꝙ nõ aggreget ꝑ viã reumatis. Ex debilitate enĩ virtutis alteratiue cũ debilitate expulſiue virtutis aggregat in ꝑticula ſuperfluũ: quia ſola virtutis alteratiue debilitas illđ nõ faceret ſi cũ ea coniungeret expulſiue fortitudo: et dato ꝙ debilitas ſola expulſiue cũ bonitate digeſtiue poſſit aliqñ illius eſſe cauſa põt et aliũ intellectũ hr̃e ſermo Gal. cũ dicit. nã ſi qdẽ pares robore extiterint 7c. vt referat hoc ad ꝑticulas diuerſas et ad diuerſas virtutes in diuerſis partib⁹ exiſtentes: et tunc erit ſenſus ꝙ ſi virtutes corporis ſunt in robore pares: quia tũc ſunt ſane: nec intelligeret iſta equalitas eẽ ĩter iſtas abſolute cũ ſm nãm quedã ſũt particule fortiores in corpore: et quedam debiliores: ſꝫ intelligit ꝙ in eis ſit equalitas in robore ſm iuſtitiam et ꝓportionẽ que ſm naturam debet in eis reperiri: vt quia virtus vnius mẽbri digerat et expellat ſicut debet 7c. et ſic alterius. Cũ aũt nõ ſic ſe hñt tũc aggregata ſuperfluitate ex debilitate alteratiue virtutis in ꝑticula forti fit expulſio illius ad particulã debilẽ ſi cõtingat ꝙ nõ ſint manifeſti cãnales per quos expelli poſſint vt illi ſint obſtructi: vnde tunc fit ſuperfluitatis aggregatio in parte per viã reumatis: et hoc volebat dicere Gal. ꝙ fortitudo virtutis eſt cã vt aggreget ſuperfluitas nõ in ꝑte in qua eſt: ſꝫ in alia ad quã expellit illa. ❡ Et ideo attẽde ꝙ fortitudo virtutis expulſiue in parte vna nõ eſt cã vt aggreget ſuperfluitas in alia particula niſi cũ illa fortitudine ſit debilitas alterius cõiuncta. Silr̃ nõ eſt cauſa expulſionis ꝑdicte ſuperfluitatis niſi ꝑmo ſuperfluitas aggregetur in fortiori parte. Cõtingit aũt ibi aggregari aut ꝓpter errorẽ in regimine: aut quia cãnales: vnde tale mẽbrũ cõſueuit ſuas ſuperfluitates expurgari ſunt obſtructi et ꝓpter alias cauſas notas. Et ideo notanter dicit Gal. Nam ſi robore pares fuerint et pori qui irrigãt ſm nãm ſe habuerint 7c. quia dato ꝙ ꝑticule ſe haberẽt ſm nãm: et vie vnde ſuperfluitates cõſueuerunt expelli eſſent obſtructe: tũc ĩfirmabit aliqua particula: quia ſcꝫ illa que eſt imbecillior: quia non remanebit ſuperfluitas in parte fortiori: ſꝫ ad imbecillẽ expellit. Põt autẽ aliqua particula eſſe fortior alia aut ex natura vt mẽbra nobilia ſunt fortiora ĩnobilibus: aut ꝓpter aliqđ accidẽs: qđ vel eſt ex gñatione contractũ vel ex tẽpore: et hec oĩa clare extrahunt a Gal. de accñti et morbo 2°. ❡ Voluit igit ad preſens Gal. in oĩbus ſuis dictis hic ꝙ cõgregatio ſuperfluitatis in particula aliqua fit ꝓpter fortitudinẽ virtutis in particula vna expellẽte: et debilitatio virtutis in ꝑte recipiẽte: et hoc in aggregatiõe facta per viã reumatis: aut ꝙ fiat per debilitatẽ ſolã virtutis in ꝑticula in qua fit aggregatio: et hoc in aggregatione ſuperfluitatis facte per viã congeſtionis: et hec patẽt cõſiderãti ſubtili hic eius intentionẽ. Cũ enim premiſit ꝙ aggregatio ſuperfluitatis in ꝑte fit ꝓpter eã que eſt in particulis fortitudinẽ et debilitatẽ: declarans poſtea particulariter hoc dictum cũ declarauit de debilitate virtutis expulſiue nõ potẽtis expellere ꝙ in illa parte reſiduum ſuperfluũ remanet ex digeſtiue debilitate ꝓpter fortitudinẽ. Et cũ declauit quõ fit aggregatio ꝓꝑ fortitudinẽ determinauit quõ ꝓꝑ fortitudinem expulſiue in aliqua parte expellẽtis ad aliã partẽ ĩbecilliorem: et ideo in ꝑſenti ꝓpoſito nõ ſpecificauit Galenus an fortitudo virtutis poſſit eſſe cã aggregationis ſuperflui et morbi in ꝑticula in qua ſtat ꝑdicta fortitudo: et notanter dicit. ꝓpter eã fortitudinẽ et ĩfirmitatẽ que eſt in particulis: et nõ dicit que eſt in particula.

De quo apud aliquos nõ parua eſt heſitatio: an ſcilꝫ fortitudo alicuius virtutis poſſit eſſe cauſa morbi in illa parte. ſ. in qua eſt. Et apparet ꝙ ſic auctore Auic. 2° ſen. ꝑmi caplo de eis que proueniunt ex euãtione et retentione. dicit enĩ ꝙ aliqñ euenit retentio ei⁹ qđ euacuari dꝫ ex fortitudine virtutis retentiue: et eãdẽ ſententiã inuit Auer. 3° colliget caplo de cauſis morborum officialiũ: et hoc ideo idẽ affirmat Gal. 2° de accidẽti maxime ſm tranſlationem grecam. Digreſſio. 67. Doctri. 2. ſum. ꝑ°. cap. 17. Cap. 15. Cap. 6.

❡ Et cõtrariũ videt eſſe: quĩ in nobis virtus eſt poſita ad ſalutẽ vt habet de criſi 3°. ergo quãto fortior eſt tanto permanebit mẽbri ſanitas. ❡ In hoc queſito eſt reſſio Dyni in quadã q̃one quã de hoc determinauit: et vt reſpõſio ſit generalis dicit ꝙ duplex eſt virtus q̃dã regitiua totius que eſt virtus ſm quã totũ diſpenſat et gubernat quantũ ad oẽm ſui partem in ſanitate: et quid ſit hec virtus non eſt inquiſitionis preſentis. Et loquẽdo de hac virtute fortitudo ei⁹ cauſa morbi eſſe non põt: quia ex quo hec virtus eſt regens et gubernans ſanitatẽ vniuſcuiuſqꝫ partis fortitudo ei⁹ non poteſt eſſe cauſa morbi in aliqua parte: imo quãto virtus eſt fortior: tanto quelibet pars perfectius in ſuum opus ꝑ ipſam ponitur. ❡ Alia eſt virtus particularis que eſt appropriata ad regimẽ alicuius determinate partis que eſt in vnoquoqꝫ mẽbro vt dicit Gal. et oĩa ipſe dicit 2° de accidenti ſunt quattuor. ſ. attractiua retẽtiua digeſtiua et expulſiua. Et ſi loquimur de his ꝑticularib⁹ virtutib⁹ ꝙ fortitudo que eſt in vna ꝑticla poſſit eẽ cã morbi in ꝑticla alia: et de hoc nõ eſt dubiũ: nam fuit declaratũ ſupra: et dicit ꝙ hoc Contrariũ. Cap. 10. Cap. 6. et lib. 3. ca. 4

modo illaꝝ virtutū fortitudo eſt cauſa morbi quaꝝ opatio eſt motus vel ad aliud vt mot⁹ expulſionis vł ab alio vt motus attractionis vt v̄tus attractiua exiſtens in vna parte poſſet eſſe cauſa morbi in alia: vt ſi ſtomachus indigeret nutrimēto ⁊ epar ſibi nutrimētū ſufficiēs preberet: tūc ſi ſtomachus haberet fortiorē v̄tutē attractiuā q̄ȝ epar attraheret nutrimentū ab epate ex cuius defectu epar nocumentū incurreret: ſed virtutes quarū opatio eſt motus tm̄ in mēbro in quo ſunt ſicut retētiua ⁊ digeſtiua nō ſunt proprie cauſa nocumenti in alia parte.

Remanet ergo dubiū vtꝝ fortificatio alicuius harū v̄tutū poſſit eē cauſa morbi in mēbro in quo ſunt. Et in hoc dicit iam aliquos reſpōdiſſe ꝙ v̄tus pōt eſſe fortis vel ſm̄ ſe: ⁊ tūc nō pōt eſſe cauſa morbi: vel ſm̄ opationē ſuā: ⁊ ſic pōt. Hāc opionē dicit implicare ꝯdictionē: ⁊ hoc qa nulla v̄tus dȝ dici fortis ſȝ ſe: ſed ſm̄ opationē: qa v̄tus eſt eius pncipiū. ¶ Alios dicit dixiſſe ꝙ v̄tus pōt dici v̄tus fortis aut cū ꝓportione ad opationes aliaꝝ v̄tutū vt tātū retineat retētiua quātū regrit digeſtiua ⁊c̄. ¶ Et tūc nō eſt cā morbi: imo ſanitatis: cū ſanitas in ꝓportione ꝯſiſtat. Aut pōt eſſe fortis cū ipꝓportione: qa opatio ſua nō ꝓportionat̄ opationib⁹ aliaꝝ: ⁊ tūc cū ipꝓportio ſit de rōne morbi pōt eē cauſa morbi. ¶ Sed reꝓhēdit hos nō ſufficiēter dicere: qa qñ ex ipꝓportione aliquoꝝ cauſat̄ egritudo: tūc ex parte illi⁹ ꝙ inter alia nālit eſt ſe hñs nūq̄ȝ cauſabit̄ egritudo: ſȝ tm̄ ex parte illius ꝙ eſt ſe nō hñs ſm̄ nāȝ: ⁊ ideo cū quāto v̄tus eſt fortior: tāto ſit nālius ſe hñs ex pte ipſius in ꝑdicta ipꝓportione operationū nō cauſabat̄ morbus: ſed potius ex pte aliaꝝ virtutū: qa deficiūt a fortitudine illius v̄tutis. ¶ Et ideo ipſe ad h̄ aliter videt dicēs: ꝙ v̄tutū aliquā eē fortē eſt dupł̄r. Uno mō ſimpł̄r ⁊ abſolute vt ſi ipſa eſt operās actū ſuū naturalr̄ oino: ⁊ talis fortitudo v̄tutis reperit̄ in mēbro vel in corpe in quo oēs opationes currūt ſm̄ ordinē ſimpł̄r nālē: ⁊ talis fortitudo nūq̄ȝ eſt cā morbi in mēbro in quo eſt: cū opatio predicte v̄tutis in mēbro illo ſit ſimpł̄r nālis. Alio modo cōtingit aliquā v̄tutē eſſe fortem nō reſpectu eius opationis currētis ſm̄ aliquā violentiā ⁊ coactionē: ⁊ tūc talis fortitudo v̄tutis pōt eſſe cauſa morbi in illo: qa tūc ꝑdicta fortitudo nō eſt aliud niſi vt predicta opatio etiā motus v̄tutis inſequat̄ ꝓpter aliqđ accñs adueniēs corpi rōne cuius incitat̄ vehemēter talis actus v̄tutis: ⁊ ex tali motu vehemēti ꝯtingit nocumētū in membro i quo eſt: vt v̄bi grā. ſi in aliq̄ mēbro ſit aliqđ ſupfluū ꝓpter ipſius mordicationē vehemēter icitans virtutē expulſiuā in eo: vñ ex tali vehemēti expulſione accidit non tm̄ nocumentū ſeu nociuum expellit̄: ſed etiā iuuatiuū. vnde accidit ex tali vehemēti motu mēbrū ſupflue dilatari ⁊ eſſe infirmū: ſicut etiā ſi accidat ex aliquo accidenti actū retentiue v̄tutis circa aliud vehemēter icitari: tūc cōtingit vt orificia mēbroꝝ vehemēter claudant̄ ex quo ſuperflue accidet retentio nocitiui. Sed retinet̄ ſupfluū: qa mēbrū diſponit̄ a virtute ex motu ⁊ opatione ei⁹ vehemēti reſpectu alicui⁹ iuuatiui vt nocitiuū nō egrediat̄ tēpore debito: ſic iſto mō accidit incōualeſcētibus feces retineri: qa in ipſis ꝓpter neceſſitatē nutritionis ꝯtingit ꝙ virtus retentiua vehemēter incitat̄ ad actū ſuū rōne iuuatiui puta rōne nutrimēti oblati: ꝓpter qđ ꝯtigit mēbrū ſic diſponi vt ſupflua ꝯtenta in ipſo nō pñt egredi: nō tm̄ quia talis retentio ſupflua ſit rōne fecis: ſicut etiā dicit hoc mō v̄tus attractiua in membro pōt eſſe cauſa nocumēti in illo. Si enī cōtingit ꝙ actus eius vehemēter intendat̄ tūc ad mēbrū nō ſolū attrahit̄ iuuatiuū: ſed etiā nocitiuū ſicut tēpore eſtatis accidit ꝙ vene inanite attrahūt humores cholericos ad ſeipſas qui ſunt cauſa nocumenti in eis: vt habet̄

Cur in cōualeſcētib⁹ retinēt̄ feces.

4° regiminis acutoꝝ: qa ex vehemēti neceſſitate que eſt in mēbris vt humectent̄ intendit̄ actus attractiue ⁊ ex coactione fit vehemēs: ita vt ꝓpter vehemētē motū qđcūq̄ȝ humidū ꝓpe exiſtens qa in ipſo aliqua humiditas eſt attrahit̄: lȝ ipſi inſit virtus nociua: ſicut accidit qñ nos vehementiſſime ſitientes aliquē potū nō habētes accipim⁹ vinū purū ex cui⁹ potatione amplius poſt auget̄ ſitis vt ponit Galenus 4° regiminis acutoꝝ. Et ſm̄ hoc dicit ibi Galenus ꝙ nā nō hȝ mētē vt ſcrutet̄ de meliori. Sed vt ipſa naturalr̄ eſt ſe hñs ⁊ operās ſapiētiſſime: ⁊ ideo vt ſic non eſt cā alicuius diſpōnis inālis: ſed nō eſt icōueniēs ꝙ ipſa rōne alicuius violētie ⁊ coactionis ſit illius cā: cū tūc non ſit ſimpł̄r naturalr̄ ſe hñs: ⁊ hoc voluit ad lrāȝ Gal. 2° de accidēti in trāſlatione greca cū dic̄. Quapropter ⁊ imoderatus motus retētiue noiate v̄tutis vltime cogens ⁊ ſtringens ora poroꝝ cauſa qñq̄ȝ fit ⁊ ipſa cōſtrictionis: ſic vel de ⁊ largitatis quādoq̄ȝ qdē imoderatus v̄tutis excerſitiue ſeu expulſiue motus cauſa fit ⁊c̄. Et dicit Dynus ꝙ fortitudo illa v̄tutis dicta que pōt eſſe cauſa morbi eſt v̄tutis fortitudo que eſt ipꝓportionata opationib⁹ aliaꝝ v̄tutū: ſed fortitudo alia eſt illa que ſemꝑ eſt ꝓportionata eis: ⁊ ſi hoc voluit intelligere opio ſcđa ꝑ ꝓportionē ⁊ ipꝓportionē quā dixit dicit verū. ¶ Et pro certo pōt fieri rñſio ad hoc vt dicit hec ſcđa opio iuxta v̄ba Gal. ꝙ etiā ſentit Gētilis: ⁊ dato ꝙ in ſnīa ad opionē Dyni reuertat̄: ꝙ v̄tutes q̄tuor que ſunt in mēbro inſite aut ſunt adinicē pares ⁊ hoc per modū in expōne textus dātū: ⁊ tūc ꝯſeruāt mēbrū ſanū nec in eo cauſant morbū: ⁊ tūc dicūt directe ⁊ ꝓprie tales v̄tutes appellari fortes plus q̄ȝ eſſe pñt: qa tunc proprie fortitudo eſt virtutis cuȝ eſt eius propria ſanitas: fortitudo enim virtutis vera que eius eſt ſanitas conſiſtit in tēperamēto ad iuſtitiā pro opationibus ſanis. Alio mō pñt virtutes in mēbro inſite adinuicē eſſe diſpares: ⁊ tunc ex opationib⁹ taliū v̄tutū pōt cauſari morb⁹ in mēbro in quo ſunt ſiue talis eoꝝ diſparitas ſit quātū ad diminutionē vel intenſionē actus ipſaꝝ vltra temperamētū: qm̄ ea que a tēperamēto decedūt ꝑter nāꝫ ſunt: ⁊ ꝙ talis diſparitas poſſit eſſe cauſa morbi in mēbro in quo eſt declarant v̄ba Gal. quātū ad diminutiones actus: ⁊ v̄ba Dyni quātum ad intenſionē. ¶ Et attēde ꝙ ſi ab aliqua v̄tute ꝓcedit actus intēſior q̄ȝ ſm̄ ſanitatē debeat ꝙ talis v̄tus non dȝ ꝓprie fortis appellari in cōparatione ad v̄tutē actū facientē tēperatū: ⁊ dato ꝙ actus ille ſit tēperato intenſior: ⁊ hoc qa vt dictū eſt nō dicit̄ v̄tus fortis ex itenſione actus abſolute: ſed ex ꝑfectione actus: ſed tēperat⁹ eſt ꝑfectior illo itenſo quēadmodū dicim⁹ hoiem tēperatū hr̄e digeſtiuā fortiorē hoie cholerico: ⁊ tm̄ cholericus hȝ eā magis intēſam: vnde nō eſt incōueniens aliquā virtutē egrā ⁊ debiliorem aliqua alia ꝓpter aliquā neceſſitatē actū vehemētiorē facere q̄ȝ illa fortior que nō cogit̄ ad illū faciendū: ⁊ tamē nō dicimus ꝙ illa ſit fortior que actū vehemētiorem facit. vnde nō eſt dubiū ꝙ aliqđ corpus febriens hȝ virtutē debiliorē quacūq̄ȝ feb. febriat q̄ȝ ipſum qñ erat ſanū: ⁊ tm̄ ꝓpter neceſſitatē additā facit pulſum maiorē q̄ȝ tēpore ſanitatis qñ fortior erat v̄tus. Illū enī pulſuȝ quātū eſt ex parte v̄tutis melius poſſet facere tēpore ſanitatis q̄ȝ morbi: cū tunc virtus ſit fortior: ſed v̄tus nālis fortis ⁊ ſana ſuā operat̄ fortitudinē ſȝ ꝙ exigit ſanitas corpis. vñ Gal. i cōmēto pulſuū v̄tutes nāles neceſſitatē aliquā aſſumentes vehemētius operant̄: ⁊ in hac poſſent multa alia dari exempla. ¶ Aucta ergo fortitudine v̄tutis que directe ꝯſiſtit in tēperato ꝓportionis ad iuſtitiā ꝓ opationib⁹ regſito nunq̄ȝ ꝓuenit morbus in mēbro in quo eſt ꝑdicta fortitudo: ſȝ a fortitudīe v̄tutis large ſumptis ⁊ abſolute ⁊ improprie pōt morbus ꝓuenire: ⁊ ſic intelligunt auctores

qui hoc

Com. p°.

Com. p°.

Cap. 7. ⁊ lib. 6. ca. 2.

Com. p°. ⁊ .8. ⁊ alibi

qui hoc dixerūt: ⁊ patēt ex his ad vtrāqꝫ partē argumēta: ⁊ ſic pꝫ etiā quō quelibet opio de ſupradictis potuit bonū intellectū habere. ¶ Deinde cum dixit.

Laurē. ¶ Quocirca minime mirū videri dꝫ: vt cerebrū vel totū caput: iterdū colligēs excremētū in aliquā ptē debiliorē expellat: aut in aures: aut in oculos: aut tipora: aut labrū: aut dētes: aut gene particulā tenuiorē: aut palatū: aut gingiuas ⁊ gurgulconem ⁊ tonſillas ⁊ adenas: atqꝫ vbi nullū ex his fuerit ibecille in thoracē: pulmonē: fauces: gulā: vētriculū: fluctōeꝫ trāſmittit: queadmodū ꝙ caput ſepenumero ꝑdictis mēbris cauſa eſt morbi: ita inflammationis in iecore ⁊ liene aut ꝓximaꝝ partiū: aut hercules in ptibus lōgius poſitis vbi excremēta gignunꝛ creſcūt decūbūt ⁊ circulatione affligūt. Neqꝫ mirabile eſt perinde accidere vt euenit p affectiones excremētoꝝ vētriculi. Si igiꝛ videas id qđ excerniꝛ ſingulis dieb⁹. Sed ignores cām ſecretionis miraberis ordineꝫ: ita quotiēs haud ſcias neqꝫ gñationis in capite excrementoꝝ neqꝫ ſecretionis cām: porro ignores ꝗobreꝫ hec extra decūbant: illa in aliquā aliā partē ambigas: atqꝫ miraberis decurrentis mēe ꝓportionē. Pari mō ſi nimie cogſcas: neqꝫ excremēta in iecorem trāſmiſſa: neqꝫ cāꝫ ob quā trāſmittunꝛ miraberis ꝓportionē febrium de iecore. Ubi vō cognoſcas vt decūbens in viſcus ipſum fluctio primū cōmiſerit iflāmationis initium atqꝫ acceſſionis partis affecte cām teneas mirari deſines.

Leonič. ¶ Nihil igiꝛ mirū vel crebrū vel vniūſum aliqñ caput accruatā in eis ſupfluitatē ad partes ibecilliores expellere veluti aures: oculos: tipora: labra vel dētes: vel malas: vel palatū: vel gingiuas ad gargareon pariſthmia aut ad eos q ſūt in huiuſmodi partib⁹ adhenas: ⁊ cū nihil in iſtis ibecille cōſtiterit ad pulmonem gulā ſtomachū ventriculū fluctio delabiꝛ. Sicuti igiꝛ caput taliū oīum morboruꝫ ſepius eſt cauſa: ita ⁊ eas que in epate fiūt ac ſplene inflāmationes alique partes vicine: vel etiā per ioñē ex remotiorib⁹ aliqua vna vel plures generat auget imittit: ac p circuitū exacerbat. ¶ Neqꝫ mirandū eſt ſimilē eiſdē cōtingere affectū qualis in vētris excremētis cōſpiciꝛ. Sicuti igitur qſqꝫ quātū quaqꝫ die excerniꝛ ītuēs ſi cām rei eiuſdeꝫ ignoret ordinē miraretꝛ. Sic quēcūqꝫ latet ⁊ ſupfluitatū in capite gñationis atqꝫ excretionis cauſa ⁊ qua ratione nōnulle qdē ex ipſis ad exteriora: nōnulle vō ad aliquē aliū cōfluant locū heret atqꝫ miraꝛ ſimilē ꝯfluxus ꝓportionē. Sic ⁊ qcūqꝫ nō nouit neqꝫ ꝙ ptes materiā inutilē ad epar tranſmittāt: neqꝫ cām ꝓpter quā trāſmittāt itelligit miraꝛ in febrib⁹ que ex epate accenduntꝛ ordinis ꝓportionē. At qui neſcius nō eſt ꝑmaꝫ inflāmationis originē ex fluxione in epar icidēte ꝓuenisse: ac ꝙ deinceps exacerbetꝛ mirari iam deſinit cauſam in ipſa parte patiente conſiſtere.

Antiq. ¶ Mirabile igiꝛ nullū eſt vl' cerebrū vl' vniuerſum qñqꝫ caput coaceruās qđ ſupfluuꝫ ad aliquā imbecilloruꝫ impellere particularum vel ad aures vel oculos vel timpora vel labia: vel dentes vel genas vel palatū vl' gingiuas ⁊ vuā vel pariſthymiā. i. que circa vuā carnes vl' adhenas que ibi ſunt: ⁊ cū hoꝝ nullū ibecille fuerit ⁊ thoraci ⁊ pulmoni ⁊ faucib⁹ ⁊ ſtomacho ⁊ vētri ſubmittit reuma. Sicͭ igiꝛ caput mltotiēs vniuſcuiuſqꝫ ꝑdictoꝝ cauſa fit egritudinis ita ⁊ flegmonis q eſt ſm epar ⁊ ſplenē copulatoꝝ aliq̄ pticularū: vel ⁊ per ioñē carū que longius ſunt poſite vnā vel ⁊ plures generāt ⁊ augēt ⁊ influere faciūt ⁊ ſm periodū exacuunt. Et nil mirabile eſt quādā ſimilē ſm periodū eis cōtingere paſſionē euacuationi ſupfluitatū que ſꝫ vētrē eſt. Queadmodū igiꝛ ſiqs videret qdē quātū euacuatꝛ ſm vnāquāqꝫ diē: ignoraret aūt cām euacuationis admiraretꝛ vtiqꝫ ordinē: itaqꝫ qcūqꝫ nō nouit neqꝫ gñationis ſupfluitatū que ſunt in capite neqꝫ euacuationis cām: ignoraret aūt ⁊ pp qđ hec qdē ad exteriora effluunt: illa vō ad aliam quādā trāſfluūt pticulā aporiabitꝛ ⁊ admirabitꝛ analogiā influxionis. Similr aūt ⁊ qcūqꝫ nō nouit neqꝫ ꝙ mittūt epati ſupfluitatē: neqꝫ cāꝫ ſm quā imittitꝛ ei admirabitꝛ analogiā febriuꝫ que ſunt in epate. Qui aūt demū nouit qm̄ reſidēs in viſcerib⁹ reuma primū flegmonis operatuꝫ eſt initiū: ⁊ cām hꝫ eius qđ poſt exacuit ipſum quod patitur ceſſabit ⁊ tunc admirari.

¶ Infert cauſas exacuitionis ⁊ periodicationis paſſionuꝫ in ꝑdictis particulis: ⁊ dicit ꝙ ex ꝑdictis pꝫ ꝙ ſine fluxus reumatis cauſetꝛ ex fortitudine virtutis expulſiue in vno mēbro ⁊ debilitate virtutis in alio mēbro recipiēte: ſi cerebrū vl' caput coaceruat ſupfluū ⁊ expellat ad aliquā pticulā ibecilliorē ⁊ numerat illas. Et per pariſthymias itelligit emūctoria cerebri p ꝯñs tale mēbrū expellēs eſt cā gñationis ꝑdicte paſſionis ſm periodū: ⁊ hoc p nouū reinfluxū ad pticulā patiētē. Et declarat hoc Galenus cuꝫ dicit. ⁊ nihil mirabile eſt ſimilē quādā ſm periodū eas ꝯtigere paſſionē. ſ. in iſtis mēbris in qbus paſſiones exacerbantꝛ euacuationi ſupfluitatū ſm ventrē: ⁊ declat hoc cū dicit. queadmodū ergo ⁊c. ⁊ cū dicit. Ignoraret aūt cām euacuationis. opꝫ intelligere cām gñōnis ſupfluitatis. admiraretꝛ itaqꝫ ordinē. ſ. iſtius euacuationis: ⁊ cū dicit. aporiabitꝛ itelligit. i. dubitabit: ⁊ cū dicit. febriū: alia lr̄a hꝫ flegmonuꝫ: ⁊ vtraqꝫ lr̄a euaꝛ ſicut clarū eſt. vñ ille qui nouit ꝙ reuma reſidens in viſceribus ⁊ ꝙ fluxus ad illā operatus eſt initiuꝫ flegmonis ⁊ ſcit cām ei⁹ ꝙ poſtea. ſ. reiterato adhuc nouū reuma exacuit mēbrū qđ patiꝛ ceſſabit tunc admirari: ⁊ ſic ſciet cām periodicationis ⁊ exacuitionis in paſſione: ⁊ hec ſunt nota per ſe ⁊ non plus.

Laurē. ¶ Ceterū duplex eſt cauſa decurſus humoꝝ. vna quā ꝓxime idicaui quotiēs ex aliīs in alias ptes debiliores excremēta decūbūt: altera vō quotiēs attrahantꝛ.

Leonič. ¶ Duplex aūt eſt hui⁹ fluxionis occaſio: altera quā nuper dixim⁹ qñ mā inutilis ad ibecilliores ptes ab aliīs detruditur: altera quādo eadē attrahitur.

Antiq. ¶ Duplex aūt occaſio eſt talis influxionis. vna quidē quā nūc vtiqꝫ dixi cuꝫ ex aliīs particulis imittātur imbecillioribus ſuperfluitates. Secunda vō cum attrahantur.

Cō.20ᵐ ¶ Cum declarauit Galenus vnā cām fluxus reumatici.ſ. fortitudinē mēbri expellentis ⁊ debilitatis mēbri recipiē-tis: vult nūc declarare aliā cām fluxus huius: que cā ſumitur rōne attractionis que fit in pticula ad quā currit reuma. ⁊ pmo Galenus preaſſumēs cām iam dictā ponit hāc aliam cauſam: ⁊ qd dicit eſt notum. Deinde hanc cauſam ſpecialiter declarat cū dicit.

Laurē. ¶ De qua hoc loco agendū initio petito ab his q̄ oib⁹ perſpicua cōfeſſaq; ſunt. Si eniz tapſiaz linias cuipiā videbis paruo tēpore ptē ipſaz calidiorē atq; in molē ampliorē elatā. Nec ſecus vbi foueas partē quempiaz iuxta ignem: aut fortiter frices aut vngas reſina aut pice modice calida: deīde paulopoſt euellas vniuerſuz: aut ēt vbi vngas partē quēpiā medicamento calido videbis in his oib⁹ elatā in molē: qꝛ calor ipſe ad ſe trahit vel ſuſcipere ſoleat fluctionem.

Leonić. ¶ De qua iaz ſermonē faciem⁹ ſūptio hic etiā ab illis initio que oib⁹ ſunt manifeſta: nā ſi cui iniunxeris caſſiaz huic aut ita multopoſt partē illā calidiorem atq; in ampliorē tumorē elatā cōſpicies: ſic ⁊ ſi mēbꝝ aliqd iuxta ignē calefeceris aut vehemētiorē frictionem adhibueris vel reſina perungens vel pice ſatis calā deinde vniuerſaz paulopoſt auferas ſiue qdcūq; medicamen parti cuiq; applicaueris in hiſce oibus eādē in tumorē videbis attolli: qm̄ caliditas nā apta ē fluxiones attrahere aut eaſdē recipere.

Antiq. ¶ De qua iam dōm eſt principium ſermoni ⁊ hic ea que oibus euidenter apparēt facientes. Si enim vnxeris alicui tapſiaz videbis hūc in paruo tēpore ⁊ calidiorē hanc pticulā habere ⁊ in tumorē nō paruū extolli: ita xͦo etſi ſecus ignē foueris aliquā pticulā vel retriueris fortiter vel reſina perungēs vel pice moderate calida ⁊ deinde paulopoſt euulſeris repēte ſimul: vel ſi ⁊ aliqd adiunxeris cuiq; particule pharmacū calīm: videbis eniz in oibus his talib⁹ in tumorē eleuatū illud calore vel demū attrahere ad ſeipſuz vel ſuſcipere reuma a toto nato.

¶ Et attende ꝙ duplex eſt cā attractiōis. vñ pticula attrahit ad ſe ſupfluū. vna eſt calor ⁊ alia eſt dolor: ⁊ ꝙ calor in particula ſit cā attractionis humoꝝ ad ptē illā declarat p exēpla manifeſta ⁊ ponit manifeſta ⁊ clara ⁊c. dicit apto nato. eſt ibi alia lrā q̄ dicit a toto ⁊ eſt clara. Vel pōt exponi apto nato.ſ. in mēbro in quo eſt pdicta caliditas ſuperfluitates recipere: qa ſi nō eſſet aptū recipere: tunc humōres potius attraherent ad mēbra circūſtātia ſicut ipſe imēdiate dicit. Vel apto nato.ſ. corpe: vt qꝛ corpus non ſit nimis vacuū ⁊ depauperatū humoribus qd ipſe imediate tangit. Deinde Gal. excuſat ſe cū dicit.

Laurē. ¶ Nō enim neceſſe eſt in phis talia definire id qd vtile eſt inſtituto iam hītes q̄ꝫ q̄ꝫ ſine his philoſophemus.

Leonić. ¶ Neq; eniz pſentis eſt loci iſta diſcutere cū qd ppoſito expedit noſtro etiā ſine hac ꝯtēplatione habeam⁹.

Antiq. ¶ Nō enim eſt neceſſariuz ipreſentiaꝝ hec talia determinare ꝙ vtile ad ppoſitū habentes iam ⁊ ſinere talia philoſophanti.

¶ Reddere cām qa calor in pticula eſt cauſa attractiōis: ⁊ qd dicit eſt notū per ſe. illud eniz intēdit cū dicit. hec talia determinare: id eſt declarare ⁊ reddere ipſoꝝ cām.

¶ Semp eniz partibus admodū calidioribus decumbere materiaz perſpicuum eſt. vbi corpora plena ſint atq; abundent excrementis per q̄ꝫ multa decuere parum vbi vacent excrementi. Laurē.

¶ Illud eniz cōpertū habet qd ſemp in corporib⁹ plenis aut in qb⁹ inutilis mā redundat magna portio ad eas defluit ptes que vehementius incaluerint: in his aūt que ſuperfluitatib⁹ vacant ad modū pauca. Leonić.

¶ Influere eniz ſemp apparet his q̄ forti⁹ calefacte ſunt pticulis: in plectoricis qdē ⁊ ſupfluitates habētibus corpibus ſufficiēter copioſuz. in his xͦo qui ſupfluitates nō hīt paucum. Antiq.

¶ Deinde declarat qualr dolor eſt cā attractionis reumatis: etiā declarat ꝙ dolor aliqñ eſt attrahēs ad ptē que dolet aliqñ nō attrahit ad illud mēbrū: ſed ad aliud ſi cōtingat illud qd in medio interponitur ſit magis aptum recipere: ⁊ hoc facit cum dicit.

¶ Decumbit ꝑterea vbi dolor affligat: ſepe eniz ſi ſummū digitū manus minimo acu pupugeris ſtatiz dolor ſentit: ⁊ paulopoſt ptes que circiter ſunt inflāmatiōe laborant atq; in molē maximā tollunt. Interduz abſceſſus ſub ipſis alis erūpunt ſuſcipiētib⁹ aliqd excrementi: vt que rare ⁊ ſpongioſe exiſtant quas nomināt adhenas. Interdum accidit id in medio brachio vbi inſignes adhenes ea parte extiterint. Laurē.

¶ Nō parū xͦo ⁊ ad partes dolētes ſolet defluere: ſic igit qſpiaz cui extremā partez digiti acus exigua pupugerit: ſtati indoluit: paulopoſt xͦo inflāmat atq; in magnū tumorē pars ois circūſtās attollit: in qbuſdā xͦo ſub alīs bubones exurgūt cum rara ac ſpongioſa corpora que greci adhenas appellant ibidē aliqd fluxionis admittant: qbuſdā xͦo ⁊ in medio brachio hoc fieri cōſpicit cum in eodem loco eſſatu dignus ad ea fuerit conſtitutus. Leonić.

¶ Influit aūt nō min⁹ ⁊ his que dolent: ita xͦo multotiēs ſi ſummū digitū manus puſilla acu punctus qs dolet qdē cōfeſtiz: parū xͦo poſtea flegmonē patit ⁊ in tumorē eleuant maximuz vniuerſa que ſunt in circuitu. Quibuſdā xͦo ⁊ bubones inſurgunt ſm alas: ſuſcipiētib⁹ qdez reumatis raris ⁊ ſpongioſis que hic ſunt corporib⁹ que vtiq; vocāt adhenas. Eſt aūt ⁊ qb⁹ ſm mediū brachiuz hoc appet fieri qbus vtiq; digna rōne adhena hic fuerit ordinata. Antiq.

¶ Et cum dicit. qbuſdā xͦo ⁊ bubones inſurgūt ſm alas.ſ. ſubaſcellas.ſ. dolore exiſtente in digito manus: ⁊ cū dicit quibus vtiq; adhena hic fuerit ordinata.ſ. fuerit fortis ⁊ brachiū fuerit debile: ⁊ hoc vel nā vel ex accidēte: mā.n. que fluit verſus locū dolentē inueniēs hec membra apta recipere: aliqñ in eis remanet. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Perſpicue id videri licet quotiēs vlcus exiguū ſine inflāmatione ac dolore ppe vnguē affligat. Si enim cōtēnat neq; curet ⁊ in cicatricez deducat in nutrita carne ſub vngue coliſa in primis dolore afficit: deīde totus digitus ac vola coꝛꝫ ⁊ interdū manus vel pes in maximā ꝺducit īflāmationē. Ita igit dolor attrahit dolore Laurē.

bit dolore affectis ptibus fluctionem: nõ tñ hanc eſſe cãm huius rei hic dicere opȝ: alibi eniȝ cõmodius de hoc dictũ eſt: nec illius in preſens indigemus.

Leonic. ℂ Qď aũt dicit aptiſſime cognoſces cũ vlcuſculũ aliqď paruũ expers doloris atqȝ inflãmatiõis extiterit: ſi enim negligať neqȝ coaleſcat atqȝ ad cicatricẽ perducať adnata deinde carne que ab vngue cõprimiť primũ qdẽ ibidẽ dolor excitať: deinde in toto digito nõnũqȝ vo vel manus vel pes ad magnam inflãmationẽ efferť vſqȝ adeo ob doloreȝ fluctiõibus partes laborant: non tamen huiuſce rei cauſam hoc in loco aperire eſt neceſſarium.

Antiq. ℂ Euidentiſſime aũt videbis qď dicit in qbus vtiqȝ vlcus aliqď paruũ ſine flegmone ꝛ dolore ꝓpe vnguẽ fuerit: ſi eniȝ cõtẽneť hoc ꝛ non ſanabiť ꝛ in cicatricẽ deduceť ea que ſupnutriť ei carne ab vngue trita: dolet qdeȝ primũ deinceps totus digitus: qñqȝ vo ꝛ palma eoꝝ vel pes in maximũ flegmonẽ erigit. ita ergo ꝛ dolor reuma dolẽtibus inducit pˀiculis: nõ tamẽ neqȝ hˀ cãm hic dicere necẽiũ eſt: alibi.n. opportunius dictũ eſt ꝛ nullo ea ad pñtia indigemꝰ.

ℂ Declarauit in quodã alio exemplo ꝙ dolor eſt attrahẽs reuma cũ dicit. ſi eniȝ cõtemneť hoc ꝛ nõ ſanabiť: itelligit ꝛ deduceť in cicatriceȝ ꝛc̃. ita vo reuma dolentibus ideſt ꝓpter dolorẽ acceſſuȝ inducit flegmonẽ in pˀiculis.

Laurẽ. ℂ Perſpicuuȝ ergo eſt vt cauſa fluctionũ ex ipſis partibꝰ laborantibꝰ fluctione duplex ſupuenit: vna ex calore q̃ i eas ipas trãſmittiť: altera ex dolore q̃ affligit.

Leonic. ℂ Videnť itaqȝ manifeſte fluxionũ cãe ex ipſis ptibꝰ laborãtibus originẽ trahere quaꝝ altera eſt in eiſdeȝ accenſa caliditas altera dolor excitatus.

Antiq. ℂ Videnť deniqȝ iaȝ manifeſte cauſe reumatũ ex ipſis ꝓcedentes reumatizatis pˀiculis duplices eſſe: vna qdem eſt ex ea que mittiť in eis caliditate. altera vo ea que eſt ex ſiente dolore.

ℂ Et cum dicit. videnť vtiqȝ. ꝯcluſit has duas cauſas que ſunt cãe attractionis reumatiſmi ad locũ: ꝛ qď dicit eſt notuȝ. Cũ eniȝ dicit que nutriť: alia lr̃a dicit que mittiť: ꝛ eſt

Cap. 32. clara. Et hec oĩa dicta clare ponit ẽt Galenus in. 13. terap. Et nõ eſt hic noſtra intentio mõ declarare oẽs cãs attractionis: cuȝ hoc pfecte intendimus examinare in libro de vtutibꝰ nãlibus: ſed ſolũ hic reddemus cãȝ: quare calitas accñtalis cã eſt attractionis humoris ad locũ in quo eſt: ꝛ

Quo calidum attrahat. ſilr̃ faciemus de dolore. Et dicemus ꝙ calidũ attrahit ad mẽbrũ in quo eſt: qa inanit ꝛ euacuat locũ ab humiditate ex ſui reſolone: quare opȝ ad locũ illũ replendũ humiditates currere vt ꝓhibeať vacuũ ibi. Attrahit aũt plus q̃ ſit qď reſoluiť. vñ mẽbrũ in tumorẽ eleuať ꝛ vene extẽdunť: qa calidũ multũ aperit cõcauitatẽ mẽbri. vñ opȝ multuȝ de humido currere adimplẽdũ: etiã eliquat mãs eas ſubtiliando facile curſibiles ꝛ mobiles ad membrũ: ſilr̃ caliditas debilitatẽ ꝛ dolorẽ inducit in membro que ſunt cãe curſus humoꝝ ad mẽbrũ. ℂ Et qa pncipalis cã vñ calor attrahit eſt: qa inanit locũ in quo eſt. dicit Auicẽna numerans cãs attractionis inter quas numerat calorem: aut fit attractio a calore ſicut in lampade attrahiť oleuȝ: ȝ pars hec tertia apud certificãtes neceſſario reducať ad iplẽdũ vacuũ: imo ipſamet exiſtit. ℂ Tamen attẽde ꝙ qa motꝰ attractionis q̃ fit a vacuo abſolute nõ eſt ꝯtinuus nec eſt cũ reſolutione ꝛ ꝯuerſione alicuius in aliud cõtinue ſicut eſt motus attractionis q̃ fit a calido: vt appet in attractione olei que fit ab igne in lycino: ȝ qdaȝ hoc dicũt reprehẽdant: poſita eſt attractio que fit a calido ꝛc̃. alia ab attractione q̃ fit a vacuo: ȝ eſſentialr̃ eadẽ fit. Quõ aũt res moueať ad ꝓhibendũ vacuũ ꝛ a quo pncipio nõ eſt paruũ videre: ꝛ iaȝ in alijs declarauimus ꝙ talis res nõ mouetur pp aliquã eius ptẽ: ſed ſeipſa tota pmo qď hic nõ intendimus ꝓlongare. ℂ Sed qualr̃ dolor exacuet reuma dĩm

Cap. 31. eſt: ꝛ cã in hoc vt ponit Gal. 13. de ingenio ſanitatis eſt: qa vtus nãlis expulſiua nõ eſt ſit ſuã opõnẽ niſi cuȝ ſenſerit aliqď nociuũ. Et ideo cũ in mẽbro eſt dolor ꝛ ſenſus: tunc accidit motu eaȝ ipetuoſo moueri vt a ſe cãm doloris expellat: ad qď conſequiť in pˀicula illa ebullitio in ſpiritu ꝛ ſanguine ad quã ꝯſequiť attractio humoꝝ ad locũ. ℂ Et alia cã in hoc eſt: qꝛ nõ ſolũ expulſiua vtus excitať in pte in qua eſt cã doloris: ſed ẽt in ptibus circunſtantibꝰ ꝛ maxime ſupra ipſaȝ: cõpatiunť enim predicte partes dolenti parti pp quã cõpaſſioneȝ accidit tales ptes fortiter cõprimere ſe vt a ſe nocumẽtũ repellãt: ex qua cõpreſſione accidit ſanguinẽ ꝛ ſpiritũ deponi ad locũ qui dolet: cũ ex dolore pdictus locus fiat debilis. Et aliqñ vt dicit Galenus expellitur ad locum intermedium vel alium ſi ſit magis aptus recipere. Et etiã eſt in hoc alia cã: qa nã ad locũ dolentẽ ſuccurrit vt nociuũ ſenſatuȝ expellat: hoc aũt nõ facit niſi cũ ſuo iſtrumẽto. ſ. ſanguie ꝛ ſpiritu: qui ſanguis fugiens ad locũ pˀiculã eleuat in tumorẽ: ꝛ ideo nã p ſe intẽdens iuuare p accidens nocet vt pȝ ex his dictis: ꝙ dolor nõ ſic ꝓprie eſt cã attractionis ſicut calor: ſed potiꝰ eſt cã ꝙ alijs pˀiculis influxio fiat ad ptẽ dolentẽ. Et ideo diciť Galenũ dixiſſe: ifluit aũt nõ minus ꝛc̃. ꝛ nõ dicit attrahit aũt. ℂ Et attende ꝙ dñt cauſe dicte attractionis humorũ ad locũ vt calor ꝛ dolor a cauſis reumatuȝ pmo dictis que ſunt cãe vt humores ad locũ defluant ꝛ expellantur qa iſte cãe defluxus nunq̃ ſunt hic cã niſi ſuperfluitas in corpe aggregata ſit: qa ille cauſe ſunt fortitudo vtutis expulſiue in vna parte vt debilitas eius in alia: ꝛ ideo ſi non cõgregať ſupfluitas in pˀicula fortiori nõ fieret expulſio ad debiliorẽ. Sed cãe pdicte attractionis attrahebãt: ꝛ ȝ corpus ſit valde mundũ: ꝛ nõ ſit in eo ſupfluitas aggregata: ꝛ ȝ plus attrahant cũ corpus eſt plectoricũ vel cacochimicũ. ℂ Et eſt in hoc alia dĩa: qa cauſe ꝓpter quã humores ad locũ defluũt nunq̃ ſũt cãe pdicti reumatis niſi ille in diuerſis pˀiculis ſimul coniungant vt ſupra patuit: ſed cauſe attractionis reumatis ſunt cãe ſufficiẽtes attractionis ipſiꝰ ſolũ in pte extñtibꝰ abſqȝ h ꝙ in aliã pte ſit aliq̃ alia cã influxꝰ reumatis: ꝛ ꝓpter has dĩas poſitus eſt dolor de cauſis attrahẽtibus. Et pȝ ſilr̃ ex dictis nõ ſoluȝ ex cauſa influxꝰ humoꝝ ad locũ in quo eſt vt dicit Aſclepiadeſimo eſt vera cauſa illũ attrahẽs: ꝛ qꝛ iſtud declarauerat Galenus lib. 13. terap. reprehẽdẽs Aſclepiadẽ: iõ dicit hic nõ enim eſt neceſſariuȝ impreſentiarum hec talia determinare. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Eius aũt qď eſt vt plus aut minus aut benignꝰ aut deterius ſit cã eſt ex nõ ipſis ſolũ partibus laboranti- Laurẽ.
bus fluctione: ſȝ vt benignius deteriuſue in ipſis partibus mittẽtibꝰ cauſa eſt: in vtriſqȝ aũt eſt vt plus minuſue affluat: calor eniȝ fortis ac dolor plus debilior minus attrahit. Jtidẽ corpa excrementis vacua exiguum quoddam trahentibus mittunt: excrementoſa autem ac repleta tanto plus mittunt quantuȝ ab ipſo nature habitu deſtiterint.

Leonič. ℭ Qđ aũt vel minus vel plus vel melius vel deterius influit cauſa nõ tm̃ in parte fluxionibus obnoxia cõſiſtit: ſed qđ melius ſit aut deterius ex partibus mittẽtibus pendet. Qđ plus vel minus tũ ex his que mittũt: tũ etiã ex his que recipiũt vehemẽtiores ſiquidẽ calores atq; calores attrahunt vehemẽtius: minus autẽ debiliores ſic ⁊ partes que ſupfluitatibus parũ aliqđ trahẽtibus imittunt: que aũt pleniora ſunt: ⁊ materie inutilis copiam habent tanto ingerunt amplius q̃to plus a nature modo receſſerint.

Antiq̃. ℭ Influendi vo vel plus vel minus vel ſuaui⁹ vel maligni⁹ cãʒ nõ adhuc ex ipſis hñt ſolũ que reumatizanꝛ corporib⁹: ſed ĩfluẽdi quideʒ ſuauius vl' maligni⁹ in his q̃ mittũt ꝑticulis eſt cã: ĩmittẽdi vo min⁹ ⁊ amplius in vtriſq;. nã fortes qdẽ calores plus attrahunt: ĩbecilliores vo minus: ita vo ⁊ q̃ qdẽ ſine ſupfluitatib⁹ ſũt corpora: breue qdẽ attrahẽtib⁹ mittũt: que vo cuʒ ſupfluitatib⁹ ſunt ⁊ plectorica intãtũ plus iquã tũcũq; deſiſtunt ab eo qđ eſt ſm naturam.

ℭ Oſtendit cãm cuiuſdã ad predicta annexi que. ſ. eſt cauſa vnde ↄtingit paſſiones ꝑdictas multũ exacui: aliqñ vo minus: ⁊ vñ ↄtingit illud reuma qđ ĩfluiꝛ qđ aliqñ eſt ſuauius aliqñ maligni⁹: ⁊ itellexit cũ dixit. nõ ex ipſis corpib⁹ hñt ſolũ que reumatiçãt. i. nõ hñt ſolũ ex partibus ad q̃s fluit reuma. Et cã eius ꝙ dicit: influẽdi vo ⁊c̃. eſt clara: q2 cauſa vñ reuma eſt ſuauius nõ eſt niſi in parte in qua reuma qđ fluit hʒ ꝯſiationẽ: h̃ aũt eſt in ꝑte a qua trãſmittiꝛ vel attrahiꝛ ⁊ nõ in parte ad quã fluit: ⁊ dato ꝙ etiam ibi poſſit fieri valde maligni⁹: humor aũt qui eſt in parte aggregareꝛ ꝑ viã ↄgeſtionis bene ſit malignior ex cauſa exiſtente in parte in qua aggregaꝛ. Propter qđ Galen⁹ dicit influendi ⁊c̃. Et qđ dicit vlterius eſt notum per ſe.

Laurẽ. ℭ Atq; he fluctionũ dĩe ſine debilitate ꝑtiuʒ fluctione laborãtiũ exiſtũt. Alie vo ob earꝫ debilitatẽ ac fortitudinẽ mittentiũ excremẽta efficiunꝛ: ois eni iflãmatio ſine vulnere ac coliſione prehendẽs ꝑtẽ excremẽtis q̃buſdã decũbẽtib⁹ ⁊ fortiorib⁹ i debiliora exiſtit.

Leonič. ℭ He igiꝛ ſũt fluxionũ dĩe que ſine ꝑtiũ que fluxiões admittũt ĩbecillitate cõſiſtũt. Alie vo ⁊ ꝑꝑ harũ ĩbecillitatẽ: ⁊ ꝑꝑ earꝫ robur que ſupfluitates trãſmittũt: oẽs eni que ſine ictu aut fractura partibus adueniũt inflãmationes ex ſupfluitatibus que a mẽbris fortioribus ad debiliora cõfluxerint generantur.

Antiq̃. ℭ Igiꝛ he qdẽ dĩe reumatuʒ ſine ĩmbecillitate reumatizãtiũ ſiũt: alie vo ꝑpter horꝫ ĩbecillitatẽ ⁊ fortitudinẽ mittẽtiũ ſupfluitates: oẽs eniʒ qui ſine ꝑforatione ⁊ caſſatione cõprehendunt ꝑticulas flegmones ſupfluitatib⁹ q̃buſdã deuenientib⁹ ex fortioribus ad imbecilliora ſiunt.

ℭ Deinde Galenus ↄcluſit ex dictis differẽtiã inter cauſas iſtas attractionis ⁊ cauſas ipſas ſupra ĩfluxus reumatis. ⁊ dicit ꝙ he dĩe. i. cauſe reumatũ. ſ. calor ⁊ dolor ſunt ⁊ ſiũt ſine imbecillitate reumatiçantiũ: idest partiũ ad quas influit reuma ſupple ⁊ ſine fortitudine partiũ expellentiuʒ. Alie vo cauſe ſupradicte ⁊c̃. Et nõ itelligit Galenus ꝙ in his partib⁹ attrahẽtib⁹ nõ ſit imbecillitas cũ calor ⁊ dolor ſint debilitãtes mẽbra: ſed vult ſolũ ꝙ hic nõ requirantur due cãe in duabus particulis ſicut ibi. vnde exiſtente calore vel dolore in partibus fieret attractio quãtũcũq; corp⁹ eſſet mundũ: qđ nõ ſic in alijs cõtingit vt fuit declaratũ ⁊c̃.

ℭ Taliſq; inflammatio ſtatim accendit febrem quotiens ob magnitudinem aut vicinitatem calor earum ad cor ipſum peruenerit. Laurẽ.

ℭ Statim vo inflãmationes huiuſmodi febres accendunt qñ videlicet ob magnitudinem vel vicinitatem earum caliditas ad cor vſq; peruenerit. Leonič.

ℭ Coaccendunt aũt cõfeſtim his tales flegmones ⁊ febres cũ vel ꝑꝑ magnitudinẽ vel ꝑꝑ vicinitatẽ is q ex ipſis eſt calor ad cor deuenerit. Antiq̃.

ℭ Cũ declarauerit cãm exacuitionis ⁊ piodicationis in paſſionib⁹ manifeſtis determinatarꝫ ꝑticularꝫ ⁊ cauſas fluxus reumatici a ꝑdictis patiẽtes ꝑticulas vult nũc ex his in predictis paſſionib⁹ manifeſtis oſtẽdere cauſas exacuitionis ⁊ piodicationis repte in febrib⁹: ⁊ ꝑmiſit q̃daʒ nec̃ia in declaratione hec. ꝑ enim ꝑmiſit ⁊ declarauit quõ ex materia egritudinis exñte in aliq̃ determinata ꝑte accidit feb. accẽdi. ⁊ dedit modũ notũ ꝑ ſe. ℭ Deinde cum. d. Cõ. 21ᵐ

ℭ Decũbẽtia igiꝛ excremẽta in oi iflãmatiõe putreſcit ꝑꝑ cauſas prius dictas: nec ſimilr̃ oia putreſcũt eo ꝙ q̃dã ſunt pituoſa: alia melancholica: nõnulla bilioſa. Laurẽ.

ℭ Putreſcũt igiꝛ in inflãmationib⁹ cõgeſte ſupfluitates ob eas quas antea cõmemorauimus cauſas. Nõ eque tamẽ oẽs putreſcunt cũ ex eis nõnulle quidem ſint ex pituite ſpẽbus nõnulle atre bilis alie amare. Leonič.

ℭ Igiꝛ putreſiunt qdẽ in oib⁹ flegmonib⁹ he q̃ deuenerũt ſupfluitates ꝑpter cauſas ſupius dictas: nõ ſimiliter aũt putreſiunt omnia: ꝑpterea quia hec quidẽ ſunt flegmatica: illa vo melancholica: alia vo cholerica. Antiq̃.

ℭ Declarauit ſpãliter modũ gnõnis fe. quẽ imediate dedit ⁊. d. ꝙ ſupfluitates faciẽtes flegmones putreſiũt ex cauſis dictis ſupra: q2 talis humor nõ tranſpiraꝛ neq; ẽt detineꝛ a nã vt dixit ſuper illo caplõ. Reuerti ẽ mihi ⁊c̃. nõ tñ dixit Galen⁹. ſimilr̃ putreſiũt oẽs tales ſupfluitates: q2 aliter flegmatica ⁊c̃. ⁊ nõ vult ꝙ eadẽ nõ ſit cã putredinis oium eorꝫ. ſ. ꝓhibita trãſpiratio ⁊ derelictio a regimine nãe: ſed alius modus putredinis ⁊ alius modus caloris preter naturam ſit in vno iſtorꝫ ⁊ alius in alio. Deinde dicit modum ſpãliter ſʒ quẽ ſit gnõ feb. a calore talis humoris cũ dicit.

ℭ Ipſis aũt putreſcẽtib⁹ accẽdiꝛ calor ꝑternãm in ꝑte inflãmatione affecta: ſimul qdẽ calefaciẽs ꝑtes quaſcũq; primas attigerit: deinde alias illas cõtinuas: ex q̃bus rurſus alie rõne vicinitatis calefacte: rurſuſq; alie ab illis vſq; ad ipm cor deſerũt interdũ caliditatem: ſed que nã ſit diſpõ in ꝑte inflãmatiõe affecta dixim⁹ libro de intemperie inequali: ⁊ iteʒ libro de tumoribus preter naturam. Laurẽ.

ℭ Cũ vo putruerint calor ꝑter nãm inflãmationẽ patientẽ occupat partẽ: ſimul aũt ab eadẽ ꝑter nãm caliditate corripiunꝛ queq̃q; ꝓxime ꝑtes atq; he rurſus vicinitatis rõne ſibi cõtinuas calefaciũt: illeq; rurſus al's donec tandẽ ꝑ ſucceſſionẽ ad cor vſq; aliqñ caliditas permeat. Quiſnaʒ vo ſit in partib⁹ inflãmationem patientibus affectus in libro de inequali temperatura monſtrauimus: atq; in altero qui de tumorib⁹ qui preter naturam inſcribitur. Leonič.

Antiq. ℂ Putrefactis vero his accendit̄ calor ꝑter nām in flegmonē patiēte particula: cū calefaciēs q̄dez queciq̄z prima tangūt flegmonē patiētes particulas demū deīceps ꝯtinua his a quibus rurſus alia vicinitatis rōne calefacta ⁊ rurſus ab illa alia trāſportāt calorez q̄nq̄z vſq̄z ad cor. Igit̄ que q̄dē eſt in flegmonē patientib⁹ diſpō in libro de inequali eſt dictū diſcraſia ⁊ in libro de tumoribus preter naturam.

ℂ Et fuit hoc declaratū perfecte ſupra illo capl'o in primo libro. Quia vero peſtilentioſaꝝ ⁊c. q̄ſi talis feb. eſt effimera ⁊ q̄ſi eſt putrida ibi recurras. ℂ Deinde Gal. q̄a mētionē fecerat de flegmone pro declaratione ei⁹ perfecta qualis egritudo ſit ⁊ qualis ſit tota ei⁹ diſpoſitio remittit nos ad librū de inequali diſcraſia .i. de mala cōplexione diuerſa ⁊ ad librum de tumoribus ꝑter nām: ⁊ hoc cū dicit. Igitur que quidem ⁊c. ℂ Deinde cum dicit.

Laurē. ℂ Sed vt neceſſe ſit ꝯtentū in ea ſanguinē putrefieri: ſepenumero ſimul cū mā defluxa hoc loco diffiniet̄. Excrementū igit̄ decūbens ex vna parte in aliā interdum adeo multū prauūq̄z eſt vt partis ipſius laborātis fluctione ledat vires: interdū adeo mite atq̄z pauū vt ſuſcipiēs corpus minime offendit. Si igit̄ adeo debilitet vires vt exoluat̄: nec ꝑterea euincat ea que ꝑus vincebat: tūc ſāguinē putrefieri neceſſe eſt duplici ratione: ⁊ q̄a humor minime euictus a calore ꝓprio reliquā hꝫ in putredinē mutationē: ⁊ q̄a ſimul cū excrementis putreſcentib⁹ putreſcit. Ubi vero non tm̄ ledat vires vt exolute penitus deſiſtant ſemiputridus ⁊ tāq̄ ſemiputris in tali cōditione ſanctius efficit̄: vicinitate quidē putreſcentium excrementoꝝ ſimul putreſcens: perſiſtens tn̄ in habitu nature quantū eſt rōne ipſius facultatis cōficientis: vtcūq̄ aūt accēſus calor ſe habeat ꝑ primā putredinē penitus acrior ac mordacior eſt q̄ foret dum per naturam haberet.

Leonic. ℂ In hoc vero oſtēdem⁹ neceſſariū eē ſanguinē in eiſdē cōtentū vna cū ſupfluitatib⁹ īfluētib⁹ plerūq̄ putreſcē: que ab vna particula infert̄ ad aliam: ſuperfluitas eſt adeo multa aliq̄n ac vitioſa vt recipiētis particule potentie afferat detrimentuz: nōnunq̄ vero adeo mitis ⁊ pauca vt ſuſcipiēti corpi nullā inferat noxā: ſi igit̄ ita potentiā oppreſſerit vt iam diſſoluat̄ neq̄z iam cōuincere poſſit ea que prius cōuincebat: tunc iam ſanguini neceſſariū eſt putrefieri: idq̄z duplici ex cauſa: quia videlꝫ humor quē proprius calor nō obtinet nil habꝫ reliquū niſi vt ad putredinē trāſeat: ⁊ q̄a cū ſupfluitatibus putreſcētib⁹ vna putrefit: q̄ ſi nō adeo potētiaꝫ proſternat vt iam diſſoluta quieſcat ſemiputridus ac ſemiuiciatus oīno in tali ſtatu reddit̄ ſanguis ex vicinitate quidē putreſcentiū ſupfluitatū ad putredinem raptus: tantū vero in ſua nā perſeuerans quantū in ei⁹ aqua exornat̄ potētie rōne conſiſtit: vtcūq̄ vero ſe res hꝫ qui in prima putredine calor accenditur: eſt quidē acrior atq̄ mordacior eo q̄ ſm naturam.

Antiq. ℂ Qm̄ vero neceſſe eſt eū qui ꝯtinebat̄ in eis ſanguinē putrefieri multotiēs ſimul cū influētib⁹ hic dicet̄: que deſcendit ex alia particula in aliā ſuperfluitas: q̄nq̄z q̄dē ita eſt multa ⁊ maligna vt ledat reumatizate particule vtutē: q̄nq̄z ita mitis ⁊ pauca vt nulli noceat ſuſcipiēti corpi: ſiquidē vtiq̄z ledet vtutē itantuz vt exolubilis efficiat̄ ⁊ nō adhuc digerat ea quorū dominabat̄ putrefieri tūc neceſſe eſt iam ⁊ ſanguinem ſm duplicē rationē: ⁊ qm̄ humidū cui nō dñat̄ ꝓprius calor reliquū hꝫ eū qui in putrefactione eſt tranſitū: ⁊ qm̄ ſupfluitatib⁹ putreſcētib⁹ ſanguis copulatione earū cōputreſit: ſi vero nō ledet intantū vtutez vt diſſoluta quieſcat oīno ſemimalign⁹ ⁊ velut ſemiputridus in tali cōſtitutione fit ſanguis: vicinitate quidē earū q̄ putreſiunt ſupfluitatū cū putreficēs: in ſuo vero naturali ꝑmanēs ſtatu intantū iquātuz in rōne eſt perornātis euz virtutis. Qualitercūq̄z ſe habeat calor qui demū ſm primā putrefactionē coaccenditur: eſt quidem oīno mordacior ⁊ acrior eo qui eſt ſm naturam.

ℂ Diſſoluit quoddā occultū dubiū: cū enī dictum ſit q̄ de cauſis fluxus reumatis ſit debilitas particule recipiētis ⁊ fortitudo particule expellētis iſurgit dubiū an ex debilitate particule recipiētis poſſit fieri adiutoriū in cā gn̄ante feb. vltra illud qđ facit reuma qđ ad illā expellit̄ a ꝑte fortiori: ⁊ declat Galenus qualr̄ hoc ſe hꝫ: ⁊ dicit q̄ ſi reuma qđ expellit̄ ad aliquā ꝑticulā eſt mlt̄ū ⁊ malignū vt exoluat multum robur particule ad quā expellit̄: tūc ſanguis qui erat in particula ꝑdicta: ⁊ qui ad eā venit ex quo debꝫ ꝑdicta particula nutriri putrefit ꝓpter duplicē cāz. Et ex hoc auget feb. vltra illud qđ facit illud reuma qđ expellit̄ ad illā: vna cauſa eſt: q̄a calor nālis ꝓprius ꝑdicte ꝑticule nō dñat̄ ei vt a ꝑdicta ꝑte digerat̄: ex hoc autē inſurgit in eo putredo. Scđa cā quare putrefit eſt: q̄a eſt copulatus ⁊ cōiunctus cū reumate expulſo ad ꝑdictā ꝑtez q̄ putrefit. ſi aūt qđ ad particulā expellit̄ ſit mite ⁊ pauce quātitatis vt nō noceat predictā particulā: ⁊ nō itelligit q̄ nullo mō noceat: ſed q̄a nō multū eius robur exoluit: tūc ſanguis q̄ ineſt in ꝑdicta ꝑticula ⁊ qui venit vt eaz nutriat fit q̄ſi ſemimalignus ⁊ ſemiputridus: vnde nō ex toto corrumpit̄: imo ꝑmanet in ſuo nāli decore intantū iquantū dñat̄ ſibi vtus: ſed q̄a copulat̄ reumati putreſcēti expulſo ad ꝑdictā particulā qđ reuma nō eſt multū malignū: ideo talis ſanguis eſt q̄ſi ſemiputridus ⁊ modicum valde: imo q̄ſi nihil auget feb. vltra illđ qđ cauſat reuma ꝑdictū. ℂ Et iducit hic Gal. dicta vt oſtendat diuerſitatez nocumenti inducti in ꝑticula ad quā fluit reuma ſm diuerſum reuma fluēs. ℂ Et vltimo Galenus oſtēdit q̄ ſiue reuma quod fluit ſit multū malignū vel mite: quia calor qui accēdit̄ ſm ꝑmaꝫ putrefactionez eſt acutior ⁊ mordicatior eo qui ſm nām: ideo pōt facere feb. Et dꝫ intelligi dū nō poſſit cōicari de parte ad partem calor vſq̄z ad cor: ⁊ nota ſunt hec verba que dicit Galenus. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Atq̄z tantū creſcit quantū natura ipſa excrementoꝝ ſufficiat. Hec enī ſimilē hn̄t ꝓportionē ad ipſum calorem ex eis accenſum qualē ligna ipſa ad ignē obtinēt. hec enī minime in infinitū ſufficiūt ad alterationē: ſed terminus mutationis eſt vbi humor ipſe indit⁹ defierit. nā couſq̄z cremari queunt dum indiciū habuerint Laurē.

humorū: atqꝫ eo cōſumpto cremari deſinūt ac reliq̄ eoꝝ noiatꝛ cinis. Quinetiā putreſcentiū humorū: ſilr calor ꝑmanet donec in plenū aſſantꝛ: ac par eſt vt reliquie humoꝝ exigue ſint nequaq̄ multe quēadmodū in lignis ꝓpterea q in eſſentia eoꝝ elm̄tum humidū non ſiccū exuperat. Simili modo vbi libeat coquere humorē exteriorē quēdā vt oleū aut vinū terreſtre qddam q̄ maxime exiguū relinquetꝛ: totū aūt aliud in vaporē atqꝫ aerē extenuatū diſcedet. Ita efficitꝛ vt tota ſuba ebullientiū humoꝝ ex putredine extenuatoꝝ ab ipſo calore diſpergitꝛ per vigorē īclinationēqꝫ febriū. Remanet aūt excremētū vel exiguū vl nullū: i humoribꝰ qdē craſſioribꝰ exiguū: in ſeroſioribꝰ aūt nullū.

Leonic. Tantū vo augetꝛ quantū ſupfluitatū natura ſuppeditat: he ſiqdē ad eū qui ab ipſis calor augetꝛ fere ſimilem quandā hñt rōnē quā ⁊ ligna ad ignē: nō tñ in infinitū vſqꝫ tēpus hec alteratione ſufficiunt: ſed eſt qdā tranſmutationis terminus cū eo vſqꝫ poſſint exuri donec aliqd natiui liquoris habuerint: qui vbi ꝯſumptꝰ ex toto fuerit: tūc ardere iā deſinūt ac que reliq̄ ſupſunt cineres appellantꝛ. Et quidē eodeꝫ modo putreſcentiū humoꝝ caliditas permanet donec oino fuerit aſſati: parū aūt reliquiarū terreſtriū reſtare ex humoribus eſt veriſimile: nō quēadmodū ex lignis plurimū qm̄ in eoꝝ ſuba humidū ⁊ nō ſiccū preualet elm̄tū: ita ⁊ ſi aliquē ex exterioribꝰ humoribus elixare volueris veluti oleū vel vinū paruū aliqd terreſtre relinques: reliquū vo oē extenuatū in aerē ac vaporeꝫ reſoluetꝛ. Et quidē feruētibꝰ in putredine humoribꝰ a caliditate extenuatis eoꝝdē ſuba cū febres ꝯſiſtunt atqꝫ declināt in ambientē aerē diſſipatꝛ: ſupfluitas aūt vl exigua remanet vl nulla: in craſſioribus quidē humoribus pauca in ſerioſibus nulla.

Antiq. Augetꝛ autē intantū inquantū ⁊ ſupfluitatū natura ſufficit: ſimilē eni quādā rationē habēt hec ad eum qui ex ipſis accenditꝛ calorē qualeꝫ ligna ad ignē: nō tñ ad infinitū tēpus ſufficiunt hec ad alterationē: ſed eſt terminus eis trāſmutationis deperditio eius qui ineſt liquoris vſqꝫ intantū ardere potētibus donec hñt quid inate humiditatis: ꝯſumpta vo hac ceſſant ardere ⁊ qđ reliquū eſt eoꝝ vocatꝛ cinis. Et vtiqꝫ eoꝝ qui putreſiūt humoꝝ ſimilr calor ꝑmanet donec decoquantꝛ finalr: paruū aūt decens eſt qdem humoꝝ fieri terreſtre reliquū nō ſicut q lignoꝝ multū: qa ſm ſubam eos: dominatur quidē humidū elementū nō q ſiccū: ita vo ⁊ ſi exterioꝝ quendā humoꝝ coquere volueris: puta oleū vel vinū paruiſſimū eius derelinquens terreſtre aliud omne in vaporē ⁊ aerē ſubtiliatū diſcedet. Et igitꝛ humoꝝ qui ebullierūt in putrefactiōe ſubtiliatoꝝ a calore ſuba in circūdantē nos aerē ſpargitꝛ ois ſm ſtatū ⁊ declinationē febriū: derelinquitꝛ aūt iā omnifariā ꝑua ſupfluitas aut nulla: in groſſioribꝰ qdē humoribus parua: in ſeroſioribꝰ autem nulla.

Premiſit aliud qđ requiritꝛ ad declarationē dicēdoꝝ: ⁊ iſtud eſt qa vult reddere cām: quare calor putredis ⁊ preter nām accēſus in mā que in pte eſt aggregata finitꝛ ⁊ ceſſat/⁊ cām ꝑdurationis caloris in tali mā. Et dicit q calor pter nām augetꝛ in ſupfluitate inquātū ſufficit nā ſupfluitatis: ⁊ intēdit p hoc Gal. q calor accēſus in mā intātū ꝑdurat in eē ſuo ⁊ augmēto: ita q nō declinat q̄tū ſufficit nā ſupfluitatis in qua eſt accēſus: ⁊ innuit in hoc q ſm q diuerſa eſt nā ſupfluitatis ſm hoc diuerſimode durat: ⁊ ſm diuerſam quātitatē ſupfluitatis plus durat ⁊ tardius ꝑdictus calor declinat. Et declarat ſuum dictū dicens q ſimile eſt de calore accēſo in humore in aliq̄ ꝑticula exiſtente ⁊ de igne accēſo in lignis: nā ligna nō ſufficiunt p infinitum tēpus ad alterationē ideſt cōbuſtionē: ſꝫ tūc in eis deficit calor ⁊ ignis cum cōſumpta eſt eoꝝ humiditas: donec aūt in eis ꝑmanet liquor ſunt apta ſuſtentare calorē: nā conſumpto humido illud qđ remanet eſt cinis non ſuſtentans actualē ignē: ⁊ ſimilr accidit in humoribꝰ q putreſiunt: qm̄ in eis ꝑdurat caliditas quouſqꝫ ꝑmanet eaꝝ humiditas. Et tunc dat dr̄iam īter humores ⁊ ligna īter que ſil̄itudinē ponit: ⁊ eſt clara dr̄ia in ſe ⁊ in ſua cā. Et cū dicit: quia ſm ſubam eoꝝ itelligitꝛ. ſ. humorū. ⁊ cū dicit: derelinquitur aūt ꝑua ſupfluitas ſcilꝫ terreſtris: ⁊ dicta hec oīa in ſe ſunt clara ſupra cū reddita fuit cā q̄re humor extra venas facit interpolatā ⁊ intra venas cōtinuā: ⁊ ſupra ē in quodā ꝓblemate in quo cōſideratū fuit ꝓpter qd calor in his inferioribꝰ nō pōt eſſe actualis niſi in corpore humiditateꝫ habente ⁊ eius humiditate cōſumpta ceſſat calor.

Cū ſi nulla debilitas extiterit virium partis inflammatione laborātis nec rurſus mittantꝛ excremēta morbus deſiſtit: nec mox homo febricitabit: neqꝫ ſequēti die: neqꝫ tertio quoqꝫ die neqꝫ quarto quoqꝫ. Ubi vo per eandē cām mittantꝛ excremēta per quā ab initio parti mittebantꝛ: aut hec minime mittantꝛ: ꝑmanet aūt viriū debilitas: mox febricitare hoieꝫ neceſſe eſt. Laurē.

Cū ſi nullā imbecillitatē pars inflāmata ꝯperit neqꝫ iterū ſupfluitates adueniāt egritudo finitur: neqꝫ deinceps aut ſequēti aut tertia aut quarta die hō febricitabit. Cū ſi denuo eandē ob cām ob quā prime etiam miſſe ſunt alie imittantꝛ ſupfluitates: aut nec he qdem mittentur: ſola autem remaneat potentie imbecillitas hoiem ſcđo febricitare eſt neceſſarium. Leonic.

Siquidē vtriqꝫ nulla ībecillitas īnaſcitꝛ virtuti flegmonē patiētis ꝑticule neqꝫ rurſus imittātur ſuperfluitates quieuit egritudo: ⁊ ſcđo nequaq̄ vltra febricet hō neqꝫ ſcđm deinceps diē neqꝫ per tertiā neqꝫ p quartā. Si nimirꝫ ſꝫ eandem cām imittantur ſm quā ab initio immiſſe particule ſupfluitates: vel ſi he qdē non adhuc mittantur: permanet auteꝫ virtutis infirmitas ſcđo neceſſario febricet homo. Antiq.

Uult amodo Galenus ꝑmiſſis eis que nečia ſunt ad ſuū ꝓpoſitū declare illud qđ ꝑmiſſum fuit: intēdit eni ingrere cām vnde feb. accēſa ex mā in aliqua parte aggregata accidat periodus ⁊ reuerſio illoꝝ ⁊ ordo īter illas: nō eniꝫ poteramus hoc ſcire niſi ſciremus an talis mā poſſit febrem cāre nec ne: niſi etiā ſciremus qualr in ꝑdicta mā calor habeat ꝑdurare ⁊ quare ⁊ qualr habeat declinare: ⁊ tūc in pio- Cō. 22m

dis fit declinatio calidiratis ꝛ eiꝰ reacceſſio: ꝛ hec fuerūt duo que in añti cōmēto declarauit: ꝛ cū apparuerit cā periodorū ꝛ ordinis eoꝝ in feb. ꝑdictis apparebit etiā cā ex predicta declaratione ꝛ in qbuſcūqꝫ alijs fe. currētibꝰ ꝑ periodos. ℂ Et ꝑmo Gal. oſtēdit quare eſt ꝙ aliqñ acceſſione febrili ſemel facta nō fit amplius eius reacceſſio: ꝛ quare fit reacceſſio eius. Et dicit ꝙ ſi particula ad quā fluit reuma nō eſt facta imbecillis: ꝛ hoc itelligit per modū expoſitū ſuꝑ illo paragrapho. Qm̄ ꝟo ꝛc. ꝛ vltra primū fluxū factū nō iterato expellunt ſupfluitates: tūc nō fiet noua reacceſſio ſm ordinē periodoꝝ: ſed ſi reiterata ſupfluites expellit ad particulā ſicut ꝛ ꝑmo fuit expulſa: tūc fiet feb. acceſſio. ꝛ eſt clarū: vel ſi nō fiat noua expulſio cū particula que ꝑmo ſuſceperit infirmata eſt ꝛ multū facta imbecillis adhuc fiet noua reaccenſio: qa dictū fuit ſupra ꝙ per talem debilitatē: qa nō poterat particula ꝯuertere ſuū nutrimētū fiebat augmētū in gn̄atione ꝛ acceſſione feb. talis ergo particula ex debilitate predicta in ſe ſupfluitatē ꝯgregās feb. reaccēdit. ℂ Et attēde ꝙ illa reaccenſio eſt vel noua eius reuerſio ſi ꝑmo totaliter feb. defeciſſet vel eiꝰ ſuperexcreſcentia ſi non ex toto defecerat. ℂ Deinde cū dicit.

Laurē. ℂ Subijciatꝰ eni vt prius facultas cōſtans colligat in tēpore medio excremēta ex ꝑmis imittentibus ptibꝰ: talia qualitate ꝛ tāta quātitate qualia ꝛ quāta ab initio trāſmiſerit. Id aūt erit in quibus diſpō mittentiū ꝛ attracti ad ipſa alimenti qualitas ꝛ quātitas eadem ꝑmanet: eſtimo eni fore neceſſariū eq̄le ac ſimile ab eadē alteratū facultate equalia ac ſil'ia facē excremēta. Quinetiā tēpus colligēdi ea necio eq̄le erit. Partes eni que alant quo ad ſimilē habuerit cōditionem ab eodē nutrita alimēto equalia quātitate ꝛ ſil'ia q̄litate: atqꝫ eodē tēporis tractu colligēt excremēta: nec ſecus eadē circuitione cōmonebunt ad expellēda ea atqꝫ mittēda debilioribꝰ. Quotiens tūc primū expellendi facultas mouet ad operationē ſuā vbi grauat multitudine excrementoꝝ aut qualitate ipſa afficitur. ℂ Sed de his oībus in cōmentarijs de viribꝰ nālibꝰ definitū iam eſt: in quibꝰ exerceri cōuenit eū qui nunc dicta ſit cū demrātione itellecturꝰ. Magno eni ꝓmio ꝓpoſito ex tali ꝯtēplatiōe ad ipſā curādi viā ꝛ rōnē.

Leonič. ℂ Subijciamus eni primū quidē validā eſſe particule potentiā: in tēpore ꝟo itermedio eiſdē in partibꝰ que prius trāſmiſerūt aceruatas eſſe ſupfluitates ꝛ qualitate ꝛ quātitate pares his quas ante imiſerūt: hoc ꝟo in his accidet in qbus eadē ꝑmanet imittentiū partiū diſpoſitio atqꝫ eadē attracti alimenti qualitas quātitaſue ſeruat. Eſt eni vt arbitror neceſſariū cū ꝛ tm̄ ſcꝫ ſimile ab eadē potētia alteret: equales etiā ꝛ ſil'es fieri ſupfluitates. Tēpus quoqꝫ i quo eadē accerua būt neceſſario erit: equale ſiquidē enutrite partes eundē ſeruauerit habitū atqꝫ eodē alimēto nutrient ꝛ quātitate equales ꝛ qualitate ſil'es ſupfluitates eodē tēporis termino cumulabunt: eodē quoqꝫ circuitu ad eas expellēdas atqꝫ ad imbecilliores partes detrudēdas monebunt. Si quidē vis excretoria tūc primū ad ſuū opus excitat: qñ aut ſuperfluitatū multitudine aggrauatur: aut ex qualitate ſtimulatur. ℂ De hiſce ꝟo oībus pleniſſime dictum eſt in commentarijs de potentijs naturalibus in qbus exercitatum eſſe opꝫ qcūqꝫ ea que in hoc loco dicunt cū demrātione cupit ediſcere. Cum magna quoqꝫ eidem ex ea contemplatione ad curandi facultatem premia proponantur.

ℂ Fingat eni prius valida qdē ꝑticule ꝟtutis: coaceruatas ꝟo in medio tēpore ſupfluitates ſm primas que imiſerūt ꝑticulas taleſqꝫ qualitate ꝛ tātas multitudie q̄les ꝛ quātas in initio imiſerūt. Erit autē hoc tale qbuſcūqꝫ ꝛ diſpoſitio mittentiū eadē ꝑmanet ꝛ cibi qui ad eas trahit eadē qualitas ꝛ quātitas: neceſſe eni vt exiſtimo par ꝛ ſimile ab eadē ꝟtute alteratum ꝑtes ꝛ ſimiles facē ſupfluitates. Et qdē vtiqꝫ ꝛ coaceruationis earū tēpus ex neceſſitate par erit. Mēbra eni que nutriunt donec ſimilē habuerint cōſtitutionē ab eodē nutrita cibo ꝛ pares quātitate ꝛ ſil'es qualitate ꝛ ſm eādē tēporis determinationē coaceruabūt ſupfluitates: ꝛ nimirū ſm eandē periodū incedēt ad has expellendā ꝛ imbecillioribus mittendū. Si deniū vtiqꝫ tunc primū expulſiua virtus incedit ad operationē ſuam vel cum grauatur multitudine ſuperfluitatū vel anxiatur a qualitate. ℂ Demonſtratū eſt autē de his omnibus in ſubmemorationibus de naturalibus ꝟtutibus in quibus opꝫ exercitatū eſſe eū qui cū demonſtratione vult addiſcere: que nunc dicunt: magnis etiā honoribus ei preiacentibus ex tali cōtemplatione ad terapenticam methodū. Antiq.

ℂ Oſtendit cām ꝓpter quā in predictis acceſſionibus ꝛ reuerſionibus feb. cadit periodus determinatus: ꝛ hoc facit ꝑmo qñ ꝟtus in particula ꝑma eſt ſil'is diſpōnis ꝛ fortitudinis ſicut ꝑus qñ erat nō īfirma: ꝛ hoc per modū dictū ſupra: ꝛ intentio ſua apparet clara. Cū eni ſeruat eadē diſpoſitio in particl'a que mittit a ꝑnꝰ egritudinis vſqꝫ ad finē ꝛ eadē in parte ſuſcipiēte ꝛ per quātū tēpus permanet ſeruat ordo periodoꝝ. Et notāter dicit Gal. Fingat eni ꝑus valida quidē ꝑticule virtus: qa iam dictū eſt ꝙ ꝓpter debilitatē ꝟtutis ꝑticule pōt fieri feb. reacceſſio: ꝛ per ꝯns variatio eius pōt variare ordinē periodoꝝ: ꝛ dicit Galenus ꝙ cibi qui attrahit ad eas eadē qualitas ꝛ quātitas: qa ꝑmutatio in regimine poſſet eſſe cauſa ꝑmutationis periodoꝝ. nō eni vniformiter ſe haberent particule vt prius: ꝛ hoc tā particula mittēs q̄ꝫ particula ſuſcipiens. Et remiſit nos Gal. ad librū de ꝟtutibꝰ nālibus vbi dīa eſt de oībꝰ his cū .d. Demōſtratū eſt aūt de oībꝰ his ꝛc. Et itelligit .ſ. de opōnibꝰ ꝟtutū ꝛ de eē ipſaꝝ ꝟtutū: ꝛ ꝑ magnos hōores itelligit magnas vtilitates: ꝛ ꝑ methodū terapēticā itelligit artē curatiuā. ℂ Et attēde ꝙ lꝫ Gal. in his ꝟbis declarauerit ordinē ꝑiodoꝝ ex ordinato motu ꝟtutis expulſiue: nihilominꝰ ex h̄ nō appꝫ cā q̄re in tali vl' tāto rpe fiat reuerſio vel de tertio in tertiū vel de quarto in quartum ꝛc. ℂ Deinde cum dicit. vt eniꝫ declarat que dixit in exemplis ꝛ premiſit ꝑmo quod intendit.

ℂ Alꝫ vt oīa obmittā que ſim dicturus eo libro vniꝰ rei tm̄modo faciā mētionē: promptiſſime quidē ꝛ quā ipſi ſepe numero effecimus. Ubi eni lippitudo repetat per circuitionē nō parū exiſtimo ſuaderi audiētē ꝯcluſā hoc loco a nobis ediſcere doctrinā. Ecōtra- Laurē.

rio eni ac hi qui ſe noīant ab oculoꝝ curatiōe obthalmicos curauimus ſemꝑ huiuſmodi lippitudinem illis ſemꝑ oculis ipſis adhibētib⁹ remedia: nobis aūt interdū vtētib⁹ purgatione: interdū balneo: interdū mery potione: vt Hippo. dixit: interdū ſanguinis miſſione: iterdū vtriſq; vel clyſtere cū ſanguinis miſſione: atq; interdū ſtatim his adhibitis deſinit: qñq; etiam capiti ſuccurrendo. Oēs eni qui ita curati ſunt: aut nō inſuper talis morbus aut ſemel ſolū: ſed mlto leuior ꝙ prius acceſſit: ſed de remedijs in curādis morbis adhibendis ac de indicijs nequaꝙ eſt hoc loco agēdū.

Leonic. ¶ Nam vt reliqua oia ſilentio preteream que a nobis in eodē tractatu dicenť de vno tm̄modo qđ magis in ꝓmptu eſt atq; a me ſepiſſime factū habendo ſermonē eam que per circuitū accedit lippitudo nō paruū exiſtimo fore incitamentū his qui additurí ſunt ad eā quā hoc loco docemus cōtemplationē addiſcendā. Nos eni ꝯtra quā illi qui ſe medicos oculares appellant ſemꝑ huiuſcemodi affectus curauimus. Nā cum illi ſemꝑ ocl'is negociū faceſſeret nos aliqñ purgatione aliqñ balneo: aliqñ mery potu vt inquit Hippoc. aliqñ miſſione ſanguinis: nōnunꝙ vo vtriſq; vel diſcere cū ſanguinis miſſione vſi ſumus: vnde nonnūꝙ ſtatim ſanitas eſt ſubſecuta. Nōnunꝙ vo poſt curatione capiti adhibitā. Nā qcūꝙ curati ſunt vel nullā amplius vel vnā tm̄modo acceſſionē paſſi ſūt eādēq; minorē ꝙ prius. Sed de curandi qdē diſpōnib⁹ cognitionibuſq; non huius intereſt loci.

Antiq. ¶ Ut eni vlia derelinquā que dicenť ſm illud opuſculū vnius: demū ſolius recordabor paratiſſimi ⁊ multotiens in nobis ꝯtingētis obthalmie exacerbate ſm periodū nō paruū exiſtimo ꝓmouendū eſſe auditorē eā que nunc a nobis eſt explera addiſcere ꝯtemplationē. Ecōuerſo eni quā vt illi qui vocant ſeipſos obthalmicos curauimus ſemꝑ tales obthalmias: illis quidē ſemꝑ oculis afferētib⁹ res: nobis vo qñq; purgatione vtētib⁹: qñq; quidē balneis: qñq; qdē mery potu: vt Hippo. dicit: qñq; vo flobotbomia: qñq; vo vtriſq; vel clyſteri cū flobotbomia: deinde qñq; quidē mox in his qeuerunt: qñq; vo poſt prouidētiā capitis. Uniuerſi eni qui ita curati ſunt vel nequaꝙ vltra exacerbati ſunt vel ſemel: ſolū minus multū ꝙ prius. Sꝫ de terapētice quidē diſtinctionib⁹ ⁊ cognitionibus non nunc dicere eſt tempus.

¶ Et cū dicit. vlia derelinquā: intelligit. ſ. vlia vni⁹ exēpli. ſcilꝫ cū dicit. paratiſſimi: intelligit euidētiſſimi: ⁊ cū dicit Galenus ecōtra. Cauſam aūt qa mentionē fecit de obthalmia qño aliter eā curabat ꝙ alij: ⁊ intermiſcuit hec verba ꝓpter illud qđ dicit ibi. magnis honoribus ⁊c. dicit enim hoc qꝛ curatio hec ad cauſas periodoꝝ. ſ. ꝑticule mittētis ⁊ talis ad curā cōfert. Et depēdent oia hec predicta ex cōmento afoxiſmi. Dolores oculoꝝ mery potio ſoluit ⁊ illuc recurras. ¶ Deinde cum dicit.

6ᵃ particula afoxiſ. afoxiſ. yi.

Lauré. ¶ Sed vt conueniat interdū totum caput aut minime affectū: ſed ſanguine prauo atq; excremētoſo nutritū colligere excremēta plura ac peiora ꝙ ante: ita vt nequaꝙ eis ſufficiāt nāles meatus ac ſpiracula: ſꝫ cogi nām expellere excremētū ad aliquā partē debilioreꝫ: aut humorib⁹ hñtib⁹ per nām ipſo aut affecto: aut ēt vtriſq; cōcurrētib⁹ colligi excrementa atq; decũbere in aliꝗ partē pſens ſermo idicare ſtudet. Eteni quo ad decũbēs humor ſilis fuerit: ⁊ capitis diſpō eadē: eo vſq; excremēta equalia colligenť tēpore ſimilia ⁊ equalia: ⁊ acceſſiones oculoꝝ ſimiles erunt.

¶ Qđ vo cōtingat vniuerſuꝫ aliquādo caput qđ nihil paſſum ſit: ſed ſanguine tm̄modo viciato atq; inutili nutriať: pluresq; antea ac deteriores ſupfluitates colligere adeo vt nāles effluxus atq; difflatus nō ſufficiant qn neccīum ſit nām ad ibecilliores ptes excremēta detrudere: aut ſi humores qdē ſani fuerint: ipſum vo caput male ſe habeat: aut vtraq; incōmoda cōueniant ſupfluitates qdē aceruari: ad aliqđ vo mēbruꝫ irrūpere pſens ſermo idicare ꝓpoſuit donec etenim ⁊ qui defluit humor ſilis fuerit: atq; eadē diſpō capitis tādiu ſupfluitates ⁊ ipi eq̄li ⁊ ſiles atq; eq̄les aceruabunť. Similesq; oculoꝝ fient exacerbationes. Leonic.

¶ Quoniā aūt cōtingit qdem qñq; totū caput vel nil patiens: ſed ex ſanguine malo ⁊ ſupfluitatib⁹ pleno nutritū coaceruare ſupfluitates ⁊ ampliores ⁊ maligniores anteriorib⁹ vt nō vltra eis ſufficiāt nāles influxiones ⁊ circūſpirationes: ſed cogať nā expellere ſupfluitatē in aliquā ibecilliū particulaꝝ vel humorib⁹ qdē habentib⁹ ſm nām ipſo vo aliqd paſſo vel ⁊ conuenietib⁹ ambobus coaceruari ſupfluitates ⁊ precludi in aliquā pticulā preſens ſermo oſtendere ſtudet: donec eniꝫ humor qui influit ſimilis fuerit ⁊ capitis diſpō eadē vſq; intātū ſupfluitates ſm par coaceruabunť tps ſiles ⁊ pares: ⁊ paroxiſmi oculoꝝ ſimiles fient. Antiq.

¶ Declarat in predicto exēplo qualr in motu ꝑiodorū cadit ordo: ⁊ cū dicit. qñq; totū caput vel nihil vī patiēs ⁊c. intelligit qꝛ. ſ. caput nō hꝫ virtutē alteratiuā debilē ſed fortem ad cōfortandū ⁊ trāſmittendū ſuū nutrimētū: cuꝫ hoc tn̄ poſſibile eſt ꝙ ſanguis q ad ipm ꝑuenit ex quo cerebrū indiget ſit malus. ſ. ſupfluitatib⁹ plenus: ſic ꝙ nō ſit aptus nutrire cerebrū ſed ꝯuerti in ſupfluitatē: vnde ex hoc coaceruanť in cerebro ſupfluitates. Et cū dicit. vt nō eis ⁊c. H ideo eſt qa vie obſtruunť ⁊ oppilanť ꝓpter ſupfluitatum multitudinē aggregataꝝ. Et cū dicit trāſpirationis intelligit per hoc vt dicit alia littera circūſpirationes: ⁊ ſubdit. ipſo vo capite aliqd paſſo. vt qa ſcꝫ hñc virtutē alteratiuā ibecillem: dato enim ꝙ humores q ad ipm veniunt ſint nāliter diſpoſiti ꝓpter ipotentiā alteratiui cerebri: ſupfluitates multiplicanť in ipſo vel cōuenientib⁹ ambobus ſcꝫ ipſo capite aliqd paſſo ⁊ humorib⁹ ex quib⁹ nutriť exñtib⁹ malis coaceruari ⁊c. qꝛ ſcꝫ cerebrū illos ad pticulas ibecilliores vt oculum expellit. Et ſubdit. ⁊ ſimilr ⁊ partes: qꝛ ſcilꝫ in pari tpe paroxiſmi oculoꝝ ſunt. Et cū ſuꝑ dici eſt qꝛ periodicatio ⁊ paroxiſmatio nō accidit in pdicto exēplo niſi ex trāſmiſſione particule fortis ad pticulaꝫ imbecilliorē: nūc aūt cū diſpoſitio in particula forti eſt eadeꝫ: ⁊ humor q ad

ipſam

ipſam peruenit eſt ſimilis in quãtitate ⁊ qualitate ⁊ diſpoſitio particule recipientis permanet eadẽ:tunc ſm idem tempus recoacervantꝰ ſupfluitates ſicut prius:⁊ per conſequens cum virtus expulſiua nõ moueatꝰ niſi ex ſuperfluo contriſtante in eodẽ tẽpore mouebitꝰ nũc ſicut prius:imo ſimiles paroxiſmi ⁊ ſm idem tẽpus fiunt. Et apparet ex his dictis vnde contingit ſuperfluitatẽ in membro fortiori coaceruari vt demũ fiat expulſio ad imbecillius. Et apparet etiã manifeſte quõ varietas in cibo ⁊ in nutrimento veniente ad membrũ ſit cauſa varietatis in motu periodorum. ¶ Deinde cum dicit.

Laur. ¶ Simili modo quotiens nõ totius capitis:ſed vnius in eo partis cute mẽbranule aut cerebri ipſius fuerit diſpoſitio:ita vt ex tali nutrimẽto colligat tãtũ taleqꝫ excrementum tãto tẽpore:deinde expellat excremẽtũ id tunc pmum vbi ab eo inſigniter efficiatur accidet tunc laborare per circuitionẽ acceſſione vel oculos vel aures vel aliquid aliud tale in qȝ debilius expellatꝰ excrementũ. Ut igitꝰ in oculis vel auribus ac pedibus ⁊ alijs multis partibus talibus perſpicue videtur fieri acceſſio per circuitionẽ quẽadmodũ oſtenſũ iã eſt. Quid mirũ in coſtali ⁊ pulmonia ⁊ delirio ⁊ alijs oibus:quoꝝ non licet intueri inflãmationẽ ſilr fluere excrementũ:? Et ſi pars inflãtione laborans minime afficiatur:nec quicqȝ aliud propriũ habeat in generationẽ dictorũ:pterqȝ ꝙ pars mittens excremẽta:illo tempore debilior exiſtit.

Leonic. ¶ Eodẽ pariter modo ſi nõ capit vniuerſum ſed aliq̃ eius pars vel mẽbrana vel cerebrũ ita fuerit affecta vt ex huiuſcemodi alimẽto talẽ ac tãtã ſtatuto tẽpore cõtrahat ſuperfluitatẽ:ac deĩde repellat:qȝ primũ ab ea effatu dignã ſenſerit leſionẽ:tunc per circuitũ exacerbari cõtingit vel oculos vel aures vel mẽbrũ aliqȝ imbecillius ad qȝ ſupfluitas detrudetꝰ. Sicuti igitꝰ in oculis ⁊ auribus ⁊ pedibus multiſqȝ alijs huiuſ partibus quẽadmodũ oſtenſum eſt per circuitũ fieri exacerbatio manifeſte deprehenditꝰ. Quid mirum eſt in laterũ pulmonis ⁊ cerebri inflãmationibꝰ atqȝ alijs omnibꝰ que oculis inſpici nequeũt eodẽ ſupfluitates defluere:cũ tamẽ pars inflãmata nullum precipuum ex ſe gerat affectũ ex quo inflãmatio oriatur:niſi qȝ partibus illis que ſuperfluitates tranſmittunt eodem tempore ſit imbecillior.

Antiq. ¶ Scd̃m hoc eundẽ modũ ⁊ ſi non totius capitis:ſed vnius demum alicuius ſuarũ particularum vel miringarũ vel cerebri facta fuerit aliq̃ diſpoſitio vt ex tali cibo coaceruet aliquã tãtã ⁊ talem ſuperfluitatẽ ſm tãtũ tẽpus:demũ expellat ſuperfluitatẽ hanc:tunc primũ cũ ab ipſa digna ratione cõtriſtata natura fuerit:cõtinget ⁊ tunc exacerbari ſm periodũ vel oculos vel aures vl' quid tale aliud in qȝcũqȝ imbecillius expulerit ſuperfluitatẽ. Quemadmodũ igitꝰ in oculis ⁊ auribus ⁊ pedibus ⁊ alijs multis talibus particulis euidenter videtꝰ ſm periodũ paroxiſmus fieri vt demõſtratũ eſt. Quid mirũ eſt in pleureſi peripleumonia ⁊ freneſi ⁊ alijs vniuerſis quorũ nõ eſt cõſiderare flegmones: ſimilr quidẽ influere ſuperfluum nihil adhuc ea que flegmonẽ habꝫ particula paſſa. Principium igitꝰ propriũ in predictoꝝ gñatione nihil aliud demus niſi ꝙ mittentibus ſuperfluitates ſm illud tempus imbecillior eſt.

¶ Oſtendit hoc idem qȝ dixit in alijs membris ab oculis ⁊ notũ eſt:⁊ applicuit hec que dixit in exterioribus membris ad egritudines pprias intrinſecoꝝ mẽbroꝝ:⁊ hoc ſuꝫ dixit. Quemadmodũ igitꝰ ⁊c.⁊ cũ dicit.⁊ alijs vniuerſis: intelligit ſcꝫ membris interioribus:quorũ nõ eſt cõſiderare flegmonẽ ſcꝫ ad ſenſũ imediate ſicut erat in membris extrinſecis:ſimilr quidẽ influere ſupfluũ.ſ.in multis:⁊ ex multis vicibus:⁊ ſupple habẽs principiũ tale ſuperfluum in gñatione predictoꝝ membroꝝ:⁊ habẽs generationẽ in pdictis membris.ſ.capite:⁊ vt dicebatꝰ ſupra nihil adhuc paſſa ea parte que patitur flegmonem. Et tunc declaꝛat dicens.nihil aliud.ſ.dico ipſam eſſe paſſam niſi ꝙ mittentibus.ſ.alijs partibus ſuperfluitates.ſ.ad predictã imbecilliorẽ.ſ.particulam ad quã fit expulſio:⁊ non vult p hoc aliud Galenus niſi ꝙ predictũ apoſtema habet generationẽ:⁊ dato ꝙ in parte non eſſet pmo debilitas.ſ.in qua fit apoſtema:vnde non poſſet ſuum nutrimentũ cõuertere:⁊ aliud benefacere qȝ debet circa illud ipſũ:ſed tamẽ eſt in illa parte debilitas vĩtutis expulſiue reſpectu partis tranſmittentis:⁊ eſt enim in ea debilitas quã cauſat predictũ ſuperfluũ ad ipſam expulſum que poteſt eſſe diuerſa ſm diuerſitatẽ eius qȝ expulſum eſt vt ſupra patuit.

¶ Neqꝫ etiam mirum videri debet vt nõ eodẽ tẽpore colligantꝰ oĩa excrementa. Quia enĩ neqꝫ decumbens ratione alimenti ſanguis ſemp ſimilis eſt neqꝫ diſpoſitio partium que aluntꝰ eadẽ aliud alteri tẽpus pſcribi in tanti excrementi collectionẽ par eſt ex quo primo natura partis afficitur cogiturqꝫ velut alienũ ſibi id qȝ afficit. Quinetiã neqȝ mirari decet vt ipſaꝝ acceſſionum tẽpus inequale exiſtat. Cũ enim neqȝ genus neqꝫ multitudo excremẽtoꝝ vna ſit neqȝ ſimilr accẽdi in omnibus neqꝫ diſcuti cõuenit. Nam plura frigidiora glutinoſa ⁊ craſſa longiores cõmittunt acceſſiones:pauciora autẽ calidiora ⁊ tenuiora breuiores:cõducente ad id nõ parũ totius corporis preparatione eo tempore ⁊ viriũ robore. Corpus enim rarius breuiores quantũ in ſe eſt efficit acceſſiones:debilis aũt longiores:facultas enĩ valida prõptius a ſe expellit id qȝ eſt alienũ:corporis aũt raritas minime detinet id qȝ effertur. Quocirca ita affectis cito euacuari excrementũ neceſſe eſt:qȝuis alia ſimilia exiſtant. Pari rõne quibus ecõtrario corpus ipſũ afficitur:his neceſſe eſt fore longiorẽ ſecretionẽ excrementoꝝ debiliter expellente excrementa:facultate:detinẽte ea que efferuntꝰ anguſtia meatuũ:omnibꝰ aũt ſimul cõcurrẽtibus:aut breuiſſima:aut longiſſima acceſſio erit. Lõgiſſima qdẽ ob corpulẽtiã ⁊ multitudinẽ excremẽtoꝝ ac viriũ ibecillitatẽ:meatuũqȝ anguſtiã. Breuiſſima aũt ob tenuitatẽ ⁊ paucitatẽ excremẽti ⁊ robur viriũ ac viarum amplitudinẽ. Simili modo quã ob cauſã acceſſiones quedã deſinant ad integritatẽ nequaqȝ difficile eſt inuenire. Quotiẽs enĩ prioris acceſſionis tempus adeo breue fuerit:vt prius qȝ ſcda incipiat iã

Laur.

ſit exolutum mediū principiȷ̄ ſcđe priorisq̄ꝫ finis interualliū totū ſine febre exiſtit. Sed vbi ſecūda prius incipiat q̄ꝫ prior diligenter ſoluaꝛ nihil mediuȝ relinquitꝛ. Hec igiꝛ vt diximus ſunt vbi facultas in parte ſuſcipiente excremēta filiis ſibi ꝑmaneat: ideſt euincat cōtentū in ſe ſanguinē: quēadmodū ante ſolita erat.

Leonic. ¶ Neqȝ etiā illud mirandū ꝙ nō iiſdē ſtatutis tꝑibus oēs ſuperfluitates aggregenꝛ qm̄ ⁊ is qui pro alimēto ſanguis deferꝛ nō vſquequaqȝ ſilis exiſtit. Siquidēȝ neqȝ partiū que ex eodē alimento nutriunꝛ eadē exiſtit diſpoſitio aliud aliȷ̄ ſufficit tēpus ad tātaȝ ſupfluitatem aceruandaȝ a qua primū quideȝ membri lediꝛ natura. Cogiꝛ aūt tanq̄ꝫ alienuȝ a ſe detrudere omne qđ infeſtat: neqȝ tamē qđ nō equa ſit acceſſionū lōgitudo opȝ admirari. nā ſi nō eadē neqȝ ſpēs neqȝ multitudo ſuperfluitatū: neqȝ etiaȝ oībus equaľr accendi aut diſſolui cōtingit: que ſiqdē plura ſunt ac frigidiora tenacioraqȝ longiores faciūt acceſſiones: que aūt pauciora ac frigidiora ⁊ ſubtiliora breuiores: cuȝ adhuc etiā nō parū ⁊ totius corꝑis fabrica ⁊ potētie robur illo tēpore cōferat. Nam ſi qđ corpus rarius extiterit breuiores ſui rōne reddit acceſſiones: qđ aūt ſpiſſius lōgiores ⁊ potētie quidē robur minꝰ diuturnos. imbecillitas aūt in longius tp̄s ꝑducit. Nā quo potētia vegetior extiterit eo promptius omne alienū a ſeipſa repellit. Corporis aūt raritas qđ per ipſuȝ deferꝛ nō retinet. Quare neceſſariū eſt vt qui ita fuerint affecti ſi modo in ceteris paritas adſit cito a ſuperfluitatibus exonerenꝛ. Eadē rōne qui ꝯtrariū corꝑis habituȝ ſortiti ſunt his multo tardius ſuperfluitates excerni eſt neceſſariū: cū ⁊ potētia imbecillitatis eaſdē ſupfluitates īpellat: ac ꝓpter meatuuȝ anguſtiā quecūqȝ feruntꝛ retineant. Cū v̄o hec oīa ſimul cōuenerint aut longiſſima aut breuiſſima fiet acceſſio: lōgiſſima qdē ob materie inutilis multitudinē craſſitudinē atqȝ lentorē potētie ībecillitatē ac meatuū anguſtiā. Breuiſſima aūt ꝓpter materie inutilis ſubtilitatē paucitatē ⁊ potentie vigorē ac meatuū laxitatē eadem rōne: neqȝ cur nōnulle quidē acceſſiones infebricitatione terminenꝛ: alique v̄o nō eſt difficile inuentu: qm̄ etenim primū acceſſionis tēpus adeo breue fuerit vt anq̄ꝫ ſcđa ſuperueniat iam prima quieuerit omne id tēporis ſpatium qđ ſcđam ⁊ p̄me finē interiacet ſine febre eſt. Si v̄o ſcđa inuadē anticipauerit p̄us q̄ꝫ oīno p̄ma ſoluaꝛ nihil interuenit mediū. Hoc igiꝛ vt diximus fit cū ea q̄ eſt in membro ſuperfluitates admittēte potētia ſibiipſi ſilis manſerit: hoc eſt cū ſanguinē in ipſo ꝯtentū: quemadmodum antea conuincit.

Antiq. ¶ Nontm̄ illud mirabile eſt ꝙ neqȝ ſm̄ vnā coaceruabunꝛ determinationē vniuerſe ſupfluitates: qa enī neqȝ qui ferꝛ in rōnem ibi ſanguis ſemꝑ exiſtit ſimilis. Neqȝ eaꝝ que nutriuntur diſpō eſt eadē aliđ aliȷ̄ tēpus ſufficiēs eſt in tāte ſuperfluitatis coaceruatione a qua p̄mo cōtriſtaꝛ qdē natura ꝑicule: cogiꝛ aūt vt alienuȝ ſibi expellere qđ cōtriſtat. Nō tm̄ neqȝ qm̄ paroxiſmoꝝ ipſoꝝ impar eſt longitudo adhuc oportet admirari. Si enīȝ neqȝ vna ſpēs neqȝ multitudo eſt ſuperfluitatū: neqȝ ſimiľr accēdi oēs vel euaporari decet. Nam ampliores qdē ⁊ frigidiores ⁊ viſcoſe ⁊ groſſe lōgiores operanꝛ paroxiſmos: pauciores v̄o ⁊ ſubtiliores ⁊ calidiores breuiores. Cōcordāte nō parum adhuc totius corꝑis cōſtructione in illo tempore ⁊ virtutis robore. nā rarius quidem corpus quātū in ſeipſo breuiores operaꝛ paroxiſmos: denſius v̄o longiores. Sed ⁊ robur qdē v̄tutis breuiores: imbecillitas v̄o prolixiores. Nā fortis quidē v̄tus paratius a ſeipſa expellit qđ alienū: corporis aūt raritas nō detinet qđ ferꝛ. Quare neceſſe eſt his qui ita diſpoſiti ſunt velociter euacuari qđ ſuperfluuȝ: ⁊ ſi aliȷ̄s ſimiľr exiſtunt: ſm̄ eandē v̄o rationē quibuſcūqȝ cōtrarie corpus diſponiꝛ his neceſſe eſt prolixiorem fieri euacuationē ſuperfluitatū: īfirme qdem expellēte virtute ſupfluitates: tenente v̄o eas que ferunꝛ exitiū contrictione. Uniuerſis aūt ſimiľr cōuenientibꝰ vel longiſſimꝰ vel breuiſſimus paroxiſmus fit: longiſſimus qdeȝ: ⁊ ꝓpter groſſitiem ⁊ ꝓpter multitudinē ſupfluitatis ⁊ imbecillitate v̄tutis ⁊ exituū ꝯtrictione. Breuiſſimus aūt ꝓpter ſubtilitatē ⁊ paucitatē ſuperfluitatis ⁊ robur v̄tutis ⁊ viarū latitudinem. Scđm v̄o eandē rōnē neqȝ ꝓpter qđ paroxiſmoꝝ: hi quidē in infebricitationē deſinūt. Aliȷ̄ v̄o non difficile eſt inuenire. nā cū primi paroxiſmi quidē tēpus ita fuerit breue vt anq̄ꝫ incipiat ſecūdus: iaȝ diſſolutus ſit primus mediuȝ principiȷ̄ ſcđi ⁊ finis primi ſpatiū vniuerſum ſine febre ſit: anticipante v̄o inuadere ſcđo anteq̄ꝫ certiſſime ſoluaꝛ prior nil eoꝝ relinquiꝛ mediū. Igiꝛ hi quidē vt dictū eſt mihi ſunt eiꝰ que in ſuſcipiēte ſupfluitates ꝑicula eſt v̄tutis ſilis ſibiipſi ꝑmanēti hoc eſt dn̄ati adhuc eiꝰ qui cōtineꝛ ſm̄ ipſam ſanguinis vt ⁊ prius.

¶ Cum poſuerit cauſam reuerſionis in feb. ⁊ reuerſionis periodoꝝ: qa. ſ. eſt noua expulſio materie: eodeȝ mō vult nunc ponere cauſas quare ꝯtingit ꝙ aliq̄ feb. nō ſeruant idem tempus reuerſionis ſuoꝝ periodoꝝ vt in eadē feb. qa aliquādo paroxiſmi antecedūt aliq̄ poſtponunꝛ ⁊ ſiľr in diuerſis feb. adinuicē cōparatis: qa aliqua ſeruant ordinē per tertiū alia per diē: alia ꝑ quartū. Et ſimiľr pōt dici ꝙ ponat cauſas quare aliquādo feb. in ſuis periodis ſunt vagantes ⁊ inordinate: qa eadē eſt cauſa: ⁊ dato ꝙ de iſto ſingulariter infra loquaꝛ: ⁊ ſimiľr quare quedā hñt paroxiſmū longū quedā breuē: ⁊ cauſa oīum iſtoꝝ eſt variatio cauſarū que faciebāt equalitatē in oībus his dictis: ſcilicȝ mutatio particule mittētis ⁊ recipiētis ⁊ ſupfluitatis que mittitur vt declarat bene Galenus. ¶ Et expone cū dicit. Cogitur aūt vt alienū ſibi expellere ꝙ ꝯtriſtat: ⁊ alias ſup. Co. 23

eſt ſufficiēs

eſt ſufficiēs ad tēpus quare ſit varietas. ⁊ cū dicit. ⁊ ſi alijs ſimilr̄ exiſtant: intelligit ⁊ ſi ex parte aliorū ſcʒ humorū ſimilr̄ ſe habeant: ⁊ cum dicit. Uniuerſis autē: intelligere oportet ꝙ ſi iſte cauſe mediant ⁊ medio modo ſe habent: vel quia adinuicē de iſtis cauſis que ſunt cauſe quare cōponant̄: vel quia cauſe facientes extremū remittant̄. Aſſignat eni Galenus cauſam quare aliquādo paroxiſmi feb. deſinunt in febricitatione ⁊ aliquādo non: ⁊ hoc facit cuʒ dicit. Sm̄ eandē vō rōnē neqʒ ꝓpter qḋ ⁊c. Oia enim iſta annexa ſunt inueſtigationi ſue quā aſſumpſerat. tūc eni paroxiſm⁹ in febricitatione deuenit cū ſolo māe cāntis ipm̄ ſit citius ꝙ̄ inuadat materia cauſans aliū ꝑoxiſmū: ſed cū materia debens cauſare aliam excreſcentiā mouet̄ ad eādem feb. anteꝙ̄ materia antecedens ſit reſoluta: tunc deſinit paroxiſmus in febricitationē. ¶ Et h̄ itellexit Gal. cū dixit. Mediū aūt ⁊c. itelligit ſpatiū mediū. ſ. tpis vnū ſi: ſit ſine feb. ꝑn^m ſcḋi ⁊ finis primi. i. ꝙ eſt inter ꝑn^m ſcḋi paroxiſmi ⁊ finē primi. Anticipāte vō ⁊c. ⁊ ſit hoc qḋ dicit. vel ꝓpter vehementiā cōtinuitatis eius ad cor: vel ꝓpter difficilē reſolutionē humoris: vt ga in loco ſolido cōtinet̄: vel ꝓpter multitudinē materie que omnes conditiones reperiant̄ in humoribus putreſientibus intra venas: ⁊ cōtinue in humoribus putreſientibus extra venas: vt ſupra fuit declaratū. Deinde concludit cuʒ dicit. Ergo hoc quidem ⁊c. cauſas periodorū eſſe poſitas manente ſuꝑfluitate ⁊ ſanguine qui eſt in particula ſuſcipiēte nutriēte ipſaʒ ſimilis diſpoſitionis: vnde ꝑticula ſuſcipiēs ſimilis diſpoſitionis ⁊ fortitudinis manet vt a principio fuit introductum: ⁊ quod dicit notum eſt per ſe.

Laurē. ¶ Ubi vō debilis efficiatur idqʒ ei cauſe ſit: non excrementa ſolum: ſed ipſum ſanguinē corrumpi ac putrefieri ⁊ febrem accendi alterum inde initium erit repentinum acceſſionum.

Leonic. ¶ Ea ſi aliquādo imbecillior reddatur: hoc quoqʒ illi cauſam afferet vt non modo materia inutilis: ſed ipſe preterea ſanguis corrūpatur atqʒ putreſcat ac febris accendat̄: atqʒ hinc aliud orietur principiuʒ earꝫ que per circuitum fiunt acceſſionum.

Antiq. ¶ Si vō imbecillis quādoqʒ facta fuerit ⁊ hoc cauſa ei cōſtituetur vt non ſuperfluitates ſolū: ſed ⁊ ipſe ſanguis corrumpat̄ ⁊ putrefiat ⁊ febrem accendat aliud quoddam: ⁊ hinc principium efficiet̄ periodicorꝫ paroxiſmorum.

Cō. 24 ¶ Uult modo Galenus ponere cauſas modi periodorum qui eueniant cum particula ad quā currit ſuperfluitas nō remanet ſimilis diſpoſitionis in ſua virtute: ⁊ premiſit ꝑmo intentionē ſuā in hoc: ⁊ dicit. Si vō imbecillis. ⁊ intelligit ꝙ ſic fiat particula que ſuſcipit reuma ⁊ nō dominet̄ ſanguini qui eſt ſm̄ eam vt ipſam nutriat vel que in ipſa naturalr̄ debet cōtineri: ⁊ ſubdit vt nō ſuperfluitates: ſcʒ ſolum que tranſmittuntur ad ipſam particulaʒ: ſed ⁊ ipſe ſanguis: ⁊ ſic qḋ dicit eſt clarum. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Si igitur ꝑdictus ſeruetur calor duplex erit genus febrium inuicem complicatarū. ſi vō ille deſinat qdē. diſpoſitio vō ſuſcipiētis fluctionē permaneat: que de mittente ſunt dicta prius: id de hac intelliges: hec eni pars efficiet in ſe excremēta duplici modo quēadmodum illa: tū quia prauus eſt ſanguis contentus in ea: tum quia facultas debilis eſt.

Leonic. ¶ Si igitur antea dicta caliditas perſeueret duplex febrium ſeinuicem complectentium ſpecies conſiſtit: ꝙ ſi illa ceſſauerit: membri vō fluctionē recipiētis diſpoſitio remāſerit quecūqʒ de parte mittente prius expoſuimus eadem de hac quoqʒ intelligant̄: nā ⁊ ipſa aliquas in ſe ſuperfluitates generabit: idqʒ duplici rōne quemadmodū ⁊ illa: ⁊ quia vitiatum continet ſanguinem: ⁊ quoniam potentia eſt imbecillis.

Antiq. ¶ Igitur ſiquideʒ adhuc predictus ſeruetur calor duplex ſpecies erit febrium adinuicē cōplicatarū. Si aūt ille quideʒ quieuerit: ſed manet diſpoſitio que ſuſcepit reuma: ea que imittēte dicta ſunt antea: ⁊ in hac intelligas: faciet enim quaſdam ⁊ hec particula in ſeipſa ſuperfluitates ſm̄ duplicem modum: ſicut vtiqʒ ⁊ illa: ⁊ ga malignus eſt ſanguis qui cōtinetur in ea: ⁊ quia virtus infirma eſt.

¶ Declarat qḋ imediate dixit: ⁊ ꝑmo declarat modum febris que cauſatur ex ſuperfluitatibus aggregatis in membro ꝓꝓ particule imbecillitatē: cum adhuc nō ceſſauit calor febrilis qui accenditur ex ſuperfluitatibus que tranſmittunt̄ ad illud membruʒ ex alijs membris. ¶ Et dicit Igitur ſiquidē adhuc ꝑdictus calor ſeruetur. ſ. in ſuꝑfluitatibus tranſmiſſis ad ipſum erit duplex ſpecies: ideſt duplex modus cauſaruʒ feb. ⁊ qḋ dicit ex dictis patet. ¶ Et cum dicit. ſi autē: oſtendit cauſaʒ accenſionis feb. ex debilitate particule aggregantis ſuperfluitatē: cum iam quieuit calor ex ſuperfluitatibus que tranſmittebant̄ ad partem. vnde remāſit vna cauſa ſola. ¶ Et primo ipſe poſuit cauſas ꝓpter quas debilitas partis que prius ſuſcepit reuma eſt cauſa aggregationis ſuperfluitatis in ſeipſa: ⁊ dicit ꝙ ſi quieuerit ille calor ex ſuperfluitatibus que tranſmittebant̄: quia amplius non veniant: ant pro et manet diſpoſitio ea. i. eadē ſciliʒ ꝑticule ſuſcipientis que dicta eſt antea in ea parte mittente: quia dictuʒ fuit ſupra ꝓpter quā cauſam particula que mittebat reuma ad aliam aggregabat aliud reuma: vnde ſubdit. ⁊ in hac: ſciliʒ particula ſue ſuſcipiebat: intelligas eſſe talem diſpoſitionē: ꝓpter quam aggregant̄ in ea ſuperfluitates. Et cum dicit. Sm̄ duplicem modum: intelligit ſciliʒ duplicem cauſam ſicut vtiqʒ eſt illa. i. ſicut ſuperfluitates aggregant̄ in membro ipſo tranſmittēte quas poſtea expellit ad membrū debilius. vnde dicebatur ſupra ꝙ ſuperfluitates aggregantur in ipſo: aut quia ſanguis qui continetur in ipſo eſt ſuperfluitatib⁹ plenus ⁊ malignus: aut quia virtus alteratiua eius nutrimēti eſt aliquid paſſa. Et ideo ponit has duas cauſas hic cū dicit: ⁊ quia malignus eſt ⁊c. Et cum dicit.

¶ Nec ſecus vbi ex quauis cauſa reddatur interdum debilis partis ipſius diſpoſitio: adeo vt pōdus poti⁹ ꝙ̄ alimentum ſit ſanguis adiectus. Laurē.

¶ Eodeʒ modo ſi ex aliqua quauis cauſa membri vis adeo debilitetur: vt is qui adiacet ſanguis illi potius oneri ſit ꝙ̄ alimentum. Leonic.

¶ Similiter autē ⁊ ſi ſm̄ aliquaʒ quācūqʒ cām perficietur imbecillis: quādoqʒ particule diſpoſitio intantum vt onus ei magis ꝙ̄ cibus ſit adiacens ſanguis. Antiq.

¶ Uerificat ſermonem ſuuʒ in cauſis facientibus debilitatem particule: ꝓpter qḋ ipſa aggregat ſuperflua. vnde cum dicit. vltimo vt onus ⁊ magis ꝙ̄ cibus ſit adiacens ſanguis: vnde tunc aggregat in ſe ſuperflua: ⁊ dato ꝙ ſanguis in ſe eſſet bonus. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Corrumpet̄ enim ⁊ ſi calidus fuerit facile corrumpetur. Si frigidus ac pituoſus: non ſtatiʒ ſed proceſſu temporis is quoqʒ eā ipſaʒ ſuſcipiet diſpōnem.

Leonič. ¶ Unde illud eueniet vt corrumpat̄: aut ſi calidior ſit facile putreſiant. Qđ ſi frigidius fuerit ⁊ pituite nām gerens non ſubito: ſʒ per tp̄s ad eādē veniet diſpōnē.

Antiq̃ ¶ Et corrumpetur ⁊ ſi calidus fuerit facile putreſiet: ſi v̄o ſubfrigidus ⁊ flegmaticus nō cōfeſtim quidem: ſed in tempore demum ⁊ hoc eandem adipiſcetur diſpoſitionem.

¶ Uult oſtendere φ eius intentio erat: ſcʒ qm̄o accenditur feb. ex ſuperfluitate aggregata in parte abſqʒ hoc φ in illo membro expellatur ad illam: ⁊ p̄mo oſtendit qm̄o ad aggregationē talium ſuperfluitatū accidit feb. faciliter vel difficulter accendi. Uel dicemus φ aſſignat cauſam accēſionis caliditatis febrilis quādo cauſa aggregationis illarū eſt malignitas ſāguinis que erat vna cū vt in h vt fuit dictū: vnde dicit ⁊ corrumpet̄: ſcilʒ ſanguis malus ⁊c̄.

Laurē. ¶ Quinetiā vbi nequeat cōcoquere qđlibet membrū genita in ſe excremēta aut expellere ad alterū tale ſibi initiū febricitandi quale alteri mittens exiſtit.

Leonič. ¶ Et quidē cū eas que in ipſa genite fuerit ſup̄fluitates coquere nequierit queclīqʒ particula aut ad aliaʒ a ſeipſa detrudere tale ſibipſi febricitandi principiuʒ conſtituet quale ea que tranſmittit alteri affert.

Antiq̃ ¶ Et nimirum ⁊ quando nequiuerit qn̄doqʒ digerere eas que ſ̄m ipſam generantur ſuperfluitates: particula quelibet vł expellere ad aliā tale ſibiipſi principium febriendi qualecunqʒ alij̄ ⁊ que mittit operatur.

¶ Et cum dicit. Et nimirū. aſſignat cauſam vnde cōtingit φ predicta ſuperfluitas corrumpat̄: ⁊ ex hoc faciat febrē: vel cauſam accenſionis feb. quando cauſa aggregationis etiā dicte ſuperfluitatis eſt debilitas virtutis que fuit alia cauſa dicta ſupra. Et intelligit cū dicit. vł expellere. i. neqʒ expellere tale ſibiipſi p̄ncipiū febriēdi. ſ. operat̄ quale ⁊c̄. q̄a ſicut particula fortis operat̄ feb. p̄pter ſuperfluitateʒ quā expellit ad debilē. vnde illa nō potens ad aliaʒ expellere conſequit̄ ad hoc illius putredo: ſicut etiam cū aggregat̄ in p̄te aliqua ex defectu p̄ris nec pōt ad aliaʒ expelli ibi retenta putreſcit: cū ſit illi obnoxia ⁊ ſuperflua.

Laurē. ¶ Sed vt nequeat alteri mittere excremēta prima cauſa ex virib⁹ mittētis ſuſcipiētiſqʒ: altera aūt ex meatuū oppilōne glutinoſis craſſis ⁊ mltis fieri ſolet h̄uorib⁹

Leonič. ¶ Qr v̄o alio ſuperfluitates detrudere nequeat: prima quidē cauſa imittentis ac recipientis partis potētia ꝯſiſtit. Altera v̄o in meatuū obſtructionibus que ex lentis ac craſſis ⁊ multis humorib⁹ fieri ꝯſueuerit.

Antiq̃. ¶ Nequeundi v̄o mittere alij̄ ſuperfluitates p̄ma quidem cauſa eſt ſ̄m mittentis ⁊ ſuſcipientis virtutem: alia v̄o eſt ſ̄m viarū obſtructionem que in viſcoſis ⁊ multis ⁊ groſſis aſſueuit fieri humoribus.

¶ Deinde aſſignat cauſam vnde cōtingit partē illam non poſſe predictā ſuperfluitatē ad aliā expellere ⁊ h cū dicit. Nequeunti ⁊c̄. ⁊ vna cauſa eſt ſ̄m v̄tutē ſuſcipiētis ⁊ mittentis. i. partis iſtius in qua eſt ſuperfluū φ deberet alteri mittere que eſt debilis. i. partis alterius ad quaʒ fieret expulſio que tunc eſſet recipiēs que pars eſt fortis. Alia cauſa quam ponit eſt per ſe nota. ¶ Et intelligit cum dicit. ⁊ in viſcoſis ⁊ groſſis ⁊ multis ⁊c̄. Cauſa enim oppilationis eſt multitudo vel viſcoſitas aut groſſities humoris. ¶ Et poteſt fieri oppilatio ſiue clauſio viaꝝ etiā ab alijs cauſis hic non dicendis: cū oppilatio multiplicis ſit materiei.

¶ Nihil igit̄ mirabile ſi nequaq̄ȝ mittendo alterū alteri excrementū quēadmodū caput oculis ipſius mittebat: ex ipſis excrementis in eo preterea manantibus in cauſa ipſam ſuſcipienti aliena diſpoſitione deuenerit. Materia eni inſartiens nāles meatus p̄ceſſu temporis putreſcat neceſſe eſt ⁊ cauſa ſit opʒ ob quā multitudo excrementoꝝ in parte minime vacuet̄ ⁊ vt ſolita erit diſſletur. Putreſcūt igitur vt illa ea quoqʒ que poſterius colligunt̄: ⁊ oīa inuicē accendunt ſtatim in parte caliditatem febrilem. Ut eni ſupra indicauim⁹ vbi accenditur: vel etiam augetur caliditas quedam in eam partem ab alijs ſanguis ipſa decumbit. Laurē.

¶ Nihil igit̄ mirum ſi abſqʒ eo φ alteruʒ alteri mittat ſuperfluitates: quemadmodū oculis caput ex his que in ipſo mēbro remanſerunt ad eandē p̄uenit ad quaʒ id qđ recipit materiā extraneā diſpōnē. Quecūqʒ eni nāles meatus obſtruxerint hic per tp̄s neceſſariū eſt putrefieri: ac ſup̄fluitatū multitudinē aceruandi cāʒ afferre ei parti q̄ʒ euacuari ac pro cōſuetudine diſſlari debuerint: vna igitur cuʒ illis putreſcunt ⁊ alia que poſtremo colligunt̄ ſtatimqʒ ſimul oia in mēbro febrilem caliditatē accendunt: ſed ⁊ retro oſtēdimus vbicūqʒ accenditur atqʒ augetur caliditas iſtuc ab alijs partibus ſanguinem ſolere confluere. Leonič.

¶ Nihil igitur mirabile eſt ⁊ ſi ſine immiſſione alterius ad alterum ſuperfluitatum quēadmodū caput oculis mittebat ex eis que in ipſo adhuc manent ſuperfluitatibus in eadeʒ ſuſcipienti alienā diſpoſitionē deuenerit. Ea enim que obſtruxerunt naturales effluxiones neceſſarium eſt in tēpore ⁊ hec putrefieri ⁊ multitudinis ſuperfluitatū cauſaʒ exiſtere particule p̄hibentis euacuari ⁊ tranſpirari aſſuete illā putreſiunt: igitur ſimiľr cuʒ illis ⁊ illa que poſtea coaceruantur ⁊ coaccēdunt oia adinuicem cōfeſtim eum qui in particula eſt febrilem calorem. Monſtratum eſt autē ſuperius φ vbi accenditur vel auget̄ aliquis calor influitur huic particule is qui ab alijs eſt ſanguis. Antiq̃

¶ Et concluſit Galenus cum dicit. Nihil igitur ⁊c̄. q̄a ſtantibus predictis cauſis. vnde predicta ſuperfluitas remanet in parte nō eſt mirabile ſi ex putredine illarū corpus deuenit in diſpōnē febrilē. vn̄ dic̄. Nihil igit̄ mirabile: cū ſcilʒ ſupple p̄cula recipiēs eſt ſine imiſſione ſup̄fluitatis alteri⁹. ſ. p̄tis imittētis ad alterā. i. ad ipſaʒ ⁊c̄. vł ſine imiſſione alteri⁹ ſup̄fluitat̄ ad alterā: poſito φ ſup̄fluitatē quā aggregat ad aliā non expellat quēadmodū ⁊c̄. ¶ Ex his ſuperfluitatibus que in ipſo. ſ. membro ſuſcipienti. i. φ ſuſcipiat adhuc manet. i. aggregat̄: deuenit in eandē diſpoſitionē febrilē in quā deueniebat ex ſuperfluitatib⁹ que ab illo tranſmittebant̄. ¶ Et aſſignat cauſam quare deuenit in hanc vniuerſalē diſpoſitionē cū. d. Eam eni ⁊c̄. q̄a oppilatio ex tali aggregatione ſuperfluitatū eſt cauſa putredinis eaꝝ

nis eax:⁊ cauſa eſt multitudinis ſuperfluitatū in parte ꝓpter prohibitionē trāſpirationis cōſuete. Et ſimul etiā cū predictis ſuperfluitatibus putreſiunt ea que ad predictas particulā etiā currunt:⁊ ꝙ fiat curſus ꝓbat:q̄a ſupra oſtēſum fuit ꝙ accēſio caloris in particula eſt cauſa attractionis ſanguinis ad illam. ℂ Deinde cum dicit.

Laur. ℂ Ita efficitur vt tempore quo defluit partes ille refrigerent ſanguine vacue:pars autē affecta generetur atq̄ȝ extendatur decumbenſq̄ȝ ſanguis alteret̄ ꝓpter duas cauſas:⁊ q̄a putreſcentibus iam humoribus pmiſcetur:⁊ q̄a ſtipatus minime difflatur:quocirca ſuccenditur igit̄ inſtar lignoꝝ humētiū vniuerſuȝ exaggeratorū ex igne flāmula atq̄ȝ id tēpus ac initium acceſſionis appellat̄. Ubi vͦo calor ſuperet materiā appellatur incrementū ⁊ aſcenſus tale tempus atq̄ȝ eo tempore augetur calor tam multus:vt non ſolum deurat locum ipſum qui veluti cauſa putredinis eſt:ſed iam ex continuitate depaſcitur vniuerſuȝ corpus:⁊ ibi ad ſummū deuenerint ebullitionis inceſſi humores appellatur vigor talis pars acceſſionis:vniuerſuȝ ignitum eſſe videt̄:tūc egroti corpus calorē in vniuerſuȝ animal extento equal'r:deinde quotiens humores tenues ſint ac facultas valida ⁊ corpus rarum plus plurima ebullientis humoris fuſſa in ſudorem educit̄. Et ſi craſſi fuerint ac ſecretoris facultas debilis ⁊ vie anguſte nihil ſenſibile effluit:ſed materia ita extenuatur vt in vaporis nām tranſmeet:appellaturq̄ȝ id tēpus iclinatio vt que ſpiratio q̄dā humoꝝ ebulliētiū hēat̄.

Antiq ℂ Quo vͦo tempore confluit illas quidem priuari ſanguine eſt neceſſariū. Qͦd vͦo patitur membrū grauari ac diſtendi ac ſanguinē ipſuȝ confluentē alterari hoc quoq̄ȝ duplici ex cauſa. Et quia aliīs que iam putruerunt ſuperfluitatibus remiſcetur:qm̄ intruſum difflari non poteſt quo ſit vti inſtar lignorum humidorum que paucam ſuper flāmā vniuerſum proijciunt̄ ſuccēdunt̄. Atq̄ȝ hoc totū acceſſionis principiū nuncupat̄. Cum vͦo iam caliditas materiā cōuicerit:tunc ⁊ huiꝰ tempus ⁊ augmentum ⁊ aſcenſus vocatur:in hoc vͦo vſq̄ȝ adeo calor augetur vt non modo locum exurat qui eſt quodāmodo putredinis cauſa:ſed etiam cōtinuatim per totū corpus diſpergatur ac cū iā ad ſummū feruoris deuenerint humores inflāmat id acceſſionis tempus cōſiſtentia appellat̄. Tunc vͦo vniuerſum laborantis corpus igneū videt̄ extenſa per totuȝ aialis corpus equalit̄ caliditate. Hic vͦo ſi humores qͦd fuerint tenuiores potentia robuſta corpus rarum maxima humoꝝ putreſcentiū pars in ſudorē reſoluta euacuatur. Si vͦo hi craſſi fuerint:vis aūt expulſoria ībecillis ⁊ vie anguſte ſint:nihil quidē defluit ſenſui manifeſtum:ſed id ſolū qͦd ita eſt extenuatū vt in ſubtilioris vaporis nām trāſierit:tūc huiꝰ tēpus declinatio appellatur q̄dā feruentiū humorū difflatus.

Antiq ℂ Et igitur neceſſe eſt in tempore influxionis īfrigidari quidem illas defectas ſanguine ⁊ grauari ⁊ tendi que patitur:alterari vͦo influentē ſanguinem ꝓpter duplicem cauſam:⁊ q̄a miſcetur his que iaȝ putreſiunt ſuperfluitatibus:⁊ quia conſtrictus intranſpirabilis permanet:fumat ergo in modum humidorū lignorū repente ſimul immiſſoruȝ in pauca flāma. Et hoc tempus vniuerſum principiū paroxiſmi nūcupatur. Cum autem materiei dominator calor factus fuerit vocat̄ quedā ſuperadditio ⁊ aſcēſio hoc tale tempus:auget̄ aūt in hoc calor tātus in multitudine vt non ſolum ipſam ardeat regionem que velut cauſa putredinis eſt:ſed iā cōtinuitatē ſuperpoſſideat vniuerſuȝ corpus. Et cum in ſummuȝ deuenerit feruoris accenſi humoris vocatur quidē ſtatus hec talis paroxiſmi pars. Uniuerſuȝ vͦo per igneū eē videt̄:tunc laborantis corpus calore in totū aial equaliter extenſo. Hinc aūt ſiquidē humores ſubtiles contigerint eſſe ⁊ virtus robuſta ⁊ corpus rarum:euacuatur plurimū bullientium humorū in ſudorem effuſum:ſi vͦo humores groſſi fuerint ⁊ infirma virtus expulſiua ⁊ vie conſtringantur ſenſibile quidem nullū effluit:ſolū autē qͦd ita attenuatū eſt vt in vaporis ſubtilis trāſeat nām:noiat̄ aūt tempus hoc declinatio trāſpiratio quedā exiſtēs feruentiū humorū.

ℂ Oſtendit Galenus cauſam periodicationis in tali acceſſione feb. ex ſuperfluitate aggregata in parte que aliunde tranſmiſſa non eſt:⁊ dato gͥ ad putredinem iſtius conſequatur attractio ſanguinis ad ipſam vt dictū eſt cum iam oſtenderit cauſaȝ aſcenſionis feb. ex tali ſuperfluitate. Et primo declarat quatuor tēpora paroxiſmi per ſigna ſenſibilia. Dicit enī ꝙ cum putreſcit ſuperfluitas aggregata in parte ſanguis ad ipſam attrahitur:ſed in tempore in quo ſanguis influit ad aliquam partem neceſſe eſt infrigidari illas que ſciȝ mittunt vel a quibus attrahitur cuȝ priuentur ſm̄ aliquid ſanguine ⁊ tendi ⁊ grauari partem cui ſanguis influit. Et aſſignat duas cauſas ꝓpter quas ſanguis qui īfluit ad parteȝ putreſcit ⁊ īdicat diſpoſitionē ꝑncipij paroxiſmi:⁊ hoc cum dicit. Firmat igit̄ ⁊c̄. q̄a multus ſanguis fluit. vnde proportionat̄ multis lignis parue flāme. Et declarauit diſpoſitionē augmenti cū dicit. Cū autē materiei ⁊c̄. ⁊ dicit. ⁊ iaȝ ſm̄ cōtinuitatem .ſ. procedens calor a parte ad alias partes ſuper poſſiderat ⁊c̄. ℂ Et tetigit diſpoſitionē ſtatus cum dicit. ⁊ cum in ſummū ⁊c̄. ℂ Declinationē aūt tetigit cū dicit. hinc aūt ſiq̄deȝ .i. poſt h̄ tp̄s.

Et qͦd dicit Galenus de principio paroxiſmi:tunc infrigidari particulas a quibus fluit ſanguis ⁊ tendi ⁊ grauari illā ad quā fluit videbit̄ dubiū. — Digreſſio.68.
In febribus enī īterpolatis expellit̄ materia de partibus intrinſecis ad extrinſecas:⁊ tamē videmus partes extrinſecas infrigidari. ℂ Niſi forte ꝙ in feb. īterpolatis īfrigidant̄ partes extrinſece ex alia cauſa:ſi enī feb. īterpolata ſit de mā calida vt cholerica:tunc quantū eſt ex pulſione materie ad extrinſecas partes ille partes calefierent:⁊ ex hoc partes intrinſece remanerēt minus calide:⁊ h̄ maxime ſi materia illas expellēs ad partes extrinſecas eſſet actu calida:ſed infrigidant̄ partes extrinſece vt pōt ex ſuperioribꝰ apparere:q̄a mā illa in ꝑncipio paroxiſmi mouetur ſuper ſenſibilia membra ex quo inducunt rigorem ⁊ dolorē:in tali aūt rigore perterrita natura mouet̄ ad interiora cū calore ⁊ ſpiritu ⁊ ex hoc mēbra extrinſeca rema-

Dubium de infrigidatiōe partiū extrinſecaruȝ in feb. interpolatis. Reſpōſio.

nent īfrigidata:deinde poſtmodū ad extrinſeca ⁊ p̲ totū
expādit̄ calor.Si aūt mā q̄ expellet̄ de intrinſecis ad ex/
trinſeca eēt frida:tūc infrigidarent̄ ille p̲tes ex vtraq̄ cā.
⁊ appet q̄ in fe.iterpolata eſt expulſio māe de p̲te fortio/
ri ad p̲tē ībecilliorē.Gal.aūt loquit̄ in feb.cui⁹ cā eſt ſup̲/
fluitas aggregata in aliq̄ p̲te p̲ viā ꝯgeſtionis.vñ nō cau/
ſat̄ ibi accñs rigoris cū illa mā etiā nō expellit̄ ad illā ab
alia:⁊ dato q̄ cum illa mā caleſiat ⁊ attrahit̄ ſanguis ab
alijs p̲tib⁹ ad illa ex qua attractione accidit illas p̲tes īfri
gidari ⁊ p̄dictā tendi ⁊ grauari.Ex quo fluxu ⁊ accēſſione
ſanguinis fit ſuffocatio caloris in predicta ſup̲fluitate ſicꝫ a
multis lignis poſitis ſup̲ ignē:vñ tūc fit ſola ſuffumigatio.
Ex alia ergo cā īfrigidant̄ p̲tes in aliq̄ īterpolata ⁊ in p̄n⁹
p̲oxiſmi ſiue exacerbationis hui⁹ feb.hic deſcripte:⁊ dire/
cte ponit Gal.ſigna declarātia tēpora paroxiſmi q̄tuor.

Digreſ ſio.69. Vide ergo penes que attēdunt̄ tp̄a p̲oxiſmi ⁊ tp̄a
vl̄ia morbi.⁋ Propter qđ attentione
dignū q̄ aliter ex alijs ſumit̄ cognitio tēpoꝝ p̲oxiſmi que
appellant̄ tēpora p̲ticularia morbi.Et ex alijs cognitio tē/
poꝝ vl̄iū morbi ⁊ alr̄ ħ lꝫ ħ vtraq̄ tp̄a diſtigui ⁊ ex alijs:
⁊ hoc iō q̄a tp̄a vl̄ia morbi diſtiguunt̄ vno mō ex op̲ōne
nāe in māꝫ ſm̄ digōnē ⁊ īdigōnē:ſꝫ tēpora p̲oxiſmi diſti/
guunt̄ ſolū penes motū calitatis ad ītus ⁊ ex̄.tunc eni p̄n⁹
eſt cū calor eſt coartatus:⁊ tūc eſt augmētūꝫ:cū calor ma/
gnificat̄ ⁊ ſpargit̄ in toto corp̲e ſm̄ eq̄litateꝫ:⁊ durat tota
hora in q̄ nō ceſſat hec calitas expāſa cū eq̄litate aug⁹.Et
tūc ſtat⁹ eſt qñ calitas talis eſt in vltio ſuo exceſſu ⁊ p̲ma/
net:declinatio aūt eſt cū talis calitas īcipit minui q̄ aliqñ
diminuit̄ cū ſudore:cū v̄tus eſt fortis ⁊ corp⁹ eſt rarū ⁊ hu
mores ſūt ſubtiles:aliqñ declinat inſenſibilr̄:maxime cū
adſunt oppoſita.Et hec oīa declauit Gal.⁊ q̄a hec tp̄a p̲o/
xiſmi diſtiguunt̄ penes talē motuꝫ caliditatis accidit īfir/
mū poſſe mori in declinatione paroxiſmi:⁊ modū ponem
dat Gal.3° de criſi:ſꝫ īpoīe eſt vt ipſe ibi dicit q̄ eger mo/
Cap.9. riat̄ in vl̄i declinatione p̲ ſe loquēdo:⁊ ħ q̄a talia tp̄a vl̄ia
diſtinguunt̄ penes op̲ōnē nāe.In declinatione aūt tali nā
eſt vincēs ⁊ ſuperās morbū.⁋ Poſſit ⁊ etiā alio mō diſtin
gui tp̄a vl̄ia morbi vt ſup̄ penes accñtia:⁊ tūc etiā ex alio
diſtiguunt̄ tp̄a vl̄ia ⁊ p̲ticularia.nā vl̄ia tunc diſtinguunt̄
penes actionē calitat̄ ex̄nee vt ex̄nea ⁊ ꝯ nāꝫ q̄ cauſat acci
dētia in morbo.Sꝫ p̲ticularia tp̄a vt dictū eſt diſtiguunt̄
penes motū calitatis vt ipſa eſt ad ītus vel ad ex̄ ⁊ penes
additionē vl̄ reſolōnē iſti⁹:⁊ iō p̲oxiſmi nō eſt ſtatus quo
ad accñtia:ita q̄ in ipſo accñtia morbi ſūt itēſa:nā vt pꝫ p̄
de criſi ca.7.pōt eē q̄ augmētū ⁊ ſtat⁹ ſint leuia ⁊ p̄n⁹ ſic
difficiliū accñtiū:⁊ tūc vt dicit Gal.accidit ſi illa egritudo
eſt mortalis vt eger moriat̄ in p̄n⁹ p̲oxiſmi:⁊ iō diſtinctio
tēpoꝝ p̲oxiſmoꝝ penes accñtia in eis eſt eis accñtalis ⁊
penes motū calitat̄ dictū eſt eis eēntialis.Sꝫ īdiſtictione
tēpoꝝ vl̄iū penes accñtia eſt q̄ tūc eſt ſtat⁹ cū accñtia ſūt
itēſa:tūc aūt ꝺclinatio cū ſūt remiſſa:⁊ iō ſtat⁹ morbi quo
ad accñtia pōt coīcidere cū p̄n⁹ p̲oxiſmi ⁊ cūꝫ augmēto:⁊
ꝺclinatio morbi cū ſtatu p̲oxiſmi:q̄re ꝯtigit q̄ ex alio acq
rit̄ diſtictio tēpoꝝ morbi penes accñtia ⁊ diſtictio tēpoꝝ
p̲oxiſmi:⁊ p̲ ꝯñs ex diuerſis vtrorūq̄ cognes aſſumunt̄.
⁋ Et dixerūt q̄dā q̄ q̄dā ꝯueniētia eſt īter tp̄a morbi di/
ſtincta penes accñtia ⁊ tp̄a p̲oxiſmi:q̄a ſicꝫ in declinatione
paroxiſmi pōt eger mori ita pōt eger mori in declinatiōe
morbi q̄tū ad accñtia.Poſſe eni ē q̄ accñtia morbi appa
reāt eē remiſſa:q̄a nā eſt ſupata ⁊ victa:⁊ iō nō eſt oppu/
gnās morbo:p̲p̲ qđ accidit remiſſio accñtiū ⁊ eger tendit
ad mortē:⁊ q̄uīs illa egritudo ſit in declinatiōe quo ad ac/
cidētia:ipſa tū in ſui eēntia vt ex̄ nām vt eſt cōparata ad
Cap.8. v̄tutē ⁊ actionē ipſi⁹ nō eſt in declinatione:vñ rōnes 3° de
criſi p̲bātes q̄ eger in declinatiōe nō pōt mori ſolū p̲bāt

de declina:iōe morbi ſꝫ q̄ accipit̄ in rōne ad op̲ōnē nāe:
nō aūt ſm̄ q̄ diſtinguunt̄ penes accñtia.Et ħ dicūt dixiſ/
ſe Aui.p̄° ſen cū dicit.⁊ multotiēs q̄dā accidit apud mortē q̄rti.rne. p̄°.cap.4.
diſpō q̄ eſt ſicꝫ declinatio ⁊ eſt q̄ſi eger iā euaſerit ⁊c̄.⁋ Et
lꝫ vt dicūt poſſit referri ſermo ille ad declinationē p̲oxiſ/
mi:nihilomin⁹ etiā pōt ad declinationē morbi referri quo
ad accñtia:q̄a illa p̲nt ſil̄ coīcidere cū declinatione p̲oxiſ/
mi in qua morit̄ eger.Et ꝯſidera q̄ hec vl̄tia v̄ba tolera/
rent facilr̄ multā rep̄hēſionē.Et forte eſt ibi ꝯdictio ipli/
cita:niſi intelligerent forte declinationē quo ad aliq̄ accñ/
tia ſp̄alia:ſed nō eſt nobis mō de hoc cura.⁋ Deide.c.d.
⁋ Sed cū in parte preterea diſpoſitio permaneat:ne/ Lauré.
ceſſe eſt alterū in ea gigni excrementū:attento rurſus
in eā alimento:nō in plenū toto confecto.Qđ rurſus
vt ante docuim⁹ ab ipſis excremētis putridis in par/
te ipſa relictis:⁊ ab ipſa p̲p̲ria prauitate initiū putre/
dinis ſuſcipit.Et vbi ſatis incaluerit rurſus decumbit
in ipſam vt prius diximus ex alijs aīalis partibus ſan
guis.Rurſuſq̄ eodē modo initiū:incremētū:vigor ⁊
īclinatio acceſſionis exiſtit:idq̄ repetere minime de/
ſinit quoad diſpoſitio in parte generāte excrementa
ſeruet̄.At v̄o cū diſpoſitio talis duplex eſt:altera q̄/
dem partis debilitas per quā gignunt̄ excrementa:al
tera v̄o ex ipſis ſubinde genitis collecta.
⁋ Sed cū in parte remaneat affectus neceſſariū eſt in Leonic̄.
ipſa ſuperfluitatē gn̄ari:cū id qđ denuo ad ipſam ali/
mentū attrahit̄ nō totū exquiſite cōuincat̄:qđ rurſus
vt antea dictū eſt a putridis ſup̲fluitatib⁹ in parte re/
tentis ac p̲p̲rio ex vitio putredinis p̄ncipiū accipit:ac
cū ſatis caluerit rurſus ad ipſuꝫ influit:quemadmodū
antea ex alijs aīalis p̲tib⁹ ſanguis.Atq̄ eodē rurſus
modo p̄ncipiū aſcenſus ꝯſiſtentia declinatio alterius
fit acceſſionis:neq̄ hoc p̲ circuitū deſinit fieri donec
in p̄ma ſup̲fluitates generāti ſeruat̄ affectus.Eſt v̄o
duplex huiuſcemodi affectus.Alter quideꝫ imbecilli/
tas partis ex qua fiunt ſuperfluitates:alter v̄o qui ex
eiſdem quotidie genitis oritur.
⁋ Sed manēte demum ea que in particula eſt Antiq̄.
diſpōne neceſſariū eſt aliā in ea gn̄ari ſup̲fluita
tem eo qui attrahit̄ rurſus in ea cibo nō certiſſi
me omni ſuperato.Que rurſus vt ante dictuꝫ
eſt ⁊ a relictis in particula putridis ſuperfluita
tibus ⁊ ab ipſa ſua p̲p̲ria malitia principiū pu
trefactionis ſuſcipit.Et cū ſufficiēter calefacta
fuerit rurſus influit ad eam ſicut prius:ex alijs
aīalis particulis ſanguis.Et ſm̄ eundē rurſus
modū ⁊ initiū ⁊ aſcenſio ⁊ ſtatus ⁊ declinatio
fit p̲oxiſmi:⁊ ħ nō ceſſat p̲iodicās donec diſpo
ſitio que eſt in ipſa ſuperfluitates generāti p̲ti/
cula ſeruet̄.Duplr̄ aūt eſt hec talis diſpoſitio:
hec quidē imbecillitas particule ſm̄ quā gene/
rant̄ ſuperfluitates:ſcđa v̄o ex ipſis que quoti
die generantur coaceruatur.
⁋ Aſſignat cām periodoꝝ ex hac cauſa p̄dicta cū dicit:q̄
manente predicta diſpōne in parte ſcꝫ q̄a pars ſit debilis
nō conuertens nutrimētū neceſſariū eſt poſtq̄ꝫ factus pa/
roxiſmus eſt vt iterū ſuperfluitas reaggreget̄ que iteruꝫ
putreſiat:

putrefiat:⁊ ꝓpter reliquias que remāſerūt putredinis in
loco ⁊ ad ipſamet malitia illius ſuperfluitatis vel quaꝫ ex
ſe hꝫ vel quā acquirit: q̄a aperte nō bene digerit̄:⁊ cū predi
cta ſuperfluitas calefit iterato recōfluit ſanguis ad illam
ab aliis partibus vt dicebat̄ ⁊ eundē modū tenet:⁊ q̄d di
cit notū eſt. ¶ Et cū dicit. Duplex aūt eſt hec talis: decla
uit reuerſionē exacerbationis eſſe ex duplici cauſa: ⁊ vna
cauſa eſt debilitas virtutis que permanet in particula ag
gregās ſuperfluū ⁊ nō expellens. ¶ Cauſa ſcd̄a eſt relique
que coaceruant̄ ⁊ mltiplicant̄ in parte ex materia que pu
trefit que cōtinue ex debilitate v̄tutis generat̄ que relique
ſunt cauſa aggregationis ſuperfluitatis in particula: ita ꝙ
duplex eſt diſpoſitio ſupfluitatis in particula que eſt cau
ſa reuerſionis feb. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Neqꝫ eni credi pōt in vaſis externis: quibꝰ elixa ci
baria nidorulēta ſunt diſpōnē quādā ſeruari: in ptibꝰ
aūt qbꝰ humores putreſcūt minime pmanē: maximeqꝫ
impoſſe videt̄ ſolui diſpōnē: quotiēs vniuerſuꝫ corpꝰ
malis humoribꝰ abunde ac repl'onis morbo laboret
potiſſimū quotiēs in eo ipſo meatus ipſi anguſtiores
extiterint cōtinētes excremēta partis. Quēadmoduꝫ
igit̄ ſanctio ſubſequit̄: quotiēs meatꝰ ipſi expurgent̄:
vt pars ipſa diſflari queat ⁊ vires cōſtēt ⁊ diſpoſitio
corrigat̄: ⁊ vniuerſum corpus: neqꝫ malis humoribꝰ
ſtatuat: neqꝫ repl'one laboret. Igit̄ quouſqꝫ hec pma
neant: circuitionē acceſſionū permanere neceſſe eſt.

Leonič. ¶ Neqꝫ eni exiſtimes in exterioribꝰ vaſis in qbꝰ elixa
tū obſoniū i vapores eſt reſolutū quādā relinq diſpo
ſitionē: nullā aūt in ptibꝰ in qbꝰ humores putruerit:
tūc v̄o magis eā que remanet diſpōnē impoſſe eſt ſol
ui. Qū vniuerſuꝫ corpꝰ multis ⁊ uitiatis humoribus
fuerit oppletū: ac multo etiā amplius ſi his adiungat̄
oium p quos mēbri ſupfluitates excernunt̄ meatuuꝫ
aſtrictio. Sicuti etiā ſanitas ſubſequeret̄ ſi ⁊ meatus
eſſent aperti: ita vt in mēbro liberi trāſitꝰ fierēt ac po
tētia vegetior redderet̄ emēdaret̄ affectꝰ atqꝫ vniuer
ſuꝫ corpus: neqꝫ multis neqꝫ vitioſis humoribꝰ gra
uaret̄. Donec v̄o hec perdurauerint: circuituꝫ quoqꝫ
acceſſionum ſeruari eſt neceſſarium.

Antiq. ¶ Ne eni exiſtimes exterioribꝰ quidē his vaſis
in qbus decoctus cibꝰ nidorē ſuſcepit quandā
diſpōnē dimitti: pticulis aūt in qbus humores
putrefiūt: nullā: adhuc antē vtiqꝫ magis ipoſſe
eſt ſolui ⁊ hāc diſpōnē cū vniuerſuꝫ corpus ca
cochimū ⁊ plectoricū extiterit. Et multo vtiqꝫ
magis ſi ſupaduenerit his ꝯſtrictio vniuerſoꝝ
diriuātiū poroꝝ ipſas ſupfluitates pticule. Si
cut igit̄ ⁊ ſanatio ſequet̄ ſi ⁊ pori expurgent̄ vt
hū fluxibilis ſit pticula: ⁊ v̄tus roboret̄ ⁊ diſpo
ſitio corrigat̄ ⁊ vniuerſuꝫ corpus: neqꝫ plecto
ricū neqꝫ cacochimū ſit. Donec aūt hec pmāſe
rint ⁊ periodū paroxiſmoꝝ neceē eſt pmanere.

¶ Declarat q̄d dicit per ſile. ſ. qual'r ex ſuperfluitatibus ge
neratis in mēbro ⁊ accēſo a calore in eis derelinquit̄ q̄dā
diſpoſitio que eſt cauſa regirationis ſuperfluitatū: ⁊ quod
dicit eſt notū per ſe: imo dictū fuit ſupra: mala q̄litas que
derelinquit̄ in loco minere putredinis nō ſolum eſt cauſa
vt per viā cōgeſtionis in parte aggreget̄ ſuperfluitas: ſed
pōt eſſe cā attractionis ſupfluitatis ab alio loco ad illum.
Et ponit Galenus poſt diſpōnes corporis qbus exiſtenti
bus maxime perdurant paroxiſmi ⁊ reuerſiones periodo
ruꝫ ex cauſa prefata: ⁊ hoc cū dixit. Adhuc antē vtiqꝫ ma
gis impoſſe eſt ſolui hāc diſpōnē. ſ. paroxiſmoꝝ feb. ⁊ cau
ſam ipſoꝝ cū vniuerſum ⁊c. q̄a q̄n corpus eſt cacochimi
cū ſanguis q fluit ⁊ vadit ad ptē de ſe eſt malignꝰ. Sil'r ple
ctoria corpis eſt cā cōgregatiōis ſupfluitatū i ipſo. Et mul
tū vtiqꝫ ⁊c. q̄ eniꝫ dicit ſunt p ſe clara. ¶ Deide cū. d.

¶ Sile accidit i mulieribꝰ: in eis eni quo ad ſil'es cāe ⁊ **Laurē.**
eq̄lis pmaneāt mēſtruoꝝ ex ipſa circuitio retinet̄.

¶ Hoc idē i mulieribꝰ accidit: nā ⁊ in his donec eq̄les **Leonič.**
ac ſil'es mēſtruoꝝ cauſe fuerint ideꝫ ſeruat̄ circuitus.

¶ Ita igit̄ ꝯtingit ⁊ in mulieribꝰ: ⁊ enim ⁊ his **Antiq.**
donec vtiqꝫ pares ⁊ ſil'es māſerint mēſtruorū
cauſe ⁊ periodus eaꝝ eadem cuſtoditur.

¶ Declarauit dictū q̄d dicit ibi. ſed manēte ſiq̄dē ea que in
pticula eſt diſpoſitio ⁊c. p ſimile: ⁊ dicit. ita eniꝫ. deinde ex
cuſat ſe a determinatione ampliori. ¶ Deinde cū. d.

¶ Sꝫ de his oibꝰ libro de defluctionū diſpōnibꝰ latiꝰ **Laurē.**
docuimꝰ: ⁊ nūc imorari diutiꝰ i ꝯfirmādis his q̄ alibi
oſtēſa iaꝫ ſūt minime ꝯuenit: neqꝫ ēt pterire cogita re
rū in pſis vtilia. Maxie āt vtile eſt in his cog'ſcere vt
aliq̄ ptes aliis trāſmittūt excremēta quēadmodū ca
put oculis ipſis: q̄dā v̄o ab excremētis i ſe genitis ini
tiū febricitādi ſuſcipiūt. Et vt his oibꝰ cōis excremen
toꝝ putredo ē: ꝓpriū v̄o ifractio ac ſtipatio ꝯceptacu
loꝝ aut ex hūore glutinoſo vel craſſo vl' multo iterdū
anguſtia meatuū: vl' ſenſibiliū: vl' minime ſenſibiliū i
terdū q̄s oia loca vacua in toto corpe replcant̄: ⁊ ab
his oibus multitudo ad ipſas vires relata: quēadmo
dū libro de multitudie docuimus. Febriū igit̄ circui
tione repetētiū nō noui niſi quepiā cauſa omiſſa ſit.

¶ De his v̄o vberiꝰ a nobis ſcriptū in libro de fluctio **Leonič.**
nibꝰ: neqꝫ nūc i eis ꝓbādis q̄ ātea fuerūt demſtata tpa
terere ē neciū. Sꝫ neqꝫ capita eaꝝ reꝝ q̄ huic loco cō
ducūt ſūt ptereūda. Sūt aūt hec cognitu vtilia ꝙ nō
nulle q̄dē ptes ad alias ſupfluitates trāſmittūt quēad
modū caput apō oclos. nōnulle āt ab eiſdē i ſeipis ge
nitis pn^m febricitādi trahūt. Cū q̄ his oibꝰ ſupfluitatū
putredo cōis exiſtit: ſingulis āt ꝓpriū iſt huic q̄dē cō
ſtructio ac cōpactio vaſoꝝ ob hūores vel craſſos vel
mltos. Aliī meatuū cōſtrictio ſenſibiliū. ſ. vel iſenſibi
liū. Aliī oia i toto ipſiꝰ corpe loca iania ſūt oppleta: ac
pterea ea adeſt multitudo q̄ ad potētiā dr̄ quēadmo
dū i libro d' mltitudie oſidimꝰ. Eaꝝ igr̄ febriū q̄ p cir
cuitū acceſſiōes faciūt: neſcio ſi q̄ ē nob cā ptermiſſa.

¶ Dictū eſt aūt plurimū de his talibꝰ oibꝰ in ſer **Antiq.**
mone de reumaticis diſpōnibꝰ ⁊ nūc neqꝫ mo
rari in ꝓbōne demſtatoꝝ eſt rōnabile neqꝫ ſup
gredi capl'a vtiliuꝫ ad pñtia. Utilia v̄o ſunt in
his maxie cognoſcere ꝙ q̄dā pticularū aliis im
mittūt reumata ſicut caput oculis: q̄daꝫ v̄o ab
his que a ſeipſis generant̄ ſupfluitatibꝰ princi
piū febricādi ſuſcipiūt. Et q̄m his talibꝰ vniuer
ſis: cōmune q̄dē putredo eſt ſupfluitatuꝫ: pro
prium aūt vnicuiqꝫ huic q̄dē obſtructio ⁊ ob

tuſio vaſorũ: vel ꝓpter viſcoſos humores vel groſſos vel multos. Alij vo conſtrictio pororum vel ſenſibilium vel inſenſibiliũ. Alij vo alicui impletas eſſe eas que ſm totum corpus eius ſunt vacuas regiones: ⁊ cũ his adhuc ea que ad virtutẽ eſt multitudo ſicut in ſermone de multitudine demonſtratum eſt. febriũ q̄dẽ vtiq; que ſm aliquã periodum exacerbant neſcio ſi qua deficit generationis cauſa.

¶ Et declarauit vlteri⁹ que ſunt capitula vtilia que hic nõ apparet ſupergredi. ſ. ad perfectã cognitionẽ cauſarũ periodicationis: ⁊ vnde eſt ꝙ quedam particularũ īmittunt alijs reumata: ex quibus particule ille ad quas mittit̄ accipiunt principiũ febriendi. Scðm caſum notũ tangit cũ dicit. quedã vo ab his ⁊c̄. Tertiũ caſuꝫ q̄a oportet preſcire ꝙ cõmune eſt oībus his ſuperfluitatibus in quib⁹ ſiũt tales periodi feb. putride ſuperfluitatũ ad hoc vt illi fiãt. Quartum caſum vtile qð opꝫ preſcire eſt ꝙ diuerſis partibus ſunt appropriate diuerſe cauſe mediate putredinis: alicui eni parti eſt appropriata obſtructio vaſorũ que fit vel ꝓpter viſcoſos humores vel multos vel groſſos: ⁊ per hoc intelligit oppilationẽ intrinſecã in vaſis: alicui appropriata eſt conſtrictio poroꝝ ⁊ illa eſt oppilatio orificiorũ: alicui appropriata que hꝫ vacuas oẽs regiones. ſ. venas ⁊ poroſitates mẽbri repletas: alicui appropriata eſt multitudo quo ad virtutẽ: ⁊ dato ꝙ ibi non eẽt repletio quo ad foramina: de qua ſupra locuti ſuimus: ⁊ hoc intelligit cuꝫ dicit. ⁊ cum his adhuc ſup. ꝓpriũ eſt alicui ⁊c̄. Et poſſibile eſſet ꝙ vtraq; repletio: ⁊ quo ad virtutẽ ⁊ quo ad vaſa ſimul alicui parti appropriaret̄: reſpõdit ſicut in ſermone de multitudine ordinatũ eſt. i. mõſtratũ de omnibus his. Et ponit vltimo finẽ dicti Galeni cũ dicit. febriũ vtiq; ⁊c̄. vñ dic̄. Neſcio ſi q̄a deficiat gñōnis cã: q̄ſi dicat nulla ⁊c̄.

Laurẽ. ¶ Earum autem que nullum eiuſmodi ſeruant ordinẽ cauſa eſt: vel quia humor tranſmouet in alienam: vel q̄a errorẽ viuẽdi cõmutãt ad ei⁹ deducunt̄ diſpõnẽ.

Leonič. ¶ Earum autẽ que ordine carent nõnulle ex trãſmutatione humoris nonnulle ob victus errorem ad talem diſpoſitionem deueniunt.

Antiq̃. ¶ Inordinatarum vo quedam quidem ex tranſitione humoris: quedam vo ⁊ propter diete delictum in talem deuenerunt cõſtitutionem.

Cõ. 25ᵐ ¶ Cum poſuit Galenus cauſas periodorũ euenientium in feb. ⁊ ordinem ipſarũ: vult nunc aſſignare cauſam inordinationis periodoꝝ que aliquãdo accidit in febribus: ⁊ ponit cauſas huius eſſe duas: vna eſt ꝑmutatio vnius humoris in aliũ. Alia eſt delictũ qð fit in dieta: dicit eni. Inordinatarũ vo. ſ. febriũ quedã deueniunt in talẽ cõſtitutioneꝫ ex trãſitione humorũ. i. ex permutatione humorũ: vt quãdo vnus permutat̄ in aliũ: q̄a quãdo quilibꝫ habet ꝓpriũ periodũ: cum vnus qui faciebat feb. tranſmutat̄ in aliuꝫ: tunc mutat̄ ordo primus qui erat in paroxiſmis. Quedaꝫ vo ⁊c̄. Et ſi diceres has cauſas non eſſe ſufficientes cũ ſupra dictum ſit ꝙ hec permutatio poteſt contingere ex ꝑte diſpoſitionis que eſt in mẽbro ꝓpter quaꝫ ſuperfluitates aggregant̄: nihilominus tamẽ permutatio predicte diſpoſitionis non eſt cauſa permutandi ordinem periodorum niſi inquãtũ eſt cauſa permutationis ſuperfluitatũ: vt q̄a ſit cauſa ꝙ alius modus ſuperfluitatis aggreget̄ in parte quã prius vel alia quantitas ꝓpter quã quãtitas predicta cauſa reduceret̄ ad illã de tranſmutatione ſuperfluitatis. Et hoc etiã modo peccatũ in dieta nõ eſt cauſa permutationis ordinis periodorũ niſi inquantũ eſt cauſa permutationis in ſuperfluitatibus ꝓpter qð in gñali cauſa ꝑmutationis periodoꝝ non eſt niſi vna. ſ. permutatio in ſuperfluitatibus que defluunt vel aggregant̄: tamen in ſpeciali vel cauſe iſtius cauſe imediate in ſpeciali ſunt due: q̄a ꝑmutatio in ſuperfluitatib⁹ aut eſt ex materia: ⁊ hoc eſt ex delicto diete: aut eſt ex aere vt cum vnus humor tranſit in aliũ: vel eſt ex permutatione diſpoſitionis membri: quia ad illud vt dictũ eſt reducit̄. Et ex his dicunt cõiter eſſe notum ꝙ oīs inordinatio que eſt in periodis non eſt ex nature opatione ꝑncipalr̄: ſed ex parte materie ⁊ ꝑncipaliter eſt contingens. Ordinatio aũt ꝑncipalr̄ nature eſt attribuenda ⁊ materie ſcðario tanq̃ circa qð verſat̄ operatio nature: ⁊ hoc pꝫ 2° ⁊ 3° de creticis. ¶ Deinde. c. d.

¶ Sanguis igitur putreſcẽs maxime vertit̄ in alienũ: qui vt ante diximus ſanguinis partiꝫ flaua bilis: partim atra efficitur. Quantum igit̄ humores in corpore egro tãtũ circuitiones acceſſionuꝫ euariant: quocirca mirum minime videri debet per tales mutationes ordinem quoq; mutari: ſed non parum mutatur vbi qð incipit putreſieri aliqua parte exiſtat alterum: alteruꝫ aũt ex alijs decubat atq; in illis tale exiſtat: aut in toto animalis corꝑe exuperet. Nec ſecus queců̄q; egri: ipſi viuendo cõmittunt: hec quoq; nihilominus corrũ poſſunt circuitionis ipſius ordinem: vt enim in ſanis prauus victus morboꝝ cauſa eſt: eodẽ modo vel magis in egris: quotiens erroreꝫ cõmiſerint acceſſiones exiſtunt. Nec ſolum adhuc egrotantes: ſed etiã in ipſo refectionis tẽpore prompte ex quauis cauſa ledunt̄: quocirca per omnem inſignem leſionem vel preuenire circuitiones ipſas cogunt: aut diſſimiles quideꝫ gignũt materias ex q̄bus acceſſionũ ordo corrũpit̄. Laurẽ.

¶ Maxime igitur tranſmutat̄ atq; in alteraꝫ naturam tranſit ſanguis cum putreſcit. Nam vt etiaꝫ antea expoſuimus ꝑs vna ſanguinis fit flaua bilis: alia nigra. Quantũ vo in egrotantiũ corpore humores mutant̄: tãtũ etiã acceſſionũ circuitus. Quare nihil miranduꝫ eſt ſi in huiuſcemodi mutationibus ordo acceſſionũ euariet. Illa quoq; nõ paꝝ eſt varietatis cauſa quod qui putreſcere incipit humor in aliquo alio membro conſiſtit: alter vo ex alijs defluit partibus qui vel in ipſis ſolis continebatur: aut in vniuerſo corpore animalis redundabat: ſic ⁊ queců̄q; circa victus rationẽ errata ab egrotantib⁹ ſiunt: nihilominus hec circuituũ ordinem euertunt. Quemadmodũ eni ipſis quoq; ſanis victus depravatur egrotandi affert occaſionem eodẽ vt arbitror modo: vel etiam magis in laborantibus ex erroribus admiſſis ſiunt acceſſiones. Non ſolum igitur cuꝫ iam egrotant: ſed eo etiã tempore quo ex morbo reſeruntur quacũ̄q; ex cauſa promptiſſime offenduntur. Quodcũ̄q; igitur offenſionis genus effatu dignũ interuenerit vel circuitus anticipare: aut alios diuerſe nature a prioribus oriri eſt neceſſariuꝫ a quibus acceſſionum ordo peruertitur. Leonič.

¶ Igitur tranſcendit quidẽ maxime ſanguis cũ putreſit: ſicut enim ⁊ antea dictũ eſt; hoc equi- Antiq̃.

Antiq. dem rubea cholera fit: hoc autē nigra: inquantum autem rurſum humores qui ſunt in corpore eorū qui infirmanē tranſmutanē intantū ꝛ periodi paroxiſmorū. Quare nequaꝗ̄ adhuc mirabile eſt in talibus trāſmutationibus ſubalterari ordinem: ſubalteraē autē non minime ꝛ eo ꝙ quidē qđ incipit putrefieri ſm aliquam particulā aliud exiſtit. Aliud ṽo ex alijs iſluit: aut in his ſolum exiſtēs tale: aut ſm totū aialis corpus ſuperabundans. Sic autē ꝛ quecūqꝫ peccant ſm dietam laborantibus nō minus: ꝛ hoc corrūpunt periodoꝝ ordinē. Sicut enī ꝛ ipſis ſanis male diete egritudinū cāe exiſtūt eodē vt exiſtimo mō vl̄ ꝛ mag adhuc egrotātibꝰ ex quibuſcūqꝫ peccauerint paroxiſmi cōcidūt non ſolum: deniqꝫ adhuc egrotantes ſed ꝛ circa reſumptionis tempus parate ab oī peccato leduntur: ſm vnāquāqꝫ igiē leſionē iam digna ratione vel anticipare multū periodos cogūt: vel quaſdā alterogeneas prioribus eis generāt a quibus ordo paroxiſmorum corrumpitur.

℄ Declarauit has cauſas quas poſuit: ꝛ primo cauſam ex permutatione humoꝝ. Et attende ꝙ vnus humor trāſmutatur in naturā alterius dupl'r: vel per alterationem: ꝛ hoc p̄mo tetigit cum dicit. Igiē tranſcēdit quidē maxime ſanguis. ſ. in naturā alterius humoris cū putrefit ꝛc. hic qdē ſcilꝫ ſāguis ru. cholā fit: ꝛ quō aduriē. hic aūt nigrū. ſ. quādo plus aduriē: ꝛ hoc fuit ſupra in illo caplo Reuerti ꝛc. claruit: ꝛ cum dicit intātū ꝛ periodi paroxiſmoꝝ. ſ. ſubalternanē. ℄ Et attende ꝙ quādo Gal. dicit. Igitur trāſcendit quidē maxime ſang. ꝙ hoc eſt verū quantū ad ꝓpriā complexionē ſanguinis. Eſt enī calidus ꝛ humidus facilꝰ tranſmutabilis in aliū humorē ꝗ̄ flegma ꝛ melācholia: cum teneat quaſi medium inter choleram ex vna parte: ꝛ flegma ꝛ melancholia ex alia. ℄ Sed ſi conſidereē ſanguis quantū ad habitudinē quā hꝫ ad naturā cum ſit theſaurus nature: ꝛ magnā cuſtodiā degat natura circa ipſum plus ꝗ̄ circa alios non eſt faciliter permutabilis ꝛ alterabilis: imo minus ꝗ̄ aliqs alioꝝ: ꝛ hec eſt cauſa quare pauce feb. fiunt a ſanguine ꝛ plures ab alijs humoribꝰ. ℄ Et ꝓpter hoc notanter dicit Galenus tranſcendit: ergo maxime ſanguis cum putrefit: qꝛ tunc derelictus eſt a regimine nature ꝛ derelictus cōplexioni ꝓprie. ℄ Alio modo fit tranſitus vnius humoris in naturā alterius ex quo cauſaē inordinatio in periodis: ꝛ per admiſtionē alterius humoris cum illo: cum enī cum aliquo humore ordine periodicante permiſcetur alter humor: impediē ordo predictus: ꝛ hoc patet ex dictis ſupra de cōmiſtione humoꝝ adinuicē. Et hanc cauſam tangit Galenus cū dicit. Subalteraē aūt nō minime ꝛc. cū dicit aūt in iſtis ſolis. itellexit ſcꝫ particulis que influunt ꝛc. deinde cum dicit. Sic autē declarat cauſam inordinationis ꝛ permutationis ordinis in periodis ex delicto diete: ꝛ cum dicit. ex quibuſcūqꝫ peccauerit paroxiſmi coincidunt intellexit ſcꝫ ſm ordinem aliū ꝗ̄ prius eſſent. ℄ Deinde cum dicit.

Laurē. ℄ Sepe etiā ob impletionē circuituum incognitā medicis egri videntur pati inordinatas acceſſiones: ſed tales ordinū ꝑmutationes nequaꝗ̄ ſunt: ſed tātūmodo videntur. Sed quecunqꝫ re vera ſunt: aut ob permutationem humorū cōmittentium morbos: aut ob viuendi errorem efficitur.

℄ Sepius ṽo ob circuitum cōplicationē que a medicis ignoraē vident abſqꝫ ordine acceſſiones in egrotantibus fieri. Sed nō ita fortaſſe res ſe hꝫ quēadmodum videē: ſed tunc vere ordo euariatur quādo qui febrē faciunt humores: in alteram naturam tranſierint: aut in victu errare contigerit. Leonic.

℄ Multotiens aūt ꝓpter ſupcōplicationē periodorū ignotā a medicis inordinate viſi ſunt egrotātes exacerbari. Sed he quidē tales inordinatiōes nō ſunt vere: ſed videnē ſolū. Quecunqꝫ autē vere ſunt aut ꝓpter tranſitionē eorum qui febres operanē humorū aut propter delictum diete efficiuntur. Antiq.

℄ Remouet errorē potentē īcidere: ꝛ dicit ꝙ multos egrotantes vidētur exacerbari inordinate cū ſe adinuicē cōplicantur: vt ſcꝫ cōponanē due quartane poterūt aliquādo apparere in eis periodi ſm motū tertianariū: ꝛ aliquādo ſm motum quartanariū: aliqñ quotidianariū. Sed tñ vt dicit Galenus tales nō ſunt vere inordinationes: ꝛ hoc qꝛ inordinatio ꝓprie debet attēdi vbi eſt ordinatio: ordo aūt ꝓprie attendiē in motibus periodoꝝ vnius feb. ꝛ non plus.

℄ Sed reſtat cōtinuarū genus quarū totū tēpus vna acceſſio eſt: aut ſemper equalis: aut decreſcēs aut increſcens vſqꝫ ad iudicium. Laurē.

℄ Reliquū eſt id febriū genus q̄ ſynoche vocanē quarū vniuerſū tēpus vna acceſſione finiē q̄ vel ſemꝑ in eodē vigore ꝑſiſtit vel minuiē vl̄ augeē donec finiaē. Leonic.

℄ Reliquū aūt eſt ſynochaꝝ genus quarū vniuerſum tēpus vnus ꝑoxiſmus eſt vel ſemꝑ hotenus vel diminuēs vel augēs vſqꝫ criſim. Antiq.

℄ Vult Galenus diſſoluere queſtionē aliā que fuit queſtio p̄mo mota in p̄ncipio huius capituli: que eſt aſſignare cauſam febriū ſynochaꝝ que ſunt vnius paroxiſmi a p̄ncipio vſqꝫ ad finem in qbus nō ſunt paroxiſmi plures vel excreſcentie vel ꝓportionales: ꝛ ſunt tales triplicis numeri vt ponit ꝛ declaratū fuit ſupra. ꝛ p̄mo premiſit intētionē ſuā que clara eſt: deinde ꝓceſſit ad diſſoluendū hāc queſtionē. Co. 26.

℄ Ex tali cā fieri ſolet: quas oīum febriū Praxagoras ſubijcit putredinē humoꝝ in caua vena cōſiſtere. Laurē.

℄ Hc ṽo oēs ex tali cā ortū hāt qualē Praxagoras exiſtimabat humoꝝ. vꝫ. in caua vena putrefactionē. Leonic.

℄ A tali cā aptū natū generari eſt qualē oīum febriū Praxagoras ſuppoſuit putredinē exiſtimans humoꝝ in chili vena conſiſtere. Antiq.

℄ Et primo ponit ſolutionē ꝛ cauſā illius auctoritate Praxagore: ꝛ quid voluit notum eſt: ꝛ per venam chilim intelligit venam magnam aſcendentem.

℄ Sed abſolutior ſermo ac verior hoc modo euadet. Quecūqꝫ circuitionibus quibuſdam repetanē morbi partium ipſarū accedunt diſpoſitionibus vel mittētium: vel ſuſcipientiū vel gignentium vel trahentium excremēta eo quo ſupra diximus modo. Ubi ṽo ſine circuitione fatigāt in his nullus locus peculiaris affectus eſt. Sed humores in venis ꝛ arterijs oībus ſunt: maximeqꝫ vbi in maximis ꝛ calidiſſimis ſunt: aut ob Laurē.

aliquā aliā cauſaꝫ vt in effimeris.i.diarijs: aut ob putredinem ebullientes accendunt febrem vnā cōtinuā ab initio vſqꝫ ad finē minime intermittentem eo vſqꝫ durantē ac decurrētē hoīeꝫ vſqꝫ cōgruētis eā humores cōſumantur aut cōcoquant̄ aut vtrūqꝫ patiant̄.

Leonić. ℭ Cōſqꝫ abſolutior ac verior ſermo hunc in modum diceret. Quecūqꝫ per circuitus aliquos egritudinū acceſſiones fiunt ex membroꝝ diſpoſitionibꝰ: ortū hñt que.ſ.membra vel mittunt vel ſuſcipiunt vel generāt vel attrahūt ſuperfluitates eo quo nuper diximꝰ modo: ſed que circuitū non habēt in his nulla eſt corporis pars que precipue ſit offenſa. At oēs qui in venis ꝛ arterijs cōtinent̄ humores atqꝫ hi preſertim qui in maximis atqꝫ plurimo calore abundātibus ſunt: aut ob aliam: qꝫuis cauſam queādmodū in effimeris aut ob putrefactiones ferventes febrem accendunt ſynocham appellatā que a principio vſqꝫ ad finē nullam habet itermiſſionē ac tādiu perſeuerat hoīemqꝫ deurit donec qui ei cauſaꝫ afferunt humores: aut ex toto aſſumantur aut coquant̄: aut vtrūqꝫ patiantur.

Antiq̄ ℭ Perfectior autē vtiqꝫ hic ſermo ꝛ verior fiet ſm hunc modū: quecūqꝫ quidē in periodis quibuſdā exacerbant̄ egritudines particularū naſcunt̄ diſpoſitionibꝰ vel mittentiū vel ſuſcipientium vel generantiū vel attrahentiū ſuperfluitates ſm eum qui parum antea dictus eſt modum. Quecūqꝫ ꝟo ſine periodis nullus in his patiens eſt locus precipuus: ſed humores qui ſunt ſm arterias ꝛ venas vniuerſas: ꝛ maxime quicūqꝫ ſm maximas ꝛ calidiſſimas ſunt: vel ꝓpter aliam quandā cauſaꝫ vt in effimeris: vel ꝛ ꝓpter putredinē ebullientes accendunt vnā febrem ſynochā a principio vſqꝫ in finē indeſinentē vſqꝫ intantū ꝛ permanentē ꝛ comburentem hoiem donec generantes eā humores cōſumantur vel digerant̄ vel vtrūqꝫ patiantur.

ℭ Deinde qa hec cauſa ꝛ ſolutio erat imperfecta ponit ſolutionē completā cum dicit. Perfectior auteꝫ: ꝛ dī. ꝙ feb. que exacerbant̄ ꝛ euacuant̄ ſm periodos ſunt feb. in quibus eſt aliquis locus precipuus patiens ad quē transmittitur ab alio ſuperfluitas vel ad quem locū attrahit̄: quia ſm aliquē precipuū locū eſt cauſa aliqua attrahens vel in quo ſm congeſtioneꝫ generat̄ ſuperfluitas: oēs ergo feb. que per plures periodos euacuant̄ ſunt ille in quibus eſt aliqua precipua ꝛ particularis particula patiens: ꝛ iſtud fuit clarum in cauſis periodoꝝ aſſignatis ſupra: ſed feb. ille ſunt vnius paroxiſmi a ꝑncipio vſqꝫ ad finē in quibus eſt nullus locus precipuus patiens: imo humores cauſantes talem feb. ſunt ſm vniuerſas arterias ꝛ venas corporis ꝛ nō in aliquo precipuo loco: ꝛ maxime illi ſunt cauſantes talem febrē qui ſunt ſm maximas ꝛ calidiſſimas venas. Et tunc dat cauſas ſm quas tales humores predictā feb. generāt cum dicit. vel ꝓpter aliam quandā cauſam.ſ. faciunt talem feb. qa ſcꝫ ꝓpter ſolam calefactionem: ꝛ dicit hoc ꝓpter ſynocham cōcluſam ſine putredine in quibus eſt ſimplex calefactio in ſanguine vt in effimeris eſt ſola calefactio in ſpiritu: ꝛ tales etiā inter effimeras reponunt̄ vt ſupra. ℭ Aliam cauſam tangit cuꝫ dicit. vel ꝓpter putredinē ebullientis ꝛc. ꝛ iſta eſt ſynocha de putredine: ꝛ cuꝫ dicit. conſumant̄: intelligit per hoc omnē euacuationē ſiue ſenſibilē ſiue inſenſibilem vel digerant̄ vel vtrūqꝫ patiant̄ ſm digeſtionē ꝛ euacuationē: ꝛ apud nos alibi iſtud membrū de digeſtione: qa pōt poni ſeiunctum ab euacuatione: qa ponimus ꝙ aliquādo per ſolam digeſtioneꝫ abſqꝫ euacuatione pōt ceſſare feb. putrida. ℭ Et poteſt exponi apud alios vel digerat̄: vel pro et vtraqꝫ patiantur: ſcilicꝫ digeſtionem ꝛ euacuationem.

Sola digeſtione pōt ceſſare feb. putrida.

Et vt detur huic noſtro operi complementuꝫ noſtre facultati ſufficiens: declarare volumus oēs cauſas periodorū in egritudinibus ſm omnē modū ꝛ vniformitatis paroxiſmi in egritudinibꝰ fiendū a principio vſqꝫ ad finē. Et procedemus iuxta fundamēta ꝛ declarationes datas a Galeno in hoc capl'o: tunc enī erit ſatiſfactū dubus qōnibus quas mouit Galenꝰ in hac vltima parte libri: ꝛ in hoc etiaꝫ conſumabimus dicta ab alijs in hac materia. ℭ Dicamus ergo ꝙ ſm ꝙ dicit Gal. cauſa quare egritudines motū ſuū obſeruant periodicuꝫ eſt periodica expulſio ſuperfluitatis ad aliquē locū determinatū fiens ex fortitudine alicuius particule expellētis ꝛ debilitatis alicuius recipientis ab illa: que particula fortis in expellendo periodice congregat in ſe ſuperfluitateꝫ ex cauſis quas poſuit Gal. ꝛ ſic ad debilē periodice expellit: aut cauſa talis motus periodicationis eſt cauſa aliqua attrahens periodice ad membrū ſuperfluitatē in quo eſt ſuperfluēs vt calor vel dolor. Aut fit talis motus periodicus in egritudinibus ex cōgregatione ſupfluitatis in aliq̄ particula periodice per viaꝫ cōgeſtionis ex debilitate exiſtente in predicta particula: ꝛ has oēs cauſas ponit ꝛ explicauit Galenꝰ: ꝛ ideo nō eſt ſermo in eis extēdēdus. ℭ Ex qbꝰ cauſis ipſe ꝯcluſit ꝙ in oībꝰ feb. ꝛ ꝑ ꝯñs in oībꝰ egritudinibꝰ hñtibꝰ motū ꝑiodicū eſt aliqs locus patiēs ꝑcipuꝰ: ad quē ſicut ad minerā putredinis fit expulſio humoris: aut attractio: aut ꝯgregatio q in predicto loco putrefit. Et quia hoc fit pluries: ꝛ ideo talis febris motꝰ hꝫ periodos.

Digreſſio. 70.

Cauſe periodoꝝ.

ℭ Eſt enī periodus vt huic propoſito pertinet reditus alicuius egritudinis ab eadeꝫ diſpoſitione in quā ꝑmo erat. vnde periodus egritudinis idē eſt ꝙ eiꝰ circuitus. Unde Galenus in cōmēto illius afoꝛiſmi. Paroxiſmos ꝛ cōſiſtētias: ſm tranſlationē grecaꝫ dicit. Qui aūt periodū vocat eam in idem ſimilē reiterationē manifeſtū vtiqꝫ oībus: ꝛ patet ex his ꝙ opꝫ in periodo eſſe interruptionē quandaꝫ qa nihil exiſtens in aliqua diſpoſitione redit ad eandem vel ſimileꝫ niſi cecideret in predicta diſpoſitione interruptio. Et ideo in periodo eſt cōſiderare duas partes.ſ. fortē vt initium paroxiſmi vſqꝫ ad ſtatū: ꝛ eius declinationem ſeu quietem vſqꝫ ad initiū paroxiſmi alterius. Et hoc ponit Galenus in predicto afoꝛiſmo. ℭ Ex quibꝰ patēt tria. primo ꝙ periodus nō attribuit̄ egritudinibꝰ que ſūt vniꝰ paroxiſmi a ꝑncipio vſqꝫ ad fineꝫ incluſiue. ℭ Scđm ꝙ magis repit̄ periodicus motus in egritudinibꝰ vt febribꝰ vere iterpolatis qꝫ in ꝯtinuis cū eis fit vera iterruptio: attribuit̄ tñ ꝯtinuis in quibꝰ lꝫ nō fit vna interruptio: eſt tamē in eis qđā tepor: ꝛ vocant̄ ex hoc tales febres cōtinue ꝓportionales vt eſt tertiana ꝯtinua: ꝛ ſic de alijs. ℭ Tertiū eſt ꝙ motus periodicus attribuit̄ ſolū egritudinibꝰ depēdentibus a materia ꝛ a cauſa. nō aūt egritudinibꝰ a cauſa nō depēdentibus vt ethica cū in eis non cadat alteratio ꝛ inouatio diſpoſitionis. ℭ Sumit aūt Ariſtoteles in de generatione ꝛ corruptione: ꝛ 9ᵒ de gñōne aīaliū ꝛ in multis alijs locis aliter periodū: de qbꝰ mō nō curamus. ℭ Eſt ergo in oībus egritudinibꝰ hñtibus motū ꝑiodicuꝫ aliqs precipuus locus patiens in quo periodice materia aggregatur ſiue aliunde ad illū expellat̄: ſiue in eo ex debilitate

Quid periodus.

pᵃ particula afoꝛiſ. afoꝛiſ. 12.

⁊ ibidē aggregetur. Et hoc inducit Galenus in febribus: ex eo q̄ reperit in paſſionib⁹ manifeſtis vt obthalmia ⁊ ſimilib⁹: in febribus eni interpolatis apparet manifeſte: expellitur eni materia de loco venarū ad locū extra venas: ⁊ hoc pp̄ cauſas dictas ſupra cū declaratū fuit ſupra quare fit aliq̄ feb. iterpolata. In febribus aūt ꝯtinuis ꝓportionabilibus putrefactio fit materie intus intra venas in aliqua determinata parte: ad quā etiā partē tanq̄ ad minerā putredinis attrahit̄ vel expellit̄ vel ꝯgregat̄ periodice ſm̄ diuerſos periodos in diuerſis humorib⁹ mā̄ cauſans exacerbationē: ſed cōtinuat̄ vna exacerbatio cū alia pp̄ cāſ ſupra aſſignatas. Febres aūt que ſunt vnius ꝑoxiſmi a ꝑncipio vſq3 ad finē vt ſynocha ⁊ cōcluſa: cuius ſpēs ſūt tres: ſunt feb. in quibus nō eſt aliq̄s locus precipuus patiēs ad quē tanq̄ ad minerā expellat̄ vel attrahat̄ vel aggreget̄ mā̄ periodice: ſed putredo in eis eſt cōis in oib⁹ venis aut ſaltim in magnis ⁊ ꝓpinquis cordi: in q̄bus humor inceſſanter putreſit a ꝑncipio vſq3 ad finē ſine inouatione ⁊ periodicatione: ſimilis eni eſt putredo ſiue caliditas in toto illo humore putredine exiſtenti in materia putreſcenti vnius paroxiſmi in feb. habēte motū periodicū: in hac eni materia vnius paroxiſmi: vt ꝑbi gr̄a tertiane putredo icipit ⁊ inceſſanter ꝓcedit vſq3 ad ꝯſumptionē predicte materie ſine interruptione ⁊ renouatione aliqua. Et ſil'r eſt in ꝑdicta materia exiſtenti in ꝑdictis venis que feb. per aliquos dies durat ꝓpter multitudinē predicte materie cauſantis febrē. Contingit aūt ſpēs huius feb. eſſe tres ꝓpter cauſas dictas ſupra: cū de his locuti fuimus. humor aūt predictā feb. cauſans vt multū ⁊ quaſi ſemꝑ eſt ſanguis: q2 putredo ſanguinis eſt cōis oibus venis ꝓpter ipſius multitudinē: q̄d nō ſic ꝯuenit in alijs humorib⁹. ¶ Pōt etiā fieri talis febris cōcluſa a cholera nō hñs manifeſtū periodicum motū vt cauſon de cholera: ⁊ hoc cū accidit multitudinem cholere putrefieri in venis cordi ꝓpinquis: fiebat eni ideo feb. cōtinua de mā̄ putreſcēte intra venas: q2 cōtinue poterāt ire vapores ad cor vſq3 ad putredinē alteri⁹ portionis materie: nec facil'r reſolui extra corpus poterāt ex ſoliditate venaꝝ: ⁊ ideo quāto materia putreſcēs in venis eſt amplior ⁊ in loco magis cordi ꝓpinquo: tāto ꝯtinuiorem ⁊ cū minori tēpore feb. cauſat: ꝓpter q̄d cholera putreſcens in multa quātitate ⁊ in venis ꝓpinquis cordi feb. facit cōcluſam. Et dato forte q̄ aliquis tepor occultus in ea ꝯtigat plus q̄3 in feb. ſanguinis ꝓpter multitudinē ei⁹ nō eſſe tantū. Et ꝓpter hoc dicebat Auic. cauſonē de gn̄e ꝯtinue: q2 ſi pro ſed: diſtātia iter eius vehemētiā ⁊ ipſius teporē eſt inſenſata. Ex flegmate etiā pōt fieri cauſon vt dicit Auic. ⁊ per ꝯñs etiā cōcluſa maxime ex flegmate ſalſo putrefacto in venis q̄ ſequunt̄ ꝑtes cordis vt dicit Hippo. in epidimia. Sed iſtud erit valde rarius q̄3 ex cholera ex cauſis notis. q̄d aūt fieret ex melancholia non bene eſſet imaginabile: ⁊ ſi fieret non erit verus cauſon ⁊ valde rariſſime ⁊c̄.

g° quarti trac.2.ca. 43. Ubi ſupra cap.42.

Dubium. Sed licet hic dubitare ſanguinem poſſe facere febrem periodicam ſtantē ſub forma ſanguinis: quoniam ſi cauſa vniformitatis paroxiſmi in febre a ꝑncipio vſq3 ad finem eſt putredinem non eſſe in aliquo precipuo loco: ſed occupare oēs venas aut maximas aut maxime cordi ꝓpinquas cum ſanguis poſſit intus in venis in aliquo loco precipuo ⁊ diſtanti a corde putrefieri vt in ſimili loco in quo putrefit cholera cauſans tertianam cōtinuā ibi ſanguis putreſcens motū facit periodicū: ⁊ cū ſit diuerſus humor ab alijs deberet alio periodo periodicare q̄3 alij: ſic q̄lib3 alioꝝ periodicat alio periodo alteri⁹. ¶ Et attētione dignū q̄ mltitudo ſanguinis tenētis verā formā ⁊ ꝓpietatē ſanguinis nō declinātis ad nām̄ alteri⁹ humoris maxime et ſeq̄t mltiplicationē mā̄e: q2 ſanguis iter oēs hūores di humor tēperat⁹: iō multiplicatio in quāto nō iſeqt̄ur aliq̄d diſtēperamētū morbi ſicut alij hūores q̄ in cōparatiōe ad ipm̄ diſtēperati ſunt: ſed maxie multiplicationē mā̄e iſequit̄: nūc aūt cū mā̄ multiplicat̄ ei⁹ multiplicatio eſt cōis toti corpori quēadmodum apparet in diſpoſitiōe plectorica. ¶ Et ex h̄ accidit q̄ peccatū q̄d fit in ſanguine manēte ſub forma ſanguinis: ⁊ ei⁹ ꝓprietates obſeruāte nō declinādo ad nām̄ alteri⁹ humoris eſt oib⁹ venis cōe: ⁊ nō eſt in hoc aliq̄s locus ꝑcipuus: ⁊ iō febris cāta a ſanguine taliter peccāte motū nō h3 ꝑiodicū vt eſt ſynocha ſine putredine ⁊ de putredie. ¶ Et dato q̄ i hac ēt ſanguis peccat etiā in q̄litate q̄d peccatū cauſatū fuit ex ꝑmo: aliud aūt peccatū pōt accidere in ſanguine: q̄d peccatum eſt quū ſanguis ꝑ ſe in quali peccat: q̄d peccatū nō iſequit̄ eius multitudinē excedētē multitudinē debitā tot: h̄ q̄d peccatū pōt acgrere in aliquo mēbro determinato ⁊ ꝓprio: aut q2 illud mēbrū ex aliq̄ mala qualitate multiplicat in ipſo aliū humorē: aut q2 alterādo ipm̄ ꝯuertit ipm̄ verſus nām̄ alterius hūoris: ⁊ de tali ſanguine putreſcēte in aliquo ꝑcipuo ⁊ deteriato loco ꝯcederet Gal. ipm̄ febrē ꝑiodicā poſſe facere: ſed tūc ꝑiodus etiā eēt ei ſm̄ nām̄ illi⁹ hūoris ad quem declinaret ſanguis quēadmodū dictū fuit ſupra. Et dato q̄ formā ſubalem ſanguis adhuc habeat: ⁊ q2 vtplm̄ ſanguis ꝑ putredinē trāſit in nām̄ chol'e hinc eſt q̄ ꝑiodus ei⁹ eſt per tertiū vt dicit Gal. ſupra. vñ Gal. 9° terapē. Si ꝟo q̄dā eis vel ꝯfeſtim ex initio vel poſterius putredo ſupinnata fuerit: ſm̄ vniuerſas q̄dē venas ⁊ maxime ſm̄ magnas conſiſtente, eas ſynoches gn̄ari feb. in vna ꝟo ꝑticula aialis que aliquē ꝑiodū exacerbat̄. ¶ Et ad declarationē attēde vlterius q̄ cū dictū eſt q̄ in febrib⁹ hñtib⁹ motū ꝑ ꝑiodos eſt aliq̄s locus ꝑcipuus patiens nō itelligit̄ q̄ ſit vnus ⁊ determinatus locus: ita q̄ mā̄ in vno loco determinato ⁊ ꝓprio ſit: q2 febris iterpolata motū ꝑiodicū h3: ⁊ tñ mā̄ eam cauſans diſpſa eſt quaſi ꝑ totū circa mēbra ſenſibilia exteriora: ⁊ nō ſolū i vno ꝓprio loco. Et dato q̄ ſiq̄s vellet poſſet appellare illū locū ꝓpriū in cōpatiōe ad venas. Intelligit̄ ergo locum in talib⁹ febrib⁹ eē precipuū: q2. ſ. aliqua appropriata malitia ⁊ paſſio eſt in aliquo mēbro vel in aliq̄bus mēbris ⁊ nō cōis toti vel cōis ꝑtib⁹ cordis ꝓpinq̄s: q2 cōmunitas in locis illis: ⁊ multitudo cā eſt ꝯtinuitatis motus febrilis vt dictū eſt. vnde non eſt apta mā̄ ex tali paſſione aggregata facere feb. pl'ibus dieb⁹ niſi cadat iterruptio aut ſaltim tepor ⁊ reaccēſio. vt ꝑbi gratia. in febre tertiana cōtinua: cūbit̄ enim ex mala cōplōne aggregāte cholerā ꝑter nām̄ in aliqua ꝑte que chol'a aut ibi remanebit ⁊ putrefiet: aut ad aliquā ībecilliorē partē expellet̄ in qua putrefiet: ⁊ totū aut hoc erit latus in venis aut in locis a corde diſtātib⁹ que chol'a putrida cū nō ſit multe q̄ntitatis nō poterit pluribus dieb⁹ facere febrem niſi alia portio cholere putrefiat cōtinuās febrē: nō aūt pōt vniformiter febrē cōtinuare: q2 nō h3 cholerā cōtinuā ⁊ mediatā in venis ſuꝑ qua vniformiter ꝓcedat putredo ſicut ꝓcedit flāma cōburens q̄dā lignū que vniformiter q̄ſi ſtat accenſa vſq3 ad finem cōbuſtionis ꝓpter cōtinue ⁊ vniformiter ibi eē imediatū cōbuſtibile: ⁊ hoc iō eſt in tota ⁊ ꝑdicta febre: q2 alie ꝑtes venarū que ſucceſſiue ſibi cōtinuant̄ nō hñt malitiā ꝑſatam vñ in eis ſit cholera diſpoſita putrefieri: ḡ ſi debet alia portio cholere de nouo putrefieri vt febris ꝑduret op3 vt iterato in tali loco aggreget̄ aut augeat̄ iterū chol'a male qualitatis ⁊ ꝑter nām̄: aut aggreget̄ in aliquo alio loco: ⁊ ad illū locū qui eſt minera putredinis expellat̄: ⁊ in ꝑdicto loco iterato putreſcēs poſtq̄3 iam ex toto ceſſauerit febris ꝓpter reſolōnē ꝑme chol'e vt in febrib⁹ iterpolatis reiterat nouū ꝑoxiſmū aut nouā exacerbationē reaccēdit poſtq̄3 iā febris declinabat a ꝑ° chol'a depēdēs pp̄ ipſam multā reſolōnem.

Cap.5.

Et dato ꝙ ex toto nō ceſſauerit vt accidit in febribus cōtinuis ꝓportionalibꝰ ꝛ tātū durat periodicus motus quātū permanēt predicte cauſe periodice mām aggregantes ꝛ preciſe mutaƭ ſm mutationē illarū vt perfecte declarauit Galenus: ꝛ ideo quāto cholera faciēs cōtinuā: ꝛ ſic etiā interpolatam in maiori quantitate eſt cū facit exacerbationē vel paroxiſmū: tanto plus tēpus interpolationis vel temporis in febribus diciƭ eſſe minus vt ꝯtingat cholerā ꝓpter eius multā quātitatē cōtinue exacerbationē facere vt dicit Auicēna de febre ſyncopali humoroſa. Et ſimilr quāto putredo eiꝰ in multa quātitate eſt cordi vicinior vt ꝓpter hoc ꝯtingat ex cholera fieri febrē cōcluſam vt cauſon de cholera vt ſupra dictū eſt: qa aūt peccatū ſāguinis nō declinātis ad nām alicuius humoris erat oībus venis cōmune: hinc eſt ꝙ febris que eſt ex ipſo in tali diſpōne fit cōcluſa ꝛ vnius paroxiſmi a ꝑncipio vſqȝ ad finē diciƭ eſſe: ſed cū accidit ipſaȝ ex malitia aliqua alicuius mēbri peccare ſm aliquē precipuū locū: tunc cauſabit febreȝ habentē motū periodicū ſm nāȝ illius humoris ad quaȝ declinat vt dictū eſt: cū opȝ in ipſo ſimilr fieri ſicͭ in cholera dictū eſt alijs ſibi vicinis partibꝰ illeſis manētibꝰ: niſi eiꝰ tale peccatū accideret in quantitate magna in locis cordi propinquis vt ſupra dictū eſt in humoribus alijs. Et ideo Gal. in littera dicit: ſed humores qui ſm arterias ꝛ venas vniuerſas: ꝛ maxime qui ſm maximas ꝛ calidiſſimas ſūt vt eſt vena chilis: ꝛ dato ꝙ nō eſſet ſm vniuerſas.

p° quarti tracta. 2°. ca. 55.

2. li. theg. 44. t. 3. lib. theg. 38.

Sed licet hic addacƭ illō qō ſupra ex Pluſqͣcōmentatore adducebaƭ cōtra dictuȝ Galeni ꝙ ſanguis putreſcēs in aliqua determinata parte vt in pleureſi: qa cōuertiƭ ad cholerā vel verſus ipſius naturā: periodū facit per tertiū: qm̄ dicebat Pluſqͣcōmentator. periodus. tunc in febre ex tali putredine ſanguinis: nō erat niſi penes iteratā gñationē ſanguinis: ꝛ eius iteratum defluxum ad minerā putredinis: talis autē defluxus eſt ante ipſius ſupercoctionē: ꝛ cū nondū tranſierit in cholerā: nō cuſtodiet periodū cholericū. Niſi foret ꝙ ſm dicta ſupra ſanguis pōt periodicare periodo cholere: ꝛ dato ꝙ ꝯuerſus nō ſit ſubalr in cholerā ſed eius accidentia ꝛ diſpōnes per quas v̾ſus nām chole declinat/ acqſiuerit. Nunc aūt ſanguis qui ad predictū locū patientē fluit peccat peccato qualitatis verſus nām cholere: ꝛ ſic etiaȝ ſanguis flegmaticus putreſcens poſſet periodicare periodo flegmatis: nō ꝙ per putredinē declinaret ad flegma cum coctuȝ non reincrudeƭ. Et hec oīa ſunt dicta volēdo ſequi mentē quā videƭ Galenus habuiſſe in illo caplo. Reuerti igiƭ mihi tps ꝛc. ¶ Pluſqͣcōmētator aūt dicit ꝙ ſanguis apud ſuā opionē acceptus que dicta fuit ſupra: lȝ minꝰ ſit putreſcibilis ex ſua natura qͣ aliqs aliorū humoꝝ ex ſui tēperamēto: nihilominus tn̄ cōcedendū eſt ſanguinē putreſcere poſſe: ſed qa vtplurimū ſanguis non reperiƭ ſub ſuo tēperamēto: ſed aut declinat plus ad calidū aut ad frigidū aut ſiccū aut ad humidū oīs erit febris de ipſius putredine aliquando plus proportionata ad cholerā aliquādo plus ad flegma: aliqn̄ plus ad melācholiā: tn̄ ſi cogatur dicere ꝙ ſimplr dictus ſanguis putrefiat: nō periodicabit eiꝰ putredo ſicut putredo cholere neqȝ ſicͭ flegmatis oīno aut melācholie ꝓpter nō hr̄e oīno cōuenientiā cū illoruȝ aliquo: ſed qa flegma vicinius eſt ſanguini qͣ chole ꝛ melancholie: hoc eni ex modica vlteriori decoctione tranſit in ſanguinē qui ſimplr diciƭ ſanguis: veriſimiliꝰ eſt putredinē ſanguinis periodicare ad modū putredinis flegmatis qͣ cholere. Adhuc aūt. d. ſic. ſi periodicatio putredinis cauſatur citior vel tardior penes citius vel tardius excrementū materie putreſcibilis: plus aūt excreſcit de ſanguine: ita dicto in corpore qn̄ nihil obſtiterit qͣ de cholera: de

2. te. 44

neceſſitate periodicatio putredinis ſanguinis aſſimilabiƭ periodicationi flegmatis magis qͣ cholere. Adhuc dicit ſic: ſibi videƭ ſi prima putredo ſanguinis feb. cauſauit ꝛ diſtemperantiā in corpe fecit: nō erit regñatio ſanguinis iterum decurſuri ad minerā ſub eodeȝ tēperamēto materie iam diſtemperantiā habēte. Quare nullo modo videƭ ꝙ periodicatio eius debeat eſſe niſi ſm diſtemperantiā quā acquirit iteratis eius generantibꝰ: ſic ergo fiet aut cholica aut flegmatica aut melica eiꝰ periodicatio: lȝ putredo eiꝰ īceperit in ſimplr dicto ſanguine. Et allegat ēt qōdā dictū Gal. in ꝓnoſticis. Et hec dicta huiꝰ viri alijs dimittimus.

Reſtat autē in hoc queſito vlterius declarare que ſit cauſa quare humores habētes motum periodicū ſicut ipſi ſunt diuerſi ita habeāt periodos diuerſos vt aliquis de die in diem: aliquis de tertio in tertium ꝛ aliquis de quarto in quartū: qm̄ hoc non ſpecificauit Galenus: ſed ſolū quare in qbuſdā egritudinibꝰ cadat motꝰ ꝑiodicus ꝛ in qbuſdā nō: ꝛ in hac ꝑte diuiſi diuiſimode locuti ſunt ſȝ diuiſas itētiones qͣs viſi ſūt hr̄e auctores huius artis. ¶ Cōciliator autē diſa. 88. ſequiƭ modū quē qͣſi ad vnguē ſequiƭ Dynus in qōne quā de hoc diſputauit: ꝛ poſt iſtos qͣſi oēs pediſſe. Et modus eoꝝ ē hic: in oī eni ꝑiodicatione eſt motꝰ: motus aūt de neceſſitate dependet ex mobili ꝛ motore. mobile aūt in h̾ motu eſt humor. Motor aūt poniƭ duplex. ſ. natura ꝑticularis noſtri corporis inquantū periodicatio dependet ex operationibꝰ virtutū mēbri vel membroꝝ vt eſt ſupra declaratū. aliō aūt mouēs eſt natura vniuerſalis. ſ. celi cū oīs inouatio in his inferioribus in ipſaȝ reducaƭ. Propter hoc igiƭ opȝ dicē diuerſitatē periodoꝝ in diuerſis humoribꝰ dependere ex diuerſis humoribus nō abſolute: ſed ſm ꝙ comparātur ad vtrāqȝ naturā. ſ. aut ꝑticularē corporis aut vniuerſalē celi. Cū eni cā vniformitatis oīs in orbe ſit ex parte operationis nature: ꝛ diuerſitas ꝛ variatio in circuitibus ſit ex parte materie: ideo qa totus ordo ꝓcedit a natura: ſic diuerſitas procedit a materia vt ait Gal. in ſcdo ꝛ tertio de creticis: opȝ ꝙ cauſa diuerſitatis in periodis fe. ſumatur ex parte materie nō abſolute: ſed ſm ꝙ diuerſa materia diuerſimode cōparaƭ ad naturā: nā vna materia aliter ſe habet ad nām in hoc ꝙ citior ꝛ tardior ſit eius expulſio: aut citior ꝛ tardior ſit eius cōgregatio qͣ alia. Si igiƭ ꝯſideraƭ motus periodicus ex parte nature humorum: tunc diuerſitas in periodis conſurgit ſm diuerſas diſpoſitiones que conſpiciunƭ in humoribus: ꝓpter quas contingit vt in feb. diuerſificeƭ periodus: ita vt quarundā ſit breuis quarundā longus quarundā medius. ¶ Sunt aūt he diſpoſitiones quatuor. ſ. ſubā humoris/ quātitas/ qͣlitas/ ꝛ locus: qa he ſunt diſpōnes ꝓpter quas cōtingit in feb. citior aut tardior cōgregatio humoris in loco putredinis: aut difficultas aut facilitas putredinis ipſius: aut acceleratio: aut tarditas euacuationis ipſius: ſm que tria diuerſificantur periodi humoꝝ in fe. vt ponit Halyabbas 4° theorice capitulo 4°. nā humor qui hȝ diſpōnes ſube quātitatis ꝛ qͣlitatis ꝛ loci ꝓpter quas cito cōgregaƭ in loco putredinis citiores habet periodos. Et ſimilr qui diſpoſitiones hȝ ꝓpter quas cito putreſcit: ꝛ ꝓpter quas tarde: ꝛ difficulter ab eo tranſpiraƭ caliditas habet periodos citiores: qa caliditas remanēs tēpore multo eſt cauſa ꝙ citius attrahaƭ materia ad locū putredinis ꝛ citius putreſcat: ſed humor qui hȝ diſpōnes cōtrarias hȝ periodos tardiores. qui aūt medio modo ſe hȝ/ hȝ periodos medio modo ſe habētes inter velocitatē ꝛ tarditatē reuerſionis: ꝛ ꝓpter has diſpoſitiones cōtingit ꝙ ſanguis nō hȝ periodū vt ſupra eſt declaratū. Flegma aūt hȝ ꝑiodū citiorē ꝛ melācholia tardiorē: chola aūt iter iſtos mediū tenet. Flegma eniȝ citiſſime

Cap. 14

congregaƭ

congregatur ad locum putredinis:qa quãtitas eius in corpore eſt multa: ꝑpter quã multitudinẽ cum non eſt in naturali diſpoſitione aggregat naturã ꝛ partem in qua aggregatur. vnde cauſa eſt vt particula irritetur ad citã expulſionem eius. Iterũ flegma eſt faciliter putreſcibile propter ipſius humiditatem:ab ipſo etiam tarde trãſpirat caliditas ꝛ non perfecte:qa ſubſtãtiã habet viſcoſam. Localiter etiã flegma in loco ꝓpinquo loco ſanguinis cũ ſit humor ſibi ꝓpinquus ꝑpter quas omnes cauſas alijs humoribus periodos habet citiores. ❡ In melancholia ṽo reperiuntur omnes cauſe ecõtrario:eſt enĩ in corpore pauca inepta putredini valde:cũ ex duabus qualitatibus illi opponatur:perfecte etiam ab ipſa tranſpirat caliditas:cum non ſit viſcoſa:ꝛ ꝑpter illa habet ſic motum tardum:quia tamen eſt humor terreſtris in quo diu permanet ĩpreſſio: idcirco cum mota fuerit diutius perdurat eius exacerbatio q̃ alterius humoris:ꝛ lʒ tempus quietis habeat maius: ſed cholera inter iſtos humores ſe habet medio modo. Ipſa enim bene velociter congregatur in loco putredinis ꝑpter eius ſubtilitatẽ:vnde cito eſt mobilis ꝛ ꝑpter qualitatem eius acutam:vnde naturam ſtimulat ꝛ irritat:ſed ipſa non eſt ſic apta putrefactioni vt flegma propter eius amaritudinẽ ꝛ ſiccitatẽ:neqꝫ eſt multa vt flegma. Similiter ab ipſa perfecte tranſpirat caliditas:qa viſcoſa non eſt:ꝛ ideo periodos habʒ tardiores q̃ flegma:ſed qa plus eſt apta putrefactioni ꝛ ꝯgregationi q̃ melancholia:ideo hʒ periodos citiores q̃ melãcholia:ꝛ ideo periodus eiꝰ eſt medius inter periodũ vtriuſqꝫ:ꝛ qa cholera ſubtilis eſt: eſt facile permutabilis:ꝛ in tali ſubiecto non durat:idcirco tempus paroxiſmi eius minus eſt tempore paroxiſmi aliarũ febriũ. Et ſic in febre contingit ꝑpter has diſpoſitiones humorũ periodos diuerſificari. ❡ Ex parte ipſorũ etiã in alijs egritudinibus que exacerbant ex diſpoſitionibus humorũ qui ſunt vel ex parte ſubſtãtie vel quãtitatis vel qualitatis ꝛ loci:contingit ꝙ periodi eorum diuerſificant ſm ꝙ ex talibus diſpoſitionibus accidit ꝙ in tempore diuerſo ſit regeneratio talis vel talis humoris:ꝛ in tempore etiam diuerſo ſit eorũ effluxio:ita vt quidam periodicet de tertio in tertium:quidã de quarto in quartum:quidam de ſeptem diebus ſemel:quidam in menſe: ꝛ quidam in tempore ampliori. ❡ Sed quia in febribus admodum putredinis diuerſorum humorum eſt tempus determinatum ſm tales habitudines humorũ ad naturã: ꝛ hoc tempus in flegmate qđ eſt inter vnum paroxiſmũ ꝛ alterum eſt ſex horarũ:in cholera ṽo eſt triginta ſex horarum:in melancholia ṽo eſt quadraginta ſex horarum: ideo feb. facta a flegmate periodicat de die in diẽ:ex cholera ṽo de tertio in tertium:ex melancholia per quartũ. ❡ Quia tñ ille diſpoſitiones in humoribus ſunt accidentales ꝛ poſſunt in eis variari ex cauſa extrinſeca ꝛ intrinſeca:hinc eſt ꝙ tales periodi in feb. poſſunt permutari ꝛ aliquãdo ſm quantitatẽ temporis paroxiſmi ꝛ temporis quietis:vt quia quies que eſt inter vnum paroxiſmum ꝛ aliũ aliquãdo eſt breuior aliquãdo eſt lõgior:aliquãdo ṽo permutatur ſm totũ:vt qa flegma poterit moueri de tertio in tertium:ꝛ de quarto in quartum:ꝛ faciet tertianã ꝛ quartanã:ꝛ cholera de die in diem ꝛ faciet febrem quotidianã:ꝛ melancholia de quinto in quintũ:ꝛ facit quintanã. Et hoc innuit Auicẽna in capĩo de empiala. Dicit enĩ verum ꝑpter groſſitudinẽ materie ſue:ꝛ quãdoqꝫ cõuertiẽ in quartanã ꝛ tertianã:quoniã huius materia in corpore eſt pauca:ꝛ ſubdit:ꝛ hoc nõ abſtrahit eã ab hoc vt nõ ſit flegmatica: ꝑpterea quia putredo eiꝰ eſt putredo flegmatis:nõ ꝑpterea qa ꝑiodus nõ redeat oĩ die. Et in capĩo de

Cap. 53. trac. 2. p° ſen quarti.

febre ſextana ꝛ ſeptena ait ad eandem intentionem neqꝫ iterũ oportet vt dicatur ꝙ ſi eſt febris quintana:ideſt habens paroxiſmum de quinto in quintum:tunc neceſſe eſt vt ſit materia quintane:nã melancholia generat qntanã non ꝑpter hoc qa ſit melãcholia ſʒ per hoc ꝙ ipſa eſt pauca ꝛ groſſa ꝛc. Et ex his pʒ quomodo per illas diſpoſitiones humorũ que poſſunt permutari permutant:periodi in paroxiſmis feb. ꝛ ſic etiã poteſt ꝯtingere in paroxiſmis aliarũ egritudinũ. Et ex his patet quomodo poſſibile eſt dare febrem quintanã qđ ſupra fuit dimiſſum:ꝛ dato ꝙ Galenus ipſam nunq̃ viderit. Cap. 74.

Et reſtat nunc videre cauſã diuerſitatis in his periodis ex parte ꝑncipij mouẽtis qđ eſt nature particularis inquantũ motus humorum ex operatione virtutum membrorũ dependet:ꝛ quantũ ad hoc dicunt ꝙ tempora periodorũ in morbis non ſunt determinata nec vniuſmodi vt poſſimus dicere ꝙ egritudo facta a cholera habeat motum de tertio in tertium ex flegmate de die in diẽ ꝛc. imo reſpectu cuiuſlibet humoris hec tẽpora poſſunt eſſe diuerſa ita vt aliquãdo periodicet egritudo ſeu feb. facta ex vno humore vt ex cholera vel ex flegmate ſm dies aliquãdo ſʒ mẽſes ꝛ ſm annos: qđ ideo contingit:quia tempus expulſiue virtutis in operatione eſt:ꝛ quãdoqꝫ ſuperfluitas occurrit ipſam irritãs in actum expulſionis eius:ꝛ quia tale ſuperfluum poteſt diuerſis temporibus occurrere:cũ eius generatio dependeat a cauſis diuerſis nunc vno tempore occurrentibus: nunc alio:idcirco periodicus motus eius non eſt vnus ſed diuerſus:ꝛ iſtud ſentit Galenus 6° de accidenti loquẽs de actu expulſiue virtutis ponens exemplũ in matrice:ꝛ eandem ſniam 3° de ṽtutibus naturalibus capĩo 3°. Similiter etiam aggregatio ſuperfluitatis vt dependet ex defectu virtutis digeſtiue non habet tempus preciſum determinatum:ſed diuerſificatur hoc tẽpus ſm diuerſitatẽ eorũ que occurrunt:intrinſecus ꝛ extrinſecus. Et iđ exacerbatio talium egritudinũ vt ad operationẽ taliũ virtutũ refertur diuerſificat:in qua diuerſitate non eſt poſſe tẽpus aſſignare determinatum. Et dato ꝙ talis egritudo ſit cauſata ex ſpecie vnius humoris:imo periodicat aliquãdo ſm dies: aliquãdo ſm menſes vt ſenſibiliter fieri videmus in podagricis ꝛ arteticis ꝛ obthalmijs ꝛ ſimilibꝰ:aliquãdo enĩ ex eodẽ cãnte humore citius periodicant aliquãdo tardiꝰ ſm diuerſitatẽ temporũ:regionũ:ꝛ vitarũ:ꝛ etatũ vnius indiuidui. ❡ Et attende lʒ hoc non exprimant ꝙ dato ꝙ non ſit bene tempus determinatum in periodo vniuerſali talium egritudinũ:tamẽ poſtq̃ reuertunt plures particulares periodos cauſant vt multũ euenit ꝙ periodicant ſm tẽpus qđ cauſat ex natura humorũ:lʒ etiã iſtud fallit. Etiam vt dictum eſt in cauſa:motus periodorũ opʒ conſiderare ꝑmũ mouens ꝙ eſt natura vniuerſalis. ſ. celeſtis: ꝛ tunc dicunt ꝙ ex parte ipſius põt contingere diuerſitas in motibus humorũ ſm periodos duobus modis. Uno modo vt humores ſubyciant motui eius mediante natura particulari cui immediate ſubyciuntur. Alio modo vt ſubyciuntur immediate regimini vniuerſali celeſtis nature : ꝛ hoc accidit quando regimen ꝛ dominium nature particularis in eis derelinquitur:vnde tunc agitant ꝛ mouentur motu corporũ ſuperiorum. Et quia in ſanis ꝛ neutris qui nõdum egrotant:ꝛ in illis qui egrotant non ſm totum virtus regitiua corporis eſt fortis:idcirco in talibus motus eorũ plus ſubyciunt motibus nature particularis: ſed in egritudinibus precipue in quibus egritudo eſt ſm ſe totum:ꝛ precipue ſm membrũ qđ eſt ꝑncipiũ totius vt cor ſicut eſt in febricitantibus motus humorũ plus ſuby-

Cap. 2.

ciunť motui agentis vniuerſalis ꝙ̄ particularis: vnde qꝛ ſic non gubernantur a virtutibus oſtenditur magis in eis impreſſio virtutis corporis celeſtis: nunc autem ſi accidat exacerbatio in humoribus ꝛ motibus a natura celeſti nō immediate: ſed mediante natura particulari: tūc accidit diuerſitas in motibus eorum ſm periodos eo modo quo dictū eſt accidere ratione particularis nãe. Et ideo ad ſenſum videmus egritudines periodicare ſm quedaꝫ determinata tempora anni vt in quibuſdā aliqua egritudo periodicet in hyeme: in quibuſdam in autūno ſm ꝙ accidit diuerſimode naturā particularē corporis in diuerſis tēporib⁹ ꝯmutari ꝛ diſponi aliter ꝛ alr̄ a corpe celeſti. ¶ Sed ſi accidat motus in humorib⁹ prout ſubyciunť immediate magis ꝛ motui ꝛ alterationi corporis celeſtis: tūc cuꝫ oēs humores ſunt de genere humiditatū aquoſaꝝ ſubyciunť illi quēadmodū aqua eis ſubycit̃ in ſuis motib⁹: nūc autē celeſte corpus tale maxime eſt luna: vnde videm⁹ ꝙ ipſa cōmouet ea que ſunt humida ꝛ aquoſa ꝛ hꝫ dñiuꝫ ſup ea vt etiā manifeſte pꝫ in fluxu ꝛ refluxu maris: ꝛ qꝛ flegma inter oēs humores periodū habentes in ſuo motu magis approximat nature aque: ꝛ ideo plus ab illo corpe efficiet̃ ꝓpter qḋ ſm vnā circulationē lune que perficit̃ in viginti quatuor horis equinoctialibus deficiet modicū in motu illius aſſequēdo in ſui motu circulationē lune: vnde ꝓpter hoc tempus quietis erit modicū: nō eni potuit eſſe quin in tali motu deficeret cū deficiat a natura aque: deficit ergo in ſex horis. ¶ Melācholia aūt qꝛ multū diſtat a natura aque: ideo in ſuo motu minus efficitur a motu lune: cum etiam ſit inepta valde ad recipiendū alterationē ꝛ motū. ¶ Et ideo non ſolum opꝫ vnam circūuolutioneꝫ lune cōpleri ad hoc vt agitetur ad motuꝫ: immo opꝫ duas circūuolutiones compleri: vt ipſa tandē ex motu lune diu affecta in tertia circūuolutione moueatur. ¶ Cholera autē ſe hꝫ medio modo: plus tamē melācholie appropinquat: ꝛ illa videnť nobis vba ad ephesios ꝛ hois recurrētis ad ignotas res. ¶ Et dicunt ꝙ quia humores hoc modo conſiderant̃ non vt gubernari a natura corporis particularis: ſed ꝯſiderant̃ vt gubernant̃ ſm naturā ꝓpriā vt ſubyciunť nature illius quemadmodū omnia alia inferiora: ideo dicimus ꝙ predicti tres periodi conueniunt humorib⁹ ſm naturā propriā earū: ꝛ ideo quantū ad hoc dicebat Auicē-

p⁹ q̄rti. tractatu. 4. c. 13

na caplo de febrium apoſtematis: vnicuiqꝫ humori ineſt periodus qui ſibi cōuenit: ex quibus patet quare periodi ꝑdicti ſm tempus determinatū reperiunť in humoribus in febribus plus ꝙ̄ in alijs egritudinib⁹: vnde videm⁹ aliquas vt podagras ꝛ ſimiles periodicare de ſeptima in ſeptimam de menſe in menſem: ꝛ ſic ſimilr̃ de quocūqꝫ humore ſimili: hoc eni ideo eſt qꝛ ꝑdicti periodi plus apparent in humoribus cuꝫ minus gubernant̃ a natura particulari: ꝛ derelicti plus gubernant̃ a natura celeſti ꝛ ab earum propria natura. hoc autē maxime eſt in febre que eſt paſſio totius et maxime cordis cui attribuitur virtus regitiua totius. Sed in alijs egritudinibus: quia plus ſubyciuntur humores dominio nature particularis contingit ꝙ in eis plus fit motus qui ab operatione virtutū nature particularis procedit. Et ideo in talibus egritudinibus cū fiunt de ſanguine fit motus periodicus: cum tamē nullus accidat periodus in feb. ſanguinis. Et in hoc aſſignāt etiā aliam cauſaꝫ: quia in febre accidit in humiditatibus corporis ebullitio ꝓprie ꝛ tumefactio: in qua ebullitione eſt augmētū ꝛ diminutio in humiditatibus. ¶ Et quia in talibus diſpoſitionib⁹ humiditates maxime ſequunť diſpoſitionem lune in motibus ſuis ſicut manifeſte apparet in aqua: hinc eſt ꝙ tales periodi qui inſunt humoribus ex eorum natura vt gubernant̃ a corpore celeſti maxime apparent in febre ꝛ parū in egritudinibus alijs. Iſta ſunt dicta que omnes cōmuniter predicāt in hac materia. Et ex his ſermonibus ſi perpendis: dato ꝙ innoteſcat ꝙ flegma citiorem periodum facit cholera: ꝛ cholera melancholia: nō tamē eſt notū ꝓpterea quare hoc tēpus in cholera eſt triū: in melancholia iiij ꝛc. ꝛ non plus nec minus.

Sed Gentilis de Fulgineo ſentit in hoc aliā viā in quadam queſtione quā determinauit ſub titulo iſtoque feb. ſit lōgior an compoſita ex chola ꝛ flegmate: an que fit ex ſolo flegmate dicens: q̄re cholera moueatur de tertio in tertiuꝫ: ꝛ ſic flegma de die in dieꝫ ꝛc. eſt ꝓprietas ſiue forma ſpecifica humoris relati ad virtutem que mouet cauſaꝫ naturalē. Et primo oſtēdit ꝙ iſtud ſentit Galenus ſcdo de feb. dicꝫ cū dicit: non ſimiliter autē putreſiunt omnia propterea qꝛ hec quideꝫ flegmatica: hec melācholica: hec vo cholerica: vult igitur ſibi ꝙ cauſa varietatis putredinis ex qua ꝯtingit paroxiſmum accendi eſt: quia hec flegmatica eſt ideſt talis ſpēi eſt humor: ꝛ dicit ꝙ ſiue hoc voluit Galenus ſiue nō: ratio probans hoc eſt hec. Omnis effectus ꝓueniens ab aliqua ſpecie entium naturalium in quocūqꝫ tempore ꝛ in corpore quocūqꝫ ſemper vel vt in plurimū qui effectus non poteſt reduci in qualitates notas procedit a v̄tute occulta ſiue a ꝓportione ſiue a forma ſpecifica: ſꝫ moueri de tertio in tertiuꝫ ineſt cholere plurimū aut ſemper: melancholie de quarto in quartū ꝛc. ꝛ in quocūqꝫ tempore die vel nocte hyeme ꝛ eſtate ꝛ in quocūqꝫ corpore iuuene vl̄ ſene ꝛ non poteſt reduci in calidum vel frigidum ꝙ cholera per calorem cito mouetur ꝛ flegma tarde cuꝫ ſit frigidius qḋ ſit in corpe lꝫ ſit humidū: nec in groſſum ꝛ ſubtile: qꝛ cholera ſubtilior eſt. nec in q̄ātitate: quia contingēs eſt melācholiā reperiri ampliorē in corpe ꝙ̄ cholerā rubeā. Etiaꝫ qꝛ menſure non poſſunt eſſe cauſe ſpecificatorū effectuū niſi vt determinant̃ formis entium naturaliū: vt Cōmentator 3° celi ꝛ mundi cōmento 72°. Relinquit̃ ergo ꝙ ſit proprietas: habet eni cholerā in corpore humano ꝓprietatem hanc que ſequitur ſuam ſpeciem ꝙ ipſa congregatur de tertio in tertium: ꝛ flegma de die in diem ꝛ melancholia de quarto in quartum: ꝛ ſanguis qui continue ſuccedit in ſuo calore ꝛ hic eſt ſuus periodus: ſcilꝫ ꝯtinue affligere ex ſui natura ſiue ſit in parte: ſiue ſit in toto. Unde Auicē. ſentiēs hoc caplo de febribus apoſtematū dicit vnicuiqꝫ humori ineſt periodus q ſibi ꝯuenit: ꝛ notiter dicit ſibi.

Opio Gentilis ꝺ Fulgineo.

Ter. cō. 21.

4° canō. p⁹ fen. tractatu. 4. c. 13

Sed tunc inſtat cōtra iſta dicta ꝑmo. Effectus inherens alicui propter ꝓprietateꝫ ſpecificā non poteſt alteri extra ſpeciē cōmunicari: ſed mouere de 3° in tertiuꝫ ineſt cholere a proprietate ſpecifica: non ergo cōmunicabit̃ alteri: qḋ eſt falſum: qꝛ cholera poteſt facere febrem ſyncopalem paroxiſmantem omni die vtplimū: vt dicit Aui. de febre ſyncopali. ¶ Amplius Auicēna flegma poteſt facere paroxiſmū tertianarium ꝛ quartanariū. ¶ Amplius ſunt motus quintani ꝛ ſextani ꝛ ſeptenni: immo dicit ſe vidiſſe febrē quartādecimā quā affirmat Raſis 16° cōtinētis. ¶ Amplius ſi talis motus ſequitur hos humores deberet apparere in hominibus ſanis. ¶ Amplius qñqꝫ nihil remanet de materia antecedēte paroxiſmi. ¶ Propter iſta dicit ꝙ qñ aliquis effectus ſequitur aliquem formā nō ſequit̃ illā niſi in certa quātitate: ꝛ alijs accidentibus quibus per mutatis ꝯtingit ꝑmutari effectum. Vbi grā. attrahere ferrum eſt a magnete per ſpecificam formā cum determinata qualitate ꝛ accidentibus: ita ꝙ ſi fricetur allio non attrahit: ꝛ etiam turbith habet euacuare flegma ꝛ non ſanguinem vel cholerā. Si

p⁹ quarti tracta. 2°. cap. 55.

p⁹ quarti tracta. 2°. cap. 53.

autem

autem detur in quantitate tali aut tali ratione ſubſtantie educet de omni humore: ⁊ ſic dicit ꝙ mot⁹ periodicus ſequitur formam ſpecificam humoris in tali menſura ⁊ q̄litate: a qua ſi permutentur non ſeruabunt illū motum ſed alium: flegma ergo a ſui ſpecifica forma mouetur omni die: ſed ſi permutatur in ſuis diſpoſitionibus accidentib⁹ moueri poterit de tertio in tertiū vel de quarto in q̄rtuȝ.

Ex quibus ſoluit̄ p̄ma ⁊ ſc̄da inſtantia: ⁊ ad tertiā dicit ꝙ motus quintani ⁊ ſextani ⁊ deceni ſunt motus facti a melancholia per cōditiones quaſdaȝ accidētales vt groſſities ⁊ paucitatē: nec opȝ ꝙ multiplicatis modis periodoꝝ m̄ltiplicent̄ forme ſpecifice: ſcȝ humorales: ḡa ſi ſint plures humores q̄ q̄tuor: q̄uis eniȝ ſit verum ꝙ quilibet humor habet ſuū perioduȝ: ⁊ ꝙ hec eſt forma ſpecifica: nō tamē eſt verū ꝙ omnis motus periodicus ſit a ſpecifica forma: ſed illi q̄ntani ⁊ ſextani ſunt motus accidentales ſ̄m quandā ſimilitudinē violenti ꝓpter accidentia non correſpondētia forme ſpecifice. Uel ſi vis imaginari formā ſpecificā quandā aliam acq̄ſitam poteris ſ̄m ꝙ ſtatim videbit̄. ¶ Et ad vltimū dicit ꝙ lȝ cholera moueatur de tertio in tertiū a forma ſpecifica: nō tamē illa forma ſpecifica comitat̄ ei⁹ formā ſubſtātialē adequate: ſed comitat̄ eā quādo erit cū talibus accidentibus. Ubi grā. quādo erit a ſanguine ſeparata ⁊ bene a v̄tute recta: ⁊ q̄uis ita ſit nihilominus operatio eſt a ſpecifica forma. Ubi grā. filum lane conferre in ſquinātia nō comitat̄ filum lane vt ſit tale: ſed cum his accidentibus vt ſtrangulētur vipera ⁊ tingatur ſanguine vipere: ſicut etiā cholera trahitur a ſcamonea: lȝ ſit a forma ſpecifica: non tamē comitat̄ hic ſcamonea extra ⁊ cholera extra: ſed cū ſcamonea recipit hāc caliditatē a ſtomacho noſtro ⁊ quādo cholera fuerit ⁊ ſic vel ſic diſpoſita: ⁊ tamē oīa iſta ſunt operationes a ſpecifica forma. Apparet igitur ꝙ cauſa frequentis motus flegmatis: tardi cholere tardioris melancholie eſt a ſpecifica forma. Sed qualitates ⁊ diſpōnes note iuuant accelerādo vel tardādo motus iſtoꝝ humoꝝ in ſuis diebus: ⁊ quādoqȝ ꝓpter hec accidentia mouent̄ ex̄ ſuos dies: ⁊ dicit ꝙ qui paruȝ vidit in p̄hia: ⁊ vidit dicta Auer

4. colliget cap. 17. rois in ſc̄do colliget leuiter iſta intelligit.

Deinde mouet duas difficultates. Prima eſt ſi per formā ſpecificam cholera habet moueri in tertio die: ⁊ in illo tertio die poteſt anticipare ⁊ poſtponere: querit̄ quanta ſit latitudo iſtius anticipationis ⁊ poſtpoſitionis.

¶ Sc̄da dubitatio eſt. accipiā primuȝ paroxiſmū tertiane ⁊ primū flegmatice ⁊ comparato pūcto ſanitatis vltimo: ⁊ quero quis magis appropinquabit illi in ſuo euentu. Et ad primū dicit ꝙ cholera tota tertia die mouet̄ a forma ſpecifica: cum autem eius motus exit diem tertiuȝ ⁊ ſit in quarta. Ubi grā. reſpectu precedentis paroxiſmi: tunc mouetur non per formā ſpecificā: ſed per accidentia quedaȝ cōmunia: ex quibus fuit ſibi cōtingens ſic moueri: vel q̄a habuit aliā formā ſpecificā cōſimilē forme ſpecifice melancholie. Poſſunt eniȝ diuerſe ſpecifice forme ſcilȝ in diuerſis cōuenire ſuper vno effectu ſicut trahere flegma ab agarico ⁊ carthamo: ſicut nos dicimus ꝙ turbith euacuat ſanguineȝ non a proprietate: ſed ab accidentibus quibuſdam: quia ſcilȝ mordicat venas ⁊ ipſas debilitādo ⁊ cōtinuā: vel quia acquirit proprietatē quandā aliam per quā

Li. de ſi. me. pharmacarum cap. 3. conuenit in effectu cū illa herba que habet formā ſpecificam euacuādi ſanguinē: de qua recitatur in libro de pharmacije Galeni. ¶ Ad ſc̄dam dubitationē dicit ꝙ videtur ꝓbabilit̄ poſſe dici ꝙ primus paroxiſmus fe. aduenit aut ex ſola mala qualitate ſimili ei que eſſet inter vnum paroxiſmū ⁊ reliquū: vel aduenit ex impetu virtutis expulſiue expellētis aliquā partē cholere ſuperflue: quā nō plus ſuſtinet in latitudine ſanitatis. Siquidē ex p̄ma cauſa aduenit primus paroxiſmus: Dicendū ꝙ tantū ſpatiuȝ erit a puncto ſanitatis ad principium paroxiſmi quantuȝ ſpatiū eſt a pūcto finali vnius paroxiſmi ad p̄ncipiū alteriu⁹ ⁊ rō eſt: q̄a ſi illa qualitas eſt illi ſimilis ⁊ ſil'is actio erit in eodē tempore: ⁊ tūc tardius venit paroxiſmus cholere q̄ flegmatis: ⁊ pluri tēpore ſtabit in diſpoſitione neutra debens habere paroxiſmū p̄mū tertiane q̄ flegmatice. Si autē venit paroxiſmus primus ex impetu expulſionis alicuius materie. Ubi grā. a venis extra vel a kiſti fellis vel a ſtomacho extra ſcȝ verſus membra vt ſic: ꝯtingens eſt vt quādoqȝ citius moueri flegma ⁊ appropinquare plus tēpore ſanitatis: ⁊ quādoqȝ citius cholerā: hoc enim erit ſ̄m debilitatē ⁊ fortitudinē ⁊ debilitate expulſiue ⁊ diuerſitate materie: ⁊ ideo videmus ſubito quoſdā q̄ſqȝ ſanos exiſtentes incurrere cito paroxiſmū tertiane: ⁊ forſan frequētius cōtingit paroxiſmū primuȝ tertiane appropinquare plus ſanitati q̄ flegmatice. ¶ Et tūc etiā iterū inſtat contra predicta: p̄mo ꝯtra primū de iſtis dictis. Primo a quo inducat̄ illa caliditas in membris. ¶ Sc̄do quia non videtur ſimile de illa caliditate ⁊ de illa que eſt inter vnum paroxiſmū ⁊ reliquū: ḡa illa que eſt inter duos ꝑoxiſmos habet pro cauſa cho. malam que fuit cauſa precedētis paroxiſmi: ſed illa que diuidit inter ſanitatē ⁊ primuȝ paroxiſmum nō dependet a cauſa ꝑter naturā que fit a chola. ¶ Cōtra ſc̄m dictū inſtat: ḡa tūc facto p̄mo paroxiſmo vel ſc̄do pōt ex impetu natura moueri ad expellendū aliquam partē cholere per quā fit vnus paroxiſmus ſtatim poſt vnam horā finito precedenti. ¶ Amplius querit cū ille qualitates inter paroxiſmū ⁊ paroxiſmuȝ vel ſimiles pñt reperiri in cholera que facit podagrā ⁊ obthalmiam: quare de tertio in tertiū non paroxiſmat.

Ad primū reſpōdet ꝙ illa mala complexio calida poteſt induci a cauſis calefacientibus extrinſecis ⁊ ab aliqua cholera ſup̄flua quā natura adhuc patitur: ⁊ cum ex ea generat̄ talis mala complexio que eſt cauſa multiplicationis cholere vltra illam a qua prouenit illa mala complexio calida: ⁊ q̄uis cauſe agentes ſint diuerſe: ipſa tamē mala complexio calida poteſt eſſe vna in virtute ⁊ proprietate: ſcilȝ illa mala cōplexio que eſt inter ſanitatem ⁊ primū paroxiſmū: ⁊ illam que eſt inter duos paroxiſmos: non minus eſt eni ignis a motu q̄ ignis ab Cōmento 32. 28. Libro. 9. meta. 14. ⁊ 2c. 48. igne vt Cōmentator 7° metaphy. ¶ Ad illud qđ dī cōtra ſc̄m ꝙ verū imaginatur inſtantia: ⁊ ideo ſi facto vno paroxiſmo ſtatim ꝓpter materie exuberātiā ſupermoueatur alia cholera: tunc fiet alia feb. tertiana ⁊ qualitas inducta ex primo paroxiſmo ꝓpter ſuam ꝓprietatem erit cauſa motus cholere in tertia die ⁊ reſpondebit ſibi: ⁊ qualitas derelicta ex alio paroxiſmo erit cauſa alteri⁹ paroxiſmi qui reſpondebūt ſibi: ⁊ ſic fient due tertiane ⁊ poſſunt fieri tres ⁊ plures: ⁊ quelibet earū habebit ſuum ordinem propter ſuam materiam que dependet a qualitate in ordine aggregationis ⁊ motus. ſi igit̄ ſunt due tunc tertius reſpondebit primo in ſuo ordine ⁊ modo ⁊ quartus ſecūdo. ¶ Ad aliam inſtantiam de podagra ⁊c. ponit ſolutioneȝ Dyni ⁊ Conciliatoris iuxta duas cauſas ſupra in illo dicto aſſignatas ab eis ⁊ illas cauſas impugnat: quia vna cauſa periodicationis conceſſa ab eis eſt diſpoſitio virtutis expellentis ⁊ recipientis: ergo quando ille virtutes geminabuntur humoribus facientibus egritudinē magis fiet predicta periodicatio. ¶ Amplius ſi periodicatio eſt motus ordinatus tūc virtute particulari regente melius fiet: ḡa nā eſt cauſa ordinis vt 3° de criſi: ⁊ ideo in morbis morta Cap. 4. libus iam propinquis ad mortem videmus omnimodas

mordicationes paroxiſmoꝝ: cuius ↄtrariū debet eſſe ſm
Cap. 17. opinioné earum. Et Auer. vituperat veritatem periodoꝝ
4° colliget caplo de febribus putridis. Amplius in parti
bus exterioribus corporis plus videmꝰ corrumpi humo
res ꝙ̄ in interioribus: ⁊ ſic magis dimittit a regimine na-
ture particularis: ⁊ per ↄſequens magis paroxiſmabit ex
hoc humor extra ſcilicꝫ in extremis ꝙ̄ intus. ⁋ Amplius
diſpōnes qualitatū quantitatū ⁊ ſubſtātie humoris ꝗbus
humores periodicant reperiunt̄ in humoribus podagre
⁊ obthalmie: ergo debent periodicare: ⁊ dicit ꝙ ſi ipſi di-
cunt ꝙ in feb. eſt leſa particula principalis ſcꝫ cor dicit ꝙ
dicendū eſt ꝙ plus pōt eſſe manus leſa per antracē ⁊ can
cruꝫ ꝙ̄ ſit leſa ꝑ febrē. Vbi grā. tertianā. Et nūc arguit cō-
tra ſcdam cām ab eis datā: qa in ↄpetibus partium plus
pōt fieri ebullitio vt in obthalmia ⁊c. ergo ſequit̄ motum
lune: ⁊ ſic paroxiſmabit. ⁋ Quapropter dic̄ aliter in hoc
eſſe dicendū ꝙ ſi humorū periodicatio eſt a ſpecifica foꝛa
ſequēte talē humorē vel talem qualitatē: illa etiam forma
ſpecifica nō dat̄ niſi humori ſtāti in loco determinato vel
habenti diſpoſitionē a tali loco ſiue in tali loco: ⁊ ideo hu
mores febricitantes vel alij intrinſeci tenēt periodū eis
debitū: ſed extra non: ⁊ ideo obthalmia de cholera non
oportet ꝙ periodicet in tertiū diem. Exemplū medicina
ſolutiua euacuat: ſed non ſortitur illā ꝓprietatē niſi in tali
loco vt in ſtomacho vel in venis: ⁊ ideo ſi ſuper vnguem
ponatur nō euacuat niſi ponatur ⁊ feratur per poros ad
Fen 9ª tertij cap. 10. loca intrinſeca. Etiam filum lane tinctum in ſanguine mu
rice nō hꝫ ꝓprietatē in ſquināntia ſi ligēt eo cauda vipere
vel venter: ſed ſi ligetur collum vipere. Et ideo ſi aliqua
obthalmia de tertio in tertiū periodicat eſt: quia illa cho-
lera acquiſiuit in interioribus hanc formā ſpecificam: vel
eſt contingenter. ⁋ Unde dicit ꝙ ex his oībus premiſſis
apparet ꝙ motus paroxiſmi periodicus ſequit̄ proprieta
tes humoꝝ in cōparatione ad calidū nāle qd̄ eſt mouens
in hoc: quātitas aūt ⁊ qualitas ⁊ modi ſubſtātie ſunt cauſe
coadiuuantes ⁊ iuuare potentes. ⁋ Recitauimus autem
hic extenſe opiones: ⁊ quicquid in hac materia hactenus
pertractatū eſt in hoc opere ſit complete incluſum: nō eni
ſemper imo rarius apud vnūquēqꝫ eſt cuiuſlibet operis
ab alijs conſcripti magna cōmoditas. ⁋ Que aūt harum
opionū verioꝛ ſit forte nō eſt vere certificabile: cū vtraqꝫ
ſuis apparentijs cōfirmet̄: ⁊ ex vtraqꝫ parte inducta ꝓba
biliter afferant̄. Id aūt qd̄ nobis veriſimilius apparet in
hoc eſt ꝙ in motu periodoꝝ humoꝝ aliqua ſpecifica for-
ma tanꝙ̄ cauſa in predicto effectu ↄcurrit. Et lꝫ in hoc cō
currant diſpoſitiones accn̄tales note ſm primū modum
enarrate. Eſt ergo ſcd̄s modus in hoc quaſi cōplementuꝫ
dans p̄mo: ⁊ lꝫ in multis illi cōtradicat que pertractare lō
gitudini parcentes dimittimus: ⁊ finiamus hic hoc opus
gratias multas de benedictis deo excelſo reddentes: de
minus aūt ꝙ̄ bene inductis petentes veniā. Et finituꝫ eſt
hoc opus currentibus annis. 1345. Die. 27. Februarij: qd̄
ego Thomas olim Dyni famoſi medici de Garbo iuxta
mīmā meā facultatē cōpoſui in honorē ⁊ vtilitatē Bono-
niēſis vniuerſitatis ⁊ oīuꝫ in ſcīa medicine laborātiū ⁊c.

⁋ Explicit Cōmentuꝫ accuratiſſimū Thome
de Garbo Medici ſubtiliſſimi in libros de
Differētijs febrium Galeni: ꝙ̄ diligen-
tiſſime cura ac expēſis heredum no-
bilis viri dn̄i Octauiani Sco-
ti ciuis Modoctiēſis ⁊ ſo-
cioꝝ: Venetijs impreſſuꝫ
Die. 5. Auguſti.
1521.

Regiſtrum

A B C D E F G H I K L
M N O P Q R

R Duernus. Alij Terni.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

Tabula Digreſſionũ ac Dubioꝝ que in his Cõmẽtarijs Thome de Garbo Doctoris ſubtiliſſimi reperiuntur cõmentoꝝ ac folioꝝ numero ſignata: nedum per libros diſtincta: vt cuiqꝫ ſtudioſo eorũdẽ facilior ſit inuentio. Que in primo cõtinenẽ libro Digreſſiones ac dubia ſequunẽ.

Digreſſio pᵃ. Que ſint proprie ꝛ ſubſtantiales febriũ differentie. Cõmẽto.2.fol.3.
Dubᵐ An ethica que fiet a putrida vel effimera ſit diſtinctum genus ab eis: ꝛ quõ ſit. Cõm.2.fol.3.
2ᵒ An in oĩ febre putrida neceſſariũ ſit humores cordis eẽ putridos vel in calefacto eẽ. Cõ.3.fol.3.
3ᵒ An tm̃ tria ſint febriũ genera vt effimera: putrida: ꝛ ethica: penes tres noſtri corporis materias diſtincta vt ſpũs: humor: ꝛ membrũ. Cõ.4.fol.5.
4ᵒ An cõplicatio febris ſit poſſibilis. Cõ.5.fol.6.
Dubᵐ An ſpũs qui generaẽ in febriente ex ſanguine putreſcẽte in ventriculo cordis: generetẽ ex ſanguine putrido ibi exiſtente: an ex ſanguine non putrido. Cõmẽto.5.fol.7.
Dubᵐ An in effimera ſit neceſſariũ oẽs ſpũs corporis eſſe in calefacto eẽ: an ſoliũ ſpũs cordis: ſimilr an poſſit eſſe aliqua minera ſpũs in aliqua parte corporis qui ſoli ſint in calefacto eſſe ꝛ ponãt reliquos in calefieri. ſicqꝫ ſit febris effimera. Cõ.5.fol.7.
Dubᵐ An effimera poſſit ſubſeq̃ad putridas: poſtq̃ humores facientes putridã aſcẽdãt. Cõ.5.fol.7.
Dubᵐ An minꝰ calor remittat magis calidũ. Cõ.5.fol.7.
Dubᵐ An inter febrẽ ꝛ cauſam primitiuã ſeẽ naturã faciemẽ eam ſit aliqua diſpoſitio media ibi ſemp cadens. Cõmẽto.6.fol.8.
5ᵒ Qualiter elementa prima.ſ.ignis: aer: aqua: ꝛ terra ſint elementa: ꝛ remaneãt in miſto an complete an refracte. Cõm.7.fol.8.
6ᵒ An membra ſimplicia ſint compoſita ex elemtis: ex indeqꝫ egritudines prime fiant in diſtemperantia primarũ qualitatũ. Cõm.7.fol.8.
7ᵒ An feb. ſit ſola ſimplex diſtẽperãtia calid. Cõ.7.f.9.
8ᵒ An ſit dare cõplexionẽ ſimplicẽ excedentẽ temperamentũ in vna ſola qualitate. Cõmẽ.7.fol.9.
Dubᵐ An poſſit dari mala complexio ſimplex egritudinalis. Cõmẽ.7.fol.9.
9ᵒ An rarefactum cum non ſit calidum generet calorem. Cõmẽ.8.fol.10.
Dubᵐ Quare raritas in corpore eſt diſpoſitio ad calorem. Cõmẽ.8.fol.10.
10ᵒ An caliditas irę poſſit eſſe febris dato q̃ ꝓxime ab ira dependeat: ſimilr de caliditate ſolis ꝛ ſilibꝫ quidue requiſitũ ſit ad hoc q̃ aliqua res morbus ſit. Cõmẽ.8.fol.11.
11ᵒ An oporteat ſemp morbũ eẽ diſpõnẽ mẽbri ſubiectiue exiſtentẽ in membro. Cõmẽ.8.fol.11
12ᵒ Que ſit imediata cauſa quare ignis cũ totus cooperitur ſtatim extinguatur. Cõmẽ.9.fol.12.
13ᵒ An in nobis putredo cauſari poſſit cuius imediata cauſa non ſit prohibita tranſpiratio: an potiꝰ cauſilibꝫ putredinis cauſa imediata neceſſario ſit prohibita tranſpiratio. Cõmẽto.10.fol.13.
14ᵒ Que corpa ſint magis parata ad feb. Cõ.10.fol.13.
15ᵒ An humoris putreſcentis ſemper ꝓhibitio trãſpirationis ſit ſua cã imediata. Cõmẽ.10.fol.13.
16ᵒ An pars apoſtemoſa non faciat febres niſi per cõmunicationeꝫ caloris extranei ad cor ita vt feb. ſit paſſio appropriata cordi. Cõmẽ.10.fol.14
17ᵒ Quid peſtilẽtia: q̃d morbꝰ peſtilẽtial. Cõ.11.fol.15
18ᵒ An peſtilentia: ꝛ aeris putrefactio ſm plurimũ eueniat in poſtremo eſtatis ac autũno. Cõ.11.fol.16
Dubᵐ An ſint alie cãe peſtilẽtie preter eas quas Gal. enumerat. Cõmẽ.11.fol.16.
19ᵒ An ad inductionem effectus requiratur diſpoſitio paſſi. Cõmẽto.12.fol.16.
20ᵒ Que corpa ledunẽ minꝰ vel plus ab aere peſtilẽtiali: an dilataroꝝ poroꝝ vł ſtrictoꝝ. Cõ.12.fo.17.
21ᵒ Quõ ſit ꝓſeruatio a peſtilentia. Cõ.13.fol.18.
22ᵒ Quõ hec medicina cõpoſita.ſ. tyriaca ꝓſerat in peſtilentia: cũ ſit excellẽtis calefactionis: ꝛ calida vt vinũ ac ſilia ꝓhibeanẽ. Cõmẽ.13.fol.18.
23ᵒ An feb. peſtilẽtial. ſit febris putrida. Cõ.14.fo.19.
24ᵒ An a bubone vł aꝑate extrĩſeco in quo ſit putredo fiat effimera febris. Cõmẽ.15.fol.20.
25ᵒ An q̃libꝫ feb. ſuo deferaẽ deferẽte a corde ꝑ totuꝫ corpꝰ vt effimera ſpũ calefacto ꝛc̃. Cõ.15.fol.20.
Dubᵐ An verum ſit q̃ quelibet febris deferatur a corde per totum corpus. Cõ.15.fol.20.
Dubᵐ An verum ſit dictum Gal. q̃ oẽs humores in aꝑatibꝰ putreſiunt inſimul ꝛ repẽte. Cõ.16.fol.22.
Dubᵐ Qui humores citius incurrunt putrediñẽ ꝛ ad eãꝫ magis ſint apti: an q̃ in bubone aꝑate extrĩſeco: an qui ſunt in aꝑate intrinſeco. Cõ.16.fol.23.
26ᵒ Que peior ſit putredo: an que in aꝑatibꝰ exiſtit: an que in venis: ꝛ an que in aꝑate extrinſeco: an potius que in intrinſeco: ꝛ que peior putredo: an que in iterioribꝰ: an que in exterioribꝰ. Cõ.17.fol.23
Dubᵐ An humores bubonis citius putreſcant q̃ apoſtematis intrinſeci. Cõmento.17.fol.23.
27ᵒ An mediũ ſit mltiplex ꝛ pl̃s q̃ extrema. Cõ.17.f.23.
28ᵒ Que victoria ſit illa cũ humor qui putreſit ꝓducit ad hypoſtaſim: ꝛ ad saniẽ: nunq̃d per iſtã victoriã remittaẽ putredo humorũ. Cõ.17.fol.24.
Dubᵐ Que ſit maior quãtitas materiei: an illiꝰ in qua ꝓcedit corruptio: an illius in qua ꝓcedit dealbatio ꝛ digeſtio. Cõmẽto.17.fol.25.
29ᵒ An in putredine mala que ſit natura victa res non ducanẽ ad vnũ modũ ſube nec ad colorẽ vnum nec odorem. Cõmẽ.18.fol.26.
30ᵒ Quid per hypoſtaſim apparentẽ in vrina intelligẽdum ſit. Cõmẽ.18.fol.28.
31ᵒ An hypoſtaſis in ſanis ꝛ egris ſit eiuſdẽ ſpẽi: cuiꝰ digeſtionis hec ſit ſuperfluitas: ꝛ an talis digeſtio atteſteẽ ſup cãm coniunctã: an potius ſuper cãꝫ antecedentem. Cõmẽto.18.fol.28.
32ᵒ An hypoſtaſis laudabilis ĩ ſanis ꝛ egris ſit eiuſdeꝫ ſpeciei ſm Thomã ipſum. Cõ.18.fol.30.
33ᵒ An effimera ſit facilis curationis ꝛ difficilis cognitionis: ſimilr ꝓncipiũ ethice. Cõmẽ.19.fol.31.
34ᵒ An feb. effimera ſit egrĩᵒ ſiẽs vł facta. Cõ.19.f.31.
Dubᵐ An febris effimera debeat appellari mãlis ſeu immaterialis egritudo: ꝛ an hẽat q̃tuor tpa: ſic̃ putrida: ꝛ an feb. effi. hẽat poxiᵐ. Cõmẽ.19.fol.32.
35ᵒ An ex digeſtione apparẽte in vrina hẽamus ſignificare ſuper febrẽ effimerã. Cõmẽ.19.fol.32.
36ᵒ An diaſtole in aliqua diſpoſitione poſſit eẽ maior ſyſtole. Cõmẽ.19.fol.33.
37ᵒ Quid ſit ꝛ quõ ſit pulſus conſtrictus ſeu coartatus apparẽs in ꝓncipio paroxiſmoꝝ. Cõ.20.fol.36
Dubᵐ An in aliqua febre putrida poſſit eſſe tanta neceſſi-

tas attractionis aeris quanta expulſionis fumorum. Cōmento.20.fol.37.

38° An in pricipio paroxiſmi pulſus ſit ſimul paruus: velox: et frequens. Cōmēto.21.fol.37

Dub^m Quomodo varietur pulſus penes duritiem et molliciem ex flegmonibus et apoſtematibus: euenientibus i mēbro molli: et in mēbro duro. Cō.22.f.39.

39° An in qualibet ſpecie ethice caliditas habeat eſſe factū et fūdata ſit in ſuba cordis. Cō.23.fol.40.

40° An ethica poſſit fieri incipiendo nō antecedēte aliqua febre. Cōmēto.23.fol.40

Dub^m An ethica in pn° ſit facilis curatōis. Cō.23.fol.41

41° An maraſmus ſiue tabes ſit corruptio corpis viuētis ex ſiccitate: et qūo ſit: qūoue fiat in ſene et preter naturaliter. Cōmēto.23.fol.42.

42° Quot ſint ſpēs ethice ponēde. Cōmē.24.fol.44

43° An ſpēs ethice ſint vere ſpēs: ita qp ethica ſit agens ad illas. Cōmēto.24.fol.44.

Dub^m An diſtinctio ſpecieꝝ ethice ſit penes ꝯſumptionē humiditatū ſecūdarū quatuor. Cō.24.fol.44.

44° Que ſit maior caliditas ethice: an aliarum febrium. Cōmēto.26.fol.47.

45° An ſit neceſſarium in diuerſis ſpeciebus ethice eſſe caliditatē pter nām intenſiorē. Cō.26.fol.47.

46° An verum ſit in oībus ethicis qp calefactio accidat poſt vnam vel duas horas poſt acceptionem cibi. Cōmēto.27.fol.48.

47° An ſit propriū ſignum ethicarum febrium ex cibo ſupercaleſcere. Cōmēto.27.fol.48.

Dub^m Que eſt cauſa quare calidum ignis requirat in ſuo ſubiecto ſiccitatem: calidū autē hoꝝ inferiorum que calida ſunt participatione illius requirit humiditatem qua cōſumpta non permanet ipſum calidum. Cōmēto.27.fol.49.

Dub^m Que ſit cauſa quare aqua proiecta ſuper calcem ſic fortis generetur caliditas. Cōmē.27.fol.49.

48° An ſit ppriū ethicarū ſignū hēre locū arteriaꝝ calidiorem aliis partibus circūſtātib°. Cō.28.fol.52.

49° An ethica poſſit cōplicari cū putrida. Cō.29.f.53

50° An febris effimera hēat ſpēs. Cōmē.30.fol.55.

Que in ſcdo cōtinenẗ libro Digreſſiones ac Dubia ſequuntur.

51° Quid ſit typus: quid tremor: quid horripilatio quid frigus. Cōmē.p̄.fol.57.

Dub^m An rigor qui ſit in pricipio paroxiſmoꝝ ac ſilibus fiat a virtute debili vel forti. Cōmē.p̄.fol.58.

Dub^m Quis humor ſit vehementioris rigoris cauſa an calidus an frigidus. Cōmē.p̄.fol.58.

52° An humor putreſcens extra venas cauſet interpolatā: putreſcēs aūt itra cauſet ꝯtinuā. Cō.2.fo.58

53° An corpus habens febrē iterpolatā ſit egrū: et qua egritudine egrū in die iterpolatiōis. Cō.2.fo.59.

Dub^m Quomodo febris terciana ex cholera rubea p ſenſibilia corpa delata recedit vomitu cholico: vel egeſtione cholerica: cum fiet de materia ſparſa extra venas. Cōmēto.3.fol.61

54° In quo tempore paroxiſmi appareat manifeſtius ſignum putredinis. Cōmēto.3.fol.62

55° Qualis ſit rigor i qrtana i pmis dieb°. Cō.5.fo.64.

Dub^m An materia i ſtatu febriū ſalubriū digeſta ſit plus putrida q̄ in pn° et augmēto. Cōmē.6.fol.65.

56° An ex humore poſſit accidē febris niſi accidat putrefactio in ipſo: ſicut in ſynocha inflatiua ſine putredine ſanguinis. Cōmē.6.fol.66.

57° Quot ſint ſpecies flegmaticaꝝ febriū. Cō.7.fol.67.

Dub^m Quomodo in empiala ſimul in eiſdem partib° pōt ſentiri calor et frigus. Cōmē.7.fol.68.

58° An membra ſint ſana vel egra dato qp cor febriat et nō accidat expāſio febris ad mēbra. Cō.7.fo.68

59° Quot ſint ſpecies flegmatis. Cōmē.8.fol.69.

60° Quotuplex eſt modus cōpōnis febriū. Cō.9.fo.70

61° De differentia rigoris, horripilationis, frigoris et circūfractionis, et de modis emitritei. Cō.10.fo.74.

Dub^m Quare in emitriteo frigiditas extremitatum et horror accidit pluries quouſq3 ad ſtatū perueniat. Cōmēto.11.fol.76.

62° An febris ꝯtinua q̄ ex acutis eſt ſꝫ ſuūpſius rōnē careat rigore et horripilatione. Cōmēto.12.fol.77.

63° An ſanguis putridus generās febrē generet febrem ſanguineā, an potius cholericā. Cōmē.15.fol.81.

64° An febris ſanguinis ſit cum alia febre complicabilis. Cōmēto.15.fol.83.

65° An exemplum Gal. de ſtercore putrido debeat adaptari putredini in vaſis magnis humoꝝ in apoſtemate. Cōmēto.17.fol.84.

Dub^m Cui magis adapteẗ exēpluꝫ de ſtercore an putredini in apate an putredini in vaſis. Cō.17.fol.84.

66° Que ſit paritas in robore virtutum vnde membra ſana permanent: et que imparitate accidāt predicta infirmari. Cōmēto.19.fol.86.

67° An fortitudo virtutis poſſit eē cā morbi in illa pte in qua eſt. Comēto.19.fol.86.

68° An in principio paroxiſmi particule a quibus ſanguis fluit infrigidantur: tenduntur: et grauantur. Cōmento.24.fol.93.

69° Penes quid attendunẗ tēpora paroxiſmi et tēpora morbi vniuerſalia. Cōmento.24.fol.93.

70° De cauſis periodoꝝ in egritudinibus a principio vſq3 ad finem. Cōmēto.26.fol.95.

Dub^m An ſanguis ſtans ſub forma ſanguinis poſſit facere febrem periodicam. Cōmento.26.fol.96.

Dub^m Que eſt cauſa quare humores habentes periodos ſicut ipſi ſunt diuerſi ita habeant periodos diuerſas. Cōmento.26.fol.96.

Dub^m Cum cholera a propria ſpecie moueaẗ in tertio die et in illo pōt anticipare et poſtponere: q̄ta eſt latitudo anticipationis et poſtpōnis. Cō.26.fol.98.

Dub^m Accipio pmum paroxiſmum tertiane: et pmum flegmatice et cōparato puncto ſanitatis vltimo: queritur quis magis appropinquabit illi in ſuo euentu. Cōmento.26.fol.98.

Explicit Tabula Digreſſionum ac dubiorum omnium que in Cōmento Thome de Garbo ſuper Gal. de differentiis febrium reperiuntur q̄diligentiſſime recolecta.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE